

శ్రీ గురుభ్యోనమః.

నిర్ణయకమలాకరనామధేయ విభవయసింధుః సూద్రకమలాకరః,
దాసకమలాకరః, వ్యవహారక మలాకరః, ప్రముఖనిబంధనసంధానిస్మాణనిపుణ-
భాట్టతంత్రనాథయ సాంఖ్యధర్మజాస్త్రిః సకలదర్శనపారిణ-
సుప్రసిద్ధ విద్వన్మండలిమండనాయకాన-

శ్రీ కమలాకరభట్టప్రణీతః.

శాంతి కమలాకరము

శానకీయ బోధాయనీయాది నానాశాంతి విధాన

తత్ప్రయోగ విధానాది

సర్వశాంతి క్రమ నిర్ణయ విలసితః

ప్రపంచంద కచ్చపుజీతంత్ర ప్రముఖవిశేష విషయ సంమితశ్చ

~~~~~

బ్రహ్మశ్రీ సిద్ధాంతి శివశంకరశాస్త్రి ప్రముఖైః పండితవరైః

సమ్యక్పరిపక్వైః.

బ్రహ్మశ్రీ శివగంగ-సుబ్బరాయ శర్మడా

చావలి రామస్వామి శాస్త్రిశా

గరిమళ్ళ సుబ్బరాయ శాస్త్రిదావ

ప్రకాశకులు, ఆంధ్ర రాజరాస్యం

శ్రీరామా పబ్లిషర్స్

15-1-513, సిద్ది అంబేర్ బజార్

హైద్రాబాదు- 500012.

ప్రకాశకుల మనవి

ఈ “శాంతి కమలాకరము” అను గ్రంథము పండితలోకమునకు బాగా పరిచయమైనదే. ఇది 1900ల సం॥లో మద్రాసులోని “అల్పినియన్” నామక ముద్రాక్షర శాలయందు ముద్రించబడినది. తరువాత 1988వ సం॥ము వరకు మరల ప్రింటయినట్లు కానరాలేదు. ఎన్నివిధముల ప్రయత్నించిననూ దీనిని సంకలనముచేసిన పండితులు కానీ, ప్రకాశకులు కానీ ఎచ్చటనూ కానరాలేదు. ఈ పుస్తకము ఎన్నోశాతుల నిర్ణయముతో కూడియున్నది. ప్రస్తుతం ఈ దుర్లభమైన రోజులలో శాంతి చేసుకొనువారికిది చాలా అత్యవసరమైనది. ఇప్పటి సంతతి వారికిట్టి పుస్తక మున్నట్లుకూడా తెలియదనుట నిస్సందేహమైనది. తెలిసిన కొద్దమంది పెద్దలకుకూడా యిది చాలా అవసరము.

మనము నివసించు ఈ భూమి కర్మభూయిష్టమైనది. కర్మ తప్పక చేయవలె ననునది పెద్దల సూచన, ధర్మము క్షిణించుచున్న ఈ తరుణములో ఈ పుస్తకము నచ్చువేయుట చాలా మంచిదని తోచినది పలువురు పండితులు; పెద్దలుకూడా దీనికి ఆమోదము తెల్పిరి. దీనిని ముద్రించుటకు ఒక్క పుస్తకముకూడా దొరుకక చాలా బాధకు లోనైతిని, అట్టి సమయములో శ్రీశ్రీశ్రీ పుష్పగిరి శంఖరాచార్య పీఠము నలంకరించియున్న శ్రీ స్వాములవారితో నీ సంగతి ముచ్చటించుచున్నప్పుడు వారు, వారి వద్దనున్న పాతపుస్తకము నిచ్చెదననీ, తప్పకుండా అచ్చువేయగలిగితేనే ఇచ్చెదననీ చెప్పి, సరేనని నాచే ఒప్పించి శ్రీవారు నాకా పుస్తకము నిచ్చినారు. అందులో కొన్ని కాగితములు జీర్ణమై, అక్షరములు తెలియని స్థితిలో నున్నది. దీనితో నా సంకల్పము నెరవేరదని ఆలోచించు తరుణములో, నా బంధువు, తోటి వ్యాపారియైన శ్రీ కొండా వెంకయ్యగారొక పుస్తకము నిచ్చిరి. అదికూడా జీర్ణించియే యున్నది. లోగడ నేను శ్రీరామస్వామి శాస్త్రి ఘనాపాటిగార్కి ఒక పుస్తకము నిచ్చియుంటిని. వారినుండి దానినెవరో దొంగిలించిరి. దానికొరకై శ్రీ శాస్త్రిగార్ని ఆడిగి, వారి మనస్సు నొప్పించితిని. శ్రీ శాస్త్రిగారు ఎన్నో వ్యయప్రయాసల కోర్చి, మద్రాసులోనున్న వారి మిత్రుల వద్దనుండి వేరొక పుస్తకమును

తెప్పించి యిచ్చిరి. ఈ మూడుపుస్తకములూకూడా ఒకేసారి ముద్రించిన వగుటచే; అన్నియు ఒకేకేతితో నున్నవి. ఎట్టెననూ సరే వీని సహాయంతోనే ముద్రించవలెనని నిర్ణయించు కొంటిని. పాతపుస్తకమును చూచి, క్రొత్తగా వ్రాయించినగానీ, ముద్రించుటకు వీలుపడలేదు.

ఆప్పటి ముద్రణకై లికి, (అచ్చు), యిప్పటికై లికి చాలా మార్పులున్నవి. ప్రస్తుత పాఠకులు పూర్వపుకై లిని పూర్తిగా గమనించ లేరనియే మానస్మృకము. యందులోని యంత్రములుకూడా, చెప్పవ్రాతతో ఆప్పటికై లి ననుసరించియే వ్రాసి, అచ్చువేసిరి. మేము మాకు చేతనైనంత వరకు భాషను విడి వాక్యములలో ప్రచురించితిమి. యందువలన గ్రంథము సుమారు 400 పేజీలు పెరిగినది. దీనిలో యంత్రములను పూర్వపు వాటి ననుసరించి క్రొత్తగా వ్రాయించి, బ్లాకులుచేయించి ముద్రించితిమి. దీని ముద్రణ పూర్తగుటకు సుమారు 2 సం॥రములు పట్టినది. పై కారణములన్నింటివల్ల, లోపాలోపములు తెల్పుకొనుటకు కూడా మాకు చాలా కష్టతరమైనది.

ఈ గ్రంథ ముద్రణకై మాకు సహకరించిన శ్రీశ్రీశ్రీ పుష్పగిరి స్వాములవారికి, చూచి క్రొత్త ప్రతిని వ్రాసిచ్చిన శ్రీ గురజాల వెంకటయ్య గారికి; తప్పొప్పులను సవరించి యిచ్చిన శ్రీ జంభ్యాల సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రి గారికి, పాతవాటినిచూచి, అతి జాగ్రత్తగా యంత్రములను గీసిచ్చిన శ్రీ దుబ్బాక గోపాలాచారి గారికి, సకాలములో బ్లాకులు చేసిచ్చిన మూర్తి ప్రాసెస్ శ్రీ సోమవరపు రామమూర్తి గారికి మా ధన్యవాదము లర్పించుచుంటిమి.

మొట్టమొదట (1900 సం॥లో) ఈ “శాంతి కమలాకర” మను గ్రంథమును శానకీయ బోధాయనీయాది. నానాశాంతి విధాన తత్త్వయోగ విధానాది సర్వశాంతి క్రమ నిర్ణయ విలసిత ప్రవరఖండ, కచ్చపుటి తంత్ర సంమిళిత శ్చ బ్రహ్మశ్రీ సిద్ధాంతి శివశంకరశాస్త్రి అను ప్రముఖ పండితుడు సమకూర్చగా, బ్రహ్మశ్రీ శివగంగ సుబ్బరాయశర్మ, చావలి రామస్వామిశాస్త్రి, గెరిమెల్ల సుబ్బరామశాస్త్రిగార్లు పరిష్కరించిరి. వీరికి మనము, మన దేశము ఎంతో ఋణపడి యున్నాము. ఈగ్రంథమే లేనిచో, మనకి విషయములే తెలియవని ఘంటాపదముగా నొక్కి వక్కాణించగలము. ఈ గ్రంథమును సమకూర్చి, పరిష్కరించిన పెద్దలు ఈ భూలోకములో లేరనియే చెప్పవచ్చును. అయిననూ ఈ గ్రంథరాజము వలన వారి భువికి చిరంజీవులే. ఈక్లిష్ట పరిస్థితులలో ముద్రించుట చాలా కష్టమైనప్పటికి, ఆ భగవంతుని కృపా

కటాక్షరీక్షణములు వాపై సంపూర్ణముగా నుండుటచే, దీనిని సంపూర్ణగా ముద్రించినందుకు ఆమెకానందముగా నున్నది. దీనికి వెల ఎంత నిర్ణయించిననూ, చాలా తక్కువయేనగును.

దీనిలోని "తప్ప-ఓప్పుల" వట్టిక సుమారు 80 పేజీలున్నది. అయిననూ నమ; నమ; మొదలగున వింతనూ తప్పులు బొర్లియుండవచ్చును. కాబట్టి దీని సవయోగించు పెద్దలు, పండితులకు చూపించి సవరించుకొనవలెనని వా కోరిక.

మొట్టమొదటలో సుమారు 50 సంఘములక్రితం ముద్రాక్షరశాలలలో విద్యావంతులైన విప్రోత్తములే అందుండి, గ్రంథములను రచించి, వారే స్వయంగా పూర్వరీక్షింపుకూడ చేయుట నేనెరుగుదును. బ్రాహ్మజోత్తములు పనిచేసిన ముద్రాక్షరశాలలు నేను చూచినవి కొన్ని మచ్చుకు చెప్పెదను. వావిళ్ళ-చావలి-తెన్నటం-చల్లా-వంద్రికా-గీలాపెన్, గోరకపూర్ మొదలగు నవేకాక యింకా ఎన్నో చూచితిని. ప్రస్తుతము అట్టివారే అరుదైనందున, తప్ప-ఓప్పుల వట్టికలు సుదీర్ఘము లగుచున్నవి. యిందులోని దోషములన్నియు చూచిగనే తావించి మమ్ము కమించి, గ్రంథారాధనలో నిమగ్నులగుదురనియే మా ఆశయము.

ఓం ఓం ఓం ఓం ఓం

ఓం శాంతిః

ఓం శాంతిః

ఓం శాంతిః

ధర్మస్య విజయోస్తు

అధర్మస్య నాశోస్తు

ప్రాణేసు సద్భావ నాస్తు

విశ్వేశాం కల్యాణ మస్తు

సర్వేశాం దిగ్విజయ ప్రాప్తిరస్తు

సస్తి సర్వేశాం-సన్నంగ శానిధవంతు

సర్వేణా ఖుళి నోభవంతు

శ్రీ

శ్రీ

శ్రీ

శ్రీ

శ్రీ

ప్రకాశకులు

పబ్లికేషన్ కంకరయ్య

శాంతి కమలాకరే పూర్వ పీఠికాయాం

అన్యత్ర ఉద్భవత సర్వశాంతికర్మపయోగి స్వస్తివాచనాది విషయాః

సం॥	విషయాః	పుట
	ప్రకాశకుల మనవి } విషయనూచిక }	పేజీ 1-16
	యంత్రములు	 17-48
	తత్రాదౌ శ్రీగురు ప్రార్థనాదికమ్	 49
	తత్రాదౌ దేవతా ప్రార్థనాదికమ్	 49
1.	స్వస్తి వాచనప్రయోగః	 50
2.	భూతోచ్ఛాటనమ్	 51
3.	శ్రీమహాగణపతి పూజ కలశారాధనం	 52
4.	స్వస్తి పుణ్యాహావాచనమ్	... 54
5.	నవగ్రహముఖః	 64
6.	ఇత్యాత్తరీయ పాఠః	 86
7.	అథమత్యుంజయం	 87
8.	నవగ్రహ ప్రయోగవిధిః	 89
9.	అగ్నిముఖం	 92
10.	జయాదయః	... 100
11.	ముఖావలోకనమ్	... 111
12.	బోధాయన ప్రవరణండ్ ప్రాకంభః	... 112
13.	గోత్రప్రవరాః—భృగుగణే	... 113
14.	అంగిరోగణే గౌతమాదశ	... 114
15.	అంగిరోగణే భరద్వాజాశ్చర్యారః	 115

సం॥	విషయం	పుట
	....	124
16.	ఆపస్తంబీయ ప్రవరణం	 128
17.	రుద్రాధ్యాయాది మంత్రప్రయోగ విధానం	 135
18.	నమకం	 172
19.	శ్రీరుద్రాభిషేకోపయోగి చమకమంత్రాః	... 180
20.	వినాయక శాంతిః	... 190
21.	వారణ దానవిధిః	... 190
22.	గ్రహయజ్ఞ శాంతిః	... 244
23.	కమలాకర కృతాశయుత హోమః	 246
24.	కోటిహోమఃమాత్యే	... 247
25.	నృసింహ హోమవిధిః	... 248
26.	గాయత్ర్యాః, లక్షకోటిహోమవిధిః (హేమాద్రౌ మదనరత్న దేవీపురాణే)	 257
27.	ప్రసవ శాంతిః	... 260
28.	గోప్రసవ ప్రయోగః	 261
29.	(తిథి నక్షత్రంగ్న యోగకరణ భేదాకమేణ)	... 268
30.	నీనీవారికుహాశాంతిః	... 271
31.	దర్శశాంతిః	... 276
32.	నక్షత్రశాంతయః	... 278
33.	జ్యేష్ఠా నక్షత్రశాంతిప్రయోగః	 281
34.	మూలనక్షత్రశాంతిః	... 291
35.	శతమూలాని (శతమూలాని దైవజ్ఞ మనోహరేణ పురాణ సముచ్చయే)	... 298
36.	మూలాశ్లేషాశాంతిః	 307
37.	అశ్లేషాశాంతిః (తర్కప్రయోగః)	...

సం॥	విషయా:	పుట
38.	నక్షత్ర విశేషేఫలముక్తం	... 816
39.	సింహాదాగవాది ప్రసవశాంతి:	... 818
40.	వికృతప్రసవశాంతి:	... 819
41.	ఏకనక్షత్రశాంతి:	... 820
42.	వ్యతిపాతవైధృతి సంక్రమణ ప్రసవశాంతి:	... 822
43.	గ్రహణశాంతి:	... 827
44.	యమశజననశాంతి:	... 829
45.	త్రిక ప్రసవశాంతి:	... 880
46.	సదంతజననశాంతి:	... 881
47.	ప్రసవవైకృతశాంతి:	 882
48.	సుఖప్రసవోపాయ:	 884
49.	బాలరక్ష	 885
50.	పూతనా విధానం	 840
51.	జ్వరోత్పత్తౌ నక్షత్రశాంతయ:	 850
52.	తిథ్యాదిదోషశాంతయ:	 871
53.	వారశాంతయ:	 872
54.	రవ్యాదిగ్రహ వ్రతశాంతి:	 878
55.	నవగ్రహ దానాదీని	 877
56.	రత్నధారణం	 878
57.	గ్రహస్నానాని	... 878
58.	గురుశాంతి:	 879
59.	ప్రతిశుక్రాదివిధి:	 881
60.	శనైశ్చరాదిస్తోత్రం స్కందేనాగరఖండే	... 884
61.	గ్రహణశాంతి:	 886

సం॥	విషయా:	పుట
...	...	389
62.	కేతుశాంతి:	... 393
63.	ఉల్కాది లక్షణం	... 394
64.	చంద్రపను:	 394
65.	షడ్గ్రహాదియోగ తత్పరిశాంతి:	... 398
66.	భూమికంపవల, తచ్చాన్తిశ్చ	 401
67.	అంతరిక్షశాంతి:	 401
68.	దివ్యాదృశశాంతి:	... 402
69.	నానోత్పాతశాంతయ:	... 411
70.	మాతోన్యకృతశాంతయ:	 414
71.	అగ్నివై కృతశాంతి:	 414
72.	వృక్షోత్పాతశాంతి:	... 415
73.	శరదలిదుష్టప్రసవశాంతి:	 416
74.	పృష్టివైకృతశాంతి:	 417
75.	జలాశయవై కృతశాంతి:	 418
76.	యానాద్యుపస్కరవై కృతశాంతి:	 418
77.	మృగపక్షివై కృతశాంతి:	 420
78.	మాతోన్యకృతశాంతి:	 421
79.	నానోత్పాతశాంతి:	... 432
80.	ప్రాసాదకలశలింగార్చాభంగశాంతి:	 433
81.	మదనరత్నేపరిశిష్టే	 434
82.	జనమారమహామార్యాదిశాంతి:	 436
83.	కాకమైథునశాంతి:	 438
84.	వాయుశాంతి:	 439
85.	కాకమైథునేమదనరత్నోత్పాతశాంతి:	 439

సం॥	విషయా:	పుట
86.	పల్లీసరటశాంతి:	... 440
87.	నాకోడో కృపల్లీసరటశాంతి:	... 442
88.	కపోతపింగలాదిశాంతి:	... 443
89.	తురగశాంతి:	... 444
90.	మచనరత్నేశ్వశాంతి:	... 448
91.	అశ్వగజశాంతి:	... 449
92.	పశుమారశాంతి:	... 452
93.	గోశాంతి:	... 452
94.	అశ్వశాంతి:	... 458
95.	ధర్మక్షోక్తమహాశాంతి:	... 455
96.	బంధమోక్షశాంతి:	... 460
97.	ఆయుష్కహోమ:	... 465
98.	ఆయుస్సూక్తం	... 466
99.	ఆయుష్కహోమప్రయోగ:	... 467
100.	అపమృత్యునివారకశాంతి విధానం	... 468
101.	మహామృత్యుంజయ దుర్గాగుడూచీహోమ:	... 469
102.	సుంధోపాయేనాయుష్కాభిషుద్ధి:	... 472
103.	అనావృష్టి పరహార:	... 478
104.	ఋగ్వేదానేవినియక్తమంత్రాదాం సామాన్యవిధి:	... 476
105.	శ్రీసూక్తవిధి:	... 476
106.	నీరాజనం	... 478
107.	పురకంబళ:	... 481
108.	అగ్ని పురాణేసర్వార్థసాధనశాంతి:	... 484
109.	ఏకవస్త్రస్నానం	... 485

సంఖ	విషయము	పుట
110.	గోకరిణీమదశాంతిః	 495
111.	అకాలేగజమదేశాంతిః	 495
112.	తస్మిన్ శాంతిపుష్కరాదిశాంతిః	 496
113.	పసిష్ఠకల్పోక్తం మృత్యుంజయ విదానం	 498
114.	మహామృత్యుంజయ విదానే రషావిధిః	 505
115.	ఉత్పాతదుస్స్వప్నాదేశాంతిః తత్రేవమహామృత్యుంజయే	 508
116.	కామ్యకర్మాణి	 508
117.	దానపేమాద్రాశానకః	 511
118.	పురుషసూక్తపునశ్చరణం	 518
119.	దీపస్థాపనం	 525
120.	రుద్రస్మరశ్చరణవిధిః	... 526
121.	రుద్రహోమః	 552
122.	వేదపారాయణం	 562
123.	జాతవేదనవిదానం	 565
124.	త్వరితరుద్రకల్పః	 566
125.	స్వప్నఫలాని	... 571
126.	దుస్వప్నశాంతిః	 576
127.	వాస్తుశాంతిః	 578
128.	పరమశాయి వాస్తుశాంతిప్రయోగః	... 585
129.	మండుక వాస్తుశాంతిః	... 594
130.	దుష్టరక్షోదర్శనశాంతిః	... 598
131.	నాగబలిః	 606
132.	కన్యావైధవ్యయోగపాంతిః	... 608
133.	అర్కవివాహః	... 609

సం॥	విషయాః	పుట
134.	రుద్రస్నానప్రయోగః	 612
135.	వహ్నిత్య నివారణ రుద్రస్నానవిధిః	... 621
136.	చండికల్పః	 625
137.	కదశీదష్టప్రసవశాన్తిః శాంతికమలాకరగ్రంథస్య ఉత్తరపీఠికాయాం	 652
138.	శాసకోక్తో గ్రంథశాంతిర్నిఖ్యతే	 655
139.	బోధాయనోక్తో గ్రంథశాంతికల్పః	 656
140.	శైవాగమోక్తా ఉగ్రగ్రంథశాంతిః	 657
141.	శైవాగమోక్తో గ్రంథశాంతిప్రయోగః	 662
142.	సప్తచిరజీవిపూజా	... 667
143.	షష్ఠీవత్సరపూజా అయనయుతుమాసదాన్యాది ప్రథమాదితిథిదేవతాధ్యానాది అష్టవస్వేతాదశరుద్రధ్యానాది సక్షత్రదేవతాధ్యానాది యోగాదేవతాధ్యానాది కరణదేవతాధ్యానాది రాశిదేవతాధ్యానాది బ్రహ్మపిష్ఠురుద్రగణపత్యాదిధ్యానాది నవగ్రహపూజా ద్వాదశాదిత్యపూజా ఓరంఢీని సప్తనామహోమః ప్రథమాదిహోమః శాంతికమలాకరగ్రంథే	.... 668 .... 676 .... 679 ... 682 .... 684 ... 687 ... 690 .... 692 .... 692 .... 695 .... 699 .... 703 707
144.	యంత్రవిధినిరూపణ సంగ్రహః శాంతికమలాకరగ్రంథే-ఉత్తరపీఠికాయాం	... 720

సం॥	విషయము	పుట
145.	శ్రీపరాశరోక్తవైదికగమసూత్రం	 742
146.	గ్రామదేవతాప్రతిష్ఠావిధానము	 752
147.	శ్రీమవనేశ్వరీకవ్యపూర్ణ తంత్రగ్రంథము	 755
148.	శైవాగమోక్తభీమరథశాంతిప్రారంభము	 766
149.	శానకోక్తభీమరథశాంతిక్రమము	 768
150.	శానకోక్త శతాభిషేకవిధి	 770
151.	సహస్రచంద్రదర్శనప్రసాదజరణశాంతి	 772
152.	శతసంవత్సర జీవీస్సహస్రచంద్రదర్శనశ్చశతాభిషేకవిధి	 775
153.	నిర్ధారిచక్రతీర్థామృతమైతీదర్శనాదివిధానము	 777
154.	ఆరవంక్షణ-గర్భాదాన-పౌష్టికవిధాన-మాసక్రమేణ గర్భప్రాసవభైషజ్యుర్రాది గర్భిణీరక్షాపథానం	 779
155.	జ్యోతిర్ముహూర్తాదిగుణదోషవిధానము	... 787
156.	తద్దోషాపవాదనిరూపణం తత్త్వము	 798
157.	సమస్తప్రతాదికానిర్ణయ సూచిప్రతమ్ మాసక్రమేణప్రతాదినిర్ణయము	 808-916
158.	శుద్ధ-అశుద్ధ పట్టిక	 817-974

వాస్తవము

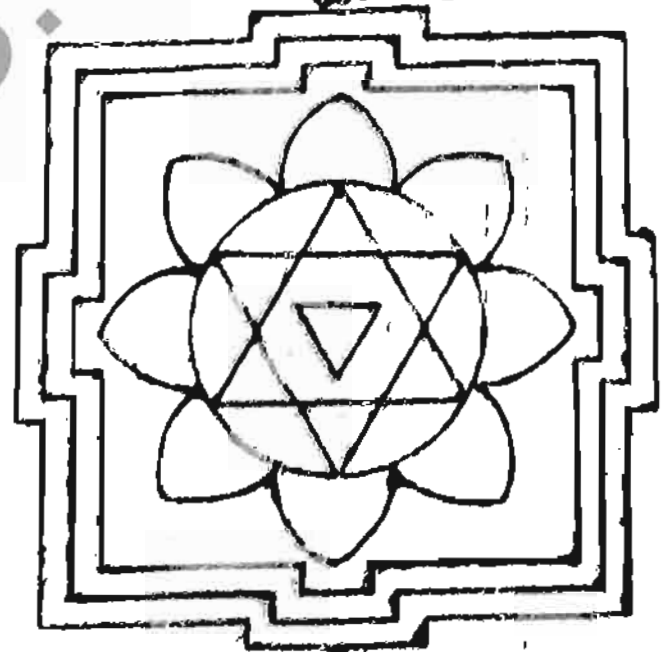
ఈ

65 బం		66 ఆ		67 స		68 ర		69 మ	
450		67		54		76		67	
75	శిఖనం	పర్వన	బయ	కులి	సూర్య	సత్వం	భృగం	అశం	య
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
దితి	అమా	16	17	18	19	20	సాక్షి	పూర్వ	25
45	10						11		
అదితం		అపప్త		అయమం		సవిత్		విత్తం	
44		6		2		7		24	
సర్వానం		ప్రభృ		హృదయం		విష్ణు		గృహస్థతం	
43		ధర		1		3		25	
సోమం		5		ప్రహరణం		మమా		26	
42				నాభం సరస్వత		గంధర్వం		27	
భల్లాటం		41							
ముఖ్యం		40		4 విత్తం		విష్ణు		భృంగరాజం	
39		13		36		35		34	
రంగం		పాపం		37		38		39	
38		37		36		35		34	

శుక్ర రాశి యంత్రం

1	2	3	4	5	6	7	8
శుక్ర	పుష్య	మృగ	మేషం	మహాపు	న	పుర	మేషం
10	11	12	13	14	15	16	17
శుక్ర	పుష్య	మృగ	మేషం	మహాపు	న	పుర	మేషం
26	27	28	29	30	31	32	33
శుక్ర	పుష్య	మృగ	మేషం	మహాపు	న	పుర	మేషం
40	41	42	43	44	45	46	47
శుక్ర	పుష్య	మృగ	మేషం	మహాపు	న	పుర	మేషం

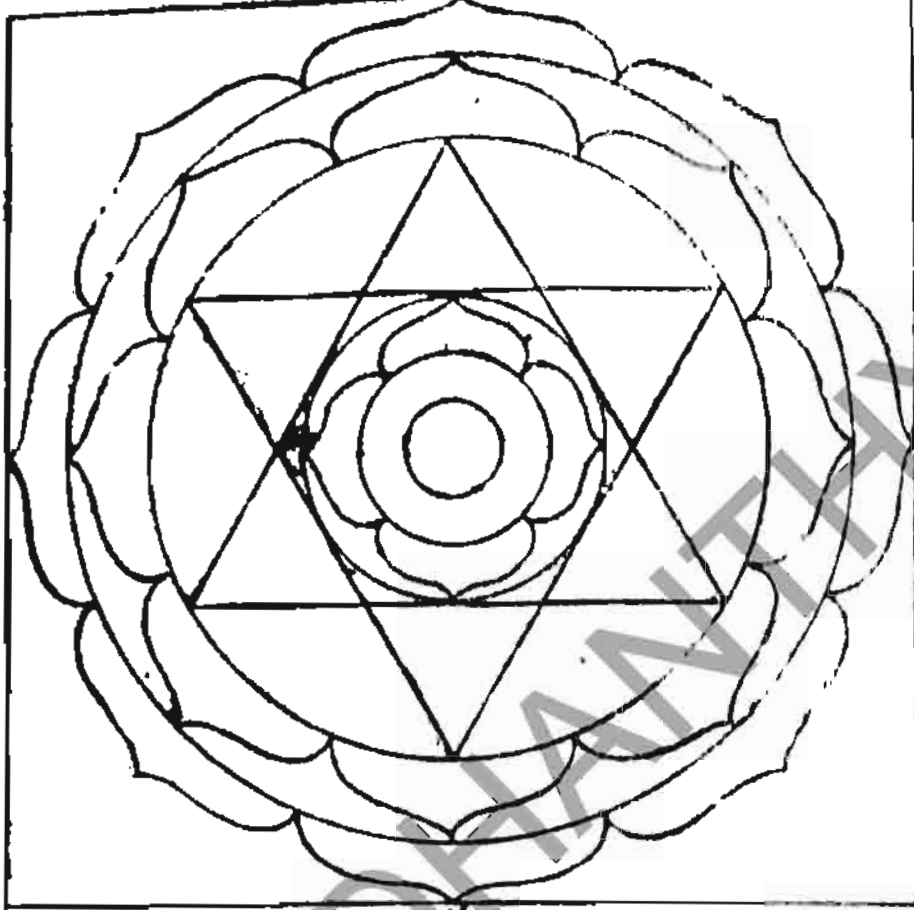
శుక్ర రాశి యంత్రం

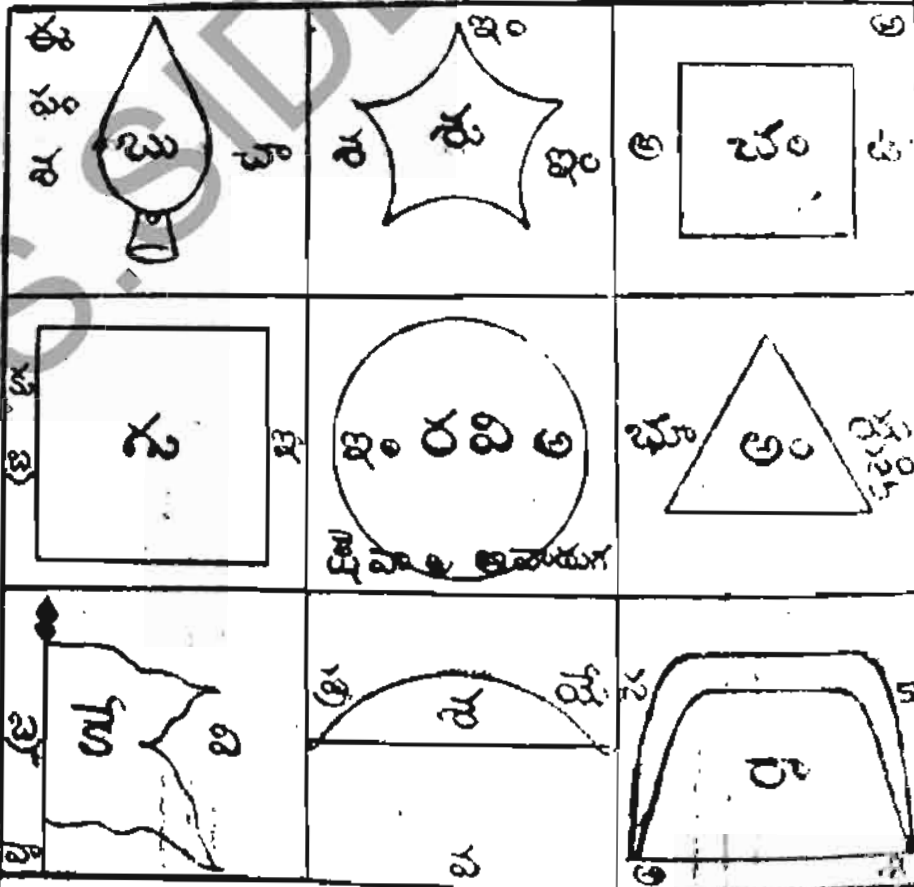
౪

మృత్యుంజయ స్తోత్రం

నవరూప హృదయమండలం

చారుణ			
ఈశాన			
మృత్యుంజయ			
ద్వాదశాదితానః			
12	11	10	9
8	7	6	5
4	3	2	1
ప్రత్యు	నవ	అది	
ధిదే	గ్రహ	దేవి	
9	కౌ	9	
8	రా	8	
7	శు	7	
6	శు	6	
5	గు	5	
4	బు	4	
3	కు	3	
2	చ	2	
1	ర	1	

శతచక్రములం					
ఆకాశ					
ఇంద్ర					
౭	60	48	36	24	12
౭	59	47	35	23	11
X	58	46	34	22	10
X	57	45	33	21	9
X	56	44	32	20	8
X	55	43	31	19	7
X	54	42	30	18	6
X	53	41	29	17	5
X	52	40	28	16	4
X	51	39	27	15	3
X	50	38	26	14	2
X	49	37	25	13	1
జన్మాదిషష్ఠిపత్యర					
దేవతా					

పశ్చిమదేశ			
శుక్ల			
వర్ష			
వారహ			
7	6	5	4
4	3	2	1
8	7	6	5
4	3	2	1
XXXXXXX			
28	27	26	25
21	20	19	18
14	13	12	11
7	6	5	4
27	26	25	24
18	17	16	15
9	8	7	6

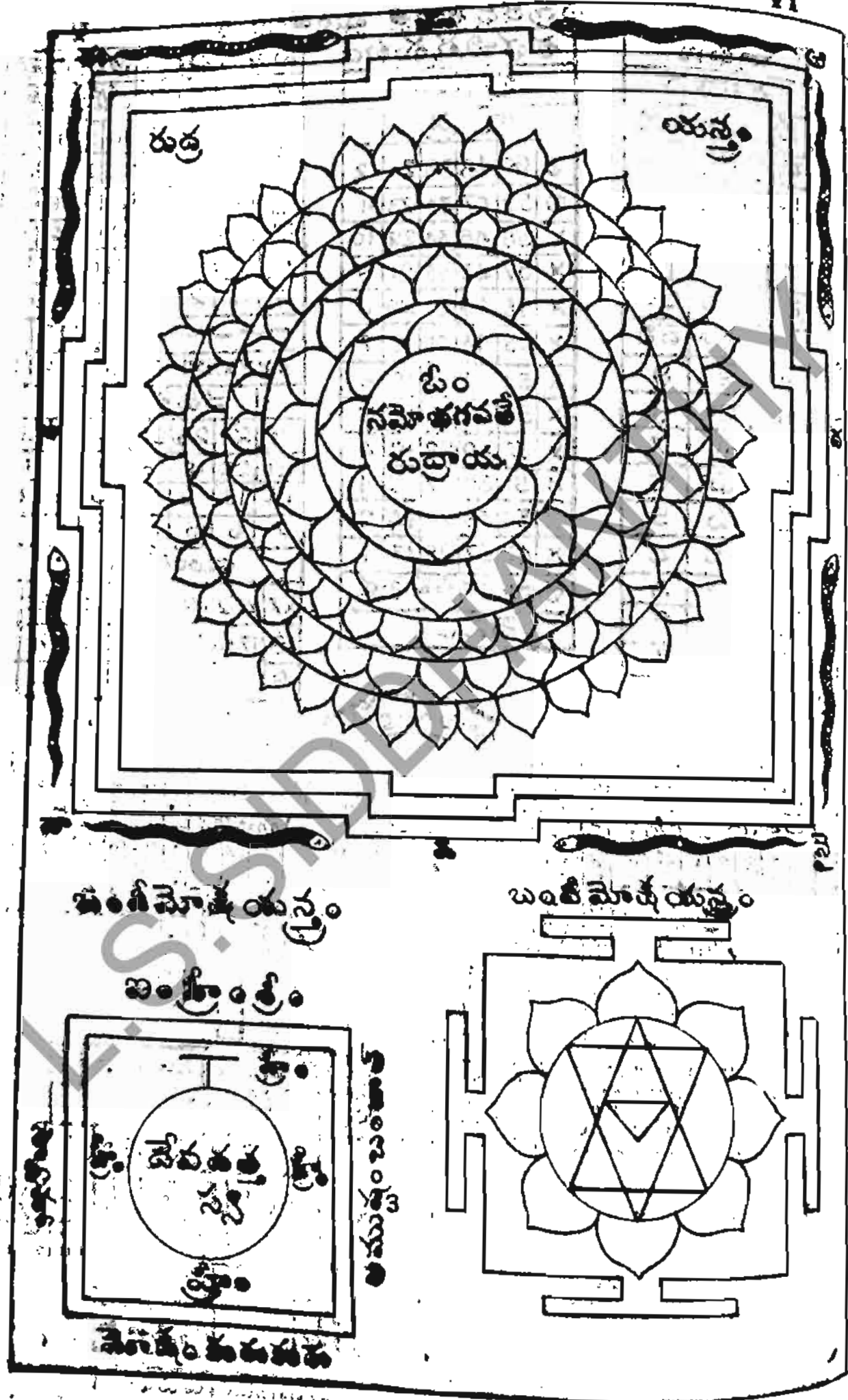
కుంభ			
వజ్ర			
సప్త			
5	4	3	2
7	6	5	4

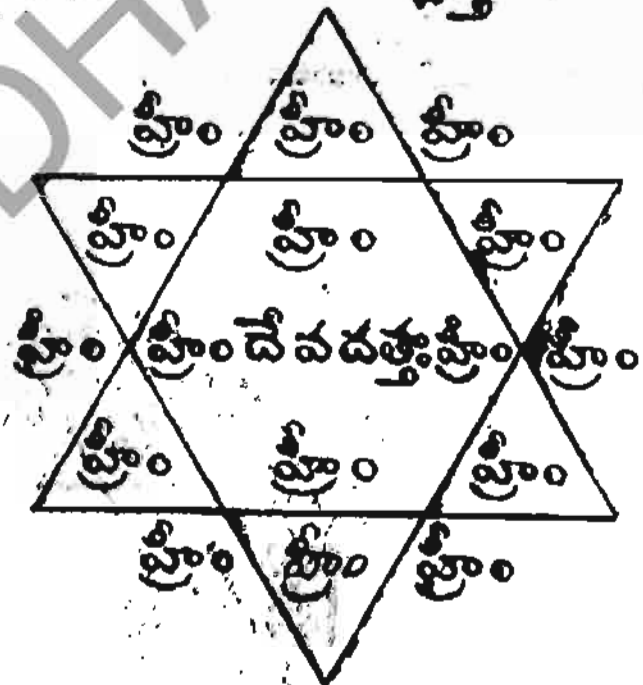
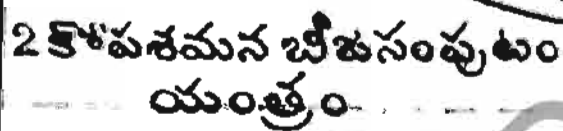
వర్ష			
వారహ			
11	10	9	8
6	5	4	3

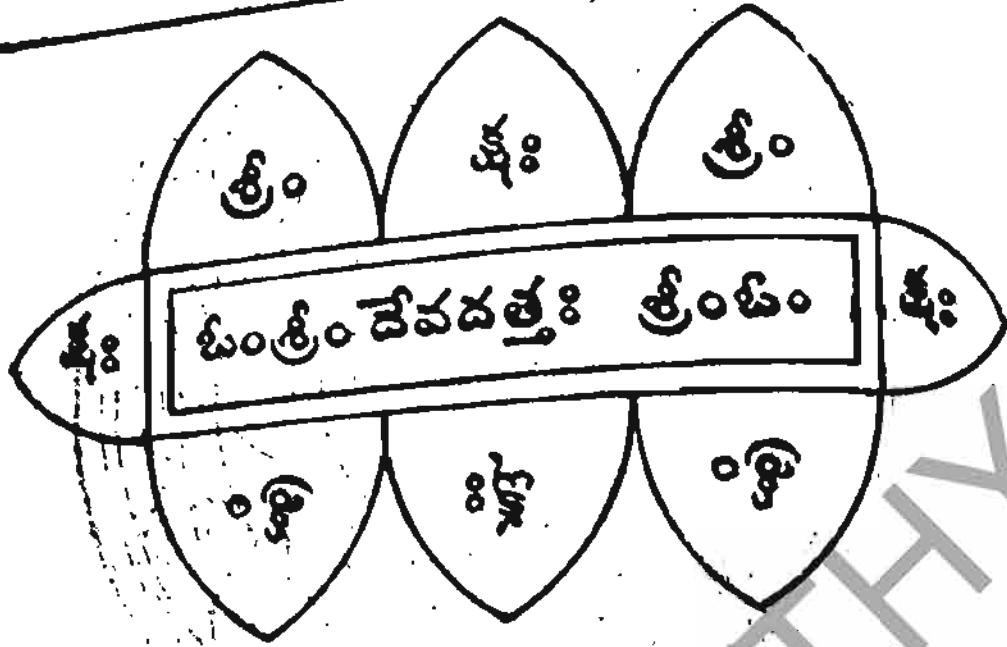
2	వా	భ	ప	త	క	సి	కు	మ	మ	మ

నవదశాంశ			
5	4	3	2
2	వా	భ	ప
అముత	తల	హోమ	కుండం
ద్విహస్త	ప్రమాణం	యజమా	సోపది

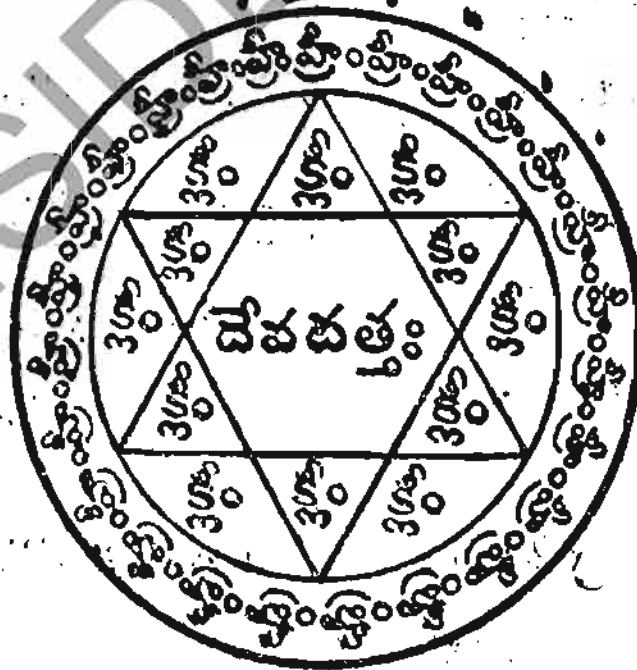

1997

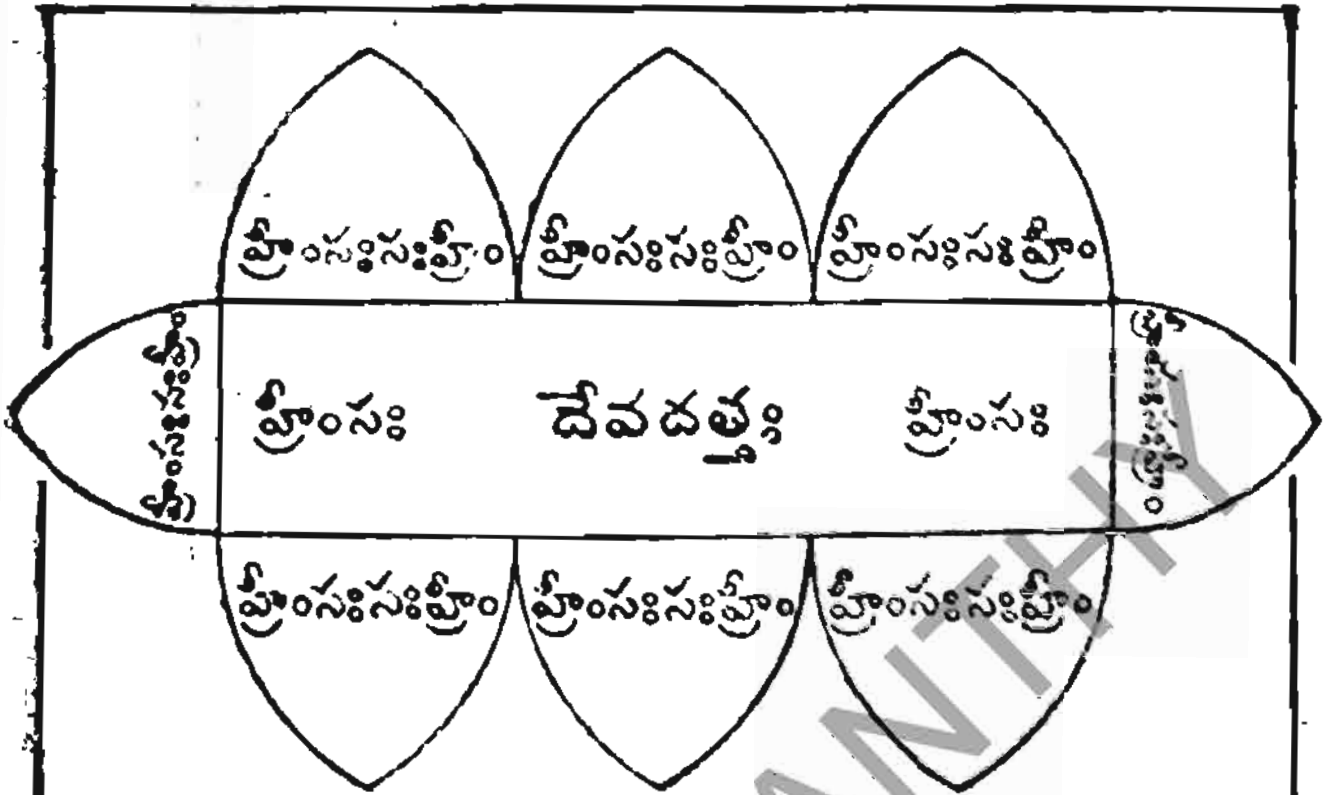

యశః జీవంస్వామి వశ్యకరం యంత్రం 5

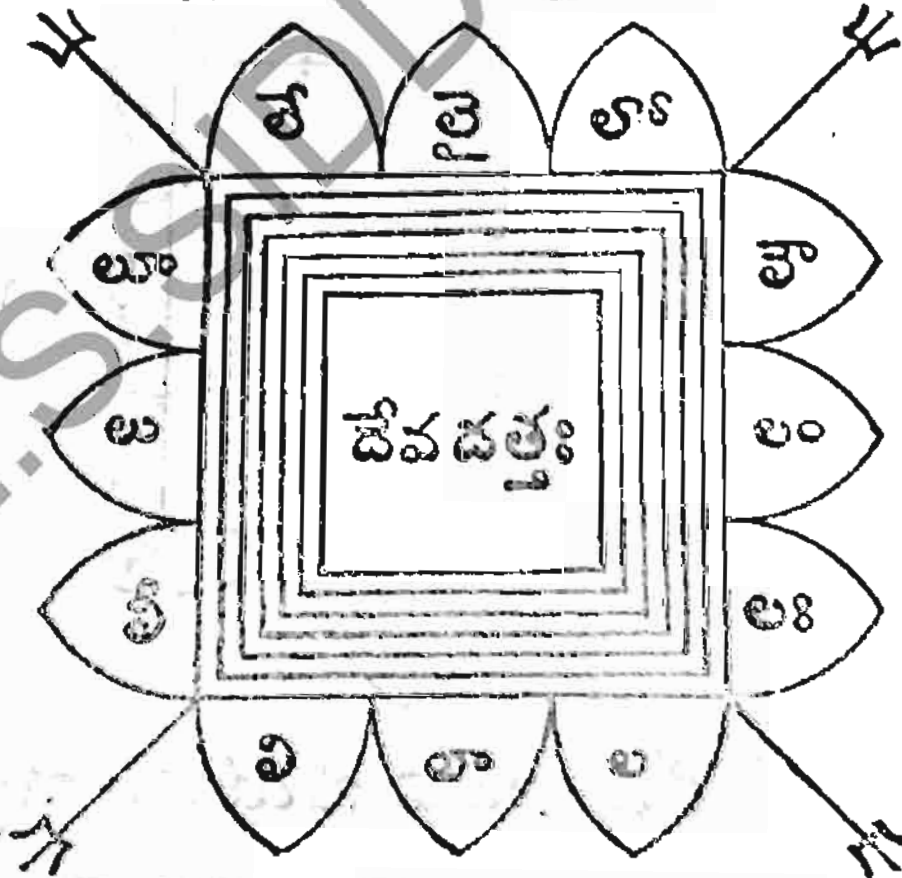
ధనికొత్తమ వనికొత్తవశ్యకరం యంత్రం 6

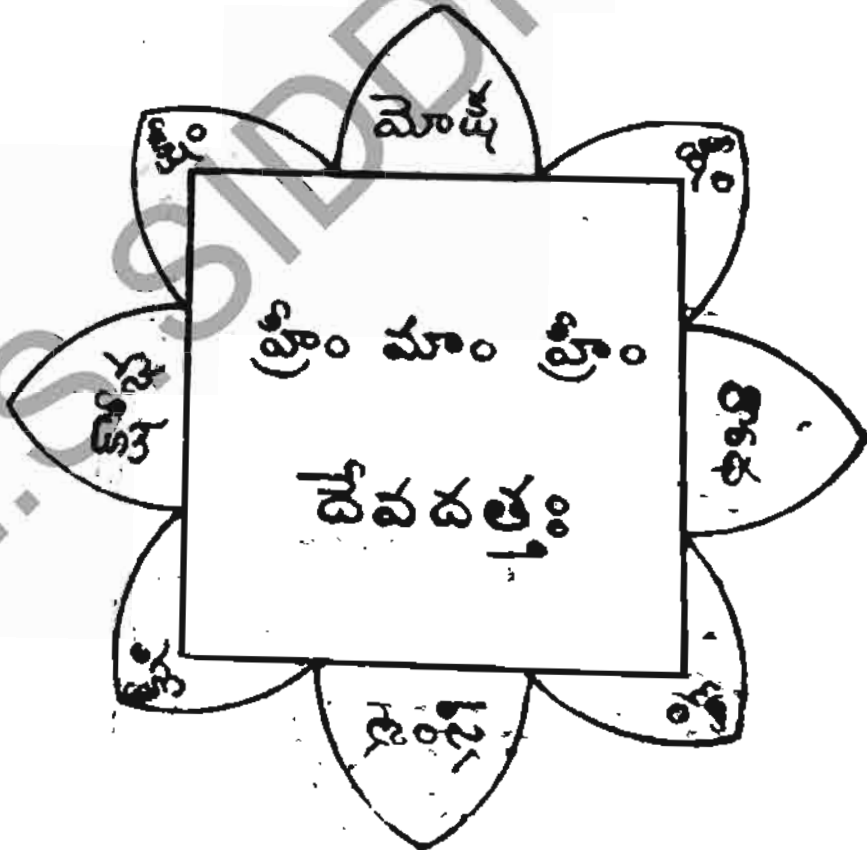
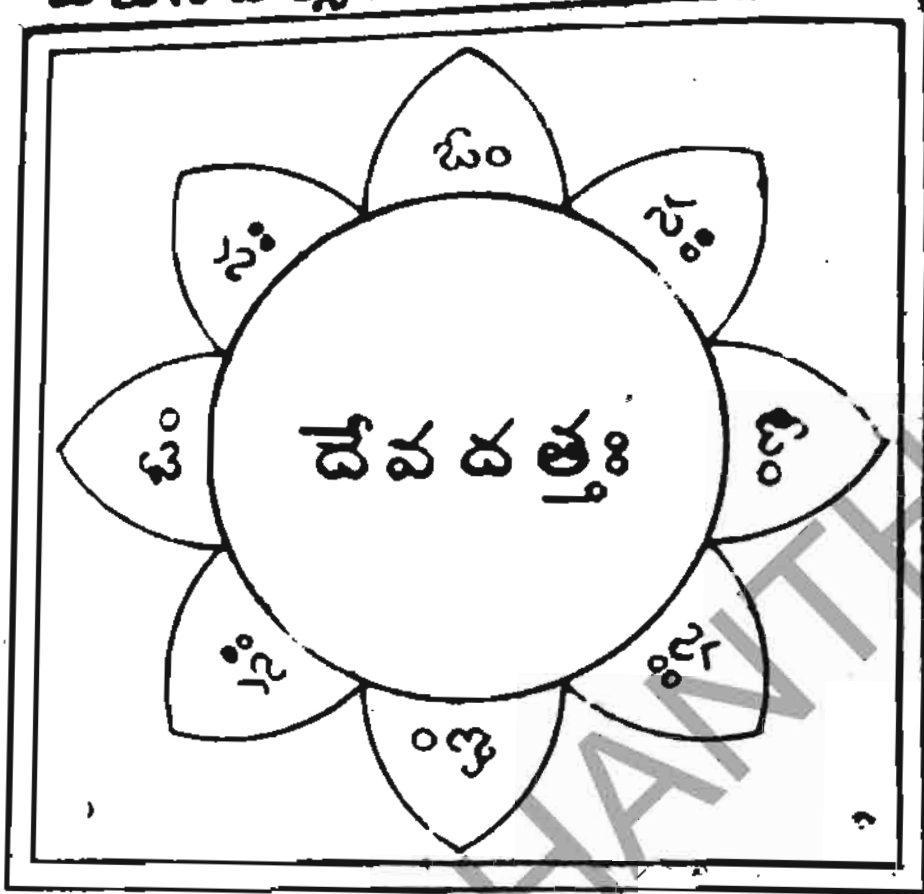

రాజమోహనంతుష్టముఖస్తంభనంయన్త్రం 7

దుష్టవశ్యకరం మహామృత్యుంజయయన్త్రం 8.

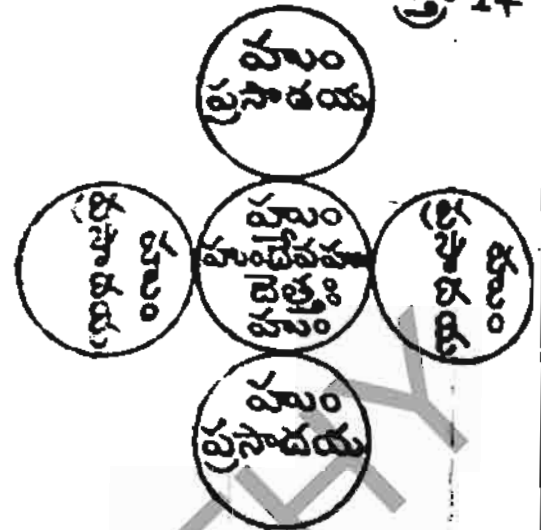
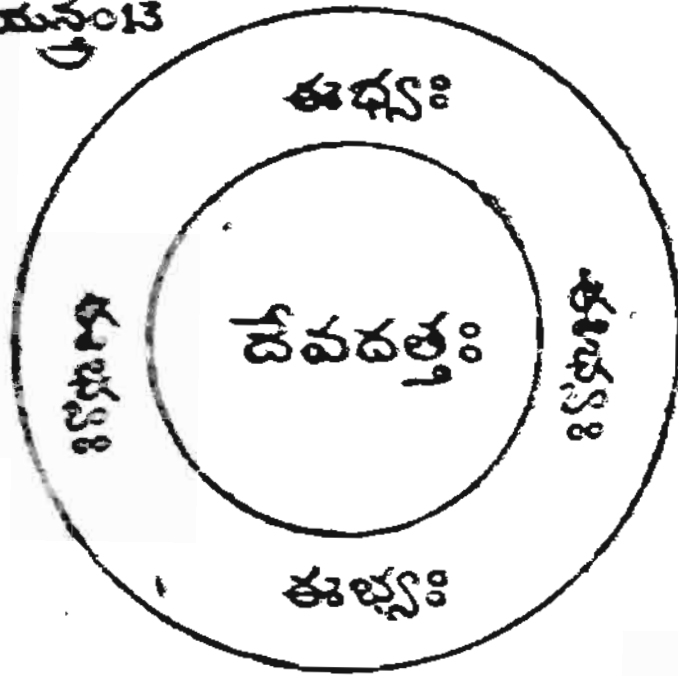
పిఠున వత్సకరం యంత్రం - 9.

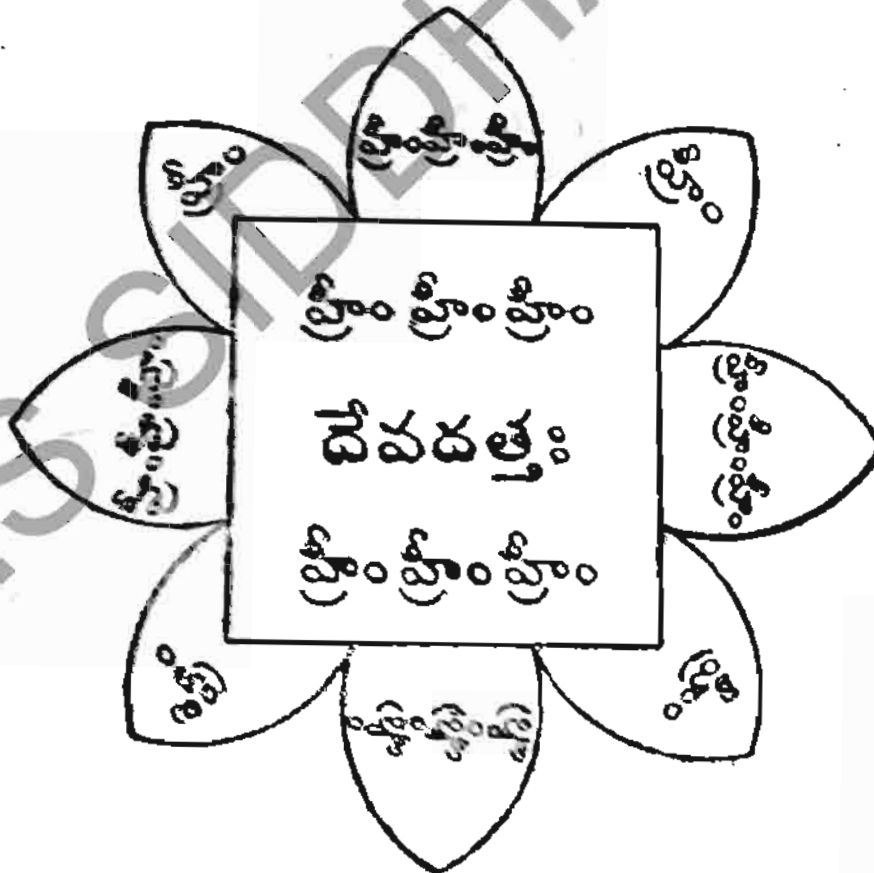
వృషహరే వివాదేచ జయదం యంత్రం. 10.

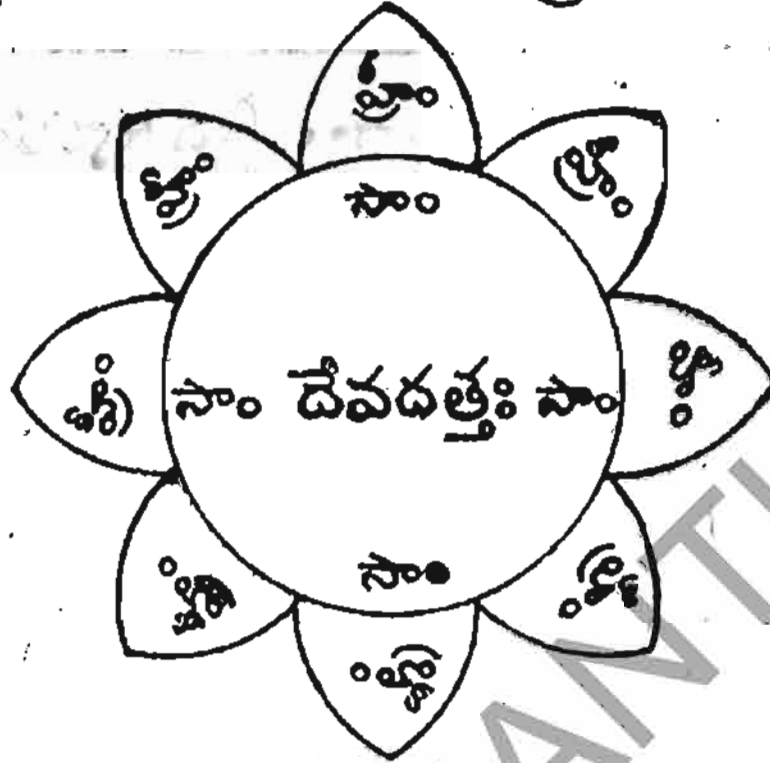
మహాశత్రుసాహకూల్యకరం కట్టకాశ్చం క్రోధశమనంబోమదన్యః
యన్త్రం 13

ప్రేజాంబోభాగ్యకరం లలితాశ్చం యన్త్రం 15

ప్రసీదాం సాధాగ్వకరం యస్తం 16

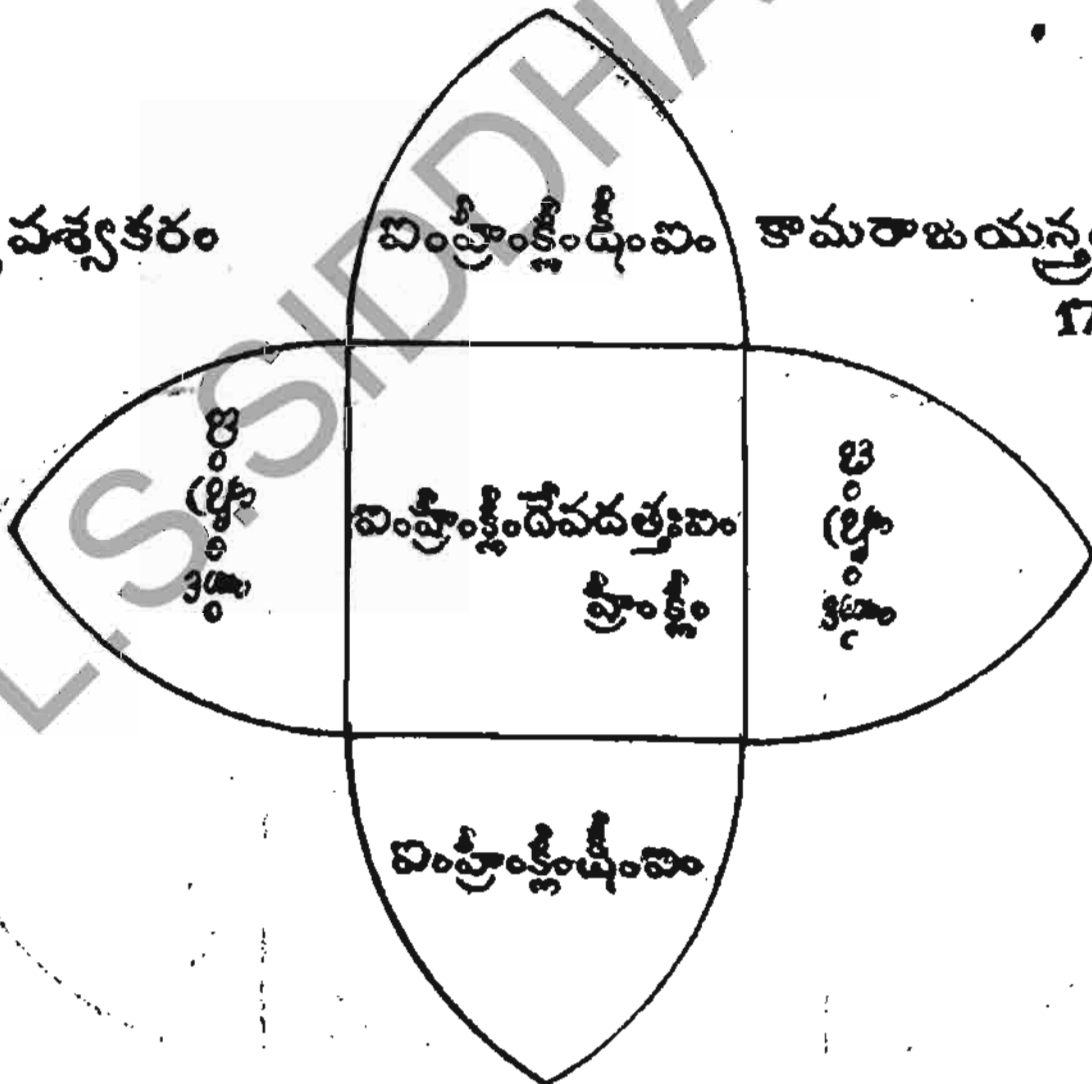

ప్రసీదాగ్వకరం

హ్రీం హ్రీం హ్రీం హ్రీం

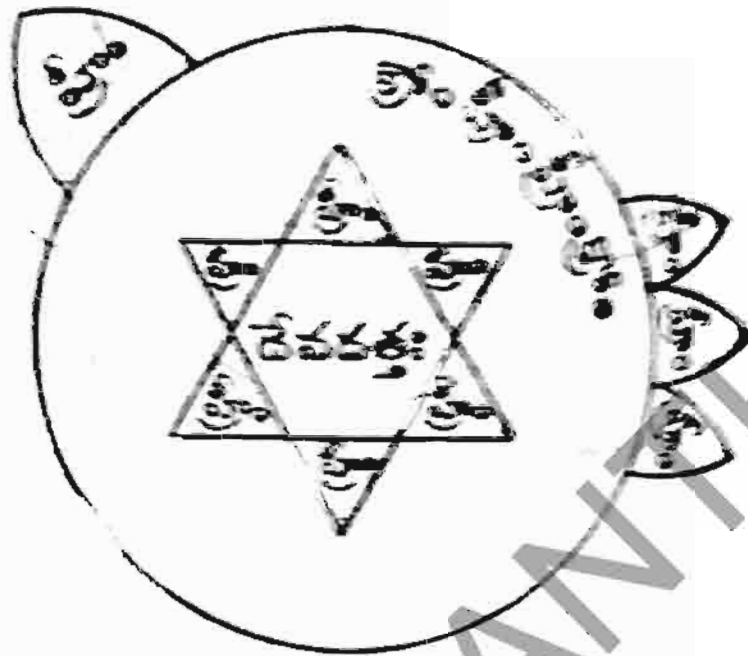
కామరాజయస్తం

17

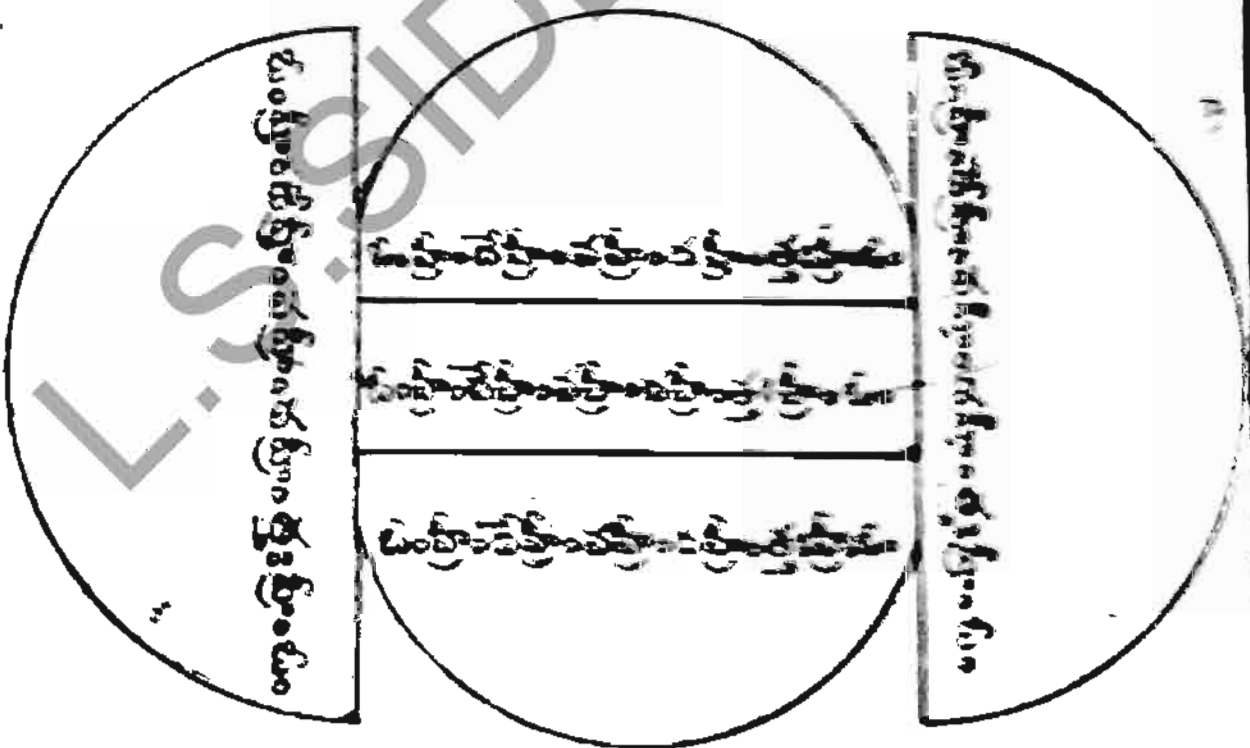

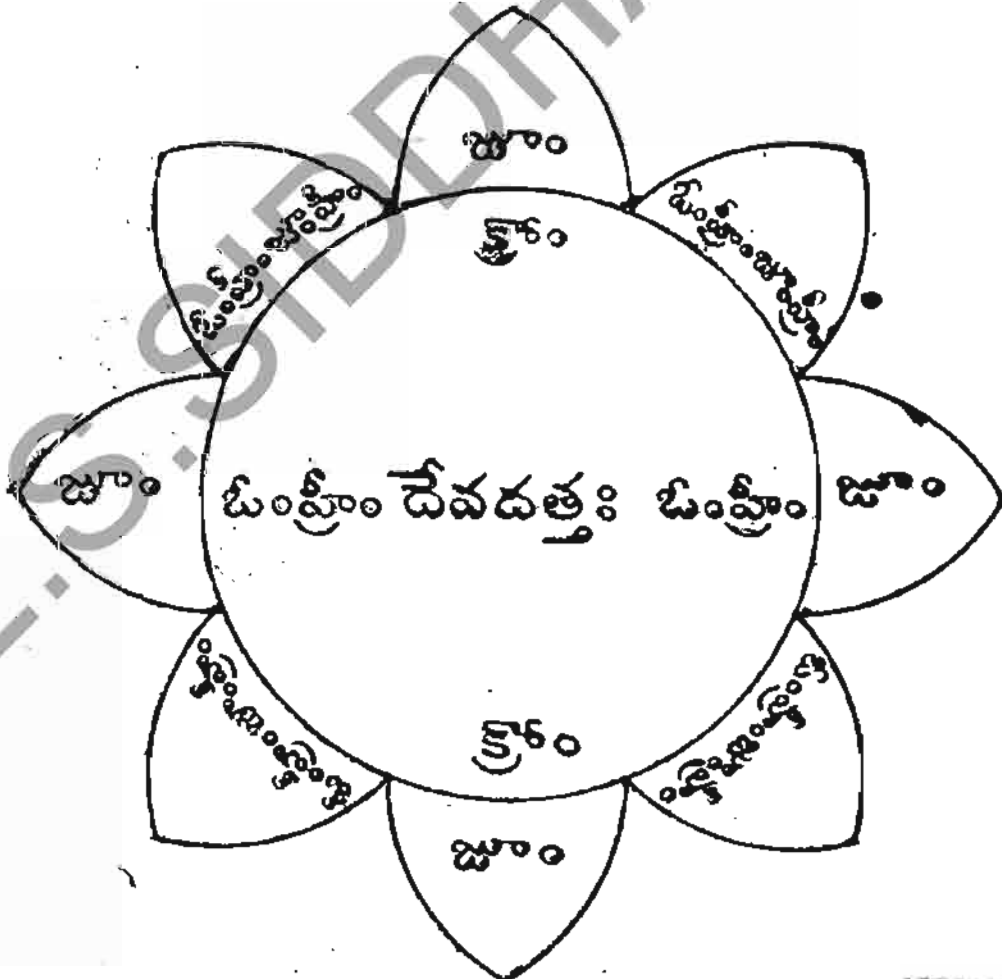
కామాక్షీనామయన్త్రం రాజస్తోత్రవత్సవకరం 18

శ్రీకామాక్షీనామయన్త్రం... శ్రీకామాక్షీనామయన్త్రం. 19

మణి భద్రం నామా కష్టాణయన్త్రం. 20.

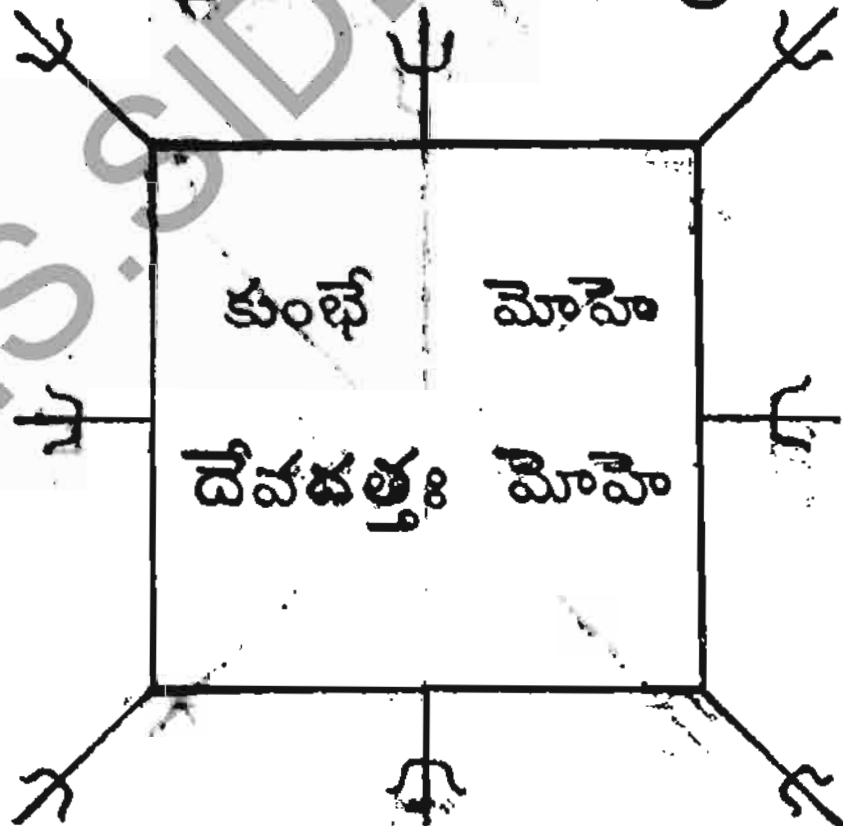
సౌభాగ్య జననం కమా లాభ్యం యన్త్రం. 21.

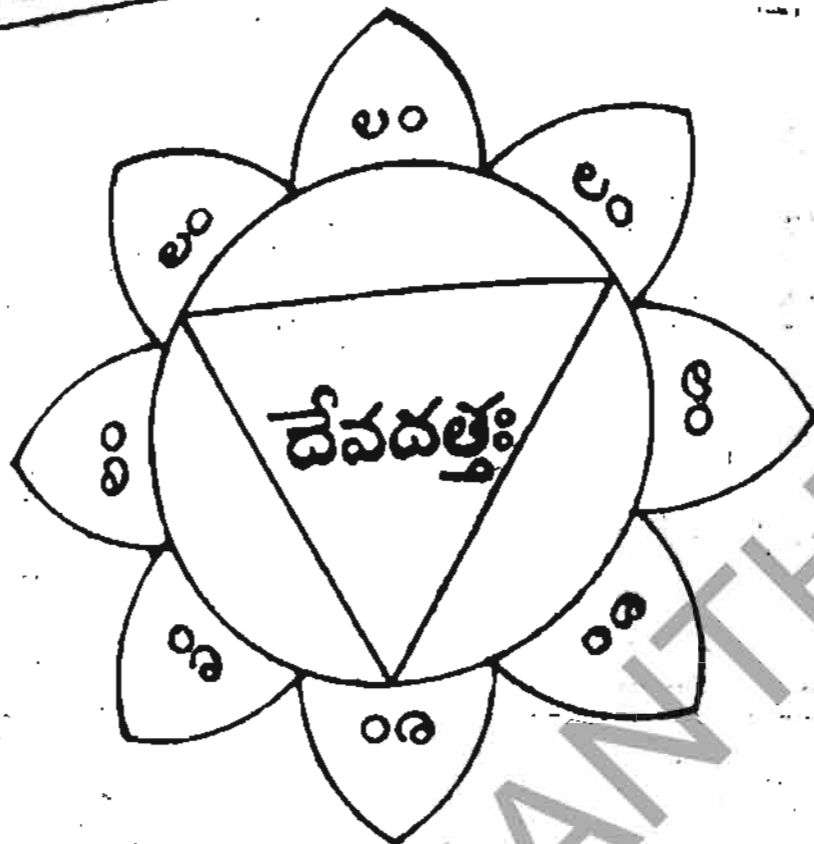

	తం	తం	తం	తం	తం	తం	
ఓ	హ్రీం	హీం	హ్రిం	హ్రిం	హ్రిం	హ్రిం	ఓ
ఓ	మణి	మణి	మణి	మణి	మణి	మణి	ఓ
	లకం	లకం	లకం	లకం	లకం	లకం	
ఓ	వణం	వణం	వణం	వణం	వణం	వణం	ఓ
	రణం	రణం	రణం	రణం	రణం	రణం	
ఓ	యగణం	యగణం	యగణం	యగణం	యగణం	యగణం	ఓ
	తం	తం	తం	తం	తం	తం	

శత్రు ముఖగతి మతిస్తంభనం నామకం యస్తం. 24.

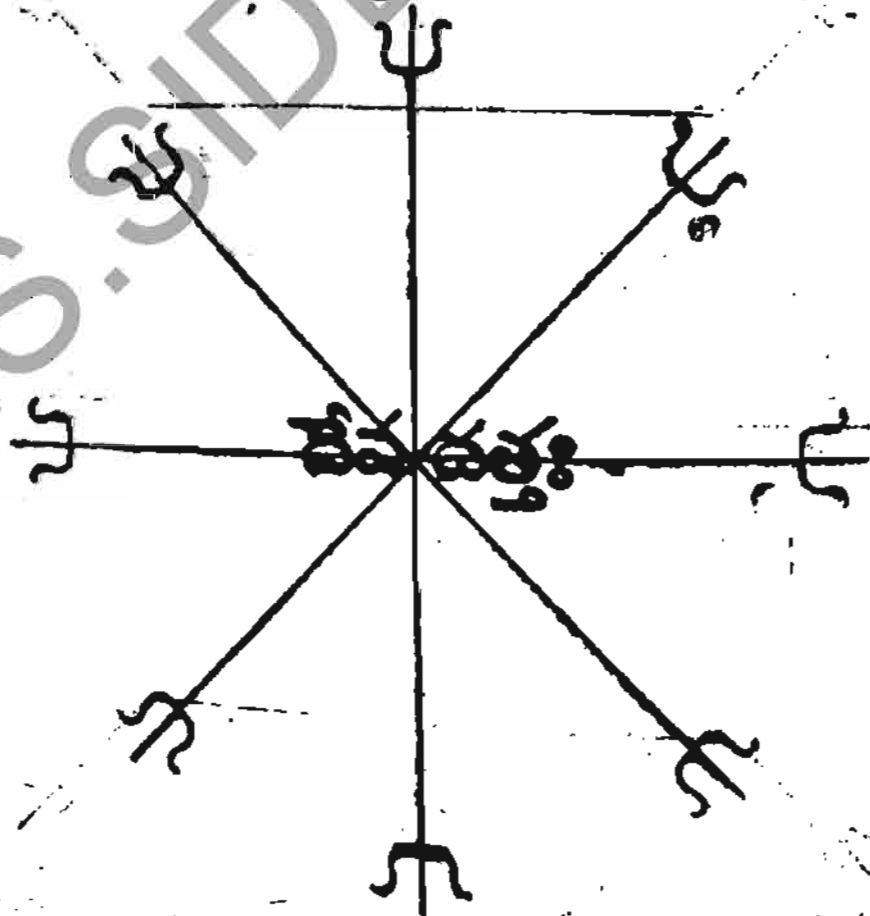
యాత్రా స్తంభనం నామకం యస్తం. 25.

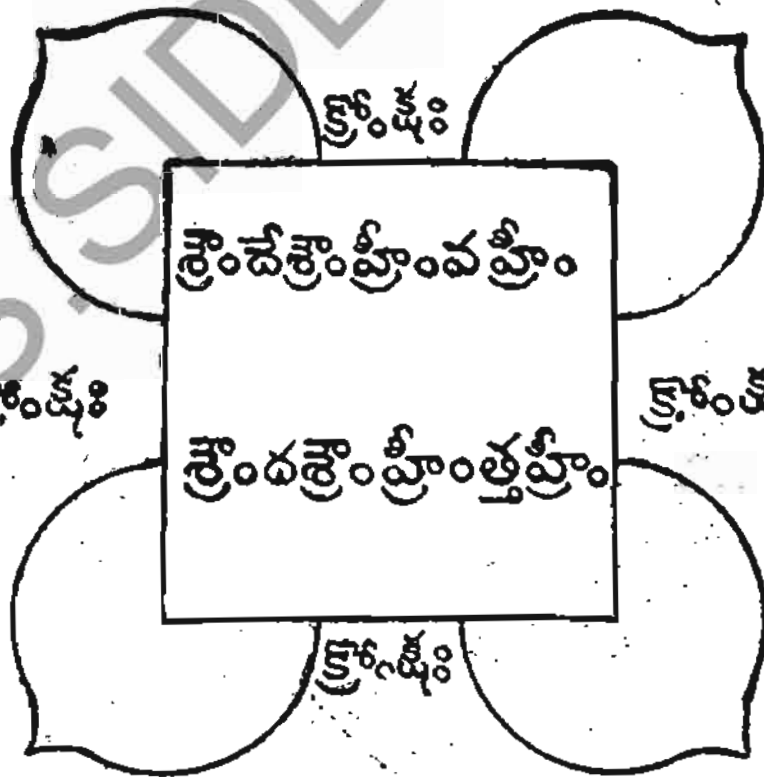
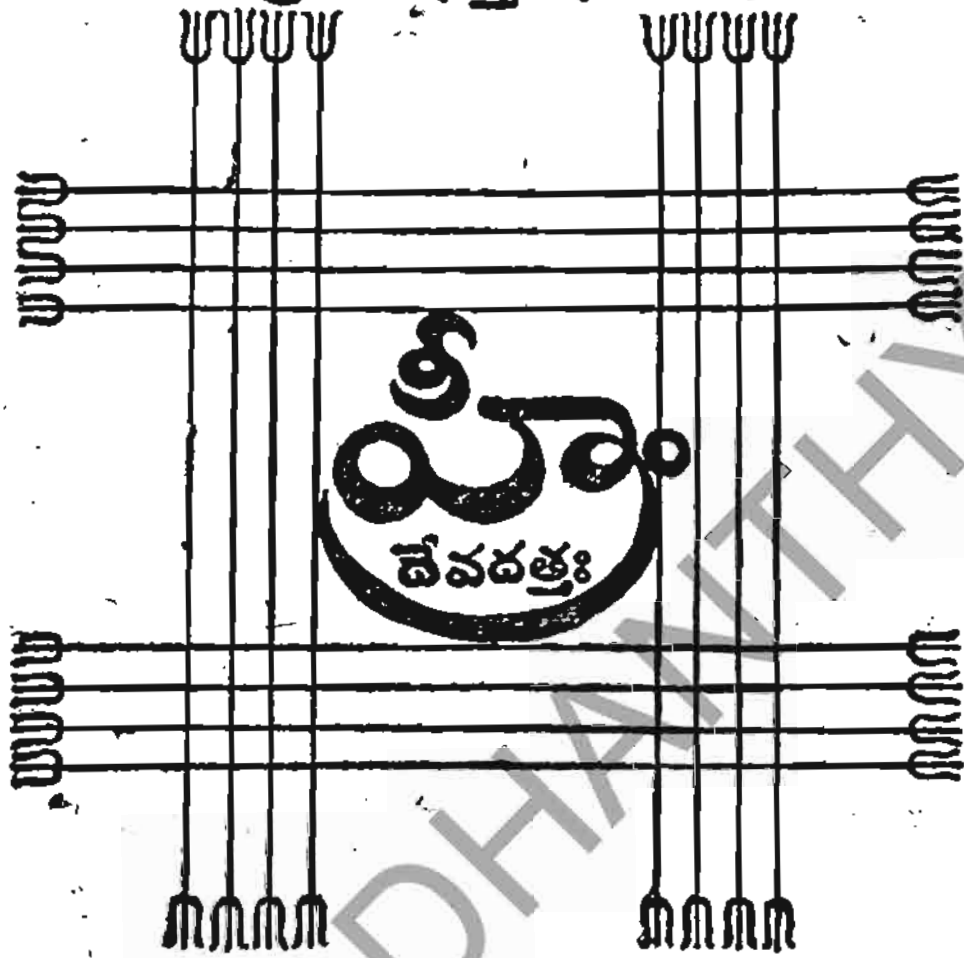
ప్రతివాదిముఖస్తంభనం.౩౬.

ముఖస్తంభనం.౩౭.

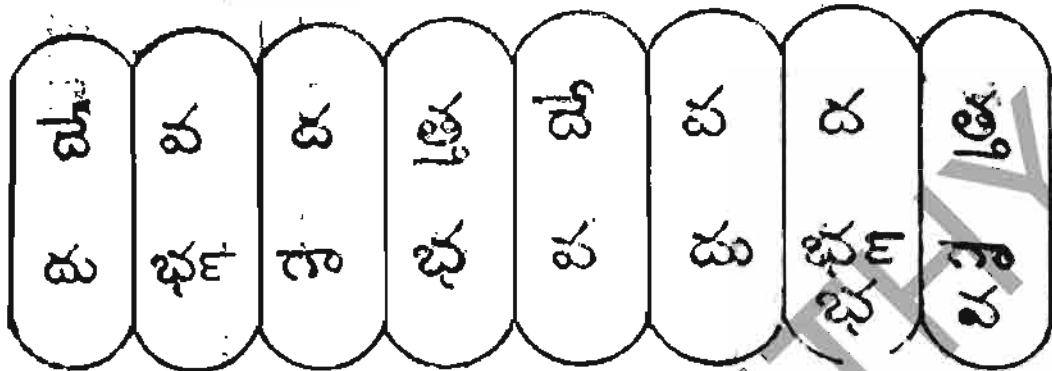
శత్రు ముఖస్తంభనం. 28.

పిశున ముద్రణం నామ యస్తం. 29.

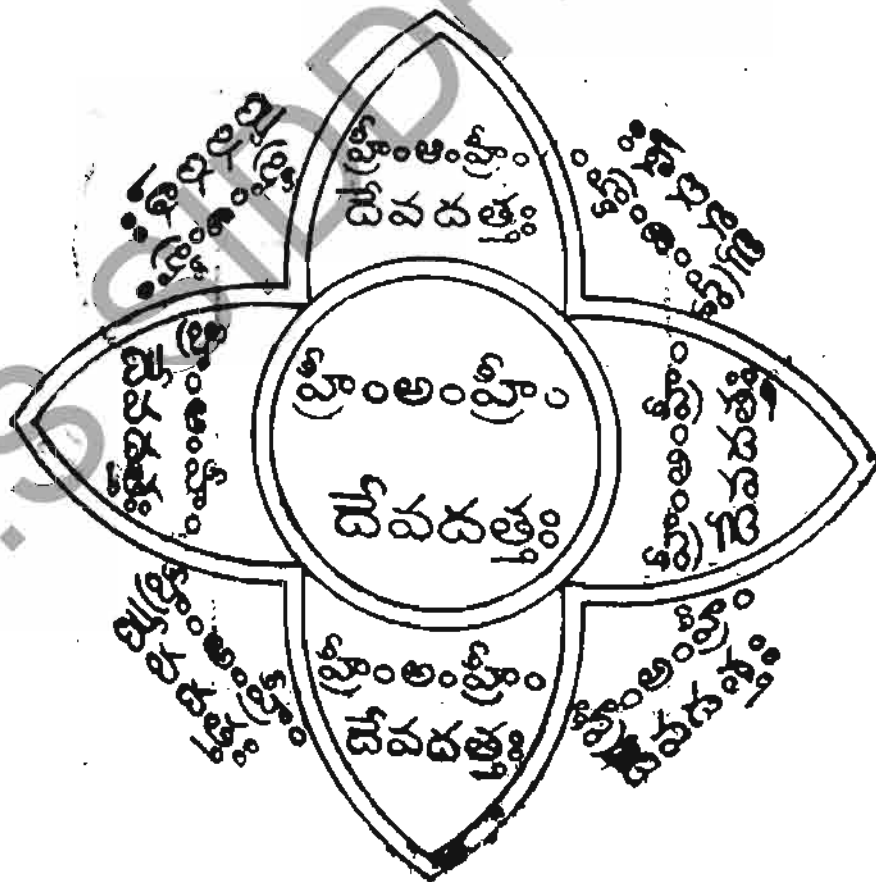
నరసార విద్యేశణం నామ యన్తం ౩౦.

ఓం అజితే సావిహ

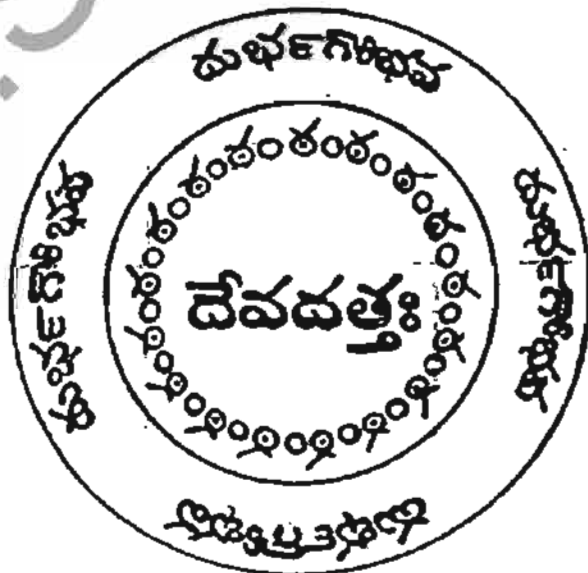
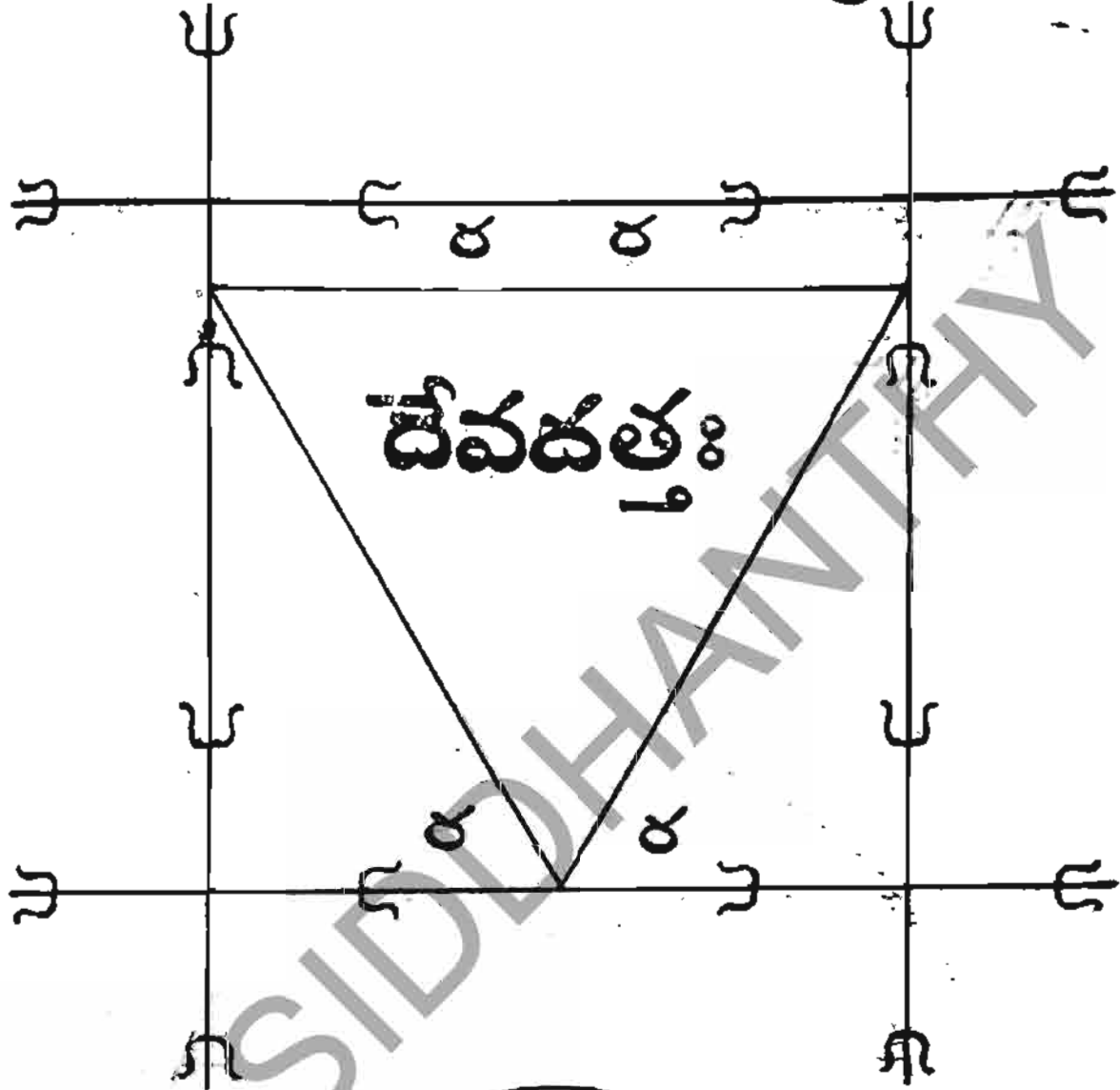

ఓం అపరాజితే సావిహ

రత్ర విద్యేశణం నామ యన్తం ౩౧.

బంధువిద్యేశణం నామ యస్తం. ౩౨.

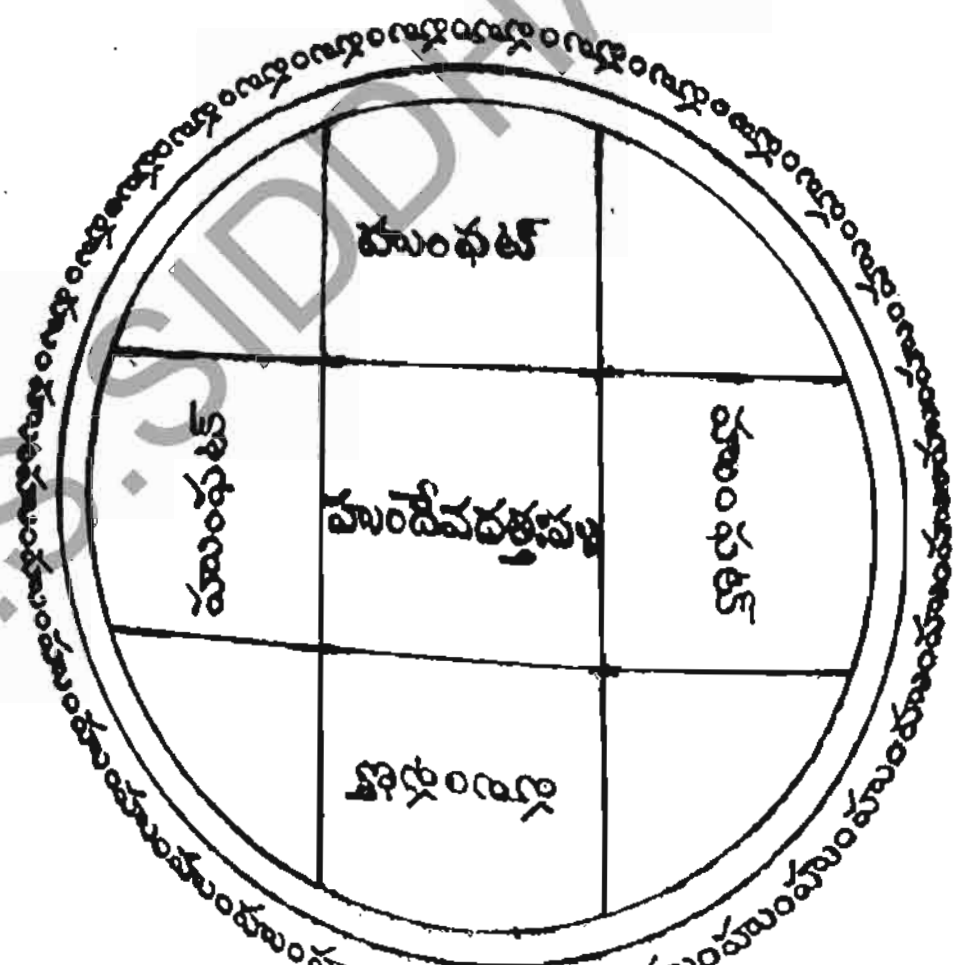
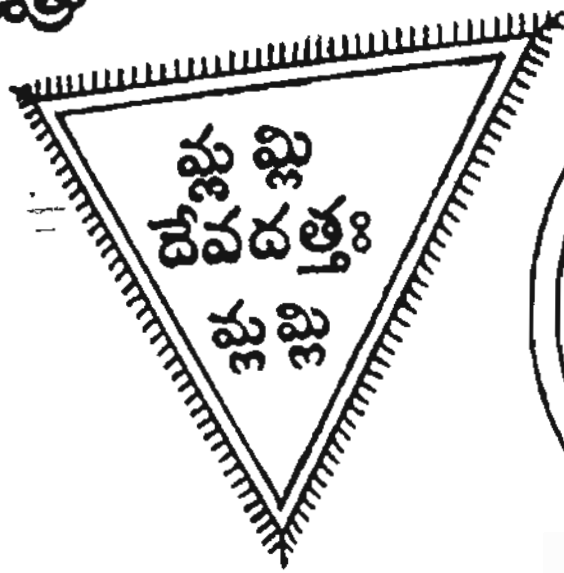
విశ్వవిద్యేశణం నామ యస్తం. ౩౩.

శత్రు

యంత్రం 94.

శత్రు

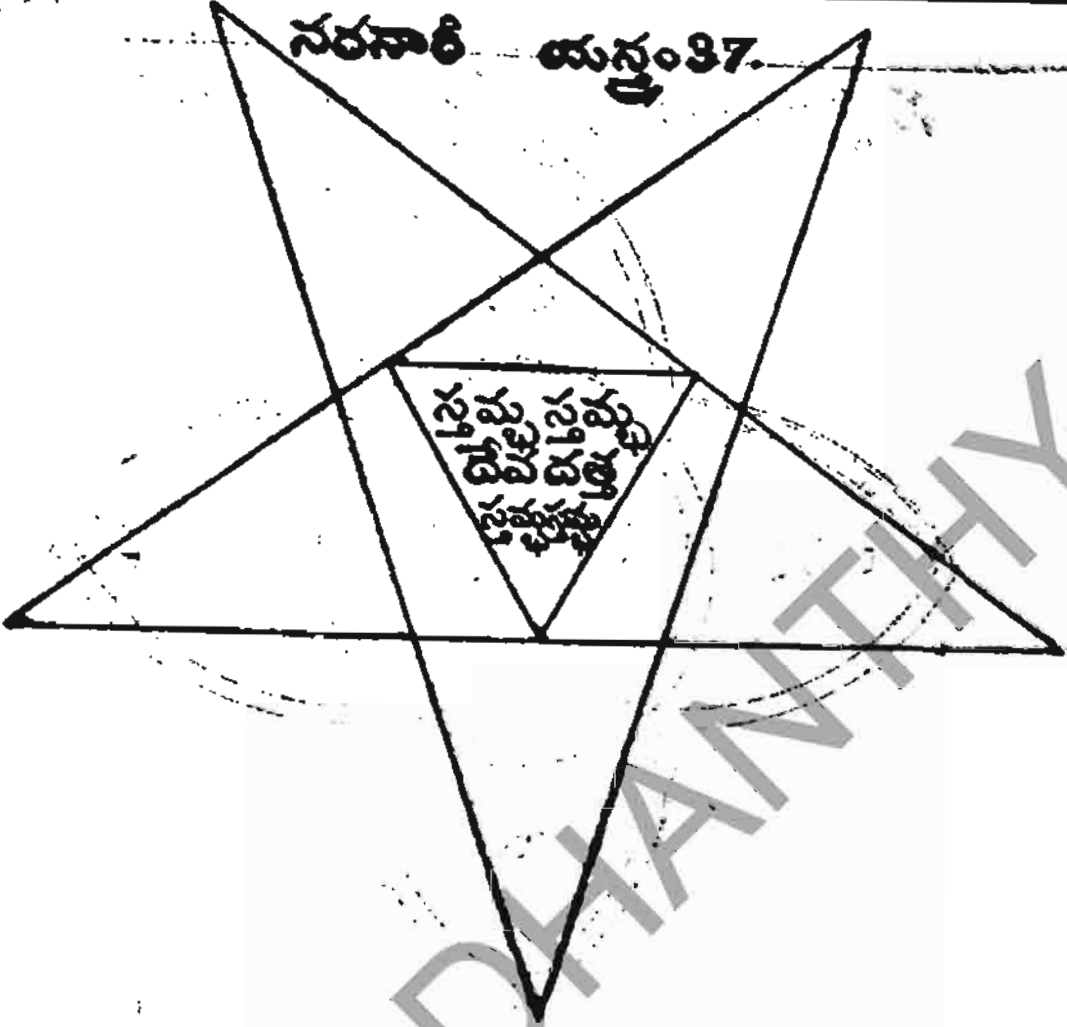
యంత్రం 95.

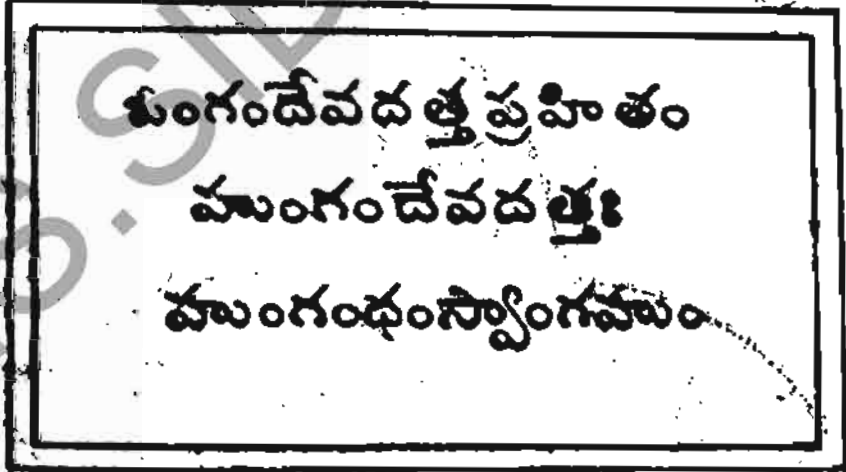
పాపం పాపం పాపం పాపం పాపం పాపం

యంత్రం 96.

నరనారీ యన్తం 37.

శత్రూబ్ధాటనం నామ యన్తం 38.

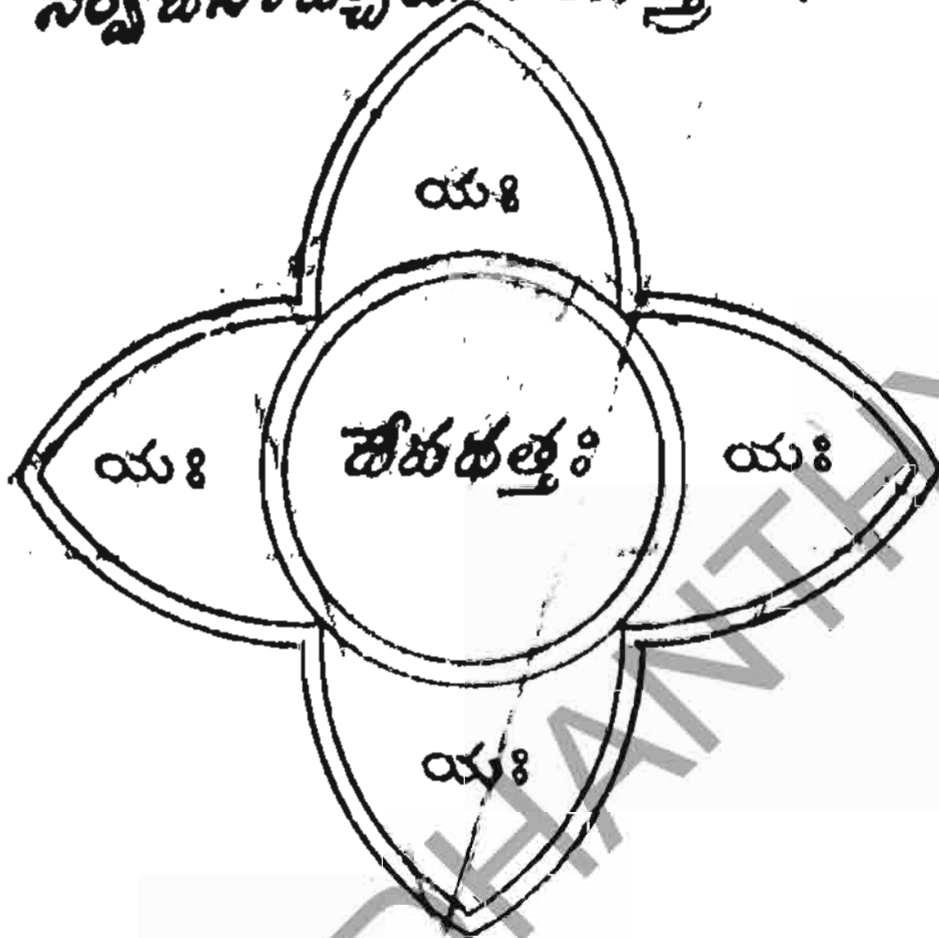

సద్యోబ్ధాటనకరం యన్తం 39.

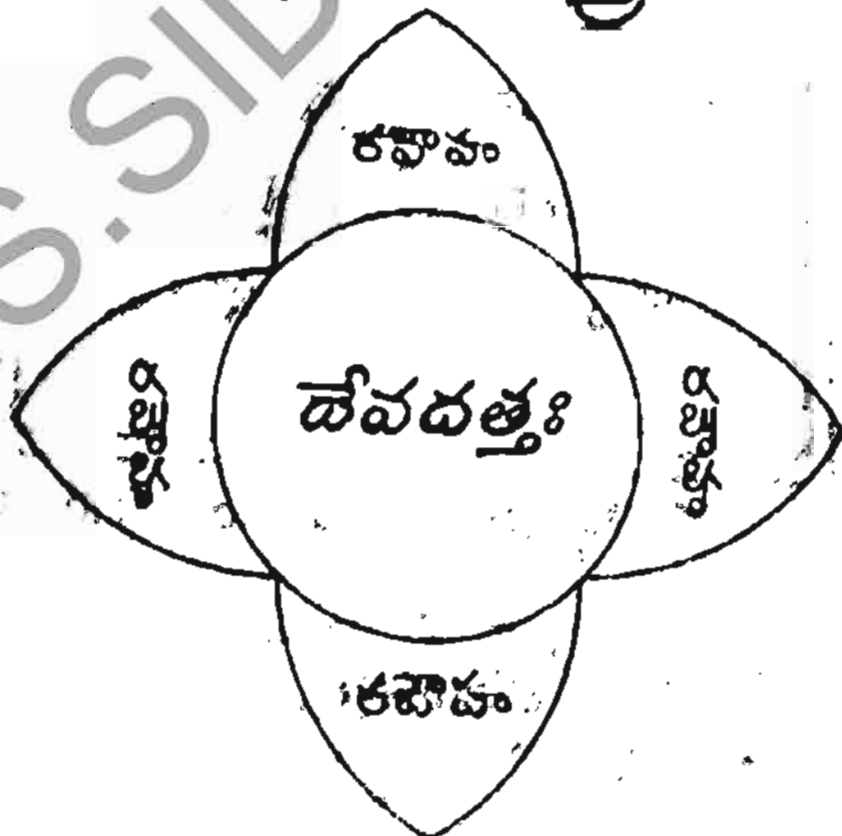

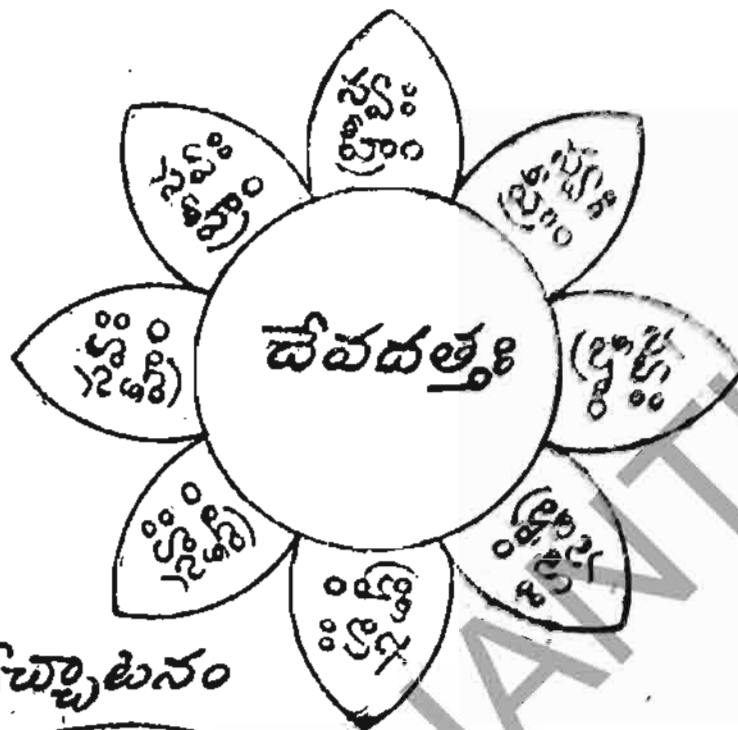
సర్వజనోచ్ఛాటనం యస్తం. 40.

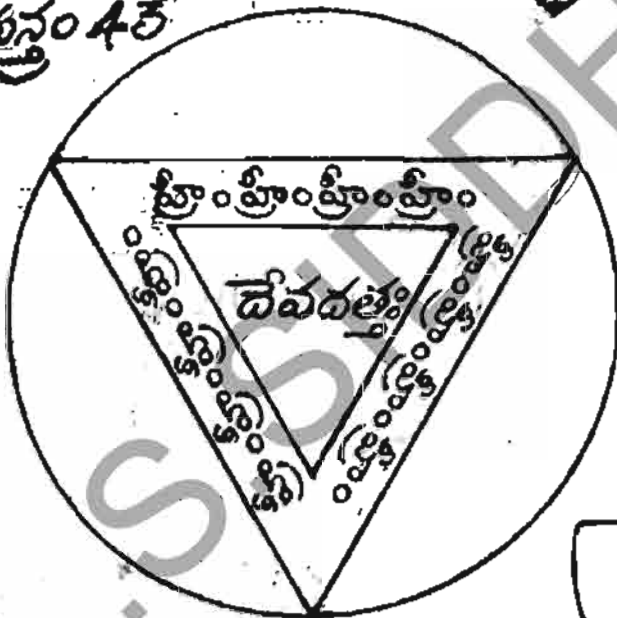
శత్రోశుచ్ఛాటనం యస్తం. 41.

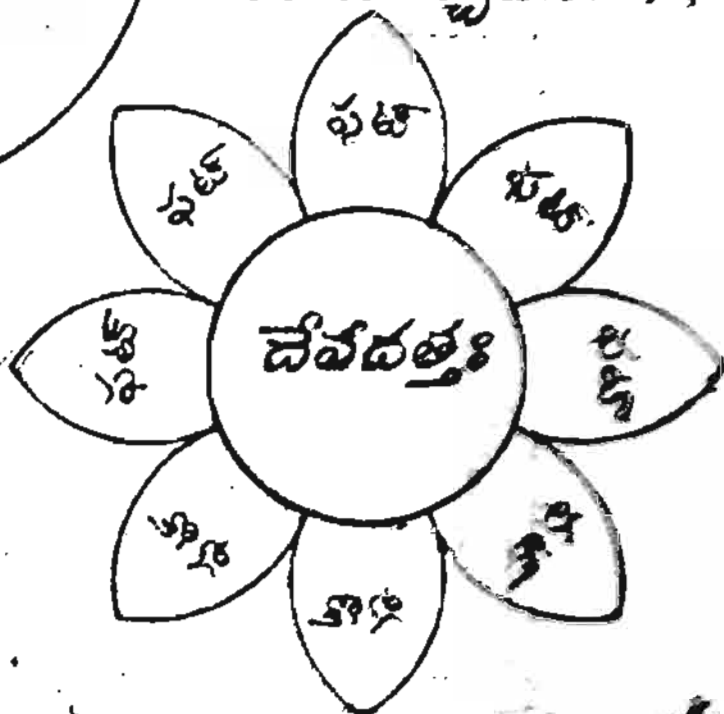
ప్రేక్షాం సద్య ఉచ్ఛాటనం యశ్చ 42

త్రైలోక్యాచ్ఛాటనం
యనం 43

పరమోచ్ఛాటనం 44

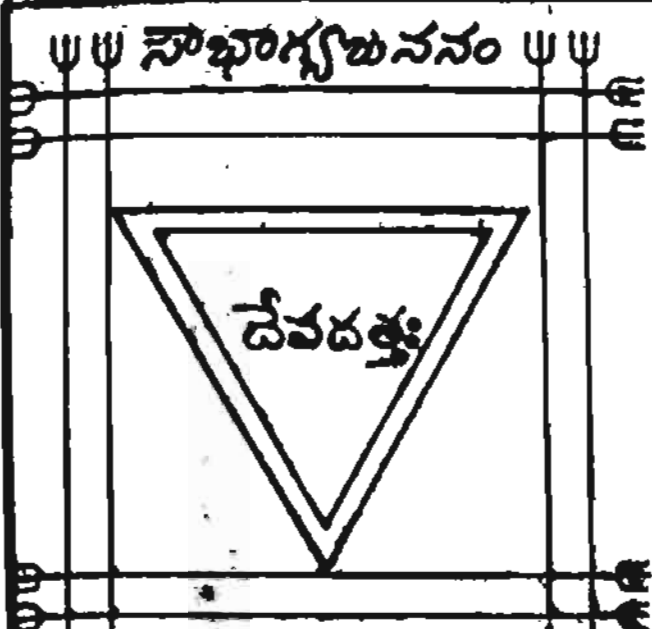

శాంతి కం హృద్వికం నామ యంత్రం 45.

క్రొం	క్రొం	క్రొం	క్రొం	క్రొం	క్రొం	క్రొం	క్రొం
అం	ఆం	ఇం	ఈం	ఉం	ఊం	ఋం	
ఋం	ౠం	ఌం	ౡం	ఓం	ఔం	ఘం	
ఘం	భం	మం	యం	రం	ఢం	ఞం	
చం	బం	సం	హం	లం	ణం	ఙం	
ఙం	ఘం	షం	శం	వం	తం	పం	
పం	ఫం	నం	ధ	ద	ధం	బిం	
గం	ఖం	కం	ఆం	అం	ఐం	ఓం	
క్రొం	క్రొం	క్రొం	క్రొం	క్రొం	క్రొం	క్రొం	క్రొం

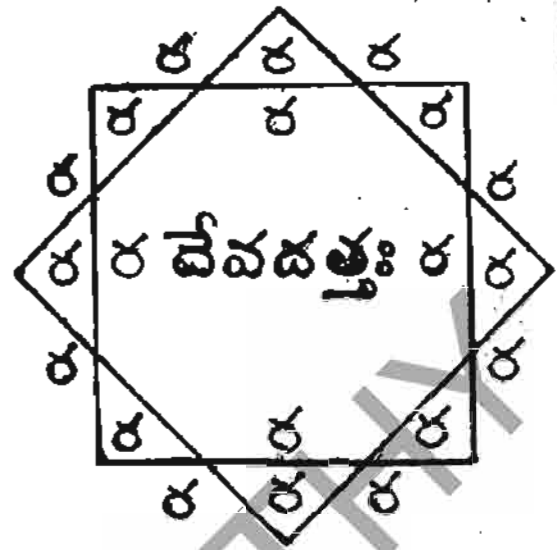

సర్వవ్యాధుః కోర
భయనాశనం
నామ యంత్రం. 46.

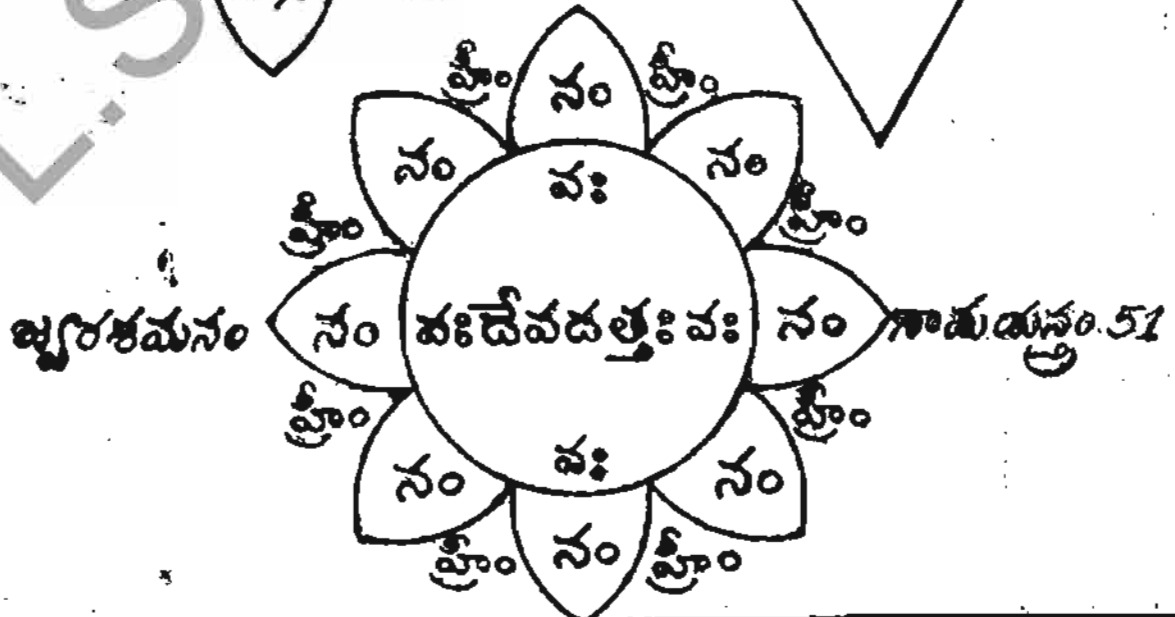
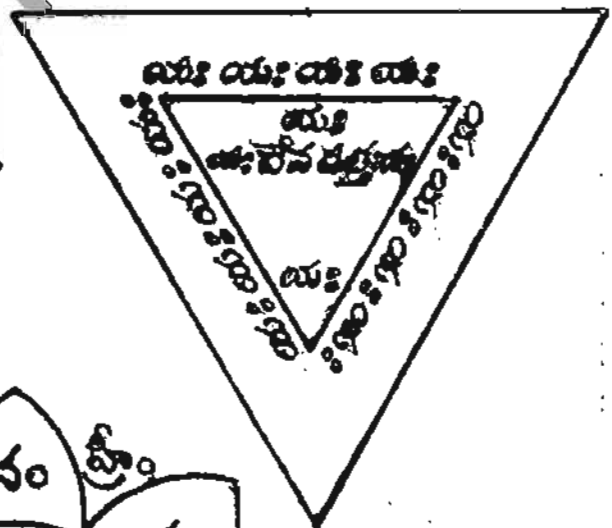
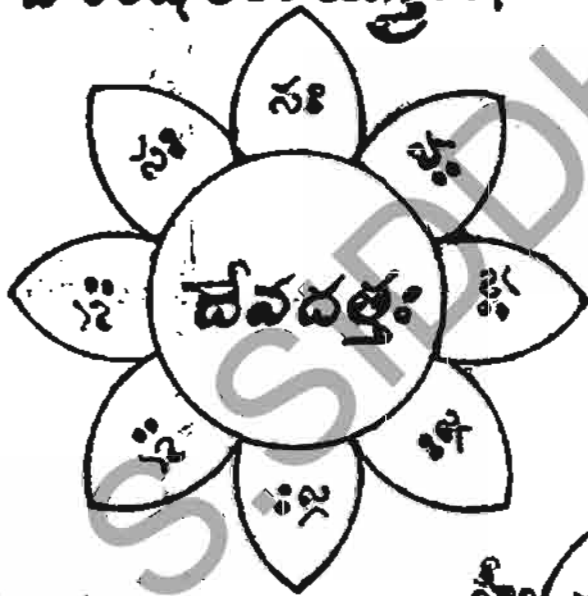
ఋ ఋ సౌభాగ్యబననం ఋ ఋ
ఋ ఋ వంధ్యగర్భధారణఋ ఋ
యన్తం. 47.

బాలరక్షోకరంయన్తం 49

బృరసాశనం.యన్తం. 48.

త్రేతేయబృరసాశనం.యన్తం. 50.

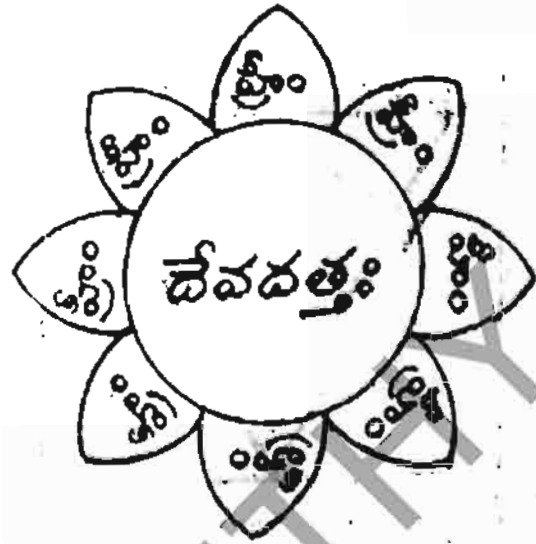
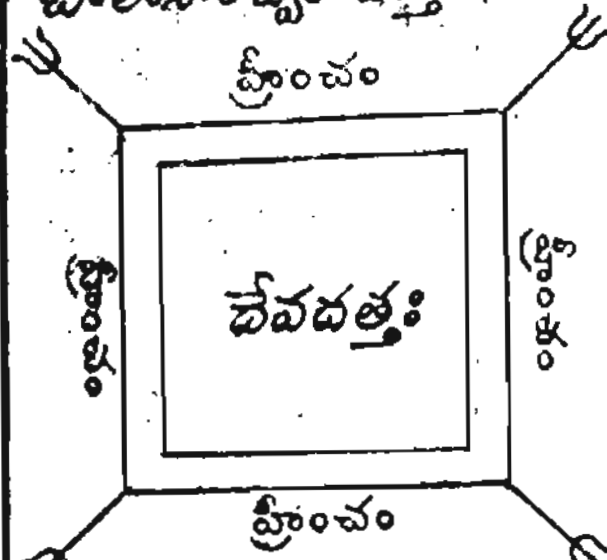

బృరశమనం

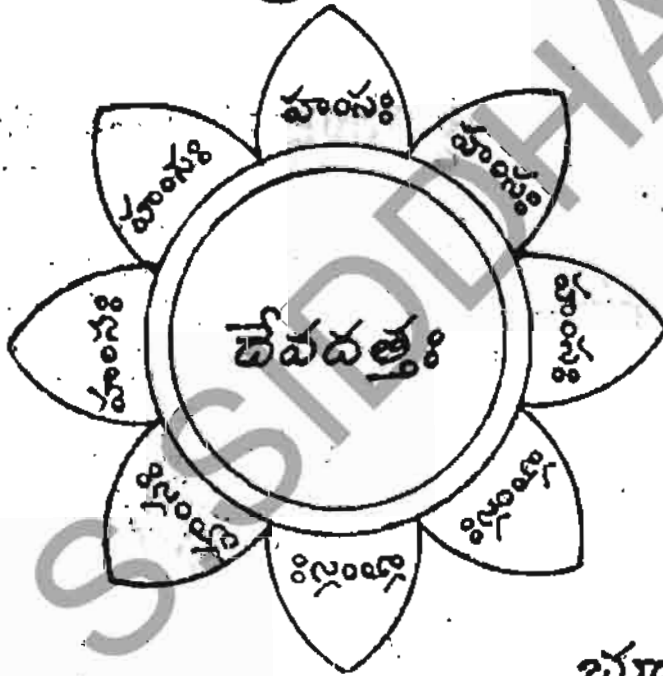
గాదుయన్తం. 51

బాలానాం జ్వరాదిస్తంభనం

బాలానాం దోషనాశనం ౩౩.

దస్త్రాదికాదికృత్రిమోపద్రవనాశనం
యస్తం ౫౨.

సర్వస్తంభనం ౫౪.

భూతత్రాసనం యస్తం ౫౫.

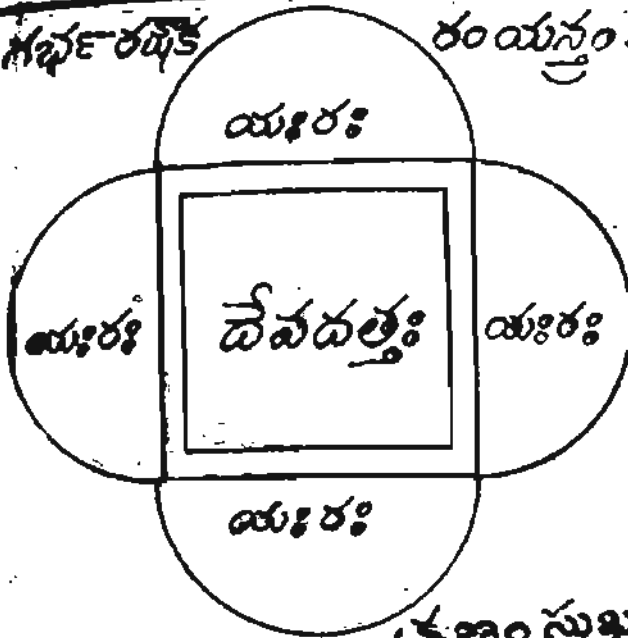
హ్రీం	హ్రీం	హ్రీం	హ్రీం
హ్రీం	హ్రీం	హ్రీం	హ్రీం
హ్రీం	హ్రీం	హ్రీం	హ్రీం

గణపఠ్యక్

రంయన్తం 57

58

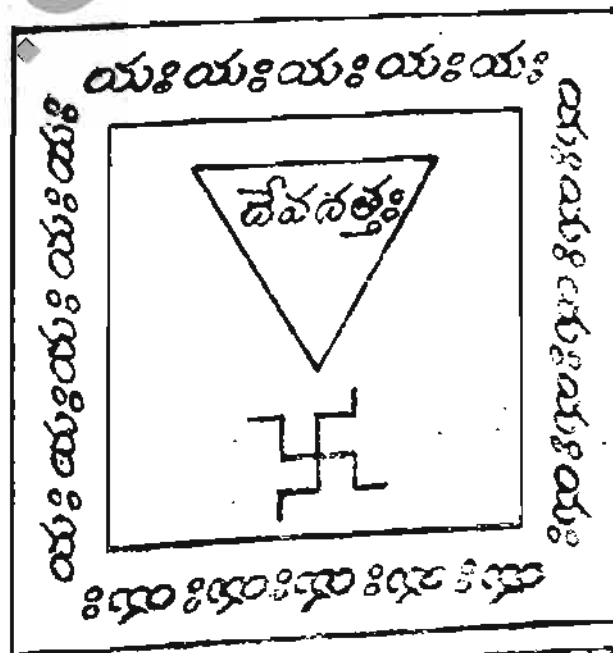
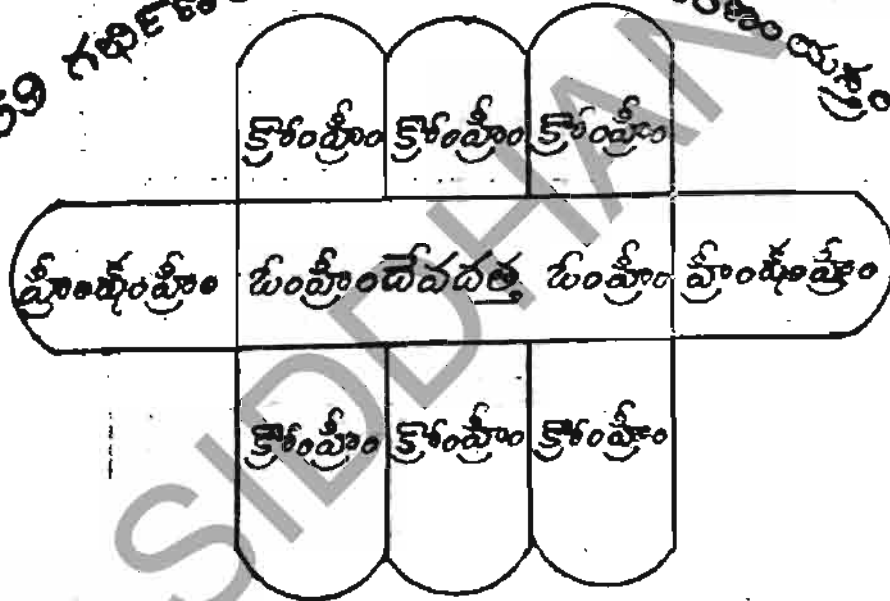
సవనసౌభాగ్యవదనం

అ	ఆ	ఇ	ఈ
ఉ	ఊ	ఋ	ౠ
ఌ	ౡ	ఏ	ఐ
ఒ	ఓ	ఔ	అః

సవనసౌభాగ్యవదనం

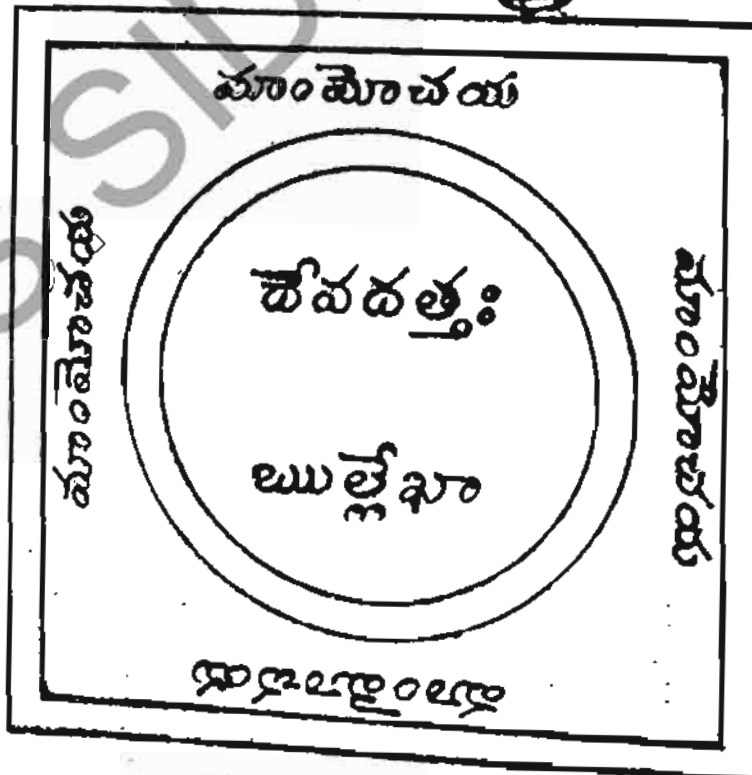
59 గణపఠ్యక్ రంయన్తం సుఖప్రసూతి కరణం

మై	మై	ర	క్తం	గ	యే	దూ	పా
క	జి	జి	తం	ద	నీ	చ	నః
భ	దా	వీం	య	మం	త్రం	తే	ష
మే	ష్టి	వా	మో	జీ	ణ	పా	త్రం
త్రం	పా	ణ	షి	మో	వా	ష్టి	మే
ష	తే	త్రం	మం	య	వీం	దా	భ
నః	చ	నీ	ద	తం	జి	జి	క
పా	రు	యే	ద	క్తం	ర	మై	మై

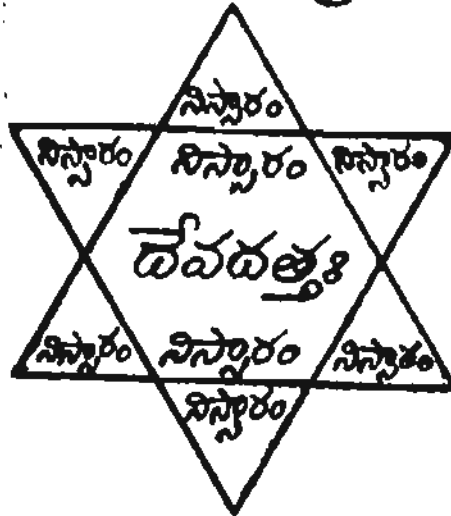
61
ద్యుతీవిజయ
కరం యస్తం

బంధమోక్షణం యస్తం. ౮౭.

భవమోచనం యన్త్రం. 63.

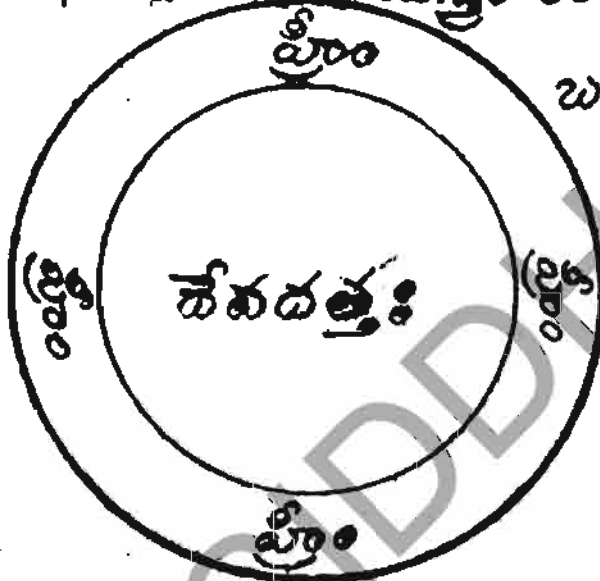

దుష్టనాశ్య త్రమో

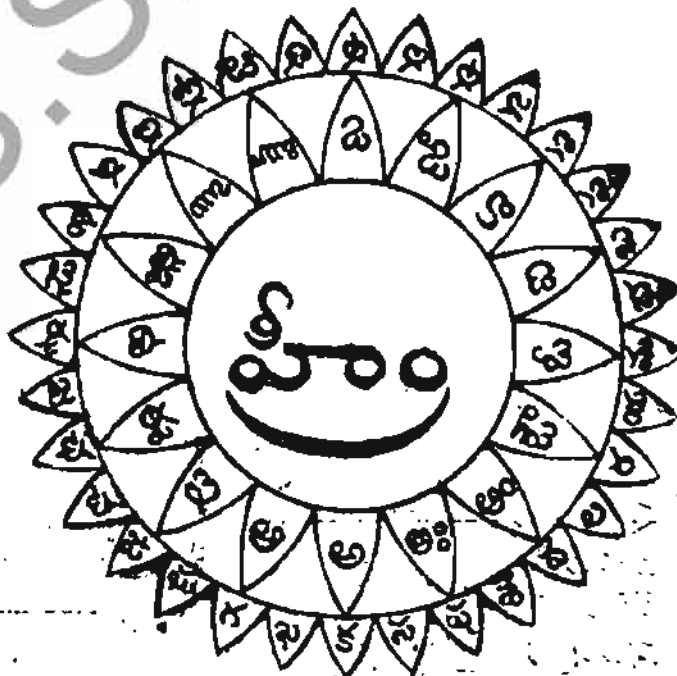

చరం యన్త్రం. 64.

బంధనమోచనం - యన్త్రం. 65.

బంధమోక్షకరం యన్త్రం. 66.

నిగడ బంధ మోక్షకరం యన్త్రం. 67.

[illegible]

ఈ యస్త్రమును 108 పుష్పములతో పూజించి చిలికేస్తంభమును
కట్టితా దెన్నవచ్చును (సంకస్య పరీక్షోదనధిరక్కురంభాహా)

A decorative border composed of the Khmer character 'ឆ' (chea) surrounds a central 10x10 grid. The border is formed by a single row of 'ឆ' characters at the top, a single row at the bottom, and single columns on the left and right sides. The central grid is filled with the same Khmer character 'ឆ' (chea) in every cell, creating a dense pattern of the character.

ఈ యంత్రముచే సవకృతములైన యనునగును శౌన్దర్యమువిధును

తమల పాకున వ్రాసికట్టిన శ్రీవశ్యం

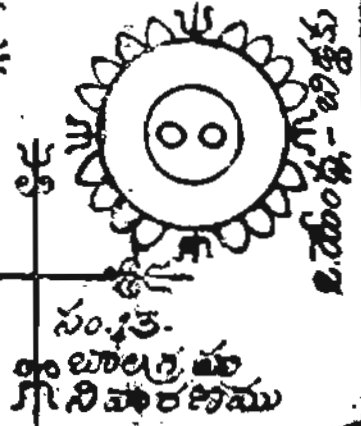
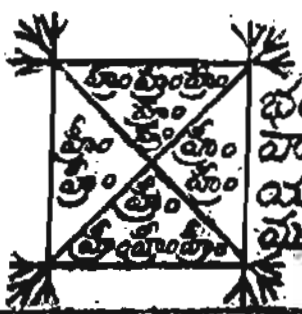
8	13	6	7
9	3	11	10
14	7	1	5
4	5	13	13

గభరము నిలుచును

[illegible]

బాలగ్రహమునకు

4	5	4	5
6	3	5	4
5	5	6	1
4	5	2	8

ఓం శ్రీ గణేశాయ నమః

ఓం శ్రీ గురుభ్యో నమః

శాంతి కమలాకరే పూర్వ పీఠికాయాం

అన్యత్ర ఉద్భుత సర్వశాంతి కర్మపయోగి న్యస్తి వాచనాని విషయాః.

తత్రాదౌ శ్రీగురు ప్రార్థనాదికమ్

గురుబ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః గురుదేవో మహేశ్వరః
గురుస్సాక్షాత్పర బ్రహ్మ తస్మై శ్రీ గురవేనమః ॥

తత్రాదౌ దేవతా ప్రార్థనాదికమ్

- శ్లో॥ వాగీశాద్యా మ్నమనసః సర్వార్థానా ముపక్రమే ।
యం సత్త్వా కృత కృత్యా న్యః తం నసూమి గజాననమ్ । 1
- చంద్రమా ఇవరాజంతం ద్విజరాజం కలానిధిమ్ ।
వందే వాంచిత లాభాయ సుబ్రహ్మణ్యం మహాగురుమ్ ॥ 2
- తత్త్వజ్ఞానఫలే గ్రహి ర్భుతతర వ్యామోహ ముష్టింధయః ।
విశ్లేష వ్యసనోదరం భరి రఘు ప్రాగ్భర కూలంకషః ।
యంటాకో మద మత్పరాది వితతే స్తాపత్రయాఽరుంతుదః ।
పాద స్స్యా దమితంపచః కరుణయా భద్రంకర శ్శాంకరః । 3
- అచతుర్వదనో బ్రహ్మ ద్విబాహు రపరో హరిః ।
అపారి లోచన శ్శంభు ర్భగవాన్ బాదరాయణః । 4
- కశ్యపోఽత్రిర్భురద్వాజో విశ్వామిత్రోఽథ గౌతమః ।
జమదగ్ని ర్వసిష్ఠశ్చ సప్తైతే తు మహర్షయః ॥ 5
- మన్వాద్యాః స్మృతికర్తారః కర్మ బ్రహ్మ ప్రభోధకాః ।
అపస్తంబాది మునయః సర్వే ధర్మైక తత్పరాః ॥ 6

వందనీయా ద్విజాతీనాం కృతజ్ఞా పూర్వకం సదా ।
 శ్రేయనే భూయనేఽస్మాభిః పాథిరితాహి దయాశవః ॥ 7
 ఏత త్సార్థిప దేహః ప్రాచుర భూద్యేన భగవతా గురుణా ।
 సంతు సమాంసి సహస్రం తస్మై సర్వజ్ఞ మూర్తయే పితే ॥ 8
 తను రిద మభివృద్ధిం సమవాప్యై నే సర్వ దేవతా శక్త్యా ।
 దేవ్యా యయాఽవికలయా మాత్రే తస్మై నమోస్తు భగవత్కై ॥ 9
 ఏతస్మద్రణ కార్యే వైదిక సద్విప్ర బృంద తోషార్థమ్ ।
 తేషా మాశీర్వాదై స్సపరోఽస్తు కృత ప్రయతోఽయమ్ ॥ 10
 గుణదోషా బురో గృహ్ణాన్నిందుత్వేనా వివేక్యరః ।
 శిరసా శ్లాఘతే పూర్వం పరం కంఠే నియచ్ఛతి ॥ 11
 విజ్ఞాప్యంతే హి విద్వాంసః పండితా గుణ మండితాః ।
 సంగ్రహేస్మి న్గ్రంథజాతే దయాం కుర్వంతు సాదరమ్ ॥ 12

శ్రీ గురుభ్యో నమః

శాంతి కమలాకర పూర్వ పీఠికాయాం
 స్వస్తి వాచన ప్రయోగః

హరిః ఓం

శ్లో, ఉక్లాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజమ్ ।
 ప్రసన్నవదనం ధ్యాయేత్ పూర్వ విఘ్నోపశాంతయే ।
 తదేవ లగ్నం సుదినం తదేవ తారాజలం చంద్రజలం తదేవ ।
 విద్యాజలం దైవజలం తదేవ లక్ష్మీపతే తేఽంఘ్రి యుగం నమరామి ॥ 1
 సుముహూర్తమస్తు, సుప్రతిష్ఠితమస్తు.

దేవీం వాచ మజనయంత దేవా స్తాం విశ్వరూపాః వశవో వదంతి ।

సానోమన్ద్రేష మూర్తం దుహానా దే నుర్వా గ స్మా నుప నుష్టు తై తు ॥

సుముహూ ర్తమస్తు, సుప్రతిష్ఠితమస్తు.

శ్లో॥ కల్యాణాద్భుత గత్రాయ కామికార్థ ప్రదాయినే ।
 శ్రీమద్వేంకట నథాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ।
 యత్ర యోగీశ్వరః కృష్ణో యత్ర పార్థో దనుర్ధరః ।
 తత్ర శ్రీ ర్విజయో భూతి ర్భ్రువావీతి ర్మతి ర్మమ ॥
 స్మృతే సకల కల్యాణ భజనం యత్ర జాయతే ।
 పురుషస్త మజం నిత్యం ప్రజామి శరణం హరిమ్ ॥
 సర్వదా సర్వకార్యేషు నా స్తి తేషా మమంగళమ్ ।
 యేషాం హృదిస్థో భగవాన్ మంగళాయతనం హరిః ।
 లాభ నేషాం జయ నేషాం కుత నేషాం సరాభవః ।
 యేషా మిందీవర క్యామో హృదయస్థో జనార్దనః ।
 ఆపదా మపహర్తారం దాతారం సర్వ సంపదామ్ ।
 లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమామ్యహమ్ ।
 సర్వమంగళ మాంగర్యే శివే సర్వార్థ సారికే ।
 శరణ్యే త్ర్యంబకే దేవి నారాయణి నమోఽస్తు తే ।

శ్రీ లక్ష్మీ నారాయణాభ్యాం నమః	శ్రీ ఆరుంధతీ వసిష్ఠాభ్యాం నమః
శ్రీ ఉమా మహేశ్వరాభ్యాం నమః	శ్రీ నీలా రామాభ్యాం నమః
శ్రీ వాణీ హిరణ్య గర్భాభ్యాం నమః	శ్రీ మాతా పితృభ్యాం నమః
శ్రీ శచీ పురందరాభ్యాం నమః	శ్రీ అచార్యేభ్యో నమః
శ్రీ గురుభ్యో నమః, సర్వేభ్యో బ్రాహ్మణేభ్యో మహాజనేభ్యో నమః.	

భూ తో చ్చా ట న మ్

శ్లో॥ ఉత్తిష్ఠంతు భూత పితృః ఏతే భూమిభారకాః ।
 ఏతేషా మవిరోధేన బ్రహ్మకర్మ సమారభే ।

ప్రాణానాయమ్య ॥ ఓం భూః ఓం భువః ఓం గం నునః ఓం మహా,
ఓం జపః ఓం తపః ఓం సత్యం.

ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గో దేవస్య దీమహి రియో యోనః ప్రచోదయాత్
ఓమాపోజ్యోతీ రసో అమృతం బ్రహ్మ భూర్భువస్సువరో.

మమ ఉపాత్త సమస్త దురితక్షయద్వారా శ్రీ పరమేశ్వర ముద్దిక్ష్వా
శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం.

కుభే శోభనే ముహూర్తే అద్యబ్రహ్మణః ద్వితీయ పరార్థే శ్లోక
పరాహకల్పే వై వస్వత మన్వంతరే కలియుగే ప్రథమపాదే జంబూద్వీపే
భరతవరే భరతఖండే మేరో దక్షిణదిగ్భాగే కృష్ణా గోదావర్యా
మధ్యప్రదేశే శోభనగృహే సమస్త దేవతా బ్రాహ్మణ పారిపార సన్నిహిత
అస్మిన్ వర్తమానే వ్యాహహారిక చాంద్రమానేన.....సంవత్సరే
..... ఆయనే ..... ఋతే ..... మాసే ..... పక్షే ..... తిథౌ
..... వాసరే కుభ నక్షత్ర కుభయోగ కుభకరణ ఏవం గుణ విశేషజ
విశిష్టాయాం కుభతిథౌ, శ్రీమాన్ ..... గోత్రః ..... నామధేయః
..... శ్రీమతః ..... గోత్రస్య ..... నామధేయస్య .....
మమ ఉపాత్త సమస్త దురిత క్షయ ద్వారా శ్రీ పరమేశ్వర ముద్దిక్ష్వా
శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం, ప్రారీప్సితస్య కర్మణః అంగత్వేన శుద్ధ్యర్థం
పృథ్వ్యర్థం, శాంత్యర్థం, అభ్యుదయార్థంచ మహాజనై స్సహ ఆదౌ స్వస్తి
పుణ్యాహవాచనం కరిష్యే, తదాదౌ నిర్విఘ్నేన పరిసమాప్త్యర్థం.

శ్రీ మహా గుణ పతిం పూజాం కరిష్యే
తదంగ కలశారాధనం చ కరిష్యే

ఓం గణానాం త్వా గణపతిగం హవామహే కవిం కవీనా ముపహ

శ్రవంతమమ్ । జ్యేష్ఠరాజం బ్రహ్మణాం బ్రహ్మణస్సృత ఆన శ్శ్వా
న్నా తిథిస్సీద సాదనమ్ ॥

సాంగం సాయుధం సవాహనం సశక్తికం పత్నిపుత్ర పరివార
సమేతం సుముఖం శ్రీ మహాగణపతి మావాహయామి స్థాపయామి
పూజయామి.

ఓం ఆను నీతే పునరస్మా సు చతుః పునః ప్రాణమిహనో ధేహిభోగమ్
జ్యోక్ష్మశ్యేమ సూర్య ముచ్చరంత మనుసుమమతే మృడయాన స్స్వస్తి॥

ఓం ఆమృతం వై ప్రాణా ఆమృత మాపః ప్రాణానేవ యథా స్థానముప
హ్వయతే॥ స్థిరోభవ, వరదోభవ, సుముఖోభవ, సుప్రసన్నోభవ,
స్థిరాశనం కురు.

శ్లో॥ శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజమ్ ।
ప్రసన్నవదనం ధ్యాయేత్సర్వ విఘ్నోపశాంతయే ॥

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః ధ్యాయామిత్యాదికం యథావిధవమ్.
యథావిస్తరం యథావకాశం షోడశోపచార పూజాం కృత్వా.

శ్లో॥ సుముఖశ్చైకదంతశ్చ కపిరో గజకర్ణకః ।
లంబోదరశ్చ వికటో విఘ్నరాజో గణాధిపః ।
దూమకేతు ర్గణాధ్యక్షః పాలచంద్రో గజాననః ।
వక్రతుండ శూర్పకర్ణో హేరఃకుంభస్కుంద పూర్వజః ।
షోడశైతాని నామాని యః పఠేచ్ఛుణూయాదపి ।
ఏద్యారంభే వివాహేచ ప్రవేశే నిర్గమేతథా ।
సంగ్రామే సర్వకార్యేషు విఘ్నస్తస్య స జాయతే ॥

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః సువర్ణ దివ్యమంత్ర పుష్పం సమర్ప
యామి, ఆత్య ప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి.

శ్లో. వక్రకుండ మహాకాయ కోటిసూర్య సమప్రభః ।
అవిష్ణుం కురు మే దేవ సర్వకార్యేషు సర్వదా ॥
మంత్రహీనసం క్రియాహీనం భక్తిహీనం గణాధిప ।
యాత్సుకితం మయాదేవ పరిపూర్ణం తదస్తుతే ॥

అనయా ధ్యానావాహనాది పోడశోపచార పూజయా భగవాన్ సర్వా
త్మికః శ్రీ మహాగణాధిపతిః సుప్రీతః సుప్రసన్నోఽపి వరదోభవతు.

ఉత్తరే కుభకర్మణ్య విష్ణుమస్తు. శ్రీ మహాగణపతి ప్రసాదం
ఋరసా గృహ్యామి.

సమాప్తా శ్రీ విష్ణుక్వర పూజా
ఓం తత్సత్.

స్వస్తి పుణ్యా హ వా చ న మ్

ఓం ఇమం మే వరుణకృధీహవ మద్యాచ మృడయ త్వమవస్యః
రాచకే తత్త్వయామి బ్రహ్మణావందమాన స్తదాకాన్తే
యజమానో హవిర్భిః ఆహేదమానో పరిగెహ
త్రోధ్యరశగ్ం సమాన ఆయుః ప్రమోషిః ।

ఓం భూః వరుణ మావాహయామి
ఓం భువః వరుణ మావాహయామి
ఓగ్ం సువః వరుణ మావాహయామి

ఓం భూర్భువస్సువః వరుణ మావాహయామి వరుణాయనమః
ధ్యానా వాహనాది పోడశోపచారపూజాం సమర్పయామి
అనయా వరుణ పూజయా వరుణః ప్రీయతామ్ ॥

శ్లో॥ సర్వేషు కాలేషు సమస్త దేశే ష్వశేష కార్యేషు తథేక్వరేక్వరః ।

సర్వస్వరూపీ భగవా ననాది ర్మమాస్తు మాంగల్య వివృద్ధయే హరిః ॥

పవిత్రపాణిః ప్రాణానాయ్య, ఏవం.....తిథౌ, ఆస్మాకం సకుటు
మ్బానాం ఐశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, సమస్త మంగళా వాప్త్యర్థం, కాంతికర్మ
కరిష్యమాణః, తస్మిన్ శాంతి కర్మణి ఆదిత్యాదీనాం నవానాం గ్రహాణాం
యేయే గ్రహాః శుభేతర స్థానేషు స్థితాః, తేషాం గ్రహాణాం అత్యంతానుకూల్య
సిద్ధ్యర్థం, యేయే గ్రహాః శుభ స్థానేషు స్థితాః, తేషాంగ్రహాణాం అత్యంతాతి
శయ శుభ ఫల ప్రదాతృత్వ సిద్ధ్యర్థం, ఆదిత్యాది నవగ్రహ దేవతా ఉద్దిశ్య
ఆదిత్యాది నవగ్రహ దేవతా ప్రీత్యర్థం నవగ్రహ మఖిల్యం కర్మ కరిష్య
మాణః తదాదౌ శుద్ధ్యర్థం వృద్ధ్యర్థం అభ్యుదయార్థంచ మహాజనై స్సహ
స్వస్తి పుణ్యాహవాచనం కరిష్యే, ఓం పుణ్యాహం దీర్ఘ మాయురస్తు, శివా
ఆపః సంతు, సౌమనస్య మస్తు, అక్షరం చారిష్టం చాస్తు.

ఓం అర్చిత ప్రార్చిత ప్రియ మేధాసో అర్చిత ।

అర్చంతు పుత్రకా ఉత పురం న ధృష్ట్వర్చిత ।

ఋ. 6-5-6

ఓం గంధద్వారాం దురాధర్షాం నిత్య పుష్టాం కరీషిణీమ్ ।

ఈశ్వరీగ్ం సర్వభూతానాం తామిహోపహ్వయే శ్రియమ్ ॥

గంధాఃపాంతు, సౌమగల్యం చాస్తు.

ఓం ఆయనేతే పరాయణే దూర్వారోహంతు పుష్పిణీః ॥

హ్రదాశ్చ పుండరీకాణి సముద్రస్య గృహ ఇమే ॥

ఋ. 8-7-30

అక్షతాపాంతు. అయుష్యమస్తు. పుష్పాణిపాంతు. సౌమంగల్యంచాస్తు.
తాంబూలానిపాంతు. ఐశ్వర్యమస్తు. దక్షిణాపాంతు. బహుదేయంచాస్తు.
స్వశ్రేయసంచాస్తు. ప్రజాపతిః ప్రియతామ్. శాంతిరస్తు. యం కృత్యా
సర్వవేదయజ్ఞ క్రియా కరణ కర్మారంభా శుభా శోభనాః ప్రవర్తంత్యే
తమహ మోంకార మాదిం కృత్యా భవద్భిరనుజ్ఞాతః పుణ్యం పుణ్యాహం
వాచయిష్యే. వాచ్యతామ్ (ప్రతివచనం)

ఓం భద్రం కర్ణేభిః శృణుయామ దేవాః । భద్రం పశ్యేమాక్షభిర్యజిత్రాః ।
స్థిరై రంగై స్తుష్ట వాగం సస్తనూభిః । వ్యశేమ దేవ హితం
యదాయుః ॥

ఓం ద్రవిణోదా ద్రవిణసస్తురస్య ద్రవిణోదా సస్సరస్య ప్రియంసత్ ।
ద్రవిణోదా వీరవతీ మిషన్తో ద్రవిణోదా రాసతే దీర్ఘ మాయుః ॥
ఋ. 1-7-4.

సవితా సశ్చాత్యవితా పురస్తా త్పవితోత్తతా త్పవితా ధరాత్తాత్ ।
సవితాన స్సువతు సర్వతాతిం సవితానో రాసతాం దీర్ఘ మాయుః ॥
ఋ. 7-8-11.

సవో సవోభవతి జాయమానోహ్నం కేతు రుష సామేత్యక్రగే ।

తాగం దేవేభ్యో విదధా త్వాం ప్రచన్ద్రమాస్తిరతి దీర్ఘ మాయుః ॥

అస ఉందంతు జీవనే దీర్ఘాయుత్వాయ వర్చసే ॥

ఓం యస్తా హృదా కిరిణా మన్యమానోఽ మర్త్యం మర్త్యో జోహవీమి ।

జాతవేదో యశో అస్మాను దేహి ప్రజాభిరగ్నో అమృతత్వమశ్యామ్ ॥

యన్మైత్వగ్ం సుకృతే జాతవేద ఉలోక మగ్నో కృణవ స్సోన్యనమ్ ।

అశ్వినగ్ం నపుత్రిణం వీరవంతం గోమంతగ్ం రయినశతేస్వస్తి ॥

నంత్యా సించామి యజుషో ప్రజామాయుర్ధనంచ ॥

దక్షిణ కలశమాదాయ. ప్రాక్కలశే కించి త్కించి దుదకం
వినయతి. దీర్ఘ మాయురస్తు. మనస్సమాధీయతాం. (ప్ర) సమాహిత మనసః
స్మః. ప్రసీదంతుభవంతః (ప్ర) ప్రసన్నాః స్మః. శాంతిరస్తు. పుష్టిరస్తు.
తుష్టిరస్తు. వృద్ధిరస్తు. ఆవిష్ణుమస్తు. ఆయుష్యమస్తు. ఆరోగ్యమస్తు.
స్వస్తి శివం కర్మాస్తు. కర్మ సమృద్ధిరస్తు. పుత్ర సమృద్ధిరస్తు. వేద
సమృద్ధిరస్తు. శాస్త్ర సమృద్ధిరస్తు. ధన ధాన్య సమృద్ధిరస్తు. ఇష్టసంప
దస్తు. ఈశాన్యాం బహిర్దేశే. అరిష్ట నిరసనమస్తు. ఇతి కలశయో
రీశాన్యదేశే ఉదకం సించేత్, యత్పాపం తత్ప్రతిహతమస్తు. యచ్ఛ్రేయస్త
దస్తు. శుక్రాంగారక బుధ బృహస్పతి శనై శ్చర రాహుకేతు సోమ సహిత
ఆదిత్య పురోగాః సర్వే గ్రహాః ప్రీయంతామ్. తిథి కరణ ముహూర్త జన్మ
నక్షత్ర దిగ్దేవతాః ప్రీయంతామ్. నైర్ముత్యాం దిశి శామ్యంతు ఘోరాణి.
శమ్యంతు పాపాని. శామ్యంతు ఈతయః. ఇతి ఉదకం శించేత్. ప్రథమ
కలశే శుభానివర్ధంతాం. శివా ఋతవ స్సంతు. శివా ఓషధయ స్సంతు.
శివా వనస్పతయ స్సంతు. అహోరాత్రే శివే స్యాతామ్. ఉత్తరే శుభ
కర్మణ్య విష్ణుమస్తు. ఉత్తరోత్తర మహారహాభివృద్ధిరస్తు. ఉత్తరోత్తరా

శ్శుభాః క్రియా స్సంపద్యంతామ్. అగ్నిపురోగాః విశ్వేదేవాః ప్రియస్తాన్. మహేశ్వరీ పురోగాః మూలః ప్రియంతామ్. ఇంద్ర పురోగాః మరుద్భవాః ప్రియస్తామ్. వసిష్ఠ పురోగాః ఋషిగణాః ప్రియంతామ్. శ్రీవిష్ణు పురోగాః సుర్యేదేవాః ప్రియంతామ్. అదిత్య పురోగాః సుర్యే గ్రహాః ప్రియంతామ్. ఋషయః శృంధాప్యాచార్యాః వేదాః యజ్ఞాః దక్షిణాశ్చ ప్రియంతామ్. బ్రహ్మచ బ్రాహ్మణాశ్చ ప్రియంతామ్. బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరాశ్చ ప్రియంతామ్. శ్రద్ధా మేరే ప్రియంతామ్. ప్రియతాం భగవాన్నారాయణః. ప్రియతాం భగవాన్ వజ్రస్యః. ప్రియతాం భగవాన్ స్వామీ మహావేషః. ప్రియతాం భగవాన్ పితామహః. నత్యా ఏతా ఆశిషః సంత. పుణ్యాహ కారావచ్యంతామ్. (కీర్తిష్యమాణే కర్మణి యా దేవతాస్తాః ప్రియస్తామ్.) ఐతిపించేత్.

ఓం ఉద్ధాతేవ శకునే సామగాయని బ్రహ్మపుత్ర ఇవ నవనేషు శంససి ।
వృషేవ వాజీ శకుమతీ రవీత్యో నర్సితో న శ్శకునే భద్రమావద
విశ్వతో నశ్శకునే పుణ్యమావద ॥

ఆవదం స్త్వం శకునే భద్రమావద తూష్టిమాసీన స్సమతిం చికిర్దిసః ।
యదుత్పతస్వదసి కిర్కరి ర్యథా బృహద్వదేమవి దిదే సువీరాః ।

ము. 2-8-12.18.

యాజ్ఞయా యజతి ప్రత్తిర్వైయాజ్ఞా పుణ్యైవలక్ష్మీః పుణ్యామేవ
తల్లక్ష్మీం సంభవయతి పుణ్యాం లక్ష్మీం సంస్కరుతే (ఐతరేయబ్రా).

ఓం యత్పుణ్యం నక్షత్రమ్ । తద్భట్కర్వీతో పవ్యుషమ్ । యదానై
సూర్య ఉదేతి । అథ నక్షత్రం నైతి । యావతి తత్ర సూర్యోగచ్ఛేత్ ।
యత్ర జఘన్యం పశ్యేత్ । తావతి కుర్వీత యత్కారీ స్యాత్ । పుణ్యాహ
ఏవ కురుతే ॥

ఓం కాని వాఏతాని యమ నక్షత్రాణి యాన్యేవ దేవ నక్షత్రాణి ।
తేషు కుర్వీత యత్కారీ స్యాత్ పుణ్యాహ ఏవ కురుతే ॥

ఇతి నమస్కుర్యాత్. తతః ఓం పుణ్యాహం భవంతో బ్రువంతు(ప)
ఓం పుణ్యాహం. ఇత్యేవం త్రివదేత్.

ఓం స్వస్త్యే వాయుమువ బ్రవామహై సోమం స్వస్తి భువనస్యయన్పతిః ।
బృహస్పతిం సర్వగణం స్వస్త్యే స్వస్త్య ఆదిత్యాసో భవంతు నః॥
ఋ. 4-3-2.

అదిత్య ఉదయవీయ స్వస్త్యా ప్రేయంతే వథ్యం స్వస్తి మఖ్య
ద్యంతి స్వస్త్వే వేదః ప్రేయంతే స్వస్త్వద్యంతి ॥

ఓం స్వస్త్యయనం తార్జ్య మరిష్టనేమిం మహద్భూతం వా యనం
దేవతానాం । అనురఘ్న మింద్ర సుఖం సమత్స బృహద్యశో నావ
మివారుహేమ ॥

అంహ ముచ మాంగిర సంగయంచ స్వస్త్వైత్రేయం మనసాచ
 తార్థ్యమ్ । ప్రయతపాణి శ్శరణం ప్రపద్యే స్వస్తి సంబాదేష్వభయం హ
 అస్తు ॥ ఋ. 4.3.7 (పరిశిష్టం)

స్వస్తి న ఇంద్రో వృద్ధ శ్రవాః స్వస్తి నః పూషా విశ్వవేదాః ।
 స్వస్తి నస్తార్థ్యో అరిష్ట నేమిః స్వస్తి నో బృహస్పతిర్దధాతు ॥

ఋ. 4.3.7

ఓం అష్టా దేవా వసవ స్సోమ్యా నః । చతస్రో దేవీరజరా శ్రవిష్టాః ।
 తే యజ్ఞం పాంతు రజనః పరస్తాత్ । సంవత్సరీణ మమృతగ్ం స్వస్తి ॥
 ఇత్యభ్యుదయం ప్రార్థయమానః మహ్యం సహ క్షుంటాయ శుద్ధి వృద్ధి
 అభ్యుదయ కర్మణే మహాజనాన్ నమస్కుర్వాణాయ ఆయుష్మతే స్వస్తి
 భవంతో బృవంతు. (ప్రతి) ఆయుష్మతే స్వస్తి, ఏవం త్రిః ఓం స్వస్తి
 భవంతో బృవంతు. (ప్ర) ఓం స్వస్తి, ఏవం త్రిః.

ఓం బుద్ధ్యామ స్తోమం సను యామ వాజ మానోమంత్రం సరతే
 హోపయాచమ్ । యశోను పక్వం మదు గోష్వంతరా భూతాంశో అశ్వినోః
 కామమప్రాః ॥ సర్వామృద్ధి మృద్దుయామితి తం వై తేజనై వ పురస్తా
 త్పర్యథవ చ్చందోభి ర్మధ్యక్షరై రుపరిష్టా ద్గాయత్రా స్సర్వతో ద్వాదశాహం
 పరిభూయ సర్వామృద్ధి మృద్ధో త్సర్వామృద్ధి మృద్ధోతియ ఏవం వేదః ।

ఓం ఋద్ధ్యాస్య హవ్యై ర్నమసోప సద్యః । మిత్రం దేవం మిత్రదేయం
నోఅస్తు । అనూరాధాన్ హవిషా వర్షయంతః శతంజీవేషుశరదస్సపిరాః ॥

ఓం త్రిణి త్రిణివై దేవానా మృద్ధాసి । త్రిణి చందాగింసి । త్రిణి నవనాసి ।
త్రయ ఇమే లోకాః । ఋద్ధ్యామేవ తద్వీర్య ఏష లోకేషు
ప్రతిపతి ।

వామ దక్షిణ హస్తాభ్యాం దక్షిణోత్తర కలశాయుగపద్మహిత్యా.
ప్రాక్కలశే :—స్వస్తి పుత్యాహ సమృద్ధిరస్తు. వర్ష శత సంపూర్ణమస్తు.
.....గోత్రాభి వృద్ధిరస్తు. కాన్తిః పుష్టిః కుష్టిశ్చాస్తు. పునరపి గో
బ్రాహ్మణేభ్య కృతం భవదు. సర్వసంపదస్తు. భగవాన్ వాస్తోష్పతిః
ప్రీయతా మితి భవంతో బృహంతు (ప్ర) భగవాన్ వాస్తోష్పతిః ప్రీయతామ్
ఇతి సిరచేత్.

ఓం కుచీవో హవ్యా మరుత కృచీనాం । కుచిగ్ం హినో మృధ్వరగ్ం
కుచిభ్యః । ఋతేన సత్యమృత సావ ఆయన్ కృచి జన్మాన కృచయః
సావతాః ॥ అగ్ని కృచి వ్రత తమ కృచి నివ్రః కుచిః కపిః ।
కుచిరోచత ఆహంతః ॥

ఓం ఉదగ్నే కుచయ స్తవ కుక్రత్రాజస్త తారతే । తవ జ్యోతిగ్ం
ష్యర్యయః ॥

ఓం ఏతో విస్మదం త్తవామ కుద్ధం కుద్ధేన సామ్నా ।

కుద్ధైరుత్తైర్వా వృద్ధాంసం కుద్ధ ఆశీర్వాన్మమమత్తు ।

ఇంద్ర కుద్ధోన ఆగహి కుద్ధ శ్శుద్ధా వియా తిభిః ।

కుద్ధో రయిం విచారయ కుద్ధోమ మద్ధి సోమ్యః ।

ఇంద్ర కుద్ధోహినోరయిం కుద్ధో రత్నావి దాకుషే ।

కుద్ధో వృత్రాణి జిమ్న నే కుద్ధో వాజిం నిషాససి ।

6.6.91 (ఋ. వర్గ)

ఓం బ్రాహ్మణే వ్యమృతగం హితమ్ । యేన దేవాః పవిత్రేణ ।
ఆత్మానం పునతే సదా । తేన సహస్రదారేణ । పావమాన్యః పునంతుమా ।
ప్రాజాపత్యం సవిత్రం । శతోద్యామగం హిరణ్యయమ్ । తేన బ్రహ్మ
విదో వయమ్ । శూతం బ్రహ్మ పునీమహే । ఇన్ద్ర మృనీతి నహమా
పునాతు । సోమ స్సత్యా వరుణ స్సమీచ్యా । యమోరాకా ప్రమృణాభిః
పునాతుమా । జాతవేదా మోర్జయంత్యా పునాతు ।

ఇతి ప్రాక్కంశోదతేన ఆత్మానం మార్జయేత్.

ప్రాచ్యం దిశిదేవా ఋత్విజో మార్జయంతామ్ ।

దక్షిణాయాం దిశి మాసాః పితరో మార్జయంతామ్ ।

ఉదీచ్యాం దిశ్యాప ఓషధయో వనస్పతయో మార్జయంతామ్ ।

ఉర్ధ్వాయాం దిశి యజ్ఞ స్వవంత్సరో యజ్ఞపతి ర్మార్జయంతామ్ ॥

ఇతి దిశో మార్జయేత్.

ఏతేభ్యో బ్రాహ్మణేభ్యో నానా గోత్రేభ్యో నానా నామభ్యః శ్రీంష్ఠి
నారాయణోమామహేశ్వరాదిత్యాది నవగ్రహ వ్యూహపేథ్యః పుణ్యవాచన
జప కర్తృభ్యః స్వస్తిపుణ్యాహ వాచన మంత్ర జప దక్షిణాం మానసో
త్సాహో పరిమిత హిరణ్యం సంప్రదదే నమమ ॥

ఓం వాస్తోష్పతే ప్రతి జానీ హ్యస్మాన్ త్వవేళానమీవోధనానః॥యత్స్వే

మహే ప్రతి తన్నో జుషస్వకం నవీధి ద్విపదే శం చతుష్పదే ॥ వాస్తో

ష్పతే శగ్గయా సగం సదాతే సక్షిమహిరణ్మయా గతుమత్యా । ఆవః

క్షేమ ఉపయోగే వరం నోయూయం పాత స్వస్తి ధి స్పదానః ॥ అమీ

వహ వాస్తోష్పతే । విశ్వాయాపాత్యావిశన్ । త్సఖాసుతేవ ఏదినః ।

శుభగ్ం శుభమ్ ॥

ఓం స్వస్త్వయనం తార్జ్యమరిష్ట నేమిం మహద్భూతం వాయ సం
 దేవతానామ్ । అసురఘ్న మిద్ర సఖం సమత్పు బృహద్యశో నావ మివాద
 హేమ ॥ అంహోముచ మాంగిర సంగయంచ న్వస్త్యా త్రేయం మనసా చ
 తార్జ్యమ్ । ప్రయత పాణి కర్మణం ప్రపద్యే స్వస్తి సందాదేష్యతయం హ
 అస్తు ॥ కుభగం కుభమ్ ॥

శాంతా పృథివీ శివ మంతరిక్షం ద్యౌర్నో దేవ్య తయంనో అస్తు ।
 శివాదిశః ప్రదిశ ఉద్దిశోన ఆపో విశ్వతః పరి పాంతు । సర్వత శ్శాన్తి
 శ్శాన్తి శ్శాన్తి హరిః ఓం తత్సత్. ఇతి సుత్యాహవాచనం సమాప్తమ్.

న వ గ్ర హ మ ఖ ః

అచమ్య...దశేష్యాసీతో ధర్మాన్ దారయమాణః పవిత్రపాణిః
 పత్న్యాసహ ప్రాణానాయమ్య సంకల్పం కరోతి. పరిషదస్థజ్ఞేం గృహీత్వా.
 కృచ్చ్ర ప్రాయశ్చిత్తంచ కృత్వా. ప్రారీప్సిత కర్మణః శాంతి సమయే.
 యేయే గ్రహః అరిష్ట.....ప్రదాతృత్వ సిద్ధ్యర్థం అపమృత్యు పరిహర
 ద్వారా ఆయుష్యాభి వృద్ధ్యర్థం. ఆదిత్యాది నవగ్రహ దేవతాఉద్ది ఆదిత్యాది
 నవగ్రహ దేవతా పీత్యర్థం నవగ్రహ మఖఖ్యం కరిష్యే. తదంగ
 స్థండిలో జ్ఞేయనాది కరిష్యే. పరి స్తరణాంత కృత్వా. ఈశాన్య దిగ్భాగే
 గ్రహారాధనం కుర్యాత్. మద్యే వర్తులమండలం మాదిత్యాయ. ఆగ్నేయం
 చతురశ్రం సోమాయ. దక్షిణే త్రికోణ మంగారకాయ. ఈశాన్యం బాహ
 కారం బుధాయ. ఉత్తరే దీర్ఘ చతురశ్రం బృహస్పతయే. ప్రాశ్చింబకోణం
 కుక్రాయ. పశ్చిమే ధనురాకారం శనై శ్చరాయ. నై ర్మరుత్యం కూర్పారాం
 రాహవే. వాయవ్యాం ధ్వజాకారం కేతవే.

అర్కసమిరామాదిత్యాయ, పాలాశం సోమాయ, భాదిరీ మంగర
కాయ, అపామార్గం బుధాయ, అశ్వత్థం బృహస్పతయే, ఔదుమ్బరం
కుక్రాయ, శమీం శనై శ్చరాయ, రాహవే దూర్వాయ, కేతవే కుశాయ,

సూర్యస్య - రవి గ్రహము

అకృష్ణే నేత్రస్య మంత్రస్య, హిరణ్య స్తూపఋషిః, సవితా దేవతా
త్రిష్టుప్ చందః, మార్కగ్రహ దేవతా ముద్దిశ్య.....ప్రీత్యర్థం, సూర్య
గ్రహ ప్రసాద సిద్ధ్యర్థే అధిదేవతా ప్రత్యధిదేవతా సహిత సూర్యగ్రహారాధనే
వివియోగః.

కరన్యాసః :-

హృదయాదిన్యాసః :-

అకృష్ణేన

అంగుష్ఠాభ్యాం నమః

హృదయాయ నమః

రజసా

తర్జనీభ్యాం నమః

శిరసే స్వాహా

వివేకయన్

మధ్యమాభ్యాం నమః

శిఖాయై వాషట్

అమృతం మర్త్యం చ

అనామికాభ్యాం నమః

కవచాయ హుం

హిరణ్యయేన

కనిష్ఠికాభ్యాం నమః

నేత్రత్రయావాషట్

సవితారథేన

అదేవోయాతి

కరతల కరపృష్ఠాభ్యాం నమః అప్రయ పట్

కువనాని పశ్యన్

ఏవం కరన్యాసః, హృదయాదిన్యాసః, భూర్భువస్సువరోమితి గిగ్గుంధః.

ధ్యా న మ్ :-

వేదీ మధ్యే లలిత కమలే కర్ణికాయాం రథస్థ స్సప్తాశ్వోర్కృతుః
రుచివపుః స వ్రజజ్జర్జిర్విజాహుః । గోత్రే రమ్యే బహువిధగుణే కాశ్యపాఖ్యే
ప్రమాతః కాశికాఖ్యే విషయజనితః ప్రాజ్ఞుః పద్మహస్తః । పద్మాసనః
పద్మకరోద్విజాహుః పద్మద్యుతిః సప్తకురంగవాహుః । దివాకరో లోక
గురుః కిరీటీ మయి ప్రసాదం విదధాతు దేవః ॥

మంత్ర :-

అశ్వష్టేన రజిసా వర్తమానో నివేశయి న్నమృతం మర్త్యం చ ।

హిరణ్యయేన సవితా రథేన దేవోయాతి భువనాని పశ్యన్ ॥

ఓం భూర్భువస్సువః । సూర్య గ్రహేహా గచ్ఛ । సూర్య గ్రహం
రక్త వర్ణం, రక్త పుష్పం, రక్త మాల్యాంబరధరం, రక్త ఛత్ర ధ్వజ
రథ పతాకాది శోభితం, దివ్యరథ సమారూఢం, మేఘం ప్రదక్షిణీ కుర్వాణం,
ప్రాజ్ఞానం, పద్మాసనస్థం, ద్విభుజం, సప్తాశ్వం, సప్తరజ్ఞం, కళింగ
దేశాధిపతిం, కాశ్యపసగోత్రం, ప్రభవ సంవత్సర మాఘ శుద్ధ సప్తమ్యాం
విశాఖానక్షత్రే జాతం, సింహరాశ్యధిపతిం, భానువాసర ప్రయుక్తం, కిరీ
టినం, నుభాసినం, పత్నీపుత్ర పరివార సమేతం, గ్రహమండలే ప్రవిష్ట
మస్మిన్నధికరణే మధ్యే వర్తులాకార మండలే గోధూమ ధాన్యసోమపరి
సూర్యగ్రహ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి ॥

అదిదేవత :-

అగ్ని దూతం వృణీమహే హోతారం విశ్వవేదసమ్ । అస్య
యజ్ఞేస్య సుక్రతుమ్ ॥ సూర్య గ్రహాధి దేవతా మగ్నిం సాంగం సాయుధం
సవాహనం శక్తి పత్నీ పుత్ర పరివారసమేతం సూర్య గ్రహస్య దక్షిణతః
అగ్నిమావాహయామి ॥

ప్రత్యధిదేవత :-

కద్రుద్రాయ ప్రచేతనే మీధుష్టమాయ తవ్యనే । వోచేమ శంతమగ్ం
హృదే ॥ సూర్యగ్రహ ప్రత్యధిదేవతాం, కుద్రం సాంగం సాయుధం
సవాహనం శక్తి పత్నీ పుత్ర పరివారసమేతం సూర్యగ్రహస్య ఉత్తరతః
కుద్ర మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి ॥

చంద్రస్య - చంద్ర గ్రహము

అప్యాయస్వేత్యస్య మంత్రస్య । గౌతమముషిః । సోమోదేవతా ।
గాయత్రీచ్ఛందః । అధిదేవతా ప్రత్యధిదేవతా సహిత చంద్రగ్రహ ప్రసాద
సిద్ధ్యర్థే చంద్ర గ్రహారాధనే వినియోగః ।

కరన్యాసః :-

హృదయాదిన్యాసః :-

ఓం అప్యాయస్వ	అంగుష్ఠాభ్యాం నమః	హృదయాయ నమః
సమేతుతే	తర్జనీభ్యాం నమః	శిరసే స్వాహా
విశ్వతః	మధ్యమాభ్యాం నమః	శిఖాయై వౌషట్
సోమవృష్టియమ్	అనామికాభ్యాం నమః	కవచాయ హుం
భవావాజస్య	కనిష్ఠికాభ్యాం నమః	నేత్రత్రయావౌషట్
సంగంధే	కరతలకరపృష్ఠాభ్యాం నమః	అస్త్రయ పట్

ఏవం కరన్యాసః, హృదయాదిన్యాసః, భూర్భువస్సువరోమితి దిగ్బంధః.

ధ్యా న మ్ :-

శ్లో॥ అగ్నేయ భాగే ప్రరథో దశాశ్వశ్చాత్రేయజో యామున దేశ
జశ్చ । ప్రత్యజ్ఞుభన్తః చతురశ్ర పీఠే గదాధరాంగో హిమతవత్స్వభావః ॥
శ్వేతాంబరః శ్వేతవపుః కిరీటీ శ్వేతద్యుతి ర్దండధరో ద్విబాహుః । చంద్రోఽ
మృతాత్మా వరదః కిరీటీ శ్రేయాంసి మహ్యం విదధాతు దేవః ।

మం త్రః :-

అప్యాయస్వ సమేతుతే విశ్వతః సోమ వృష్టియమ్ । భవా వాజస్య
సంగదే ॥ ఓం భూర్భువస్సువః । చంద్రగ్రహేహగచ్ఛ । చంద్ర
గ్రహం, శ్వేత వర్ణం, శ్వేత గంధం, శ్వేత పుష్పం, శ్వేత మాల్యాంబర
తరం, శ్వేతచ్ఛత్ర ధ్వజ రథ పతాకాది శోభితం, దివ్యరథ సమారూఢం,
మేరుం ప్రదక్షిణీ కుర్వాణం, ఐశాశ్వరథ వాహనం, ప్రత్యజ్ఞుభం,

ద్విభుజం, దండధరం, యమున దేశాదిపతిం, ఆత్రేయస గోత్రం, సంజ్ఞ
సంవత్సర శాస్త్రీక శుద్ధ చతుర్దశ్యాం కృత్తికా నక్షత్రే జాతం, కర్కటక
రాశ్యాదిపతిం, ఇందువాసర ప్రయుక్తం కిరీటినం, సుఖాసీనం, పత్నీ పుత్ర
పరివార సమేతం గ్రహమండలే ప్రవిష్ట మస్మిన్నుదికరణే సూర్యగ్రహ
స్యాగ్నేయ దిగ్భాగే సమచతురస్రమండలే తండులదాన్యస్యోపరి భగవంతుం
చంద్రగ్రహ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి.

అ ది దే వ తా :-

అస్సమే పోమో అబ్రవీదంత రిశ్వాని భేషజా ।

అగ్నించ విశ్వ శంభువ మాపశ్య విశ్వ భేషజీః ॥

చంద్ర గ్రహాదిదేవతాః అపస్సాంగాః సాయుధాః సవాహనాః శక్తి
పతి పుత్ర పతి పరివార సమేతాః చంద్రగ్రహస్య దక్షిణః అహః అవాహయామి
స్థాపయామి పూజయామి ॥

ప్ర త్య ది దే వ తా :-

గౌరీ మిమూయ సరిలాని తక్షత్యేకపదీ ద్విపదీ సాచతుష్పదీ ।

అష్టాపదీ నవపదీ బహుపుషీ సహస్రాక్షర పరమేవ్యోమన్ ,

చంద్రగ్రహ ప్రత్యదిదేవతాం గౌరీం సాంగం సాయుధాం సవాహనాం
శక్తి పుత్ర పతి పరివార సమేతాం చంద్రగ్రహ స్తోత్తరతః గౌరీ మావాహ
యామి స్థాపయామి పూజయామి ,

అంగారకస్య - కుజ గ్రహము

అగ్నిరూర్ధ్వే త్యస్య మంత్రస్య । విరూప ఋషిః । అంగారక గ్రహ దేవతా । గాయత్రీచ్ఛందః । అధిదేవతా ప్రత్యధిదేవతా సహిత అంగారక గ్రహ ప్రసాద సిద్ధ్యర్థం అంగారక గ్రహారాధనే వినియోగః ॥

కరన్యాసః :-

హృదయాదిన్యాసః :-

అగ్నిరూర్ధ్వ	అంగుష్ఠాభ్యాం నమః	హృదయాయ నమః
దివః కకుత్	తర్జనీభ్యాం నమః	శిరసే స్వాహా
పతిః పృథివ్యాః	మధ్యమాభ్యాం నమః	శిఖాయై వోషట్
అయం	అనామికాభ్యాం నమః	కవచాయ హం
అపాగ్ం రేతాగ్ంసి	కనిష్ఠికాభ్యాం నమః	నేత్రత్రయావోషట్
జిన్వతి	కరతల కరపృష్ఠాభ్యాం నమః	అస్త్రయ పట్

ఏవం కరన్యాస , హృదయాదిన్యాసః భూర్భువస్సువరోమితి దిగ్బంధః.

ధ్యా న మ్ :-

శ్లో॥ యామ్యే గదా శ క్తి ధరత్రి కూలీ వరప్రదో యామ్యము బోలతిరక్త ।
కుజ స్త్వవతీ విషయ త్రికోణ స్తస్మిన్ భరద్వాజ కులే ప్రసూతః ॥
రక్తాంబరో రక్తవపుః కిరీటీ చతుర్భుజో మేషగమో గదాభృతీ ।
ధరాసుత శ్మక్తిధరత్రికూలీ సదా మమ స్వాద్వరదః ప్రకాంతః ।

మం త్రః :-

ఓం అగ్నిరూర్ధ్వ దివః కకుత్స్థితః పృథివ్యా అయమే ।

అపాగ్ం రేతాగ్ంసి జిన్వతి ॥

ఓం భూర్భువస్సువః । అంగారక గ్రహేహగచ్ఛ ॥

అంగారక గ్రహేహగచ్ఛ । అంగారక గ్రహం, రక్త వర్ణం, క్తర పుష్పం, రక్త మాల్యాంబరధరం, రక్త చుత్ర ధ్వజ రథ పతాకాది

శోభితం, దివ్యరథ సమారూఢం, మేరుం ప్రదక్షిణ కుర్వాణం, మేష
వాహనం, దక్షిణాభి ముఖం, చతుర్భుజం, గదా తూల శక్తిధరం; అవంతి
దేశాధిపతిం, భారద్వాజస గోత్రం, అక్షయ సంవత్సర భాద్రపద శుక్ల
ద్వితీయాయాం పూర్వ ఫల్గునీ నక్షత్ర జాతం, మేష వృశ్చిక రాశ్యధిపతిం,
భౌదివాసర ప్రేయక్షం, కిరీటినం, సుఖాసీనం, పత్నీ పుత్ర పరివార
సమేతం, గ్రహమండలే ప్రవిష్టమస్మిన్నధికరణే సూర్య గ్రహస్య దక్షిణ
దిగ్భాగే త్రికోణాకార మండలే ఆధక ధాన్యస్యోపరి అంగారక గ్రహ
మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి ॥

అ ధి దే వ త :-

ఓం స్యోనా పృథివి ధవా నృక్షరా నివేశనీ ।

యచ్ఛానః శర్మ సప్రథా ॥

అంగారక గ్రహాధిదేవతాం పృథివీం, సాంగం సాయుధాం సవా
హనాం పతి శక్తి పుత్ర పరివార సమేతాం అంగారక గ్రహస్య దక్షిణ
పృథివీ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి ॥

ప్ర త్య ధి దే వ త :-

ఓం క్షేత్రస్య పతినావయగ్ం హితేనేవ జయామసి ।

గామశ్యం పోషయిత్వా సనో మృతాతీ దృశే ॥

అంగారక ప్రత్యధిదేవతాం క్షేత్రపాలకం సాంగం సాయుధం సవా
హనం శక్తి పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతం అంగారక గ్రహస్యోత్తరతః
క్షేత్రపాలక మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి ॥

బుధస్య - బుధ గ్రహము

ఉద్బుధ్యస్వేతస్య మంత్రస్య । మధుశ్చందముషిః (కేచిత్ సౌమ్య ఇతి పఠన్తి) బుధగ్రహో దేవతా । త్రిష్టుప్ చందః । యజమానస్యాది దేవతా ప్రత్యధి దేవతా సహితా బుధగ్రహ ప్రసాద సిద్ధర్థ్యే బుధగ్రహాధనే వివియోగః ।

ఉద్బుధ్య స్వాగ్నే	కరన్యాసః :-	హృదయాదిన్యాసః :-
ప్రతి జాగృహ్యేనం	అ-గుష్టాభ్యాం నమః	హృదయాయ నమః
మిష్టాపూర్తే సగం సృజేథామ్	తర్జనీభ్యాం నమః	శిరసే స్వాహా
అయంచ	మధ్యమాభ్యాం నమః	శిఖాయై వాషట్
పునః కృణ్వత్స్వాపితరం	అనామికాభ్యాం నమః	కవచాయ హం
యువానం	కనఠికాభ్యాం నమః	నేత్రత్రయా వాషట్

అన్వాతాగ్ంసీ
త్వయితంతు మేతమ్ } కరతలకరపృష్టాభ్యానమః ఆశ్రయ వట్
ఏవం కరన్యాసః, హృదయాదిన్యాసః, భూర్భువస్సువరోమితి దిగ్బంధః.

ధ్యా నం :-

శ్లో॥ ఉదజ్జుభో మాగధజో హరిస్త శ్చాత్రేయ గోత్రః శర మండలస్తః ।
సఖద్ల చర్మోరు గదాధరోజ్జ స్త్వీశానభాగే వరద స్సుపీతః ॥
పీతాంబరః పీతవపుః కిరీటీ చతుర్భుజో దండధరశ్చ సౌమ్యః ।
చర్మాసి ధృక్కోమసుత స్సుమేరు స్సింహాధిరూఢో వరదో బుధశ్చ ॥

మం త్రః :-

ఓం ఉద్బుధ్య స్వాగ్నే ప్రతిజాగృహ్యేన మిష్టాపూర్తే సగం సృజేథా
మయంచ । పునః కృణ్వత్స్వాపితరం యువాన మన్వాతాగ్ంసీ త్తయి
తంతు మేతమ్ ॥

ఓం భూర్భువస్సువః । బుధగ్రహేహాగచ్ఛ ॥

బుధగ్రహం పీతవర్ణం, పీత గంధం, పీత పుష్పం, పీత మాల్వాం
 బరధరం, పీతచృత్రద్వజరత పతాదికాది శోభితం, దివ్యరథ సమారూఢం,
 మేఘం ప్రదక్షిణీ కుర్యాణం. సింహ వాహనం ఉదన్ముఖం, మగధ దేశాది
 పతిం, చతుర్ముఖం, బద్ధ చక్రాంబరధరం, ఆత్రేయస గోత్రం, సౌమ్య
 సంవత్సర వైశాఖ శుక్ల ఏకాదశ్యాం ఉత్తర ఫల్గుణీ నక్షత్రజాతం, కన్యా
 మిదున రాశ్యధిపతిం, సౌమ్యవాసర ప్రయుక్తం, కిరీటినం, సుఖాసీనం,
 పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతం గ్రహమందరే ప్రవిష్ట మస్మిన్నధికరణే
 సూర్యగ్రహపేక్షాన్య దిగ్భాగే బాణాకారమందరే ముద్గధాన్యస్యోపరి
 బుధగ్రహ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి.

అ థి దే వ త :-

ఓం ఇదం విష్ణుర్విచక్రమే త్రేధా నిదధే పదమ్ ।

సమూఢ మస్యపాగ్ం సురే ॥

బుధగ్రహాధిదేవతాం విష్ణుం సాంగం సాయుధం సవాహనం శక్తి
 పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతం విష్ణు మావాహయామి స్థాపయామి పూజ
 యామి.

ప్ర త్య థి దే వ త :-

ఓం సహస్ర శీర్షా పురుషః । సహస్రాక్షః సహస్రపాత్ ।

సఖామిం విశ్వతో వృత్వా । అత్యతిష్ఠ ద్దశాంగులమ్ ।

బుధగ్రహ ప్రత్యధిదేవతాం నారాయణం సాంగం సాయుధం
 సవాహనం, శక్తి పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతం బుధగ్రహస్య ఉత్తరతః
 నారాయణ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి.

బృహస్పతేః - గురు గ్రహము

బృహస్పతే అతి యదర్య ఇత్యస్య మంత్రస్య । గృత్స్న మదఋషిః ।
బృహస్పతి గ్రహోదేవతా , జగతీచ్ఛందః । అదిదేవతా ప్రత్యధిదేవతా
సహిత బృహస్పతి గ్రహ ప్రసాద సిద్ధ్యర్థే బృహస్పతి గ్రహారాధనే
వినియోగః ।

కరన్యాసః :-

హృదయాదిన్యాసః :-

బృహస్పతే

అతియదర్యో అర్హాత్

అంగుష్ఠాభ్యాం నమః

హృదయాయ నమః

ద్యుమ ద్విభాది

తర్జనీభ్యాం నమః

శిరసే స్వాహా

క్రతుమజ్జనేషు

మధ్యమాభ్యాం నమః

శిఖాయై వౌషట్

యద్దీదయచ్ఛవసా

అనామికాభ్యాం నమః

కవచాయ నమః

ఋతప్రజాత తదస్మాసు

కవిష్టికాభ్యాం నమః

నేత్రత్రయావౌషట్

ద్రవిణం దేహి చిత్రం

కరతలకరవృష్టాభ్యాం నమః అస్త్రయ పట్

ఏవం కరన్యాసః, హృదయాదిన్యాసః, భూర్భువస్సువరోమితి దిగ్బంధః.

ధ్యా న మ్ :-

శ్లో॥ సౌమ్యే సుదీర్ఘే చతురశ్ర పీఠే రథేఽజ్గిరాః పూర్వముఖ స్వభావః ।

దండాక్షమాలా జలపాత్రధారి పిండాభ్యాదేశే వరద స్సరేశః ॥

కనకాంబరః కనకవపుః కిరీటీ చతుర్భుజో దేవగురుః ప్రశాంతః ।

తథాపి దండంచ కమండులుంచ తథాక్షసూత్రో వరదోఽస్తు మహ్యమ్ ॥

ఓం బృహస్పతే అతియదర్యో అర్హాద్ద్యుమద్విభాతి క్రతుమజ్జనేషు ।

యద్దీదయ చ్శవసర్త ప్రజాత తదస్మాసు ద్రవిణం దేహి చిత్రమ్ ॥

ఓం భూర్భువస్సువః । బృహస్పతిః గ్రహేహాగచ్ఛ । బృహస్పతి
గ్రహం, కనకవర్ణం, కనక గంధం, కనక పుష్పం, కనక చంద్ర ద్వారా

పతాకాది కోభితం. దివ్య రథ సమారూఢం మేఘం ప్రదక్షిణీం కుర్వాణం,
పూర్వాభి ముఖం, పద్మాసనస్థం, చతుర్ముఖం, దండాక్షమాలాధారిణం,
సింధుద్వీప దేశాధిపతిం, అగ్నిరస గోత్రం, సౌమ్య సంవత్సర ద్వాదశ్యాం,
ధనిష్ఠా నక్షత్ర జాతం, ధనుర్మీన రాశ్యాధిపతిః, గురువారస ప్రయుక్తం,
కరీటినం, నుఖాసీనం, పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతం గ్రహమండలే ప్రతిష్ఠ
మస్మిన్నదితరణే సూర్యగ్రహనౌత్తర దిగ్భాగే దీర్ఘ చతురశ్ర మండలే
చణక దాన్యస్యోపరి బృహస్పతిగ్రహ మావాహయామి స్థాపయామి
పూజయామి.

అ ధి దే వ త :-

ఓం బ్రహ్మజ్ఞానం ప్రథమం పురాస్తా ద్విషీ మరః సురుచోవేన ఆవః ।

స ముద్నియా ఉపమా అన్య విష్టా న్నతశ్చయోని వ సతశ్చవివః ॥

బృహస్పతి గ్రహాధిదేవతాం బ్రహ్మణం సాంగం సాయుధం, సవా
హనం శక్తి పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతం బృహస్పతి గ్రహస్య దక్షిణతః
బ్రహ్మణ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి.

ప్ర త్య ధి దే వ త :-

ఓం ఇంద్రంవో విశ్వత స్పరి హవామహే జనేభ్యః ।

అశ్మక మస్తు కేవలః ॥

బృహస్పతిగ్రహ ప్రత్యధిదేవతాం ఇంద్రం సాంగం సాయుధం
సవాహనం శక్తి పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతం బృహస్పతి గ్రహస్య
ఉత్తరతః ఇంద్రప్రమావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి ॥

శుక్రస్య - శుక్ర గ్రహము

L.S.SIDDHANTHY

శుక్రంతే అన్య దిశస్య మంత్రస్య । భరద్వాజ యుషి । శుక్ర గ్రహ దేవతా । త్రిష్టుప్ చందః । యజమాన స్యాదిదేవతా । ప్రత్యది దేవతా సహిత శుక్రగ్రహ ప్రసాద సిద్ధ్యర్థే శుక్ర గ్రహారాధనే వినియోగః.

కరన్యాస :-

హృదయాధిన్యాస :-

శుక్రంతే అన్యత్
యజతంతే అన్యత్
విష్ణురూపే అహానీ
ద్యౌరివాసి

అంగుష్ఠాభ్యాం నమః
తర్జనీభ్యాం నమః
మధ్యమాభ్యాం నమః
అనామికాభ్యాం నమః

హృదయాయ నమః
శిరసే స్వాహా
శిభాయై వౌషట్
కవచాయ హం

విశ్వాహిమాయా

అవసి స్వధావః }

కనిష్ఠికాభ్యాం నమః

నేత్రత్రయావౌషట్

భద్రాతే

పూషన్నిహరాతిరస్తు }

కరతల కరవృష్టాభ్యాం నమః అత్రయ పట్

ఏవం కరన్యాసః, హృదయాధిన్యాసః, భూర్భువస్సువరోమితి దిగ్గుంధః.

ధ్యా న మ్ :-

శ్లో॥ ప్రాచ్యాం భృగోర్మౌజ కటి ప్రదేశ స్సభార్గవః పూర్వముఖ స్వభావః ।
సపంచ కోణేశ రథాధిరూఢో దండాక్షమాలా వరందోఽబు పాత్రః ।
శ్వేతాంబరః శ్వేతవపుః కిరీటీ చతుర్భుజో దైత్యగురుః ప్రళాంతః ।
దండాసి దండంచ కమండులుంచ రథాక్షసూత్రో వరదోఽస్తుమహ్యమ్॥

మంత్రః :-

ఓం శుక్రంతే అన్యద్యజతం తే అన్య ద్విష్ణు రూపే అహానీ ద్యౌరివాసి ।

విశ్వాహి మాయా అవసి స్వధావో భద్రాతే పూషన్నిహ రాతిరస్తు ।

ఓం భూర్భువస్సువః । శుక్రగ్రహహోగచ్ఛ ॥

కుక్రగ్రహం, శ్వేత వర్ణ, శ్వేత గంధం, శ్వేత పుష్పం, శ్వేత
మాల్యాంబరధరం, శ్వేత చుక్ర ధ్వజ రథ పతాకాదిభోధితం, దివ్య రథ
సమారూఢం, మేరుం ప్రదక్షిణీ కుర్వాణం, పూర్వభిముఖం, పద్మాసనస్థం,
చతుర్ముఖం, ధండాక్షమాలా జటావల్కల దారిణం, రాంభోజ దేహాదిపతిం,
బాల్గవస గోత్రం మన్మథ సంవత్సర దశమ్యాం పుష్యమీ నక్షత్ర జాతం,
తులావృషభ రాశ్యధిపతిం, భృగువాసర ప్రయుక్తం, పత్నీ పుత్ర పరివార
సమేతం, గ్రహమండలే ప్రవిష్టం అస్మిన్నధిపరణే సూర్యగ్రహస్య ప్రాగ్భాగే
పంచ కోణాకారమండలే రాజమాష ధాన్యస్యోపరి కుక్రగ్రహ మావాహ
యామి స్థాపయామి పూజయామి.

అధిదేవత :—

ఓం ఇంద్రాణీమాసు నారిపు సుపత్నీ మహామశ్రవమ్ ।

నహ్యస్యా అపరంచనజరసా మరతే పతిః ॥

కుక్రగ్రహాది దేవతాం ఇంద్రాణీం సాంగం సాయుధాం సవాహనాం
పతి శక్తి పుత్ర పరివార సమేతాం కుక్ర గ్రహస్య దక్షిణతః ఇంద్రాణీ
మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి ॥

ప్రత్యధిదేవతా :—

ఓం ఇంద్ర మరుత్వ ఇహ పాహి సోమం యథా కార్యతే అపిబన్సుతస్య ।

తవప్రణీతీ తవకూర శర్మ న్నావివాసంతి కవయ స్సయజ్ఞాః ॥

కుక్రగ్రహ ప్రత్యధిదేవతాం ఇంద్ర మరుత్వంతం సాంగం సాయుధం
సవాహనం శక్తి పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతం కుక్రగ్రహస్య ఉత్తరతః
ఇంద్ర మరుత్వంత మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి ॥

శనైశ్చరస్య - శని గ్రహము

శమగ్ని రగ్నిభిరిత్యస్య మంత్రస్య । ఇరిం మిరి యిభిః । శనై శ్చర
గ్రహోదేవతా । ఉష్ణిక్ చందః । అధిదేవతా ప్రత్యధిదేవతా సహిత
శనైశ్చర గ్రహ ప్రసాద సిద్ధ్యర్థే శనై శ్చర గ్రహారాధనే వినియోగః ।

కరన్యాసః :-

హృదయాదిన్యాసః :-

శమగ్నిః : ఆంగుష్ఠాభ్యాం నమః

హృదయాదు నమః

అగ్నిభస్మరత్ తర్జనీభ్యాం నమః

శిరసే స్వాహా

శం న స్తపతు సూర్యః మధ్యమాభ్యాం నమః

శిఖాయై వాషట్

శం వాతః అనామికాభ్యాం నమః

కవచాయ్ శ్శాం

వాత్సరపాః కన్తిష్ఠికాభ్యాం నమః

నేత్రత్రయా వాషట్

అపశ్చిధః కరతల కరవృష్టాభ్యాం నమః అప్రయ పట్

ఏవం కరన్యాసః, హృదయాదిన్యాసః, భూర్భువస్సువరోమితి దిగ్బంధః.

ధ్యానం :-

శ్లో, చాపాసనో గృధ్ర రథ స్సనీలః ప్రత్యజ్ఞాభః కాశ్యపజః ప్రతీచ్యాం ।

సఖాల చాపేషు వరప్రదశ్చ సౌరాష్ట్రదేశే ప్రథవశ్చ సౌరీ ॥

నీలద్యుతి ర్నీలవపుః కిరీటీ గృధ్రస్థితః చాపధరో ధనుష్మాన్ ।

చతుర్భుజ స్సూర్య సుతః ప్రశాంతః సజాన్తు మహ్యం వరమందగామీ ॥

మంత్రః :-

ఓం శమగ్ని రగ్నిభస్మరచ్ఛం న స్తపతు సూర్యః ।

శం వాతో వాత్సరపా అప సీధః ॥

ఓం భూర్భువస్సువం । శనై శ్చర గ్రహేహదర్శ ॥

శనై శ్చర గ్రహం, నీలవర్ణం, నీలపుష్పం, నీల మాల్వాంబర
ధరం, నీల చృత్ర ధ్వజరథ పతాకాది శోభితం, దివ్యరథ సమారూఢం,
మేయం ప్రదక్షిణీ కుర్వాణం, చాపాసనస్థం, ప్రత్యజ్ఞుః, గృధ్ర రథం,
చతుర్భుజం, కూలాయుధ ధరం, సౌరాష్ట్ర దేశాధిపతిం, కాశ్యపన గోత్రం,
వికారి సంవత్సర నవమ్యాం రోహిణి నక్షత్రజాతం, మకర కుంభ రాశ్యాధి
పతిం, మందవాసర ప్రయుక్తం, కిరీటినం, సుఖాసీనం, పత్నీ పుత్ర పరివార
సమేతం, గ్రహమండలే ప్రవిష్ట మస్మిన్నధికరణే సూర్య గ్రహస్య వశ్చిమ
దిగ్భగే ధనురాకార మండలే తిల దాన్యస్యోపరి, శనై శ్చర గ్రహ మావాహ
యామి, స్థాపయామి పూజయామి ॥

అధి దేవత :—

ఓం యమాయ నోమగ్ం సునుత యమాయ జిహుతాహవిః ।

యమగ్ంహయజ్ం గచ్ఛత్యగ్ని దూతో అరంకృతః ॥

శనై శ్చర గ్రహాధిదేవతాం యమం సాంగం సాయుధం సవాహనం
శక్తి పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతం యమ మావాహయామి స్థాపయామి
పూజయామి ॥

ప్రత్యధిదేవత :—

ఓం ప్రజాపతే నత్యదేతన్యన్యో విశ్వాజాతాని పరితా బభూవ ।

యత్కామాన్తే జహుమస్తన్నో అస్తువయగ్ంస్యామ పతయో

రయీణామ్ ॥

శనై శ్చర గ్రహాధిదేవతాం ప్రజాపతిం సాంగం సాయుధం సవాహనం
శక్తి పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతం శనై శ్చర గ్రహస్య ఉత్తరతః
ప్రజాపతి మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి ॥

రాహుళ్యః - రాహు గ్రహము

కయాన శ్చిత్రేత్యస్య మంత్రస్య । వామదేవ ఋషిః । రాహుగ్రహే
దేవతా । గాయత్రీ చందః । అధిదేవతా ప్రత్యధిదేవతా సహిత రాహు
గ్రహ ప్రసాద సిద్ధ్యర్థే రాహుగ్రహారాధనే వినియోగః ॥

కరన్యాసః :-

హృదయాదిన్యాసః :-

కయానః

అంగుష్ఠాభ్యాం నమః

హృదయాయ నమః

చిత్ర ఆభూవత్

తర్జనీభ్యాం నమః

శిరసే స్వాహా

దూతీ

మధ్యమాభ్యాం నమః

శిఖాయై వాషట్

సఖా

అనామికాభ్యాం నమః

కవచాయ హం

కయాశచిష్టయా

కనిష్ఠికాభ్యాం నమః

నేత్రత్రయా వాషట్

వృతా

కరతల కరవృష్టాం నమః

అక్షయ ఫట్

ఏవం కరన్యాసః, హృదయాదిన్యాసః, భూర్భువస్సువరోమితి దిగ్భందః.

ధ్యా న మ్ :-

శ్లో॥ పెరీససో బర్హర దేశజాత క్షూర్పాసన సింహ గత స్సదాయః ।

యామ్యాసనో నై రృతీ దిక్కరాళో వరప్రద క్షూల స చర్మ బద్గః ॥

నీలాంబరో నీలవపుః కిరీటీ కరాళ వక్త్రః కరవాల కూలీ ।

చతుర్ముఖ శ్చర్మధరశ్చ రాహు సింహాధిరూఢో వరదోఽస్తుమహ్యమ్.

మంత్రః :-

ఓం కయాన శ్చిత్ర ఆభూవ దూతీ సదావృధ స్సఖా ।

కయా శచిష్టయా వృతా । ఓం భూర్భువస్సువః ।

రాహు గ్రహేహగచ్ఛ ।

రాహు గ్రహం, నీలవర్ణం, నీల గంధం, నీల పుష్పం, నీల
 మాల్వాంబరం, నీల చుర్ర ధ్వజ రథ పతాకాది శోభితం, దివ్య రథ
 సమాయాచం, మేరుమంద్రదక్షిణే కుర్వాణం, సింహాసనం, నైర్ఋతి ముఖం,
 కూర్వాననస్తం, చతుర్ముఖం, కరాళ వక్త్రం, ఖడ్గ చర్మ వరకరం, పైఠీనస
 గోత్రం, బిళ్ళర దేశాధిపతిం, కిరీటినం, ముఖాసీనం, పత్నీ పుత్ర పరివార
 సమేతం, గ్రహమండలే ప్రవిష్ట మస్మిన్మధికరణే సూర్యగ్రహస్య నైర్ఋతి
 దిగ్భాగే కూర్పాకార మండలే మాషధాన్యస్యోపరి రాహుగ్రహ మావాహ
 యామి స్థావయామి పూజయామి.

అ తి దే వ త :-

ఓం ఆయం గౌః పృథ్వీ రక్రమీ దస నన్మాతరం పునః ।

ఏతరం చ ప్రయన్ తువః ॥

రాహు గ్రహాధిదేవతాం గాం సాంగం సాయుధం సవాహనం పతి
 శక్తి పుత్ర పరివార సమేతాం రాహుగ్రహస్య డక్షిణతఃగా మావాహయామి
 స్థావయామి పూజయామి.

ప్ర త్య ధి దే వ త :-

ఓం నమో అస్తు సర్వేభ్యో యేకే చ పృథివీ మను ।

యే అంతరిక్షే యే దివితేభ్య శస్త్రిభ్యోనమః ॥

రాహుగ్రహ ప్రత్యధిదేవతాం సర్పం సాంగం సాయుధం సవాహనం
 శక్తి పత్నీ పుత్ర పరివార సమేతం రాహుగ్రహస్యోత్తరతః సర్ప
 మావాహయామి స్థావయామి పూజయామి.

కేతుః - కేతుగ్రహము

కేతుం కృణ్వన్నిత్యస్య మంత్రస్య । మధుశ్చందఃఋషిః । కేతు
గణో దేవతా । గాయత్రీ ఛందః । అధిదేవతా వ్రత్యధిదేవతా సహిత
కేతుగణ ప్రసాద సిద్ధ్యర్థే కేతుగణారాధనే వినియోగః ॥

కరన్యాసః :

హృదయాదిన్యాసః :

కేతుం కృణ్వన్ అంగుష్ఠాభ్యాం నమః

హృదయాయ నమః

అకేతవే తర్జనీభ్యాం నమః

శిరసే స్వాహా

పేళోమర్యాః తర్జనీభ్యాం నమః

శిఖాయై వౌషట్

అపేళనే అనామికాభ్యాం నమః

కవచాయ హం

సముషద్భిః కనిష్ఠికాభ్యాం నమః

నేత్రత్రయావౌషట్

అజాయథాః కరతలకరపృష్ఠాభ్యాం నమః

అత్త్రయ ఫట్

ఏవం కరన్యాసః హృదయాదిన్యాసః భూర్భువస్సువరోమితి దిగ్బంధః.

ధ్యానమ్ :—

శ్లోః ధ్వజాసనో జైమిని గోత్రజ్ఞోఽంతర్వేదేషు దేవేషు విచిత్రవర్ణః ।

యామ్యాసనో వాయుదిశి ప్రఖల్గ్ చర్మాసఖిశ్చాప్త సుతశ్చ కేతుః ॥

దూమో ద్విబాహు ర్వరదో గదా భృద్గద్రాసనస్థో వికృతానశ్చ ।

కిరీట కేయూర విభూషితాంగ స్సదాస్తుమే కేతు గణః ప్రకాశతః ॥

మంత్రః :—

ఓం కేతుం కృణ్వన్మి కేతవే పేళోమర్యా అపేళనే ।

సముషద్భి రజాయథాః ॥

ఓం భూర్భువస్సువః । కేతు గ్రహేహాగచ్ఛ ॥

కేతు గణం, చిత్ర వర్ణం, చిత్ర గంధం, చిత్ర పుష్పం, చిత్ర
మాల్యాంబరధరం, చిత్ర చిత్ర ద్వజ రథ పతాకాది శోభితం, దివ్య రథ
సమారూఢం, మేరు ముప్రదక్షిణీ కుర్వాణం, ధ్వజాసనస్థం, దక్షిణాభిముఖం,
చతుర్భుజం, అంతర్వేది దేశాధిపతిం, ద్విబాహుం, గదాధరం, పైతీనన
గోత్రం, అభిజి న్నక్షత్రజాతం, సిహాసనాసీనం, గ్రహమండలే ప్రవిష్ట
మస్మిన్నధికరణే మూర్ఖగ్రహస్య పాయవ్య దిగ్భాగే ధ్వజాకారమండలే
కుకుత్త దాన్యస్యోపరి కేతుగణ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి.

అ ది దే వ త :-

ఓం సచిత్ర చిత్రం చిత్రయం తమనై చిత్ర క్షత్ర చిత్రతమం వయోధామ్ ।

చంద్రం రయిం పురుషీరం బృహంతం చంద్ర చంద్రాధిర్భూతే యుదువస్వ॥

ఋ. 4-5-8.

కేతు గణాదిదేవతాం చిత్రగుప్తం సాంగం సాయుధం సవాహనం
శక్తి పత్ని పుత్ర పరివార సమేతం కేతుగణస్య దక్షిణతః చిత్రగుప్త
మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి.

ప్ర త్య ది దే వ త :-

ఓం బ్రహ్మదేవానాం పదవీః కవీనా మృషిర్విప్రాణాం మహిషోమ్నగాణామ్ ।

శ్వేతో గృధ్రాణాం స్వధితిర్వనానాం సోమః పవిత్ర మత్యేతిరేభవన్ ॥

కేతుగణ ప్రత్యదిదేవతాం బ్రహ్మణం సాంగం సాయుధం సవాహనం
శక్తి పత్ని పుత్ర పరివార సమేతం కేతుగణస్యోత్తరతః బ్రహ్మణ
మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి.

శ్లో॥ జాతవేదనే సునవామ సోమమరాతీయతో నిదహతివేదః ।
సనఃపషదతి దుర్గాణి విశ్వానా వేవసింధుం దురితాత్యగ్నిః ॥
దుర్గా మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి.

శ్లో॥ గణానాం...నం । (పేజి 52 చూడుము)
గణపతి మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి.

శ్లో॥ క్షేత్రస్యపతినా వయగ్ంహితేనేవజయామసి ।
గామశ్వం పోషయిత్వాసనో మృడాతీదృశే ॥
క్షేత్రపాలక మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి.

శ్లో॥, స్వస్తిదా విశస్పతి ర్వత్రహావిమృదోవశీ ।
వృషేంద్రః పురవీతునస్స్వస్తిదా అభయంకరః ॥
అభయంకర మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి.

శ్లో॥ ఇంద్రంవో విశ్వతస్సరిహవా మహేజనేభ్యః । అస్మాకమస్తు కేవలమ్ ॥
ఇంద్రం లోకపాలమావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి.

శ్లో॥ అగ్నిం దూతం వృమహే హోతారం విశ్వవేదసం ।
అన్యయాజ్ఞస్య సుక్రతుం ॥
అగ్నిం లోకపాలక మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి.

శ్లో॥ యమాయసోమగ్ం సునుతయమాయజహతాహవి ।
యమగ్ం హయజ్ఞోగచ్ఛత్యగ్నిదూతో అరంకృతః ॥
యమం లోకపాలక మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి.

శ్లో॥ మూషణః పరాపరానిర్రతిర్ దృహణావధీత్ । పతీష్టతృష్టయానహః ।
విరరతిం లోకపాలక మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి.

శ్లో॥ ఇమం మేవరు చ కే ॥ (పేజి 54 చూడుము)

వరుణం లోకపాలక మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి.

శ్లో॥ తవవాయువనస్పతే త్వష్టుర్జామాత రద్భుత . అవాంస్యా వృణీమహే ॥

వాయుం లోకపాలక మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి.

శ్లో॥ సోమో ధేనుగ్ం సోమో అర్వంతమాకుః సోమో వీరంకర్మణ్యం దదాతు .

సాదన్యం వితథ్యగ్ం నభేయం . వితుశ్రవణం యోదదాశదన్యై ॥

కుబేరం లోకపాలక మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి.

శ్లో॥ తమీశానం జగత స్తన్తుషస్పతిః పరియం జిన్వమవనేహామహేవయం .

పూషానోయథా వేదసామసద్యుధే రక్షితాపాయురదద్ధిస్వస్తయే ॥

ఈశానం లోకపాలక మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి.

శ్లో॥ ఊర్ధ్వఃకోషణః కోతయేతిస్థా దేవోననవితా .

ఊర్ధ్వోవాజస్య సవితాయ దంజిభిర్వామద్భిర్విహ్వయామహే ॥

ఊర్ధ్వపురుష మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి.

శ్లో॥ స్యోనా పృథివి భవాన్మక్షరావి వేశనీ . యచ్ఛానశ్శర్మ సప్రథాః ॥

పృథివీ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి.

శ్లో॥ వాస్తవేష్పతే...శం చతుష్పదే ॥ (పేజి 63 చూడుము)

వాస్తవపురుష మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి.

శ్లో॥ బ్రహ్మ దేవానాం పదవీః కవీనా మృషిర్విప్రాణాం మహిషో మృగాణాం .

శ్వేనో గృధ్రాణాం స్వధి తిర్వ సానాగ్ం సోమః పవిత్ర మత్యేతిరేభన్ .

బ్రహ్మణ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి.

శ్లో॥ ప్రణోదేవీ సరస్వతీ వాజేభిర్వాజినీవతీ . దీనామవిత్త్యవతు ॥

సరస్వతీ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి.

శ్లో॥ ఇదం విష్ణు ర్విచక్రమే త్రిదానిదధే వదం ।
సమూధమన్య పాగ్ం సురే ॥

విష్ణు మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి.

శ్లో॥ సక్తుమివతితతినాపునన్తాయత్రధీరామనసావాదముక్తత ।
అత్రసఖాయ స్పృఖ్యాని జానతే తదైరిషాం లక్ష్మీర్నిహితాధివాచి ॥
లక్ష్మీ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి.

శ్లో॥ కద్రుద్రా యప్రచేతనే మీథుష్టనూ యతవ్యనే ।
వోచేమ శంతమగ్ం హృదే ॥

రుద్ర మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి.

శ్లో॥ గౌరీ మిమాయ సలిలాని తక్షత్యేక పదీ ద్విపదీ సాచతుష్పదీ ।
అష్టాపదీ నవపదీ బభూవుషీ సహస్రాక్షరా పరమేవ్యోమన్ ॥
గౌరీ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి.

శ్లో॥ క్రానా శిశుమ్రహీనామ్ హిన్వన్నృతన్యదీధితిం ।
విశ్వా పరిప్రియా భువదధద్వితా । అదిత్రృత్వన్యరేత
సోఽత్యంతం పశ్యంతి వాసరం । పరోయదిధ్యతేదివా ॥
ఏషో ఊషా అపూర్వాపుష్పతి ప్రియాధివః । స్నుషోవామశ్వి బృహమే ॥
అశ్వసీదేవతా మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి.

యత ఇంద్ర తయామహేతతోనో అభయంకృది ।

ఘఘవంచృగ్ధిత నతస్న ఉతయేవి ద్విషోవిమృధోజహి ॥

అభయంకర మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి.

ఇ త్యే త్త రీ య పాఠః.

శ్లో॥ సువర్ణోసి గరుత్మాన్ త్రివృత్తే శిరోగాయత్రం చక్షస్తోమ
అత్మాసామతేత నూర్వా సుదేవ్యం బృహద్రథంతరేపజే
యజ్ఞాయజ్ఞయం పుచ్చం చందాగ్న్యంగానిధిష్టియాళ్ళపా ॥
యజ్ఞాగ్నింషినామ । సువర్ణోసి గరుత్మాన్ దివంగచ్ఛ సువతత ॥
గరుడ మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి.

శ్లో॥ ధన్వనాగా ధన్వనాజింజయేమ ధన్వనా తీవ్రాన్సమదోజయేమ ।
ధనుశ్చక్ర్రోరప కామం కృణోతి ధన్వనా నర్వాః ప్రదిశోజయేమి ॥
ధన్వంతరి మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి.

శ్లో॥ ముంచామిత్వాహవిషా జీవనాయక మజ్ఞాతయజ్ఞే దుతరాజయజ్ఞైత్ ।
గ్రాహిర్జగ్రాహి యదివై తదేనంతస్యా ఇంద్రాగ్ని ప్రముముక్తమేనం ॥
ఇంద్రాగ్ని మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి.

శ్లో॥ యదిక్షితాయుర్య దివాపరేతో యదిమృత్యోరంతికం నీతవేవ ।
తమాహరామి విర్ర్తేరుప స్థాదస్పార్ష మేనం శతకారదాయ ॥
విర్ర్తతి మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి.

శ్లో॥ సంస్మృష్టంధనమభయం సమాకృత మస్మత్భ్యం ధత్తాంవరుణశ్శమన్యః ॥
వియందథానా హృదయేషు శత్రవః పరాజితాసో అపనిరియంతాం ।
శత్రుఫల మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి.

శ్లో॥ దూరమస్మచ్ఛత్రవో యంతుభీతాః । తదింద్రాగ్నికృణుతాంత ద్వికాఫే ।
తన్నోదేవా అనుమ దంతుయజ్ఞం । పశ్చాత్పురస్తాదభయంన్నో అన్తు ।
నక్షత్రాణామథిపత్ని వికాఫే । శ్రేష్ఠావింద్రాగ్ని భువనస్యగోపా ।
విమాచశ్చత్రూనపదాధమానా । అపఃక్షధంనుదతామరాతిం ॥
వికాఖానక్షత్ర మావాహయామి స్థాపయామి పూజయామి.

మంటపస్థాదిత్యాది నవగ్రహ దేవతాభ్యో నమః.

ఇంద్రాద్యష్ట దిక్పాలక దేవతాభ్యో నమః.

దుర్గాగణపతిజీత్రపాలకాభయంకర వాస్తుపురుషాది దేవతాభ్యో నమః.

ధ్యానా వాహనాది పోదపోపచార పూజా సమర్పయామి.

శ్లో॥ నమస్సూర్యాయ సోమాయ మంగళాయ బుధాయచ ।

గురు శుక్ర శనిభ్యశ్చ రాహువే కేతవే నమః ॥

ప్రార్థనాం సమర్పయామి.

అనయా పూజయా మంటపస్థ దేవతా స్ఫుప్రితా స్ఫుప్రసన్నా
వరదాభవంతుః ఇతి నవగ్రహారాధన విధిః సమాప్తః.

అ థ మృ త్యుం జ యం

శ్లో॥ అస్యశ్రీ త్ర్యంబకస్తోత్ర మహామంత్రస్య । మైత్రా వరుణ ప్రతో
వసిష్ఠఋషిః । అనుష్టుప్చందః । శ్రీ మృత్యుంజయ త్ర్యంబకరుద్రో
దేవతా । దేవదేవ్యా ప్రణవావీజశక్తిః । అత్ర మూలం మంత్రేణ
కరకుద్ధిం కృత్వా । ప్రణవం కరతల యోర్విన్యస్య । వ్యాహృత్యాది
మంత్ర పాద చతుష్టయం కరయో రంగుష్ఠాది కవిష్ఠాంత మంగుళీషు
విన్యస్య తతస్సర్వేణవ్యాపక న్యాసంకృత్వా దేహింగన్యాస మారభేత్ ॥

ఓం భూర్భువస్సువ — అంగుష్ఠాభ్యాం నమః

త్రియంబకం యజామహే — తర్జనీభ్యాంన్నమః

సుగంధిం పుష్టివర్ధనం — మధ్యమాభ్యాన్నమః

ఉర్వారుక మివబంధనాత్ — అనామికాభ్యాన్నమః

మృత్యోర్ముక్షీయమామృతాత్ — కనిష్ఠికాభ్యాన్నమః

ఓం భూర్భువస్సువః త్రియంబకం २२ } — కరతల కర పృష్ఠాభ్యాన్నమః
మృత్యోర్ముక్షీయమామృతాత్

త్రియంబకం ఇతి	—	శిరసే నమః
యజామహ ఇతి	—	లలాటే నమః
సుగంధిమితి	—	ముఖే నమః
పుష్టివత్సనమితి	—	హృదయే నమః
ఉర్వారుక మితి	—	కుక్షే నమః
ఇవేతి	—	నాభౌ నమః

బంధనాదితి కట్యాం

మృత్యోరిత్యారుద్వయే । ముక్షియేతిజానుద్వయే ।

మేతిజంఘాద్వయే । అమృతాదితిపాదద్వయే ।

ఏవందేహాంగన్యాసం కృత్వా షడంగన్యాస మారభేత్ ॥

ఓం నమో భగవతే త్రియంబకాయ కాలపాణయేస్వాహా-హృదయే

ఓం నమో భగవతే రుద్రాయామితమూర్తయేమాంజీవయశిరసేస్వాహా-శిరసి

ఓం నమో భగవతే నీలకంఠాయ చంద్రజటినే స్వాహా - శిఖా

ఓం నమో భగవతే త్రిపురాంతకాయ హ్రీం హ్రీం - కవచా

ఓం నమో భగవతే త్రిలోచనాయ ఋగ్యజుస్సామాధర్వణమూర్తయే- నేత్ర

ఓం నమో భగవతే రుద్రాయాగ్నిత్రయ జ్వలజ్వలమాం

రక్షరక్ష ఆమోరాస్త్రాయ ఫట్ భూర్భువస్సువరోమితి దిగ్గుండః ॥

ధ్యానమ్ :-

॥ తతశ్చంద్రమండలోపరిబద్ధ పద్మాసనం చంద్రవర్ణం స్రవదమృత
పూర్ణ చంద్రకళాధరం । యోగ ముద్రాక్షమాలా బద్ధాధర హస్తద్వయం
దృఢామృతపూర్ణ కనకలలోత్తర కరద్వయం । సోమ సూర్యాగ్ని
త్రిలోచనం బద్ధపింగ జటాజూటం నాగయజ్ఞోపవీతినం । నాగాభరణ
భూషితం వ్యాఘ్ర దర్మాంబరధరం భక్తానుకంపినం తస్మానులేపనం
శ్రీరుద్రం ధ్యాత్వా స్నేహపూర్ణేనమనసా పూర్వోక్త మార్గేణార్చయిత్వా
శరణం ప్రజేత్ ॥

శ్లో॥ త్ర్యంబక మహాదేవ త్రాహిమాంశతణాగతః । జన్మమృత్యు జరాతోగైః
పీడితం కర్మబంధనైః । త్రావక స్త్వద్గతప్రాణ స్త్వచ్చిష్యోహం నదా
మృడ । ఇతి విజ్ఞాప్యదేవేశం జపేన్మంత్రం త్రియంబకం ॥
ఇతి ప్రార్థనాం తృత్వా లమిత్యాది సంచపూజాం కృత్వా జపేత్ ॥
ఓం భూర్భువస్సువరోమితి దిగ్బంధః ॥

శ్లో॥ త్రియంబకం యజానుహేసు । గంధిం పుష్టివర్ధనం
ఉర్వారుక మివబంధనాత్ । మృత్యోర్ముక్షీయ మామృతాత్ ॥
అపమృత్యు మపక్షదం । అపేతశ్శపథం జహి ॥
అథానో అగ్నావహా । రాయస్పోషగ్ం సహస్రిణం ॥
ఏతే సహస్ర — మృత్యవేస్వాహా ॥
మనుసర్వాప మృత్యుర్నశ్యతు ఆయుర్వర్ధతాం ॥
(యథాశక్తి జపం కుర్యాత్)

శ్లో॥ అచ్యుతః కల్పవృక్షశ్చ అనంతః కామదేవతః । చింతామణిస్తు గోవిందో
నామత్రయముదాహృతం ॥ అచ్యుతాయ నమః । అనంతాయ నమః ॥
గోవిందాయ నమః ॥
ఓం భూర్భువస్సువరోమితి దిగ్బంధః ॥

అంగుష్ఠాభ్యాం నమః ఇత్యారభ్య దిగ్విమోకం కృత్వా
వంశపూజాంతం కుర్యాత్ ॥ ఇతి మృత్యులజయ విధానం.

అథ నవ గ్రహ ప్రయోగ విధిః

యాజ్ఞవల్క్యః :-

శ్లో॥ శ్రీ కామక్ష్మాంతి కామోవా గ్రహయాజ్ఞం సమాచరేత్ ।
వృష్ట్యాయుః పుష్టికామోవా తథై వాభిచరన్నపి ॥
సూర్య సోమో మహీపుత్ర సోమపుత్రో బృహస్పతిః ।
కుక్ర శ్శనై శ్శురో రాహుః కేతుశ్చేతి గ్రహస్సృతాః ॥

తామ్రకాశ్చాటికాద్రక్త చందనాత్స్విర్జ కాదుత్ ।
రాజరాదయసాత్సి సాత్కాంస్యాత్కార్యాగ్రహః క్రమాత్ ॥

స్వవర్జైర్వాపతేలేభ్యా గందైర్మందలకేషువా ।
యథావర్జం ప్రదేయాని వాసాంసి కుసిమానిచ ॥

గంధాశ్చ బలయత్సైవ ధూపోదేయశ్చ గగ్గులుః ।
కర్తవ్యో మంత్రవంతశ్చ చరవః ప్రతి దై వతం ॥

అసత్యేన ఇమందేవా అగ్నిర్యూర్ధా దివఃకకుత్ ।
ఉద్బుద్భ్యస్తేభిచ ఋచోయథా సంఖ్యం ప్రకీర్తితాః ॥

బృహస్పతేఽతి యదర్యస్త తై వాన్నాత్పరిశ్రుతాః ।
శన్నో దేవీస్తథా కాండాత్కేతుం కృణ్వన్నిమాస్తథా ॥

అర్కః పరాశః ఖదిర అపామార్గోథ పిప్పరః ।
ఉదుంబరశ్శమీ దూర్వాః కుశాశ్చ సమిధః క్రమాత్ ॥

ఏకవైశ్చ తత్త్వస్థ శతమష్టా వి శతి రేషవా ।
హోతవ్యామదుసర్పిభ్యాందధ్నాక్షరేణ వాయుతాః ॥

గుడో దనం పాయసంచహ విష్యంక్షీరపాష్టికం ।
దధ్యోదనంహ విఃపూర్ణంమాంసంచిత్రాన్న మేవచ ॥

దద్యాద్ధృహీక్రమాదేవం విప్రేభ్యో భోజనం బుధః ।
కక్తితో వాయథాలాథం సత్కృత్య విధిపూర్వకం ॥

దేనుశ్చంఖస్తథా నద్వాన్ హేమవాసోహయః క్రమాత్ ।
కృష్ణా గోరాయ సశ్చాగ ఏతావై దక్షిణా స్మృతాః ॥

యస్సయస్య యదాద్మష్ట స్పతం యత్నేన పూజయేత్ ।
బ్రహ్మజైషాం వరోదత్తః పూజితః పూజయిష్యత ॥

విజ్ఞానేశ్వరే :—

శ్లో॥ ఏతే మార్యాదయో నవగ్రహః పూజ్యాభిక్తుక్తం కింత్విత్కత్రాహ ।
తామ్రకాదితి । మార్యాదీనాం మూర్తయస్తామ్రాదిభిర్యథా క్రమం
కార్యాస్తదలాభే స్వర్ణతేజఃపతేలేభ్యాః । మందలేషువా గంద్రైః రక్త
చందనాదిభిర్యథావర్ణం లేభ్యా ఇత్యస్వయః । ద్విభుజత్వాది విశేషస్తు
మత్స్యపురాణోక్తాద్రష్టవ్యః । తద్యథాపద్మాసనః పద్మకరః పద్మగర్భ
సమద్యుతిః । సప్తాశ్వరథ సంస్థోపిద్విభుజస్సాస్పతృదా తవిః ॥

శ్వేతః శ్వేతాంబరధరో దళాశ్వశ్వేత భూషణః ।
గదాపాణిర్ద్వి బాహుశ్చ కర్తవ్యో వరదశ్శక్తిః ।
రక్తమాలాంబరధరః శ్చక్తి కూల గదాధరః ।
చతుర్భుజో మేషగమో వరదస్సృద్ధరాసుతః ॥

వీతమాల్యాంబరధరః కర్ణికారసమద్యుతిః ।
ఖడ్గచక్రం గదాపాణి స్పింహస్థో వరదో బుధః ।
దేవ దైత్య గురూతద్వై త్పితశ్వేతౌ చతుర్భుజౌ ।
దండినో దళదౌ కార్యో సాక్షమాత్ర కమండలూ ॥

ఇంద్రసింధుద్యుతికూలీ వరదో గృధ్రవాహనః ।
బాణబాణాసనధరః కర్తవ్యోర్కమత స్పదా ॥

కరాళవదనః ఖడ్గ చక్రమకూలీ వరప్రదః ।
వీరి స్పింహాసనస్థశ్చ రాహురత్ర ప్రళయతే ।

ధూమాద్విబాహవస్సర్వే గదినోవికృతాసనాః ।
గృధ్రాసనగతానిత్యం తేవతస్సుర్యర ప్రదాః ॥

సర్వేకిరీటినః కార్యా గ్రహలోక హితావహాః ।
స్వాంగుళేనోచ్చితా స్సర్వే శతమష్టోత్తరం నదేతి ॥

ఏతేషాం స్థావనదేశశ్చ తత్రైవోత్తరః ।

మధ్యేతురాన్కరం విద్యాల్లోహితం దక్షిణేనతు ॥

ఉత్తరేణ గురుం విద్యాద్భుదం పూర్వోత్తరేణతు ॥

పూర్వేణదర్శనం విద్యాల్లోమం దక్షిణపూర్వతః ।

వక్రమేనకళాని విద్యాద్రాహం దక్షిణపశ్చిమే ॥

పశ్చిమోత్తరతః తేమాన్ స్థావయే చుక్ల తందురై రితి ॥

ఇతి నవగ్రహ ప్రయోగ విధిః.

— అథాగ్ని ముఖం —

హరిః ఓం :—

శ్లో॥ అథకప్రమాణ్యాచరాదీని గృహ్యంతే అథగర్వాణి కప్రమాణి ।

ప్రాజ్ఞుభోదర్శేష్యా సీనోదర్పాన్మూర్వాన్వాధారయ మాణి ।

పవిత్రపాణిః పత్న్యానహ ప్రాణానాయమ్యదేశ కాలౌ ।

సంకీర్త్యాముకంకమమ్ కరిష్య ఇతి సంకల్ప్య ।

ఉపరివ్యకుచాదేశేశ్వేత తందుల చూర్ణేన ।

ప్రాదేశమాత్రం స్థిండిలం చతురశ్ర మండలంవా ।

కల్పయిత్వా ధ్వాధ్యాందర్పాధ్య ఘుర్లిఖ్య ।

ప్రాచీః పూర్వ ముదక్సంస్థం దక్షిణారంభ మాలిఖేత్ ।

అథోడీచీః పురస్సంస్థం పశ్చిమారంభ మాలిఖేత్ ।

అవాక్కరోభ్యుజ్య నిధాయ నహ్ని ముత్పిచ్యతేవో క్షణతోయశేషం ।

ప్రాక్తోయమన్యన్ని దధాత్యుదగ్వా యథాబహిస్సోచ్య పరి స్తరాణాం ।

భూర్భువస్సువరో మిత్యగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్యా వోక్షణశేషతోయం ।

ప్రాగుదగ్వోత్పిచ్య అన్యదుదకమాసీయ యథాపరి స్తరాణాద్భహిః ।

ప్రాగుదగ్వానిదధ్యాదగ్వానయనపాత్రయోరక్షతోదకంవిసీయాగ్నిమిధ్యా ।

ఓం చత్వారి శృంగాత్రయో అన్యపాదాద్వేశీర్షే సప్తహస్తాఃసోఅన్య ।

త్రిదాబద్ధో వృషభోరారవీతిమహాదేవో మర్త్యాగం అవీవేళ ।
అగ్నింద్యామి సప్తహస్తశ్చతు శ్చుంగ సప్తజిహ్వోద్విశీర్షకః ।
త్రిపాత్పృథ్వీసన్నవదః సుఖాసీః శుచిః ॥

ష్వాహంతుదక్షిణేపార్శ్వే దేవీం వామే స్వదాం తథా ।
విభ్రద్దక్షిణ హస్తైశ్చ శక్తిమన్నం స్రుచం స్రువం ।
తోమరం వ్యజనం వామైర్భృత పాత్రంతు ధారయన్ ।
మేషారూఢం జటాబద్ధం గౌరవర్ణం మహాజనం ।
ధూమధ్వజం రోహితాక్షం సప్తార్చి సర్వకామదం ।
అత్మాభి ముఖమాసీనం ఏవం ధ్యాయేద్ధుతాశనం ॥

ఏషహిదేవః ప్రదిశోనునర్వాః పూర్వోహితాతస్సోగర్వే అంతః ।
సవిజాయమాన సృజనిష్యమాణః ప్రత్యజ్మాభ స్తిష్ఠతి విశ్వతోముఖః ॥

ప్రాజ్ఞాభాగ్నో మమాభిముఖోభవ । సుముఖోభవ । సుప్రసన్నోభవ ।
వరదోభవ ॥

శ్లో॥ ఓం భూర్భువస్సువః తత్స వికుర్వరేణ్యం
భర్గో దేవస్య ధీమహి । ధియో యోనః ప్రచోదయాత్ ॥

సోదకేన పాణినా ప్రదక్షిణ మగ్నిం పరిసమాహ్యా అరింకృత్య ॥

అగ్నయేనమః. హుతవాహనాయనమః. హుతాశినేనమః. కృష్ణ
వర్మనేనమః. దేవముఖాయనమః. సప్తజిహ్వాయనమః. వైశ్వానరాయ
నమః. జాతవేదనేనమః.

ప్రాగుదగగైర్దర్శైర్భరగ్నిం పరిస్తృతాతి । దక్షిణానుత్తరాన్తరోతి
ఉత్తరానధరాన్ ఉత్తరేణాగ్నిం ప్రాగగ్రాన్ దర్పాన్తగ్ స్తీర్య । ద్వంద్వం
న్యంచి పాత్రాణి ప్రయునక్తి । దర్శిమాజ్యస్థా రీతిప్రోక్షణీ మితరదర్శిం ।
అప్రచ్ఛిన్నాగ్రా వసంతర్గర్భాదర్పా ప్రాదేశమాత్రే పవిత్రే కురుతే । తృణం
కాషం పాంతర్థా యచిన త్తిననభేన । అస ఉపసన్నశ్య । అద్భిరనుమృత్య ॥

ప్రోక్షణీమపదాయ - తస్యామపసీయ - హస్తయో రంగుష్ఠోప
కనిష్ఠికాభ్యాముదగ్రే గృహీత్వా ప్రాచీప్తీరుత్సూయాభిమంత్ర్య ఉత్తవాని
పాత్రాణీకృత్వా విస్రవ్యేధ్యంత్రీః ప్రోక్ష్య శేషముత్పిచ్య తత్పాత్రం
దక్షిణతోనిదాయ శేపవిత్రే పూర్ణపాత్రేనిదాయ పూర్ణపాత్రమాదాయ
పూర్వవత్కృత్వా - సమంప్రాణైర్హృత్వా ఉత్తరేణాగ్నిందర్భేషు సాద
యిత్యా దర్భైః ప్రచ్ఛాద్య బ్రహ్మర్థే దక్షిణతో గ్నైర్పాంహణందర్భేషు
విషాద్య తదభావే బ్రహ్మయతనే ॥

అస్మిన్ హోమకర్మణిత్వం బ్రహ్మభవ బ్రహ్మన్మృహ్మసినమస్తే
బ్రహ్మన్మృహ్మణే ఇతి బ్రహ్మసనందత్వా శేపవిత్రే ఆజ్యపాత్రే నిదాయ
ఆజ్యం విలాప్య అపరేణాగ్నిం పవిత్రాంత్ర హితాయా మాజ్యం విరూప్య
ఉదీచోంగారాన్నిరూహ్యా తేష్యధిక్రిత్య జ్వలతాత్పణేనాతో గామిన్యాదీ
ప్యాజ్యే ప్రతివరీకృత్య ద్వేదర్భాగే ప్రచ్ఛిద్య ప్రక్షళ్య ప్రత్యస్యాప
ఉపస్సృళ్య చరుణాసహత్రీః పర్యాగ్ని కృత్వా ఉదగుద్వాస్య అంగరా
న్మృత్యాహ ఉదగగ్రాభ్యాం పవిత్రాభ్యాం పునరాహ రమాజ్యం త్రిరు
త్సూయ పవిత్రగంధిం విస్రస్య ప్రక్షళ్య ప్రాగగ్రమగ్నో విపత్రే అను
ప్రహరతి దర్భైస్సస్రువం దక్షిణేన హస్తేనాదాయ వామేన జుహూం
యుగపత్ప్రీతితప్య వామ కనిష్ఠికానామికా సంధౌ జుహూం గృహీత్వా
తస్యోపరిస్రువ మంతరతోభ్యాకారగ్ం సర్వతోబిల మభినమాహారంమూర్తై
ర్బండమితి ప్యుత్కమణం ధారయిత్వా జుహూ మగ్గైరంతరతోభ్యాకారం
ప్రాచీం మర్దైర్పాహ్యతః ప్రతీచీమూర్తై ర్బండమితి క్రమేణ స్రువస్థ
దర్భై రేషసంమృజ్య నసంమృష్ట మసంమృష్టంసగ్ స్పర్శన్యతి పునః
ప్రతితప్య ప్రోక్ష్య నిదాయ దర్భాన ద్విస్సగ్స్పృళ్యాగ్నో ప్రహరతి
ఇధ్యమాదాయ పరిధీన్పరిదతాతి స్థవిష్టో మధ్యమః అణీయాన్ ద్రాఘీర్యా
దక్షిణార్థః అణిష్ఠోహ్రసిష్ట ఉత్తరార్థ్యః ఉదగగ్రం మధ్యమం ప్రాగగ్రవి
తరో మధ్యమం పరిధిముపస్సృళ్య పురస్తాదూర్ధ్వేద్వే అమారసమిధావాద
తిథా అగ్నిం పరిషించతి అదితే సుమస్యన్వేతి దక్షిణతః ప్రాచీనమనుమ

తేను మన్యస్వేతి వచ్చుదుదీచినగం సరస్వతేను మన్యస్వేత్కుత్తరకః ప్రాచీ
సందేవ సవిహః ప్రసువేతి సమంతం ఇద్య మలంకృత్య స్వయమలంకృత్య
బ్రహ్మణమలంకృత్య ఇద్యుద్విరభిమార్య మూలమద్యమయోమద్య
గంకృత్యా అస్మిన్ హోమకమ్రణి బ్రహ్మన్ ఇద్యమాదాపే అద
త్వేత్యనుజ్ఞాపవిశ్య హస్తాభ్యాం తూష్టిమిద్యమాదరాతి ప్రజాపతయ
ఇదం ఇద్యప్రజేవణ ముహూర్త స్సుముహూర్తోస్తు ఆహూరవాహరయతి
దర్శపూర్ణ మానవత్తూష్టిం ఇతర ధర్మమాదాయ ఉత్తరపరిధి పంధి
మన్యవహృత్య ప్రజాపతిం మనసాద్యాయన్ రక్షిణతః ప్రాంచమ్మదాగ్ం
సంతత మాహూరయతి వాయవ్యాదాగ్నేయాంతం ప్రజాపతయఇదం । ప్రరావ
దర్మమాదాయ ద్వితీయమైంద్రమితర పరిధి సందిమన్యవ హృత్య స్రాగు
దంచరి పూర్వపదాహూరయతి నైర్మత్యాదీకానాంతం ఇంద్రామేదం
ఏకం ద్వే త్రిణి చత్వారి అథాఽఽథాగో మ్రచాణహోతి అగ్నయే
స్వాహేత్కుత్తరార్థ పూర్వార్థే అగ్నయఇదం సోమాయస్వాహేతి రక్షి
ణార్థ పూర్వార్థ సోమాయేదం సమం పూర్వేణ మర్ద్యేగ్నోజహోతి
యథోపదేశం ప్రథానా హుతీహుత్యా ।

సూ ర్య స్య - ర వి గ్ర హ ము

అకృష్టేన రజసా...పశ్యన్ స్వాహ సూర్యగ్రహయేదం, (పే॥ 66 చూ॥)
అగ్నిందూతం...కుమ్ స్వాహ అగ్నయఇదం ॥ (పే॥ 67 చూ॥)
కద్రుబ్రాయ...హృదే స్వాహ రుద్రయేదం, (పే॥ 68 చూ॥)

చంద్ర స్య - చంద్ర గ్రహ ము

ఓం ఆస్యాయస్వ...గదే స్వాహ చంద్రగ్రహయేదం, (పే॥ 67 చూ॥)
ఓం ఆప్సుమేసో...షణీ స్వాహ అద్యుఇదం, (పే॥ 68 చూ॥)
ఓం గౌరీమిమా...మన్ స్వాహ గౌర్యాఇదం, (పే॥ 68 చూ॥)

అంగారకస్య - కుజ గ్రహము

అగ్నిరూర్ధ్వా...జిన్వతి స్వాహ అంగారకగ్రహయేదం ॥ (పే॥ 69 చూ॥)

సోమనాశ్పతి...ప్రథా స్వాహ ఏ ధివ్యాఇదం ॥ (పే॥ 70 చూ॥)

క్షేత్రస్య...దృశే స్వాహ క్షేత్రపాలకాయేదం ॥ (పే॥ 70 చూ॥)

బుధస్య - బుధ గ్రహము

ఉద్బుధ్య...మెతగ్ స్వాహ బుధగ్రహయేదం ॥ (పే॥ 71 చూ॥)

ఇదంవి...సురే స్వాహ విష్ణవఇదం ॥ (పే॥ 72 చూ॥)

సహస్రశీ...గురిం స్వాహ నారాయణాయేదం ॥ (పే॥ 72 చూ॥)

బృహస్పతే - గురు గ్రహము

బృహస్పతే...చిత్రగ్ స్వాహ బృహస్పతిగ్రహయేదం ॥ (పే॥ 73 చూ॥)

బ్రహ్మజిజ్ఞ...వివ స్వాహ బ్రహ్మజిదం ॥ (పే॥ 74 చూ॥)

ఇంద్రంవో...వలిం స్వాహ ఇంద్రాయేదం ॥ (పే॥ 74 చూ॥)

శుక్రస్య - శుక్ర గ్రహము

శుక్రంతే...రస్తు స్వాహ శుక్రగ్రహయేదం ॥ (పే॥ 75 చూ॥)

ఇంద్రాణి...పతి స్వాహ ఇంద్రాణ్యాయేదం ॥ (పే॥ 76 చూ॥)

ఇంద్రమరు...యజ్ఞ స్వాహ ఇంద్రమరుత్వతఇదం ॥ (పే॥ 76 చూ॥)

శనై శ్చరస్య - శని గ్రహము

శమగ్నిర...శ్రద్ధ స్వాహ శనై శ్చరగ్రహయేదం ॥ (పే॥ 77 చూ॥)

యమాయ...కృత స్వాహ యమాయేదం ॥ (పే॥ 78 చూ॥)

ప్రజాపతే...యీణామ్ స్వాహ ప్రజాపతయఇదం ॥ (పే॥ 78 చూ॥)

రాహోః - రాహు గ్రహము

కయాన...వృత స్వాహ రాహుగ్రహయేదం ॥ (పే॥ 79 చూ॥)

అయంగో...త్పవ స్వాహ గవఇదం ॥ (పే॥ 80 చూ॥)

నమోఅస్తు...భ్యోనమ స్వాహ సర్పాయేదం ॥ (పే॥ 80 చూ॥)

కే తోః - కే తు గ్రహ ము

కేతుంక్య...యదా స్వాహా కేతుగణాయెదం ॥ (పే॥ 81 చూ॥)

సచిత్ర...వస్య స్వాహా చిత్రగుప్తాయెదం ॥ (పే॥ 82 చూ॥)

బ్రహ్మదేవా...భన్ తస్వహ బ్రహ్మణయెదం ॥ (పే॥ 82 చూ॥)

దు ర్గా

జాతవేదనే...త్యగ్ని స్వాహా దుర్గాయెదం ॥ (పే॥ 83 చూ॥)

గణ ప తి

గణానాం...నగ్గు ప్వాహా గణపతయెదం ॥ (పే॥ 82 చూ॥)

క్షే త్ర పా ల క

క్షేత్రస్య...దృశే స్వాహా క్షేత్రపాలకాయెదం ॥ (పే॥ 83 చూ॥)

అ భ యం క ర

స్వస్తిదా ... యంకరః స్వాహా అభయంకరాయెదం ॥ (పే॥ 83 చూ॥)

ఇం ద్ర

ఇంద్రంవో...వలిః స్వాహా ఇంద్రాయతోకపాలకాయెదం॥(పే॥ 83 చూ॥)

అ గ్నిం

అగ్నిందూ...తగ్ం ప్వాహా అగ్నయేతోకపాలకాయెదం॥ (పే॥ 83 చూ॥)

య మా యే

యమాయ...కృతం స్వాహా యమంతోకపాలకాయెదం॥(పే॥ 83 చూ॥)

ని రు రు తి

మోషణంపరా...సహ స్వాహా నిరురుతయేతోకపాలకా (పే॥ 83 చూ॥)

యెదం ॥

వ రు ణం

ఇమమ్మే...చకే స్వాహా వరుణంతోకపాలకాయెదం ॥ (పే॥ 84 చూ॥)

వా యు

తవవాయు...మహా స్వాహ వాయులోకపాలకాయెదం ॥ (పే॥ 84 చూ॥)

కు జే రం

సోమోదే...తస్మై స్వాహ కుజేరంలోకపాలకాయెదం ॥ (పే॥ 84 చూ॥)

ఈ శా నం

తమీశానం...స్తయే స్వాహ ఈశానంలోకపాలకాయెదం ॥ (పే॥ 84 చూ॥)

ఊర్ధ్వం

ఊర్ధ్వఊ...మహా స్వాహ ఊర్ధ్వపురుషాయెదం ॥ (పే॥ 84 చూ॥)

పృథివీ

సోమనాపృ...ప్రథా స్వాహ పృథివ్యైదం ॥ (పే॥ 84 చూ॥)

వాస్తు

వాస్తోష్పతే...ష్పదే స్వాహ వాస్తుపురుషాయెదం ॥ (పే॥ 85 చూ॥)

బ్రహ్మ

బ్రహ్మదేవానాం...థన్ స్వాహ బ్రహ్మణ్యైదం ॥ (పే॥ 84 చూ॥)

సరస్వతీ

ప్రజోదేవీ...వతు స్వాహ సరస్వత్యాయెదం ॥ (పే॥ 84 చూ॥)

విష్ణుః

ఇదంవిష్ణు...సురే స్వాహ శ్రీమహావిష్ణవైదం ॥ (పే॥ 85 చూ॥)

లక్ష్మీ

సత్తుమివ...వాచి స్వాహ శ్రీమహాలక్ష్మ్యైదం ॥ (పే॥ 85 చూ॥)

రుద్రః

కర్రుదాయ...హృదే రుద్రాయెదం ॥ (పే॥ 85 చూ॥)

గౌరీ

గౌరీషుమా...మన్ స్వాహ గౌర్యాయెదం ॥ (పే॥ 85 చూ॥)

అశ్వినీ దేవతలు

క్రాణాశకు...అశ్వినా బృహత్ అశ్వినీదేవతాభ్యయఇదం॥ (పే॥ 85 చూ॥)

గరుత్మంత

సువర్ణాసి...సువః పతః స్వాహ గరుత్మంతాయేదం॥ (పే॥ 86 చూ॥)

ధన్వంతరి

ధన్వనాగా...జయేమ స్వాహ ధన్వంతరాయేదం॥ (పే॥ 86 చూ॥)

ఇంద్రాగ్ని

ముంచామి...మేనం స్వాహ ఇంద్రాగ్నిభ్యాఇదం॥ (పే॥ 86 చూ॥)

మన్యూర్దేవతా

సంసృష్టం...యంతాం స్వాహ శతృఫలాయేదం॥ (పే॥ 86 చూ॥)

విశాఖానక్షత్రం

దూరమస్మ...రాతిం స్వాహ ఇంద్రాగ్నిభ్యాఇదం॥ (పే॥ 86 చూ॥)

మృత్యుంజయ

త్రియంబకం...మృత్యవే స్వాహ స్వాహ మృత్యుంజయాయేదం॥ (పే॥ 89)

శ్రీయం

గంధద్వారాం దురాధర్షాం విత్య పుష్టాంకరీషిణీం ఈశ్వరీగ్ం

సర్వభూతానాం తామిహోపహ్వయే శ్రీయః॥ శ్రీయాయేదం॥

హవ్యవాహమభిమాతిషాహం । రక్షోహణం పృతసుసుజిష్టుం । జ్యోతి
ష్మంతం దీద్యతం పురందిం । అగ్నిగ్ స్విష్టకృతమాహవేమో స్విష్టమగ్నే
అభితత్పూజాహి । విశ్వాదేవపృతనా అభిష్యాః । ఉరున్నః పంథాంప్రదిశన్
విభాహిజ్యోతిష్మద్దేహ్యా జరన్న ఆయుస్సాస్వహా । అగ్నయే స్విష్టకృతఇదం॥

జయాభ్యాతానాన్రాష్ట్రంభృతః । ప్రాజాపత్యాంహ్య హృతీర్విహృతా
సౌవిష్టకృతీమిత్యపజుహోతి । సమిధమిధ్మ సన్నహనాన్య ద్విస్సగ్గ్
స్పృశ్యాగ్నౌ ప్రహరతి । రుద్రాయతంతుచరాయేదం । అపఉప స్పృశ్యకర్మ
సమృద్ధ్యర్థం వృద్ధికామః జయాది హోమంకరిష్యే । ప్రథమాఘార హోమశ్చ
ప్రధానాహుత్యనంతరం । యద్ధోతవ్యంతు తత్సర్వం । స్రువేణోక్తం కపర్దివా
ఇత్యగ్నిముఖం॥ (జయాదిహోమంతునకే చనకుర్వన్తి)

శ్రీ కు భ మ స్తు

— అ భ జ యా ద యః —

హరిః ఓం :— ఇతరదర్శావహోతి ॥

శ్రీ చిత్తంచస్వాహః - చిత్తాయేదం । ఓం చిత్తికృస్వాహః - చిత్తాభిదం ।
అకూతంచస్వాహః - అకూతాయేదం । అకూతికృస్వాహః - అకూతాభిదం ।
విజ్ఞాతంచస్వాహః - విజ్ఞాతాయేదం । విజ్ఞానంచస్వాహః - విజ్ఞానాయేదం ।
మనకృస్వాహః - మనసాభిదం । శక్వరీకృస్వాహః - శక్వరీభిదం ।
దర్శకృస్వాహః - దర్శనాయేదం । హర్షమానకృస్వాహః - హర్షమానాయేదం ॥
బృహచ్చస్వాహః - బృహతాభిదం ॥

రతంతరంచస్వాహః - రతంతరాయేదం ॥ ప్రజాపతిర్జయ వింద్రాయ వృష్టే
ప్రాయవృద్ధుగ్రః వృతనాభ్యేష తస్మై విశస్సమనమంత సర్వాస్స
తిగ్రస్సహిహవోః బహువస్వాహః - ప్రజాపతయేదం ॥

అగ్నిర్యుతానామరిపతి స్సమావత్సస్మి స్సృహ్మాన్నస్మి స్తత్రేస్యా
మాశిషస్యాం పురోదాయ మస్మి స్కర్మన్నస్యాం దేవహూత్యాగ్ స్వాహః -
పూతానామరిపతయే అగ్నయేదం ॥

ఇంద్రో త్యేషానామరిపతి స్సమావత్సస్మి స్సృహ్మాన్నస్మి స్తత్రేస్యా
మాశిషస్యాం పురోదాయ మస్మి స్కర్మన్నస్యాం దేవ హూత్యాగ్ స్వాహః -
త్యేషానామరిపతయే ఇంద్రాయేదం ॥

యమః వృతివ్యాఽరిపతి స్సమావత్సస్మి స్సృహ్మాన్నస్మి స్తత్రేస్యా
మాశిషస్యాం పురోదాయ మస్మి స్కర్మన్నస్యాం దేవహూత్యాగ్ స్వాహః -
వృతివ్యాఽరి పతయే యమాయేదం ॥

వాయుశంతరిక్షస్థారిపతి స్సమావత్సస్మి స్సృహ్మాన్నస్మి స్తత్రేస్యా
మాశిషస్యాం పురోదాయ మస్మి స్కర్మన్నస్యాం దేవహూత్యాగ్ స్వాహః -
అంతరిక్షస్థారిపతయే వాయవయేదం ॥

సూర్యోదివోదిపతి స్సమావత్వస్మి న్బ్రహ్మాన్నస్మి స్వత్రేస్యా మాశిషస్యాం
పురోదాయమస్మి స్కర్మన్నస్యాం దేవహూత్యాగ్ స్వాహా - దివోదిపతయే
సూర్యాయేదం ॥

చంద్రమానక్షత్రాణా మధిపతి స్సమావత్వస్మి బ్రహ్మాన్నస్మి స్వత్రేస్యా
మాశిషస్యాం పురోదాయ మస్మి స్కర్మన్నస్యాం దేవహూత్యాగ్ స్వాహా -
నక్షత్రాణా మధిపతయే చంద్రమస ఇదం ॥

బృహస్పతి బ్రహ్మణోదిపతి స్సమావత్వస్మి న్బ్రహ్మాన్నస్మి స్వత్రేస్యా
మాశిషస్యాం పురోదాయ మస్మి స్కర్మన్నస్యాం దేవహూత్యాగ్ స్వాహా -
బ్రహ్మణోదిపతయే బృహస్పతయ ఇదం ॥

మిత్రస్సత్యానామధిపతి స్సమావత్వస్మి న్బ్రహ్మాన్నస్మి స్వత్రేస్యా
మాశిషస్యాం పురోదాయ మస్మి స్కర్మన్నస్యాం దేవహూత్యాగ్ స్వాహా -
సత్యానామధిపతయే మిత్రాయేదం ॥

వరుణోపామధిపతి స్సమావత్వస్మి న్బ్రహ్మాన్నస్మి స్వత్రేస్యా
మాశిషస్యాం పురోదాయ మస్మి స్కర్మన్నస్యాం దేవహూత్యాగ్ స్వాహా -
అపామధిపతయే వరుణాయేదం ॥

సముద్ర స్తోత్థానామధిపతి స్సమావత్వస్మి న్బ్రహ్మాన్నస్మి స్వత్రేస్యా
మాశిషస్యాం పురోదాయ మస్మి స్కర్మన్నస్యాం దేవహూత్యాగ్ స్వాహా -
స్తోత్థానామధిపతయే సముద్రాయేదం ॥

అన్నగ్ం సామ్రాజ్యానామధిపతి తన్మావత్వస్మి న్బ్రహ్మాన్నస్మి స్వత్రేస్యా
మాశిషస్యాం పురోదాయ మస్మి స్కర్మన్నస్యాం దేవహూత్యాగ్ స్వాహా -
సామ్రాజ్యానామధిపతి నెన్నాయేదం ॥

సోమఓషధీనామధిపతి స్సమావత్వస్మి న్బ్రహ్మాన్నస్మి స్వత్రేస్యా
మాశిషస్యాం పురోదాయ మస్మి స్కర్మన్నస్యాం దేవహూత్యాగ్ స్వాహా -
ఓషధీనామధిపతయే సోమాయేదం ॥

సవితా ప్రసవానామధిపతి స్సమావత్వస్మి నృహ్మన్నస్మి న్జత్రేస్యా
మాశిషస్యాం పురోదాయ మస్మి కర్మన్నస్యాం దేవహూత్యాగ్ స్వాహా -
ప్రసవానామధిపతయే సవిత్రణదం ॥

రుద్రః పశూనామధిపతిస్సమావత్వస్మి నృహ్మన్నస్మి న్జత్రేస్యా
మాశిషస్యాం పురోదాయ మస్మి న్కర్మన్నస్యాం దేవహూత్యాగ్ స్వాహా -
పశూనామధిపతయే రుద్రాయేదం ॥

అపడిప స్పృశ్య । త్వష్టారూపాణామధిపతి స్సమావత్వస్మి నృహ్మన్నస్మి
న్జత్రేస్యా మాశిషస్యాం పురోదాయ మస్మి కర్మన్నస్యాం దేవహూత్యాగ్
స్వాహా - రూపాణామధిపతయే త్వష్ట్రణదం ॥

మరుతో గణానామధిపతయస్తే మావత్వస్మి నృహ్మన్నస్మి న్జత్రేస్యా
మాశిషస్యాం పురోదాయ మస్మి న్కర్మన్నస్యాం దేవహూత్యాగ్ స్వాహా -
గణానామధిపతిభ్యో మరుద్యుణదం ॥

పితరఃపితా మహాః పరేవరే తతా న్తతా మహా ఇహమావత - అస్మిన్
బ్రహ్మన్నస్మి న్జత్రేస్యామాశిషస్యాం పురోదాయ మస్మి న్కర్మన్నస్యాం
దేవహూత్యాగ్ స్వాహా - పిత్రాదిభ్యో దేవేభ్యణదం ॥

జీవపితృకశ్చేత్ ॥

పితామహాః పరేవరే తతా న్తతా మహాఇహమావత అస్మిన్బ్రహ్మ
న్నస్మి న్జత్రేస్యా మాశిషస్యాం పురోదాయ మస్మి న్కర్మన్నస్యాం
దేవహూత్యాగ్ స్వాహా - పితామహేభ్యో వరేభ్యస్తతా మహేభ్యణదం ॥

పితామహశ్చేత్ ॥

పితరః పరేతతా ఇహమావత అస్మిన్బ్రహ్మన్నస్మి న్జత్రేస్యా
మాశిషస్యాం పురోదాయ మస్మి న్కర్మన్నస్యాం దేవహూత్యాగ్ స్వాహా -
పితృభ్యః పరేభ్యస్తతేభ్యణదం ॥

పితృ పితామహయోర్జీవతో స్సతోర్జీవ ఏవకర్తవ్యః ॥ అవ ఉవస్సృక్తః ॥

ఋతాషాద్ర తథామాగ్నిర్గంధర్వస్త స్యాషధయోస్సరస ఊర్జోనామసజడం
బ్రహ్మక్షత్రం పాతుతా ఇదం బ్రహ్మక్షత్రం పాంతు తన్వై స్వాహా -
ఋతాసాహే ఋతథామే అగ్నయే గంధర్వాయేదం - తాభ్యస్వాహా
ఓషధీభ్యో స్సరోభ్య ఊర్భ్యుఇదం ॥

సగంహితో విశ్వసామాసూర్యోగంధర్వస్తస్య మరీచయో వ్యధన ఆయువో
నామసజడం బ్రహ్మక్షత్రం పాతుతా ఇదం బ్రహ్మక్షత్రం పాంతు తన్వై
స్వాహా - సగంహితాయ విశ్వసామే సూర్యాయ గంధర్వాయేదం -
తాభ్యస్వాహా - మరీచిభ్యోస్సరోభ్య ఆయుభ్యుఇదం ॥

సుషుమ్న సూర్యరశ్మి శ్చంద్రమాగంధర్వస్తస్య సక్షత్రాణ్యవ్వరసోబేకుర
యోనామసజడం బ్రహ్మక్షత్రం పాతుతా ఇదం బ్రహ్మక్షత్రం పాంతు తన్వై
స్వాహా - సుషుమ్నాయ సూర్యరశ్మయే చంద్రమనే గంధర్వాయేదం
తాభ్య స్వాహా - సక్షత్రేభ్యో స్సరోభ్యోబేకురుభ్య ఇదం ॥

భుజ్యస్సుషర్ణోయజ్ఞో గంధర్వస్తస్య దక్షిణా అవ్వరస స్తవానామస ఇదం
బ్రహ్మక్షత్రం పాతుతా ఇదం బ్రహ్మక్షత్రం పాంతు తన్వై స్వాహా -
భుజ్యవే సుషర్ణాయ యజ్ఞాయ గంధర్వాయేదం - తాభ్యస్వాహా -
దక్షిణాభ్యోస్సరోభ్య స్తవాభ్యుఇదం ॥

ప్రజాపతిర్విశ్వకర్మా మనోగంధర్వస్తస్యర్కా మన్యవ్వరసో వహ్నియో
వామసజడం బ్రహ్మక్షత్రంపాతుతాఇదం బ్రహ్మక్షత్రంపాంతు తన్వైస్వాహా -
ప్రజాపతయే విశ్వకర్మణే మనసే గంధర్వాయేదం - తాభ్యస్వాహా -
ఋక్సామేభ్యోస్సరోభ్యో వహ్నిభ్యుఇదం ॥

ఇషిరోవిశ్వవచావాతో గంధర్వ స్తస్యాపోస్సరసోముదా । ఋతాషాద్రతా
మాగ్నిర్గంధర్వస్సజడం బ్రహ్మక్షత్రం పాతుతన్వైస్వాహా ॥ ఋతాసాహే
ఋతథామే అగ్నయే గంధర్వాయేదం ॥

తస్యాషధంయోస్సరస ముజోనామతాఇదం బ్రహ్మక్షత్రం పాంతు
తాభ్యః స్వాహా । ఓషధీభ్యోస్సరోభ్యః ఊర్గ్యుఇదం ॥
ఏవమేవ సర్వత్రకే చిదౌ త్తరీయాః దాక్షిణ్యాత్కృపతంతి * నామసఇదం
స్వాహా ॥

ఇషిరాయ విశ్వవ్యవనే వాతాయ గంధర్వాయేదం - తాభ్యః స్వాహా -
అద్యోస్సరోభ్యః ముదాభ్యుఇదం ॥

భువనస్యపతేయస్యత ఉపరిగృహా ఇహాచ । సనోరా స్వాజ్యానిగ్ం
రాయస్పోషగ్ం సువీర్యగ్ం సంవత్సరీణాగ్ స్వస్తిగ్ం స్వాహా -
భువనస్య పతయఇదం ॥

పరమేష్ఠ్యధిపతి రత్నైత్యుర్గంధర్వస్తస్య విశ్వమస్సరస్సోభువోనామస ఇదం
బ్రహ్మక్షత్రం పాతుతాఇదం బ్రహ్మక్షత్రం పాంతు తన్నైస్వాహా పరమేష్ఠినే
అధిపతయే మృత్యవే గంధర్వాయేదం । తాభ్యస్వాహా - విశ్వస్మాస్సరో
భ్యఃపూభ్యుఇదం ॥

సుక్షితి స్సుభూతిర్భద్రకృత్స్య వర్షాన్బర్జనో గంధర్వస్తస్య విద్యుతో
స్సరస్సోరుచోనామస ఇదం బ్రహ్మక్షత్రం పాతుతా ఇదం బ్రహ్మక్షత్రం
పాంతు తన్నైస్వాహా - సుక్షితయే సుభూతయే భద్రకృతే సుపర్వతే
పర్జన్యాయ గంధర్వా యేదం - తాభ్యస్వాహా విద్యుద్భౌ అప్సరోభ్యో
ఊర్గ్యుఇదం ॥

దూరేహేతిర మృదయో మృత్యుర్గంధర్వస్తస్య ప్రజా అప్సరస్సో భీరవో
నామసఇదం బ్రహ్మక్షత్రం పాతుతా ఇదం బ్రహ్మక్షత్రం పాంతు
తన్నైస్వాహా - దూరే హేతవే అమృదయాయ మృత్యవే గంధర్వాయేదం-
తాభ్య స్వాహా - ప్రజాభ్యో అప్సరోభ్యః భీరుభ్యుఇదం ॥

చారుః కృపణకాశీకామో గంధర్వస్తస్యాదయో స్సరస శోచయంతీ
ర్నామసఇదం బ్రహ్మక్షత్రం పాతుతా ఇదం బ్రహ్మక్షత్రం పాంతు
తన్నైస్వాహా-చారవేకృపణకాశీనే కామాయ గంధర్వాయేదం-తాభ్యస్వాహా-
అధిభ్యోస్సరోభ్య శోచయంతీభ్యుఇదం ॥

సనోభువనస్య పతేయస్యత ఉపరిగృహణహవ - ఉడుబ్రహ్మజేన్మేక్షిత్రాయ
మహిళరమయచ్చ స్వాహా - భువనస్యపతే బ్రహ్మజజడం ॥

ప్రజాపతిం మనపాధ్యాయన్ ॥

ప్రజాపతేనత్వదేతా న్యనోవిశ్వాజాతావి పరితాబధూవ - యత్కామాస్తేజ
హుమస్తనోఽను వయగ్ం స్యామ పతయోరయాజాగ్ స్వాహా -
ప్రజాపతయజడం ॥

భూ స్వాహా - అగ్నయజడం ॥ భువస్స్వాహా - వాయవజడం ॥

సువస్స్వాహా - సూర్యాయెదం ॥

యదస్యకర్మణోత్యరీరిచం యద్వాన్యూనమిహకరం । అగ్నిస్తే త్విష్ట
కృద్విద్వాన్ త్వర్వగ్ స్విష్టగ్ం సుహతం కరోతుస్వాహా - అగ్నయే
స్విష్ట కృతజడం ॥

శమ్యాఅపోహ్య ॥ మధ్యమ పరిరిం ప్రహృత్య ॥ ఇతరా ప్రహరన్ ॥

ఉత్తరార్థస్యాగ్ర మంగారే షూపగూహతి ॥ పరిధి నభిమంత్ర్య ॥ ఆహర
సమిదౌ ప్రహరతి - విశ్వాన్ దేవానుద్దిశ్య ॥

(కామ్యకర్మ సుశమ్యాజతి తదితరత్ర పరిధిరితి సత్సంప్రదాయః)

సగ్ప్రావేణాభిజహోతి ॥ విశ్వేభ్యో దేవేభ్యస్సగ్ ప్రావణగేత్య ఇదం ॥

అస్మిన్ ప్రకృతే కర్మజ్ఞాతా జ్ఞాతాదిసకలదోష విర్హారణార్థం మనాజ్ఞాతత్రయం ॥

కర్మాంతరితకర్మ విపర్యాస ప్రాయశ్చిత్తార్థ మాభిగీర్పిరితి ॥

వాఙ్మయమలోప ప్రాయశ్చిత్తార్థమిదం ॥

విష్ణు త్రియంబక మిత్యుత్పిజ్జౌఢ్య ప్రాయశ్చిత్తార్థం యద్విద్వాగ్ంస ఇతి -

స్కన్నాది దోష ప్రాయశ్చిత్తార్థ మస్కాందోరితి - మింద్రాది

దోషప్రాయశ్చిత్తార్థం యన్మతత్తన ఇతి - సమస్త భయాద్యుపద్రవ

దోష విర్హారణార్థం పునరగ్నిశ్చ ఊరిత్యగ్నాప మాత ప్రాయశ్చిత్తార్థం

పునస్త్యాదిత్యా ఇతి । సర్వ ప్రాయశ్చిత్తార్థం భూషువ ఘృతరో

మిత్యేతై ర్భంతై १ రాజ్యాహుతీర్ జహోతిహోష్యామి ॥

ఓం అనాక్షాతం యదాక్షాతం యజ్ఞస్య త్రియతే మిదు - అగ్నేరదస్య
కంఠయత్వగ్ం హివేత్త యథాతథగ్ స్వాహా - అగ్నయఇదం ॥

పురుషసమ్మితో యజ్ఞోయజ్ఞః పురుషసమ్మితః అగ్నేరదస్య కంఠయత్వగ్ం
హివేత్త యథా తథగ్ స్వాహా - అగ్నయఇదం ॥

యత్పాత్రా మనస్వాదీన దక్షతో యజ్ఞస్య మన్వతేమర్తానః ।
అగ్నిష్టద్ధోరాత్రతు రిద్విజానన్ యజిష్ఠో దేవాగ్ం ఋతుశో యజాతీ స్వాహా -
అగ్నయఇదం ॥

త్వన్నో అగ్నే వరుణస్య విద్వాన్ దేవస్య హేదోవయాసి సీష్ఠాః ।
యజిష్ఠోవహ్నిత మశ్శోకుచానో విశ్వాద్యేషాగ్ంసి ప్రమముగ్ధ్యస్మత్స్వాహా ।
అగ్ని వరుణాభ్యా మిదం ॥

సత్వంన్నో అగ్నేవమో భవతీనేదిష్ఠో అస్యాఉపసోవ్యష్ఠౌ - అవ యక్షతో
వరుణగ్ం రరాణోవీహిమృదీకగ్ం సుహనోన ఏది స్వాహా -
అగ్ని వరుణాభ్యామిదం ॥

అభిర్గీర్పిర్యదతోన ఉనమాప్యాయ యహారివో వర్ధమానః ।
యదాస్తోతృభ్యో మహిగోత్రామతాపి భూజిష్ఠభాణో అధతేస్యామ స్వాహా -
ఇంద్రాయ హరివత ఇదం ॥

ఇదం విష్ణుర్విచక్రమేత్రేదానిధదేవదం - సమూథమస్యపాగ్ం సురే స్వాహా
శ్రీమహా విష్ణవఇదం ॥

త్రియంబకం యజామహే సుగంధిం పుష్టివర్ధనం । ఉర్వారుక మివబంధనాన్
మృత్యోమృక్షీయ మామృతా త్స్వాహా - త్రియంబకాయేదం ॥

యద్విద్వాగ్ం సోయదవిద్వాగ్ం సోముగ్ధాః కుర్వంతి ఋత్విజః - అగ్నిర్మా
తస్మాదేనస శ్రద్ధాదేవీచ ముంచతాగ్ స్వాహా - అగ్నయై శ్రద్ధాదేవ్యా ఇదం ॥

అస్కాంద్యోః పృథివీ మస్కాన్మషభోయువాగాః - స్కన్నేత్రిమా
విశ్వాభువనాస్కన్నో యజ్ఞః ప్రజనయతు । అస్కానజని ప్రాజని
అస్కన్నాజ్ఞాయతే వృషాస్కన్నాత్పృజనిషి మహిస్వాహా - స్కన్నాదిభ్యో
దేవతాభ్య ఇదం ॥

యన్మ అత్మనోమిందాభూదగ్ని స్తత్పునరాహారాత వేదా విచక్షణీస్సాస్విహా-
మిందాదిభ్యో దేవతాభ్యుదయం ॥

పునరగ్నిశ్చ తురదాత్పునరింద్రో బృహస్పతిః । పునరే అశ్వినాయు
వంచతురా ధత్త మక్ష్యోస్సాహా - అగ్నింద్రా బృహస్పత్యశ్వభ్యుదయం ॥

పునస్త్యాదిత్యా రుద్రావసవస్సమిందతాం పునర్బ్రహ్మణో వసునీధయజ్ఞే
మృతేనత్వం తసువోవర్ధయ స్వసత్యానంతు యజమానస్య కామాస్సాస్విహా-
అగ్నయే వసునీధయేదం ॥

సంభావిత సమస్త విధ్యపరాధ ప్రాయశ్చిత్తార్థం సర్వ ప్రాయశ్చిత్తంకరిష్యే॥

ఓం భూర్భువస్సువః స్వాహా ప్రణాపతయతిదం ॥ శ్రీవిష్ణవేస్వాహా ।
విష్ణవే పరమాత్మన ఇదం ॥

ద్వాదశ గృహీతే నాజ్యేన స్రుచంపూరయిత్వా ॥

ఓం సప్తతే అగ్నే సమిధ స్సప్తజిహ్వ స్సప్తర్ష యస్సప్తధామ ప్రియాణి ।
సప్తహోత్రా స్సప్తధాత్వాయజంతి సప్తయోనీరాపృణ స్వామృతేనస్వాహా ॥
అగ్నయే సప్తహోత్ర ఇదం ॥

పూర్ణాహుతి ముత్తమాంజుహోతి సర్వంవై పూర్ణాహుతిః । సర్వమేవాహోతి,
అధోఇయంవై పూర్ణాహుతిః । ఆస్యామేవ ప్రతితిష్ఠతి । వసోర్ధారాంజుహోతి
వసోర్మేధారా సదితివా ఏషాహుయతే మృతస్యవా ఏనమేషాధారా
ముష్మిన్లోకే పిన్వసూనో పతిష్ఠత ఆజ్యేన జుహోతి - తేజోవా ఆజ్యం
తేజోవసోర్ధారా । తేజనై వాన్తే తేజోవరుంధేధో కామావై వ సోర్ధారా
కామానేవా వరుంధే ॥

పూర్ణాహుతి ముహూర్త సుముహూర్తౌ అస్త్విత్యను గృహ్ణంతు ॥

సుముహూర్తమస్తు ॥

ఆదిత్యేనమగ్ధస్థాః - అనుమతేన్య మగ్ధస్థా - సరస్వతేన్య మగ్ధస్థా -
దేవసవితః ప్రాసావీః - వ్రణితా స్స్వప ఆనీయ ॥

నదివివక్ష్యే భూయాస్సర్వమసి సర్వంమేభూయాః పూర్ణమసి పూర్ణంమే
భూయా అక్షితమసి మామేక్షేష్ఠాః - యేనదేవాః పవిత్రేణ - అత్మానం
వనతేనదా - తేన సహస్ర ధారేణ పావమాన్యః పునంతుమా - ప్రాణా
వత్సం పవిత్రమ్-శతోద్యామగ్ం హిరణ్మయం - తేన బ్రహ్మవిదోవయం-
భూతం బ్రహ్మ పునీమహే ఇన్ద్రస్సునీతి సహమా పునాతు - సోమస్సస్త్వా
వయం నృమీచ్యాయమోరాణా ప్రమృడాభిః పునాతుమా - జాతవేదా
మూర్తయంత్యా పునాతు ॥ (ఇతి మార్జనం కృత్వా)

ప్రాచ్యాందిశిదేవా ఋత్విజో మార్జయంతాం ॥ దక్షిణాయాం దిశిమాసాః
వీతరో మార్జయంతామ్ ॥

ప్రతీచ్యాందిశి గృహాఃపశవో మార్జయంతా ముదీచ్యాం దిశ్యాప ఓషధయో
వనస్పతయో మార్జయంతా మూర్ధ్వాయాం దిశియజ్ఞ సంవత్సరో యజ్ఞపతిర్మా
జయంతాం ॥

సముద్రంవః ప్రహిణోమిస్వాం యోనిమపి గచ్ఛత । ఆచ్ఛిద్రః ప్రజయా
భూయానంమా వరానేచి మత్పయః । అంజలౌ పూర్ణపాత్ర మానయతి -
రేతఏవాస్యాం ప్రకాండదాతి ప్రజయాహి మనుష్యః పూర్ణః । ముఖంవిమృష్టే!
ఆవచ్ఛిదన్యైవరూపం కృత్వోత్తిష్ఠతి - అక్షతాం శిరసిధారయేత్ ॥
కాంతిరస్తు - పుష్టిరస్తు - ధనధాన్య సమృద్ధిరస్తు - కర్మ సమృద్ధిరస్తు -
భగవాన్ వాస్తోష్ఠతిః ప్రియతాం ॥

ప్రాగాది పరిస్థరణ ముత్తరే విస్మయేత్ ॥ బ్రహ్మణే వరం దదామి ॥
అగ్నేస్తృణాన్యపచినోమి ॥ తేజస్వీయశస్వీ బ్రహ్మవర్చసీ భవతి ॥

హోమాంతే శ్రీయజ్ఞ పురుషాయ నమః - ధ్యానాది షోడశోపచార
పూజాత్పమర్పయామి ॥

స్వస్తి శ్రద్ధాం మేధాం యశః స్రజ్ఞాం విద్యాం బుద్ధిం శ్రియం బలం ।
అయుష్యంతేజ ఆరోగ్యందేహిమే హవ్యవాహన ॥

యస్యస్మృత్యాచ నామోక్త్యా తపోహోమ క్రియాదిషు ।
 స్యానం సంపూర్ణతాయాతి సద్యోవందే హుతాశనం-యద్భుతంతు మయా దేవ
 పరిపూర్ణం తదస్తుతే ॥

(చతుస్సాగర పర్యంతం గో బ్రాహ్మణేభ్య శ్చుభంభవతు వాశిష్ట -
 మైత్రావరుణ - కౌండిన్యత్రియా ఋషేయ ప్రవరాన్విత కౌండిన్యన గోత్రం-
 ఆప స్తంభ సూత్రః యజుశ్శాఖాధ్యాయ మాదవ శర్మాహం అహంభోః
 అభివాదయే.)

అనేన నవగ్రహహోమేన భగవాన్ సర్వాత్మకః సర్వం శ్రీ యజ్ఞేశ్వరః
 ప్రీయతాం ॥

మంటపస్థాదిత్యాది నవగ్రహ దేవతాభ్యో నమః ॥ ఇంద్రాద్యష్ట దిక్పాలక
 దేవతాభ్యో నమః ॥

పునః పూజాం కరిష్యే ॥

చత్రం ధారయామి - చామరే వీజయామి - నృత్యం దర్శయామి -
 గీర్ణంశ్రావయామి - వాద్యం మోషయామి - ఆందోళికా నారోహయామి -
 అశ్వనారోహయామి - గజానారోహయామి - సమస్త రాజోపచార -
 దేవోపచార భక్త్యుపచార పూజాం తస్మర్పయామి ॥

అనయా పూజయా ఆదిత్యాది నవగ్రహః ఇంద్రాద్యష్ట దిక్పాలకా స్సుప్రీతా
 స్సుప్రసన్నా వరదా భవంతు ॥

యజ్ఞేన యజ్ఞ మయజంతదేవా స్తాని ధర్మాణి ప్రథమాన్యాసన్ । తేహనాకం
 మహిమాన స్పవంతే యత్రహర్వేసాధ్యా స్సంతిదేవాః ॥

మంటపస్థ దేవతాః యథాస్థానం ప్రతిష్ఠాపయామి ॥

(అథ నవగ్రహ ధ్యానా దానాది కార్యాణి)

ఓం బృహత్సామ క్షత్రభృద్వృద్ధవృష్టియం-త్రిష్టుభౌజ శ్చుభిత ముగ్రవీరం-
 ఇంద్రస్తోమేన పంచదశేన మధ్యమిదం వాతేన సగరేణ రక్ష ॥

సుమంగళీరియం వహూరిమాగ్ం సమేత పశ్యతా సౌభాగ్య మన్యైదత్వా
 యాథా స్తం విపరేతన ॥ (అగ్ని ప్రదక్షిణః కుర్యాత్)

ఓం అగ్నేన యసువదారాయే అస్మావ్యిశ్వాని దేవ వయనాని విద్వాన్ -
 యుయోధ్యస్మజ్జహరాణ మేనో భూయిష్ఠాంతే సమ ఉక్తిం విదేమ ।
 ప్రవక్తుక్రాయ భానవే భరధ్వం హవ్యం మఠిందాగ్నియే సుహృతం -
 యోదై వ్యాని మానుషా జనూగ్ష్యంత ర్విశ్వాని విద్మనాజిగాతి - అద్భాగిరో
 మతయోదేవ యంతి రగ్నియంత్రీ ద్రవిణం విషమాణాః - సుసందృశగ్ం
 సుప్రతీకగ్ స్వంచగ్ం హవ్యవా హమరతిం మానుషాణాం - అగ్నేత్వ
 మస్మద్యుయోధ్య మీవా అసగ్నిత్రా అభ్యమంత కృష్టిః - పునరస్మద్యగ్
 సువితా యదేవాః ఐం విశ్వేభి రజిరేభిర్యజత్ర - అగ్నేత్వం పారయానవ్యో
 అస్మాన్ స్వస్తిభిరతి దుర్గాణి విశ్వా - పూశ్చ పృథివీ జహులానఉర్వీ
 భవాతో కాయతనయా యశంయోః ॥

ప్రకారవో మననావచ్య మానాదేవ ద్రీచీం సయధదేవ యంతః -
 దక్షిణావాద్వాజినీ ప్రాచ్యేతి - హవిర్భరం త్యగ్నియే ఘృతాచీ ॥
 నమస్తే గర్హ పత్యాయ నమస్తే దక్షిణాగ్నియే - నమ ఆహవ నీయాయ
 మహవేద్యై నమోనమః । కాండద్వయోప పాద్యాయకర్మ బ్రహ్మస్వరూపిణే-
 స్వర్గాప వర్గరూపాయ యజ్ఞేశాయ నమోనమః - యజ్ఞే శాచ్యత
 గోవింద మాధవానంత తేశవా । కృష్ణ విష్ణు హృషీకేశ వాసుదేవ
 నమోస్తుతే - సకృత్తే అగ్నేనమః - ద్విస్తైనమః - త్రిస్తైనమః -
 చతుస్తైనమః - పంచకృత్వస్తైనమః - దశకృత్వస్తైనమః - శతకృత్వస్తై
 నమః - అసహస్వ కృత్వస్తైనమః - అపరిమిత కృత్వస్తైనమః - నమస్తే
 అస్తుమా మాహిగ్ంసీః - అహం పరస్తా దహమవస్తా దహం జ్యోతిషావి
 తమోవవార - యదంతరిక్షం తదుమేపితా భూదహగ్ం మార్యముభయతో
 దదర్శాహం భూయాసముత్తమ స్సమానానాం ॥

ఓం అన్యణా మస్మిన్నన్యణాః పరస్మిగ్ స్తృతీయేలోకే అన్యణాస్సామ
 యేదేవయానా ఉతపి త్తృయాణా స్సర్వాస్సతో అన్యణా అక్షియేమ ॥

ప్రమాదాత్కుర్వతాం కర్మ ప్రవ్యవేతాధ్వరేయది - స్మరణాదేవ తద్విష్ణోః
 సంపూర్ణం స్యాదితి స్మృతిః ॥ విష్ణు స్మరణం కుర్యాత్ ॥

ఇతి జయాదయః..

— అథ ముఖావలోకనమ్ —

ప్రాణానాయమ్య ॥ ఏవం — ప్రీత్యర్థం ఉత్తరానక్షత్ర ప్రధమచరణే
జాతస్య కుమారస్య తిథి వార నక్షత్ర వర్జాది సకలారిష్ట నివృత్తి ద్వారా
పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం ముఖావలోకన పూర్వకం గ్రహ మఖ్యాం కర్మ
కరిష్యమాణ స్తదంగత్వేన తదాదౌ - శుభ్యర్థం - వృద్ధ్యర్థం - శాంత్యర్థం
అఖ్యుదయార్థం చ మహాజనైః బంధు బిస్సహ స్వస్తి పుణ్యాహవాచనం
కరిష్యే ॥

తేషాం ప్రధమతః గణాధిపతి పూజాం కృత్వా - పుణ్యాహం
వాచయిత్వా - ముఖావలోకన పూర్వకం గ్రహ మఖ్యం కుర్యాత్ ॥

ఓం రూపగ్ం రూపం ప్రతిరూపో బభూవ - తదస్య రూపం ప్రతి
చక్షణాయ - ఇన్ద్రో మాయాభిః పురురూప ఈయతే - యుక్తాహ్యస్య
హరయ శ్కతాదశ ॥

ముఖావలోకన ముహూర్త స్సుముహూర్తో అస్తు ॥

ఏవం ముఖావలోకనం కృత్వా - పురోక్త విధినా గ్రహపూజాం
సమాప్య తత్తద్దోమ దానాదికం యదావిధిం కుర్యాత్ ॥

కేవల ముఖావలోకన పక్షే ముఖావలోకనం కృత్వా గణాధిపతి
పూజాం పుణ్యాహవాచనం చ సమాచరేత్ - ఇతి ముఖావలోకనమ్ ॥
నిరీక్షితాజ్య దానం కరిష్యే ॥ ఇతి సంకల్ప్య ॥

ప్రతి గ్రహీతారం బ్రాహ్మణం సంపూజ్య - నిరీక్షితాజ్యం సదక్షిణా
తాంబూలం దద్వాత్ ॥

యాఽలక్ష్మీర్యాచ మేదాస్థ్యం సర్వాంగేషు వ్యవస్థితం - తత్సర్వం
శమయాజ్యత్వం శ్రీయం పుష్టించ వర్ధయ - ఇతి దద్వాత్ ॥

ఇతి ముఖావలోకనమ్.

— బోధాయన ప్రవరణం ప్రారంభః —

బోధాయనః ॥ ఏకఏవ ఋషిర్యావ త్ప్రవరేష్వనువర్తతే । తావత్ప్రమాసగోత్రత్వ మన్య త్రాంగిరసో భృగోః ॥ మాధవీయే స్మృత్యంతరే ॥ పంచానాంత్రిపు సామాన్యాద వివాహ త్రిపుద్యయోః । భృంగ్వంగిరో గణే ష్వేవం శేషే ష్వేకోపివారయేత్ ॥ నిర్ణయసిందౌ తస్యార్థః—శేష గోత్రేషు ఏకోపిసమానః ప్రవరో వివాహం వారయేదిత్యర్థం ॥ బోధాయనోపి - భృంగ్వంగిరసావధి కృత్య - ద్వ్యర్థేయ సన్నిపాతే త్ర్యర్థేయాణామ వివాహః త్ర్యర్థేయ సన్నిపాతే పంచార్థేయాణామ వివాహః - భృంగ్వంగిరో గణేష్వపి జమదగ్ని గౌతమ భరద్వాజేషు ఏకప్రవరసామ్యే అన్యేషా మసామ్యేవాస గోత్రత్వాద వివాహః ॥

బోధాయనః ॥ గోత్రాణాంతు సహస్రాణి ప్రయుతాన్యర్బుదానిచ । ఊన పంచాశదేవైషాం ప్రవరాఋషి దర్శనాత్ ॥ నిర్ణయసిందౌ ॥ సప్తభృగవః—వత్సావిదా అష్టైషానాం యస్కా మిత్రయువావై న్యాళ్ళు నకాజితీ ॥ స్మృత్యర్థసారే — యస్కామిత్ర యువావై న్యాళ్ళునకాః ప్రవరై కృతః । స్వంస్వంహిత్యాగణం సర్వే వివహేయుః పరావరైః ॥ అథాంగిరసః ॥ తేగౌతమాః భరద్వాజాః కేవలాంగిర సశ్చేతి త్రిధా ॥ అత్రగౌతమాదశ — ఆయాస్యాః శరద్వంతః కౌమండాః దీర్ఘతమసః భౌతనసః కారేణుపాలేయాః రాహుగణాః సోమరాజకాః వామదేవాః బృహదుక్థాశ్చ ॥ అథభరద్వాజాః—తేచత్వారః భరద్వాజాః గర్గాః ఋక్షాః కపయజితీ ॥ అథకేవలాంగిరసః — హరితాః అంగిరసః కన్వారథీతరాః ముద్గలాః విష్ణువృద్ధాః కుత్సాః ॥

అత్రేయాః—అత్రేయాః వాద్భృతకాః గవిష్టరాః ముద్గలాః ఇతి ॥ అథవిశ్వామిత్రాః—తేదశ-కుశికాః లౌహితాః కాక్షికాః కామకాయనాః కతాః ధనంజయాః అఘమర్షణాః పూరణాః ఇంద్రకౌశికా ఇతి ॥ అథకశ్యపాః—తేపంచ-నిద్రువాః కశ్యపాః శండిలాః రేభాః లౌగక్షయశ్చ ॥ అథవశిష్ఠాః—

తేపంచ - వాసిష్ఠాః కుండినాః ఉపమన్యవః పరాశరాః జాతుకర్ణాశ్చ ॥
 అథఅగస్త్యాః — తేచత్వారః - ఇద్మవాహః సాంభవాహః బోధవాహః
 యజ్ఞవాహాశ్చ ॥ అథద్విగోత్రాః—శౌంగాః శైలిలిః కాశ్యాః అశ్వీలాః
 ఏతేషాంభరద్వాజైః విశ్వామిత్రైశ్చా వివాహః । ఏవంకపిలాదాః కతావాః
 సంకృతీనాం పూతిమాషాదీనాంచ స్వగజప్తైః వసిష్ఠైశ్చాంగ శైలిరైః
 లోగాషీభిశ్చా వివాహః కశ్యపైరపితి ప్రయోగ పారిజాతే ॥ తేఅహర్వసిష్ఠా
 నక్తం కశ్యపాః ఏషాం వసిష్ఠైః కశ్యపైశ్చా వివాహః ॥ దేవరాతప్త
 జామదగ్నైః విశ్వామిత్రైశ్చా వివాహఇతిప్రయోగ పారిజాతే ॥ అంగిరస
 ఏకో దేవరాతః - భర్గవఏకో దేవరాతః । భర్గవదేవరాతేవ జమదగ్నౌ
 ర్వివాహోనభవతి ॥ ధనంజయానాం విశ్వామిత్రైరశ్రిభిశ్చ అవివాహః ।
 జాతుకర్ణానాం వసిష్ఠైరశ్రిభిశ్చ అవివాహః ॥ దత్తస్యకు జవకగృహీత్వా
 గోత్రయోః అవివాహః ॥ క్షత్రియ వైశ్యయోః పురోహిత గోత్రే
 అవివాహః ॥ సర్వేషాం స్వగజే వివాహోనస్తి ॥ జహ్నువాం విశ్వశ్చ
 యద్యపి కపిభరద్వాజయోః వివాహఉక్తః ॥ తథాపి వృత్తత్వేన పారా
 నిషిద్ధః - సర్వత్ర తత్తద్దేశశిష్ట కులాచారేణ వ్యవస్థితేయా ॥ భరద్వాజశ్చ
 కవయః గర్కారౌజయజాఇతి చత్వరోపి భరద్వాజ గోత్రైశ్చావ్వాప్స
 యుర్మిథః ॥

అథగోత్ర ప్రవరాః — ధృగుగజే

- 1—1. వత్సానాం-భర్గవచ్యావన అప్పవానదొర్వజామదగ్నైశ్చ ౩.
2. భర్గవౌర్వజామదగ్నైశ్చిత్రాక్షరేయం—
3. భర్గవచ్యావనాప్పవానేతిత్రాక్షరేయం—
- 2—4. విదానాంభారవచ్యావన అప్పవానదొర్వజై దేతి ౩.
5. భర్గవౌర్వజామదగ్నైశ్చ ౩. ఏతే 4-౩ జామదగ్న్య సంజ్ఞా.
- 3—6. అష్టికపేజాం—భర్గవచ్యావన్త అప్పవాన అష్టికపేజా
 అనూపాః 5.

7. భర్గవతాష్టకపేజ అనూపేతి 3. ఏతేషాం పరస్పరమవివాహః.
 8. వాత్సానాం భర్గవచ్యావన అప్పవానేతి 3.
 9. వత్సపురోధసయోః భర్గవచ్యావన అప్పవాన వత్సపురోధనేతి.
 10. బైజవనై మథితయోః — భర్గవచ్యావన అప్పవాన బైజవ
 నై మథితేతి ౩. ఏషాం పరస్పరమ వివాహః.
 4-11. ఆయాస్కానాం-భర్గవ వైతహవ్య సావేదనేతి 3.
 5-12. మిత్రయువానాం—భర్గవవాద్ర్యశ్వదివోదానేతి.
 13. భర్గవచ్యావన దివోదానేతి 3.
 14. వాద్ర్యశ్వేత్యేకోవా 1.
 6-15. వైన్యానాం-భర్గవైన్య పార్థేతి ౩ ఏతేత్యైతాః.
 7-16. కునకానాం—కునకేతివా 1.
 17. గత్స్నుమదేతివా 1.
 18. భర్గవగత్స్నుమదేతి 2 ద్వ్యర్థేయం—
 19. భర్గవశానహోత్రగత్స్నుమదేతి 3.
 20. వేదవిశ్వజ్యోతిషాం - భర్గవవేదవై శ్వజ్యోతిషేతి.
 21. శాతరమాతరాణాం - భర్గవ శాతరమాతరేతి 3.
 అయస్కమిత్రయువ వైన్య కునకానాం ప్రపరైన్యతః
 స్వగణే అవివాహః - అన్యైస్సరైర్వివాహః ॥

— అథాంగిరోగణే గౌతమాదశ —

- 1—1. ఆయాస్కానాం - ఆంగీరస ఆయాస్యగౌతమేతి.
 2—2. శరద్యతానాం - ఆంగీరసగౌతమ శరద్యతేతి 3.
 3—3. కౌమండానాం - ఆంగీరస బౌదధ్యకాక్షీవంత గౌతమ
 కౌమాండేతి 3.
 4. ఆంగీరస ఆయాస్య బౌశిజగౌతమ కాక్షీవదితి 3.
 5. ఆంగీరస - బౌచద్యగౌతమ బౌశిజకాక్షీవదితి 3.
 6. ఆంగీరస - బౌశిజ కాక్షీవదితి 3.

- 4—7. దీర్ఘ తమసానాం - అంగీరస బౌచధ్యకాక్షీవత గౌతమదైర్ఘ్య తమసేతి 5.
- 5—9. ఔశనసాం—అంగీరసగౌతమ ఔశనసేతి 3.
- 6—10. కారేణుపాలానాం—అంగీరసగౌతమ కారేణుపాలేతి 3.
- 7—11. రాహుగణానాం - అంగీరసరాహుగణ గౌతమేతి 3.
- 8—12. సోమరాజకానాం - అంగీరస సోమరాజక గౌతమేతి 3.
- 9—13. వామదేవానాం - అంగీరసవామదేవ గౌతమేతి 3.
- 10—14. బృహదుక్తానాం - అంగీరస బృహదుక్త గౌతమేతి 3.
15. అంగీరస వామదేవ బృహదుక్తేతి 3.
16. ఉచథ్యానాం - అంగీరస బౌచధ్య గౌతమేతి 3.
17. ఔశిజానాం - అంగీరస ఔశిజ కాక్షీవతేతి 3.

(క్వచిదిత్యావ స్తంబః)

18. అంగీరస అయాస్య ఔశిజ గౌతమ కాక్షీవతేతి 5.

(క్వచిదితి కాత్యాయనః)

19. రఘువానాం - అంగీరస రాఘవ గౌతమేతి 3. ఇతికేచిత్ సర్వేషాం గౌతమానాం పరస్పరమ వివాహః.

— అంగిరోగణే భరద్వాజాశ్చత్వారః —

- 1—1. భరద్వాజానాం - అంగీరస బౌచస్పత్య భరద్వాజేతి 3.
- 2—2. గర్గాణాం - అంగీరస బౌచస్పత్య భరద్వాజ గర్గశ్చై న్యేతి 5.
3. అంగీరస శైన్యగర్గేతి 3.
4. భరద్వాజ గర్గశ్చై న్యేతి 3.
5. గర్గభేదానాం—అంగీరస శైత్తిరకాపిభువేతి 3.
- 3—6. ఋషిణాం - కపీనాం అంగీరస బౌచస్పత్య భరద్వాజవాం దన మాంవచసేతి 3.
7. అంగీరస వాందనమాతవచసేతి 3.

- 4—8. కపలానాం — అంగీరస ఆమహాయ వముతయవనేతి 3.
 9. ఆత్మభువాం - అంగీరస భరద్వాజ బార్హస్పత్య మంత్రవర
 ఆత్మభువేతి ౫. (నవానాం భరద్వాజానామ విపాహః)

అథ కేవలాంగీరసాః 12

- 1—1. హరితానాం - అంగీరసాంబరీష యౌవనాశ్వేతి 3.
 2. మాందాత్య అంబరీష యౌన్వనాశ్వేతి 3.
 2—3. కుత్సానాం అంగీరస మాందాత్యకాశ్వేతి 3.
 3—4. కణ్వానాం - అంగీరస ఆజ మీథకాశ్వేతి 3.
 5. ఆంగీరస - ఘోరకాశ్వేతి 3.
 4—6. రథీతరాణాం - అంగీరస వైరూపరాధీతరేతి 3.
 7. అంగీరస వైరూపపార్షదశ్వేతివా 3.
 8. అష్టాదంష్ట్ర పార్షదశ్వ వైరూపేతివా 3.
 5—9. ముద్గాలానాం - అంగీరస భార్మ్యశ్వ మౌద్గల్యేతి 3.
 10. తార్మ్యభార్మ్యశ్వ మౌద్గల్యేతి 3.
 11. అంగీరస తార్మ్య మౌద్గల్యేతి 3.
 6—12. విష్ణువృద్ధానాం - అంగీరస పౌరుకుత్సత్రాసదన్యేతి 3.
 ఏషాంస్వగణం విహాయ సర్వైర్వివాహేవా భవతి.
 హరికుత్సయోస్తున భవతి ఆంగీరసః (40.)

అథ త్రిగణే—(4)

- 1—1. ఆత్రేయానాం - ఆత్రేయ, అర్చనానస, శ్యావాశ్వేతి 3.
 2—2. వాత్సతకానాం - ఆత్రేయ అర్చనానస వాద్వతకేతి 3.
 3. ధనంజయానాం - ఆత్రేయ అర్చనానస ధనంజయేతి 3.
 3—4. గవిష్ఠరాణాం - ఆత్రేయ అర్చనానస గవిష్ఠరేతి 3.
 5. ఆత్రేయగవిష్ఠర పౌర్వాతిథేతి 3.
 4—6. ముద్గాలానాం - ఆత్రేయ అర్చనానస పౌర్వాతిథేతి 3.

7. వామరథ్యానాం సుమంగళానాం బై ఖదాపానాం చ ఆత్రేయ
ఆర్యనానస ఆతిథేతి 3.
8. ఆత్రేయ ఆర్యనానస గావిష్ఠరేతివా.
9. సుమంగళానాం అత్రిసుమంగళశ్యావాశ్యేతి 3 కేచిత్.
10. ఆత్రేః పుత్రికా పుత్రాణాం-ఆత్రేయవామరథ్య పౌత్రికేతి.
అత్రిణాం దళానాం సర్వేషామవివాహః.

అ థ వి శ్వా మి త్ర గణే (10)

- 1—1. కుశికానాం - విశ్వమిత్ర దేవరాత స్సౌదతేతి 3.
- 2—2. లోహితానాం - విశ్వమిత్ర అష్టకలోహితేతి 3.
3. వై శ్వమిత్ర మాధుచ్ఛందస అష్టకేతివా 3.
4. విశ్వమిత్ర అష్టకేతి 2.
- 3—5. రాక్షకాణాం—వై శ్వమిత్ర గాధినరై వణేతి 3.
6. వై శ్వమిత్ర గాధినరై వణేతి 3.
7. వై శ్వమిత్ర రాక్షకరై వణేతి 3.
- 4—8. కామకాయనానాం-వై శ్వమిత్ర దేవశ్రవస దై వతరసేతివా 3.
- 5—9. ఆజానాం - వై శ్వమిత్ర మాధుచ్ఛందసాజేతి 3.
10. వై శ్వమిత్ర ఆశ్మరధవాధూరేతివా 3.
- 6—11. అఘమర్షణానాం—వై శ్వమిత్ర అఘమర్షణ కాశికేతి 3.
- 7—12. పూరణానాం - వై శ్వమిత్ర పూరణేతి 2.
13. వై శ్వమిత్ర దేవరాత పూరణేతివా 3.
- 8—14. ఇంద్రకాశికానాం - విశ్వమిత్ర ఇంద్రకాశికేతి 2.
- 9—15. దనంజయానాం - విశ్వమిత్ర మాధుచ్ఛందసధనంజయేతి 3.
16. వై శ్వమిత్ర మాధుచ్ఛందస అఘమర్షణేతివా 3.
- 10—17. కతానాం - వై శ్వమిత్ర కాత్యోతీరేతి 3.
18. రాహిణానాం-వై శ్వమిత్ర మాధుచ్ఛందస రాహిణేతి 3.

19. రేణునాం - వైశ్వామిత్ర గాదినరై ఐవేతి 3.
  20. వేణునాం - వైశ్వామిత్ర గాదినరై ఐవేతి 3.
  21. జహన్నానాం - వైశ్వామిత్ర శాలంకాయన కాశికేతి 3.
  22. ఆశ్మరధ్యానాం - వైశ్వామిత్ర ఆశ్మరధ్యవాదూరేతి 3.
  23. ఉదవేణునాం - వైశ్వామిత్ర గాదినవై ఐవేతి 3.
- సప్తదశబోధాయనోక్తాః - షడాశ్వలాయనోక్తాః
మాత్యే-ఏషాం విశ్వామిత్రాణామవివాహాః.

అథ కశ్యపగణే

- 1—1. నిద్రువాణాం—కాశ్యప ఆవత్సర నైత్రువేతి 3.
- 2—2. కశ్యపానాం—కాశ్యప ఆవత్సర అసితేతి 3.
- 3—3. రేభాణాం—కాశ్యపావత్సరై ధ్యేతి 3.
- 4—4. శండిలానాం—కాశ్యపశాండిర్యేతి 2.
5. కాశ్యపదేవరేతి 2.
6. కాశ్యపాసితేతి 2.
7. శాండిలాసి తదేవరేతి 3.
8. కాశ్యప అస్థితదేవరేతివా 3.
9. దేవలాసితేతివా 2.

ఏషాంకశ్యపా నామవివాహాః

5— . కాశ్యపేషులౌగాక్షీణాంతు—

1. కాశ్యపా వత్సరవాసిష్టేతి 3.
2. కాశ్యపా వత్సరాసితేతివా 3.

ఏతద్విగ్గోత్రాతాః అహర్వసిష్టాః—సక్తం కశ్యపాః—ఏషాం
వసిష్టేః కాశ్యపైశ్య అవివాహాః.

అథ వసిష్టగజే

- 1—1. వసిష్ఠానాం—వాసిష్ఠ ఇంద్రప్రమథ అభరద్వస్వతి 3.
2. వసిష్ఠే త్యేకోవా 1.
- 2—3. కుండినానాం—వాసిష్ఠమైత్రాపరుణ కౌండిన్యేతి 3.
- 3—4. ఉపమన్యునాం—వాసిష్ఠ ఇంద్రప్రమథ అభరద్వస్వతి 3.
5. వసిష్ఠాభరద్వస్వింద్ర ప్రమదేతి 3.
- 4—6. పరాశరాణాం—వాసిష్ఠశాక్త్య పారాశర్యేతి 3.
- 5—7. జాతుకర్ణ్యనాం—వాసిష్ఠ అత్రి జాతుకర్ణ్యేతి 3.
- వాసిష్ఠానాం సర్వేషా మవివాహః 1.
- జాతుకర్ణ్యనాంతు వసిష్ఠేః అత్రిభిశ్చ అవివాహః.
- ద్విగోత్రైశ్చాత్.

అథ గస్త్యగజే

- 1—1. ఇర్మవాహనాం—అగస్త్యదార్ద్యచ్యుతేద్మవాహేతి 3.
2. అగస్త్యేత్యేకోవా 1.
- 2—3. సోమవాహనాం—అగస్త్యదార్ద్యచ్యుత సోమవాహేతి 3.
- 3—4. సాంభవాహనాం—అగస్త్యదార్ద్యచ్యుత సాంభవాహేతి 3.
- 4—5. యజ్ఞవాహనాం—అగస్త్యదార్ద్యచ్యుత యజ్ఞవాహేతి 3.
6. సారవాహనాం—అగస్త్యదార్ద్యచ్యుత సారవాహేతి 3.
7. దర్శవాహనాం—అగస్త్యదార్ద్యచ్యుత దర్శవాహేతి 3.
8. అగస్తీనాం—అగస్త్యమాహేంద్ర మాయోభవేతి 3.
9. పూర్ణమాసానాం—అగస్త్య పూర్ణమాసపారజేతి 3.
10. హిమోదకానాం—అగస్త్య హైమచర్చి హైమోదకేతి 3.
11. పాణికానాం—అగస్త్య వైనయక పాణికేతి 3.
- అగస్తీనాం సర్వేషామ వివాహః సారవాహదయః క్వచిత్.

1. శౌంగనాం శైశిరీజాంద—అంగీరస బార్హస్పత్య భారద్వాజ కాత్య అక్షిరేతి 5.

2. అంగీరస బార్హస్పత్య భారద్వాజ శౌంగ శైశిరేతి 5.

3. అంగీరస కాత్య అక్షిరేతి 3.

ఏషాం భరద్వాజైః విశ్వమిత్రైశ్చావివాహః.

1. కపిలానాం—కతానాం—సంకృతి హతిమాషాదీనాం—
అంగీరస గౌరవీత సాంకృత్యేతి 3.

2. శాక్త్యగౌరవీత సాంకృత్యేతి 3.

ఏషాంస్వగణైః వసిష్ఠైః శౌంగశైశిరైః లౌగాక్షభిశ్చ
వివాహః గణత్రయైశ్చాత్.

1. లౌగాక్షీణాం—వసిష్ఠైః కళ్యపైశ్చావివాహః ఇతికేచిత్ 3.

1. దేవరాత్య జామదగ్నైః విశ్వమిత్రైశ్చావివాహ ఇతికేచిత్ 3.

1. దేవరాతౌద్వా ఏకో జామదగ్నైః—నభవతి.

కింతు అంగీరసః తస్మాత్ దేవరాతస్య జామదగ్నైః వివాహో
భవత్యేష—భర్గవస్య దేవరాతస్యచ భర్గవై త వివాహః.

1. ధనంజయానాం విశ్వమిత్రై రత్రి భిశ్చావివాహః.

1. జాతూ కర్ణానాం వసిష్ఠైరత్రి భిశ్చావివాహః.

స్మృత్యర్థసారే—కపిగర్గ భారద్వాజాః మిథోరాక్షయణాద్విజాః ।
నోద్వహేయుస్స గోత్రత్వాత్ప్రవరై క్యాచన్ పుత్రచిత్ ॥

నిర్ణయసింహ—యద్యపి ప్రవరమంజర్యా మిదముత్తం—తదాపి-
భృగ్వంగిరో గణేషుతు తదావివాహోభవత్యేవ — బహ్వాచ పరిశ్రమై
బోధాయనేన భృగ్వంగిరో గణయోః వ్యావర్తి తత్వాత్—చతుర్వింశతిమతే
భృగువచనేన త తత్తాత్పర్య క్రమాగత దేశకులాచారాణా మనుసర్తవ్యత్వ
విధినాత్ ॥ సర్వత్ర వ్యవస్థాపక వచనంతు—పంచానాం త్రిమ సామాన్యాది
త్యాది.

ఊనపంచాశ దేవై షాంప్రవరా ఋషిదర్శనాత్ ।
గోత్రాణాంతు సహస్రాణి ప్రయుతాన్యర్బుదానిచ ॥

భృగుః 5

జమదగ్నిః	వీరహవ్యః	గృత్సమదః	వాద్ర్యశ్యః	వైస్యః
జమదగ్నిః వత్సః శ్రీవత్సః ర్యవనః అప్పువానః జైర్యః సావర్తిః జీవంతః దేవదాతః ఈశాయనః జాహలిః వీరః ఫిత్యవటః మందుః ప్రాచీనయోగ్యః అరీషేణః అనూపకః 17	వీరహవ్యః ఆయాస్కః మానః లోకః వారూళః సావేదః 6	గృత్సమదః శౌనః 2	వాద్ర్యశ్యః మిత్రయవః 2	వైస్యః పౌర్ణ 2

7 భృగవః	5 వసిష్ఠాః	1 తతాః	1 దేవరాతః
9 అంగీరసః	4 అగస్త్యాః	1 సరకృతయః	1 ధనంజయః
4 అత్రయః	1 శౌంగాః	1 పూతిమాషాః	1 జాతుకర్ణ్యాః
10 విశ్వామిత్రాః	1 శై శిరిణః	1 లోగాక్షయః	49-
5 కశ్యపాః	1 కపిలాః	1 దేవరాతః	

అత్రిః 1	విశ్వామిత్రః 1	కశ్యపః 1	వసిష్ఠః 1	అగస్త్యః 1
అత్రిః	విశ్వామిత్రః	కశ్యపః	వసిష్ఠః	అగస్త్యః
అత్రిః అనేననః కావాశ్యః వామరధ్యః గవిష్ఠరః ధనంజయః సుమంగళః అతిథిః బీజవాపి 9	విశ్వామిత్రః దేవరాతః మనుః తంతుః జౌంవః వాలవః చకితః ఉయాకః యాజ్ఞవల్క్యః జౌదరః బృహదగ్నిః కులబీజః శలింః బ్రాహ్మః లోహితః కాలంకాయనః పారిశ్యః కామకాయనః పూరణః కాలావతః అగ్నిదైవత్యః శ్రామతిః కౌశికః అప్తకః అజ్యః మధుచ్ఛందః 28	కశ్యపః రెవః రైవః కాండింకః దేవంః అసితః సంకృతిః పూతిమాషః అవత్సారః నైద్రువః 9 దేవశ్రవాః ధనంజయః సూనుః పనసః హూమః జితరః హవ్యకః సాషవాః శృంగాః తతాః శై శిరాః అమమరణః 18	వసిష్ఠః ఇంద్రప్రమదః ఆవరధ్యనుః సంకృతిః కౌండిన్యః పూతిమాషః గోరవీతః పరాశరః మైత్రావరుణః శక్తిః ఉపమన్యుః 11	అగస్త్యః దార్ఢ్యచ్యుతిః ఇర్మవాహః 8

శ్రీ గురు భోగ్య స్మరణః

— అథా పస్తంభీయ ప్రచరణజ్ఞః —

ప్రపరాన్వ్యాఖ్యాస్యామ ఆర్షేయం వృణోతేదంభో రేవనై త్యథో సస్తత్యా
 ఇతి విజ్ఞాయతేన దేవైర్న మనుష్యై రార్షేయం వృణోత ఋషిభిరే వార్షేయం
 వృణోత ఇతి విజ్ఞాయత ఆర్షేయ మన్వా చష్టర్షిణాహి దేవాః పురుషమను
 బుధ్యంత ఇతి విజ్ఞాయతే యోవాన్య సస్సన్మథాన్య స్యార్షేయేణ ప్రవృణోతేసవా
 అన్యతదృషిరిష్టం వీతం వృత్క్ ఇతి విజ్ఞాయతే తీన్స్పణీతే మన్త్రకృతో
 వృణోతే యథర్షి మన్త్రకృతో వృణోత ఇతి విజ్ఞాయతేతై తేషామేవకం
 వృణోతే ద్వోవృణోతే త్రీన్స్పణీతే న చతురో వృణోతేన పంచాతి ప్రవృణోత
 ఇతి విజ్ఞాయత ఇత ఊర్ధ్వానధ్వర్యు వృణోతే ముతోర్వాచో హోతేతి విజ్ఞా
 యతే పురోహితన్య ప్రవరేణ రాజా ప్రవృణోత ఇతి విజ్ఞాయతే భృగుణామే
 వాగ్రే వ్యాఖ్యాస్యామో జామదగ్న్యో వత్సాన్తేషాం పంచార్షేయో భర్గవ
 ద్యావ నాన్నవా నౌర్వ జామదగ్న్యేతి జమదగ్ని వదూర్వ వదన్నవా
 నవచ్ఛవన వద్భుగువది తిత్ర్యార్షేయము హైకే భర్గవార్వ జామదగ్న్యేతి
 జమదగ్ని వదూర్వ వద్భుగు వదిత్యేష ఏవా వికృత స్సార్వవర్షీ జీవ విజా
 బర్త్యైతికాయన వైరోహిత్యా వట మణ్ణాషాచీన యోగ్యా నామతాష్ట్రీషే
 ణానాం పంచార్షేయో భర్గవద్యావ నాన్నవావర్షీషేణా నూపేత్యనూ పవదర్షీ
 షేణ వదన్న వానవచ్ఛవన వద్భుగు వదితిత్ర్యార్షేయముహైకే భర్గవార్షీ
 షేణానూపేత్యనూప వదష్ట్రీషేణ నద్భుగు వదితి ||1||

అథ వైతహవ్యా యస్కా-వాధూల మౌనమాకాన్తేషాం త్రార్షేయో
 భర్గవ వైతహవ్య సావేదనేతి సవేదో వద్వీతహవ్యవ ద్భుగు వదిత్యథ
 గత్స్నుః మదాశ్శునకాన్తేషామే తార్షేయో గత్స్నుః మదేతి హోతాగృత్స్ను
 మదవదిత్య భృర్యురథ వాద్ర్య రథవైన్యాః పార్థాన్తేషాం త్రార్షేయో భర్గవ
 వైన్యపార్థేతి పృథువద్వేన పద్భుగు వదితీమే భృగవో వ్యాఖ్యాతా
 అథాతోంగీరసాయస్యా గోతమాన్తేషాం త్రార్షేయ అంగీరసాయన్య

గౌతమే గౌతమవదయాస్య వదంగిరో వదిత్యథా చద్యాగౌత మాస్తేషాం
త్ర్యార్షేయ అంగీరసౌచథ్య గౌతమేతి గౌతమవదుచత్యవదంగిరో వదిత్యథా
జిజాగౌతమాస్తేషాం త్ర్యార్షేయ అంగీరసౌ శిజికాక్షీ వదితి కక్షీవ ద్వదుశిజవ
దంగిరో వదిత్యథ వామదేవా గౌతమాస్తేషాం త్ర్యార్షేయ అంగీరస
వామదేవ బార్హదుత్థేతి బృహదుత్థవద్వామదేవ వదంగిరో వదిత్యథ
భరద్వాజానాం త్ర్యార్షేయ అంగీరస బార్హస్పత్య భరద్వాజేతి భరద్వాజవ
ద్బృహస్పతి వదంగిరో వదిత్యేష ఏవావికృతః ॥2॥

కుశ్యాగి వైశ్యోర్జ్జాయ నానాం సర్వేషాం చ స్తంబస్తంభ శబ్దానా
మథ ద్వాముష్యాయజానాం కులానాం యథా క్షుంగా శ్చైశిరయో
ర్భరద్వాజా క్షుంగాః కతాశ్చైశిర యస్తేషాం పంచార్షేయ అంగీరస
బార్హస్పత్య భరద్వాజ కాత్యాక్షీరేత్యం వత్కతవ ద్భరద్వాజవ ద్బృహస్పతి
వదంగిరో వదిత త్రియార్షేయ ముహైక అంగీరస కాత్యాక్షీ రేత్యక్షీ లవత్కత
వదంగిరో వదిత్య దర్షాణాం పంచార్షేయ అంగీరస బార్హస్పత్య భరద్వాజ
వాందన మాతవదనేతి మతవచో వద్వందన వద్భరద్వాజవ ద్బృహస్పతి
వదంగిరో వదిత్యథ గర్గాణాం త్ర్యార్షేయ అంగీరస గార్గ్య శ్చైవ్యేతి శివివద్గర్గ
వదంగిరో వదితి భరద్వాజముహైక అంగీరస స్థానే భరద్వాజ గార్గ్య
శ్చైవ్యేతి శివివద్గర్గవ ద్భరద్వాజవదిత్యథ కపిలానాం త్ర్యార్షేయ అంగీరస
సామహైయ్యాక్ష్యాయే త్యక్ష్యాయ వచమహైయ్య వదంగిరో వదిత్యథ
హరితానాం త్ర్యార్షేయ అంగీరసాంబరీష యౌషనాశ్వేతి యువనాశ్వ
వదంబరీశ వదంగిరో పదితి మాన్దాతారముహైక అంగీరసస్థానే మాన్దా
త్రాంబరీష యౌషనాశ్వేతి యువనాశ్వవదంబరీష వన్మన్దాతృవచతి ॥3॥

అథకుత్సానాం త్ర్యార్షేయ అంగీరస మాన్దాతృ కాశ్వేతి కుత్సవన్మన్దా
తృవదంగిరో వదిత్యథాజ మీథాః కణ్వాస్తేషాం త్ర్యార్షేయ అంగీరససాజమీథ
వదంగిరో వదిత్యథ విరూపారథి తరాస్తేషాం త్ర్యార్షేయ అంగీరస వైరూ
పార్షదశ్వేతిప్పదశ్వవద్విరూపవదంగిరో వదిత్యష్టా చంష్ట్రముహైక

అంగీరసస్థాన ఆష్టాదంష్ట్ర వైరూప పార్షదశ్వేతి పృషదశ్వవ ద్విరూపవ
దష్టాదంష్ట్రవదిత్యథ ముద్గలానాం త్రాష్టేయ అంగీరస ఖౌమ్యశ్వ మౌద్గ
ర్యేతి ముద్గల వద్భూమ్యశ్వవదంగిరో వదితి త్ర్యక్షముహైక అంగీరసస్థానే
తాక్ష్యఖౌమ్యశ్వ మౌద్గర్యేతి ముద్గల వద్భూమ్యశ్వ వత్త్ర్యక్షవదిత్యథ
విష్ణు వృద్ధానాం త్రాష్టేయ అంగీరస పౌరుకుత్స్యత్రా సదన్యేతి త్రసదస్య
వత్పురుకుత్స్ వదంగిరో వదిత్యేష ఏవావికృత శృతమర్షణ భద్రణ మంద్రణ
బాదరాయణాప మిత్యేషగవిసాత్వికి సాత్వికామ్యారుణి నితుందినావా మథా
త్రిణాం త్రాష్టేయ ఆత్రేయార్చనాన సశ్యావాశ్వేతి శ్యావాశ్వవ దర్చనానస
వదత్రి వదిత్యథ ధనంజయానాం త్రాష్టేయ ఆత్రేయార్చనాన సథానంజయేతి
ధనంజయ వదర్చనానస వదత్రి వదిత్యథాతిథ్యానాం త్రాష్టేయ ఆత్రేయార్చ
నానసాతిథ్యేత్య తిథివదర్చనానస వదత్రి వదిత్యేష ఏవావికృతో వామరథ్య
పౌమంగల బీజవాపినాం ||4||

అథ విశ్వామిత్రాణాం దేవరాతాశ్చకిత మనుతం తౌలకి బాలకియాజ్ఞ
సర్కోలూకా బృహదగ్ని బ్రతుకాలలి కాలావత కాలంకాయనకాల
బవాస్తేషాం త్రాష్టేయో వైశ్వామిత్ర దైవరాతో వలేక్కు దలనద్దేవరాతవ
ద్విశ్వామిత్ర వదిత్యథ శ్రౌమతకామ కాయనానాం త్రాష్టేయో వైశ్వామిత్ర
దైవశ్రవస దైవతరనేతి దేవతరస వద్దేవ శ్రవోవ ద్విశ్వామిత్ర వదిత్య
జానాం త్రాష్టేయో వైశ్వామిత్ర మాధుచ్ఛందసాజ్యత్యబ్యవన్మదుచ్ఛందో
వద్విశ్వామిత్ర వదిత్యథ మాధుచ్ఛందసా ఏవధానంజయాస్తేషాం త్రాష్టేయో
వైశ్వామిత్ర మాధుచ్ఛందసథానంజయేతి ధనంజయవన్మధచ్ఛందో
వద్విశ్వామిత్ర వదిత్యథాష్టకా లోహితాస్తేషాం ద్వాష్టేయో వైశ్వామిత్రాష్ట
కేత్యష్టక వద్విశ్వామిత్ర వదిత్యథపూరణాః పరిధాపయన్త్యస్తేషాం
ద్వాష్టేయో వైశ్వామిత్ర కాత్యాకీలేత్యకీల వత్కత వద్విశ్వామిత్ర వదిత్య
దామ మర్షణాః కుశికాస్తేషాం త్రాష్టేయో వైశ్వామిత్రామ మర్షణ కాశికేతి
కుశిక వదమమ మర్షణ వద్విశ్వామిత్ర వదిత్యథ తశ్యపానాం త్రాష్టేయః.

కాశ్యపావత్సారనై ధృవేతి నిద్రువవదవత్సార వత్కు శ్యప వదిత్యథరే
పాణాం త్ర్యార్షేయః కాశ్యపావత్సార రై ఫేతి రేపవదవత్సార వత్కుశ్యప
వదితి ||౧||

అథ శణ్డిలానాం ద్వ్యార్షేయో దైవలానితే త్యసివ వద్దేవల వదితి
త్ర్యార్షేయ ముహైకే కాశ్యప దైవలానితే త్యసిత వద్దేవల వత్కుశ్యప
వదితి ద్వ్యార్షేయా స్త్యేవన్యాయే నైకార్షేయా వాసిష్ఠా అన్యత్ర పరాశరేభ్యో
వాసిష్ఠేతి హోతా వసిష్ఠ వదిత్యధ్వర్యు స్త్రిార్షేయ ముహైకే వాసిష్ఠేంద్ర
ప్రమథ భారద్వసూ ఇతి భరద్వసూ వదిన్ద్ర ప్రమద వద్వసిష్ఠ వదిత్యథ
పరాశరాణాం త్ర్యార్షేయో వాసిష్ఠ శాక్త్య పారాశర్యేతి పరాశర వచ్చక్తి
వద్వసిష్ఠ తదిత్యథ కుణ్డికానానాం త్ర్యార్షేయో వాసిష్ఠ మైత్రావరుణ కౌండిన్యేతి
కుణ్డినవన్మిత్రావరుణవద్వసిష్ఠవదిత్యథ సింకృతి పూ తి మా పాణాం
త్ర్యార్షేయశ్శాక్త్య సాంకృత్య గౌరీవీతేతి గురువీత వత్సంకృతి వచ్చక్తి
వదిత్యథాగస్త్యానామే కార్షేయ అగస్త్యేతి హోతాగస్త్య వదిత్యధ్వర్యుస్త్ర్యి
ర్షేయ ముహైకథ్య అగస్త్యదార్ధ్యచ్యుతై ధృ వాహేతిధృవాహ వద్ధృథచ్యుతి
వదగస్త్య వదిత్యథ జ్ఞత్రియాణాం యద్యహ సాష్ఠీం ప్రవృణీరన్నేక
ఏవైషాం ప్రవరోమానవై ణ పౌరూరవనేతి పురూరవో వదితావన్మను
వదిత్యథ యేషామూహో మన్త్రకృతో నస్యుస్స పురోహిత ప్రవరాస్తే
ప్రవృణీ రన్నథయేషాం స్యురపురోహిత ప్రవరాస్తేస పురోహిత ప్రవరాస్తే
ప్రవరాస్త్యేవం న్యాయేనైకార్షేయా విశోవాత్స ప్రతిహోరా వత్సప్రవదిత్య
ధ్వర్యుంథా సంప్రజ్ఞాత బంధురాచార్యా ముష్యాయణ మనుప్రబ్రవీతాచార్య
ప్రవరం ప్రవృణీ తాథహతాణ్డిన ఏకార్షేయం సార్వవర్ణికం సమామనంతి
మానవేతి హోతామను వదిత్యధ్వర్యుర్మానవ్యోహి ప్రజాఇతిహి బ్రాహ్మణ
మితిహి బ్రాహ్మణం ||౧|| ఓం తత్సత్.

శ్రీమదాపస్తంబ ముని చరణారవిందాభ్యాం నమః

ఇతి గోత్ర ప్రవరఖండ విచారః.

శ్రీ గురు ర్ద్యోనమః

పద్రాధ్యాయాది మంత్ర ప్రయోగ విధానం

—: సమిష్టి పద్రాధ్యాయే కర్తవ్య జప హోనూది క్రమః :—

శ్లో॥ వృషాదిరూఢం దేవేశం సర్వలోకై కకారణతి ।
 ధ్యాయే ద్బ్రహ్మాది తిస్తుత్యం పార్వతీ సహితం శివం ॥
 అస్యపద్ర సముదాయస్య కేవలం జపమాత్రేణ సర్వసిద్ధిః ।
 త్రిషవణస్నాయా జపిత్వా పంచమహా పాతకాత్మాతో భవతి ।
 అథ సర్వ కామార్థః శాసకోక్తః ప్రయోగః ॥

“అథాపరం పూర్వోక్త విధినా మంత్రన్యాసాదికం కృత్వా ప్రస్థమాత్ర
 పరిమాణ పరిమితాన్ కలశానక్షత గంధ పుష్ప సహితోదక యుక్తాన్ కృత్వా
 పూర్వోక్త విధినా దేవమథ్యర్చ్య దేవపార్శ్వే రుద్ర ప్రధమానువాక మంత్రై
 రాజ్వాహుతీర్హుత్వా రుద్రైకాదశి నీంజపేత్ । జపాంతే ‘అగ్ని విష్ణు’
 ఇత్యేకాదశానువాకా నామేకైకం జపేత్ । తతః పంచామృతైః
 స్నాపయేత్ । తతః పంచగవ్యేనతతో ‘సమస్త’—ఇతి ప్రధవ యోపచారః॥
 తతో యథాశక్తి బ్రాహ్మణాన్ రుద్రవేదినో భోజయేత్ । సర్వే కామాః
 సంపద్యంతే । అథవా రుద్రమహారుద్రాతి రుద్రదేష్వన్యత మంజి ప్త్యోక్త
 సంఖ్యయా పాయసం జుహూయాత్ । సర్వకామానవాప్నోతి । అథవై వమేవ
 యథాసామర్థ్యం కీరేణ పృతేన చ స్నాపయేత్ । రుద్రాధ్యాయేనాథి మంత్ర్యః
 ‘మానసోకే’—ఇత్యనేన పృతపాయనేన యుతం జుహూయాత్ । అథ
 దేశేఅం ఆర్ద్రాయకపట గ్రహదిషు మధ్యవిష ఏవ విధి రుచ్చటనే ।
 పట్కారేణ సర్వకార్యాణి సమారభేత్ । అథరాజ్య కామస్య పద్మ సౌగంధి
 కోర్పలానాం ‘ప్రముంచధన్వన—’ ఇతి మంత్రేణ భగవతో మహేశ్వ
 రస్యోభయ చందనాక్తానాం శత సహస్రం మహేశ్వరస్య శిరస్యారోపయేత్ ।
 రాజాశ్రయం విందతి । ‘నమోహః కిరికేభ్యః’ — ఇత్యనేన తిల తండులానా
 మాణ్యక్తానాం శత సహస్రం జుహూయాత్ । రాజ్యం ప్రాప్నోతి । అథాన్యో

బోదాయనోక్తః । రుద్రమహ రుద్రాతి రుద్రాణా మన్యత మంజప్యోక్త
సంఖ్యయా రాష్ట్ర కామో యవానాజ్యాక్తాన యుతం జహాయాత్ ॥ అథశ్రీ
కామస్య ॥ రుద్రమహ రుద్రాతి రుద్రాణా మన్యతమం జప్త్వా పాయసేనా
యుతం జహాయాత్ । శ్రియంలభతే । విత్తకామాస్య । 'ఇమాగ్
రుద్రాయ—' ఇత్యనేన తిలై శ్కత సహస్రం జహాయాత్ । "అథ కాళికా
పురాణే సనత్కుమారః" । ఆదావంగాని సంయోజ్య స్నాత్వా దేహేస్వతే
ద్విజః । తతో వత్స మహదేవం పూజయే ద్విచిహ్వర్యకం ॥ ఏకం లింగం
నదీతీరే హ్యపరా న్యంజలై స్సపేత్ । పంచగవ్యేన భూయోపి శంభుం
ఫలకతేన చ । సంస్నాప్యవారిణా భూయో ధ్యాత్వాతం జగదీశ్వరం ।
(ఏకం లింగం వృషభాది పరివార రహితం అపరాస్యం పశ్చిమాభిముఖం)
తద్గోరౌచన యాసార్థం లేపయేద్భక్తితోహరం । శ్రీపృష్ఠైః తతః పత్నైః
విశ్చిదైః జంతుసర్జితైః । నైవపయ్యషితై స్సిన్నగైః ప్రోషితై రర్చ
యేచ్ఛివం । ఏకాదశ దినాన్యేవ మర్చయేత్తం మహేశ్వరం । విధినానేన
దేవేకం భూయస్తంవై నిబోధమే । దినాన్యేకాదశై వాదౌ పూజాన్తే
హోమ మాచరేత్ । సాక్షై ర్విల్వదళై ర్విత్త్యం దక్షిణాదిశి మాస్థితః
ఏవం నీరోత్పలైః భూయః పద్మైశ్చై చ సుగంధిభిః । హోమ మర్చాం
ప్రకుర్వీత త్రిరేకాదశ వాసరాన్ । సమృతం గుగ్గులం దద్ధ్యానిత్యమేవ
హరప్రియం । పూజాంతే పరయా తక్త్యా తన్యైవం ధన సంపదయః ।
విత్తకామో యదాసోఽథస్యాదా లింగస్య వనస్పతీన్ । జపేదుద్రాన్
శివం ధ్యాయే ద్భవంతే హోమతాం యయుః । సపుష్పవాతరుం బ్రాహ్మ్యం
ఖిల్వంవా లింగ్యతాన్ జపేత్ । ఆవర్తయన్ బహున్వారాన్ సమృక్
హేమతాం వ్రజేత్ । తీర్థేక సఖలే గత్వా జప్త్వా రుద్రాన్ బహున్పునః ।
జపేన్మధ్య జలేకృష్ణ పాషాణ హేమతామియుః । మహాపర్వత మాశ్రిత్య
అవష్టభ్య దినేదినే । జపేదేకా దశాహన్తే నిధిం స్రాప్నోతి పుష్కలం ।
సమిరోవైత సీతైశ్చతత్ త్రిమధ్వక్తా జహోతియుః । తదంతే జాయతేతస్య

ద్రవిణం పుష్కలం బహు । మదుఖిల్యాదయో వృక్ష ఆలింగ్యైకా దశీదినే
జాయంతే హేమతాం యాంతి తత్త్వం తత్రన సంశయః । అథవా లింగ
మాశ్రిత్య స్వయంభ్యపర దిజ్మఖం । సంబద్ధైకాదశాహాని జపే
దేతక్షుపంరజైః । పశూన్వాకుత్స్థితాంశ్చైవ నపశ్యేన్న చ సంస్పృశేత్ ।
యంపశ్యేద్వ్యపయాతేతు హేమస్యాద్వాదశేహాని॥ అథాన్యః । “కృష్ణాష్టమీం
సమారభ్య యావత్కృష్ణ చతుర్థశీ । స్థండిలంచోపస్యార్కప్రస్తరేవా
జపేత్సుధీః । ‘నమోఅస్తు నీలగ్రీవాయ’ ఇత్యనేన సహస్రాబి మంత్రితం
మృతపాయస మీశ్వరాయ నివేదయేత్ । కార్దాపణానాం సహస్ర ముత్పద్యతే॥
అథాన్యః॥ ‘ప్రముంచధన్వన’ ఇత్యనేన యథాసిద్ధాన్నం మహాననేఽగ్నావప్త
సహస్రం జహూయాత్ । ద్రవ్యమవిచ్ఛిన్న మక్షయం భవతి ॥ అథాన్యః॥
‘నమోవః కిరికేభ్య’ ఇతి తిలాహుతీ నామయుతం జహూయాత్ ।
కార్దాపణానాం సహస్రముత్పద్యతే” ఇతి కాలికాపురాణే । అథాన్న కామస్య
శౌనకః । ‘అసాయస్తామ్ర’ ఇత్యనేనోభయేన అహరహరుదయాస్త మయోః
ఆదిత్య ముపతిష్ఠేత । అక్షయమన్న ముపతిష్ఠతే । అథ బోధాయనః ।
ఉతుమ్మర సమిద్ధిర్మధ్యక్షితైర్వా రుద్రమహ రుద్రాతి రుద్రాణా మన్యతమం
జప్త్వా తంత్రోక్త సంఖ్యయా జహూయాదన్న ముత్పద్యతే” । అథ వృష్టి
కామస్య శౌనకః । ‘అసాయస్తామ్ర’ । ఇత్యనేనోదక శాకయ వాహరో
వేతన సమిధా మయుతం జహూయాత్ । గుడ క్షీరాక్తానాం వాయుతం
జహూయాత్ । భగవానాదిత్యో వృష్టిం ముంచతి । అథ యుష్కామస్యస
ఏవాహ । “ఆయుష్కామః పుర్వోక్తవిధినా దేవమారాధ్య సర్వదిక్షు
రక్తపీత కృష్ణబలీన్ దత్వా రుద్రైకాదశినీ మేకాదశ కృత్వో జప్త్వా
‘అరాత్రేగోఘ్న’ ఇతి షోడశోపచారాన్ కృత్వా తమేవ మంత్రం సహస్రం
జపేత్ । వ్యాధి తశ్చైద్రవేర్దినే బ్రాహ్మణాయ దక్షిణాం దత్వా సహస్రం
జాపయేత్ । వ్యాదిభ్యః ప్రముచ్యతే । శతాయుర్భవతి । అథ పుత్ర కామస్య
శౌనకః । ‘పరిణోరుద్రస్య’ ఇతి వట సమిధామయుతం జహూయాత్ ।
పుత్ర ఆయుష్మానుత్పద్యతే । అథ గో కామస్యస ఏవ । ‘నమోవః కిరికేభ్య’

ఇతి మంత్రేణ వైకంకతోదుంబర సమిధాం దధ్యక్తానామ యుతం
 జహాయాత్ । అనన్తగోస్వామి భవతి । నచగావః ప్రక్షీయంతే । అథవా
 నేనైవ మంత్రేణ అర్కపర్ణ శతం గోపయన్తైకాదశ హుతీర్జహాయాత్ ।
 ఏకాదశ గావ ఉత్పద్యంతే । అథవాక్కామస్యసఏవాహ । మహాచతుష్పదే
 వల్మీక మృదాలింగం ప్రస్థాప్య పంచగవ్యేన స్నాపయేత్ । 'సమోవః
 కిరికేభ్యః' ఇతి మంత్రేణ చాభిమంత్ర్య మానసోక్త ఇతి ఘృతపాయసం దిన
 ద్వయం బిల్వ ముపహరేత్ । దక్షిణామూర్తా వచాపలసమర్థ ఫలం
 సుసూక్ష్మం చూర్ణం కృత్వా తామ్ర భాజనేన్యనేత్ । కపిలాఘృతేనాలోభ్య
 ప్రదేశిన్యాని యుతాభిమంత్రితం కృత్వా పిఠేద ప్రతిహత వాక్యో భవతి ।
 పునస్సయేవ ద్రాపే అంధసస్పత ఇత్యాదినా శత సహస్రం జహాయాత్ ।
 వాసాంస్య క్షరాణి భవన్తి । అథ వశ్యకామస్య బోధాయనః । రుద్రైకాదశినీ
 రుద్ర మహ రుద్రాతి రుద్రేష్వన్య తమం జప్త్వా । జహాయాత్ శ్వేత
 పుష్పాణి సవిశ్వం కురుతే వశం । అథ కృతన్నం జగత్కశ్చిద్వశీ కర్తుం
 సమీహతే । నాభిమాత్ర జలస్థశ్చ జపే దుద్రాన్పహం స్తథా । కృత్వా
 చైవార్చనం శంభో రాదాయనియమం తతః ॥ అదిత్యాభిముఖో భూత్వా
 రుద్రాణావర్తయే త్సదా । తస్సావర్త యతోరుద్రాన్ జితాక్షస్యచ దీమతః ।
 వృషకేతు సమాయాతి వరదో భక్తవత్సలః ॥ అధారోగ్య కామస్య శౌనకః ।
 'మానో మహంతం' ఇతి మంత్రేణ తిలాహుతీ నమయుతం జహాయాత్ ।
 బాలానాం పరిజనస్య చారోగ్యం భవతి । అథ ప్రత్యుపస్థితే సర్వభయే
 క్లేశ విమోక్షకామః పూర్వోక్త విధినా మన్త్ర దేవన్యాసాదికం కృత్వా
 బలీంశ్చ దత్వా । 'మీధుష్టమ' ఇతి పునః షోడశోపచారం కృత్వా
 రుద్రైకాదశినీ మేకాదశ కృత్వో జప్త్వా జాపయిత్వావా రుద్రవేదినం
 సర్వేభ్యో భయేభ్యః ప్రముచ్యతే నాత్ర సంశయః । 'ఇమాగ్ రుద్రా'
 ఇతి మంత్రేణ దధి మధు పాయసాహుతీనాం ప్రత్యేకమయుతం జహాయాత్,
 ఇతి మంత్రేణ దధి మధు పాయసాహుతీనాం ప్రత్యేకమయుతం జహాయాత్,
 సర్వ భయాన్యుపశామ్యన్తి । అథశాన్తి కామః పూర్వోక్త విధినా మంత్ర
 సర్వ దేవన్యాసాదికం కృత్వా దేవమారాధ్య రుద్రవేదినం బ్రాహ్మణ మాచార్యం

కృత్వా స్వయంభు లింగమభిగమ్య తత్రాప్యనేనై వ విధి నారాధనం కృత్వా
 పంచామృతై స్నాపయిత్వా ప్రథమానువాకే నాజ్యాహోమం కృత్వా
 దేవం సంపూజ్య 'నమస్తే రుద్ర మన్యవ' ఇత్యేకాదశానువాకానాం జపం
 కుర్యాత్ । దారానూ స్రావయంస్తథా జపాంతే 'అగ్నివిష్ణో సజోషస—'
 ఇత్యేకాదశానువాకానా మేకమేకం జపేత్ । పునః పంచామృతైః స్నాపయే
 తతో దేవం సమధ్యర్చ్య భక్ష్యభోజ్యయుతం నై వేద్యం దత్వా చతురః
 పూర్ణ కలశాన్ పంచమృత్తికా పంచపల్లవ పంచరత్న యతాన్ అక్షత
 గంధ భూషాది భిరర్చయిత్వా సితవస్త్ర వేష్టితాన్ కృత్వా 'శంవోవాతః
 పవతాం' ఇతి శాంతిం ద్యాయన్ జప్త్వాభిషేకం కారయేత్ । శాంతిర్భవతి ।
 తతః స్వస్థోభవతి । ఆచార్యాయ సితవస్త్రయుగళం దేనుం కాంచనం దద్యాత్—
 బ్రాహ్మణాంశ్చ భోజయేచ్ఛాంతిర్భవతి, పునః శాంతః । 'మానోమహంతం'
 ఇతి మంత్రేణాశ్వత్థ సమిధామయుతం జుహయాత్ । ప్రతి సంవత్సరం
 యాత్రా యామయుతం జుహయాత్ । ఏవంకృతే ఆత్మీయస్య బాల స్త్రీ
 వృద్ధాతస్య శాంతిః । నమోభవాయ—, "నమోజ్యేష్ఠాయ—" ఇత్యే
 కాభ్యాం కుమార గ్రహాది గ్రస్తానాం భస్మాభి మంత్ర్య రక్షం కారయేత్ ।
 రాత్రౌ శిఖించ బద్ధీయాత్ కుమారాది గ్రహభయం నభవతి । 'మీధుష్టమ
 శవతమ—' ఇతి మహాభయే చోరభయేఽగ్నిభయే ప్రాణాత్యయేవా మనసా
 జపేత్ షేమేణాగచ్ఛతి । ఇమాగ్ం రుద్రాయ—, ఇత్యనేన సువర్ణ
 దూర్వాంకురైః శత సహస్రం జుహయాత్ । మహాజ్వరోపమాతే గతా
 యురపి దీర్ఘాయుర్భవతి । నమస్తే రుద్రమన్యవ—, ఇతి చతుర్విః
 ప్రత్యుచం యవ గోధూమగవీడుకజర్తిలానాం దిధి మధు మృతాక్తానామ
 యుతం జుహయాత్ । ఏకాదశ ద్వాదశ రాత్రేణవా వాయుముపశమయతి ।
 'అద్యవోచ దధివక్తా—' ఇతి సర్వరక్ష కర్తవ్యా । ఆతురేభ్యః సర్వపాన్
 సప్తాభి మంత్రితాన్ కృత్వా చతుర్దిశం ప్రక్షిపేద్దశదిక్షు రక్ష కృతాభవతి ।
 పదిగచ్ఛతోఽ సచ్చాంతి ముపగచ్ఛతి । సర్వపేణ బ్రహ్మరాక్షస భూత
 విశాచాదిభ్యో మోక్షయతి । 'యతారుద్ర శివాతనూ—' ఇతి ఋగ్యాంతి

మాతయా ప్రతిసరం సహస్రాబి మంత్రితం కృత్వా ఏకాదశ గ్రంథీన్ దత్త్వా
 బాలానాం గుర్విణీనాం చ హస్తే బద్ధీయాత్ । బాలగుర్విణ్యశ్చ సుఖే
 నవర్దంతే । యక్ష రాక్షసా ద్యుత్పాదనం చ । 'సహస్రాణి—' ఇతి రక్తవాస
 సారక్తోష్ణీష రక్తమాల్యాను లేపనై ర్దేవం సమర్చయేత్ । స్మశానే ఏకవృక్షే
 నదీపులినే చతుష్పథేవనేవా కార్పాస తండులం పరివేష్టితాం మహతై లాక్తాం
 స్మశానాగ్నౌ ప్రదీప్తేన యవపిష్టే నైకాదశాబి మంత్రితే సయక్ష రాక్షసాదేః
 రత్రోరపి ప్రతికృతిం కృత్వో రసికటు తై లేన ప్రతిమాం కృత్వా స్థాప్య
 దక్షిణభూమిభాగే ఏతై కేనశరే జ్ఞైకాదశ ప్రాణాయతనేషు విరోదయేత్ ।
 సహసాగతం సకలలోకగతంవా శత్రుముత్పాదయతి । 'నమోరుద్రేభ్య—'
 ఇతి మధ్యాహ్నౌ రుక్మకంటకై ర్జ్వహయాత్సర్వపై శ్చ హరహర్వా
 ప్రత్యాపత్తీరాష్ట్రే దేవయోనయః సపిశాచాశ్చ భ్రంశంతి భేదరీణాం ప్రీణాం
 యాతుదానానాంవా భస్మీభవతి । అదేమాః శాంతయః । 'ఇమాగ్ం రుద్రాయ—'
 ఇతి మంత్రేణ గవాముపమాతేగోష్ఠ మధ్యేఽగ్నిముప సమాదాయ వై కంకత
 సమిధామయుతం జుహుయాత్ । గవాం శాంతిర్భవతి । యావంతశ్చ
 తుష్టదాస్తావద్భ్య ఏవమేవ శాంతిలిధిం కుర్యాత్ । "నమస్తే రుద్రమన్యవ—"
 ఇత్యనేన గవాముపమాతే గోష్ఠమధ్యేఽగ్నిముప సమాదాయ వై కంకత
 సమిధాయయుతం జుహుయాత్ । పశ్వాదీనాం శాంతి ద్విగుణేన మహా
 శాంతిరితి । అథ శతృమారణ కామః పూర్వోక్తవిధినా మంత్రన్యాసాది
 కృత్వా దిక్పాలేభ్యో రక్తాదన బర్హీదత్వా, స్తుహిశృతం, —ఇత్యనేన
 షోడశోపచారాన్ కృత్వా రుద్రైకాదశినీ మేకాదశ కృత్వా జపితో పునః
 'స్తుహిశృతం—' ఇతి సహశ్రం జపేత్ప్రత్యహం సప్తరాత్రేణ శతృవినాశో
 భవతి । అథ కృత్వా ముత్పాదయతు కామః రక్తవాస సారక్తోష్ణీష
 రక్తమాల్యాను లేపనై ర్దేవ మర్చయేత్ । శ్మశానాంగణే లోహిత శలాకాః
 ప్రాదేశమాత్రా మహతై లాక్త లక్షం జుహుయాత్ । "ఉత్తిష్ఠ రక్తాంగి
 రక్తనేత్రే రక్తకేశి" కన్యాం తాంషీ ప్రమేవ రుధిరకుంటేన పూర్ణమాం
 సమాత్రేణ తర్పయేత్ । అన్యథా కర్తారమేవ హింసేత్ సాత్వరితాయంత్రితా

వదలి : “కంఠర్షయామి వదవా జ్ఞాయతేయది తైర్నిరోక్య స్థితత అభ్యుత్సాద
 యిష్యామి” ఇతి । తథాచై కైకస్య శరీరస్య గ్రామేనగరే గృహేచ
 ప్రయోగః । శాకం యశస్య ముపయోజ్య ముపోష్య ద్వాదశ రాత్రాణి
 లముభ్యోంగాని మహంతీతి అన్నహీనాని తులా పురుష చాంద్రాయణానాం
 మధ్యమ ఏవవికల్ప్య గ్రహణేత్వాచమ్య నిత్యాభి వాద్మావలంబినాన్యథా పతేత్
 ఇతి । “ప్రముంచధన్వన—” ఇతి షడ్విరాయుధ మభిమంత్ర్య సంగ్రామోప
 నీతః శత్రవః ఫలాయంతే । అభిముఖానావతిష్ఠంతే । దర్శకంటకానామ
 యుతం జుహూయాత్ । ప్రభూతః శత్రూయతే క్షత్రియాధిః । క్షత్రియో
 దివస క్రిధాగేన వై శ్యః షడ్భాగేన చతుర్భాగేన శూద్రః తథా చావ్యాహతం
 కర్మేత్వా చక్షతే । ‘వికిరిద విరోహితః’—ఇతి యదాశతృ భిరనేక పర్యాయ
 సుప్తశతృముఖే జుహూయాత్ । సర్వేవిభగ్న మనసో విముఖాశ్చత్రవశ్చ
 పలాయంతే । ‘నమోహిరణ్యబాహవ—’ ఇత్యనువాకైః కటుతై లాక్తానాం
 రాజాభి శంకితానాం సర్వపాన్ జుహూయాత్ । చక్రముత్పాదయతి । ఫట్
 కారేణ దేవస్యోపరిమాలామథో శిరామవలంబ్య సశిరసావస్త్రేణ రుధిర
 మాస్లావ్య త్రికటుకే నాభ్యజ్యదేవ కరాః గులినారేఖా ముత్పాద్య శత్రో
 ర్నామాను స్మరన్ జపేత్ । సబల సముదాయం శతృముచ్ఛాటయతి ।
 ఏనం కృత్స్నం గ్రామముచ్ఛాటయతి ఏకాహ్న । రాజానమహోరాత్రేణ
 సంపూర్ణ మగ్ధ దివనేన క్షత్రియం క్షపయతి । దివస క్రిధాగేన వై శ్యంచ
 తుర్భాగేన శూద్రం । తథా చావ్యాహతం కర్మేత్వా చక్షతే । ఏతత్సర్వం
 శౌనకోక్తం హేమాద్రౌ । అథమేరు తంత్రోక్తం । రాద్రీం ధారాంతతః
 కుర్యాత్ప్ర్యోచ్యతే తద్విధానకం । ‘నమస్తే’ రుద్రాగ్నా విష్ణూ ఇత్యధ్యాయ
 ద్వయేనచ । ఆవర్తనమితి ప్రోక్తం గంగాస్నాన ఫలప్రదం । ఆవర్త
 నాభిషేకంతు యః కుర్యాత్ప్రత్యహం నరః - తస్మైవదినజం పాపం
 దైవజంనాశ మాపున్యాత్ । సంధ్యావందనతః క్షీణం తచ్ఛేత్సాగ్నిగ్జన్మజం
 భవేత్ । ఏకః పాతో సమస్తేఽన్యహ్యనువాకః పరస్యచ । ఏవం భవాయ
 నమస్తేఽన్యః అగ్నా విష్ణూ తద్దైకకం । ఇయం రుద్రీ సమాఖ్యాతా రాద్ర

పాప నికృంతనీ । అనయా ప్రత్యహంయస్తు కుర్యాల్లింగాభిషేచనం । జన్మ
జన్మ కృతం పాపం వర్షమధ్యే ప్రణశ్యతి । రుద్రీభిరేకాదశ భిర్లఘురుద్రః
ప్రకీర్తితః । అనేన సిక్తం యైర్లింగంతేన పశ్యంతి బాహురీం । ఏకాదశభి
రేతైస్తు మహారుద్రః ప్రకీర్తితః । నిర్దనోధనమాప్నోతి మహాపాతక
నాశనః । అనేన విహితో హోమః సోమయాగ ఫలప్రదః । అనాదికారీదీ
క్షాయాం కరేపక్ష స్త్వయం మతః । ఏకాదశ మహారుద్రై రతిరుద్రః
ప్రకీర్తితః । అతిపాప హరోయస్మా ద్దృష్టాన్యానై వ నిష్క్రుతిః ॥

ఇతి మేరుతంత్రోక్తం విధానం సమాప్తమానీత్ ॥

—: న మ కం :—

— అథ తత్తన్మంత్ర ప్రయోగ విధానసహిత మహారుద్రాధ్యాయః —

ప్రారభ్యతే — ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ.

ఓం నమస్తే రుద్రమన్యవ ఉతోతఇషవే నమః

నమస్తే అస్తు ధన్వనే బాహుభ్యాముతతే నమః ॥

అథాస్య మంత్రస్య పురశ్చరణాదికం భూమః । కృచ్ఛం ద్వావశ
రాత్రం చరిత్వా ఏకాదశ సహస్ర మభిహిత దినాని నిరన్తరం జపన్ కృత
పురశ్చరణోభవతి । తతోనేన ప్రదక్షిణం నమస్కారం చ కుర్యాత్ ।
తతో దక్షిణామూర్తి సన్నిధావేకాదశ సహస్ర జపాదశేషం పాపంనశ్యతి ।
తతో లక్ష జపాత్ సప్తజన్మ కృతంపాపం నశ్యతి । నస్మిన్నేవ దక్షిణామూర్తి
సన్నిధావగ్నిం నిధాయ మృతపాయసం శ్రవయిత్వా స్వాగ్నౌ జుహూయాత్ ।
సాక్షదేవంపశ్యతి । తస్మిన్నేవ సర్వతోఽరత్నమాత్ర మగ్నికుండం
కృత్వా స్వాగ్నౌ కాపిలేన మృతేన శతసహస్రం జుహూయాత్ । గాణపత్యం
లభతే । అదైతయర్చా రాజ్ఞోవక్ష్యతే । లింగస్య దక్షిణతో అగ్నికుండం
విధాయ మథితాగ్నిం నిధాయ నిత్యవహ్నిజ్యేన దూర్వాభిః శుద్ధేన తండులేన
సమీసమిద్ధిః ప్రత్యేక మష్ట సహస్రం జుహూయాత్ । దేవస్య సన్నిధౌ
జపేదష్ట సహస్రం । దేవాలయ మభిమతః ప్రదక్షిణ మష్ట సహస్రం ।

శాంతమం దేవ సన్నిధౌ । ప్రణామ నమస్కారావప్యప్త సహస్రౌ । ఏతై ।
కర్మవిర్మగవానతి సుప్రసన్నో భవతి ॥

ద్యానం :—

శ్లో॥ అర్చ్య కృష్ణే ధనుషిజ్వలంతీం దేవీమిషుంధాస్వతి సందధానం ।
ద్యాయేన్మహేశీం మహనీయవేషం దేవ్యాయుతం యోధతనుం
యువానమ్ ॥ 1 ॥

ఓం యాత ఇష్టుశ్శివతమాశివం బభూషతే ధనుః ।
శివాయ రవ్యాయా తవతయానో రుద్ర మృదయ ॥

ఏతన్మంత్రం ద్వాదశ దినాని చరుభోజీజిపిత్యా కృత పురశ్చరణో
వినియోక్తుం యోగ్యో భవతి । అన్నార్ధీతత స్త్రీల తండుల యావకామలక
కల్కిమేకాదశ సహస్రం జుహుయాదన్నవానభి జాయతే । ఏతేన రాజా
దుర్భిక్ష నివారణార్థం తిలగుడ మిశ్రిత చరుణా స్వాగ్నో శత సహస్ర
మాహుతీః కారయేత్ । తతః సుభిక్ష మభిజాయతే రాజ్యే ॥

ద్యానం :—

శ్లో॥ ద్యాయేద్దేవం సుస్మితం స్యందనస్థం దేవ్యాసార్థం తేజసాదీప్యమానం ।
ఇష్విష్వా సాలంకృతాభ్యాం కరాభ్యాం కూటాకారం స్తూయమానం
సురాద్యైః ॥ 2 ॥

ఓం యాతే రుద్ర శివతనూ రమోరా పాపకాశినీ ।

తయాన స్తనువాక స్తమయాగిరి శంతాభిచాకశీహి ॥

అదాస్య మంత్రస్య పురశ్చరణమ్ ॥ హవిష్యాశీ త్రిరాత్రం జపనక్తుత
పుతశ్చరణో భవతి । అధైత్యయాగో శ్చాన్తిం కుర్యాత్ । గోష్ఠముద్యే సర్వతో
హస్తమాత్ర మగ్నికుండం విధాయ మధితేఅగ్నౌవై కంకతాపామార్గ
సమిదాం దధిమధు మృతాక్తానామయుతం జుహుయాత్ అథానే నై వాపరాంగో

శాంతి వక్ష్యమః । బ్రాహ్మణైర్ఘట జలమథి మన్త్రితం సర్వగన్ధానివాసితం
కృత్వా శత సహస్రం జపిత్యాగాః ప్రోక్షేత్ । గవాంశాన్తిర్భవతి ॥

ధ్యానం :—

శ్లో॥ స్మేరాననం దండ్రకలావతంసం గంగాధరం శైలసుతా సహాయం ।
త్రిలోచనం భస్మభుజంగ భూషణంధ్యాయే త్పశునాంపతిమీశితారం॥౩॥

ఓం యామిషుంగిరిశస్తహస్తే విభక్ష్యస్తనే ।

శివాంగిరిత్రతాంకురు మూహిగంఃసీః పురుషం జగత్ ॥ 4 ॥

శివే నవభసాత్వాగిరి శాచ్ఛావదామసి ।

యథాన స్సర్వ మిజ్జగద యక్ష్యగ్ం సుమనాఆసత్ ॥ 5 ॥

ఏతయోః పురశ్చరణ మేకవింశతి దినాని । నింతరం జపః । తతః
కృత పురశ్చరణ ఏతాభ్యా మకాల మరణ ప్రతిమాతం కుర్యాత్ । సిద్ధేన
బ్రాహ్మణేన రాజా కారయేదకాలమరణం నభవతి రాష్ట్రే । అభ్యాం తిల
వ్రీహి గోధూమ యవానాం దధి మధు ఘృతాక్తానాం లక్షం జుహహదేక
వింశతి దినాని । తస్మిరాష్ట్రే అకాల మరణ భయం నభవతి । నవభిర్ద్వినై రుప
ద్రవ్యా నశ్యంతి । అష్టాదశ భిర్ద్వినై రఖిలం జగదకాలమరణ ముపశమయతి ॥

ధ్యానం :—

శ్లో॥ సాంగ్రామికేణ వపుషా ప్రవిరాజమానం ధృవ్యత్పుర త్రయ తృణాశని
మందహాసం । దైత్యాన్ దిధిక్షు మచలేశ్వర చాపబాణిం ధ్యాయేత్పురారి
మమరౌ పురథాధిరూఢం ॥ 6 ॥

ఓం అద్యవోచ దధివక్తా ప్రథమోదై వ్యోభిషక్ ।

అహీగుశ్చపర్వాన్ జంభయ స్సర్వాంశ్చయాతు ధన్యాః ॥ 6 ॥

అథాస్య మంత్రస్య పురశ్చరణం । ఆర్ధకృచ్ఛంచరిత్యా తతః పరం
సంచ దినాని శాకమూల యవచరుభోజి దివా౭౭వశ్యకావిరోధేనతిష్ఠ
న్నిరంతరం జపస్కృత పురశ్చరణోభవతి । తతోనేన రాజా రజం

కారయేత్ . సర్వరక్షణం శ్వేత సిద్ధార్థ తందుల దూర్వాయ వై శ్చ సమైరాజ్య
 సితైతాత్మనోగ్నో మథితేవా నిత్యవదప్తసహస్రహోమః . విశేషే
 తార్ద్రాయాం దశ సహస్ర హోమః . తస్మిన్నేవ తిలగుడ యవపయో
 మిశ్రితచరణాఽష్ట సహస్రహోమః . రాజా దీర్ఘాయుర్భవతి . సర్వత్రకాలేచ
 దక్షిణాందద్యాత్ . దక్షిణాచ త్రివిధా . ఉత్తమ మధ్యమాధ మబేధేన .
 సువర్ణ నిష్ఠం దశ సహస్రం దక్షిణోత్తమా . పంచ సహస్రం మధ్యమా .
 త్రి సహస్ర మధమా . అధవా . త్రిశతముత్తమా . ద్విశతం మధ్యమా .
 నిష్కశత మధమా . యస్మిన్కర్మణి కర్మాంగం దక్షిణాతు విధీయతే .
 ప్రథమం దక్షిణాం దద్యాత్ . పశ్చాత్ కర్మాంగ దక్షిణాం . ఏవం సర్వత్ర
 కాలే దక్షిణాం దద్యాత్ . యద్వా . ఉత్తమా చతుష్షష్టిః . మధ్యమాద్వా
 త్రింశత్ . చతుర్వింశతిరథమా . ఐహిక కర్మకేమ ప్రతి పురుషం ఉత్తమా
 దాతవ్యా ఏకకర్మకే ఏకన్వైవ . అథాప్యదాహరన్తే . “అత్యల్ప దక్షిణో
 యజ్ఞో యజమానం శమయతే” ఇతి . రాజ్ఞాం తత్సదృశానాం చోత్తమా
 దక్షిణాదాతవ్యా . అన్యేషాం మధ్యమాదికా . “విభవే సతియో మోహన్న
 కుర్వాద్విధి విస్తరం . నై వతత్ఫల మాప్నోతి ప్రలోభా క్రాంతమానసః” ఇతి .
 దశ పురుషకర్మకే త్రిశతమ్ . ఆచార్యస్య ద్విగుణమ్ . ఆచార్యో
 భగవానేవేతి మన్తవ్యః . సర్వత్రైవం విధాదక్షిణాదేయా . తత్రాగ్నో
 మంత్ర కలశం నిదద్యాత్ . అగ్నేః పురోమంత్ర కలశస్థాపనం . సౌవర్ణం
 రాజతంవా కలశం స్థాపయేత్ . తత్రాగ్నో దేవమావాహ్య తత్సనిధౌ హోమః
 కార్యః . హోమాంతే కలశోదకేన రాజానం ప్రోక్షయేత్ . గురోరేవనిత్యం
 విశేషకారీ రాజాకృత రక్షోభవతి . అనేనైవా పరమపి వర్మిక పథంగచ్ఛన్
 కార్పాస బీజలవణ సిద్ధార్థానేకాదశ కృత్వోఽభి మంత్ర్యాయాందిశం
 గచ్ఛేత్తాందిశం వర్జయిత్వాఽన్య సుదిక్షు ప్రక్షిపేత్ . తతఃకుద్ధో జపన్
 గచ్ఛేత్ . వ్యాఘ్ర తస్కర బ్రహ్మరాక్షస యక్ష భూతాదిభ్యో ముద్యతే .
 అనేనైవాపరం రోగనాశనం ప్రవక్ష్యతే . ఆతురః సర్వపాన్ సప్తాభి మంత్ర
 తాన్కృత్వా శిథియాంబద్వా స్థాపయే దారోగ్యంస్యాత్ . శ్వేత సర్వపై

శేవంకృతైః కుమార గ్రహాదిభ్యో ముచ్యతే । నాగరం ఫలమాత్ర మభి
మంత్ర్య పయసిషిప్త్యా క్వాధయిత్వాఽఽత్మాగ్నవష్ట సహస్రం వాఽష్ట
శతంహుత్వా శేషంవిదేత్ । గర్భరోగానశ్యన్తి ॥

ధ్యానం :—

శ్లో॥ చంద్రార్ద్ర మాళిం కాలారింవ్యాశ యజ్ఞోపవీతినం ।

జ్వలిత్పావక సంకాశం ధ్యాయేర్దేవం త్రిలోచనమ్ ॥ 6 ॥

ఓం ఆసాయస్తామో అరుణఉత బ్రతుస్సుమంగళః ।

యేచేమాగ్ రుద్రా అభితోదిక్ష ।

శ్రితా వృహస్ర శోవైషాగ హేదఈమహే ॥ 7 ॥

ఆసాయోవ సర్సతి నీలగ్రీవో విలోహితః ।

ఉతై నంగోపా అదృశన్న దృశన్న దహర్యః ।

ఉతై నం విశ్వాభూతాని సదృష్టో మృడయాతినః ॥ 7 ॥

అదై తయోః పురశ్చరణార్థంచ కృచ్ఛ్రమేకం చరిత్వా పోడశదినాని
నిరంతరం జపేత్ । ఏతాభ్యా మనావృష్ట్యాం సత్యాం వృష్ట్యర్థం కార్యం ।
ఆర్ద్రాంతం ఆర్ద్రాదినా । బ్రాహ్మణాన్ పంచః ద్ధానా హుయతైః కార్యం ।
తేషా ముష్టిష వసన కర్ణ పేష్టన కణ్ఠాభరణ కరవణ్ణనాది దద్యాత్ । సిద్ధం
హోమద్రవ్యం తిల తణ్డూల యవానాం దధి మధు ఘృతాక్తానాం శత సహస్రం
జుహుయాత్ । వేతేస సమిధాం క్షీరాక్తానాం తద్వత్తేషాం పంచానామేకో
జపేచ్ఛత్సరో జుహుయులేకాదశ దినాని దీక్షిత్వాఽస్త్య దినే రక్తతామరనై
రష్ట సహస్రైః । ప్రత్యేకమారాధయేత్ । సకృజ్జపిత్వా కర్మకారేనవ్యా
వ్యత్యోవ స్పృశంశ్చవీక్ష్య సీతాఽన్యథా ప్రాయశ్చిత్తిథ వేదా సమాప్తేరగ్ని
రక్షక ర్తవ్యా । అవసానదినే భగవానాదిత్యో మహావృష్టిం ప్రముంచతి ।
వేతస పుష్పాణామయుతం జుహుయాత్ । సవితావరం దదాతి । ఉద్యంత
మస్తం యస్తమాదిత్యమేతాభ్యా ముపతిష్ఠేత కణ్ఠదమ్నోజరేఫిత్వా ఏతాభ్యా
ముభయకర పూర్ణజల మాదిత్యం అభిజపన్ ప్రక్షిపేత్ । ప్రతిదిన మష్ట

సహస్రం కృత్వా నవదినాని । తతస్సవితా మనఃకామమా సంవత్సరందదాతి
జపా పుష్పాణాం మద్వక్తానా మేకవింశతి సహస్ర జహాయాత్ । సవితుః
ప్రసాదాజ్జాతి స్మరత్వం లభతే । చతుర్వేది కురేజమి ॥

ద్యౌ నం :—

శ్లో॥ మందలాంతర్గతం హిరణ్మయం బ్రాజమానవపుషం కుచిన్మితం ।
చజ్జదీధితి మఖండ విగ్రహం చింతయేన్ముని సహస్ర వేదితమ్ ॥ ౧ ॥

ఓం నమో అస్తు నీలగ్రీవాయ సహస్రాక్షయ మీధుషే ।

అథోయే అన్య సత్వానో హంతేభ్యోఽకరం నమః ॥ ౨ ॥

అథాస్య మంత్రస్య పురశ్చరణమ్ । పంచ దశ దినాని హవిష్యాశే
నిరన్తరం జపేత్ । శివ సమీపే పశ్యేమ ద్వారాయే కుజ్జమరత్ని
మాత్రం సర్వతో విధాయ మథితాగ్నవర్కపుష్పైః అమావాస్యాయా
మారభ్య దశదినావధి పృత్యహం సహస్రం హుత్వా మృత పాయనం
దేవాయ నివేదయేత్ । సర్వార్థ నిర్దిస్యాత్ । అనేన చ పుత్ర కామానాం
క్రియావక్ష్యతే । పంచదినానిదీక్షిత్యా సమ్మోగాలయే నదీతరే గోషేవా
గృహ్ణీయాత్ । దేవాలయేచే దేవస్యోపరి అన్యత్రకుమ్మే ఆవాహ్యాతన్య
పశ్యేమభాగేగ్నిం సంస్థాస్య శమీ సమిధాం శమీ పత్రాణాం రథి మమ
మృతేక్తానాం ప్రత్యహ మేకాదశ సహస్రం జహాయాద్దినత్రయం పంచ
దినానివా దీక్షిత్యా కార్యం ప్రతిదిన మష్ట సహస్రం తదర్థ మష్టశతంవా ।
తామరస పుష్పాణ్యు పరివిన్యసేత్ । తదభావే పత్రంవా ఏవంకృత్వాఽన్య
దినే అష్ట సహస్రం తదర్థ మష్టశతంవా బ్రాహ్మణాన్ భోజయేత్ । ద్రవ్య
త్యాగం విశేషేణకుర్యాత్ । ఏకాదశ రుద్ర రూపోన్మోక్షయిత్వాతేషాం కించి
ద్వస్తు ప్రదాయ దక్షిణతో దేవనన్నిదౌ ఆచార్య మధికం భోజయిత్వా
దక్షిణాం దద్యాత్ । దక్షిణాప్యుప్త మీణాభూమిః ॥ మానమప్యుచ్యతే ।
నతారత్నిం దందేనాష్ట శతంకుజ్జలాయ సువర్ణమపి ప్రతిదినం పాదనిష్కం ।
తేనకుండలం విరూపా దాతవ్యం । కాన్యపాత్రమేకాగ్నే రేవమేవహి ।

ఏవం పుత్రకామీకృత్వా శమ్ముప్రదాపాక్షుత్రవాన్ తవతి యావద్దక్షిణా
భూమిస్తావద విచ్చిన్నా స స్తతిర్భవతి । అనంవత్సరాత్సిద్ధిర్భవతి । ఏతచ్ఛం
సప్తజన్మానాం సంబధ్యతే । తస్మాదబుక్షం కుర్యాత్ ॥

శ్లో నం :—

శ్లో॥ శరశ్చంద్ర ప్రకాశేన వపుషాశీతం ద్యుతిమ్ ।

ధ్యాయే త్సింహాసనాసీనముమయా సహితం శివమ్ ॥ 9 ॥

ఓం ప్రముఖృ ధవ్వన స్త్వముతయో రాత్రియోర్జ్వామ్ ।

యాశ్చతే హస్త ఇషవః పరాకాథగవోవప ॥ 10 ॥

అవతత్య ధను స్త్వగ్ సహస్రాక్ష శతేషుదే ।

నిశీర్యకల్యాణాం ముఖాశివోన స్సుమనాభవ ॥ 11 ॥

విజ్యంధమః కవర్దినో విశలోకాణవాగ్జిత ।

అనేసన్న ప్యేషవ ఆభుర్ధస్య నిషణ్ణతిః ॥ 12 ॥

అసాంతి స్యాణామృవాం పురశ్చరణమ్ । కృచ్ఛంచరిత్వాఽఽనం
సంకోద్య నవదినాని జపేత్ సిద్ధోభవతి ॥ ఏతాభిర్యుద్ధకారే భూపతేరాయు
దాన్యతి మంత్ర్య కుశకంటకానాం సహస్రం జుహూయాత్ । యుద్ధోపనీతాః
శత్రవో హీయన్తే ॥

శ్లో నం :—

శ్లో॥ ఉద్యద్భాస్కరకోటి ప్రకాశమాదీప్త దహనమూర్ధానం ।

ఠీషణ భుజ్జ్ఞ భూషంధ్యాయే ద్వివిదాయుధం రుద్రమితి ।

ద్వితీయస్య ధ్యానం ।

రుద్రం సురనియంతారం శూల ఖట్వాంగభారిణం ।

జ్వాలా మాలాస్పృతం ధ్యాయే ద్భుక్తానా మథయప్రదమితి ॥ 13 ॥

ఓం యాతే హేతిర్మీధుష్టమహంతే బభూవతే ధనుః ।

తయాఽస్మాన్విశ్వత స్త్వమయక్షియా పరిబుజ ॥ 13 ॥

నమస్తే అస్త్రాయుఽధాయానా తతాయధృష్టవే ।

ఉపాధ్యాముతతే సమో బాహుభ్యాం తవధన్వనే ॥ 14 ॥

పరితే ధన్వనోహేతి రస్మాన్ వృణక్తు విశ్వతః ।

అదోయ ఇమది స్తవాఽరే అస్మిన్నిధేహితమ్ ॥ 15 ॥

ఇతి వ్రథమోనువాకః ॥ 1 ॥

అదైతా సామృచాం పురశ్చరణమ్ । పూర్వోక్తానాంతి సృజామివ
కుర్యాత్ । ఏతాభిరపి సంగ్రామకాలే తైలమేకాదశ ప్రదీప సహస్రార్హం
ద్రోణ్యాం ప్రక్షిప్య తత్రదేవ మావాహ్య లోకపాలై స్సహరాధ్య స్పృష్ట్యా
తైలం నప్తదినాని ప్రతిదిన మష్టసహస్రం జనేత్ । తేనసిద్ధ తైలేన
ప్రదీపా నేకాదశ సహస్రమారోవ్య శత్రురాజ్యే ప్రత్యాసన్నే రాజానం
వినానేనానీః పురోగచ్ఛేత్ । దృష్ట్వా దీపజ్వాలాం శతృనేనా నాపతిష్ఠతే ।
ఏతత్ప్రభావా దేవశత్రవో వినశ్యన్తి । అన్యదపి ఏతాభిరేవా రాతినగరే
సిద్ధవేషధారణో బ్రాహ్మణాః శక్తాః మన్త్రసిద్ధాః శత్రోరభిచారం కుర్యుః ।
రాజాయదుపయుక్త్యేవస్తుత దేతాభిః స్పృష్ట్యా దృష్ట్వాచ స్పర్శన దర్శనా
యోగ్యం తన్ముఖచ్ఛృత్వా అభిచారోఽస్త్వీతి జపేయుః । మంత్రాంతేఽన్య
దపిశంకుంనిదాయనగరచతుదే దేవాలయే దేవరామే సాలభాతయోరన్య
తరస్మిన్నపి నగరాంగభూతే సహస్రాభి మంత్రితంభనేయుః । తన్నగరం
శంఖుకోపాత్సంవత్సరత్రయాన్నశ్యతి వ్యాధినా । ఏషం కారయితు
రాచార్యస్య రాజ్యసమందేయమితి । సర్వత్ర మంత్రప్రభావాత్సిద్ధ్యతి ।
ప్రమాణబుధ్యా కార్యమితి ॥

ధ్యా నం :—

శ్లో॥ ప్రణమదమరలోక మౌళిమాలా కుసుమరజోరుణపాదపద్మయుగ్మమ్ ।

అనవరత మనుస్మరేద్భవాన్యా సహజగతాం పితరం పినాకపాణిం ॥ 15 ॥

ఓం నమోహిరణ్యబాహవే నేనాన్యేదిశాం చ పతయే నమోనమో ।
 వృక్షేభ్యోహరి కేశేభ్యః పశూనాం పతయే నమో నమః ।
 స్పస్పింజరాయ త్విషీమతేపథీనాం పతయే నమోనమో ।
 బిభ్లుశాయ వివ్యాధినేఽన్నానాం పతయే నమో నమో ।
 హరికేశాయోపవీతినే పుష్పానాం పతయే నమో నమో ।
 భవస్యహేత్యై జగతాం పతయే నమో నమో ।
 రుద్రాయాఽఽతతావినే క్షేత్రాణాం పతయే నమో నమః ।
 స్ఫూతాయాఽఽహంత్యాయ వనానాం పతయే నమో నమః ॥ ౧ ॥
 రోహితాయస్థ పతయే వృక్షాణాం పతయే నమో నమో ।
 మంత్రిణేవాణిజాయ కక్షాణాం పతయే నమో నమో ।
 భువంతయే వారివస్కృతాయోషధీనాం పతయే నమో నమః ।
 ఉచ్చైర్ఘోషాయాఽక్రందయతే పత్తీనాం పతయే నమో నమః ।
 కృత్స్నసీతాయధావతే సత్వనాం పతయే నమః ॥ ౨ ॥

ఇతి ద్వితీయోనువాకః ॥ 2 ॥

అధై తస్యానువాకస్య పురశ్చరణం - ఆర్థకృత్ప్రచరిత్వా అష్ట
 సహస్రం చరుభోజీప్రసేత్ । తావచ్ఛంభోరాలయ మేకాదశ ప్రదక్షిణాః
 ప్రతిసంధ్యం కుర్యాత్ । జపసమాప్తౌ దేవమారాధ్య తత్సన్నితో బ్రాహ్మణా
 నేకాదశ భోజయిత్వా కృతపురశ్చరణోభవతి । తేనపూర్వం రాజ్ఞాంపక్షితే ।
 శత్రుజ్ఞాం మారణ కామోరక్త సర్వపాం నైలాక్తానయుతం జుహూయా
 దృశావృతాతేన కర్మణా శత్రవోనశ్యతి । సర్వపపిష్టమాదాయ దేవమనులిప్య
 శత్రునామ గ్రహణ పూర్వకంజపే దష్ట సహస్రం । ఏకాదశ రాత్రేణ
 శత్రుజ్ఞాం రాజ్ఞాం మహాజ్వరోజాయతే తేనైవతే నశ్యన్తి ॥ యద్దే
 ప్రత్యాసన్నే దేవస్యోపరిమాంజిష్టం పటసూరోప్య స్వయంకుద్ధోభూత్వా
 దక్షిణహస్తాం గుప్తేన ఏతద్గచ్ఛ త్యనువాకాంతే వదన్నష్ట సహస్రం పంచ
 దినాని జపేత్ । శత్రుజ్ఞాం రాజాస్థా నాద్గచ్ఛతి ॥ అథవశీకర్తు కామః

పాలాశశ్వత్థవై కంకణ పామార్ద్రాణాం మథుమృతాక్తానమయుతం జుహు
యాత్ । క్రమశోవర్ణ చతుష్టయం వశమానయతి । రాజ్యకామో రాజాకుముద
సాగంధికోత్పలానాం మధుయుత మయుతం జుహుయాత్ రాజ్యశ్రీయ
ముపతిష్ఠతే । శ్రీకామశ్చే త్సంకణానమయుతం జుహుయాత్ శ్రీమాన్భవతి ।
మేధాకామః సలాశపుష్పం కపిలాజ్యేనాక్తమయుతం జుహుయాత్ । మేధావీ
భవతి । శత్రూన్జేతు కామోజప మేకాదశ సహస్రం కుర్యాత్ । శత్రవో
విజితా భవంతి । ప్రతిదిన మష్టోత్తర శతమష్టావింశతీం వా ప్రదక్షిణ
నమస్కారాంశ్చ యావజ్జీవం కుర్యాత్ । ఇహలోకే సుఖీభూత్వాఽస్తే
తైలాన మాప్నోతి ॥

ధ్యానం :—

శ్లో॥ ముక్తాలంకృత సర్వాంగ మిందు గంగాధరం హరం ।

ధ్యాయే త్కల్పితరోద్మూలే నమాసీనం సహోమయా ॥ 16 ॥

ఓం నమస్సహమానాయ నివ్యాధిన అవ్యాధినాం పతయే నమో నమః ।

కకుభాయ నిషంగితే నైనానాం పతయే నమో నమో ।

నిషంగిణ ఇమధిమతే తస్కరాణాం పతయే నమో నమో ।

వంచతే పరివంచతేస్తాయూనాం పతయే నమో నమో ।

నిచేరవే పరిచరాయారణ్యానాం పతయే నమో నమో ।

సిమద్ధ్యోనక్తం చరద్భ్యః ప్రకృంతానాం పతయే నమో నమః ।

ఉష్ణీషితే గిరిచరాయ కులుంచానాం పతయే నమో నమః ॥ 7 ॥

ఇమమద్ధ్యో ధన్వావిభ్యశ్చవో నమో నమః ।

అతన్వానేభ్యః ప్రతివదానేభ్యశ్చవో నమో నమః ।

అయచ్ఛద్ధ్యో విస్మజద్భ్యశ్చవో నమో నమో ।

అన్యద్ధ్యో విద్యద్భ్యశ్చవో నమో నమః ।

అసీనేభ్యశ్చయానేభ్యశ్చవో నమో నమః ।

న్యపద్ధ్యో జాగ్రద్భ్యశ్చవో నమో నమః ।

స్త్రీభ్యోఽపి దావద్యుశ్చవో నమో నమః ।
స్సభాభ్య స్సభాపతిభ్యశ్చవో నమో నమో ।
అశ్వేభ్యోఽశ్వపతిభ్యశ్చవో నమః ॥ 8 ॥

ఇతి తృతీయోనువాకః ॥ 9 ॥

అదై తస్యానువాకస్య పురశ్చరణం । కృచ్ఛ్రచరిత్వా పంచసహస్ర
జపాత్కృత పురచ్ఛరణోభవతి । జనపదవ్యాధిషు సత్యరాజా శాంతి
కారయేత్ । సిద్ధైర్బ్రాహ్మణై రేకాదశభిరీశ్వరాలయే జపః కార్యః । పంచ
భిష్టః । పంచభిర్హోమః । ఏకో బ్రాహ్మణః తిలౌదనం ప్రతి నమస్కారం
కుర్యాత్ । శతసహస్రం జపః । ఏవంకృతేజనపద వ్యాధిర్నశ్యతి ।
వాహనానాం రోగే తిలపిష్ట మిశ్రాహ్మపై రాహుఃమాత్రైరేకాదశ సహస్ర
హోమాద్వాహనానాం సామాన్య వ్యాధిర్నశ్యతి । అన్యవ్యాధౌ వాహనవాసే
అపామార్గా తండులై రాజ్యమితై రిష్టసహస్రం జుహూయాత్ । తేషాం
వ్యాధిర్నశ్యతి । ప్రధానవ్యాధౌ కుద్ధతండులై రాజ్యసిక్తైః శంభోరాలయే
శతసహస్రం జుహూయాత్ । అమాత్యానాం రోగేఽపి దూర్వా పామార్గైః
ప్రత్యేక మష్టసహస్రం జుహూయాత్ । తేషాం వ్యాధిర్నశ్యతి । రాజవ్యాధా
వుచ్యతే । సిద్ధైర్బ్రాహ్మణై రేకవింశత్యాకారం । తేషామేకోబ్రహ్మ । రాజ
ప్రమాణం సర్వతోఽగ్ని కుండం కృత్వా । తత్రమథితాగ్ని మాదాయద్వంద్వం
భూత్వా జుహూయుః । తండుల తిలశ్యామాకనీవారా పామార్గ దూర్వాకమల
కింజల్కశుద్ధౌ దనాజ్యాని హోమద్రవ్యాణి సర్వంచగవ్యాజ్య మిశ్రంచ
భవతి । తాస్మాదగ్నికుండా దక్షిణపశ్చమతః కలశం జలపూర్ణం స్పృష్టైః
బ్రహ్మజపేత్ । అహలతిరపి సప్తనాదీ కాంతానిరంతరం । ఏవమమావాస్యా
ప్రభృత్య మావాస్యాంతం హోమః । అథరాజరోగ ఉదీర్ణశ్చే దుదయా
త్ప్రభృత్య స్తమయాద్ధోమః । నాదీకాహోమస్య దక్షిణా ప్రతిదినం ప్రతి
పుష్యమర్థనిష్కః । దివాహోమే తద్విగుణం । ఆచార్యస్య తద్విగుణం ।
కలజలేనప్రోక్షణం రాజోపభోగ్య ద్రవ్యేషు కర్తవ్యం । ఏవంకృతే రాజ
రోగో వినశ్యతి । అన్యదప్యుచ్యతే రాజరోగ వినాశార్థం నిత్యవదనేనాను

వాతేనకుక్లతందులై రాజ్యతిలమిశ్రితై రష్ట్రసహస్ర మాహుళయో హోతవ్యాః ।
 అనేనరాజా నిత్యం నీరోగోభవతి దీర్ఘమాయుశ్చభవతి । అన్యేషామపి
 రోగేసతి అనేనానువాతేన ప్రతి నమస్కారం తిలప్రీహయవై రాజ్యాత్తే
 ర్మధుసిక్తే రష్ట్రసహస్రం జుహుయాత్ తేషాంవ్యాధిర్నుశ్యతి । అనేనాను
 వాతేనాభిచారా ఉచ్యంతే । రాజాచాన్యతరస్య రాష్ట్రస్య రోగదాహుల్య మిచ్ఛన్
 నామ్నేవ వారాహాభిభిర్మాంనైః లక్షంహోమః కార్యః । రిపురాష్ట్రం
 సముద్ధిక్యాభిచారం కరోమిపట్స్వాహేతి । ఏవంమాంస హోమేన రిపు
 రాష్ట్రం ప్రజాశ్చ కుష్యంతి । అథవై కంకతసమిద్ధీ రక్తసూత్రవేష్టికాభిః
 శతసహస్రహోమః । అనేన శత్రోః మహాజ్వరోభవతి । పరరాష్ట్రజనై
 రుపభోగ్యం జలాదికం వస్తుస్పృష్టౌ వీక్ష్యవా శతసహస్రం జపంకుర్యాత్ ।
 యస్తద్వస్తు సంయుక్తేన సంవత్సరాన్నశ్యతి । స్మశానాగ్నా వర్కసమద్ధిః
 శతసహస్రం జుహుయాత్ । తేన శతృరాజనగరంవ్యాధినా నశ్యతి । అర్కా
 రణ్యం భవతి అనేనై వ చాముండాలయే దక్షిణాభిముఖో భూత్వా మాషతిరై
 నైలాత్తైః ఏకాదశ సహస్రం జుహుయాత్ । పరరాష్ట్ర ప్రజాచమసూరికాభి
 ర్పాద్యతే అనేనై వా పరముచ్యతే । పశ్చిమద్వారే శంభోరాలయే దేవస్య
 పాదపీ అగ్నిమపస్మారిణంస్పృష్టౌ సప్త సహస్రం జపేత్ । శతృరాజ్యం
 స్పృత్వా మంత్రాంతే ప్రజ్వలజ్వాలాప స్మారన్నితివదేత్ । ఏతేన రాజశత్రు
 రపస్మారీభవతి । అనేనై వ సర్వంపదగం రాజానం స్పృత్వా కుద్ధ తందుల
 కృత పిష్టై రాహుతిమాత్తైః శత సహస్ర హోమేన రాజయక్షోత్పద్యతే ।
 తేనై వనశ్యతిః ॥

అ థ ద్వా నం :—

శ్లో॥ రూపయవ్వన సంపన్నా మూర్తై వ వనదేవతా ।

పుష్టితా శోక పున్నాగ సహకార శిశూపమః ।

పంచవింశతి నక్షత్రో మాయూరకృత శేఖరః ।

అకలంక శరచంద్ర పూర్ణబింబ సమాననః ।

ప్రాంతేబద్ధ కపర్దాంతో వసానశ్చర్మ కోమలం ।
 సవ్యాపనవ్య విద్యుత కృతమాలా విభూషితః ।
 ధారాకదంబ పుంజేన నాభిదేశ వ్రలంబినా ।
 ఆజంఘప్రేక్షణీయేన ప్రేక్షణీయోఽపి శతృభిః ।
 భార్యాస్యవారు సర్వాంగీ వన్యాలంకార భూషితా ।
 ఆదర్శమూర్తి శోభానాం వన్యానామివ నిర్మలా ।
 తస్యాహస్తే ధనుర్ధత్వా శరమేకంచ నిర్మలం ।
 ద్విదీయ మంబ్యశిష్టం వామేన బాహునా ।
 సుగందిపుష్పస్తంభక మామ్రూ యామ్రూయ పాణినా ।
 వీజ్యమానోమన్దమందం నవపల్లవశాఖయా ।
 సమావృతో బాలకై శ్యశ్యభిశ్చాపి మనోహరైః ।
 గచ్ఛద్భిరగ్రతోద్భృష్టై ర్ధ్యుతవ్యో జగతాంగురైః ।
 ఏవంభూతో మహతేజాః కిరాతవ పురీశ్వరః ॥ ౩ ॥

ఓం నమ ఆవ్యాధినీభ్యో వివిధ్యంతీభ్యశ్చవో నమోనమ ।
 ఉగణాభ్య స్త్రుగ్హతీభ్యశ్చవో నమోనమో ।
 గృతేభ్యోగృతన పతిభ్యశ్చవో నమోనమో ।
 వ్రాతేభ్యోవ్రాత పతిభ్యశ్చవో నమోనమో ।
 గణేభ్యో గణపతిభ్యశ్చవో నమోనమో ।
 విరూపేభ్యో విశ్వరూపేభ్యశ్చవో నమోనమో ।
 మహద్భ్యః శుల్ల కేభ్యశ్చవో నమోనమో ।
 రధిభ్యోరధేభ్యశ్చవో నమోనమో రధేభ్యః ॥ ౪ ॥
 రథపతిభ్యశ్చవో నమోనమో ।
 స్నేనాభ్య స్నేనావిభ్యశ్చవో నమోనమః ।
 క్షతృభ్య స్సాగ్రహీతృభ్యశ్చవో నమోనమో ।

శ్రీకృష్ణార్పణం భువనాయ నమః ।
 కులారేభ్యః కర్మారేభ్యశ్చివో నమోనమః ।
 పుంజష్టేభ్యో నిషాదేభ్యశ్చివో నమోనమః ।
 ఇష్యుద్యో దన్వృద్భ్యశ్చివో నమోనమః ।
 మృగయుభ్యశ్చ నిభ్యశ్చివో నమోనమః ।
 శ్చ్యుభ్యశ్చ చిత్తిభ్యశ్చివో నమః ॥ 10 ॥ అనువాకః ॥ 4 ॥

అథస్యానువాకశ్చ పురిశ్చరణం । కృచ్చ్రం ద్వాదశరాత్రం తదర్దంచ
 కృత్వా నవ సహస్రం జపేత్ । తతః శివాలయేఽష్ట సహస్రం ప్రదక్షిణం
 కుర్యాద్ధ్య వత్ప్రదక్షిణసమాప్తిస్తావన్నిరంతరం జపేత్ । తథాకృత
 పురశ్చరణోభవతి । అత్రదినాదయోన ప్రేక్షితవ్యాః । యదారుచిస్తదా
 కర్తవ్యం । రాజయజ్ఞే వృత్తోమర్త్యః సిద్ధుర్ద్విజం వృత్తాశాంతిం కుర్యాత్ ।
 తతోవృతో విప్రః కారయితరగ్నో తద్యుహౌకదేశే కుండం బాహుమాత్రం
 విధాయ తస్యపురోవేదిం కృత్వా తత్రనవమటంజలపూర్ణం తంతువేష్టితం
 విదాయ దేవమననానువాకేన నావాహ్మ్య గంధాదిభిరభ్యర్చ్య గంధం కర్పూరం
 పుష్పం తామరసం ధూపం చశీరాదిదశాంగం దీపంసర్పిషాసమర్చ్య
 ఏకమారాధ్యాత్మానమపి తత్సమారాధ్యైకాదశదినాని దీక్షిత్యా కుర్యాత్ ।
 ప్రారంభదినే మంత్రపుష్పాంతం కృత్వా అనువాకే నైకాదశ కృత్వః ప్రతి
 మస్కారమాజ్యేన హుర్వా తత్సన్నిధావేకవింశతి సహస్రం జపేత్ ।
 తదా తత్ప్రభృతి యావదంతమగ్నిః సంరక్ష్యః తతోఽపిపరశ్వరః ।
 నిత్యకార్యం కృత్వా తిలలాజ దూర్వావీహి యవైరాజ మధుసిక్తే రేకాదశ
 కృత్వోఽనువాకేన హోమః । ఏవంత్రీణి దినాని ప్రతిదినం మధుసర్పిషా
 బాహుమాత్ । తతోద్వేదినే సప్తమాష్టమే అశ్వత్థాపామార్గహోమః
 పూర్వవత్ । తత ఏకదిన ముదయాత్ప్రభృతి అస్తమయమావశ్యక నిత్యా
 విరోధేన నిరంతర మనువాకం జపేత్ । తతో నవమే మధసర్పిషాహోమః ।
 దశమే ఉదయాస్తమయం జపేత్ । తతః సమాప్తిదినే అనేనానువాకే

నాష్టకహస్త కమల పుష్పైః ప్రతి నమస్కారం దేవమారదయేత్ । తతో
గోమారద్యైః బ్రాహ్మణ్యైః వ్రాతాది నిర్మోచన మప్రితివాచ్యం । దాసకారేఽష్ట
సహస్రం తదర్థం మష్టశతం వరాజ్ఞః । ఇతరేషా మష్టశతం తదర్థం
పంచవింశతి విష్కంబా । ఏవమేకస్య పృథగ్దానం । కర్మవక్షిణాదావహ్లా ।
ప్రతిదినమేకవిష్కంబం । తతోఽపి సర్వవక్షిణేతి దేనుర్దేయా । ఏవం సమాప్త్య
దేవం విసర్జయేత్ । దేవాలయదికర్తురేవం । తతో ముఙ్గజలేనతం స్నావయేత్
ప్రోక్షయేద్వా । ఏతేన రాజయక్ష్మేనశ్శక్తి । శంభు ప్రసాదాదేవదీర్ఘాయుర్
వతి । అనేనై వానుకేన మేహశాంతి రుచ్యతే । మేహవాన్ స్వాగ్నౌ మమ
సర్పితహ ప్రతి నమస్కారం నవ సహస్ర మాహుతీర్జుహయాత్ । మేహో
నశ్శక్తి । అన్యేషామపి కుష్మాదీనాం శత సహస్ర మనువాకం జపేత్ ।
వ్యధయోనశ్శాంతి । జ్వరాది సన్నిపాతే శక్తో బ్రాహ్మణోనభి మాత్రే
జలే స్తోతసి స్థిత్యా రక్తికమల మష్ట సహస్రం ఏవ నమస్కారం క్షిపేత్ ।
శేషేణ ద్యౌః గిరిజీ పూజాకర్తవ్యా । ఏవం తృతే మహాఽవరో నశ్శక్తి ।
ఘోర్వమనేన రాజయక్ష్మణో నిర్హరణ ముక్తం । ఘోరత్వాద్భ్రాహ్మణో
విద్వానేవ గురుర్భవే దన్యతా కలహ క్రియాభవతి । తస్మాదలోపః కార్యః ॥

తతో ధ్యానం :—

గ్లో॥ తస్మోద్భాసిత సర్వాంగం జటామండల మండితం ।

ధ్యాయే త్త్రిక్షం వృషారూఢం గణేశ్వరయతః హరం ॥ 4 ॥

ఇతి చతుర్థానువాకః.

మం॥ ఓం నమో భవాయచ రుద్రాయచ నమశ్శర్వాయచ ।

పశుపతయేచ నమో నీలగ్రీవాాయచ శివ కంఠాయచ నమః ।

కపర్దినేచవ్యుష్ట కేశాయచ నమ స్సహస్రాక్షయచ శత ధన్వనేచ ।

నమో గిరికాయచ శిపివిష్టాయచ నమో మీధుష్టమాయచేషుమతేచ ।

నమో హస్తాయచ వామనాయచ నమో బృహతేచ ।

వర్షీయనేచ నమో వృద్ధాయచ సంవృధ్వనేచ ॥ 11 ॥

నమో అగ్రియాయచ ప్రథమాయచ నమ ।

అశవేదా జిరాయచ నమశ్శీఘ్రియాయచ శీఘ్రాయచ నమ ।

ఉర్వారాయచ వన్స్వనాయచనమః ప్రోతస్యాయచ ద్వీప్యాయచ ॥12॥5॥

నమో జ్యేష్ఠాయచ కనిష్ఠాయచ నమః ।

పూర్వజాయచ పరజాయచ నమో మధ్యమాయచా పగల్పాయచ ।

నమో జఘన్యాయచ బుద్ధియాయచ నమస్యోభ్యాయచ ।

ప్రతి సర్వాయచ నమో యామ్యాయచ క్షేమ్యాయచ ।

నమ ఉర్వరాయచ ఖల్యాయచ నమః శ్లోక్యాయచా వసాన్యాయచ ।

నమో వన్యాయచ కణ్డ్యాయచ నమ శ్రవాయచ ప్రతిశ్రవాయచ ॥13॥

నమ అశుషేణాయచా సురథాయచ ।

నమ శ్కూరాయచా వభిస్తతేచ నమో వర్మితేచ వరూచినేచ ।

నమో విల్మినేచ కవచినేచ నమశ్శ్చుతాయచ శ్రుతసేనాయచ ॥14॥ 6॥

ఏతయోరనువాకయోః పురశ్చరణం । త్రిరాత్రంచరుభోజీస్యాజ్జపేదథ
విరంతరమ్ । ఏకాదశ దినాని కృత పురశ్చరణోభవతి । తతః కర్మోచ్యతే ।
ఏతాభ్యాశ్వేత కషల్తైః ప్రతి నమస్కారం మాసం లింగస్యోపరిక్షిపే
దేకాదశ కృత్వః । రాజ్యశ్రీర్వర్ధతే । బ్రాహ్మణా నేకాదశ భోజయేద్దేవస్య
దక్షిణామూర్తేః సకాశే । రాజ్ఞో జన్మదినే రాజాగ్నౌ మధితేగ్నౌవా అశ్వద్ధ
సమిధాం ఘృతాక్తానా మేకవిశతి సహస్రం జుహయాత్ । దూర్వాణా
మేకాదశ సహస్రం । ఏవం కృతేరాజ్ఞో జయాయుషీ వర్ధతే । ఏతౌ విజ
యార్థం మాసిమాసి శత సహస్రం జనేత్ । ఏతాభ్యాం సంగ్రామే ప్రత్యా
సన్నే రాజ్ఞో మహానస పక్వాన్నేన సోపదంతేన భక్తేన దధి మధు
ఘృతాక్తేన ప్రతి నమస్కార మేకాదశ కృత్వో హుత్వాశేషం నిలిం
భూమౌ నిధాయాదాయ జలమిశ్రం ప్రతినేనా మభి ప్రక్షిపేత్ । సానేనాఽ
చిరాన్నష్టాభవతి । ఏతాభ్యామేవ శుద్ధ తండులై రాజ్యసిక్తై రగ్నౌ హుత్వా
శేషం శత్రు మభిప్రక్షిపేత్ । సనష్టోభవతి । ఏతాభ్యామేవ రాజ్ఞః సర్వా

యదాని స్పృష్ట్యా సహస్ర మథి మంత్రయేత్ । తేషాం తేజో వర్ధతే ।
 ఏతాభ్యామేవ పరసేనాం ప్రక్షిపేత్ । సాసేనా చిరం సష్టాభవతి । ఏతాభ్యామేవ
 పరసేనా స్తంభ ఉచ్యతే । అర్క సమిద్ధిరాదిత్యం ప్రతి సమస్కారం
 శత సహస్రం జుహూయాత్ । “పరసేనా స్తంభం కరోమిస్వాహ” ।
 ఏవం కృతే శతృసేనా స్తంభితా భవతి । ఏతాభ్యామేవరాజ్ఞి సర్వాణి భోజ్య
 వస్తున్యథి మంత్రయేత్ । తాన్యమృతాని భవన్తి । ఏతాభ్యామేవ పరసేనా
 శోషణ మిచ్ఛన్ వక్ష్యమాణం కుర్యాత్ । హరిణ వరాహశశకపింజరి
 కలవింకమృగాణాం మాంసైర్నద్యం తరాలేకూద్రా నీతాగ్నౌ ప్రతిద్రవ్యం
 శత సహస్రం జుహూయాత్ । అపూపైరపి అహుతి మాత్రం లక్షం
 జుహూయాత్ । ప్రతి సమస్కారం “పరరాష్ట్ర ప్రజాశోషణం కరోమి
 స్వాహేతి” । ఏవంకృతే పరరాష్ట్ర ప్రజా శుభ్యన్తి । తేషాం దక్షిణాః
 నువర్ణ రజిత గో భూమి వస్త్రాదయ ఇతి రాజ్ఞామేవ ముక్తం । అన్యేషా
 ముచ్యతే । వన్ద్యానామన పత్యానా మేతాభ్యాం స్వాగ్నౌ ప్రతి సమస్కారం
 ఉమంబర సమిధాం దధి మధు మృతాక్తానామేకవింశతి సహస్రం జుహూ
 యాత్ । సమస్కార గణిత కలశై స్తంకు భిర్యేష్టితైః నవపటావృతైః
 జంభూర్జైః ప్రతి సమస్కార మభిషేకః । జపేదష్ట సహస్ర మేతాభ్యామేవ
 మహదేవ మభిషించేత్ । సప్తనాదికా మాత్రమేతా జపేత్పృథగ్గణ మష్ట
 సహస్రం కుర్యాత్ । ఏతాభ్యాం పిష్టపిండ మభిమంత్రియ ప్రాశయేత్ ।
 ఏతైః ప్రయోగైః కుదానాం రుద్రసమానః పుత్రోభవతి । త్రీ పుం సోరష్ట
 త్రింశ దష్ట చత్వారి శ ద్విషా దూర్వమపి ప్రయుంజానయోః పుత్రో
 జాయతే । యస్తుస్వవంశ కరోభవతి । శివభక్తోజాయతే । తస్యహస్తయోః
 కూలాంకోభవతి । ఏతాభ్యాం పుతపాయసం శ్రవయిత్వాఽష్ట సహస్రం
 జుహూయాత్ । తదాన్య జన్మని బ్రాహ్మణోజాయతే । ఏతాభ్యాం సూత్ర
 మభిమంత్రియ గర్భిణీహస్తే బద్ధీయాత్ । తథా గర్భనాశోనస్యాత్ । ఏతాభ్యాం
 కుమార గ్రహాది గ్రస్తానాం భస్మదూప రక్షంకారయేత్ । రాత్రౌచ శిఖాం
 బద్ధీయాత్ । కుమార గ్రహ భయం నభవతి ॥

ధ్యానం :-

శ్లో॥ గౌరీరరాంబులస్యర్థస్యర్థశైల శరావనం ।

ఇమ హస్తం రదారూఢం సరవరీతమం సమరేత్ ॥ 15 ॥

ఇతి పంచ పాదానువాకః ॥ 15 ॥

మం॥ ఓం సమో దుందుభ్యాయదాహవన్ద్యాయచ ।

సమో ధృష్టవేద ప్రమృశాయచ సమో దూతాయచ ।

ప్రహితాయచ సమో విషంగితేదేమ రిమతేచ ।

సమో స్తీర్ణేచ వేదాయుధినేచ సమః స్వాయుధాయచ ।

సుచన్యనేచ సమస్పృత్యాయచ వత్సాయచ ।

సమో కాట్యాయచ నీపాయచ సమో దూర్జాయచ ।

సమో న్యాయచ సమో నాద్యాయచ వైశంతాయచ ॥ 16 ॥

సమో కూప్యాయచ వట్టాయచ సమో వర్ణాయచ వర్ణాయచ ।

సమో మేఘాయచ విద్యుత్తాయచ సమో క్షుద్రియాయచాతప్యాయచ ।

సమో వాత్యాయచ రేష్మియాయచ ।

సమో వాస్తవ్యాయచ వాస్తుపాయచ ॥ 16 ॥

అస్యానువాకశ్చ పురశ్చరణం ॥ ఏకోపవాసం కృత్వాత్మనః శనం
జపేత్ । కృత పురశ్చరణో భవతి । అనేన చాక్షుర్జ్ఞాన కృతాను
అశ్వద్ధో దుంబర వటస్లక్ష సమిధోదరి మరుమృతాక్తాన్ జహంయూత్
తదా వశ్యాఃస్యః । మేధా కామః కపిలాజ్యం పంచ సహస్రం జహంయూత్ ।
మేధావీజాయతే । పుష్టికామోఽపూపైః సవ సహస్రం జహంయూత్ ।
ఆరోగ్య కామః ఖదిరాణాం సమిధాం దరి మరు మృతాక్తానాం జహం
సహస్రం జహంయూత్ । రూపకామోఽయతం చూతవర్ణవాన్ 12 మరు
మృతాక్తాన్ జహంయూత్ । శ్రీకామః కాంతారే ప్యాతాన కృతానాం మర్మ
కుండం ఐవిత్వా తత్ర మథితాగ్నో శ్వేతకషణానాం వత్సావ్యక్తానాం జహం
సహస్రం జహంయూత్ । సాక్షచ్ఛ్రియవత్ప్రతే । అపూర్ణ సహస్రం

విద్యయో యావద్భూస్తా వద్వర్తతే । కర్పాసపటకామస్తు కర్పాసబీజై ర్మ
 వ్యతైః అయితం జుహూయాత్ । అనేనకర్పాసపటా ఉపలభ్యంతే । దేను
 కామోగవాం ప్రజేహ్యతిమనువాకం జపన్ప్రవక్షీణమయితం కుర్యాత్ ।
 యువా జుహూయాత్ । మంశరం పుత్రం లభతే । అముష్కామో
 యాన్యాణాం పుత్రాక్తానాం ప్రతివర్షమయితం జుహూయాత్ । శతాయుర్వృథి
 విద్యాకామోశ్వతి సమిథా మాత్యాక్తానాం శత సహస్రం జుహూయాత్సర్వ
 విద్యాసాంగో భవతి । రాజ్యకామః సౌగంధికానాం మధ్యక్తానాం పంచలక్షం
 జుహూయాత్ । సప్రమానభిజాయతే । అథముక్త్యుపాయ ఉచ్యతే । తత్రాదౌ
 చాంద్రాయణం చరిత్వా ఏత మనువాకమేక వింశతి సహస్రం జపిత్వా తతః
 వరం పంచ సహస్రాస్త ప్రవక్షీణం ప్రాణాయామం కృత్వా తతః పశ్చా
 త్స్విగ్ధౌ శంఖు నిద్నౌ వలాశశ్వత్ సమిధా మచుఘ్నక్తానాం
 లక్షత్రయం జుహూయాత్ । తతః శంఖు ప్రసాదాన్ముక్తో భవతి । అన్యేచ
 తక్కులజాతా యావదీయం వృథివీతవద్వర్తతే ॥

ధ్యానం : —

శ్లో॥ జటాభిర్లంబమానభిః నృత్యన్తమథయ ప్రదం ।

దేవం కుచిన్మీలంధ్యాయే ద్వాద్యప్రుచర్య పరిష్కృతం ॥

మం॥ ఓం నమస్తోమాయచ రుద్రాయచ నమస్త్రామాయచా రుణాయచ ।
 నమశ్కణ్ణాయచ పశుపతయేచ నమ ఉగ్రాయచ భీమాయచ నమో అగ్రే
 మధాయచ దూరేవధాయచ । నమో హస్తేచ హనియ్యనేచ । నమో
 వృక్షేభ్యోహరి కేశేభ్యో నమస్తారాయ నమశ్కంభవేచ । మయోభవేచ
 నమశ్కంకరాయచ మయస్త్రరాయచ । నమశ్శివాయచ శివతరాయచ ॥ 17 ॥
 నమస్తీర్థాయచ కుల్యాయచ నమః పార్యాయచా వార్యాయచ ।
 నమః ప్రతరణాయచోత్తరణాయచ । నమ అతార్యాయచా లాద్యాయచ ।
 నమశ్శుష్పాయచ పెన్యాయచ ।
 నమస్సికత్యాయచ ప్రవాహ్యాయచ ॥ 18 ॥

నమ ఇరిణ్యాయచ ప్రపథ్యాయచ ।

నమః కిగ్గంశిలాయచ క్షయణాయచ ।

నమః కపర్దినేచ పులస్తయేచ । నమోగోష్ఠ్యాయచ గృహ్యాయచ ।

నమస్తల్పాయచ గేహ్యాయచ । నమః కాట్యాయచ గహ్వరేష్ఠాయచ ।

నమోహదయ్యాయచ నివేష్ఠాయచ ।

నమః పాగ్ం సవ్యాయచ రజస్యాయచ ।

నమశ్శుష్కాయచ హరిత్యాయచ ।

నమో లోప్యాయచో లప్యాయచ ॥ 19 ॥

నమః ఊర్వాయచ సూర్యాయచ । నమః పర్ణాయచ పర్ణశద్యాయచ ।

నమోప గురమాణాయచాదిఘ్నతేచ । నమ అక్ష్విదతేచ ప్రక్ష్విదతేచ ॥

అదాన్య మన్త్రస్య పురశ్చరణాదికం భూమః । కృచ్ఛ్రద్వయం
చరిత్వాదౌ పంచశతం జపే త్కృతపురశ్చరణోభవతి । పూర్వాం రాజ్ఞా
ముచ్యతే । రాణాయదాసామ్రాజ్యమిచ్ఛతి తదావక్ష్యమాణం కుర్యాత్ ।
కాలోవసంతః దేశోగిరః శర్వాలయః కాంతారంవా తత్రాలయేవాదేవస్య
సన్నిధౌ బ్రాహ్మణైః కార్యసిద్ధిం వాచయిత్వాతాన్ సంపూజ్య ప్రారంభః ।
అర్ధాయామమావాస్యాయాంవాతయోరన్యతరస్యాం ప్రారంభః । బ్రాహ్మణాన్
మంత్రసిద్ధాన్ గృహ్ణీయాత్ । యద్వా అచార్యః సద్యః కర్మసిద్ధిం కుర్యాత్ ।
అచార్య ఇతి కల్పవిత్సిద్ధిఉచ్యతే । సయదావదేత్ తథా సిద్ధిర్భవతి । తత్ర
సద్యసిద్ధిరుచ్యతే । బ్రాహ్మణాస్తస్మాదాచార్యాత్సం శుద్ధాన్మంత్రమాదాయ
పంచదశదినాని నిరంతరం జపేయం । తతః కర్మయోగ్యా భవంతి । ఏవం
సిద్ధేర్హోమః కార్యః । ప్రతినమస్కారమాహుతి ప్రక్షేపః । హోమద్రవ్యాణి ।
తిప్రీహీయవాదయః సాజ్ఞాః । హోమకాలా ఉచ్యంతే । ఉదయాత్పృథ్వి
త్యాస్తమయ మనవరత మేకాదశ ద్విజై త్రింశద్దినానికారయేదేవం । హోమ
కర్తృభ్య ఉత్తరీయాదయోపాత్రేణ దాతవ్యాః । అచార్యస్యాపి కుండలా
దయః । హోమాగ్నేరుపరిసర్పిః పాత్రం సదా ప్రోతోభవేదణుదారమేవం

కర్మయావత్స మాప్యతే తావద్దేవస్యాపి ప్రతిదిన మష్ట సహస్రం భోజనం
 కార్యం । బ్రాహ్మణానపితావతః ప్రతిదినంభోజయే దంత్యదినే నిత్యా
 ద్విగుణమ్ । ఆచార్యో భగవానేవేతి మంతవ్యం । ఆచార్యస్య సారభూతా
 భూమిర్దాతవ్యా । ఋత్విజా శతం శతం నిష్కాస్తదర్థార్థవా దక్షిణాదాతవ్యా ।
 తద్విగుణ మాచార్యాయేతి । తత్ర శివపూజాయాం గన్ధఃకర్పూరమిశ్రితః ।
 కమలాని పుష్పాణి । ధూపః కర్పూర మిశ్రితో గుగ్గులః । దీపోగవ్యాజ్య
 ఇతి । నైవేద్యంతూక్తం । ఏవం రుద్రారాధనం ప్రతి సంవత్సరం కార్యం ।
 ఏవమారాధనాద్రాజా సమ్రాట్ భవేత్ । రాజానోయే సాగరమధ్యస్థానే
 రుద్రరూపైర్హస్యమానా భవంతి । ఇహ సర్వాంభువం భుక్త్వాంతే రుద్రరూపై
 రనుగుణ్యమాణః శివపురంప్రజేత్ । తత్ర రుద్రరూపీ భూత్వా ల్పాయుతం
 శివపురే భోగాం న్సుక్త్వా సప్తద్విపాధిపతీ రాజా శివభక్తో జాయతే । తస్య
 కరయోః పినాకాంకో భవతి । తేనాంకేన రుద్రారాధనకారీత్యవగంతవ్యం ।
 అన్యస్యాపి యస్య రాజ్ఞోహస్త యోరంకోభవతి సోపి రుద్రారాధన కారీత్య
 వగంతవ్యః । ఏవ మేకాదశ బ్రాహ్మణైః ప్రతి సంవత్సరం రుద్రారాధనం
 కర్తవ్యం । అత్యైవా వరముచ్యతే । రాజా శతృనాశ కామః అఙ్గకేన
 బ్రాహ్మణేన కారయేత్ । శత్రుం రాజానం మహాఖదిరరూపిణం కృత్వా
 కస్మిం శ్చిద్వివిక్తేదేశే జలపూర్ణకుంభే దేవతామావాహ్య తత్సన్నిధావగ్ని
 మాదాయ శమీసమిద్భిః సకంఠకాభిః రుధిరాక్తాభిః శత సహస్రం
 జుహూయాత్ । రుధిరం చ బైదాలం ప్రశస్తం భవతి । తతస్తద్రూపం
 ప్రత్యంగం రోహశఃఖుభిః ప్రతిసమస్కారం భాసయిత్వా । తదుపరి రాజా
 స్వపాదంవిస్యనేత్ । విన్యాసకాలే గురుర్జపేత్ । తతోరాజా బ్రాహ్మణానాం
 శతం భోజయ త్తతోదేవం విసర్జయేత్ । ఏవం కృతే వరరాజా సంవత్సర
 త్రయాన్నష్టో భవతి । అన్యచ్ఛతదేవరూపం సశృణులం కృత్వా పూర్వవ
 ద్దోమః । తతోరాజా చిరాచ్ఛృణోతీ రాజవశ్యత్వంప్రజేత్ । అన్యదపివక్ష్యతే ।
 శతృరాజనగరే కృత్రిమ వేషధారిణో రాజపురుషాః సబ్రాహ్మణాః సిద్ధాః
 ప్రవిశ్య చతుష్పదేషు చైత్యేషు దేవాలయేషు రాజసభాసురాజద్వారే చ రోహ

శంకూనపితా శృతసహస్రాభిమంత్రితాస్కృత్వా గుప్తాన్యసేయుః । తతో
 తస్మాభిమంత్రితం సర్వతో క్షిరేయః । జలమపివికిరేయుః । ఏవం కృతే
 తత్పురమానంవత్పుర త్రయాన్నిష్ఠం భవతి । తత్కృతిరబదర్యాదయో వన
 స్పతయోరోహతి । తతో విమృతవేషాః పరరాజపుర జలాశయేషు కంఠ
 ప్రమాదే జలేతః కుర్వంతః సూర్యాభిముఖాః అష్టశతదినాని ప్రతిదిన మష్ట
 శతగుణం జపేయుః । జపకాలే భగవతో హోలాహుమేవ కరాభ్యా మభి
 మంత్రితయేయుః । ఏవం కృతేరజ్జలపాయినో వాహనాదయో విషదష్టా ఇష
 నశ్యంతి । ఏవం కుర్వంతో విద్వాంసో గుప్తమేవకురు్యుః । సౌత్యక్షేణ
 రాజభయం సద్యోజాయతే । అతిపవ గుప్తమేవకార్యమితి । ఏవం కర్తూణాం
 రాజ్యాసమా దక్షిణాస్యాదితి ॥

తతః ద్యానం :—

శ్లో॥ ఏనాకపాణి భూతేశముద్య త్సూర్యాయుతద్యుతిః ।

భూషితః భుజగైర్ద్యాయేత్ కంఠే కాలం కపర్దినం ॥ 14 ॥

ఓం నమోవఃకిరితేభ్యో దేవానాగ్ హృదయేభ్యో నమో విక్షిణకేభ్యో
 నమో విచిన్వత్కేభ్యో నమ అనిర్హతేభ్యో నమ అమీవత్కేభ్యః ॥ 20 ॥ 9

అథాస్య మంత్రస్య పురశ్చరణం । పరాకం చరిత్వా చత్వారిశ
 త్పహస్రం జపేత్ । కృతపురశ్చరణో భవతి । మంత్రకోధనార్థం గురు
 సన్నిధౌ అష్టసహస్రం జపేత్ । తతః కర్మయోగ్యో భవతి । అనేన
 మంత్రేణ దుస్సాధ్యం కించిన్నవిద్యతే । మంత్రప్రభావాత్సర్వం సంపద్యతే ।
 అనేనకామ్యం కర్మోచ్యతే । దేవస్య దక్షిణామూర్తే స్సన్నిధౌ ఆత్మాగ్నౌ
 మథితాగ్నౌ వాలాజతిలానాం లక్షం జహూయాత్ । సువర్ణముద్భవత్యతే అపా
 మార్గవేణుబీజయవానాం దధి మధు మృతాక్తానామయుతం జహూయాత్ ।
 స్వర్ణసహస్రముత్పద్యతే । కన్యాకామో గుగ్గులేన స్వేష్ట కన్యా సమాకృతిం
 కృత్వాతామసలభ్య పంచసహస్రం జప్త్వా తతస్తాంచిత్వా షట్సహస్రం
 జహూయాత్ । సర్వాభరణభూషితా ఇష్టాం కన్యాం లభ్యతే । పద్మోత్పల

కుముదానాం లక్షం జుహూయాత్ । తస్య రాజ్యలక్ష్మీః ప్రత్యక్షా భవతి ।
 ఫలాశాంకురాణాం పయోక్తానాం లక్షం జుహూయాత్ । యక్ష రాక్షస భూత
 ప్రేత పిశాచాదయో దృశ్యానువశ్యాశ్చ భవంతి । మహాకాంతారభూతలేగ్ని
 కుండం విధాయ మధితాగ్నౌ బిల్వఫలానామయుతం జుహూయాత్ । పత్రాణాం
 ముష్టిమాత్రాణాం మృతాక్తానాం పంచసహస్రం జుహూయాత్ । బిల్వఫలా
 కారం సువర్ణముత్పద్యతే । స్పర్శకావేదీపిణ్డో భవేత్ । సార్వభూమసుతార్థీ
 దేవస్యోపరికుభ్రాణి కమాలానిగవ్యాజ్యాక్తాని లక్షం జుహూయాత్ । సార్వ
 భౌమః పుత్ర ఉత్పద్యతే । శమీసమీధాగ్రసతః శివభక్తం పుత్రం లభతే ।
 శ్వేతచ్ఛారఫలచూర్ణం రాప్యపాతేనిధాయకాపిలేన సర్పిషాలోధ్యాయతాభి
 మంత్రితం కృత్వానేవేత । స్వయం కవిర్భవతి । ఉదుంబరసమిధాం దధి
 మధుఘృక్తానామయుతం జుహూయాత్ । మహాభోగ్యభిజాయతే । మనోజవ
 మిచ్ఛన్ జాగరణకుర్యాత్ । పురశ్చరణమపి విశేషేణ భవతి । సాంవత్సరికం
 పృచ్ఛించరిత్వాత్మానం సంశోభ్యతతోఽష్టాదశదినానిచ రుకాశమూల ఫలా
 హరీనిరంతరం జపేత్ । అంతరాబుద్ధిపూర్వం స్వప్నోనసాద్య బుద్ధిపూర్వంతు
 స్వప్నేస్వాత్మా జపేత్ । తతస్తదంతే మంత్రానువశార్థం గురవే స్వర్ణనిష్క
 పంచకం దద్యాత్ । పశ్చాత్పంచాశత్సహస్రం గురుసన్నిధౌ దేవసన్నిధౌవా
 జపేత్ । తతస్సాక్షాదుమాపతీ రుద్రః ప్రత్యక్షోభవతి । తత్ప్రసాదాత్స్వయం
 మనోజవీ భవతి । యంయందేశ మభికామయతే తతంతేశం గురుంచ స్మృత్వా
 మంత్ర మష్టశతమావర్తయేత్ । తద్దేశగామీ భవతి । ఏవం మనోజవప్రకార
 ఉక్తః తతోఽదృశ్యప్రకార ఉచ్యతే । అత్రాపి పూర్వవత్పురణశ్చరణ మదృశ్యా
 వశ్యకాలే లోహితం చందనం కపిలాపయసా సంక్లిద్య తత్తోదమశ్వద్ధపత్రే
 నిధాయ సంస్పృశ్యాష్ట సహస్రం జపేత్ । తతస్తేనాత్మాన ముపలిప్య దేవం
 స్పృష్ట్యా స్మృత్వా ప్రాణాయామం ధారయేత్ । తతఃకేనచి దదృశ్యోభవతి ।
 రాజవశ్య కామోలోహిత చందనక్షోదమయుతాభి మంత్రితం కృత్వా తంతువే
 ష్టితాం గులికాం కృత్వా నిత్యవద్రాజగృహప్రవేశే స్వలలాటేధారయిత్వా ప్రవి
 శేత్ । రాజా రాజపురుషాశ్చవశ్యా భవంతి । యంయంనాశయితు మిచ్ఛేత్తస్య

తస్య నామగ్రహణపూర్వక మయుతమేకపాదో భూత్వా దేవస్య సన్నిధౌ
 జపేత్ । సంవత్సరాన్నశ్యతి । దేవస్య దక్షిణామూర్తే సన్నిధౌ నిత్యమష్ట
 శతం జపేత్ । రాజపురుషేభ్యో భయం నవిద్యతే ॥

ధ్యా నం :—

శ్లో॥ విశ్వతఃపాణిపాదాబ్జం విశ్వతోక్షి శిరోముఖం ।

జ్వలంతం విశ్వమావృత్య తేజోరాశిం శివం స్మరేత్ ॥ ౧ ॥

మం॥ ఓం ద్రాపే అన్త సస్పతే దరిద్రం నీలరోహిత ।

ఏషాం పురుషాణామేషాం పశూనాం మాతేర్మాత్రోమో ఏషాం

కించనామ మత్ ॥

అధాస్య మంత్రస్య పురశ్చరణం । ఏకాహముపవాసం కృత్వా యుతం
 జపేత్ । కృతపురశ్చరణోభవతి । కపిలాజ్యేనార్ద్రాయామయుత మాహుతీ
 ర్జుహుయాత్ । కృతధనోభవతి । జ్వరే సన్నిపాతే తస్య శిరస్తో దూర్వా
 గ్రాణాం పంచ సహస్రం జుహుయాత్ । తస్మా జ్వరాన్ముక్తో దీర్ఘాయుశ్చ
 భవతి । అభిచార మోక్షకామావై కంకతానామ యుతం జుహుయాత్ ।
 తస్యాభిచారేభ్యో భయం నవిద్యతే । ఉదుంబరతిలానామయుతం జుహుయా
 త్సర్వ భూతేభ్యో భయం నవిద్యతే । గ్రామనగర మధ్యేఽగ్నిముప సము
 దాయ తత్రఘృతాక్తతిల పిష్టానామయుతాని జుహుయాత్ అశ్వద్దదశేష
 బలిముపహరేత్ । అధావప్యష్ట సహస్రం జుహుయాత్ । తస్యరుద్రో
 బై రవరూపీ భూతై స్సహస్వయం దృశ్యోభవతి దృష్ట్వా యదిచలే దున్మాదీ
 భవతి । అచలస్య తస్యమహ సిద్ధిర్భవతి । ఆపది తద్రూపం స్మరే
 దాపద్యుశ్చ ముక్తిర్భవతి ॥

తతో ధ్యానం :—

శ్లో॥ అగుల్పాసిత కంచుకోడ మరుకాశ్లిష్టోలసక్కుంతలీ ।
 శూలీకుండలిత శ్రీవాః సతిలకోమందం క్షణన్నపురః ।
 శ్రీమన్నిర్మల దంతపంక్తి కిరణః శ్వేతాయమాననో ।
 దేవో భైరవవేష భూషిత వపుర్ధ్యయో మృదానీపతిః ॥

మం॥ ఓం యాతే రుద్ర శివాతనూశ్శివా విశ్వాహభేషణీ ।
 శివా రుద్రస్యభేషణీ తయానో మృదణీవాసే ॥

అథాతస్య మంత్రస్య పురశ్చరణం । అష్టశత ప్రాణాయామాన్
 కృత్వా పంచ సహస్రం జపేత్ । కృత పురశ్చరణోభవతి । అనేన కేవలం
 గర్భరక్ష విధాతవ్యా । నాన్యత్ । వ్యక్తేగర్భే తృతీయో మాసిరజం కుర్యాత్ ।
 రుద్ర మస్త్ర సిద్ధేన బ్రాహ్మణే నతదభివృద్ధౌ స్వవిభవానుగుణ మలంకృత్య
 శంఖమివ తంనమస్కృత్యాత్ । సాదుగర్భే ఆసాధవోన ప్రేక్షితవ్యాః
 యదాపిరుచిర్భవతి తదైవ కర్తవ్యం । రాజో గృహాంతరాశే విచిత్రే ఆర్వాక్
 ఆర్వాగ్వామిద్వయం స్వీకృత్య ద్వజాద్య లంకారై రలంకృత్య మంత్ర
 ద్వయేన ప్రస్థ శుద్ధ తందులైర్వి కీర్య తస్మిన్నగ్ని కుండం వేదికాంచ
 కృత్వా వేదికాయాం సాధారణ ఘటస్యోపరి మహానేన మంత్రేణ స్వర్ణ
 పుష్పేణ శంఖ మావాహ్య తస్మిన్నర్వాగ్గామి ద్వయేన కలశాన్ బిందు
 యుక్తాస్తంతువేష్టితాన్ స్వర్ణ గర్భాన్ శరావ సహితాన్ సముద్రగామీనదిజల
 పూర్ణాన్నవపజచ్చన్నాన్నిదాయ తస్మిన్మధ్యేజల పూర్ణం ఘటమేక మాద్భ్రాది
 దివసగణనె సువర్ణేనాన్యత్ర నవరత్నపూర్ణం కృత్వా త్రీణినీ రఘుచె ప్రక్షిప్య
 మహర్ష్యవసనైః ప్రచ్ఛాద్యసుస్థిరాన్ కృత్వా దేవస్యారాధనం గంధలేపః ।
 శ్రీకంఠం తామరస పుష్పం శీతారిధూపం దీపం యావదంతం సర్పిషా
 సర్వత్ర కర్పూర మిశ్రమేవ మారాధ్య తత్ర నన్నిదా పుపస్థాన మంత్రం
 జపిత్వా తతఃపట సంస్కార మంత్రేణ హోమం కుర్యాత్ । హోమద్రవ్యంచ
 తిల దూర్వాగ్రలా జతులస్య శీర దధి మద్వాజ్య సన్యుక్తం జుహయాత్ ।

తతో హవిః పూజా । అర్వాక్ ప్రస్థ తందుల పక్కం హవిః తేనాగ్నో
 హోమం కుర్వాత్ । తేన మంత్రేణ హోతవ్యం తతో గంధ వాసం యుగ
 యుక్తం దద్యా దుద్దేశతో వాన్యో భుంక్తే తదేవ గుర్వోః సంభవన్ । ఏవం
 సాయంతిద్యుగంచ స్వీష్టా జపే దాచార్యః । తత్ర నిత్య వద్వత్త పరిపృత్తిః
 వసనోత్తరీ యేచభవతః । ఏవమర్వాగ్ద్వయం పూజా । బ్రాహ్మణానపితా
 వంతో భోజయేన్నిత్యం । ఏవం విధానస్య రాజ్ఞి ఏవ శక్తిః । ఏవం కృతే
 నదపిత్యయో యుష్మద్భవేత్ । గర్భపాతోన విద్యతే । సర్వం గంధాదన్య
 దుపదే శతః । ప్రదానం । హోమదేశం స్త్రీ కూద్రానప్రవేశయః ।
 నపాఖండాదయో వై దికిత్వా న్మంత్రస్య । అంత్యదినే స్నానం । తద్దండ
 దాన రూపేణ దద్యాద్గురవే । తతః కుమార గ్రహార్థం గణపూజాః కుర్వాత్ ।
 తదపిత్య మాయుష్మద్భవతి । యథేదం ప్రసంగో దన్య దుచ్యతే । కన్యార్థి
 లభతే కన్యాం హుర్వాలాజాన్ పుత్రాప్లుతాన్ । అపామార్గ సమిద్దోమైర
 లక్ష్మీం నాశయేద్దురః । సర్వ కల్మషనాశాయ జుహూయాచ్ఛ తిలాహుతీః ।
 బ్రాహ్మణా దీన్వశే కుర్వాత్ హుర్వాఖదిర సంభవన్ । సితం కైర్నీల
 పీతైః సూతైః సంవేష్టితాన్ క్రమాత్ । లక్షం హుత్వా మృతం సర్వాన్
 కామానప్నోతి సాదరః । జుహూయాద్వత్త కామస్తు కుసుమైః కుముదాదిభిః ।
 యద్వర్ణం జుహూయాత్పుష్పం తద్వర్ణం వత్తమాపున్నయాత్ । వృష్టికామః
 కుతాదేశే గోమయేనో పరేపితే । రక్తద్రవ్యేణ తత్తైర్వివ మండలం పరిలేఖ
 యేత్ । మండలస్య పురస్తాత్తు నవకుంభం నిదాపయేత్ । సూత్రేణ వేష్టితం
 సమ్యక్ పూరితం గంధవారిణా । అవాహయే తతః । పయసా జుహూయా తత్ర
 శతమష్టోత్తరం బుధః । ధ్యాయన్నే కాగ్రధీః సూర్యం జపేన్మంత్ర సహస్రకం ।
 ఏవం కుర్వీత సప్తాహం ద్వాదశాహ మధాపివా । తతః ప్రసన్నో భగవా
 న్మహ వర్షం ప్రముంచతి । అహోరాత్ర ముపోష్యైవ పుత్రకామః కుచి
 వ్రతః । పాయసంజుహూయా దగ్నావష్టోత్తర శతాహుతీః । ఋతుస్నానతాం
 తతోభార్యాం కుచివస్త్రామలంకృతాం । భోజయేద్దుతశేషంతు జపనష్టాశతం
 బుధః । బ్రాహ్మణాన్ భోజయేద్వైవకారయే త్వస్తివాచనం । తతః పుత్ర

మాప్నోతి తేజస్వీసమనామయం । అనిష్ట దర్శనేచైవ తథా దుస్వప్న
దర్శనే । అభిచార కృతైర్దోషైః కలశ్శ్చైవ సమావృతే । విగ్రహాదుప
సర్గేచ భయేచ సముపస్థితే । తథాచ గ్రహపీడయాం భూతావేళ కృతేషుచ ।
ఏవమాదిషు చాన్యేషు దోషేషాపహితేషుచ । పూర్వోక్తం మండలం
కృత్వా నమం కుంభం తదైవచ । గంధోదతేన సంహర్జితం సర్వమంగళ
సంయుతం । ఏలా అవంగ కర్పూర నింబజాతి పల్లె రుక్తం । దేవమావాహ్య
కలశేత్వర్చయే తత్రహోమయేత్ । మంత్రేణానేన తద్దేవ మష్టోత్తర
సహస్రం । అభిమంత్ర్య తతస్తేన హ్యత్మనోవా పరస్త్వచ । అభిషేకం
ప్రకుర్వీత సర్వదోషైర్విముచ్యతే । యస్తుమంత్రం జపేన్నిత్యం ప్రాతః
స్నాత్వా సహస్రకం । శ్రీరారోగ్యంచ తేజశ్చ వర్ధతేతస్య సర్వదా ।
సంవత్సరం జపేద్యస్తు క్షీరాహారోజితేంద్రియః । అర్చనంచ యథాశక్తి
కర్వన్నయుత మన్వహం । సంసిద్ధి మతులాంగచ్ఛేదణిమాది గుణైర్మ
తాం । కింతస్య మానుషైర్మోగైః ప్రసన్నైవైజగత్పతే । బహునా
కిమిహోక్తేన తచ్చిత్త స్తత్పరాయణః । తద్భావ భావితోమంత్రం జపేన్ముక్తో
భవేత్ మునిరితి ॥

ధ్యానం :—

శ్లో॥ ద్రుత చామికర ప్రఖ్యం శక్తిపాణిం షడాననం ।

మయూర వాహనారూఢం స్కందరూపం శివం స్మరేత్ ॥

మం॥ ఓం ఇమాగ్ం రుద్రాయ తవనే కపర్దినే క్షయద్వీరాయ ప్రభరామ
హేమతిం । యథానశ్శమసద్విపదే చతుష్పదే విశ్వం పుష్టం గ్రామే
అస్మిన్ న్ననాతురం ॥ మృదానో రుద్రో తనోమయ స్కృధిక్షయ
ద్వీరాయ నమసావిదేమతే । యచ్ఛంచయోశ్చ మమరాయజేపితా తద
శ్యామ తవరుద్రః ప్రణీతో ॥ 4 ॥

అదానయోః పురశ్చరణం । కృచ్ఛ్రం చరిత్వా నవ సహస్రం
జపేత్ । కృత పురశ్చరణో భవతి । అమావాస్యాయాం చతుష్పదేఽగ్ని

మనసమాదాయ దధిసార మయురాహుతిమాత్రం జుహుయాత్ । గవాదీ
 నాంశాతిర్పవతి । ఏరాభ్యమేవ రాజవాహనానాం శాంతయే జలం స్పృష్ట్యా
 ప్రత్యార్థ్య మయుతం జపం కృత్వా జప జలేన నాహనశాలాం ప్రోక్షయేత్ ।
 వాహనానాం శాంతిర్పవతి । వాహనానాం కించిదుప యోజ్యతేన జలేన
 మిశ్రితం కృత్వా ఉపయోజయేత్ । తిరశ్చాం శాంతయే త్రిమాజ్య మిశ్రం
 జుహుయాదయుతం । అన్యేషాం శాంతయే దూర్వాణామయుతం జుహు
 యాత్ । తేషాం శాంతిర్పవతి ॥

ధ్యానం :—

శ్లో॥ దివ్య పింహాసనాసీనం స్తూయమానం మహర్షిభిః ।

వ్రసన్నవదనం ధ్యాయే త్సమం సోమార్థ దారిణం ॥ 4 ॥

మం॥ ఓం మనోమహంత ముతమానో అర్చకం మాన ఉక్షంతముతమాన
 ఉక్షితం । మానోవధీః పితరం మోతమాతకం ప్రియామాన స్తనువో
 రుద్రరీరిషః ॥ 5 ॥

అధాస్య మంత్రస్య పురశ్చరణం । ఉపవాస త్రయం కృత్వా పంచ
 సహస్రం జపేత్ । కృత పురశ్చరణో భవతి । అనేన స్వజనరక్షే కర్తవ్యా ।
 యవతిల్వానాఅజ్యక్తానామయుతం జుహుయాత్ । అశ్వద్ధ సమితామయుతం
 జుహుయాత్ । దధి మధ్వాజ్యేనాయుతం జుహుయాత్ । ప్రతి సంవత్సర
 మార్ద్రాయామయుతం జుహుయాత్ । ఏవంకృతే ఆత్మీయ స్త్రీ బాల వృద్ధ
 జనస్య శాంతిర్పవతి । అస్మిన్పి శాంతికారణే జపమయుతం కుర్మాత్ ।
 విశేషేణ రాజా వ్రతిమానం మంత్రేణానేన కాంత్యర్థ మార్ద్రాయాం హోమం
 కారయేత్ । తేనరాజ్ఞోంతఃపురాదయోఽపి వర్జితే ॥

ధ్యానం :—

శ్లో॥ బాలేందు మకుటం దేవం తరుణాదిత్య విగ్రహం ।

ధ్యాయే నందీశ్వరాకారం గణేశ్వర సమావృతం ॥ 5 ॥

మ॥ ఓం మాన్త్రోక్తేతనయే మానఆయుషి మానోగోమమానో అశ్వేషురీరిషః॥
వీరాన్మానో రుద్రభామితో వర్షిష్టవిష్ణంతో సజ్జసావిదేవతే ॥ ౧ ॥

అధాస్య మంత్రస్య పురశ్చరణం । కృచ్ఛ్చరత్యా ఉదయం బర
పాతేరిణ కాపిలం సర్పిహస్రాధి మంత్రితంబృత్వా తేస్సాగ్నా మధితే
నాష్ట సహస్రంహుత్వా మహావాహుతిభిర్హుత్వా శతం శేషమశిత్వా త్రిరాత్ర
ముపవసేత్ తతశ్చరుభోజీ పంచాశత్సహస్రం జపేత్ । గురవే పంచనిష్ఠం
దద్యాత్ । తతః కృతపురశ్చరణో భవతి । అనేన రాజ్ఞామాయుష్కామానా
ముచ్యతే । నిత్యవద్రాణాస్వాగ్నే మధితేఽపివా కేవల మాజ్యసిక్తైస్త్రిై ర
యుతం జహూయాత్ । అష్టభిర్పూహ్నై రష్టాసుదిక్ష రాజానమభితో
భస్మాష్టశతాభిమంత్రిత మాదాయ రాజరక్షం కుర్యాత్ । ఏతదపినిత్యం
కార్యం । అనేనై వాపరముచ్యతే । శ్వేతకమలై ర్దధిమధుఘృతాక్తై రయుతం
జహూయాత్ । ఏకాదశరుద్రరూపై బ్రాహ్మణై మంత్రసిద్ధై సద్యసిద్ధైర్వా
కార్యః । అథ సద్యసిద్ధిరుచ్యతే । అచార్యాన్మంత్రంబ్రా త్రిరాత్రముపోష్యతి
రాత్రం నిరంతరం జపేత్ సద్యసిద్ధో భవతి । తత్తత్కర్మయోగ్యతై తా
వతా । ఏవం కృతేరాజ్ఞాం శ్రీర్వర్ధతే । అనేన దూర్వాణాం ఘృతాక్తానామ
యుతం నిత్యవదేవ జహూయాత్ । రాజా చిరజీవీ భవతి । అనేన కలశానష్ట
సహస్రమష్టశతంవా జలపూర్ణాన్ స్వర్ణ రజిత తామ్రమయాన్ వాభిమంత్ర్య
గంధాదిభిరారాధ్య నవవస్త్రవేష్టితాన్ కృత్వా న్యాయపి మంగలానికృత్వా
అచార్యో రాజజన్మదినే రాజాన స్నాపయేత్ యావంతోహికలశాన్యుః ।
ఏవం కృతేరాజా దోషైః కాయైకైః పాతకాదిభీరస్యలిప్తో భవతి । రాజ్ఞోవా
వృద్ధ్యర్థమనేన నిత్యవదేకేన బ్రాహ్మణే నాష్టసహస్రం జపం కాయేత్ ।
జహూనాయుధశాలాసు రత్నాకరదిషు చ మాసిమాసి సౌమ్యే నిక్షత్రే శాంతిః
కుర్యాత్ । అశ్వద్ధాపామార్గసమిధాం దధి మధు ఘృతాక్తానామ యుతం జహూ
యాత్ । గతాయుషో అప్యాయుర్వర్ధతే । ద్యూతే ప్యపహరేచ మంత్రమేతం
జపేత్ నపరాజితో భవతి । త్రిరాత్రముపోష్య నిరంతరం జపేత్ । తతశ్చరు

నయి । మంత్రేణానేనప్రియోః ఉచ్యతే । నిత్యవచనేనస్వాగ్నో సర్విషాష్ట
సహస్రమష్టశతంవా ఆహుతీర్జుహుయాత్ । దూర్వాణామష్టసహస్రం చది
మదుఘృతాక్తానాం జుహుయాత్ । స్వజన్మవక్షతే నిత్యమేవాష్ట సహస్రం
జపేత్ । ఆర్ద్రాయాం విశేషేణ । ప్రత్యాగ్రిం దూర్వాపామార్గశమీ తిలానాం
దధిమదుఘృతాక్తానాం ప్రత్యేమయుతమాహుతీర్జుహుయాత్ । రాత్రౌ
యావత్పంచసహస్రం జపేత్ । తావత్ప్రవక్షిణాః మర్యాత్ । రాత్రాజ్ఞాదినే
దూర్వాపామార్గాది ప్రత్యేమయుతం జుహుయాత్ । రాత్రా చీర్ణాయుచ్ఛేది ।
అశక్తానాం స్రోతసిహోమః । తతోఽత్యంతాశక్తానాం జపవేద । మద్భరిండులై
ర్మధ్యాజ్యైరయతం జుహుయాత్తస్యాముర్వర్ధతే । మంత్రేణానేనదేవస్యో
పరి అగ్నిసుమనోభిరయత మరాధయేత్ । తస్య శ్రీర్వర్ధతే । పశ్యమద్వారా
ంయేవాచమతోజీ అవశ్యాయా బ్రహ్మచర్యేనా నైవరంజనాశీ దేవమతితః
సహస్రంజపే దేవచ్ఛతే శతాముః సప్తసంశుభవతి । అశక్తస్యచిజ్ఞ
హరః ప్రకస్త ఇతి ॥

అథ ద్వాపః :-

శ్లో॥ కుర్వాణంసన్నిధౌదేవ్యా దేవమానందతాండవం ।

హరాశనదరద్వాయే త్తప్తకాచననన్నిధం ॥ 7 ॥

మం॥ ఓం - స్తుహి । శ్రుతుంగర్త సదంయువానం మృగంనభీమముపహన్ను
ముగ్రం । మృదాజరితే రుద్రస్తవానో అన్యంతే అస్మిన్నివపంతు
నేనాః ॥ 8 ॥

అధాస్య పురశ్చరణం । ఏకదాత్ర ముపోష్య త్రిదాత్రం నిరంతరం
జపేత్ । కృత పురశ్చరణోదవతి । వైకంకత సమిదాం విషలైలాక్తానాం
శృగానాగ్నో ఒక్షం జుహుయాత్ । శత్రవోనిశ్యతి । శత్రునామ ప్రహణం
కృత్వా దేవస్య సన్నిధౌ భస్మ పాణిరయతం జపేత్ । తస్యశత్రోర్మి
హజ్వరోదవతి । శ్వేతసిద్ధార్ధైరయతం జుహుయాత్ । శత్రోర్మిసూచికా
ణాయతే । తాభిరేవమియతే । శత్రోం గృహక్షత్రాదిమ మంత్రేణా
ణాయతే । తాభిరేవమియతే । శత్రోం గృహక్షత్రాదిమ మంత్రేణా

నేనావహితాసయిత్వా తత్రకల్పం రోమాస్థి శర్కరాదికంభాతయేత్ । తస్య
శ్రమం నాశోభవతి ॥

ద్యా నం :—

శ్లో॥ ఉద్యద్వాస్కర కోటిప్రకాశమాదీప్త దహన మూర్ధానం ।

అజర నిలయం భీమం ద్యాయేదభయ శివ సురౌఘనుతం ॥

“శంభాకృతి ర్దేవోద్యతస్య” ఇతికేచిత్ ॥

మ॥ ఓం పరిణోరుద్రస్య హేతి ర్భృణక్తు పరిత్యేషస్య దుర్మతిరఘాయోః ।

అవస్థిరా మమవద్యస్తనుష్య మీధ్యస్తోనాయ తయాయ మృడయ॥౧॥

ఆధాస్య మంత్రస్య పురశ్చరణం । కృత్ప్రచరిత్వా నవదినాని
ప్రతిదిన మష్ట సహస్రం జపేత్ । కృత పురశ్చరణోభవతి । అనేన పుత్ర
కామానామేవ కర్తవ్యం । ఏతదపి గుప్తం కుర్యాత్ । దావానలరూఢస్య
ఫలాశఖదిరాదేః సమిధాం దధి మధు ఘృతాక్తానాః పశ్చిమద్వారే శివాలయే
త్వయుతం జహుయాత్ । శివసద్భజం పుత్రంలభతే । దేవాలయే అశ్వద్ధ
దాయా యామాత్మ గృహ గోష్ఠమోర్వా అర్ధాయామమావాస్యాయాంవా
కృష్ణపక్షే అష్టమ్యాంవా ప్రారంభః । పూర్వేద్యుశ్చరు భోజనా దంపతీ
భవతః । ప్రతిమంత్రాక్షరం కలశం స్తంతువేష్టితాన్ జలపూర్ణాన్ ప్రతిష్ఠాప్య
తేషాం మధ్యే కుంభముచ్చైస్తరం నిదాయ తస్మిన్ దేవం సోమమావాహ
యేత్ । ఆయాతు భగవాన్ కైలాసాత్ । ఇతి ఆవాహ్య గుంధాదిభిరభ్యర్చ్య
తతః పూర్వవన్మధ్య కలశ మారిభ్య ప్రతికలశం మంత్రాదిత ఏకమేక
మక్షివంస్యనేత్ । తతో నవ సహస్రం జపేత్ । తత ఉద్దేశకాగ్నౌ శ్యామా
కలాజానాం మధుఘృతాక్తానామష్ట సహస్రం హుత్వా తన్మాత్ర మాజ్ఞేనచ
హుత్వా తత ఆది కలశ మాదాయ తత్తదక్షరరూపిణం భగవంతం స్మరన్
స్నాపయేత్ । ఏకాసనమేతా ప్రతిష్ఠాప్య కుంభజలేనచ స్నాపయిత్వా
ద్రాహ్మణానామష్ట సహస్ర మష్టకతంవా ఏకకత మంత్రే భోజయేత్ । తత్ర
కలశ వత్ప్రవీర్యాధీనాచార్యస్య దత్వాతం భోజయిత్వా దక్షిణాకారే పంచ

విష్కం త్రయంవాదద్యాదేవం రూపాయా దక్షిణాయాః కించిదపిన్యూనం
సభవేదేవందత్వా దంపతీ భుంజీయాతామేవం తయో పుత్రః శివతమో
దీర్ఘాయురుత్పద్యతే । అథపూర్వోక్త కర్మాశక్తావ పరముచ్యతే । అశక్తో
మంత్రమిమం జపేత్ । పశ్చిమద్వారే దేవాలయే అహారాత్రం ప్రదక్షిణం
కుర్యాత్ । ఉదయా త్ప్రభృత్యాస్తమయాత్ అస్తమయా త్ప్రభృత్యాదయా
త్తత్రవిష్ణోయది విద్యతే అశక్తాన సంతిచేత్ । శక్తసన్ని శక్తమాత్మానం
మత్వాకుర్వన్ నశ్యతి । తస్మాత్పురశ్చరణయుక్తో గురురస్రమత్తః కుర్యా
దితి । అశక్తానాం ప్రజాకామానా మగతీనామనుగ్రహం వక్ష్యమః । అష్టశత
మేకచత్వారింశ దేకవింశతివా దినానిదీక్షిత్యాచరుభోజీ పశ్చిమద్వారాలయే
ప్రతిదిన మష్టశతం జపేత్ । ప్రదక్షిణ మష్టశతం కుర్యాత్ । నిత్యవదశ్వత్థస్య
పూర్వోత్తర మూలాదారభ్య అష్ట సహస్రం జపేత్ । అశ్వద్ధ చతుర్దిక్షు
ప్రతిదిన మష్ట సహస్రం జపేత్ । ఏవం సమాప్య యావచ్ఛక్తితావద్వా
బ్రాహ్మణాన్ దీక్షయిక్తాన్ భోజయే దేవంకృతే వంశకరం పుత్రం లభత ఇతి॥

ధ్యా నం :—

శ్లో॥ గజచర్మావృత తనుం స్ఫురత్ప్ర హరణోజ్జ్వలం ।

సర్వపాపహరం ధ్యాయే ద్దేవం కుంజరభేదినం ॥ ఇతి ॥ ౪ ॥

మం॥ ఓం మీథుష్టమ శివ తమ శివోనన్సుమనాథవ ॥

పరమేష్ఠ క్ష ఆయుధం నిధాయ కృత్తిం వసాన ఆచరపినాకం ।

చిత్రదాగహి ॥ 10 ॥

అధాతస్య పురశ్చరణం । ఏకరాత్రం పంచదశ సహస్రం జపేత్
కృతపురశ్చరణోభవతి । అర్ధనాశ భయేప్రాణ సంశయే ఘోరార్తి భయేవా
చోరాదిభయే కేవలాజ్యేన పంచసహస్రాహుతీ ర్జుహయాత్ । తేభ్యో
ముచ్యతే ॥

ధ్యానం :—

శ్లో॥ మంగలాయతనం దేవం యువానమతి నుందితం ।

ధ్యామేద్యమరాకార మాగచ్ఛంతిం వినాకీనం ॥ 10 ॥

మం॥ ఓం వికిరికవిరోహిత ఎమస్తే అస్తుభగవః ।

యాస్తే సహస్రగం హేతయోఽస్య మన్మత్త్వివ వంతుతాః ॥ 11 ॥

అధ్యాస్య పురశ్చరణం : త్రిద్రాతంత దురోహే దళ సహస్రం జపేత్ ।
తదంతే దళ సహస్రం ప్రవక్షితాః కుర్విన్ జపేత్ । కృత పురశ్చరణో
ఽవతి । అనేన మహాజన విరోధే నశం నంకామాతం దధి మధుమృతా
త్తదాం సమిదామయతం జహాయత్ । భయంన భవతి । సర్వాన్ జేతు
కామోఽపామార్గ సమిదాః । పిలాబ్ధిపిత్తానాం శత సహస్ర మాహూతీ
ర్జహాయత్ । ఏతేనై వ వరాహావయో జగ్తా భవంతి । తిరశ్చోజేతు కామో
దిర్వి పమిదాం దధి మధు మృతాత్తానాం శత సహస్ర మాహూతీ ర్జహా
యత్ । అపోజేతు కామోజిర్వి మధ్యే ఆత్మాగ్ని మాయ కాపిలేనవయసా
శత సహస్ర మాహూతీ ర్జహాయత్ । అగ్రశ్చోభయం నశాయతే । ఏవ
మన్మదపి యద్యజ్జేతు కామోభవతి తత్తన్నామ గ్రహణం కృత్వా కాపిలా
జ్యేష్ఠ శత సహస్రం జహాయత్ । తత్తత్సర్వంజయతి ॥

తతో ధ్యానం :—

శ్లో॥ ప్రసన్న వదనం సౌమ్యం రచితోద్వాహమందనం ।

అందియా సహితం ధ్యామే త్పురనంఘ్రైరభిషృతం ॥ 12 ॥

మం॥ ఓం సహస్రప్రాణి సహస్రతా కామనోస్తవహేతయః ।

తపామిదానో రగవః సరాసీనా ముదాకృతి ॥ 13 ॥

అధ్యాస్య మంత్రస్య పురశ్చరణ ముచ్యతే । కృచ్చార్జ్యవరిత్వా
సంచదళ సహస్రం జపేత్ । కృత పురశ్చరణో రవతి । అనేన మంత్రేణ
పురుషాణాం రాతోవద్రవణాంతిం కుర్వాత్ । కాంతీ వై కంకర సమిద్విర్వహి

యవతిలాని సర్పిః సిక్తాన్యయుతం జుహూయాత్ । ఉపద్రవానశ్యంతి ।
 భగవతో దక్షిణామూర్తైః సన్నిధౌ శత సహస్రం జపేత్ । ప్రధాన పురుష
 మారణే వర్మిక మృత్తికా లింగం కృత్వానేన మంత్రేణ యావచ్ఛిష్ట
 మభిషించేత్ । తతస్తాం మృదమాదాయ నద్యాం ప్రక్షిప్య తత్తిరే స్వాగ్నౌ
 కుద్ధ తండులైః ఘృతాత్తైరయుతం జుహూయాత్ తస్య మరణ ముపశమ
 యతి । మహాకాంతారగామి భస్మాష్ట సహస్ర మభిమంత్ర్య సర్వంతేన
 శరీర మవలిప్యగచ్ఛేత్ । తస్యకిమపి భయంనభవతి । కృష్ణచతుర్థశ్యాం
 రాత్రౌ శ్మశానే విదాలమాంసేని సౌదనేల బలిముపహరేత్ । “రాక్షసేభ్యో
 బలిముపహరామి” ఇతి । తతస్తేభ్యో భయంనవిద్యతే । మహీశాస్తుః
 కోపోపహతానాం సువర్ణ మహాశాస్తుః సన్నిధౌ అనేనాష్ట సహస్ర మాజ్యేన
 జుహూయాత్ । కుక్కుట మాంసేన బలిముపహరేత్ । తత్ర నవవసనాని
 సువర్ణాదిః పహ్లామస్య దక్షిణాం దద్యాత్ । నిష్కత్రయమేకం వరాష్ట్ర
 శతభాగో వాదాతవ్యఇతి । అన్యేషా మపిదైవోప హతానామనేన మంత్రేణ
 సర్పిషా అష్టసహస్రం జుహూయాత్ । దైవోపద్రవానశ్యంతి ॥

త తో ధ్యా నం :—

శ్లో॥ సర్వపాప హరందేవం సర్వాభరణ భూషితం ।

సర్వాయుధ ధరం ధ్యాయేత్సర్వలోక మహేశ్వరం ॥ 12 ॥

మం॥ ఓం సహస్రసాణి సహస్రశోయేరుద్రా అదిభూమ్యాం ।

తేషాం సహస్రయోజనేఽవధన్వాని తన్మసి ।

అస్మిన్ మహత్యర్ణవేఽంతరిక్షే భవా అధి ।

నిలగ్రీవాశ్శితికంతాః శ్వర్వా అవః క్షమాచరాః ।

నిలగ్రీవాశ్శితి కంతాది వగ్ం రుద్రా ఉపశ్రితాః ॥ 4 ॥

ఏతేషాం చతుర్థాం మంత్రాణాం పురశ్చరణాదికం భూమః । చాంద్రా
 యణం చరిత్వా కాయశోధనార్థం పంచ సహస్రం జపేత్ । తతః కృత పుర

శ్చరణోభవతి అభిచారికం కర్మ మంత్రైరైతైః కుర్యాత్ । రాజా బ్రాహ్మణైః
స్వదేశ జాతైర్హోమం కుర్యాత్ । కాలమ్నీ సాలవేత్ర వేణు శరాణా మర్క-
తులావేష్టితానాం శశుధిరాక్తానాం శత సహస్రం జుహూయాత్ । అత్రపిష్టేన
స్నిగ్ధేన సూక్ష్మేణ శత్రుప్రతి కృతిం కృత్వా ప్రాచాన్యస్థాప్య క్రమేణ
చిత్వాఽష్ట సహస్రం జుహూయాత్ । తతః శశిదుధిరేణాక్తాన్ కూర్వా నష్ట
సహస్రం జుహూయాత్ । ఏతైః ప్రయోగై శ్చత్రవో నశ్యన్తి । ఏతై రేవ
మంత్రైరభిచారం ప్రతికుర్వాణో దూర్వాణాం దధి మధు ఘృతాక్తానాం
పంచసహస్రం జుహూయాత్ । రాజస్త్వాభిచారదోషా నశ్యంతి కారయితుః ॥

త తో ధ్యా నం :—

శ్లో॥ దంష్ట్రా కరాశవదనం జ్వలజ్వలనమూర్ధజం ।

బిభ్రాణం త్రిశిఖం దీపం ధ్యాయే ద్యుజగభూషణం ॥ 4 ॥

మం॥ ఓం యేవృక్షేషు సస్పింజరా నిలగ్నీవా విరోహితాః ।

యేభూతానా మరిపతయో విశిఖానః కపర్దినా ।

యేఅన్నేషు వివిధ్యన్తి పాత్రేషు వివిరోజనాన్ ॥ 7 ॥

శ్లో॥ ఏతేషాం త్రయాణాం పూర్వవత్పురశ్చరణాదికం సర్వం ॥ 7 ॥

మం॥ ఓం యేసథాః సతిరక్షయ ఐలబృదాయవ్యురః ॥

యేతీర్హిని । ప్రచరంతిసృకావంతో నిషంగిణః ॥ 8 ॥

అనయో, పురశ్చరణం । క్రిచ్చిం చరిత్వా । పంచసహస్రం
జపేత్ । కృతపురశ్చరణో, భవతి । ఏతాభ్య మృతగమనదినే స్వాగ్నౌ
వష్ట సహస్రం కాపిలేరషయసా సర్పిర్విమిత్రేణ జుహూయాత్ । తతః
ఋతుగామీభవేత్ । తత్ర విద్వాన్ పంచకరః పుత్రోజాయతే । ఏతాభ్యమేవ
మహతీర్థగమనే స్వాగ్నౌ పద్ధతదులై రాజ్యసిక్తైరముతం జుహూయాత్ ।
తీర్థమనాలపనోగచ్ఛేత్ । స్నాత్వాగత్య స్వాగ్నిమారాధ్యవాచం విస్మజంతీర్థ
ఫలం యదార్థమశ్నుతే ॥

శ్లో॥ ద్వాదశాదికం పూర్వవత్ ॥ 9 ॥

పం॥ ఓం యవతావంతశ్చ భూయాగ్ం సశ్చదిశో యద్రావితస్తరే ।
తేషాగ్ం సహస్రయోజనేవ ధన్వానితన్మవి ॥ 9 ॥

శ్లో॥ పురశ్చరణాదికం సర్వం పూర్వవద్దౌష్ట్యవ్య- ॥ 10 ॥

ఓం నమో దుద్రేభ్యోయేష్యుతివ్యః యైశ్చరితేయై దివియేషా
మన్నువాతో వర్షమిషవస్తేభ్యో దశస్రాచ్చీక దక్షిణా దశప్రతీర్ణ్యోచీర్ణీ
ర్భ్యోర్భ్యాస్తేభ్యో నమస్తేనోమృతయంతు తేయం ద్విష్టోయశ్చనోద్వేద్యలం
వోజః లేదరామి ॥ 10 ॥

అధాస్య మంత్రస్య పురశ్చరణం । ఏవం తతః దినాని దీక్షిత్యా నచ
పంచదినాని నాస్యవస్తు భుంజీత అమమేవ సర్వం తవేత్ । ప్రథమపంచం
పయః । ద్వితీయం పలం । తృతీయం దధి । చతుర్థమవిపలం । ఏవ ఉప
వాసి । ఏవం చత్వారి ఏవవింశతి దినాని హవిష్యా శీతిష్టన్ నదా జపేత్తతః
పంచదినానిగలప్రమాణజలస్థో తవేత్ । ఏకదినమమమృతం విధానేన
జపేత్ । ఆచార్యస్య దశనిష్కం సువర్ణం దద్యాత్ । తత్సమాంచ శ్రుతాణాం
కృత్యా కృతపురశ్చరణో భవతి । తతో నిత్యవత్సాగ్నో అనేనాష్ట సహస్ర
వృష్టశతంవా అహుతి రాజ్యేన జుహూయాత్ । యావజ్జీవ మనన్యమనాజపేత్ ।
తతోఽనేన కర్తవ్యం త్రోచ్యతే । ఏవం సిద్ధస్యవక్ష్యమాణ మమావాస్యా
యాంస్యాగ్నో కపిలాజ్యేరాష్ట్రహస్తామాహతీర్ణహూయాత్ । హుత్వా
తేనానిష్కాష్టశతం జుహూయాత్ । అతర్హికిం ప్రత్యుక్తివిధానేన తరా
ధనం । తతః కృత్యా రక్తాగ్నీ రక్తమూర్ధ్వాకా రక్తనయనోర్హిష్యతే । సూర్య
మేవాణా బధిరపూరితాంశ్చతురః కుమ్భాన్స్తాపి యిత్యైస్తాం తర్హిణాత్
అర్చితాత్మానం నాశయేత్ । తయాసర్వాన్నాశయే త్తయాసర్వంభాభిదానో
సాపయేత్ అనేనాజ్యేనాయతం జుహూయాత్ । కాలక్లానముత్పన్నతే అంఠి
ప్రమాణం సర్వమేవోత్పద్యతే । కాపిలేనవయసాజుహు యావయుతంజాతి
స్మరణాయతే ॥

ఉ వా చ ప లం :—

శృతిం రుద్రప్రసాదేన సర్వమేవ యథాతథం । ఏకాన్తైకాదశతో
దాసముక్తంతిదాసః । పంచగోకర్ణిక్తం దాసం శంభుదాసం తథైవచ -
సార్వభౌతరంభూమేః కలశస్థాపనంతిథా శిథాస్ఫుటిత సంస్కారభండ
నిర్మాణ దాసకం రుద్రైకాదశపూజాచ సోమవాసురీ సంశృతా - జాతిస్మరం
క్రియాపుణ్య కులదానం తథైవచ రాజ్ఞామన్యచ యత్యల్ప్యం సర్వముత్తి
మశేషతః - భూయోపిఽ రుద్రమంత్రేణ వదస్య భవనాశనం । అపమృత్యు
జయం కర్మ రాజ్ఞామేవ విశేషతః - సమంత్రకం సోపదేశం కాలదేశం
తథైవచ సర్వమేతదనేనైవ నాథ్యముక్తంహి శంభునా ॥ ఇతి ॥

ఇతి మేరుతంత్రోక్తం రుద్రాది మంత్రవిధానం సమాప్త మితి శివం

ఇతి శ్రీమద్భటభాస్కరాచార్య విరచితే యజుర్వేదభాష్యే

అగ్నికాండే శ్రీ రుద్రప్రశ్న సంజ్ఞితం సమకం

సమంత్రకం సప్రయోగవిధానం సమాప్తం.

— శి వం —

అథ శ్రీ రుద్రాభిషేకోపయోగి చమక మంత్రాః

ఓం అగ్నావిష్ణోనజోషనేమా వర్ధంతు వాంగిరసః । ద్యుమ్నైర్వాజే
తిరాగతం । వాజశ్చమే వ్రసవశ్చమే వ్రయతిశ్చమే వ్రసితిశ్చమే రీతి
శ్చమే క్రతుశ్చమే స్వరశ్చమే శ్లోకశ్చమే శృతిశ్చమే జ్యోతిశ్చమే
సుచశ్చమే ప్రాణశ్చమేఽపానశ్చమే వ్యానశ్చమే సుశ్చమే చిత్తంచమ
ఆదీతంచమే వాక్చమే మనశ్చమే చక్షుశ్చమే శోత్రంచమే దక్షశ్చమే
బలంచమ ఓజశ్చమే సహశ్చమ ఆయుశ్చమే జరాచమ అత్మాచమే తనూ
శ్చమే శర్మచమే వర్మచమేఽంగానిచమేఽస్థానిచమే పరూగ్నిచమే
శరీరాణిచమే ॥ అపానస్తనూశ్చమేష్టాదశచ ॥ 1 ॥ జ్యైష్ఠ్యంచమ అధిప
త్యంచమే మన్యుశ్చమే భామశ్చమేఽమశ్చమేఽంభశ్చమే జేమాచమే

మహిమోదయమే విరిమోదయమే ప్రతిమాదయమే వర్ణాదయమే ప్రాముఖ్యాదయమే
 పృథ్విదయమే వృద్ధిదయమే సత్యదయమే శ్రద్ధాదయమే జగచ్చదయమే రసదయమే
 వశదయమే త్వష్టిదయమే శ్రీరాదయమే మోదదయమే జాతదయమే జవిష్యమాణదయమే
 సూక్ష్మదయమే సుకృతదయమే విత్తదయమే వేద్యదయమే భూతదయమే
 రవిష్యదయమే సుగంధదయమే సుపథదయమే బుద్ధదయమే బుద్ధిదయమే క్లృప్తదయమే
 క్లృత్తిదయమే ముగ్ధదయమే సుమగ్ధదయమే || జగచ్చర్థచతుర్థక || 2 || శంకదయమే
 మయదయమే ప్రేయదయమే అనుకామదయమే కామదయమే సౌమదయమే
 తద్రదయమే శ్రేయదయమే వసనదయమే యశదయమే తగదయమే ద్రుజదయమే
 యంత్రదయమే ధర్మాదయమే క్షేమదయమే ధృతిదయమే విశ్వదయమే మహా
 దయమే సందీపదయమే జ్ఞాత్రదయమే సూదయమే ప్రసూదయమే సీరదయమే లయ
 దయమే మురదయమే అమృతదయమే యశ్వదయమే అనమదయమే జీవాకు
 దయమే దీర్ఘాయతనదయమే అనమిత్రదయమే ధయదయమే సుగంధదయమే శయ
 దయమే సూషాదయమే సుదినదయమే || ఇతి || విశ్వదయమే శయనమష్టాదయమే || 3 ||
 ఉచ్ఛదయమే సూన్యతాదయమే వయదయమే రసదయమే మృతదయమే మధుదయమే
 సగ్ధిదయమే సపీతిదయమే పృష్టిదయమే వృష్టిదయమే జైత్రదయమే బౌద్ధిదయమే
 రయదయమే రాయదయమే పృష్ఠదయమే పృష్ఠిదయమే విభుదయమే ప్రభుదయమే
 బహుదయమే భూయదయమే పూర్ణదయమే పూర్ణతదయమే అక్షితిదయమే కూయ
 దయమే అభుదయమే ప్రేహయదయమే యవదయమే మషాదయమే తిలాదయమే
 మద్గాదయమే తిల్యాదయమే గోధూమదయమే మనురాదయమే ప్రియంగవదయమే
 మేలదయమే శ్యామాకాదయమే నీవరాదయమే || విభుదయమే మనురాదయమే || 4 ||
 అశ్మాదయమే మృత్తికాదయమే గిరయదయమే పర్వతాదయమే సికరాదయమే వనస్పత
 యదయమే హిరణ్యదయమే అయదయమే సీసదయమే త్రపుదయమే శ్యామదయమే
 రోహదయమే అగ్నిదయమే అవదయమే వీరుడదయమే ఓషధయదయమే కృష్ణ
 వర్ణదయమే అకృష్ణవర్ణదయమే గ్రామ్యాదయమే పకవ అరణ్యాదయమే యజ్ఞే
 రంభంబం విత్తదయమే విత్తిదయమే భూదయమే భూతిదయమే వసుదయమే
 వసతిదయమే తరదయమే తక్తిదయమే అర్థిదయమే ఏమదయమే ఇతిదయమే గతిదయమే ||

కృష్ణపచ్యంబాష్టా చత్వారిగ్ంశచ్చ ॥ 5 ॥ అగ్నిశ్చమ ఇంద్రశ్చమే
 సోమశ్చమ ఇంద్రశ్చమే సవితాచమ ఇంద్రశ్చమే సరస్వతీచమ ఇంద్రశ్చమే
 పూషాచమ ఇంద్రశ్చమే బృహస్పతిశ్చమ ఇంద్రశ్చమే మిత్రశ్చమ ఇంద్ర
 శ్చమే వరుణశ్చమ ఇంద్రశ్చమే త్వష్టాచమ ఇంద్రశ్చమే ధాతాచమ
 ఇంద్రశ్చమే విష్ణుశ్చమ ఇంద్రశ్చమే అశ్వినౌచమ ఇంద్రశ్చమే మరుత్తశ్చమ
 ఇంద్రశ్చమే విశ్వేదశ్చమే దేవా ఇంద్రశ్చమే పృథివీచమ ఇంద్రశ్చమే అంత
 రీక్షచమ ఇంద్రశ్చమే దౌశ్చమ ఇంద్రశ్చమే దిశశ్చమ ఇంద్రశ్చమే
 మూర్ధాచమ ఇంద్రశ్చమే ప్రజాపతిశ్చమ ఇంద్రశ్చమే ॥ త్వష్టాచదౌశ్చమ
 వీకనిగ్ంశతిశ్చ ॥ 6 ॥ అగ్ంశుశ్చమే రశ్మిశ్చమే అదాభ్యశ్చమే అదిపతి
 శ్చమ ఉపాగ్ం శుశ్చమే అన్తర్యామశ్చమ ఇంద్రవాయవశ్చమే మైత్రా
 వరుణశ్చమ అశ్వినశ్చమే ప్రతిప్రస్థానశ్చమే కుక్రశ్చమే మంత్రీచమ అగ్ర
 యణశ్చమే వైశ్వదేవశ్చమే ద్యువశ్చమే వైశ్వానరశ్చమే ఋతుగ్రహశ్చ
 మే అతి గ్రాహ్యశ్చమే ఇంద్రాగ్నిశ్చమే వైశ్వదేవశ్చమే మరుత్వతి
 యశ్చమే మాహేంద్రశ్చమే అదిత్యశ్చమే సావిత్రశ్చమే సారస్వతశ్చమే
 పౌష్ణశ్చమే పాత్నివతశ్చమే హరీయోజనశ్చమే ॥ ఇతి ॥ ఋతుగ్రహశ్చ
 చతుత్రిగ్ంశచ్చ ॥ 7 ॥ ఇద్మశ్చమే బర్హిశ్చమే వేదిశ్చమే ధిష్ణియాశ్చమే
 స్రుచశ్చమే చమసాశ్చమే గ్రావాణశ్చమే స్వరవశ్చమే ఉపరవాశ్చమే
 దిషవణేచమే ద్రోణ కలశశ్చమే వాయవానిచమే పూతదృచ్చమే అధవ
 నీయశ్చమే అగ్నిద్రంచమే హవిర్దానంచమే గృహశ్చమే నదశ్చమే పురో
 దాశాశ్చమే పదతాశ్చమే అవభృథశ్చమే స్వగాకారశ్చమే ॥ ఇతి ॥ గృహశ్చ
 షోడశచ ॥ 8 ॥ అగ్నిశ్చమే ఘర్మశ్చమే అర్కశ్చమే సూర్యశ్చమే ప్రాణ
 శ్చమే అశ్వమే ధిశ్చమే పృథివీచమే అదితీశ్చమే దితిశ్చమే దౌశ్చమే
 శర్వరీరంగులియోదిశశ్చమే యజ్ఞేన కల్పతామృత్తమే సామచమే స్తోమ
 శ్చమే యజుశ్చమే దీక్షచమే తపశ్చమే ఋతుశ్చమే వ్రతచమే అహోరాత్ర
 యోర్వృష్ట్యా బృహద్రథంతరేచమే యజ్ఞేన ర్భేతాం ॥ ఇతి ॥ దీక్షాష్టా
 డశచ ॥ 9 ॥ గర్భాశ్చమే వత్సాశ్చమే త్ర్యవిశ్చమే త్ర్యవీచమే దిత్వవాల్మ

చమే దిత్వాహీచమే పంచావిశ్మ మే పంచాపీచమే త్రివర్షశ్చమే త్రివర్షాచమే
 త్తర్యవాచమే తుర్వాహీచమే పష్టవాచమే పష్టాహీచమే ఉక్షచమే వశాచమే
 యిషభ మే వేహచ మేఽసద్వాఞ్చమే దేనుశ్చమే ఆయుర్యజ్ఞేన కల్పతాం
 ప్రాణోయజ్ఞేన కల్పతా మపానోయజ్ఞేన కల్పతాం వ్యానోయజ్ఞేన కల్పతాం
 చక్షుర్యజ్ఞేన కల్పతాగ్ం శ్రోత్రంయజ్ఞేన కల్పతాం మనోయజ్ఞేన కల్పతాం
 వాగ్జ్యజ్ఞేన కల్పతా మాత్మాయజ్ఞేన కల్పతాం యజ్ఞోయజ్ఞేన కల్పతాం ॥ ఇతి
 యిషభశ్చ చత్వారిగ్ం శచ్చ ॥ 10 ॥ ఏకాచమేతిసశ్చమే పంచచమే
 సప్తచమే నవచమ ఏకాదశమే త్రయోదశచమే పంచదశచమే సప్తదశచమే
 నవదశచమ ఏకవిగ్ం శతిశ్చమే త్రయోవిగ్ం శతిశ్చమే పంచవిగ్ం శతిశ్చమే
 సప్తవిగ్ం శతిశ్చమే నవవిగ్ం శతిశ్చమే ఏకత్రిగ్ం శచ్చమే త్రయత్రిగ్ం
 శచ్చమే చతస్రశ్చమేఽష్టాచమే ద్వాదశచమే షోడశచమే విగ్ం శతిశ్చమే
 చతుర్విగ్ం శతిశ్చమేఽష్టావిగ్ం శతిశ్చమే ద్వాత్రిగ్ం శచ్చమే షట్త్రిగ్ం
 శచ్చమే చత్వారిగ్ం శచ్చమే చతుశ్చత్వారిగ్ం శచ్చమేఽష్టా చత్వారిగ్ం
 శచ్చమేవాజశ్చ ప్రసవశ్చాపిజశ్చ క్రతుశ్చ సువశ్చ మూర్ధాచవ్యశ్చియ
 శ్శాంత్యాయ నశ్చాంత్యశ్చ భోవనశ్చ భువనశ్చాధిపతిశ్చ ॥ ఇతి ॥ త్రయ
 త్రిగ్ం శచ్చవ్యశ్చియ ఏకాదశచ ॥ 11 ॥

ఇతి శ్రీమద్రాధిపేక ప్రయుక్త చమక మన్తాః.

శ్రీ మహా గణాధిపతయేనమః

శాంతి కమలాకరః

శ్లో॥ నారాయణాత్మజ శ్రీ మద్రామ కృష్ణస్య సూనునా ।

కమలాకర సజ్జేన ప్రోచ్యంతే శాంతయః క్రమాత్ ॥

పరిభాషా

శ్లో॥ ఏవం గణేశం సంపూజ్య గ్రహాశ్చైవ విధానతః ।

కర్మణాం ఫల మాప్నోతి శ్రియం చా ప్నోత్య సుత్రమామ్ ॥

ఇతి యజ్ఞే వర్జ్యేన వర్జకత్వాఽ త్వోక్తే ర్వినియోగే శాంతి ర్వర్జితే ।
అత్రాతికాశా మహా యజ్ఞ వర్జ్యః ॥

శ్లో॥ వినియోగః కర్మవిఘ్న శాంత్యర్థం వినియోజితః ।

కామారిపత్యేచ దురేణ బ్రహ్మణా తథా ॥

తేనోప స్మర్తా యస్తస్య లక్షణాని నిబోధమే ।

స్మృష్టేష గాహితేఽత్యర్థం జలం ముందాంశ్చ వశ్యతి ॥

కాషాయ వాసనశ్చేవ క్రవ్యాదాంశ్చాదిరోహతి ।

అత్యజైర్గర్భై ర్దుష్టై స్పృహైకత్రావతిష్ఠతే ।

ప్రజన్మసి తదాత్మానం మన్యతేఽనుగతం వరైః ॥

నివిష్టేపి తై శ్చార్ద్రగాత్రం విదురం కిరవీర విభూషితమ్ ॥

ఏవం స్మృష్టోమ్యక్తాః ప్రత్యక్షి ధర్మనాన్యాహ యజ్ఞవల్క్యః ।

విభునా వివతోఽనాథ స్సంసీదత్యవిమిత్తతః ।

తేనోప స్మర్తా లభతే సరాజ్యం రాజనందనః ।

జహూతే సతత త్తారం అవత్యం గర్భమంగనా ॥

అంగనా గర్భం నలభతే, గర్భిణీ చాపత్యంనలభతే నజీవ తీత్యర్థః ।

అచాపత్యం శ్రోత్రీయశ్చ నిశిష్యోఽద్యయనం తథా ।

నజీవాణం సదాశోన్వీతి కృషింబాపి కృషీవలః ।

స్వామనం తస్య కర్తవ్యం పుష్కేఽహ్ని విరిపూర్వమ్ ॥

తేనోప స్మర్తస్య తేనోప స్మర్తవీవారికారీ ।

సచ కూద్రోహీతి తస్మాప్యరికారః ॥

శ్లో॥ బ్రాహ్మణైః క్షత్రియై ర్వైశ్యైశ్చ క్షూద్రైశ్చ సిద్ధికాముకైః ।

కర్మ నిర్విఘ్న సిద్ధ్యర్థం మహాజ్యస్త్యం గజానన । ఇతిరైంగాత్ । అతఏవ

మహర్షిణే । యజమానస్తు కూద్రశ్చే ద్విజైస్తాం వినియోజయేత్ ।

ఇత్యుక్తిమ్ । ఏవం ప్రీతామప్యరికారః । అతఏవ బృహత్పరాశరణే ।

తేనోపహతపుంసాంతు కర్యస్యాన్నిష్ఠలం కృతమ్ । త్రీణామపి కదాచరన్తం
 క్రియమాణంతు నిష్ఠలమ్ । ఇత్యుప సృష్టత్వం త్రీణామధికారార్థ ముక్తమ్ ।
 అత్రాపి కుమారీ నచభర్తార మిత్యాది - అత్ర పుణ్యేఽహీన కృత్తేఽపి -
 హస్త పుష్పాశ్వయుక్ సౌమ్య వైష్ణవాన్యతమే కుభే । పక్షత్రేచ ముహూ
 ర్తేచ మైత్రేవా బ్రహ్మదై వతే ॥ ఇతి విష్ణుధర్మ వినాయక శాస్త్రే విశిష్టో
 క్తాని సక్షత్రాణి । శుక్లపక్ష చతుర్థ్యాంతు వారేచ దిషణస్యచ । తిష్ఠేచ పీఠ
 సక్షత్రే తస్యైవ పురతోన్మప । ఇతి భవిష్య పురాణోక్త యోగ విశేషాశ్చ
 జ్ఞేయాః । వివాహోది కర్మాంగ ముపసర్గనాశార్థంచ - యత్ర క్వచిద్దేవ
 సక్షత్ర కృత్తికాది - విశాఖాంతే “యత్పుణ్యం సక్షత్ర” మితి శ్మశ్శుక్తే
 కార్యమ్ । “పుణ్యాహ ఏవకురుతే” ఇత్యుక్తే । బృహత్పరాశరోఽపి -
 చతుర్థ్యాం శుక్ల పక్షేతు అయనేచోత్తరేతథా । పుణ్యార్థం సర్వసిద్ధ్యర్థం కుర్యా
 చ్చాంతి వినాయకీమ్ । పృథ్వీభావః ఛందసః । యజ్ఞేవర్కః :-
 గౌర సర్వప కల్మేన సాజ్యేనోత్పాది తస్యచ । సర్వాషరైః పర్వగంధై
 ర్విలిప్త శిరసస్తథా ॥ భద్రాసనోప విష్టస్య స్వస్తివాచ్యా ద్విణా శ్శుభాః ।
 ఉత్పాది తస్యోద్వర్తి తస్య సర్వాషదానిచ । మురా మాంసీవచా కుష్ఠం
 శైలేయంజనీ ద్వయం । సటీచంపక ముస్తాచ సర్వాషరి గణః స్మృతః ।
 ఇతి మహార్ణవోక్తాని । మేష్ఠం మాంసీ హరిద్రేద్యే మురా శైలేయ
 చందనమ్ । వచా చంపక ముస్తేచ సర్వాషర్యో దశస్మృతాః । ఇతి చందోగ
 పరిశిష్టానిచ గ్రహ్యాణి । తత్తైవ రూఢేః - మురా = మహారాష్ట్రాణాం
 మోహరీ ఇతి ప్రసిద్ధా । శైలేదం = శిలాజమ్, సర్వగంధ ఉక్తాః ।
 హేమాద్రౌ మదనరత్నేచ గారుడే - కర్పూరం చందనం దర్పః కుంకు
 మంచ సమాంశకమ్ । సర్వగంధమితి ప్రోక్తం నమస్త సురవల్లభమ్ ॥
 ఇతి, మదనరత్నేతు, చందన కుంకుమాగరు కర్పూర కస్తూరికా జాతీపలాని
 సర్వగంధా ఉక్తాః । తన్మూలం చింత్యం । అశ్వస్థానాద్గ జస్థానా త్సంగమా
 ద్ద్వైద గోకులాత్ । మృత్తికా రోచనం గంధాన్ గుగ్గులం చాప్పు విక్షిపేత్ ।
 అంభోహృతా హ్యేకవర్ణై శ్శుక్లర్పిః కలశైర్హ్విదాత్ । గంధాన్ సర్వగం

ధన్ . అత్ర విశేషమా హపరాక్కే చై జవాపః । చతుః ప్రసవజేభ్యశ్చ
 చతురః కుంభానా హృత్య సర్వాషదైః సర్వగంధాన్ హిరణ్యం వ్రీహి
 యవౌ గుగ్గులం మృదమాఖాత్కరమితి । షిపేదితి శేషః । కించ - చర్మ
 ణ్యనదుహే ర క్తేస్తావ్యం భద్రాసనం తతః । ఇదంచ పూర్వంస్తావ్యం ।
 పూర్వం వినియోగోక్తేః తత్తైక్రికహస్తా ద్విహస్తావా చతురోఽంగులోచ్ఛా
 వేదీకార్యేతి కేదీత్ । తచ్చింత్యం - వేద్యామానాభావాత్ । కరణేఽపి హస్తా
 యుక్తా । అత్ర హోమ త్తర మభిషేకః తత్రోత్తరతః పూర్వతోవాకార్యః ।
 అత్రత్వభిషేకోత్తరం హోమః । అతః పూర్వతో హోమః పశ్చాచ్ఛ
 భద్రాసనం కార్యం - ప్రాచ్యుదీచీవా కర్మాణీతి కాత్యాయనోక్తేః - తేనోత్త
 రతః స్నానపీఠం తద్దక్షిణే హోమశ్చ మూర్ధాణాం హేయః దక్షిణ సంస్తా
 పతైః - అత్రమధ్యే స్వస్తికం కృత్వా అత్ర ర క్తమానదుహ చర్మ ప్రాచీన
 గ్రీవ ముత్తర లోమాస్తీర్య తత్ర శ్రీపర్ణిపీఠం తదుపరి శ్వేతవస్త్ర మితి
 భద్రాసనం కృత్వా తస్య పూర్వాది చతుర్దిక్షు చతుః కలశాన్ సంస్తావ్యతేషు
 వరుణం సంపూజ్యై శాన్యాం వేద్యాపీఠేవా ర క్తవస్త్రే ప్రతిమయోగ్గణే
 శాంఖికే తద్గాయత్రీభ్యా మావాహయేత్ - అపరాక్కే భవిష్యేత్వన్యా
 అపిదేవతా ఉక్తాః - వ్యోమకేశ్యంతు సంపూజ్య పార్వతీం భీమజం తథా ।
 కృష్ణస్య పితరంతాత అర్కమారం సీతం తథా । ధిషణం క్లేదపుత్రంచ ।
 కోణం లక్ష్మీచభారత । విధుంతుదం బాహురేయం నందకస్యచ ధారిణం -
 వ్యోమకేశశ్శివః - భీమతో గణేశః - ఆరోభామః - సితశుక్రః - ధిషణో
 గురుః - క్లేదపుత్రో బుధః । కోణశ్శనిః లక్ష్మీచంద్రః - బాహురేయ
 స్సిందః - నందకదారీ విష్ణుః - సహస్రాక్షం శతాధార మృషిభిః పావనం
 కృతం । తేధారిణంత్యా మభిషింబామి పావమాన్యః పునంతుతే । భగంతే
 వరుణోరాజా భగం సూర్యో బృహస్పతిః । భగమింద్రశ్చ వాయుశ్చ
 భగం స ప్తర్షయో విదుః । యత్రే కేశేషు దౌర్భాగ్యం సీమంతే యచ్ఛ
 మూర్ధని । లలాటే కర్ణయో రక్షో రాపస్తదమ్నంతు సర్వదా । ఏతై కేనచ
 మంత్రేణ కుంభత్రయం త్రిభిశ్చతుర్థః కుంభమితి - సర్వైర్మంత్రైశ్చతుర్థ

మితి చోలాదర్శనాదితి విజ్ఞానేశ్వరః - త్రివిధేతై కః కుంభ సత్యపరార్కః -
 స్నాతస్య సార్వపంతై లం స్రువేణాదుంబరేణతు । జహుయాన్మూర్ధవికు
 శాన్సవ్యేన పరిగృహ్యచ - మితశ్చసం మితశ్చైవ తథాకాల కటంకపా ।
 కూష్మాండో రాజ పుత్రశ్చే త్యంతేస్వాహ సమన్వితైః । యజమాన మస్తకే
 మితాదినామ భిన్నేలిం హుత్వాతై రేవచరుం వహ్నాహుత్వా తచ్చేషేణేంద్రాది
 దశదిక్పారేభ్యోనామభిర్బలిందద్యాదితి విజ్ఞానేశ్వర మహర్షవా పూర్వోక్త
 నామ భిన్నేలిం హుత్వాతై రేవ కృతాది బలిదానం నతుచదుహోమః నామా
 భావాదిత్య పరార్కః - బృహత్పరాశరోపి - నామభిశ్చ దిలిం దద్యా
 న్నమస్కార సమన్వితైః - ఇతి మితాదినామ భిర్బలిమాహదద్యాచ్యతు
 ష్పథే కూర్పే కుశానాస్తీర్య సర్వతః । కృతా కృతాం స్తండులాంశ్చఫల
 లాదనమేవచ । మత్స్యాన్ పక్త్వాం స్తథైవా మాన్మాంసమేతావదేవతు -
 కృతా కృతానవ పృథాంశ్చ - హలలంతి లిఫిష్టం - మాంసమిత్యనేయే -
 తన్నిశ్రమోధనం - ఏతావత్పక్వ మారువా - పుష్పం చిత్రం సుగంధించ
 సురాంచ త్రివిధామపి - త్రివిధా గౌడీ మాధ్వీ పైష్టిచత చూద్రపరం -
 క్షత్ర వై శ్యయోః పైష్టి విప్రేణతు సర్వా అపివర్ణాః - మహర్షవస్త్ర
 మానాభావాత్ । చతుర్వర్ణాధి కారాచ్చ - నచరాశ్వమేధౌ మద్యంచకలౌ
 వర్జ్యం ద్విజాతిభిరితి నిషేధస్తస్య సౌత్రామణ్యామపి సురాగ్రహణ స్యచన
 సంగ్రహ ఇత్యనేనో వత్యం హతీతాత్ । హేమాద్రిస్తు నిషేధస్య నివృత్తి
 మాత్రార్థత్వేన విశేషా నపేక్షణాన్నోప సంహరః విశేష నిషేధస్తు దోషాది
 క్కార్థ ఇత్యాహ - అత స్తదభావే కూర్పైర్ద్విజై శ్చపయో గ్రాహ్యం సౌత్ర
 మణ్యాం వయోగ్రహవాస్యురిత్యా పస్తంబాధి ధానాత్ । తచ్చ నైందవ
 మిశ్రమితి మహర్షవాదయ శ్శిష్టాః - మూలకంపూరికాపూపం స్తదైవాం
 దేరక స్రజః । దధ్యన్నం పాయసంచై వ గుడపిష్టం సమోదకం - ప్రసిద్ధ
 మితి మహర్షవః - తదాకారః పిష్టవికార ఇతి మదనరత్న విజ్ఞానేశ్వరో -
 అపూపః స్నేహ పక్వో గోదూమ వికారః - గుదేరక స్రజకూద్రా పూపా
 ఇత్య పరార్కః - వర్తులై శ్చతు రవైశ్చ దీర్ఘైః పిష్ట వికారతైః । విర్మితా

స్పృహ ఉద్యంతే పొంగరీత సమాఖ్యయా - ఇతి మహర్ణవే మదనరత్నేచ
 గుడ మిశ్రంవిష్ట మిత్వర్తః - మోచకాఃవైష్ట ఇత్య వరార్కః - రద్దుక
 ఇతి మదనరత్నే బృహత్పరాశరేణ - కుల్మాషాః ఫలానిచాది కాన్యకావి
 బలిమంత్రాః ప్రయోగే వక్ష్యంతే - ఏతాన్సర్వానుపాహృత్య భూమా
 కృత్వా తతశ్చరః - తూర్పేనిదాయని వేద్యేత్యర్థః । వినాయకస్య జననీ
 ముపతిప్రేతతోఽపికాం । దూర్వా సర్వవ పుష్పాణాం దత్వార్ఘ్యం పూర్ణ
 మంజరిం - సజలం వినాయకాయాఽపికాయై చార్ఘ్యం దత్వోపతిష్ఠతేత్యర్థః -
 రూపందేహి యశోదేహి భగం భగవతి దేహిమే । పుత్రాన్ దేహి ధనం
 దేహి సర్వాన్ కామాంశ్చదేహిమే । వినాయకోపస్థానే భగవన్నిత్యుపాః -
 ఇతి విజ్ఞానేశ్వరః - సతు సమానవిచారత్వా త్పృక్కుతి విమానాభావే కథం
 స్వాదితి చింత్యం - అత ఏవారివికా మిత్యుక్తం - తత శ్చుక్లాంబరధర
 శుక్ల జాల్మ్యాను లేవనః । బ్రాహ్మణాన్సౌజ యేద్దద్యా ద్వస్త్ర యుగ్మం
 గురోరపి । ఏవం వినాయకం పూజ్య గ్రహంశ్చైవ విధానతః । కర్మణాం
 ఫలమాప్నోతి శ్రీయం ప్రాప్నోత్య నుత్తమాం । యజనా మభిషేక వత్సం
 చాచార్యా యదద్యాత్ । అత్మనోవాస ఆచార్యాయదదాతీతిమదనరత్నే
 బైజవాప్రోక్తేః । అథ తోదాయన సూత్రే విశేషః ॥

వి నాయ క శాంతిః

అథాతో వినాయక కల్పం వ్యాఖ్యాస్యామో మాసి మాసి చతుర్థ్యాం
 శుక్ల సక్షస్య పంచమ్యాం వాభ్యుదయాదౌ శుద్ధికామ బుద్ధికామః పశుకామోపా
 వినాయకస్య బలింహరే త్పుర్వేద్యుః కృతై క భక్తోప ఆచమ్యదేవ యజనో
 ర్గేణ నాద్యగ్ని ముఖాన్కుత్వా దక్షిణాముఖం హస్తీముఖం దైవత
 మావాహయతి - విఘ్నేశ్వరాగచ్ఛ విఘ్నేత్యేవ సమస్కుత్య అవిఘ్నాయ
 భవాస్మాకం భవోద్భవేత్యథ దూర్వాక్షరాను మనోమిశ్ర మర్ఘ్యందదాతీమా
 అపశ్చివతమాః పూతాః పూతత మామేచ్ఛా మేధ్యతమా అమృతా అమృతరసా
 అద్యా అర్ఘ్యా అర్హణీయా అభిషేచనీయా ఆచమనీయా మార్జనీయాశ్చ ప్రతి

గృహ్యశాం తగవాన్విన్యాకౌంబికా మిత్యథ తూష్టిం గంధ పుష్ప ధూప
 దీప్తై రత్కర్పౌః పతిష్ఠతే నమో భూత పతయే నమో భువనపతయే నమో
 భూతానాం పతయే నమ ఇత్యథతిస్తస్తిస్తో వినాయకాహూతీ ధృవోతి
 వినాయకాయ భూతపతయే నమో వినాయకాయ స్వాహా - జయ ప్రభృతి
 వీధిచారేణ వరప్రదానాదపూపంకరంమోదత సక్తున్ పాయస మిత్య
 కాప్యా ఉపకీరతి విఘ్నాయ స్వాహా - ఏవం వినాయకాయ - వీరాయ -
 భూరాయ - ఉగ్రాయ - భీమాయ - హ స్తిముఖాయ - వరదాయ - విఘ్న
 ప్వాదేత్యస్సాన్వితే త్యథ భూతేభ్యో బలిముపహరేద్యే భూతాః ప్రచరం
 త్యత మంత్రమూత్రం కంకణంహస్తే బద్ధాతి । వినాయక మహాబాహో
 విఘ్నమే త త్రవాణ్ణయా । కామయేసాధితా స్సర్వే ఇదం బద్ధామి కంకణ
 మితి వ్యాహృత్యా బిత్వాథాగ్నిం ప్రదక్షిణం కృత్వా ప్రణమ్యాభివాద్య
 వినాయకం వివర్జయతి - కృతంయది మయాప్రాప్తం మహాభోగం
 గజేశ్వర । ఉత్తిష్ఠనగణస్సాధో పాహితద్ర వ్రసీదిమ ఇతి దధి మధుపయ
 అద్భుత వివర్జనం కల్పయతి ॥ అథ ప్రయోగః — పూర్వోక్త కుభేదినే
 కర్తా దేశకాలా వృత్త్యా వినాయకోప సర్గం శాంత్యర్థం మముక కర్మణి
 విర్విఘ్నతా విర్యర్థం మముక పరి సిధ్యర్థం లక్ష్మీ ప్రాప్యర్థంవా వినాయక
 శాంతి కరిష్య ఇతి సంకల్ప్య గజేశ పూజన పుణ్యాహవాచన వృద్ధి
 కార్త్యావి కృత్వా ఆచార్యం వృత్వా చతురః పరాశర మతేష్టావా ఋత్విజో
 వృజయాత్ ॥ తేషు చత్వరః స్వ స్తివాచకా ఇతి మదనరత్నే - అథాచార్యః
 మంత్రవర్ణైః కుత్తైర్వాపిష్టైర్మధ్యే స్వ స్తికం కృత్వా తదుపరి రక్త మానదుహం
 చక్మ ప్రాచీవగ్రివ ముత్తరలోమా స్తీర్య తత్ర శ్రీపర్ణికాష్టజం పీఠం
 వస్త్యాప్య తత్ర శ్వేతం వస్త్రమూచ్ఛాద్య చతుర్దిక్షు చత్వారి స్వ స్తికాని కృత్వా
 తేషు ప్రాగాదితః మహీద్యౌ రిత్వాదినాకాండాను సమయేన ఏక వర్ణం
 కృతురః కుంభాన్ ధాన్యరాశౌ విధాయ హ్రద్రోదతేన నదీసంవిమోదతే
 మచాఽఽపూర్వ ॥ ఉద్యంతాసివరాహేణ కృష్టేన శతబాహునా । మృత్తికే
 హవమేపాపం యన్మయా దుష్కృతం కృత, మితి మంత్రేణతేషు మృదః

శిష్టా. గంధద్వారామితి చందనాగరుకేసర కస్తూరీ కర్పూరాది గంధాన్
గోరోచనం గుగ్గళం నిషిష్య ॥

(మం) ఓం గంధద్వారాం ధురాదర్శాన్నిత్య పుష్టాంకరీషిణీం ।
ఈశ్వరీగం సర్వభూతానాం త్వమిహోపహ్వయేశ్రియం ॥
'అశ్వద్దేవ ఇతి పంచపల్లవాన్నిషిష్య'

(మం) ఓం అశ్వద్దేవో నిషధనం పర్ణేవోవసతిః ।
కృతా గోభాయ ఇత్కిలాసథ యత్సనవథ పూరుషం ॥
'చందనమాలా విభూషిర్తో కృత్వా'

యాః ఫలినీరితి ఫలం ॥

శ్లో॥ యాః ఫలినీర్యా అపలా అపుష్పాయాశ్చ పుష్పిణీం ।
బృహస్పతి ప్రసూతాస్తానోముంచం త్వగ్ం హసః ॥
'సహిరత్నానీతి పంచరత్నాని'

(మం) ఓం సహిరత్నాని దాసుషే సువాతి ।
సవితా భగతం భాగం చిత్రమీ మహే ॥
'హిరణ్యరూప ఇతి హేమం శిష్టా'

(మం) ఓం హిరణ్యరూప స్సహిరణ్య సంద్యగన్న పాత్యేతు ।
హిరణ్య వర్ణః హిరణ్య యాత్పరియోనేర్నిషద్యా ।
హిరణ్యదాద దద్యన్న మున్నై ॥
'యువాసువాసా ఇతి వస్త్రేణావేష్య'

శ్లో॥ ఓం యువాసువాసా పరివీతాఽగత్సో త్స్రీయాన్ ।
భవతి జాయమానః తం దీరాసః కవయః ।
ఉన్నయంతిస్వాదయో మనసా దేవయంతః ॥
'పూర్ణాదర్శితి పూర్ణపాత్రం నిధాయైవం'

(మం) ఓం హుర్ణా దర్శిపరాపత సుహుర్ణా పునరాపతవ ।
శ్రీవ వక్రీణావహ ఇషమూర్జగ్ం శతక్రతో ॥

చతుర్దిక్ష కృత్వా ప్రతి కలశం, కలశస్యముఖే దేవదానం పఠేత్ ॥

శ్లో॥ కలశస్య ముఖే విష్ణుః కంఠే రుద్ర స్సమాశ్రితాః ।
మూలే తత్రస్థితో ర్భ్రహ్మ మధ్యే మాతృ గణాస్మృతాః ।
ఈశోతు సాగరా స్సర్వే కలశంతు సమాశ్రితాః ॥
దేవదానవ సంవాదే మధ్యమానే మహోదదౌ ।
ఉత్పన్నోసితదా కుంభం విధృతో విష్ణునాస్వయమ్ ।
త్వత్తోయే సర్వతీర్థాని దేవాస్సర్వే త్వయిస్థితాః ।
త్వయితిష్ఠనితి భూతాని త్వయి ప్రాణాః ప్రతిష్ఠితాః ।
శివన్వయం త్వమేవాసి విష్ణుస్త్వంచ ప్రజాపతిః ।
అదిత్యా వసవోరుద్రా విశ్వేదేవా స్సప్తైతృతాః ।
త్వయితిష్ఠతి స్వరేపి యతఃకామ ఫలప్రదత్వ ।
త్ప్రసారాదికం కర్మకర్తు మీహేజలోద్భవా ।
సాన్నిధ్యం కురుమే దేవ ప్రసన్నో భవ సర్వచా ॥

తతశ్చతుర్దిక్ష చత్వార ఋత్విజః ॥ త్వన్నో అగ్నేతి వరుణ మావాహ్య ॥

(మం) ఓం త్వన్నో అగ్నే వరుణస్య విద్వాన్దేవస్య హేదోవయా సిసీష్టాః ।
యజిష్ఠో వహ్నితమశ్శోకుచానో విశ్వాద్యేషాగ్ంసి ప్రముముగ్ధ్యస్మత్ ॥
బోదశోపచారై స్సంపూజ్య, అనోభద్రా ।
శన్నోవాతః పవతామిత్యాది స్వకాఖాన్ధ శాంతిం పఠేయుః ॥

(మం) ఓం అనోభద్రాగ్ క్రతవోయ్యంతు విశ్వతోదర్థాసో అపరీ
తాస ఉద్భిదః దేవానోయథా సదమిద్భదే అసన్న ప్రాయుగోరక్షితారో
దివేదివే ॥ దేవానాం సుద్రాసువతిః ఋజాజనాం దేవానాగ్ రాతిరథినో
వివర్తతాం దేవానాగ్ సఖ్యముపసేదిమావయం దేవాన ఆయాగ్ంసి ప్రతి

రంతుజీవనేతాన్ పూర్వయాని విదాహు మహోవ్యయం భగమిత్ర అదితిం
 రక్షమస్రిద్ధం ఆర్యమణం వరుణగ్ సోమమశ్వినా నరస్వతీనగ్ం సుభగా
 మయస్కరతు - తన్నోవాతో మయోభువ్వాతు భేషజం తన్మాతాపృథివీ
 తద్దితాద్యోతద్ గ్రావాణగ్ం సోమసుతో మయోభువ స్తదశ్వినాసృణుతం
 దిక్ష్యేయువం ॥

(మం) ఓం శన్నోవాతః పవతామ్మాతరిశ్వా శన్న స్తపతుసూర్యః ।
 అహని శంభవంతు నశ్శగ్ం రాత్రిః ప్రతిధీయతాం । శముషానో వ్యచ్ఛతు
 శమాదిత్య ఉదేతునః । శివానశ్శస్తమా భవసుమృదీకా నరస్వతీ । మాతే
 వ్యోమ సన్దృశి । ఇదాయై వాస్త్యసి వాస్తు మద్వాస్తుమంతో భూయాస్మ
 మావాస్తోశ్చిత్స్మ హ్యవాస్తు సభూయాద్యోస్మాన్ ద్వేష్టియశ్చవయం
 ద్విష్మః । ప్రతిష్ఠాసి ప్రతిష్ఠావంతో భూయాస్మమా ప్రతిష్ఠా యశ్చిత్స్మహ్య
 ప్రతిష్ఠ సభూయాద్యోస్మాన్ద్వేష్టి యశ్చవయం ద్విష్మః । అవాతవాహి
 భేషజం వివాతవాహియద్రవః త్వగ్ం హివిశ్వభేషజో దేవానాన్దూత ఈయనే॥
 ద్వావిమో వాతేవాత అసిన్దోరా సరావతః । దక్షంమే ఆన్యతవాతు శరణ్యో
 వాతు యద్రవః । యదదోవాతతే గృహేమృతస్య నిదిర్హితః । తతోనో
 దేహి జీవనే తతోనో దేహిభేషజం । తతోనో మహ ఆవహావాత అవాతు
 భేషజం శమ్భూర్మయో ధూర్నోహ్మదే ప్రణతియూగ్ం షితారిషత్ ।
 ఇన్ద్రీసం గృహోసి తంత్వ ప్రపద్యే సగ్గుస్సాశ్వః । సహాయన్మే అస్తితేన ।
 భూః ప్రపద్యే భువః ప్రపద్యే సువః ప్రపద్యే భూర్భువస్సువః ప్రపద్యే
 వాయుః ప్రపద్యేనారాం దేవతాం ప్రపద్యే శ్మానమాఖంప్రపద్యే
 ప్రజాపతే ర్భూహ్మకోశం బ్రహ్మ ప్రపద్యే ఓం ప్రపద్యే । అన్తరిక్షంమ
 ఉర్వన్తరం బృహదగ్నయః పర్వతాశ్చ యయావాత స్వస్త్వా స్విస్తి
 మాన్తయా స్వస్త్వా స్వస్తిమానసావి । ప్రజాపానో మృత్యోర్మాపాతం
 ప్రజాపానో మామాహసిష్ఠం మయిమేదాం మయిప్రజాం మయ్యగ్నినేజో
 దధాతు మయిమేదాం మయిప్రజాం మయిన్ద్ర ఇన్ద్రీయం దధాతు మయి
 మేదాం మయిప్రజాం మయిసూర్యో భాజోదధాతు ॥ ద్యుభిరక్తుభిః పరిపాత

మస్మానరిష్టేతిరశ్వినాసా తగేతిః । తన్నోమిత్రో వరుణోమా మహంతా
మదితి సిన్ధుః పృథివీ ఉదద్యాః । తయానశ్చిత్ర లభువదూతీ సదావృత
స్సభా । తయాశచిష్టయావృతా । తస్త్వా సత్యోమదానాం మగం హిష్టో
మధ్వదం ధనః । దృఢాదిదారు జేవసు । అభీషణస్సఖీనా మనితా
జరిత్రాణామ్ శతమృవాన్యూతిః । వయసు వర్ణా ఉపనేదురిన్ద్రం ప్రీయ
మేదా ఋషయోనాథమానాః । అవద్వాన్తమూర్ఛహిపూర్ణి చక్షుర్ముస్మా
న్నిధయేవబద్ధాన్ । తన్నోదేవీరతిష్ఠయ ఆపోభవంతు పీతయే శంయోరభి
స్రవంతుసః । ఈశానాచార్యాణాం క్షయ స్తీర్చర్షణీనామ్ । ఆపోయాచామి
తేషజం । సుమిత్రాన ఆపఃషదయస్సన్తు దుర్మిత్రాస్తస్మై భూయా
సుర్యోఽస్మాన్దేవేష్టియం చ వయంద్విష్మః । ఆపోహిష్ఠా మయో భువస్తాన
ఉర్జేదదాతన । మ హీరణాయచక్షనే । యోవశ్చిత తమోరస స్తస్యభాజయతే
హనః । ఉశతీరివమాతరః తస్మా అరజ్జమామవో యస్యక్షయాయ జిన్వత ।
ఆపోజన యదాచనః । పృథివీశాన్తా సాగ్నినాశాన్తా సామేశాన్తా కుచగ్ం
శమయతు । అన్తరిక్షగ్ం శాన్తం తద్వాయునాశాన్తం తన్నేశాన్తగ్ం
కుచగ్ం శమయతు । ద్యౌశ్శాన్తాసాదిత్యేన శాన్తాసామే శాన్తాకుచగ్ం
శమయతు । పృథివీశాన్తి రన్తరిక్షగ్ం శాన్తిర్ద్యౌశ్శాన్తిర్దిశ్శాన్తి
రవాన్తర దిశ్శాన్తి రగ్నిశాన్తి ర్వాయుశ్శాన్తి రాదిత్యశ్శాన్తి శ్చన్ద్రమా
శ్శాన్తి ర్నక్షత్రాణిశాన్తి రాపశ్శాన్తి రోషధయశ్శాన్తి ర్వనస్సతయశ్శాన్తిం
ర్గోశ్శాన్తి రజాశాన్తి రశ్వశాన్తిః పురుషశాన్తి ర్పురిహృశ్శాన్తి ర్పురిహృణ
శ్శాన్తి శ్శాన్తి రేవశాన్తి శ్శాన్తిర్మే అస్తుశాన్తిః । తయాహగ్ం శాన్త్యా
సర్వశాన్త్యా మహ్యం ద్విపదే చతుష్పదే చ శాన్తిం కరోమిశాన్తిర్మే
అస్తుశాన్తిః । ఏహ శ్రీశ్చ ప్రీశ్చ ధృతిశ్చ తపో మేధా ప్రతిష్ఠా శ్రద్ధా
సత్యం ధర్మశ్చైతాని మోత్తిష్ఠం తమనూత్తిష్ఠన్తు మామాగ్ం శ్రీశ్చప్రీశ్చ
ధృతిశ్చ తపోమేధా ప్రతిష్ఠా శ్రద్ధాసత్యం ధర్మశ్చైతాని మామాహసిషుః ।
ఉదాయుషా స్వాయుషో దోషధీనాగ్ం రనేనో త్పర్జన్యస్య కుష్మేణోదస్థా
మమృతాగ్ం అను । తశ్చక్షుర్దేవహితం పురస్తాచ్ఛుక్ర ముచ్ఛరతు । పశ్యేమ

అనిచక్కతం నీవేమి కరిపి కృతం నందామి కరదశ్శతం మోదామి కరద
 శ్శతం తివామి కరిచక్కతంగం క్షణువామి కరదశ్శతం వక్రవామి కరద
 శ్శత మనీలాస్యామి కరదశ్శతం తోశ్చ సూర్యుండృశే । యదీదగాన్మ
 హతోన్మవా ద్విబ్రాజమాన స్పరిరస్య మథ్యాత్సమాప్యతే రోహితాక్ష
 మ్నార్యో విపశ్చిన్మనసాపునాదు । బ్రహ్మణశ్చోరస్యసి బ్రహ్మణ అజీర్ణో
 బ్రహ్మణ అవపసమనిదాంతేయం వృధివీ బ్రహ్మణా మహాదారితమీనేగ
 మహాదారితినం నిపం దాదారప్యధివీగ్ నిదేహం యదహం పేద తదహం
 వాయాజి మామద్యేతో రివిస్రసత్ । మేదామనీకే మావిశత్యాం సజీవీ
 తూలన్య తవ్యప్యాపయద్యై సర్వమాయంరయాణి సర్వమాయురయాణి ।
 అధీర్జీర్ణింశ్చయతోన ఉనమాప్యాయ యహరివో వర్తమానః । యదాస్త్రో తృణో
 మహాగోత్రా యతాని తూయిష్టదాతో అధరేస్యామి । బ్రహ్మప్రావాదిష్మతస్సో
 మాహనీత్ ॥ ఓం కాంతి కాంతి కాంతి ॥

అతః అచార్యో బ్రదాననన్య పూర్వతో భోమార్థం స్థండిలంకృత్యా
 వచికాన్యం హస్తమాత్ర వేదికాయాం వీతే వినాయకం, అంబికాంబ ప్రతిమ
 యోగ్యస్త్రివిధిః పూజయేత్ తత్ర మంత్రో ॥

(మం) తత్పురుషాయ విదమహే వక్రతుండాయ ధీమహి ।

తన్నో దంతిః ప్రచోదయాత్ ॥ ఇతి వినాయకం.

గీ॥ ఓం న్ముతగాయై విదమహేకా మమాలినైః చ ।

ధీమహి తన్నో గరీః ప్రచోదయాత్ ॥

ఇత్యంబికాంబ హేమ ప్రతిమాయా మావాహయేత్ ॥

తత్పరితో యదావకాశం ప్రతిమాన్వతత పుంజేషువా ॥

వ్యం - వ్యమకేశం - పం - పార్వతీం - రిం - రీమం - పం -
 న్ముదేవం - అం - అర్కం - మం - మంగళం - బృం - బృహస్పతిం -
 మం - మధం - శం - శనైశ్చరం - చం - చన్ద్రం - రం - రాహుం -

ఐం - నామలైయం - విం - విష్ణుం - ఏతా నింద్రాది లోకపాలాంశ్చ
 అనాహ్యసవాది నైవేద్యాం తరువదారైః । సంపూజ్య (పుటలో)
 తద్రాననస్య పూర్వతః స్థండితే గృహోర్త విధినాగ్నిం పృథిష్ఠాప్య - అన్వా
 నద్యార్ = కేచిత్ గ్రహమఖి మేతచ్ఛ సమాన తత్రం కర్వంతి నవగ్రహ
 మఖిః (84 పేజీ నుండి 85 వరకు) తత్ర వినాయకాదు త్తరే గ్రహవాహనం
 ద్యార్ - తత్రాన్వాదానే ఛ ఊష్యంత ముత్త్వా ఆత్రప్రదానం గ్రహన్
 నమిరాజ్యచరుభిః మితం సంమితం శాలం కటం కూష్యాండం రాజపుత్రం
 చైతై తయాచర్వాహుత్వా - వ్యోమకేశాధీ నేతై కయాచర్వా హుత్వా శేషేణ
 న్యిష్ఠకృత మిథ్యాదిచరుంశ్రవయిత్వా - బర్హిష్యాసాద్య గవ్యావ్యలోలితేన
 గౌరనన్దవ తిర్క్కినో ద్వర్తిత సర్వాగం పూర్వోక్తైః సర్వాశ్చదయైః సర్వ
 గందైశ్చ విలిప్త శిరసం యజమాన మాచార్యో మంగళం వేదమోషై
 ర్భద్రాననే ఉపవేశయేదితి విజ్ఞానేశ్వర మహర్షవాదయః = బృహత్పరాశ
 రోప్యేవమాహ - ఉపవేశ్యో ద్వర్తయేదితి మదనరత్నై ఉక్తంతతో
 యజమానః పూర్వవృత్తైశ్చతుర్భి బ్రాహ్మణైః స్సహ స్వస్తివాచనం
 కుర్యాత్ । తతోజీవ త్పతిపుత్రాభిః సువేషాభిః నీరాజనం కార్యం - తాభ్యశ్చ
 యజమానః వస్త్రాణి కంచుకానిచ దద్యాదిత్యాచారః - తతః ఆచార్యః
 పూర్వదేశస్థం కలశమాదాయ - సహస్రాక్షం శతధార మ్మృషిభిః పావనం
 కృతం । తేనత్వా మఖిషించామి పావమాన్యః పునంతుతే ఇతి మంత్రేణ
 యజమాన మఖిషించేత్ ॥

(మం) ఓం పావమాన్యః పునంతుమా ప్రాజాపత్యం పవిత్రం ।
 శతో ద్యామగ్ం హిరణ్మయం తేన బ్రహ్మవిదోదయం పూతం ।
 బ్రహ్మ పునీమహే ఇన్ధ్రస్సనీతి సహమాపూనాతు ।
 సోమస్వస్త్వా వరుణస్సమీద్యాయమో రాజా ప్రమృణాభిః ।
 పునాతుమా జాతవేదా మూర్జయంత్యా పునాతు ॥
 భగంతే వరుణో రాజా భగం సూర్యో బృహస్పతిః ।
 భగమింద్రశ్చ వాయుశ్చ భగం సప్తముషయో విదుః ॥ ఇతి ॥

దక్షిణకుందేన । తతః ఉత్తర కలశ మాదాయ సహస్రాక్ష మిత్యాదై
 ప్రిభిర్మతైః రభిషిచేత్ - అపరాకణమతేతు త్రిభిరేకై క కుందేన
 అభిషేకః - తతశ్చతుర్విరింతైః కుందైః బృహత్పరాశరోక్తై రభిషిచేత్ -
 ఏతద్వై పావనం స్నానం సహస్రాక్ష మృషిస్మృతం - తేనత్వా శతధారేణ
 పావమాన్యః పునంత్యిమా - శక్రాది దశదిక్పాలా బ్రహ్మేశాః కేశవాదయః
 అపస్తేఘ్నుంతు దౌర్భాగ్యం శాంతిందదతుసర్వదా - సుమిత్రాన అప
 ఓషధయస్సంతు దుర్మితా స్తస్మైసంతుయోస్మా అద్వేష్టితాంఽప వయం
 ద్విష్టాః - సముద్రాగిరయో నద్యోమునయశ్చ పతివతాః - దౌర్భాగ్యం
 ప్నుంతుతే సర్వేశాంతిం యచ్ఛంతు సర్వదా - పాదగుల్ఫోరుజంఘాస్య
 నితంబోదర నాభిః । స్తనోరుదాహు హస్తాగ్రగ్రీవా అంసాంగ సందిమ ॥
 నసాలలాట కర్ణక్షూరేణాంతేమచ యత్స్థితం - తదాపోఘ్నుంతు దౌర్భాగ్యం
 శాంతింయచ్ఛంతు సర్వదా ॥ తతః ఆచార్యః పాజ్జభో యజమానస్య -
 వశ్యాత్మన్ నవ్యపాణినా కుశాన్ యజమానస్య మూర్ధనినిధాయ తత్ర
 సార్వపతైః మోదుంబరేణ సృవేణాదాయ - ఓం మితాయస్వాహ - మితా
 యేదమితి యజమానః - ఏవమగ్రేపిత్యాగః - ఓం సంమితాయ - ఓం
 కాలాయ - ఓం కటంకటాయ - ఓం కూష్మాండాాయ - ఓం రాజపుత్రాయ -
 ఇతి షడాహుతి ర్జుహుయాత్ । అపరాకణమతేతు శాలకటంకటాభ్యామేకా
 కూక్మాండ రాజపుత్రాయ చైకాహుతిరితి చతస్రః - అథవణ కౌశిక
 గృహ్యపరిశిష్టయో రప్యేవం - అథవహ్నా ఇథ్యాధానాది కృత్యా
 పురోక్తైః । షడ్విమర్శితై రగ్నానరుంహుత్వా వ్యోమకేశాదిభ్యాం చైకా
 మాహుతిం హుత్వా - స్విష్టకృదాది ప్రాయశ్చిత్త హోమాంతే పూర్వాది
 దిక్ష ఇన్ద్రాది దశరోక పాలకేభ్యోనామ మంత్రైఃచరు శేషేణ బలిందత్వా
 కుద్దోదకేన స్నానతో దౌతాంబరధరో యజమానః సాష్టాంగ్యో వినాయక
 మంబికాంఽప పురోక్త తద్గాయత్రీభ్యాం షోడశోపచారైః సంపూజ్య కృతా
 కృత తండుల తిలయుక్తోదనం పక్వాపక్వ మత్స్యన్ద్రివిధ సురాతః తదభావే
 నైంధవయుతం పాత్రత్రయే క్షీరం పక్వాపక్వం మాంసమూలకా పూపపూరి

శాందేరక స్రగ్ధధ్యన్న పాయసగుడ మిశ్రపిష్ట మోదక అర్ఘ్యక చిత్ర సుగంధ
పుష్ప కల్మాష ఫలాని చై కపాత్రే కూర్చేవాకృత్యా - పూర్వోక్త మంత్రేణ
వినాయకాయేమ ముపహరం వివేదయా మీత్యుపహరం వినాయకాయైవ
మందికాయైవ దత్వా కుసుమ గంధ దూర్వాసర్వవ సహితే నోదకేనాంజలి
మాపూర్య స్రత్యేకం పూర్వోక్త మంత్రాభ్యాం అర్ఘ్యేందత్వా దూర్వా సర్వవ
పుష్పాంజలిం చ మంత్రాభ్యాం దత్వా భూమిః శిరః కృత్యా ॥

శ్లో॥ రూపందేహి యశోదేహి భగవన్ దేహిమే భగం ।

పుత్రాన్ దేహి ధనందేహి సర్వ కామాంశ్చ దేహిమే ।

ఇతి వినాయకం :—

రూపందేహి యశోదేహి భగందేవి విదేహిమే ।

పుత్రాన్ దేహి ధనందేహి సర్వాన్ కామాంశ్చ దేహిమే ॥

ఇత్యంబికాం చోపత్తిషేత్ :—

బృహత్పరాశరో మంత్రాస్త రమాహ - సౌధాగ్య మందిరదేహి -
రూపభాగ్యం యశోపిచ - శ్రీయం పుత్రాంశ్చ కామాంశ్చ తథా శౌర్యం చ -
దేహిమే - గణేశ మాతరం బాలే యత్కించిస్మద రీప్సితం ఏకనామ్నైవ
తద్దేహి గౌరిదేహి వరాన్మమేతి - అర్ఘ్యదాన ముపస్థానం చ చతుష్పథే
బల్యనంతరం కార్యమితి మదనరత్నే - తతః ఆచార్యః కూర్చేతుశే నాస్తీర్య
కృతా కృతా ద్యుపహరం తత్రనిదాయ చతుష్పథే భువ మభ్యుక్ష్య తుకా
నాస్తీర్య తత్ర మంత్రోక్తా దేవతాః సంపూజ్య తత్ర - కూర్పం నిదాయ
బలిం దద్యాత్ - మంత్రాస్తు - బలిం గృహ్లాత్వి మందేవా ఆదిత్యా వసవ
స్తదా - మరుతో దాశ్వినౌ రుద్రాః సువర్ణాః పన్నగగ్రహః - అసురా
యాతు ధానాశ్చ పితౄణా మాతరోరగాః । శక్తిన్యో యక్ష భేతాణా యోగిన్యః
పూతనాః శివాః - జృంభగాః సిద్ధ గంధర్వా నానావిద్యా ధరానగాః -
దిక్పాలా లోకపాలాశ్చయేవ విఘ్న వినాయకాః - జగతాం శాంతి వర్తారో
బ్రహ్మద్యాశ్చ మహర్షయాః - మావిఘ్నం మాచమే పాపం మానంతు పరి

మఠినః - సామ్యాభవంతు తృప్తాశ్చ భూతప్రేతాః సుఖవహాః - తతో
 యజమానో గృహమాగత్య ప్రక్షాళ్యచమ్య - పూర్ణాహుతిం హుత్వా -
 ఆచార్యం సంపూజ్య తస్మై వత్స యుగ్మం హేమంచ దక్షిణాం దత్వా
 ఋత్విగ్నో యదా కక్త్యోన్యేభ్యశ్చ భూయసీం దక్షిణాందత్వా - వినాయ
 కాంధికయానుత్తర పూజాంకృత్వా విసృజ్యాచార్యా యదత్వాగ్నిం సంపూజ్య
 విమూలిం చృత్వాగ్నిం విసృజ్య బ్రాహ్మణాన్ భోజయిత్వా కర్మేశ్వరార్పణం
 కుర్యాత్ ॥

ఇతి నారాయణ భట్ట, సూరిసూను రామకృష్ణ భట్ట, సూను కమలాకర భట్ట
 కృతే కాంతి రత్నే వినాయక కాంతి.

। వారణధానవిధిః

హేమాద్రో భవిష్యే - చతుర్థ్యాం వారణం హైమం పలాదూర్ధ్వకాంతు
 గోభనం - కారయిత్వా కుశయుతం తిలద్రోణో పరీన్యనేత్ ॥ వస్త్రైః
 పుష్పైః పూజయిత్వా నైవేద్యం వినివేద్యచ । తతస్తు బ్రాహ్మణే దద్యా
 ద్గణేకః ప్రయతామితి ॥ కార్యార్థంభేషు సర్వేషు తస్య విఘ్నం నజాయతే ।
 తయా వినాయక కాంత్యా వికల్పః - వారణాః సప్త జన్మని భవంతి మద
 విన్వాలాః - ఇదంచైత్రే గ్రావణే కార్తికే వాకోర్యమితి హేమాధ్రిః ॥

అథ గ్రహయజ్ఞకాంతిః

అథ సర్వకాంతి ప్రకృతత్వా ద్గ్రహయజ్ఞ ఉచ్యతే - స్కాంద
 యాజ్ఞేవల్క్య - శ్రీకామః కాంతి కామోవా గ్రహయజ్ఞం సమాచరేత్ -
 వృద్ధాయః - పుష్టికామోవా తదైవాభి చరన్నపి । స చతుర్థ్యా । కేవలః
 అయుతహోమో లక్షహోమః - కోటిహోమశ్చేతి - అద్యో యాజ్ఞవల్క్య
 ద్వైరుక్తః - త్రయో మాత్యే ఉక్తాః ॥ గ్రహయజ్ఞప్రీతా ప్రోక్తః
 పురాణశ్రుతి వోదితః । ప్రథమాయుత హోమస్సోల్లక్ష హోమస్తతఃపరం
 తృతీయః కోటి హోమస్తు సర్వకామ ఫలప్రదః ॥ తద్వేదా - నైమిత్తికాః

కామ్యశ్చ - తస్యేతన్నైవ ॥ గ్రహస్యోత్తర పూర్వేణ మండపం
 కారయేద్భవః । దుద్రావతన తుమోవా చతురశ్రముదత్సవం । దశహస్త
 మదాహ్వాన హస్తాన్కుర్యాద్వి దానతః - తస్యద్వారాణి చత్వారి కర్తవ్యాని
 విచక్షితైః ॥ మంత్ర ముక్తావళ్యాం ॥ చతుర శ్రాశ్చకుద్వారా అష్టహస్తా
 వళాపివా । చతుర్వింశతి హస్తావా హీన మధ్యోత్తమాః క్రమాత్ । యద్వా
 ద్వాచక హస్తాస్సాస్య ద్విహస్తా వృద్ధికోపివా । అష్టావింశతి పర్యంతాః
 త్రైశ్చిదుక్తా మనీషిః ॥ అగ్ని పురాణోపేయం ॥ అయంతు మంటపః
 కామ్యే నై మి త్తికాదా । నిత్యం నై మి త్తికంహిత్వా సర్వమన్యత్ర మంటప
 మితి కారదా తిలకాత్ ॥ కుండల మంటప పరికారోన్మత్పితృకృత ప్రయోద
 దీవికాయాం మత్కృతే దాన కమలాకరేచజ్ఞేయః ॥ స్కాందే ॥ నవగ్రహ
 మఖే కుండం హస్త మాత్రం సమంభవేత్ । చతురశ్రమదో హస్తం
 యోని వక్త్రం సమేఖలం । చతురంగుళ విస్తారో మేఖలా తద్వదుచ్చ్రితా ।
 మాన హీనాదికం కుండం మనేక భయదం స్మృతం ॥ యోనిర్యాత్యే ॥
 వితస్తిమాత్రయోని స్సాన్యత్సప్తాంగుళి విస్తృతా । కూర్మ పృష్ఠోన్నతా
 మధ్యే పార్శ్వ యోశ్చాంగుళోచ్చ్రితా । మేఖలోపరి సర్వత్ర అశ్వద్ధ చక
 సన్నిధా ॥ కుండాదావే స్థండిలంవా ॥ నిత్య నై మి త్తికం హోమం స్థండి
 లేవా సమాచరేదితి కారదా తిలకాత్ ॥ కుండ మేవం విధం తత్సాన్యత్ స్థండింవా
 సమాశ్రయేదితి ॥ స్కాందే ॥ తస్యచోత్తరపూర్వేణ స్థండిలం హస్త
 మాత్రకం । తస్య కుండస్య స్థండిలంవేది ॥ త్ర్యశ్రకం చతురశ్రంచవితస్త్వ
 ద్రాయ సంమితం । ద్విరంగుళోచ్చ్రితోవక్త్రః ప్రథమః సముదాహృతః ।
 అంగుళోద్రాయ సంయుక్తం వప్రద్వయ మంథోపరి । ద్వ్యంగుళస్తత్ర
 విస్తారః సర్వేషాం కథితోబుధైః । నవగ్రహ మఖేకార్యా ముత్విజశ్చతురః
 కుభాః । అథవాచైక మభ్యర్చ విధినా బ్రహ్మణా సహ ॥ మదనరత్నై
 స్కాందే ॥ నవగ్రహ మఖే విప్రాశ్చత్వారో వేదవాదినః । అథవా ముత్వి
 జాకాంతా ద్వావేవశ్రుతి చోదితా । కార్యావాయుత హోమేతు నప్రసజ్ఞేత
 విస్తరే ॥ వేద్య సంభరే సర్వతో భద్రం కార్యం ॥ మండలం సర్వతో

భద్రమే తత్సాధారణం స్మృతమితి శారదా తిలకాత్ ॥ మాత్యే ॥ పుణ్యేహ్ని
 విప్రకథితే కృత్వా బ్రాహ్మణ వాచనం । అగ్నిప్రణయనం కృత్వా వేద్యా
 మావాహయేత్సురాన్ । (దేవతానాంతు సంస్థాప్య వింశతి ర్ద్వాదశాధికా) ।
 ఆదిత్యాని ముఖస్సర్వే సాధి ప్రత్యధిదేవతాః ॥ ప్రతిమా ఆహ యాజ్ఞ
 వంశ్యః ॥ తామ్రకాతస్సృటికా ద్రక్త చందనా తస్మిన్ ద్రాక్షాదుబౌ । రజితాదయ
 సఃసీసాత్ కాంస్యాత్కార్యా గ్రహాః క్రమాత్ ॥ స్వవర్ణేర్వా పచరేభ్యా
 గందై ర్మండల కేషువా ॥ మాత్యే ॥ పద్మాసనః పద్మకరః పద్మపత్ర
 సమద్యుతిః । సప్తాశ్వః సప్తరజ్జుశ్చ ద్విభుజ స్యాత్సదా రవిః ॥ శ్వేతః
 శేతాంబరధరో దశాశ్వః శ్వేతభూషణః । గదాపాణి ర్ద్విబాహుశ్చ కర్తవ్యో
 వరదః శశీ ॥ రక్తమాల్యాంబరధరః శక్తి కూల గదాధరః । చతుర్భుజో
 మేషగమో వరద స్స్వాద్ధరా సుతః ॥ పీత మాల్యాంబరధరః కర్ణికా
 రస మద్యుతిః । ఖడ్గ చర్మగదా పాణిః సింహస్థో వరదో బుధః ॥ దేవ
 దైత్య గురూతద్వ త్పితశ్వేతౌ చతుర్భుజౌ । దండినౌ వరదౌ కార్యౌ సాక్ష
 మాత్ర కమండలౌ ॥ ఇంద్రసిం ద్యుతిః కూలీ వరదో గృధ్ర వాహనః ।
 బాణ బాణాసనధరః కర్తవ్యోర్మస్సుత స్సదా ॥ కరాళ వధనః ఖడ్గ చర్మ
 కూలీ వరద్రదః । నీలసింహాసనస్థశ్చ రాహురత్ర ప్రశస్యతే ॥ ధూమ్రా
 ద్విబాహుః సర్వే గదినో వికృతాననాః । గృధ్రాసన గతానిత్యం కేతవఃస్య
 ర్వరప్రదాః ॥ సర్వే కిరీటినః కార్యా గ్రహలోక హితావః । (అంగుళేనో
 చ్ఛ్రితాః సర్వే శత మష్టోత్తరం సదా) ॥ స్కాందే ॥ జన్మ భూగోత్ర
 మగ్నిశ్చ వర్ణస్థాన ముఖానిచ । యోజ్ఞాత్వా కురుతే శాంతిం గ్రహస్తేనావ
 మానితాః ॥ ఉత్పనోర్కః కళింగేషు యమునాయాంచ చంద్రమాః । అంగర
 కస్త్య వంత్యాంచ మగదాయాం హిమాంశుజః । సిందుదేశే గురుర్జాతః
 కుక్రో భోజకచేతదా । శనై శ్చరన్తు సౌరాష్ట్రే రాహు ర్వైరాటినాపురే ।
 అంతర్వేద్యాం తథాకేతు రిత్యేతాగ్రహ భూమయః ॥ ఆదిత్యః కాశ్యపగోత్రే
 ఆత్రేయశ్చంద్రమా భవేత్ । భారద్వాజో భవేద్భూమ స్తథాత్రేయస్త్తు
 సోమజః । గురుశ్చైవాంగిరో గోత్రే కుక్రోవై భర్గవస్తథా । శనిః కాశ్యప

ఏవాథ రాహుః పై తీస సి ప్రథా । శేతువో జై మిసీయాశ్చ గ్రహాగ్ని ప్రద
 నంతరం ॥ ఆదిత్యః కపిలోనామ పింగళః సోమఉచ్యతే । ధూమ్రకేతు ప్రథా
 భామో జాతరాగ్ని ర్బుధః శ్రుతః । గురుశ్చైవ శిఖివామా శుక్రోదవతి
 హుతకః । శనై శ్చరో మహాతేజః రాహోః కేతో ర్ద్వితాళనః ॥ భాస్క
 రాంగారకౌ రక్తౌ శుక్లౌ శుక్ర విరాళరా । సోమపుత్రో గురుశ్చైవతాపభౌ
 పీతకౌ శ్రుతౌ । కృష్ణం శనై శ్చరం విద్యాద్రాహం చిత్రాశ్చ కేతవః ॥
 గోభిరేనతు ॥ బ్రాహ్మణౌ భర్గవాచార్యౌ క్షత్రియావర్క లోహితౌ । వైశ్యౌ
 సోమ బుధజ్ఞేయౌ శేషాన్ కూద్రాన్ వివిర్దిశేదితి వర్ణ ఉత్తః - స్కాందే
 మధ్యేతు భాస్కరం విద్యా చ్చశినం పూర్వదక్షిణే ॥ దక్షిణే లోహితం
 విద్యాద్బుధం పుర్వోత్తరేణతు । ఉత్తరేతు గురుం విద్యాత్పూర్వే జైవతు
 భర్గవం । పశ్చిమేతు శనిం విద్యా ద్రాహం దక్షిణ పశ్చిమే । పశ్చిమోత్త
 రతః కేతున్ స్థాప్యైవై శుక్ల తందురై ॥ అథవా వర్ణతైః కార్యః
 కార్యః స్వర్ణాదిభాతుభిః । శుక్రార్కాన్ ప్రాజ్ఞభౌజ్ఞేయౌ గురు హేమ్యా
 పుదజ్ఞభౌ । ప్రత్యజ్ఞభగ్భుని స్సోమః శేషాదక్షిణతో ముఖః । ప్రాజ్ఞభా
 పూర్వదృష్టిచ వామదృష్టి ఉదజ్ఞభౌ । ప్రత్యజ్ఞభా వరోదృష్టి ఆదిత్యాభి
 ముఖఃపరే ॥ ఇతి మాత్స్యేయైః ॥ హేమాద్రౌ వికల్పిణిమ్యుక్తం ।
 వర్ణరూప గుణై ర్భుక్తాన్ వ్యాహృత్యాఽఽవహయేత్తుతాన్ ॥ గ్రహమండలావి
 స్కాందే ॥ భానుంతు మండలాకారం సోమంతు చతురశ్రకం । అంగారకం
 త్రికోణంతు బుధం బాణాకృతిం తదా । చతురశ్రం గురుం విద్యాత్ పంచాశ్రం
 భర్గవం తదా । ధనుస్తుర్యం శనిం విద్యాద్రాహం కూర్పాకృతిం తదా ।
 కేతవస్తు ధ్వజాకారా గణేశం తత్స్వరూపిణం ॥ తత్తద్వర్ణమండలేషు
 తామ్రాది ప్రతిమాసు తందులేస్థాపయేదిత్యర్థః ॥ మండలమూర్త్యోర్వికల్ప
 ఇతి హేమాద్రిః । గ్రహమంత్రానాహ యాజ్ఞ్యవల్క్యః ॥ ఆ కృష్ణేన
 ఇమందేవా అగ్నిరూర్ధాదివః కకుత్ । ఉద్బుధ్యస్వేతిచ ముచోయదా సంఖ్యం
 ప్రకీర్తితః । బృహస్పతే ఆతి యదర్యస్త రైవాన్నాచృతి స్రుతః । శన్నో
 దేవీ స్తథాకాండా త్కేతుం కృణ్వన్నిమాస్తదా ॥ స్కాందేతు ॥ కయావ

ఇతి రాహుశ్చయ్యుక్తం ॥ మాశ్చ్యేర్యశ్చే ఉత్తా ॥ అగ్నిందూతం దినేశాయ
 సోమాయ స్స్విగ్నాభ్యువి । సోనాపృథివి పోమాయ ఇదం విష్ణుర్బుధాయచ ।
 ఇంద్ర అశాంసురేశాయ కుత్ర జ్యోతిః సిరాయచ । ప్రజాపతేతి సారాయ
 ఆయంగారితి రాహువే । శంవే బ్రహ్మజిజ్ఞాసం నైవనైవర్కతైః ప్రతిష్ఠితాః ॥
 అన్యార్థానానువి మంత్రాణాం వననై రి దేశాద్యధార్మ మైంద్రీస్యాదితి న్యాయేన
 వినియోగః - హోమేష్యేత ఏవ ॥ అధిదేవతా స్సాస్కందే ॥ సూర్యస్య
 చోత్తరే శంభు ముమాంసోమస్య దక్షిణే । స్కంద మంగారకస్యైవ
 దక్షిణస్యాం నివేశయేత్ । సామ్యాత్పశ్చిమతో విష్ణుం బ్రహ్మణం జీవ
 పూర్వతః । ఇంద్ర మ్రేంద్యాంథాద్విద్ధి మందస్యాగ్నేయతో యమం ॥
 రాహు పుర్వోత్తరే కాలం సర్వోభూత భయావహం । కేతోర్నైర్బుధిదిగ్భాగే
 చిత్ర గుప్తం నిధావయేత్ । ఈశ్వరం త్ర్యంబకంచేతి శ్రీకృతేతిచ పార్వతీం-
 యదత్రందేతిచ స్కందం విష్ణుం విష్ణోరరాటతః । అబ్రహ్మన్నితి బ్రహ్మణం
 నజోషా ఇంద్రవానవం । యమాయత్వేతిచ యమం కాలం కార్షిరసీతిచ ।
 చిత్రావసోస్య మంత్రేణ చిత్రగుప్తం నిధావయేత్ ॥ అగ్నిరాపః క్షితిర్విష్ణు
 రింద్ర ఐంద్రీ ప్రజాపతిః । సర్పా బ్రహ్మచ నిర్దిష్టాః స్థాప్యాః ప్రత్యది
 దేవతాః । అగ్నిందూత మితిహ్యగ్నే ర్వరుణస్య ఉదుత్తమం । సోనాపృథివి
 మేధిన్యా ఇదం విష్ణుస్తు విష్ణవే । ఇంద్రాయేందో ఇతీంద్రసోత్తానపర్వే
 శచీస్మత్పౌ । ప్రజాపతే ప్రతేశస్య ఏషబ్రహ్మేతివా విధేః । మంత్రో
 నమో అస్తు సర్వేభ్య స్సర్పాణాం స్థాపనే మతః ॥ గోధిల వసిష్ఠా ॥
 గృహ దేవతయోర్యద్యే అధిదేవాన్ని వేశయేత్ । మదనరత్నే సంగ్రహేతు ॥
 అధిదేవా దక్షిణేతువామే ప్రత్యదిదేవతాః । స్థాపనీయాః ప్రయత్నేనవ్యా
 హృతీభిః పృథక్పృథక్ ॥ ఉత్పలపరిమళే ॥ గ్రహస్య దక్షిణేపార్శ్వే
 స్థాపయేదదిదేవతాః ॥ గ్రహస్యోత్తర పార్శ్వేతున్యనే త్సృత్యదిదేవతాః ॥
 శౌనకః ॥ క్షేత్రస్య పతినాక్షేత్రపాలం భూజోత్తరేన్యనేత్ ॥ భూజోభామః ॥
 గ్రహదేవాది దేవానాం । నైవేద్యం కుసుమానిచ । గ్రహవచ్చాసనం దానం
 స్థాపనం భానుపూర్వతః । ఇత్యుక్తం - వాసిష్ఠేత్వన్యదోక్తం ॥ రుద్రీం

త్రిపురలోక మంత్రేణ రవేరు త్త రతోన్యనేత్ ॥ సోమస్యాగ్నేయ దిగ్భాగే
 శ్రీశ్వతే మేసకాత్మజాల ॥ యదత్రందేతి భామన్య స్కందంయామ్యే
 ప్రభావయేత్ ॥ విష్ణుం విష్ణోరరాటేతియజే త్పూర్వేబుధన్యచ ॥ గురోరుత్త
 తతస్త్వోర్మో బ్రహ్మ బ్రహ్మేతి మంత్రితః ॥ సజోషేంద్రేతి మంత్రేణ
 ప్రాణాం శక్తిం విధాపయేత్ ॥ శనేః పశ్చిమతః స్థాపోంయ మాయత్వేత్సు
 జాయమా ॥ కార్తీరసీతి మంత్రేణ రాహోః కాలం తతోత్తరే ॥ చిత్రగుప్తంతు
 కేయానాం చిత్రావస్వీతి నై ఋకతే ॥ గ్రహదేవత యోర్యద్యే అధిదేవాన్నివేశ
 యేత్ ॥ మూర్త్యే ॥ వినాయకంతదా దుర్గాం వాయుమాకాశమేవచ ॥ అవాహ
 రోద్యాహృతీ చిత్తదైవాశ్వి కుమారకా ॥ మదనరత్నై స్కాందే ॥ ఉత్తరే
 శచి మూర్త్యాభ్యాం గురోః కేతోశ్చ దక్షిణే ॥ గణాధిపం పృథివీస్థావ్య నర్వదేవ
 నమస్కృతం ॥ తత్రైవ సంగ్రహే ॥ రాహు మందదినేకానాం ఉత్తరస్యాం
 యథాక్రమం ॥ గణేశ దుర్గావాయూంశ్చ రాహు కేతోశ్చ దక్షిణే ॥ అకాశ
 మశ్విన్దేతి వందై తాః స్థాపయేద్బుధః ॥ వసిష్ఠః ॥ వినాయకం గణానాంత్వా
 దుర్గాం వైజాతవేదినే ॥ వాయో యేతేతదా వాయుం పుత్రం పుత్రేతి
 వాంఛరం ॥ యావాంధితేతి సంభూత్య ద్వావప్యేతో తతోశ్విన్ ॥ గోఖిలీయే ॥
 ద్వాత్రీంశ్చ దేవతా స్థాప్యాదికాం పాలాశ్చ దిగ్గణాః ॥ యజ్ఞవల్క్యః ॥
 యదావర్ణం పృథేయాని వాసాంసి కుసుమానిచ ॥ గంధాశ్చ బలయత్తైవ
 రూపోదేయశ్చ గుగ్గులః ॥ గుదోదనం పాయసంచ హవిష్యం కీరషాష్టికం ॥
 దద్యోదనం హవిశ్చూర్ణం మాంసం చిత్రాన్నమేవచ ॥ దద్యాద్గ్రహ క్రమా
 దేతద్వైశేభ్యో భోజనం బుధః ॥ శక్తితోవా యథాలాభం సంస్కృత్య విది
 హార్చకం ॥ హవిర్భుతోదనం ॥ చూర్ణం తిలచూర్ణ మిశ్రోదనం ॥
 స్కాందే ॥ దివాకర కుజాభ్యాంహదాపాయే ద్రక్తచందనం ॥ చందనం
 తార్కపేదై వ సిరివర్ణం ప్రదాపయేత్ ॥ కుంకుమేనతు సంయుక్తం చందనం
 దీపనోమ్యయోః ॥ అగరుం చందనం దద్యా ద్రాహుకే త్వర్కజేషుచ ॥
 గ్రహావర్ణాని పుష్పాణి గాయత్ర్యా రూపమాచరేత్ ॥ రవేః కుందురుకం
 రూపం శశినస్తు పురూషతః ॥ భామే సర్వరసంచై వ అగరుం చ బుధే

స్మృతం । సింహాకం గురవేర్దద్యా తోమాయ మృతపాయనం । లోహితాయ
హవిష్యాన్నం బుధాయ క్షిరషాష్టికం । దధ్యోదనం గురోర్దద్యా చుక్రాయచ
మృతోదనం । మిశ్రితం తిలమామైశ్చ నైవేద్యంతు శనైశ్చరే । రాహో
ర్మాషోదనం దద్యా త్కేతోశ్చిత్రోదనం తథా ॥ మాత్యేతు ॥ మసురాశ్చ
కుజే దద్యాదిత్యుక్తం ॥ నివేద యిత్యాహుతిభిర్హోమం కుర్యాదతంద్రితః ॥
అత్ర విశేషో మత్కృతేదాన కమలాకరేజ్ఞేయః ॥ మాత్యే ॥ దూపామో
దోత్ర సురభిరుపరిష్టా ద్వితానకం । అధిదేవానాంతు ఉప్పల పరిమళే
సర్వేషాం లోకపాలానాం చందనంచ విలేపనం । శతపత్రాణి పుష్పాణి
దద్యా గుగ్గులాధూపకం । దీపం గోమృతసంయుక్తం నైవేద్యం చ మృతో
దనం । మాత్యే-ప్రాగు త్తరేణ తస్మాచ్ఛ దధ్యక్షిత విభూషితం । చూతపల్లి
వనంయుక్తం ఫల వస్త్రయుగాన్వితం ॥

పంచరత్న సమాయుక్తం పంచపల్లవ సంయుతం । స్థాపయేద
వ్రణం కుంభం వరుణం తత్రవిన్యసేత్ ॥ గంగాద్యాః సరితః సర్వాః సము
ద్రాశ్చ సరాంసీచ । గణాశ్వరథ్యావర్మిక సంగమాహృద గోకులాత్ ॥
మృదమాసీయ విప్రేంద్ర సర్వోషధి సమన్వితం స్నానార్థం విన్యసే తత్ర
యజమానస్య ధర్మవిత్ ॥ యాజ్ఞవల్క్యః ॥ కర్తవ్యా మంత్రవద్భిశ్చ
చరవః ప్రతిదైవతం । నానాదేవతాభ్య స్సహైవేతి గృహ్యానుత్ర వచనా
త్సహస్పదగ్వాశ్రపయేత్ ॥ మాత్యేతు ॥ హోమం సమారభేత్సర్పిర్యవ
ప్రీహితిలాదినా ॥ హేమాద్రాదేవీపురాణే ॥ గణాధిపతయే దేవాయా ప్రథమా
చతురాహుతిః । అన్యథా విఫలం విప్ర భవతీహ నసంశయః ॥ యాజ్ఞ
వల్క్యః ॥ అర్కః ఫలాశః ఖదిరశ్చాపామార్గోధపిప్పలః ॥ ఔదుంబర
శ్చమీదూర్వా కుశాశ్చ సమిధక్రమాత్ ॥ ఏకైకస్య త్వష్టశతమష్టావింశతి
రేవవా । హోతవ్యా మధుసర్పిభ్యాం దద్వాక్షిరేణవాయుతాః ॥ ప్రాదేశమాత్రా
స్సమిదః ఆకాభాఅఫలాశనీః । దేవానామపిసర్వేషా ముపాంశు పరమార్థవిత్ ।
స్వేనస్వేనై వమంత్రేణ హోతవ్యా స్సమిధఃపృథక్ । హోతవ్యం చ మృతా
ద్యత్ర చరుభక్ష్యదికం తతః ॥ స్కాందే ॥ స్థాపనమంత్రావేవ హోమ

మంత్ర ఉత్తరః । ఆదిదేవాదీనామైవం ॥ దాద్మిదేవి ॥ శేషాణాం స్థావరం
 మంత్రైర్హోమోవ్యాహృతి ర్నితైః ॥ మాత్యేత్వతిదేవాదీనాం మంత్రాఉత్తరః ॥
 ఆహోతవేదవిద్యో విరిం హోమం నమావరేత్ ॥ ఆహోహస్తేత్వమాయాశ్చ
 హ్యోహోహస్తామినస్తతా ॥ విష్ణోరేవంవిష్ణుణి తమేశే వ్యయంతువః (ఇంద్ర
 విదేవతాదేతి ఇంద్రాయ జహాయాత్పునః) ॥ తతాయమవ్యవాయం గౌరితి
 హోమః ప్రకీర్తితః ॥ తాన్య బ్రహ్మజ్ఞాన మితి మంత్రః ప్రకవ్యతే ॥
 చిత్రగుప్తస్యచాక్షాత మితి వేదవిదో విదుః ॥ అగ్నిం దూతం వృణేమహే
 ఇతి వహ్నియదాహ్మతః ॥ ఉదుత్తమం నమజమిత్యహం మంత్రః ప్రకీ
 ర్తితః ॥ ధూమేః వృణివ్యంతరిక మితిహోక్తం మహర్షిభిః ॥ సహస్రశేర్షా
 భుజిత ఇతి విష్ణోరుదాహ్మతః ॥ ఇంద్రాయేంద్రో మరుత్వత ఇతి శక్రస్యతే ॥
 ఉత్తావనర్జేనుభగే ఇతి శివ్యాప్రకవ్యతే ॥ ప్రజావతేః పునర్జేమః ప్రజా
 వత ఇతి శష్ఠతః ॥ సహ అమ్ర నిర్జేత్వ ఇతి సర్వాణాం మంత్ర ఉచ్యతే ॥
 ఏషబ్రహ్మయ ముత్యయ ఇతి బ్రహ్మణ్యదాహ్మతః ॥ వినాయకస్యచాతూన
 ఇతి మంత్రో బుధైశ్శృతః ॥ జాతవేదవేనుమహమ దుర్గా మంత్రోయ
 ముచ్యతే ॥ స్కాందే ॥ బైవేద్యం శేషం హోత్యాతు హోమమంత్రైర్నిరనం
 తనం ॥ ఆహవ్యాహృతిభిర్భుక్త్యా ఏతైకస్యయదాక్రమం ॥ అష్టోత్తరం చ
 షోహస్రం శతమష్టాతికం తతా ॥ అష్టావింశతిరష్టాచపైశ్చ తైకస్యమ
 హోమయేత్ ॥ బైవేద్యం శేష హోమః శేషాం చిన్మతం ॥ హేమాద్రా ॥
 తతోవదాననిర్జేత స్మరైవ జహాయాచ్ఛయం ॥ పృథాక్తార్కనమిద్విశ్చ
 వివేణాజ్యంజ హోమయేత్ ॥ అత్పజ్ఞైవేతి మంత్రేణ తిలాన్ వ్యాహృతి
 నిర్జూనేత్ ॥ చరుణావ నమిద్విశ్చ నర్హిషాచ తిలైః క్రమాత్ ॥ తత్ర
 మంత్రైశ్చ హోతవ్యాః క్రమాత్తదతిదేవతాః ॥ తేనచరోప్రత్యా
 హాత్యావదానరక్యః తేచిత్తజేన హోమమాహం నచ్చింత్యం ॥

మాత్యే ॥ హోతవ్యంజ నమిత్సర్పిశ్చరు తక్ష్యదికం పునః ॥
 మంత్రైర్నిరకాహాతిర్భుక్త్యా హోమః వ్యాహృతి ర్నితతః ॥ ఉదజ్మణావకుర్య
 య్నిహృణ భంగహః ॥ అత్రవ్యాహృతిభిరితి ద్వంద్వానవదైక శేషావగత

సాహిత్య బహుత్వయోః ఉపదేయగతత్వార్సర్వం వ్యాహృతిభిరే కాహుతి
 రిత్యేవ యుక్తం ॥ హేమాద్రో భవిష్యోత్తరేపి । హోమోవ్యాహృతి
 రిత్యేవ సర్వస్తత్ర నిదీయతే ॥ భక్ష్యాదికంచ నైవేద్యం శేషంహుత్వా
 తత్తద్గ్రహ మంత్రై రయతహోమాయతిలాది ద్రవ్యేణ ప్రత్యేకం
 దశాహుతీర్హుత్వా ప్రణవాది భూరాదివ్యాహృతిభిః వ్యస్తాభిస్త్రినః సమస్తాభి
 శ్చైతేత్యేవ మావృత్యాయుత లక్షహోమాది సంఖ్యా పూరణేయేతి ॥
 హేమాద్రో మదనరత్నేచోక్తం ॥ ఏవం విభాగే మూలంతునవిద్యః తత్త్వంతు
 తిస్సభివ్యాన్ హృతిభిరేకాహుతి రిత్యేవ సర్వోహోమ ఇతి ప్రతిభాతి ॥
 తదుక్తం హేమాద్రోభవిష్యే ॥ భూర్భువఃస్వఃస్తథా స్వాహా లక్షహోమ
 విదిస్మృత ఇతి । హేమాద్రిస్తు పూర్వార విరోధాభ్యాం అవిరోధాద్భృంత
 ఏవ ॥ మాత్యే ॥ మంత్రవతశ్చ కర్తవ్యాశ్చరవః ప్రతిదై వతం । హుత్వా
 చాతాంశ్చరూన్ సమ్యక్తతోహోమం సమాచరేత్ । పూర్ణాహుతించ మూర్ధా
 నందివ ఇత్యభిపాతయేత్ । అథాభిషేకో మంత్రేణ వాద్య మంగళగీతకైః ॥
 పూర్ణకుంభేనతేనై వ హోమాంతే ప్రాగుదజ్జుభైః । యజమానస్య
 కర్తవ్యం చతుర్భిఃస్నాప నంద్యితైః । తత్రసూర్యాన్వైత్యాదయోమంత్రాః
 ప్రయోగేవక్ష్యంతే ॥ అగ్నిపురాణే ॥ మూర్ధానందివ మంత్రేణ సంస్మరేణచ
 దారయా । దద్యాదుత్థాయ పూర్ణాం వై నోపవిశ్య కదాచన ॥ మహర్ణవేతు ॥
 మూర్ధానందివో - పునస్త్యాదిత్యాః - పూర్ణాదర్విః సప్తతే అగ్నిరితి పూర్ణా
 హుతో చత్వారో మంత్రాః ఉక్తాః ॥ భవిష్యోత్తరే ॥ నసంఖ్యానియమశ్చాత్ర
 బ్రాహ్మణానాం సరోత్తమ । సకాలనియమశ్చైవ న్వేచ్ఛయా యజ్ఞఉచ్యతే ॥
 తతః శుక్లాంబరధరః శుక్లమాల్యానులేపన । సర్వోషధై స్సర్వగంధైః
 స్నాపితోవిప్రపుంగవైః ॥ యజమానస్సవత్సీక ఋత్విగ్విశ్చ సమాహీతః ।
 దక్షిణాభిః ప్రయత్నేన పూజయేద్గత విస్మయః ॥ వాసిష్ఠే ॥ తతస్తస్యాభి
 షిక్తస్య రక్షర్థం బలిమతఃపేత్ । దిగ్విదిక్షు విచిత్రానైర్వర్షీపై ర్నీరాజయే
 త్తతః ॥ ప్రయోగపారిజాతే వామనః ॥ ఆచార్య ప్రభృతిభ్యశ్చ గ్రహార్చన
 ఫలం తతః । సమిధాజ్య చరూణాంచ తిలహోమ ఫలంతథా । తేషాం

జనపలంచైత దృష్టియా జలహర్వకం ॥ తతస్తేభ్యో యదాశక్తిదాతవ్యా
దక్షిణాఃపుథక్ ॥ రాశ్చయాజ్ఞ్యవర్కేనోక్తాః ॥ దేనుశ్శుంఖస్తథా నద్వాన్
హేమవాసో హయఃక్రమాత్ ॥ కృష్ణా గౌరాయ సంభగ ఏతావై దక్షిణాః
క్రమాత్ ॥ మాత్స్యే ॥ నువర్ణేన సమాకార్యా యజమానేన సదక్షిణాః ॥
సర్వేషామథ గాందద్యాద్గురుర్వాయేన తుష్యతి ॥ స్వమంత్రేణ ప్రదాతవ్యా
స్సర్వాః సర్వత్ర దక్షిణాః ॥ తేచ మంత్రాః మత్కృతేదాన కమలాకర
జ్ఞేయాః ॥ అత్రాపి ప్రయోగోవక్ష్యతే ॥ మదనరత్నే ఆశ్వలాయనః ॥ ఏక
మేకావతే విప్రం హోమేత్సన్నేన భోజయేత్ ॥ అత్యర్థో మధ్యమశ్చాపి
విప్రమేకం శతాహుతే ॥ సహస్రస్యాహుతేర్వైకంజమన్యోపి ప్రభోజ
యేత్ ॥ అన్యదాదహతి క్షిప్రం తదాష్ట్రం నాత్రసఃశయః ॥ అతోదాతు
మశక్తోయో దక్షిణాం చాన్నమేవవా ॥ జపే ప్రణామే స్తోత్రైశ్చతోషయే
త్పరయేద్గురూన్ ॥ స్కాందే ॥ యథాగ్రహోద్విజస్తద్వద్విధిజ్ఞో వేద
పారగః ॥ తోషయేన్మృదువస్త్రా ద్యైస్తుష్టమేనం విసర్జయేత్ ॥

యాజ్ఞవల్క్యః ॥ గుదోదనం పాయసంచ హవిష్యం క్షీరపాష్టికం ॥
దద్యోదపం హవిశ్చూర్ణం మాంసం చిత్రాన్నమేవచ ॥ దద్యాద్గ్రీహ క్రమా
దేతద్విజేభ్యో భోజనం బుధః ॥ శక్తితోవాయథాలాభం సత్కత్మ విధి
పూర్వకం ॥ హవిష్టుతోదనం ॥ చూర్ణం తిల మిశ్ర చూర్ణోదనం ॥ వసిష్ఠః
ఐశాన్యా మాహరేద్భుక్త్య స్రుచావాథ స్రువేణవా ॥ రజెంతు కారయేత్తేన
శిరః కంఠాం సకేషుచ ॥ మాత్స్యే ॥ ఏవం సమగ్రం నిష్పాద్య సర్వదేవాన్
విసర్జయేత్ ॥ యాంతుదేవ గణాః స్సర్వే పూజామాదాయ పార్థివీం ॥
ఇష్టకామ సమృద్ధ్యర్థం పునరాగ మనాయచ ॥ అనేన విధినాయస్తు గ్రహ
పూజాం సమాచరేత్ ॥ సర్వాన్కామాన్నవాప్నోతి ప్రీత్యస్వర్గే మహీయతే ॥
యస్తుపీడా కరోత్యంత మల్పవిత్రస్య వాగ్రతః ॥ సతుయత్నేన సంపూజ్య
శ్చేషానప్యర్చయేన్నరః ॥ తథా ॥ సదైవాయుత హోమోయం నవగ్రహ
మఖః స్మరః ॥ వివాహోత్సవ యజ్ఞేషు ప్రతిష్ఠాదిషు కర్మసు ॥ నిర్విమూర్ఠం
మునిశ్రేష్ఠ తదోద్వేగాదుభేషుచ ॥ వశ్యకర్మాభితారా దౌతదైవోచ్ఛాట

నాచికే || నవగ్రహ మఖం కృత్వా తతః కర్మ సమారభేత్ || అన్యథాఫలదం
 వుంశాంన కామం జాయతే క్వచిత్ || అద్భుతం భూకంపాది || అన్యశ్చాత్ర
 విశేషో మత్కృత ప్రయోగ దీపికాయాఽజ్ఞేయః || యత్తుశిష్టాః || గ్రహ
 మంత్రాచామయుత నహస్రాది సంఖ్యయా జపం కృత్వా తద్దశాంశేన
 తిలైర్హృదయం కుర్వంతి || తత్కుత్రాపి జపానుక్తే || కిం మూలక మితి న
 విద్యుః || ఇత్యయుత హోమ విధిః || అథ ప్రయోగః ||

సచయద్యప్యన్యత్ప్రతామహ కృతో న్యేవతథాపి సంక్షేపిణోచ్యతే ||
 కర్తదేశకాలాన్యత్కృత్వా శ్రీకామః గ్రహ పీడయా ముత్పాతే రోగే వాత
 చ్ఛాంతి కామః శతృపరాజయ కామో వాయుతహోమాఖ్య నవగ్రహ
 యజ్ఞేన యష్యే || కేవలేతు గ్రహయజ్ఞం కరిష్య ఇతి సంకల్ప్య || గణేశ
 పూజాం మాతృకా పూజాం వృద్ధి శ్రాద్ధం కృత్వాఽచార్యం వృత్వా ||
 ప్రార్థయేత్ || త్వన్నోగతిః పితా మాతాత్వంగతిః త్వం పరాయణం త్వత్ప్ర
 సాదేన విప్రర్షే సర్వంమేస్యాన్మనోగతం || అపద్విమోక్షయచమే కురు
 యజ్ఞమతంద్రితః || కోటి హోమాఖ్య మతులం శాంత్యర్థం సర్వకామ
 దమితి చతురః ఋత్విజోవృణుయాత్ || యద్వాఽ అచార్యో బ్రహ్మచేతి
 ద్వాతేషాం తచ్ఛాఖయా మధువర్కః || తవాహహేమాద్రో విశ్వామిత్రః ||
 సంపూజ్య మధువర్కేణ ఋత్విజః కర్మకారయేత్ || అన్యథా విఫలం
 తవేదిహన సంకయ ఇతి || సచార్య శాఖయాకార్యః || అర్చ్యశాఖయా
 మధువర్క ఇతి తత్త్రేవస్మతే || తతో దశహస్త మష్టహస్తంవా
 మంటపం కృత్వా || తన్మధ్యే హస్తమాత్రం కుండం కుర్యాత్ || ఈశానే
 కుండమితి హేమాద్రిః || తదీశాన్యాం వేదిర్హస్త విస్తృతా వితస్త్రుచ్ఛావ
 ప్రద్యయయుతా చతురశ్రా కార్య ఆద్యవ ప్రోద్వ్యంగుళోచ్ఛః || ద్వితీయ
 త్త్యంగుళోచ్ఛః || ద్వావపిద్వ్యంగుళ విస్తారోవా || తతః శుక్లాంబరధరః
 శుక్ల మాల్యామరేపనః || సాచార్యర్త్విగ్యజమానో మంగళమోషేష జల
 పూర్ణ కలశహస్తః || ఓం తద్రం కర్ణేభిః జనిత్వమితి మంత్రే మంటపం
 ప్రదక్షిణీ కృత్య పశ్చిమద్వారేణ ప్రవిశ్య || యదత్ర సంస్థితం భూతం స్థాన

మాశ్రిత్య సర్వదా ॥ స్థానం త్యక్తాతు తత్సర్వం యత్రస్థం తత్రగచ్ఛతి ॥
 అపక్రామంతు భూతాని పికావాః సర్వతోదిశం ॥ సర్వేషా ముచితోదేన
 బ్రహ్మకర్మ సమారభే ॥ ఇతి గౌరవ సర్వపాన్ నివృత్తిర్య ॥ కుచితో పాశ్చ
 త్యుచా, ఆపోహిషేన్యచాచ, భూమిం ప్రోక్ష్య, స్వస్తియనంతరాక్షిన్, మిది
 మంత్రద్వయం జపేత్ - తతోమంటపపక్షే నై ఋణలే వాస్తువేదికా కృత్యా
 వేదీకానాదికోణ చతుష్కే ॥ విశంతు భూతలే నాగాలోక పాలాశ్చ నిర్భయః ॥
 మంటపేస్మి నివృత్తింతు ఆయుర్బల కరాస్సదేతి ॥ మంత్రేణ తతుర
 శంకూన్ రోపయిత్వా ॥ తతః అగ్నేయాది శంకు పార్శ్వేషు మాషభక్త
 బరీన్ దద్యాతు ॥ అగ్నిభ్యోప్యథ సర్వేభ్యో యేచాన్యేతత్ర సంస్థితాః ॥
 తేభ్యోబలిం ప్రయచ్ఛామి పుణ్యమోదన ముత్తమం ॥ ఇతి - ఏవం మంత్ర
 త్రయేణ నై రృతి వాయ్వాకాన శంకు పార్శ్వేషు మాషభక్త బరీన్ దద్యాతు ॥
 తేవ మంత్రాః ॥ నై రృత్యాదిపతిశ్చైవ నై ఋత్యాం యేచరాక్షసాః ॥ బలిం
 తేభ్యః ప్రయచ్ఛామి సర్వేగృహ్ణాంత్విమం బలిం ॥ నమో వాయుస్థరక్షిభ్యో
 యేచాన్యే తత్సమాశ్రితాః బలిం తేభ్యః ప్రయచ్ఛామి సర్వే గృహ్ణాంత్విమం
 బలిం ॥ రుద్రేభ్యశ్చైవ సర్వేభ్యోయేచాన్యే తత్సమాశ్రితాః ॥ బలింతేభ్యః
 ప్రయచ్ఛామి గృహ్ణాంతు సతతోత్సుకాః ॥ తతోవేద్యుపరిపన్నే శివర్షాదిశ
 లాకయా ॥

షం కాంతాయై నమః - ఓం యశోవత్యై నమః - ఓం కాంతాయై
 నమః - ఓం విశాలాయై నమః - ఓం ప్రాణవాహిన్యై నమః - ఓం సత్యై
 నమః - ఓం సుమనాయై నమః - ఓం నందాయై నమః - ఓం భద్రాయై
 నమః ॥ ఇతి పశ్చాదారభ్య ప్రాగంతా ఉదక్సంస్థానపరేభాః కృత్యా ॥
 పునః ఓం హిరణ్యాయై నమః - ఓం సుప్రభాయై నమః - ఓం లక్ష్మ్యై
 నమః - ఓం విభూత్యై నమః - ఓం విమలాయై నమః - ఓం విద్యాయై
 నమః - ఓం జయాయై నమః - ఓం కాలాయై నమః - ఓం విశోకాయై
 నమః ॥ ఇతి దక్షిణా రంభా ఉదగంతాః ప్రాగ్సం స్థానపరేభాః కృత్యా మధ్య
 కోష్ఠ చతుష్టయమేకీ కృత్య కోణేషు రేఖాం దత్వా తేనార్థపదాని సంపద్యంతే ॥

తతస్త్రత బ్రహ్మదీనా వాహయేత్ || వాస్తోశ్చతురశ్రః శరీరదీనా ఆశ్చతుర్
 స్థితా ఇతి || తత్తరేవపదేవ తత్తద్దేవానా మావాహయామి - తత్తరేవపదేవ తత్తద్దేవానా
 వతుష్కే హృదయే బ్రహ్మజేనమ ఇతి - బ్రహ్మజా ఆవాహయామామి
 వాహ్యః పూర్వపదద్వయే దక్షిణస్తనే ఆర్యష్టే నమః ఆశ్చతుర్శ్చ మావాహ
 యామి । దక్షిణ పదద్వయే జతర దక్షిణే విద్యుత్ నమః ఆశ్చతుర్శ్చ
 మావాహయామి । పశ్చిమ పదద్వయే జతరదామే విద్యుత్ నమః ఆశ్చతుర్శ్చ
 మావాహయామి । ఉదక్పదద్వయే వామస్తనే వృత్తిశీలదామనమః శ్చతుర్శ్చ
 రర మావాహయామి । తత్రబ్రహ్మ సమీపస్థానే అగ్నేయ పదార్థయోగక్షిణ
 హస్తే సావిత్ర సవితారౌ || తత్ర పూర్వార్థే సావిత్రయోగనమః వామీశ్చ
 మావాహయామి । పశ్చిమార్థే సవిత్రే నమః సవితర మావాహయామి ||
 నైఋత్య పదార్థయో వృషణమేత్రయోర్వి విదారితజయౌ । తత్రపూర్వార్థే
 వివిదారితపాయ నమః వివిదారిత మావాహయామి । తత్రపశ్చిమార్థే
 జయాయ నమః జయ మావాహయామి || వాయువ్య పదార్థయోర్వాయు మాహస్తే
 రాజయక్ష్యణ రుద్రాయ నమః । తత్ర పూర్వార్థే రాజయక్ష్యణే నమః రాజ
 యక్ష్యణ మావాహయామి || పశ్చిమపదార్థే రుద్రాయ నమః రుద్రమావాహ
 యామి || ఈశాన పదార్థయో రూరౌముఖే పాపవత్సౌ । తత్ర పూర్వార్థే
 ఆద్యౌ నమః ఇత్యవః మావాహయామి । పశ్చిమార్థే అవవత్సాయ నమః
 అవవత్సం మావాహయామి || ఈశానపద దక్షిణార్థే వాస్తో శరీర దీనా
 నమః శరీర మావాహయామి । తద్దక్షిణ సార్వపరే దక్షిణశ్రే పర్జన్యాయ
 నమః పర్జన్య మావాహయామి । తద్దక్షిణ పదద్వయే దక్షిణశ్రే జయం
 తాయ నమః - జయంత మావాహయామి । తద్దక్షిణపదద్వయే దక్షిణాంసే
 కులికాయుధాయ నమః - కులికాయుధ మావాహయామి । తద్దక్షిణపదద్వయే
 దక్షిణే బాహౌ సూర్యాయ నమః సూర్యాం ఆవాహయామి । తద్దక్షిణపద
 ద్వయే దక్షిణ బాహౌ సత్యాయ నమః సత్యం ఆవాహయామి । తద్దక్షిణ
 సార్వపరే దక్షిణ కూర్పరే భృగాయ నమః భృగం ఆవాహయామి । తద్దక్షిణ
 అగ్నేయ పదార్థే దక్షిణ ప్రదాహౌ । ఆకాశాయ నమః ఆకాశ మావాహ

యామి । తత్పశ్యమాత్థే దక్షిణ ప్రదాహా వాయువే నమః వాయుమావాహ
యామి । తత్పశ్యమ సార్థపదే దక్షిణ మణిబంధే పూష్టే నమః పూషాణ
మావాహయామి । తత్పశ్యమ పదద్వయే దక్షిణపార్శ్వే వితథాయ నమః
వితథం ఆవాహయామి । తత్పశ్యమ పదద్వయే దక్షిణ పార్శ్వే గృహక్ష
తాయ నమః గృహక్షత మావాహయామి । తత్పశ్యమ పదద్వయే దక్షిణో
రాయమాయ నమః యమ మావాహయామి । తత్పశ్యమ పదద్వయే దక్షిణ
జానౌ గంధర్వాయ నమః గంధర్వ మావాహయామి । తత్పశ్యమ సార్థపదే
దక్షిణ జంఘాయాం భృంగరాజాయ నమః భృంగరాజ మావాహయామి ।
తత్పశ్యమ నైఋతి పదార్థే దక్షిణ స్పిచిమృగాయ నమః మృగం ఆవాహ
యామి । తదుత్తరార్థే పాదయోః పితృభ్యోనమః పితౄణ్ ఆవాహయామి॥
తదుత్తర సార్థపదే వామస్పిచిదౌవారికాయ నమః దౌవారిక మావాహ
యామి । తదుత్తర పదద్వయే వామజంఘాయాం సుగ్రీవాయ నమః సుగ్రీవ
మావాహయామి । తదుత్తరపదద్వయే వామజానౌ పుష్పదంతాయ నమః
పుష్పదంత మావాహయామి । తదుత్తరపదద్వయే వామోరౌ వరుణాయ
నమః వరుణ మావాహయామి । తదుత్తరపదద్వయే పార్శ్వే అనురాయ
నమః అనుర మావాహయామి । తదుత్తరసార్థపదే వామపార్శ్వే శేషాయే
నమః శేషం ఆవాహయామి । తదుత్తర వాయువ్య పదార్థే వామమణిబంధే
పాపాయ నమః పాపం ఆవాహయామి । తత్పాత్రిక్ పదార్థపదే వామబాహ
రోగాయ నమః రోగం మావాహయామి । తత్పాత్రిక్ సార్థపదే వామబాహ
అహాయే నమః అహిమావాహయామి । తత్పాత్రిక్ పదద్వయే వామకూర్పరే
ముఖ్యాయ నమః ముఖ్యం ఆవాహయామి । తత్పాత్రిక్పదద్వయే వామబాహ
భల్లాటాయ నమః భల్లాటం ఆవాహయామి । తత్పాత్రిక్పదద్వయే వామబాహ
సోమాయ నమః సోమ మావాహయామి । తత్పాత్రిక్పదద్వయే వామానే
సర్పేభ్యో నమః సర్పాన్ ఆవాహయామి (ఆ) తత్పాత్రిక్ సార్థపదే వామ
శోత్రే అదితయే నమః అదితిం ఆవాహయామి । తత్పాత్రిగర్థపదే వామనేత్రే
దిత్యై నమః - దితిం ఆవాహయామి । ఉత్తరే వాస్తోష్పతి వసిష్ఠా స్తోవా

ష్ఠతి త్రిష్టుప్ వాస్తోష్పత్యా వాహనే వినియోగః । ఓం వాస్తోష్పతే ప్రతిజా
 నీహ్యస్మాన్ త్వావేకో అనమీవో భవాన । యత్వే మహే ప్రతితన్నోజుష
 స్వకంన ఏదిద్వివదేశం చతుష్పదే । వాస్తోష్పతే శగ్మయాసగ్ం సదాతేస
 క్షీమహిరణ్మయాగాతు మత్యా । అవఃక్షేమ ఉతయోగీవరంనోయూయంపాశ
 స్వస్తిలిస్సదానః । అమీవహ వాస్తోష్పతే విశ్వాయాసాణ్యావిశన్ త్సఖా సుశేవ
 వీదినః ॥ నువర్ణ మయ్యాం మూర్తా వాస్తోష్పతయే నమః వాస్తోష్పతిం
 అవాహయామి ॥ తతః ఈశానాది నిదిక్షు ఈశాన్యేచరక్త్యై నమః చరకి
 మావాహయామి । ఆగ్నేయే విదార్త్యై నమః విదారి మావాహయామి ।
 నైఋత్యాం పూతనాయై నమః పూతనాం అవాహయామి । వాయువ్యే పాప
 రాక్షస్యై నమః పాపరాక్షసీ మావాహయామి । మండలి పూర్వాది దిక్షు
 తత్రపూర్వే స్కందాయ నమః స్కంద మావాహయామి । దక్షిణే ఆర్యష్టే
 నమః ఆర్యష్ట మావాహయామి । పశ్చిమే జృంభకాయ నమః జృంభక
 మావాహయామి । ఉత్తరే విలిపించాయ నమః విలిపించ మావాహయామి
 (తతస్తు మిత్రా - గృహవై - ఇతి ప్రతిష్ఠావ్య)

మం ॥ ఓం గృహవై ప్రతిష్ఠానూక్తం తత్ ప్రతిష్ఠిత తమయావాచాశం న్తవ్యం
 న్తస్యాద్యద్య విదూరై వ పశూన్ లభతే ।

గృహనై వై నానాజిగ మిషతీ గృహహి పశూనాం ।

ప్రతిష్ఠా ప్రతిష్ఠా సుప్రతిష్ఠితమస్తు సుముహూర్తమస్తు ॥

తతః సర్వాన్ సంపూజ్య మండలాచై శానే కుంభం సంస్థాప్య
 మండలాగ్రే పాయన బలిందత్వా ॥

తద్యదా ॥ ఓం బ్రహ్మణేనమః ఏషపాయన బలిర్నమమ. (ఏవం సర్వత్ర.
 బలిం దధ్యాత్)

ఓం ఆర్యష్టే నమః .. ..

ఓం వివస్వతే నమః .. ..

ఓం మిత్రాయ నమః .. ..

ఓం నృసింహరాయ నమః విషసాయన బలిర్హమమః. (పీఠం
సర్వత్ర బలిం దధ్యాత్)

ఓం సావిత్రాయ నమః	..	..
ఓం సవిత్రే నమః	..	..
ఓం విబుధానిపాయ నమః	..	..
ఓం జయాయ నమః	..	..
ఓం రాజయశ్శ్రితే నమః	..	..
ఓం కుద్రాయ నమః	..	..
ఓం అద్భ్యో నమః	..	..
ఓం అవవత్సాయ నమః	..	..
ఓం శ్రీనే నమః	..	..
ఓం వర్జన్యాయ నమః	..	..
ఓం జయంతాయ నమః	..	..
ఓం కురికాయుధాయ నమః	..	..
ఓం నూర్వాయ నమః	..	..
ఓం సత్యాయ నమః	..	..
ఓం తృణాయ నమః	..	..
ఓం ఆకాశాయ నమః	..	..
ఓం వాయవే నమః	..	..
ఓం పూర్ణే నమః	..	..
ఓం వితదాయ నమః	..	..
ఓం గృహక్షతాయ నమః	..	..
ఓం యమాయ నమః	..	..
ఓం గందర్వాయ నమః	..	..
ఓం తృంగరాజాయ నమః	..	..
ఓం మృగాయ నమః	..	..

ఓం విత్పత్యో నమః   వీరపాతకం   అశిష్టములు (నీలం
నర్మకృతః అశిష్ట నిష్కాశి)

ఓం దోవారికాయ నమః	..	..
ఓం సుగ్రీవాయ నమః	..	..
ఓం పుష్పదంతాయ నమః	..	..
ఓం వరుణాయ నమః	..	..
ఓం అసురాయ నమః	..	..
ఓం శోషాయ నమః	..	..
ఓం పాపాయ నమః	..	..
ఓం రోగాయ నమః	..	..
ఓం అహ్నయై నమః	..	..
ఓం ముఖ్యాయ నమః	..	..
ఓం భల్లాటాయై నమః	..	..
ఓం సోమాయ నమః	..	..
ఓం సర్వేభ్యో నమః	..	..
ఓం ఆదిత్యై నమః	..	..

ఓం దిత్యై నమః — ఏష పాయస బలిర్నిమమ ॥

తతశ్చరకాదిభ్యః మాషభక్త బలిం దద్యాత్ ॥

ఓం చరత్త్యై నమః   మాషభక్త బలిం త్సమర్పయామి

ఓం విదార్యై నమః	..	..
ఓం పూతనయై నమః	..	..
ఓం పాపరాక్షస్యై నమః	..	..
ఓం స్కందయై నమః	..	..
ఓం ఆర్యమై నమః	..	..
ఓం జృంభకాయ నమః	..	..

ఓం విలిపించాయ నమః మాషత క్త బలిం తృషర్పయామి ॥

తతః పావమానేన రాక్షోఘ్నేనచ మాత్తేన (త్రహుశ్శా) మండపం
వేష్టయేత్ ॥

(మం) ఓం పావమాన్యః పునంతుమా । ప్రాణాపత్నం పపిత్రం శతౌర్దా
మగ్గం హిరణ్మయం । తేన బ్రహ్మ విదోవయం పూకం బ్రహ్మ
పునీమహే । ఇంద్రమ్పనీతి పహమా పునాకు దోమస్వస్త్వా వరుణ
స్సమీచ్యా । యమోరాణః ప్రమ్మణారిః పునాకు । జాతవేదా మూర్ధ
యంత్యా పునాకు ॥

(మం) ఓం రక్షోహణో వరిగహనో వైష్ణవాన్పదామీదమహంతం వరిగ
ముద్వపామి । యన్నస్సమానో యమ సమానో విచఖ నేదమేన
మధరంకరోమి । యోనస్సమానో యోనమానోఽరాతీ యతి గాయ
త్రేణ చన్ద సాఽవజాధో వరిగక్తి శుక్ర తద్రం తన్నో పహవిరాడపి
సపత్నహ సంరాడపి బ్రాతృవ్య హవ్యరాడన్మతి మతిహ విశ్వారాడపి
విశ్వాసాం నాష్ట్రాణాగ్ం హస్తా ॥

1. అథద్వారపూజాం కుర్యాత్ ॥ తత్రపూర్వద్వారేః ఊర్ధ్వం - శ్రీయై నమః
శ్రీయామావాయామి ॥ అథః - దేహత్యై నమః దేహశీ మావాహ
యామి ॥ పామ దక్షిణ స్తంభయోః గజేశాయ నమః - గజేశ
మావాహయామి । స్కందాయ నమః స్కంద మావాహయామి ॥
తత్రకలిక ద్వయం సంస్థాప్య । గంగాయై నమః - యమునాయై నమః -
గంగా యమునా మావాహయామి ॥ జరిమాపూర్వ ॥

2. దక్షిణద్వారే ॥ ఊర్ధ్వం - శ్రీయై నమః - దేహత్యై నమః - స్తంభ
యోః పుష్పదంతాయ నమః - కవర్తినే నమః ॥ పుష్పతంతకపర్ద్వి
మావాహయామి - కలికద్వయం సంస్థాప్య - గోదావర్యై నమః -
కృష్ణాయై నమః - జరిమాపూర్వ ॥

3. పశ్చిమద్వారే ॥ ఊర్ధ్వం - శ్రీయై నమః - దేహశైల్యే నమః - స్తంభ
యోః నందినే నమః - చందాయ నమః - కలశద్వయే - రేవాయై
నమః - నర్మదాయై నమః - రేవానర్మదా మావాహయామి -
జలమాపూర్వ ॥
4. ఉత్తరద్వారే ॥ ఊర్ధ్వం - శ్రీయై నమః అధః దేహశైల్యే నమః -
స్తంభయోః మహాకాలాయ నమః - భృంగిణే నమః - కలశ
ద్వయే - వారుణ్యై నమః - కృష్ణవేణ్యై నమః ॥ జలమాపూర్వ ॥
1. తత్ర స్తోరణాది పూజాం కరిష్యే ఇతి సంకల్ప్య ॥ తత్ర పూర్వస్యాం
దిశి - మంటపాద్భువార్హస్తమాత్రే అశ్వద్ధం వటంవా సుదృఢం
శోభననామకంవా శంఖచిహ్నితం తోరణంన్యస్య - ఓం అగ్నిమీశే
పురోహితం - సుదృఢ తోరణాయ నమః - సుదృఢ తోరణం
అవాహయామి - సుదృఢ తోరణాయ నమః - గంధ - పుష్ప -
ధూప - దీప - నైవేద్య - తాంబూల - దక్షిణాంతోపచారైః పూజ
యేత్ ॥ తత్ర రాహవే నమః - రాహుం అవాహయామి - బృహ
స్పతయే బృహస్పతిం అవాహయామి - రాహు బృహస్పతిభ్యాం
గంధా ద్యుపచారాన్ సమర్పయేత్ - తత్రైకః కలశః స్థాప్య -
తత్ర కలశస్థాప్నోమంత్రాః ॥

మహేంద్ర్యారితి భూమిం స్పృష్ట్యా ॥ ఓం మహేం ద్యౌః పృథివీచ ఇమం
యజ్ఞ మిమిక్షతాం పిపృతాన్తో భరీమభిః ॥ భూమింస్పృశ్య ॥

ఓషధయస్సం వదంత ఇతి యవాన్ నిక్షిప్య ॥ ఓం - ఓషధ యస్సం
వదంతే సోమేన సహ రాజ్ఞా యన్మై కరోతి బ్రాహ్మణస్తగ్ం
రాజన్ పారయామసి ॥

ఆకలశేతి కలశం సంస్థాప్య ॥ ఓం ఆకలశేషుధావతి పవిత్రే పరిషిచ్యతే
ఉక్తైర్యగ్యేషు వర్ధతే ॥

ఇమం మే గంగే ఇతి జలేనాపూర్య ॥

ఓం ఇమం మే గంగే యమునే సరస్వతి కృతిద్రిస్తోమగ్ం సచతావ
ముష్టియా అసిక్నియా మరుద్వ్యుధే వితన్తయాద్దీకియేశ్వణుహ్యసుషోమయా ॥

గంధద్వారామితి గంధం శిప్త్యా ॥

ఓం గంధద్వారాం దురాధర్షాం నిత్యపుష్టాంకరీషణీం ఈశ్వరీగ్ం
సర్వభూతానాం తామిహోపహ్వయేశ్రియం ॥

ఓషధీరితి సర్వాషధీః శిపేత్ ॥

ఓం ఓషధీరితి మాతరన్తద్వోదేవీ రవబృవేరపాగ్ం సివిమ్నుతీరి
తరపః చాతయమానాః ॥

ఓషధయః సమితియవాన్ ॥

ఓం ఓషధయ స్సంవదంతేసోమేన సహరాజ్ఞా యన్మై కరోతి
బ్రాహ్మణస్తగ్ం రాజన్ పారయామసి ॥

కాండాత్కాండాదితి కూర్వా ॥

ఓం కాండాత్కాండాత్సృరోహంతి పరుషః పరుషః పరి వీవానోదూర్వే
ప్రతను సహస్రేణ కతేనచ ॥

అశ్వద్దేవ ఇతి పంచ పల్లవాన్ ॥

ఓం అశ్వద్దేవో నిషధనం పర్ణేవో వసతిఃకృతా గోభాయ ఇత్కిలా
సధయత్సనపథ పూరుషం ॥

సోమేనా పృథివీతి సప్తమ్మదః ॥

ఓం సోమేనా పృథివీభవా నృక్షరానివేశ నీయచ్ఛాన కర్మ సప్రదాః ॥
యాః పరిసీరితి ఫలం ॥

ఓం యాః పరిసీర్యా అపలా అపుష్పాయాశ్చ పుష్పిణీః దృహస్పతిః
ప్రసూతాస్తానో ముంచంత్యగ్ం హసః ॥

సహిరత్నా నీతి పంచరత్నాని ॥

ఓం సహిరత్నాని దానుషేనువాతి సవితాభగః । తం భాగం చిత్ర
మీమహే ॥

హిరణ్యరూప ఇతి హిరణ్యం ॥

ఓం హిరణ్యరూప స్సహిరణ్య సంద్యగన్నపాత్సేతు హిరణ్య వర్ణః
హిరణ్య యాత్పరియోనేర్నిషద్యా హిరణ్యదాద దద్యన్నమనైతి ॥
యువాసు వాసా ఇతి వస్త్రేణ సూత్రేణ వాముఖే వేష్టయేత్ ॥

ఓం యువాసు వాసాః పరివీతాగాఽత్సత్సేయాన్ భవతి జాయ
మానః తం ధీరాసః కవయ ఉన్నయంతి స్వాదయో మనసా దేవయంతః ॥
పూర్ణాదర్శీత్యు పరిధాన్య పూర్ణ పాత్రం న్యనేత్ ॥

ఓం పూర్ణా దర్శీ పరాపతసుపూర్ణా పునరాపతః । వశ్రేవ వక్రీణావహ
ఇషమూర్జగ్ం శతక్రతో ॥

తస్మిన్ కలశే ధృవాయ నమః - దృవమావాహయామి - గంధాద్యుప
చారాన్ త్సమర్పయామి ॥

2. తతో దక్షిణే గత్వా ॥ ఔదుంబరం ప్లక్షంవా సుభద్రం వికట
నామకంవా చక్ర చిహ్నితం తోరణంన్యస్య - ఓం ఇషేత్వోర్దేత్వా వాయవస్థో
పాయవస్థ దేవోవః సవితా ప్రార్పయతు శ్రేష్ఠత మాయకర్మణే ॥

సుభద్రతోరణాయ నమః - ఆవాహనా ద్యుపచారాన్ - గంధాది
పంచోపచారాన్ త్సమర్పయామి ॥

తత్ర సూర్యాయ నమః - ఆవాహయామి ॥

అంగరకాయ నమః - అంగరక మావాహయామి ॥

సూర్యాంగరకాభ్యాం నమః - గంధాద్యుపచారాన్ త్సమర్పయామి ॥

(మంత్రాలు యిక్కడ 207-208 పేజీలోని మ్యాటరు వాడగలరు.)

తత్ర ఏకః కలశ్యం స్థాప్య తస్మిన్ లళితే - ధరాయ నమః - ధరా
మావాహయామి గంధాద్యుపచారాన్ త్సమర్పయామి ॥

3. తతః పశ్చిమే గత్వా-పూర్వవతు కలశాని (పేజీ 207-208లో) ప్లక్ష
మోదుంబరం వాసుకర్మ సుఖీమ నామకం వాగదాచిహ్నితం తోరణంన్యస్య -
ఓం అగ్న ఆయాహివీతయే గృణానో హవ్యదాతయేని హోతాత్పత్నిబర్హిసి ॥

సుకర్మ తోరణాయ నమః - సుకర్మ తోరణం ఆవాహయామి - గంధా
ద్యుపచారాన్ తస్మర్పయామి ॥

తత్ర శుక్రాయ శుక్రం - ఆవాహయామి ॥

బుధాయ బుధం ఆవాహయామి - శుక్ర బుధాభ్యాన్నమః - గంధాది
పంచోపచారాన్ తస్మర్పయామి ॥ (మంత్రాః 208 పేజీలో)

తత్రైకః కలశం స్థాప్య ॥ తస్మిన్ కలశే వాక్పతయే నమః - వాక్పతి
మావాహయామి - గంధాద్యుపచారాన్ తస్మర్పయామి ॥

4. తతః ఉత్తరే గత్వా ॥ పట మాశ్వతంవా పలాశం వాసుహోత్రం
సుప్రభంవా పద్మ చిహ్నితం తోరణం న్యన్య ॥ ఓం శన్నోదేవి రవిష్టయ
ఆపో భవంతు పితయోశంయో రితిస్రవంతునః ॥ సుహోత్ర తోరణాయ
నమః - సుహోత్ర తోరణం ఆవాహయామి - గంధాద్యుపచారాన్
తస్మర్పయామి ॥

తత్ర సోమాయ నమః - సోమ మావాహయామి.

కేతవే నమః - కేతు మావాహయామి.

శనై శ్చరాయ నమః - శనై శ్చర మావాహయామి.

సోమకేతు శనై శ్చరేభ్యోనమః - గంధాద్యుపచారాన్ తస్మర్పయామి.

(మంత్రాః 207-208 పేజీలో) తత్రైకః కలశః స్థాప్యః ॥ తస్మిన్ కలశే
విష్ణుకాయ నమః గంధాది పంచోపచారాన్ తస్మర్పయామి .

తతః పూర్వే గత్వా పూర్వ వస్మహేద్యో రిత్రాదినా ప్రతి ద్వార
కాఖం కలశద్వయం సంస్థాప్య (పేజీ 207-208లో) ప్రతికలశం మంత్రావృత్తిః ॥
అస్మిన్ కలశద్వయే ఐరావతాఖ్య దిగ్గజాయ నమః ఐరావతాఖ్య దిగ్గజం
ఆవాహ్య - ఐరావతాఖ్య దిగ్గజాయ నమః - గంధా ద్యుపచారాన్ తస్మర్ప
యామి ॥ తత్ర ఋగ్వేదినా వృత్తిజా ॥ ఋగ్వేదః పద్మపత్రాక్షో గాయత్ర్యః
సోమ దేవతః ॥ అత్రి గోత్రస్తం విప్రేంద్ర ఋత్విక్త్వంమే మభే తవేతి
ప్రత్యేకం వృత్తా ॥

మం ॥ ఓం అగ్నిమిశే పురోహితం యజ్ఞస్యదేవమృత్విజం హోతారం రత్న
ధాతమం - గంధా ద్యుపచారైః పూజయేత్ ॥

ధ్యానం || తతః సహస్ర్రాక్ష మైవావత సంస్థితం వీత కరీటినం కుండలధరం
దక్షిణ నామరస్థ వశ్రోత్పల మింద్రం ధ్యాత్వా ||

ఏహ్యేహ సర్వామం నిష్టసార్థ్యై రిష్టతో వజ్రవదా మరేక ।
సంవీర్య మానోఘోర సాంగణేన రజఃధ్వరంనో భగన్నమస్తే ॥
తో ఇంద్ర ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ ఇంద్రం సాంగం సపరివారం ।
సాయుధం సశక్తిం, ద్వార కంకే ఆవాహయామి ॥

మం || ఓం ఆరుక్మిణానో వృషభోన యుద్ధోఘనామనః క్షోభణశ్చరషణీనాం ।
సంక్రందినో నిమిష ఏకమీశ్వరగం నేనా ఆజయత్నాక మింద్రః ॥
ఇతి మంత్రేణ వీరపరాకం వీరధ్వజం చద్వయమపి దిశహస్తదండం
పంచహస్తదం దంవోచ్చయేత్ ॥

మం || ఓం త్రాతార మిన్ద్ర మవితార మిన్ద్రగం
హవేహవే సుహవగం తూరమిన్ద్రం ।
హవేను శక్రం పురుహం త మిన్ద్రగం
స్వస్తి నో మమ వాదాత్విన్ద్రః ॥

ఇంద్రాయ నమః ధ్వజ పతాకోపరి ఆవాహయామి గంధాద్యుపచారాన్

త్సమర్పయామి ॥

ధ్యానం || ఇంద్రః సురపతి శ్రేష్ఠో వజ్రహస్తో మహాబలిః ।
శత యజ్ఞాధిపో దేవ స్తస్మై నిత్యం నమో నమః ॥
ఇతి నమస్కారం కుర్యాత్ ॥

ఇంద్రాయ సాంగాయ సపరివరాయ సాయుదాయ సవాహనాయ
మయా నమర్పిత సదీపధదియు క్త మాషవిలిం ఠక్ష్య యజ్ఞ సమాప్తి వర్యంతం
యజమాన సహిత ఆచార్యాది ఋత్విక్ బ్రాహ్మణ అర్చక పాచకాదీనాం
రక్ష రక్ష ఇతి సత్వామేత్ ॥

2. తతః ఆగ్నేయాంగత్వా తత్ర పూర్వవత్ కంశం సంస్థాప్య (పేజీ
207-208 లో) తత్ర పుండరీకాయ నమః ఆవాహయామి - అమృతాయ
అమృత మావాహయామి । పుండరీక అమృతాభ్యాం గంధాద్యుపచారాన్
త్సమర్పయామి ॥ అనంతరం ॥

ద్యానం ॥ భాగస్థం రక్తవర్ణం దక్షిణ వామకరద్వయ దృతశక్తి
మందలం యజ్ఞోపవీతినం ద్యాత్వా ॥ ఏహ్యోహి సర్వామరహవ్యవాహ ముని
ప్రసన్నై రభిరోభిజుష్ట । తేజోవతాలోక గణేశసార్థం మమాధ్వరం పాహి
నమో నమస్తే ॥ భో అగ్నే ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ అగ్నిం సాంగం సపరి
వారం సాయదం శశక్తిం అస్మిన్ కలశే ఆవాహ యామి - గంధాద్యుప
చారాన్ తస్మర్పయామి ॥

మం ॥ ఓం - అగ్నిం దూతం వృణిమహే హోతారం విశ్వవేదసం-
అస్య యజ్ఞస్య సుక్రతుం ॥ ఇతి మంత్రేణ - రక్తపతాకం - రక్తధ్వజం
చోచ్చ్రయేత్ ॥ తతః - త్వంహ్నో అగ్నే వరుణస్య విద్వాన్ దేవస్యహేదోవ
యాసిసీష్ఠాః । యజిష్ఠో వహ్ని తమశ్శోకుచానో విశ్వా ద్వేషాగ్ంసి ప్రము
ముగ్ధ్యన్మత్ ॥ అగ్నయే నమః - అగ్నయే ధ్వజ పతాకోపరి ఆవాహయామి ।
అగ్నయే నమః గంధాద్యుపచారాన్ తస్మర్పయామి ॥

ద్యానం ॥ అగ్నేయః పురుషోరక్తః సర్వదేవమయో వ్యయః । ధూమ్ర
కేతూ రజోధ్యక్ష స్తస్మై నిత్యం నమో నమః ఇతి నత్వా ॥ అగ్నయే
సాంగాయ సపరివారాయ సాయదాయస శక్తికాయ మయా సమర్పిత సదీ
పదరిమాష తక్త చలిం భక్ష యజ్ఞరక్ష-యజమానసహిత ఆచార్యాది ఋత్విక్
బ్రాహ్మణ అర్చకపాచకాదీనాం రక్ష రక్ష ఇతి నత్వా ఆచామేత్ ॥

3. తతో దక్షిణేగత్వా ప్రతి ద్వారశాఖం కలశద్వయం సంస్థాప్య (పేజి
207-208లో)తత్ర కలశద్వయే, వామనాఖ్య దిగ్గజాయ నమః-వామనాఖ్య దిగ్గజ
మావాహయామి ॥ వామనాఖ్య దిగ్గజాయ నమః గంధాద్యుపచారాన్ తస్మర్ప
యామి - తత్ర యజుర్వేదినావృత్తిజా అస్మిన్ దక్షిణద్వారే శాంతిసూక్త జపా
ర్చత్వా మహంవృజే ॥ కాలరాక్షోయజుర్వేద నైష్ఠుభో విష్ణుదేవతః । కాశ్య
పేయస్తు విప్రేంద్ర ఋత్విక్తం మేమభే భవతి । ప్రత్యేకం వృత్వా ॥

మం ॥ ఓం ఇక్షిత్వోర్జైత్వా వాయవస్థోపాయస్థ దేవోవ స్సవితా ప్రార్ప
యతు శ్రేష్ఠత మాయకర్మణ ఆప్యాయ మధ్వ మగ్నియా దేవభాగమూర్జ

స్వతః పయస్వతీ రనమీవా అయశ్శ్చ మావస్తేన శతమాభుశగంసో రుద్రస్య
హేతిః పరివోవృణక్తుధృవా అస్మిన్ గోపతౌస్యాత బహ్వీర్యజ మానస్య
పశూన్ పాహి ॥ ఇతి స్యత్యేకం గంధాదిభిరభ్యర్చ ॥ తతో మహిషామూఢం
ధృతదండపాశం దక్షిణ వామకరద్వయం కృష్ణాంజనచయోపమం అగ్ని
సమలోచనం యమం ధ్యాత్వా ॥

ధ్యానం ॥ ఏహ్యేహి వై వస్వత ధర్మరాజ సర్వామరై రర్చిత ధర్మ
మూర్తే । కుభాకుభానంద కుభామధీశ శివాయ నమః పాహి మఖం నమస్తే ॥
తో యమ ఇహ గచ్ఛ ఇహ తిష్ఠ యమం సాంగం - సపరివారం సాయుధం
సశక్తింద్వార కలశే ఆవాహయామి । గంధాద్యుపచారాన్ తస్మర్పయామి ॥
తత్ర మంత్రః ॥

మం ॥ ఓం ఆయం గౌః పృశ్ని రక్రమీ దశనన్మాతరం పునః పితరం
చ ప్రయంతువః ॥ ఇతి మంత్రేణ కృష్ణాం పతాకాం కృష్ణం ధ్వజం చోచ్ఛ్రీ
యేత్ ॥ తతో

మం ॥ ఓం సుగన్నః పంథా మథయంకృతోతు । యస్మిన్నక్షత్రే
యమ ఏతి రాజా ॥ యస్మిన్నేన మథ్యక్షిచంతి దేవాః తదస్య చిత్రగ్ం
హవిషాయజామ ॥ యమాయ నమః ద్వజపతాకోపరి ఆవాహయామి గంధా
ద్యుపచారాన్ తస్మర్పయామి ॥

ధ్యానం ॥ మహా మహిషమామూఢం దండహస్తం మహాబలం ఆవాహ
యామి యజ్ఞేస్మిన్ పూజయే ప్రతిగృహ్యతాం ॥ యమాయ నమః మయా
సమర్పిత సదీప దధియుక్త మాషబలిం భక్ష యజమాన సహిత ఆచార్య -
ఋత్విక్ బ్రాహ్మణ అర్చక పాచక ఆచార్యదీనాం రక్ష రక్ష ॥ ఇతి నత్వా ॥
ఆచామేత్ ॥

4. తతో నై ఋత్యాంగత్వా తత్ర పూర్వవత్ కలశం సంస్థాప్య (పేజి
207-208లో) తత్ర కుముదాయ నమః - దుర్జయాయ నమః - దుర్జయకుముద
మావాహయామి ॥ కుముద దుర్జయాభ్యాం గంధాద్యుపచారాన్ తస్మర్ప
యామి ॥

ధ్యానం ॥ తతః సరాదూతం మహాకాయం ఖడ్గహస్తం మహాబలం
రాక్షసై ర్వేష్టితం నీలం పీతాదరణభూషితం ॥ ఇతి నిర్మతింధ్యాత్వా ॥
ఏహ్యేహిరక్షో గణనాయకత్వం విశాల భేతాళ పితాచ సంఘైః । మమాధ్వరం
పాహి పితాచనాథ తోకేశ్వరత్వం భగవన్నమస్తే ॥ భో నిర్మతయే ఇహ
గచ్ఛ ఇహ తిష్ఠ విమురుతిం అస్మిన్ కలశే ఆవాహయామి । గంధాద్యుప
చారాన్ త్వమర్పయామి ॥ మోషణః ఇతి మంత్రేణ నీలాం పతాళాం ధ్వజం
చోచ్చ్రయేత్ ॥

మం ॥ ఓం మోషణః పరాపరా విమురుతిర్ ధృవణావతీత్ పతీక్ష
తృష్ణయా నహ ॥ విరురుతయే ధ్వజ పతాకోపరి ఆవాహయామి ॥

మం ॥ ఓం అనున్వంతమ యజమాన మిచ్ఛన్తైనవ్యేత్యాం తస్క
రస్యాన్వేషి అన్యమస్మదిచ్ఛసాత ఇత్యా నమో దేవీ విరురుతే తుభ్యమస్తు ॥
విరురుతయే నమః గంధాద్యుపచారాన్ త్వమర్పయామి ॥

ధ్యానం ॥ విరురుతిం ఖడ్గహస్తంచ సర్వలోకై క పావసం । ఆవాహ
యామి యజ్ఞేస్మిన్ పూజేయం ప్రతిగృహ్యతాం ॥ ఇతి నత్వా ॥ నిర్మతయే
సాంగాయ సపరివారాయ సవాహనాయ సశక్తికాయ మయా సమర్పిత
నదీప దధియై క్త మాషణలిం భక్ష - యజమానసహిత ఆచార్య ఋత్విక్
బ్రాహ్మణ అర్చక పాచక ఆచార్యాదీనాం రక్ష రక్ష - ఇతి నత్వా ఆచామేత్ ॥

5. తతః పశ్చిమేగత్వా కలశద్వయం ప్రతి ద్వారశాఖం పూర్వవత్
సంస్థాప్య (పేజి 207-208 లో) అస్మిన్ కలశద్వయే-అంజనాఖ్య దిగ్గజాయ
నమః - కలశే అంజనాఖ్య దిగ్గజ మావాహయామి - అంజనాఖ్య దిగ్గజాయ
నమః - గంధాద్యుపచారాన్ త్వమర్పయామి । తత్ర సామవేదినా వృత్తిజా ।
అస్మిన్ పశ్చిమద్వారే శాంతిసూక్తజపార్థం త్వాం వృజే ॥ సామవేదస్తు
పింగాక్షోగ్రతః శక్రదైవతః ధారద్వాజస్తు విప్రేంద్ర ఋత్విక్త్వం మేమభే
భవేతి ప్రత్యేకం వృత్వా ॥

మం ॥ ఓం అగ్నానామో హవ్యదాతయే నిహోతా
త్సత్సి బర్హిషి । ఇతి మంత్రేణ ప్రత్యేకం గంధాద్యుపచారైః పూజయేత్ ॥
తతో మకరస్థం పాశహస్తం శుక్లవర్ణం కిరీటధారిణం ధ్యాత్వా ॥

ధ్యానం ॥ యే హ్యేహియాదో గణవారధీనాం గణేశ పర్జన్యసహస్స
రోభిః । విద్యాధరేంద్రామరగీయమాన పాహి త్వమస్తాన్ భగవన్నమస్తే ॥
భో వరుణం సాంగం సాయుధం సశక్తిం సపరివారం ద్వారకలకే ఆవాహ
యామి ॥

మం ॥ ఓం ఇమం మ్రేవరుణశృధీహ హమద్యాచ మృదయాత్వా
మవస్యరాచకే ॥ ఇతి మంత్రేణ శ్వేతాం పతాకాం శ్వేతధ్వజం చోచ్ఛ్రయేత్ ॥

మం ॥ ఓం - తత్త్వాయామి బ్రహ్మణావందమాన స్తదాకాస్తే యజ
మానో హవిర్భిః । ఆహేడమానో వరుణేహ బోధ్యురుశగ్ం సమాన ఆయుః
ప్రమోషిః ॥ వరుణాయ నమః । ధ్వజపతాకస్కోపది ఆవాహయామి ॥ గంధా
ద్యుపచారాన్ త్సమర్పయామి ॥

ధ్యానం ॥ పాశహస్తం చ వరుణమర్జుసాం పతి మీశ్వరం ఆవాహ
యామి యజ్ఞేస్థిన్ పూజేయం ప్రతిగృహ్యతాం ॥ ఇతి ధ్యాత్వా ॥ వరు
ణాయ సాంగాయ సపరివరాయ సవాహనాయ సశక్తికాయ మయా సమర్పిత
సదీప దధియుక్తమాష భక్తబలిం భక్ష యజమాన సహిత ఆచార్య ఋత్విక్
బ్రాహ్మణ అర్చక పాచకాదీనాం రక్ష రక్ష ॥ ఇతి నత్వా ॥ ఆచామేన్ ॥

౪. వాయువ్యాం గత్వా పూర్వవత్తలకం సంస్థాప్య (పేజి 207-208లో)
తత్ర పుష్పదంతాయ నమః-సిద్ధార్థాయ నమః అస్మిన్ కలశే ఆవాహయామి ॥
పుష్పదంత సిద్ధార్థాయ నమః - గంధాద్యుపచారాన్ త్సమర్పయామి । తతో
మృగాదిరూఢం ధూమ్రవర్ణం చిత్రాంబరధరం యువానం వరధ్వజధరం
దక్షిణ వామహస్తద్వయం వాయుం ధ్యాత్వా ॥ ఏహ్యేహియజ్ఞే మమరక్షణాయ
మృగాదిరూఢః సహనిద్ధనం మైః । ప్రాణాధిపః కాలకవేః సహాయ గృహణ
పూతాం భగవన్నమస్తే । భో వాయవే ఇహ గచ్ఛ ఇహ తిష్ఠ వాయవే నమః

సాంగాయ సపరివారాయ సాయుదాయ సశక్తికాయ కలశే! అవాహయామి
గంధాద్యుపచారాన్ త్సమర్పయామి ॥ వాయోశతం హరీణాం యువస్యపో
ష్యాణాం ఉతవాతే సహస్రిణో రథ ఆయాతుపాజసా ॥ ఇతి మంత్రేణ
ధూమ్రపతాకాం ధూమ్రధ్వజం చోచ్ఛ్రయేత్ ॥

మం ॥ ఓం తవవాయు వృత్తస్సతే త్వష్టరుణా మాతరద్భుతా అవా
స్యాం వృణీమహే ॥ వాయవే నమః ధ్వజపతాకోపరి అవాహయామి -
గంధాద్యుపచారాన్ త్సమర్పయామి ॥ వాయు మాతాశగంచైవ పవనం వేగ
వద్గతిం । అవాహయామి యజ్ఞేస్మిన్ పూజేయం ప్రతి గృహ్యతామ్ । అనా
కారోమహాజాశ్చ యశ్చాదృష్టగతిర్దివి । తస్మై పూజ్యాయ జగతో వాయవే
హం నమామిచేత్ ॥ ఇతి నత్వా ॥ వాయవే నమః సాంగాయ సపరివారాయ
సవాహనాయ సశక్తికాయ మయా సమర్పిత సదీప దధియుక్తమాష బలిం
భక్ష మమ యజమాన సహిత ఆచార్య ఋత్విక్ బ్రాహ్మణ అర్చక పాచకా
దీనాం రక్ష రక్ష ॥ ఇతి నత్వా ॥ ఆచామేత్ ॥

7. తతః ఉత్తరద్వారం గత్వా - ఉత్తరద్వారే కలశద్వయం ప్రతి
ద్వారకాఖం సంస్థాప్య (పేజీ 207-208 లో) తత్ర కలశద్వయే సార్వభౌమ
దిగ్గజ మావాహయామి-గంధాద్యుపచారాన్ త్సమర్పయామి ॥ తత్ర అధర్వ
వేదినావృత్విజా ॥ అస్మిన్ ఉత్తరద్వారే శాంతిసూక్త జపార్థఃత్వా మహం
వృణే ॥ బృహన్నేత్రోధర్వ వేదోనుష్ఠ భో రుద్రదైవతః । వై శంపాయన
విప్రేంద్ర ఋత్విక్తంమే మఖే భవేతి ॥ ప్రత్యేకం వృత్వా ॥

మం ॥ ఓం శన్నోదేవి రభిష్టయ అపోభవంతు పీతయేశ్శంయో రభి
స్రవంతునః ॥ ఇతి మంత్రేణ ప్రత్యేకం గంధాద్యుపచారైః పూజయేత్ ॥
తతో నరయుత విమానస్థం కుండల హారకేయూర రుచిరవర గదాధర
దక్షిణ వామభుజద్వయం మకుటినం మహోదరం మహాకాయం హరితవర్ణం
కుభేరం ధ్యాత్వా ॥

ధ్యానం ॥ ఏహ్యేహి యజ్ఞేశ్వర యజ్ఞరక్షర్థం విరత్స్వి నక్షత్ర గణేన
సార్థం । సర్వాషధీభిః పితృభిస్సహైవ గృహణ పూజాం రగవన్మమత్రై ॥
తో సోమ ఇహ గచ్ఛ ఇహ తిష్ఠ మమ పూజాం గృహ్ణ గృహ్ణద్వార కలశే
అవాహయామి ॥

మం ॥ ఓం ఆప్యాయస్వ సమేతుతే విశ్వరస్సోమశ్శుక్లియం తవా
వాజస్య సంగదే । ఇతి మంత్రేణ హరితాం పతాకాం హరితం త్వం
చోచ్చ్రయేత్ ॥

మం ॥ ఓం సోమోదేనగ్ం సోమో అర్చంత మాకుం సోమో ఓరం
కర్మణ్యం దదాతు సాదన్యం విదత్యగ్ం స ఫేయం పితుశ్రవణయో దదాశ
తస్మై ॥ సోమాయ నమః ధ్వజపతాకోపరి అవాహయామి । గంధాద్యుప
చారాన్ త్సమర్పయామి ॥ సర్వ నక్షత్రమద్యేకు సోమోరాజా వ్యవస్థితః ।
తస్మై సోమాయ దేవాయ నక్షత్ర పతయే నమః । ఇతి సత్సా । సోమాయ
సాంగాయ సపరివారాయ నవాహనాయ సక క్తికాయ మయా సమర్పిత మదీన
దధియుక్త మాష బలిం సమర్పయామి । తో సోమాయ బలిం తక్ష యజ్ఞః
రక్ష యజమానసహిత ఆచార్య ఋత్విక్ బ్రాహ్మణ అర్చర పాదరవాం
రక్ష రక్ష - అవామేత్ ॥

8. తతః ఈశాన్యాం గత్వా తత్ర పూర్వ వత్కలకం పుష్కావ్య
(పేజి 207-208లో) తత్ర సుప్రతీకాయ నమః - సుప్రతీకం అవాహయామి -
మంగళాయ మంగళ దైవత మావాహయామి । సుప్రతీక మంగళార్థం
నమః - గంధాద్యుపచారాన్ త్సమర్పయామి ॥ తతో వృషాకూకం రక్షిణ
వామహన్తయోర్వర త్రికూలధరం త్రినేత్రం శుక్ల వర్ణం ఈశానం ధ్యాత్వా ॥

ధ్యానం ॥ ఏహ్యేహి విశ్వేశ్వర సత్రి కూలక పారి శుక్లాదిగదరేణ
సార్థం । లోకేన యజ్ఞేశ్వర యజ్ఞ సిద్ధ్యై గృహణ పూజాం రగవన్మమత్రై ॥
తో ఇశానహగచ్ఛ ఇహ తిష్ఠ మమ పూజాం గృహ్ణ గృహ్ణద్వార కలశే ఈశాన
మావాహయామి ॥

మం ॥ ఓం అవిత్వా దేవ సవితరీశానం వార్యాణామ్ సదావన్నాగ
మీమ హే ఇతి మంత్రేణ శ్వేత పతాకాం శ్వేతద్వజం చోచ్చ్రయేత్ (వ్రత)
స్తమీశానం జగత్స్థస్థు చప్పతిం ధియం జిన్వమవసేహం మహేవయం ।
పూషాణోయథా వేద సామసద్వ్యధే రక్షితాపాయు రరబ్ధస్వస్తయే ॥ ఈశా
నాయ నమః ధ్వజప పతాకోపరి ఆవాహయామి ॥ గంధా ద్యుపచరాన్
త్సమర్పయామి ॥ వృషస్కంధ సమాయాశం కూలహస్తం త్రిలోచనం
ఆవాహయామి యజ్ఞేస్మిన్ పూజేయం ప్రతిగృహ్యతాం । సర్వాధిపో మహాదేవ
ఈశానః శుక్ల ఈశ్వరః కూలపాణి ర్విపూషాక్ష । స్తన్మై నిత్యం నమో
నమః ॥ ఇతినత్వా ॥ థో ఈశానాయ సాంగాయ సపరివారాయ సాయుధాయ
సవాహనాయ సశక్తికాయ మయా సమర్పిత సదీప దధియుక్త మావ
బలిం సమర్పయామి ॥

థో ఈశానాయ బలింధక్ష యజ్ఞరక్ష యజమాన సహిత ఆచార్య
ముత్విక్ బ్రాహ్మణ అర్చక సాచక ఆచార్యాదీన్ రక్ష రక్ష ఇతి నత్వా ॥
ఆచామేత్ ॥

3. తతః ఈశాన పూర్వయోర్మధ్యే ఆదః ఉద్దిశ్య ॥ అనంతశయనా
సీనం పజాస్త్వక నుండితం । పద్మ శంఖదరోద్వాకథో దక్షిణం చ
గరద్వయం । చక్ర గదాదర దక్షిణ వామ కరద్వయం నీలవర్ణ మనంతం
ధ్యాత్వా । ఏహ్యేహి పాతాళ ధరామరేంద్ర నాగాంగనా కిన్నర గీయమాన ।
యక్షరగేంద్రా సురలోక సంఘై రనంత రవైద్వర మస్మదీయం ॥

థో అనంత ఇహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ అనంతం సాంగం సాయుధం సపరి
వారం సశక్తి సహితం అనంత మావాహయామి ॥

మం ॥ ఓం ఆయం గౌః పుష్కరక్రమీద సనన్మాతరం పునః పితరం చ
ప్రయంతువః ॥

ఇతి మంత్రేణ శ్వేతాం పతాకాం శ్వేతం ధ్వజం చోచ్చ్రయేత్ ॥

ఓం నమో అస్తు సర్వేభ్యో యేతేన పృథివీ మనుజేన అశక్తిః
 యేదివితేభ్యో సర్వేభ్యో నమః - అనంతాయ నమః పతాక భస్మభస్మకరి
 అవాహయామి । గంధా ద్యుపచారాన్ తస్మర్మయామి । యోసో వసంత
 రూపేణ బ్రహ్మాంశం సచలావరం । పుష్పపద్మారయన్ బుద్ధిర్ని తస్మై నిత్యం
 నమో నమః ॥ ధో అనంతాయ సాంగాయ నివాహనాయ సచరితారాయ
 సకర్తకాయ మయా సమర్పిత సదీపదిదియుక్త మాచరిం సమర్పయామి ।
 ధో అనంతాయ బలిం భక్షి యజ్ఞ రక్షి యజమాన సహిత ఆచార్యాది బాధ్యై
 బ్రాహ్మణ అర్చన పాచకాదీనాం రక్షి రక్షి ॥ ఇతిసత్వా ఆరామేత ॥

10. తతో నై రుతి పశ్యమయోర్మధ్యే ఊర్ధ్వ ముద్దిశ్య ॥ అక్ష
 సూత్ర ఐశముష్టిధరోద్వాన్ రోదక్షిరరం స్రువర మండలుధరోద్ధాధో వాకు
 కరద్వయం చతుర్ముఖం శ్మశ్మజటిలం లంబోదరం రక్తవర్ణం బ్రాహ్మణం
 ధ్యాత్వా ॥ ఓం ఏహ్యహి సర్వాధిపతే నురేంద్ర లోలేన సార్థం పితృదేవతారిః
 సర్వస్య దాతాహ్యమిత ప్రదావో విశ్వాదరం సః సతతం శివాయ ॥ ధో
 బ్రహ్మన్నిహగచ్ఛ ఇహతిష్ఠ బ్రహ్మణం సాంగం సపరివారం సాయుధం
 సవాహనం సకర్త సమేతం అవాహయామి ॥

మం ॥ ఓం బ్రహ్మ జిజ్ఞాసం ప్రదమం పురస్తాద్వి శీమతో నురరో-
 వేన అవహ - సబుద్ధియా ఉపమా అస్యవిష్టా త్పతశ్చయో నిమగ్దశ్చ
 విమః ॥ ఇతి మంత్రేణ రక్తం పతాకం రక్త ద్వజం చోచ్చ్రయేత్ ॥

మం ॥ ఓం బ్రహ్మ దేవానాం పదవీః రవీనా మృషిర్వి ప్రాణా
 మహిషో మృగాణాం న్యేనో గృధ్రాణా గుప్తదితిర్వ నానాగం పోమః పవిత్ర
 మర్త్యేతిరేభన్ ఇతి రుద్రయావిశే - చందీకల్పే ॥ బ్రహ్మణే నమః పతా-
 ద్వతో పరిబ్రహ్మణ మావాహయామి । గంధా ద్యుపచారాన్ తస్మర్మయామి ॥

ధ్యానం ॥ పద్మయోనిశ్చతు ర్మూర్తిర్ వేదావాసః పితామహః యజ్ఞ
 ద్యక్ష శ్చతుర్వక్త్రస్తస్మై విత్యక్త సమో నమః ॥ ఇతి సత్వా ॥

బ్రహ్మణే సాంగాయ సపరివారాయ సవాహనాయ సశక్తికాయ
మయాసమర్పిత సదీప దదిమాష భక్త బలిం త్సమర్పయామి ॥

భో బ్రహ్మణే నమః బలిం భక్ష యజ్ఞం రక్ష యజమాన సమేత
ఆచార్య ఋత్విక్ బ్రాహ్మణ అర్చక పాచక్ ఆచార్యాదీనాం రక్ష రక్ష ॥ ఇతి
సత్వా ॥ నమస్కారం కుర్యాత్ ॥ ఆచామేత్ ॥

11. తతో మంటపమధ్యే త్యుచ్చదందో దశహస్తదీప్తో త్రిహస్త
విస్తృతో విచిత్రవర్ణః ॥

మం ॥ ఓం ఇంద్రస్య వృష్ణో వరుణస్య రాజ్ఞ అదిత్యానాం
మరుతాగ్ం శర్దూగ్రం మహమనసాం భువనచ్యవానాం మోషో దేవా
నాం జయతాముగ్ధ్యస్మత్ ॥ ఇతి మంత్రేణ స్థాప్య ॥ ఓం బ్రహ్మ జిజ్ఞాసం-
వః ॥ బ్రహ్మణేనమః గంధ్యాదుపచారాన్ త్సమర్పయామి ॥ తతో మంటప
పోడశ స్తంభేషు సర్వేభ్యో దేవేభ్యో నమః ॥ వంశేషు కిన్నరేభ్యో నమః ।
పృషే పన్నగేభ్యో నమః । ఇతి పూజయేత్ । తతః పూర్వస్యాం దిశి మంట
పాద్భుహిః కించిద్భూమి ముపలిప్య - తత్రోపవిశ్య ॥ త్రైలోక్యేయాని భూతాని
స్థావరాణి చ రాణి చ । బ్రహ్మ విష్ణు శ్చివై స్సార్థం రక్షం కుర్వంతు తానిమే ।
దేవ దానవ సంవ గంధర్వా యక్ష రాక్షస పన్నగాః । ఋషయో మునయో
గావో దేవమాతర ఏవచ - సర్వే మమాధ్వరేరక్షం ప్రకుర్వంతు ముదాన్వితాః ॥
బ్రహ్మ విష్ణు రుద్రశ్చ క్షేత్రపాలో గణేస్సహ । రక్షంతు మంటపం సర్వే
ఘ్నంతు రక్షంసి సర్వతః । త్రైలోక్య నైభ్యః స్థావరేభ్యో భూతేభ్యో నమః ।
త్త్రైలోక్యస్థాని స్థావరాణి భూతాన్యావవా ॥

ఓం బ్రహ్మణే నమః - బ్రహ్మణం ఆవాహయామి నమః - గంధాది
పంచోపచారాన్ త్సమర్పయామి.

ఓం విష్ణు వే నమః - విష్ణుం ఆవాహయామి నమః - గంధాది
పంచోపచారాన్ త్సమర్పయామి.

ఓం శివాయ నమః - శివం ఆవాహయామి నమః - గంధాది
పంచోపచారాన్ త్సమర్పయామి.

ఓం దేవేంద్రో నమః - దేవాన్ ఆవాహయామి నమః - గందాది
పంచోపచారాన్ త్సమర్పయామి.

ఓం దానవేంద్రో నమః - దానవాన్ ఆవాహయామి నమః - గందాది
పంచోపచారాన్ త్సమర్పయామి.

ఓం గంధర్వేంద్రో నమః - గంధర్వాన్ ఆవాహయామి నమః - గందాది
పంచోపచారాన్ త్సమర్పయామి.

ఓం యక్షేంద్రో నమః - యక్షాన్ ఆవాహయామి నమః - గందాది
పంచోపచారాన్ త్సమర్పయామి.

ఓం రాక్షసేంద్రో నమః - రాక్షసాన్ ఆవాహయామి నమః - గందాది
పంచోపచారాన్ త్సమర్పయామి.

ఓం వన్నగేంద్రో నమః - వన్నగాన్ ఆవాహయామి నమః - గందాది
పంచోపచారాన్ త్సమర్పయామి.

ఓం గోఘో నమః - గాః ఆవాహయామి నమః - గందాది
పంచోపచారాన్ త్సమర్పయామి.

ఓం బుషింద్రో నమః - బుషీన్ ఆవాహయామి నమః - గందాది
పంచోపచారాన్ త్సమర్పయామి.

ఓం మనుష్యేంద్రో నమః - మనుష్యాన్ ఆవాహయామి నమః -
గందాది పంచోపచారాన్ త్సమర్పయామి.

ఓం దేవమాతృభ్యో నమః - దేవమాతృ ఇత్యాదయో గందాది
పంచోపచారాన్ త్సమర్పయామి || ప్రత్యేకం మాతృ రక్షణార్థం దత్వాత్ ||
తతో యజమానః సాచార్యశ్చిన్ త్సృజాత సాజిహిత ఆదాంతః || ప్రాక్
ద్వారే మంత్రం ప్రవేశయేత్ || యజమానోన్మాయతా క్షిణం మి
విశేత్ || ఆచార్యమక్షయం పశ్యంతః ఉపనిత్యాచార్య ప్రాణానాయమాః
అమృత కర్మణ్యగ్నిప్రతిష్ఠాం కరిష్యే || ఇతి సూక్ష్మం ||

గురుం గణపతిం చ నత్వా ॥

మూలేన నిరీక్ష్య పడితి సామాన్యార్హోదకేవ సంప్రోక్ష్య - కుశేన
తాడయిత్వా - హుమిత్యవకుంట్య - స్థండిలోపరి మధ్యమ దక్షిణోత్తరేషు
క్రమేణ ప్రాగగ్రాస్తిస్రోరేఖలిఖిత్వా । తదుపరి మధ్యమ పశ్చిమపూర్వేషు
ఉదగగ్రాస్తిస్రోరేఖలిఖిత్వా । తానురేఖాను ఉల్లేఖక్రమేణ ఓం ఐం హ్రీం
శ్రీం ఐం క్లీం సౌః బ్రహ్మణే నమః యమాయ నమః - సోమాయ నమః -
రుద్రాయ నమః - విష్ణవే నమః ॥

ఇంద్రాయ నమః - ఇత్యభ్యర్చయేత్ ।

తతః స్వదేహే షడంగన్యాసం కుర్యాత్ యథా ।

అస్య శ్రీ వైశ్వానర మహామంత్రస్య ఖృగుఋషిః - దైవీగాయత్రీ
చందః - శ్రీ వైశ్వానరో దేవతా - రం బీజం - స్వాహాశక్తిః - తాతవేద
ఇతి కీలకం అముకహోమే అముకసిద్ధ్యర్థే వినియోగః ।

ఓం రాం సహస్రార్చిషే హృదయాయ నమః

ఓం రీం స్వస్తిపూర్ణాయ శిరసే స్వాహా -

ఓం రూం ఉత్తిష్ఠ పురుషాయ శిఖాయైవషట్

ఓం రైం దూమవ్యాపినే కవచాయ హుం

ఓం రౌం సప్తజిహ్వాయ నేత్రత్రయాయ వౌషట్

ఓం రః ధనుర్ధరాయ హస్తాయ ఫట్ ॥

అథ జిహ్వన్యాసః ॥

ఓం స్రూయం హిరణ్యాయై నమః గుహ్యే - ఓం ఘ్నాయం గగనాయై
నమః పాయ - ఓం క్రూయం రక్తాయై నమః శిరసి - ఓం వ్రూయం కృష్ణాయై
నమః వక్త్రే - ఓం త్రూయం సువ్రణాయై నమః నాసికయోః - ఓం ధ్రూయం
అతిరక్తాయై నమః నేత్రత్రయోః - ఓం య్రూయం బహురూపాయై నర్వాంగే ॥

అధాష్టమూర్తిన్యసః ॥

ఓం అగ్నయే తానవేదనే నమః మూర్ధ్ని । ఓం అగ్నయే సప్త
దిహ్యాయ నమః దశంసే । ఓం అగ్నయే హవ్య వాహనాయ నమః దక్ష
పార్శ్వే । ఓం అగ్నయే అశ్వోదరాయ నమః దక్షకట్యాం । ఓం అగ్నయే
వైశ్వానరాయ నమః గుహ్యే । ఓం అగ్నయే కామారతేజసే నమః వామ
కట్యాం । ఓం అగ్నయే విశ్వముఖాయ నమః వామపార్శ్వే । ఓం అగ్నయే
దేవముఖాయ నమః వామాంసే । ఓం అగ్నయే అగ్నివినాయ నమః
సర్వాంగే ॥

హృదయాగ్నే ర్మూర్తిం విధావ్య ॥

షడంగేన అగ్నే కానురవాయుకోణేషు మధ్యే దిక్షుచ స్థండిలమభ్యర్చ
తత్రాష్టకోణ షట్కోణ త్రికోణాత్మక మగ్నిచక్రం ప్రవేశరీత్యా విలిఖ్య ॥

దిందుత్రికోణ సంయుక్తం షట్కోణాంచాష్టపత్రకం భూపురేణ
యుతం యంత్రం వైశ్వానరమితీరితం ॥ ఇతి వైశ్వానర యంత్రం అగ్ని
ముఖే విధావ్య - త్రికోణేదిగచ్ఛకం విధావ్య । తత్ర స్వాగ్రాది ప్రాదక్షిణ్యేన
దిక్షుమధ్యే చ క్రమాత్ ॥ ఓం పీతాయై నమః ఓం శ్వేతాయై నమః ।
ఓం అరుణాయై నమః । ఓం కృష్ణాయై నమః । ఓం ధూమ్రాయై నమః ।
ఓం తీవ్రాయై నమః । ఓం స్ఫులింగిన్యై నమః । ఓం రుచిరాయై నమః ।
ఓం జ్వాలిన్యై నమః । ఓం రం సర్వకత్తి కమలాననాయ నమః । ఇతి
పీతకత్తిం సమర్చయేత్ ॥

తతః, పీతమధ్యే ఓం తం తమసే నమః । ఓం రం రజసే నమః ।
ఓం సం సత్వాయ నమః । ఓం ఆం ఆత్మనే నమః । ఓం పం పరమాత్మనే
నమః । ఓం హ్రీం జ్ఞానాత్మనే నమః ॥

తతః - త్రికోణే ఓం హ్రీం వాగీశ్వరీభ్యా నమః । ఇతి మంత్రేణ
జపిష్య మాణస్య వహ్నిః పితరౌ వాగీశ్వరీ వాగీశ్వరౌ సంపూజ్య । తయో
ర్మీదునీధావం భావయిత్వా । అరణః సూర్యకాంతాద్వా వహ్ని ముత్పాద్య

ద్విజగృహద్వా అనీయ మృత్యుతే తామ్రపాత్రేవా అగ్నిం స్థండితాద్భహః
అగ్నేయాం ఐశన్యాం నైఋత్యాంవా దిశినిదాయ । తస్మాత్కృత్యాదంశ
మేకమగ్నిం శకలం పట్ ఇతి అమృతమంత్రేణ నైఋత్యాం నిరస్య । అగ్నిం
మూలేన నిరీక్ష్య । ప్రోక్ష్య చ అస్త్రేణ కుశైస్తాదయిత్యా- కవచేనా
వకుంఠ్య । దేనుయోని ముద్రాం ప్రదర్శ్య । ఓం రం వై శ్వానరజాతవేద
ఇహవహం లోహితాక్ష సర్వకర్మాణి సాధయ స్వాహా । ఇతి మూలాధారో
గృతంసంవిదగ్నిం లలాట నేత్రద్వారా నిర్గమయితం వాగీశ్వరీ బీజస్య వాగీ
శ్వరీ యోన్యాం ప్రవేశ బుధ్యా బాహ్యగ్నో సంయోజయేత్ ॥

తతః - ఓం కవచాయ హం ఇతి మంత్రేణ ఇంద్రనైరాచ్ఛాద్య ।
ఓం అగ్నిం ప్రజ్వలితం వందే జాతవేదం హతాశనం । సువర్ణవర్ణమమలం
సంమిద్ధం విశ్వతో ముఖం ॥ ఇత్యుపస్థాయ । ఓం ఉత్తిష్ట పురుష హరిత
పింగళ లోహితాక్ష సర్వ కర్మాణి సాధయమే దేహి దాపయ స్వాహా । ఇతి
వహ్ని ముత్థాప్య । తతః ఓం హ్రీం ఇతి స్థండిలోపరి అగ్నిం త్రివారం
బ్రామయిత్యా ఓం భూర్భువస్సువరో మితి స్థండిలే స్థాపయేత్ ॥ ఓం చిత్పిం
గళ హస హస దహ దహ వచ పచ సర్వజ్ఞా జ్ఞాపయ స్వాహా - ఇతి
ప్రజ్వాల్య - జ్వాలినీముద్రాం ప్రదర్శ్య - (ప్రాక్తోయం నిదాయ) వాగీశ్వరీ
గర్భేధృతం ధ్యాత్వా । ఓం రం నమః అస్య హోమాగ్నేః - గర్భాదాన
కర్మ - పుంసవన కర్మ - సీమంతోన్నయన కర్మ - జాతకర్మ - హోమ
దేవతాగ్నిరితి నామ్నా నామకరణ కర్మ కల్పయామి నమః । ఓం రం నమః
దేవతాగ్నేః అన్నప్రాశన కర్మ - చౌలకర్మ - ఉపనయన కర్మ - గోదాన
కర్మ - వివాహ కర్మ కల్పయామి నమః - ఇతి తత్తత్కర్మ భావనయా
అక్షరతై రభ్యర్చయేత్ ॥ తతః సామాన్యార్హోదకేన - దేవ మూలమంత్రేణ
అగ్నిం పరిషిచ్య అగ్నిమలంకృత్య ॥

[వై శ్వానరంస్థితం ధ్యాయేత్సమిద్ధోమేషుదేశికః శయన మాజ్య
హోమేషు విషణ్ణం శేషవస్తుషు ॥]

మానసోవచారై : సంపూజ్య - అగ్నిర్యోగపీఠం పూజయేత్ ॥

ఓం సమో బ్రహ్మదిభ్యో బ్రహ్మవిద్యా సంప్రదాయ కర్తృభ్యో
వంశఋషిభ్యో సమో గురుభ్యః । ఓం గణానాంత్వా—సాదనం॥ శ్రీ మహా
గణాదిపతయే నమః ॥ ఓం అతలాది సప్తరోతేభ్యో నమః - ఓం మందూ
కాది పరతత్వాంతపీఠ దేవతాభ్యోన్నమః - కుండమధ్యే అగ్నిర్యోగపీఠం
సంపూజ్య ॥

అథ స్వగృహ్యమాత్రోక్త మగ్నిముఖం అధాష్టకోణేస్వాగ్రాది
ప్రాదక్షిణ్యేన - ఓం జాతవేదినే నమః - ఓం సప్తజిహ్వాయ నమః -
ఓం హవ్యవాహనాయ నమః - ఓం ఆశ్వోదరాయ నమః - ఓం వైశ్వాన
రాయ నమః - ఓం కౌమారతేజినే నమః - ఓం విశ్వముఖాయ నమః -
ఓం దేవముఖాయ నమః । ఇత్యుచిపూజ్య ॥

షట్కోణే షడంగం యథా ॥

ఓం సహస్రార్చిషే హృదయాయ నమః । ఓం స్వస్తిపూర్ణాయ
శిరసే స్వాహా । ఓం ఉత్తిష్ట పురుషాయ శిఖాయైవషట్ । ఓం ధూమవ్యావినే
కవచాయ హుం । ఓం సప్తజిహ్వాయ నేత్రత్రయాయ వౌషట్ । ఓం ధనుర్ద
రాయ అస్త్రాయ ఫట్ - ఇత్యుభ్యర్చ ॥

త్రికోణే ॥

ఓం వైశ్వానరజాతవేద ఇహ వహ రోహితక్ష సర్వకర్మాణి సాధయ
స్వాహా - ఇతి మంత్రేణ అగ్నిం పుష్పాత్యక్షతై రభ్యర్చయేత్ । కుండ
సంస్కారమేఖలయోని పూజాం కుర్యాత్ ॥

ఓం అపసర్పంతుయే భూతాః యే భూతాః విఘ్నసంస్థితాః । యే భూతా
విఘ్నతర్తార తేనస్యంతు శివాగ్నియాః । ఇతి గౌరసర్వపాన్ వికీర్య పంచ
గవ్యేన తత్తన్మంత్రైః కుండం సంప్రోక్ష్య ॥ పుణ్యాహవోదకేన చ
సంప్రోక్ష్య ॥

కుచీవో = పునాకు ॥

హస్తై గంధ పుష్పాక్షత జలాన్ గృహీత్వా - ఓం ఆవాహయామి
తక్కుండం విశ్వకర్మ వినిర్మితం । శారీరం యచ్ఛతే దివ్యం అగ్నియధిష్ఠాన
మద్భుతం । ఇత్యావాహ్య । కుండాయ నమః ఇతి పంచోపచారై సంపూజ్య॥
యేచకుండే స్థితాదేవాః కుండాంగే యాశ్చ దేవతాః బుద్ధిం యచ్ఛంతుతే
సర్వే యజ్ఞ సిద్ధిం ముదాన్వితాః । యేకుండేతవ నిర్మాణం రచితం విశ్వ
కర్మణో అస్మాకం వాంఛితం సిద్ధిం యజ్ఞసిద్ధిం దదాతుభో॥ ఇతి సంప్రార్థ్య॥
కుండమధ్యే విశ్వకర్మణ మావాహ్య ॥

మం ॥ ఓం విశ్వకర్మన్ హవిషా వర్ధనేన । త్రాతార మింద్ర మకృణో
రవద్వం । తస్మై విశస్స మనమంత పూర్వీర యమగ్రో విహ్వయో యథా
నత్ । ఉపయామ గృహీతో సింద్రాయత్వా । విశ్వకర్మణ ఏషతే యోని
రింద్రా యత్వా విశ్వకర్మణే ॥ ఓం విశ్వకర్మణే నమః గందాది పంచోప
చారై స్సంపూజ్య ॥ ప్రార్థన్ ॥ అజ్ఞానాత్ జ్ఞానతో వాసి దోషాస్యుఖననో
ద్భవాః । నాశయత్వం హితాన్ సర్వాన్ విశ్వకర్మ నమోస్తుతే ॥ ఇతి
సంప్రార్థ్య ॥ ఉపరిమేఖలాయాం, శ్వేతవర్ణా లంకృతాయాం విష్ణు మావాహ
యేత్ ఇదం - సురే ॥ విష్ణో యజ్ఞ పతేదేవ దుష్టదైత్య విమోదన । విభో
యజ్ఞస్య రక్షార్థం కుండే సన్నిహితో భవ ॥ ప్రథమ మేఖలాయై విష్ణు
దైవత్వై శ్వేతవర్ణా లంకృతాయై నమః ॥ ఇతి అక్షతైః సంపూజ్య ॥

తతో మధ్య మేఖలాయాం, రక్త వర్ణా లంకృతాయాం, బ్రహ్మణ
మావాహయేత్ । ఓం బ్రహ్మ జిజ్ఞాసం — వివః ॥ బ్రహ్మణం పంచోప
చారై స్సంపూజ్య ॥ హంస పుష్ట సమారూఢ దేవదేవ గణావృత । రక్షార్థం
మమ యజ్ఞస్య కుండేస్మత్ సన్నిరో భవ । ఇతి మధ్య మమేఖలాయై
బ్రహ్మ దైవత్వై రక్త వర్ణా లంకృతాయై నమః । ఇతి సంపూజ్య తతో
అదో మేఖలాయాం, కృష్ణవర్ణా లంకృతాయాం రుద్ర మావాహ్య । ఓం
నమస్తే రుద్ర — మృడయ । గంగాధర మహాదేవ వృషారూఢ మహే

శ్వర । అగచ్ఛ భగవన్ రుద్ర కుందేస్మిన్ తస్మిన్నిదోభవ । ఇతి తృతీయ
మేఖలాయై కృష్ణవర్ణా లంకృతాయై రుద్ర దై నత్యై నమః । ఇంతి సంపూజ్య ॥

తతో యోని పూజాం కుర్యాత్ ॥

జగ దుత్పత్తి హేతుకాయై మనోభవయుతాయై యోన్యై నమః ॥

మం ॥ ఓం క్షత్రస్య యోనిరసి క్షత్రస్య నాభిరసి మాత్వాహిగం సీః ।
మామాహిగం సీః ॥ యోనిం గంధాదిభిః సంపూజ్య ॥

ధ్యానం ॥ సేవంతే మహతీం యోనీం దేవర్షి సిద్ధ మానవాః । చతురా
శీతి లక్షణి పన్నగాద్యవృరి సృపాః । పశవః పక్షిణ సర్వే సం సరఃతి
యతో భువి । యోనిరిత్యేవ విఖ్యాత ॥ జగ దుత్పత్తి హేతుకా మనోభవ
యుతాదేవీ రతి సౌఖ్య ప్రదాయినీ । మోహయంతి సురాన్ సర్వాన్ జగద్భాత్రి
నమో నమః । యోనీత్వం విశ్వరూపాని ప్రకృతిర్విశ్వ భారిణీ । కామస్థా
కామరూపాచ విశ్వయోన్యై నమో నమః ॥ ఇతి యోని పూజాం కుర్యాత్ ॥

తతః - కంఠపూజ ॥

జీవనం సర్వజంతూనాం స్రగదిస్తానముత్తమం ఉత్తమాంగస్య
దాధారం కంఠఘావాహయాయుషమ్ ॥

మం ॥ ఓం నీలగ్రీవా శ్శిలికంఠాదివగం రుద్రా ఉపశ్రితాః తేషాగం
సహస్రయోజనే వదన్వానితన్మసి ॥ కంఠం మంగళరూపేణ సర్వకుండే
ప్రతిష్ఠితః । పరితో మేఖలా స్త్వితో రచితాం విశ్వకర్మణా ॥ ఇతి మంత్రేణ
కంఠం సంపూజ్య ॥

తతో నాభిపూజా ॥

పద్మాకారాధవాకుండ సదృశా కృతిబిభ్రతీ । ఆధారస్సర్వకుంఠానా
నాభి మావాహయాయుషమ్ ॥

మం ॥ ఓం నాభిర్మేచిత్తం విజ్ఞానం పాయుర్మేపచతిర్పవేత్ । అనంద
నందావాందోమే భగవత్సౌభాగం వసః । జంభాభ్యాం పద్భ్యాం ధర్మోసి

విశ్వరాజాస్త్రతిష్ఠితః ॥ నాభేత్వం కుండమధ్యేతు దేవై స్సహస్రతిష్ఠితాః । అత స్తం
పూజితాదేవీ కుభదావృద్ధిదాభవ ॥ ఇతి మంత్రేణ నాభిం సంపూజ్య ॥

అథ కుండమధ్యే వాస్తుపూజాం కుర్యాత్ ॥

అవాహయామి దేవేశం పురుషం చ మహాబలం । దేవదేవ గణా
ధ్యక్షం పాతాళతలవాసినం ॥

మం ॥ ఓం వాస్తోష్పదే ప్రతిజానీహ్య స్మాత్యావేళో అనమీవో
భవానః । యత్వేమహేస్రతితన్నో జుషస్యశన్నఏది ద్విపదేశం చతుష్పదే ॥
వాస్తుపురుషాయ నమః । గంధాదిభిః సంపూజ్య - వాస్తుపురుషాయ నమః -
బలిం దదామి ॥ నారితేళోదతేన బలిం దద్యాత్ ॥ అస్య దేహస్థితోక్షోణి
బ్రహ్మాండం విశ్వమండలం । వ్యాపినం భీమరూపం చ సురూపం విశ్వ
రూపిణం । పితామహే సుతోముఖ్య తుభ్యం వాస్తువతే నమః ॥ తంతు
తన్వనితిమంత్రేణ తంతునావేష్ట్య ॥

మం ॥ ఓం తంతుం తన్వన్రజసో భానుమన్వహిః జ్యోతిష్మతః పరో
రక్షధియాకృతాన్ । అనుల్పణం నయత జోగువామపోమనుర్భవ జనయా
దైవ్యం జనమ్ ॥ రక్తవస్త్రేణ యోనిమాచ్ఛాద్య ॥

షట్పాత్ర ప్రయోగం కుర్యాత్ ॥ చత్వారిశ్చంగా ॥

గ్రహవేద్యాం పూర్వోక్తప్రకారేణ సర్వతోభద్ర మండలం కృత్వా ।
తత్ర దేవతా ఆవాహయేత్ ॥ ప్రాజానాయమ్య దేశకాలా స్మృత్వా -
సర్వతోభద్రమండలే దేవతా స్థాపనమహం కరిష్యే ॥ ఇతి సంకల్ప్య ॥

1-బ్రహ్మజిజ్ఞానం గౌతమో వామదేవో త్రిష్టుప్ । బ్రహ్మవాహనే వినియోగః ॥

మం ॥ ఓం బ్రహ్మజిజ్ఞానం ప్రథమం పురస్తాద్విశేషత స్సురుచో
పేన ఆవహ సబుద్ధియా ఉపమా అస్య విష్టాత్సతస్య యోని మసదశ్చ
వివః ॥ మధ్యే బ్రహ్మణ మావాహయామి ॥

2-అప్యాయస్య గౌతమః సోమో గాయత్రీ ॥

మం ॥ ఓం అప్యాయస్య సమేతుతే విశ్వకస్సోమవృష్టియం భవా
వాజస్యసంగధే ॥ ఉత్తరే సోమాయ నమః సోమం ఆవాహయామి ॥

3-అధిర్వాజీగణన్: తన:శివ రుకానే గాయత్రీ ॥

మం ॥ ఓం అధిర్వా దేవనవిత రీకానాం వార్యాణాం సదావన్ భాగమీ
మహా ॥ రుకాన్యాం రుకానాయ నమ: అవాహయామి ॥

4-ఇంద్రంవో మమవృందా ఇంద్రో గాయత్రీ ॥

మం ॥ ఓం ఇంద్రంవో విశ్వరస్సరిహ వామహేజనేభ్య: ఆస్మాక
వస్తు కేవల: ॥ పూర్వే ఇంద్రాయ నమ: ఇంద్రం అవాహయామి ॥

5-అగ్నిం దూతం కణ్వోమేధాదిదిరగ్ని ర్గాయత్రీ ॥

మం ॥ ఓం అగ్నిం దూతం వృణీమహే హోతారం విశ్వవేదసం
అస్య యజ్ఞస్య సుత్రకుం ॥ అగ్నేయాం అగ్నేయే నమ: - అగ్నిం
అవాహయామి ॥

6-యమాయ సోమం యమోనుష్ఠవ్ ॥

మం ॥ ఓం యమాయ సోమగంసుసుత యమాయ జహంతాహవి:
యమగంహ యజ్ఞోగచ్ఛన్ త్యగ్నిదూరో అరంకృత: ॥ దక్షిణే యమాయ
నమ: - యమం అవాహయామి ॥

7-మోషాతోఽమోర: కణ్వో నిఋరతి ర్గాయత్రీ ॥

మం ॥ ఓం మోషణ: పరా పరా నిరురుతిర్ ధృవణావతీతు
పతీ శ్చితృష్ణయానహ ॥ నైఋత్యాం - నిఋరుతయే నమ: - నిరురుతి
మావాహయామి ॥

8-తత్వాయామిరాకున:శోఫో వరుణప్రిష్ఠవ్ ॥

మం ॥ ఓం తత్వాయామి బ్రహ్మణా వందమాన స్తదాకాస్తే యజ
మానో హవిర్భి: అహోదమానో వరుణేహతోధ్యురుషగ్ం సమానఆయు:
ప్రమోషీ: ॥ వశ్చిమే వరుణాయ నమ: - వరుణం అవాహయామి ॥

9-తప వాయువ్యాక్వాంగిరసో వాయు ర్గాయత్రీ ॥

మం ॥ ఓం తప వాయువృత్తస్సతే త్వష్టరుణామాత రద్భుతా
అవాంస్యావృణీమహే ॥ హే వాయువ్యాం వాయువే నమ: - వాయుం
అవాహయామి ॥

10-జ్యయా అత్రిమైత్రావరుణౌ వసవప్రిప్టువ్ ॥

మం ॥ ఓం జ్యయా అత్ర వసవో రంతిదేవా ఉరావంతరిశే మర్జ
యంతకుత్రాః - అవ్యాక్పథ ఉరుజయః కృణుధ్వంశ్రోత్రా దూతస్య జగ్ము
షోనో అస్య ॥ వాయు సోమమధ్యే అష్టవసుభ్యో నమః - అష్టవసూనా
వాహయామి ॥

11-ఆరుద్రాసఃశ్యావాశ్వ ఏకాదశరుద్రా జగతీ ॥

మం ॥ ఓం ఆరుద్రాస ఇంద్రవతః సజోషసో హిరణ్యరథా స్సువి
తాయగంతస - ఇయంవో అస్మత్ప్రతిహర్యతే మతి స్తప్తజేన దివ ఉత్సా
ఉదన్యవే ॥ సోమ ఈశానయోర్మధ్యే ఏకాదశరుద్రేభ్యో నమః - ఏకాదశ
రుద్రాన్ ఆవాహయామి ॥

12-త్యాన్ముసామవేదో మత్స్యో ద్వాదశాదిత్యా గాయత్రీ ॥

మం ॥ ఓం త్యాన్ముక్షత్రియాగ్ం ఆవ ఆదిత్యాన్యా చిషామహే
సుమృశీకామభిష్టయే ॥ ఈశానేంద్రయోర్మధ్యే ద్వాదశాదిత్యేభ్యో నమః -
ద్వాదశాదిత్యా నవాహయామి ॥

13-అశ్వినావర్తి రాహుగణోశ్వినావృష్టిక్ ॥

మం ॥ ఓం అశ్వినావర్తి రస్మదాగోమద్దపా హిరణ్యవత్ । అర్వా
గ్రంథం సమనానియచ్ఛత్ ॥ ఇంద్రాగ్నిమధ్యే అశ్వినాభ్యాం నమః - అశ్వినౌ
దేవతానావాహయామి ॥

14-ఓ మాసశ్చర్షణీధృత ఇతి గృతన్నమదో విశ్వేదేవా గాయత్రీ ॥

మం ॥ ఓం మాసశ్చర్షణీధృతో విశ్వేదేవాస ఆగతదాశ్వాగ్ంసో
దాశుషస్సుతమ్ ॥ ఆగ్నియమధ్యే విశ్వేభ్యో దేవేభ్యో నమః - విశ్వాన్
దేవాన్ ఆవాహయిష్యే ॥

15-అభిత్వం వామదేవ స్సప్తయజ్ఞ అత్యష్టి ॥

మం ॥ ఓం అభిత్వం దేవగ్ం సవితారమోణ్యోః కవిక్రతుమర్పామి
సత్యసవనగ్ం రత్నదామం ప్రియం మతిమూర్ధ్వాయస్యామతిర్పా ఆదిద్యుత
త్సవీమని హిరణ్యపాణీర్దమిమీత స్సుక్రతుః కృపాన్యుః ॥ యమ విరురుతి
మధ్యే సప్తయజ్ఞేభ్యో నమః - సప్తయజ్ఞాన్ ఆవాహయామి ॥

16—అయంగోః సార్పరాజ్ఞీసర్పా గాయత్రీ ॥

మం ॥ ఓం అయంగోః పృశ్నిరక్రమేదపవన్ మాతరం పునః
ఏతరం చ ప్రయంతువః ॥ నిర్మతి వచణమర్ఘ్యే భూతవాగేభ్యః - భూత
నాగాన్ ఆవాహయామి ॥ తత్త్వేవ ॥

17—అప్పరసామైతసర్పశృంగో గంధర్వాప్పరసోనుష్ఠువ్ ॥

మం ॥ ఓం అప్పరసాం గంధర్వాణాం మృగాణాం చరణే చరన్ -
కేశికే తస్య విద్యాసఖాస్యా దుర్మదీంతమః ॥ గంధర్వాప్పరసేభ్యో వమః -
గంధర్వాప్పరసాన్ ఆవాహయామి ॥

18—కుమారం మాతాస్కందత్రిపువ్ ॥

మం ॥ ఓం కుమారం మాతాదగ్నివావవ్య మానాదతిశూం విహ
తస్యావధావతి । మాతర్భూమ్యామాత్రే షవ్యాత్మజేషు దేవేభ్యస్తదుకర్ష్యో
రాతమస్తు ॥

19—యదక్రంద భౌవాద్యో దీర్ఘతమా స్కందత్రిపువ్ ॥

మం ॥ ఓం యదక్రందః ప్రదమం జాయమాన ఉద్యత్పముద్రా
దుతవాపురీషాత్ । శ్వేనస్యవక్షే హిరణ్యస్య బాహూ ఉవస్తుత్యం మహా
జాతంతే అర్వాన్ ॥ బ్రహ్మ సోమమర్ఘ్యేనందాయ నమః - స్కందావాహనే
వివియోగః ॥

20—ఋషభ మృషభోవై రాజోనుష్ఠువ్ ॥

మం ॥ ఓం ఋషభం మాసమానానాం నవత్సనాం వృషానహింహం
తాతం శత్రూణాం కృధివిరాజం గోవతింగవాః ॥ బ్రహ్మ సోమమర్ఘ్యే
ఋషభాయ నమః - వృషభేశ్వరాయ నమః - వృషభేశ్వర మావాహ
యామి ॥

21—అదితిర్లోక్యో బృహస్పతిః శూం మహాకాలోనుష్ఠువ్ ॥

మం ॥ ఓం అదిర్హ్విజనిష్ఠ చక్షయాదుహిత తవ । తాం దేవా అన్య
జాయంత భద్రా అమృతదిందవః ॥ బ్రహ్మ శాన్త్యమర్ఘ్యే చక్షది సర్వ
గణాన్ ఆవాహయామి ॥

22—జాతవేద కళ్యపో దుర్గాత్రిపుష్ ॥

మం ॥ ఓం జాతవేదనేనును వామసోమ మరాతీయతో నిదహతి
వేదః సన్నః పరుషదతి దుర్గాణి విశ్వానావేవనుం దుందురితాత్యగ్నిః ॥
బ్రహ్మాండమధ్యే దుర్గాయై నమః - దుర్గామావాహయామి ॥

23—ఇదం విష్ణుర్ మేఘాతిథిర్ విష్ణుర్ గాయత్రీ ॥

మం ॥ ఓం ఇదం విష్ణుర్ విచక్రమేత్రేదానిదదేవదం సమూహ
మస్యపాగ్ం సురే ॥ బ్రహ్మాండమధ్యే విష్ణవే నమః - విష్ణు మావాహ
యామి ॥

24—ఉదీరతాం శంఖః స్వధాత్రిపుష్ ॥

మం ॥ ఓం ఉదీరతామవర ఉత్పరాస ఉన్మధ్యమాః పితరస్సో
మ్యాసః - అసుంయ ఈయరవృకా ఋరజ్ఞా నైనోవంతు పితరోహవేమ ॥
బ్రహ్మాగ్నిమధ్యే - స్వధాయై నమః - స్వధామావాహయామి ॥

25—పరంమృత్యో సంకుశికోమృత్యు రోగాత్రిపుష్ ॥

మం ॥ ఓం పరంమృత్యో అనుపరేహిపంథాం య స్తైష్వస్వ ఇతరో
దేవయానాం - చక్షుష్మతే శృణ్వతే తేబ్రవీమీమానః ప్రజాగ్ం రీరిషోమోత
వీరాన్ ॥ బ్రహ్మాగ్నియమమధ్యే మ త్యురోగేభ్యో నమః - మృత్యు
రోగాన్ ఆవాహయిష్యే ॥

26—గణానాం త్వాగృత్స్నమదో గణపతిర్జగతి ॥

మం ॥ ఓం గణానాంత్వా గణ—దనం ॥ బ్రహ్మ నిరురుతిమధ్యే
గణపతి మావాహయామి ॥

27—శన్నోదేవీ రాంబరీషః సింధుద్వీప ఆపో గాయత్రీ ॥

మం ॥ ఓం శన్నోదేవీ రభిష్టయ ఆపోథవంతు పీతయే శన్నోరవి
స్రవంతునః ॥ బ్రహ్మ వరుణమధ్యే ఆద్యో నమః - అపః మావాహయామి ॥

28—మరుతో యస్వరాహుగణో మరుతో గాయత్రీ ॥

మం ॥ ఓం మరుతోయస్వహిక్షయే సాథాదివో విమహనః ససుగో
పాతమేజనః ॥ బ్రహ్మ వాయుమధ్యే మరుద్యో నమః - మరుతః ఆవాహ
యామి ॥

29-సోనామేదాతతి భూమిర్గాయత్రీ ||

మం || ఓం సోనామృతిరీ కవాన్మకరానితే శివే దుర్వామృత్యుర్మృత్యు
సప్రరాః || బ్రహ్మ పాదమూలే శివీ కావః - శ్లోకైర్దేవ - శ్లోకైర్దేవ మనాహ
యామి || తత్త్వేవ ||

30-ఇమంమేగంగే ఇత్యన్య పింతు క్షిత్తై యమేనో జయినా సర్వశ్శాన్త
జగతీ ||

మం || ఓం ఇమంమే గంగే యమేనో జయినో శ్లోకైర్దేవ - గంగే
సచరాపరుష్టియా - అపిక్ష్మియా మయన్మృతే శివీ క్షయినో శ్లోకైర్దేవ
సుషోమయా || గంగాది సర్వనదీభ్యో నమః - యమేనో శ్లోకైర్దేవ మనాహ
యామి || తత్త్వేవ ||

31-రామ్నో రామ్నో గౌరమో వామదేవః సప్రసాదానామ్భుజే ||

మం || ఓం రామ్నో రామ్నో రామ్భుజే శివీ శ్లోకైర్దేవ - గౌర
యదాపో ఆమ్నీయా వరుణేతి శపామహా శివో వరుణోమనాహ || ఇదా
సప్రసాగరా నావాహయామి || తమచరి మేవే నమః ||

32-మం || ఓం అన్తై బ్రహ్మిహవా బుద్ధితానో శ్లోకైర్దేవ - గౌర
నబోషాం - యశ్శంసతేస్తు చతేనామ శ్లోకైర్దేవ - గౌర
అవతతు దేవాః || మేవచర్మత మావాహయామి ||

33-దాహ్యపరిథో సోమాది సమీపే ప్రమేతాయురాలి అన్తైశ్చ || శాంతం ||
గదానాంత్యా - సాదనం || సోమసమీపే గదా మావాహయామి ||

34-శూలం || మం || ఓం యతైగత్రా వన్నీ దాహ్యపరిథో శూలం
నిహతస్వావధాతవతి - మాతయూమ్నామ్నో శ్లోకైర్దేవ - గౌర
స్తదుశద్యోరాతమస్తు || శూలాన్యాం శూలం ఆవాహయామి ||

35-వజ్రం || మం || ఓం మరగం పశ్యో వజ్రం శూలం శూలం
యచ్చతు స్వస్తిసో మమహః శోకుహస్తు శ్లోకైర్దేవ - గౌర
ఇంద్రసమీపే వజ్రం ఆవాహయామి ||

36-శక్తిం || మం || ఓం నమవపే వ. శివీ శ్లోకైర్దేవ - గౌర
అగ్నిసమీపే శక్తిం ఆవాహయామి ||

- 37— దండం ॥ మం ॥ ఓం ఇడవహి అదితవహి సరస్వత్యేహి ॥ యమ
సమీపే దండం ఆవాహయామి ॥
- 38— ఖడ్గం ॥ మం ॥ ఓం రురూరౌద్రః కృతలానశ్శకునిః పిప్పికాతేశర
వ్యాయై హరిణో మారుతో బ్రహ్మణేశార్గస్త రక్షః కృష్ణశ్శావచతు
రక్షో గర్దభస్త ఇతర జనానా మృగయేదూక్షే ॥ నిరురుతిసమీపే ఖడ్గం
ఆవాహయామి ॥
- 39— పాశం ॥ మం ॥ ఓం ఉదుత్తమం వరుణ పాశ మస్మదవాదమమ్ ।
విమధ్యమగ్గ్ం శ్రద్ధాయ - అథ వయమాదిత్య వ్రతే తవానాగసో
అదితయేస్యామ ॥ వరుణసమీపే పాశం ఆవాహయామి ॥
- 40— అంకుశం ॥ మం ॥ ఓం ఆగ్ం శుశ్చమే రశ్మిశ్చమేఽధాభ్యశ్చమేధి
పతిశ్చమే ॥ వాయుసమీపే అంకుశం ఆవాహయామి ॥ తత్తేజాహ్యే ॥
ఉత్తరాదిక్రమేణ ॥
- 41— మం ॥ ఓం అభిత్వా గోమతః గిరిజాతవేదో విచర్షణేద్యుమ్నైరభి
ప్రణోనుమః ॥ ఉత్తరే అహల్యాసహిత ॥ గోతమఋషి నావాహ
యామి ॥
- 42— మం ॥ ఓం అయం దక్షిణా విశ్వకర్మా తస్య మనో వై శ్వకరణం
గ్రీష్మో మానసత్రిపుగ్రీష్మీ త్రిపుభ ఐడమైడా దంతర్యామోఽస్త
ర్యామా తృచ్ఛదశః పంచదశా ద్భృహద్భృహతో భరద్వాజఋషిః
ప్రజాపతి గృహీతయాత్వయా మనః గృహ్ణామి ప్రజాభ్యః ॥ ఈశాన్యాం
సుశీలాసహిత భరద్వాజ మావాహయామి ॥
- 43— మం ॥ ఓం యంపశ్చాద్విశ్వచ్ఛస్తస్య చక్షుర్వైశ్వవ్యచనం వర్షాణి
చాక్షుషాణి జగతీవర్షీ జగత్యా ఋక్షమ మృక్షమాచ్యుక్ర శ్శుక్రాద్స్పష్ట
దశ స్పష్టదశాద్వైరూపం వైరూపా ద్విశ్వామిత్రఋషిః ప్రజాపతి
గృహీతయాత్వయా చక్షుర్గృహ్ణామి ప్రజాభ్యః ॥ పూర్వే కుముద్వతీ
సహిత విశ్వామిత్ర మావాహయామి ॥

44— మం॥ ఓం య త్రేకిల్పం కళ్యపరాచనావత్ । ఇన్ద్రియావత్సుష్కం
చిత్రధను । యస్మిన్స్థూర్యా అర్హితా సప్తసాకమ్ । తస్మిన్ ప్రజాప
మధిమిశ్రయేమం ॥ అగ్నేయాం - అదితీసహిత కళ్యప మావాహ
యామి ॥

45— మం॥ ఓం ఇదము త్రరాత్సువస్తస్య శ్రోత్రగ్ం శరచ్ఛాత్రిమస్థ
ప్సారద్యనుష్ఠతస్సార్గం స్వారాన్మస్తీ మన్థిస ఏకవిగ్ంక ఏకవిగ్ంక
ద్వైరాజం వైరాజా జ్ఞమదగ్నిఋషిః ప్రజాతి గృహీతయా - త్వయా
శ్రోత్రం గృహ్ణామి ప్రజాత్యః ॥ దక్షిణే ర్వేణుకాసహిత జ్ఞమదగ్ని
మావాహయామి ॥

46— మం॥ ఓం అయం పురోభువస్తస్య ప్రాణో భావాయపోవసస్తః
ప్రాణాయనో గాయత్రీ వాసస్తీ గాయత్రియై గాయత్రం గాయత్రా
దుపాగ్ం శురుపాగ్ం శోత్రివృత్తివృతో రథస్తరగ్ం రథస్తరా
ద్యసిష్ఠఋషిః ప్రజాపతి గృహీతయా త్వయాప్రాణం గృహ్ణామి
ప్రజాత్యః ॥ నౌరురుత్యాః అరుంధతీసహిత వసిష్ఠ మావాహయామి ॥

47— మం॥ ఓం అత్రిరదదాదౌర్వాయ ప్రజాం పుత్రకామాయ సరికిచావో
ఽమన్యత నిశ్వీర్య శ్శిధిలోయాతయామాస ఏతం చతురాశ్రమ పశ్యత్త
మాఽహర తైనాయజతతోవై తస్య చత్వారో వీరాఽఽజాయస్త
సుహోతా మాధ్ధాతా స్వధ్వర్యునుసభేయాయ ఏవం విద్యాగ్ంకృతా
రాత్రేణయజత అఽస్య చత్వారో వీరాజాయ నై సుహోతామాధ్ధాతా
స్వధ్వర్యునుసభేయః ॥ పశ్చిమే అననూయాసహిత అత్రి మావాహ
యామి ॥

48— మం॥ ఓం తం వత్సీలిరనుగచ్ఛేమ దేవాః పుత్రైర్హృక్ శ్శిరుతవా
హిరణ్యైః । నాకం గృహ్ణానా న్సుకృతస్య లోకే తృతీయే వృక్షే అది
రోచనే దివః ॥ వాయువ్యాం అరుంధతీ మావాహయామి ॥

49—తత్ ఐహ్య పూర్వాదిత్రమేణ ॥

మం॥ ఓం ఇన్ద్రిణీదేవీ సుతగా సుచత్నీ । ఉదగ్ంకేన వతి విద్యే
జిగాయ - త్రిగ్ం శదస్యా జమనయోయ జనావి । ఉపస్త ఇన్ద్రిగ్ం క్షవిరం
విభర్తి ॥ పూర్వే ఐంద్రీ మావాహయామి ॥

50— మం॥ ఓం అద్వైతానరూపేభ్య అలభతే । ఆతిహాస్యమతిదీర్ఘమ్ ।
అతికృశమత్యగ్ం సలమ్ । అతికుర్ష్ణ మతికృష్ణమ్ । అతిశబ్దమ్ ।
అతిమౌనమ్ । అతిరీతి మతివస్తురమ్ । అతిమిర్మిరమతిమే మిషమ్ ।
అశాంతామిమ్ । ప్రతిభాక్షయై కుమారీం ॥ అగ్నేయే - కామారీ
మావాహయామి ॥

51— మం॥ ఓం యుజేరధక్షవేషణగ్ం హరిభ్యాం - ఉపబ్రహ్మణే జాజా
షాణమస్తు । విబాధిష్ఠాస్య రోజసీ మహిత్వా । ఇన్ద్రోవృత్రాణ్య ప్రతి
జఘన్వాన్ ॥ దక్షిణే బ్రాహ్మిం మావాహయామి ॥

52— మం॥ ఓం ఆయంగౌః—యంతునః ॥ నైఋత్యాం వారాహీ
మావాహయామి ॥

53— మం॥ అమౌ అమృత్యమిక్ష్మితే నమాయథతికశ్చన ససస్త్వత్వకః ॥
పశ్చిమే చాముండా మావాహయామి ॥

54— మం॥ ఓం అప్యాయస్వ—సంగధే ॥ వాయువ్యాం వైష్ణవీ మావాహ
యామి ॥

55— మం॥ ఓం యాతేరుద్రశివా తనూరమేరా పాపకాశినీ - తయానస్తను
వాళం తమయా గిరిశంతానిచాకశీహీ ॥ ఉత్తరే - మాహేశ్వరీ
మావాహయామి ॥

56— మం॥ ఓం నమో గణేభ్యో గణపతిభ్యశ్చనో నమః ॥ ఈశాన్యాం
వై నాయకీ మావాహయామి ॥

తత్ర మధ్యే సూర్యాయ - సూర్యం ఆవాహయామి ॥ బాహ్యే
పూర్వాద్యష్టదిక్షి - సోమాయ - సోమం ఆవాహయామి ॥ భౌమాయ -
భౌమం ఆవాహయామి ॥ బుధాయ - బుధం ఆవాహయామి ॥ బృహస్ప
తయే - బృహస్పతి ఆవాహయామి ॥ కుక్రాయ - కుక్రం ఆవాహయామి ॥
శనై శ్చరాయ - శనై శ్చర మావాహయామి ॥ రాహవే - రాహం
ఆవాహయామి ॥ కేతవే - కేతుం ఆవాహయామి ॥ ఏతాదేవతాః ప్రతిష్ఠాప్య
సంపూజ్య పూర్వోక్తప్రకారేణాష్టగంధైః క్షమవస్త్రిపరిగ్రహ యంత్రం

పరిశుభ్రం : తమనది యదాత్రమేణ సంస్థాప్య : తత్ర కుంకుమాక్షతై : గ్రహ
 బద్ధి ప్రశాద్ధిగీవానో స్థాపితే : తద్యథా ॥ మఃదలే అదిత్యాదిదేవతా
 సామనా పరిశుభ్రం ॥ ఇతి సంకల్ప్య ॥ పద్మాసనః పద్మకరో పద్మగర్భ ॥
 అగ్నిశ్చైవ సరస్వతిః స్తూపానవితా త్రిపుష్ ॥ సూర్యావహనే వివియోగః ॥
 ఓం భూర్భువస్వః కలగదేశోద్భవ కాళ్యవగోత్ర సూర్య ఇహగచ్ఛేతి ॥
 అపార్యయస్య గోత్రమః సోమో గాయత్రీ - ఓం భూర్భువస్వః యమునా
 తిరోద్భవ అత్రేయసగోత్ర సోమ ఇహగచ్ఛేతి ॥ అగ్నిర్భూర్భావిరూపాం
 గదకో గాయత్రీ - ఓం భూర్భువస్వః అవంతి సముద్భవ భారద్వాజస
 గోత్ర సోమ ఇహగచ్ఛేతి ॥ ఉద్యుధ్య న్యబుధః సోమో బుధప్రిష్టుభీ -
 ఓం భూర్భువస్వః - మగధదేశోద్భవ అత్రేయసగోత్ర బుధ ఇహగచ్ఛేతి ॥
 బృహస్పతే గృత్సమదో బృహస్పతి ప్రీత్యుష్ ॥ ఓం భూర్భువస్వః సింధు
 దేశోద్భవ అగీరసగోత్ర బృహస్పతే ఇహగచ్ఛేతి ॥ కుత్ర పరాశరః
 పుషదావిగచ్ఛేతి - ఓం భూర్భువస్వః - భోజకటకోద్భవ భర్గవసగోత్ర
 క్షుద్ర ఇహగచ్ఛేతి ॥ శమగ్నిరీతివిటః శాశినరుష్టిక్ - ఓం భూర్భువస్వః -
 హరాష్ట్రదేశోద్భవ కాళ్యవసగోత్ర శనైశ్చర ఇహగచ్ఛేతి ॥ తయానో
 వామదేవో రాహుర్గాయత్రీ ॥ ఓం భూర్భువస్వః - సింహళదేశోద్భవ పైతీ
 సగోత్ర గావో ఇహగచ్ఛేతి ॥ కేతు మధుచ్ఛందాః కేతుర్గాయత్రీ ॥ ఓం
 భూర్భువస్వః - అంతర్వేదీ సముద్భవ జైమినసగోత్ర కేతో ఇహగచ్ఛేతి ॥
 అదాదిదేవతా ॥ త్రింబకో పసిష్ఠో రుద్రోనుష్ఠుష్ - గోరీమిమాదీర్ఘ తమా
 ఉమా జగతీ ॥ యదక్రందో దీర్ఘ తమాః స్కందప్రిష్టుష్ ॥ విష్ణోర్నుకం
 దీర్ఘ తపాదారాయణప్రిష్టుష్ ॥ బ్రహ్మజిజ్ఞానం వాసుదేవో బ్రహ్మప్రిష్టుష్ ॥
 ఇంద్రువో మధుచ్ఛందా ఇంద్రో గాయత్రీ - యమాయ సోమం యమో
 యమోనుష్ఠుష్ ॥ మోమాణోఽమోరః కణ్వః కాలోగాయత్రీ ॥ ఉపోరాజం
 ప్రస్కంభ్య చిత్రగుప్తో బృహతీ ॥ అధిప్రత్యధిదేవతా ॥ అగ్నిం కణ్వో
 మేదాతితి రగ్నిర్గాయత్రీ ॥ అపుమే మేదాతితిపోనుష్ఠుష్ ॥ సోనామేదాతితి
 ర్భూమి ర్గాయత్రీ ॥ ఇదం విష్ణుర్మేదాతితి ర్విష్ణుర్గాయత్రీ ॥ ఇంద్రశ్రేష్ఠావి

గృత్సమద ఇంద్రప్రీతుష్ । ఇంద్రాణీ వృషాకపి రింద్రాణీ పంక్తిః ।
ప్రజావతే హిరణ్యగర్భః ప్రజాపతిప్రీతుష్ । అయం గౌ సార్పరాజ్ఞో
సర్పా గాయత్రీ - బ్రహ్మణిజ్ఞానం గౌతమో వామదేవో బ్రహ్మప్రీతుష్ ।
తతః ఉత్తరతః ॥ గణానాంత్వా గృత్సమదో గణపతిర్జగతీ ॥ జాతవేదనే
కశ్యపో దుర్గాప్రీతుష్ ॥

తవవాయు శ్వాంగిరసో వాయుర్గాయత్రీ ఆదిత్యత్స ఆకాశో గాయత్రీ -
ఏషో ఉషః ప్రస్కణ్యోశ్వినో గాయత్రీ । యద్వారాహో రుత్తరే వినాయకం॥
శనేరుత్తరే ॥ వాయుం - రాహోర్దక్షిణే ఆకాశం - కేతోర్దక్షిణేశ్వినో ।
ఉత్తరే క్షేత్రస్య పతినా వామదేవః క్షేత్రాధిపతి రనుమృష్ - వాస్తోష్పతే
వసిష్ఠో వాస్తోష్పతి ప్రీతుష్ ॥ తతః లక్షకోటి హోమయోః ॥ సామర్వని
శరీర స్త్వంవాహనం పరమేష్ఠినః - విషపాపహరో నిత్య మతః శాంతిం
ప్రయచ్ఛమే ॥ ఇతి మంత్రేణ ఇంద్రం మిత్రం వరుణమితివా గరుత్మంత
ముత్తరతః ఆవాహ్య దిక్పాలా సప్తదిక్ష తత్తన్మంత్రై రావాహ్య ॥ తతః
రవేః పూర్వే శేషం ॥ సోమస్యాగ్రే వాసుకిం ॥ భౌమస్యాగ్రే తక్షకం ॥
బురోత్తరే కర్కాటకం ॥ గురుత్తరే పద్మం ॥ కుక్రోత్తరే మహాపద్మం॥
శని పశ్చిమే శంఖపాలం ॥ రాహోః పురతః కంబళం ॥ కేతోః పురతః
కులిశంచ స్థాపయేత్ ॥ తతః పూర్వే అశ్విన్యాది సప్త నక్షత్రాణి ॥ విష్కం
బాది సప్తయోగాన్ ॥ బవదాలవ కరణే ॥ సప్తద్విపాని ॥ ఋగ్వేదంచ ।
దక్షిణే పుష్యాది సప్త నక్షత్రాణి ॥ ధృత్యాది సప్తయోగాన్ ॥ కౌలవ త్రే
నిలకరణే సప్తసాగరాన్ ॥ యజుర్వేదంచ ॥ పశ్చిమే స్వాత్యాది సప్త
నక్షత్రాణి వజ్రాది సప్తయోగాన్ గరణి వణిక్కరణే సప్త పాతాళాని సామ
వేదంచ ॥ ఉత్తరే అభిజిదాది సప్త నక్షత్రాణి సాధ్యాదిషడ్యోగాన్ విష్ణి
కరణం భూరాదీన్ సప్తరోహిణీన్ ॥ అధర్వ వేదంచ ॥ వాయుప్యేద్రువం
సప్తర్షీంశ్చ ॥ తతో యావదాకం గంగాది సప్తసరితః సప్తకులాచలాన్ ॥
అష్టా వనూన్ ద్వాదశాదిత్యాన్ ఏకాదశ రుద్రాన్ ఏకోన పంచా శన్మరుతః

షోడశ మాతృః షడ్రుతున్ ద్వాదశ మాపాన్ ద్వే ఆయనే పంచదశ
 తిః షష్టి సంవత్సరాన్ సప్తర్షాన్ న్నాగాన్ యజ్ఞాన్ గంధర్వాన్ విద్యా
 ధరావృరసః రక్షంసి భూతాని మనుష్యాన్ ఇతి ॥ కోటి హోమేతు వేద్యాః
 పూర్వే బ్రహ్మ మధ్యే జనార్దనః ॥ పశ్చిమే రుద్రః ఉత్తరే స్కంధః
 తతో ర్ధ్యాయేత్ ॥ తతస్తు మిత్రా - గృహవై ఇత్యావాహ్య ॥ పురుషసూక్తేన
 షోడశోపచారైః సంపూజ్య ప్రార్థయేత్ ॥ అదిత్యావసవో రుద్రా మరుతో
 లోకపాంతభా ॥ బ్రహ్మ జనార్దనశ్చైవ తూలపాణిర్భగక్షహ ॥ అత్ర
 సన్నిహితా స్సర్వే తవంతు మఖ భాగినః ॥ పూజాం గృహ్ణంతు సర్వత్ర
 మయా భక్త్యోపపాదితాన్ ॥ కుర్వంతు చ శుభం సర్వే యజ్ఞ కర్తుః సమా
 హితానితి ॥ తతో వేదీకాన్యాం కుంభం సంపూజ్య ॥ దేవదానవ సంవాదే ఇతి
 సంప్రార్థ్యా అన్వాదానం కుర్యాత్ ॥ చక్షుషీ ఆజ్యేనాంత ముక్త్వా ॥ నవగ్రహ
 నష్ట శతాష్టా వింశత్యష్టాన్యతమ సంఖ్యాభిః సమిచ్ఛర్వా జ్యాహుతిభిః
 అదిదేవతాద్యాః ప్రధాన దళాంశేన ద్విత్రిభిర్ద్వా సమిచ్ఛర్వాజ్యాహుతిభిః
 నవగ్రహ నయుత లక్షకోట్యాన్యతర సంఖ్యాభిర్యవప్రీహి పుతతిలాన్యత
 రాహుతిభిః శేషేణ స్విష్ట కృతమిత్యాది చర్వాజ్యాహుతిరేతై వ సర్వేషామితి
 పక్షే తరోల్లేఖనాది ॥ లక్షకోటి హోమయోగ్గరుత్మంత మష్టశతాది సంఖ్యయా
 సమిదాదిభిః కోటిహోమే బ్రహ్మాదీనాం గరుడవతత్ ॥ చర్వేకాహుతిపక్షే ॥
 వత్సానాం పంచావదాన ధర్మశ్చ ॥ లక్షహోమాదే ర్భహుదిన సాధ్యత్వే
 చరుస్విష్ట కృదాద్య దిన ఏవకార్యః ॥ యావద్దోమ సమాప్తి ప్రతిదినం
 గ్రహ పూజా కార్యా కోటిహోమే ప్రతి సహస్రం పూర్ణాహుతి రపి హోమ
 సమాప్తా వగ్నిం సంపూజ్య స్విష్టకృదాది ప్రాయశ్చిత్త హోమాంతం
 కృత్వాగ్నేః సమంతాన్నవగ్రహేభ్యో వేదేరు త్తరతో వినాయకాది సప్తభ్యో
 గరుత్మతేన తత్తన్మంత్రైః మాషభక్త బలీన్ దత్వా క్షేత్రపాల బలిం వ్రాహ్మ
 ణేన తూద్రణవా చతుష్టయే క్షేపయేత్ తతః ప్రక్షాళితపాదో ద్వాదశ గృహీ
 తేన చతుర్భుహితేన వాజ్యేన వస్తు నారితేగాది యుతేన పూర్ణాహుతిం
 జహాయాత్ ॥ తత్ర మంత్రాః ॥

సముద్రా దూర్మిరిత్యస్య గౌత మోవా మోదేవోగ్ని స్త్రిష్టుప్ ॥

మం ॥ సముద్రాయ వయునాయ సిన్ధూనాం పతయే సమః । సదీనాగం
సర్వాసాం టిప్రే జుహూతా విశ్వకర్మణే విశ్వాహుమర్త్యగ్ం హవిః ॥

మూర్ధానందివో బార్హస్పత్యో థారద్వాజో వై శ్వానరత్రిష్టుప్ ॥

మం ॥ ఓం మూర్ధానందివో ఋతిం పృథివ్యా వై శ్వానర మృతాయ
జాతమగ్నిగ్ం సంప్రమాజ మదితిం జనానా మాసన్నా పాత్రం జనయంతు
దేవాః ॥

పున స్త్విగ్నిర్వసు రుద్రాది త్యాత్రిష్టుప్ ॥

మం ॥ ఓం పునస్త్వాదిత్యా రుద్రా వసవస్స మింధతాం పునర్బహ్మజో
వనూసీద యజ్ఞైః పృతే నత్వం తనువో వర్ధయస్వ సత్యాన్సంతు యజ
మానన్య కామాః ॥

పూర్ణాదర్శి విశ్వే దేవాః శతక్రతు రనుష్టుప్ ॥

మం ॥ ఓం పూర్ణా దర్శి పరావత సుపూర్ణా పునరావత । వక్రీప
వక్రీణా వహ ఇషమూర్జగ్ం శతక్రతో ॥

సప్తతే అగ్నే సప్తవతేగ్నయే ॥

మం ॥ ఓం సప్తతే అగ్నే సమిధస్సప్తజిహ్వా సప్తఋషయః స్సప్త
దామప్రియాణి । సప్తహోత్రా సప్తధాత్వాయ జంతు సప్తయోసీరాపృణస్వ
పృతేన ॥

దామంతే వామదేవో అపౌ జగతీ ॥

మం ॥ ఓం దామో దామో రాజన్నితో వరుణోనుముంచ యదాపౌ
అగ్నియా వరుణేతిశపామహే తతో వరుణోనుముంచ ॥ ఏతైర్భుత్వా ॥
ఇదమగ్నే వై శ్వానరాయ వసురుద్రాదిత్యేభ్యః శతక్రతవే సప్తతే అగ్నయే
ధ్యుశ్చ నమమేతి త్యాగః ॥ అథవసోద్ధారాం పాతయేత్ ॥ తక్ర మంత్రాః ॥

అగ్నిమీక ఇతి సవానా మహర్షింహ అగ్నిభాయత్రీ । విష్ణోర్ముక ఇతి
 షణ్ణాం ద్వివిపావిష్ణు త్రిష్ణువ్ ॥ అశేనిగిరితి పంచదశానాం గృత్స్నమదో
 మద్రత్రిష్ణువ్ ॥ స్వాదిష్ఠేని దశానాం మదుచందాః పవమాన సోమో
 గాయత్రీ ॥ మహావైశ్యాసంశ్యేష్ట సామనీన పూర్ణపాత్ర విమోకాది తర్క
 శేషం సమాప్య ॥ సత్త్విక్రతేయః సంపానమితి తృత్యా తుండేశానకాగే
 స్వస్తికోపరితద్రాసనే ఉపవిష్టా యజమానం గ్రహ కలకాదతేన సముద్ర
 త్యేష్టేత్యాదిభిః సురాన్వేత్యాది దిక్పరిషింబేత్ ॥ అత్ర పఠన్ని వామే ॥
 తతో యజమానః సర్వోషదీ రుచిరమతివ్యస్నాల్వా ॥ పౌరాణైశ్చ ॥ తేచ
 సురాస్తామతిషింబంతు బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరాః వాసుదేవోఽజగన్నాథ
 స్తథా సంపర్షతోవితుః ॥ ప్రద్యుమ్నశ్చావిమద్దశ్చ ధనంతు విజయాయతే ।
 అఖండలోగ్నిర్భగవాన్ యమోఽపై నిమిరుతిస్తథా ॥ వరుణః పవనశ్చైవ
 దనార్యక్ష స్తదాశివః ॥ బ్రహ్మతా సహితాః సర్వే ద్దిక్షాల్లాః పాతుమాం
 సదా ॥ కీర్తిలక్ష్మీ దృతిర్మేధా పుష్టిః శ్రద్ధా త్రియామతిః । బుద్ధిర్లజ్జావపుః
 శృంగిః కాంతిస్తుష్టిశ్చ మాతరః ॥ ఏతాస్తా మతిషింబంతు దేవపత్న్య
 స్సమాగతాః । అదిత్య కృంద్రమా తోమో బుధ శీవసితార్కతాః ॥ గృహస్తావి
 మతిషింబంతు రాహుః కేతుశ్చరర్పితాః । దేవ దానవ గంధర్వ యక్ష రాక్షస
 పన్నగాః ॥ ఋషయో మునయోగావో దేవమాతర ఏవచ । దేవపత్నీ
 ద్రుమానాగా దైత్యాశ్చాపసంగజాః ॥ అస్త్రిణి సర్వకాస్త్రిణి రాజానో
 వాహనానిచ । కొషదాని చ రత్నాని కాలస్యావయవాశ్చయే ॥ సరితః
 సాగరాఃతైలా నీర్ధాని జలదానదాః । ఏతేత్వా మతిషింబంతు సర్వకామార్థ
 సిద్ధయే ॥ ఇతి ॥ తతః ప్రాజ్ఞుభిః కర్తాగ్నేః వశ్పాదాచార్య ఋత్విజః
 ఉదబ్ధానాన్ సంపూజ్య ॥ దేశకాలా సంకీర్త్య మయాకృతే ఆయుర
 హోమాశ్యే గ్రహయజ్ఞ ప్రతిష్ఠాగమాలాం ఇమాం కపిలాంగం చంద్ర
 దై నత్యామముఖగోత్రేభ్యో గుర్వాది సర్వఋత్విగ్భ్యో దక్షిణాససితా మహం
 సంప్రదదే నమమేత్యుక్త్వా ॥ కపిలే సర్వదేవానాం పూజనీయ్యాసి రోసాణి ।
 తీర్థదేవమయీ యస్మాదచఃకాంతిం ప్రయచ్ఛమే ॥ ఇతి పతేత్ ॥ ఏమగ్రే

జ్ఞేయం ॥ పుణ్యస్త్వం శంఖ పుణ్యోనాం మంగళానాం చ మంగళం ।
 విష్ణునావిధృతోనిత్య మదః శాంతిం ప్రయచ్ఛమే ॥ ఇతి సోమాయ శంఖం ॥
 ధర్మస్త్వం వృషరూపేణ జగదానందకారక । అష్టమూర్తే రథిష్ఠానః తస్మా
 శ్శాంతిం ప్రయచ్ఛమే ॥ తోమాయ వృషం ॥ హిరణ్యగర్భగర్భస్థం
 హేమదీపం విభావసోః । అనంతపుణ్యఫలదః శాంతిం ప్రయచ్ఛమే ॥ ఇతి
 బుధాయ హేమః ॥ పీతవస్త్రయుగం యస్మాద్వాసుదేవస్య వల్లభం । ప్రదా
 నాత్తస్యమే విష్ణుః ప్రయతాం శాంతిదోభవేత్ ॥ ఇతి గురవే పీతవస్త్రం ॥
 విష్ణోత్వమశ్వరూపేణ యస్మా దమృతసంభవః । చంద్రార్క వాహనం
 నిత్యమదః శాంతిం ప్రయచ్ఛమే ॥ ఇతి శుక్రాయాశ్వం ॥ యస్మాత్వం ప్రథితా
 కృష్ణా దేవోతేకాభసన్నిభా । సర్వపాపహరా నిత్య మదః శాంతిం ప్రయ
 చ్ఛమే ॥ ఇతి శనేః కృష్ణాంగం ॥ యస్మాదాయసకర్మాణి త్వదదీనాని
 సర్వదా । లాంగలాన్యాయుధాదీని తస్మా ద్శాంతిం ప్రయచ్ఛమే ॥ ఇతి
 రాహవే లోహం ॥ యస్మాత్వం చాగయజ్ఞానామం గత్వేన వ్యవస్థితః ।
 యానం విభావసోర్నిత్య మదః శాంతిం ప్రయచ్ఛమే ॥ ఇతి కేతవే చాగం ।
 సర్వేషాం వాగావః ॥ గవామంగేషు తిష్ఠంతి భువనానిచతుర్దశ । యస్మా
 త్తస్మాచ్చివం మేస్యాదిహలోకే పరత్రచేతిదేయా ॥ సర్వేభ్యస్సువర్ణంవా
 దద్యాత్ ॥ సర్వేషాం ప్రీతయేశయా రత్నాని భూమినదక్షిణోదేయా ॥
 తన్మంత్రాస్తు ॥ యస్మాదభూన్యం శయనం కేశవస్య శివస్యచ । శయాఽ
 భూన్యామమేయం స్యాద్దత్తాజన్మవిజన్మని ॥ యథారత్నేషు సర్వేషు సర్వే
 దేవాః ప్రతిష్ఠితాః । మమ శాంతిం ప్రయచ్ఛంతు రత్నదానేనమే నురాః ॥
 యథా భూమిప్రదానస్య కలాంనార్హంతిషోడశీం । దానాన్యన్యానిమేశాంతి
 ర్భూమిదానాదృవత్వితి ॥ వస్త్ర కాంచన రత్నాన్యపి యథాశక్తిదద్యాత్ ॥
 తతో గ్రహణాముత్తర పూజాం కృత్వా ॥ యాంతు దేవగణా ఇతి విన్న
 జ్యగ్నిం సంపూజ్య విభూతిం ధృత్వా గచ్ఛగచ్ఛ సురశ్రేష్ఠేతి విన్నవోక్త
 సంఖ్యయా విప్రాన్ సంభోజ్య ॥ కర్మేశ్వరార్పణమితి ॥

ఇతి కమలాకర కృతావయుత హోమః

అథ లక్ష హోమవిధిః మాతేన్యే ॥

కదితోయుత హోమోయం లక్షహోమ మథః శృణు ॥ సర్వ
కామాప్తయే యస్మాల్లక్షహోమం విదుర్బుధాః ॥ ౧ ॥ అస్మాద్భగవతః
ప్రోక్తో లక్ష హోమః స్వయంతువా । ఆహూతీః ప్రసూర్ణేన దక్షిణాభిస్త
దైవచ ॥ ౨ ॥ అథ ఋత్విజో బృహత్పరాశరేణోక్తాః ॥ యుగ్మాస్తు
ఋత్విజః కార్యా బ్రాహ్మణా యేవి పశ్యతః । నిత్యం జప పఠాశ్చైవ నియో
జ్యాన్తేన తద్విజాః ॥ కందమూల పలా హరాదదిక్షరాశి నోపివా మాతేన్యే ॥
ద్విహస్త విస్తృతం తద్వచ్చతు ర్హస్తాయ తంతదా ॥

(చతురు హస్తాయతమితి పక్షంతరం విరదాహి యవాది విషయం
అన్యేతు క్షేత్రే ఫలోక్తిరియం ॥ ద్విహస్త తరణ్యాం హిమతర్హస్తం క్షేత్రం
భవతి ॥ తేనై క ఏవ పక్ష ఇత్యాహాః) ॥

లక్షహోమే తలేత్కుండం యోని వక్త్రం త్రిమేఖలం । ద్విరంగుళో
చ్చ్రితాకార్యా ప్రథమా మేఖలా బుధైః ॥ ద్విరంగుళోన్నతా తత్ర ద్వితీయా
సముదా హృతా । ఉచ్చ్రియ విస్తరాభ్యాం చ తృతీయా చతురంగుళా ॥
చతురంగుళ విస్తారః పూర్వ యోరపిశస్యతే ॥ తస్యచోత్తర పూర్వేణ
విత స్త్రితయ సంమితాం । ప్రాగుదక్ ప్రవణాంత ద్వచ్చతుర్రాం నమం
తతః ॥ విష్కంభార్థోచ్చ్రితం ప్రోక్తం స్థండిలం విశ్వతర్మణా । సంస్థాప
నాయ దేవానాం వప్రద్యయ సమాదృతం ॥ ద్విరంగుళోచ్చ్రితో పత్రః
ప్రథమః సముదాహృతః । త్రింగుళోచ్చ్రియతం ప్రోక్తం వప్రద్యయ
మతోపరి ॥ ద్వ్యంగుళ స్తత్ర విస్తారః సర్వేషాం కదితో బుధైః ॥ దళం
గుళోచ్చ్రితాభిత్తిః స్థండిలే స్యాత్తతోపరి ॥ తస్మిన్వావాహ యదేవాన్ పూర్వ
వచ్చుక్ల తంతురే । గరుత్మానదిక స్తత్ర సంస్థాప్య క్చ్రియమిచ్చతా ॥ సద
సర్వవేద్యస్తే పూర్వభాగే స్థాప్యః ॥ అంతేకు బాదరాయణ ఇతి న్యాయాత్ ॥
తదా వాహనే మంత్రాః ॥ సామధ్వని శరీరత్వం వాహనం పరమేష్ఠినః ।

విషపాపహారో నిత్య మదః శాంతిం ప్రయచ్ఛమే ॥ విషాప హరణ ఇతివా
పాతః ॥ పూర్వ వత్కుంభమా మంత్రస్య తద్వద్దోమం సమాచరేత్ ॥
సహస్రాక్షాం శతంహుత్వా సమిత్సంఖ్యాదికం పునః । పూర్వవత్స మిదాజ్య
చరూన్ హుత్వా సుపర్ణో సిగరుత్మానితి గరుడదై వ పతాకం హోమం హుత్వా
వ్యాహృతీభిర్లక్ష హోమం కుర్యాది త్యర్థః ॥

మం ॥ ఓం సుపర్ణోసిగ రుత్మాన్ త్రివృత్తే శిరోగాయత్రం చక్షు
స్తోమ ఆత్మా సామతే తనూర్వా దేవ్యం బృహద్ర దంతరే పక్ష యజ్ఞా
యజ్ఞాయం పృచ్ఛం ఛందాగ్న్యంగాని దిష్టియా స్పృషాయజూగ్ంషీ నామా
సుపర్ణోసి గరుత్మాన్ దివంగచ్ఛ సువః పతః ॥

ఘృత కుంభాద్వసోద్ధారాం పాతయే దనలోపరి । టౌదుంబరీ మయీ
మార్ద్రా మృజీర్షం కోటర వర్జితాం ॥ బాహు మాత్రాం స్రువం కృత్వా తత
స్తంభద్వయోరపి । ఘృతా ధాటాం తతః సమ్యగగ్నేరు పరిపాతయేత్ ॥
శ్రావయ స్సూక్త మాగ్నేయం వైష్ణవం లౌద్ర మైందవం । మహ వైశ్వా
నరం సామజ్యేష్ఠ సామచ పాతయేత్ । అగ్నిమీశే నవానాం మధుచ్ఛందోర్ని
గాయత్రీ ॥

విష్ణోర్నుకమితి షణ్ణాం దీర్ఘతమా విష్ణు త్రిష్టుప్ ॥

స్వాదిష్టయాద శానాం మధు చందః సోమో గాయత్రీ ॥ మహవైశ్వా
నరసామ్నః వైశ్వా నర ఋషి ర్దేవతా । జగతీ బృహతీ చ్చందః ॥

మూర్ధా నందివ ఇతి జ్యేష్ఠా సామ్నో భరద్వాజో వైశ్వానర త్రిష్టుప్ ॥

స్నానం చ యజమానస్య పూర్వవత్ స్వస్తి వాచనం । దాతవ్యా
యజమానేన పూర్వ వర్ణక్షిణాః క్రమాత్ ॥ తద్వచ్ఛ దిశ చాష్టౌవా లక్ష
హోమేషి ఋత్విజః । కత్తవ్యాః శక్తి త స్తద్వచ్ఛత్వారోవా విమత్సరాః ॥
నవగ్రహ మఖ త్సర్వం అక్షహోమే దశోత్తరే ॥ దత్వా దద్యాన్ముని శ్రేష్ఠ
భూషణాన్యపి శక్తితః ॥ అత్ర దానం యదా శక్త్యా దాతవ్యం భూతి
మిచ్ఛతా । ఏకైక శతాహుతే స్సహస్సస్యవైకో విప్ర ఇత్యర్థః ॥

ప ల ం తు ॥

పూజ్యతే శివరోకేచ వస్వాదిత్య మరుద్గణైః । తత్ర కల్ప శతాన్యస్తా
వథ మౌక్ష మవాప్నుయాత్ ॥ సకామాయస్త్యి మంకుర్యాల్లక్ష హోమం
యథావిధి । సర్వాన్కామాన్నవాప్నోతి పదంచా నంత్య మక్నుతే ॥ పుత్రార్థీ
లభతే పుత్రం ధనార్థీ లభతే ధనం ॥ భార్యార్థీ లభతే భార్యం కుమారీచ
కుభం పతిం । భ్రష్టరాజ్య స్తధారాజ్యం శ్రీకామః క్రియమాప్నుయాత్ ॥
యం యం కామయతే కామం తం తం ప్రాప్నోతి పుష్కలం । నిష్కామః
కురుతే యస్తు పరంబ్రహ్మాది గచ్ఛతి ॥ ఇతి లక్షహోమః ॥

అథ కోటిహోమః మాత్యే ॥

అస్మాచ్ఛతగుణః ప్రోక్తః కోటిహోమః స్వయంభువా । ఆహుతీభిః
ప్రయత్నేన దక్షిణాభిః పఠేసచ ॥ పూర్వ వద్గృహ దేవానాం అవాహన
విసర్జనే ॥ హోమ మంత్రాస్తు పూర్వోక్తాః స్నానే దానే తదైవచ । కుండ
మంటపవేదీనాం నిశేషోయం నిబోధయే ॥ కోటి హోమే చతుర్హస్తం
చతురశ్రంచ యత్నతః । యోని వక్త్రద్వయోపేతం తదప్యాహుప్రీమేఖలం ॥
ఏకం యోని వక్త్రం పశ్చిమే అపరం దక్షిణ ఇతి ॥ హేమాద్రౌ మదనరత్నే
చోక్తం ॥ వేదిశ్చ కోటిహోమే స్యాద్వితస్తీనాం చతుష్టయం । చతురశ్రాః
సమంతాచ్చ త్రివిధ్వస్త్రై స్సమావృతా ॥ వప్ర ప్రమాణం పూర్వోక్తం
వేదికాయాస్తదోచ్చయః । తదా పోడశ హస్తాః స్యాన్మంటపశ్చ చతు
ర్ముఖః ॥ పూర్వ ద్వారేచ సంస్థాప్య బహ్వృచంవేద పారగం । యామ్య
స్థాప్యో యజుర్వేదీ పశ్చిమే సామవేదినం ॥ అధర్వేదినం తద్వ్య దుత్తరే
స్థాపయేద్భుధః । అష్టా హోమార్థ మా మంత్ర్యా వేద వేదాంగ వేదినః ॥
ఆహుత్య ద్వాదశా విప్రాన్ వప్త మాల్యాను రేపనైః । పూర్వ వత్పూజయే
ద్భుక్త్యా సర్వాభరణ భూషణైః ॥ రాత్రి సూక్తంచ రౌద్రంచ పావమానం
సుమంగళం ॥ పూర్వద్వారే ఋదాం కాంతిం పఠన్నస్త ఉదజ్ముఖః ॥
కాక్రం సౌమ్యంచ రౌద్రంచ కూష్మాండం కాంతిమేవచ ॥ పాఠయే దక్షిణ

వ్యతి యజుర్వేదిన ముత్తమం ॥ సౌపర్ణ మధనై రాజన్నగ్నేయం రుద్ర
సంహితం । జ్యేష్ఠ సామ తథా కాంతిం చంకోగః పశ్చిమే పతేత్ ॥ కాంతి
సూక్తించ సౌరంచ తథా కాకునిశం శుభం । పౌష్టికంచ తథా రాజన్నుత్తరే
ద్విం వేదవిత్ ॥ అష్ట బ్రాహ్మణై స్తత్ర హోమ కార్యశ్చ పూర్వపత్ ।
స్నానే దానేచ మంత్రాః స్యుస్తవీష ముని సత్తమ ॥ వసోర్ధరావి ధానంచ
లక్షహోమ వదిష్యతే ॥ అనేన విదినాయస్తు కోటిహోమం సమాచరేత్ ॥
సర్వా న్కమాన్నవాప్నోతి తతో విష్ణుపదం వ్రజేత్ ॥ అశ్వమేద సహస్రా
ణాం దశ చాష్టావ దర్మవిత్ ॥ కృత్వా యత్పుల మవాప్నోతి కోటిహోమాత్త
వక్నుతే । బ్రహ్మ హత్యా సహస్రాణి భూణహత్య ర్పుడానిచ ॥ నశ్యంతి
కోటి హోమేన యథావచ్ఛివ భాషితం ॥

ఇతి మాత్యే కోటిహోమ విధిః.

అథ నృసింహ హోమ విధిః

నృసింహ హోమః ॥ నృసింహ పురాణే నృసింహ హోమవిశేషః ॥

దున్యవ్నదర్శనే మోరే గ్రహపీడా సముద్భవే । హసంతీ ప్రతిమా
చై వ జ్వలంతీ చ విశేషతః ॥ ప్రవేదయంతాం ప్రతిమాం దృష్ట్వాతు
న్యవనంచన । తథా మహాజ్వరగ్రస్తో ధరాదేవస్య మూర్ధని ॥ సంతతం
నరసింహస్య కుర్యా ద్వాకారయేద్బుధైః । ఆయనే విషువేచై వ చంద్ర
సూర్య గ్రహే తథా ॥ నరసింహం సమారాధ్య లక్షహోమం చ కారయేత్ ।
అనావృష్టి మహామారీ జ్వరే రోగభయే తథా ॥ నరసింహం సమారాధ్య
బ్రాహ్మణై ర్వేదపారగైః । కారయే లక్షహోమంతు గ్రామపశ్చాన్నరా
ధిపః ॥ దృష్ట్వోప స్థిం మరణం ప్రజానామాత్మనశ్చహి । సమ్యగారాధ్య
యత్నేన నరసింహస్య మందిరే ॥ శంకరాయతినేవాపి కోటిహోమం
సమాచరేత్ । ప్రమాణం బాహుమాత్రంతు సర్వతః కుండలక్షణం ॥ బ్రహ్మ
చారీ వ్రతై ర్యుక్త స్థిరాశ్రమంతువిశేషతః । అహోరాత్ర ముపొష్యాధ గాయత్రీ
మయితం జపేత్ ॥ నిరాహారశ్చ పువయన్తే సర్వే సంయతేంద్రియాః ।

అరణ్యేస్తుత్యోజ్జ్వలః తతో హోమమతంద్రితః ॥ యవదాస్యతిలై ర్మిశ్రైః
 గాయత్ర్యా ప్రధమంహతం । జుహూయాదేకచిత్తేన స్వాహాకారాన్వితం
 బుధః ॥ తతో వ్యాహృతిః పశ్చాజ్జుహుయాత్తు తిలాదికం । యావత్ప్ర
 పూర్వతే సంఖ్యా లక్షంవా కోటిరేవవా ॥ తావద్దినేదినేకుర్యా దద్యుతార్చన
 పూర్వకం । తావచ్ఛతోజనం దద్యావద్దోమం సమాచరేత్ ॥ సమాప్తే
 దక్షిణాం దద్యాత్తతఃప్రోక్ష్యేదకేన చ । ఏవం కృతేతు గ్రామస్య రాజ్ఞో
 జనపదస్య చ ॥

సర్వబాధా ప్రళమసీ శాంతిర్భవతి సర్వదా ॥

ఇతి నృసింహ హోమవిధిః.

అ థ గాయత్ర్యః :

లక్ష కోటి హోమవిధిః :

(హేమాద్రా మదనరత్న దేవీపురాణే)

శ్లో॥ షడశ్రం లక్షజోపేతం వై దూర్యంకారయేచ్ఛివం ।
 హేమపీతం సుశోభిత్యం చంద్రార్క తత్ర మాతరః ॥

శ్లో॥ చర్చికాద్యాః ప్రకర్తవ్యాః పూర్వాది పరికల్పితాః ।
 తత్ర గ్రహణం ప్రాగ్వత్ పూజాకార్యా ॥

శ్లో॥ లక్షహోమః ప్రకర్తవ్యః సర్వపీడా నివారణః ।
 గాయత్ర్యా గ్రహమంత్రైశ్చ కూష్మాండై ర్జ్ఞాతవేదనైః ॥
 ఐంద్రవారుణ వాహ్నేయై ర్వాయుయామ్యైస్సవై కృతైః ॥

శ్లో॥ హోమశ్శతసహస్రస్తు హ్యత్రోక్కుప్త్యో విధీయతే ।
 అత్ర మంత్రవిభాగస్తు భృహత్పరాశరోక్తంవజ్యమః ॥

శ్లో॥ సర్వపీడా వినాశాయ కోటిహోమ శ్శుభావహః ।
 యవప్రీహి పుత షీర తిలాః కంగుప్రసారికాః ॥

సంకతోశీర చిల్వామ్రదశా హోమే ప్రకీర్తితాః ।

తత్తైవ బ్రహ్మోవాచ -

- శ్లో. లక్షహోమం ప్రవక్ష్యమి యతోక్తం తత్ర శంభునా ।
తూమికంపే దికాందాహే గ్రహాయుద్దేప్యసస్థితే ॥ 6
- శ్లో. కేతు నందర్శనేచై వ అదిత్యశ్య చ కంపనే ।
కృష్ణవర్ణేతవామార్యే తథా చిద్రనమవిస్తే ॥ 7
- శ్లో. రక్తవృష్టిస్తథానద్యో విపరీతా తవంతి చ ।
నిర్గతం గగనాద్ధూమం వారిమద్యేగ్ని సంస్థితః ॥ 8
- శ్లో. ఉపనర్గా స్తథాలోకే నానోక్తాత సముదృవే ।
యస్యరాశౌ గ్రహఃపంచ షట్పత్తవ సురాదిప ॥ 9
- శ్లో. గ్రహణం చంద్ర రవ్యోశ్చ గ్రహైర్వాప్త మనంస్థితైః ।
సూర్యశ్చాత్యర్చనం కార్యం శివప్ర్యాఽతుభనాశనం ॥ 10
- శ్లో. లక్షహోమో మహామోమః శోభిహోమః పురోదితః ।
గో తూ హీరణ్య వస్త్రిశ్వ తిరిదానం శుభావహం ॥ 11
- శ్లో. పాయసం దధి క్షీరాజ్యం దేయం నై వేద్య ముత్తమం ।
ఏక లింగే ప్రకర్తవ్య మతో విప్రగ్రహేషుచ ॥ 12
- వృషాది రహిత మేక లింగం ॥
- శ్లో. బాహుమాత్రే తతః కుండే జఃమామాత్రే థవా పునః ।
హోతవ్యం సురరాజేంద్ర నాన్యేషు విధిరీదృశః ॥ 13
- శ్లో. అహంతే కథయిష్యామి లక్షహోమస్యయో విధిః ।
చతుర్హస్తం తథా కుండం విస్తారం సురసత్తమ ॥ 14
- శ్లో. షోడశాంగుళవిస్తార ముచ్చాయే షోడశాంగుళం ।
చతురంగుళ మౌన్నత్యం చతుర్హస్తస్య కీర్తితం ॥ 15
- శ్లో. ద్వాదశాంగుళవిస్తారో దైర్ఘ్యం ద్విగుణముచ్యతే ।
యోవిఃకుండే ప్రకర్తవ్య నాధికాశస్యతే క్వచిత్ ॥ 16
- శ్లో. యవప్రీహి పుర క్షీర తిలకంగుదణాని చ ।
చూతస్య సురరాజేంద్ర పాలాశ సమిధస్తథా ॥ 17

- శ్లో॥ దూర్వాంకురం శమీ శ్రేష్ఠం జాదుంబర్య కుభావహః ।
గాయత్రీ త్ర్యంబకశ్చాపి శంభవాయే చ కీర్తితాః ॥ 18
- శ్లో॥ జాతవేద సమంత్రేణ మంత్రేణేంద్రేణచై వహి ।
సహస్రసీర్ణేణ సమో హిరణ్యేనే త్యధాపివా ॥ 19
- శ్లో॥ రుద్రమంత్రై స్తథా సౌరైః పాంచరాత్రాగమోదితైః ।
హోతవ్యం శతమష్టౌతు సహస్రమథ సంఖ్యయా ॥ 20
- శ్లో॥ పంకజోత్పల బిల్వాది హోమద్రవ్యం కుభావహం ।
కంపనం స్వేదనం గాత్రే అశృపాతార్థ జల్పనం ॥ 21
- శ్లో॥ దేవతానాం సురాధ్యక్ష ఉత్పాతాః క్షయకారకాః ।
లక్షహోమం ప్రకుర్వీత కోటిహోమ మధాపివా ॥ 22
- శ్లో॥ గోదోహ రుద్రభవనే మహాస్నానం కుభావహం ।
అన్యథా మారకోమోరో జాయతే రాజవిభ్రమః ॥ 23
- శ్లో॥ యే దేవాస్తే గ్రహస్సర్వే యే గ్రహాస్తేతు జంగమాః ।
తేషాం సంపూజనాన్నిత్యం దీర్ఘాయుః పురుషోభవేత్ ॥ 24
- “అత్ర లక్షహోమే కోటిహోమే చ బృహత్పరాశరోక్తో విశేషః”
- శ్లో॥ యుగ్మాశ్చ ఋత్విజఃకార్యా బ్రాహ్మణాస్తై విపశ్చితః ।
నియమప్రత సంపన్నా స్సహితాః పార్థివైర్నను ॥ 25
- శ్లో॥ నిత్యం జప పరాశ్చేవ నియోజ్యాస్తై సదా ద్విజాః ।
కందమూల పలాహారా దదిక్షిరాశినో పివా ॥ 26
- శ్లో॥ అగ్ని సోమౌ చ సూర్యం చ విష్ణుంచై వ ప్రజాపతిం ।
విశ్వేదేవా స్మహేంద్రం చ మిత్రం స్విష్టకృతం తథా ॥ 27
- శ్లో॥ దధి మధు ఘృతాక్తాశ్చ సమిధశ్చైవ యాజ్ఞియాః ।
హోమయే చ్చతసాహస్రం మంత్రైశ్చైవ యథాక్రమం ॥ 28
- శ్లో॥ చతుర్వింశతి గాయత్ర్యా మానస్తోకేతిషట్ తథా ।
త్రిషట్ గ్రహాది మంత్రైశ్చ చతస్రో విష్ణుదైవతైః ॥ 29

- శ్లో॥ కూష్మాందై ర్జుహయాత్పంచ కిరికేయైఃస్తు షోడశ ।
హనేద్దశనహస్రాణి తాతవేదస ఇత్యుచా ॥ 30
- శ్లో॥ పంచై వతు సహస్రాణి జుహయాదింద్రదై వతైః ।
కోటిమే చతుర్హస్తం చతురశ్రాయతం పునః ॥ 31
- శ్లో॥ యోవివక్త్రద్వయోపేతం తదప్యహుప్రిమేఖిలం ।
వేదీచ కోటిహోమేశ్యా ద్ధస్తానాంహి చతుష్టయం ॥ 32
- శ్లో॥ చతురశ్రా సమాతద్య త్త్రివిధైః సమావృతా ।
(వేదచతుష్టయస్థానే చతురో ద్వారపాలానుక్త్వా)
అష్టౌతు హోమకాకార్యా వేదవేదాంగవేదినః ॥ 33
- శ్లో॥ ఏవం ద్వాదశతే పూజ్యాః పత్రమాల్యానులేపనైః ।
(అన్యత్ ప్రాగ్వత్. సంవర్త ఉవాచ)
తగవన్ మహదుత్పాత సంభవే కూప్రకంపనే ॥ 34
- శ్లో॥ నిర్ఘాతపాంనువర్షే చ గ్రహభంగే తథైవచ ।
జన్మనక్షత్ర పీడాను అనావృష్టిభయేషుచ ॥ 35
- శ్లో॥ క్రూరాను గ్రహపీడాను దుర్భిక్షే దేశవిప్లవే ।
వ్యాధీనాం సంభవే తాతే శరీరే చాతిపీడితే ॥ 36
- శ్లో॥ క్లేశే మహాతిరోత్పన్నే కింకర్తవ్యం నరోత్తమైః ।
స్వర్గస్య సాధనం యచ్చ కీర్తిదంధనదం తథా ॥ 37
- శ్లో॥ ప్రబ్రూహిమెద్విజశ్రేష్ఠ తథారోగ్యప్రదం నృణాం ।
ననక్కుమార ఉవాచ —
శృణురాజ స్ప్రివక్ష్యమి శాంతికర్మ తథోత్తమం ॥ 38
- శ్లో॥ కోటిహోమాఖ్యమతులం సర్వకామ ఫలప్రదం ।
బ్రహ్మహత్యాది పాపాని ఏన నశ్యంతి తత్క్షణాత్ ॥ 39
- శ్లో॥ ఉత్పాతాః ప్రశమంయ్యాంతి మహత్సంపద్యతే సుఖం ।
విధానం తస్య వక్ష్యమి శృణుశ్వైకమనాథవ ॥ 40

- శ్లో॥ దేవాగారే చ భవనే తీర్థేవా శివనన్నితో ।
పర్వతేవా ప్రసూర్వేవ యో షర్చేత్ శమమీగ్మనః ॥ 41
- శ్లో॥ కుటనక్షత్ర మోగేద వారే సర్వగుణాద్విలే ।
యజమానస్యానుమితే తోటిసోమం సమారభేత్ ॥ 42
- శ్లో॥ పూజమిత్వా ప్రయత్నేన బ్రాహ్మణం వేద పారగం ।
వన్త్రైశ్చ పూజితైశ్చైవ గంధ మాల్యాసు లేపనైః ॥ 43
- శ్లో॥ ప్రణమ్య విధి వత్తన్తై ఆత్మానం విని వేదయేత్ ।
త్వంనోగతిః పితామహ త్వంగతన్త్వం పరాయణం ॥ 44
- శ్లో॥ త్వత్ప్రసాదేన విప్రర్షే సర్వమ్యస్యా న్మనోగతం ।
అవద్వి మోక్షజ్ఞార్థమ్యే కురుయన్త మను త్తమం ॥ 45
- శ్లో॥ తోటి సోమాఖ్య మకులం శాంత్యర్థం సర్వకామదం ।
పురోహిత స్తథా ప్రాజ్ఞః కుక్లాంబరధర శ్శుచిః ॥ 46
- శ్లో॥ బ్రాహ్మణై స్సహితః పుణ్యై స్సంయుతై స్సుసమాహితైః ।
భూమితాగే సమేకదే ప్రాగుడ క్పువణే తథా ॥ 47
- శ్లో॥ పుణ్యాహం వాచయేత్పుణ్య క్పుతోవిప్రా స్సుపూజయేత్ ।
తతస్తు సహితో విప్రై స్సూత్రయే న్మంటపం కుఠం ॥ 48
- శ్లో॥ ఉత్తమం శతహ స్తంతు తదిర్దేనతు మధ్యమం ।
జనున్యంతు తదిర్దేన శక్తి కాలాద్యపే తయా ॥ 49
- శ్లో॥ మధ్యేతు మంటపస్యాపి కుండం కుర్యాద్వి చక్షణః ।
చతుర్హస్త ప్రమాణేన ఆయామేన తదై వచ ॥ 50
- శ్లో॥ మేఖలా త్రితయం తస్య ద్వాదశాంగుళ విస్తృతం ।
తత్ప్రమాణం తదా యోనిం కుర్వీత సుసమాహితైః ॥ 51
- శ్లో॥ కుండస్య పూర్వతాగేతు వేదిం కుర్యాద్విచ షణ్ణః ।
చతుర్హస్తాం సమాంచై వ హస్త మాత్రోచ్చ్రితాం నృప ॥ 52
- శ్లో॥ స్థాపనం తత్రదేవానాం కుర్యాద్యత్నేన బుద్ధిమాన్ ।
ఉపలిప్యతతో భూమిం మంటపస్యస మంతకః ॥ 53

- శ్లో॥ విన్యసేత్కలకాంస్తత్రజలపూర్ణాం శృతుర్దిశం ।
అశ్వత్థ స్తత్ర చూడాద్యైఃపల్లవై రుప శోభితాన్ ॥ 54
- శ్లో॥ వితాన ముపరిష్టాచ్య మంటపస్య ప్రకల్పయేత్ ।
స్థాయేద్దిక్ష సర్వాసు తోరణాని విచక్షణాః ॥ 55
- శ్లో॥ ఏవం సంభృత సంభారః పురోధాస్సు సమాహితః ।
పుణ్యాహ జయమోషేణ హోమకర్మ సమారభేత్ ॥ 56
- శ్లో॥ స్థాపయిత్వా సురాన్వేద్యాం వక్ష్యమాణా నరిందమ ।
బ్రహ్మణం పూర్వభాగేతు మధ్యే దేవం జనార్దనం ॥ 57
- శ్లో॥ పశ్యమేచ తథా రుద్రం వసూను త్తర త స్తథా ।
వాయో సౌమ్యం తద్దై శానే లోకపాలాన్ క్రమేణతు ॥ 58
- శ్లో॥ ఏవం సంస్థాప్య విబుధాన్ యథాస్థానం నృపోత్తమ ।
పూజయే ద్విధివద్వత్తు గంధమాల్యాను తేపనైః ॥ 59
- శ్లో॥ వేదోక్త మంత్రై స్తల్లింగైః పురాణోక్తైః పృథక్ పృథక్ ।
అదిత్యా వసవోరుద్రా మరుతో లోకపా స్తథా ॥ 60
- శ్లో॥ బ్రహ్మ జనార్దనశ్చైవ భూలపాణి ర్భగోర్యమా ।
ఏవం సన్నిహితాన్ దేవాన్ సంపూజ్య యత్నత స్సుధీః ॥ 61
- శ్లో॥ నై వేద్యై ర్వివిధై ర్భక్షైః పల్లై ర్దీపై స్తద్దై వచ ।
తతస్తుతై ర్ద్విజై స్సార్ధం కుండస్య విధిపూర్వకం ॥ 62
- శ్లో॥ కుర్యాత్సంస్కార కరణం యదోక్తం వేద చింతితైః ।
తతః ప్రజ్వాలయే ద్వహ్నిం నామ్నాభ్యాతం ఘనార్పితం ॥ 63
- శ్లో॥ నియోజయే ద్విజాంస్తత్ర శత సంఖ్యా నృపోత్తమ ।
అలాభేతు దిహానాం చ యథా లాభం నియోజయేత్ ॥ 64
- శ్లో॥ విద్యా వృద్ధాన్ వయో వృద్ధాన్ గృహస్థా న్సంయతేంద్రియా ।
చింతమే తత్ర దేవేశం పంచాస్యం నృపపావకం ॥ 65
- శ్లో॥ ముఖావిత్యస్య చత్వారి సప్తజిహ్వాశ్చ పార్ధివ ।
ఏవం జిహ్వ మథై కంతు తత్స్మృతం సార్వకామికం ॥ 66

శ్లో. యగ్నిః పూర్వములే హోమో యజుర్విశ్వోత్తరేములే ।
సామవిః పశ్చిమేకార్యోఽధర్వవి రక్షితాములే ॥

67

యగ్నిః = యగ్వేదివిః :—

శ్లో. హోమోవ్యాహృతిత్వైవ సర్వస్తత్ర విధీయతే ।
ప్రణవద్వైశ్చతల్లింగై స్వాహాకారాంతయోజితైః ॥

68

శ్లో. జహంయూత్సర్వదేవానాం వేద్యాంయోచోపకల్పితాః ।
ఏవం ప్రకల్పయేద్యజ్ఞం కోటిహోమాఖ్య ముత్తమమ్ ॥

69

శ్లో. తిలాః కృష్ణా మృశాత్యక్తాః కించిద్వీహి సమన్వితాః ।
హోతవ్యాః కోటిహోమేకు సమిధస్తు పలాశజాః ॥

70

శ్లో. పూర్ణేహోమ సహస్రేకు దద్యాత్పూర్ణాహుతిం కుథామ్ ।
పూర్ణాహుతి స్సమాఖ్యాతా కోటిహోమే నరాధిప ॥

71

శ్లో. సహస్రసాణి నృపశ్రేష్ఠ దశ శాస్త్ర వికారదైః ।

72

దక్షిణా చ సహస్రం దేనవః సహస్రం శంఖ ఇత్యాది సర్వేషా మధవా
గావః ఇతి పక్షే నవశతగావః — నవశతం సువర్ణాని. అథ కోటిహోమస్య
శతముఖదశముఖ—ద్విముఖై కముఖ— భేదా ఉచ్యంతే—

సంవరణ ఉవాచ —

శ్లో. వినుత్వాత్కర్మజోబ్రహ్మన్ కోటిహోమః సుదుష్కరః ।
వియమా బ్రహ్మచర్యాద్యా దుష్కరా ఇతిమేమతిః ॥

73

శ్లో. విరోధో బ్రహ్మజానాంచ భూశయ్యాదిశ్చ దుష్కరః ।
కార్యే గురులిమీయ స్త్వం పర్వకాలాద్యపేక్షయా ॥

74

శ్లో. కోటిహోమస్య సంక్షేపం వదమే బ్రహ్మసంభవ ।

సనక్కుమార ఉవాచ —

శతాననో దశముఖో ద్విముఖై క ముఖాస్తథా ॥

75

శ్లో. చతుర్విరో మహారాజా కోటిహోమో విధీయతే ।

కార్యస్య గురుతాంజ్ఞాత్వా నై వేద్య మథ పర్వణాః ॥

76

శ్లో॥ యదా సంక్షేపతః కార్యః కోటిహోమ స్తదాశృణు ।
చృత్వా కుండశతం దివ్యం యదోక్త మ్మానసమితితం ॥ 77

శ్లో॥ ఏకైస్మిన్ తదా కుండే దశవిప్రాన్నియోజయేత్ ।
సద్యః పక్షేతు విప్రాణాం సహస్రం పరికీర్తితం ॥ 78

శ్లో॥ ఏకస్మాన్ ప్రతీతేగ్నా సర్వతః పరిధావితే ।
హోమం కుర్యుర్ద్విజాస్సర్వే కుండే కుండే యదోదితం ॥ 79

శ్లో॥ యదా కుండ బహుత్వేతు రాజనూయే యదాక్రతౌ ।
స్యాదేవాగ్ని బహుత్వేతు నచయజ్ఞే విభిజ్యతే ॥ 80

శ్లో॥ తదా కుండ శతేవ్యత్ర పుతార్చిషి వియోజితే ।
ఏక ఏవథవేద్యజ్ఞః కోటిహోమో నసంశయః ॥ 81

శ్లో॥ ఏవం యఃకురుతే షీవ్రం వ్యానతైః కార్యగోరవాత్ ।
శతానన స్సవిజ్ఞేయః కోటిహోమో నసంశయః ॥ 82

అత్ర కుండానాం హస్త మాత్రతా. శీఘ్రదాహి పుతాదిపరా. తిల
యవాదౌతు లక్ష శతాంశే.

శ్లో॥ లక్షర్థేత్రి కరం కుండం లక్ష హోమేదతుః కరం ।
అయుతేవ్యథ హోతవ్యే కుండంస్యాద్ధస్త మాత్రకం ॥ 83

శ్లో॥ ద్విగుణం లక్ష హోమేద కోటిహోమే చతుర్గుణమ్ ।
ఇతి మంత్రాంతరోక్తం జ్ఞేయం ॥ 84

అత్ర ఋత్విగాచార్య సహిత అచార్యస్య విశేషేనైస్తుతే సహస్ర
సంఖ్యా ఋత్విజ ఏవః

ఇతి శత ముఖః —

శ్లో॥ స్యర్థైర హోభిః కార్యస్సాగ్న ద్వద్వాకాలాదికే యదా ।
తదా దశముఖః కార్యః కోటిహోమో మహామతే ॥ 85

శ్లో॥ విప్రాణాం ద్వేశతే తత్ర విరజ్య వినియో జయేత్ ।
మంటవస్తు పంచా శత్రురః పంచ వింశతి కరోనా ॥ 86

ఇతి చ ముఖం

- శ్లో॥ యద్రవంసః పృథ్వీం పృథ్వీ విభజ్యతే విభావయతి ।
హోమం మనస్సుర్వైతా మాయా సంస్కృత్య విధి పూర్వకం ॥ 87
- శ్లో॥ శతం శత నియోజ్యతే విప్రీణాం ప్రవిభజ్యతే ।
మానే ఉవాచ మానేనా కార్యా కాలేపర్యుపస్థితే ॥ 88
- శ్లో॥ తదాతు ద్విముఖః కార్యః కోటిహోమో విరక్షితే ।
యదాతు స్వేచ్ఛయా యజ్ఞం యజమాన స్సమాపయేత్ ॥ 89
- శ్లో॥ కాలేన విహునా రాజన్ సదాచై క ముఖోభవేత్ ।
ఏకమంచ స్థితోవహ్ని రేకచితై స్సమాపితే ॥ 90
- శ్లో॥ నసంఖ్యా నియమశ్చాత్ర వ్రాహ్మణానాం సరోతమ ।
నకాల నియమశ్చైవ స్వేచ్ఛయా యజ్ఞ ఉచ్యతే ॥ 91
- శ్లో॥ అవృత్యా తత్తకామస్య నాతుర్వాహ్నిని కర్మవత్ ।
సదా ప్రసక్తః పర్వో యజ్ఞోయం సార్య కారిణః ॥ 92
- శ్లో॥ యోయ మేక ముఖోరాజ స్కాలేన విహునా భవేత్ ।
యతో విహితమాయుశ్చ విత్తం చై వా స్థిరం సదా ॥ 93
- శ్లో॥ అత స్సంక్షేపత కార్యః పర్వ కార్యం ప్రశస్యతే ।
తత స్సమాప్తే యజ్ఞేయ కారయేత్సు సమాపితః ॥ 94
- శ్లో॥ శంఖయార్య నినాదేన బ్రహ్మహోష రవేణచ ।
తతస్తు దాసయేద్విప్రా సృత్విజ శ్శ్రద్ధయాన్వితః ॥ 95
- శ్లో॥ నిష్కృత తనతైర్తైః కుండలై ర్వివిధైర్ నృప ।
గో శతంచై వ దాతవ్యం అశ్వనాంచ శతం తదా ॥ 96
- శ్లో॥ సహస్రంచ నువర్జ్ణనాం సర్వేషా మపి దాపయేత్ ।
గ్రామై ర్గజ రథై రశ్వైః పూజయేత్స పురోహితం ॥ 97
- శ్లో॥ తతశ్చ వసుధేశ్సాయా తై ర్హతైః పూర్వ పర్వితైః ।
లక్ష హోమైశ్చ మంత్రేణ సదా విజయ కారిణో ॥ 98

- శ్లో॥ ఏవం సమాపయేద్యమై కోటిహోమ ముం కరః ।
తస్యారోగ్యం ప్రియా! పుత్రా ఆయుర్బుద్ధి ర్భద్రైవచ । 99
- శ్లో॥ అనాపృష్టి భయంచైవ ఉత్పాతరయమేవచ ।
దుర్బిక్షం గ్రహపీడా చ ప్రళమయాంతి భూకరే । 100
- శ్లో॥ ఏతర్బుద్ధ్యాం పాపహరం తర్జకర్మ పరావ్రదం ।
ససతాభ్యేన మునినా పార్థివాయ వివేచితం । 101
- శ్లో॥ సర్వోపసర్గకమనం భవనే భవాయ ।
యేతారయంతి మనుజా నృప కోటిహోమం ।
భోగానవాప్య మనసోభిమతాన్ ప్రకామం ।
తేయాంతి శక్తసదనం కుచి కుద్ధసత్త్వాః । 102

ఇతి భవిష్యోత్తరే కోటి హోమవిధి స్సంహారం.

అథ ప్రసవ శాంతిః

తత్ర బహుప్రసవేషు తద్వ్యాతే దుర్బలా ద్దోమః ప్రసవ ఉచ్యతే ।

గర్భః :-

- శ్లో॥ ప్రణివత్య రవిం వక్ష్యే ప్రాయశ్చిత్త మమప్సురన్ ।
సర్వారిష్ట వినాశాయ యదు త్తం జ్యోతిరర్చయే । 1
- శ్లో॥ ఏతారిష్టై సుకారిష్టై మాత్రరిష్టై తదైవచ ।
యన్నకత్రోత్పత్తై యద్యరిష్టం తత్రేదం కుర్యాదిత్యర్చః ।
ప్రాయశ్చిత్తం తదాకుర్యా త్తత్తద్దోషస్య శాంతయే । 2
- శ్లో॥ పూషాశ్వినోర్ధురా సార్వ మదావిత్రేంద్రమాంతే ।
ఏష్య పృథ్వీషు జాతస్య కుర్యాద్దో జననం తతా । 3
- తదా శర్బస్యమూర్చయార్చః । తేన విక్రమిస్తా దౌతస్మకత్రాది కాంతు
పృథ్వీః ఏతచ్ఛక్తుకూర్మాదిర్బర్హః । ఏతర్నిష్టే త్యజేదైవ మూలానవిస్తాన్తుః ।
పునర్మూలాది గ్రహణం । యత్ర మూలాదే శ్చక్తుస్థానానా తునావస్త్రే
ప్రాప్త్యర్థం ।

- శ్లో॥ జన్మరక్షేవా త్రిజన్మరక్షే కరుణాదే కరేణిన్ ।
స్మితార్థం గాదితం సర్వం సమస్తం చా హస్తినిన్ ॥ 6
- శ్లో॥ గోమయేనోపరిష్కృత స్మిత స్మేదాదానన్ ।
పంకజం కర్ణికాయా త్తం రక్షోః పృథక్పృథక్ ॥ 7
- శ్లో॥ ప్రహస్తాపివిక్షిప్త యదాని తామసానిన్ ।
నవభూర్నం చ తన్మదే రక్షితత్వం ప్రదానయేత్ ॥ 8
- శ్లో॥ స్థాపయిత్వా శిశుం క్రతః పుష్కరమృతేణ పృష్ఠయేత్ ।
ప్రాజ్ఞానం తమదాత్పాదం తం దత్తం గతం శిశున్ ॥ 9
- శ్లో॥ గోముఖం దర్శయిత్వా తు పుష్కరాతః తు గోమూతాన్ ।
విష్టుర్యో నీతిసూక్తేన గమ్యేత్ స్వాపదేష్ఠిన్ ॥ 10
- శ్లో॥ గవామంగేష్వీతి మంత్రేణ గవామం దాని మంజుశేత ।
విష్టోః శ్రేష్ఠేతి మంత్రేణ గోవ్రమాతం తు దానయేత్ ॥ 11
- శ్లో॥ ఆచార్యస్తు సమాదాయ పశ్చాత్కృతే దదే తతా ।
మాతాజపన్యథాగన్తా శిశుమానీయ తన్మూతాన్ ॥ 12
- శ్లో॥ ఏతే తదా ప్రదాతవ్యం తతోమాత్రే ప్రదానయేత్ ।
ఏతా వత్సం వ్యభోహర పుత్రవ్య ముం దేక్షయేత్ ॥ 13
- శ్లో॥ గో మూత్రం గో మయం క్షీరం దత్తి నర్మిశ్చ మంజుశేత ।
అపొహస్థాదిభి ర్మంత్రై ర్విధిసింహే కర శిశున్ ॥ 14
- శ్లో॥ మూర్ధ్ని వామాయతం పుత్రం తన్మంత్రేణ తదా వితా ।
అంగదంగా త్సంరవసి హృదయాపరి కాయయేత్ ॥ 15
- శ్లో॥ ఆత్మావై పుత్రనామాసి సజీవ శరవ శ్శుభం ।
మూర్ధ విత్రి రన్త్రమాయ తం శిశుం పూజయేత్ కృతాన్ ॥ 16
- శ్లో॥ పుణ్యాహం వారమేతృశ్చ ద్భూమిపూజై ర్మేఘశరణే ।
దిరిద్రా యావ విప్రాయ తాం న మర్శ్యన్య దానయేత్ ॥ 17
- శ్లో॥ గో వత్స స్వర్ణ రాజ్యాని వత్సా వత్సాదిభిః ప్రదానయేత్ ।
యదాశక్తి రనం దద్యా ద్భూమిపూజేశ్చ ప్రదానయేత్ ॥ 18

శ్లో॥ తతో హోమం ప్రకుర్వీత స్వకాభోక్తేన మార్గతః ।
ఉల్లేఖనాదికం కృత్వా అద్యదాగాంత మాచరేత్ ॥ 17

శ్లో॥ హోమస్యేకాన దిగ్భాగే దాన్యోపరి శుభం ఘటం ।
పంచగవ్యం ఘటేస్తాప్య తిలాంస్తత్ర వినిక్షిపేత్ ॥ 18

“కషా యోనిర్యాసం ॥”

శ్లో॥ వస్తుయుగ్మేన సంచాద్య గంధాద్యై రర్చయేత్తతః ।
విష్ణుం వరుణ మభ్యర్చ్య ప్రతిమాయాం విధానతః ॥ 19

శ్లో॥ యత ఇంద్రాది భిర్భుంతైః కుంభం స్పృష్ట్వాభి మంత్రయేత్ ।

“యత ఇంద్రేతి షడృచః నూక్తశేషాః ॥”

దధి మధ్వాజ్య ముక్తేన హోమం కుర్యాత్ప్రయత్నతః ॥ 20

“యుక్తేనేతి ధావోక్తః వేగేనేత్యర్థః ॥”

శ్లో॥ అపోహిష్టేతి తిస్మభి రఘ్నమేసోమ ఇత్యథ ।
తద్విష్ణోః పరమంపద మక్షిభ్యా మితిసూక్తతః ॥ 21

శ్లో॥ ఋగ్భిరాభిః ప్రత్యుచః చ అష్టావింశతి సంఖ్యయా ।
అశక్తావష్టసంఖ్యంవా దధి షడ్వాజ్య సంచయతం ॥ 22

శ్లో॥ ఆదిత్యాది గ్రహాణాం చ హోమం కుర్యాత్సమంత్రకం ।

“గ్రహాణాం చ దధ్యయుత హోమం కుర్యాదిత్యేకే ॥”

అన్యథా పునర్దధ్యాది గ్రహణస్య వైయర్థ్యావత్తే ॥ 23

ఇతి ప్రసవ కాంతిః

అథ గో ప్రసవ ప్రయోగః

కర్తా అన్య బాలకస్య అముకనక్షత్రోత్పత్తి సూచిత అరిష్ట శాంత్యర్థం
గోముఖ ప్రసవం కరిష్యే ॥ ఇతి సంకల్ప్యం ॥

అదౌ గణేశం సంపూజ్య ఆచార్యం వృణుయాత్ । ఆచార్యః శ్వేత
చూర్ణైః పద్మం కృత్య వ్రీహిషు కూర్పం తత్ర రక్తవస్త్రం తత్ర తిలా
న్వికీర్య కూర్పేప్రాజ్ఞేఖం శిశుం నిదాయ మాత్రేణ కూర్పం వేష్టిమిత్వా

శకునమీపే గోముఖ మాసీయ ప్రసవం విదావ్య విష్ణుర్వోనిమితి సూక్తేన
 పంచగవ్యేన శకుం స్నాపయత్వా గవామంగేష్వితి మంత్రేణ గాం స్పృశేత్
 మంత్రస్తు || గవామంగేషు బిష్టంత భువనాని చతుర్థశ్చ యస్మాత్తస్మా
 చ్చివంమేస్యా దతశ్శాంతిం ప్రయచ్ఛమే || తతో విష్ణోశ్శేషేనేతి శకు
 మాదాయమాత్రే దద్యాత్ || మారాపిత్రే || తతః పితా పుత్రః మాత్రేదత్వా
 వప్త్ర మపసీయముఖ మీక్షతే || తతః ఆచార్యః పంచగవ్యేన శకుం ఆపో
 హిషేతి తిస్సభిః అభిషిచేత్ || తతః పితా అంగదంగదితి శకుం మూర్ధ్ని
 త్రిరవమ్రాయ || ఆస్య గోముఖస్య ప్రసవస్య పుణ్యాహం భవంతో ద్భవంతు ||
 ఏవం వృద్ధిశ్రీః కల్యాణమితి త్రిప్తీర్వాచ యత్వా || ఆచార్యాయశాంగాం
 దద్యాత్ || గ్రహప్రీత్యర్థం గో వప్త్ర స్వర్ణదాన్యాని యదాశక్తి తూయసీం
 దద్యాత్ || తతో ఆచార్యః అగ్నిం నవగ్రహాంశ్చ ప్రతిష్ఠాప్య || అన్వాదానం
 చక్షుషీ ఆజ్యేనేత్యంతముక్త్యా || తత్ర ప్రదానం || ఆపశ్చతుర్వారం || దధి
 మద్వాజ్యేన విష్ణుం సకృత్ || యజ్మణం ఆక్షిభ్యా మితిమూక్తేన ప్రత్యుచ
 మష్టావింశతి సంఖ్యాయావా || గ్రహనేత్రై కయాహుత్వా || శేషేణ స్విష్టకృత
 మిత్యాజ్యదాగాంతే || ఈశాన్యాం కుంభం సంస్థాప్య || తత్ర పంచగవ్య
 తిలాన్ కీరదృశుకషాయాంశ్చ క్షిప్త్వా || వప్త్రయుగ్మే నావేష్ట్య || పూర్ణ
 పాత్రే తద్విష్ణో రితివిష్ణుం || తత్వాయామితి వరుణంచావాహ్య || సంపూజ్య
 కుంభంస్పృష్ట్వా || యత ఇంద్రేతిషణ్ణాం కణ్వపుత్ర ప్రగాథః || ఇంద్రో ||
 బార్హతం ప్రగాథచ్ఛందః || ఏతాన్ జప్త్వా యజమానేన త్యాగేకృతే
 మాలితైర్ద్ధి మద్వాజ్యైః ప్రత్యుచమష్టావింశతి సంఖ్యాయావాప్త సంఖ్య
 యావా జుహూయాత్ || ఆపోహిషేతి తిస్సణాం సింధుద్వీప ఆపోగాయత్రీ ||
 అప్పుమేథాతిది రాపోనుష్ఠువ్ || తద్విష్ణో ర్మేథాతిది ర్విష్ణుర్గాయత్రీ || ఆక్షిభ్యా
 మితిషణ్ణాం వివృహయక్షుహనుష్ఠువ్ || ఏతైః ప్రతిమంత్రైః అష్టావింశతి
 రష్ట్రావాహుత్వా గ్రహమంత్రైశ్చైశ్చైకాహుతిం దిధి మద్వాజ్యేనహుత్వా -
 స్విష్టకృదాది శేషం సమాప్య బ్రాహ్మణాన్ భోజయేత్ ||

ఇతి గోముఖ ప్రసవప్రయోగః ||

అథ తిథి నక్షత్ర లగ్న యోగవరణాది గంధాంతజానాం త్రిమేణ
 శతయః ఉచ్యతే ॥ తత్ర నక్షత్ర గంధాంతజాత శాంతి రారభ్యతే ॥ సత్రి
 విధః ॥ తిథి నక్షత్ర లగ్న భేదాత్ ॥ గంధాంతో నామ నంది ఘటికా ॥
 సచోక్తో జ్యోతిర్నిబంధే ॥ పూర్ణానందాఖ్యయో స్తిభ్యోః నందిర్నాదీవ్యయం
 తథా ॥ గంధాంతం మృత్యుదం జన్మయాత్రో ద్వాహవరాదిషు ॥ కుశీర
 సిహ్యయోః కీట చాపయో ర్మీనమేషయోః ॥ గంధాంత మంతరాశంస్యాత్
 ఘటికార్థం మృతిప్రదం ॥ సార్యేంద్ర పౌష్టభేష్యంత్య పీడకాం శత
 సంభవః ॥ తదగ్రభేషు చ తథాపాదం గంధాంత సంజ్ఞితం ॥ రత్యమాలా
 యాంతు నక్షత్రేషు మతాస్తరముక్తం ॥ పౌష్టాశ్వినోః సార్పపిత్ర్యర్ష
 యోశ్చయచ్చ జ్యేష్ఠామూలయో రంతరాశం ॥ తద్గంధాంతంస్యా చతుర్నాదీ
 కాహియాత్రా జన్మో ద్వాహకారేష్యవిష్టం ॥ అత్ర దోషతారతమ్యం జ్ఞేయం
 రత్నసంగ్రహే ॥ సర్వేషాం గంధజాతానాం పరిత్యాగో విధీయతే ॥ నర్ణయే
 ధర్మనం యావద్వర్షంషాణ్మాసితం తథా ॥ తస్యర్షగండే పితృమార్త నాశో
 లగ్నేతు సందౌ తనయస్య నాశః ॥ సర్వేషునో జీవతిహంతి బందూన్ జీవ
 న్పునస్సాస్య దృహువారణాశ్వః ॥ ప్రయోగ పారిజాతే గర్గబ్రహ్మ ॥
 అశ్వినీ మఖ మూలాదౌ త్రిషణ్ణవవనాదికాః ॥ రేవతీ సార్పశాత్రాంతే
 మాసర్త్యయ సంధినః ॥ అశ్వినీ మఖ మూలాదౌ నాదీకాద్వితయం తథా ॥
 రేవతీ సార్పశాత్రాంతే నాదీకాద్వయమేవహి ॥ అశ్వినీ మఖ మూలానాం
 పూర్వార్ధే పితృపీడనం ॥ పూషాహిశక్రపశ్చార్ధే జననీం బాధ్యతే శిశుం ॥
 పితృఘ్నస్తు దివాజాతో రాత్రిజాతస్తు మార్తహా ॥ దినస్థ గంధాంతజాత
 జిత్యర్థః ॥ అత్మఘ్న స్సంధ్యయోర్జాతో నా స్తిగండో నిరామయః ॥ సర్వేషాం
 గంధజాతానాం పరిత్యాగో విధీయతే ॥ వర్షధర్మనం గ్రావం తచ్చషాణ్మా
 సితం భవేత్ ॥ తస్య కాంతిం ప్రవక్ష్యామి సోమమంత్రేణ భక్తిమాన్ ॥
 కాంస్యపాత్రం ప్రకుర్వీత పరైః షోడశభిర్నవా ॥ అష్టాభిశ్చ చతుర్నిర్వా
 ద్వాభ్యాంవా శోభనం తథా ॥ తస్మద్యే పాయసం శంఖే నవనీలేనపూరితే ॥
 రాజతం చంద్రమమల మర్చయేత్పిత పుష్పకైః ॥ భవతైః క్షమవాసాస్తు

కుక్ల మాల్యాంధరావృతః । సోమోహ మితినందిత్య పూజాం కుద్వాదితం
 ద్రితః ॥ జపే త్సహస్రకం ముత్రం శ్రద్ధయా చ నమాహితః । దద్యాద్వై
 దక్షిణాంబాపి గండదోష ప్రశాంతయే ॥ కుక్లాం వాగీశ్వరీంచై వ తామ్రపాత్ర
 సమన్వితాం । గండదోషోప శాంత్యర్థం దద్యాద్వేదవిదే కుచిః ॥ జ్యోతి
 ర్నిబంధే ఏకదంతేధిక మప్యుక్తం । కుంకుమం చందనం కష్ఠం గోరోచన
 మథా పివా ॥ పుతపూర్ణేషు కుంభేషు చతుర్షప్రక్షిపే త్కృమాత్ । నహ
 ప్రాక్షేతి మంత్రేణ బాలకం స్థాపయేత్తతః ॥ ఏత్యయుక్తం తివాణాకు
 మాత్యయుక్తం తు రాత్రిజం । స్నాపయే త్పుత్రమాత్యుభ్యాం సంద్యయో
 రుభయోరపి ॥ కాంస్యపాత్రే పుత్రం దద్యాద్గండదోషోపశాంతయే ।
 సక్షిరం మౌక్తికం శంఖం శ్వేతవస్త్రయుగం కుంభం ॥ యజుర్వేద విదే
 దద్యాత్ గండదోషాపనుత్తయే । దద్యాద్దేమం హిరణ్యం చ గ్రహాంశ్చాపి
 ప్రపూజ్యయేత్ ॥ ఆయుర్వృద్ధిరం జప్త్వా కుర్యాద్భృహ్మణ తర్పణం ।
 అత్ర గోమఖప్రసవే నవగ్రహ శాంతిశ్చ కార్యః ॥ అన్యత్ స్పష్టమితి
 ప్రయోగేనోచ్యతే ॥ ఇతి గర్భోక్తే నక్షత్రాది గండాంతజాత కాంతిః ॥

అథ తిథి లగ్న గండాంతజాత కాంతిః ॥ ఉత్తర నాగ్యః ॥ తిథి
 గండాంతజాతస్య సుతస్యతుదినే తిథౌ । కాంతిః కులేహ్నివా కార్యః కావ
 త్పుత్రంనరౌకయేత్ ॥ తిథి గండేత్యనద్వాహం సక్షత్రే రేనుమేనచ ।
 కాంచనం లగ్నగండేతు గండదోషో వినశ్యతి ॥ అచ్యుతాగః విమర్శనం
 శ్రయాణా మభిషేచనం ॥ మాతాపితృ శిశూనా మిత్కర్మ ॥ ఉత్తరాశిష్య
 (పేజి 133లో) చిత్రాసు పూర్వాషాధోద్భవస్యచ । కుర్యాచ్ఛాంతిం ప్రయత్నేన
 నక్షత్రాకరజాం బుధః ॥ తామేవాహ ॥ సువర్ణేన తదిర్దేన యథా విత్తాను
 సారతః । నక్షత్రాధిపతే రూపం కుర్యాద్వస్త్రద్వయాన్వితం ॥ విమణ
 స్యార్చనం కార్యం స్వస్తివాచన పూర్వకం । కుంభే వరుణనక్షత్రాధిపశం చ
 పూజయేదిత్యర్థః ॥ శతౌషధాని రత్నాని మృత్త్వక్పల్లవ సంయుతాన్ ।
 పూజాంతే సమిదన్నజ్యై ర్హోమం తిలయవై స్తథా ॥ తతిః పూర్జామాతం

హుత్వా వేదాధ్యాయ కుటుంబినే , ఉత్తరా ప్రధమేపాదే తిలపాత్రం తత్తే వదః
తిష్ఠేతుగాం సవత్సాం చ సుఖీలాంచ పయస్వినిం । అణాదిబ్రాహ్మ వై దధ్యాత్
పూర్వాపాదేతు కాలచనం ॥ యవాశ్చ ప్రిహి మాహిశ్చ తిలముద్గాన్
ప్రదాపయేత్ । తథా విత్తాసుసారేణ కుర్యా ద్బాహ్మణభోజనం ॥ ఏతు
రాయుష్య పృవ్యద్ధిం కాలతిరత్ర విధీయతే । ఏవం యఃకురుతే సమ్యక్
శాంతికర్మ సమాహితః ॥ ఆయురారోగ్యమైశ్వర్యం సంప్రాప్నోతి నీదినే ॥

ఇతి తిథిలగ్న గండాంతజాత కాలః ॥

అథ దినక్షయాది శాంతిః ॥ ఉత్తర గార్గ్యః ॥ అథాతః సంప్రపజ్ఞేహి
జన్మకాలే విశేషతః । గండాంతానాం చ నామాని మహాదోషకరాణిచ ॥
దినక్షయే వ్యతీపాతే వ్యాపూతే విష్టివైధృతౌ । కూరే గండేతి గండే చ పరిపూ
యమకంటకే ॥ కాలగండే మృత్యుయోగే దగ్ధయోగేనుదారణే । తస్మిన్
గండదినేప్రాప్తే ప్రసూతిర్యదిజాయతే ॥ అతిదోషకరీప్రోర్తా తత్ర పాప
యుతేనతి । దినక్షయాదౌ గండాంతశబ్ధోయం పారిభాషికః ॥ యజనం
దేవతానాంచ గ్రహజాంచైవ పూజనం । దీపం శివాలయేభక్త్యా పూతేన
పరిదాపయేత్ ॥ అభిషేకం శంకరాయ అశ్వద్ధస్య ప్రదక్షిణం । ఆయు
ర్వృద్ధికరం జాప్యం సర్వారిష్ట వినాశనం ॥ మృత్యుజయ మంత్రస్తు ఆశు
శ్చికాన ఇత్యాది జప ఇత్యర్థః । గురుదైవత విప్రాజాం పూజనం గోత్ర
వర్ధనం । సర్వారిష్టహరార్థాయ గ్రహయజ్ఞం సమాచరేత్ ॥ శివాయ పరిప
ద్భక్త్యా దీప్తదానం కరోతియః । అఖండం గోపూతేనైవసవై మృత్యుం
జయేన్నరః । విష్ణుమూర్తిం మహాపుణ్య మశ్వత్థం శ్రీకరంసదా । ప్రదక్షిణం
సరోభక్త్యా యఃకరోతి సరోత్తమః ॥ అకాలమృత్యుం నిర్జత్య దీర్ఘాయు
ర్జాయతేద్రువం ॥ గాణాపత్యం చ పుంసూక్తం సౌరం మృత్యుజయం సుధం
శాంతిం జాప్యం రుద్రజాప్యం కృత్వా మృత్యుంజయీ భవేత్ । మూలేవా
సార్పగండేవా కుర్యాదేతానియన్నతః । ఆయుర్వృద్ధిరాయాథ గండదోష
ప్రశాంతయే ॥ ఏషమూలాది శాంత్యా సముచ్ఛయః ॥

ఇతి సర్వగండ శాంతిః ॥

అథ విషమటికా శాంతిః । తదాహ జ్యోతినిర్బంధే వృద్ధగర్భః ।
 తీవ్రేషు నాగాద్రిగిరీశవారిధిర్గజాద్రి దిక్పావకదిక్ప భాస్కరః ॥ ౧౫-౫-౮-
 ౦-౭-౧౧-౪-౮-౭-౧౦-౩-౧౦-౧౨-౭-౮-మునీత సంఖ్యాః స్రవ
 మాదితః క్రమాత్పరం విషాఖ్యం ఘటికా చతుష్టయం । వింశచ్ఛతుర్ద్వా
 దశదిక్పైః లబాదాశ్చ తత్వాని యదాక్రిమేణ ॥ ౨౦-౪-౧౨-౧౦-౩-
 ౫-౨౫ నూర్యాదివారేషు భవంత్యనంతరం నాద్యో విషాఖ్యా ఘటికా చతు
 స్టయం ॥ నక్షత్రేష్వాహ నారదః ॥ ఖమార్గణాః-౫౦-వేదపక్షః-౨౪-
 ఖరామా-౩౦-వ్యోమ సాగరాః-౪౦-వార్ధిచంద్రా-౧౪-రూపదస్రా-౨౧-
 ఖరామా-౩౦-వ్యోమబాహవః ॥ ౨౦ ॥ ద్వీరామా-౩౨-భాగ్నయః-౩౦-
 కూన్యదస్రా-౨౦-కుంజరభూమయః-౧౮-రూపపక్షః-౨౧-వ్యోమ
 దస్రా-౨౦-వేదచంద్రాః-౧౪-చతుర్దశాః-౧౪-కూన్యచంద్రాః-౧౦-
 వేదచంద్రాః-౧౪-షడక్షః-౬-వేదబాహవః-౨౪ ॥ కూన్యదస్రా-౨౦-
 కూన్యచంద్రా-౧౦-పూర్ణచంద్రా-౧౦-గజేందవః-౧౮-తర్కచంద్రా-
 ౧౬-వేదపక్షః-౨౪-ఖరామాశ్చ-౩౦-అశ్వభాత్కృమాత్ ॥ అథ్యః
 పరాన్యుర్ఘటికాశ్చ తస్రోవిషసంజ్ఞితాః ॥ తత్ర జాతన్య శాంతిమాహ వృద్ధ
 గర్భః ॥ విషనాదీషు సంజాతే సర్వారిష్ట భయప్రదం । వితరం మాతులా
 త్యానౌ మాతయేన్నాత్రసంశయః ॥ మాతుశ్చ విషశస్త్రాన్తైః క్రూరే
 ంగ్నేంశగేపివా । తద్దోషపరిహారాయ శాంతికర్మ నమాచరేత్ ॥ రుద్రో
 యమోగ్ని మృత్యుశ్చ దేవతాః పరికీర్తితాః । సువర్ణేన యదాశక్త్యా తత్త
 ల్లక్షణంజితాః ॥ ప్రతిమాకారయిత్యేవ మాతకవ్రీహికస్థలే । స్థండిం
 పరికల్ప్యాథ కుంభమౌషధి సంయుతం ॥ జలైః సంపూర్యసంస్థాప్య
 మృగాదిప్రక్షిపేత్తతః । వస్త్రద్వయేన సంవేష్ట్య పంచరత్నాని నిక్షిపేత్ ॥
 కుంభోపరిసంస్థాప్య చ తస్యః ప్రతిమాస్తథా । సంస్థాప్య తత్ర మంత్రైశ్చ
 క్రమాదర్చేద్ధునేత్తథా ॥ సమిచ్చరు పుత్రద్రవ్యైః ప్రత్యేకం చ యదా
 క్రమం । ఋత్విగ్భిశ్చ సహచార్యోహు నేదష్టస్సహస్రకం ॥ అష్టోత్తరశతం
 వాథ అష్టావింశతిమేవవా । తత స్తిల్లైర్హునేద్దేవాన్ తత్తన్యంత్రైశ్చ కృత్యవిత్ ॥

అశోభిషేచ యేద్దానం మంత్రైః పౌరాణితైః క్రమాత్ । ప్రీయతాం భగవా
నీశః వినాకీ సర్వతోముఖః ॥ తవమూర్తిప్రదానేన మమ పాపం వినాశయ ॥
దంష్ట్రాకరాశవదనో నీలాంజన సమాకృతిః । రక్తాక్షసిగదాపాణి ర్భూతో
ర్మాం పాహి సర్వదా ॥ దానమేవం విదైర్మంత్రై ర్మథావిధి సమాహితః ।
గో భూ హిరణ్యవస్త్రైశ్చ ఆచార్యం పూజయేత్సుధీః ॥ ఏవం కుర్యాద్విధా
నేన విషదోషః ప్రళామ్యతి ॥ ఇతి ఘటికాశాంతిః ॥

అథ తిథి ప్రసవశాంతిః ॥ తత్ర కృష్ణ చతుర్దశీ జాత శాంతిః ॥
ప్రయోగ పారిజాతే గర్భః ॥ కృష్ణపక్షే చతుర్దశ్యాం ప్రసూతేషద్విధం ఫలం ।
చతుర్దశీం చ షడ్భాగం కుర్యాదాదౌ శుభం స్మృతం ॥ ద్వితీయః పితరం
హంతి తృతీయో మాతరం తథా । చతుర్థో మాతులం హంతి పంచమే వంశ
నాశనం ॥ షష్ఠేచ దనహాని స్సౌదాత్మనో వంశనాశనం । యస్మాత్సర్వ
ప్రయత్నేన శాంతిం కుర్యాద్విధానతః ॥ ఆచార్య మృత్విజో వృత్వా స్వస్తి
వాచన పూర్వకం । రుద్రాది దేవతాం ప్రస్మాత్కర్షమాత్ర సువర్ణతః ॥
తదర్థాధేనవా కుర్యాద్విత్త శాత్య వివర్జితః । ప్రతిమాం కారయే చ్చంతోః
సర్వలక్షణ సంయుతాం ॥ వృషభేచ సమాసీనం వరదాభయ పాణినం ।
శుద్ధ స్ఫుటిక సంకాశం శ్వేతమాల్యాంబరాన్వితం । త్రియంబకాఖ్య మంత్రేణ
పూజాం కుర్యాద్విధానతః ॥ స్థాపయే చ్చతురః కుంభాన్ విదిక్షు చ యథా
విధి । ఆగ్నేయో మారభ్య విదిక్షిత్వర్థః ॥ ఆగ్నేయం కుంభ మారభ్యే
త్యగ్రే దర్శనాత్ ॥ పుణ్యతీర్థ జలోపేతాన్ దాన్యస్థో పరిన్యనేత్ ॥ తన్మధ్యే
స్థాపయేత్కుంభం శతచ్ఛిద్ర సమన్వితం । పంచ మృత్పంచ రత్నాని
పంచత్వ క్పంచ పల్లవాన్ ॥ పంచ దాన్యం సువర్ణంచ తత్తన్మంత్రై ర్వినిషి
పేత్ ॥ శతౌషధాని నిక్షిప్య శ్వేత వస్త్రైశ్చ వేష్టయేత్ ॥ సురభీణిచ పుష్పాణి
శ్వేతాని పరివేషయేత్ । సర్వే సముద్రా స్సరిత స్తీర్థాని జలదానదాః ॥
ఆయాంతు యజమానస్య దురితక్షయ కారకాః । అవాహ్యా వారుణై ర్మంత్రై
రనేనచ విధానతః ॥ ఇమం మే వరుణే త్యనయా తత్త్వాయా మీతివారథా ।

త్వన్నా అగ్నే ఇత్యనియా సత్వన్న ఇతి మంత్రతః ॥ ఆనోథద్రాఖ్య
 మాత్తంచ తద్రా అగ్నేశ్చ మాత్తకం । జప్త్యాతు పురుషసూర్తం కద్రు
 ద్రంతు క్రమాజ్జపేత్ ॥ ఈశ్వరస్యాభిషేచన గ్రహ పూజాచ కారయేత్ ।
 పూజాం కర్తవ్యమనిర్వృత్య హోమం కుర్యాద్విధానతః ॥ గ్రహస్యేకాన
 దిగ్భాగే కుండం కుర్యాద్విధానతః । విస్తారా యామభాతం చాప్యరత్న
 ద్వయ సంమితం ॥ కుండ కీరతం పరిత్యజ్య సమంతా దంగుళం క్రమాత్ ।
 మేఖలోచ్చాయ విస్తారా చతుష్ట్రీ ద్వ్యంగుళైః క్రమాత్ ॥ పశ్చిమే మధ్య
 తాగేతు యోనిం కుర్యాద్విధానతః ॥ యోనిం షడంగుళ్యాం తిర్యగ్ద్వ
 దశాంగుళద్వైత్రికాం । అశ్వత్థవశ సకాశాం కించిన్ని మ్నాయతాం శుభాం ॥
 కుర్యా దాఘాత పర్యంతం స్వగృహ్యోక్త విధానతః । సమిధాజ్యంచరుంధైః
 తిరిమాషాంశ్చ స్పర్షయైః ॥ స్పర్షయైః సహితా తిల మాషా ఇత్యర్థః ॥
 అశ్వద్ధ స్లక్షపాలాశ సమిద్భిః తాదిరైః శుభైః ॥ అష్టోత్తర సహస్రంవా
 అష్టోత్తర శతం తువా । అష్టావింశతి రేతైశ్చ హోమం కుర్యాత్పురీధక్
 స్మృతక్ ॥ త్రియః ఐకేన మంత్రేణ తిలాన్ వ్యాహృతిభిః క్రమాత్ ॥ గ్రహ
 ఏవంచ హోతవ్యాః - అస్మదుక్త విధానతః । ఏవం క్రమేణ హుత్వాదా
 హోమశేషం సమాసయేత్ ॥ సర్వాలంకార యుక్తానాం త్రయాణా మభిషే
 చనం ॥ త్రయో మాతా పితృ తాలాః ॥ చతుర్భిః కలశైరద్భిః బృహ
 త్కుంభ సమన్వితం - బృహత్కుంభం శతచ్ఛిద్రం ॥ దౌతాః ఐరాణీ
 ర్యత్యాత కుర్యా దాత్యావరోకనం ॥ పూర్ణాహుతిం జుహుయా ద్యజమాన
 సమన్వితః ॥ తత్సర్వం వరాయా భక్త్యా ఈశ్వరాయ నివేదయేత్ । సర్వా
 లంకార సంయుక్తాం సవత్సాంగాం పయస్వినిం ॥ ప్రతిమాం వస్తుయుగ్మం
 చాప్య చారాయ నివేదయేత్ । ఈశ్వర ప్రీతయే శక్త్యా కుర్యాద్భూహుణ
 తోజనం ఏవం యః పురుషో వాంతిం సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే సర్వా
 న్కామాన వాప్నోతి స్థిరజీవీ సుఖీ భవేత్ ॥

అథ ప్రయోగః ॥ కర్తా ఏత్రావ్యతిష్టాదౌ గోముఖ ప్రసవం కృతా ।
 దేశకాలౌ సంకీర్త్య అస్య బాలకస్య వృష్ట చతుర్దశీ జన్మ సూచితార్థిష్ట
 నిరసన ద్వారా పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం సనవ గ్రహం ముఖ గర్భిణం కృష్ణ
 చతుర్దశీ జననకాంతిం కరిష్యే ఇతి సంకల్ప్య ॥ గణేశపూజా పుణ్యాహ
 వాచన నాందీ శ్రాద్ధాచార్య త్విగ్గిరదాని తుర్యాత్ । తతః అదార్భ్యః అగ్నే
 యాది విదిషు చతురః పు భాన్మద్యేచ శతచ్చిద్రే పంచమృదః పంచ
 పల్లవాన్ పంచరత్నాని పంచత్వచః పంచదాన్యాని సువర్ణం శతౌషధీశ్చ
 విశిష్య వస్త్రై ర్శాలైశ్చ వేష్ట యిత్వా ॥ పూర్ణపాత్రే తర్జిత దర్ధార్థ కృతాం
 రుద్ర ప్రతిమాం - త్రియంబకమితి మంత్రేణ సంపూజ్య అగ్నేయాది
 కోణేషు కంఠాన్ సంస్థాప్య ॥ ఇమంమే - తత్త్వాయామి - త్వన్నో అగ్నే ॥
 సర్వే సముద్రా స్సరిత స్తీర్థాని జలదానదాః । ఆయాంతు యజమానస్య
 దురితక్షయ కారికాః ॥ అగ్నేయాది కోణస్త తలశ ప్రతిమాను ఇమంమే
 ఇత్వాది త్రి భిర్ముం తైః సర్వే సముద్రా ఇతి వరుణం చ సంపూజ్య రుద్రం
 పంచ కాంతిం అనోభద్రా - భద్రాగ్నేః సహస్ర శీర్షాం - తిద్రుద్రాయ
 ఆయుస్తాక్తాని జపేత్ ॥ తతోగ్రే గ్రహణాం స్థాపనం చ త్కృత్వా సమిద్వయ
 మాదాయచ జిష్ణంతేత్ర ప్రదానం రుద్ర మశ్వత్తి స్తతః పరాశ భాదిర
 సమిదాజ్య చరుతిం మాష సర్షప ద్రవ్యైః ప్రత్యేత మష్ట సహస్ర మష్ట
 శత మష్టావింశతివారంవా త్క్రింబత మంత్రేణ ప్రణావతి - వ్యస్తాభి స్సమస్త
 వ్యాహృతిభిః సహస్రాది సంఖ్యయా తిల ద్రవ్యేణ శేషేణ స్విష్టకృత
 మిత్వాది క్రమేణ నిర్వాపాది నాచరుం కృత్వా సాచార్య త్విగ్తో హోమాది
 బలి దానాంతే శత చ్చిద్రేణ చతుర్విః కుంభైః గ్రహ కుంభైశ్చాభి
 షించేయుః ॥ తతో యజమానో విభూతిం ధృత్వా కాంస్యపాత్రే రూపం
 రూప మిత్వాజ్యం సకుటుంబో వరోక్య సదక్షిణం సపాత్రం విప్రాయ యా
 ంక్ష్మిరితి తత్త్వా పూర్ణా హుత్యాది శేషం సమాప్య అచార్యాయగాం వస్తు
 యుగమృత్విగ్గృశ్చ దక్షిణాం చ దత్వా విప్రాన్ సంభోజ్య కర్మ రుద్రార్పణం
 కృత్వా భుంజీతేతి ॥

ఇతి శ్రీ కమలాకర కృత కృష్ణ చతుర్దశీ కాంతి ప్రయోగః ॥

అథ నీనీవాలికాపూ కాంతిః

అథ నీనీవాలికాపూ కాంతిః ॥ ప్రయోగ పాఠికా తే ఉత్తరవాక్యం
 నీనీవాల్యాం ప్రసూతాశ్చ ద్వానీకాశ్చ పశుశ్చరణా ॥ ఏకాశ్చ పశుశ్చరణా
 శక్రస్యాపి శ్రీయం హరేత్ ॥ జగద్రామాతి ఉత్తరం పశుశ్చరణా
 స్మృతా ॥ యస్య ప్రసూతరేతేషాం ఉత్తరాయుధా నాశమ ॥ పశుశ్చరణా
 సమస్తత్ర దోషస్తుప్రవృత్తౌ తవేత్ ॥ కాంతివిదా విశేషం పశుశ్చరణా
 నవిద్యతే ॥ పరిత్యాగే ఉప్ర కాంతిః జగద్రామాన్ వివిక్షత ॥ కాంతి
 కృతాయామపి త్యాగః కార్యవిన ॥ కాంతి విరాజు నులలాం త్యాగ ఉత్తరం
 (తర్కం తర్కనాశ్చరణ శోరేవానుపాదయే ॥ కాంతివాదే నాంత్యాగే
 చేత్యర్థః) నత్యజే త్పండితోమాహ ఉత్తరవాక్యం తోషణా ॥ కాంతి విదా
 బాలంతు నత్యజేదిత్యాది ఎవనాదిత్యర్థం ॥ ఉత్తరవాక్యం తోషణా
 త్వయంవా నాశమస్తుతే ॥ కాంతివాదోత్తరం ॥ ఉత్తర కాంతి
 కర్తవ్యః శ్రీమం దోషావనుత్తయే ॥ ఉత్తర శక్రస్యాపి పశుశ్చరణా
 రేవతాత్రమాత్ ॥ ఉత్తరమాత్ర నుత్తరం ఉత్తరవాక్యం తోషణా ॥ ఉత్తర
 కర్తవ్య ద్విత్తకార్యవివర్తితః ॥ ప్రతిమాత్రాయే వ్య. తో శక్రవాక్యం తోషణా
 వివరం ॥ త్రిమాత్ర విధి పరిదాతయహస్తం యతా ప్రమాత్ ॥ తోషణా
 శ్వేతపుష్పం శ్వేతాంబరవిష్ణునీతం ॥ త్రివిధేనమంత్రేణ పశుశ్చరణా
 ద్విదావిధి ॥ ఇంద్రకృతుర్భుతో వజ్రం మహానామ ససాయం ॥ ఉత్తరవాక్యం
 గణాదూధో యత ఇంద్రేణమంత్రం ॥ వివరం పశుశ్చరణా ఉత్తరవాక్యం
 విమానగా ॥ యస్యేతిమాత్ర మమంబుధియన్యేనదాతయ ॥ యేతే తోషణ
 మంత్రేణ పశుశ్చరణా మర్యాదనంబరం ॥ అగ్నేయాంబుధి మర్యాద మర్యాద
 దోతేమవిష్ణునేత్ ॥ ఉత్తరవాక్యం తోషణా ఉత్తరవాక్యం తోషణా
 తోషణా పరిదాతయహస్తం ఉత్తరవాక్యం తోషణా ॥ అగ్నేయాంబుధి మర్యాద
 త్పండిత తర్కాని ఉత్తరవాక్యం తోషణా ॥ అగ్నేయాంబుధి మర్యాద
 ద్విమంబుధి తోషణా ॥ గోదానం పశుశ్చరణా ఉత్తరవాక్యం తోషణా
 వివరం ॥ పరిదాతయహస్తం తోషణా మర్యాద మర్యాద

దానాంకరేపి ద్విరనుష్ఠానం || అన్యవేక్షణమేతాని తత్తన్యంత్రైశ్చ
కారయేత్ | సమిచ్ఛర్వాణ్య హోమం చ తిమావైశ్చన్వవై || తిమాహ
మేద్రవ్యం || అశ్వత్థస్థకపాలాశ సమిచ్ఛిదాదిరాదిభిః | అష్టోత్తరశతం
ముఖ్యం ప్రత్యేకం జహాయాద్విజః | త్రింశతేన చ మంత్రేణ తిలాన్
వ్యాహృతిభిః పునః | చతుర్విః కలశై ర్యుక్తం ఐహమ్మంతనమిన్వితం |
కాంతివర్సకలం కార్యం అభిషేచించ కారయేత్ || చతుర్శి కాంతినదిత్యర్థం ||
ఏత్య మాత్య శిఖాం స్త్రాప్యఃపిచేత్తువాచయైః | శంకరస్యాభిషేకం చ
కుర్యాద్భ్రాహ్మణభోజనం | అన్యేషాంచైవ సర్వేషాం బ్రాహ్మణానాం చ
తర్పణం | యదాశ క్తనుసారేణ ద్విజాశీర్వాదపూర్వకం ||

ఇతి నీనీవారికుమూ కాంతిః ||

అథ ప్రయోగః || కర్తవ్య భాగ్య నీనీవారికుమూ జననసూచిత
సకలారిష్ట కాంతిద్వారా శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం నీనీవారి జనన కాంతిం
కరిష్యే ఇతి సంకల్ప్య || గణేశ పూజన పుణ్యావాచన నాచీ బ్రాహ్మచర్యా
ర్త్విగరణాని కుర్యాత్ | తతః ఆచార్యః స్వపాన్వికీర్య భూమిం బ్రోక్ష్య
గ్నేయీమారభ్య విదిత్త మహీచ్ఛాంతిశాంతి చతురః కుంభాన్యధ్యే శత
చ్చిద్రం సంస్తాప్య చతుర్షపంచమృత్పంచ వర్ణవ పంచరత్న పంచరక్
పంచరాన్య సువర్ణాని విక్షిప్య శతచ్చిద్ర పూర్ణపాత్రో పరిక్షిప్తపదాన్తర్
కల్పితాం దుద్రప్రతిమాం సంపూజ్య తద్దక్షిణతోయత ఇంద్రేరి మంత్రే
చేంద్రం తిత్తరతశ్చయేచేహ ఇతి మంత్రేణ ఏత్య మాత్య ప్రతిమాం
సంపూజ్య చతుర్ష కుంభేషు పరుణం సంపూజ్య అనోరద్రాః - తద్రా
అగ్ని - సహస్రశీషాన్ - కద్యయేత్కాది స్వకాతోక్త సర్వకాంతి
సూక్తాని పఠిత్వా అగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య || గ్రహణాం రాహ్యానివాచయాత్ ||
చక్షుషీ ఆజ్యేనేత్యంతే అత్ర ప్రదానం దుద్ర మశ్వత్థ స్థక వలాశ తదిర
సమిదాజ్యచరు యవ తిల మిశ్ర మావై | ప్రత్యేక మష్టోత్తర శత సంఖ్యయా
ప్రణాపతిమే తైః ద్రవ్యైః వ్యాహృతి రిష్టావింశతి సంఖ్య యాశేషేణ
స్విష్టకృత మిత్యాదిత్యాగే కృతే హోమం కృత్వా జరిదానంతే మూర్ధానమితి

పూర్ణాహుతిం హుత్వా శత చ్చిర్రేణ సర్వ కుంటోచితైః । తత్త్వాయా మీశ్వారి
 మంత్రైః । రంభిషిక్తో యజమాన ఆచార్యాదిభ్యో దశదానాని దత్వాత్ ॥ గవా
 మంగేష్వితిగాం ॥ శరణ్యం సర్వ తోకానాం లక్ష్మాయా రక్షణం పరం ।
 సువేషదారి వస్తుత్వ మదః కాంతిం ప్రయచ్ఛమే ॥ ఇతి వస్తుం ॥ హిరణ్య
 గర్భేతి హిరణ్యం ॥ సర్వభూతాశ్రయ భూమిర్వరాహేణ సముద్భూతా ।
 అనంత సస్య పండా మదిః కాంతిం ప్రయచ్ఛమే ॥ ఇతి భూమిం ॥ షీరం
 త్విదం శశవర్జం షీరాదిమృత సంతపం । షీరాత్క్షిరోత క్షీర్తిశ్చ షీరే
 ప్రాణస్య సంస్థితః ॥ తస్మాత్ షీర ప్రదానేన ఆదః కాంతిం ప్రయచ్ఛమే ॥
 ఇతి షీరం ॥ కామదేనుసు సంతూతం సర్వక్రతుమ సంస్థితం । దేవానామాజ్య
 మాహర మదః కాంతిం ప్రయచ్ఛమే ॥ ఇత్యాజ్యం ॥ యథా దేవేషు విశ్వాత్మ
 ప్రవరశ్చ జనార్దనః । సామవేదస్తు వేదానాం మహా దేస్తు యోగినాం ॥
 ప్రణవః సర్వమంత్రాణాం నారీణాం పార్వతీ యతా । తథా రసానాం ప్రవరః
 సదై వేక్ష రసోఽమృతః ॥ త్వంమే తస్మాత్పరాం లక్ష్మీం దదస్వగుద
 సర్వదా ॥ ఇతి గుదం ॥ తతః కాంస్య పాత్రే రూపం రూపమితి మంత్రేణ
 సకుటుంబః స్వప్రతిరూపం షీక్ష్య ॥ ఆజ్యం తేజస్సముద్దిష్ట మాజ్యం పాప
 హరం స్మృతం ॥ ఆజ్యం సురాకామా హరమాజ్యే దేవాః ప్రతిష్ఠితాః ॥
 ఇత్యాజ్య పాత్రం ॥ తతో దశ దానాని ॥ తానిచ ॥ గో భూ తిల హిరణ్యాజ్య
 దాసో దాన్య గుదానిచ ॥ రౌప్యం లవణ మిత్థా హార్దక దానాని పండిత
 ఇతి ॥ తేషు పక్ష్యం మంత్రా ఉక్తైః ॥ మహర్షే గోత్ర సంభూతాః కళ్యపస్య
 తిలాః స్మృతాః । తస్మాదేషాం ప్రదానేన మమ పాపం వ్యపోహతు ॥
 ఇతి తిలాన్ ॥ సర్వదేవ మయం దాన్యం సర్వోత్పత్తికరం మహత్ ।
 ప్రాణినాం జీవనోపాయ మదః కాంతిం ప్రయచ్ఛమే ॥ ఇతి దాన్యం ॥
 ప్రీతిర్యతిః పితౄణాం చ విష్ణు శంకరయో స్సదా । శివనేత్రోద్భవం రౌప్య
 మతః కాంతిం ప్రయచ్ఛమే ॥ ఇతి రూప్యం ॥ యస్మాదన్నరసాః సర్వే
 నోత్కృష్టా లవణం వినా । శంఖోః ప్రీతిః చ నిత్య మతః కాంతిం ప్రయ
 చ్ఛమే ॥ ఇతి లవణం ॥ ఏతాని దక్షిణాయుక్తాని దేయాని ॥ (అర్థక్రమేణ

పాతక్రమస్య తోదాత్ అం ఏనాంతే దక్షిణానుక్తిః) కేచిద్దక్షిణానుపి పాత
క్రమాం మధ్యే కుర్వంతి । తతః మద్రప్రతిమాః త్రియంబః మిథ్యః
షేతం కృత్వా ఉత్తరపూజాం కృత్వా విస్మయోచితాహస్తే దత్వాగ్నిం
విస్మయ సంపూర్ణతాం వాచయిత్వా ॥ విప్రాన్ కోటియేత్ ॥ సినివారీ
కుహారోర్ధ్వ కాంత్యా సముచ్చయః ॥ అవ్యభిచారాదికేచిత్ ॥ తస్మాత్సిని
వార్యామేవేయం కాంతిరస్తర్భూతా ॥ కుహ్వంతు కోషమాత్రముక్తం ।
దర్శః సూర్యేందుసంగమ ఇతి కుహ్వ ఏవవిశ్చితత్వాత్ తత్ర దర్శకాంతిరే
వేతి ॥ (కేచిత్తుదర్శవ్యతీపాతే పథిక్పర్వైశ్వానరీం కుహ్వంద్వయో స్సము
చ్చయమాహం) నాత్ర గోముఖ ప్రసవః ॥

ఇతి సినివారీకుహూ కాంతిప్రయోగః ॥

అథ దర్శకాంతిః

నా ర ద : :-

శ్లో॥ అథాతో దర్శకాతానాం మాతాపిత్రోర్దరిద్రతా ।
తద్దోషపరిహారార్థం కాంతిం వక్ష్యమితే సదా ॥

శ్లో॥ పుణ్యాహంవాచ మిత్వాచ క్రతు సంకల్పహర్షకం ।
కుండంవా మండలం కుర్యాత్తద్దేశస్థాపయేద్భటం ॥

మండలం సర్వతోభద్రం :-

శ్లో॥ తత్కుంభే నిక్షిపేద్ద్రవ్యం చరి క్షిర పృథాదికం ।
అదిశద్ధో ద్గోమూత్ర గోమయస్య గ్రోదౌదుంబవాత్వత్తచుత
నింబకా తథా -

పంచరత్నాని నిక్షిప్య వస్త్రయుగ్మే నవేష్టయేత్ ॥

శ్లో॥ సర్వే సముద్రాస్సరితః తీర్థాని జలదానదాః ।
అయాంతు యజమానస్య దురితక్షయకారకాః ॥

శ్లో॥ అపోహిషేత్యచైవ కయానశ్చిత్ర ఇత్యచా ।

యన్మంచే దమృచాచైవ (1)

(1) సముద్రజ్యేష్ఠాః సలిలస్యమధ్యా త్పునానాయంత్య నివిశ

మానాః । ఇంద్రోయా వశ్రీవృషభో రరాదాతాఽఅపో దేవీ రిహ

మామవంతు ॥ యాఽఅపో దివ్యాఽఉతవాస్రవంతి ఖనిత్రిమాఽ

ఉతవాయాః స్వయంజాః । సముద్రార్థయాః శుచయః పావకాస్తాఽ

అపోదేవీ రిహమామవంతు ॥ యాసాం రాజావరుణోయాతిమధ్యే

సత్యాన్యతేఽఅవపశ్య స్జనానాం । మధుశ్చుతః శుచయో యాః

పావకాస్తాఽఅపో దేవీ రిహమామవంతు ॥ యా సురాజా వరుణో

యా సుసోమో విశ్వే దేవాయా సూర్జంమదంతి । వైశ్వానరో

యాః స్వగ్నిః ప్రవిష్టస్తాఽఅపో దేవీ రిహమామవంతు ॥

సముద్ర జ్యేష్ఠ ఇత్యచా ॥ 5

శ్లో॥ అభిమంత్రోదకం పశ్చాదగ్నేః పూర్వప్రదే శతే ।

ఉదజ్ముభో మిమత్త్యైవ వశ్చాత్ దర్శదేవతాః స్థావయేత్ ॥ 6

ఇత్యన్వయః ॥

మండలం కుర్యాదితి యదుక్తం తదాహ :—

శ్లో॥ హరిద్రం రక్తకంచైవ కృష్ణం శ్వేతం చ నీలకం ।

ఏతేషాం తందులైశ్చైవ సర్వతో భద్ర ముద్ధరేత్ ॥ 7

శ్లో॥ దర్పాభ్య దేవతాయాశ్చ సోమ సూర్య స్వరూపిణీ ।

ప్రతిమా స్వర్ణజా శ్రేష్ఠా రాజతీ తామ్రజాఽథవా ॥ 8

దర్శదేవతా రూప సోమ సూర్య స్వయాసాం ప్రతిమాం స్థాపయేదిత్య
భేదే నాన్వయః :—

(కుహ్యో అపి తత్వాత్ తత్రాపి ఇవం)

- శ్లో॥ సర్వతో దద్ర మధ్యేచ స్థాపయే ద్దర్శదేవతాం ।
గ్రహ వర్ణం వస్తుయుగ్మం తద్వర్ణం గంధ పుష్పకం ॥ 9
- శ్లో॥ అప్యాయ స్వేతి మంత్రేణ సవితా పశ్చాత్తైవచ ।
ఉపచారైః సమారాధ్య తతో హోమం సమాపరేత్ ॥ 10
- శ్లో॥ కృత్వా వహ్నిం ప్రతిష్ఠాస్య క్రతు సంకల్ప మీదృశం ।
“అయురారోగ్య సిద్ధ్యర్థం సర్వారిష్ట ప్రశాంతయే ॥ 11
- శ్లో॥ పుత్రస్య దర్శజననే దోషనిర్హరణాయచ ।
మాతా పిత్రోః కుమారస్య సర్వారిష్ట ప్రశాంతయే ॥ 12
- శ్లో॥ తేషా మాయుశ్రియోః ప్రాప్త్యై శాంతి హోమం కరోమ్యహం ।
ఇతి శ్లోక మంత్రో ॥ 13
- సమిధశ్చచ రుద్రవ్యం త్ర మేణ జుహూయా ద్ధృహీ ॥
- శ్లో॥ హునేత్స విత్స మంత్రేణ సోమో దేనుంచ మంత్రతః ।
ఏతై ర్మత్తై వృథక్ చై వ హునేదష్టోత్తరం శతం ॥ 14
- ఏతై రితి దహూవచనాత్ పితృ దై వత్య హోమోఽష్టోత్తరం శతం ॥
- శ్లో॥ దర్శశ్చ దేవతా హోమః అష్టావింశతి సంఖ్యయా ॥
హోమ మేవంచ కృత్వాదవి దధ్యాచ్ఛాభిషేచనం ॥ 15
- శ్లో॥ శ్రీసూక్త మాయుషం సూక్తం సముద్ర జ్యేష్ఠ ఇత్యుచా ।
ఏతై ర్మంత్రైశ్చాభిషేకం మాతా పిత్రోః శిశోస్తథా ॥ 16
- శ్లో॥ తతః స్విష్ట కృదాదిస్యాత్ హోమ శేషం సమాపయేత్ ।
హిరణ్యత రజతం చై వ కృష్ణాం దేనుం సదక్షిణాం ॥ 17
- శ్లో॥ అన్వేభ్యోపి యదాశక్తి దాతవ్యా దక్షిణా తథా ।
బ్రాహ్మణాన్ భోజయేత్తత్ర కార యేత్స్వస్తి వాచనం ॥ 18
- (ఇతి నారదోక్త దర్శ కాండః)

అథ దర్శశాంతి ప్రయోగః :—

దేశకాలా సంకీర్త్యా, అస్య దాలస్య దర్శ జనన సూచితారిష్ట విర సనన్ద్యార శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం దర్శ జనన శాంతిం కరిష్యే. ఇతి సంకల్ప్య, గణేశ పూజా పుణ్యావాహచన నాందీ శ్రాద్ధాచార్య ర్త్విగ్వరణాని కుర్యాత్.

తత్ర ఆచార్యః కుండాత్ స్థండిలాద్వాహూర్వే పంచవర్ణైః తండులై స్సర్వతోధద్రం విరచ్య, తన్మధ్యే కుంభం సంస్థాప్య, తత్ర పంచగవ్యం న్యగ్రోదోదుంబరాశ్చ త్త చూత నింబ వృక్షమూలానాం త్వక్పల్లవాంశ్చ పంచరత్నాని నిక్షిప్య, వస్తుయుగ్మే నావేష్ట్య, సర్వే సముద్రాః — ౦ — ఇతి మంత్రేణ, ఆపోహితేత్యువా ॥

కయానశ్చిత్రః, — ౦ — యత్కించేదం, సముద్ర జ్యేష్ఠ ఇతి చాభి మంత్ర్య, పూర్ణపాత్రే ఆప్యాయస్వేతి సోమం, సవితాపశ్చాత్తాదితి సూర్య మావాహ్య, గ్రహవర్ణైః గంధపుష్పైశ్చ పూజయేత్ ॥

కేచిత్ పితౄన్ మధ్యే, దక్షిణోత్తరయోశ్చ సోమసూర్యౌ, పూజ యంతి తత్ర మూలంచింత్యం తతోగ్నిం, గ్రహాంశ్చ ప్రతిష్ఠాప్య, అత్ర ప్రథానం — గ్రహాన్, సోమం, సూర్యంచ, అష్టోత్తర శతావింశత్యన్యతర సంఖ్యయా, సమిచ్చర్వాహుతిభిః, మధ్యే కల్పోక్తాభిషేచనే సశేషేణస్విష్ట కృతమిత్యాది అన్వాదధ్యాత్ — పరిస్తరణాది అజ్యభాగాంతే గ్రహాదీన్ హుత్వా, ఆయురారోగ్యేతి శ్లోక మంత్రాభ్యాం హోమం కృత్వా, హిరణ్యవర్ణ మితిసూక్తేన, ఆయుష్యం వర్చస్య మితిసూక్తేన, సముద్ర జ్యేష్ఠా ఇత్యన యాచ, మాతా పితౄ శిశూ నభిషిచ్య, స్విష్టకృదాది బలిదానాంతే పూర్ణ హుతిం కృత్వా, హోమశేషం సమాప్య, ఆచార్యాయ యథాశక్తి రజతం హిరణ్యం కృష్ణాం ధేనుంచ సదక్షిణాం దత్వా, ఋత్విగ్భ్యో యథాశక్తి దక్షిణాం దత్వా, ఉత్తర పూజా విధాయ, విసృజ్యా, ఆచార్యాయ ప్రతిమాం దద్యాత్ —

అగ్నిం విసృజ్య. బ్రాహ్మణాన్ భోజయిత్వా. కాంతి పాతయిత్వా.
స్వస్తివాచనం కుర్యాత్ ఇతి.

ఇతి నారాయణభట్టం నూను రామకృష్ణ భట్టాత్మజ
కమలాకరభట్ట కృత దర్శనాంతి ప్రయోగః
ఇతి తిథి శాంతయః.

అథ నక్షత్ర శాంతయః

తత్రాదౌ జ్యేష్ఠా నక్షత్ర శాంతిః తదుత్పత్తౌ ఫలం బ్రహ్మయామకే :-

శ్లో॥ జ్యేష్ఠాదౌ జననే మాతా ద్వితీయే జననీ పితా ।
తృతీయే జననీ బ్రాతౌ స్వయం మాతా చతుర్థే ॥ 1

శ్లో॥ ఆత్మానం పంచమే హంతి షష్ఠే గోత్రక్షయో ధవేత్ ।
గుప్తమేచోదయ కులం జ్యేష్ఠ బ్రాతర మష్టమే ॥ 2

శ్లో॥ నవమేశ్వ కురం హంతి సర్వంహంతి దశాంశకః ॥ 3

వసిష్ఠ :—

శ్లో॥ సురేశ తారా జనితో దవాగ్రజం ద్విదై వతా రాజనితస్తు దేవరం ।
పురంజి దక్షిణ నితస్సుత స్తథాస్వస్యాగ్రజం హంతి సపుత్రికాయది ॥ 4

విశేషో నిర్ణయసింధో జ్ఞేయః - ప్రయోగ పారిణాతే వృద్ధ గార్గ్యః :—

శ్లో॥ సుఖాననం మునిశ్రేష్ఠం గర్గం ముని గణాన్వితం ।
శృత్వాంజ లిపుదో భూత్వా వప్రచచ్చ వ్రతి శాంతం ॥ 5

శ్లో॥ జ్యేష్ఠా నక్షత్ర సంభూత గండదోష వినిర్జయం ।
తస్యశాంతిం విధానంచ యదావత్కద యామ్యహం ॥ 6

శ్లో॥ మటికై కాచమైత్రాంతే జ్యేష్ఠాదౌ మటికాన్వయం ।
తయోస్సంది రితిజ్ఞేయం శివ గండం సమీరితం ॥ 7

శ్లో॥ ప్రథమేచ ద్వితీయేచ జ్యేష్ఠ ర్జేచ తృతీయతే ।
పాదత్రయే జాత సరః జ్యేష్ఠోవ్యత్ర వ్రజాయతే ॥ 8

- శ్లో॥ జ్యేష్ఠాంత్య పాదజాతస్తు పితుః స్వస్య వినాశనః ।
జాయతే నాత్ర నందేహః దశాహాభ్యస్తతే తథా ॥ 9
- శ్లో॥ తృతీయే చన్యకా జాతాహంతి శీఘ్రం తథాగ్రజం ।
తద్బాంధిం తస్య పక్ష్యమి గండదోష ప్రశాంతయే ॥ 10
- శ్లో॥ సుదినే కుథ నక్షత్రే చంద్ర తాతా బలాన్వితే ।
భూతకాన్తే యథాకుర్యా జ్యేష్ఠా శాంతిం విధానతః ॥ 11
- శ్లో॥ వజ్రాంకుశధరం దేవం ఐరావత గణాన్వితం ।
కుర్యాచ్ఛరీపతిం రమ్యం దేవేంద్రం సురనాయకం ॥ 12
- శ్లో॥ కర్ష మాత్రసు వర్జితేన కర్షారేనాథ పాదతః ।
తద్విధానం ప్రకుర్వీత విత్తశాత్యం నకారయేత్ ॥ 13
- శ్లో॥ శాలి తండుల సంపూర్ణ కుంభస్యో పరిపూజయేత్ ।
ఇంద్రా యేందో మరుత్వత ఇతి మంత్రేణ వాగ్యతః ॥ 14
- శ్లో॥ గండ పుష్పై ర్భూషదీపైః నానాభక్ష్య వివేదనైః ।
పూజయే ద్విప్రలోకపాల గణాన్వితం ॥ 15
- శ్లో॥ రక్తవస్త్రస్వయోపేతం పూజయే త్సురనాయకం ।
తత్ర సంస్థాపయే త్కుంభాన్ చతుర్దిక్ష విశేషతః ॥ 16
- శ్లో॥ తన్మద్యే స్థాపయేత్కుంభం శతచ్ఛిద్ర సమన్వితం ।
పుష్పాదక సమాయుక్తాన్ వస్త్రయుగ్మ నివేష్టితాన్ ॥ 17
- శ్లో॥ కుంభేసు విన్యసేద్దీమాన్ పంచగవ్యం సమంత్రకం ।
పంచామృతం పంచరత్నం మృత్తికాః పంచసంఖ్యకాః ॥ 18
- శ్లో॥ పంచవృక్ష కళాయాంశ్చ పంచవర్ణవకాం స్తథా ।
సువర్ణం కుశదూర్వాశ్చ నిక్షిపేచ్ఛ శతౌషధీః ॥ 19
- శ్లో॥ పూజయేద్వారుణైర్మంత్రైః చతుఃకుంభాన్ ప్రయత్నతః ।
త్వన్నో అగ్నేజపేదాదో సత్వన్నోపి ద్వితీయకం ॥ 20
- శ్లో॥ సముద్రజ్యేతి మంత్రం చేమంమేగంగే చతుర్థకం ।
పూజయేద్వస్త్రయుగ్మద్యై శ్చతురః కలశానపి ॥ 21

కలశస్థాన వరుణాన ప్రీత్యర్థః :-

- శ్లో. జపంకుయ్యః ప్రయత్నేన మంత్రైరేభిః ద్విజోత్తమాః ।
అనోభద్రా జపంకుర్యా చ్ఛద్రా ఆగ్నే ర్విశేషతః ॥ 22
- శ్లో. ఇంద్రసూక్తిం చంద్రసూక్తిం వరం మృత్యుంజయం తతః ।
ఇంద్రం సంపూజ్య దేవేంద్రం వరుణం కుంభసంస్థితం ॥ 23
- శ్లో. నుసంకిల్ప్య విదానేన హోమకిర్య తతశ్చరేత్ ।
సమిద్ధిః బ్రహ్మవృక్షస్య శతమష్టోత్తరం యథా ॥ 24
- శ్లో. సర్పిషా చ రుణాచై వ మూలమంత్రేణ వాగ్యతః ।
హోనేజ్జప్యేనచై తేన యత ఇంద్రభయేతి చ ॥ 25
- శ్లో. తిలాన్ వ్యాహృతిభిర్హుత్వా శతమష్టోత్తరం పృథక్ ।
కార్యా శుభ సమోపేతం యజమానం విశేషతః ॥ 26
- శ్లో. అభిషేకం ప్రతిర్వీత సూక్తై ర్వారుణసంజ్ఞితైః ।
సముద్ర త్యేష్ఠమంత్రైశ్చాపీ మంమే వరుణశృభి ॥ 27
- శ్లో. పృథివీ శాంతాదిభిర్మంత్రైః అభిషేకం సమాచరేత్ ।
అభిషేక నివృత్తౌతు యజమాన స్సమాహితః ॥ 28
- శ్లో. శుక్లాంబరాణి ధృత్వాథ కుర్యా దాజ్యావలోకనం ।
రూపం రూపం పేతి మంత్రేణ చిత్రం తచ్చక్షరేవచ ॥ 29
- శ్లో. దేవతాపురతఃస్థిత్యా రూప దీప నివేదనం ।
దేద్యా దాచమనం సమ్యక్ క్రాంబూలార్ఘ్యే తత్రైవచ ॥ 30
- శ్లో. సమస్తే సురనాథాయ సమస్తుభ్యం శరీపతే ।
గృహోదార్ఘ్యం మయాదత్తం గండదోష ప్రశాంతయే ॥ 31
- శ్లో. కార్యం యత్పూజకాదీనాం శుభం లభ్యా సమర్పయేత్ ।
అధార్యాయ చ గౌరదద్యా త్సుశీలాంచ పయస్వినిం ॥ 32
- శ్లో. రక్తివర్ణాంవత్సయుతాం సర్వాలంకారభూషితాం ।
వస్త్రయుగ్మ విధానంచ యథా విభవసారతః ॥ 33
- శ్లో. యచ గంధర్వి సిద్ధైశ్చ పూజితోసి శరీపతే ।
దానేనానేనదేవేక గండదోషం వినాశయ ॥ 34

- శ్లో. అష్టోత్తరశతంహంశ్చ కుర్వాన్ ద్భాగ్యహృదయోజనం ।
తతోపిదక్షిణాంధశ్చ ప్రణేపత్య నమాసయేత్ ॥ 35
- శ్లో. జ్యేష్ఠా శాంతి మిమాంకృత్వా యథా విమృక్తమర్గతః ।
గంధదోషం వివిర్జిత్య అయష్మాన్ జాయతే నరః ॥ 36
- శ్లో. ఇక్కుక్తం వృద్ధగర్భేణ శాంతోఽత్ర విశేషతః ।
జ్యేష్ఠానక్షత్రసంభూత గంధదోష ప్రశాంతయే ॥ 37
- శ్లో. అజ్ఞానద్వారవాజ్ఞానా ద్వైతల్యాద్వాతసమృధః ।
యన్మూనపతిరిక్తంచ తత్సర్వం క్షంతుమర్హసి ॥ 38
- ఇతి జ్యేష్ఠానక్షత్ర శాంతిః

అథ జ్యేష్ఠా నక్షత్ర శాంతి ప్రయోగః । గోమూల ప్రసవం కృత్వా, రేశకాలా స్మృత్వా, అస్మకేశోః, జ్యేష్ఠా నక్షత్ర మూచిత సకలారిష్ట శాంత్యర్థం, జ్యేష్ఠా నక్షత్ర శాంతిం కరిష్యే, ఇతి సంకల్ప్య, గణేశ పూజా పుష్కాహ వాచన నాండి శ్రాద్ధాచార్య స్త్రిగ్వరణాని కుర్మాత్, తతః అచారం, మహీ ద్యోరితి భూమిం స్పృశ్యా, ఓషధి యస్సమితి యవాన్నిషీవ్య, ఆ కంఠే శ్వేతి కంఠం సంస్థాప్య, గంధేనాద్యర్చ్య, శాలి తంబూలైః, కంఠం పూరి యిత్వా, పూర్ణ దర్శిత పూర్ణ పాత్రం నిరాయ, తదుపరి కర్ణతదర్ధార్థ కృతాం ఇంద్ర ప్రతిమాం ఇంద్రా యేదో మరుత్సరి ఇతి మంత్రేణ.

(మారీచః కాశ్యప ఋషిః, సవమాన సోమో దేవతా గాయత్రీ చృందః అవాహనే వినియోగః)

(ఇంద్రా యేదో మరుత్సరే నవస్స మతు మిత్తమః । ఋతస్య యోని మాసదం । ఋ. 7-1-22)

ఇంద్ర :—

తత్తన్మత్రైః తోపాలాంశ్చ వాహ్ని పూజయేత్ । తతః పూర్ణా దిదిక్ష తతురః కుంభాన్మర్యే శత చ్చిక్రం సంస్థాప్య, చిక్కుంభేషు వసంత

గవ్య పంచామృత పంచరత్న పంచ మృత్తికా పంచ వల్లవ నువర్ణ కుశ
మూర్ధ్వా శతా షఠీశ్చక్రిప్త్యా. వత్త్ర యుగ్మేన వేష్ట యిత్వా. వయణ
మావాహ్య పూజ యేత్.

తతః పూర్వాది కలశాన్ త్వన్నో అగ్నే - సముద్ర జ్యేష్ఠా -
ఇమంమే గంగే - ఇత్యథి మంత్ర్య అనో భద్రా సూక్తం.

(అనో భద్రా ఇది దశర్చస్య సూక్తస్య. గోతమ ఋషిః విశ్వ దేవా
దేవతాః త్రిష్టుప్ చందః అద్యా పంచమీ సప్తమీచ జగత్సః షష్ఠీ విరాట్
జపే వినియోగః).

అనో భద్రా. క్రతవోయంతు విశ్వతో దత్తాస్తోఽఅవరీతాసఽశద్విదః ।

దేవానో యథా సదమిద్వ్యధేఽఅసన్నప్రాయువో రక్షితారో దివే దివే ॥

దేవానాం భద్రానుమతిర్ ఋజాయతా దేవానాం రాతి రభినో నివర్తతాం ।

దేవానాం సఖ్యమువనేది మావయం దేవానఽ అయుః ప్రతిరంతు జీవనే ॥

తాన్సూర్వయా నివిదా హామహేవయం తగం మిప్రమపితి సక్షమస్రిఫం ।

అర్యమణం వరుణం సోమ మశ్వినా నరస్వతీనః సుభగామ యన్మరీత్ ॥

తన్నోవాతో మయో భువతు భేషజం తన్మాతా పృథివీ తత్పితాద్యాః ।

తదావాణః సోమసుతో మయోభువ స్తదశ్వినా శృణుతం తిష్ఠ్యాయువం ॥

తమీకానాం జగత స్త స్తుషస్పతిం ధియం తిష్ఠ్యమవనే హామహేవయం ।

పూషానో యథా వేద సామసద్భుచే రక్షితాపాయురదత్తః స్వస్తయే ॥

స్వస్తి న ఇంద్రో వృద్ధిశ్రవాః స్వస్తి నః పూషా విశ్వవేదాః ।

స్వస్తి నస్తార్జ్యః అతిష్టనేమిః స్వస్తి నో బృహస్పతి ర్భూతు ॥
 పృషదశ్వా మరుతః పృశ్నిమారుతః శుభః యా వానో విదధేషు జగ్మయః ॥
 అగ్ని జిహ్వమనవః సూరచక్షసో విశ్వేనా దేవాః అవసాగమన్నిహ ॥
 భద్రం కర్ణేభిః శృణుయామదేవా భద్రం వశ్యేమాక్ష భిర్యజత్రాః ।
 స్థిరై రంగై స్తుష్టవాంస స్తనూభిర్యశేమ దేవహితం యదాయుః ॥
 శతమిన్న శరదోఽ అంతి దేవా యత్రాన శ్చత్రా జర సంతనూనాం ।
 సుత్రా సో యత్ర పితరో భవంతి మానో మథ్యా కీరిషతాయుర్గతాః ॥
 అదితిర్ద్యౌ రదితి రంతరిక్ష మదితి ర్మారా సపితా సపుత్రాః ।
 విశ్వే దేవాః అదితిః పంచజనా అదితి ర్జాత మదితి ర్జనిత్వం ॥

(ము. 1-6, 15, 16)

రుద్రం త్ర్యంబకంచ జప్త్వా ఇంద్రాయేందో ... యత ఇంద్ర
 తయా మహే ఇతి —, ఇతిచ అష్టోత్తర శతం, అష్టా వింశతిః, అష్టౌ వా
 జపేయుః — తతోగ్నిం —, గ్రహాంశ్చ ప్రతిష్ఠాప్య, అన్వా చద్యాత్ ॥
 అత్ర ప్రదానం ॥

ఇంద్రం పలాశ ససుదాజ్యచ రుద్రవ్యైః, అష్టోత్తర శత సంఖ్యయా,
 ఇంద్రాయేందో మరుత్య ఇతి మంత్రేణ ప్రణాపతిం, తిల ద్రవ్యేణాష్టోత్తర
 శతంవ్యా హృతిచిః, శేషేణ స్విష్టకృత మిత్యాది బల్యంతే పూర్ణాహుతిం
 పూర్ణ పాత్ర విమోచం చ కృత్వా, సహితే క్షత్ర మిత్యాది వారుణ సూక్తైః
 సముద్ర జ్యేష్ఠాతి చతుర్విః, ఇమం మే చరుణేత్య నయాద్యః కాంతిందాభి
 షించేత్ (సహితే క్షత్రం ఇత్యన్య సూక్తన్య).

తతో యజమానః రూపం రూపమితి మంత్రేణ అజ్య మవలోక్య
తద్భ్రతంస దక్షిణం బ్రాహ్మణాయ దత్వా, ఇంద్రం సంపూజ్య.

శ్లో॥ సమస్తే సురనాథా యనమస్తుభ్యం శచీపతే ।

గృహణార్ఘ్యం మయాదత్తం గండదోష ప్రశాంతయే ॥

1

ఇత్యర్ఘ్యం దత్వా, ఆచార్యాదిభ్యో హోమాది జన్యం శ్రేయో
గృహీత్వా, త మింద్రాయ సమర్ప్య, ఆచార్యాయ రక్త వర్ణం
వస్త్ర ద్వయయుతాం సవత్సాంగాం.

శ్లో॥ యక్ష గంధర్వ సిద్ధేశ్వ పూజతో సిశచీపతే ।

దానేననే నదేవేశ గండదోషం వినాశయ ॥

2

ఇతి మంత్రేణ దద్యాత్ — తతః ఋత్విగ్యోన్యేభ్యశ్చ దక్షిణం
దత్వా ఉత్తర పూజాం విధాయ విసృజ్య.

శ్లో॥ అజ్ఞానాద్వా ధవా జ్ఞానాద్వై కల్యాద్వా దనస్యచ ।

యన్నూనాతి రిక్తంవా తత్సర్వం క్షీణం మర్హసి ॥

3

ఇతి సంప్రార్థ్య ఆచార్యాయ దత్వా, అగ్నిం సంపూజ్య, విభూతిం
దృశ్యై, విసృజ్య, అష్ట శతం విప్రాన్ సదక్షిణం సంభోజ్య,
అశిషో గృహీత్వా, భుజీత.

ఇతి జ్యేష్ఠా నక్షత్ర శాంతి ప్రయోగః.

అథ మూల నక్షత్ర శాంతిః

తతా దౌత దుత్పత్తి దోషః :—

శ్లో॥ అభుక్త మూల సంభూతం పరిత్యజేత్తు బాలకం ।

సమాష్టకం పితావాధన తన్ముఖం విరోకయేత్ ॥

1

శ్లో॥ తదాద్యసాదకే తతః విపద్యతే జనస్యదో ।

ధనక్షయ స్తుతీయాంశే చతుర్దశే శుభావహః ॥

2

శ్లో॥ ప్రతీప మన్త్య పాదేస్యత్ ఫలంతదేవ సార్పభే ॥

3

అభుక్త మూల మాహ వృద్ధి వశిష్ఠః :—

శ్లో॥ జ్యేష్ఠాంశే ఘటికా చై కా మూలాదౌ ఘటికాద్వయం ।

అభుక్తమూల మిత్యాహః జాతం తత్రవివర్జయేత్ ॥

4

అన్యత్రను అన్యదా ఉక్తం :—

శ్లో॥ మూలే సత్త్వం - 7 మటిమ మూలహసనం, స్తంభేష్ట సౌఖ్యజయం ।
 తద్విక్ 10 బంధు వినాశసంచ విటపే రుద్ధై ॥ ర్హతో మాతులః ॥ 12
 ఎత్తేర్నై ॥ - 12 నుపుతీతు బాణ ౧ కుజమే మంత్రీ పరేసాగరే -
 తాజ్యం వహ్ని ౩ శిఖల్ప మాయురితి సన్మూలాప్రిమ స్యాత్పలం
 సత్రాది ఘటికానా ముత్త మత్వేపి చరణ దోషః అప్త్యేవ -

యథా భూపాల వల్లభః :—

శ్లో॥ వృషాశిసింహేషు ఘటేచమూలం, దివిస్థితం యుగ్మతులాంగనాంత్యే ।
 పాతాళగంఢేష ధనుః కుశీర సక్రేషు మర్త్యేష్యతి సంస్మరంతి ॥ 13

ఏలల్లగ్న వలం :—

శ్లో॥ స్వస్థిమూలే ధవేద్రాజ్యం పాతాళేచ ధనాగమః ।
 మృత్యుతోతే యదా మూలం తదా కూన్యం సమాదిశేత్ ॥ 14

యథా వసిష్ఠిః :—

శ్లో॥ వ్యతీపాతేంగ హానిఃస్యాత్ పరిఘేమృత్యు మాదిశేత్ ।
 పైధృతా పిశృహానిఃస్యాత్ సప్తే దావం ధతాం ప్రజేత్ ॥ 15

శ్లో॥ మూలే సమూలనాశస్యాత్ కులనాశో ధృతౌ భవేత్ ।
 విప్రుతాంగశ్చ హీనశ్చ సంధ్య యోరుథ యోరపి ॥ 16

శ్లో॥ పర్వణ్యపి ప్రస్థూతిశ్చ సర్వారిష్ట భయప్రదా ।
 తద్వత్త దంత జాతశ్చ పాదజాత స్తథైవచ ॥ 17

తస్మా ద్భృంతిం ప్రకుర్వీత గ్రహజాం కర్మారచేతసాం :—

వ్యతీపాతాదౌ శాంతిగ్రహమఖయోః సముచ్చయః అత్రయత్
 తత్ ప్రకారేణ గ్రహమఖ విధానం తత్ అనారభ్యా దీతస్య సప్తదశ
 స్పృమిత్రాపిందా ప్రకరణస్తే నైవ ఉపసంహారాత్ ఇతరేషు శాంతి
 కేషు గ్రహ మఖనావశ్యకత్వార్థం :—

శా స త :—

శ్లో॥ అథాతః సంప్రపక్ష్యమి మూలజాత హితాయచ ।
 మూలా పిత్రార్థసస్యాపి కులస్య స్వహితాయచ ॥ 18

- శ్లో॥ త్యాగోవా మూలజాతస్య స్యాదష్టాష్టాత్పరిదర్శనం ।
అతుష్ట మూలజాతానాం పరిత్యాగో విధీయతే ॥ 19
- శ్లో॥ అదర్శనానాపి పితుః సతుతిష్ఠే తస్మాత్ప్రకం ।
ఏవం చ దుహితృర్నైయం మూలజాత ఫలం బుధైః ॥ 20
- శ్లో॥ ముఖ్యకాలం ప్రవక్ష్యమి శాంతిహోమస్య యత్నతః ।
జాతస్య ద్వాదశాహేతు జన్మరేవా శుభేదితే ॥ 21
- శ్లో॥ సమాప్తకే ద్వాదశాహే మంటపం కారయేద్బుధః ।
పుణ్యారి మన్మితై స్తోయైః ప్రోక్షితామాంక్షితౌ తతః ॥ 22
- ముఖ్యజన్మ కశ్యపోనోక్తాః :—
- శ్లో॥ బ్రాహ్మణాశ్రోత్రియాశ్చాష్టౌ ద్వాదశత్వథపోదశేతి ।
తత్రోద కుంభశుక్ల శ్చంద్ర క్త ప్రణవివర్జితం ॥ 23
- అపిష్ట మూలనిర్జిత్తం పూర్ణయే నిర్మలాంతసా —
నిర్జిత్తం హిదౌతం —
- శ్లో॥ వస్త్రావకుంతితంకుర్యాత్పూరియే త్త్రివారిణా ।
కుర్వన్ హేమసమాయుక్తం చూతపల్లవ సంయుతం ॥ 24
- శ్లో॥ స్వస్తికోపరివిన్యస్య సక్షిరద్రుమపల్లవైః ।
ద్రోణవ్రహ్మశిష్యనిక్షిప్య ఈశాన్యాంచ నిదాపయేత్ ॥ 25
- శ్లో॥ పంచరత్నాని నిక్షిప్య సర్వోషధి సమన్వితం ।
అర్చితం గంధపుష్పాద్యైః శ్రీరుద్రంచ స్పృశన్జపేత్ ॥ 26
- శ్లో॥ షడంగసహితం సమ్యక్ సంజపేద్రుద్రసంఖ్యయా ।
ఓహ్వోచోరుద్రసూక్తై ర్వాచందోర్గోరుద్రసామగైః ॥ 27
- శ్లో॥ ఏకాదశాష్టత్రిద్యైః సంఖ్యయా శక్తితోజపేత్ ।
అనయా సంఖ్యయైవ రుద్రసూక్తం చ సామసు ॥ 28
- శ్లో॥ తత్రా ప్రతిరథం సూక్తిం శతరుద్రానువాకకం ।
శతరుద్రానువాకః—త్విమగ్నే రుద్ర ఇతి :—
రజేమంత్రం తథా పుణ్యం రక్షోఘ్నం చ స్పృశన్జపేత్ ॥ 29

ఏతేషామపి ఏకాదశాది సంఖ్యయా జపః :-

శ్లో॥ త్ర్యంబకంతు జపేత్సమ్యక్ అష్టోత్తర సహస్రకం ।
ఏకచారం తథాచాపి పావమానీం స్పృశన్జపేత్ ॥ 30

శ్లో॥ జపస్య పంచకుంభాఃస్యః ద్వయంవాతదలాభతః ।
రుద్రకుంభో విముత్యకుంభశ్చ భిన్నః ఏవం సప్తకుంభాః ॥ 31

రుద్రకుంభో మధ్యే ఈశానాదికోణ చతుష్టే చత్వార ఇతి పంచవా -
కశ్యప సఃహితాయాంచ శతచ్ఛిద్రం కోణేషు చత్వారః ఏవం
పంచకుంభాః —

శ్లో॥ ఈశానాది చతుష్కోణేష్య వ్రణాన్ జలపూరితాన్ ।
పూర్వోక్త ద్రవ్య సంయుక్తాన్ స్థాపయేద్రక్త వర్ణకాన్ ॥ 32

శతచ్ఛిద్రం బృహత్కుంభం స్థాపయేత్తండులోపరి తత్రపూర్వో
దిత సూక్త జపఃతేవై వోక్తః —

శ్లో॥ రుద్రేణ క్రమ శోభద్రా భద్రా అగ్నే సుభక్తితః ॥
అనోభద్రా అనేనైవ పుం సూక్తేనైవ చార్చయేత్ ॥ 33

హేవనీ మూలజామిత్యష్ట వాక్యాని ఏకకో జపేత్ —

కుంభద్వయ పక్షే చతుః ప్రస్రవణ ముక్తం కాత్యాయనేన - ద్వితీ
యోద కుంభం కృత్వాచతుః ప్రస్రవణనం యుక్తం - తత్ర
వరుణ ముపరిష్టా స్మూలాని దారయేత్ - పంచ సాత్రే కృత్వా.
వస్త్రేభిరద్యేతి - పంచకుంభ పక్షే మధ్యే శత స్మూలాని - కుంభ
ద్వయ మాహ —

శ్లో॥ శ్రీ రుద్రస్యైక కుంభశ్చ సర్వ సూక్తాని తత్రతు ॥
తథా పంచకుంభం పూర్వోక్తైః లక్షణైర్యుక్తం — 34

శ్లో॥ చతుః ప్రస్రవణం కుర్యాత్పంచ వక్త్రం తత్రైవచ ।
వస్త్రావగుం తిరం కుర్యాత్ పూరయేత్తీర్థ వారిణా ॥ 35

శ్లో॥ పంచరత్న సమాయుక్తం అమ్రపల్లవ సంయుతం ।
గణాశ్వ రధ్యా వర్మిక సంగమాద్ధృదగో కులాత్ ॥ 36

- శ్లో॥ రాజద్వార ప్రవేశాద . మృగమానీయ నిక్షిపేత్ ।
సంధ్యన్తే నై మితే దేశే హేమస్థానం ప్రకల్పయేత్ ॥ 37
- శ్లో॥ గోమయా లేపితే దేశే కుర్మాత్ స్తంధిల ముత్తమం ॥ 38
- తతః పేనతు. ఉత్తం :—
- శ్లో॥ మంగవం చతురశ్రం చ - చతుర్భుజ ప్రమాణతః ।
చతుర్ద్వార సమాయుక్తం - తోరణాద్వైర లంకృతం ॥ 39
- శ్లో॥ పూర్వోత్త లక్షణోపేతం కుండమీశానతో బహిః ॥ ఇతి॥ 40
- శ్లో॥ కృత్వాగ్నిముఖ పర్యంతం ఉల్లేఖాది స్వకాతతః ।
పూర్ణపాత్ర నిధానంతే కృత్వా పూజాం సమారభేత్ ॥ 41
- శ్లో॥ నక్షత్ర దేవతా రూపం - సువర్ణేన ప్రయత్నతః ।
నిష్కమానేన వార్ధేన - పాదేనాద్య స్వశక్తితః ॥ 42
- శ్లో॥ ప్రతిమాం లక్షణేనై కాం - తారయత్వా వివక్షణః ।
యద్వామూల వివర్ణన్య - స్థాపయత్వా ప్రహజయేత్ ॥ 43
- శ్లో॥ సంస్మరేన్ని రుణుతిం శ్యామం - సుముఖం శరవాహనం ।
రక్షోధిపం ఖడ్గహస్తం - దివ్యాభరణ భూషితం ॥ 44
- శ్లోతిర్నిబంధేతు :—
- శ్లో॥ మూలం రూపం విధాతవ్యం - శ్వేతం కుణప వాహనం ।
ఖడ్గఖేట ధరం చోగ్రం - ద్విభుజం చచృకాసనం ॥ 45
- ఇతి ఉత్తంచ :—
- శ్లో॥ ప్రతిమా పూజనార్థాయ - పుష్పయుగ్మం ప్రకల్పయేత్ ।
పంకజంకార యేద్యుమా - రక్తాదిః ప్రీహి తండులైః ॥ 46
- శ్లో॥ చతుర్వింశతి పత్తైశ్చ - శుక్తైర్వా కర్ణికాన్వితం ।
తస్యో పరిన్య నేతాత్రం - సౌవర్ణం రోప్య మృణ్మయే ॥ 47
- శ్లో॥ శుద్ధ వస్త్రేణ సంభాష్య తత్ర మూలాని నిక్షిపేత్ ॥ 48
- మూలాని = శతమూలాని :—
- శ్లో॥ విష్ణుక్రాంతా సహదేవీ తుళసీ తుళవావరీ ।
మూలానీమాని గృహ్ణాయాత్ శతలాభే విశేషతః ॥ 49

శ్లో॥ స్థాపయేత్కిరీకా మధ్యే వస్తు గంధాద్య చంద్రకరం ।
కూర్చహే మజలోపేతం కుంకుమాశ్చధి సంయుతం ॥

50

కూర్చో దర్ప స్తంబః - ఏవం విధ కుంకుమస్య వేదికశ్చ :—

శ్లో॥ కుంభోపరిన్యసే ద్విద్వాన్ - మూం సత్తత్ర దేవతాం ।
జ్యేష్ఠాం పూర్వా మదాంచ - పూజయేద్దేవతాం కుదాం ॥

51

శ్లో॥ ఉత్తరాషాఠ బుజ్జద్య సనూరాధాంత మర్చయేత్ ।
చతుర్వింశతి దశేష ఉత్తరాషాఠాద్వాని చతుర్వింశతి సత్తత్రాణి

52

పూర్వాదితః స్థాపనీయా సీత్యర్థః —

శ్లో॥ ఐంద్రాదీశాన పర్యంతం - పూజయేత్ స్వస్త్వ నామతః ।
స్వలింగోక్తైశ్చ తన్మంత్రైః - ప్రదానా దీన్పి పూజయేత్ ॥

53

తత్యపేనతు :—

శ్లో॥ సువర్ణేన ప్రమాణేన తదర్థాదేనవా పునః ।
యథా విత్తాను సారేణ ప్రతిమాం నిబురుతే సుధీః ॥

54

శ్లో॥ ఉనుంబర వటాశ్చత్త ప్లక్షమత్వచ పల్లవం ।
శతౌషధీమూల శంఖ నపరత్నాని మృత్తికాః ॥

55

శ్లో॥ పంచామృతంతు సద్బీజం కుంకుమం రోచనం ఫలం ।
కుష్ఠం మాంసీ హరిద్రీద్వే మురా శైలేయ చందనం ।
వచా చంపక ముస్తాచ సర్వౌషధ్యో దశ స్మృతాః :—

56

శ్లో॥ గజాశ్వరథ్యా వల్మీర సంగమస్థాన సంభవాః ।
ప్రావగో రాజసగర వ్యార తశ్చాష్టమృత్తికాః ॥

57

శ్లో॥ తిలమాషప్రీహి యవగోధుమాశ్చ ప్రియంగవః ।
చణకై స్సహితాశ్చాష్టై సద్బీజాభ్యాని సర్వదా ॥

58

శ్లో॥ దధి మధ్యక్షతైః కుంభాన్ వస్త్రేస్థలింగ మస్త్రతైః ।
మోషుణశ్చేతి మంత్రేణ నిరుణుతిం చార్చయేత్తతః ॥

59

శ్లో॥ పంచామృతేన సంస్నాప్య అనాహ్యాథ సమర్చయేత్ ।
ఉపచారైః పోదషలిః యద్వా పంచోపచారకైః ॥

60

శ్లో. తత్తతంచన గుణాద్వైః పుష్పైః పుష్పసింహాదిభిః ।
పేదశ్శంకాదియాదైశ్చ పుష్పకరీషైః తత్రైవచ ॥ 61

శ్లో. మరాఘోకమం పాద్వైః పై వేర్వైః తోజనాదిభిః ।
మాత్స్య మాంస మరాదీని ప్రాహ్మతానాం విశ్చయేత్ ॥ 62

శ్లో. మరాఘానే ప్రకాశవ్యం కీర వైంశవ మ్మితం ।
సాయనం లవణోపేతం మాంసస్థానే ప్రకల్పయేత్ ॥ 63

శ్లో. తత్ప్రవ్యాప్యలాభేతు యథాలాతం సమర్పయేత్ ।
పుష్పాంతంతు సమత్కర్మ హోమంకుర్యాత్ పురోహితం ॥ 64

శ్లో. విద్యానప్రోక్షతాదీని చరౌ, కుర్యాత్ పుతాదితి ।
హవిర్మహిత్వా విశిషత్ వై కుటుత్వైః త్వణాహువేత్ ॥ 65

శ్లో. సాయనం పుత సమ్మితం హవేదప్రోక్షితం శతం ।
సమిదాజ్య చరూన్మక్తా చ్చక్రీతం సమ్యాయాహువేత్ ॥ 66

త్వమంత్రః — నమమంత్రః —

శ్లో. త్వణుష్కదేతి వక్షసితి జహాయాత్పురేరం తతిః ।
నాయత్రా తాతదేదేతి తంచనమితవ ప్రమాత్ ॥ 67

శ్లో. నీనాయుంజంతి తామగ్నిం వాస్తోష్యత్పుగ్ని మేవచ ।
తామగ్నివర్జితవసాజ్జ్వలంతిం వై రోచనం సర్వపలేషుజహ్నుమ్ ॥ 68

శ్లో. కర్ణాం వేదీం శరణ మహం ప్రవద్యే సుతంసితవే నమః ।
జ్వలన్మహతివా గృహదాగ్నిం దూరింతత్రైవచ శ్రీమాత్తరతణా ॥ 69

విద్యాన సమిదాజ్య చరూన్ ప్రమాత్ :-

శ్లో. అష్టోత్తరశతై ర్వాచి అష్టావింశతిభిః ప్రమాత్ ।
అష్టాష్టసంఖ్యయావాచి జహాయాత్చక్రీతో యః ॥ 70

శ్లో. త్వన్న సోమేన సాయనం జహాయాత్తు త్రయోదశ ।
చతుర్వహిత మాజ్యంచ యాతే సుదేదిమంత్రతః ॥ 71

శ్లో. బ్రువేణ జహాయాదాజ్యం మహాద్వాహ్నాదిభిః ప్రమాత్ ।
హుత్యాన్విష్టకృతం సక్త్యాత్ ప్రాయశ్చిత్రహుతిం హువేత్ ॥ 72

శ్లోక పే న తు :-

- శ్లో॥ చుర్గాం గ్రహంశ్చ విష్ణుశం లోకపాలంశ్చ పూజయేత్ ।
ప్రజాపతయేస్వాహేతి ముఖాంతే జహాయాద్వృతం ॥ 73
- శ్లో॥ మూలయ స్వాహా ప్రజాపతయే హ్యహా ఇతి దపహామా -
- శ్లో॥ పలాశసమిదాణ్యాభ్యాం సత్వన్నోష్ఠ సహస్రకం ।
అథవాష్టోత్తరశతం వ్రత్యేకం జహాయాత్తతః ॥ 74
- శ్లో॥ మూలనక్షత్ర మష్టాభిః వాత్యైః మంత్రద్యయేనచ ।
సామిత్ర సౌమ్య నైరుఋత్య మంత్రై రశ్వత్త సంభవైః ॥ 75
- శ్లో॥ సమిద్భిశ్చ తిలై ర్క్రిహీన్ హుత్వావ్యాహృతిభిః స్తదా ।
అచార్యో యజమానోవా అగ్నౌ పూర్ణాహుతిం హునేత్ ॥ 76
- శ్లో॥ సముద్రా దూర్మి సూక్తేన ప్రాజాపత్య బుధాతథా ।
పూర్ణా దర్వేతి సప్తేతి మంత్రైః పూర్ణాహుతిం హునేత్ ॥ 77
- శ్లో॥ హోమశేషం సమాప్యథ వహ్ని మారోపయేద్బుధః ।
గ్రహముఖ వికృతిత్యాత్ స్మార్తాగ్నేః వహ్ని సమారోపః ॥ 78
- శ్లో॥ కుంభాభి మంత్రణం కుర్యాత్ దక్షిణే నాభి మర్షయేత్ ।
మృత్యు ప్రళమనార్థాయ జపేచ్ఛ త్రియంబకం శతం ॥ 79
- శ్లో॥ రుద్ర కుంభో మంత్రేణ రుద్ర మంత్రం స్పృశన్ జపేత్ ॥ 80
- శ్లో॥ రుద్ర కుంభస్య దక్షిణతోభి మర్శనం తృత్యా యజుష బహ్వౌ చ
సామగాభిః పూర్వోక్తం జపం జపేదిత్యర్థః - ఏకాదశాష్ట త్రిద్యైక
సంఖ్యయా, రుద్ర సూక్తం సామవా జపేదిత్యర్థః -
- శ్లో॥ ధూపం దీపం చ నై వేద్యం కుంభ యుగ్మే నివేదయేత్ ।
రుద్ర కుంభే నిరుఋతి కుంభే చేత్యర్థః -
- శ్లో॥ ప్రసాద మేత్తతోదేవ మభిషేకార్థ హుదరాత్ ॥ 81
- నిఋరుధిం చంద్రం -
- శ్లో॥ తస్మిన్కారే గ్రహాతిత్యం తర్హవ్యం భూతి మిచ్ఛతా ।
పృథక్ ప్రళస్తనేనై వ నక్షత్రేష్టాస హైవవా ॥ 82
- శ్లో॥ తేనై వ హేతునా గ్రహయజ్ఞః పృథక్ ప్రళస్తః - మూలకాంత్యా
సహైవేత్యర్థః -

- శ్లో॥ అపవేత విధిం వక్ష్యే సర్వాదార్శ్యేయదీరితం । 83
- శ్లో॥ ధద్రాననోపవిష్టస్య యజమానస్య ఋత్విజః ।
దారపుత్రనమేతస్య కుయ్యః సర్వేతిషేచనం ॥ 84
- శ్లో॥ అషిద్యామితిసూక్తేన సావమాసీరితేవచ ।
అపోహిషేతినవధిః యత ఇంద్రద్వయేనచ ॥ 85
- శ్లో॥ సహస్రాక్షేత్యుదాదాపి దేవయ్యత్యేతి మంత్రతైః ।
శివసింకల్ప మంత్రేణ వక్ష్యమాతైశ్చ మంత్రతైః ॥ 86
వక్ష్యమాతైః శ్లోకైఃతే చ ప్రయోగేవక్ష్యంతే
- శ్లో॥ తచ్చంయో రతిషేఽతు సర్వదోషోప శాంతిదం ।
సర్వకామప్రదం దివ్యం మంగళానాం చ మంగళం ॥ 87
- శ్లో॥ వస్తాంతరిత కుంభాద్యాం వశ్చాత్ సుస్సాపయే ద్దుధః ॥ 88
- శ్లో॥ తతః శుక్లాంబరధరః శుక్ల మాల్యానులేపనః ।
యజమానో దక్షిణాదిః తోషయేత్ ఋశ్నిగదికాన్ ॥ 89
- శ్లో॥ దేసుం పయస్వినిం దద్యాత్ ఆచార్యాయ సవత్సకాం ।
విఋయతి ప్రతిమాం వస్తుకుంభం హేమచదాపయేత్ ॥ 90
- శ్లో॥ గ్రహార్థ వస్తుప్రతిమాస్తత్తదుక్తాశ్చ దక్షిణాః ।
శ్రీ రుద్రజాపినే దేయః కృష్ణోనద్వా స్ప్రియత్నతః ॥ 91
- శ్లో॥ తక్కుంభ వస్తుప్రతిమాం తస్మై దద్యాత్ప్రియత్నతః ।
ఇతరేభ్యోపి విప్రేభ్యః శక్త్యా దద్యాచ్చ దక్షిణాం ॥ 92
- శ్లో॥ ఉక్తలాభే తతోదద్యాత్ ఆచార్య బ్రహ్మఋత్విజాం ।
తత్తన్మూలం ప్రదాతవ్యం శక్త్యా చాదప్రదాపయేత్ ॥ 93
- శ్లో॥ ఆచార్యాయ చ యదర్థతం తదర్థం బ్రహ్మజే తవేత్ ।
సదస్యాయ బ్రహ్మతోర్థం ఋత్విగ్భ్యశ్చ తదర్థకం ॥ 94
త్యోతిర్నిదందేతు ఆతః సర్వమూల హోమోపిఉక్తః -
- శ్లో॥ ప్రచ్ఛాదనోర్థ వస్త్రాది దద్యాద్దేనుంచ కాంచనం ।
దానాంతే హవయేద్విప్రః సర్వమూల్యాని తత్రవై ॥ ఇతి ॥ 95

దేవతాచమాలం :-

- శ్లో॥ గృహ్లాయా దాశిషింతేభ్యః ప్రణమ్యారక్ష మాపయేత్ ।
దద్యా దన్నం పాయసాది బ్రాహ్మణాన్ భోజయేచ్ఛతం ॥ 96
- శ్లో॥ అలాభే సతి పంచాశద్దశకం తవలాభతః ।
సర్వకాంతేశ్చ వతనం బ్రాహ్మణై రాశిస్తతా ॥ 97
- శ్లో॥ గృహీ క్షమాపయేద్విద్వాన్ నిమిషతిః ప్రేమతామితి ।
విధానే చరితేస్మిన్తు తతః కాంతిః భవేద్ద్రువం ॥ 98
- శ్లో॥ గంధాంతే వ్యేవమేవస్యాత్ పుష్పార్థే తద్భదేవతు ।
పుష్పాద్యర్థే ప్రసవేపి ఏవ మేవకాంతిః కార్యా ఇత్యర్థః ॥ 99
- శ్లో॥ సమాప్తకే ద్వాదశాహే కుర్యాద్వా కాంతిమాదరాత్ ।
ఇత్యుక్తం మనునారమ్యక్ మూలజాత హితాయచ ॥ 100
- శ్లో॥ మాతా పిత్రో ర్ధనస్యాపి బంధుదోషోన కాంతయే ॥ 101

— ఇతి మదనరత్నోత్త శానకోత్త మూలనక్షత్ర కాంతిః —

శతమూలాని

శతమూలాని దైవజ్ఞ మనోహరేణ పురాణ సముచ్చయే.

— ప్రదిర్భితానిమాని —

1 బిర్హిశ్శిఖా	13 చక్రాంత	25 గంధారి
2 హరిక్రాంతా	14 శ్వేతార్క	26 నిర్గుండి
3 పునర్నవా	15 వ్యాఘ్రపత్రికా	27 దేవరాశికా
4 కారపుంజా	16 రుదస్తి	28 వటః
5 చరాహీచ	17 అశ్వగంధా	29 శమీ
6 కాకజంఘా	18 ముసలీ	30 ప్లక్ష
7 సులక్షణా	19 గిరికర్ణికా	31 పలాశ
8 కుంబికా	20 ఇందువారు	32 అశ్వత్థ
9 కర్కండుః	21 అపామార్గ	33 చూత
10 కర్పూరీ	22 శంఖపుష్పి	34 జాదుంబర
11 కారవల్లికా	23 కుమారికా	35 జంబూ
12 కర్కోటకా	24 సల్లకీ	36 నదీవృక్ష

37 వేతన	58 కేరళి	79 దాడిమి
38 పున్నాగ	59 కదళి	80 దీపపూరి
39 అరుణః	60 మాతులుంగి	81 ద్రాహ్మి
40 గోతః	61 జయన్త	82 మల్లికా
41 వకుళః	62 యవాక్ష	83 భృంగరాజ
42 శమంతం	63 పుండ్రక	84 అదోపుష్పి
43 సాల	64 ద్రోణపుష్పి	85 మత్స్యక్ష
44 తాళ	65 కుంభి	86 వాటరూపకా
45 మూల	66 శ్రీపర్ణి	87 తరంగిణి
46 పాటం	67 దమనః	88 గుడూచి
47 శతపత్రికా	68 చంపకః	89 నికాద్యే
48 మథూకః	69 వద్మకం	90-91 శతమూలికా
49 శిరీషః	70 కాంచనపుష్పికా	92 వాగుజీ
50 శ్రీవృక్షః	71 సిద్ధేశ్వరీ	93 కాకజంఘా
51 బృహతీద్వయం	72 బదరీ	94 బర్హరీ
52 బలా	73 రాజవృక్షః	95 తుళసీ
53 అతిబలా	74 ధవః	96 కుశ
54 చై వపాత	75 కుందః	97 కాళ
55 నాగబల	76 ముచుకుందః	98 ఇక్షుమాలా
56 జాతీ	77 గోజిహ్వ	99 సర్వ పమూరికం
57 వకుళ	78 క్షీరకుందుకా	

100 శ్లో॥ అలాభేచోక్త వృక్షణాం సద్యక్షణాం సామా హరేత్ ।

మదనరత్నే గర్గస్త అన్యథా అహః —

స్వయముర్బోటయే త్ప్రజ్ఞః మూలానాం చ శతం పితా ॥

శ్లో॥ లక్ష్మణాం శతమూలః చ శిరేపో వేత సస్తథా ।

సహసాశ్వేత మూలాచ విష్ణుక్రాంతాః శంఖినీ ॥

102

శ్లో॥ సర్పాక్షి మీన నేత్రాచ పుత్రపాణి కృతాంజలి ।

పలాశో విర్వికశ్చైవ రోచనం చందన ద్వయం ॥

103

- శ్లో॥ కృష్ణమాంసీ మురోశీరం బాలకం చ తథామలా ।
గోజిహ్వా తుళసీ ఇష్యా శత పుష్పా సలాంగలి ॥ 104
- శ్లో॥ బ్రహ్మదండి ద్రోణపుష్పి ప్రియంగునిత సర్వపః ।
విప్పలీకార జంఘాచ త్రాయమాణా హంహూస్తథా ॥ 105
- శ్లో॥ జ్యోతిష్మతీచ గాంధారేతి గంధః పూర్ణ కాశికీ ।
భగక్షమా సుభద్రాచ గుడూచీ ఇంద్ర వారుణీ ॥ 106
- శ్లో॥ అలాబుకా రుదంతీచ కదళీ కేతకీ తథా ।
గోక్షురం శత పర్వీచ అరిష్టికా పరాజితా ॥ 107
- శ్లో॥ చిన్న రుద్రా శత పత్రాని కుంభాచ సువర్చలా ।
అశ్వగంధా హస్తీ కర్ణీ హరిద్రా ద్వితయం తథా ॥ 108
- శ్లో॥ ఉష్ణివౌ మధుకారశ్చ అశ్వత్థో వకుళస్తథా ।
బర్బరా చాపమార్గంచ మందార శ్యాతి ముక్తకః ॥ 109
- శ్లో॥ మాలతీ స్వర్ణ పుష్పాచ శ్రీపర్ణిశ్చ పలం తథా ।
దర్శమూలం కరవీరం ముదయంతీ వికంతకః ॥ 110
- శ్లో॥ పాటలా సురదానుశ్చ అర్థ నూదనిక స్తథా ।
పలం మన్మథ వృక్షస్య పలాశస్యచ పల్లవః ॥ 111
- శ్లో॥ రాస్నానదీ వృక్షమూలం సురదారు నిదారికా ।
శ్వేతవీర్యా శ్వేతపాకా తథా నీలోత్పలానిచ ॥ 112
- శ్లో॥ నాగకేసర మిందీరీ కుమారీచై వ నిక్షిపేత్ ॥ 113
- శతమూలా శతావరీ । సహకా సహదేనీ ॥ శ్వేతమూలా పునర్నవా ।
మీననేత్రా మత్స్యకీ । పుత్రపారా పుత్రదీవః । కృతాంజలిః । అంజలివి
హతా । హోదా ఇతి ప్రసిద్ధా । పలాశ కటుమూలం । శ్వేత పీతంచ ॥ ఉశీ
వీరణ అమలక్యా భూమ్యా మలకీ । గో జిహ్వా గళకుం ధీతి ప్రసిద్ధా ॥
బ్రహ్మదండి అథోపుష్పి ద్రోణపుష్పి చ కంచుకః । కాక జంఘా ఏకాంగీ ।
జ్యోతిష్మతీ మాల కాంగుణీ గాంధారి పూర్ణా । కాశికాకో శతకీ । భగక్షమా
శిగ్రుః । సుభద్రా సారివా ॥ అలంబుకా తులసీ । శతపర్వాచ చారిష్టికా

నాగవల్లి . చిన్నరుద్ధా పీడగుదూచి . శత పత్రాక మాలినీ . నికుంభా
దంతిభేదః . సువర్చలా సూర్యఫలా . హస్తకర్ణి హేరండః . ఉష్ణిపిటః .
సర్జరా బీజరః . అతిముక్తకః . మాధవీ జాతి స్వర్ణా పుష్పాకుశలీ . దమ
యంతీ యుధికా . అర్ధసూదనీచ వాలక్యా . మన్మథ వృక్షః ఆద్రుః . సుర
దారుః = దేవదారుః . విదారికా = భూ కూష్మాండి . శ్వేతవీర్యా = గిరికర్ణి .
శ్వేతపాకా = గుంజా . స్పష్టమన్యత్ .

స ర్వా ష ధ్య స్తు :—

శ్లో॥ మురామాంసీవచా కుష్టం శైలేయం రజనీద్వయం .

సటీ చంపక ముస్తాచ సర్వాషధి గణ స్మృతః .

మురా = ఐకాంగీ = మాంసీ = జటామాంసీ శైలేయం =
మనీశ్వలా = సటీకచోరా = స్వష్టమన్యత్ .

కా త్యా య న : :—

మూలనక్షత్రే మూల విధానం కుర్యా త్సర్వాషధ్యా సర్వగంధై శ్చ
సంయుక్తం తత్రోదక కుంభం కృత్వా. సవస్త్త్ర గంధ పుష్ప సహితం శ్వేత
సిద్ధార్థ కుసుమ సంయుక్తం కుర్యాత్. తస్మిన్ రుద్రాన్ జపిత్వా. అప్రతి
రథం రక్షోఘ్నంచ. ద్వితీ మోద కుంభం కృత్వా. చతుః ప్రసవణ
సంయుక్తి ముపరిష్ఠా న్మూలాని ధారయేత్ . పంశపాత్రే కృత్వా. వస్త్రే
బద్ధ్యా. తస్మిన్ ప్రధానాని మూలాని వక్ష్యమి అష్టాదశ మాష హిరణ్మయం =
మూలం. సప్తధాన్యాని. కాష్మర్యా సహదేవ్యా పరాజితా బాలా పాతా శంఖ
పుష్పాదో పుష్ప మధు యష్టికా చక్రాంగికా మయూర శిఖా కాక జంఘా
కుమారికాద్వయ జీవంత్యపా మార్గ భృంగ రాజలక్ష్మణా జాతీ వ్యాఘ్రపత్రం
చక్ర మర్దకీ సిద్ధేశ్వరాశ్వత్థో దుంబర పలాశ ప్లక్ష వటార్క దూర్వారోహిత
కశమీ శతావరీ ఇత్యాది మూలశతం పూరయిత్వా. తస్మిన్ని సిద్ధాని వక్ష్యమి
బైల్వధన నింది కదంబ రాజ వృక్షోచ్చ శాలా ప్రియా సూదధిక పిత్త
కోవిదార శ్లేష్మాతక విభీతక శాల్మలీ సరళ సర్వకంటకి వర్ణ్యం తత్రాభి
షేకం కుర్యాత్ .

పితుః, శిశోః, జనన్యాః దేవస్యత్వేత్వాదుంబర్యా సందిం ఉద
గ్రగ్రాం అస్తృణాతి తత్రాసీనాం సంపాతేనాభిషింఛతి, శిరసీః అనుచోమం
శిరోమేశ్రీః । ర్యరాశోముఖం ఇత్యాదిభిః యథా లింగమంగాని సంస్పృశేత్ ॥
స్నానాదూర్ధ్వం నైఋత్యాం పాయసం శ్రవమిత్వా, కాష్మర్యమయం
ప్రకుప్రివం ప్రతప్యః సంమృజ్యచ, ఆఘరాజ్యభాగౌ హుత్వా, అనున్వన్త
మితి చ తస్య స్థాలీపాతేన జుహుయాత్ । కృణుష్వపాజ ఇతి వంచదశాజ్ఞా
హుతీః చతుర్గ్రహీతేన జుహుయాత్ ॥

మానస్తోక ఇతి ద్వాభ్యాం, యాతేరుద్ర శివా తనూరితిషట్, అగ్నే
రక్షంసి నేధతి శుక్రజ్యోతి రమర్త్యః శుచిః పావక ఈడ్య ఇతి, త్వన్నః
సోమ విశ్వతోరణ రాజన్నమాయతః ॥ నరిష్యేత్వావతస్సభేతి స్విష్టకృదాది
ప్రాశనాంతే, కృష్ణాగౌః, కృష్ణాశ్చతిలాః హేమమయమూలం సప్తధాన్య
సంయుక్తం అచార్యాయ దద్యాత్ । కృష్ణానద్వాన్ బ్రహ్మణే, నక్షత్ర
సూచకేభ్యోవాసో దద్యాత్ - అన్యేభ్యో బ్రాహ్మణేభ్యః సువర్ణం దద్యాత్ -
కృసరాన్న పాయసేన బ్రాహ్మణాన్ భోజయేత్ - సార్పదై వతే గండ
జాత ఏషవిధిః కాత్యాయనేనోక్తః కృతే శాంతిర్భవతీతి ॥

అష్టాదశమాష మితం సువర్ణం కృతమూలం. కేచిత్తు అష్టాదశ
మాష మితి న పఠంతి.

మథుయష్టికా జేష్ఠీ మథు । చక్రాంకితా అతిబలా । మూలనామానితు ।
కాష్మర్యా । వాలాఉశీరం । అథః పుష్పి । కాకజంఘా । చిద్రుచిరా । సుల
క్ష్మణా పుత్తరీసచృశి । వ్రాహుపత్రీ । సిద్ధేశ్వరాణాతీ । రోహితకం సుగంధ
తృణం । అన్యాని ప్రసిద్ధానిచ । ఏతాదృశానిద్వా త్రింశదావశ్యకాని ।
అన్యాని శతమూలాన్త ర్గతానిగ్రహ్యాణి । తదభావేకాని చిదప్రతిషిద్ధాని
యాని విహితాని విషిద్ధానిచతేసు భవికల్పః ॥

అథ శానక్తోక్త మూలశాంతి ప్రయోగః ఉక్తకాలే గోముఖ ప్రసవం
కృత్వా దేశకాల సంకీర్త్యా.

శానకోత్తవిధినా మూలనక్షత్ర శాంతిం కరిష్యే ఇతి సంకల్ప్య, గణేశ పూజన పూజ్యాహవాచన నాందీశ్రాద్ధాని కృత్వా, ఆచార్యం బ్రాహ్మణం సదస్యం ఋత్విజంశ్చాప్తో చతురోవా వృత్వా, మధుపర్తైః పస్త్రాలంకారాదిభిః యదాథా విధవమర్చయేత్ —

తతః ఆచార్యః ప్రాణానాయమ్య, అస్మిన్ కర్మణి ఆచార్య కర్మ కరిష్యే ఇతి సంకల్ప్య, యదత్ర సంస్థితమితి సర్వపాన్ వికీర్య, అపోహిష్టాది మంత్రైః కర్మభూమిం సంప్రోక్ష్య, సలక్షణ మందవ దేవతాపూజాది కుర్యాత్ —

తతః తత్ర ఈశానభాగే వర్ణకైః స్వస్తికంవిలిఖ్య.

తత్ర మహిద్వారితి భూమిం స్పృష్ట్యా, ఓషధయః సమితిద్రోణ ప్రమాణాన్ ప్రీహీన్ ప్రక్షిప్య, తత్ర ఆకలశేశ్వరి సవకుంభాన్ నిధాయ, ఇమంమే గంధే ఇతి తీర్థవారిణాపూర్వ, గంధద్వారామితి గంధం, యాజ్ఞపదీయ ఇత్యోషధీః ఓషధయః సమితియవాన్, కాండా త్కాండాదితి దూర్వాః, అశ్వత్థేవ ఇతి పంచవల్లవాంశ్చ, సోమనా వృధివీతి పంచమృదః, యాః ఫలినీరితి ఫలం, సహిరత్నా నీతి పంచరత్నాని, అపోహిష్ఠేతిత్యృచాపంచ గవ్యం, హిరణ్యరూపమితి సువర్ణంచ ప్రక్షిప్య, యువాసువాసా ఇతి వస్త్రేణ కలశమావేష్ట్య, పూర్ణాదర్శ్యతి తామ్ర పంశాది మయం పూర్ణ పాత్రంని దధ్యాత్

తేచిత్వా పాత్రతో మూలవాక్యారోచనేన వస్తువేష్టితవారి పూర్ణపంచ గవ్య సువర్ణ పల్లవయుతం కలశం ప్రీహిషు నిధాయ, ఫల రత్నైషధ్యాది ప్రక్షేపం గంధపుష్పార్చనాది బాహుస్తద సాంప్రదాయకం । తతో దుద్ర కలశాన్ చతుర్దిక్షు మహిద్వారితి భూమిం స్పృష్ట్యా, శక్తాయవాన్ ప్రక్షిప్య, చతురః కలశాన్ స్థాపమిత్వా పూర్ణపాత్ర నిధానంతం కుర్యాత్ । తత్ర ప్రతికలశం మంత్రావృత్తిః ॥

తతః పూర్ణపాత్రో పరివస్త్రో సౌవర్ణ నిర్మితం దుద్ర ప్రతిమాం త్ర్యంబకమితి మంత్రేణా వాహ్యతేనై వ జ్ఞోడశోపచారైః పూజయేత్ ॥

అన్య వసిష్టో రుద్రోనుష్టువ్ - తతః ఏక ఋత్విక్ కుంభంస్పృష్టాన్వి-
 యదైకాదశినీం జపేద్యది యాజుషః - బహ్వచస్తు చత్వారి రుద్రసూక్తాని-
 ఛందోగస్తు రుద్ర సామాని - అత్రోభయత్ర శక్తితః ఏకాదశాష్టా త్రిద్య్వకం
 సంఖ్యా గ్రాహః - కేచిదుద్ర స్సర్వ సాధారణః - బహ్వచ ఛందోగ
 యోస్తు సుసామ్నో రుద్రేణ సహ వికల్ప ఇత్యాహః - తత్ర రుద్రన్యాసాది
 అస్మద్గురు కృత రుద్ర పద్ధ తౌద్రష్టవ్యం ॥

రుద్ర సూక్తానితు - రుద్రుద్రాయేతి నవర్చం ఆమోరక ఏకో రుద్రో
 గాయత్రీ రుద్రసూక్త జపే వినియోగః - ఇమారుద్రాయేత్యాది ద్వాదశర్చం
 కుత్సఋషిః - రుద్రో దేవతా - అద్యా నవజగత్యోంతే త్రిష్టుభోజపే
 వినియోగః - అతే పితరితి పంచ దశర్చాంగృత్స మదో రుద్రత్రిష్టువ్ జపే
 వినియోగః - ఇమా రుద్రాయ స్థిర దస్వన ఇతి చతస్మజాం వసిష్టో రుద్ర
 జగత్యోంత్యా నుష్టువ్ జపేవి - ౦ - ॥ (వినియోగః).

అవో రాజాన మిత్యేకాదశానా మింద్ర సామ్నాంవా మదేవ ఋ - ౦ -
 రుద్రోదే - ౦ - ఆదింస్య సామ్నః త్రిష్టువ్ - తత శ్చతుర్ణాం గాయత్రీ
 తతస్త్రయాణాం త్రిష్టువ్ - తతస్త్రయాణాం ఉత్కృతి ఛందః । జపేవి - ౦ -
 (వినియోగః).

తతః ఏక ఋత్విక్ మధ్యకుంభే త్ర్యంబక మితి మంత్ర మష్టోత్తర
 సహస్రం జపేత్ ॥

అన్యస్తు త్రమేణ చత్వారి సూక్తాని జపేత్ - తానిచ ఆశుః శిశాన
 ఇతి త్రయోదశర్చాం, ఇంద్రోఽప్రతిరథ ఋషిః, ఇంద్రో దేవతా, చతుర్ధా
 బృహస్పతి త్రిష్టువ్ ఛందః, అంత్యానుష్టువ్ - జపే వినియోగః ॥

త్వమగ్నే రుద్ర ఇత్యనువారస్య హవ్యవాదృషిః, అగ్న్యత్మా, రుద్రో
 జగతీ, జపే వినియోగః - ౦ - ॥

వినియోగః త్వమగ్నే ఇతి రఙ మంత్రస్య వామదేవోగ్నిః, త్రిష్టువ్-
 జపేవి - ౦ - (వినియోగః).

రక్షాహణమితి పంచవిశత్కర్మాన్తస్య అంగీరసః వాయురగ్ని
త్రిష్టుప్ - చతస్రోంత్యానుష్టుభః జపేవినియోగః - అత్ర సంఖ్యా పూర్వోక్త
రీత్యా యథాశక్తి గ్రాహ్య - చతుర్థేతు పవమాన మప్యేకవారం జపేత్
యద్వా ఏతేషా మపి రుద్ర కుంభే ఏవ జపః - చతుర్థు శాంతి జప ఇతి
కేచిత్ - ఏవం పంచ కుంభా సంభవే కుంభద్వయం సంస్థాప్య - అస్మిన్
పక్షే రుద్ర కుంభే పూర్వోక్త రుద్ర మంత్రాది సర్వ జపః - అన్య కుంభేతు
వరుణ మావాహ్య శాంతి రుద్ర జపం కుర్యాత్ ॥

అథవా పంచ కుంభస్థానే ఏకై కః ఏవం చతుః ప్రస్రవణః తత్ర
మథ్య కుంభ కార్యాణి మథ్యముఖే - కుంభ చతుష్టయ కార్యాణి చతుర్థు
ప్రస్రవణేష్వితి వివేకః - తతః పూర్వ స్థాపిత కుంభోత్తర తశ్చతుర్వింశతి
దశ పఃచ వర్ణైః - శుక్ల తిందుల పిష్టేనవా కృత్వా, తత్ర కర్ణికాయాం ॥

మహీద్వారిత్యాదినా కుంభం సంస్థాప్య, తత్ర ఇమంమే గంగే ఇతి
జలమాపూర్య, గంధద్వారా మితి గంధం క్షిప్త్వా, తత్ర శతమూలాని
నిక్షిపేత్ :-

తదభావే విష్ణుకాంతే, సహదేవీ, కుశసీ, శతావరీః ప్రక్షిప్య,
కుశానో, కుశిరుమంచ ప్రక్షిప్య, యాటషధీరిత్యాది పూర్ణపాత్ర నిధానంతం
కృత్వా, ఉపరివ స్తేష్టదశం కృత్వా, కర్ణికాయాం మోమణ ఇతి నిష్కృదర్థ
నిర్మితాం నిఋరుతి ప్రతిమాం పంచామృతేన స్నాపయిత్వా, సంస్థాప్య,
తద్దక్షిణతః, ఇంద్రంవో మధుచందా ఇంద్రో గాయత్రీ అనేనేంద్రం,
తదుత్తరత శ్చాపుమే - మేదాతిథిరాపోనుష్టుప్ ఇత్యపః స్థాపయేత్ - దేవ
తాశ్చ విశ్వేదేవాః విష్ణుః, వసవః, వరుణః, అజై కపాత్, అహిర్బుధ్న్వః,
పూషా, అశ్వినో, యమః, అగ్నిః, ప్రజాపతిః, సోమః, రుద్రః, అదితిః,
బృహస్పతిః, సర్వాః, పితరః, భగః, అర్యమా, సవితా, త్వష్టా, వాయుః,
ఇంద్రాగ్ని, మిత్రఇతి, తతో లోకపాలకా నావాహయేత్ -

తతో నైఋరుతేగ్ని స్థాపనం కృత్వా, తదీశాన్యే సప్తగ్రహాన్
తత్తన్మంత్రై రావాహ్య, అన్వాధానం కుర్యాత్ -

తద్యథా — సమిద్వయమాదాయ, చక్షుష్యాజ్యేనే త్యంతముక్త్యా,
నవగ్రహాన ముకసంఖ్యాభిః, సమిచ్ఛర్వాజ్యాహుతిభిః, అధిదేవతా ప్రత్యధి
దేవతా లోకపాలాత్, వినాయకాదీంశ్చ, ప్రత్యేక మముకసంఖ్యాభిః, సమి
చ్ఛర్వాజ్యాహుతిభిః, నిఋతుతి ప్రతిద్రవ్యేణాష్టోత్తర శతసంఖ్యాకాభిః,
ఘృతసమ్మిశ్ర పాయస చతుశ్చమిదాజ్యాహుతిభిః, ఇంద్రమాపశ్చ ప్రతి
ద్రవ్య మష్టాపింశతి సంఖ్యాభిః, ఘృతసమ్మిశ్ర పాయసాన్న సమిదాజ్యా
హుతిభిః, విశ్వేదేవాద్యాః చతుర్వింశతి దేవతాః ప్రతిదైవత మష్టసంఖ్యాభిః,
రక్షోహణం కృణుశ్వేతి పంచదశఋగ్భిః, ప్రత్యుత మష్టసంఖ్యాభిః,
కృసరాహుతిభిః, సవితారం, దుర్గాం, త్ర్యంబకం, ఋత్విక్ స్తుతిం, దుర్గాం,
వాస్తోష్పతిం, అగ్నిం, క్షేత్రాదిపతిం, మిత్రావరుణీ, అగ్నిం, ఏతాః అష్ట
సంఖ్యాభిః, కృసరాహుతిభిః, శ్రియం హిరణ్యవర్ణామితి పంచదశఋగ్భిః,
ప్రతిమంత్ర మష్టసంఖ్యాభిః, సమిదాజ్య చర్వాహుతిభిః, సోమం త్రయోదశ
వారం పాయసాహుతిభిః, రుద్రం చతుర్గృహీతేనాజ్యేన, అగ్నిం, వాయుం,
సూర్యం, ప్రజాపతించాజ్యేన, శేషేణ స్విష్టకృత మిత్యాది పూర్ణపాత్ర
నిధానస్తం కృత్వా, స్వస్వమంత్రై, నిఋరుత్యాది పూజాం కుర్యాత్ —
తత్ర వస్తుయుగ్మం రక్తచందన గంధ కృష్ణ సురభి పుష్పాణి, ధూపోమేష
శృంగస్య, అజస్యదీపః పురుషాహారాయ హోళికాః —

బ్రాహ్మణస్య సురాస్థానే నైంధవ మిశ్రితం కీరం, మాంసస్థానే
ంషణయుక్తం పాయసం - క్షత్రియాదీనాంసతి సంధవే ముఖ్యమేవ ఏతా
వన్నైవేద్యం - ఆచమనాది పుష్పాంజల్యంతాం పూజాం కృత్వా, అముష్మై
త్యేత్యాది అన్వాదాన క్రమేణ పాయస కృసరచరూన్ శ్రపమిత్వా, అజ్య
భాగాస్తం కుర్యాత్ —

తతో యజమానో దక్షిణతః సర్వ దేవతో ద్వైశ త్యాగం కుర్యాత్ —

తతః ఋత్విక్సహితః అచార్యః జుహూయాత్ తద్యథా —

నవగ్రహాధి దేవతా ప్రత్యధి దేవతా వినాయకా దీనో త త్త న్మంత్రైః
సమిదాజ్యచరూన్ పూర్వోత్త సంఖ్యయా హుత్వా, నిమిరుతేః ఇంద్రస్య
అపాచ మంత్రైః క్రమేణ ద్రవ్య చతుష్టయం ఋత్విగ్భిః జుహూయాత్ -

కృణుష్యేతి పంచదశ సూక్తస్య గౌతమో వామదేవో రక్షోహ
త్రిష్టుప్ కృసరహోమే వినియోగః - ప్రత్యుచ మష్ట సంఖ్యయా జుహూయాత్ -

గ్రాయత్ర్యా అష్ట సంఖ్యయా సవిత్రే దృసరాహుతీః హుత్వా, తాత
వేదనే కశ్యపో దుర్గాత్రిష్టుప్, కృసరం, త్ర్యంబకం వసిష్టో రుద్రోనుష్టుప్
కృసరః సీరాయంజ త్యస్య బుధ స్సౌమ్య ఋషిః ఋత్విక్తుని తిర్దేవతా
గాయత్రీ చ్చందః కృసర హోమే వినియోగః - తామగ్ని వర్ణం సౌభరీ దుర్గా
త్రిష్టుప్ కృసర మష్టసంఖ్యాభిః, వాస్తోష్పతే వసిష్టో వాస్తోష్పతి త్రిష్టుప్
కృసర మష్ట సంఖ్యాభిః, అగ్నిం కాణవో మేదాంతిః అగ్నిః గాయత్రీ
కృసర మష్ట సంఖ్యాభిః, క్షేత్రస్య వామదేవః క్షేత్రపాలో నుష్టుప్ కృసర
మష్టసంఖ్యాభిః, దృణానా జమదగ్నిః మిత్రా వరుణౌ గాయత్రీ కృసర మష్ట
సంఖ్యాభిః, అగ్నిం దూత మిత్యస్యాంగిరిసో విరూపాంగారకో గాయత్రీ
కృసర మష్ట సంఖ్యాభిః, హిరణ్య వర్ణామితి పంచదశ సూక్తస్య అనందః
కర్ద మర్చిస్తేతేదిరా నుతా బుషయః శ్రీ దేవతా ద్యాస్త్రీసో న్నష్టుభః
చతుర్ధీ ప్రస్తార పంక్తిః పంచమ షష్టయోః త్రిష్టుబౌ దతోష్టా వనుష్టుభః
అంత్యా ప్రస్తార పంక్తిః హోమే వినియోగః -

ప్రత్యుచ సమిదాజ్య చరూన్ అష్టా వింశత్యష్టాన్యతమ సంఖ్యయా
జుహూయాత్ -

త్యన్నః సోమ విశ్వత ఇత్యన్యః ప్రగాధి, సోమత్రిష్టుప్, పాయస
హోమే వినియోగః - త్యన్నః సోమ విశ్వతోగోపా ఇతివా మంత్రతః -
త్యన్నః జత్రతురితివా - అసయో రింద్రోవిమదః, సోమః ప్రస్తరపంక్తిః -
తతశ్చతుర్గృహీత మాజ్యం గృహీత్వా, యాతే రుద్రేతి కశ్యపో రుద్రః
స్వరాడనుష్టుప్ - అనేన జుహూయాత్ ॥

తతః స్రువేణవ్యస్త సమస్త వ్యాహృతి రిజ్యం హుత్వా, స్విష్ట
కృదాది ప్రాయశ్చిత్తం కుర్వాత్ -

తతః దిక్పారేద్యో నవగ్రహేభ్యో విషయకాదిభ్యో విముచతయే,
ఇంద్రాయ, అహ్ని, కుద్రాయ, క్షేత్రపాలాన, పరీషమాష ఒర్భన్ దద్ధాత్ ॥

తతః అవార్యో యజమానోవా మ్రుచం పూరయిత్వా, తత్ర ఫలాది
సమాధాయ, పూర్ణహుతిం జహాయాత్ -

తత్ర మంత్రాః :- సమిద్రా దూర్మిరిత్యేకాదశమాక్తిస్య, గౌతమ
వామదేవోగ్నిః, త్రిష్టుప్, అంత్యా జగతీపూర్ణహుతి హోమే వివియోగః -

ప్రణావతే హిరణ్యగర్భః ప్రణావతి స్పృష్టవ్ పూర్ణాదర్శ్య విశ్వే
దేవాః, శక్త్రకు రనుష్టుప్, పూర్ణహుతి హోమే వివియోగః - సప్తతే
అగ్నే సప్తవానగ్నర్జుగతీ పూర్ణహుతి హోమే వివియోగః - ఏవం పూర్ణ
హుతిం హుత్వా, ప్రణీతానయనాది కర్మకేషం సమాప్య, అగ్నౌ శాంతికరణ
పక్షే అస్మిన్నాశే సమారోప్య, శాంత్యా సహవవగ్రహ ముఖ కరణే ఇదానీం
అస్మిన్నేవాగ్నౌ పృథక్ నవగ్రహ ముఖః కర్మః -

తతః చతుఃకుంభం మధ్యపర్తి కుంభ పక్షిణతః స్పృష్ట్వా, త్ర్యంబక
మితి మంత్రం శతసారం జపేత్ -

ఐహ్యవశ్యే ద్రుద్రసూక్తావి - సామగశ్యే ద్రుద్రసామావి - అధ
ర్వణశ్యే, త్ర్యంబక మంత్ర మాత్రం - అథవా ఏకాదశాక్ష త్రిద్యైకసంఖ్యాయా
సంపూజ్య, త్ర్యంబకం మోక్షుణ ఇత్యుపస్సాయ, సర్వ కలశోదకం
పాత్రాంతరే గృహీత్వా, సర్వీగాచార్యో యజమానం సర్వేషదీభిః అను
లిప్తాంగం, పృథ నవవస్త్రం, తద్వామతో పృథ నవవస్త్రాం సపుత్రాం పత్నీం
ఉపవేశ్య, వక్ష్యమాణైః మంత్రైః అలిపించేత్ - త్రివిష్టం దేవేతి సస్తానాం
వస్తిష్ట ఋషిః - అద్యానాం త్రయాణాం అగ్నిర్దేవతా - తతశ్చ తుర్జాం
విశ్వే దేవాః - అద్యా గాయత్రీ - వ్యతీయానుష్టుప్ - తిస్రో గాయత్ర్యః -
అంత్యేద్యే అనుష్టుభా - అలిపేతే వివియోగః -

అపోహిషేతి నవరాం అంబరీష సింధుః ద్వీప అపో గాయత్రీ,
అంత్యేద్వే అనుష్టుభౌ. పంచమీ వర్ధమానా సప్తమీ ప్రతిష్ఠా అభిషేక
వినియోగః -

అప ఇద్వేతి ద్వయస్య సప్తర్షయః, విశ్వే దేవానుష్టుప్ అభిషేక
వినియోగః -

సహస్రాక్షణేతి ప్రాజాపత్యో యక్షనాశో యక్షహః త్రిష్టుప్ అభిషేక
వినియోగః -

దేవస్యత్వేత్వాప స్తంబశాఖాగతైః త్రిభిర్మంత్రైః యజ్ఞాగ్రత ఇతి
షణ్ణాం ప్రజాపతి మను స్తుష్టుప్ అభిషేకే వినియోగః -

త తః :-

శ్లో॥ యోసౌ వజ్రధరోదేవః - మహేంద్రో గజవాహనః ।
మూలజాత శిశోర్దోషం * మాతా పిత్రో ర్యవోహతు ॥

శ్లో॥ యోసౌ శక్తిధరోదేవః - హతభుక్తేష వాహనః ।
సప్తజిహ్వశ్చ దేవోగ్నిః - మూలదోషం వ్యవోహతు ॥

శ్లో॥ యోసౌ దండధరోదేవః - ధర్మోమహిష వాహనః ।
మూలజాత శిశోర్దోషం - వ్యవోహతు యమో మమ ॥

శ్లో॥ యోసౌ ఖడ్గధరోదేవః - నిఋరుతీ రాక్షసాధిపః ।
ప్రళామయతు మూలోత్థం - దోషం గండాంత సంభవం ॥

శ్లో॥ యోసౌ పాశ ధరోదేవః - వరుణశ్చ జలేశ్వరః ।
నక్రవాహ ప్రచేతానః - మూలోత్థామం వ్యవోహతు ॥

శ్లో॥ యోసౌ దేవో జగత్ప్రణః - మారుతో మృగ వాహనః ।
ప్రళామయతు మూలోత్థం - దోషం బాలస్య శాంతిదః ॥

శ్లో॥ యోసౌ విధిపతి ర్దేవః - ఖడ్గభృత్ వాజి వాహనః ।
మాతా పిత్రో శ్చిశోశ్చైవ - మూల దోషం వ్యవోహతు ॥

శ్లో॥ యోసౌ పశుపతి ర్దేవః - పినాకే వృష వాహనః ।
అశ్లేష మూల గండాంత - దోషమాకు వ్యవోహతు ॥

శ్లో॥ విష్ణుశః క్షేత్రపో దుర్గా - రోకపాలా నవగ్రహాః ।
సర్వదోష ప్రళమనం - సర్వే కుర్వంతు శాంతిథాః ॥

తతః సురాన్వేత్యాదిభిః అభిషిం చేత్ - తచ్చం యోః శం యుర్విశ్వే
దేవాః శర్వరీ అభిషేకే వినియోగః - తతో రుద్ర నిఘ్నురుతి కాంతి కలశోద
తేన అన్వేన శతచ్చిద్ర మంతర్దాస్యాభిషిక్తో యజమానోదాతే వాససీ పరిధాయ,
తిలపిం కృత్వా, విభూతిం దృత్వా, సంకల్పపూర్వక మాచార్యాదీన్ పూజ
యిత్వా, తేభ్యో దక్షిణాం దద్యాత్ -

తత్రాచార్యాయ సవత్సాందోగ్ధీం దేనుం దక్షిణాంచ దద్యాత్ -
క శ్య పే న తు :—

అచార్యాయ వృషం లోహ పిండం దద్యాత్సదక్షిణం ఇత్యుక్తం -
బ్రహ్మణే వృషం - రుద్ర జాపినే కృష్ణ మనద్వాహం - ఋత్విగ్భ్యశ్చ
యథాశక్తి దక్షిణాం దత్వా, భూయసీం దత్వా, నిఘ్నుత్వాదీనాం ఉత్తర
పూజాం విధాయ, ఉత్తిష్ఠ (అభ్యార మింద్రంవా) యాంతుదేవ గణాః ఇతి
నిస్సృజ్యాచార్య హస్తేన ప్రతి పద్య అక్షదాన్ అశిషః, అగ్నిం సంపూజ్య,
గచ్చ గచ్ఛేతి విస్సృజ్య, శతం తదర్థంవా దశవా విప్రాన్ సంభోజ్య, కాంతి
సూక్త జపంకారయత్వా, యన్యన్మృత్యేతి జపిత్వా, కర్మేశ్వరార్పణం కృత్వా,
భుంజీత ॥

ఇతి కమలాకరధట్ట కృతే కాంతి రత్నే మూలకాంతి ప్రయోగః.

అథ మదనరత్నే పితామహ సంహితోక్తా

మూ లా శ్లే షా కాంతిః

శ్లో॥ మూలాదౌ చ ద్విమటికా జ్యేష్ఠాంలే చ తతైవచ ।
అభుక్తమూలం తద్జ్యేయం తత్ర జాతం శిశుంత్యజేత్ ॥

శ్లో॥ మూలస్యాదౌ పితుర్గండం మాతుర్గండం ద్వితీయకం ।
తృతీయం ధనదాన్యస్య అంత్యపాదః శుభావహః ॥

శ్లో॥ విపరీతం ఫలం సర్వం ఆశ్లేషాస్వపిమూలవత్ ।
శూలో వ్యామూత వజ్రేచ వ్యతీపాతశ్చ వైధృతిః ॥

శ్లో॥ పరిమం వారదోషశ్చ విష్టిశ్చ విషనాదీకాః ।
అవయోగాదికై ర్యుక్తే మూలదోషోధికోభవేత్ ॥

- శ్లో॥ అదాతః సంప్రవక్ష్యామి శాంతిఃకర్మ విధిం కుభం ।
నిష్కేణవాచనానాన్తే సువర్ణేన చ నైఋతుతిమ్ ॥ 5
- శ్లో॥ సర్పభేయది గండం చ కుర్యా తస్మాత్కృతిమ్ బుధః ।
కుండం కుర్యా ద్ధస్తమాత్రమ్ ఆయామేచ తథైవచ ॥ 6
- శ్లో॥ మండపంకారయే త్తత్ర యథా విభవ సారతః ।
పుణ్యాహంవాచ యిత్యాతు సుసంకల్ప్య చ యథావిధిమ్ ॥ 7
- శ్లో॥ అలంకృతాంశ్చతు సంఖ్యాన్ ఋత్విజో వరయే ద్బుధః ।
అచార్యం వరయేత్పశ్చాత్ వస్త్రాదిభి రలంకృతమ్ ॥ 8
- శ్లో॥ ఆనీయ చతురః కుంభాన్ కృష్ణవర్ణాన్ సుశోభితాన్ ।
శతచ్ఛిద్ర సమాయుక్తమ్ బృహత్కుంభం శుశోభితమ్ ॥ 9
- శ్లో॥ సూత్రేణవేష్టితమ్ మధ్యే ధాన్యస్థోః పరి విన్యసేత్ ।
శతమూలాది పుష్పాణి రత్నాని నవసంఖ్యయా ॥ 10
- శ్లో॥ మృత్తికా దశసంఖ్యాకాః తథా పల్లవపంచకమ్ ।
పంచవృక్ష కషాయాణి పంచగవ్యమ్ తథైవచ ॥ 11
- శ్లో॥ పంచసౌగంధికంచైవ పణ్యమ్ లోహాత్రయమ్ తథా ।
ధాన్యాని సర్వాణి తథా కుశాదూర్వా స్తథైవచ ॥ 12
- శ్లో॥ తీర్థోదకాని సర్వాణి సర్వకుంభేషు విన్యసేత్ ।
మూలాని నామతోవక్ష్యే శతసంఖ్యాని యానిచ ॥ 13
- శ్లో॥ సహదేవీ శిఖా పుంఖా విష్ణుక్రాంతా పునర్నవా ।
చంద్రవృక్ష సితగుంజా దుగ్ధికాచ తథా బలా ॥ 14
- శ్లో॥ కాకబంధుర్వాయదుర్వా కాకమాచీ శతావరీ ।
కర్కరం సురసంభ్రాహ్మీ నిర్గుండీ ముసలీవచా ॥ 15
- శ్లో॥ వర్షాభూః శఙ్ఖినీపాతా సమంగా బృహత్తీర్థయమ్ ।
అపామార్గః కుశాత్పుంగః కాసఖండక రూషకాః ॥ 16
- శ్లో॥ శ్రీవృక్షేంద్ర యవఃపల్లవై బ్రహ్మవృక్షోదచామకాః ।
జంబూభిర్వో మురామాంసీ ముస్తూరిష్టా నిశాద్వయమ్ ॥ 17

- శ్లో॥ కదళీ కేతకేతాళః శ్రీపర్ణి సల్లక్తితథా ।
పాటలాలోద్రకోశరం కోశాతత్యగ్ని మంథకః ॥ 18
- శ్లో॥ జీవంతీ దాడిమికాల తమాలం బీజపూరకం ॥
పున్నాగో వకుళః కుందః మధురో ముచుకుందకః ॥ 19
- శ్లో॥ ముద్గమాష బలాచై వ సంద్యావ ర్తః కురంటకః ।
చంపక న్యుజ్జికాకుష్ఠం గుడూచ్యామలకీ తథా ॥ 20
- శ్లో॥ ఉశీరం బాలఖదిరం కరంజం చ తథై వచ ।
కందరోశ్వత్థ పృక్షశ్చ కరాహ్వద్గ్రంధి పర్జికా ॥ 21
- శ్లో॥ రశనాశంఖినీచై వ నాగాహ్వపోతకీ తథా ।
కమలం కుముదం కోశో నీలోల్పల బృహద్వయం ॥ 22
- శ్లో॥ ఏతశ్చతాని మూలాని సర్వారిష్ట హరాణిచ ।
అథావే శతమూలానాం సర్వేషద్యో వినిక్షిపేత్ ॥ 23
- శ్లో॥ సర్వోషధీనాం చా భావే దశాశద్యో వినిక్షిపేత్ ।
అథావే సర్వమూలానాం హేమమాత్రం వినిక్షిపేత్ ॥ 24
- శ్లో॥ దేవదారు ర్నిశాయుగ్మీం పద్మం నీలోత్పలం తథా ।
కుష్ఠం రౌద్రం ప్రియంగుశ్చ తగరం మూలమేవచ ॥ 25
- శ్లో॥ ధాత్రీఫలం వచాకర్ణి సర్వపానాగరం తథా ।
మురామాంసీ తథా చండి ఉశీరం వాళకం తథా ॥ 26
- శ్లో॥ శైలజా గృధ్రపర్ణిచ శ్రీఖండం తారకం తథా ।
సిద్ధి వృద్ధి సమాయుక్తాః సర్వోషధ్యః ప్రకీర్తితాః ॥ 27
- శ్లో॥ కుష్ఠం మాంసీ హరిద్రేద్వే మురాశ్చై లేయ చందనం ।
వచా కర్పూరముస్తావ సర్వోషద్యో దశస్మృతాః ॥ 28
- శ్లో॥ యాఽషధేతి మంత్రేణ జాషదాదీని నిక్షిపేత్ ।
సహితాని మంత్రేణ నవరత్నాని నిక్షిపేత్ ॥ 29
- శ్లో॥ ఉధృతాసీతి మంత్రేణ మృదమాదాయ విన్యసేత్ ।
ప్రవోయజ్ఞేతి మంత్రేణ పల్లవాంశ్చ వినిక్షిపేత్ ॥ 30

- శ్లో॥ యాశ్చేదమితి మంత్రేణ త్వక్ష్ణచక్షుః వినిక్షిపేత్ ।
గాయత్ర్యైః పంచగవ్యం కానాశ్కాందాచ్చ దూర్వకాన్ ॥ 31
- శ్లో॥ మధువాతేతి మధుస్వాదః పవప్యేతి చ శర్కరాం ।
కలశస్య ముఖే బ్రహ్మ మధ్యే యద్రో అథోహరిః ॥ 32
- శ్లో॥ సర్వే సముద్రాః సరితః తీర్థాని జలదాసదాః ।
అయాంతు యజమానస్య దురితక్షయకారకాః ॥ 33
- శ్లో॥ ఇమంమే వరణేత్యాద్యం తత్త్వాయామి ద్వితీయకం ।
త్వన్నో అగ్నే తృతీయంచ సత్వన్నోగ్నే తతః పరం ॥ 34
- శ్లో॥ ఆచార్యో మూలమంత్రేణ బృహత్కుంభ ప్రపూజయేత్ ।
మూలం ప్రణాంతు మూలంచం సర్వేదం సర్వ ఇత్యపి ॥ 35
- శ్లో॥ శతచ్ఛిద్రస్య పురంతః దేవం తత్రైవపూజయేత్ ।
నిఘ్నురుతిం సర్పనాథంచ వత్సయుగ్మేన వేష్టయేత్ ॥ 36
- శ్లో॥ ఇంద్రాదిలోకపాలాంశ్చ స్వేన మంత్రేణ పూజయేత్ ।
ఏవం పూజాంచ నిర్వర్త్య హోమకర్మ తతశ్చరేత్ ॥ 37
- శ్లో॥ సమిధాజ్యేన చరుణా శిలై స్సమ్యక్సహోవయేత్ ।
అష్టోత్తర సహస్రంవా అష్టోత్తర శతంతువా ॥ 38
- శ్లో॥ మూలం ప్రణాంతుచ్ఛాష్టాచ హోమవార్యం యథాక్రమం ।
అనుహోమం తతః కుర్యాత్ అజ్యేన చరుణాసహ ॥ 39
- శ్లో॥ ప్రణాపతయే స్వాహేతి సర్వేభ్యన్వేతి మంత్రతైః ।
వ్యాహృతి హోమంచ కారయేత్సు సమాహితః ॥ 40
- శ్లో॥ పూర్ణాహుతించ జహాయాత్ అభిషేకం చ కారయేత్ ।
ఉక్షిప్యచ శతచ్ఛిద్రం ధారయే న్మస్తకోపరి ॥ 41
- శ్లో॥ శతచ్ఛిద్రేక్షిపేయున్తే మంత్రై ర్వారుణసంభవైః ।
సముద్రజ్యేష్ఠాభి మంత్రైః దేవస్యత్వా తథైవచ ॥ 42
- శ్లో॥ శిరోమే శ్రీరితి మంత్రేణ ఆపోహిష్ఠాదిభిః త్రిభిః ।
పునంతుమా దేవాజనా మంత్రైః బ్రాతరమేవచ ॥ 43

- శ్లో॥ ద్వేష్కాంతేత్యాదిభి ర్మంత్రైః మాతోస్య క్షేరపి మంత్రతైః ।
అర్ధ్యవాసాంసి సంత్యజ్య ఆచార్యాయ నివేదయేత్ ॥ 44
- శ్లో॥ ఆజ్యావలోకనం కృత్వా సద్విప్రాయ ప్రదాపయేత్ ।
ఆచార్యాయ వృషందద్యాత్ ఆయఃపిండం తథైవచ ॥ 45
- శ్లో॥ సర్వాలంకార సంయుక్తాం గాంసవత్సాప దక్షిణాం ।
తదర్థం బ్రహ్మణే దద్యాత్ ఋత్విగ్భ్యో పితదర్థతః ॥ 46
- శ్లో॥ బ్రాహ్మణాన్ భోజయేత్పశ్చాత్ యథాశక్తనుసారతః ।
అనేనవిధానా శాంతిం యఃకుర్యాత్ పీతిమాన్నరః ॥ 47
- శ్లో॥ ఆయురారోగ్య మైశ్వర్యం తస్య భ్యాతిర్పవేద్భ్రువం ।
ఇతి కమలాకరభట్టకృతో మూలాశ్లేషా శాంతిః ॥ 48

అథా శ్లేషా శాంతిః

తత్ర పాద ఫలం ప్రాగుక్తం = జయార్ణవే

- మూర్ధాస్య నేత్ర గళ కర్ణ యుగం చ భాహు
హృజ్జను గుహ్య పద మిత్య హిదేహ భాగః ॥ 1
- బాణాద్రి నేత్ర హత భుక్ శ్రుతి నాగ రుద్ర
షణ్ణంద పంచ శిరసః క్రమశస్తు నాడ్యః ॥ 2
- రాజ్యం పితృక్షయో మాతృనాశః కామ క్రియారతిః ।
పితృభక్తో బలీస్వఘ్నస్త్యాగీ భోగీ ధనీ క్రమాత్ ॥ 3
- విశేషస్తు నిర్ణయ సిందౌ జ్ఞేయః శాంతి మహ శౌనకః - యథా :—
- అశ్లేషా యాంతు జాతానాం శాంతిం వక్ష్యమ్యతః పరం ।
జాతస్య ద్వాదశాహేచ శాంతి హోమం సమాచరేత్ ॥ 4
- అసంభవేతు జన్మరే అన్యస్మిన్వా కుభేహాని ।
స్నాతోభ్యంగాది విస్తస్మిన్ పరయేత్తు ద్విజోత్తమాన్ ॥ 5
- విభవే పంచకుంభాస్తు ద్వయంవా తద లాభతః ।
దేవతా స్థాపనే చైకం మేఘం రుద్రాభి మంత్రణే ॥ 6

- మూలరోక్త ప్రకారేణ కుంభే నిక్షిప్త పూజయేత్ ।
గోమయా లేపితే దేశే మంటపైః పరిశోభితే ॥ 7
- పంకజంకారయేత్తత్ర చతుర్వింశ ద్దళాన్వితం ।
తండులైః కారయేద్యద్వా రక్తపీత సితా సితైః ॥ 8
- కర్ణికాయాం న్యనేద్దీమాన్ స్థాపయేత్తేషు కుంభకం ।
అ కలషేషు మంత్రేణ కలశే స్థాపనం స్మృతం ॥ 9
- ఇమంమే గంగేతి మంత్రేణ పూరయేత్తీర్థవారిజా ।
కుంభంచ గంధ వస్త్రాద్యైః త త్తన్మత్రైః ప్రపూజయేత్ ॥ 10
- యాః పరిసీస్తు మంత్రేణ క్షిప్తేదత్సాపదాదికాన్ ।
కుంభో పరిస్థ పాత్రేతు అశ్లేషా ప్రతిమాం యజేత్ ॥ 11
- నిష్కార్థ పాద పాదైర్వా కారయిత్వా స్వశక్తితః ।
తత్పుర్వోత్తర నక్షత్రే దక్షిణోత్తర యోర్యజేత్ ॥ 12
- ఐంద్రా దీశాన పర్యంత మితరర్థాణి పూజయేత్ ।
మూలోత్తేన విధానేన కుంభయో రభి మంత్రణం ॥ 13
- రుద్రార్పా రుద్ర కుంభేతు పూర్వ వచ్చేష మాచరేత్ ।
నమో అస్తు సర్వేభ్యః పూజా మంత్ర ఇతీరితః ॥ 14
- సర్వో రక్తస్త్రి నేత్రశ్చ ద్విభుజః పీత వస్త్రకః ।
పలకాసి ధర స్తీక్ష్ణ దివ్యాభరణ భూషితః ॥ 15
- ఏవం ధ్యాత్వా తతోభ్యర్చ్య హోమకర్మ సమారభేత్ ।
కర్తుః శాఖోక్త మార్గేణ ఆచార్య స్యాథ వాచరేత్ ॥ 16
- ముఖాంతం కర్మ నిర్మాయ హవిరాదాయ శాస్త్రతః ।
ఇదం సర్వేభ్యో జహం యత్సాధి ప్రత్యధి దేవతాః ॥ 17
- అష్టోత్తర శతంవాథ అష్టావింశతి మేవవా ।
మూల నక్షత్ర వచ్చేషం హోమకర్మ సమాచరేత్ ॥ 18
- పూర్ణా హుత్యంత కర్మాణి కృత్వా సంపాతకం తథా ।
కుంభే జలేషు ప్రక్షిప్య అభిషేక మథాచరేత్ ॥ 19

(సంపాతశ్వాజ్య హోమేషు)

- దార పుత్ర సమేతస్య యజమానస్య పూర్వవత్ ।
అభిషిందే త్తథాచార్యః ఋత్విగ్నిః స్సహితస్తథా ॥ 20
- అభిమంత్రిత కుంభాద్భిః అభిషేచన మాచరేత్ ।
తథా పౌరాణ మంత్రైశ్చ పల్లవై రభిషేచయేత్ ॥ 21
- అశ్లేషా ఋక్ష జాతస్య మాతా పిత్రోర్ధనస్యచ ।
భ్రాతృజ్ఞాతి కులస్థానాం దోషం సర్వం వ్యపోహతు ॥ 22
- యోసౌ వాగేశ్వరోనామ అధిదేవో బృహస్పతిః ।
మాతా పిత్రోః శిశోశ్చైవ గండాంతంచ వ్యపోహతు ॥ 23
- పితరః సర్వ భూతానాం రక్షంతు పితరం స్సదా ।
సార్పనక్షత్ర జాతస్య విత్తంచ జ్ఞాతి బాంధవాన్ ॥ 24
- ఏవం కృతేభిషేకేతు సార్పశాంతిర్భవే ద్భ్రువం ।
తతః శుక్లాంబరధరో యజమానః సుభూషితః ॥ 25
- దక్షిణాభి స్తతో విప్రాన్ మూల వచ్చ ప్రతోషయేత్ ।
ఇత్యుక్తేన విదానేన సర్వారిష్టం వ్యపోహతు ॥ 26
- సర్వే కామాశ్చ సిద్ధ్యంతి వేదోక్తా యుర్భవిష్యతి ।
అర్ఘ్య మంత్ర మాహ ॥ 27
- సర్పాధీశ నమస్తుభ్యం నాగానాంచ గణాధిప ।
గృహాజ్ఞార్ఘ్యం మయాదత్తం సర్వారిష్ట ప్రశాంతయే ॥ 28
- మూల నక్షత్ర వత్కుర్యాత్ సర్పగండే స్వనామతః ।
అభిషేకే అశ్లేషా మూల గండాంతర్జ్ఞాత సర్వదోష ॥ 29

శాంతి మిత్యూహః కార్యః
ఇతి శానకే యా అశ్లేషా శాంతిః.

అథ ప్రయోగః :—

ఉ క్తకారేక ర్తా గోముఖప్రసవం కృత్వా, దేశకాలౌ సంకీర్త్య, మమ
అస్య కుమారస్య అశ్లేషా నక్షత్ర జననేన సూచిత పితృద్యురిష్టాది శాంతి
ద్వార శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం నవగ్రహమఖం అశ్లేషా నక్షత్ర జనన
శాంతిం కరిష్యే, ఇతి సంకల్ప్య, గణేశపూజా, పుణ్యాహవాచన, మాతృకా
పూజన, నాందీ శ్రాద్ధానికృత్వా, ఆచార్యం, ఋత్విజశ్చ, వృణుయాత్,
తతః ఆచార్యః - అస్మిన్ కర్మణి ఆచార్యకర్మ కరిష్యే, ఇతి సంకల్ప్య,
యదత్ర సంస్థితమితి సర్వపాన్ వికీర్య, ఆపోహిష్ఠేతి మంత్రైః కర్మభూమి
ప్రోక్ష్య, ఈశానదేశే పంచపక్షైః స్వస్తికం విలిఖ్య, తత్ర మహీద్యురితి
భూమిం స్పృష్ట్యా, ఓషధయః సమితి ద్రోణప్రమాణాన్ ప్రీహీన్క్షిప్త్యా,
తత్రా కలశేశ్వీతి కుంభం నిదాయ, ఇమం మే, గంగేత్యాపూర్య, గంధద్వారా
మితి గంధపుష్పైః, యాఓషధీరిత్యాషధీ రోషధయః సమితియవాన్,
కాండాత్కాండాదితి, దూర్వాః అశ్వత్థేవ ఇతి పంచపల్లవాన్, స్యోనేతి
సప్తమృదః, యాఃఫలినీ రితిఫలం, సహిరత్నానీతి పంచరత్నాని, ఆపో
హిష్ఠేతితిస్పృఖిః పంచగవ్యం, హిరణ్యరూప ఇతి హిరణ్యం ప్రక్షిప్య,
వన్ద్యైః యువాసువాసా ఇత్యావేష్ట్య, పూర్ణాదర్శితి పూర్ణపాత్రం నిదధ్యాత్—

తతః పూర్ణపాత్రో పరిస్థవస్త్రే సువర్ణ రుద్ర ప్రతిమాయాం త్ర్యంబక
మితి మంత్రేణ మృత్యుంజయ మావాహ్య పూజయేత్ — అస్య వసిష్ఠో
రుద్రో నుష్టుప్ —

తతః ఏకఋత్విక్ కుంభం స్పృష్ట్యా, రుద్రైకాదశనీం జపేత్ -
యదియాజుషో యజమానః - బహ్వుచశేత్ చత్వారి రుద్రసూక్తాని -
చందోగశేత్ రుద్రసామాని - సూక్తసామ్నోః ఏకాదశాష్టత్రిద్యేక సంఖ్య
గ్రాహ్య - కేచిత్ రుద్రః సర్వసాధారణః - బహ్వుచ చందోగయోస్తు
సూక్తసామ్నోః రుద్రేణ సహవికల్ప ఇత్యాహః-ఇత్యమేవ శిష్టాః కుర్వంతి-
తత్ర రుద్రాన్యాసాది శ్రీగురు నిర్మిత రుద్రవద్ధతౌద్రష్టవ్యం —

రుద్ర నూక్తానితు - కద్రుద్రాయేతి సవర్చామ హేరః, కబోవ్య
రుద్రో గాయత్రీ, ఇమారుద్రాయేత్యే కర్చకుతోస్స రుద్రః, ఆద్యా సవ
జగతోంత్యే, ద్వేత్రిష్టుభే, అతే పితరితి పంచదశ శర్చం గృత్సమదో
రుద్ర త్రిష్టువ్, తముష్టుహితాయోత్రీ రుద్ర త్రిష్టువ్, భువనస్య పితరిముజితా
రుద్ర త్రిష్టువ్, త్ర్యంబకం వసిష్టో రుద్రో నుష్టువ్, రుద్రసామ ఋష్యాది
తులా పురుష పద్ధతౌ ద్రష్టవ్యం - తత త్ర్యంబక మిత్యష్టోత్తర సహస్రం,
పావమానీశ్చ మధ్యమ కుంభే జపేత్ -

తతః ప్రాక్కుంభే ఆకుః శిశాన ఇతి త్రయోదశర్చాం, ఇంద్రో
అప్రతి రథ ఋషిః, ఇంద్రో దేవతా త్రిష్టువ్, చందోంత్యా నుష్టువ్, దక్షిణ
కుంభేత్వ మగ్నే రుద్ర ఇత్యనువాకస్య, హవ్యవాడృషిః, అగ్న్యైత్తా,
రుద్రో దేవతా, జగతీచ్ఛందః, పశ్చిమకుంభే రక్షోహణ ఇత్యస్య వామ
దేవోగ్నిః, త్రిష్టువ్ -

ఉత్తరకుంభే - రక్షోహణమితి పంచ వింశర్చామం, గిరసః వాయు
వగ్ని త్రిష్టువ్, అంత్యాశ్చతస్రో నుష్టుభః, జపే వినియోగః -

అత్రాపి పూర్వోక్తా సంఖ్యా యథా శక్తి గ్రాహ్య - పంచకుంభా
సంభవే చతుః ప్రస్రవణం పంచ వక్త్రం కుంభం స్థాపయిత్వా, సర్వం
తత్తైవ కుర్యాత్ -

తతః కుంభస్య ఉత్తరతః చతుర్వింశద్దశం పంకజం పంచవర్ణం
కృత్వా, కర్ణికాయాం పూర్వ వత్కలశే స్థాపయేత్ -

తత్ర వ్రీహిషుఅని యమః :-

యాః ఫలినీరితి రత్నోషధీః ప్రక్షిపేత్ - తతః కుంభో పరిస్థ పూర్ణ
పాత్రోపరి సర్వోఖ్యా మాశ్లేష ప్రతిమాం, నమోస్తు సర్వేభ్యః ఇతి మంత్రేణ
ఆవాహయేత్ ॥

శ్లో॥ తతః సర్వో రత్నః త్రినేత్రశ్చ ద్విభుజః నీల వస్త్రకః ।

ఫలకాసి ధర స్తీక్ష్ణః దివ్యాభరణ భూషితః ॥

ఇతి సర్పంధ్యాత్వా. తద్దక్షిణతః “బృహస్పతే గృత్సమదో, బృహస్పతి త్రిష్టుప్” ఇతి మంత్రేణ ప్రతిమాయాం బృహస్పతి మావాహ్య. ఉత్తరతశ్చ “ఉదీరతాం శంఖః పితరస్వథా త్రిష్టుప్” అనేన పితృ ప్రతిమాయాం పితౄ నావాహ్య. ప్రాగాదితః చతుర్వింశతి పంకజ దశేష పూర్వా మారభ్య పునర్వసు పర్యంతం నక్షత్రాణి తద్దేవతాశ్చ ఆవాహయేత్ ।

యథా అర్యమా - భంగః - సవితా - త్వష్టా - వాయుః - ఇంద్రాగ్ని - మిత్రః - ఇంద్రః - నిఋతుతిః - ఆపః - విశ్వేదేవాః - విష్ణుః - వసవః - అజై కపాత్ - అహిర్బుధన్యః - పూషా - ఆశ్వినౌ - యమః - అగ్నిః - ప్రజాపతిః - సోమః - రుద్రః - అదితిరితి ॥

తతో లోకపాలా నావాహ్య. తతః ఆచార్యః అగ్నిం ప్రతిమాం, గ్రహాంశ్చ, ప్రతిష్ఠావ్య, అన్వాదధ్యాత్ - నవగ్రహాన్ ప్రతేక మముక సంఖ్యాభిః సమిచ్చర్వా జ్యాహుతిభిః, బృహస్పతిం, పితరాన్చ, ప్రతి ద్రవ్య మష్టావింశతి సంఖ్యాభిః, మృత మిత్ర పాయసాన్ని సమిదా జ్యాహుతిభిః, భగాది చతుర్వింశతి దేవతాః ప్రత్యేక మష్ట సంఖ్యాభిః, పాయసాజ్యాహుతిభిః, రక్షోహణం కృణుష్వేతి పంచదశ ఋగ్విః, ప్రత్యుచ మష్ట సంఖ్యాభిః, కృసరాహుతిభిః, సవితారం, దుర్గాం; త్ర్యంబకం, ఋత్విక్ స్తుతిం, వాస్తోష్పతిం, అగ్నిం, క్షేత్రాధిపతిం, మిత్రావరుణే, అగ్నిం ఏతాః పృత్యేక మష్ట సంఖ్యాభిః కృసరాహుతిభిః, శ్రియం హిరణ్య వర్ణామితి, పంచదశ ఋగ్విః, ప్రతి మంత్ర మష్టసంఖ్యాభిః, సమిదాజ్యచర్వాహుతిభిః, సోమంత్రయో దశ సంఖ్యాభిః, పాయసాహుతిభిః, రుద్రం చతుర్గుహితేన ఆజ్యేన, అగ్నిం, వాయుం, సూర్యం, ప్రజాపతించ, ఆజ్యేన, శేషేణస్విష్ట కృత మిత్యాది-- పూర్ణపాత్ర నిధానంతం కృత్వా, పాయస కృసంచరూన్ శ్రవయత్వా. ఆజ్యభాగాంతం కుర్యాత్ ॥ తతో యజమానో దక్షిణతః సర్వదేవతో ద్వైక త్యాగం కుర్యాత్ ॥

తతః ఋత్విక్సహితః ఆచార్యః సోమం కుర్యాత్ । తద్యథా — నవ
గ్రహాన్. అధిదేవతా ప్రత్యధిదేవతా వినాయకాదీన్, లోకపాలాంశ్చ.
తత్తన్మంత్రైః హుత్వా. సర్వేభ్యో “నమోస్తు సర్వేభ్యః” ఇతి మంత్రేణ,
బృహస్పతయే పితృభ్యశ్చ. తత్తన్మంత్రైః ద్రవ్య చతుష్టయం తత్తత్సం
ఖ్యయా హుత్వా. భగాది చతుర్వింశతి దేవేభ్యః నామమంత్రేణ, అష్ట
సంఖ్యయా జుహూయాత్ —

తతః కృణుష్యేతి పంచదశర్యా గౌతమో వామదేవో రక్షోహణ
త్రిష్టుప్ కృసర హోమే వినియోగః —

గాయత్రీ, సవితారం, జాతవేదనే, కళ్యపోదుర్గా, త్రిష్టుప్ కృసర
హోమే వినియోగః —

త్ర్యంబకం వసిష్టో రుద్రోనుష్టుప్ కృసర హోమే వినియోగః —

సీరాయుంజంతీత్యస్య ఋభః సౌమ్యఋ—ఋషయః — ఋక్తుతి
ర్దేవతా, గాయత్రీ—చందః కృసర హోమే వినియోగః —

తామగ్నివర్ణాం సౌభరి దుర్గా త్రిష్టుప్ కృసర—హోమే వినియోగః—

వాస్తోష్పతే ర్వసిష్టోవా వాస్తోష్పతి త్రిష్టుప్, కృసర — ౦ — హోమే
వినియోగః —

అగ్నిః కాణ్వోమేధాతిథి ర్గాయత్రీ కృసర—హోమే వినియోగః —

క్షేత్రస్య వామదేవః, క్షేత్రపాలోనుష్టుప్, కృసరం — ౦ — హోమే
వినియోగః —

గృణానా జమదగ్ని ర్మిత్రావరుణౌ గాయత్రీ కృసరం — ౦ — హోమే
వినియోగః —

అగ్నిం దూతమిత్యస్య అంగీరసో విరూపోగ్నిః, గాయత్రీ కృసర
— ౦ — హోమే వినియోగః —

హిరణ్యవర్ణామితి పంచదశర్చస్య సూక్తస్య. ఆనందః కర్దమశ్చిక్లీ
తేందీరాసుతా ఋషయః, శ్రీర్దేవతా, ఆద్యాస్త్రోనుష్టుభః — చతుర్థే
ప్రస్తార పంక్తిః —

పంచమీ షష్ఠ్యాత్రిష్ఠభా, తతోష్ఠావనుష్ఠభః అంత్యా ప్రస్తారపంక్తిః
హోమే వినియోగః -

ప్రత్యుత్తరం సమిదాజ్య చరూనష్ట శతష్ఠాన్య తవ సంఖ్యయా
జుహూయాత్ -

త్వన్నః సోమ ఇత్యన్య ప్రగాధః సోమ స్తృష్టువ్ పాయస హోమే
వినియోగః -

త్వన్నః సోమ విశ్వతోగోపా ఇతివా మంత్రః - త్వన్నః సోమ
సుక్రతురితివా - అనయోరైంద్రో విమదః సోమ ప్రస్తారపంక్తిః - తత
శ్చతుర్గుహీత మాజ్యం గృహీత్వా, యాతేరుద్రేతి కశ్యపో రుద్రః స్వరా
దనుష్టువ్ । అనేన జుహూయాత్ - తతః స్రువేణవస్త్ర సమస్త వ్యాహృ
తిభిః ఆజ్యం హుత్వా స్విష్టకృదాది ప్రాయశ్చిత్త హోమాంతం కుర్యాత్ ॥

తతో దిక్పాలకేభ్యో నవగ్రహేభ్యో వినాయకాదిభ్యః, నిఋతుతయే
ఇంద్రాయ అద్భ్యో రుద్రాయ క్షేత్రపాలాయచ, సదీపసూష బలీన్ దద్యాత్ ॥
తతః ఆచార్యో యజమానో వా చతుర్గుహీతే నవా, ద్వాదశ గృహేత్యేవా,
స్రుచం పూర యిత్వా, తత్ర ఫలాదిక మవదాయ పూర్ణాహుతిం జుహూ
యాత్ - తత్ర మంత్రాః సముద్రా దూర్మిరిత్యేకాదశ సూక్తస్య, గౌతమో
వామదేవో త్రిష్టువ్, అంత్యా జగతీ పూర్ణాహుతి హోమే వినియోగః -

ప్రజాపతయే హిరణ్యగర్భ ప్రజాపతి స్తృష్టువ్ పూర్ణాహుతి హోమే
వినియోగః -

ఏతైః పూర్ణాహుతిం హుత్వా, ప్రణీతాని నయనాది కర్మ శేషం
సమాప్య, చతుః కుంభమధ్యే పర్తినం కుంభం దక్షిణతః స్పృష్ట్వా,
త్ర్యంబకమితి యాజుషశ్చేద్యజమానః తదా రుద్రైకాదశనీమవి జపేత్ ॥

బహ్వాచస్తు రుద్రసూక్తాని :- సామగచ్ఛేత్ రుద్రసామాని - అథ
ర్వణశ్చేత్ త్రియంబక మంత్రమాత్రం - అత్రాప్యేకాదశాష్టత్రి ద్వ్యేక
సంఖ్యయా రుద్రజపః - శతం త్రియంబక జపః సర్వేషాం - తతో రుద్ర
సర్పాన్ పంచోపచారైః సంపూజ్య, త్రియంబకం నమోస్తు సర్వేభ్యః
ఇత్యుపస్థాయ, సర్వకలిశోదకం పాత్రాంతరే గృహీత్వా, సర్వీగావార్యో

యజమానం సర్వాషదిభిః అనులిప్తాంగం ధృత్య నవవస్త్రాం సపుత్రాం పత్నీ
ముపవేశ్య. వక్ష్యమాణ మంత్రైః అభిషిచేత్ । అక్షిభ్యామితి షణ్ణాం ।
కశ్యపో వివృహాయక్షనాశోనుష్టుప్ అభిషేకే వినియోగః - త్రిభిష్వం
దేవేతి సప్తానాం వసిష్ఠఋషిః - ఆద్యానాం త్రయాణాం అగ్నిర్దేవతా తత
శ్చతుర్ణాం విశ్వేదేవా ఆద్యా గాయత్రీ ద్వితీయానుష్టుప్ తత స్త్రిస్తోగాయ
త్ర్యోంత్యే, ద్వేఅనుష్టుభౌ అభిషేకే వినియోగః - ఆపోహిష్ఠేతి నవనాంబ
రీషః సింధుద్వీపఋషిః - ఆపోగాయత్ర్యోంత్యేద్వే అనుష్టుభౌ, పంచమీ
వర్ధమానా సప్తమీ ప్రతిష్ఠా అభిషేకే వినియోగః - అపఞ్చద్వేతి ద్వయో
సప్తర్షయో విశ్వేదేవా అనుష్టుప్ - సహస్రాక్షణేతి ప్రణాపతే యక్షనాశినో
యక్షహా త్రిష్టుప్ ॥

త త : —

- శ్లో॥ యోసౌ వజ్రధరో దేవః మహేంద్రో గజవాహనః ।
సార్పజాతం శిశోర్దోషం మాతా పిత్రో ర్వ్యపోహతు ॥
- శ్లో॥ యోసౌ శక్తిధరో దేవః హుత భుక్ మేషవాహనః ।
సప్తజిహ్వశ్చ దేవోఽగ్నిః సార్పదోషం వ్యపోహతు ॥
- శ్లో॥ యోసౌ దండధరో దేవః ధర్మో మహిష వాహనః ।
సార్పజాత శిశోర్దోషం వ్యపోహతు యమో మమ ॥
- శ్లో॥ యోసౌ ఖడ్గధరో దేవః నిఋరుతీ రాక్షసాధిపః ।
ప్రళామయతు సర్పౌత్థం దోషం గండాంత సంభవం ॥
- శ్లో॥ యోసౌ పాశధరో దేవః పరుణశ్చ జలేశ్వరః ।
నక్రవాహః ప్రచేతానః సార్పౌత్థాఘం వ్యపోహతు ॥
- శ్లో॥ యోసౌ దేవో జగత్ప్రాణో మారుతో మృగ వాహనః ।
ప్రళామయతు సార్పౌత్థం దోషం బాలస్య కాంతిదః ॥
- శ్లో॥ యోసౌ నిధిపతిర్దేవః ఖడ్గ భృద్వాజీ వాహనః ।
మాతా పిత్రోశ్చిశోశ్చైవ సార్పదోషం వ్యపోహతు ॥
- శ్లో॥ యోసౌ పశుపతిర్దేవః పినాకీ వృష వాహనః ।
అశ్లేషా మూల గండాంతం దోష మాశువ్యపోహతు ॥

శ్లో॥ విఘ్నేశః క్షేత్రపో దుర్గా లోకపాలా నవగ్రహాః ।
సార్పదోష ప్రళమనం సర్వే కుర్వంతు శాంతిదాః ॥

శ్లో॥ అశ్లేషా ఋక్ష జాతస్య మాతా పిత్రో ర్దనస్యచ ।
భాతృజ్ఞాతి కులస్థానాం దోషం సర్వం వ్యపోహతు ॥

శ్లో॥ యోసౌ వాగేశ్వరోనామ అధిదేవో బృహస్పతిః ।
మాతా పిత్రో శిశోచ్చైవ గండాంతం సవ్యపోహతు ॥

శ్లో॥ పితర స్సర్వభూతానాం రక్షంతు పితరస్సదా ।
సర్పనక్షత్ర జంబాలం విత్తంచ జ్ఞాతి బాంధవాన్ ॥

సురా, స్వేత్యాది భిరభిషిచ్య, తచ్చంయోఃశం యుర్విశ్వేదేవాః శక్వరే
అభిషేకే వినియోగః —

తతో రుద్ర సర్ప కలశోదకేన అన్యేన చ శతచ్చిద్ర ధారయా,
అభిషిక్తో యజమానః ఆచార్యాయ ధేనుం, బ్రహ్మణే వృషం, రుద్రజాపినే
కృష్ణ మనడ్వాహం, పృథిమాంచ ఋర్వగ్వ్యః, యథాశక్తి దక్షిణాంచ
దత్వా, సర్పాణా ముత్తర పూజాం విధాయ, తామ్రపాత్రే ఫల పుష్పాది
యుక్త మర్ఘ్యం గృహీత్వా ॥

శ్లో॥ సర్పాదీశ నమస్తుభ్యం నాగానాంచ గణాధిప ।
గృహాకార్యం మయాదత్తం సర్వారిష్ట ప్రశాంతయే ॥

ఇత్యర్ఘ్యం దత్వా, ఉత్తిష్ఠేతి విసృజ్య, సంకల్ప పూర్వక మాచార్య
హస్తే ప్రతిపాద్య ఆగ్నిం సంపూజ్య, గచ్ఛ గచ్ఛేతి విసృజ్య, యథాశక్తి
బ్రాహ్మణాన్ భోజయిత్వా, సుహృద్యుక్తః భుంజీయాత్ ॥

ఇతి కమలాకర భట్ట కృతే శాంతి రత్నే అశ్లేషా శాంతి ప్రయోగః.

అథ నక్షత్ర విశేషే ఫలముక్తం

నృసింహ ప్రసాదే:—

శ్లో॥ చిత్రాద్యర్థే పుష్యమధ్యే ద్విపాదే పూర్వాపాదా దిష్ట్యపాదే తృతీయే ।

జాతః పుత్రశ్చోత్తరాద్యేవిధత్తే మాతా పిత్రో బ్రాతుః ఆయుష్యనాశం ॥ 1

- శ్లో॥ ద్విమాసంచోత్తరోదోషః పుష్కేచైవ త్రిమాసకః ।
పూర్వాషాఢేష్టమాసం చ చిత్రాషాణ్మాసికం ఫలం ॥ 2
- శ్లో॥ నవమాసం తథాశ్లేషా మూలేచాష్టక వర్షకః ।
జ్యేష్ఠామాసాః పంచదశ వర్షయే త్పుత్రదర్శనం ॥ 3
- శ్లో॥ యత్ర శాంతిః నోక్తా తత్ర గ్రహమఖః కార్యః ।
తస్మాద్భాంతిం ప్రకుర్వేత గ్రహజాం క్రూరచేతసాం ॥ 4
- ఇతి వసిష్ఠేన సర్వతేః ॥

మాత్యే - గర్గః :—

- శ్లో॥ దివా ప్రసూతాబడబా శ్రావణే చ విశేషతః ।
మాఘమాసే బుధేచైవ ప్రసూతా మహిషీయది ॥ 5
- శ్లో॥ సింహే గావః ప్రసూయంతే స్వామినో మృత్యుదాయకాః ।
జంగమే స్థావరం జాతం స్థావరేవాథ జంగమం ॥ 6
- శ్లో॥ తస్మిన్యోని విపర్యానే పరచక్రాగమో భవేత్ ।
త్యాగో వివాసోత్థానంవా కృత్వాప్యాశు శుభం లభేత్ ॥ 7
- శ్లో॥ బడబా హస్తినీగోయా యది యుగ్మప్రసూయతే ।
విజాతి వికృతిం వాపి షడ్భిర్మానైః మ్రియేతసః ॥ 8
- వియోనిషు కుర్వంతి మైథునం.

(అన్యత్ర మైథునోత్పత్తేః నృణాం వాజాతి మైథునాత్)

- శ్లో॥ సర్వే మూషక మార్జాల మత్స్యఽశ్వాన వివర్జితాః ।
జ్ఞేయాః దుర్భిక్షకర్తారః స్వజాతి పితృతాళనాః ॥ 9
- శ్లో॥ అకాలతోమదోద్రేకాత్ చతుష్పా నృగ పక్షిణాం ।
అన్యజాతి భయం తస్మాత్ ధేనుశ్వానోర్విశేషతః ॥ 10
- శ్లో॥ అథా నద్వాన నద్వాహం ధేనుర్దేనుం యథేద్యది ।
శునీంవా యథతే ధేనుః శునీధేను మదాపివా ॥ 11
- శ్లో॥ తిర్యగ్యోనా మానుషీవా పరచక్రాగమో భవేత్ ।
అమానుషాః మానుషాణి జల్పంతి ప్రాణితోయది ॥ 12

శ్లో॥ వికృతంవా ప్రసూయేత పరచక్రాగమో భవేత్ ।
త్యాగో విలాసో దానంవా తేషాం కార్యం విజానతా ॥ 13

శ్లో॥ తర్పయే ద్బ్రాహ్మణాన్ శ్చైవ జపహోమాన్ చ కారయేత్ ।
మృదంగవాద్యైః పటహైః సుశోభనైః పూజాచ కార్యా
త్రిదశేశ్వరాణాం ॥ 14

దాతు స్తదేజ్యా విధినాచకార్యా దేయం తథాన్నం బహు చ ద్విజేభ్యః ।

అ థ సిం హా దౌ గ వా ది ప్ర స వ శాంతిః

అద్భుతసాగరే నారదః :—

శ్లో॥ ఐనా సింహగతేచైవ యస్య గౌః సంప్రసూయతే ।
మరణం తస్య నిర్దిష్టం షడ్భిర్మాసైః నసంశయః ॥ 1

శ్లో॥ ప్రసూతాం తక్షణాదేవ తాంగాం విప్రాయదాపయేత్ ।
తతో హోమం ప్రకుర్వీత పుత్రాక్షైః రాజసర్వపై ॥ 2

శ్లో॥ అహుతీనాం పుత్రాక్తానాం అయుతం జుహూయాత్తతః ।
వ్యాహృతిభిశ్చాయం హోమః మంత్రశ్చ దేవతాయాశ్చ
ప్రజాపతి స్థితి వచనాత్ ॥ 3

శ్లో॥ సోపవాసం ప్రయత్నీన దద్యా ద్విప్రాయ దక్షిణాం ।
వత్సయుగ్మం యవాన్ శ్చైవ సువర్ణం చ ప్రదాపయేత్ ॥ 4

శ్లో॥ ఇష్టదైవత మంత్రేణ తతః శాంతిర్భవిష్యతి తథా ।
సింహరాశౌ గతే సూర్యే గోప్రసూతి ర్యదాభవేత్ ॥ 5

శ్లో॥ పౌషేచ మాహిషీభూతే దినేవాశ్వతరీ తథా ।
తదానష్టం భవేత్కించిత్ తచ్చాంతౌ శాంతికంచరేత్ ॥ 6

శ్లో॥ అన్యవామేతి సూక్తేన తద్విష్ణోరితి మంత్రతః ।
జుహూయాచ్చ తిలాజ్యేన శత మష్టోత్తరాధికం ॥ 7

శ్లో॥ మృత్యుః జయ విధానేన జుహూయాచ్చ యథోదితం ।
శ్రీ సూక్తేన తతః స్నాయాత్ శాంతి సూక్తేనవా పునః ॥ 8

శ్లో॥ మధ్యాహ్నావా నిశీధేవా యదాగోః క్రందనే సతి ।
గ్రామేవా స్వగృహేవాపి శాంతికం పూర్వ వద్దిశేత్ ॥

9

ఏవం శ్రావణేచ బడదా ప్రసవోత్థివనిషద్ధః.

అధర్వణ వేదినాం గౌర్గ్య పరిశిష్టే : —

శ్లో॥ మామే బుధేచ మహిషీ శ్రావణే బడదాదివా ।
సింహాగవః ప్రసూయంతే స్వామినో మృత్యుదాయకాః ॥

10

అత్ర తదుక్తామృతాఖ్యా శాంతిః కార్యా —

విశేషో నిర్ణయ సింధౌ జ్ఞేయః —

ఇతి సింహాదౌగవాది ప్రసవ శాంతిః.

అథ వికృత ప్రసవ శాంతిః

నారదః :—

శ్లో॥ కృష్ణాగోః కపిలావానః కపిలం కృష్ణ ఏవచ ।
తద్భ్రంతయేతు విప్రాయ దాతవ్యాత క్షణాన్నరైః ॥

1

శ్లో॥ తతో హోమం ప్రకుర్వీత శాంత్యర్థంతు యవైస్తిరైః ॥
నమంతే రుద్ర మంత్రేణ దక్షిణాంతు ప్రదాపయేత్ ॥

2

శ్లో॥ యథా విత్తానుసారేణ తత శ్శాంతిర్భవిష్యతి ।
యేన మంత్రేణ హోతవ్యం తన్మంత్రంచ తథా జపేత్ ॥

3

శ్లో॥ శతావర్తేతి మంత్రేణ జుహూయాచ్ఛైవ మంత్రివిత్ ।
శ్రీఫలస్థాశ్చ సమిధః శివార్ధం జుహూయాత్తతః ॥

4

శ్లో॥ అష్టోత్తర శతంవాపి గాయత్ర్యాః జప ఉత్తమః ।
శాంతికం ప్రజపేద్విప్రః ఇదం విష్ణుర్వి చక్రమే ॥

5

శ్లో॥ సహస్ర శీర్షా మంత్రేణ జపే త్సౌష్టిక శాంతయే ।

6

అపస్తంబః :—

చతుష్పాదం పంచపాదంవా భవతి తాన్యేతాని నర్వాణే సూర్యదైవ
త్యాని అద్భుతాని ప్రాయశ్చిత్తాని భవంతి - ఉదుత్యంజాత వేద సమితి స్థానీ
పాకాద్భుత్వా, పంచభిః ఆజ్యాహుతిభిః, అభిజుహోతి —

సూర్యాయ స్వాహా । గృహాధి పతయే స్వాహా । కిరణ పాణయే
స్వాహా । ఈశ్వరాయ స్వాహా । సర్వ పాప శమనాయ స్వాహా । ఇతివ్యా
హృతిభిః హుత్యా అథ సామగాయతి ॥

ఇతి కమలాకర భట్ట కృతే శాంతిరత్నే పితృ పుత్రయోః
వికృత ప్రసవ శాంతిః.

అ ధై క న ఙ్గ త్ర శాంతిః

శ్లో॥ ఏకస్మిన్నేవ నక్షత్రే భ్రాతృత్వా పితృ పుత్రయోః ।

ప్రసూతిశ్చతయో ర్ముతుః భవేదేకస్య నిశ్చయః ॥ 1

భ్రాతృః భ్రాతృ భగిన్యోరిత్యర్థః - పితృః నక్షత్రే పుత్రదుహితృః
యతి ప్రసూతి రిత్యర్థః -

భ్రాతృః పుత్రయోరిత్యత్ర భ్రాతృ పుత్ర స్వస్య దుహితృభ్యా
మిత్యేక శేషః -

పితృ రిత్యత్ర పితా మాతే త్యేక శేషః - మధ్యమ పదలోపి
అసమర్థశ్చ సమా సశ్చందసః -

శ్లో తి ర్ని బంధేః -

శ్లో॥ సమానభేయదాదేవి పితా పుత్రౌచ సోదరౌ ।

భగిన్యోవా స్వబంధూనాం తదా పూర్వస్య నాశనం ॥ 2

శ్లో॥ తద్దోష నాశాయ యదా ప్రళస్తాం శాంతించ కుర్యాదభిషేచ సంఘం ।

సంఘాజ్య ఋక్ష ప్రతిమాం తదాగ్రే దానంచ కుర్యాద్విభవానురూపం ॥ 3

శ్లో॥ తత్ర శాంతిం ప్రవక్ష్యామి సర్వాచార్య మతేనతు ।

శుభర్షే శుభవారే చంద్ర తారా బలాన్వితే ॥ 4

శ్లో॥ రిక్తా విష్టివి వర్జ్యేవ ప్రారభేద్దివసే సుధీః ।

ఆచార్యం వరయే త్పూర్వం చతురశ్చ ద్విజోత్తమాన్ ॥ 5

శ్లో॥ పుణ్యాహంవాచ యిత్యాతు శాంతి కర్మ సమాచరేత్ ।

అగ్నే రీశాన భాగేతు నక్షత్ర ప్రతిమాం తతః ॥ 6

- శ్లో॥ తత్త దృక్షోక్త మంత్రేణ పూజయే త్కలశోపరి ।
నక్షత్ర మంత్రాః అపస్తంబ శాఖినాం తృతీయాష్టకే అష్టవాక్యైః
ప్రసిద్ధాః ॥
విధానం తత్ర కర్తవ్యం జన్మ నక్షత్ర పూజనం ॥ 7
- నక్షత్ర దేవతా పూజనే తదధి ప్రత్యధి దేవతా పూర్వకమితి
విబంధోక్తేః ॥
- శ్లో॥ రక్త వస్త్రేణ సంబధ్య వస్త్రయుగ్మేన వేష్టయేత్ ।
స్వశాఖోక్తేన మార్గేణ కుర్యాదగ్ని ముఖం తతః ॥ 8
- శ్లో॥ అనేనై వతు మంత్రేణ హనే దష్టోత్తరం శతం ।
తత్త దృక్షోక్తేనేత్యర్థః ॥
ప్రత్యేకం నమిదన్నాద్యైః ప్రయశ్చిత్తాంతమేవచ ॥ 9
- శ్లో॥ అభిషేకం తతః కుర్యాత్ ఆచార్యః పితృ సుత్రయోః ।
వస్త్రాలంకార గోదానైః ఆచార్యం పూజయేత్పునః ॥ 10
- శ్లో॥ ఋత్విజాం దక్షిణాం దద్యాత్ మాషత్రయ సువర్ణకం ।
దేవతా ప్రతిమాదానం దానం వస్త్రాదిభిస్సహ ॥ 11
- శ్లో॥ యానశయ్యా సనాదీని దద్యాద్దోషాప సుత్తయే ।
భోజయేద్బ్రహ్మణాన్ సర్వాన్ విత్తశాత్య వివర్జితః ॥ 12

అథ ప్రయోగః :—

మాతా పిత్రోః బ్రాతృనక్షత్రో గోముఖం ప్రసవంకృత్వా, దేశకాలా సంకీర్త్య, అస్య శిశోః పిత్రాది నక్షత్రోత్పత్తి సూచిత సర్వారిష్ట శాంత్యర్థం ఏకనక్షత్ర జనన శాంతిం కరిష్యే - ఇతి సంకల్ప్య, గణేశపూజా ఋత్వి గ్వరణాస్తే ఆచార్యః ఐశాన్యాం కలశం సంస్థాప్య, తత్ర రక్తవస్త్రే జన్మగ్న ప్రతిమాం, తదృక్ష మంత్రేణ, వస్త్రయుగ్మాద్యైః, పూజయేత్ ॥

తతోగ్నిం గ్రహాంశ్చ ప్రతిష్ఠాప్య, అత్ర ప్రధానం అముకనక్షత్రం తద్దేవతాంవా సమిచ్చర్వాజ్యైః, ప్రత్యేకం అష్టసంఖ్యయా, శేషేణ స్విష్ట కృత మిత్యాది బలిదానాం తం కుర్యాత్ ॥

జ్యోతిర్నిబంధేతు :—

శ్లో॥ భక్త్యా హరిహరౌ దేవౌ స్వర్ణరూప్యమయౌ శుభౌ ।

ఇత్యుక్తౌ హరిహరౌ సంపూజ్య —

వివిధాకృతి విశ్వస్య వితరౌ విశ్వతోముఖౌ ॥

ప్రియేకాం మూర్తిదానేన దేవౌ హరిహరావుభౌ ।

ఇత్యాచార్యాయ, అన్యన్యైవా, దక్షిణాం దత్వా, అభిషేకం కుర్యాత్ ॥

దాన హోమ విధేః పశ్యాత్ దానాదన్వభిషేచనం ఇత్యుక్తం ॥

పూర్ణాహుతిం ప్రణీతా విమోకాది చ కృత్వా, కలశజనేన అభిషేచ్య, ఆచార్యాయ వస్త్రాలంకారగాః ఋత్విగృశ్చ మాషత్రయమితం సువర్ణం దత్వా, ఉత్తరపూజాం కృత్వా, విసృజ్య, ఆచార్య హస్తే దత్వా, యదాశక్తి దాన్య పత్రయానం శయ్యాసనాని ఆచార్య ఋత్విగ్భ్యో అన్యేభ్యో వాదత్వా, విప్రాన్ భోజయేత్ ॥

ఇతి శ్రీ నారాయణభట్ట సుత రామకృష్ణభట్ట సుత కమలాకరభట్టకృతే

శాంతిర్త్వే ఏకనక్షత్ర శాంతిప్రయోగః.

అథ వ్యతీపాత వైధృతి సంక్రమణ ప్రసవ శాంతిః

శౌచ క :—

శ్లో॥ ఆథాతః సంప్రవక్ష్యమి శౌచకః శాంతి ముత్తమాం ।

వైద్యతౌచ వ్యతీపాతే మహాదోషోభిజాయతే ॥

1

శ్లో॥ కుమార జన్మకాలేతు వ్యతీపాతశ్చ వైధృతిః ॥

సంక్ర మశ్చర వేస్త్రత జాతో దారిద్ర్య కారకః ॥

2

శ్లో॥ దరిద్రతాం మహాదుఃఖం వ్యాధిపీడా మహద్భయం ।

అశ్రీయం మృత్యు మాప్నోతి నాత్ర కార్యా విచారణా ॥

3

శ్లో॥ ప్రీణాం శోకం చ దుఃఖంచ సర్వనాశ కరోభవేత్ ।

శాంతిర్వా పుష్కలా కార్యా తత్ర దోషోన కశ్చన ।

4

- శ్లో॥ గోముఖ ప్రసవం కుర్యాత్ కాంతిం కుర్యాత్ ప్రయత్నతః ।
జపాతిషేత దానాని కాంతి మోక్షమం విశేషతః ॥ 5
- శ్లో॥ నవగ్రహ మఖం కుర్యాత్ తస్య దోషోప కాంతయే ।
ప్రథమం గోముఖాజ్ఞస్య తతః కాంతిం సమావరేత్ ॥ 6
- శ్లో॥ గృహస్య పూర్వ దిగ్భాగే గోమయేనాను లిప్నోత ।
అలంబ్యతే సుదేశేతు వ్రీహిరాశిం ప్రవల్పయేత్ ॥ 7
- శ్లో॥ పంచ ద్రోణ మితం దాన్యం తదర్థం తంతురేనచ ।
తదర్థంతు తిలైః కుర్యాత్ అన్యోన్యో పరి కల్పయేత్ ॥ 8
- శ్లో॥ ద్రవ్య త్రితయ రాశౌతు అష్ట పత్రం లిఖేద్భువః ।
పుణ్యాహంవాచ యిత్వాతు ఆదార్యం వృణుయాత్పురా ॥ 9
- శ్లో॥ పంచాంగం భూషణం దద్యాత్ పట్ట వస్త్రాంగుళీయకం ।
రాశౌ ప్రతిష్ఠితం కుంభం అవ్రణం సుమనోహరం ॥ 10
- శ్లో॥ తీర్థోదతేన సంగృహ్య సమృద్ధాషధి వల్లవం ।
సగవ్యం గంధ రత్నంచ పుష్ప ముగ్వేన వేష్టయేత్ ॥ 11
- శ్లో॥ తస్యో పరిస్య నేత్పాత్రం సూక్ష్మ వస్త్రేణ సంయుతం ।
ప్రతిమాం స్థాపయేద్ధీమాన్ సాధిపత్యధి దేవతాం ॥ 12
- శ్లో॥ చంద్రాదిత్యా కృతీ పార్శ్వే మధ్యే వై ధృతి మర్చయేత్ ।
వై ధృతిం తద్దేవతాం, రుద్రం - ఏవమేవ వ్యతీపాతే కాంతా సంక్ర
మణస్యచ ॥
- భానో రుత్తరతో రుద్రం అగ్నిం దక్షిణతో యజేత్ ॥ 13
- వై ధృతౌ మధ్యే రుద్రః - దక్షిణోత్తరయోః సూర్య చంద్రా -
సంక్రమ వ్యతీపాతయోర్మధ్యే సూర్యః - దక్షిణోత్తరయోః అగ్ని
సూర్యా విత్యర్థః ॥
- శ్లో॥ నిష్క మాత్రేణ వార్ధేన పాదేనాపి స్వశక్తితః ।
ప్రతిమాంకారయే ధీమాన్ తత్తల్లక్షణ లక్షితాం ॥ 14

తచ్చ దాన పరిభాషాయాం మయోక్తం ॥

- శ్లో॥ ప్రతిమా పూజ నాద్ధాయ వస్తు యుగ్మం నివేదయేత్ ।
అధి దైవంభవే త్సూర్యః చంద్రః ప్రత్యధి దైవతం ॥ 15
- శ్లో॥ తత్తద్వ్యాహృతి పూర్వేణ తత్తన్మంత్రేణ పూజయేత్ ।
త్ర్యంబకేన మంత్రేణ ప్రదాన ప్రతిమాం యజేత్ ॥ 16
- శ్లో॥ ఉత్సూర్య ఇతి మంత్రేణ సూర్యపూజాం సమాచరేత్ ।
అప్యాయన్వేతి మంత్రేణ సోమపూజాం సమాచరేత్ ॥ 17
- శ్లో॥ ఉపచారైః షోడశభిః యద్వా పంచోపచారకైః ।
అర్చితం గంధ పుష్పాద్యైః ఫల నైవేద్య మర్చయేత్ ॥ 18
- శ్లో॥ మృత్యుంజయేన మంత్రేణ ప్రతాన ప్రతిమాం స్పృశేత్ ।
అష్టోత్తర సహస్రంవా అష్టోత్తత శతంతువా ॥ 19
- శ్లో॥ అష్టావింశతి మంత్రైవం ప్రజప్యత్స్వ స్వశక్తితః ।
సర్వం సౌరం ప్రజప్యథ సోమార్థం సోమమంత్రతః ॥ 20
- శ్లో॥ అనోభద్రేతి సూక్తంచ భద్రా అగ్నేశ్చ సూక్తకం ।
జపేచ్చ పౌరుషం సూక్తం త్ర్యంబకం చ తతఃపరం ॥ 21
- శ్లో॥ కుంభం స్పృష్ట్యా చతుర్దిక్ష జపం కుర్యా స్తథర్విజః ।
కుంభస్య పశ్చిమేదేశే స్థండిలేగ్నిం ప్రకల్పయేత్ ॥ 22
- శ్లో॥ స్వగృహ్యోక్త విధానేన కారయే త్సంస్కృతానలం ।
త్ర్యంబకేన చ మంత్రేణ సమిదాజ్య చరూన్ హునేత్ ॥ 23
- శ్లో॥ అష్టోత్తర సహస్రంవా అష్టోత్తర శతంతువా ।
అష్టావింశతి హోమంవా కుర్యా త్స్వస్యశక్త్యనుసారతః ॥ 24
- శ్లో॥ మృత్యుంజయేన మంత్రేణ తిలహోమం సమాచరేత్ ।
తతః స్విష్టకృతం హుత్వా అభిషేకం చ కారయేత్ ॥ 25
- శ్లో॥ సముద్ర జ్యేష్ఠేతి మంత్రేణ అపోహిష్ఠేతి మంత్రకైః ।
అక్షిభ్యామితిసూక్తేన పావమానీభి రేవచ ॥ 26
- శ్లో॥ త్ర్యంబకేనహి ఉత్సూర్య అప్యాయన్వేతి మంత్రతః ।
సూరాస్త్యా మితి మంత్రేణ అభిషేకం సమాచరేత్ ॥ 27

- శ్లో॥ ఆచార్యం పూజయే తృచ్ఛాత్ వస్తు హేమాంగుళీయకైః ।
గోదానం వస్తుదానం చ హేమదానం విశేషతః ॥ 28
- శ్లో॥ తద్దోషశమనార్థాయ ఆచార్యాయ ప్రదాపయేత్ ।
ప్రచ్ఛాదన పటం చిద్యాత్ తతః శాంతిర్భవిష్యతి ॥ 29
- శ్లో॥ జాపతేభ్యో బ్రాహ్మణేభ్యో దక్షిణాశ్చ తోషణం ।
దీనాంధకృపణేభ్యశ్చ ప్రచిద్యా ద్ధూరిచిక్షణం ॥ 30
- శ్లో॥ బ్రాహ్మణాన్ శతసంఖ్యాకాన్ మృష్టాన్నై ద్దోషయేచ్ఛరాన్ ।
బంధుభి స్సహభుంజీత యథా విభవ సారతః ॥ 31
- శ్లో॥ ఏవం యఃకురుతే మర్త్యః నై వదుఃఖ మవాప్నుయీత్ ।
ఆయురారోగ్యమైశ్వర్యం మాతా పిత్రో శ్శిశోరపి ॥ 32
- శ్లో॥ సర్వదుఃఖ నివృత్తిశ్చ పుత్ర పౌత్ర ప్రవర్ధనం ।
సర్వాన్కామా నవాప్నోతి సుఖీభూత్వా చిరంవసేత్ ॥ 33
- ఇతి శాంతీయే వ్యతీపాతాది శాంతిః.

అథ ప్రయోగః :—

గోముఖ ప్రసవం కృత్వా, దేశకాలా సంకీర్త్య, అస్య శిశోః వై ధృతి జననసూచిత సర్వారిష్ట శాంతి ద్వారా శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం, వై ధృతి జనన శాంతిం కరిష్యే ఇతి సంకల్ప్య, - ఏవం వ్యతీపాత సంక్రాంత్యోః ఏక దినే తత్సత్వేతు తంత్రే జ్ఞై కై వ శాంతిః - అన్యత్పూర్వవత్ సంక్రాంతో దినే వై ధృతిసత్వే దేవతా భేదాచ్చాంతి ద్వయం పృథక్కార్యం తతో గణేశ పూజా పుణ్యాహవాచన నాందీ శ్రాద్ధాచార్య ర్త్విగ్వరణాని కుర్యాత్ ॥

తత్ర ఆచార్యో యదత్రేతి సర్వపాన్ వికీర్య, భూమిం ప్రోక్ష్య, పూర్వ స్థాం మహిద్యోరితి భూమిం స్పృష్ట్యా, తతః ఓషధయః నమితి పంచద్రోణ మితం తిల రాశిం కృత్వా, ఉపరి సమం కృత్వా, తత్ర పంచపల్లైః అష్టదశం కృత్వా, తత్రా కలశేష్యితి కుంభం ప్రతిష్ఠాప్య, ఇమంమే గంగేతి తీర్థ జలేనాపూర్య, తత్ర సప్త మృత్తికాః సర్వోషధీః - పంచ పల్లవ పంచ గవ్యాష్ట గంధ పంచ రత్నాని నిక్షిప్య, వస్తుయుగ్మేనావేష్ట్య, పూర్ణ పాత్రో పరి ష్రుత్యై వై ధృతి శాంతో ద్యాహృతి పూర్వం త్ర్యంబకం వసిష్ఠో దుద్రో

ఘట్టప్రతి మధ్యే రుద్రం. తద్దక్షిణే ఉత్పూర్వ ఇతి సూర్యం. తదుత్తరతః
అప్యాయస్వేతి సోమ మావాహయేత్ ॥

తతః పంచవా షోడశోపచారైః సంపూజ్య. రుద్ర ప్రతిమాం
స్పృశన్, మృత్యుం జయ మంత్ర అష్ట సహస్రం అష్టావింశతింవా జపేత్ -
తతః సూర్య ప్రతిమాం స్పృశన్, సర్వ సౌరాన్ జపేత్ ॥

యథా ఉదుత్యమితి త్రయోదశ సూక్తస్య కణ్వపుత్రః ప్రస్కత్వాన
వాద్యా గాయత్ర్యోం త్యాశ్చత స్రోనుష్టుభః - చిత్రం దేవానామితి షణ్ణా మాంగీ
రసః కుత్సత్రిష్టుప్ - ఇంద్ర మిత్రద్యయో రాచద్యో దీర్ఘ తపాత్రిష్టుప్ -
హగ్ంసః కుచిషదిక్యస్య గౌతమ పుత్రో వామదేవో జగతీ - యత్వా సూర్యే
త్యస్య త్రిష్టుప్ - యదద్య సూర్యే త్యేకస్య, ఉత్పూర్వ ఇతి తిస్మాణాం -
ఉద్వయంతాని సార్ధశ్చత స్మాణాం. ఉదుత్య దర్శితామితి తిస్మాణాం మైత్రా
వరుణ త్రిష్టుప్ అత్యా బృహతీశర్షః - శీర్ష ఇతి సతో బృహతీ - తచ్ఛ్రీ
రితి పుర ఉత్కృత్ ॥

బ్రహ్మహ మసీదిద్యయోర్జ మదగ్నిః పూర్వా బృహతీ ఉత్తరాసతో
బృహతీ - నమో మిత్రస్వేతి ద్వాదశ సూక్తస్య సూర్యోభి తపాః సూర్యో
జగతీ - సూర్యోదివ ఇతి పంచసూక్తస్య. సూర్య పుత్రశ్చక్షు ర్గాయత్రీ -
విభ్రాట్ బృహదితి చత స్మాణాం సూర్య పుత్రశ్చక్షు ర్విభ్రాట్ జగతీ -
విభ్రాజమిత్యస్య ప్రస్తార పంక్తిః - ఆయం గౌరిత్యస్య సార్పరాజ్ఞీ గాయత్రీ,
సర్వేషాం సూర్యో దేవతా - తతః సోమ ప్రతిమాం స్పృశన్ అప్యాయ
స్వేతి జపేత్ - వ్యతీపాత సంక్రమణ శాంతౌ పూర్వం సౌర జపః - తతః
మృత్యుంజయ జపః తత శ్చతుర్దిక్షు ఋత్విజః కుంభం స్పృష్ట్యా, అనో
భద్రా ఇతి సూక్తం - భద్రా అగ్నేరితి సూక్తం పురుష సూక్తం త్ర్యంబక
మంత్రంచ జపేయః - తతః అచార్యోగ్నిం గ్రహంశ్చ ప్రతిష్ఠాప్య అన్వా
దధ్యాత్ ॥

అత్రప్రధానం :—

రుద్రం అష్టసహస్రాష్ట శతాన్యతరసంఖ్యయా సమిదాజ్య చ రుద్ర
వ్యేణ, త్ర్యంబక మంత్రేణ, సూర్యం సోమంచ అష్టావింశతి సంఖ్యయా,

సమిదాజ్య చ రుద్రవ్యేణ, వ్యతీపాత సంక్రమణయోస్తు సూర్యం, రుద్ర
సంఖ్యయాగ్ని రుద్రౌచ, అనుష్టావింశతి సంఖ్యయా మృత్యుంజయం
త్ర్యంబక మంత్రేణ, తిలద్రవ్యేణ అష్టసహస్రాష్ట శతాష్టావింశతి సంఖ్య
యావా శేషేణ స్విష్టకృత మిత్యాది తతః ఉక్తహోమం కృత్వా, సర్వ
శాంతిసు తిలైః మృత్యుంజయ హోమంకృత్వా, బలిదానాంతే పూర్ణాహుతిం
కృత్వా, సముద్రజ్యేష్ఠా ఇతి సూక్తేన ఆపోహిష్మేతి చాక్షేభ్యామితి సూక్తేన
పావమానీభిః, రుద్ర సూర్యాగ్ని మంత్రైః, సురాన్వేత్యాది పౌరాణ మంత్రైః
చ అభిషించేయుః - తతో యజమానో రూపమిత్యాజ్య మవేక్ష్య, తత్సాత్రం
సదక్షిణం బ్రాహ్మణాయదత్వా, ఆచార్యాయ వత్ప్రద్యయంగాం హోమాంగు
ళీయకాది సువర్ణ ప్రచ్ఛాదన పటం దత్వా, ఋత్విగ్భృశ్చ దక్షిణాది దత్వా,
ఉత్తరపూజాం కృత్వా, విసృజ ఆచార్యహస్తే ప్రతిపాద్య అగ్నిం విసృజ్య,
శత బ్రాహ్మణాన్ ఋత్విజశ్చ తోజయేత్ ॥

ఇతి శ్రీ నారాయణభట్ట కృష్ణభట్టాత్మజ జమలాకరభట్ట కృతే
వ్యతీపాతాది శాంతి గ్రయోగః.

అథ గ్రహణ శాంతిః

శాంతిక :—

- శ్లో॥ గ్రహణే చంద్ర సూర్యస్య, ప్రసూతిర్యదిజాయతే ।
వ్యాధిపీడా తదా త్రీణాం ఆదౌతు ఋతుదర్శనాత్ ॥ 1
- శ్లో॥ ఇత్థం సంజాయతే యస్య తస్య మృత్యు ర్నసంశయః ।
వ్యాధిపీడా చ దారిద్ర్యం శాకశ్చ కలహోభవేత్ ॥ 2
- శ్లో॥ శాంతిం తేషాం ప్రవక్ష్యామి సరాణాం హితకామ్యయా ।
యస్మిన్పక్షే విశేషేణ గ్రహణం సంప్రజాయతే ॥ 3
- శ్లో॥ తదృశాధిపతేః రూపం సువర్ణేన చ కల్పయేత్ ।
సూర్యగ్రహే సూర్యరూపం హిరణ్యేన స్వశక్తితః ॥ 4
- శ్లో॥ చంద్రం చంద్రగ్రహేధీమాన్ రజతేన విశేషతః ।
రాహురూపం ప్రకుర్వీత నాగేనైవ వివక్షణః ॥ 5

నాగః—సీసః :—

- శ్లో॥ శుచాదేశే ప్రయత్నేన గోమయేన ప్రలేపయేత్ ।
తస్యోఽపరిన్యనేద్ధీమాన్ నవవత్త్రం సుశోభనం ॥ 6
- శ్లో॥ త్రయాణాం చైవ దేవానాం స్థాపనం తత్రకారయేత్ ।
శ్వేతవత్త్రం శ్వేతమాల్యం శ్వేత గంధానులేపనం ॥ 7
- శ్లో॥ సూర్యం సంపూజయేద్ధీమాన్ ఆకృష్టేనేతి మంత్రతః ।
చంద్ర గ్రహే తథా సమ్యక్ ఆప్యాయ స్వేతి మంత్రతః ॥ 8
- శ్లో॥ స్వర్చానోరితి మంత్రేణ రాహుం యత్నేన పూజయేత్ ।
ఏవం సంపూజనా ధీమాన్ సమిద్భిశ్చార్క సంభవైః ॥ 9
- శ్లో॥ చంద్ర గ్రహేతు పాలాశ సమిద్భి ర్జుహూయాన్నరః ।
దూర్వాభి ర్జుహూయాద్ధీమాన్ రాహోః సంప్రీణ నాయచ ॥ 10
- శ్లో॥ సమిద్భిః బ్రహ్మవృక్షస్య శేషాయ జుహూయాద్భుధః ।
అజ్యేన చరుణాచైవ తలైశ్చ జుహూయాత్తతః ॥ 11
- ॥ ఇదం సర్వేభ్యః ॥
- శ్లో॥ పంచగవ్యైః పంచరత్నైః పంచత్వక్పంచ పల్లవైః ।
జలై రోషధి కర్తృశ్చ సహితైః కలశోదకైః ॥ 12
- శ్లో॥ అభిషేకం ప్రకుర్వీత యజమానస్య యత్నతః ।
మంత్రైర్వారుణ సంభూతైః ఆపోహిష్ఠాదిభిః ప్రిభిః ॥ 13
- శ్లో॥ ఇమం మేగతు మంత్రేణ తత్త్వాయామీతి మంత్రతః ।
అభిషేకేతు నిర్మత్యై యజమానః సమాహితః ॥ 14
- శ్లో॥ ఆచార్యం పూజయేత్పశ్చాత్ సుశాంతో విజితేంద్రియః ।
తస్మాద్దద్యా త్రయత్నేన భక్త్యాప్రతి కృతిత్రయం ॥ 15
- శ్లో॥ గాంచైవ దక్షిణాం దద్యాత్ యజమానః సమాహితః ।
అనేన విధినాశాంతిం కృత్వా సమ్యగ్విశేషతః ॥ 16
- శ్లో॥ అకాల మృత్యుం శోకం చ వ్యాధిపీడాం నచాప్పుయాత్ ।
సౌఖ్యం సౌమనసం నిత్యం సౌభాగ్యం లభతే నరః ॥ 17

శ్లో॥ ఇత్థం గ్రహణ జాతానాం సర్వారిష్ట వినాశనం ।
కథితం భర్గవేణేదం శౌనకాయ మహాత్మనే ॥

18

ఇతి గ్రహణ ప్రసవశాంతిః.

అథ యమశ జననశాంతిః

భారతే వృద్ధ గర్భ్యః :—

శ్లో॥ త్రీయాగోర్పడబాయాశ్చ యమశంచైవ జాయతే ।
జానీయాద్య మతోభాతి మారుతీం శాంతి మాచరేత్ ॥ 1

శ్లో॥ కారయేల్ల క్ష హోమంచ బహుదానంచ కారయేత్ ।
భోజనం బ్రాహ్మణానాంచ దద్యాద్దాంచైవ దక్షిణాం ॥ 2

శ్లో॥ మహిషీయ మశోత్పత్తౌ అన్యాసాంచైవ జన్మని ।
దద్యాచ్చైవతుతా మైంద్రీం దేశాద్వా విప్రవాసయేత్ ॥ 3

॥ కాత్యాయన ॥

అథాతో యమశ జననే ప్రాయశ్చిత్తం వ్యాఖ్యాస్యామః ॥

శ్లో॥ ప్రాయశ్చిత్తం భవేత్ తస్యభార్యగౌః దాసీమహిషీ ।
బడబావా వికృతిం ప్రసవేత్ పూర్ణేద దశాహే ।
చతుర్థాం క్షీరపృక్షణాం కాషాయ ముపసంహరేత్ ॥ 4

స్లక్షవటౌ దుంబరాశ్వత్థ శమీ దేవదారు గౌరసర్వపాః తేషామహో
హిరణ్యం దూర్వాంకురైః సప్తల్లవైః అష్టైకలకాన్పూర్వః, సర్వాషధీభిః
దంపతీ స్నాపమిత్వా, అపోహిష్మేతి తిస్సభిః, కయానశ్చిత్ర ఇతిద్వాభ్యాం,
పంచద్రోణపంచ వారుణేనేద మాపః ప్రవహతే త్యపాద ద్యమితి స్నాప
యిత్వా, అలంకృత్య, తైఃదర్భేఘాప విశ్య, తత్ర మారుతం స్థాలీపాకం
శ్రవయిత్వా, ఆజ్యభాగా విష్ట్యా, ఆజ్యాహూతీర్జుహోతి ॥

పూర్వోక్తైః స్నపన మంత్రైః స్థాలీ పాకేన జుహోతి —

అగ్నయే స్వాహా, సోమాయ స్వాహా, పవమానాయ స్వాహా,
పావకాయ స్వాహా, మరుతే స్వాహా, మారుతాయ స్వాహా, మరుద్యుః
స్వాహా, యమాయ స్వాహా, అంతకాయ స్వాహా, మృత్యవే స్వాహా,
బ్రహ్మణే స్వాహా, అగ్నయే స్విష్టకృతే స్వాహా ॥

ఇత్యేత దేవ గృహాత్పాతే ఘడిలూకోగ్రుద్ధఃక పోతో గృహం
విశేత్, శ్యేనోవాస్తంభః, ప్రరోహే ద్వాల్మీకం మధుజాలంవా, భవేదుద
కుంభః, ప్రజ్వలతే ఆసన శయనయానభంగే, గృహంగోదికా కూర్మ
కృకలాఽశరీర సర్పైః ప్రవిష్టే, చత్రద్వజ వినాశే, సార్పే నైఋతే
గండయోగేషు అన్యేషు ఉత్పాతేషు, భూకంపోల్కా పాతాదిష్వేవమేవ
గృహశాంతిం చోక్త విధినా కృత్వా, ఆచార్యాయ వరందత్వా, బ్రాహ్మణాన్
భోజయిత్వా, స్వస్తి దాచవా దాశిషః ప్రతి గృహ్హీయాదితి ॥

తావద్బ్రహ్మపద కారికాయాం ॥

శ్లో॥ అథయస్య వదూర్గార్వా ప్రసవేద్య మశౌ తథా ।

సమరుద్యుశ్చరుం కుర్యాత్ పూర్ణాహుతి మధాపిచేతి ॥

బ్రహ్మణే, సోమాయ, అగ్నయే, మరుత్వతే, త్రయోదశక పాలం
పురోదాశం నిర్వపేత్ ॥ అహుతీర్వా జహుయా దిత్వక్తం ॥ అత్రాహి
తాగ్నేః శ్రోతేన మారుతం త్రయోదశక పాతేన నముచ్చీయతే ॥

ఇతి యమశ జనద శాంతిః.

అ థ త్రి క ప్ర స వ శాం తిః

శాంతి సర్వస్వే :—

శ్లో॥ త్రిసుతావా సుతాస్త్రినః జాతాయతి నృణాం తదా ।

మాతా పిత్రోః కులస్యాపి తదనిష్ఠం మహద్భవేత్ ॥

1

శ్లో॥ జాతన్యైకా దశాహేవా ద్వాదశాహే భుభే దినే ।

ఆదార్య ఋత్విజో వృత్వా గ్రహ యజ్ఞ పురస్సరం ॥

2

శ్లో॥ బ్రహ్మ విష్ణు మహేశేంద్ర ప్రతిమాః స్వర్ణతః క్రమాత్ ।

పూజయే ద్ధాన్యరాశిన్త కలశో పరిశక్తితః ॥

3

శ్లో॥ పంచమే కలశే రుద్రం పూజయే ద్రుద్ర సంఖ్యయా ।

రుద్ర సూక్తాని చత్వారి శాంతి సూక్తాని సర్వశః ॥

4

శ్లో॥ ఆచార్యోజు హుయాత్ తత్ర సమిదాజ్య తిలాంశ్చరుః ।

అష్టోత్తర సహస్రవా అష్టోత్తర శతఽనువా ॥

5

శ్లో॥ బ్రహ్మదిభ్యశ్చ దేవేభ్యః దిక్ష గ్రహ పురస్సరం ।
బ్రహ్మది మంత్రై రింద్రస్య యత ఇంద్ర భయామహే ॥ 6

శ్లో॥ తతస్విష్ట కృతం హుత్వా బలిం పూర్ణాహుతిం తతః ।
అభిషేకం కుటుంబస్య కృత్వాచార్యం ప్రపూజయేత్ ॥ 7

శ్లో॥ హిరణ్యం దేనుమేకాంచ ఋత్విజాం దక్షిణాం తతః ।
అజ్యస్యా వేక్షణం కృత్వా శాంతి పాఠంతు కారయేన్ ॥ 8

ఇతి త్రిక ప్రసవ శాంతిః.

అథ సదంత జనన శాంతిః

పాద్యే విష్ణుధర్మోత్తరేచ పుష్కరః :—

శ్లో॥ సదంత జన్మబాలానాం లక్షణం తన్నిబోధమే ।
ఉపరి ప్రథమం యస్య జాయంతే చ శిశోర్ద్విజాః ॥ 1

శ్లో॥ దంతైర్వా సహాయస్యస్యాత్ జన్మ భర్గవసత్తమ ।
ద్వితీయే చ తృతీయే చ చతుర్థే పంచమే తథా ॥ 2

శ్లో॥ యదాదంతాశ్చ జాయంతే మాసేచైవ మహద్భయం ।
జనన్యా జనకస్యాథ స్వదేహాత్మ నవేవవా ॥ 3

శ్లో॥ తత్ర శాంతిం ప్రవక్ష్యమి తాంమే నిగదతః శ్రుణు ।
గజపుష్ప శతం బాలిం నౌస్థంవా స్నాపయేద్ద్విజైః ॥ 4

శ్లో॥ తదభావేతు ధర్మజ్ఞ కాంచనేతు వరాసనే ।
సర్వాషటై స్సర్వగందైః బీజైః పుష్పపరైస్తథా ॥ 5

శ్లో॥ పంచగవ్యేన రనైశ్చ మృత్తికాభిశ్చ భర్గవ ।
(స్నాపయేదిత్యన్వయః)
స్థాలీపాకేన దాతారం పూజయేత్తదనంతరం ॥ 6

శ్లో॥ సప్తాహం చాత్రకర్తవ్యం తథా బ్రాహ్మణభోజనం ।
అష్టమేహ నివిప్రాణాం తథా దేయాత్ర దక్షిణా ॥ 7

శ్లో॥ కాంచనం రజతంగాశ్చ భువం వా ధనమేవచ ।
అద్భుత సాగరేతు సదంతోత్పత్తౌ పంచదశే శాంతిరుక్తీపాద్యే ॥ 8

- శ్లో॥ దంతజన్మని సామాన్యే శ్రుణుస్నాన మతః పరం ।
భద్రాసనే నివేశ్యైవం మూర్ధ్ని మూలపరే తథా ॥ 9
- శ్లో॥ సర్వాషధై సర్వబీజై సర్వగంధై స్తద్ధై వచః ।
స్నాపయే ద్భూజయేచ్ఛాత్ర వహ్ని హోమం సమీరణం ॥ 10
- శ్లో॥ పర్వతాంశ్చ తథా భ్యాతం దేవ దేవః చ కేశవం ।
ఏతేషా మేవ జుహూయాత్ హుతమగ్నో యథావిధి ॥ 11
- శ్లో॥ బ్రాహ్మణానాం చ దాతవ్యా యథాశక్త్యా చ దక్షిణా ॥
అద్భుత సాగరే బృహస్పతిః ॥ 12
- శ్లో॥ బాలానామష్టమేమాసి షష్ఠేమాసి తతః పునః ।
దంతాయస్య చ జాయంతే మాతావామ్రియతే పితా ॥ 13
- శ్లో॥ బాలకం పీడయేత్తత్ర స్వయమేవ మ్రియేతవా ।
దధి క్షీర ఘృతాక్తానాం అశ్వత్థ సమిధాం తతః ॥ 14
- శ్లో॥ హునేదష్టశతం ప్రాజ్ఞః సమంత్రేణతు మంత్రవిత్ ।
దేనుం చ దక్షిణాం దద్యా దతస్సంపద్యతే శుభః ॥ 15
- జ్యోతిర్నిబంధేతు - అష్టమమాసాదిషు శుభ ఇత్యుక్తం.
అష్టమాదిషు మానేషు దంతోత్థానం శుభ వహమితి.
ఇతి సదస్తజాత శాంతిః.

అథ ప్రసవవైకృతశాంతయః

విష్ణుధర్మోత్తరే మాత్యేచ :—

- శ్లో॥ అకాల ప్రసవాః నార్యాః కాలతీత ప్రజాస్తథా ।
వికృతప్రసవాశ్చైవ యుగ్మప్రసవనం తథా ॥ 1
- శ్లో॥ అమానుషా అముండాశ్చ అజాతవ్యం జనాస్తథా ।
హీనాంగా అధికాంగాశ్చ జాయంతేయది వాప్రియః ॥ 2
- శ్లో॥ పశవః పక్షిణశ్చైవ తద్ధై వ చ సరీసృపాః ।
వినాశం తస్య దేశస్య కులస్య చ వినిర్దిశేత్ ॥ 3

శ్లో॥ నిర్వాసయేత్తాన్ సృపతిః స్వవోష్ణాత్
ప్రియశ్చ పూజ్యశ్చ తతో ద్విజేంద్రః
చికిత్సకైః బ్రాహ్మణ తర్పణైశ్చ
తతోస్య కాంతిం సముపైతి పాపం ॥

4

ఉ శ నా : :—

శ్లో॥ మానుషీ జనయేద్యత్ర ద్విత్రిశీర్షాన్ తథా పశూన్ ।
షణ్మాసోత్థం భయం తీవ్రం జాయతే నాత్ర సంశయః ॥

5

వా రా హే పి చ :—

శ్లో॥ అమానుషా న్మానుషీచ తథాచై వాప్య మానుషీ ।
ప్రసూయంతే ప్రజానీయాత్ పరచక్రాగమో భవేత్ ॥

6

శ్లో॥ నారీఖరవృషోష్ట్రాశ్చ శునః సూకర గర్భభాన్ ।
రక్షసాంశ్చ పిశాచాంశ్చ యదాప్యేకం ప్రజాయతే ॥

7

శ్లో॥ చతుర్విధం భయం ఘోరం షిషమేవ ప్రవర్తతే ॥
భారత మయూర వృద్ధ గార్గ్యః —

8

శ్లో॥ యత్రగర్భ విపర్యాసః మానుషాణాం గ వామపి ।
అద్భుతాని ప్రసూయంతే తస్యదేశస్య విప్లవః ॥

9

శ్లో॥ అత్రాపి కాంతిః సహసాకార్యా పంచదశైర్భుధైః ।
మానుషా మానుషాణాంచ గో జాశ్వ మృగపక్షిణాం ॥

10

శ్లో॥ జాయంతే జాతిభేదాశ్చ సదంతా వికృతాస్తథా ।
బహుశీర్షా అశీర్షావ బహుకర్ణా అకర్ణకాః ॥

11

శ్లో॥ ఏకశృంగా ద్విత్రిశృంగాః తథై వత్రి చతుర్భుజాః ।
దీర్ఘకర్ణా మహాకర్ణాః గజకర్ణాశ్చ మానవాః ॥

12

శ్లో॥ మానవాశ్వాపదా వ్యాఘ్రాః మార్జారాస్తను ధారికాః ।
జాయంతే పరుషా యత్ర తత్ర సంగ్రామ మాదిశేత్ ॥

13

శ్లో॥ రాజ్యశ్రియః తతోనాశః ధనస్య చ కులస్యచ ।
యవకాయత్ర జాయంతే నారేణాం గజవాజినాం ॥

14

- శ్లో॥ బ్రహ్మకాంతిం తతః కుర్యాత్ యస్మాద్భ్రహ్మ ప్రకాంతిదః ।
అష్టోత్తర సహస్రాణి చతుష్టై జహాయాద్భుతం ॥ 15
- శ్లో॥ సమిధస్తు పలాశానాం తర్పయే త్పూర్వవత్ ద్విజాన్ ।
దాసీదాస సమాయుక్తః గోదాన్య పరి సంయుతం ॥ 16
- శ్లో॥ కాంచనం వృషభం వత్సం దద్యా ద్విప్రాయ దక్షిణాం ।
అశిరాజాయతే జన్తుః తథా ద్విత్రివిరాస్తథా ॥ 17
- శ్లో॥ సూర్యాద్భుతం విజానీయాత్ పూజయిత్వా దివాకరం ।
దద్యాజ్య మథ సంయుక్తాః సమిధ స్త్వర్క సంభవాః ॥ 18
- (యద్వాజనః ప్రసృతిభిః జహాయాద్భుత మేవచ)
- శ్లో॥ ధేనుం సువర్ణం వత్సంచ దద్యాద్ధోమేచ దక్షిణాం ।
సర్వదోషాః వినశ్యంతి తతః సంపద్యతే శుభం ॥ 19
- శ్లో॥ మృగం సంజనయతే సర్పం మందూకాశ్చాథ మానుషాన్ ।
బృహసవిత్యద్భుత మిదం తద్వారేతం ప్రపూజయేత్ ॥ 20
- శ్లో॥ జాదుంబరస్య సమిధః దధి సర్పిస మన్వితాః ।
దోషోపశమనార్థాయ జహాయాన్నియమే స్థితః ॥ 21
- శ్లో॥ వత్సం సువర్ణం ధేనుంచ దద్యాద్విప్రాయ దక్షిణాం ।
త్రీగర్భ పాతో యషశ్చో ప్రసూయస్తేథవా త్రియః ॥ 22
- శ్లో॥ సదన్తశ్చైవ జాయంతే జాతమాత్రాహ సన్తివా ।
బుధాద్భుతం విజానీయాత్ తద్వారేతం ప్రపూజయేత్ ॥ 23
- శ్లో॥ వత్సంగాంచ సువర్ణంచ దద్యా ద్విప్రాయ దక్షిణాం ॥ 24
- ఇత్యద్భుత కాంతయః

అథ సుఖ ప్రసవోపాయః

మదనరత్నై నారాయణభట్టికాయాంకరకీభూత గోమూర్ధా సూతికా భవనేయది

శ్లో॥ తత్కారేని హితోవాయు సుఖ ప్రసవ కారకః ॥ 1

అస్థిమాత్రా వశిష్ట గోమస్తక ఇత్యర్థః :—

శ్లో॥ ఉపోదక్యాస్తు మూలాని తైరి యుక్తాని కారయేత్ ।
యోనౌ ప్రలేపో దాతవ్యః సుఖం నారీ ప్రసూయతే ॥ 2

శ్లో॥ వంశ నింబయో స్త్వక్ తుళసీ మూలం కపిత్థ పత్రంచ ।
కరవీర వీజమేతత్ విష్ణ్వా క్షిరేణ మాహిషేణవై । 3

శ్లో॥ సమతోలితం సత్తై లం యోనిం లిప్త్వా చ తేనాపి ।
మృత గర్భం నిస్సారయతికి మత్ర చిత్రం సుఖ ప్రసవే ॥ 4

ఇతి సుఖ ప్రసవోపాయః

అ థ బాల రక్ష

శ్లో॥ ప్రథమేహాని గృహ్ణాతి బాలకం గంధినీ గృహీ ।
గాత్రోద్యేరో నిరాహారః లాలాగ్రీవా వివర్తనం ॥ 1

శ్లో॥ విశేధే ధాతకీలోద్ర మంజిష్ఠా తాళ చందనైః ।
ధూపమే న్యహిషాక్షేణ తతో ముంచతి సాగ్రహీ ॥ 2

బలిస్త తైవ —

శ్లో॥ మత్స్యమాంస సూరాభక్ష్య గంధా సృగ్దూప దీపకైః । 3

మంత్రస్తు ప్రయోగసారే —

ఓం నమశ్చాముండే భగవతి విద్యుజ్జిహ్వే స్వాహా, అపసర బందుష్ట
గ్రహ హలం తవ్యథా గచ్ఛంతు యతోన్యతః స్థానే రుద్ర అజ్ఞాపయతి
స్వాహా, విద్యుజ్జిహ్వే హం హిం హం హం ముంచ ముంచ స్వాహా ॥
బాలగ్రహణాం విధేయేం శస్త్రో బలి నివేదనే ॥

నారాయణీయే అస్య మంత్రః ॥

(చాముండేయవశ్చ కంపియే) ఓం భగవతి - హి - ౨ - హం - ౨ -
రక్షం కురు - బలిం గృహణ - ౨ - ఫట్ తలేతి ॥

శ్లో॥ బాల గృహీషు సర్వత్ర బలి మంత్ర స్త్వయం స్మృతః ।
ప్రయోగసారే —

కదంబశ్చకరం జశ్చ విభీతో నింబ ఏవచ ॥ 4

శ్లో॥ అశ్వత్థో దుంబరాచై వ శ్లేష్మాతక వటౌ తథా ।
మాతృ వృక్షః క్రమేణోత్తాః పూర్వాదీకాం తదిగ్గతాః ॥ 5

- శ్లో॥ ప్రతిస్థళం ప్రత్యుదకం ప్రతి వృక్ష మథాపివా ।
యత్రవారేచ యే తత్ర మాతృణాం బలి మాహరేత్ ॥ 6
- శ్లో॥ కృత్వా వినాజనాంతం బలిమితి విధివత్ బాలమాహూయ తత్ర ।
సంస్పృశ్యాద్భిః సమంత్రం శిరసి సకుసుమై రక్షతై ర్భ్రామయిత్వా ॥ 7
- శ్లో॥ షిప్యాగ్రే దేవతాయాః విధివదు పహితై స్తత్రగీతై స్సుమంత్రైః ।
కుర్యాద్రక్షం సమక్షే క్షణమివ విలయం యాతి దుష్ట గ్రహా ర్తీః ॥ 8
- నిరాజన మంత్రస్తు —
- శ్లో॥ బ్రహ్మ విష్ణుశ్చ రుద్రశ్చ స్కందో వై శ్రవణ స్తథా ।
రక్షంతు త్వరితం బాలం ముంచ ముంచ కుమారకం ॥ 9
- శ్లో॥ స్తుత్వాతి రక్ష విధౌ పాదాంతం శిరసః స్పృశేదమునా మంత్రేణ
దేహం శిశోః ॥
- మదనరత్నే రావణ సూనుకృతే కామార తంత్రే —
- సంభేదకూలద్వయ మృత్తికాభ్యాం మూర్తిం విధాయైకకరప్రమాణం ॥ 10
- శ్లో॥ త్రిలోచనాం కూలక పాల పాణిం జటాధరాం రుద్ర తనుం దదానాం ।
భుజంగ భూషాం భసితోజ్వలాంగీ మంగీకృతా శేషలాలామలీలాం ॥ 11
- శ్లో॥ అత్రమూర్తౌ సమావాహ్య రుద్రం సర్వగ్రహాధిపం ।
స్కందాది పూతనాయుక్తం పూజయేచ్ఛం దనాదిభిః ॥ 12
- శ్లో॥ విరచ్య తండులై కూర్చే చతురస్త్రాంతర ద్వయం ।
యత్ర సంస్థాప్య పూర్వాస్యాం తాంత దర్శావిధించరేత్ ॥ 13
- శ్లో॥ తత్తస్మంత్రైర్వి చిత్రైశ్చ నానోప కరణా త్తతః ।
సోపస్కారాంతతస్తాంతు నిక్షిపేచ్ఛ చతుష్పదే ॥ 14
- శ్లో॥ కార్పాసాస్థి మయూర పింఛ బృహతీ నింబాన్ర పిండితకం ।
కుల్యం విట్పుశజం వచా భుజగత్వక్రేశాహి విర్మోకకైః ॥ 15
- శ్లో॥ నాగేంద్ర ద్విజహింగు భృంగు మరిచై స్తుల్యైశ్చ దూపః కృతః ।
స్కందోస్మాంస్తు పికాచ రాక్షస సురశ్వాస జ్వరఘ్నః స్మృతః ॥ 16
- (తత్రైవ)

- శ్లో॥ ద్వితీయే దివనే మాసి హయనే వాసునందవే ।
గృహ్ణతి పూతనా బాలం యోగినీ స్వస్తి నా పివా ॥ 17
- శ్లో॥ తతో ధవేజ్జ్వరః పూర్వం సంకోచో హస్తపాదయోః ।
దంతాన్ ప్రభాదత్యనిశం విమీలయతి చక్షుః ॥ 18
- శ్లో॥ అహారం చ సగృహ్ణతి దివారాత్రం చ రోదితి ।
అక్షిరోగశ్చర్మనం చ ధవేద్భీతిః పునః పునః ॥ 19
- శ్లో॥ తృళత్వం చ ప్రజామేత ఇత్యేత చ్చికులక్షణం ।
తండుల ప్రస్థపిష్టేన వినిర్మాయాథ పుత్రికాం ॥ 20
- శ్లో॥ త్రయోదశ ధ్వజాదీపాః స్వస్తికాయై బలోదవః ।
ప్రస్థప్రమాణపిష్టేన సిద్ధాపూజాశ్చ మత్స్యకాః ॥ 21
- శ్లో॥ మాంసం చేత్యేతదభిలం పశ్చిమాయాం దిశి షిపేత్ ।
పశ్చిమాయాం చ సంధ్యాయాం పీతద్దద్యాద్ధి నత్రయం ॥ 22
- శ్లో॥ తృతీయే దివనే మానే వర్షేవా పూతనాభిదా ।
గృహ్ణీయా ద్యోగినీబాలం తస్య పూర్వం జ్వరోధవేత్ ॥ 23
- శ్లో॥ ప్రస్థప్రమాణ పిష్టేన పుత్రికాం కారయేత్తతః ।
రక్తోదసం ధ్వజోరక్తః స్వస్తికో రక్తవీవచ ॥ 24
- శ్లో॥ రక్తపుష్పం రక్తగంధః తథా రక్తాసులేపనః ।
పశ్చిమాయాంతు సంధ్యాయాం ఉదీచ్యాం నిషిపేద్బలిం ॥ 25
- శ్లో॥ చతుర్థేహని మానేతు వర్షేగృహ్ణతి బాలకం ।
తుషమండనికానామ పూతనావాథ యోగినీ ॥ 26
- శ్లో॥ భీషణాఖ్యః తత స్తస్య జాయతే ప్రథమం జ్వరః ।
గాత్రభంగశ్చరు జ్ఞాధర్మో వై వర్జ్యం చాక్షిమీలనం ॥ 27
- శ్లో॥ వైకథ్యంశ్వా మఠాశ్వాసః కంపోఽరు చిరితీఁగితం ।
శిలపిష్టమయైః కృత్వా పుత్రికాం దిల్వకఁటకైః ॥ 28
- శ్లో॥ అష్టాగం రచయేత్పుష్పం శుద్ధం శుద్ధ ధ్వజోర్జునః ।
స్వస్తికోర్ధ్వం ప్రస్థసిద్ధ భక్తందావద పూపకాః ॥ 29

శ్లో॥ త్రిసంధ్యం పశ్చిమాయాం బలిందద్యా త్ప్రియత్నతః ।

గోశృంగం సర్పనిర్మోకో లకునం నిబంధితకం ॥

50

మనుష్యకేశ మార్జారలో మాన్యజం పుతం తథా ॥ ఏతైశ్చ
దూపయేదేక నిశిసంధ్యా త్రయోపిచ । పంచమే దివనే మానే వర్షేవా
పూతనా శిశుం ॥ బికారికాఖ్యా గృహ్ణీయా త్ప్రిథమం జాయతే జ్వరః ।
హిక్మాశ్వాసశ్చ మూలంచ గాత్రభం గోఽరుచిస్తథా ॥ తండుల ప్రస్థ
పిష్టేన నిర్మాయాథకు పుత్రికాం కుక్లోధనం ధ్వజాః పంచస్వస్తికాః పంచ
స్వస్తికాః పంచచోజ్వలాః ॥ పంచదీపాశ్చ కుక్లాని కుసుమానిచ చందనం ।
అపరాహ్ణే వృక్షమూలే పశ్చిమాయాం దిశిషిషేత్ ॥ పంచఘాదిషు చతుర్థ
దినోక్తో దూపోపితి మదనరత్నే ॥ షష్ఠేహని తథా మానే హయనేవాపి
బాలకే । పూతనా శకునికానామా గృహ్ణీయా త్తదనంతరం ॥ జ్వర ఉద్వేజనం
గాత్రే శోషః శ్వాసారుచి తథా । కారశ్చ హస్తపాదాక్షి సంకోచశ్చేతి
లక్షణం ॥ తండుల ప్రస్థపిష్టేన విర్నిమాయాథ పుత్రికాం । కృష్ణోదనం
ధ్వజా పంచకృష్ణ స్వస్తికపంచకం ॥ కృష్ణమేవాథ మత్యుశ్చ పాయసం
గుగ్గమేవచ । మాషంచా పూపకాన్వర్థ ప్రస్థపిష్ట వినిర్మితాః ॥ అపరాహ్ణే
పశ్చిమాయాం నిషిషేత్పుత్రికాబలిం । పుత్రికాం పూర్వవత్కుత్వా పలలం
కులసాచితం ॥ మత్యుః పర్పటికాశ్చైవ రక్తం చ ప్రస్థసమితం ।
ఉదీచ్యాం పూర్వసంధ్యాయాం బలిర్దేయః ప్రశాంతయే ॥ సప్తమే దివనే
మానే వర్షే వాకుష్కరేవతీ । గృహ్ణాతి పూతనాబాలం తతఃస్యా త్ప్రిథమం
జ్వరః ॥ గాత్రంభోథ ఏద్వేష ఆహరే కంపరోదనే । ప్రస్థసం మితపిష్టేన
సమ్యక్కుత్వాథ పుత్రికాం ॥ సప్తధ్వజా సప్తదీపాః స్వస్తికాః సప్తవై
తథా । పుష్పాణి మత్యుం మాంసం చ తక్తంచేత్కుదగాహరేత్ ॥ అష్టమే
దివనే వర్షే మానేవాఽక్రమతే శిశుం । బికారికా నామదేయా పూతనాన్య
తతో జ్వరః ॥ గాత్రభేదో రుచిశ్చైవ రోదనం నేత్రమీలనం । జిహ్వాశోష
శిరస్సోటావా హరేద్వేష ఏవచ ॥ తండులప్రస్థపిష్టేన పుత్తలింకారయే
త్తతః । పాయసం మదుసర్పిశ్చ క్షీరంలాజాశ్చ శఘ్నరీః ॥ గుగ్గుళం

మేష మాంసంచ తథా పర్పటికా అపి । ధ్వజాదీపాశ్చ చత్వారో గంధా
నానావిదా అపి ॥ సుమనాంసిత రక్తానీ త్యేవమత్రో దితో ఐలిః । అముం
సమాహరేత్పుర్వ సంధ్యాయాం చక్షిణాదిశి ॥ కృష్ణాష్టమ్యాం వక్ష్యమాణ
మంత్రేణానేన సంయతః । నవమే దినే మానే హాయనేనాపి బాలకం ॥
గృహ్లాతి నందనానామ్ని పూతనా తదనంతరం । జ్వరశ్చర్మిన్మిత్రాజ్ఞానం
కాసశ్వాసశ్చ తృష్ణతా ॥ గాత్రభంగశ్చ కూలంచ చిహ్నవ్యేతాని బాలకే ।
ప్రస్థమాత్రేణ పిష్టేన వినిర్మాయచ పుత్రికాం ॥ ఓవనం మత్స్య మాంసంచ
పర్పటిచేక్షి మూలకం । నిక్షిపే త్పుర్వసంధ్యాయా ముత్తరిస్యాం ఐలిం
దిశి ॥ తత్ర మంత్రః ॥ ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ హుం పట్
స్వాహా । దశమే దివనే మానే హాయనే వాథనాలకం ॥ పూతనా రేవతీ
నామ్ని గృహ్లాయా ద్బాలకం తతః । జ్వరశ్చర్మిః శ్వాసకాసా కూలం చేత్యే
తదీరితం ॥ ప్రస్థప్రమాణపిష్టేన పుత్రికాం తత్ర కల్పయేత్ । అష్టాంగం
ఖిలయే తత్ర తిల్యవృక్షస్య కంటకైః ॥ గుడోదనం చ సర్పిశ్చ ధ్వజానాం
పంచవింశతిః । స్వస్తికానాం ప్రదీపానాం పంచవింశతి రేవచ ॥ చత్వారి
రక్తపుష్పాణిత్యే తద్దక్షిణ దిగ్గతః । సంధ్యాత్రయే వక్ష్యమాణ మంత్రేణాన
విక్షిపేత్ ॥ ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ హుం హుం హుం పట్
స్వాహా । ఏకాదశే దినే మానే హాయనే పూతనార్చికా । గృహ్లాతి బాలకం
పశ్చాజ్వర వ్రత్య ప్రణయతే । అన్నద్వేషో ముఖేషో గాత్రభంగశ్చ
రోదనం ॥ ఊర్ధ్వదృష్టిరపీత్యే తల్లక్షణం తద్గృహాది శోః ॥ పుత్రికామాష
పిష్టేన రజితా శుక్ల మోదనం । పుష్పాణ్యపిచ శుక్లాని ధ్వజానాం పంచ
వింశతిః ॥ స్వస్తికానాం ప్రదీపానాం పంచవింశతి రేవచ । ఏతత్సర్వం
యథాకాయాం సంధ్యాయాం ప్రాతరాహరేత్ ॥ ఓం నమో భగవతే వజ్ర
హస్తాయ ఓం పట్ స్వాహా ॥ ద్వాదశే దివనే మానే వర్షేవా పూతనాశుం
రోదనం సర్వదా దంతభాదనం రక్తనేత్రతా ॥ రోమాంచ స్నావణిత్యే
తదఖిలం తస్య లక్షణం । తందుల ప్రస్థపిష్టేన కృత్వా తత్రాచపుత్రికాం ॥
త్రయోదశ స్వస్తికాశ్చ ధ్వజాదీపాశ్చయోదశ । అపూసా మర్మియ మాంసంచ

తథా పర్వటికాఅపి । ఏతత్సర్వం దక్షిణస్యాం దిశి మంత్రేణ నిక్షిపేత్ ॥
ఓం నమో నారాయణాయ హన దుష్టసత్వాన్ హం పట్ స్వాహా ॥ మదన
రత్నే ప్రయోగసారే । వర్షే త్రయోదశే బాలగ్రహ గృహ్హతి యక్షిణీ ॥

తచ్చేష్టా కిలజప్తేంద్రాక్షిం హృచ్చూల జ్వరరోదన హసనం ।
శాశ్వదన సురామాంస మత్స్య కల్మాష పాయసైః ॥ దద్యాత్స కృసరం
కూర్పే మధ్యాహ్నే త్రిదినం బలిం । పితృర్నిస్తతో ముంచతి సాగ్రహీ ॥
వర్షే చతుర్దశే బాలం స్వచ్ఛందా నామతో గృహీ । గృహ్హతిచేష్టా తత్రస్యా
చోణిత స్రవణం తథా ॥ కూలంచ నాభిదేశస్యా త్తస్య నాస్తి ప్రతిక్రియా ।
దుష్టగ్రహ శాస్త్రావస్య పూర్వోక్తమేవ నిదాన మిత్యుక్తం ॥ వర్షే పంచ
దశే బాలం గ్రహీ గృహ్హతి వారుణీ । తత్రేదం చేష్టితం తంద్రా జ్వరో
నిద్రా విహీనతా ॥ కుల్మాష కృసరా పూప హోళికా పాయసాసవైః ॥
సపూగకై ర్పలిందద్యా త్త్రిరాత్రంచాపి దూపయేత్ । చందనేనాజ్య సంయుక్తం
తతో ముంచతి సాగ్రహీ ॥ షోడశే వత్సరే బాలంగ్రహీ గృహ్హతి దుర్జయా ।
తచ్చేష్టా హసనం కోపోయా స్యామీతి వచో ముహూః ॥ కుల్మాష కృసరా
పూపతిల విష్టాన్న పల్లకైః ॥ దద్వా సహబలింద ద్యాత్వా చ్యాందీశి దిన
త్రయం ॥ వర్షే సప్తదశే బాలం గ్రహీ గృహ్హతి బాలకం । కాస శ్వాసౌచ
విణ్ణేయా నాస్తి తత్ర ప్రతిక్రియా ॥ సంవత్సర గ్రహాద్యేతే కుమారీ పద
పూర్వకాః । అత్రా పశిష్టం సమానం ॥

ఇతి శ్రీ కమలాకర బట్టకృతే కాంతిరత్నే మదనరత్నోక్తా
బాల గ్రహ కాంతిః ॥

అ థ పూ త నా వి ధా నం

తత్రబుద్ధి జాతకేస్కాందే । సూర్యం ప్రతిస్కంచ ఉవాచ :—

యేనకర్మ విపాకేన శిశూనాం జాయతే గ్రహాః ॥ తత్సర్వం కథ
యిష్యామి పృచ్ఛ తస్తే దివాకర । లంకాయాం రావణోనామ పౌలస్త్యో
రాక్షసేశ్వరః । స్వసారస్తస్య వీరస్య ద్వాదశా సన్మహాభయాః । తాభిః

కృతంబో మోరం సర్వలోక భయప్రదం । పీడితం తాభిరభిలం జగత్తీ
వ్రతబో బిలాత్ ॥ రుద్ర ఆరాధితస్తాభిస్తపసాతీ వ్రతేజసా । ప్రసన్నో
భూత్తదా దేవస్తాభ్య ఏవం వరందదౌ ॥

రుద్ర ఉవాచ :—

వరదోహం వరాధ్వాభ్యో యుష్మభ్యం రజనీచరాః । తాభిర్వృతంతదా
భ్యం బాలానాం దేహ సందవం ॥ వసాన్సృజ్జ్ఞాన్స మేధోస్థి మజ్జా శుక్రా
త్మకంరవే । దేహి దేహిన్య సర్వం భోజీవతో నోవ శంకయ ॥ తచ్చుత్త్వా
వచనం తాసాంచుకోప పరమేశ్వరః ॥ బ్రహ్మవంశ సముద్భూతాస్తపో
వృత్తి పరాయణాః । తత్కథం బాలభూతేవశ్చేతనః పరివర్తనం ॥ సర్వ
లోక మతం దేయం ప్రార్థి తంతుమనీషిభిః ॥ రాక్షస్య ఊచుః ॥ యది
ప్రసన్నో భగవన్ దదాన్య స్మత్ప్రియం శివ । సర్వేషామేవ బాలానాం
మేదసా తృప్తిరేవనః ॥

రుద్ర ఉవాచ :—

యాస్త్రీ నిశాముఖే శ్నాతి బాల స్పృశతి భుంజతి । ప్రసూతి సమయే
భ్యంగం నకరోతి ప్రమాదతః ॥ నగ్నా నిద్రాతి రాత్రౌవా నిష్పన్న
సురతాసతీ । తస్య బాలం దినే మానే వర్షేపిచ విశేషతః ॥ ఆద్యేతు దివసే
మానే వర్షేచాపి విమోచని । గృహ్లాతు మత్ప్రసాదేన జ్వరాద్యైర్వేదనో
చ్ఛయైః ॥ ద్వితీయో మోహినీనామ సునందా తృతీయకే । చతుర్థే పూతనా
నామ పంచమ్యేహ్యో సురీతథా ॥ షష్ఠేతు రేవతీదేవీ బాలం గృహ్లాతు
సత్వరం । సప్తమే శకునిర్నామ తృష్టమేతు పిశాచికా ॥ నవమే పాశినీదేవీ
శిశుం గృహ్లాతు సత్వరం । మహామారీతు దశమే కాళికాతు తతః పరం ॥
ద్వాదశే భాగినీదేవీ పీడాకరణ తత్పరా । యూయమేవ కురుధ్వంభోః పీడాం
బాలిక విగ్రహే ॥ ఆత్మనో దివసే మానే వర్షేచాపి పృథక్ పృథక్ ।
నిమిత్తే సతి రాక్షస్య శ్శిశావేవ కదాచన । యుష్మభ్యం బలిదానం యోవి
దధత్యభిలం పరం । గృహీత మపి బాలంతం సంతుష్టాః పరిముంచత ॥
ఇతిలబ్ధ వరాస్సర్వాన్ః పీడయంతి శిశూన్హితాః ॥ దిన మాసాబ్దిమానేన

నాత్రకార్యా విచారణా ॥ ప్రథమే దివసే మాసే వర్షేదేవీ విమోచనీ ।
 తస్యాస్తు జాయతేపీడా శిశూనాం తీవ్రవేదనా । జ్వరస్తు ప్రథమస్తాపం
 నేత్రరోగ స్తతః పరం ॥ నగృహ్లాతి స్తనండింభో వాఙ్తిరాత్యంకి భవేత్ ।
 ముష్టిం బద్నామివేగేన దంతా న్దంతైర్దశత్యలం ॥ ఇత్థం ప్రజాయతే పీడా
 విమోచిన్యా దివాకర ॥ తస్యాః పూజాం ప్రవక్ష్యమి బాలానాం శాంతికా
 రిణీం । కరవీరం రక్తపుష్పం చందనం రక్తవస్త్రకం ॥ ధూపస్తు శివ
 నిర్మాల్యం సాజ్యం బిల్వదళం స్మృతం । దీపాస్తు పంచవిజ్ఞేయా స్తథా
 పంచైవ పోశికాః ॥ ముష్టికా పంచవిజ్ఞేయాః ధ్వజాః పంచసుపీతకాః ।
 తాంబూలం పటకాః పంచపూగీ ఫలసమన్వితాః ॥ రక్తతండుల భక్తస్తు
 ప్రోక్తస్సాజ్య గుడస్తథా । శరావే నూతనేప్రాజ్ఞ విధేయం సర్వమేవతత్ ॥
 తతస్తు పుత్తళీం కుర్యాన్నద్యా ఉభయతోమృదా ॥ విదధ్యా తత్రవై ధీమాన్
 పీతవస్త్ర సమావృతాం । పీతసూత్రో పలీతాంతాం పూజయే దృక్తిమాన్నరః ॥
 పూర్వోక్తై రేవసంభారై గంధపుష్పాదిభి ర్బుధః । వక్ష్యమాణేన మంత్రేణ
 పార్థయేత్తాం సమాహితః ॥ తత్ర మంత్రః ॥ ఓం నమో భక్తవత్సలే
 విమోచనీ స్వాహా । ఏవం మంత్రం సముచ్చార్య సర్వాన్ పూజాం ప్రక
 ల్పయేత్ ॥ ఏకస్మిన్స రావే పుత్తలీం నిదాయ గంధాది తాంబూలాం తోప
 చారాన్విదాయ పంచ పల్లవా నేకీకృత్య బాలకాంగేభ్యః సముత్తర్య
 సోదకాన్ ॥ తతః పునర్నీరాజనం విదాయ తత్సర్వం రాత్రౌ మంత్రము
 చ్చార యన్నయేత్ । తేచపల్లవాః । జంబ్వా మ్రోదుంబరోశ్వత్థ వటానాం
 పల్లవాస్తథా ॥ సర్వాంగేభ్యః సముత్తీర్య పీడా బాలస్య సంప్రజేత్ । ఇదం
 నద్యాం చతుష్పథేవా నిక్షిపేదితి శిష్టాః ॥ ఇత్థం రాత్రిత్రయేకుర్యా ద్విదానం
 సుసమాహితః ॥ గ్రామాదు త్తరతోనిత్యం పూర్వరాత్రే విచక్షణః ॥ తస్మిన్
 స్థానే జపేన్మంత్రం బాలానాం శాంతిహేతవే । ఏవం ప్రశాంతి మాయాతి
 శిశుపీడా నసంశయ ఇతి ॥ లుబ్ధజాతకే స్కాందోక్తం ప్రథమీదివస
 మాసాద్దే పీడా శమనవిదానం ॥

స్కంద ఉవాచ :—

ద్వితీయే దివసే మాసే వర్షేచై వ దివాకర । మోహినీనామ దేవ్యత్ర
కురుతే పీడనం శిశోః ॥ జ్వరం నేత్రరుజం కానం శ్వాసంచై వ విశేషతః ।
చర్దనం స్తస్య విద్వేషం జనయత్యనిశం శిశోః ॥ తత్ర శాంతి విదానంచ
ప్రవక్ష్యేమి సమానతః ॥ మాలతీ కుసుమైః పూజాం చందనం మలయో
ద్భవం । కుంకుమం కేసరం దివ్యం కిర్పూరం సవిలేపనం ॥ దివ్యాభక్తి
సదాచారః దశాంగం ధూపకం తథా । నైవేద్యం పూర్వవద్దేయం తథా
స్యాత్పూర్వవత్క్రియా ॥ పూర్వవత్పుత్తరీం కృత్వా శరావే సన్ని
వేశయేత్ । వక్ష్యమాణేన మంత్రేణ కుర్యాత్పూర్వమతంద్రితః ॥ తత్ర
మంత్రః ॥ సర్వేశ్వరీ సర్వజనా ప్రియంకరి త్రాహి త్రాహి జగత్పూర్వం
ఓం నమో భగవతి స్వాహా ॥ ఇత్యనేనై వ మంత్రేణ సత్త్వం కృత్వా
విదానకం ॥ రాత్రిత్రయే విదాతవ్యం పశ్చిమే గ్రామతోబహిః । ప్రథమే
యామినీయామేకృతం తవతి సౌఖ్యదం ॥ ఇతి ద్వితీయదివస పీడా శమన
విదానసం ॥

స్కంద ఉవాచ :—

తృతీయే దివసే మాసే వర్షే శృణువిధిం రవే ॥ సునందనామ
దేవ్యత్ర బాలానాం భయదాభవేత్ । అవస్థాం కురుతే మోరాం సునందాచై వ
బామినీ ॥ పూర్వోగ చర్దనేశ్వాసో జ్వరేణ సహజాయతే । అకుంచ యతి
గాత్రాణి శిశూ రోదత్య హర్షిణం ॥ ఇత్థం సంజాయతే సీదా సునందా కోప
సంభవా । తస్యాః శాంతి విదానంచ ప్రవక్ష్యేమి సమానతః ॥ శత పత్రాణి
పుష్పాణి చందనస్యాను లేపనం । హరిద్రా కుంకుమం నాగకేసరం రోచనా
న్వితం ॥ గంధ ద్రవ్యైశ్చ ధూపంచ చంద్యాద్గుగ్గులు సంయుతం । పుతాక్ష
భాదిరాంగరైః సంప్రతాప్య విరోచనం ॥ పూర్వ వత్పుత్తరీం కృత్వా శ
రావే సన్నివేశయేత్ । పశ్చత త్రయశాలీనా మోదనం సర్పికాన్వితం ॥
దీపకాః పోశికాః పంచతావత్యో ముష్టికాః స్మృతాః । ధ్వజాం పంచైః వ
విజ్ఞేయా స్పృహితాః పంచపల్లవైః ॥ వక్ష్యమాణేన మంద్రేణ ఐతి సత్త్వం

సమాహరేత్ । తత్ర మంత్ర ॥ ఓం నమః సునందాయై హం ఫట్ స్వాహా ।
ఇత్యనేనైవ మంత్రేణ గ్రామాత్పూర్వే వినిషిపేత్ ॥ త్రిరాత్రం రజసి పూర్వ
యామే బాలోపశాంతయే । ఏవం కృతే విధానేతు సర్వవ్యాధిర్వి నశ్యతి ॥
వర్ధతే దేవ వద్బాలః కుక్లపక్షిబ్జవత్సుఖం । అబ్జశ్చంద్రః ॥ ఇతి తృతీయ
దిన పీడా శమన విధానం ॥

స్కంద ఉవాచ :—

చతుర్థే దివసే మాసే వర్షేచైవ విభాకర । పూతనా నామదేవ్యత్ర
పీడాం ప్రకురుతే శిశోః ॥ సంతాపోజాయతే పూర్వ మతిసారః తతః పరం ।
ముష్టిం బద్ధాతికంపశ్చ వారం వారం ప్రజాయతే ॥ తస్యాః శ్యాతిం ప్రవ
క్ష్యమి పీడాయా ఉష్ణదీధితే । పూర్వవత్పుత్రీం కృత్వా శరావేనన్నివేశ
యేత్ ॥ వేష్టయేద్రక్త సూత్రేణ కుంకుమేనాను లేయేత్ । పూజా దుత్తూర
పుష్పైశ్చ బర్హరీ పత్ర పంయుతైః ॥ మత్స్యం మాంసచ ధూపోత్రగవ్యే
నాజ్యేన సంయుతః । త్రయో దీపాత్రి కోణాస్తు సాజ్యవర్తి సమన్వితాః ।
తిస్రస్తుపోకాజ్ఞేయా ముష్టయస్తుత్రయ స్స్పృతాః । ధ్వజాస్త్రయస్సమాఖ్యాతా
నాత్ర కార్యా విచారణా ॥ ప్రసృతి త్రయ ముద్దిష్టం తండులానాం ప్రభాకర ।
తద్భక్తం సర్పిషాయుక్తం శరావే సన్నివేశయేత్ ॥ రక్త వస్త్రేణ సంవీతాం
నమస్కృత్వాతు పుత్రీం । దధ్యక్షతాది సంరోప్య నిదధ్యాత్తు సమాహితః॥
పల్లవైః పంచదిర్బాలం సర్వాంగేషు ప్రమార్జయేత్ । మంత్రః ॥ ఓం నమః
పూతనే మాతర్బలిం సంగృహ్య శోభనం । బాలకం ముంచవేగేన బలిదానేన
హర్షితా ॥ ఇతి మంత్రం సముచ్చార్య సర్వం బలి ముపహరేత్ । ప్రదోషే
క్షణ నిర్ముతే సప్త సప్తే విధిం శ్రమ ॥ దక్షిణాం దిశి మాశ్రిత్య విషిమే
ద్గ్రామతో బహిః ॥ ఏవం కృతే బలౌ సమ్యక్ బాలకః సుఖమాప్నుయాత్ ।
ఇతి చతుర్థ దిన మాసాది పీడా శాంతి విధానం ॥

స్కంద ఉవాచ :—

పంచమే దివసే మాసే వర్షేచైవ పృథాకర । అసురీనామ దేవ్యత్ర
బాలకం బాధతేభృశం ॥ తత్ర చిహ్నం ప్రవక్ష్యమి బాలాంగేయ త్పృజా

యతే । జ్వరస్తు ప్రదమం పశ్చాద్భద్రో గో గృహీణీ తతః ॥ ముష్టి బంధః
ప్రలాపస్యా చుద్వేగోఽనశనం తథా । శిరోరుగ్జాయతే త్యంతమే తత్స్యా
క్షణం రవే ॥ పూర్వ వత్పుత్తలీం కృత్వా పీతసూత్రేణ వేష్టయేత్ । పీత
వాసో వసానాంతాంశ రావే సన్నివేశయేత్ ॥ కృతాభ్యంగో ద్వర్తనేచ
హరిద్రా రేపనేకృతే । తతః పూజాం ప్రకుర్వీత కుసుమైః కరవీరకై ॥
జపా పుష్పైర్బంధుజాలైః పుత్రశ్యాశ్చ తథా నఘ ॥ చందనేనాను లిప్తాంతాం
దివ్య గంధోప శోభితాం । రాజకా సర్వపైర్భూపో మృతాక్తోత్ర ప్రశస్యతే ॥
దీపకా స్సప్త విజ్ఞేయా ధ్వజాస్తావంత ఏవచ । ముష్టికాః పోశికాః సప్త
సాజ్యాక్త పటకా స్తథా ॥ నై వేద్యార్థం సముదిష్ట మోదనం సఘృతంబలిః ।
పల్లవైస్తు యదాపూర్వం కారయే న్మార్జనం శిశోః ॥ మంత్ర మేతం సము
చ్చార్య త్రివారం తత్రపూజనం । మంత్రః ॥ సుకలే సుభగే దేవీ సర్వశత్రు
నివారిణీ । కురు శాంతిం శిశోశ్చాస్య బలిదానేన రాక్షసి ॥ ఇత్యుచ్చార్యక్షిపే
త్పూర్వం మధ్యరాత్రే త్రివారం । పశ్చిమాం దిశిమాశ్రిత్య యామార్ధా
నంతరం రవే ॥ ఇతి పంచమ దివసాదిషు అనురీ పీడ శాంతి విధానం ॥

స్కంద ఉవాచ :—

అథ షష్ఠదినే మానే వర్షేచాపి దివాకర । రేవతీ నామ దేవత్య శిశుం
గృహ్లాత్య సంశయం ॥ తస్యాదౌ జాయతే పీడా వ్రణాని శిశుమూర్ధని ।
జ్వరస్తు ముఖిశోషో పిత్తస్థా సమభిజాయతే ॥ ప్రకంపతి చ గత్రాణి
రుదత్యపి పునః పునః । తత్ర శాంతి ప్రవక్ష్యేమి శృణు సూర్య సమా
హితః ॥ పూర్వవత్పుత్తలీం కృత్వా శరావే సన్నివేశయేత్ । గంగాతోయేన
సంస్నాప్య శుక్లవస్త్రేణ వేష్టయేత్ ॥ శుక్లవస్త్రేణ సంవీతాం శుక్ల మా
ల్యానులేపితాం । శుక్ల ధూపోత్ర నిర్దిష్టో బిల్వపత్త్రైః సహానఘ ॥ అజ్యేనా
క్తాశ్చ విశ్వాత్మన్ దీపాః పంచప్రకీర్తితాః ॥ తావంత్యో ముష్టికాజ్ఞేయాః
పోశికాభిః సమన్వీతాః ॥ ప్రసృతి త్రయమాత్రాణాం వ్రీహిణా మోదనం
స్మృతం ॥ దద్వా సహాగుడేనాక్తం తాంబూలం సుమనోహరం । ద్విజై శ్చ
పంచభిర్యుక్తం బలిమేతం సమర్పయేత్ ॥ వక్ష్యమాణేన మంత్రేణ ప్రక్షి

పేచ్చ సమాహితః ॥ తత్ర మంత్రః ॥ బలింగృహణ సకలం బాలం
ముంచ కుడాననే । క్షేమం కురు జగత్యస్మిన్ శోభనా భవ రేవతి ॥ ఇతి
మంత్రేణ సమంత్ర్య ప్రదోషే బలిమాహరేత్ । సంస్నాప్య బాలకం పంచ
పల్లవైః సుసమాహితః ॥ నగరా దుత్తరేదేశే రేవత్యై బలిమాహరేత్ ।
ఏవం ప్రశాంతి మాయాతి బాలపీడా ప్రభాకర ॥ ఇతి షష్ఠదినాది పీడాశాంతి
విధానం ॥

స్కంద ఉవాచ :—

సప్తమే దివసే మాసే వర్షేచై వ దివాకర । శకుని ర్నామదేవ్యత్ర
బాలం గృహ్ణాతి దారుణా ॥ జ్వరస్తు ప్రథమం తాపచ్ఛిరో రోగస్తతపరం ।
ప్రలాప స్వతిసారశ్చ వాతి రాత్యంతకీ భవేత్ । అక్షర్నిమీలనం చాపి
గత్రం కంపోభి జాయతే ॥ తత్ర శాంతిం ప్రవక్ష్యమి సప్తాశ్వ ప్రీతివ
ర్ధనాం । రక్తచందన విప్లాంగీం పూర్వవత్పుత్తలిం కృత్వా ॥ యథాకాలో
దృవైః పుష్పైః పూజయే ద్యత్నతః సుచీః । దూపస్తు గుగ్గులోశ్రేయాన్
దీపాః పంచప్రకీర్తితాః ॥ పోశికా ముష్టికాశ్చైవ పంచ పంచ సుశోభనాః ।
నైవేద్యం మోదనం సర్పిసహితం ప్రసృతైర్మతం ॥ తండులానాం సుర
శ్రేష్ఠ మంత్రపూతం ప్రకృయేత్ । మంత్రః ॥ పద్మపత్ర వికాలాక్షి వికాల
వదనే శివే । సంగృహ్య బలిమేతం త్వం బాలకం ముంచశోభనే ॥ ఇత్యు
చ్ఛార్య తతో ధీమాన్ బలివిశి పమాహరేత్ । దక్షిణాం దిశిమాశ్రిత్య విద
ధ్యాద్వాంతిదాం క్రియాన్ ॥ ఏవంకృతే విధానేతు త్రిరాత్రం సురసత్తమ ।
వ్యాధిముక్తో భవేద్బాలో నాత్రకార్యా విచారణా ॥ ఇతి సప్తమదివసాది
పీడా శమనవిధానం ॥

అష్టమే దివసే మాసే వర్షేదేవీ పికాచికా ॥ పీడయత్వేవ బాలాన్వై
జ్వరచర్ది శిరోరుజః నేత్రపీడాంగ సంకోచో హృదోగచ్ఛాభిజాయతే ॥
శ్రుణుతస్య ప్రతీకారం యేనతుష్యే త్పికాచికా । ప్రకుర్యాచ్చ త్రిరాత్రేణ
శాంతిం బాలార్తిహారిణీం ॥ పూర్వవత్పుత్తలిం కృత్వా శరావేసన్నివేశ
యేత్ ॥ పంచామృతైస్తు సంస్నాప్య దేవీంతాం శిశునా సహ ॥ పంచదినేనాసు

లిప్తాంగి శ్వేతపుష్పైః ప్రహజయేత్ ॥ భృతాః సప్తసంఖ్యాతాస్తావస్త్యః
 పోశికాస్మృతాః ॥ ముష్టింకాశ్చాపి విజ్ఞేయా హరిద్రాక్తా కృభాస్మృతాః ।
 పీతవర్ణేన వస్త్రేణ సూత్రేణాపి సుసంస్కృతాన్ ॥ విజయాచూర్ణదూపోత్ర
 పుతాక్తః సంప్రకీర్తితః । దీపాః సప్తమృతేనైవ పూర్వయిత్యా నియో
 జపేత్ । ప్రసృతిత్రయ భక్తస్య పుతాక్తస్య విశేషతః ॥ నైవేద్యం
 కల్పయేద్దీమాన్ దేవ్యైభక్త్యా సుసంయుతః । తాంబూలంచ సకర్పూరం
 భక్త్యాభ్యాశే విధీయతే । శక్త్యాచ దక్షిణా తత్ర దేవతా ప్రీతయేరవే । వక్ష్య
 మాణేన మంత్రేణ సర్వమేవ విధీయతే ॥ మంత్రః ॥ ఓం నమస్సర్వ
 భూతేశి శోభనేత్వం పితృచితే । బలించేమం గృహీత్వాత్వం త్వరితం ముంచ
 బాలకం ॥ యథాపూర్వం తథా కార్యా పంచపల్లవ సత్కిరీయా ॥ త్రిరాత్రం
 రజనీవక్త్రే గ్రామాత్పూర్వం బలింక్షిపేత్ । ఏవం కృతే విధానేతు రోగ
 శాంతిః ప్రజాయతే ॥ ఇతి బ్రహ్మయామశోక్తం అష్టమ దివసాది బాధా
 శమనం ॥

స్కంద ఉవాచ :—

నవమే దివసే మానే వర్షేదైవ ప్రభాకర । దేవతా పాశినీ నామ
 బాలార్తిం కురుతే భృశం ॥ తత్ర చిహ్నం ప్రవక్ష్యామి సమానేన దివాకర ।
 జ్వర చర్దిగదే పీడా సంకోచో నేత్రయోస్తదా ॥ తర్జనీ మధ్యయో ర్యోగ
 మగ్రాభ్యాం కురుతే భృశం । అన్నత్యాగోన సంతోషో ముఖే గంధోభి
 జాయతే ॥ తత్ర శాంతిం ప్రవక్ష్యామి పాశినీ ప్రీతయే రవే । పూర్వ వత్సు
 త్తరీం కృత్వాశ రావే సన్నివేశయేత్ । కుక్ల సూత్రేణ సంవీతాం కుక్ల
 వస్త్రేణ వేష్టితాం ॥ పూజయేచ్ఛుక్ల పుష్పైస్తు మందారాద్యైః సుగంధిభిః ॥
 గంధార్ధే మన సారేణ యుక్తం కందన మర్పయేత్ । నవవా సప్తవాపూషాన్
 పోశికాన్నప చోత్తమాన్ ॥ తావంతో ముష్టికా దద్యార్ద్వణాం శ్చైవ తథైవహ ।
 నవ ప్రసృతి మానేన తండులోడస ముత్తమం ॥ దద్యాక్షిరేణ చాభ్యుక్ష
 నైవేద్యం పరికల్పయేత్ । మధ్యరాత్ర త్రయే గ్రామాత్పశ్చిమే ప్రక్షిపే
 ద్భులిం ॥ మస్త్రేణానేన పాశిన్యైః మంత్రోచ్ఛారణ పూర్వకం । మంత్రః ॥

ఓం నమః పాశ హస్తాయై రుద్ర దత్తవరే శుభే । గ్రహజే మంబలిం
దత్తం బాలకం ముంచ రోగతః ॥ ఏతావతా విధానేన రోగముక్తో భవే
చ్చికుః । పరచానాం పల్లవానాంతు పూర్వవత్క్రియతే క్రియా ॥ ఇతి
బ్రహ్మయా మిశోక్తం నవమ దినాది కాంతి విధానం ॥

శ్రీ స్కంద ఉవాచ :—

దశమే దివసే మాసే వర్షే చైవ దివాకర శక్తి రత్ర మహామారి
రాక్షసి ఘోరరూపిణీ ॥ మృత కల్పం జ్వరం శూలం విదధాతి దివానిశం ।
విష్టంభం కురుతేత్యర్థం హిక్కాకాసం మతిక్షయం ॥ తస్య కాంతిం ప్రవ
క్ష్యమి బాలానాం హిత కామ్యయా । పూర్వ వత్పుత్రశీలం కృత్వా శరావేనం
నివేశయేత్ ॥ స్నాపయే త్సరితాం వార్షిశ్చందనేనాను లేపయేత్ । పిత
వస్త్రేణ సంవీతాం పుష్ప మాలోప శోభితాం ॥ దశాంగం దూపయే ద్దూపం
మహామార్త్యై ప్రకల్పయేత్ । దీపాస్తు పంచవిజ్ఞేయాః తావంత్యః పిష్ట
ముష్టికాః ॥ ముష్టికాః పంచవై శస్తాధ్వజాః పంచ సుశోభనాః సంస్కృతం
సర్పిషా భక్తం తండులానాంచ పుష్కలం ॥ నైవేద్యార్థేన్య నేత్రత్ర
శరావే సుమనోహరం ॥ తాంబూల సహితం బానో దక్షిణా సహితం తథా ।
దక్షిణార్థే నవం వస్తుం రజతం శక్తితోపివా ॥ పల్లవైః పంచబియ్యుక్తం
బలిం సర్వం సమర్పయేత్ । మధ్యరాత్రా దధస్తాత్తు బలిం కుర్యాద్దినత్రయం ॥
దక్షిణాం దిశిమాశ్రిత్య పశ్చిమేన గరాద్భుహిః । మంత్రః ॥ ఓం నమో
రక్తవర్ణాక్షి రక్త పద్మనిభాననే । రక్తోష్ఠే రక్తదశనే మహామారి మహా
భయే ॥ మహాబరే మహాకాయే మహాభయ నివారణే । అనేన బలిదానేన
తుష్టాభవ సుశోభనే ॥ వ్యాధినా పీడితం బాలం రక్షత్వం పరమేశ్వరి ।
ఇమం మంత్రం సముచ్చార్య సర్వం బలి ముపాహరేత్ ॥ క్షేమాయ బాల
కానాం హినాత్ర కార్యా విచారణా । ఇతి బ్రహ్మ యామిశోక్త దశమదిన
పీఠా కాంతి విధానం ॥

ఏకాదశదినే మాసే వర్షేచాపి దివాకర । కాశికానామ దేవ్యత్ర తత్పిదా
జాయతే శిశోః ॥ జ్వరస్తు ప్రథమం తాపతో హృద్రోగస్త దసంతరం ।

ముఖోషో మహాగ్లాని స్తతస్సాన్వచ్చిత్త విభ్రనుః ॥ తుదంతి సర్వగాత్రాణివే
పంతిచ పునః పునః । అవస్థా మృత్యు కల్పాస్యాక్కాలికా కోప సంభవా ॥
తత్ర శాంతిం ప్రవక్ష్యమి బాలానాం హితకామ్యయా । పూర్వవత్పుత్తశీం
కృత్వా శరావేసం నివేశయేత్ ॥ గంగాతోయేన సంస్నాప్య చందనేనాను
లేపయేత్ । కరవీరస్య పుష్పైస్తు పూజయే ద్భర్పరీదత్తై ॥ ధూపయేన్నరకే
తైశ్చ సర్పనిర్మోక సర్పపైః । వచాల శునఃపైశ్చ మృతయుక్తైఃస్స
సర్పతైః ॥ దీపైస్తు పంచభిః సూర్య కల్పై ర్నిరాజయేత్తుతాం । నై వేద్యం
పాయసం క్షీరం పాష్టికాస్తీల మోదకాః ॥ ఆశూపా ముష్టికాః ఘోళిః పంచ
పంచ ప్రకల్పయేత్ । ధ్వజాశ్చ పంచవిచ్ఛేయా శ్శరావే సర్వమేవతత్ ॥
నివేశ్య సకలందేవ్యై కాళికాయై నివేదయేత్ । మంత్రేణానేన సప్తాశ్వ
వక్ష్యమాణేనతేమయా ॥ ఓం నమో ఘోరరూపాయై ఘోరాయై ఘోరదర్శినే ।
త్రాహి సర్వం జగద్ధాత్రి బాలం ముంచాబలం ప్రియే ॥ ఏవం విధం విధిం
కుర్యాత్పూర్వ వత్పల్లవ క్రియాం । ఏవం కృతే విధానేతు రోగముక్తి
ర్భవేచ్చిశో ॥ బలిః ప్రదోష పమయే గ్రామాద్దక్షిణతో బహిః । నిధాయ
మంత్ర ముచ్చార్య రక్షకార్యా విభూతినా । ఇతి బ్రహ్మ యామశోక్తై కాదశ
దిన మాసాబ్ద పీడా శమనం ॥

స్కంద ఉవాచ :-

ద్వాదశే దివసే మానే వర్షేచై వ దివాకర । భామిసీ నామదేవ్యత్ర
పీడయత్య నిశం శిశుం ॥ అదౌ జ్వరం ప్రకుర్యాచ హృద్రోగం తదనం
తరం । కాసం శ్వాసం త్వతీసారం ప్రలాపం జృంభణం తథా ॥ కంపంతి
సర్వగాత్రాణి తథా జాడ్యం చ నేత్రయోః । ఇద్ధం నానాప్రకారై శ్చ శిశూనాం
జాయతే గదః ॥ తత్ర శాంతిం ప్రవక్ష్యమి బాలానాం హితకారిణీం ।
పూర్వవత్పుత్తశీం కృత్వా శరావే సన్నివేశయేత్ ॥ గంధపుష్పాక్షతా
ధూపదీపాశ్చ వివిధామతాః । నై వేద్యం వివిధం చాత్రభూమినైః పరి
కల్పయేత్ ॥ వస్త్రం సూక్ష్మం ద్వజం చత్రమోదనం పాయసాన్వితం ।
అఘృషైః పాయనైః క్షీరపాష్టికాభిశ్చ సంయుతం ॥ నై వేద్యం కల్పయే

ద్యుక్త్యా సంద్యాకాలే విశాముఖే । గ్రామాదుత్తరతోదేశే బలిం దద్యాన్న
సంశయః ॥ ఇత్థం పంచదినేష్యేవ కర్తవ్యం రోగముత్తయే । మంత్రేణా
నేన సప్తాశ్వ మంత్రయే త్వర్యతోబలిం ॥ బలిం గ్రహణ బాలస్య బ్యాధిం
సంహర సంహర । పంచవక్త్ర ప్రసాదేన ప్రసన్నా భవభామినీ । ఏవం
తృతే విధానేతు బాలకః క్షేమమాప్నుయాత్ । ఇత్థంతే కథితం మార్య
శాంతికం బుద్ధిజాతకే ॥ ఇతి ద్వాదశదిన మాసాబ్దేషు స్కాంధోత్తం వీధా
శమనవిధానం ॥ ఇతి పూతనావిధానం సమాప్తం ।

అథ జ్వరోత్పత్తౌ నక్షత్ర శాంతయః

తత్ర మదనరత్నై - అత్రేయ ఉవాచ :—

అథ నక్షత్ర పరిజ్ఞానం వక్ష్యే ॥ అశ్వినీ త్రికారా - త్రీ - అశ్వముఖీ -
తిర్యజ్ముఖీ - పీతవర్ణా - కాంచి వృక్షః - కనకపక్షి - లఘుః - అశ్వినౌ
దేవతా - దేవగణః - యోనిర్వాటి - అక్షరే అకార అకారౌ - ఋతుగమన
చౌళ శ్రాత్థ వస్త్రీ ధారణాన్న ప్రాశసన్ బైషజ్య బీజావాపన నాళికేరేణు స్థాపన
వస్తు సంగ్రహణాది కుర్యాత్ ॥ పంచాశన్నాది కాంతే చరస్రో విషనాద్యః -
మకరమానే కూన్యం - బుధవారే మృత్యుయోగః - అర్కవారే ఆనంద
యోగః - కేచిత్కలహ మిచ్ఛంతి - భౌమవారే సిద్ధయోగః - ముద్గాన్న
భోజనం కృత్వా యాత్రాం గచ్ఛేత్ - ఆయుడ సంగ్రహంచ కుర్యాత్ -
తస్మిన్ మధ్యాహ్నే రక్త మేఘోత్పత్తి శ్చేత్పంచదినేష దినేవా వృష్టి
స్ఫూర్త - తద్దినే కుజవారే విఘ్నం జ్వరోత్పత్తిశ్చే ద్దశదినా వీధా -
నీలోత్పం పుష్పైః పూజా - గుగ్గులు ధూపః - క్షీర లడ్డుక నైవేద్యం -
దేవస్యత్వేతి పూజా మంత్ర విధిః - క్షీర వృక్ష సమిత్పూతాన ద్రవ్యం -
గాయత్ర్యాష్ట శతం హుత్వా దరోదనం బలిం దద్యాత్ - ఏకాదశ దినా
దారభ్య పంచ వింశతి దినాంతే నుఖీస్ఫూర్త - సంక్రమే మర్య మోర్ఘః -
అత్ర కర్తాదేశ కాలౌ స్మృత్యా మమాముక నక్షత్రే జ్వరోత్పత్తి మాలిశ
సర్వారిష్ట శాంతి ద్వాదా క్షిప్రారోగ్య సిద్ధ్యర్థ మముక నక్షత్ర శాంతికరిష్యే -

ఇతి సంకల్ప్య - గణేశం సంపూజ్యా చార్యం వృణుయాత్ - ఆచార్యస్తు
 హోమ దేశాదీశాన్యే మహిద్వారితీ భూమిం స్పృష్ట్వా - ఓషధయః సమితి
 యవాన్నిషీప్య ఆకలశేష్యతి కుంభం నిధామేమంమే గంగేత్యప ఆపూర్య -
 గంధద్వారా మితి గంధం - యా ఓషధీరితి సర్వాషధీః - కాండాత్కాండా
 దితి దూర్వాః - అశ్వత్థేవ ఇతి పంచ పల్లవాన్ - సోమనావృధివీతి సప్త
 మృదః - యాః ఫిలిసీరితి ఫలం || సహిరత్నానీతి పంచరత్నాని - హిరణ్య
 స్తూప ఇతి హిరణ్యంచ షిప్త్వా - యువాసు వాసా ఇతి వాస సావేష్ట్య -
 పూర్ణా దర్శీతి పూర్ణపాత్రే వస్త్రోపరి ద్వాదశ దళం పద్మం కృత్వా -
 నక్షత్ర దేవతాం ప్రతి మాయాం తన్మంత్రేణావాహ్య పరితో ద్వాదశ దళేషు
 సంకర్షణ వాసుదేవాది ద్వాదశ దేవతా అవాహ్య దిక్పాలాంశ్చ వాహ్య తత్ర
 తత్రోక్త గంధ పుష్ప దూప దీప నైవేద్యైః సంపూజ్యాగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య
 తదుక్త ద్రవ్యైర్గాయత్రాష్టోత్తర శతం నక్షత్ర దేవతాయై సంకర్షణాది
 భ్యోష్టౌ చత్రస ఏకాంవా అహుతిం హుత్వా స్విష్ట కృదాది ప్రణీతావిసర్జ
 నాంతే ద్రవ్యైర్పలిం దత్వాఽచార్యాయ దక్షిణాం దత్వా కుంభోదకేనాభిషేకం
 కృత్వా విసృజ్య ప్రతిమాదిక మాచార్యాయ దత్వా అగ్నిం విసృజ్య బ్రాహ్మ
 ణాన్ భోజయేదితి ప్రయోగ సంక్షేపః || ఏవ మగ్రేపిజ్జేయం ||

భరణీ త్రితారా - త్రికోణాకృతిః - త్రీ - అథోముఖీ - యమో
 దేవతా - ఉగ్రా - మనుష్యగణః - గజయోనిః - అమలకోవృక్షః - పక్షి
 కుక్కుటః - అక్షరే ఇకార ఈకారే - మధ్యాహ్న రక్తమేమోత్పత్తిశ్చేత్
 షోడశదినే వృష్టిఃస్యాత్ - కుజవారే విఘ్నం - ద్రవ్య సంగ్రహం బృహతీ
 కారవల్లికా స్థాపనం చ కుర్యాత్ - చతుర్వింశతి నాడ్యంతే విషనాడ్యః -
 పాల్గునే మాసీ భూత్యం || బుధ సప్తమీభ్యాం సహయోగే విషయోగః -
 బుధవారే నాశయోగః - అర్కవారే యమకంటకః - అన్యంతే దిన
 మృత్యుః - కర్కటక చాపలగ్నే కుశాంశకే దాన్యసంగ్రహణం - తస్మిన్
 లగ్నే చ కృషిం కుర్యాత్ - జ్వరోత్పత్తౌమృత్యుః - సందేహోవా - గుడా
 హపం నైవేద్యం - కృష్ణ సురభిపుష్పం - మహిసాక్షో దూపః - త్రియం

ఐక మితి పూజామంత్రః - మృత మధు తిలా హోమద్రవ్యం - పంచ
దినాంతే గాయత్ర్యాష్టోత్తరశతం జుహూయాత్ - ఏకవింశతి దినాంతే సుభీ
స్యాత్ - నశాంతిశ్చేన్మృత్యుః - వృషభ వృశ్చిక కన్యా సుభద్రా నవమ్యా
వినా సోమాంగరక బుధానాం వారేషూదయే భూమిదర్శనం - సంక్రమే
అర్చోర్ఘ్నః ॥ 2 ॥

కృత్తికా షట్తారా - క్షరాకృతిః - శ్రీ - అథోముఖీ అగ్నిర్దేవతా -
మిత్రా - రాక్షసగణః - పీతవర్ణః - అజయోనిః - ఉదంబరవృక్షః -
పక్షిణౌ క్రౌంచకాకౌ - అక్షరే ఉకార ఉకారే - దధి ప్రాశ్వయాత్రాం
గచ్ఛేత్ - ముద్గాన్నం శ్యామకం చ దద్యాత్ - భూషణం దద్యాత్ - త్రింశ
న్నాడి కాంతే విషనాడికా - కార్తికమాసే కూన్యం - బుధవారే మృత్యు
యోగః - నారితేశక్రముకై లా లవంగ స్థాపనం కుర్యాత్ - జ్వరశ్చేన్నవ
దినాని పీడా మృతోదనం నైవేద్యం - మర్రికా పుష్పపూజా - సిర్పిర్ధూపః -
పునఃతుమా దేవజనా ఇతి పూజా మంత్రః - సావిత్ర్యాష్టోత్తర శతం దధ్యో
దనం జుహూయాత్ - సంక్రమేర్ఘ్నః ॥ 3 ॥

రోహిణి పంచతారా - త్రికోణాకృతిః - శ్రీ - ఉర్ధ్వముఖీ - ప్రజా
పతి ర్దేవతా - ధృవా - పీతవర్ణా - మనుష్యగణః - సర్పయోనిః - జంబూ
వృక్షః - దక్షిణౌ మయూర కుక్కుటౌ - అక్షరే ఋకార ఋకారౌ -
ఋతుగమన సీమంత నామకరణాన్నప్రాశ్న చౌలోపనయన విద్యారంభ
స్థాపన సాధుకర్మాణి కుర్యాత్ - చైత్రమాసే కూన్యం - చత్వారింశ
నాథ్యంతే విషఫుటికా - రిక్తాపూర్ణిమయో ర్విషయోగః - తృతీయమా
మృగయోగః - గురువారే విషయోగః - శుక్రవారే మృత్యుయోగః -
మందవారే సిద్ధయోగః - స్థిరరాశ్యాం విలగ్నస్థైర్యజే ధన్యసంగ్రహం
కుర్యాత్ - జ్వరశ్చేద్దినానిత్రిణి నవవాపీడా - క్షిరాన్నం నైవేద్యం - కమల
పుష్పపూజా - సరళోదూపః - నమో బ్రహ్మణ ఇతి పూజా మంత్రః -
మృతం సర్వవాన్యనిచ హోమద్రవ్యం - సావిత్ర్యాష్టోత్తర శతం హుత్వా
క్షిరాన్నేన ప్రజాపతయే బలిం దద్యాత్ - ద్వితీయదినారథ్య నవదినాంతే
సుభీస్యాత్ - సంక్రమే అర్ఘ్యవృద్ధిః ॥ 4 ॥

మృగశిర త్రీతారా - మృగశిరా కృతిః - సమంసకః - సోమో
దేవతా - మృదుః - దేవగణః యోనిస్సర్పః ఖదిరో వృక్షః - మయూరః
పక్షి - ఇకారోక్షరం - తిర్యజ్జుఖం - మృగ మాంస భక్షణం తృత్యాయా
త్రాంగచ్ఛేత్ - ఇంద్రచాపే దృష్టేష్టదినే వృష్టిస్యాత్ - ఋతుగమన సీమంత
నామకరణన్నప్రాశన వేదోప క్రమయాగ విద్యారంభ కర్ణవేదన స్నాన
వివాహ వీణావాపనాభిషేక వాస్తు కర్మ గో సంగ్రహణాని శ్రాద్ధంచ కుర్యాత్ -
చతుర్దశనాది కాంతే విషమటికా - కార్తీకమాసే కూన్యం - గురువారే
మరణ యోగః - మృతిశ్చ షష్ఠ్యా సహోగ్రయోగః - రవివారే ఆసంద
యోగః - చంద్రేసిద్ధయోగః - చంద్రవారే చంద్రోదయే వృషలగ్నే మధ్యే
స్థావన కార్యం కుర్యాత్ - ఫల వృద్ధిస్యాత్ - అస్మిన్ లగ్నే వివాహ
భూమౌ మృత్యుం గ్రహణం కుర్యాత్ - ఆత్మ సాధ్యత - సస్య స్థానం
కుర్యాత్ - జ్వరశ్చే త్పంచదినే పీడా - పాయసం నైవేద్యం - కుముదో
త్పల పుష్ప పూజా - దళాంగో ధూపః - నవో నవజితి పూజా మంత్రః ||
ముద్గతిల పంచగవ్యావి హోమద్రవ్యం - సావిత్ర్యాష్టోత్తర శతం హుత్వా
ముద్గ తిలై శ్చంద్రాదయః బలిం దద్యాత్ - పంచదినా దారభ్య సవదినాంతే
సుఖీస్యాత్ - సంక్రమే మధ్యమార్హః || 5 ||

ఆర్ద్రా ఏకతారా - త్రీ - రుద్రదేవతా - తిజ్జ పీతవర్ణా - ఊర్ధ్వముఖీ -
మనుష్యగణః - శ్వయోనిః - కృష్ణఖదిరో వృక్షః - పక్షిపింగళః - ఏకా
రై కారోక్షరం - ఏకవింశతి మటికాం విషనాడికా - అమృతం పీత్యాయాత్రాం
గచ్ఛేత్ - ఇంద్రచాపశ్చేద్యృష్టిరాక్షిస్తే - మేషలగ్నే మేఘ వరివారశ్చే
త్పంచదినే సప్తదినేవా వృష్టిఃస్యాత్ - తత్కాలే కుజోదయే వృషలగ్నే
ద్రవ్య సంగ్రహణం విద్యారంభం కర్ణవేదనం శ్రాద్ధంచ కుర్యాత్ - గురు
వారే మృత్యుయోగః - సనందార్కే మరణయోగః - ద్వితీయాంతే దిన
మృత్యు - మందవారే మందోదయే నేతుబంధః - అర్క కుజవారే కర్కాటక
లగ్నే ఔషధ సేవాం కుర్యాత్ - అస్మిన్ లగ్నే విద్యారంభశ్చ కార్యః -
జ్వరశ్చేన్మృత్యుః - దినాన్యేక త్రిశతీతి - (గుడఘృతంవాసో హలకం

నై వేద్యం) దుత్తర పుష్ప పూజా నరక రంజి వృక్షః - అగరుదూపః -
సమః శంభవేతి పూజా మంత్రః - మద్వాజ్యం హోమద్రవ్యం - సావిత్రిత్యా
ష్టోత్తర శతం హుత్వా - పాయసాన్నేన రుద్రాయబలిం దద్యాత్ - పంచ
దినాదారభ్య దశదినాంతే సుఖీస్యాత్ - అధవామృతిః - సంక్రమే స మోర్తుః ॥ 6 ॥

పునర్వసుః షట్టరా - నావాకృతిః - అదితిర్దేవతా - చరా - దేవ
గణః - మార్జాలయోనిః - వేణువృక్షః - వాయసపక్షి - అక్షరే ఓకారాకారా -
పుమాన్ - తిర్యజ్మఖీ - ఋతుసంగమ సీమంత నామకరణాన్నప్రాశన
చౌలోపనయన విద్యారంభ సూతికాభైషజ్య వాస్తుకర్మ దేవతాప్రతిష్ఠా
వస్త్రాభరణధారణాభిషేక వీణావాపన యాత్రాది కుర్యాత్ - త్రింశన్నాది
కాంతే విషనాడికాం - మిథునమాసి శూన్యం - గురువారే అమృతయోగః -
అర్కవారే అర్థసాధనయోగః - సిద్ధయోగశ్చ కేచిత్ - జ్వరశ్చేత్సప్త
దినాని పీడా - గుడోదనం నై వేద్యం - మల్లికా పుష్పపూజా - మలయజో
దూపః - అదితిర్ద్యౌరితి పూజామంత్రః - పుత తండుల ద్రవ్యై
ర్గాయత్ర్యాష్టోత్తర శతం హుత్వా - అదితయే గంధమాల్యోదనై ర్బలిం
దద్యాత్ - సప్తదినాదారభ్య సప్తవింశతి దినాంతే సుఖీస్యాత్ - సంక్ర
మేర్హవృద్ధిః ॥ 7 ॥

పుష్యః అష్టకారా - శరాకృతిః - పుమాన్ - తిర్యజ్మఖీ - ఊర్ధ్వ
ముఖీచ - బృహస్పతిర్దేవతా - లఘు - దేవగణః అజయోనిః - అశ్వత్థ
వృక్షః - జీవం జీవః పక్షి - అక్షరం కకారః - పుతపానం కృత్వా
యాత్రాం గచ్ఛేత్ - నింశతి నాడ్యంతే విషనాడి - ఋతు సంగమసీమంత
నామకరణాన్నప్రాశన చౌలోప నయన కర్ణవేధన విద్యారంభ స్నానాభిషేక
వీణావాపన వాస్తుకర్మ వస్త్రాభరణధారణ గో దేవతా స్థాపన శ్రాద్ధాని
కుర్యాత్ - కార్తికమాసే శూన్యం - దశమ్యాసహోగ్రయోగః - సోమార్క
యోర్యమ కంటకః - అర్కే గురౌ సిద్ధయోగః - అస్మిన్దినే గృహం
కృత్వా ప్రవేశనం చిత్రరేఖనంచ కుర్యాత్ - ప్రసూతిశ్చేన్మరణం - తృతీయాంశే
సర్వశ్రేయః - చతుర్థాంశే బంధుమరణం - జ్వరశ్చేత్సప్త దినానిపీడా -

ఖండముండక నై వేద్యం - మల్లికా పుష్పం సరోరుహంచ పూజా - గుగ్గుళు
దూపః - బృహస్పతే అతీతిపూజా మంత్రః - పుత్రపాయస ద్రవ్యైః
సావిత్ర్యాష్టోత్తర శతం హుత్వా - గంధ మార్యోదనైః బృహస్పతయేబలిం
దద్యాత్ - దినత్రయాదారభ్య సప్తదినాంతే సుఖీస్యాత్ - సంక్రమేర్ఘ
వృద్ధిః ॥ ౧ ॥

అధాశ్లేషా చతుస్తారా - లాంగలాకారా - సరోదేవతా - తీజ్ఞ - త్రీ -
అధోముఖీ - రాక్షసగణః - మార్జాలయోనిః - నాగవృక్షః - దేన కాకిపక్షి -
అక్షరేణ కారగకారా - పాయసం ప్రాశ్యయాత్రాం గచ్ఛేత్ - త్రింశన్నాది
కాంతే విష ఘటికా - తృతీయాంతే దిన మృత్యుః - శతృ జయశ్చ - అసిత
వారే మరణయోగః - కుజ బుధయోః యమ కంటకః కే చిత్కుజవారే
నాశమిచ్ఛంతి - కుజవారేణ సహ మృత్యుయోగః - కృష్ణ రక్త మేఘే
సూర్యోదయే అస్యార్థ ఘటికాంతరే కాద్యుక్తోదయే సప్తదినా ద్వ్యష్టి - (సర్వ
ముహూర్తంసు లగ్నే అవాఙ్మూఢో భూత్వా వివాహ నక్షత్రే శయితో
మృద్ధగ్రహణ తత్ఫలంవా గృహ్ణీయాత్) ఆత్మ సాద్భవతి బృహస్పత్యుదయే
అస్యాంశ కే సర్వ కర్మారంభం సర్వ మచిరాత్సిద్ధతి - ద్రవ్య సంగ్రహ
ణంచ - అస్మిన్నక్షత్రే ఆదివారే ఇక్షిస్థాపన కృషి కర్మ ప్రసారణంవా
ప్రీహివృద్ధిఃస్యాత్ - కూపాదిఖననంచ కుర్యాత్ - జ్వరశ్చేన్న వదినా పీడా -
పాయసం నై వేద్యం - అతసీ పుష్ప పూజా - పుత్రముండక నై వేద్యం -
గుగ్గులు దూపః - మదువాత ఇతి పూజా మంత్రః - దధి మృతాక్తం కృస
రాన్న ద్రవ్యం గాయత్ర్యాష్టోత్తర శతం హుత్వా కృసరాన్నేన నాగబలిం
దద్యాత్ - సకాంతిశ్చేదప్తదినే మరణం - సంక్రమేల్పోర్ఘ్యః ॥ ౨ ॥

మహా చతుస్తారా - యుగాకృతిః - పితరోదేవతా - ఉగ్రః - రాక్షస
సగణః - మూషకయోనిః - పనసోవృక్షః - అక్షరేఘజా - త్రీ - అధో
ముఖీ - తిత్తిరీ మాంసభక్షణం - కృత్వాయాత్రాం గచ్ఛేత్ - త్రింశన్నాది
కాంతే విషఘటికాః - కృషిదీక్షా వాపనదాన్య సంగ్రహణ వివాహోగ్రయణం
కృత్వా సహస్రగుణం దాన్యం భవేత్ - వ్యయంనకుర్యాత్ - కార్తీకమాసే

కూన్యం - శుక్రవారే మరణయోగః - అర్కే మృత్యుయోగః - సూర్య
సోమయో ర్యమకంటకః - పంచమ్యా సహమరణయోగః - చంద్రోదయే
సమస్తారంభః - అస్మిన్ లగ్నే వివాహభూమౌ మృద్ధహణం చ కుర్యాత్ -
జ్వరశ్చే న్మృత్యుః - ఏకవింశతి దినాని పీడావా - మృత గుడపూరక
నై వేద్యం - చంపక పుష్పపూజా - గుగ్గులుదూపః - పితుం నస్తోషమితి
మంత్రః - మృత మధు మిశ్ర తిలాక్షత వటపత్రాణి ద్రవ్యం - సావిత్రి
ష్టోత్ర శతం హుత్వాక్షత తిలైః పితృభ్యో బలిందద్యాత్ || నశాంతిశ్చే
ద్దశదినాంతే మృత్యుః - సంక్రమేద్యోర్భుః || 10 ||

పూర్వఫల్గునీ ద్వితారా - శ్రీ - ఆదోముఖీ - భగోదేవతా - ఉగ్రా -
మనుష్యగణః - మూషకయోనిః - పలాశోవృక్షః - కాకఃపక్షి - అక్షరం
చకారః - శ్యామకాన్న భోజనం కృత్వా యాత్రాంగచ్ఛేత్ - జయోభవేత్ -
ఋణందద్యాత్ - ఆషాఢమాసే కూన్యం - శుక్రవారే మృత్యుయోగః -
స్వర్ణసంగ్రహ విద్యారంభ గృహచ్ఛాదనం చ కుర్యాత్ - అస్మిన్ మాసే
తం నక్షత్రే పరివేష ఇంద్రదాపోవా దృష్టశ్చే ద్దశదినే వృష్టిస్యాత్ -
వింశతి నాదికాంతే విషఘటికా - జ్వరశ్చేద్దినాని పంచవా సప్తవాపీడా
బిల్వపల దూపః - అర్యమణం దేవ ఇతి పూజామంత్రః - మృతప్రియం
గుద్రవ్యం సావిత్రిష్టోత్ర శతం హుత్వా - గంధపుష్పేణ సూర్యాయ బలిం
దద్యాత్ - షష్ఠసాదారభ్య అష్టమదినే సుఖిస్యాత్ - నశాంతిశ్చేన్మృతిః -
సంక్రమే మధ్యమోర్భుః || 11 ||

ఉత్తర ఫల్గుణీ ద్వితారా - శ్రీ - ఊర్ధ్వముఖీ - అర్యమాదేవతా -
ధృవా - మనుష్యగణః - వృషయోనిః - క్రాంచపక్షి - అక్షరే ఛ జా -
పయః పీత్వా యాత్రాం గచ్ఛేత్ - అష్టాదశ ఘటికాంతే విషఘటికా -
ఋతుసంగమన సీమంతో న్నయన నామకారణాన్నప్రాశన చోలోపనయన
నిద్యారంభ వివాహ స్నానవస్త్రాభరణ దారణ గ్రామాది ప్రవేశ వాస్తుబీజా
వాపనాభిషేక గో సంగ్రహణాని పౌష్టికం చ కుర్యాత్ - మార్గశీర్షే కూన్యం
వస్త్రాభరణదారణే మహసిద్ధిః - అర్కవారే సిద్ధయోగః - కూన్యంచేతి

కేచిత్ - చతుర్థ్య సహమృత్యుయోగః - శుక్రవారే కలహయోగః - పరివే
షేంద్రచాపౌ దృష్టౌచే త్పంచదినే సప్తదినేవా వృష్టిః జ్వరశ్చే దేకవింశ
తిధినాని పీడా - కృశర నై వేద్యం - శ్వేత కరవీరపూజా బిల్వఫలదూపః -
అనశ్వే నేతి పూజామంత్రః - తిలమాష సర్వపవీహి యవద్రవ్యం -
సావిత్ర్యాష్టోత్తర శతం హుత్వా - తై రేవార్యమై బలిం దద్యాత్ - అష్టాదశ
దినాదారభ్య ఏకవింశతి దినాంతేజ్వర మోక్షః - సంక్రమేర్హువృద్ధిః || 12 ||

హస్తః పంచతారా - కేచిచ్ఛత్రసః - పుమాన్ - తిర్యజ్మూఖః -
సవితా దేవతా - లఘుః - పీయఁగు సమప్రభః - అక్షరే యుజా - దేవ
గణః - ఆరిష్టో వృక్షః - ఘంటకీ పక్షి - పయోమిశ్రమ మూరికం భుక్త్వా
యాత్రాం గచ్ఛేత్ ద్వాత్రింశన్నాడి కాంతే విషఘటికా || ఋతు సంగమాది
శుభ కర్మ పూర్వవత్ - మకరమాసే శూన్యం - మందవారే మరణయోగః -
విషయోగ ఇత్యవరే - అర్కవారే సిద్ధియోగః - వస్త్రాభరణాది ధారణే మహా
సిద్ధిః - సప్తమ్యాసహ మరణయోగః (అర్కసిత వారేణాతి వృద్ధిః) చతుర్థ్యా
సహ మృత్యుయోగః - గురువారేణ కలహయోగః - బుధవారే ఆనంద
యోగః శ్రార్ధ దేవతా స్థాపన నేనాపత్యాది కుర్యాత్ - ద్రవ్యం దద్యాత్సం
గృహీయా దేవగో సంగ్రహణంచ - ఆద్యాంశే దిన మృత్యుః - ఇంద్ర
చాపే దృష్టే ఏకవింశతి దినే వృష్టిస్యాత్ - జ్వరశ్చేన్నృత్యుః - సందే
హోవా దినాని పంచదశ పీడా - అపూప నై వేద్యం - రక్తకరవీర పుష్ప
పూజా - దశాంగో దూపః - ఉదుత్యమితి మంత్రః - దధిఘృత ద్రవ్యం
సావిత్ర్యాష్టోత్తర శతం హుత్వా గంధ పుష్పేణ బలిం దద్యాత్ - పంచదశ
దినా దారభ్య ఏకవింశతి దినాంతే సుఖీస్యాత్ - సంక్రమే మధ్యమార్హః || 13 ||

చిత్తా ఏకతారా - తిర్యజ్మూఖీ - త్వష్టాదేవతా - మృదుః - వ్యాఘ్ర
యోవిః - రాక్షసగణః - బిల్వోవృక్షః - హంసః పక్షి - అక్షరేటతా - చిత్రాన్న
భోజనం కృత్వా యాత్రాంగచ్ఛేత్ - ఏక వింశతి నాడ్యంతే విషనాడికా -
అన్నప్రాశ్న, కర్ణవేధన చాలోపనయన వస్త్రాభరణధారణాభిషేక శ్రాద్ధకర్మ
కృషిబీజా వాపనాని కుర్యాత్ - వై శాఖమావే శూన్యం - కుజవారే నాశ

యోగః - సనందార్క కుజేషు చరయోగః - ఇందువారే ద్వితీయయాసహ
విషయోగః - త్రయోదశ్యాం మరణయోగః - బుధవారే యమకంటకః -
మందవారే నాశయోగః - మాఘమాసే పూర్వాష్టమే ఇంద్రచాపే దృష్టే దశ
మదినే - చైత్రమాసే సాయాహ్నే విశేషమేషు ఉత్పన్నే వృష్టిః జ్వరశ్చే
ద్దినాని పంచపీఠా - మోదక నైవేద్యం - జపాపుష్ప పూజా - దశాంగో
ధూపం - చిత్రం దేవానామితి పూజా మంత్రః - జల మిశ్రమృత చిత్రో
దనం ద్రవ్యం - సావిత్ర్యాష్టోత్తర శతం హుత్వా త్వష్టే మృత మిశ్రముదై
బలిం డద్యాత్ - సప్తదినా దారభ్య వింశతి దినాంతే సుఖీస్యాత్ - సంక్రమే
మధ్యమార్ఘః ॥ 14 ॥

స్వాతీ ఏకతారా - రక్తవర్ణా - శ్రీ - వాయుర్దేవతా - చరాతిర్యజ్మఖీ -
దేవగణః - మహిషయోనిః - ఉన్మత్త వృక్షః - మయూరపక్షి - అమలక
భక్షణం కృత్వా యాత్రాం గచ్ఛేత్ - చతుర్దశ నాడ్యంతే విషనాడికా - ఋతు
గమనాది శుభకర్మ పూర్వవత్ - వైశాఖమాసే కూన్యం - చంద్రవారే సిద్ధ
యోగః - మందవారే అమృతమోగః - రవివారే సిద్ధయోగః - శుక్రవారే
యమకంటకః - త్రయోదశ్యాసహ మరణయోగః - సనందా కుజయోర్వర
యోగః - ద్రవ్యం సదద్యాత్ - పూర్వపక్ష పంచమ్యాం విజయః - మంద
వారే వృషోదయే నేతు బంధనం కుర్యాత్ - డకారోక్షర్చ - జ్వరశ్చేత్
షష్ఠి దినాన పీఠా - దధ్యోదనం నైవేద్యం - దమనక పుష్పపూజా - శ్వేతా
గరు ధూపం - సనః పితేతి పూజా మంత్రః - మృతా క్తయావకం ద్రవ్యం -
సావిత్ర్యాష్టోత్తర శతం హుత్వా - గంధ పుష్పేణ వాయవే బల్లిందద్యాత్ -
దశదినా దారభ్య చత్వారింశ ద్దినాంతే సుఖీస్యాత్ - సంక్రమే మధ్య
మార్ఘః ॥ 15 ॥

విశాఖా చతుస్తారా - శ్రీ - కూర్పకారా - అదోముఖీ - ఇన్ద్రాగ్నే
దేవతే - మిత్రా వ్యాఘ్రయోనిః - వైకంఠతో వృక్షః - పింగళఃపక్షి -
అక్షరేథణా - పిష్టాంబు భక్షణం కృత్వా యాత్రాం గచ్ఛేత్ - చతుర్దశ
నాడ్యంతే విషనాడి - శుభకర్మాణి పూర్వవత్ - వీజావాపనం వస్త్రాభరణ

గ్రహణం చ కుర్యాత్ - ద్రవ్యం స దద్యాత్ - గృహ్ణీయాదేవ - మార్గ
శీర్షే కూన్యం - అర్కేనాశయోగః - తేచిద్విషయోగమిచ్ఛంతి - బుధ
గురువారయో ర్యమకంటకః ద్వితీయాంశే దినమృత్యుః - శుక్రవారే శుక్రో
దయే కృష్యారంభం కుర్యాత్ - శత్రోర్ధ్వశనంచే చ్చుభం భవతి - మంద
వారేస్మిన్ లగ్నే కర్కాశి చాపలగ్నే కుజాంశే దాన్యసంగ్రహణం కుర్యాత్ -
తత్కాలే భూమివివాదశ్చే జయోభవతి - ఇన్ద్రివాపే దృష్టే అష్టదినేవృష్టిః -
జ్వరశ్చేద్వింశతి దినాని పీడా - గుడం నైవేద్యం - బంధూనా పుష్ప
పూజా - దేవదారు ధూపః - శన్న ఇంద్రాగ్ని ఇతి పూజామంత్రః -
దుగ్ధోన్న పుత్రం హోమద్రవ్యం - సావిత్ర్యాష్టోత్తర శతం హుత్వా -
పయోమిత్రాన్నైర్గంధమాల్యై రింద్రాగ్నిభ్యాం దద్యాత్ - దశదినాదారభ్య
వింశతి దినాంతే సుఖీస్యాత్ - సంక్రమేత్స్పర్శః ॥ 10 ॥

అనూరాధా షట్తారా - చక్రమాలాకృతిః - పుమాన్ - తిర్యజ్మూఖీ -
మిత్రోదేవతా - దేవగణః - మృగయోవిః వకుళోవృక్షః - పక్షిణౌ పర
పుష్పకాకౌ - అక్షరాణి తకార థకారదకారాః - ద్వాదశనాథ్యంతే విషమటి -
కుశుద్ధ భక్షణం కృత్వా యాత్రాంగచ్ఛేత్ - ఋతుసంగమన సీమంతో
న్నయన నామకరణాన్నప్రాశనోపనయన విద్యారంభ శ్రాద్ధభీజావాపనాదీని
కుర్యాత్ - మార్గశీర్షమాసి కూన్యం - అర్కవారే మరణయోగః - తేచి
న్మృత్యుయోగ మిచ్ఛంతి - బుధవారే మృతయోగః - శుక్రవారే ఆనంద
యోగః - మందవారే మృత్యుయోగః - దశమ్యా ముగ్రయోగః -
తృతీయాంశే దిన మృత్యుః - తత్కాలే చాపలగ్నే కుజాంశే దాన్య సంగ్ర
హణం - తత్కాలే వ్యవహారే జయోభవతి - వివాహభూమౌ మృద్ధగ్రహణం
కుర్యాత్ - కరవీరపుష్ప సదృశో మేఘోదృశ్యతేదేత్త తృతీయదినే
వృష్టిర్భవతి - జ్వరశ్చేత్తద్దినా త్పంచవింశతి దినాని పీడా దశదినానివా -
మిత్రస్య చర్షణీతి పూజామంత్రః - కుంకుమ గంధః పద్మపుష్పం -
సాజ్యం పాయసం నైవేద్యం చందన ధూపః - సూరణ కందోహోమ
ప్రధాన ద్రవ్యం - సావిత్ర్యాష్టోత్తర శతం సూరణకందం హుత్వా -

మిత్రాయ సాజ్యపాయ సముద్గ మాషబలిం దద్యాత్ - అష్టదినాదారభ్య
పంచదశదినాంతే సుఖీస్యాత్ - సంక్రమధ్యమోర్ఘ్యః ॥ 17 ॥

జ్యేష్ఠా త్రితారా - త్రీ - కంచులాకృతిః - తిర్యజ్యుఖీ - ఇంద్రో
దేవతా - తీక్ష్ణః - మృగయోని - విషవృక్షః - పక్షి కుక్కుటః - ధకారో
క్షరం - తిల భక్షణం కృత్వా యాత్రాం గచ్ఛేత్ - చతుర్థశ నాడికాంతే
విషఘటీ - కేచిత్సేనా పత్యం శ్రాద్ధం - శాలివాపనంచాహు - పాల్గుణేమాసి
కూన్యం - అర్కవారే నాశయోగః - గురు ప్రతిపది విషయోగః - ఇందు
వారే భౌమలగ్నే కూపాది ఖననం కుర్యాత్ - కరషీర పుష్ప సమమేమో
దృష్టశ్చేద్దశమే దినే వృష్టిః - జ్వరశ్చేన్మృత్యుః - సందేహోవా - పంచ
దినాది పీడా - చిత్రోదనం నై వేద్యం - పటోలీ పుష్పపూజా - కర్పూరా
గరు ధూపః - ఇంద్రంవ ఇతి మంత్రః - సమృత సూరణ కుందమూలం
హోమద్రవ్యం - సావిత్రాష్టోత్తర శతం హుత్వా - గంధ పుష్పై ఇంద్రాయ
బలిం దద్యాత్ - నశాంతిశ్చేన్మృత్యుః (అన్యతరాంగతిం గచ్ఛత్వాశ్వ
లాయనః - మాండవ్యశ్చ) సంక్రమేర్హోర్ఘ్యః ॥ 18 ॥

మూలం నవతాతా - పశ్వాకృతిః - హంసవర్ణః - అథోముఖం -
నపుంసకం - నిఘ్నిఘ్నితిర్దేవతా - తీక్ష్ణః - రాక్షసగణః - శ్వానయోనిః - సర్జరో
వృక్షః - జీవం జీవకః పక్షి - శ్యామాక భక్షణం కృత్వా యాత్రాం గచ్ఛేత్ -
తిలభక్షణం కేచిత్ - వింశతి నాధ్యంతే విషఘటీ - అన్త్యాంకేదిన మృత్యుః -
ఋతు సరిగమన నామకరణాన్న శ్రాశనాగ్రయణ వివాహ వీజావాపన గో
సంగ్రహజాన్తి కుర్యాత్ - ఉగ్రకర్మాణిచ కుర్యాత్ - ద్రవ్యంన దద్యాత్ -
గృహ్తీయాదేవ - మామేకూన్యం - అర్కవారే మృత్యుయోగః - నంశార్క
కుజయోర్వరయోగః - కార్ముకోదయే నగరస్థాపనంచ రక్తమేషేదృష్టేష్టమ
దినే వృష్టిః - జ్వరశ్చేన్మృత్యుః - సందేహోవా - దినాని దశపీడా -
మత్స్యమాంస సురాపోశికా నై వేద్యం - రక్తాశోక పుష్ప పూజా - కృష్ణ
శేవంతికా పుష్పమితి హేమాద్రా - మేష శృంగో ధూపః - మోషణః పలా
వరా ఇతి మంత్రః - బ్రాహ్మణః సంవిదాన ఇతి హేమాద్రా - సమృతం

శంధమూల ద్రవ్యం సావిత్రిత్యోత్తర శతం హత్వా - నిఋతుతయే పాయ
సాన్నేన బలిం దద్యాత్ - సంక్రమేర్హ వృద్ధిః ॥ 19 ॥

పూర్వాషాఢా ద్వితారా - త్రీ - అదోముఖీ - ఆపోదేవతా - ఉగ్రా -
మనుష్యగణః - కపియోనిః - వానరోవృక్షః - శుకః పక్షి - అక్షరాణి
నకారాది వాంతాని - కృతసరభక్షణం కృత్వా యాత్రాంగచ్ఛేత్ - చతుర్వింశతి
నాభ్యంతే విషమిటి - గో సంగ్రహణం శాలివాపనంచ కుర్యాత్ - కూపాది
ఖనన విద్యారంభ ప్రత ప్రవేశోదకాలయ బంధనాని కర్మాణిచ కుర్యాత్ -
ద్రవ్యం నదద్యాత్ - గృహ్ణీయాదేవ - శ్రావణమాసి శూన్యం - చంద్రవారే
విషయోగః - కుజవారే యమోదయే ప్రాకారారంభం చ కుర్యాత్ (బద్ధ
మాలాపర రక్ష కర్మాణిచ) అస్మిన్లగ్నే కూపాది ఖననం - ఆరక్తమేఘే
దృష్టే పంచదినే వృష్టిః - జ్వరశ్చేత్పంచ వింశతి దినానిపీడా - మణ్ణక
నైవేద్యం - కల్హార పుష్ప పూజా - మనశ్శిలా ధూపః - ఆపోహిష్ఠేతి
పూజా మంత్రః - రక్తశాలీ ద్రవ్యం సావిత్రిత్యోత్తర శతం హత్వా
పరుణాయ పాయసాజ్య బలిం దద్యాత్ - చతుర్దశదినా దారభ్య వింశతి
దినాంతేషు సుఖీస్యాత్ - సంక్రమేర్హోర్హః ॥ 20 ॥

ఉత్తరాషాఢా - ద్వితారా - త్రీ - ఉర్ధ్వముఖీ - విశ్వేదేవా దేవతా -
ద్రువా - మనుష్యగణః - గౌర్యోనిః - పనసోవృక్షః - పింగళః పక్షి -
అక్షరోభకారః - గజవిక్రయణం గజారోహణం చ కుర్యాత్ (శంకుస్థాపనం
శక్రవంతం చ కుర్యాత్) తిలభక్షణం చ కృత్వా యాత్రాం గచ్ఛేత్ - విశంతి
నాభ్యంతే విషమిటి - ఋతుసంగమనాది - శుభ కర్మాణి కుర్యాత్ -
నైశాఖమాసే శూన్యం - చంద్రవారే ఘటణయోగః - ఆర్కవారే సిద్ధ
యోగః - కుజవారే కలహయోగః - మందవారే మృత్యుయోగః - శుక్ర
వారే ఆనందయోగః - తృతీయయాసహ మరణయోగః - రక్తమేఘేదృష్టే
ఏకాదశదినే వృష్టిః - జ్వరశ్చే ద్వింశతి దినాని పీడా - పంచభక్ష్యాణి
నైవేద్యం - సంచవర్ణ పుష్పైః పూజా - లాఙ్కధూపః - విశ్వేదేవా
సజగతితేతి పూజా మంత్రః - మృతసల్లకీ బంధాని ద్రవ్యం - సావిత్రి

స్తోత్రర శతం హుత్వా - విశ్వేభ్యో దేవేభ్యః పాయసాన్నే బలిందద్యాత్ -
ఏకాదశ దినా దారభ్య వింశతి దినాంతే సుఖిస్యాత్ - సంక్రమేర్హ వృద్ధిః ॥ 21 ॥

శ్రోతా త్రితారా (శ్రవణం) ఓణాత్మతిః - పుమాన్ - ఊర్ధ్వముఖీ -
విష్ణుర్దేవతా - చరా - దేవగణః - వాసరయోనిః - న్యగ్రోధోవృక్షః -
మయూరః పక్షి - అక్షరోమకారః - దశనాద్యాంతే విషమటికా - జలం
పీత్యా యాత్రాంగచ్ఛేత్ - ఋతు సంగమన సీమంత నామకరణాన్నప్రాశ్న
చారోపనయనాభిషేకాభరణ కృషి వీజా వాపన కర్ణవేధనాదీని కుర్యాత్ -
వివాహ శ్రాద్ధ యజ్ఞా దీనిచ కుర్యాత్ - మార్గశీర్షే కూన్యం - అర్కవారే
సిద్ధయోగః - చాంద్రవారే మృత్యుయోగః - పంచమ్యాం సింహ కర్కాలి
చాపలగ్నే చంద్రాంశకే దాన్య సంగ్రహణం కుర్యాత్ - వ్యపహారం
భేజయో భవతి - సోమవారే సూర్యోదయే ద్వితీయాంశే గృహారంభం
కృత్వా ప్రవేశనం కుర్యాత్ - మేఘేద్భష్టే వృష్టిర్భవతి - జ్వరశ్చేన్నాస
ద్వయం పీడా - సందేహోవా క్షీర శర్కరామృత మండకం నై వేద్యం -
జాతీ పుష్పపూజా - దశాంగో భూషః - ఆతోదేవా ఇతి పూజా మంత్రః -
రక్త తండులం హోమ ద్రవ్యం - సావిత్ర్యాస్తోత్రర శతం హుత్వా - గంధ
పుష్పేణ విష్ణవే బలిందద్యాత్ - మాసాంతే సంవత్సరాంతేవా సుఖిస్యాత్ -
సంక్రమేర్హ వృద్ధిః ॥ 22 ॥

ధనిష్ఠా పంచతారా - వ్యక్తాకారా - మృదంగాకారా - శ్రీ - ఊర్ధ్వ
ముఖీ - వసవోదేవతా - చరా - రాక్షసగణః - సింహయోనిః - శమీ
వృక్షః - అక్షరో మకారః - సక్తుభక్షణం కృత్వా యాత్రాంగచ్ఛేత్ - దశ
నాద్యాంతే విషనాడి - ఋతుసంగమనాది శుభకర్మాణి పూర్వవత్ - ఆషాఢ
మాసే కూన్యం - కుజవారే విషయోగః - కేచిన్నాశయోగః - మందవారే
మందోదయే ఆరామభూమిచయం కుర్యాత్ - అస్మిన్ లగ్నే యుద్ధం చ
కుర్యాత్ - కుజోదయే వ్యాపారం - ద్రవ్యసంగ్రహణం యుద్ధం చ
కుర్యాత్ - ఆద్యాంశేన మృత్యుః - రక్తమేఘే దృష్టే వింశతిదినే వృష్టిః
జ్వరశ్చే త్సంచదినాని పీడా పాయసం నై వేద్యం - శతపత్రపుష్ప పూజా -

గుగ్గులు ధూపః - త్రాయంతా మిహదేవా ఇతి మంత్రః - దిల్వోదుంబరాశ్వత్థ
సమిధో ద్రవ్యం - సావిత్ర్యాష్టోత్తర శతం హుత్యా - పుతమిత్రముదైర్వ
సుభ్యో బలిం దద్యాత్ - దశదినాదారభ్య పంచదశదినాంతే సుఖీస్యాత్ -
త్రయోదశ మాసాంతేవా - సంక్రమే మధ్యమార్హః ॥ 23 ॥

శతభిషక్ శతతారా - పుష్పపుంజనిభాకృతిః - నపుంసకం - ఊర్ధ్వ
ముఖం - వరుణోదేవతా - చరా - రాక్షసగణః - తురంగయోనిః -
కదంబోవృక్షః - కంటకీపక్షి - అక్షరేరేఫలకారే - అన్నప్రాశన చౌల
పుంసవన కర్ణవేధనాగ్నిసంధాన దాన్యావ్యాపన శ్రాద్ధ శస్త్రారంభంశ్చ
కుర్యాత్ - ప్రోష్ణపదమాసి శూన్యం - కుజవారే మరణయోగః - కేచి
న్మృత్యుయోగః - మందవారే - యమకంటకః - సనందార్క కుజయో
ర్యరణయోగః - గురువారే మృత్యుయోగః - అర్క కుజవారే కుశీరలగ్నే
త్వోషధోపయోగం కుర్యాత్ - అస్మిన్ లగ్నే కృషీలవనం కుర్యాత్ -
అపూప భక్షణం కృత్వా యాత్రాం గచ్ఛేత్ - అష్టాదశనాడ్యంతే విషమటి -
జ్వరశ్చేదశదినాని పీడా - పుతమండకం నైవేద్యం - సావిత్ర్యాష్టోత్తర
శతం వరుణాయ హుత్యా పాయసాన్నే బలిందద్యాత్ - షష్టదినాదారభ్య
ద్వాదశదినాంతే సుఖీస్యాత్ - సంక్రమేర్హ్మః ॥ 24 ॥

పూర్వాభాద్రపదా ద్వితారా - శ్రీ - అధోముఖీ - అజై కపాద్దేవతా -
ఉగ్రా - మనుష్యగణః - సింహయోనిః - అమ్రోవృక్షః - అక్షరౌవళా -
కపోతఃపక్షి - గుడభక్షణం కృత్వా యాత్రాం గచ్ఛేత్ - షోడశనాడ్యంతే
విషనాడికా - ఆశ్వయుజమాసం శూన్యం - గోసంగ్రహణం విద్యారంభంచ
కుర్యాత్ - ద్రవ్యంనదద్యాత్ - గృహ్స్థీయాదేవ - కుజవారే నాశయోగః -
అంత్యంతే నాగవల్యాది స్థాపనం - ద్వితీయాంతే శుక్రోదయే కూపాది
ఖననం - రక్తమేఘేదృష్టేష్టదినే వృష్టిః - జ్వరశ్చే న్మృత్యుః - సందే
హోవా - ద్వావింశతి దినాని పీడా - దధి పుత నైవేద్యం - అర్కపుష్ప
పూజా - సర్వాషధి ధూపః - శన్నో అజ ఏకపాదితి మంత్రః - పుత

కూష్మాండ ఖండం ద్రవ్యం - సావిత్రిష్టోత్తరం శతం హత్వా - గంధ
మాల్యాదనై రజై కపదే బలిం దద్యాత్ - ఇంద్రాదీనాం చ నశాంతిచ్చే
న్మృత్యుర్పవతి - సంక్రమే మధ్యమార్గః ॥ 25 ॥

ఉత్తరాభాద్ర పదా - ద్వితీరా - పుమాన్ - ఊర్ధ్వముఖీ - అహి
ర్బుధ్నో దేవతా - మనుష్యగణః - ద్రువః - గౌర్యోనిః - నింబోవృక్షః -
చక్రవాకః పక్షి - అక్షరౌక్షసౌ - మాంసభక్షణం కృత్వా యాత్రాం గచ్ఛేత్ -
చతుర్వింశతి నాడ్యంతే విషమితి - ఋతుసంగమన సీమంత నామకరణాన్న
ప్రాశన చౌరోపనయన స్నాన వివాహ వాస్తుభీజావాపన వస్త్రాభరణాభిషేక
గోసంగ్రహణాని కుర్యాత్ - రోగీ స్నాతశ్చేత్పుభీస్యాత్ - శ్రావణ మార్గ
శీర్షయోః కూన్యం - తృతీయయాసహ మరణయోగః - కుజవారే మృత్యు
యోగః - అర్కవారే సిద్ధియోగః - తృతీయపాదే దినమృత్యుః - రక్త
మేఘాదృష్టశ్చే దేకాదశదినే వృష్టిః - జ్వరశ్చే ద్దశదినాని పీడా - గుడ
సహితోదనం నై వేద్యం - కరంజపత్రాణి పుష్పం - పుత్ర దూపః -
విష్ణుర్యోనిమితి పూజామంత్రః - పుత్రపుత్ర మాష ముద్గాని ద్రవ్యం -
సావిత్రిష్టోత్తర శతం హత్వా - గంధపుష్పేణాహి ర్బుధ్నయే బలిందద్యాత్ -
సంక్రమేర్హ వృద్ధిః ॥ 26 ॥

రేవతీ - ద్వాత్రింశత్తారా - పుమాన్ - పీతాకృతిః - తిర్యజ్ముఖీ -
పూషాదేవతా - మృదుః - దేవగణః - గజయోనిః - మధూకోవృక్షః -
పింగళః పక్షి - అక్షరో హకారః - క్షీరపానం కృత్వా యాత్రాం గచ్ఛేత్ -
త్రింశన్నాడ్యంతే విషమితి - ప్రోష్టపదమానే కూన్యం - ఋతుసంగమాది
ఉత్తరాభాద్ర పదోక్తాని కర్మాణి కుర్యాత్ - అర్కవారే సిద్ధియోగః - బుధే
శోమే చ విషయోగః - మందే నాశయోగః - అష్టమ్యా సహ విషయోగః -
శుక్రవారే సిద్ధియోగః - సప్తమ్యా సహోగ్రయోగః - జ్వరశ్చే ద్దశ
దినాని పీడా - తిలతండులపిష్ట నై వేద్యం - మందార పుష్ప పూజా -
గుగ్గులు దూపః - హగ్గింస్సః శుచిషదితి మంత్రః - పుత్రామ్రఫలసహిత

కదళీపలాని ద్రవ్యం - సావిత్రిష్టోత్తర శతం హుత్వా - గంధపుష్పాదిభిః
పూజ్యే బలిం దద్యాత్ - పంచదినాదా రథ్యవింశతి దినాంతే సుఖీస్యాత్ -
సంక్రమే మధ్యమార్ఘః - అర్ఘ్యవృద్ధిరతి గర్గ్యమాండవ్యాదయః ॥ 27 ॥

ఇతి శాంతిరత్నే మదనరత్నోక్తం నక్షత్ర పరిజ్ఞానం సమాప్తం.

వసిష్ఠ సంహితాయాః :—

రోగశాంతిం ప్రవక్ష్యమి రోగార్తానాం శరీరిణాం । బలి పూజాంగ
హోమైశ్చ జప బ్రాహ్మణ భోజనైః । యస్మిన్ ధిష్ణ్యేయదా నృణాం
రోగః సంజాయతే తదా । తద్ధిష్ణ్య పూజా కర్తవ్యా తదీశ్వర సుతుష్టయే ॥
సువర్ణేన పలార్ధేన తదర్ధార్ధేనవా పునః । ధిష్ణ్యేక ప్రతిమాం కల్ప్య యథా
విత్తాను సారతః । ఈశాన్యా మధవాప్రాచ్యా ముదీచ్యాం దిశిసంలిఖేత్ ।
తండురేష్ట దళం పద్మం కృత గోమయ మండలే ॥ పంచామృతై శ్చ సలిలై
స్తత్తన్మంత్రైః పృథక్ పృథక్ । స్మార్య కల్పోక్త మంత్రేణ ప్రతిమాం
స్థాపయేత్తతః । కర్ణికాయాంసు సంస్థాప్య ధ్యాత్వా దేవం సమర్చయేత్ ।
తద్వర్ణ వస్త్ర గంధాద్యైః పుష్పదూపోపహారకైః । ఆరక్త వర్ణం కుంభంచ
పంచలిః పల్లవై ర్యుతం । శుక్ల వస్త్ర స్వర్ణరత్న శతౌషధి సమన్వితం ।
మృత్పంచగవ్య సద్బీజం ఫలద్రవ్య కుశాన్వితం । దేవంతు పూర్వతః స్థాప్య
తత్తన్మంత్రైః సమర్చయేత్ । తత్ప్రాచ్యాం స్థండిలే వహ్నిం విధివత్ స్థాపయే
త్తతః । ముఖాంతే జుహూయాదుక్త ద్రవ్యేణాష్ట సహస్రకం । ఉక్త ద్రవ్యేణ
తత్తన్నక్షత్ర శాంతౌ వక్ష్యమాణేన । తిలహోమంవ్యా హృతీభిః అష్టోత్తర
సహస్రకం । పూర్ణాహుతిం చ జుహూయాత్సమ్యక్ జప పూర్వకం । తతః
శుద్ధోప విష్టర్య రోగిణః ప్రాజ్ఞుభిస్యచ । మంత్ర పూజైః కుంభ జలై
ర్లింగై ర్వారి మంత్రకైః । మార్జనం కారయేత్తస్య సమ్యత్సంకల్పపూర్వకం ।
నీరాజనంచ శుద్ధాత్మా పూజా స్థానం సమాగతః । దేవం హుతాశనం తత్త్వా
ప్రణమ్య పార్థయేదితి । అమృతోద్భవదిష్ణ్యేక యజ్ఞేశ స్త్వం పరాత్మకః ।
రోగా దస్మాచ్ఛ మాం రక్ష తవ వశ్యాశ్చ దిష్ట్యాసాః ॥ ఇతి ప్రార్థ్య తతో

దద్యాత్ప్రతిమాం వస్తు సంయుతాం । దక్షిణా సహితాం భక్త్యా ఆచార్యాయ
కుటింబినే । బ్రహ్మణేవ యథా శక్త్యా బ్రాహ్మణాన్ భోజయేత్తతః । కృత్వా
నక్షత్ర పూజాంచ తిథివాసర యోరపి ॥ సర్వాన్కామానవాప్నోతి రోగీ
రోగా తృముచ్చతే । పూర్వోక్తం విధిం కృత్వా తిథివారయోః శాంతిం
కుర్యాదిత్యర్థః ॥ అశ్విన్యా ముత్థితోవ్యాధి సప్త రాత్రేణ ముంచతి । దేవస్యే
త్వేతి మంత్రస్య గాయత్రీ కాశ్యపోశ్వినౌ శ్వేతవర్ణ సుధాపూర్ణ కుంభాం
భోజ ధరౌ పృథక్ । చందనోత్పల పుష్పాజ్యం గుగ్గులుశ్చ గుడ ప్రియౌ ।
క్షీర లడ్డుక భోక్తారౌ సమిధః క్షీరవృక్షజాః ॥ ఆజ్యం గుగ్గులుశ్చ ధూపః
సమిద్భిర్హోమః ఏవమగ్రేపి । గుడోదనం బలిం దద్యాద్దీపైః సార్దం నిశా
ముఖే ॥ 1 ॥ భరణ్యా ముత్థితో వ్యాధి రచిరాన్ని ధన ప్రదః । మాసేన
ముంచత్య ధవా దైవస్య కుటిలాగతిః ॥ త్ర్యంబకస్యతు మంత్రస్య చోక్తా
శ్చందర్షి దేవతాః । గంధోగరుః కరవీర పుష్పం ధూపశ్చ గుగ్గులుః ।
ఆజ్యదీపంచ సర్వేషాం నైవేద్యంచ గుడోదనం । పాశ దండధరో రక్త
స్త్వాజ్యం మధ్వక్షితా హవిః । మహిషీ నాయకారూఢః కృసరాన్నం బలిం
హరేత్ । వక్ష్య మాణేన మంత్రేణ బలిం సమ్యక్ప్రదాపయేత్ ॥ 2 ॥
కృత్తికా సూత్థితో వ్యాధి ర్దశరాత్రేణ ముంచతి । స్రుక్స్పృవా భయ వరదః
స్వవర్గో మేషవాహనః ॥ మేఢాతిది ర్జగత్యగ్నిః పునంతుమా మిత్యస్యచ ।
చందనం యూదికా పుష్పం పుత ధూపః సుగుగ్గులుః ॥ నైవేద్యం తిల
మాషాన్నం వటకాజ్యేన సంయుతం । గుడోదనం హవిస్తత్ర పాయసేన
బలిం హరేత్ ॥ 3 ॥ రోహిణ్యా ముత్థితోవ్యాధి ర్దశరాత్రేణ ముంచతి ।
నమో బ్రహ్మణ మంత్రస్య గాయత్రీ విధిరీశ్వరః ॥ శుక్లః కమండలుస్స్వక్ష
సూత్రాభయ వరప్రదః । చందనం కమలం పుష్పం సదశాంగశ్చ గుగ్గులుః ॥
నైవేద్యం పాయసం సాజ్యం సర్వదాన్నం హవిర్భవేత్ ॥ 4 ॥ చంద్ర
భేచోత్థితో వ్యాధిః పంచరాత్రేణ ముంచతి గదా వరదపాణిశ్చశ్వేతో సౌరభ
వాహనః ॥ నవో నవో భవత్యస్య గాయత్రీ గౌతమః శశీ । చందనం
కుముదం పుష్పం దశాంగం పాయసోదనం ॥ నైవేద్యం మండకా పూపం

ఘృత క్షౌద్ర సమన్వితం । శర్కరాదధి మిత్రేణ శుక్లాన్నేన బలిం హరేత్ ॥ ౬ ॥
 అర్ధాయా ముత్తితో వ్యాధి రచిరాన్ని ధనప్రదః । మానేన ముచత్యథవా
 దై వస్య కుటిలాగతిః శుద్ధస్పటిక సంకాశః కూల బద్ధాభయేష్టదః । నమ
 శంకారాయేత్యస్య బృహతీశో విధిమురుషిః ॥ చందనం సౌరభం పుష్పం
 దళాంగం పాయసోదనం । సమద్వాజ్యం హవిస్తత్ర దధ్యోదన బలింహరేత్ ॥ ౭ ॥
 పునర్వ సౌభవో వ్యాధిః సప్త రాత్రేణ ముంచతి । కమండల్వక్ష సూత్రేధ్య
 దర్శనుక్రొ స్రువత్పత్సదా ॥ అదితిద్యౌశ్చ మంత్రస్య త్రిష్టభోద్రుహిణో
 దితిః ॥ హరిద్రా కుంకుమం గంధః పుష్పం శ్రామంతికాదయః ॥ ధూపో
 మలయజః పిష్టం ఘృతాన్నం పీత వర్ణకం । ఘృతాక్తం తండులం హవిః
 పీతాన్నేన బలిం హరేత్ ॥ ౮ ॥ పుష్యే సముత్తితో వ్యాధిః సప్తరాత్రేణ
 ముంచతి । పీతో దండ కమండల్వక్ష సూత్రాభయదోద్యతః ॥ బృహస్పతే
 తీతీత్యస్య త్రిష్టబ్ధీ వాంగిరాముషిః । కుంకుమం వారిజం పుష్పం నైవేద్యం
 ఘృత పాయసం ॥ మండకాగుడ సంయుక్తమే తదేవ హవిర్భవేత్ ।
 సమండక ఘృతాన్నేన బలిం తత్ర ప్రదాపయేత్ ॥ ౯ ॥ అశ్లేషా సూత్తితో
 వ్యాధిః శ్లేశాన్మానేన ముంచతి । సమో అస్త్వితి మంత్రస్య హవ్యవాదధ
 సర్పరాట్ ॥ మధువర్ణో భోగ యుక్తః బద్గ చర్మదరః శుభః । సకంకు
 మాగరు ర్గంధః పుష్పం చాగస్త్య సంభవం । ఘృత గుగ్గుల ధూపోత్ర
 నైవేద్యం క్షీర సర్పిషి ॥ హవిస్సాజ్యం సుదధ్యన్నం దధ్యోదనం బలిం
 హరేత్ ॥ ౧౦ ॥ పితృభేచోత్తితో వ్యాధి రచిరాన్ని ధన ప్రదః । శాన్తిర్వా
 సార్థమానేన ధూమ్రోదండ పవిత్రధృక్ ॥ ఆయంతునః స్త్వచోస్సాస్యస్తు
 జగతీ పితరోబ్జజః । చందనం చంపకం పుష్పం ధూపః సఘృత గుగ్గులుః ॥
 నైవేద్యం ఘృత పిష్టాన్నం తిలాన్నం సఘృతం హవిః సతిలాజ్యంచ ముద్గా
 న్నం బలించ పితృ తృప్తయే ॥ ౧౧ ॥ పూర్వాపాల్లు నజోవ్యాధి రర్థమానేన
 ముంచతి । భగ ఏవ భగవా నిత్యస్య త్రిష్టబ్ధి గోవిదిః ॥ పద్మా భయకరః
 పద్మవర్ణః సింహాసనే స్థితః । చందనం మాలతీ పుష్పం బిల్వ ధూపోఘృతో
 దనం ॥ నైవేద్యం శర్కరా పూప లద్దుకాదిశ్చ సంయుతం । ఘృతో దనం

హవిస్త్ర పాయసాన్నం బలిం హరేత్ ॥ 11 ॥ ఆర్యమర్జేభవో వ్యాధి
రర్థ మానేన ముంచతి । పద్మవర్ణః పద్మ సంస్థః పద్మగర్భ సమద్యుతిః ।
ఆర్యమాజేతి మంత్రస్య ఆర్యమాత్రిష్టు బిబ్బజః । కర్పూరం కుంకుమం
గంధం పుష్పం వకుళ సంజ్ఞకం ॥ ఘృత గుగ్గులు ధూపోత్ర నై వేద్యం
ఘృతపాయసం । హోమద్రవ్యం ఘృతాన్నంచ శాల్యన్నేన బలిం హరేత్ ॥ 12 ॥

హస్తే సముత్థితో వ్యాధి నవరాత్రేణ ర్నవరాత్రేణ ముంచతి (ఉదుత్య
మితి హిరణ్యస్తూపో గాయత్రీ అదితిర్జగతీ ॥) రక్తగంధం కుంకుమం చ
పుష్పం రాజీవసంజ్ఞకం । గంధ గుగ్గులు ధూపోత్ర నై వేద్యం ఘృత
పాయసం ॥ మధుపుష్ప తిలాజ్యాన్నం దూర్వాభిన్నహితం హవిః । గుడ
శర్కర మధ్యాజ్యం పిష్టాన్నేన బలిం హరేత్ ॥ 13 ॥ చిత్రాయా ముత్థితో
వ్యాధి దశరాత్రేణ ముంచతి । చిత్రం దేవానామిత్రస్య త్వష్టా త్రిష్టుప్వితా
మహః ॥ అక్షసూత్రాభయకర శ్చిత్రవర్ణ శ్చివేరతః । సకుంకుమాగరుగంధః
కుసుమం చిత్రవర్ణకం ॥ నై వేద్యం మోదకాజ్యాన్నం చిత్రాన్నం ఘృతం హవిః ।
తదన్నేన బలిం దద్యా త్వర్వరోగాపను త్తయే ॥ 14 ॥ స్వాత్యుర్జేచోత్థితో
వ్యాధిః సర్వదాని ధనప్రదః । ఏక ద్విత్రి చతుః పంచమానైర్వాపి విముం
చతి ॥ సనఃపితేతి మంత్రస్య గాయత్రీ మరుదంగిరాః । ఖడ్గ చర్మధరః
కృష్ణో గంధం కృష్ణా గురుర్బుగుః । పుష్పం దమనకం ధూపశ్చందనా
గురు గుగ్గులుః । నై వేద్యం పాయసం సాజ్యం హవిస్తేన బలిం హరేత్ ॥ 15 ॥
ద్విదై వభే త్వేద్యాది రామాన్నేనై కేనముంచతి । ఇంద్రాగ్ని అగత మితి
గాయత్ర్యై వాస్యచై వహి ॥ మధు చ్చంద ఋషీంద్రాగ్ని తయోర్వానం చ
పూర్వవత్ । శ్రీఖండం గంధం తయోః పుష్పం సరోరుహం ॥ దేవదారు
స్తయోర్ధూపో నై వేద్యం ఘృతపాయసం । తదేవాన్నం హవిస్త్ర చిత్రా
న్నేన బలిం హరేత్ ॥ 16 ॥ మిత్రభేచోత్థితో వ్యాధి ర్దశరాత్రేణ ముంచతి ।
మిత్రస్య చర్షణితి గాయత్ర్యై వాస్యచై వహి ॥ ఋషి ర్హిరణ్యస్తూపాఖ్య
స్త్రమిత్రోదిదేవతా । ద్విభుజః పద్మగర్భాతః పద్మభృత్పద్మసంస్థితం ।
కుంకుమం పుండరీకాఖ్యం పుష్పం ధూపం చ చందనం । నై వేద్యం

సాయసం సాజ్యం హవిః కందర్ప సూరణః ॥ బలిస్తత్ర ప్రదాతవ్యో
మధు శర్కర పాయనైః ॥ మృతపూర్వక మాషాన్నం ముద్గగర్భైశ్చ
సంయుతం ॥ 17 ॥ జ్యేష్ఠాయా ముత్థితోవ్యాధి మృత్యురేవ నసంశయః ।
అథవా మాసమేకంవా ముచత్యేవ నసంశయః ॥ ఇంద్రంవ ఇతి మంత్రస్య
గాయత్రీం ద్రోంగిరాఋషిం ॥ ఇంద్రస్తు పూర్వవద్గంధం చందనం కుసుమం
కుభం । కర్పూరదూపో నై వేద్యం చిత్రాన్నం సుఖనోహరం ॥ హవిస్తు
సూరణః కందః మధుకదః సుపాయసం । విచిత్ర పుష్ప గంధేన దధ్య
న్నేన బలిం హరేత్ ॥ 18 ॥ మూలభేచోత్థితోవ్యాధి ర్మాసార్ధేన విముంచతి ।
బద్ధ చర్మధరః కృష్ణః కరాళవదనః ప్రభుః ॥ మోక్షాణోన్యత గాయత్రీ
మోరః కణ్ఠోఽథ నిరుఋతిః । గంధం కృష్ణాగరుః పుష్పం పద్మం
సీరోత్పలం కుభం ॥ దూపః కృష్ణాగరుర్మాష మిత్రాన్న ముపహరకం ।
తదేవాన్నం హవిస్తత్ర మాషాన్నేన బలిం హరేత్ ॥ 19 ॥ వారిభేచోత్థితో
వ్యాధీ రోగిణోవిధనప్రదః । విముంచ్య త్యదవామానై ద్విత్రిషత్ పంచ
సప్తభిః ॥ ఆప్యాయన్వేతి మంత్రస్య గాయత్రీ పద్మకోజలం । సువర్ణో
ద్విభుజః పద్మపాణి ర్గంధస్తు చందనం ॥ పద్మం శైలేయ దూపోత్ర
నై వేద్యం మృతపాయసం । హవిర్మసూర విష్టాన్నం తదన్నేన బలిం
హరేత్ ॥ 20 ॥ విశ్వభేచోత్థితో వ్యాధిః సార్దమానేన ముంచతి । విశ్వేదేవాన
ఇత్యస్య గాయత్రీ విశ్వదేవతా ॥ కమండల్వ భయాంభోజ వరదశ్చ
కుశాననః । చందనం కమలం పుష్పం దూపః సమృత గుగ్గులుః ॥
నై వేద్యం సాయసాజ్యాన్నం హవిరప్యేత దేవహి । సమిద్భిర్నిచుశై
స్సార్థం తదన్నేన బలిం హరేత్ ॥ 21 ॥ శ్రవణేచోత్థితో వ్యాధి ర్దశరాత్రేణ
ముంచతి । ఆతోదేవా ఇతి మంత్రస్య గాయత్రీ ప్రపణోహరిః । పీఠాంబరః
కృష్ణవర్ణః శంఖ చక్ర గదాధరః । చందనం మాలతీ పుష్పం దూప
కర్పూర గుగ్గులుః ॥ కాల్యన్నం షడ్రసోపేతం భక్ష్యభోజ్యాదిభిస్సహ ।
నై వేద్యం హవిరప్యే తత్ప్రాయనేన బలిం హరేత్ ॥ 22 ॥ వసుభేచోత్థితో
వ్యాధి ర్దశరాత్రేణ ముంచతి । త్రాయంతా మిహ మంత్రస్యానుష్టుప్యాయో

వనుసత్తః ॥ చాపబాణధర శుక్లగంధః కర్పూర చందనం । వారిజం
 గుగ్గులుర్దూపో నై వేద్యం పుత పాయసం ॥ హవిశ్శోదుంబర సమిద్గుడ
 పాయస సంయుతం । రద్ధుకాపూపమద్వాజ్య తిలపిష్ట బలిం హరేత్ ॥ 23 ॥
 వారుణేచ్ఛోత్థితో వ్యాధి రష్టరాత్రేణ ముంచతి । ఇమంమే వరుణేత్యస్య
 గాయత్రీ కణ్వవారిషాః ॥ నాగపాశధరః శ్రీమాన్నవరత్న విభూషితః ।
 మలయస్థాగరుర్గంధః పుష్పం చ కమరోత్పలం । కర్పూరం చందనం
 దూపో నై వేద్యం పుతపోశికా । హవిరశ్వత్థ సమిదశ్చిత్రాన్నేన బలిం
 హరేత్ ॥ 24 ॥ అజైకపాద్భవో వ్యాధిః సర్వదానిధనప్రదః । అథవా
 బహుభిర్మానై ర్దివనైర్వా విముంచతి । వామపాదకరే భూమ్యామాతాశేత్వ
 పరద్వయం । ప్రసార్యాప్రాంజలిః సాక్షాదీశ్వరం చింతయన్ స్థితః ॥
 శమగ్నిత్యస్యాజ్యైకపా ద్గాయత్రీ చతురాననః । కుంకుమం చందనం గంధం
 పుష్పం శ్వేతార్కసంభవం ॥ ధూపః శతౌషధీమిత్రో నై వేద్యం దధి
 పాయసం । హవిః కూష్మాండ బంధస్యాద్దధ్యన్నేన బలిం హరేత్ ॥ 25 ॥
 అహిర్బుధ్న్యభవో వ్యాధిః సార్థమానేన ముంచతి । నమస్తే దుద్ర ఇత్యస్య
 సర్వం తత్రైవ సంస్థితం ॥ గంధం చందన కర్పూరైః పుష్పం పద్మోత్పలం
 కుభం । సదిల్య గుగ్గులు త్దూపనై వేద్యం పుతపాయసం । ముద్గమాష
 తిలాన్నాజ్య యవప్రీహి భవం హవిః ॥ హవిస్తదేవసజలం దధ్యన్నేన
 బలిం హరేత్ ॥ 26 ॥ రేవత్యాముత్థితోవ్యాధి రష్టరాత్రేణ ముంచతి ।
 పూషాత్వ ఇతి మంత్రస్య జగతీ గౌతమోఽఽఽఽ ॥ పూషాచ దేవతాం భోజ
 వర్ణాం భోజధరశ్శుభః । రక్తచందన గంధోత్ర పుష్పం మందారసంజ్ఞితం ॥
 దూపన్తు గుగ్గులుస్సాజ్యం నై వేద్యం పుతపాయసం । హవిస్తదేవసజలం
 దధ్యన్నేన బలిం హరేత్ ॥ భూతేశానుసృతోయస్మా ద్రోగనాతో మహాన్
 జ్వరః । రోగాదస్మాచ్ఛమాం త్రాహి సర్వాన్నం చోత్తమం బలిం ॥ 27 ॥
 కృత్వా నక్షత్రపూజాం చ తిథివాసరయోరపి । ఏవం రాశ్యాదిషడ్వర్గ బలిం
 దద్యాత్తదీశ్వరాన్ ॥ యోబలిం కురుతే సమ్యక్ రోగిరోగాత్ప్రముచ్యతే ।
 ఇతి నక్షత్రోత్పన్న రోగశాంతయః ॥

అథ తిథ్యాదిదోషశాంతయః

- శ్లో॥ ప్రతి పద్యుత్థితో వ్యాధి ర్వాదకాహేన ముంచతి ।
అగ్నిస్తు దేవతా తత్ర కృసరాన్నం బలిం హరేత్ ॥ 1
- శ్లో॥ ద్వితీయాయాం భవేద్వాధిః పంచ రాత్రేణ ముంచతి ।
బ్రహ్మతు దేవతా తత్ర పాయసేన బలిం హరేత్ ॥ 2
- శ్లో॥ తృతీయాయాం భవేద్వాధిః సప్త రాత్రేణ ముంచతి ।
గిరిజా దేవతా తత్ర పుతాన్నేన బలిం హరేత్ ॥ 3
- శ్లో॥ చతుర్థ్యా ముత్థితో వ్యాధిః దశరాత్రేణ ముంచతి ।
గణేశో దేవతా తత్ర మోదకాన్నం బలిం హరేత్ ॥ 4
- శ్లో॥ పంచమ్యా ముత్థితో వ్యాధి ర్నవరాత్రేణ ముంచతి ।
సర్వేశో దేవతా తత్ర దుగ్ధాన్నేన బలిం హరేత్ ॥ 5
- శ్లో॥ షష్ఠ్యాం సముత్థితో వ్యాధి శ్చతురాత్రేణ ముంచతి ।
స్కందసు దేవతా తత్ర ముద్గాన్నేన బలిం హరేత్ ॥ 6
- శ్లో॥ సప్తమ్యా ముత్థితో వ్యాధి రష్ట రాత్రేణ ముంచతి ।
ఆర్యమా దేవతా తత్ర గుడాన్నేన బలిం హరేత్ ॥ 7
- శ్లో॥ అష్టమ్యా ముత్థితో వ్యాధి ర్దశరాత్రేణ ముంచతి ।
గిరీశో దేవతా తత్ర పాయసాన్నం బలిం హరేత్ ॥ 8
- శ్లో॥ నవమ్యా ముత్థితో వ్యాధి ర్మరణం నిశ్చితం భవేత్ ।
వసవో దేవతా తత్ర తిలాన్నేన బలిం హరేత్ ॥ 9
- శ్లో॥ దశమ్యా ముత్థితో వ్యాధిః పంచరాత్రేణ ముంచతి ।
నాగస్తు దేవతా తత్ర పుతాన్నేన బలిం హరేత్ ॥ 10
- శ్లో॥ ఏకాదశ్యుత్థితో వ్యాధి స్త్రీ రాత్రేణ ముంచతి ।
దర్మస్తు దేవతా తత్ర మాషాన్నేన బలిం హరేత్ ॥ 11
- శ్లో॥ ద్వాదశ్యా ముత్థితో వ్యాధి ర్మరణం నిశ్చితం భవేత్ ।
రోగస్య నవివిర్భుక్తి యమలోకం సగచ్ఛతి ॥ 12

- శ్లో॥ త్రయోదశ్యాం భవో వ్యాధిః సప్త రాత్రేణ ముంచతి ।
కామస్తు దేవతా తత్ర లద్దు కాన్నం బలిం హరేత్ ॥ 13
- శ్లో॥ చతుర్దశ్యాం భవే ద్వాదశిః మృత్యు దస్సౌ ద్విమాసతః ।
ముంచత్యరిష్టం సర్వం చ విష్టాన్నేన బలిం హరేత్ ॥ 14
- శ్లో॥ పౌర్ణిమాయాం భవేద్వాదశిః పృథ్వీ రాత్రేణ విముంచతి ॥
చంద్రస్తు దేవతా తత్ర దధ్యోదన బలిం హరేత్ ॥ 15
- శ్లో॥ అమావాస్యా భవో వ్యాధి ర్మాసేనై కేన ముంచతి ।
అథవా మండలై కేన జ్వర దాహాని పీడితః ॥
మహామృత్యు ర్భవేద్వాపి యమలోకం సగచ్ఛతి ॥ 16
- శ్లో॥ తత్ర శాంతిం ప్రవక్ష్యమి సర్వదోషావ శాంతయే ।
పితౄణాం ప్రతిమాకార్యా సౌవర్ణైః కర్ష్య సంమితా ॥
- శ్లో॥ యేచేహ పితరశ్చేతి పూజా మంత్రం ఉదీరితః ।
కృష్ణాగరు శ్చందనంచ కృష్ణ పుష్పేస్తు పూజయేత్ ॥
- శ్లో॥ సమిదాజ్య తిలై ర్మాష చర్వాజ్యేనచ హోమయేత్ ।
అష్టోత్తర శతంవాపి అష్టా వింశతిరేవవా ॥
- శ్లో॥ కృష్ణాగశ్చ ప్రదాతవ్యా ఆచార్యాయ సదక్షిణా ॥
బ్రాహ్మణాన్ భోజయేత్పశ్చ దేకాదశ స్వశక్తితః ॥
సర్వారిష్ట ప్రశాంత్యర్థం దీప్తాయుశ్చ సుఖీభవేత్ ॥

అ థ వా ర శాంత యః

- శ్లో॥ రవివారే భవేద్వాదశి ర్జ్వరదాహే న పీడితః ।
సవితా దేవతా తత్ర పాయసాన్నం బలిం హరేత్ ॥ 1
- శ్లో॥ ఇందువారే భవేద్వాదశిః సప్తరాత్రేణ ముంచతి ।
సోమస్తు దేవతా తత్ర ఘృతాన్నేన బలిం హరేత్ ॥ 2
- శ్లో॥ భామవారే భవేద్వాదశిః కేకాయ మరణాయ చ ।
కుజస్తు దేవతా తత్ర రక్తాన్నేన బలిం హరేత్ ॥ 3

- శ్లో॥ బుధవారే భవేద్వ్యాధిః క్లేశాయ మరణాయ చ ।
బుధస్తు దేవతా తత్ర ముద్గాన్నేన బలిం హరేత్ ॥ 4
- శ్లో॥ గురువారే భవేద్వ్యాధిః పంచరాత్రేణ ముంచతి ।
గురుస్తు దేవతా తత్ర హరిద్రాన్నం బలిం హరేత్ ॥ 5
- శ్లో॥ భృగువారే భవేద్వ్యాధిః సప్తరాత్రేణ ముంచతి ।
భృగుస్తు దేవతా తత్ర హరిద్రాన్నం బలిం హరేత్ ॥ 6
- శ్లో॥ శనివారే భవేద్వ్యాధిః రాహుసార్ధేన విముంచతి ।
శనిస్తు దేవతా తత్ర మాషాన్నేన బలిం హరేత్ ॥ 7
- శ్లో॥ రాశ్యాది షడ్వర్గపేభ్యో బలిం దద్యాత్సుఖాప్తయే ।
యోబలిం కురుతే సమ్యక్గోగిరోగ త్సృముచ్యతే ।
అదాస్య నిధనప్రత్య గ్జ్ఞాహ్వాయ వివత్కరే ॥ 8
- శ్లో॥ నక్షత్రో జనితోవ్యాధిః క్లేశాయ మరణాయ చ ।
ఆశ్లేషార్ద్రా త్రిపూర్వాయమ వరుణ మరుచ్చక్ర ।
తారానలాఖ్యాః ద్వాదశ్యాం స్కందరిక్తా ।
తిథిషుచ రవిజాఽరాంకవారేషు యేషాం ॥ 9
- శ్లో॥ రోగసంజాయతే చేద్య మపురమచిరాత్సృష్ణవం ।
త్యేవచంద్రే జన్మన్యష్టాఖ్య బంధున్వయ ।
బంధున్వయ భవనగతే మృత్యులగ్నేచ రాశౌ ॥ 10

ఇతి కమలాకరభట్ట కృతౌ శాంతిరత్నే జ్వరాది
రోగోత్పత్తి నక్షత్రాది శాంతయః.

1. అథ రవ్యాది గ్రహ వ్రత శాంతిః

మదనరత్నే భవిష్యే :—

- శ్లో॥ అతః పరం ప్రవక్ష్యామి రహస్యం హ్యేతముత్తమం ।
యేన లక్ష్మీర్ధృతిస్తుష్టిః సృష్టిః కాంతిశ్చ జాయతే ॥
- శ్లో॥ సాదిత్యవారే హస్తేతు పూర్వంగృహ్య వివక్షణః ।
మంత్రోక్త విధినా సర్వం కుర్యాత్సృజాదికం రవేః ॥

శ్లో॥ ప్రత్యర్థం సప్తనక్తాని కృత్వా ధర్మపరోనరః ।
తతస్తు సప్తమే ప్రాప్తే కుర్యాద్భ్రాహ్మణ భోజనం ॥

శ్లో॥ దాస్కరం కుద్ధ సావర్ణ్యం కృత్వా యత్నేన మానవః ।
తామ్రపాత్రే స్నాపయిత్వా రక్తపుష్పై స్సుపూజయేత్ ॥

శ్లో॥ రక్తవస్త్ర యుగచ్ఛన్నం చత్రోపానద్యుగాన్వితం ।
ఘృతేన స్నాపయిత్వాచ లద్దుకాన్వి నివేదయేత్ ॥

శ్లో॥ హోమం ఘృత తిలైః కుర్యాద్ద్రవి నామ్నాచ మంత్రవిత్ ।
సమిధోష్ణోత్తర శత మష్టావింశతి రేవవా ॥

శ్లో॥ హోతవ్యా మదుసర్పిభ్యాం దద్నాచై వ ఘృతేనచ నమిధోర్కసమిధః॥
మంత్రేణాన విదుషే బ్రాహ్మణాయ ప్రదాపయేత్ ॥

శ్లో॥ ఆదిదేవ నమస్తుభ్యం సప్త సప్తే దివాకర ।
త్వం రవే తారయస్వాస్మాన స్మాత్స్వంసార సాగరాత్ ॥

శ్లో॥ ప్రతేనానేన రాజేంద్ర ధవే దారోగ్య ముత్తమం ।
ద్రవ్య సంపత్పుత్ర ప్రాప్తిరితి పౌరాణికా విదుః ॥

శ్లో॥ ఆపిసంపత్కరీ చేయం కాంతిః పుష్టికరీ నృణాం ।
సూర్యపీడా సుమోరా సుకృతా కాంతిః కుభప్రదా ॥

ఇత్యాదిత్య కాంతిః.

2. ఆథ చంద్రకాంతిః - తత్తైవ :—

శ్లో॥ తద్వచ్చిత్రాసు సంగృహ్య సోమవారం విచక్షణః ।
అనేనై వోక్త విధినా కుర్యాత్పూజాదికం విధోః ॥

శ్లో॥ సప్తమేతు తతః ప్రాప్తే కుర్యాద్భ్రాహ్మణ భోజనం । సప్తమేనక్తే॥

శ్లో॥ కాన్యపాత్రే ధనం స్థాప్య సోమం రజిత నిర్మితం ।
శ్వేతవస్త్ర యుగచ్ఛన్నం శ్వేతపుష్పైః ప్రపూజితం ॥

శ్లో॥ పాదుకోపాన హచ్చత్ర నై వేద్యాసన సంయుతం ।
హోమం ఘృత తిలైః కుర్యాత్సోమనామ్నాచ మంత్రవిత్ ॥

శ్లో॥ సమిధోష్టోత్తర శత మిష్టావింశతి రేవవా ।
హోతవ్యా మధు సర్పిభ్యాం దద్ధాచై వ ఘృతేనచ ॥
సమిధః పాలాశజాః ॥

శ్లో॥ దధ్యన్నం శశినే హుత్వా బ్రాహ్మణాయ నివేదయేత్ ।
మంత్రేణానేన రాజేంద్ర సమ్యగ్భక్త్యా సమన్వితః ॥
శ్లో॥ మహాదేవ ప్రియోసిత్వం పుష్పం గోక్షీర పాండురం ।
సోమ సౌమ్యో భవాస్మాకం సర్వదాతే సమో నమః ॥
శ్లో॥ ఏనం కృతే మహచ్ఛాంతిః సోమః స్వస్తికరో భవేత్ ॥
ఇతి చంద్ర శాంతిః ॥

3. అథ భౌమశాంతిః :—

శ్లో॥ స్వాత్మా మంగరకం గృహ్యక్షపాయాం న క్షతోజనీ ।
సప్తమేత్వధ సంప్రాప్తే హైమంతామం నివేశయేత్ ।
రక్తవస్త్ర యుగచ్ఛన్నం కుంకుమేనాసు రేపితం ॥
శ్లో॥ నివేద్య భక్త్యా కుసరం పుష్ప ధూపాక్షతాః ।
హోమం ఘృత తిలైః కుర్యాత్కుజ నామ్నాచ మంత్ర విత్ ॥
శ్లో॥ సమిధోష్టోత్తర శతమిష్టా వింశతి రేవవా ।
హోతవ్యా మధు సర్పిభ్యాం దద్ధాచై వ ఘృతేనచ ॥
సమిధః భాదిరాః ॥
శ్లో॥ మంత్రేణానేనతందద్యా ద్బ్రాహ్మణాయ కుటుంబినే ।
కుజకుప్రభవోపిత్వం మంగళః పతి పత్యనే ॥
శ్లో॥ అమంగళంన్నిహత్యాకు మంగళం యచ్ఛ మంగళ ।
ఏనం కృతే భౌమ కృతం దుష్కృతం శాంతి మాప్నుయాత్ ।
కర్తవ్యం భౌమపీడా నుతస్మాత్ప్రయత మాననైః ॥
ఇత్యంగరక శాంతిః ॥

4. అథ బుధ శాంతిః - తత్రైవ :—

శ్లో॥ విశాఖాను బుధం గృహ్య సప్త నక్షత్రాన్య దార్చయేత్ ।
బుధం హోమ మయం కృత్వా స్థాపితం కాంస్య భాజనే ।

శుక్ల వస్త్ర యుగచ్ఛన్నం శుక్ల మాత్యను లేపితం ।
గుడో దనోప హరః చ బ్రాహ్మణాయ వివేదయేత్ ॥

శ్లో॥ బుధత్వం బుద్ధిజనకో బోధవాన్ సర్వదానృణాం ।
తత్త్వావబోధం కురుమే సోమపుత్ర నమోనమః ॥

శ్లో॥ పూర్వ వద్భుత తిలైః అపామార్గ సమిద్ధిః ।
బుధనామ్నాహోమం కుర్యాత్ ॥
బుధ శాంతిరియం ప్రోక్తా బుధ వై కృత నాశినీ ॥
బుధ దోషేతు కర్తవ్యా తదా శాంతి రభీష్టదా ॥ ఇతి బుధ శాంతిః ॥

5. అథ గురుశాంతిః :—

శ్లో॥ గురుచై వానురాధాసు పూజయే దృక్తితో నరః ।
పూర్వోక్తవిధియోగేన సప్తనక్తాన్యరాచరేత్ ॥

శ్లో॥ హైమం హేమమయే పాత్రే స్థాపయిత్వా బృహస్పతిం ।
వీతాంబరయుగచ్ఛన్నం వీతయజ్ఞోపవీతినం ॥

శ్లో॥ పాదుకోపానహచ్ఛత్ర కమండలు విభూషితం ।
పూజయే త్పితకుసుమైః కుంకుమేన విలేపితం ॥

శ్లో॥ దూప దీపాదిబిద్రవ్యైః పల్లై శ్చందన తండులైః ।
ఋండఖద్యోపహారశ్చ గురో రగ్రేనివేదయేత్ ॥

శ్లో॥ ధర్మశాస్త్రార్థ తత్వజ్ఞ జ్ఞాన విజ్ఞాన పారగ ।
విబుధా త్రిహరా చింత్య దేవాచార్య నమోస్తుతే ॥ హోమస్తు పూర్వవత్ ॥

శ్లో॥ పుత్రతిలై రశ్వద్ధ సమిద్ధిః గురునామ్నా ।
విషమస్థే గురౌకార్యా మహాశాంతి రియంనృభిః ॥ ఇతి గురుశాంతిః ॥

6. అథ శుక్రశాంతిః :—

శ్లో॥ శుక్రం జ్యేష్ఠాసు సంగృహ్య క్షమాయాం నక్తభోజినీ ।
గురూక్తక్రమమార్గేణ ద్విజసంతర్పణేనచ ॥

శ్లో॥ సప్తమేత్వ ధనం ప్రాప్తే రౌప్యం శుక్రంతుకారయేత్ ।
వంశపాత్రేతు సంస్థాప్య పూజయేత్పిత సంకజైః ॥

శ్లో॥ తదథావేసితైః పుష్పైస్తాంబూరైః శృందనేనచ ।
అగ్రే తస్య ప్రదాతవ్యం పాయసం ఘృతసంయుతం ॥

శ్లో॥ భర్గవో భృగుజశ్శుక్రః శృతిస్మృతి విశారదః ।
హృత్వా గృహకృతాన్ దోషా నాయురారోగ్యదోస్తునః ॥

శ్లో॥ అనేన మంత్రేణ దద్యాత్ హోమస్తు పూర్వవత్
ఘృతతైః ఉదుంజర సమిద్భిః శుక్రనామ్నా కుర్యాత్ ॥

ఇతి శుక్రకాంతిః ॥

7, 8, 9. అథ శనై శ్చరాది కాంతిః :—

శ్లో॥ శనై శ్చరం రాహుకేతూ లోహపాత్రేషు విన్యసేత్ ।
కృష్ణాగరుస్సృతో దూపో దక్షిణా చ స్వశక్తితః ॥

శ్లో॥ యథాక్రమం శమీ దూర్వా కుశానాం సమ్మిదం స్మృతః ।
సప్తమే త్వథసంప్రాప్తే సౌవర్ణాన తకారయేత్ ॥

శ్లో॥ కృష్ణవస్త్రయుగచ్ఛన్న మేతై కం కారయేద్బుధః ।
మృగనాథ్యా సమాలభ్య కృసరాన్నం నివేద్యయే ।
హోమావసానే తత్సర్వం బ్రాహ్మణాయ నివేదయేత్ ॥

శ్లో॥ హోమసూక్త సమిద్భిశ్చ తేషాం నామ్నాచ కారయేత్ ।
శనై శ్చర నమస్తేస్తు నమస్తే రాహవేతథా ॥

శ్లో॥ కేతవే చ నమస్తుభ్యం సర్వకాంతిం ప్రయచ్ఛత ।
అనేన మంత్రేణ దద్యాత్ ॥ ఇతి శనై శ్చరాది కాంతిః ॥

అథ నవ గ్రహ దానాదీని

జాతకా భరణే సారావళ్యాంచ :—

శ్లో॥ యేథేచరా గోచరతోష్ట వర్గాదం శాక్రమాద్వాప్య కుభా భవంతి ।
దానాదినాతే సుతరాం ప్రసన్నస్తేనాధునా దాన విధిం ప్రవక్ష్యే ॥

శ్లో॥ మాణిక్య గోధూమ సవత్సరేనుః కౌసుంభవాసో గుడహేమ కామ్రం ।
ఆర కృకం చందన మంబుజంచ వదంతిదానం హివిరోచనాయ ॥ 1

- శ్లో॥ పద్మంక పాత్ర స్థితకండులాశ్చ కర్పూర ముక్తాఫల శుభ్ర వస్త్రం ।
యగోపయంత్యం పృషథఃకరోష్యం చంద్రాయదదాద్వృత పూర్ణకుంభం ॥ 2
- శ్లో॥ ప్రవాళ గోధూమ మసూరికాశ్చ పృషోరుణశ్చాపి గుడః సువర్ణం ।
అరక్షవస్త్రం కరవీర పుష్పం తామ్రంచ ఛామాయ వదంతి దానం ॥ 3
- శ్లో॥ చేలంబ నీలం కలదౌత కాంస్యం ముద్గాజ్య గారుత్మత సర్వ పుష్పం ।
దానీత దండోద్విరదశ్చనూనం వదంతిదానం విదు నందనాయ ॥ 4
- శ్లో॥ శర్కరాదరజసి తురంగమః పీతధాన్యమపి పీతమంబరం ।
పుష్పరాగ లవణం సకాంచనం ప్రీతయే సురగురోః ప్రదీయతే ॥ 5
- శ్లో॥ చిత్రాంబరం శుభ్ర తరస్తురంగో దేమశ్చ వజ్రం రజతం సువర్ణం ।
సుతండులాజ్యోత్తమ గంధయుక్తం వదంతిదానం భృగునందనాయ ॥ 6
- శ్లో॥ మాషాశ్చతైలం విమలేంద్ర నీలం తిలాః కులుత్తా మహిషీచ లోహః ।
కృష్ణాంబదేసుం ప్రవదంతినూనం దుష్టాయదానం రవినందనాయ ॥ 7
- శ్లో॥ గోమేధరత్నం చతురంతయానం సునీలచేలా మలకంబళాజాః ।
తిలాశ్చతైలం బిలులోహమిశ్రం సర్వానవేదానమిదం వదంతి ॥ 8
- శ్లో॥ వైడూర్యరత్నం సతిలంబ తైలం సకంబళశ్చాపి మదోమృగస్య ।
శత్రుంచ కేరోః పరితోషహేతోః చాగేభదానం కఠితం మునీంద్రైః ॥ 9

అథ రత్న ధారణం

తత్తైపః—

మాణిక్యం తరజే స్ఫుటాత మమలం ముక్తాఫలం శీత గోర్మాహే
యస్య త ఏద్రుమం మరకతం సౌమ్యస్య గారుత్మతం దేవేజ్యస్యతు
పుష్పరాగ మసురామాత్యస్య వజ్రం శనేర్నీలం నిర్మలమన్యయోశ్చగదితే
గోమేధ వైడూర్యతే ॥

అథ గ్రహ స్నానాని

పిష్టుదర్శోత్తరేః—

శ్లో॥ మంజిష్ఠా మత్తమాతంగం కుంకుమం ర కచందనం ।
పూర్ణకుంభేకృతం తామ్రే సూర్యస్నానం విధీయతే ॥

- శ్లో॥ మత్తమాతంగం గజమదః ఉశీరం చ శరీషం చ
కుంకుమం రక్తచందనం ।
శంఖన్యస్త మిదం స్నానం చంద్రదోష వినాశనం ॥ 2
- శ్లో॥ ఖదిరం దేవదారుం చ తిలాన్యమలకానిచ ।
పూర్ణకుంభే కృతేరౌష్యే భౌమపీడా వినాశనం ॥ 3
- శ్లో॥ నదీ సంగమతోయాని తన్మృదా సహితానిచ ।
న్యస్తాని కుంభమాహేయ బుధ పీడా వినాశనం ॥ 4
- శ్లో॥ బొదుంబరం తదా విల్వం వటమామలకం తథా ।
న్యస్తంతు కుంభే సౌవజే జీవపీడా వినాశనం ॥ 5
- శ్లో॥ గోరోచనం నాగమదః శతపుష్ప శతావరీ ।
విన్యస్తా రాజతే కుంభే శుక్రపీడా వినాశనం ॥ 6
- శ్లో॥ తిలాన్యాషాన్ ప్రియగుం చ గంధపుష్పే తదైవచ ।
న్యస్తం కార్షాయనే కుంభే సౌరిపీడా వినాశనం ॥ 7
- శ్లో॥ గుగ్గులుం హింగులం తాలం శుభాంతైవ మనశ్శిలాం ।
శృంగేచ మహిషేన్యస్తే రాహుపీడా వినాశనం ॥ 8
- ॥ తాలం హరితాలం ॥
- శ్లో॥ వరాహవిహితాంరాజ స్పర్శవతాగ్ర మృదం తదా ।
చాగక్షిరం ఖడ్గపాత్రే కేతుపీడా వినాశనం ॥ 9
- గ్రహస్నాన మిదంప్రోక్తం సర్వపీడాపి నాశనం ॥ ఇతి గ్రహస్నానాని ॥

అథ గురు శాంతిః

మదనరత్న - విప్రులాద ఉవాచ :—

గురుపూజాం ప్రవక్ష్యమి యదోక్తం బ్రహ్మణాపురా । రోకానా
ముపకారోయ సర్వోపద్రవ శాంతయే ॥ కన్యా వివాహకాలేతు కుద్ధిర్యన్యస
విద్యతే । బ్రాహ్మణస్యోపనయనే యన్యస్యాద్దుష్టితో గురుః ॥ ఏలిః పూజా
గురోః కార్యా విధివద్భక్తి భావితైః । మదంతీకామ పుష్పాణి పత్రం పాలాశ
సర్వపా ॥ మదంతీ — యూథికా ॥ కామోదమనం ॥ గుడిచీ నాన్యపామార్గం

విడంగం శంఖినీసచా । సహదేవీ విష్ణుత్రాంతా సర్వాషధ్య శ్శతావరీ ॥ కుష్టం
మాంసీ హరిద్రేద్వే ముర్ధాశైలేయ చందనం । వచాకచోర ముస్తాచ సర్వాష
ధ్యః ప్రకీర్తితాః ॥ తదైవాశ్వత్థ భంగాశ్చ పంచగవ్యం జలంతదా నూతనం
సోదకుంభంచ పీతవత్త్ర సమన్వితం ॥ పంచరత్నై స్సమాముక్త మీశాన్యాం
స్థాపితేనలాత్ । యా ఓషధీరితి మంత్రేణ సర్వాణ్యస్మిన్ వినిక్షిపేత్ ।
కుంభస్యో పరిభాగేతు స్థాపయిత్వా బృహస్పతిం । సువర్ణపాత్రే సావర్ణీం
ప్రతిమాంతు యుధిష్ఠిర ॥ కారయేత్తు యథాశక్త్యా విత్తకార్య వివర్జితః ।
పీతవత్త్ర యుగచ్ఛన్నాం పీత యజ్ఞోపవీతినీం ॥ పూజయేద్గంధ పుష్పద్వై
స్తతో హోమం సమాచరేత్ । సమిద్ధోశ్వత్థ వృక్షస్య హోతవ్యాష్టోత్తరశతం ।
తిలై ర్వ్రీహియవై ర్మిశ్రం హోతవ్యంచ యథాక్రమం । బృహస్పతేతి
మంత్రేణ ఋషిచ్ఛంద సమన్వితం ॥ మంత్రేణానేన జాహయాద్దాన్య
పూర్వంచ యత్నతః । తతో హోమావసానేతు పూజయేచ్ఛ బృహస్పతిం ॥
పీతగంధై స్తదాపుష్పై దూపై ర్దీపైశ్చ భక్తితః । దద్యోదనంచ నై వేద్యం
పఠితాంబూల సంయుతం ॥ మంత్రేణానేన కౌంటేయ సమిద్ధవ్యం పునః
పునః । నమస్తే గిరిజానాథ వాక్పతేథ బృహస్పతే ॥ క్రూర గ్రహైః పీడితా
నామమృతాయ నమోనమః । పూజయిత్వా సురాచార్యం వశ్పాదర్ఘ్యం నివేద
యేత్ ॥ గంభీర దృఢరూపాంగ దేవేజ్య సుమతే ప్రభో ॥ నమస్తే వాక్పతే
కాంతగ్రహాణార్ఘ్యం బృహస్పతే । ఇత్యర్ఘ్య మంత్రః ॥ అర్ఘ్యందత్వా
సురేజ్యస్య జపహోమం సమాపయేత్ । భక్త్యా యస్తే సురాచార్య హోమ
పూజాది సత్కృతిం ॥ కృతాం గృహణ కాంత్యర్థం వాక్పతేతే నమోనమః ।
సంకల్ప మంత్రః ॥ మంత్రేణానేన సంకల్ప్య వశ్పాత్రంప్రార్థయేన్నృప ॥
జీవో బృహస్పతి స్సూరి రాచార్యో గురురగ్నిరాః ॥ వాచస్పతిర్దేవ మంత్రి
శుభం కుర్యాత్సదా మమ । ఇతి ప్రార్థనా మంత్రః ॥ ఏవం సంప్రార్థయే
ద్దేవ మాచార్యంచ ప్రపూజయేత్ । సర్వోపచార సంయుక్తం ప్రతిమాంతాం
యంధిష్ఠిర ॥ ప్రణమ్యచ గవాయుక్తా మాచార్యాయ నివేదయేత్ । అదా
వాభ్యస్తు నియతో వేదవేదాంచ షోరగః ॥ ముజమానం సపత్నీకం కాంత

చిత్తం జితేంద్రియం । కుంభోదకం గృహీత్వాకు మంత్రైరేతైః । ప్రసించయేత్ ॥
 ఇదమాపోధ మంత్రేణ తామగ్ని మిత్యుచారదా । యా ఓషధీరశ్వావతీః
 కూష్మాండై శ్చాభిషేచయేత్ । పచ్చాత్సంభోజయే ద్విప్రాన్ యథాశక్త్యా
 యుధిష్ఠిర । ఏవం కృత్వా గురోః పూజాం సర్వాన్కామా నవాప్నుయాత్ ॥
 సంక్రాంతావపి కౌంతేయ తథా స్వాభ్యుదయేషుచ । కుర్వన్ బృహస్పతేః
 పూజా మభీష్ట ఫలమాప్నుయాత్ ॥ సంక్రాంతౌ గురు సంక్రాంతౌ ॥

ఇతి గురుపూజా.

అథ ప్రతి శుక్రాది విధిః

వృద్ధ వసిష్ఠః :—

శుక్రశ్చ స్తంగతేయాత్రా చంద్రేచా స్తముపాగతే । తథా బాల్యే చ
 వార్ధే చ సాయాత్రా భయరోగదా ॥ ప్రతి శుక్రం ప్రతి బుధం ప్రతి
 భౌమం చ గర్హితం । తీర్థయాత్రా విభౌతేషాం ప్రతి శుక్రోన విద్యతే ॥
 కళ్యాణేషు వసిష్ఠేషు భృగు స్వంగిరసేషు చ । భరద్వాజేషు వత్సేషు
 ప్రతి శుక్రోన విద్యతే ॥ అన్యేషాం సమ్ముఖే దోషః ప్రతి శుక్రస్తు సర్వదా ।
 కృత్వా కాంతిం ప్రయత్నేన పశ్చాత్సర్వం సమాచరేత్ ॥ ఉపోష్య భృగు
 వారేచ యావచ్చుక్రోదయం వ్రతీ । రజతేన చ శుద్ధేనకారయే త్పురిమాం
 త్మగోః ॥ లిఖే దష్టదశం పద్మం కాన్యపాత్రే చ తండులై । శుక్ల పుష్పా
 క్షితైర్గండైః ప్రతిమాం తత్ర పూజయేత్ । ఉపచారాన్నివేద్యాథ శుక్రంతే
 ఆన్యదిత్యుచా ॥ తస్మాత్త్రేణ జపం కుర్యా తస్మ్యగజ్ఞోత్తరం శతరం ।
 క్షీర గంధాక్షతైః పుష్పైః రభక్త్యాచార్ఘ్యం ప్రదాపయేత్ ॥ దైత్యమంత్రీ
 దివ్యదర్శిచోశనా భార్గవః కవిః ॥ శ్వేతోథమండలః కావ్యోవిదిస్తే భృగవే
 నమః । వత్సేత్యర్ఘ్యం ప్రయత్నేన ప్రార్థయేచ్చైవ భక్తితః । త్వత్పూజ
 యానయా శుక్ర సన్ముఖో భవ శోభన । దోషం వినాశయక్షిప్రం రక్షమాం
 తేజసాం నిదే ॥ దై వజ్ఞాయ తతో దద్యా త్పురిమాం శ్వేతగోయుతాం ।

ఏవం కృతేన దోషస్యా ద్విజయిచార్దవాన్ భవేత్ . మాత్యేపి విశేషః .
 అథాతః శ్రుణుభూపాల ప్రతి శుకప్రకాంతయే ॥ యాత్రారంభే చ ప్రస్తానే
 తథా శుక్రోదయే సతి ॥ శుక్రపూజా ప్రకర్తవ్యాతా నిశామయ భారత ॥
 రజతేవాథ సౌవర్ణే కాంస్యపాత్రేధవా పునః . శుక్లపుష్పాంబరయుతే శ్వేత
 తండుల పూరితే . నిథాయ రాజతం శుక్రం శుచిం ముక్తాపలాన్వితం .
 మహాశ్వేత గవాయుక్తం సామగాయ నివేదయేత్ . సమస్తే సర్వలోకేశ
 సమస్తే భృగునందన . కవే సర్వార్థసిద్ధ్యర్థం గృహాణార్ఘ్యం నమోస్తుతే ॥
 దత్వైవ మర్ఘ్యం కౌంటేయ పణిపత్య విసర్జయేత్ . యావచ్చక్రస్యనకృతా
 పూజా సర్వోపహరతైః ॥ వటతై పోళికాభిశ్చ గోధూమైశ్చణతై రపి .
 తావత్పులం కథ్యం లభ్యం త్రీభిః కామార్థసిద్ధయే ॥ యేచ శుక్రోదయేకుర్వ
 న్యాత్రాదిషు చ భారత . అర్వాగ్రాశ్యాగమేచై వ అభీష్టం సతదాపుయాత్ .
 తద్వద్వాచస్పతేః పూజాం ప్రవక్ష్యామి యుధిష్ఠిర . సౌవర్ణపాత్రే సౌవర్ణం
 మమరేశ పురోహితం ॥ పీతపుష్పాంబరధరం కృత్వా స్నాత్వాధసర్వపైః .
 పలాశాశ్వద్ధతంగేన పంచగవ్య తిలేనతం ॥ భంగః పల్లవః ॥ పీతాంగ
 రాగవసనో మృతహామంతుకారయేత్ ॥ ప్రణమ్య చ గవాసార్థం బ్రాహ్మ
 ణాయ నివేదయేత్ . నమస్తేంగిరసాం నాథ వాక్పతేథ బృహస్పతే ॥
 క్రూరగ్రహైః పీడితానా మమృతాయ నమోనమః . అర్ఘ్యమంత్రః ॥
 సంకాంతావపి కౌంటేయ యాత్రాస్వభ్యుదయేషుచ ॥ కర్వన్ బృహస్పతేః
 పూజాం సర్వాన్కామాన్ సమశ్నుతే . సంక్రాంతౌ గురోః ॥ అథవా
 మౌక్తికాన్యేవ సువృత్తాని బృహంతిచ . భర్గవాంగిరసౌంచిత్య తాన్యేవ
 ప్రతిపాదయేత్ ॥ థక్త్యా మౌక్తికదానే నత్వనేన కురునందన . కురూపతా
 వశా పుంసాంనకదా చిత్ప్రకాయతే ॥ యే భర్గవోదయ మవాప్యస వత్ర
 పుష్పం కుర్వంత్య నన్యమనసోంగిరనశ్చ పూజాం . తేషాం గృహేప్రవ
 సతాం ప్రతి శుక్ర జాతోవిఘ్నోన సంభవతి భారత పుణ్యభాజాం ॥ ఇతి
 గురు శుక్రపూజా ॥

అథ శనికాంతయః

శుభనరత్న భవిష్యే :—

తతో మందస్యదివసే స్నాన మభ్యంగ పూర్వకం । కార్యందేయంచ
విప్రాయ తైలమభ్యంగ హేతవే ॥ యస్తు సంవత్సరం యావత్ప్రాప్తే
శని దినే సరః ॥ తైలందదాతి విప్రేభ్యః స్వశక్త్యా పూజితోపివా ॥ తతః
సంవత్సరస్యాంతే ప్రాప్తేతస్య దినే పునః ॥ లోహ పట్టార్పితం సౌరిం
తైల కుంభే వితిక్షిపేత్ ॥ లోహే వామృణ్మయేవాథ కృష్ణ వస్త్ర యుగా
న్వితే ॥ కృష్ణా గో దక్షిణాయుక్తం నీల కంబళ శాయినం ॥ స్వయమభ్యం
జిత సాన్నిత్యా కృష్ణపుష్పై స్తమర్చయేత్ । సుగంధ గంధ పుష్పైశ్చ కృస
రాన్వైత్తిన్తిరోదనైః ॥ పూజయిత్వా సూర్య పుత్రం క్షమన్వేతి పునః పునః ।
కృష్ణాయ ద్విజముఖ్యాయ తదభావేతరాయచ । దేవశ్చనైశ్చరో భక్త్యా
మంత్రేణానేన వై ద్విజ ॥ క్రూరావలోక నవశాద్భవనం నాప్నోతి యోగ్రహ
క్రూర్యాత్ ॥ తుష్టోధనకనక సుఖం దదాతి సోస్మాన్ శనైశ్చరః పాతు ।
యః పున ర్నష్ట రాజ్యాయ నరాయ పరితోషితః । స్వప్నై దదౌవిజం రాజ్యం
సమే సౌరి ప్రసీదతు ॥ కోణం నీలాంజన ప్రఖ్యం మందచేష్టా ప్రసారిణం ।
చాయా మార్తాండ సంభూతం నమస్యామి శనైశ్చరం ॥ నమోర్క
పుత్రాయ శనైశ్చరాయ నీహార వర్ణాంజనమేభాయ । శృత్వా రహస్యం
భవకామ దస్త్యం ఫల ప్రదోమే భవసూర్య పుత్ర ॥ నమోస్తు ప్రేత
రాజాయ కృశదేహాయవై నమః । శనైశ్చరాయ క్రూరాయ శుద్ధ బుధి
ప్రదాయినే ॥ యఏభిర్నామ భిస్తాతి తస్య తుష్టిం దదాత్యసౌ । తదీయంతు
భయం తస్య స్వప్నైపి నభవిష్యతి ॥ ఇత్యనేన విధానేన శనిం నత్వా విసర్జ
యేత్ ॥ ఏవమే తద్వృతం నిత్యం యేచరిష్యంతి మానవాః ॥ వాసరే వాసరే
ప్రాప్తే వత్సరం యావదేవతం । తేషాం శనైశ్చర పీడా దేశేపి నభవిష్యతి ।
కృష్ణాయ నేన ముటితాం యమరాజ మూర్తిం లోహే నిధాయ ముటకే తిల
కైం పూర్ణే । యోబ్రాహ్మణాయ రవిజం ప్రదదాతి భక్త్యాపీడా శనైశ్చర

కృతా నహిబాధతేతం ॥ స్కాందే ॥ ద్వాదశాష్టమ జన్మస్థే శనో సర్వ
గ్రహేశ్వరే ॥ కింకర్తవ్యం నరైః కింవా విధాన్యం క్లేశ శాంతయే ॥

స్కంద ఉవాచ :—

శ్రావణేమాసి సంజాతే శోభనే శనివాసరే । లోహరూపం శనిం
కృత్వా స్నాప్య పంచామృతేనవై ॥ పుష్పే రష్టవిధైర్దూపైః పల్లెశ్చైవ
విశేషతః । నామభిః పూజయే దేతైః క్రమేణ గ్రహ సత్తమం ॥ కోణస్థః
పింగళో బ్రుః కృష్ణో రుద్రో యమోంతకః । సౌరీ శనై శ్చరో మందః
విష్ణులాదేన సంస్తుతః ॥ శన్నో దేవీతి సర్వత్ర వైదికేనచ పూజయేత్ ।
పూజయిత్వాచ నైవేద్యం తతః కుర్యాత్కృమేణతు ॥ సమాష థక్తం
ప్రదమం ద్వితీయం పాయసం కుభం । తృతీయేత్వం బలీకార్యా చతుర్థే
పూరికా కుభా ॥ అంబలీ తక్ర తండుల పిష్ట కృతాయవాగూః । ప్రథమాది
శబ్దోవాసర పరః ॥ ఇతి శనై శ్చర శాంతిః ॥

అథ శనైశ్చరాది స్తోత్రం స్కాందే నాగరఖండే

నారద :—

గృహగావో నరేంద్రాశ్చ బ్రాహ్మణాశ్చ విశేషతః । పూజికాం
పూజయంత్యేతే నిర్దహం త్యవమానితాః ॥ తస్మా త్కురుస్తుతిం చాస్య
స్వశక్త్యా తాస్కరే ప్రభోః ।

బాలిక ఉవాచ :—

విష్ణులాదో ద్విజశ్రేష్ఠం ప్రణిపత్య ముహూర్ముహూః । నమస్తే
కోదసంస్థాయ పింగళాయ నమోస్తుతే ॥ నమస్తే బభృరూపాయ కృష్ణా
యచ నమోస్తుతే । నమస్తే రుద్రదేహాయ నమస్తే చాంతకాయచ । నమస్తే
యమసంజ్ఞాయ నమస్తే సౌరయేవిభో । నమస్తే మందసంజ్ఞాయ శనై శ్చర
నమోస్తుతే ॥ ప్రసాదం కురుదేవేశ దీనస్య ప్రణతస్యమే ।

శనై శ్చర ఉవాచ :—

పరితుష్టోస్మితే వత్స స్తోత్రేణానేన సాంప్రతం । వరం వరయతో
వత్స తవయచ్చామి వాంఛితం ॥

విస్ఫులాద ఉవాచ :—

అద్యప్రభృతినో పీడా బాలానాం రవినందన । త్వయాకార్యా మహా
భాగన స్వకీయాకదంచన ॥ యావద్వర్షాష్ట కంజాతం మమవాక్యేన
సూర్యజ । స్తోత్రేణానేనయోన్యస్త్వాం స్తోష్యేత్ప్రతరువస్థితః । తస్య
పీడా నకర్తవ్యా త్వయా భాస్కరనందన । తస్యపీడా నకర్తవ్యా దేయో
లాభో మహాభుజ ॥ అర్థాష్టమికయామోగే తావకే సంస్థితే నరః । సార్థ
నప్తవర్ష ఏవ అర్థాష్టమికా ॥ తవ వారేతు సంప్రాప్తేయ స్తిలాన్లోహ
సంయుతాన్ । శక్త్యా దదాతినో తస్య పీడా కార్యాత్వయా విభో ॥ కృష్ణాం
గాయతు విప్రాయతవోద్దేశేనయచ్చతి । అర్థాష్టమికయా పీడా తస్యకార్యా
త్వయానచ ॥ శమీసమిద్భిర్యో హోమం తవోద్దేశేన నిర్వపేత్ । తథా
కృష్ణతిలైశ్చైవ కృష్ణపుష్పానులేపనైః ॥ పూజాంకరోతియస్తుభ్యం ధూపంవై
గుగ్గులం దదేత్ । కృష్ణవస్త్రేణ సంవేష్ట్యత్యాజి తస్య త్వయావ్యధా ।

పూత ఉవాచ :—

ఏవముక్తః శని స్తేన బాధమిత్యేవ జల్ప్యచ । నారదం సమనుజ్ఞాయ
జగామవిజనంశ్రయం ॥

మదనరత్నే ప్రభాసఖండే :—

యః పునః శ్రద్ధయాముక్తః శుచిః ప్రాతస్సమాహితః ॥ శమీ
పత్తైః సమభ్యర్చ్య ప్రతిమాం లోహజాం మమ । మాషోదనం తిలైర్మిశ్రం
దద్యాల్లోహం చ దక్షిణాం ॥ కృష్ణాంగారి వృషభంవాపి యామేదద్యా ద్విజా
యవై । తస్య పీడాంనచ్చై వాహం కరిష్యామి కదాచన । ఇతి శని స్తుతిః ॥

అథ రాహు శాంతిః ॥ త్యోతిష్యే :—

జన్మాంత్య పంచచతురష్ట నవద్విసప్తే రాహుగ్రహో యదితుచార
వశేనగచ్ఛేత్ । ఆరోదనం నృపథయం క్షయమర్థ నాశనం రోగప్రవాస
మరణాగ్ని భయం కరోతి ॥

అథ గ్రహణ శాంతిః

మా త్యే :—

హోరాయాంగ్ర నతేయస్య నక్షత్రేవా నిశాకరం । ప్రాణ సందేహ
మాప్నోతి మరణంవా సమృచ్ఛతి ॥ యస్యాత్ర జన్మనక్షత్రే గ్రహేతే
శశి భాస్కరో । తజ్జాతానాం భవేత్పిదాయే జనాః శాంతి వర్జితాః । యస్య
రాజత్ సమాసాద్య భవేత్ గ్రహణ సంభవః । తస్యస్నానం ప్రవక్ష్యమి
మంత్రోషధి సమన్వితం ॥ చంద్రోపరాగం సంప్రాప్య కృత్వా బ్రాహ్మణ
వాచనం । సంపూజ్య చతురో విప్రాన్ శుక్లమాల్యాను లేపనైః ॥ పూర్వ
మేవోపరాగస్య సమానీయాషధాదికం స్థాపయేచ్ఛతురః కుంభాన్ అగ్ర
తస్మాగరాదిషు ॥ గజాశ్వరత్నా వశ్మిక సంగమా హృదగోకులాత్ । రాజ
ద్వార ప్రవేశాచ్చ మృదమానీయ విక్షిపేత్ ॥ పంచగవ్యం పంచరత్నం
పంచత్వ కృంచ సల్లవం । రోచనం పద్మకం శంఖం కుంకుమం రక్త
చందనం ॥ ముక్తాస్ఫటిక తీర్థాంబునిత సర్వప గుగ్గులూన్ । మధుకం దేవ
దారుంచ విష్ణుక్రాంతం శతావరీం । బలాంచ సహదేవీంచ విశా ద్వితీయ
మేవచ । ఏతత్సర్వం వినిక్షిప్య కుంభేష్వా వాహయేత్కురాన్ ॥ సర్వే
సముద్రా స్సరిత స్తీర్థాని జలదానదాః । ఆయాంతు యజమానస్య దురితక్షయ
కారకాః ॥ గంగేచ = ధిం కురు ॥ యోసౌ వజ్రభరోదేవో ఆచిత్యానాం
ప్రభుర్మతః । సహస్ర సయనశ్చంద్ర గ్రహపీడాం వ్యపోహతు ॥ ముఖం
యస్సర్వ దేవానాం సప్తార్చిర మితద్యుతిః । చంద్రోపరాగ సంభూతా మగ్నిః
పీడాం వ్యపోహతు ॥ యః కర్మసాక్షి లోకానాం దర్శో మహిషవాహనః ।
మమ చంద్రోపరాగోత్థాం గ్రహపీడాం వ్యపోహతు । నాగపాశ ధరోదేవః

సదా మకరవాహనః ॥ చంద్రోపరాగ కలుషం వరుణోమే వ్యపోహతు ।
 ప్రాణరూపో హిలోకానాం సదాకృష మృగప్రియః ॥ వాయుశ్చంద్రోప
 రాగోత్థాం గ్రహపీడాం వ్యపోహతు । యోసానిరివతిః ఖడ్గశూల చక్ర గదా
 ధరః । చంద్రోపరాగ దురితం ధనదోమే వ్యపోహతు । యోసానిందు ధరో
 దేవః పినాకీ వృషవాహనః ॥ చంద్రోపరాగ పాపాని నివారయతు శంకరః ।
 తైలోక్యే యానితూతాని స్థావరాణి చరాణిచ ॥ బ్రహ్మ విష్ణ్వర్క చంద్రాశ్చ
 దహంతు మమపాతకం । ఏవమావాహయేద్దేవాన్ మంత్రై రేభిశ్చ వాచజైః ॥
 ఏతానేవ తథా మంత్రాన్ స్వర్ణపట్టే విలేఖయేత్ । తామ్రపట్టే ధవలిఖ్య నవ
 వస్త్రై తథై వచ ॥ మస్తకే యజమానస్య నిదధ్యుస్తే ద్విజోత్తమః । కలశాన్
 ద్రవ్య సంయుక్తాన్ నానాతీర్థ నమన్వితాన్ ॥ గృహీత్వా స్థాపయేద్గూఢం
 భద్రపీఠో పరిస్థితం । పూర్వోక్తేరేవ మంత్రైశ్చ యజమానం ద్విజోత్తమః ॥
 అభిషేకం తతః కుర్యాన్మంత్రై ర్వాయుణ సూక్తజైః । తతః శుక్లాంబరధరః
 శుక్ల మాల్యానులేపనః । ఆచార్యం పూజయేత్పశ్చ తస్విర్ణపట్టం నివేద
 యేత్ । ఆచార్యే దక్షిణాం దద్యాద్గోదానంచ స్వశక్తితః ॥ గందమాల్వై
 ర్దూపదీపైః పూజయే ద్దేవతుష్టయే । హోమశ్చాపి పృకర్తవ్యః తిలై
 ర్వాహ్మతితిస్తథా ॥ సమాప్య హోమంవిధి వద్భూహ్మజేభ్యో విశేషతః ।
 దానంన శక్తితో దద్యాద్య దీచ్ఛేదాత్మనో హితం । సూర్యగ్రహే సూర్య
 నామ యుక్తాన్మంత్రాశ్చ కీర్తయేత్ ॥ అనేన విధినాయస్తు గ్రహణే స్నాన
 మాచరేత్ । నతస్య గ్రహణో దోషః కదాచిదపి జాయతే ॥ ఇతిమాత్యోక్త
 గ్రహణ శాంతిః ॥ మదనరత్నే గ్రంథాంతరే ॥

దూర్వాంకురోశీర శమీశిలజచ్చ రత్న సర్వార్థ సర్వోషధి పంచ
 మృద్ధిః । స్నానం విదద్యాద్గ్రహణే రపింద్యోః పీడా భవం శాంతి ముపైతి
 దోషం ॥ జ్యోతిషే ॥

త్రిషట్ దశాయోపగతం నరాణాం శుభప్రదం స్యాద్గ్రహణం
 రపింద్యోః ॥ 1 ॥

అయుః ఏకాదశ । నందనవ । ఇషవః పంచ ॥

మదనరత్న గర్గః :—

జన్మ సప్తారిష్ట రిప్పాంక దశమన్తే నిశాకరే ॥ దృష్టారిష్ట ప్రదా
రాహు జన్మరే నిధనేపిచ ॥ రిప్పం ద్వాదశం ॥ అంకానవ నిధనం సజ్జ
మలారా ॥ పృథ్వి చంద్రోదయే విష్ణుధర్మే ॥ యం నక్షత్రం గతో రాహుర్గ్ర
సతే శశి తాస్కరౌ ॥ తజ్జాలానాం భవేత్పిదాయే నరాః శాంతి వర్జితాః ॥
తదైవ పురాణాంతరే :—

సూర్యస్య సంక్రమేవాపి గ్రహణే చంద్ర సూర్యయోః ॥ యస్వత్రి
జన్మనక్షత్రే తస్య రోగోథవా మృతిః ॥ తస్య దానంచ హోమంచ దేవార్చన
జపస్తథా ॥ ఉపరాగాభిషేకంచ కుర్వాచ్ఛాంతిం భవిష్యతి ॥ స్వర్ణేన వాధవిష్టేన
కృత్వా సర్పస్యచా కృతిం ॥ బ్రాహ్మణాయ దదేత్తస్య నరోగాదిశ్చ తత్
కృతః ॥ జన్మదశ మైకోన వింశతి తారాః ॥ త్రిజన్మ తారాః ॥ సర్వస్య
తదాకారస్య రాహోః ॥

అద్భుత సాగరే భార్గవః :—

యస్యరాజస్య నక్షత్రే స్వర్భానురుపజాయతే ॥ రాజ్య భంగం సుహృ
న్నాశం మరణం చాత్రనిర్దిశేత్ ॥ రాజ్యస్య రాజ్యాభిషేక నక్షత్రస్యేత్యర్థ ॥
భర్గవార్చన దీపికాయాం ॥ జ్యోతిస్సాగరే ॥

సౌవర్ణం కారయేన్నాగం పలేనార్థ పలార్దతః ॥ తదర్ధేనత దర్ధేన
తదర్ధేన పణాయాం మౌక్తికం న్యసేత్ ॥ తామ్రపాత్రే నిధాయాథ ఘృత
పూర్ణే విశేషతః ॥ కాంస్యేవా కాంతిలోహేవాన్యస్య దబ్యాత్సదక్షిణం ॥
చంద్ర గ్రహేతు రూప్యస్య బింబదద్యాత్సదక్షిణం ॥ నాగం రుక్మమయం
సూర్యగ్రహే బింబంచహేమజం తురంగ రథ గో భూమి తిల సర్పిశ్చ
కాంచనం ॥ కాలవిలేకే ॥ సువర్ణ నిర్మితం నాగం సతిలం కాంస్య భాజనం ॥
సదక్షిణం సవస్తుంచ బ్రాహ్మణాయ నివేదయేత్ ॥ సౌవర్ణం రాజితంవాపి
బింబం కృత్వా స్వశక్తితః ॥ ఉపరాగ భతక్లేశ చ్చిదేవి ప్రాయకల్పయేత్ ॥

మంత్రస్తు ॥ నమో యమ మహాభీమ సోమ సూర్య విమర్దన ॥
హేమలారా ప్రదానేన మమ శాంతి ప్రదోభవ ॥ విధుంతు దనమస్తుభ్యం

సంహితానందనాచ్యుత । దానేనానేన నాగస్య రక్షమాం వేదజాద్భయాదితి ॥
విశేషస్తు మత్కృత నిర్ణయ సింహ జ్ఞేయః ॥ జ్యోతిషే ॥ జన్మాంత్య
పంచ చతురష్ట నవ ద్విసప్త రాహు గ్రహోయది తువారవశేన గచ్ఛేత్ ।
అరోదనం సృపభయం భయ మ్మనాశం రోగ ప్రవాస మరణాగ్ని భయం
కరోతి ॥ అపర్వణి గ్రహణేత్వద్భుత సాగరే మయూరచిత్రే । అపర్వణి
శశాంకా ర్కొత్తిష్టోనామ మహాగ్రహః ॥ అవృణోతి తమః శ్యామః సర్వ
లోక విపత్తయే । జాదుంబర సహస్రాణి అష్టాచ తాహయాద్భుతః ॥ మధ్య
క్రానిచ తాన్యత్ర జాతవేదస ఇత్యుచా । విప్రాయ దక్షిణాం దధ్యాద్దేనుంచ
వృషభం తదా ॥ ఇతి హహు శాంతిః ॥

అథ కేతు శాంతిః

తత్పుం మాహాజ్యోతి ర్విశిష్ట సంహితాయాం । కేతోరుదయా స్త
మయం జ్ఞాతుం గణితాస్సు శక్యతే యస్మాత్ ॥ దివ్యాతరిక్షభామాస్తే
త్రివిధాః కేతవో జగతి ॥ 1 ॥ ఏకోత్తర శతభేదా దృశ్యంతేవా సహస్ర
భేదాస్తే । బౌద్ధాతిక రూపత్వాద్భవంతి బహవస్తథైకోవా ॥ 2 ॥ దివి
ఋక్షగ్రహజాస్తే దివ్యాభ్యాః కేతవో మహాఫలదాః । వరివేషణేంద్రవర
ధనురుల్కా గంధర్వా నగర విఖ్యాతాః ॥ 3 ॥ గగనవికారజమేత న్మధ్యమ
ఫలదం తథాంతరిక్షంచ । భూమిభవా భౌమాస్సుశ్చ శృరాస్థిరావస్తు సంభవా
యేచ ॥ 4 ॥ కేధమ ఫలదాస్తేషాం కథయామి ఫలాని రూపాణి । వర్షే
మాసే పక్షే క్రమశః పరిపాక ముపయాంతి ॥ 5 ॥ స్నిగ్ధప్రసన్నరూపః
శుక్లనిభో హృత్స్వదండవత్సృమ్యః । ఉదయాస్తమయే త్వేవం సుఖిష
సౌఖ్యావహః కేతుః ॥ 6 ॥ దూమనిభో ధూమాభ్యః కేతుర్లోషప్రదో భవతి ।
ఇంద్రశరాసన రూపః స్థూలనిభో వర్షభీతిదః సమ్యక్ ॥ 7 ॥ బహుభిక్షిభా
భిరతులా విద్యున్మణిహార హేమనిభాః । అపరేంద్ర దిశోదృశ్యా మహా
హవంతద్దిగేశానాం ॥ 8 ॥ శుకముఖ బంధూకనిభా పహ్నిసుతాః శతజన
న్నిభారూక్షాః । దృశ్యంతే నలదిశియదితావంతస్తేపి విశిఖినో భయాదాః ॥ 9 ॥

మృత్యుసుతా వక్రశిఖాః కృష్ణారూక్షాః ప్రహర్షకరాః । దృశ్యంతే యామ్యాం
 యేజనమారక భయప్రదాస్తేపి ॥ 10 ॥ క్షీతినయన ద్వాత్రింశద్దర్పణ
 సదృసాస్స రశ్మయో విశిఖాః । జీద్భయదాః సశిరస్కాయ తనయా మృత్యు
 దాశ్చ తైలనిభాః ॥ 11 ॥ శశితనయాః కుసుమనిభాః కుందేందు క్షీర రజత
 నిభాః । ఉత్తరభాగే శిఖినో జంతూనాంతే సుభిక్షకరాః ॥ 12 ॥ త్రిశిఖ
 ప్రివర్ణయుక్తో బ్రహ్మసుతో బ్రహ్మదండనిభః । అనియతదిక్ప్రభవోసా
 కాంతికరో బ్రహ్మదండాఖ్యాః ॥ 13 ॥ శనితనయాస్తారాఖ్యాః శుక్లాః జవశ్చ
 షట్సంఖ్యాః । దృశ్యంతే ద్విత్రిదిన్వై శుభదామానై ర్మహాభయదాః ॥ 14 ॥
 జీవసుతా వికచాఖ్యా శుక్లాస్తారాః శ్రితాః స్నిగ్ధాః । యామ్యాయాం దిశి
 సంస్థా బహవస్తేతాపదా స్సతతం ॥ 15 ॥ బుధతనయాశ్చోరాఖ్యాః శుక్లాః
 సూక్ష్మయథేష్టదిక్ప్రభవాః । ఆమయభయదాస్సతతం జంతూనాం పంచ
 పంచాశత్ ॥ 16 ॥ కుజతనయాః క్షతజానలసంనిభాప్రి కూలధరాః ।
 యామ్యాయాం దిశిసంస్థాజీద్భయదా షష్టిసంఖ్యాకాః ॥ 17 ॥ తామసకాలక
 నంజ్ఞా రాహుసుతా సూర్యమండలే దృష్టాః । తేషాం తన్నిఖిలఫలం సమ్య
 క్కథితంచ సూర్యవారేపి ॥ 18 ॥ అగ్నిసుతా స్త్వాగ్నేయాం వింశత్యధికాశ్చ
 శతసంఖ్యాః । ప్రళయానల సదృశాః స్వర్పానవ అవహ్నిభీ పదాస్తేపి ॥ 19 ॥
 అరుణాఖ్యాః శ్యామలనిభాః శుక్రసుతా వివిధరూప సంకీర్ణాః । శత్రుజీద్భయ
 దాస్తే సప్తోత్తర సప్తతిశ్చ సంఖ్యాకాః ॥ 20 ॥ దండకసంజ్ఞాశ్చష్టౌ తారా
 సదృశాః ప్రజాపతేస్తనయాః । ద్వాచత్వారింశోత్తర శతాధికాః పాపదా
 విదాతృసుతాః ॥ 21 ॥ వరుణభావాః కర్కాఖ్యా ద్వాత్రింశ ద్వంశగుల్మ
 యష్టినిభాః । శశివత్ప్రభాసమే తారాజన్యత్వం ప్రకుర్వంతి ॥ 22 ॥ కాల
 భవాష్టజ్జవతిక సంఖ్యాస్తేషాం కబంధనిభాః । తన్నామానః శిఖినం పౌండ్రా
 మయ భీతిదా జగతః ॥ 23 ॥ విమలాస్తారాకార దశదిక్షు సముద్భవాః
 శిఖినః । ఏవం సహస్రభేదాః పాపైశ్చైషాం విశేషమభిధాన్యే ॥ 24 ॥
 పశ్చిమదిశి సంభూతశ్చోత్తర నమ్రశ్చ సౌమ్య కేతుయుతః । కురుతే
 సుభిక్షమతులం సితవర్ణో సౌమహస్నిగ్ధః ॥ 25 ॥ దక్షిణనమ్రఃపాచ్యాం

తథా విధోయామ్య కేతుశ్చ । రూక్షం ఊద్భయకారీ నరకభయంవా కరో
 త్యేవ ॥ 26 ॥ ధూమనిభో యామ్యాయాం కపాల కేతుర్బుహత్తనుః
 స్నిగ్ధః । విజ్ఞానిదిక్షప్రభవః ఊద్భయదో దృష్టిరోగకరః ॥ 27 ॥ ప్రాచ్యాం
 దిశిసంభూతః ప్రదక్షిణం త్రమతి చక్రవద్రూక్షః । తచ్ఛక్ర కేతురనిశం
 కపాల కేతోశ్చ తుల్యఫలః ॥ 28 ॥ పశ్చిమతస్సంభూతో యామ్యదిశం
 త్రమతి చ ప్రదక్షిణ్యం । ధూమనిభో విషమాఖ్యః కేతు ర్భూభారమపి
 నయతి ॥ 29 ॥ కతిపయదివసం గత్వా గమననివృత్తిం కరోతి ధూమనిభః ।
 నరపతి కలహజ్జగతః కరోతి విలయం సచక్రాఖ్యః ॥ 30 ॥ గగనత్రిభాగ
 దీర్ఘః శ్యామనిభో సౌమహభయకరశ్చ ఋజు వక్రగతిం కురుతే క్రమశో
 జగతాత్రిభాగహరః ॥ 31 ॥ ఉపకరణేషు చ రాజ్ఞాం సురగృహ తరు పర్వ
 తేషు సదనేషు । దర్శనముపైతి పతితం వినాశినామేవ నియమేన ॥ 32 ॥
 కుముదనిభః కుముదాభ్యో దివనైః షడ్భిర్విప పశ్చిమే దృష్టః । ప్రాగు
 త్తరదిశియే శుభదోసా షీరధారేవ ॥ 33 ॥ తారోపరిమణి కేతుర్యామ్యాయాం
 దిశి సకృద్దృష్టః । ఉదయాస్తమాన సమయే శుభదోసా షీరధారేవ ॥ 34 ॥
 జలధారేవహి ఋజ్వీనతయా శిఖయా పరేణదృష్టస్యః । జలకేతుర్జలసదృశః
 సుభిక్షకరః సర్వ జంతూనాం ॥ 35 ॥ హరిలాంగూలనిభ భవః కేతుస్తుక్ర
 కచసన్నిభోవాపి । బహురోగ భయం కురుతే సర్పాకారస్తు సర్వదా
 భవతి ॥ 36 ॥ అపరోపిపద్మ కేతుః పద్మనిభః పద్మగర్భ సంకాశః ।
 క్షీమకరో నృపతీనాం సుభిక్షద సర్వజంతూనాం ॥ 37 ॥ అవర్త కేతురపరః
 ప్రాదక్షిణ్యేన దీప్తిమాన్ శుక్లః । శుభదోవ్యత్యయ కేతు స్త్వతులామయ
 వీతి రీతికరః ॥ 38 ॥ అక్రామ్య గగనమఖిలం సంవర్తాఖ్యా సధూమనిభా ।
 కూలప్రస్థస్య తరోవాస కేతురసకృద్భయప్రదో జగతః ॥ 40 ॥

శుభదా శుక్లనిభాయే కృష్ణాస్త్య శుభప్రదా జగతః । కేతూనాం ఫల
 ముక్త్యా వక్ష్యే యద్వక్రభేషు జాతానాం ॥ 1 ॥ అశ్విన్యాంయది కేతుర్జాత
 స్తదశ్వ జీవనం హన్యాత్ । యామ్యే మ్లేచ్ఛాధిపతిః శిఖితారాయాం కళింగ
 కాధిపతిః ॥ 2 ॥ రోహిణ్యామతులజలం నిహంతి కేతుశ్చ కూరనేనేశం ।

జాళి నరముఖ్యవతిం సౌమ్యే రాద్రేచ జలజంతున్ || 3 || అశ్మకదేశాధి
 వతిం త్యాదిత్యే పుష్యభేచ మగధవతిం । ఆర్యాధిపతిం సర్వే పాండ్యాధి
 వతిం చ పితృధిష్ణ్యే || 4 || భాగ్యర్థేతు ఋషీణాంచోత్తరభే దండనాయకాం
 స్త్వఖిలాన్ । హస్తార్థే ధనికవరం చిత్రాయాం కురుభవాం స్త్వఖిలాన్ || 5 ||
 కాంభోజ నృపతి ముఖ్యం ప్రభంజనేజాత కేతురపి । ఇక్ష్వాకువంశ నాశం
 ద్విదై వభే మిత్రభేచ గాదేశం || 6 || జ్యేష్ఠాయాం యదిజాతస్సహస్యతే
 సర్వమంగళాదీశం । మూలే భద్రాధిపతిం జలవతి దైవే కళింగ దేశ
 వతిం || 7 || మూర్ఖరికా దేవస్థాన్ హన్యాద్వైక్వాది దిష్ట్యజస్సోపి ।
 కేకయనానం హన్యాచ్ఛ్రివణజ్యే వసుభవోఖిలాన్ ద్రవిడాన్ || 8 || నైమిశ
 నృపతిం హన్యాచ్ఛతఖిషజ స్త్వజాంఘ్రిజశ్చ పాంచాలాన్ । అహిర్బుధ్నర్మర్జ
 భవః సంకరికాన్ కిరాతకోణభవాన్ || 9 || పౌష్కర భవః కేతు ర్ద్విజసజ్జన
 ధర్మమార్గస్థాన్ । అభిజిన్నక్షత్ర భవః కోంకణదేశే నిశాచరాంశ్చాపి || 10 ||
 యేతేషవశ్చాశ్వి ముఖర్జజాతాస్తా రాగ్రహాన్ దిక్ష్యపిసంభవాశ్చ । కుర్వంతితే
 తీక్షణఫలజం నానామన్వేపి సామాన్య ఫలప్రదాన్యుః || 11 || ఆదిశబ్దో
 ద్భూత సప్తర్ష్యాదిమ । అన్యేపిచల కేతు గద కేత్వాదయోద్భుతసాగరే
 ఉక్తాః || ప్రశ్నవేలవే || భూకంపవిర్భూత రజోనిపాతాదా సప్తరాత్రా
 ద్గ్రహణం రవీంద్ర్యః । ఉల్కానిపాతాః పరివేషదాపాః స్యుర్యత్రతద్దేశ
 నృపస్యనాశః || 12 || యస్యాశ్శిఖాస్యా శిఖిధూమకేతోః ప్రయాతియామ్యా
 ముదితోభతేతుః । రాద్రస్య శేషానిచ యానియానితేషాం సదేశే నృపతిం
 నిహన్యాత్ || 13 || జ్యేష్ఠాస్థితార్కేణ కుజేనయుక్తో రాహుశ్చనిర్వాప్యది
 తశ్చ కేతుః । తదాతదానీం భువిసార్వభౌమో రోగద్రణాద్వా లభతే
 ప్రణాశం || 14 ||

అత్ర ప్రాగుక్త కోటిహోమోవా కార్యః ||

ఇతి కేతు కాంతిః ||

అ థో ల్కా ది ల క్షణం

దా ర ద : :—

స్వర్గమృతానాం రూపాణి యాన్యుల్కాస్తాని వైభువి । దిష్ట్యోల్కా
విద్యుద శనితారాః పంచవిధాః స్మృతాః ॥ 1 ॥ పీడాచోష్టాహి గోమాయు
ఖర గో గజ దంష్ట్రికాః । కపి గోధా ధూమ నిభావి విధాః పాపదా నృణాం ॥
2 ॥ ఉదయా స్తమయే ర్కేంద్రోఽః పక్షిలోల్కా శుభప్రదా । సితరక్తా పీతా
సితా సోల్కాహంతి ద్విజాతినః ॥ 3 ॥ రాజ రాష్ట్ర వినశాయ ప్రసాద ప్రతి
మాసుచ । గృహేషు స్వామినాం పీడా నృపాణాం సర్వతేషుచ ॥ 4 ॥ దిక్ష
తత్తద్దిగీశానాం కర్షకాణాం ఖలేషుచ । గోష్ఠే గో స్వామినాం పీడా శిల్పకా
నాం జలేషుచ ॥ 5 ॥ వర్షు లోల్కాపురం హంతి చత్రాకారా పురోహితం ।
వంశ గుల్మ లతాకారా రాష్ట్ర విద్రా విణితథా ॥ 6 ॥

అత్ర ప్రాగుప్తా గర్గోక్త తారా వికార శాంతిః కార్యా ॥

అథ ప్రతి సూర్యః ॥ మయూర చిత్రోక్తిః :—

ఉదీయ మానస్సూర్యో వైద్యుశ్యతే ప్రతి రూపకం । త్రిణ్యద్ధా నిభవే
న్నాకో మాసార్దేన సంశయః ॥

అథ పరివేష : :—

కిరణావాయు నిహతా ఉచ్చితో మండలీకృతః । నానా వర్ణాకృతీ
భూతః పరివేషశ్శశీనయోః ॥ ముహుర్ముహుః ప్రలీయంతే సచపూర్ణ ఫల
ప్రదాః । అనేక వృత్త వర్ణశ్చ పరివేషో నృపాంతకృత్ ॥ ద్విమండలచ్ఛ
మూనాథం నృపఘ్నోథ త్రిమండలః । ద్వైగ్రహో పరివేషస్థాక్షిణీశ కలహ
ప్రదౌ ॥ కుర్వంతి కలహో నర్థం పరివేష గతాత్మయః । చత్వారః పరివేష
స్థానృపస్య మరణ ప్రదాః । పరివేష గతాః పంచ జగత్పురయదా గ్రహాః ।
నృపహావిః కుజాదీనాం పరివేషః పృథక్ పృథక్ ॥ ప్రావృద్ధృతౌచశరది
పరివేషో జలప్రదః । ప్రాయేణాన్యేషు ఋతుషురదుక్త ఫలదాయినః ॥

అన్యత్రాపి ॥ రవి శశి పరివేషే పూర్వయామేచ పీడా రవి శశి
పరివేషే మధ్యమేచాతి వృష్టిః । రవి శశి పరివేషే దాన్యనాశ స్తృతీయే ॥
రవి శశి పరివేషే రాజ్య నాశశ్చ తుర్థే ॥

అథ గ్రహ యుద్ధం - అద్భుత సాగరే గర్గః :—

చాదనం రోధనంచైవ రశ్మిరోధన తదైవచ । అపసవ్యం గ్రహ
జాంచ చతుర్థా యుద్ధముచ్యతే । ఏతన్నేందు సూర్యయోః । కింతవ్యన్యేషాం ॥
తారాగ్రహజాం పంచానాం యుద్ధాన్యక్తాని యోగత ఇత్యుక్తేః ॥ తథా ॥
గ్రాహో గ్రహం సమాగమ్య క్యామోభవతియో భృశం । హానిం ప్రాప్నోతిచ
వ్యక్తం స్యందతేచ ముహూర్ముహూః ॥ తత్ఫలం ని స్తరభయాన్నోచ్యతే ॥

అ థే ం ద్ర థ ను :

నా ర ద : :—

నానావర్ణాంశవోభాసో సాత్రభవాయు విమట్టితః । తద్వ్యోమ్నిచైవ
సంస్తాన మింద్రచాపం ప్రదృశ్యతే ॥ అథవాశేష నాగేంద్ర దీర్ఘవిక్వాస
సంభవం । విదిక్షుజం దిక్షుజంచ తద్దిక్భూపతి నాశనం ॥ అవృష్టా వృష్టి
దంత్యైద్రాఢ్యం దిశి వృష్ట్యామ వృష్టిదం । అవనీగాఢ మచ్చిన్నం ప్రతికూలం
ధనుర్ద్వయం ॥ నృపాంతకృద్యదిథ వేదానుకూల్యేతు తచ్ఛుభం । అత్ర
శాంత్యనుక్తౌ గర్గక్త శాంతిర్వక్ష్యతే ॥

అథ ష డ్గ్రహోదియోగ తత్ఫల శాంతి :

మదనరత్నే బ్రహ్మయామళే :—

అధాతస్సంప్రవక్ష్యమి గ్రహయోగస్య శాంతికం । అమావాస్యాది
తిథిసు గ్రహ యోగోభవేద్యది । ఏకర్షే భిన్నరాశౌవాప్యేక రాశ్యర్ష భేదనే ॥
శశి సూర్య సమాయుక్తే గ్రహత్రయ సమన్వితే । దుర్భిక్షేది భయంచైవ
చతుర్గ్రహ సమన్వితే ॥ మహారోగ భయం రాష్ట్రక్షయో వృష్టి వినాశనం ।
పంచగ్రహ సమాయోగే దుర్భిక్షం సంకరాదికం ॥ నృపవై రం గర్భనాశో

జాయతే జననాశనం । గ్రహ పట్న సమాయోగే మంత్రిణాం మరణం
 భవేత్ ॥ పశ్యత్వాది భయం సర్వం సంకరాది జన క్షయః । పట్టరాజ్ఞో
 వినాశో వామహ భయ మధాపివా ॥ సప్తగ్రహ సమాయోగేక్షితశ మరణం
 రృవం । జగత్ప్రళయ మేవాపి తదా నిర్మానుషం జగత్ ॥ అత ఊర్ధ్వం
 మహోత్పాతో నానాదుఃఖ మనాకులం । సూర్యస్తద్వ్యతిరి క్తశ్చేత్తదాయోగో
 మహద్భుతం ॥ వినా చంద్రేణయోగోపి జగత్ప్రణయకారణం । తదృక్ష
 జాత జంతూనాం మహారోగో మహాభయం । అర్ధనాశః స్థాననాశోమానహ
 నిర్నుపీడనం । వాతపితృది సంభూత మహాపీడా మహాభయం ॥ సమ
 యోగో గృహాన్నుగ్రహం దోషాన్ కుర్వంతి సర్వదా ॥ షడ్మాసాభ్యంతరే
 వాపి అయుర్హనిః శ్రియస్తథా । జన్మాష్టద్వాదశేరాశా చతుర్థే పంచమేపివా ॥
 పూర్వోక్తఫలమేవా త్రతస్యా శ్వాంతిం ప్రయత్నతః । కుర్యాద్దోషానుసారేణ
 విత్తశాత్యం నకారయేత్ ॥ తత్తద్గ్రహకృతిం కృత్వా సౌవర్ణేన ప్రయ
 త్నతః । పరై కేన తదర్థేన పాదేనాపి కనీయసా ॥ విత్తశాత్యం నకర్తవ్యం
 కర్తవ్యం శక్తితోనరైః । పూర్వోక్తలక్షణంనై వ గృహీమూర్తిం చ
 కారయేత్ । గ్రహస్యైకై క కలశం గ్రహయోగప్రమాణతః । కారయే
 త్కుంతమేకంవా నిర్వణం సుదృఢంనవం ॥ గ్రహస్యేకాన దిగ్భాగే శుద్ధ
 దేశే సమస్తశే । కుండేవా స్థండిలేవాపి హోమం కుర్యాద్విధానతః ॥ తస్య
 పూర్వోక్తరేదేశే పూర్వాస్థానం ప్రకల్పయేత్ । చతురశ్రం హస్తమాత్రం
 స్థండిలం తండులేనతు ॥ లిఖేద్గ్రహకృతిం తత్ర స్థాపయే త్పురితిమాం
 తతః । అభిప్రత్యదిదేవౌచ దక్షిణోత్తరతః షిపేత్ ॥ ఉక్తగందై స్తదా
 సుష్పైస్తత్తన్మంత్రైః ప్రకల్పయేత్ । తత్తద్గ్రహోక్తమంత్రేణ పూర్వోక్తై
 నై వపూజయేత్ ॥ స్వస్తివాచన పూర్వేణ ఆచార్యాన్ దృత్విజై స్సహ ।
 గ్రహపూజాదికం కృత్వా నై వేద్యంతు సమర్పయేత్ ॥ తతో హోమం
 ప్రకుర్వీత స్వగృహోక్తవిధానతః । చతుర్థ్యంతం ప్రకుర్వీత కలశస్థాపనం
 తతః ॥ పూర్వోక్తవిధానేన శుద్ధతోయేన పూరయేత్ । పంచామృతం పంచ
 గవ్యం పంచత్వ క్షృంచపల్లవాన్ ॥ తత్తన్మంత్రేణ విన్యస్యజౌషధాని

వివిషిషేత్ । తత్తద్గ్రహోక్తవిధినా మూలాన్యాయ నిషిషేత్ ॥ అల్లింగై
 ర్వారుజైర్వాపి కలశం పూరయేద్గురుః । తత్తద్గ్రహోక్తవిధినా తత్తన్మంత్రై
 ర్హునేదథ ॥ చర్వాజ్యైర్హుహయాత్పశ్చ తిలాహుతి మథాచరేత్ । అథ
 స్విష్టకృతం హుత్వా హోమశేషం సమాపయేత్ ॥ భద్రాసనోపవిష్టస్య
 యజమానస్య ఋత్విజః । కలశస్థోదతేనైవ మభిషేకం సమాచరేత్ ॥
 యోగగ్రహోక్త మంత్రైశ్చ అధిప్రత్యధిమంత్రతః । నవగ్రహోక్తమంత్రైశ్చ
 జాతవేదాది పంచతైః ॥ త్రియంబకేనేతి మంత్రేణ క్షేత్రస్యపతినస్తథా ।
 యత ఇంద్ర భయేనైవ లోకపాలాష్టకైరపి ॥ సురాస్త్యా మితి మంత్రేణ
 యేన దేవాదయఃక్రమాత్ । అన్యైశ్చ పుణ్యసూక్తైశ్చ అభిషేకం సమా
 చరేత్ ॥ అభిషేకంప్లుతం వప్త్ర మాచార్యాయ నివేదయేత్ । తతః శుక్లాం
 ఐరధరః కుర్యాదాజ్యావలోకనం । ఋత్విక్భ్యో దక్షిణాం దద్యాద్దేనుశఙ్ఖాది
 కానపి । తదభావే యదాశక్తి హిరణ్యమపిదాపయేత్ ॥ బ్రాహ్మణాన్సోజయే
 ద్పశ్చ ద్యుధావిభవ సారతః । ఏవం యః కురుతేథక్త్యా గ్రహదోష విప
 ర్జితః । పూర్వోక్త సర్వదోషైశ్చ విముక్తః పుత్రవాన్ సుఖీ । ఆయు
 రైశ్వర్య సంపన్నో జీవేద్వర్షశతం నరః । ఇహలోకే సుఖీభూత్వా పశ్చా
 చ్చివపురం వ్రజేత్ ॥

ఇతి మదనరత్నే షడ్గ్రహయోగ శాంతిః ॥

అథ భూమికంప ఫల తచ్ఛాన్తిశ్చ

భూభారభిన్ననాగేంద్ర శేషవిశ్రామ సంభవః । భూకంపస్సోపిజగ
 తామ కుభాయ భవేత్సదా ॥

నా ర ద :—

యామక్రమేణ భూకంపో ద్విజాతీనా మనిష్టదః । రాత్రౌ విశాంక్షితీ
 కానాం కూద్రాణాం సంధ్యయోరపి । అర్యమాద్యాని చత్వారిద్రనేంద్వ దితి
 భానిచ । వాయవ్యమండలంత్యే దతస్మిన్కంపో భవేద్వది । నృపశ్చ
 వణిజశ్చైవ శిల్పివృష్టి వినాశదః । పుష్యద్విదైచ భరణీ పితృభాగ్యాజసా

గ్నిభం । ఆగ్నేయం మండలంత్యే తదస్మిన్కంపోభవేద్యది । రాజనాశాయ
రోగాయ హంతిమార్జారః । మూలాహి ర్భుధ్న్య వరుణ పౌష్టింద్రా
ణ్యహిభానితు ॥ వారుణం మండలంత్యే తదస్మిన్కంపోభవేద్యది । రాజ
నాశకరాహంతి పౌండ్రచీన పులిందకాన్ ॥ నృపవృష్ట్యర్థనాశాయ హంతి
స్రావక సంకరాన్ । అభిజిద్ధాదృ వై శ్వేంద్ర వసు వైష్ణవమిత్రభం ॥
వాసవం మండలంత్యే తదస్మిన్కంపోభవేద్యది । ప్రాయేణ నిఖిలోత్పాతాత్
క్షితీశానా మనిష్టదః ॥ షడ్భిర్మానైశ్చ భూకంపోద్వాభ్యాందాహ ఫలప్రదః ।
అనుక్తాః పంచభిర్మానై స్తదానీం ఫలదంరజ ॥

విదానం మామకశ్లోకం :—

కేచిదిక్కరి కుంభ చాలనభవం వాతాభిమాతోద్భవం కేచిన్నిరధివీచి
దోలనభవం తన్మీనజాతం పరే । భూకంపం బ్రువతేవయం హరిగుణశ్రేణి
సమాకర్షణ ప్రోద్యద్వర్ష పణ్డ్రకంపిత శిరశ్శ్రేణీభవం బ్రూమహే ॥
మూలంతు వారాహ్యాం జ్ఞేయం । తత్త్వేన । ప్రధితనరేశ్వర మరణం వ్యసనా
న్యాగ్నేయ వాయుమండలయోః । తద్భయకరకావృష్టి భిరుపతవ్యంతే జనా
శ్చైవ ॥ వారుణ పౌరందర్యో స్సుభిక్ష శివవృష్టిహార్దయో లోకే । గావోతి
భూరిపయసో నివృత్త వైరాశ్చ భూపాలాః ॥ పక్షైశ్చతుర్విరనిల స్త్రీ
భిరగ్నిర్దేవరాట్ చ సప్తాహాన్ । సద్యః ఫలతివ వరుణోయేషు నకాలోద్భూతే
షూక్తాః ॥ త్రివతుర్థే సప్తదినే మానే పక్షే తథా త్రిపక్షేవా । యది భవతి
చ భూకంపః ప్రదాన నృపనాశకో భవతి ॥ అత్ర పూర్వోక్త లక్షహోమః
కోటి హోమోవా కార్యః ॥ ఇతి భూకంపః ॥

అరథజః — నారదః :—

సితే నరజసాచృన్నాది గ్రామ వన పర్వతాః । యదాతదా భవంత్యే
తేని ధనం యాంతి భూమిపాః ॥ భూమోద్భవస్తు యస్యాం వై తస్యాం
దిశి వినాశనం । ఋతావన్యత్ర శిశిరాత్సం పూర్ణ ఫలదం రజః ॥

ఇతి రజః ॥

అథ దిగ్దాహః - బృహస్పతిః :—

యదా స్తమిత ఆదిత్యే వహ్నిజ్వాలా ప్రదృశ్యతే । దిశాం దాహంతు
తం విద్యాదితి ధార్గవధాపితం ॥

అద్భుతసాగరే నారదః :—

దిగ్దాహః పీతవర్ణశ్చ త్త్వితీశానాం భయప్రదః ॥ అద్భుతసాగరే
మయూరచిత్రే । తిలైర్ద్వార్యాదిభిశ్చైవ జౌదుందరయనైస్తథా ॥ ధాన్యై
రాదుంబరీభిశ్చ శ్రీఫలై రాహుతిక్రియా । సమాప్తా భోజనం కృత్వా నర
ప్రేక్షణమా దిశేత్ ॥ వ్యోమ మధ్యగతంపశ్యే ద్యది సూర్యభయం నరః ।
నచి షెర ఘృతాక్తానాం జుహూయాదయుతం కుచిః ॥ ఉషోష్యార్కసమి
ద్దోమం ధేనుం దద్యాద్విజాతయే ॥

అథాద్భుత ఫలకాలః అద్భుతసాగరే పరాశరః :—

తత్రోత్పాత ఫలం దివ్యం పూర్ణే వర్షే విపచ్చతే । అంతరిక్షం తథా
భౌమం మానైష్టద్భిశ్చ త నృభిః ॥ నిర్ఘాతస్తు త్రిభిర్మానై ర్గంధర్వ నగరా
ణిచ । అగ్నిశ్చ సప్తరాత్రేణ మానే నోల్కావి పచ్చతే ॥ పురచై త్యాది
భంగేషు పురసంక్రమణేషుచ । పురధ్వజాది భంగేషు ఫలం మాసా ద్విప
చ్యతే ॥ అరిష్టం ప్రరిచ్యతే షట్సుమానేషు ఫలహేతుషు । అతిహర్షోతి
శోకశ్చ సద్య ఏవవిపచ్యతే ॥ కీటమూషక సర్పాణాం మాషికాదిషు యత్పు
లం । పచ్యతే తద్ద్విమానేన మధు సప్త సుపచ్యతే ॥ హయానాం హస్తినాం
చైవ శకునంచ కునస్తథా । సదృశ్యహోద్వానియత ములూకస్యత తైవచ ॥
విదేహవాక్ సంశ్రవణం దర్శనం యక్ష రక్షసాం । పశూనాం వికృతం
యచ్చ షష్ఠేమాసి విపచ్యతే ॥ మాంసం తైల వికారేషు దేహంగ స్యంద
నేషుచ । వస్తుజాతి వికారేషు ఫలం స్యాత్సప్తమేహని ॥ చిత్ర కర్మణి
మాసాభ్యాం శయనే షష్ఠ మాసికం । వర్మికే షట్సుమానేషు క్షయేవృద్ధౌ
తథాత్రిషు ॥ జయో బ్రాహ్మేషు భగ్నేషు యజ్ఞ కర్మణి వైకృతే । సోమ
ధ్వజ వికారేచ వికార స్సప్తమాసికః ॥ తంతుబీజే వికారేషు రాజ్ఞః శస్త్రేషు

జ్యంభజే । పద్మోత్పల పలాదీనాం పరింషాణ్మాషికం భవేత్ ॥ వినాశే
విఫలం తేషాం పాకకారేని వర్తతే ॥

గర్గ :—

పక్ష ద్విపాక సూర్యస్య పాకస్సోమస్య మాసికః ॥ మాసద్వయే
స్సౌతోరాహో త్రిభిర్మాసైస్తు కైతవః । సంవత్సర విపాకాతు జ్ఞేయో బుధ
బృహస్పతిః ॥ షాణ్మాసికశ్చాశన సస్సూర్యజస్యతు పంచభిః । త్రిభిర్మా
సైస్తు ఖౌమస్య ఉల్కాపాతస్తు మాసికః । అష్టభిర్భూమితంపస్తు నిర్భూతః
సచ్యతే త్రిభిః । అనార్తవం పుష్పఫలం షడ్భిర్మాసైర్విపచ్యతే ॥ పక్షికిటి
పతంగానాం దశాహృత్ఫల మాదిశేత్ । పృతతైల వసావర్షే సద్యః ఫల
ముదాహృతం ॥ రాత్రావింద్ర ధను ధృష్ట్యా రాజ్ఞశ్శీల విపర్యయః । వాన
రాణాం నరాణాంచ తదైవ గజవాజినాం । నానావాదిత్రశబ్దానాం ఫలం మాసా
ద్విపచ్యతే । గృధ్ర గోమాయు సింహానాం ఫలం మాసా ద్విపచ్యతే ॥
దిదాలన కులానాం చ వరాహ వ్యాఘ్రయోస్తదా । క్రుత్వా తరింక్షీ శబ్దంతు
ఫలం మాసాద్విపచ్యతే ॥ అద్భుత సాగరే పరాశరః ॥ రాజ్ఞశ్శరీరే లోకేచ
పురదార పురోహితే । పాక మాయా తిత్రతేషు తథాకోశేచ వాహనే ॥

మా త్స్యే :—

అద్భుతేతుసముత్పన్నేయ దివృష్టిశ్శివా భవేత్ । నస్తాహృత్యంతరే
జ్ఞేయ మద్భుతం నిష్ఫలంతుతత్ ॥ తత్రసామ్యానేన శాంతిరుక్తా వశిష్ఠ
సంహితాయాం । బౌమం శాంత్యా శమయాతి మార్దవంత్యంతరితరిక్షణం ॥
దివ్యం హోమాన్న గో భూమిదానై స్తత్కృటి హోమతః । మహోపహారా
రుద్రస్య గోదోతత్పురస్సరం ॥ అలంకృతే షితితరే యావత్తీర స్లవం
భవేత్ । అపిదివ్యంశమయాతికిం పుస్తస్త్రితర ద్వయం ॥

తత్రైవ :—

హ నైష్ఠోదశభిఃకార్య శ్చతురత్ర త్పమంతత । మంటపోయాజ్ఞయై
వృక్షై రథవాహన దారుభి ॥ హ నై శ్చతుర్విస్త నృద్యే కుండంకాత్యం

సమం తతః ॥ ఖతంహ నైశ్చ ర్చిశ్చవ ప్రత్యయ సమన్వితం ॥ షడంగు
లోన్నతతస్త్యాద్యోద్వా దశాంగుళ విస్తృతః ।

అద్యా అథామేఖలా :—

అంగులంచ యేథాశ్చ తమేవనతు కుండం । దశాంగులానతుమధ్యే
అష్టాంగులను విస్తృతః ॥ చతుర్దశాంగులోత్పేదా చతురంగు లవిస్తృతః ॥
తృతీయవప్రస్థకర్తవ్యో నియోర్వక్రాతుపశ్చిమే ॥ చతుర్దశాంగులై దీన్ర్థాచో
న్నతా షోడశాంగులైః । హీనాధికానకర్తవ్యా విస్తారష్టద్భిరంగులైః ॥
కుండస్య లక్షణం త్వేవం కోటిహోమేతు సర్వదా । ఈశాన్యాం వేదికాకార్యా
సార్ధహస్తప్రమాణతః ॥ సర్వ దేవమయత్వాద్దిశి శివపూజా పురస్సరం ।
గ్రహంస్తానర్చయే తత్రపూర్వోక్త విధినా తతః । పలాశసమిదాజ్యోన్మై
ర్ముఖాంతేష్ట శతం పృథక్ ॥ అమోరమంశ్రేణ జుహూయాత్ । గ్రహ
హోమంచ కారయేత్ । తిలహోమం వ్యాహృతిభిః పృథా కై ర్జుహూయా తతః ॥
దార్వేషు జాపకైః స్వస్త్వవేద పారాయణం క్రమాత్ । చమకం నమకం
సూక్తం పౌరుషంచాంగ జాపకైః ॥ హోమే నవభిదారార్యైః కార్యస్తు
బ్రాహ్మణైస్సహ । నై వేద్యాం చ తతః పశ్చాచ్ఛాంతి వాచన పూర్వకం ॥
బ్రాహ్మణా న్సోజమేత్పశ్చ త్స్వయంభుం జీతబంధుభిః ॥ శివ విష్ణోః
కథాలాపై ర్దినశేషం నయేత్తతః ॥ ఏవం యావత్కోటి హోమస్తావత్కార్య
మతంద్రితః । తదర్థంవా తదర్థంవా లక్షహోమ మథాపివా ॥ కార్యం దోషాను
సారేణ సారేణవి త్తకార్య వివర్జితః । హోమాంతే దక్షిణాం దద్యా చ్చతుర్విం
శతి ఋత్విజః ॥ ప్రతిద్విజ మలంకారం సార్ధనిష్క శతద్వయం । తదర్థంవా
తదర్థంవా దోష విత్తాను సారతః । ఉక్తా సాధారణాశాంతి రుత్పాతా నామతః
పరం । ఉత్పాతా త్తైవ తచ్ఛాంతిర్వక్ష్యతేత్ర పృథక్ తృథక్ ॥

అద్భుతసాగరే గర్గః :—

సావిత్ర్యా లక్షహోమంతు కుర్యాచ్ఛాంతి విశారదః ॥ గాం భూమిం చ
హిరణ్యం చ ధాన్యం వస్త్రం తథైవచ ॥ దద్యాచ్ఛ గురువే గ్రామం
దేసుం వాసోయుగం గథా అనేన విధినాభౌమ ముత్పాతం శమయేద్బుధః ॥

ఇతి భౌమోత్పాత శాంతిం ॥

అ థాంతరిక్ష శాంతిః

ఏషఏవ విధిర్జ్యేయ అంతరిక్షద్భుతేషుచ । విశేషోత్రయ సావిత్రిత్యా
దశంక్షంతు హోమయేత్ । హోమం సమాహితమనాః కుర్యాచ్ఛద్భుత
కంబళం ॥

ద్భుతకంబళోగ్రేవక్ష్యతే :—

ధేనూనాం ద్వాదశేం దేయం శతవిష్క సమాయుతం । గురువేదీయ
మానేతు శమయేదంబరాద్భుతం ॥ ఇత్యంతరిక్ష శాంతిః ॥

అ థ దివ్యాద్భుత శాంతిః

శ్లో॥ దివ్యాద్భుతేషు కర్తవ్య కోటిహోమ సమాగతై ।
గో సహస్రసంచ దాతవ్యం గురవే దక్షిణా విధౌ ॥
ఏష ప్రోక్తా విది స్సమ్యగ్ది వ్యారిష్ట నివృత్తయే ।
ఇతి దివ్యాద్భుత శాంతిః ॥

అ శ క్తా స ఏ వ :—

శ్లో॥ ప్రయతంతేషు సర్వేషు దివ్యాద్భుత కేష్వపి ।
మహాశాంతిం బుధః కుర్యా దమృతాం విశ్వభేషజాం ॥

శ్లో॥ అమృతా ధర్మవేదేషు ప్రసిద్ధా ।
కేచిత్తు థవిష్యోక్తాం మహాశాంతిం మహాహుః ॥

సా వ క్ష్యతే :—

శ్లో॥ అథర్య మూర్తికృ విష్ణు ధర్మో ।
అద్భుతేష్వపి సర్వేషు త్రివిదేషున సంశయః ॥
దివ్యాంతరిక్ష భామేషు అమృతా సంస్కృతా బుధైః ॥

నిష్ఠ ద ర్మై :—

శ్లో॥ సర్వోత్తమ ప్రశమనే అమృతాభ్యాః భయాస్కృతా ।

నారద సంహితాయాం :—

శ్లో॥ దేవాలయే స్వగృహే ఈశాన్యాం పూర్వతోపివా ।
కుండం లక్షణ సంయుక్తం కల్పయే న్మేఖలావృతం ॥

శ్లో॥ గుహ్యోక్త విధినా తత్ర స్థాపయేచ్ఛ హుతాశనం ।
జుహూయాదాజ్య భాగంతే పృథగ్జ్ఞోత్తరం శతం ॥

శ్లో॥ యత ఇంద్ర భయామహే స్వస్తిదాఽ ఘోర మంత్రకై ।
సమిదాజ్య చరుం ప్రీహి తిలై ర్వాహృతి తిస్తదా ॥

శ్లో॥ కోటి హోమం తదర్థంవా లక్షహోమ మధాపివా ।
అథ విత్తాను సారేణ తన్యూనాది కమల్పతా ॥

శ్లో॥ ఏకవింశతి రాత్రంవా పక్షం పక్షార్థ మేవచ ।
పంచరాత్రం త్రిరాత్రంవా హోమకర్మ సమాచరేత్ ॥

శ్లో॥ దక్షిణాంచ తతోదద్యా దాచార్యాయ కుటింబినే ।
గణేశ క్షేత్ర పాలార్క దుర్గాక్షణ్యశ్చ దేవతాః ॥

శ్లో॥ తాసాం ప్రీత్యై జపః కాయః శేషం పూర్వ వదాచరేత్ ।
ఋత్విగ్భ్యో దక్షిణాం దద్యా త్తోడశభ్యః స్వశక్తితః ॥

ఇతి కమలాకరభట్ట కృతే ప్రయోగ రత్నే సామాన్య కాంతిః.

అథ నానోత్పాత శాంతయః

వరాహమీహరః ॥ యానత్రే రుత్పాతాన్ గర్గః ప్రోవాచతానహం వక్ష్యే :—

తేషాం సంక్షేపోయం ప్రకృతే రన్యత్వ ముత్పాతః ।

అపచారేణ నరాణాముప సర్గః పాప సంచయాద్భవతి ॥

సంసూచ యంతి దివ్యాంతరిక్ష బౌమాస్త దుత్పాతాః ॥

మనుజానామపచారాద పర క్తాదేవతాః సృజంత్యేతాన్ ।

తత్ప్రతి మూతాయ నృపః కాంతిం రాష్ట్రే ప్రయుం జీత ॥

1

2

3

- దివ్యం గ్రహర్ష వై కృత ముల్కా నిర్హిత పవన పరివేషాః ।
గంధర్వ పుర పురందర చాపాది యదాంత రిక్షం తత్ ॥ 4
- భౌమం చరస్థిర భవం తచ్చాంతి విరాహశం శమముపైతి ।
నాథ సముపైతి మృదుతాం శామ్యతినో దివ్యమిత్యేకే ॥ 5
- దివ్యమపి శమముపైతి ప్రభూత కనకాన్న గోమహీదానైః ।
పద్రాయ తనె భూమౌ గోదోహాత్కోటి హోమాచ్చః ॥ 6
- అత్య సుతకోశ వాహస పురదార పురోహితేషు లోకేషు ।
పాకముపయాతి దైవం పరకల్పిత మష్టదాన్యపతేః ॥ 7
- అనిమిత్త భంగచలన స్వేదాశ్ర నిపాత జల్పనాద్యాని ।
లింగరూపత నానాం నాశాయ నరేశ దేశానాం ॥ 8
- దైవత యాత్రాశ కటాక్ష చక్రయుగకేతు భంగ పతనాని ।
సంపర్యాసన సాదన సంగళ్యన దేశ నృజ శుభదాః ॥ 9
- ఋషి ధర్మ పితృ బ్రహ్మ ప్రోద్భూతం వై కృతం ద్విజాతీనాం ।
యదుద్ర లోక పాలోద్భవం పశూనా మనిష్ఠం తత్ ॥ 10
- గురుసిత శనై రోత్థం పురోదసాం విష్ణుజఃచ లోకానాం ।
స్కంద విశాఖ సముత్థం మాండలికానాం నరేంద్రాణాం ॥ 11
- వేదవ్యాసే మంత్రిణి వినాయకే వై కృతంచమూనాథే ।
ధాతరి సవిశ్వకర్మణి లోకా భావాయ నిర్దిష్టం ॥ 12
- దేవకుమార కుమారీ వనితా ప్రేక్ష్యేషు వై కృతం యత్యుత్ ।
తన్నరపతేః కుమారక కుమారికా స్త్రీ పరిజ నానాం ॥ 13
- రక్షః పిశాచ గుహ్యక నాగానామేత దేవ నిర్దేశ్యం ।
మానై శ్చాప్యష్టాభి స్సర్వేషామేవ ఫల పాకం ॥ 14
- బుద్ధ్యాదేవ వికారం శుచిః పురోధాత్ర్య హోషిత స్నాన్తః ॥
స్నాన కుసుమానులేపన వస్త్రై రభ్యర్చయే త్ప్రతిమాం ॥ 15
- మధుపర్కేణ పురోధా భక్ష్యైర్బలి విశ్చవిధి వదుపతిష్ఠేత్ ।
స్థారీ పాకం జహుయాద్విధి వన్మత్తైశ్చ తల్లింగైః ॥ 16

ఇతి విబుధ వికారే కాంతి యస్సప్త రాత్రం ।
 ద్విజ విబుధగణాచాన్ గీత సృత్యోత్సవాశ్చ ।
 విధివద వనిపాలై రైః ప్రయుక్తాన తేషాం ।
 భవతి దురిత పాకో దక్షిణాభిశ్చ రుద్ధః ॥

17

ఇతి లింగాది వైపుతం ॥

రాష్ట్రే యస్యా సగ్నిః ప్రదీప్యతే దీప్యతేచ నెందనవాన్ ।
 మనుజేశ్వరస్య పీఠా తస్య సరాష్ట్రస్య విజ్ఞేయా ॥

18

జలమాంసా ర్ద్ధజ్వలనై సృపతివదః ప్రహరణే రణోరాద్రః ।
 నై స్యగ్రామ పురేషుచ నాశోవహౌ ర్భయం కురుతే ॥

19

ప్రాసాద భవనతోరణతేత్వా దిష్వననరేనదగ్ధేషు ।
 తటితావా షణ్మాసా త్పరచక్ర స్యాగమోనియమాత్ ॥

20

దూమోచగ్ని సముత్థోరజస్తమ శ్చాన్తిజం మహాభయదం ।
 వ్యత్రేనిశ్యుడు నాశోదర్శన మపిచాహ్నే దోషకరం ॥

21

నగర చతుష్పాదాండజ మనుజానాం భయంకరం జ్వలనమాహుః ।
 ధూమాగ్ని విస్ఫులింగైః శయ్యాంబర కోశగై ర్ముత్యైః ॥

22

అయుధ జ్వలనసర్పణ స్వనాఃకోశ నిర్గమనవెపనానివా ।

వై కృతానియది వాయుదే పరాణ్యాకు రోద్రరణసంకులంవదేత్ ॥

23

మంత్రైర్వాహ్నేః క్షీరవృక్ష త్పమిద్భిర్హోతవ్యోగ్నిః సర్వపై సర్విషాచ ।
 అగ్న్యదీనాం వై కృతేశాం రేవం దేయంచాస్మిన్ కాంచనం

బ్రాహ్మణేభ్యః ॥ 24

ఇత్యగ్నివై కృతం ॥

శాఖాభంగే కస్మాద్వృక్షాణాం నిర్దిశేద్రణోద్యోగం ।
 హసనే దేశత్రంశం కుడితేచ వ్యాధిబాహుళ్యం ॥

25

రాష్ట్రవిభేద స్త్యస్తృతౌ బాలవదోతీవ కునుమితేజాలే ।
 వృక్షాత్తీ రస్రావే సర్వద్రవ్య క్షయోభవతి ॥

26

మధ్యే వాహననాశః సంగ్రామశ్శోణితే మిధునిరోగః ।

స్నేహే దుర్భిక్షభయం మహద్భయం నిస్సృతేనలితే ॥

27

శుష్కవిరోహవీర్యా యాన్న సంక్షయః శోషణేచ విరుజానాం ।

పరితానా ముత్థానెస్వయం భయం దైవజనితంచ ॥

28

హుతితవృక్షేహ్యనృతౌ కుసుమఫలం నృపవదాయనిర్దిష్టం ।

దూమస్తస్మిన్ జ్వాలా తథా వాభవెన్నృపవదాయైవ ॥

29

సర్పశ్చుతరుషుజల్పశ్చ వాపి జనసంక్షయో వినిర్దిష్టః ।

వృక్షణాం వై కృత్యే దశర్చిమానైః ఫలివిపాకః ॥

30

స్రగ్గంధధూపాంబరపూజితస్య చత్రంనిధయో పరిపాదపస్య ।

కృత్వా శివం రుద్రజపోత్రకార్యో రుద్రేభ్య ఇత్యత్ర పదంగహోమాః ॥ 31

పాయనేన మధునాజపి భోజయే ద్భ్రాహ్మణాన్ మృతమయుతేన భూపతిః ।

మేదిసీనిగదితా త్రదక్షిణా వై కృతే తరుకృతే హితార్థిభిః ॥

32

ఇతి వృక్షవై కృతం ॥

నాలెజ్జయవాదీనామై కస్మిన్ ద్విత్రిసంభవో మరణం ।

కథయతి తదధిపతీనాం యమలం జాతం చ కుసుమఫలం ॥

33

అతివృద్ధి నృస్సాన్యానాం నానాఫల కుసుమ సంభవో వృక్షే ।

భవతిహియద్యేకస్మి న్సరచక్రస్యాగమో నియమాత్ ॥

34

అర్దేనయదాతైలం భవతి తిలానామ తైలతావాస్యాత్ ।

అన్యస్యచ వై రష్యం తదామితువింద్యాద్భయం సుమహత్ ॥

35

వికృత కుసుమఫలంవా గ్రామాథథవా పురాద్భూహిః కార్యం ।

సౌమ్యైత్ర చతుఃకార్యో నిర్వాప్యోవా పశుం శాంత్యై ॥

36

సన్యేచ దృష్ట్వా వికృతిం ప్రదేయం తత్క్షేత్రమేవ ప్రథమం ద్విజేభ్యః ।

తస్యైవ మధ్యే చరుమృతభోమం కృత్వానదోషం సముపైతితజ్ఞం ॥

37

ఇతి సస్యవై కృతం ॥

దుర్భిక్షమనావృష్ట్యా ప్యతివృష్ట్యా క్షుద్భయం పరభయం ।

రోగాహ్య నృతుభయాం నృపతివధో నత్రజాతాయాం ॥ 38

- శ్రీతోష్ఠ విపర్యాసోనో సమ్యగృహుడ సంప్రవృత్తేషు ।
షాన్మాసాద్రాష్టభయం తోరభయం దై వజనితంచ ॥ 39
- అన్యరౌసప్తాహం ప్రబంధవర్షే ప్రదాన సృపమరణం ।
రత్నేశస్త్రోద్యోగోమాం సాస్థివసాది భిర్మరకః ॥ 40
- ధాన్యం హిరణ్యత్వకృల కుసుమద్వై ర్వర్షితై ర్భయంవింద్యాత్ ।
అంగారపాంసు వర్షేవినాశ మాయతి తన్నగరమ్ ॥ 41
- ఉపలావినా జలధరై ర్వి కృతావా ప్రాణినో యదావృష్టాః ।
చిద్రంవాప్యతి వృష్టాసస్యానాం భీతినంజననం ॥ 42
- క్షీర మృతక్షాద్రాణాం దద్ధోరుధిరోష్ఠ వారిణాంవర్షే ।
దేశవినాశోజ్ఞేయాఽన్యగ్వర్షేదాపి సృపయుద్ధం ॥ 43
- యద్యమరేర్కేచ్ఛాయా నదృశ్యతే దృశ్యతే ప్రతీపావా ।
దేవస్యతదాసు మహద్భయ మాయాతం వినిర్దేశ్యం ॥ 44
- వ్యత్రేనభసీంద్ర ధనుర్దివాయదా దృశ్యతే భవారాత్రో ।
ప్రాచ్యా మపరస్యాంవా తదాభవేత్ జుద్భయం సుమహత్ ॥ 45
- సూర్యేందు పర్జన్య సమీరణానాం యోగః స్మృతోవృష్టి వికారకాలే ।
దాన్యాన్న గో కాంచన దక్షిణాశ్చదేయా స్తతశాంతి ముపై తిపావం ॥ 46
- ఇతి వృష్టిః ॥
- అపసర్పణం సదీనాం నగరాద చిరేణ కూన్యతాం కురుతే ।
శోషశ్చ శోష్యాణా మన్యేషాంవాహదా దీనాం ॥ 47
- న్నేహా సృజ్మాం సవహాస్సంకుల కలుషాః ప్రతీప గాశ్చాపి ।
పరచక్రస్యా గమనం నద్యః కథయంతిషాన్మాసాత్ ॥ 48
- జ్వాలా ధూమక్వాథా రుదితోత్కృష్టానిచై వ కూపానాం ।
గీత ప్రజర్పితానిచ జన మరకాయ ప్రదిష్టాని ॥ 49
- తోయోత్పత్తిరఖాతే గంధ రస విపర్యయేచతోయానాం ।
సరిరాశయ వికృతోవా మహద్భయం తత్ర శాంతి రియం ॥ 50

సలిల వికారే కుర్యాత్పూజాం పరుణస్య వారుణై ర్మంత్రైః ।
తై రేవచ జపహోమం శమమేవం సాపముపయాతి ॥

51

ఇతి జలవై కృతం ॥

ప్రసవ వికారే ప్రీణాం ద్విత్రిచతుః ప్రభృతి సంప్రసూతౌవా ।
హీనాతి రి క్తకారేవ దేశకుల సంభవో భవతి ॥

52

బిజబోష్ట్ర మహిష గోహ స్తినీషు యమలోద్భవే మరణమేషాం ।
షణ్మాసా త్సూతి ఫలం శాంతౌ శ్లోకావ గగోఽక్తా ॥

53

నార్యః పరస్య విషయేత్యక్త వ్యాస్తాహి తార్ధినా ।
తర్పయేచ్ఛ ద్విజాన్ కామైః శాంతించై వాత్ర కారయేత్ ॥

54

చతుష్పదాః స్వయాధేభ్య స్త్యక్తవ్యాః పరభూమిషు ।
నగరం స్వామినంయూథ ఘన్యథాహి వినాశయేత్ ॥

55

ఇతి ప్రసవ వై కృతమ్ ॥

పరయోనాప భిగమనం భవతి తిరశ్చామ సాదు దేనూనాం ।
ఉక్షజో వాన్యోన్యంపిబతి శ్వావాసురభి పుత్రం ॥

56

మాసత్రయేణ వింద్యాత్తస్మిన్నిస్సంశయం పరాగమనం ।
తత్ప్రతి ఘాతయైతే శ్లోకా గర్దెన నిర్దిష్టా ॥

57

శ్యాగో వివాసనం దానం తత్తస్యాకు కుభం భవేత్ ।
తర్పయే ద్భ్రూహ్మణాం శ్చాత్ర జప హోమాంశ్చ కారయేత్ ॥

58

స్థానీ పాకేన దాతారం పశునాచ పురోహితః ।
ప్రాణాపత్యేన మంత్రేణ యజేద్భూవాన్న దక్షిణం ॥

59

ఇతి చతుష్పద వై కృతం ॥

యానం వాహవియుక్తం యదిగచ్ఛేన్న ప్రజేచ్ఛ వాహయుతం ।
రాష్ట్ర భయం భవతి తదా చక్రాజాం సాదభంగేచ ॥

60

అనలిహత తూర్యనాదశ్శుద్ధో వాతాదితేషు యదినస్యాత్ ।
ఘృత్పత్తౌ వాతేషాం పరాగమో నృపతి మరణంనా ॥

61

గీతరవ తూర్య శబ్దావధనియ దావాచర స్థిరాన్యత్వం ।

మృత్యుస్తదా గదావావి స్వరతూర్యే పరాభిభవః ॥

62

గోలాంగలయో స్సంగెదర్శి తూర్పాద్యుపస్కర వికారే ।

క్రోష్టుకనాదేచ తథా శత్రుభయం మునివచ శ్చేదం ॥

63

వాయవ్యేష్వేషు సృపతిర్యాయుం సక్తుభిరర్చయేత్ ।

అవాహయేరితి పంచర్షో జప్తవ్యాః ప్రయత్నైర్ద్విజైః ॥

64

బ్రాహ్మణాన్ పరమాన్నేన దక్షిణాభిశ్చ తర్పయేత్ ।

ఐహ్యన్న దక్షిణాహోమాః కర్తవ్యాశ్చ ప్రయత్నతః ॥

65

ఇతి వాయు వైకృతం ॥

పురపక్షిణో వనచరా వన్యావానిర్భయం వింశంతి పురం ।

న క్తంవాదివస చరాఃక్షపాచరావాచరంత్యహోని ॥

66

సంధ్యాద్వయేపి మండల మాజద్భంతో మృగా విహంగావా ।

దీప్తాయాందిశ్యథ వాక్రో శంతః సంహతా భయదాః ॥

67

శ్వానః ప్రరుదంత ఇవద్వారే క్రోశంతి జంబుకా దీప్తాః ।

ప్రవిశేన్నరేంద్ర భవనేకపోతకః కాశికో యదివా ॥

68

కుక్కుట రుతం ప్రథోషే హేమంతాదౌ చకోకిలా లాపాః ।

ప్రతిలోమ మండల చరాఃశ్యేనాద్యా శ్చాంబరే భయదాః ॥

69

గృహచైత్యతో రణేషుద్వారేషుచ పక్షిసంఘ సంపాతః ।

మధువర్మి కాంభోరుహ సముద్భవశ్చాపి నాశాయ ॥

70

శ్వభిరస్థిశవావయవ ప్రవేశనం మందిరేషు పురణాయ ।

పశుశత్రు వ్యాహారేనృప మృత్యుర్ముని వచశ్చేదం ॥

71

మృగపక్షి వికారేషు కుర్యాద్దోమా నృదక్షిణాన్ ।

దేవాః కపోత ఇతిచ జప్తవ్యాః పంచభిర్ద్విజైః ॥

72

సదేవా ఇతి చైతేనదే యాగవాశ్చ దక్షిణాః ।

జపేచ్ఛాకుససూక్తం వామవోవేది శిరాంసిచ ॥

73

ఇతి మృగ పక్షి వైకృతం ॥

శుక్రధ్వజేంద్ర కీల స్తంభద్వార ప్రపాత భంగేషు ।
తద్వత్కవాట తోరణకేతునాం నరపతే ర్మరణం ॥ 74

సంధ్యాద్వయస్య దీప్తిరూమోత్పత్తిశ్చ కాననేనఽగ్నా ।
చిద్రాభావే భూమేర్దరణం కంపశ్చ భయకారీ ॥ 75

పాషండానాం నాస్తికానాంచ భక్తస్పాద్వాచార ప్రోజ్ఞితః క్రోధశీలః ।
ఈర్ష్యకః క్రూరో విగ్రహాసక్తచేతా యస్మిన్ రాజా తస్య దేశస్య నాశః ॥ 76

ప్రహరహరచిందిభిందీ త్యాయుధ కాష్టాశ్మపాణయోబాలాః ।
నిగదంతః ప్రహరంత స్తత్రాపి భయం భవత్యాశు ॥ 77

అంగార గౌరికాద్యై ర్వికృతప్రేతాభి రేఖనం యస్మిన్ ।
నాయక చిత్రిత మథవాక్షయేక్షయం యాతి నచిరేణ ॥ 78

లూతాపటాంగశబలం నసంధ్యయోః పూజిత కలహాయుక్తం ।
నిత్యోచ్ఛిష్ట త్రీ కంచయద్గృహం తత్క్షయం యాతి ॥ 79

దృష్టేషు యాతుదానేషు నిర్దిశేన్మరకమాశు సంప్రాప్తం ।
ప్రతిహతాయైతేషాం గర్గళాంతించ కారేమాం ॥ 80

మహాశాంత్యోధ బలయోభ్యోజ్యాని సుమహాత్తివ ।
కారయేత్తు మహేంద్రంచ మాహేంద్రీంచ సమర్పయేత్ ॥ 81

ఇతి శక్రధ్వజేంద్ర కీలకాది వైకృతం ॥

నరపతి దేశవినాశే కేతో రుదయేథవా గ్రహేర్కేద్యోః ।
ఉత్పాతానాం ప్రభవఃస్వర్తు భవశ్చాప్య దోషాయ ॥ 82

యోచనదోషాన్ జనయత్యుత్పాతాసా నృతుస్వభావకృతాన్ ।
ముషః పుత్రకృతైః శ్లోతై ర్వింద్యాదేతైః సమాశోక్తైః ॥ 83

ప్రజాశని మహీకంప సంద్యా నిర్భాతనిః స్వనాః ।
పరివేష రజోధూమ రక్తార్కా స్తమయోదయాః ॥ 84

ద్రుమేభ్యో న్నరసన్నేహ బహుపుష్ప ఫలోద్గమాః ।
గో సక్షి మధవృద్ధిశ్చ శివాయ మధుమాధవే ॥ 85

తారోల్కాపాతకలుషం కంపిలార్కేందు మండలం ।
అనగ్నిజ్వలనస్పృట ధూమరేణ్య నిలాహతుం ॥ 86

- రత్నం పద్మాదులు సంద్యా నభఃక్షుద్ధార్ణవోపమం ।
సరితాం చాంబుసంకోషం దృష్ట్వాగ్రీష్మే శుభంవదేత్ ॥ 87
- శక్రాదుదపరీవేషా విద్యుచ్ఛుష్క విరోహణం ।
కంఠోద్వర్తనవైశ్యత్యం రసనందరణంపీతే ॥ 88
- సరోనద్యుదపానానాం వృద్ధ్యార్థ్యతరణఃప్లవాః ।
సరణంచాద్రిగ్రేహానాం వర్షానుస భయావహం ॥ 89
- దివ్యప్రీతూతగందర్వ విమానాద్భుత దర్శనం ।
గ్రహసక్షత తారాణాం దర్శనం చ దివాంబరే ॥ 90
- గీతావాదిత్రవిర్హిషా వనపర్వత సానుషు ।
సస్యవృద్ధిరపాంహవి రపాపాఃశర దిస్మృతాః ॥ 91
- శీతానిలతుషారత్వం నర్దనం మృగపక్షిణాం ।
రక్షో యక్షోదినత్వానాం దర్శనం వాగమానుషీ ॥ 92
- దిశో ధూమాంధకారశ్చ సనభోవనపర్వతాః ।
ఉచ్చైః సూర్యోదయాస్తౌ చ హేమంతే శోభనాఃస్మృతాః ॥ 93
- హిమవాతానిరోత్పాత విరూపాద్భుతదర్శనం ।
కృష్ణాంజనాభ మాకాశం తారోల్కాపాతపింజరం ॥ 94
- చిత్రగర్భోద్భవాఃప్రీతు గోక్షాశ్చ మృగపక్షిణు ।
పత్రాం కురలతానాః చ వికారాః శిశిరేకుభాః ॥ 95
- ఋతుస్వభావజాహ్యేతే దృష్టాఃస్వర్తా శుభప్రదాః ।
ఋతోరన్యత్రచోత్పాతా దృష్టానైదాతి దారుణాః ॥ 96
- ఉన్మత్తానాం చ యగాభాః శిశూనాంభాషితంచయేత్ ।
ప్రియోయచ్చ ప్రభాషంతే తస్యనాస్తి వ్యతిక్రమః ॥ 97
- పూర్వంచ రతిదేవేషు పశ్చాద్గచ్ఛతి మానుషాన్ ।
నాచోదితావాగ్విదతి సత్యాహ్యేషా సరస్వతీ ॥ 98
- ఉత్పాతాన్ గణితవర్జితోపి బుద్ధ్యా విఖ్యాతో భవతి నరేంద్రవల్లభశ్చ ।
ఏతత్తన్మునివచనం రహస్యముక్తం యత్క్షాత్వా భవతి నరప్రీకాందర్శి ॥ 99
- ఇతి వారాహ్యీవానోత్పాత శాంతయః

అథ మా తోస్యోక్తౌ ద్భుత శాంతయః

మదనరత్నై గర్గ ఉవాచ :—

పురుషాపచారా నియత మపరజ్యంతి దేవతాః ।
 అచరాగాచ్చదేవానా ముపసర్గః ప్రవర్తతే ।
 దివ్యాంతరిక్ష భౌమంచ త్రివిధం పరిక్రీర్తితం ॥ 1
 గ్రహార్థ వైకృతం దివ్యమాంతరిక్షే విబోధమే ।
 ఉల్కాపాతో దిశాం దాహః పరివేషస్త రైవచ ॥ 2
 గంధర్వ నగరంచైవ వృష్టిశ్చ వికృతాచయా ।
 ఎవమాదితులోకే స్మిన్నాంత రిక్షం వివిర్దిశేత్ ॥ 3
 చరస్థిర భవం భౌమం భూకంపాశ్చైవ భూమిజం ।
 జలాశయానాం వైకృత్యంచ భౌమంచ పరిక్రీర్తితం ॥ 4
 భౌమే బహు ఫలం జ్ఞేయం చిరేణచ విపచ్యతే ।
 అత్రజం మధ్య ఫలదం మధ్యకాల ఫల ప్రదం ॥ 5

అత్రజమాంత రిక్షం :—

అద్భుతేతు సముత్పన్నే యది వృష్టిశ్చివా భవేత్ ।
 సస్తాహాద్యంతరే జ్ఞేయం మద్భుతం నిష్ఫలంహితత్ ॥ 6
 అద్భుతశ్చ విపాకశ్చ వినాశాద్యాన దృశ్యతే ।
 త్రిభిర్వైస్తద్భాజ్ఞేయం సుమహద్భయ కారకం ॥ 7
 రాజ్ఞాం శరీరే తోతేవపురే దారగృహే తథా ।
 పాకమాయాతి పుత్రేషు తథా వైకోశ వాహనే ॥ 8
 ఋతు స్వభావా రాజేంద్ర భవం త్యద్భుత సంజ్ఞితాః ।
 శుభావ హస్తే విజ్ఞేయాస్తాం శ్చమేవదతః శ్రుణు ।
 వక్షా శని మహీకం పసంద్యా నిర్భూత నిస్వనాః ॥ 9
 పరివేషో రజో ధూమ రక్తార్క సుమనాదయః ।
 ద్రుమేలిన్నర సన్నేహో బహు సస్య ఫలోద్గమః ॥ 10
 గో పక్షి మంద వృద్ధిశ్చ శుభాని మధు మాధవే ।
 తారోల్కాపాత కలుషం కపిలాశ్కేందు మండలం ॥ 11

- అనగ్ని జ్వల నాస్ఫోట ధూమ ఏవాని లాహతః ।
రక్త సద్మారుణం సాంధ్యం నభః ఊర్జార్జవోపమః ॥ 12
- సరితామంబు సంశోషం దృష్ట్వా గ్రీష్మే శుభం వదేత్ ।
శక్రాయుధం పరీవేషో గురు శుక్ర విరోహణం ।
కంపోద్వర్తన వైకృత్యం హ్రాసనందరణం క్షితేః ॥ 13
- నవోద పాన సరసాం వృద్ధ్యుర్ధ్వ తరణ స్థవః ।
శీర్ణానిచా విరోహిణాం వర్షా సుశుభ మిష్యతే ।
శీతానలే తుషారత్వం నర్దనం మృగపక్షిణాం ।
రక్షో యక్ష పిశాచానాం దర్శనం వాగమానుషీ ॥ 14
- దిశో ధూమాం ధకారశ్చ సనతోవన పర్వతః ।
ఉచ్చైః సూర్యోదయాస్తౌచ హేమంతే శోభనాః స్మృతాః ॥ 15
- దివ్య స్త్రీరూప గందర్వ విమానాద్భుత దర్శనం ।
గ్రహ నక్షత్ర తారాణాం దర్శనంవాగ మానుషీ ॥ 16
- గీతవాదిత్ర నిర్ఘోషో వన పర్వత సానుమ ।
నవ్యవృద్ధి రసోత్పాతే శరత్కాలే రసాస్మృతాః ॥ 17
- హిమోత్పాతా నిరోత్పాతా విరూపాద్భుత దర్శనం ।
కృష్ణాంజనాభ మాకాశం తారోల్కా పాత వింజరే ॥ 18
- చిత్ర గతోద్భవః స్త్రీషు గోజాశ్వ మృగ పక్షిషు ।
పత్రాం కురలతానాంచ వికారాశ్శిశిరే శుభాః ॥ 19
- ఋతుస్వభావే నవినాద్భుతస్య జాతస్య దుష్టస్యతు శీఘ్రమేవ ।
శ్రుత్వాగమంశాంతి రనంతరంతు కార్త్యాయ దోక్తా వసుధాధిపేన ॥ 20
- గర్గ ఉవాచ :—
- దేవతార్చాః ప్రసృత్యంతి వేపంతే ప్రజ్వలంతివా ।
అరోహంతిచ రోహంతి ప్రస్విదంతిహ సంథవః ।
ఉత్తిష్టంతి నిషీదంతి ప్రతాపంతివ మంతిచ ।
భజంతి వికృతా చేష్టా మానుషాణాం భయోనహః ॥ 21

- అవాఙ్మథావాతిష్ఠంతి స్థానాత్మానం త్రమంతవ ।
వమత్యగ్నిం తథా దూమం నేహం రక్తం తథావసాం ॥ 22
- ఏవమాదీని దృశ్యంతే వికారా స్సహజోత్థితః ।
లింగాయతన చిత్రేషు తత్రవాసం శరోచయేత్ ॥ 23
- రాజ్ఞోవా వ్యసనం తత్ర సచదేశో వినశ్యతి ।
దేవయాత్రా సుచోత్పాతాన్ దృష్ట్వావశ్యం భయంవదేత్ ॥ 24
- యాత్రా సంబందినః శకటాక్ష ధ్వజభంగాదయ ఇత్యర్థః ।
పశూనాం రుద్రజంజ్ఞేయం నృపాణాం లోకపాలజం ।
రుద్రజం త్పృథిమాభంగో పశుభయద మిత్యర్థ్యం ॥ 25
- ఏవం సర్వత్ర జ్ఞేయః :—
- నేనాపతీనాం నాశంస్యా త్కన్దజం చ విశాఖజం ।
లోకానాం విష్ణు వస్వింద్ర విశ్వకర్మ సముద్భవం ॥ 26
- వినాయకోద్భవం జ్ఞేయం గణానాం నేవకాయవా ।
దేవదూతేచయాః ప్రేష్యా దేవాః ప్రీమనృపత్రియః ॥ 27
- వాసుదేవేషు విజ్ఞేయం గృహాణామేవనాన్యథా ।
దేవతార్చ వికారేషు కుచిస్సాతః పురోహితః ॥ 28
- దేవతార్చాంతుగత్వావై స్నాతామాచ్ఛాద్య పూజయేత్ ।
మమపర్కేణ విధివ దుపష్టే దనంతరం ॥ 29
- తల్లింగేన చ మంత్రేణ స్థాలీపాకం యథావిధి ।
పురోధా జుహూయాద్వహా సప్తరాత్ర మతంద్రితః ॥ 30
- విప్రాశ్చ పూజ్యా మధురాన్న పానైః సదక్షిణైః సప్తదినం నరేంద్రైః ।
ప్రాప్తైష్టమెహ్నిక్షితి గోవ్రదానైః స్సంకాచనైః కాంతిముపైతి పాపం ॥ 31
- ఇతి దేవ ప్రతిమావై కృతి కాంతిః ॥

అథాగ్నివైకృతశాంతిః

గర్గ ఉవాచ :—

- అగ్నిః ప్రదీప్యతే యత్రరాష్ట్రై భృశమనింధనః ।
 నదీప్యతే చెంధనవాంస్తద్రాష్ట్రం పీడ్యతే నృప ॥ 1
- జలేదార్ద్రశ్చ వహ్నిర్వా తథాద్రానం మృదాసువా ।
 ప్రాసాదం తోరణం ద్వారం నృపవేశ్మసురాలయం ॥ 2
- ఏతాని యత్ర దహ్యాంతే తత్ర రాజభయం వదేత్ ।
 విద్యుతావా ప్రదహ్యాంతే తత్రాపి నృపతేభయం ॥ 3
- అనై శానితమాం స్యర్పిర్విసాపాం సురజాంసిచ ।
 ధూమశ్చాగ్నిజో యత్ర తత్ర విద్యాన్మహాభయం ॥ 4
- తటిద్విన్వాత్రం గగనేభయం స్యాద్వృష్టి వర్జితే ।
 దేవాస తారే గగనే తదైవ భయమాదిశేత్ ॥ 5
- లోహాయుధ వికారస్స్య తత్రసంగ్రామ మాదిశేత్ ।
 త్రిరాత్రో పోషితస్తత్ర పురోదాస్సు సమాహితః ॥ 6
- సమద్భిః క్షీరవృక్షజాం సర్వపైశ్చ పృతేనచ ।
 హోమం కుర్యాదగ్నిమంత్రై ర్భూహ్మణాంశ్చైవ భోజయేత్ ॥ 7
- దద్యాత్సు వర్ణంన తథా ద్విజేభ్యోగాంశ్చైవ వస్త్రాణి తథాభవంతి ।
 ఏవం కృతే తత్సముపైతి నాశం యదగ్నివైకృత్య భవం ద్విజేంద్ర ॥ 8
- ఇత్యగ్నివైకృత శాంతిః ॥

అథ వృక్షోత్పాత శాంతిః

గర్గ ఉవాచ :—

- పురేషుయేన దృశ్యంతే పాదపాదైవ చోదితాః ।
 రుదంతో వాహా నంతోవా వమంతో వారసాభువి ॥ 1
- రుదంతో వ్యాధిరభ్యేతి హసంతో దేశ విభ్రమః ।
 శాఖాత్రపతానే కుర్యాత్ సంగ్రామే యోధపాతనం ॥ 2

- దాలానాం మరణం కుర్యాద్బాలానాం ఫల పుష్పతః ।
స్వరాష్ట్ర భేదం కురుతే ఫలం పుష్ప మనార్తవం ॥ 3
- క్షిరం సర్వత్ర గంభీరం నేహం దుర్భిక్ష లక్షణం ।
వాహనా పచయంమద్యే రక్తో సంగ్రామ మావిశేత్ ॥ 4
- మదుస్రావే ద్వాదిర్జల స్రావేచ వర్షతి ।
అరోగ శోషణం జ్ఞేయం బ్రహ్మ దుర్భిక్ష లక్షణం ॥ 5
- కుష్మేషు సంప్రరోహత్యు వీర్య మన్నంచ హ్రీయతే ।
ఉత్థానే పతితానాంచ భయంభేద తరంభవేత్ ॥ 6
- స్థానాత్థానేషు గమనే దేశ భంగం తథాదిశేత్ ।
జల్పత్స్వపిచ వృక్షేషు స్వనత్స్వపి ధనక్షయః ॥ 7
- ఏతత్పూజిత వృక్షేషు సర్వరాజ్ఞో విపచ్యతే ।
పుష్పైః పల్లై ర్వావికృతే రాజ్ఞాం మృత్యుం తథాదిశేత్ ॥ 8
- అన్యేషు చై వ వృక్షేషు వృక్షోత్పాతేష్య తంద్రితః ।
అచ్ఛాదయిత్వాతం వృక్షం గంధమాల్యైర్వి భూషయేత్ ॥ 9
- వృక్షోపరితథా చత్రం కుర్యాత్పాప ప్రశాంతయే ।
కెచిత్తు వృక్షోత్పాతే వృక్షచ్ఛేదన మాహస్తదేతద్విరోధాచ్చింత్యం ॥ 10
- శవమధ్యర్చయే దేవం పశుం చాన్యై నివేదయేత్ ।
ఏభ్య ఇతి రుద్రేభ్యః పూర్వా రుద్రం జపేత్తతః ॥ 11
- మద్వాట్య యుక్తేనతు పాయసేన సంపూజ్య విప్రాంశ్చ భవంచ దద్యాత్ ।
గీతే నన్యత్యేన తథార్చయేత్తం దేవం హరం పాప వినాశహేతో ॥ 12
- ఇతి వృక్ష వైకృత శాంతిః ॥

అథ కదలీ దుష్టప్రసవ శాంతిః

ఉ మో వా చ :—

ప్రథమ ప్రసవే దేవరంభాయా దృశ్యతేయదా ।
దక్షిణాభిముఖో విద్వాన్ వివిధాని ఫలంనహి ॥

భూపారే కర్షకేదాపి పరిం చిస్మిం స్తుజాయతే ।

శ్రీ మహాదేవ ఉవాచ :—

యదా యామ్యముఖా దేవీ కదరీతు ప్రసూయతే ।

తదా గ్రామపతే ర్నాశం విదధాతి నసంశయః ॥

2

ఏవం విప్రసముత్పన్నే విధానం తత్రకారయేత్ ॥

3

సూతకీచోప సర్పాసా కదరీహీన మిచ్ఛత ।

దర్శేతు జాగరం కృత్వా హోమఃకార్య స్తతఃపరం ॥

4

ఋజ్యంతైర్హవనం కార్యం వైష్ణవై స్సముదాహృతైః ।

సహస్రం జపతోవాగ్మీ జపం శాంతి రనేకళః ॥

5

విష్ణుస్తు దేవతా తత్ర తల్లింగో మంత్ర ఉచ్యతే ।

విప్రేభ్య స్సప్తధన్యాని దేయాని వివిధానిచ ॥

6

దద్యాత్తాం కదరీం రాజా విప్రవర్యాయ దీమతే ॥

తత్ర మంత్రః :—

అసురాణాం కురోత్పన్నాం రంభాం బహుఫలాన్వితాం ।

అతస్తవ ప్రదానేన సంతతిర్మేభి వర్ధతాం ॥

7

ఏవం కృతవిధానే చ విప్రశాంతి స్తుజాయతే ।

సూజితే విప్రవర్యేచ కర్తా సుఖమవాప్నుయాత్ ॥

8

ఇతి కదరీ దుష్టప్రసవ శాంతిః ॥

అథ వృష్టివైకృత శాంతిః

గర్గ ఉవాచ :—

అతివృష్టి రనావృష్టి ర్దుర్భిజ్ఞాదా భయం తతః ।

అనృతౌ తుదివానంతా వృష్టిర్వ్యాధి భయాయతు ॥

అనత్రవై కశ్చైవ విజ్ఞేయా రాజహింసకాః ॥

భయం — వైకృతాగర్జితాదయః ॥ శీతోష్ణానాం విపర్యానే ఋతూనాం రిపుణాం

లోజితం వర్షతేయత్ర తత్ర శత్రు భయం భవేత్ ।
పలం పుష్పం తదాద్యానం పరిణాతి భయాయతు ।
పాంసు జంతు పలానాంచ వర్షణే రోగజం భయం ॥ 2

చిద్రంవాన్న ప్రవర్షేణ సస్యానామతివర్షనం ।
విరజస్కర వై వ్యత్రేయదాచ్ఛాయాన దృశ్యతే ॥ 3

దృశ్యతేతు ప్రతీపావా తత్రదేశ భయం భవేత్ ।
ప్రతీపా ప్రతికూలచ్ఛాయా వివరీతచ్ఛాయేత్యర్థః ॥ 4

సతతం వర్షతే యత్ర తత్ర శత్రు భయం భవేత్ ।
నిరత్రేవా తథా రాత్రౌ శ్వేతం యామ్యోత్తరేణతు ॥ 5

ఇంద్రాయుధం తథా ధృష్ట్వా ఉల్కోత్పాతం తథైవచ ।
దిగ్దహ పరివేషేచ గంధర్వ సగరం తథా ॥ 6

పరచక్ర భయం వింద్యాద్దేశోపద్రవ మేవచ ।
సూర్యేందు వర్జన్య సమీరణానాం యాగస్తు కార్యోవిది వద్విజేంద్ర ॥ 7

దాన్యాని గో కాంచన దక్షిణాశ్చ దేయాద్విజా నామ ధనాశహేత్ ॥ 8

ఇతి వృష్టి్యాది వై క త శాంతిః ॥

అథ జలాశయ వై కృత శాంతిః

గర్గ ఉవాచ :—

నగరాదప సర్పంతే సమీప ఉపయాంతిచ ।
సద్యోనద ప్రసవణా నిరస్రావై భవంతివా ॥ 1

వివర్ణం కలుషం తప్తం ఫెనావర్తాతి సంకులం ।
క్షీరన్నేహ సురారక్తం వహంతి వ్యాకులోదకం ॥ 2

జ్ఞానాసాభ్యంతరే తత్ర పరచక్ర భయం విదుః ।
జలాశయానితేనై వ ప్రజ్వలంతి కథంచన ॥ 3

విముంచతి తథా బ్రహ్మన్ జ్వాలా ధూమం రజాంసిచ ।
అథాతేవా జలోత్పత్తి స్ససత్వావా జలాశయాః ॥ 4

సంగీత శబ్దా దృశ్యంతే జనమృత్యు భయం విదుః ।

దివ్యం మహాభయం విద్ధి మధు మాత్రావసేచనం ॥

5

జప్తవ్యా వారుణా మంత్రానైశ్చ హోమే జలే భవేత్ ।

మధ్యాజ్య యుక్తం పరమాన్న మత్ర దేయం ద్విజానా మథ భోజనార్థం ।

గావశ్చ దేయాసిత వస్తు యుక్తాస్తథోద కుంభాః సకలామృతైశ్చ ॥ 6

ఇతి జలాశయ వైకృత శాంతిః ॥

అథ యానాద్యుపస్కర వైకృత శాంతిః

గర్గ ఉవాచ :—

యాంతియా నాన్య యుక్తాని యుక్తాన్యం విసయాతిచేత్ ।

చోద్యమానాని తత్రస్యా న్మహద్భయ ముపస్థితం ॥

1

వాద్యమానాన వాద్యంతే వాద్యంతే వాప్య నాహతాః ।

అచలాశ్చ చలంతేవాచ లాక్ష్మైశ్చ చలంతిన ॥

2

అకాశే తూర్య నాదశ్చ గీత గంధర్వ నిస్వనః ।

కాష్ఠదర్శ్య కుతారాది వికారం కురుతేయది ॥

3

లాంగలం కూల సంఘాశ్చ త్రియః స్త్రీవాపి మూతయేత్ ।

ఉపస్కరాది వికృతో మోరం శస్త్రం భయం భవేత్ ॥

4

నాయోశ్చపూజాం ద్విజ సక్తుభిశ్చ కృత్వాని యుక్తాంశ్చ జపేచ్ఛ మంత్రాన్ ।
దద్యాత్ప్రతూఠం పరమాన్న మత్ర సదక్షిణంతే నశమోస్య భూయాత్ ॥ 5

ఇతి ఉపస్కర వైకృత శాంతిః ॥

అథ మృగపక్షివైకృత శాంతిః

గర్గ ఉవాచ :—

ప్రతివింశతి యథా గ్రామానారణ్యా మృగపక్షిణః ।

అరణ్యం యాంతివా గ్రామ్యాః స్థలయాంతి జరోద్భవాః ॥

1

స్థలజావా జలయాంతి మోరా వాసంతినిర్భయాః ।

రాజద్వారే పురద్వారే శివాశ్చాప్య శివప్రదాః ॥

2

దివా రాత్రించరావాపి రాత్రోవాపి దివాచరాః ।

గ్రామ్యాస్త్యజంతి గ్రామంవా తూన్యతాం తస్యనిర్దిశేత్ ॥

3

దీప్తం వాసంతి సంధ్యా సుమందలానిచ కుర్వతే ।

వాద్యంతేని సర్వం యత్ర తదాప్యే తత్ఫలం లభేత్ ॥

4

ప్రదోషే కుక్కుటోవాసే హేమంతే వాపి కోకిలః ।

అర్కోదయేర్కాభిముఖే శివారాతి భయం దిశేత్ ॥

5

గ్రహే కపోతః ప్రవిశేత్కృత్యాదో మూర్ధ్నిచాపతేత్ ।

మధువామక్షికా కుర్యాత్ మృత్యుర్దేహపతే ర్భవేత్ ॥

6

ప్రాకారద్వారగేహేషు తోరణాపణ వీధిషు ।

కేచిచ్ఛత్రాయుధాద్యేషు క్రవ్యాద స్సంశ్రయేద్యది ॥

7

జాయతే నాథ వర్మికో మధువాస్యందతేయది ।

సదేకో నాశమాయాతి రాజా చమ్రమియతే తదా ॥

8

మూషకాన్ శలదాన్దృష్ట్వా ప్రభూతం జీద్భయం భవేత్ ।

కాష్ఠోల్మకాస్థి శృంగాధ్యాః శ్వానమర్కట వేదనాః ॥

9

దుర్భిక్ష వేదనాజ్ఞేయాః కాకాధ్యానముఖాయది ।

జనానభి భవంతశ్చ నిర్భయారణ్య వేదినః ॥

10

కాకో మైదునయు క్తశ్చ శ్వేతస్తు పరిదృశ్యతే ।

రాజాచమ్రమియతే తత్ర సదేకోవా వినశ్యతి ॥

11

ఉలాకోవాస్యతే యత్ర నృపద్వారే తథా గృహే ।

జ్ఞేయో గృహపతేర్ముత్యుః ధననాశ స్తదైవచ ।

మృగపక్షి వికారేషు కుర్యాద్దోమం సదక్షిణం ॥

12

దేవాః కపోత ఇతిచ జప్తవ్యాః పంచభిర్ద్విజైః ।

సుదేవ ఇతిచై కేన దేయాగవశ్చ దక్షిణాః ॥

13

జపేద్భ కుంతసూక్తంచ నమో వేదశిరాంసిచ ।

మంత్రా ఋగ్వేదే ప్రసిద్ధాః నమో నమో బ్రహ్మణ ఇతి ॥

14

వేదశిరాంసి ఉపనిషదః గావశ్చదేయావిదివ ।

ద్విజానాం సకాంచనా వస్త్రయతోత్తరీయాః ॥

15

ఏవం కృతేశాంతి ముపైతి సాపం మృగైర్ద్విజై వాన్ఏ నివేదితంయత్ ॥

ఇతి మృగపక్షివైకృత శాంతిః ॥

అథ మాత్యోక్తాద్భుత శాంతిః

గర్గ ఉవాచ :—

ప్రాసాదతోరణద్వార ద్వార ప్రాకారవేశ్మను ।

అనిమిత్తకంతు పతనం దృఢానాం రాజమృత్యవే ॥

1

రాజసావాభధూమేన దిశో యత్ర సమాకులః ।

అదిత్యశ్చంద్రతారాశ్చ వివర్ణాభయవృద్ధయే ॥

2

రాక్షసా యత్ర దృశ్యంతే బ్రాహ్మణాశ్చ విధర్మిణః ।

ఋతవశ్చ విపర్యస్తా అపూజ్యః పూజ్యతేజనైః ॥

3

నక్షత్రాణి వియోగీని తన్మహద్భయలక్షణం ।

తేతూదయో పరాగౌచ చిద్రంవా శశి సూర్యయోః ॥

4

గ్రహర్ష వికృతిర్యత్ర తత్రాపి భయమాదిశేత్ ।

ప్రీయశ్చ కలహంయంతే బాలానిఘ్నంతి బాలకాన్ ॥

5

క్రియాణా ముచితానాంచ విచ్ఛిత్తిర్యత్ర దృశ్యతే ।

హూయ మానస్తు యత్రాగ్ని ర్ద్రిప్యతేనచ శాంతిషు ॥

6

క్రవ్యాదా వాయు సాయత్ర యాంతి చోత్తర తస్తథా ।

పూర్ణ కుంభాః స్రవంతే హహవిర్వా విప్రలుప్యతే ॥

7

మాంగల్య ధ్వనయోర్యత్రన శ్రూయంతే సమంతతః ।

క్షవధుర్పారతే వాథ ప్రోత్సాహే సతినర్ధతః ॥

8

నచదేవేషు వర్తేత యథావా బ్రాహ్మణేషుచ ।

వేదమోషాణి వాద్యాని వాద్యంతే విస్తరాణివా ॥

9

గురుమిత్ర ద్విషోయత్ర శత్రుపూజా రతా సదా ।

బ్రాహ్మణశ్చ సుహృన్మాన్యో జనోయత్రావ మన్యతే ॥

10

- శాంతి మంగళ హోమేషు నా స్తిక్యం యత్రమన్యతే ।
రాజావామియతే తత్రాఽథవాదేశో వినశ్యతి ॥ 11
- రాజ్ఞే వినాశే సంప్రాప్తే నిమిత్తాని నిబోధమే ।
బ్రాహ్మణాన్ ప్రథమేద్వేష్టి బ్రాహ్మణాంశ్చ వినిందతి ॥ 12
- బ్రాహ్మణస్వాని చాదతే బ్రాహ్మణాంశ్చ జిహాంసతి ।
నైతాన్ స్మరతి కృత్యేషు యాచితశ్చ ప్రకుప్యతి ॥ 13
- రమతే విందయాతేషాం ప్రళంసానాభి నందతి ।
అపూర్వం దుష్కరం లోభం తథా సాత యతిద్విజే ॥ 14
- ఏతేష్వభ్యర్చయేత్సభ్యాం త్సపత్నీకాన్ ద్విజోత్తమాన్ ।
భోజ్యానిచైవ కార్యాణి మరాణాం బలయస్తథా ॥ 15
- గావశ్చదేయా ద్విజపుంగవేభ్యో భువం తథా కాంచన ముదరాణి ।
హోమశ్చకార్యో ద్విజయజ్ఞమే తదేవం కృతే శాంతి ముపైతి పాపం ॥ 16
- అదృతేతు సముత్పన్నే యదివృష్టి శ్శివా భవత్ ।
సప్తాహభ్యంతరే జ్ఞేయ మదృతం నిష్ఫలం హితత్ ॥ 17

ఇతి మత్స్యకృద్భుత శాంతిః ॥

అథ నానోత్పాత శాంతిః

- మదనరత్నే గర్గః :—
ఔత్పాతికాం మహాశాంతిం తత్వతః శృణుమేధునా ।
యత్రవ్యాధి రనావృష్టిః పరచక్ర ముపస్థితం ॥ 1
- దుర్భిక్షం జనమృత్యువాన్ రాజ్ఞో మరణమేవచ ।
తత్ర శాంతి క్రమఃప్రోక్తో మహాక్రతుమిహారభేత్ ।
పునర్హోమశ్చ కర్తవ్యో బృహస్పతిమతం యథా ॥ 2
- గావస్తధైవదాతవ్యా స్తధైవాయుర్వివర్ధిని ।
రాజ్ఞోభిషేకం కుర్వీత తధైవచస ఋత్విజః ॥ 3
- త్రిరాత్రం సప్తరాత్రంవా ఉపోష్యచ పురోహితః ।
ఔదుంబరీణాం విధివత్సమిథాంచ శతం దహేత్ ॥ 4

- బ్రాహ్మణా నృజయే తత్ర హంతాంతే భూరిదక్షిణా ।
యవానాం హోమయేద్రోణాన్ ఘృతాక్తానాం తత్తై వచ ॥ 5
- ద్విజైః ఘృతాదృశందద్యా ద్యావచ్ఛాంతిర్భవిష్యతి ।
రాజ్ఞః కురేప్రధానేవా ఘృతద్రోణాం విదీయతే ॥ 6
- వృషభై కాదకాగాశ్చ విప్రేభ్యః ప్రతిపాదయేత్ ।
కురేయస్య సరోహంతి పుత్రా దుహితరస్తథా ॥ 7
- సర్వజీవోప సర్గశ్చ తత్ర కర్మ ప్రయోజయేత్ ।
సావిత్రియా కారయేత్కర్మ తతః పాపం ప్రకామ్యతి ॥ 8
- అత్యుష్ణమతిశీతంచ అతివర్షం మనూదకం ।
అనార్తవం పుష్ప ఫల మతిమాత్రంచ మారుతః ॥ 9
- వాహనానాం మృతిశ్చై వ అతిమాత్రంచ మూషకః ।
ఆరణ్యే మృగసంఘాత మథవాయు రనుత్తమమ్ ॥ 10
- దృతిశ్చై వాతి మాత్రంచ యద్వాప్తోత్యతికం ।
కించిచ్ఛన్నపక్షశ్చ వాయుసాః ॥ 11
- భైరవంచాతి మాత్రంచ రుదంతి మృగపక్షిణః ।
విద్యుత్ప్రనితనిర్హోష మనభ్రేవాతి వర్షణం ॥ 12
- సింహ వ్యాఘ్ర తరక్షాణాం చర్మనం చ చతుష్పదే ।
ఈదృశై ర్లక్షణోత్పత్తై ర్విదాశ మఖిలక్షయేత్ ।
అన్యత్ర జాయతే రాజా తథా చాన్యః పురోహితః ॥ 13
- తత్రశాంతిం ప్రవక్ష్యమి సాప ప్రళమనీం కుభాం ।
ఔదుంబరాణాం సమిదాం శత మష్టోత్తరం హరేత్ ॥ 14
- సహజీర ఘృతాక్తానాం మహామన్త్ర గణై శ్చుభైః ।
హుత్వా శత సహస్రంతు పరాం శాన్తి మవాప్నుయాత్ ॥ 15
- యత్రంతు ముసలః వా విస్ఫుటతే వాప్యూలూఖలం ।
భూతానిచై వ బిభ్యన్తి గృహే దేవకురే తథా ॥ 16
- అకస్మాత్పురతే యత్రకంపతేవా వసుంధరా ।
తథా యుక్తమ యుక్తం వాయానయుక్తం ప్రధావతి ॥ 17

- అవలం చలతే యత్ర వివాదస్సైవ మంత్రణాం ।
అయత్తం బ్రాహ్మణై స్సార్థ వివదంది తథాభ్యుతాం ॥ 18
- శుద్ధశేష నిమి త్తేషు మహాభయ ముదాహరేత్ ।
శ్రేష్ఠినాం సార్థ వాహనామ మాత్మానాం భయం వదేత్ ॥ 19
- మహాజన వివాదాంశ్చ మంత్రణాంచ వినిర్దిశేత్ ॥
తత్ర శాంతిం ప్రవక్ష్యమి ప్రాజాపత్యేతి విశృతః ॥ 20
- అశ్వత్థ సమిధో హుత్వా పుతాక్తా మధు సంయుతాః ।
సావిత్ర్యాష్ట సహస్రేణ ప్రాజా పత్యాంస్తు మంత్రయేత్ ॥ 21
- పాయనై ర్భోజయే ద్విప్రాన్ భుక్త్యంతే భూరి దక్షిణాం ।
తతః ప్రశామ్యతే పాపం ప్రజాపతి మతం యథా ॥ 22
- యమలానిచ జాయంతేఽశుభాని నిజవాహనే ।
ముండవక్త్ర ముఖశ్చైవ క్రూరాశ్చ కుణపా స్తథా ॥ 23
- అనూనుషా మానుషాణాం గజానాం మృగ పక్షిణాం ।
జాయతే ఉపరిదంతా అశ్వాశ్చ వికృతాననాః ॥ 24
- ఐహికీర్ష మశీర్షంవా ఐహివర్ణా అవర్ణకాః ।
ఏకశృంగ మశృంగంవా చతుర్భుజ మథాభుజం ॥ 25
- దీర్ఘ కర్ణ మకర్ణంవా అజకర్ణ ముఖం తథా ।
వ్యాకవ్యాఘ్ర ముఖకారం వీడాల ముఖమున్నతం ॥ 26
- ఈదృశాని విరూపాణీ దృశ్యంతే యత్ర గౌతమ ।
తత్ర సంగ్రామతో బ్రూయాద్భయం క్షయకరం మహత్ ॥ 27
- జనక్షయం చ పౌరాణాం రాజ్ఞాం శ్రేణీవధం తథా ।
తత్ర శాంతిం ప్రవక్ష్యమి సర్వపాప ప్రణాశనం ॥ 28
- భదిరాశ్వద్ధ సమిధస్సహ ప్రాప్త్యోత్తరందహేత్ ।
విరూపాక్షేణ మంత్రేణ విధివత్స సమాహితః ॥ 29
- విరూపాక్షో అగ్ని మూర్ధ్నేత్యాది తత్ర విరూపాక్ష ఋషిః ॥
దద్యాచ్ఛ కపిలాంధేనుం హోమాంతే శాంతిమిచ్ఛతా ।
తత స్తచ్చామ్యతే పాపం జాతవేదోపచో యదా ॥ 30

- యథాకార్యాణి జాయంతే అదండ్యం దండయేన్నృపః ।
అపూజ్యశ్చైవ పూజంతే మాన్యశ్చైవ మన్యతే ॥ 31
- అనద్వాంశ్చ పిబేద్దేనుం దేనుశ్చానద్వహం పిబేత్ ।
విధునోతి చ గౌరవత్సం ప్రజాతం నాభినందతి ॥ 32
- ప్రజాతం వత్సగౌరీతి శేషః మేధునం విపరీతంచ అకాలే మృగపక్షిణాం ।
బ్రాహ్మణాభిన్నమర్యాదా నతిష్ఠంతి సర్వకర్మసు ॥ 33
- ఈదృశైర్లక్షణోత్పత్తై ర్విద్యాద్దేశస్య విభ్రమం ।
కలహం జాయతేమోరం దుర్భిక్షం జనమారకం ॥ 34
- రాజామాత్యవినాశంచ పౌరాణాం చ మహద్భయం ।
తత్ర శాంతిం ప్రవక్ష్యమి సర్వపాప ప్రణాశినీం ॥ 35
- ప్రజ్వాల్యాశ్వత్థ సమిదాః కృత్వా సం స్తరణం మహత్ ।
ఔదుంబరాణాం సమిదా సహస్రాష్టోత్తరం బుధః ॥ 36
- జాహయాద్విధివద్వహ్నౌ పరాంశాంతి మవాప్నుయాత్ ।
దాసీ దాస సమాయుక్తం గృహందద్యా ద్విజాతయే ॥ 37
- తతః ప్రళామ్యతే పాపం గౌతమస్య వచోయథా ।
కృష్ణాపిపీలికాయత్ర గ్రామేషు నగరేషు చ ॥ 38
- దృశ్యంతే హ్యతి మాత్రంచై దూర్ధ్వంవంశ కృతాలయాః ।
శాంతిః గృహే దేవగృహే తథాచ స్పృశతే ర్గృహే ॥ 39
- ఉపర్యు పరిమాత్రంచ దృశ్యంతే వేళవత్తదా ।
మక్షికా మళికాదంశా అతి మాత్రం భయావహాః ॥ 40
- ఈదృశైర్లక్షణోత్పత్తై ర్మహచ్ఛౌర భయం భవేత్ ।
ద్రవ్యాణాం హరణం బ్రూయాత్పుర చక్రస్య చాగమం ॥ 41
- తత్ర శాంతిం ప్రవక్ష్యమి విశ్వామిత్రోప దర్శితాం ।
అశ్వత్థ సమిదాంచై వ హుత్వా చాష్టోత్తరం శతం ॥ 42
- పూర్ణపాత్రాణివై దద్యాద్దోమాంతే భూరి దక్షిణాం ।
సర్వోపస్కార సంయుక్తం గృహం దద్యా ద్విజాతయే ॥ 43

- తిలపాత్రం ప్రదాతవ్యం తిలాన్ జుహ్వాతి సంపదః ।
అనగ్నిర్జ్వలతే యత్ర ఆధామే ధూమ దర్శనం ॥ 44
- బాలై స్సహ కుమారాశ్చ కలహం యత్ర కుర్వతే ।
గవాద్యానాం భవేన్నిత్యం తథా మోష నివాసినాం ॥ 45
- చలతాం సార్థవాహినాం కలహోయత్ర జాయతే ।
రాజా మాత్య వినాశంచ పౌరాణాంచ మహద్భయం ॥ 46
- తత్ర కాంఠిం ప్రవక్ష్యమి పితా మహా వచోయథా ।
పాలాశ సమిధాగ్నౌ సహస్రాష్టోత్తరం హువేత్ ॥ 47
- బ్రాహ్మణా న్భోజయేత్తత్ర పరమాన్నం పుతప్లుతం ।
తతస్తు శమయేత్పాపం పితామహ వచోయథా ॥ 48
- ప్రాకారే నగరే రమ్యే గో పురాట్టాల కేషువా ।
రథ్యాం చతుష్పథే చైవ దేవతా యతనేషుచ ॥ 49
- నివాసం యత్ర కుర్వంతి బికాః కాకాశ్చ కౌశికాః ।
గృధ్రాః పరభృత శ్చైవ ఆరణ్యా మృగ పక్షిణాః ॥ 50
- నిరూహేత్కలహం మోరం సిద్ధానాం వచసం తథా ।
నిరూహేత్కయేత్ ॥ 51
- తత్ర కాంఠిం ప్రవక్ష్యమి నారదేనోప లక్షితాం ।
అశ్వత్థ సమిధానాంతు మృతాక్తానాం విభావసోః ॥ 52
- వాయవ్యేనహ ముద్రంతేణ నివేద్యంచ సుశోణితం ।
తతస్తు కామ్యతే పాపం నారదస్య వచోయథా ॥ 53
- మృతః శ్మశానంయో నీతః పునర్జీవతి మానవః ।
గృహేయస్య ప్రవిష్టో సౌతిష్ఠేద్యది కదాచన ॥ 54
- అచిరాస్మృత్యుతాంయాతి హృతదార పరిగ్రహః ।
తత్ర కాంఠిం ప్రవక్ష్యమి ధర్మరాజ మతంయథా ॥ 55
- సక్షిరాణాం మృతాక్తానా మగ్నేర్మత్స్యా ముభే బుధః ।
బిదుంబరీణాం విధివ త్తతః కాంఠిః కృతా భవేత్ ॥ 56

- నావిక్ర్యాస్త నహనేణ షీరకాంతిం తుకారయత్ ।
 షీరకాంతిశ్చ రక్తానామేకవర్ణానా మిశ్యాదీనాం వక్ష్యమాణానాం ॥ 57
- కపిలా తిల కాంస్యాని హోమాంతే భూరిదక్షిణాం ।
 తతస్తద్బామ్యతే పాపం ధర్మరాజ మతం యథా ॥ 58
- శ్వాస్యగలోభవా గృద్ధ్రః కాకోవాయది మానుషః ।
 శ్మశానాన్మాంసమాదాయ పురమధ్యే ప్రవేశయేత్ ॥ 59
- నగరం పట్టణంవాపి గ్రామంవా యదివా గృహం ।
 అచిరేణైవ కాలేన శ్మశానం తద్భవిష్యతి ॥ 60
- చోరమండల సంప్రాప్తిః పరచక్రస్య చాగమః ।
 అనారోగ్య మనావృష్టిర్ద భిక్షం జనమారకం ॥ 61
- సంగ్రామం శస్త్ర సంఘాతం షీప్రమేవ వినిర్దిశేత్ ।
 తత్ర కాంతిం ప్రపజ్యేమి తస్య పాపస్య కాంతిదాం ॥ 62
- అశ్వద్ధ సమిరో గృహ్యా తిలాంశ్చ మధుసంయుతాన్ ।
 విరూపాక్షేణ మంత్రేణ విరూపాక్షం సుశోణితాం ॥ 63
- తిలపాత్రోప హారంచ షీరం కాంతించ కారయేత్ ।
 తతస్తద్బామ్యతే పాపం ప్రణాపతి మతం యదా ॥ 64
- సాత్రా మణిః పాకయజ్ఞః పశుబంధ స్తథైవచ ।
 క్రతవశ్చా ప్రవర్తంతే అనధీత్య కృతోదయః ॥ 65
- యస్మింస్తథా ప్రవర్తంతే క్రోధ రోధ భయాదపి ।
 అదత్వా దక్షిణ్యా సమ్యజ్మహ దుత్పాత లక్షణం ॥ 66
- అనారోగ్య మనావృష్టి దుర్భిక్షం జనమారకం ।
 జ్వరః కాస స్తథా శ్వాసః కుష్ట దద్రు విషాచికాః ॥ 67
- శిరోరోగార్ప రోగాశ్చ పాండు రోగో గళగ్రహః ।
 అదయశ్చ ప్రవర్తంతే దుర్బుష్టే స్వప్న లక్షణైః ॥ 68
- తత్ర కాంతిం ప్రపజ్యేమి బృహస్పతి మతంయథా ।
 త్రిరాత్రో పోషితో భూత్వా హవిష్యాశీ పురోహితః ॥ 69

- సక్షిణాణాం మృతాత్తానాం సమిదాంశ్చ శతం దహేత్ ।
వస్ర మింద్రాశ నిర్వాపి బృలన్త్య నివతేద్యది ॥ 70
- పురోజనపదేవాపి తత్ర విద్యాస్మహద్భయం ।
సంవత్సరే తతోమోరే విద్యాదృహం జనక్షయం ॥ 71
- రాజా మాత్య విసాశంచ నిర్విశేన్నాత్ర సంశయః ।
తత్ర కాంతిం ప్రవక్ష్యామి ఇంద్రాగ్ని పచనం యథా ॥ 72
- అపామార్గస్య సమిధాం సహస్రాష్టోత్తరం దహేత్ ।
పాయసం తోజయే ద్విప్రాన్ షీరం కాంతించ తారయేత్ ॥ 73
- రత్తానాం మేఘవర్ణానాం గవాం షీరం సమాదిశేత్ ॥
హుత్వాహుతి శతం విప్ర మాహేంద్రేణైవ మంత్రవిత్ ॥ 74
- సువర్ణ మణిసంఘాతం హోమాంతే ధూరిదక్షిణాం ।
తత స్తద్వామ్యతే పాప మింద్రాగ్ని పచనం తథా ॥ 75
- ప్రతిసోతో మహానద్యః ప్రవహంతి జలాశయాః ।
ఉన్మార్గపథగామాని జలాన్యవహరంతి చ ॥ 76
- ఉద్గిరంతి జలంఘామౌ పుష్కరిణ్యో జలాశయాః ।
కుముదోత్పల పుష్పాణాం నద్యస్సోస్థిరసి సంధవః ॥ 77
- దర్శనం సప్తఋషీణాం నాగానాం జలశాయినాం ।
చైత్యవృక్ష మహోల్కాశ్చ పుష్పవంతి ఫలంతిచ ॥ 78
- పూయశోణిత గంధాశ్చ కృపాపాణాం సుగంధితా ।
క్రిమిశోణిత వర్షంచ చిన్నాభిన్నః పురోహితః ॥ 79
- ఈదృశాని నిమిత్తాని సంతియత్రైవ గౌతమ ।
వరచక్రాగమం వింద్యా తస్యైవోత భయావహం ॥ 80
- రాజామాత్య భయంబ్రూయా త్పరాణాంచ మహద్భయం ।
టెడుంబరీణాం విధివత్సమిధాంవై సమాహితః ॥ 81
- సహస్రాష్టోత్తరంహుత్వా త్వింద్రాగ్నేయేన మంత్రవిత్ ।
దుద్రణాపశ్చక ర్తవ్యో వాయవ్యశ్చ పశుంతతః ॥ 82

- దేవాలయేషు సర్వేషు నానాపాదిత్ర నిస్వనైః ।
మోదకాక్షత పత్తైశ్చ బ్రాహ్మణైః సస్వస్తివాచయేత్ ॥ 83
- ద్విజాతీనాం గోసహస్రం హోమాంతే భూరిదక్షిణా ।
ఉత్పాతాది నిమిత్తాస్తు యేతేచిద్భయ దారుణాః ॥ 84
- గోప్రదానేన శామ్యంతి ప్రజాపతిమతం యథా ।
ప్రతోపవానై ర్నియమై ర్హోమై బ్రాహ్మణతర్పణైః ॥ 85
- దివ్యోత్పాతే సముత్పన్నైః మాహేంద్రం సాధయేచ్ఛరుం ।
వారుణంచాంతరిక్షే చ ఆగ్నేయం పార్థివేతథా ॥ 86
- తథా సంగ్రామకాలేపి ప్రహారాణాం నివృత్తయే ।
ఏవమిత్యాదికంలోతే దివ్య భౌమాంతరిక్షజం ॥ 87
- నియమైర్వ్యక్తో పవానై శ్చ శాంతిభిశ్చ ప్రశామ్యతి ।
దేవతాయత్రపూజ్యంతే సాంవత్సర పురోహితా ॥ 88
- గురవో గ్రహనక్షత్రం తదాహుః శుభలక్షణం ।

ఇతి మదనరత్నై గర్గోక్తానానోత్పాత శాంతయః ॥

త త్తై వ దే వీ పు రాణే

అపచారేణలోకానా మపకారాద్దురాత్మనాం ।

అపర క్తవినాశాయ సృజంతే దేవతామునే ॥

ఉత్పాతాన్వివిధాకారా నివ్యభౌమాంతరిక్షజాన్ ।

సప్రాచీం దిశ మన్వావర్తతే ధయదాస్య మణికుంభ స్థాలీదరణే
యానచ్చత్ర శయ్యాసనా వసదధ్వజ పతాకాగ్రహైక దేశ ప్రభంజనేషు
గజివాజిముఖ్యాః ప్రమీయంత ఇత్యేవ మాదీనితాని సర్వాణింద్ర దేవత్యా
న్యద్భుతాని ప్రాయశ్చిత్తాని తవతీంద్రంవో విశ్వత స్పరీతి స్థాలీపాకా
దష్టశతం హుత్వా పంచభిరాజ్యాహుతి భిర్బహుయా దింద్రాయ స్వాహా
శచీపతయే స్వాహా వజ్రపాణయే స్వాహాశ్వరాయ స్వాహా సర్వసాప ప్రళమ
నాయ స్వాహేతి వ్యాహృతిభిశ్చ పృథగ్భువోతి ॥

దశిణాందిశ మన్వావర్తతేథ యదస్య ప్రణాయాం పశుషు శరీరేవా
 రిష్టాని ప్రాగుర్భవంతి వ్యాధయో హ్యనేర విదా అతి న్యన్న మన్వన్న మతి
 తోజన మాలస్యా జీర్ణాని గృహద్వారేణ వాయుసోగచ్ఛతి కరోతః ప్రవిశతి
 శరీరే వారోహతి కృష్ణా త్రీ అదర్శన మాదిర్భే ఇత్యేవ మాదీనితాని సర్వాణి
 యమదైవత్యా న్యద్భుతాని భవంతి సాతే మవర్ణమితి స్థానీపాతా అష్టశతం
 హుత్వా పంచభి రాజ్యా హుతీభి ర్భుహోతి యమాయ స్వాహా ప్రవీతాది
 పతయే స్వాహా దండపాణయే స్వాహేశ్వరాయ స్వాహా సర్వపాప ప్రళమ
 నాయ స్వాహేతి వ్యాహృతిభిశ్చ పృథగ్భుహోతి || సప్రతి చీందిశ మన్వా
 వర్తతేయస్య క్షేత్ర గృహ సంస్థేషు దాన్యేష్యద్భుతాః ప్రాదుర్భవంతు్యవ
 ద్రవా అనేకవిదా అఖుపతంగ విపీలితా మత్స్యక భామర కుర శరభర
 సౌక్ష్మిక మిత్యేవ మాదీని తాని సర్వాణి వరుణ దైవత్యాని భవంతి ||
 పుత వతీతి వరుణస్యోత్తరభన మసీతి స్థానీపాతా దష్టశతం హుత్వా పంచభి
 రాజ్యాహుతీ ర్భుహోతి వరుణాయ స్వాహాఽపాం పతయే స్వాహా పాశ
 పాణయే స్వాహేశ్వరాయ స్వాహా సర్వపాప ప్రళమనాయ స్వాహేతి
 వ్యాహృతిభిశ్చ పృథగ్భుహోతి || స ఉదీ చీంది శమన్వా వర్తతే థయ దాస్య
 కనక రజత వజ్ర వైడూర్య ముక్తామణి వియోగో భవత్యా రంభోవా
 విపద్యంతే మిత్రావేవ విరజ్యంతే వేళ్యని మధూన్యలాబూని వాణాయంతే
 వర్మికా శ్చోచ్చీయంతే కుస్కు వృక్షః ప్రరోహంతి తైలం స్త్రీయంతి
 రాత్రా వింద్ర ధనుర్భుష్వాదివా శ్వేతవాయ సంశ్మకానాగ్నో ధూమోణాయతే
 శ్వతరీగర్భం గృహ్హతి ఏవమాదీనివై శ్రవణ దైవత్యాన్యద్భుతాని భవంతి |
 అభిత్యం దేవమితి స్థానీసాకాదష్ట శతం హుత్వా పంచభి రాజ్యాహుతీ
 ర్భుహోతి || వై శ్రవణాయ స్వాహా యజేది పతయే స్వాహా హిరణ్య
 పాణయే స్వాహా ఈశ్వరాయ స్వాహా సర్వపాప శమనాయ స్వాహేతి
 వ్యాహృతిభిశ్చ పృథగ్భుహోతి | స పృథివీ మన్వావర్తతే థయదస్య పృథివీ
 స్ఫుట తిస్థలతికం పతి జ్వలతి రుదతి ధూమాయత్య కస్మాత్సరి లముద్గిరతి
 న్నపతి మజ్జతి నిమగ్నము పష్టవత్యకారే పుష్ప ఫలానీత్యేవ మాదీనాగ్ని

దైవత్యాద్యుతాని భవంత్యగ్నిం దూతమితి స్థాలీ పాకాద్భుత్వా పంచభి రాజ్యా
హుతీ ద్భుహోత్యగ్నయే స్వాహా ర్చిష్మతే స్వాహా శక్తి పాణయే స్వాహేశ్వ
రాయ స్వాహా సర్వపాప శమనాయ స్వాహోతి వ్యాహుతీభిశ్చ పృథ
గ్భుహోతి । సోంతరిక్ష మన్వావర్తతే సయదాస్యవి వాతా వాతా వాయంత్రే
త్రేషు చాప రూపాణి దృశ్యతే ఖరకరంభ గృధ్ర కంక శపోతో లూకశ్యేన
మావాయ సంగో మాంసం యూజ్ఞన్యు పరి పశు మాంస పశ్వస్థి రుదిర
వర్షాణి ప్రవర్తంతేకాక మైదునాని దృశ్యంతే రాత్రౌ మణదనుః పశ్యేచ్ఛకా
గ్రామే వింశతి వృక్షస్సృపంతి రుధిరాణ్యాకాశే నగరస్య సతీత్యేవ మాదీని
వాయు దైవత్యా న్యద్యుతాని భవంతి । వాత అవాత్సితి స్థాలీ పాకాద్భుత్వా
ద్దోతర శతం పంచభి రాజ్యాహుతీ ద్భుహోతి వాయవే స్వాహా మహాద్భుతాది
పతయే స్వాహా శీఘ్రపాణయే స్వాహేశ్వరాయ స్వాహా సర్వపాప హరాయ
స్వాహేతివ్యా హుతీభీ ర్భుత్వాథ సామగాయేత్ ॥ సదివ మన్వావర్తతేథ
యదా తరా వర్షాణి చోల్కాః పతంతి దూమాయం తిది శోదహ్యంతి కేతవ
శ్చోత్తిష్టంతి గవాం శృంగేషు ధూమో జాయతే గవాం స్తనేషు రుదిరం
స్రవత్య త్యర్థంహిమం నిపత్యేవ మాదీని సోమ దేవత్యాన్యద్యుతాని భవంతి
సోమం రాజా నమితి స్థాలీ పాకా ద్దోతర శతం భూత్వా పంచభి రాజ్యా
హుతీ ద్భుహోతి సోమాయ స్వాహా నక్షత్ర పతమే స్వాహా శీత పాణయే
స్వాహేశ్వరాయ స్వాహేతి సర్వపాప హరాయ స్వాహేతిచ వ్యాహుతీభిశ్చ
పృథగ్భుహోతి ॥

సఫరాం దిశమన్వావర్తతే దేవా యతనాని కంపంతే దేవతా ప్రతి
మాహనంతి నృత్యంతి గాయంతి స్ఫుటంతి ఖిద్యంత్యున్మీలంతి నిమీలంతి
ప్రతియాంతి నద్యః ॥ కబంధ మాదిత్యే దృశ్యంతే జలంచ పరితప్యతే
కేతూపతాకా చ్చత్ర వజ్ర విషాణాని ప్రజ్వలంత్యశ్చా వాదిష్వంగరాన్
క్షరంత్య హతాని కర్మాణి క్రందంత్యేవ మాదీని విష్ణుదైవత్యాద్యుతాని
భవంతీదం విష్ణురితి స్థాలీపాకాద్భుత్వా పంచాజ్యాహుతి ద్భుహోతి విష్ణవే
స్వాహా సర్వభూతాదిపతయే స్వాహా చక్రపాణయే స్వాహేశ్వరాయ

స్వాహ సర్వపాపహరాయ స్వాహేతి వ్యాహృతి భిర్హుత్వాథ సామగాయేత్ ||
 అనన దహనాభిమర్శనాగ్ధోభిరా క్రమణాచ్చ చతుర్విక్రమ్యతే భూమిః -
 పంచమశ్లోపలేపనాత్ | సంధారాన్ప్రదక్షిణ మానీయ బ్రాహ్మణైః స్వస్తి
 వచయిత్వా సంధారైర్య దుపసృష్టం తదభ్యుక్షే చ్చామ్యతీహ బ్రాహ్మణాన్
 భోజయేత్ | హిరణ్య గౌర్వాసోశ్యాది దక్షిణాం దద్యాత్ || సోధస్తాద్దిశ
 మన్వావర్తతేథ యదాస్య మనుష్య గోమహిష్య జోష్ట్రాః ప్రసూయంతే
 హీనాంగాన్మృతి రిక్తాంగాని కృతరూపాణి వాజాయంతే అచలానిచలన్త్యేవ
 మాదీని రుద్రదై వత్యా న్యద్భుతాని భవంతి || అవోరాజానమితి స్థాలీపాకా
 దష్టోత్తరశతం హుత్వా పంచాజ్యాహుతీ ర్జుహోతి రుద్రాయ పశుపతయే
 కూలపాణయే ఈశ్వరాయ సర్వపాపహరాయ చెతివ్యాహృతీ భిర్హుత్వా
 సామగాయేత్ || ఉర్ధ్వాదిశ మన్వావర్తతేథ యదాస్య మానుషాణా మతి
 దుఃఖం పర్వతాన్పుటంతినిపత్యం త్యాకాశాద్భూమిః కంపంతే మహాద్రుమా
 క్కుష్మంత్యశ్మానః స్లవంతే చతుష్పాదం పంచపాదం భవంత్యేవమాది
 మూర్యదై వత్యా న్యద్భుతాని భవంతురుద్యా మితి స్థాలీపాకదష్టోత్తర శతం
 హుత్వా పంచభిరాజ్యాహుతీ ర్జుహోతి సూర్యాయ సర్వగ్రహాధిపతయే
 కిరణపాణయే ఈశ్వరాయ సర్వపాపహరాయేతి వ్యాహృతీ భిర్హుత్వాథ సామ
 గాయేత్ || సనర్వాదిశో అన్వావర్తతేథ యదాస్య త్రియో యమలాని
 ప్రసూయంతే శ్వేతకాకః కాకమైథనం చ దృశ్యతే సర్వదిశాం దాహశ్చ
 జాయంతే పిశాచ రాక్షస గోజాప్యష్ట్రేష్వగ్నిశ్చో దృవతి పశుషుమానుషా
 భవంతి మానుశేషు సర్వాణి సత్వానిజాయంతే వాఙ్మనః కర్మభీరుద్రంద్వేష్టి
 త్రి పుంసయోః పౌంశ్చల్య భావః సర్వపాపేషు బుద్ధిః ప్రవర్తత ఇత్యేవ
 మాదీని రుద్రదై వత్యాద్భుతాని భవంతి విశ్వతశ్చక్షురితి స్థాలీపాకంహుత్వా
 పంచభిరాజ్యాహుతిం || రుద్రాయ ఉమాపతయే కూలపాణయే ఈశ్వరాయ
 సర్వపాప ప్రళమనాయేతివ్యా హృతీభిశ్చజుహోతి ||

భూమిరంపోదిశాందాహో గ్రహయుద్ధం చ జాయతే || గగనే
 దృశ్యతే కేతు రాదిత్యైశ్చైవ కంపతే | అదిత్యే దృశ్యతే చిద్రం కృష్ణ

వర్ణాభిజాయతే । వివరీతా నదీదై వ రుధిరం చ ప్రవాహయేత్ । గగనా
 చ్రూయతే గీతం నిర్వోష్ణశ్చైవ జాయతే ॥ ఏవమాదీని సర్వాణ్య ద్భూతాని
 భవంతి తేషాం ప్రాయశ్చిత్తాని భవంతి । గృహే గృహే భవేచ్ఛాంతిః
 బ్రాతృణాం యజనం బలిః ॥ దానం జపం రుద్రం నిత్యం పశు భాస్కర
 పూజనం । లక్ష హోమం కోటి హోమం దూర్వా హోమం పురోహితః ॥
 గో భూ హిరణ్య వస్త్రాంన్న తిల దానం శుభాపహం । పాయసం దధి
 ష్టి రాజ్యం దేయం పిప్రేషు తోజనే ॥ అథ పూర్ణాహుతిం హుత్వా దూర్వా
 దర్శ శమీ వీరణాందీ ధనర్పిన్సర్వ పాన్సలి నీరపామార్గ తిల యవ ప్రీహ
 యః సమిదః శ్చైతాన్యా హరే త్సూతః స్థండిల ముపలిప్యతం త్రేణో
 దనం కృసరం యవాన్సక్తు పాయసం దధి మధు మృతాక్తాః పృథకశ్చరవః
 సర్వేషాం పాయస మగ్నిం సమిదాయ జుహూయా దింద్రం విశ్వా అపీ
 వృధన్ । నాకే సుపర్ణం వరుణస్యోత్తంభనమసి । అభిత్వం దేవగ్ం సవి
 తారం । అగ్నిం దూతం వృణీమహే ॥ ఇదం విష్ణుః । విశ్వ తశ్చక్షః ।
 గారీమిమాయ । కాండాత్కాండాత్ । ధృవాసి ధృవోయం యోజానాతి నయ
 జ్ఞాయంతే । ఇహై వ స్తం మావ్యోష్టం । పునం సత్త్వి మగ్నితదా దాయుషా
 సహనర్చసా । దీర్ఘాయు రస్యాయుః పతిర్జీవాతు శరదః శతమితి ॥

ఇతి మదనంతే దేవీ పురాణోక్తాద్భుత కాంతయః ॥

అథ ప్రాసాద కలశ లింగార్చాభంగ కాంతిః

అద్భుత సాగరె నారదః :—

యత్ర దేవకులే వజ్రం పతేద్గృధ్రోభవా పునః ।

కంకశ్య పతనేచ్చైవ చూడాకాయా మగ్ని దర్శనం ॥

1

లింగంవా భిద్యతే యత్ర కంపతేచా నిమిత్తతః ।

చూడా భంగో భవేద్వత్ర ప్రతిమాభిద్యతే తథా ॥

2

గ్రామోత్సాదో భవేత్తత్ర స్వామినో మరణం దిశేత్ ।

తత్ర కాంతిం ప్రవక్ష్యమియేన సంపద్యతే శుభం ॥

3

- కుండం కృత్వా విధానేన తతో హోమం సమాచరేత్ ।
చదువయ మదై వత్యం సాథ యిత్యా విధానతః ॥ 4
- న మవర్జేన హస్తేన తతః కర్మ సమారభేత్ ।
అష్టోత్తర శతం హుత్వా పుతాక్తం సమిధస్తతః ॥ 5
- మాష ముద్గెప్తిరైశ్చైవ పుతేన మధునా సహ ।
ఏభిః పంచ సహస్రాణి శక్తివీజేన హోమయేత్ ॥ 6
- హోమాంతే తర్పయే ద్విప్రాన్ దక్షిణా భోజనాదిభిః ।
భూమిం దేనుమనద్వాహం స్వర్ణం దాన్యం సదక్షిణం ॥ 7
- పంచగవ్యం తతః కృత్వా స్నాయాద్దేవాలయే ద్విజః ।
బలిం దత్వా విధానేన కృసరైః పాయనైస్తథా ॥ 8
- ఈశానం స్థాపయే తత్ర బలిం దత్వా విధానతః ।
ఏవం కృత్వా విధానంతు కృత కృత్యో భవేన్నరః ॥ 9
- మంటపస్య తథా భిత్తి శ్చూడా దేవకులస్యచ ।
పూజాయాం పార్థివస్యాపి ప్రతిమాయాం తథైవచ ॥ 10
- అకస్మాన్నిపతేద్యత్ర కంపతేవాఽనిమిత్తతః ।
దధిక్షద్ర పుతాక్తానామశ్వద్ధ సమిధాం తతః ॥ 11
- జహాయా దష్ట శతక మిమారుద్రేతి మంత్రవిత్ ।
దేనుంచ దక్షిణాం దద్యాత్తిల పాత్రం సకాంచనం ॥ 12

ఇతి శాంతిరత్నే లింగార్చాది భంగ శాంతిః.

మ ద న ర త్నే ప రి శి ష్టే

గృహమధ్యే మూణా విరోహతి కపోతోవాగరమధ్యే

నిపతేద్వాయ సోవా గృహం ।

ప్రవిశే ద్గర్వ గృహమారోహే ద్వర్మికం వోపజాయంతే ॥ 1

గౌరాత్మానం ప్రతినయే దనద్వాన్ దివంతూర్లిభేదనగ్నోవా భూమ్రం
ణాయతే చళాంకం నిర్యాసంవోపజాయతే మండూకో దృష్టోవా వాసేన
స్వప్నే స్థిదంత పతనేవా గృహపతిర్ణాయ యాసహోపరతిం నిందేత్ ।

అన్యేషువా గృహోత్పాతేషు దేవయజ్ఞానోల్లేఖన ప్రభృత్యగ్ని ముఖాత్కృత్వా
స్థారీ పాశాజ్జహోతి ॥ యత ఇంద్ర భయామహే ఇతి పురోను వాక్యా
మనూచ్య స్వస్తి దావివస్పతిరితి యాజ్య యాజుహోత్యథాజ్యాహుతీరుప
జహోతి వాస్తోష్పతేశం న ఇంద్రాగ్ని కయానశ్చిత్ర అభువత్కో అదాభ్య
వతం నస్సమనసారీతి స్విష్టకృత్ప్రీత్యుతి సిద్ధమాదేను వర ప్రదానా దథా
గ్రేణ శమీపర్జేషు హుతశేషం నిదధాతి శన్నో దేవీ రభిష్టయ ఇతి స్థారీ
పాశం సంక్షళన మాజ్య శేష ముద కశేషంచ పాత్ర్యాం సమానీయనియే
త్రోక్షమేద్వా తచ్చం యోరావృణీ మహ ఇత్యన్నం సంస్కృత్య బ్రాహ్మణా
స్సంపూజ్యా శిషోవాచ యిక్వా శివం భవేదిత్యద్భుతో వ్యాఖ్యాతః ॥

అథ జనమార మహామార్యాది శాంతిః

హేమాద్రో గర్గః :—

- జనమారసముత్పత్తిం ప్రవక్ష్యామి సశాంతికం ।
యదాలోభ సమావిష్టాః పీడ్యంతే పార్థివాః ప్రజాః ॥ 1
- రమత్యాభిద్రుతతరో నచధర్మేణ తిష్ఠతి ।
వచ స్తస్యానువర్తంతే ప్రజామంధరిహాయతః ॥ 2
- క్రోధ లోభ సమావిష్టాః సాధ్వాచార వివర్జితాః ।
పూజయంతిచ నాభిక్ష్యం దేవాన్విప్రాం స్తథా సుహృత్ ॥ 3
- తాన్వధర్మాభిఘాతాసు తతో రుద్రః ప్రకుప్యతే ।
అంత్యకోపేష భగవాన్పూతానాం పీత ఏవచ ॥ 4
- కురుతే సౌవికారాంశ్చ హేతుభూతా నృపగివిధాన్ ।
తారాగ్రహాన్కేతు దంతానాహు వీరకకారకాన్ ॥ 5
- నసూర్యసంధ్యావికృతి ర్హోరాన్యా మృగపక్షిణః ।
భూకంబోల్కాని పాతశ్చ సీతోష్ణానిలవిక్రియః ॥ 6
- అతివర్ష మవర్షంతు తదైవర్తు విపర్యయః ।
ఓషధ్యో రసహీనాశ్చ భవేద్భుతు విపర్యయే ॥ 7

రసవీర్య విహీనస్తా రోగానుత్పాదయం త్యథ ।
దివ్యభౌమాంతరిక్షేన్య రుత్పాతా దోషసూచకాః ॥

8

సంభవంతి తతారోగా దారుణా జనమారకాః ।
రుద్రద్రకోపజంతస్మా జ్జనమారం ప్రచక్షితే ॥

9

తేనాభిభూతాస్సర్వేపి చ లంతే బుద్ధివైకృతాత్ ॥

10

సత్సంబలంచ వికృతిం యా త్రిప్రాయేణ జంతుషు ।
బ్రహ్మన్వహరణశ్చాపి గురుద్రోహాత్సతాంవదాత్ ॥

11

లక్ష్యతే జనమారోయం సముత్పన్న ఇతి శృతిః ।
తద్రుద్రకోపజం తస్మా జ్జనమార ప్రకాంతయే ॥

12

తస్మాత్ప్రసాదయే ద్యత్నాద్దేవ దేవం మహేశ్వరం ।
దైవజ్ఞానా ప్రతిష్ఠేన విధినాసు సమాహితః ॥

13

గాణాపత్యేన విధినా అధర్వ శిరస స్తుతా ।

యామలేన విదానేన కుర్యాదేవ ప్రసాదవం ॥

14

శివసూక్తముమాసూక్తం జపేచ్చ శతరుద్రీయం ।
జల్యపహారాన్వివిధాంశ్చ త్వరేషు నివేదయేత్ ॥

15

అవాహయామిత్యా సగణం రుద్రంవా శివమేవవా ।
బ్రాహ్మణాన్పక్ష్య తోజైశ్చ దక్షిణాభిశ్చ తోషయేత్ ॥

16

ప్రసాదితే తతోరుద్రే జనమారో నివర్తతే ।

నహ్యేష నానాదైవత్యో వివిధైశ్చాన్య కర్మభిః ॥

17

ఇళాచ్ఛమయితం శక్త్యో రుద్రకోప సముత్థితః ।
తస్మాత్ప్రసాదయేద్యత్నై ర్భవంతు జగతోహితం ॥

18

శివం ప్రజానాం భవతి యదా సంప్రీయతే శివః ।

ధర్మమంగలశీలశ్చ దేవబ్రాహ్మణ వందితః ॥

19

శివార్చన రతస్సర్వై రుపసర్గైర్విముచ్యతే ।

జపోపవాస నిరతో నృపతి స్సంయతేంద్రియః ॥

20

యుక్తో హోమం ప్రకుర్వీత నియమేన యథావిధిః ॥

21

- ఏవం యుక్తస్యనృపతేః కర్మసిద్ధిః ప్రజాయతే ।
 కర్మణస్తస్యమూలంహి శ్రద్ధదానోన్మపస్మృతః ॥ 22
- ఉషోషితో నరః స్నాతం కుక్లవత్త సమాహృతః ।
 ఆత్మరజం స్వయంకృత్వా తతః కాంతిం ప్రయోజయేత్ ॥ 23
- ధర్మాత్మా ధర్మవిదుషాం రాజారాజ పురోహితః ।
 రాజానై సగుణోయేషాం కుశలం తత్ర వర్తతే ॥ 24
- విష్ణు ధర్మోత్తరే :—
 రుద్రాణాం చ తథాజాప్యం సర్వామవినిషాదనం ।
 సర్వకామకరోహోమస్తథా సర్వత్ర కాంతిదః ॥ 25
- అజావికా నామశ్వానాం కుంజరాణాం తథాగవాం ।
 మనుష్యాణాం నరేంద్రాణాం బాలానాం యోషితామపి ॥ 26
- గ్రామాణాం నగరాణాం చ దోషానామపి భార్గవ ।
 ఉద్భూతానాంచ ధర్మజ్ఞ వ్యాధీతానాం తథైవచ ॥ 27
- మరణేనమనుప్రాప్తే రిపుజేన తథాభయే ।
 రుద్రహోమః పరాకాంతి పాయనేన మృతేనచ ॥ 28
- మాత్కందేయపురాణే :—
 ఉపసర్గే నరాణాంకు మహామారీ సముద్భవం ।
 తరాత్రివిదముత్పాతం మాహాత్మ్యం శమయేన్మమ ॥ 29
- అత్ర ప్రాగుక్త నృసింహ గాయత్ర్యా ।
 ఐక్ష హోమ కోటి హోమౌచ జ్ఞేయౌ ॥ 30

ఇతి జనమార మహామార్యాది కాంతిః

అథ కాక మైథున కాంతిః

అద్భుతసాగరే గర్గః :—

కాకస్య మైథునం పశ్యేత్కాక శ్చిరసిచే ద్విశేత్ ।
 శిరస్యరసివాకుయాన్ తృక్షణాకుం నభేస్తథా ॥ 1

- నిచారణంచ కురుతేశ యానచ స్పృశేద్యది ।
 తదావదేత్తు మరణం మహారిష్ట మదాపివా ।
 శాంతిం తత్ర ప్రకుర్వీత విదానేన యథోదితు ।
 ఉద్దిశ్యారిష్ట శమనం కుర్యాత్సంకల్ప పూర్వకం ॥ 2
- కుచాదేశే రత్నిమాత్రే స్థండిలేగ్ని నిదాయచ ।
 తదీశానే చాష్టదశే కుంభస్యోపరి శక్తితః ॥ 3
- హిరణ్య నిర్మితం త్వింద్రం లోకపాల సమన్వితం ।
 పూజ యిత్వా స్వశాఖోక్త విధినాశ్ర పయేచ్ఛరుం ॥ 4
- కృత్వాజ్యభాగ పర్యంతం జుహుయా త్కమశో హవిః ।
 పాలాశ సమిదోవీహ చర్వాజ్యాని యదాక్రమం ॥ 5
- అష్టోత్తర శత సహస్రంవా శత మష్టోత్తరంతువా ।
 యత ఇంద్రేతి మంత్రేణ లోకపాలేభ్య ఏవచ ॥ 6
- శక్త్యా హుత్వా స్వశాఖోక్త ప్రాయశ్చిత్త హుతిర్హునేత్ ।
 లోకపాల బలిందద్యా దింద్రాగ్న్యదేశ్చ శేషతః ॥ 7
- వాయునేభ్యో బలిందద్యా దైద్ర వారుణ మంత్రతః ।
 ఇంద్రవారుణ వాయవ్యా స్సౌమ్యాయా మ్యాశ్చ నైఋతః ॥ 8
- తేకాకాః ప్రతిగృహ్ణన్తు భూమావన్నం మయార్పితం ॥ 9
- పూర్ణాహుతిం తతోదత్యా ఆచార్యం పూజియే తతః ।
 కుంభోదతే నభిషేక్ యజమావస్య విస్తరాత్ ॥ 10
- ఆచార్యా యేంద్ర ప్రతిమాం దద్యాత్సోపస్క రాంతతః ।
 శక్త్యాచ భూయసీం దద్యా ద్విజానార భోజనం దిశేత్ ॥ 11
- శతంత దర్శ మర్హంవా శక్త్యభావే దశాపివా ।
 కారో మైదున యుక్తశ్చే చ్ఛ్వేతస్సయది దృశ్యతే ॥ 12

ఇతి హేమాద్రా గర్గః :—

తేదిత్తు శ్వేత కాకమైదున దర్శనే విశిష్టో దోషఃన కేవల ఇత్యాహుః ।
 తేచేద్య దిపదాభ్యాం దృశ్యతే యదావృత్యాచని మిత్త్యభేదాత్ జ్ఞానాన్ముతా
 ఇత్యుపేక్షః ॥ ఇతి కాకమైదున శాంతిః.

అథ వాయు శాంతిః

మానవ సంహితాయాం :—

- అథాతస్సంప్రవక్ష్యమి వాయుశః ప్రవిశేద్గృహం ।
ప్రవిశేద్వారతోగచ్ఛే న్మానమేకం విసర్జయేత్ ॥ 1
- ద్వారాంతరే యదాగచ్ఛేత్ షణ్మాసాంస్తు విసర్జయేత్ ।
దేవాలయే నృపాణాంతు గ్రామనాశో భవిష్యతి ॥ 2
- గృహప్రవేశనే కాకో గృహశేషక్షయంకరః ।
శ్వానమార్జారతోగచ్ఛే ద్వాయశః ప్రవిశేద్గృహం ॥ 3
- గృహస్థ మరణంవిద్యా త్సర్వనాశో గృహేభవేత్ ।
ఏతేషాం దోషజాతానాం శాంతింవక్ష్యే సమాసతః ॥ 4
- ప్రవేశస్థానదేశేషు దక్షిణేవా గృహ తతః ।
అచార్యం వరయేదాదో బ్రాహ్మణం వేదపారగం ॥ 5
- ప్రేహిద్రోణేసుశ్లక్ష్యం స్థాపయేద్ద్రవణం ఘటం ।
పంచపల్లవసంయుక్తం పంచగవ్య సమన్వితం ॥ 6
- పంచరత్న సమాయుక్తం పూరయే తీర్థవారిణా ।
తస్యోపరిన్యసేత్పత్రే కాకరూపం శచీపతిం ॥ 7
- కర్గమాత్ర సువర్ణేన సాదేనాథ స్వశక్తితః ।
యత ఇంద్రేతి మంత్రేణ అర్చయిత్వాకు దైవవిత్ ॥ 8
- ఇంద్రాడిశానవర్యంత మర్చయేల్లోకపాల క్రమాత్ ।
కుంభాభిమంత్రణం కుర్యాచ్ఛ్రీరుద్రంచ స్పృశంజపేత్ ॥ 9
- స్వగృహోక్తేన విధినా హోమకర్మ సమాచరేత్ ।
యత ఇంద్రేతి మంత్రాభ్యాం సమిధాజ్యచరూన్ హునేత్ ॥ 10
- అష్టోత్తర శతసహస్రంవా అష్టోత్తరశతంతువా ।
త్రయంబకేణ మంత్రేణ తిలానష్టశతంహునేత్ ॥ 11
- జీదం విష్ణుసుమంత్రేణ లాజహోమం సమాచరేత్ ।
పుషహోమం తతఃకృత్వా మహావ్యాహృతిభిర్హునేత్ ॥ 12

ఇంద్రాయ స్వాహా వాయసోర్వాతశమన్యాయ స్వాహా శాంతాయ స్వాహేతి ।
తతః స్విష్టకృతం హుత్వా హోమశేషం సమాచరేత్ ॥ 13

సంపాతై రభిషిక్తస్తు గోయుగ్మం దక్షిణాం దిశేత్ ।
అజ్యావలోకనం కృత్వా మహాశాంతిం పరేత్తతః ॥ 14

ఇతి వాయస శాంతిః — నారదః :—

శ్రీధన్య బన్ధనాశశ్చ విత్తహనిస్తథాఽయశః ।
బన్ధకేళం పుత్రహానిః శ్రీచింతా చ మద్గదః ॥ 15

పూర్వాహాని ఫలాన్వేషా మింద్రబుష్టేచ మస్తకే ।
పంచత్వక్పల్లవస్వర్ణ పంచామృత ఫలోదత్తైః ॥ 16

అభ్యజ్య మంత్రితై ర్మంత్రై స్సాన్నిద్దోషం విముంచతి ॥ 17

ఏవమేవాగ్నిదాహేపి మస్తకే మధ్యదూషితే ।
దంతచ్ఛేదే కాక హంతౌ సరటీపతినేపిచ ॥ 18

లాభదః కుఠ్య గోధాత్ర కుభదోవ్యత్యయే వ్యయః ।
దక్షిణేస్ఫురణేలాభం వామే స్ఫురణమన్యథా ॥ 19

శ్రీణాం విపరీతం :—

సీతా హరింద్రక్షణదా చరాణాంవా మానినేత్రాణి సముల్లసం తీతి
రామాయణోక్తైః ॥ ఇతి వాయస శాంతిః ॥

అథ కాక మైథ నర్మద నరత్నోక్తా శాంతిః

మదనరత్నే నారదః :—

దివావాయది వారాత్రౌ యఃపశ్యేత్కాక మైథునం ।
సనరో మృత్యు మాప్నోతి యదివా స్థాన నాశనం ॥ 1

కాకఘాత వ్రతం యద్వా విదదీతాథ వత్సరం ।
ఏతృ వద్వై ద్విజాన్ భక్త్యా ప్రత్యహంచాభి వాదయేత్ ॥ 2

జితేంద్రియోజిత క్రోధః సత్య ధర్మ పరాయణాః ।
తద్దోష శమనాయాథ శాంతి కర్మ సమాచరేత్ ॥ 3

- గృహస్థేశాన భాగేతు హోమ స్థానం ప్రకల్పయేత్ ।
స్వగృహస్థోక్త విదానేన తత్ర స్థాప్య హుతాశనం ॥ 4
- ముఖాంతే సమిదన్నాజ్యై ర్లునే దష్టోత్తరం శతం ।
ప్రతి మంత్రం త్రింబకేన అపమృత్యు ద్వయేనచ ॥ 5
- అపమృత్యు మపక్షదమితి మంత్రద్వయం తైత్తిరీయే ప్రసిద్ధం ।
వ్యాహృతీభి ర్వీహితి లైర్జయద్యంతం ప్రకల్పయేత్ ॥ 6
- పూర్ణాహుతిం జహాయాత్కర్తా శుచిరలం కృతః ।
స్వర్ణ శృంగీం రౌప్యఖురాం కృష్ణాం దేనుం పయస్వినిం ॥ 7
- వస్త్రాలంకార సహితాం నిష్క ద్వాదశ సంయుతాం ।
తదర్ధేన తదర్ధేన తదర్ధేనా థతవాయుతాం ॥ 8
- యథా విత్తానుసారేణ తన్నూన్య నాధిక కల్పనా ।
ఆచార్యాయ శ్రోత్రియాయతాం గాంధద్యాత్కుటుంబినే ॥ 9
- యస్మాత్త్వం పృథివీ సద్యో వై పుత్రాదగ్ని సన్నిభాత్ ।
సర్వమృత్యుం హరేన్నిత్య మతః శాంతిం ప్రయచ్ఛమే ॥ 10
- బ్రాహ్మణేభ్యో విశిష్టేభ్యో యథా శక్త్యాచ దక్షిణాం ।
బ్రాహ్మణా న్సౌజయేత్సౌభాగ్యే స్వస్తివాచన పూర్వకం ॥ 11
- ఏవం యః కురుతే నమ్యకృతుదోషా త్ప్రముచ్చతే ।

అథ పల్లీ స ర ట శాంతిః

మదనరత్నే వృద్ధ గార్గ్యః :—

- మూర్ధ్నిరాజ్య శ్రీయోరా ప్తి ర్నేత్రయోర్భంభు దర్శనం ।
నాసికాయాంతు సౌభాగ్యం వత్తే మృష్టాన్న భోజనం ॥ 1
- కంఠేవిత్యం ప్రియాశ్లేషః స్కంధయోర్విజయం ధృవం ।
దనలాభో బాహుయుగ్మే కరయోరర్థ సంచయః ॥ 2
- పక్షస్థలేచ సౌభాగ్యం పుత్ర ప్రీతి వివర్ధనం ।
పుత్రలాభస్తు కుక్షే స్యాన్నాభౌ కీర్తి వివర్ధనం ॥ 3

అర్థరాత్రు పృష్ఠేస్యా దూరజాన్వీస్తు వాహనం ।
జంబుయోశ్చ నిరుద్యోగః పాదయో ర్భ్రమణం భవేత్ ॥

4

పాదతశ్చోర్ధ్వ గమనం కుర్యాదా మస్తకోపరి ।
గత్ర ప్రదక్షిణంవాపి రాజ్య లాభో భవేత్తదా ॥

5

మస్తకాత్పాద పర్యంతం యగిగచ్ఛే దధోవివా ।
గత్రా ప్రదక్షిణంవాపి హానిశోకా సమా దిశేత్ ॥

6

సరటీవతనే హానిః పర్వాంగేషు చ సర్వదా ।
ఊర్ధ్వం గచ్ఛేదధోవాపి కుటుంబకలహ ప్రిదః ॥

7

ఇతి పర్యాః ప్రిపాతస్య ఫలం జ్ఞేయం విచక్షణైః ॥
ఏతదేవ ఫలం వింద్యాత్పరటస్య ప్రరోహణే ॥

8

పర్యాః ప్రిపాతనేచై వ సరటస్య ప్రరోహణే ।
పంచరాత్రా భవేత్తస్య వ్యాధిపీడా విశేషతః ॥

9

పతనానంతరం తస్యారోహణం యది జాయతే ।
పతనే ఫల ముత్కృష్టం రోహణే విఫలం భవేత్ ॥

10

ఆరోహణం చోర్ధ్వ వక్త్ర ఆరోవక్త్రేని పాతనం ।
భవేద్యది సహస్రేణ తత్ఫలం జాయతే ధృవం ॥

11

మృత్యుయోగే దద్ధదినే పాతేచ యమ కంటకే ।
చంద్రాష్టమేచ విదినే జన్మరే విషనాడికే ॥

12

అష్టమేశే క్రూరయుతే విషాష్టి వైర్భుతి సంయుతే ।
కుర్బిషు తే విరోత్పాతే నిదనంజాయతే ధృవం ॥

13

తయోస్పర్శనోన మాత్రేణ సచై ల స్నానమాచరేత్ ॥
గవ్యం పంచవిధం ప్రాశ్య కుర్యాదాజ్యాప లోకనం ॥

14

కస్తేవాప్యద వాజస్య యదిచ్ఛేదాత్మన శ్చుభం ।
పుజ్యాహంవాచ యిత్యాతు శాంతి కర్మంత తత్సరేత్ ॥

15

ప్రతిరూపం తయోః కుర్యాత్సువర్ణేన స్వశక్తితః ।
రక్త వస్త్రేణ సంవేష్ట్య గంధపుష్పైః ప్రహుజయేత్ ॥

16

- అగ్ని సంస్థానం కృత్వా హోమం కుర్యా ద్విరానః ।
మృత్యుం జయేన మంత్రేణ సమిద్ధిః బధిరై శ్శుభైః ॥ 17
- శిరైః । వ్యాహృతి హోమంచ అష్టోత్తర సహస్రకం ।
అష్టోత్తర శతంచాపి కుర్యాద్విత్తాను సారతః ॥ 18
- మహావ్యాహృతి హోమంచ సర్పిషీరేణ కారయేత్ ।
అభిషేకం తతః కుర్యాద్దక్షిణమానస్య మూర్ధని ॥ 19
- పుణ్యైర్వారూణ సూక్తైశ్చ ద్యౌః శాంత్యాదిక మంత్రతః ।
రేసుం వస్త్రయుతం దద్యాద్యః కుర్యాచ్ఛాంతి ముత్తమాం ॥ 20
- తస్యాయుర్విజయో లక్ష్మీః కీర్తిః పుష్టిశ్చ జాయతే ।
పల్లీసరటయోః శాంతి నిధానం శౌనకోదితం ॥ 21
- కీర్తితంతు పరోపేతం వృద్ధగార్గ్యేణ దీమతా ॥
- ఇతి పల్లీసరటయోః శాంతిః ॥

అథ నారదోక్త పల్లీసరట శాంతిః ।

నారదః :—

- పర్యాః ప్రపఠనేచ్చైవ సరటస్య ప్రరోహణే ।
కుభా కుభం విజానీయాత్తత్తస్థాన విశేషతః ॥ 1
- పర్యాః ప్రపఠనేచ్చైవ పఠ ముక్తం కుభా కుభం ।
శీర్షే రాజ్యో శ్రీయోవాపి పాలైశ్చైశ్చర్య వర్ధనం ॥ 2
- సవ్యకుజే జయః ప్రోక్తః అపసవ్యే మహద్భయం ।
కుక్షో దక్షిణభాగేతు దనలాభస్తదైవ చ ॥ 3
- వామ కుక్షోతుని దనం కదితం పూర్వ సూరిభిః ।
సవ్య హస్తే మిత్రాభావో వామహస్తేతు నిష్వనః ॥ 4
- ఉదరే దక్షిణభాగే మపుత్రావా ప్రాప్తి రుచ్యతే ।
వామభాగే మహారోగః కట్యానవ్యే మహద్దశః ॥ 5
- వామకట్యాంతు హానిః స్యాన్మునిభిస్తత్త్వ దన్నిభిః ।
జాన్వోరేపం విజానీయాత్సవ్యపాదే కుభాసహం ॥ 6

- వామసాదేతు గమనమితి ప్రాహుర్మహర్షయః ।
 శ్రీదాంచ సరపేచై వ వ్యత్యస్తతు ఫలం వదేత్ ॥ 7
- పల్లి ప్రారోహణంచై వ సరటస్య ప్రపాతనే ।
 సర్వాంగేష్వ కుభం విద్యాచ్ఛాంతిం కుర్యాత్స్వక క్రితః ॥ 8
- కుభస్థానే కుభావా పీఠ కుభం దుఃస్థలేయది ।
 తత్స్వరూపం సువర్ణేన రుద్రరూపం చైదై వచ ॥ 9
- మృత్యుం జయేన మంత్రేణ వస్త్రాదిభి రథార్పయేత్ ।
 అగ్నిం తత్ర ప్రతిష్ఠాప్య జహాయాత్తిల ప్రాయనైః ॥ 10
- ఆచార్యోవారుణైః సూక్తైః కుర్యాత్తత్రాభిషేచనం ।
 గణేశ క్షేత్రపాలార్క దుర్గాష్టాంగ దేవతాః ॥ 11
- తాసాం ప్రీత్యై జపః కార్యశ్చేషం పూర్వవదాచరేత్ ।
 ఋత్విగ్భ్యో దక్షిణాం దద్యా ద్విత్త శాత్యంన కారయేత్ ॥ 12

ఇతి నారదోక్త పల్లినరట శాంతిః.

అథ క ప్రోత పింగలాది శాంతిః

మదనరత్నే నారదః :—

- ఆరోహేత్తు గృహం యస్య కపోతోవా ప్రవేశయేత్ ।
 స్థానహవిర్భవే త్తస్య యద్వాసర్థ పరంవరా ॥ 1
- దోషాయని ధనాయేవ దరిద్రాయా శివాయచ ।
 తద్భాంతిశ్చ ప్రకర్తవ్యా జపహోమ విధానతః ॥ 2
- బ్రాహ్మణాన్వరయే త్తత్ర స్వస్తివాచన పూర్వకం ।
 జోడక ద్వాదశాష్టైవా శ్రౌతస్మార్త క్రియాపరః ॥ 3
- దేవాః కపోత ఇత్యాది ఋచః పంచజపేత్సుధీః ।
 కుండం కృత్వా ప్రయత్నేన స్వగృహ్యోక్త విధానతః ॥ 4
- ఈశాన్యాం స్థాపయేద్వహ్నిం ముఖాంతేష్టోతరం శతం ।
 ప్రత్యేకం సమిధాన్యాన్నైః ప్రతి ప్రణవ పూర్వకైః ॥ 5

యత ఇంద్ర తయా మహే స్వస్తిదేతి త్రియంబుకై : ।
 త్రివిర్యం త్రైకృ జహయా త్తిలై : వ్యాహృతిభిః సహ ॥ 8
 జయాంధీంశ్చ తతో భక్త్యా కర్తా పూర్ణాహుతిం స్వయం ।
 విప్రేభ్యో దక్షిణాం దద్యాద్దోష శాంతిస్తదో భవేత్ ॥ 7
 బ్రాహ్మణోన్మోజయే త్సకృ త్స్వయం భుంజీత బంధుభిః ।
 ఏవం యః కురుతే భక్త్యా తస్మాద్దోషా త్ప్రముచ్యతే ॥ 8
 పింగలస్య స్వరేప్యేషం మధు వల్మీక యోరపి ।
 సంపూర్ణ మందిరే హావిః శూన్య సద్యపి మంగళం ॥ 9
 ప్రాకారేషు పురద్వారే ప్రాసాదాద్యేషు వీధిషు ।
 తత్ఫలం గ్రామనాథస్య సీమ్ని సీమారీ పస్యచ శాంతిః ।
 కర్మాఖిలం కార్యం పూర్వోక్తై న క్రమేణతు ॥ 10

ఇతి కపోత పింగలాది శాంతిః.

అథ తురగ శాంతిః

అథాశ్విన కుక్లప్రతిపది రేవంత పూజా ।
 తత్ర మంత్రిః శాలిహోత్రేణ నిర్దిష్టః ॥ 1
 నమో దేవాదిదేవాయ తురంగ బలచారిణే ।
 సూర్యపుత్రాయ దేవాయ తురంగాజాం హితాయన ॥ 2
 తురంగపరిషద్యన్య నృగజోపరిదావతి ।
 సాశ్వ మశ్వాపరం క్షేత్రం శరణం త్వాం ప్రణామ్యహం ॥ 3
 రూపనారాయణీయేచ ఆధాదప్రా ప్తమంతాంతరం యథా ।
 సూర్యపుత్ర మహాబాహో చాయా హృదయనందన ॥ 4
 శాంతిం కురు తురంగాజాం రేవంతాయ నమోస్తుతే ।
 తత్రైవ ద్విష్టై ॥ 5
 అశ్వేజ కుక్లపక్షేతు స్వాతీయోగే కుభేదినే ।
 పూర్వముచ్చైశ్శవానామ ప్రథమం సూర్యమావహాత్ ॥ 6

తస్మాత్స్వత్వైర్నరైస్తత్ర హుజ్యో సాశ్రద్ధయా తథా ।

పూజనీయాస్తు రంగాశ్చ నవమీయావదేవహా ॥

7

కాంతిః స్వస్తయనేకార్యా తదాతేషాం దినేదినే ।

తాన్యం భల్లాతకం కుష్టంవచా సిద్ధార్థకాస్తథా ।

8

పంచరంగేణ సూత్రేణ తదా తేషాంతు బంధయేత్ ।

వాయవ్యై ర్వారుణై స్సౌరైః శక్తై ర్యంత్రై స్సవైష్ణవైః ॥

9

వైశ్వదేవైస్తథా యజ్ఞే ర్హోమకార్యో దినేదినే ।

కురగరక్షణీయాశ్చ పురుషైః శత్రుపాణిభిః ॥

10

నైవకాద్యాః క్వచిత్రత్ర నచదాద్యాః కథంచన ।

అశ్విన కుక్లవక్షేయ స్యాంతి రౌప్రాతః ।

స్వాతీయోగస్తదాది నవమీ పర్యంతం ।

ప్రతిమాయాం రేవంతపూజా పూర్వక ముత్తైశ్శ్రవ ।

సం సంపూజ్యా న్యాశ్వాన్ పూజయే దిత్యర్థః ॥

11

కాంతి మాత్రే :—

నీరాజతే కురంగే కృతే లోహవిసారికేయజ్ఞే ।

అభిషిక్తే రాజాశ్వే తతోన్మాణాం భవేద్యత్ర ॥

12

అశ్వేజ కుక్లవక్షిణా ద్వితీయాది సప్తరాత్రంతు ।

బడబరూపేణైకా స్వాతిః మార్యస్యవహతి రథం ॥

13

సోభారేణాక్రాంతా క్రుద్ధాయాన్యా నిరక్షతే తీజ్ఞా ।

తేషాం తేజస్తత్వం బలం చ కృత్స్నాని గృహ్లాతి ॥

14

తస్మాత్స్వత్వపపాతే కురంగ పీడా భవేస్మహతీ ।

ఏవంచ సప్తరాత్రంచ సంపాత ఏవనిర్దిష్టః ॥

15

తత్ర దివాకర కిరణై రన్పుష్టావాజినో రక్ష్యాః ।

కాలాంతదోపరిస్తాం మనోరమాం వర్జితాం చ రవికిరణైః ॥

16

నానాకరైః పుష్పై రలంకృతాం దూపితాం చతం కుర్యాత్ ।

తస్యాం స్నానాస్తురగాః సపూజితాశ్చార్చితా ద్వితీయాయాం ॥

17

- పురుషైః సకత్తహ వై స్సప్తాహం రక్షితవ్యాస్తు ।
 గుగ్గులు హింగుయవస్థాం సత్వచాపా మార్గతండలం తోహం ॥ 18
- సిద్ధార్థాచైరిస్థాత్వ వథార్యా వాజినాం కంఠే ।
 యవస్థా ఆమలకీ తండలం దీజం ॥ 19
- వేదీం చ కల్పయిత్వా మధ్యేవిదానేన సావకం జుహూయాత్ ।
 శాలిహోత్రే గదితేన మంత్రేణానేన హోమయేత్తత్ర ॥ 20
- రోహిత్యాశ్చ మహాభాగ హవ్యవాడమరోత్తమ ।
 ధూమధ్వజ క్రతూద్ధార స్వర్గస్య ప్రథితః పథి ॥ 21
- ఉత్తిష్ట హోమం సంగృహ్య కాంతిం కురుహయేషుచ ।
 స్వాహేతి తత్రమంత్రేణ సాతయేత్ప్రథమాహుతిం ॥ 22
- తత్ర ప్రాణావతీంద్రాభ్యాం సోమాయ వరుణాయచ ।
 వివస్వతే కుబేరాయ సుషేణాయ హిశాయినే ॥ 23
- ఆదిత్యేభ్య స్తథాశ్వినేభ్యం రుద్రేభ్యో వసుధిఃసహ ।
 విష్ణోశ్చ విశ్వేదేవానాం సాధ్యానాం మరుతాసహ ॥ 24
- స్వాహాకారేణ జుహూయాత్ప్రథమం హవ్యవాహనే ।
 ప్రాణావత్యాది సమస్తేభ్య ఏకాహుతిం భుద్రాంతేభ్యః ॥ 25
- ఇతి రూపనారాయణః :—
- విద్యాధర యక్ష గంధర్వ నక్షత్రోధుగణ గృహాణాం
 వాసుకీ ప్రభృతినాగానాం పౌర్ణమాసే దేవతానదీనాం ।
 సాగర వనస్పతీనాం స్వాహాకారేణ జుహూయాత్ ॥ 26
- అన్యేభ్యో దేవేభ్య స్వాహా ఇతి తిస్రః ।
 వాదిత్రం వాహనాగారే గానం నిత్యం ప్రయోజయేత్ ॥ 27
- అతిక్రమ్య చ సప్తాహ మష్టమ్యాం స్నాపయేద్దయాన్ ॥ 28
- వరుణాయ బలిందత్త్వా పశ్చాత్తోయేవ గాహయేత్ ।
 అష్టమ్యాం ద్వితీయాద్యష్టతిథౌ నవమ్యా మిత్యర్థః ॥ 29
- తతః శుక్ల నవమ్యాంతు నిష్కామ్యసగరాద్భూమిః ।
 నవమ్యా మతీతాయాం దశమ్యా మిత్యర్థః ॥ 30

తథా చ భోజరాజః :—

ఉత్సవవిధిశ్చ వితతః నీరాజనం చ బాలవృద్ధ్యై ।
అశ్వయుజేష్వప్తమ్యాదిషు కుర్వీత యథాక్రమం నృపతిః ॥ 31

దిశి పూర్వోత్తరాయాంతు దేశే ప్రాక్ప్రవేశేకుచా ।
తత్ర తోరణముత్థాప్య దశహస్త సముచితం ॥ 32

విస్తారేష్టాసమాఖ్యాతం ధ్వజ తోరణ భూషితం ।
కుద్దస్నాత్వా తతోవాహ స్నాన్నాహిక పురస్సరం ।
పుణ్యాహుబ్రహ్మమేషైశ్చ గీతావాది త్రనిస్వనై ॥ 33

సూతమాగధగంధర్వై స్తూయమానా స్వలంకృతాః ।
శత్రహస్తైశ్చ పురుషైః తదై వాశ్మోపజీవిభిః ॥ 34

తై రేవ రక్ష్యమానాశ్చ తత్ర తోరణసన్నిధౌ ।
దక్షిణే స్తంభవికటే హుత్వాచాగ్నిం పురోహితం ॥ 35

అష్టౌ మనుష్యాఅవ్యంగా ఉల్కాహస్త ద్విదాన్వితాః ।
తేనాగ్నివ్యతిహారేణ కుర్యురుల్కాప్రదీపనం ॥ 36

హవిశ్శేషేణరాజాశ్వం ప్రోక్షయిత్వాతు తర్పయేత్ ।

తర్పయేత్ :—

చరుశేషేణ పిండం వాజినే దద్యాదిత్యర్థః ॥ 37

అశ్వరాజ పురోహస్తు విష్ణునే పురతఃస్థితః ।
వరుణపాశహస్తం స్త్వాం పృష్ఠతః పరిరక్షతు ॥ 38

వై వస్వత కుభేరౌచ పార్శ్వయోరభి రక్షితాం ।
చంద్రాదిత్యౌ పృష్ఠవంశే ఉదరే పృథివీ ధరాః ॥ 39

రక్షేతు వక్త్ర గంధర్వా బలమింద్రో దదాతుతే ।
హవిశ్శేష బలిం పాశ్య విజయార్థం మహీపతేః ॥ 40

తజేస్తు ప్రాశితంచాపి పూరజ ద్విష జాంబరః ।
కర్ణజాయ మిదంచాస్య ఊదభి శ్రవణేన్యనేత్ ॥ 41

కులాభిషేక సంతాప్తా లక్షణ వ్యజనోత్థితం ।

భక్తారమత రక్షత్వం శివ స్తవ భవిష్యతి ।

42

అర్కదండ మినిష్టత్వంక్షమస్య తురగోత్తమ ।

ఏవమా మంత్రితోవాజీ బ్రహ్మహోష నినాదితః ॥

43

నిచ్యమానః కుశోత్సృష్టైర్వా రభిర్మంత్ర సంస్కృతైః ।

తతస్తోరణ మధ్యేతు మంత్రిభిః సహపార్థివః ॥

44

నిర్గద్యేజ్ఞ యముద్వోష్య శైవైరను గతోహయైః ।

కుర్యాదాశ్వయుజంకర్మ సర్వమేతద్విశేషతః ॥

45

ఇతి రూపనారాయణకృత శాలిహోత్రోక్తాశ్చ శాంతిః.

అథ మదనరత్నేశ్చ శాంతిః

ఉత్పాతేషు నిమి త్తేషు వాజినామాగతేషుచ ।

హయశాలోత్తరేభాగే స్థండిలం తత్ర కల్పయేత్ ॥

46

త్రిరాత్రో పోషిత స్తత్ర శాంతిం కుర్యాత్సరోహితః ।

సవవాసోభిరా స్తీర్ణం స్థండిలంతు చతుర్దిశం ॥

47

ఉదకుంభాశ్చ చత్వారః స్థాపనీయాశ్చతుర్దిశం ।

రసపాత్రాణి దేయాని పూర్ణకంభేషు యేష్యథ ॥

48

రసాఃపుత దుగ్ధ దధి మధురూపాః ।

శిరస్వలం కృతోజ్జీషో యథాపత్కృత మంగళం ॥

49

అహారిం జుహూయాద్వహ్ని పుత్రేనతు సమాహితః ।

ఏతా మహాయ రుద్రాయ స్కందాయ వరుణాయచ ॥

50

అగ్నిత్యాంబై వ శర్వాయ శక్రాయచ తథాగ్నయే ।

వాయవేచాథ హరయేశ్రియై దేవ్యై తత్రైవచ ।

51

గందర్వేభ్యశ్చ సోమాయ ఉచ్చైః శ్రవ ఏవచ ।

దేవతాయ భవే తత్ర ఉత్పాతస్యతుకారిణీ ॥

52

మండలేతాం విదిత్వాద బలించాథ ప్రపూజయేత్ ।

శత మష్టాదికం హుత్వా ప్రతిదేవం పురోహితః ॥

53

తతస్తు పూజసంకుర్యా దేవతానాం విశేషతః ।
పాయసఃపోలికా దీపా దూప మాల్యాను లేపనైః ॥ 54

మధుపాయస మిశ్రం విప్రాభోజ్యా స్పదశీదాః ।
ఏతై రం దేవముద్దిశ్య దశ సప్తాది వంచనా ॥ 55

సువర్ణం చందనం వాసోగాఢం కాంస్యంచ దశీదాం ।
విస్కృత్యర్థం తదాదేయం త్రిరాత్రంత మహీ భుజః ॥ 56

వాహశ్చ పూజయేత్సర్వాన్ స్వస్తివాచోద్వి జో త్తమైః ।
ఏతద్ధి కాంతిదం కార్యం సర్వోర్పాత వినాశనం ॥ 57

రాజ్ఞో విజయదం పుణ్యం ధనదాన్య వివర్ధనం ॥

ఇతి మదనరత్నైశ్చ కాంతిః.

అథ శ్వ గజ కాంతిః

మదనరత్నై గారుడే :—

అథ రాజా ప్రకుర్వీత చతుర్థాః గజవాజినాం ।
కాంతిం మయాయ త్తప్తానాం తదుత్పన్నోదయే నతి ॥ 1

కంబళానిచ నాద త్రేయదాత్వ భూణిముంచతి ।
తతో వ్యాధి సముత్థాభిః పీడాభిః పీడ్యతేయదా ॥ 2

తదా కాంతిం ప్రకుర్వీత గజానాం వాజినాం తథా ।
కాంత్యర్థం గజవాజీనాం మంటపం చతురశ్రకం ॥ 3

ద్వాదశరత్నిమానేన వితతః కారయేత్కుఢీః ।
కుండం త్రిమేఖలం కుర్యా ద్వృత్తం చతురశ్రకం ॥ 4

తక్పరస్తాద్దక్షిణతః పశ్చిమోత్తరే తథా ।
చతురశ్రం తతః కుర్యా త్కుండహస్తప్రమాణతః ॥ 5

కోణేషుచ తథా కుర్యా ద్వృత్తం చార్ద్రం త్రికోణతః ।
అగ్రైః ఖదిరపాలాశ విల్వాశ్వత్తైర్వజ్రైరపి ॥ 6

- ఓదుంబరా అపామార్గా స్సమిధస్తత్ర ఉత్తమాః ।
 మధ్యే సర్వసమిద్భిర్వా పాలాకైర్వాజ్య దిల్వితైః ॥ 7
- తిలతండులలాజాభిః సత్తుసిద్ధార్థశాలిభిః ।
 యవైరపి ద్రిమధ్వతైర్మధ్యే సర్వమితిస్థితః ॥ 8
- చద్నాచ పయపాచైవ మృతేన మదునాపిచ ।
 కోణేషుచ తథాజ్యేన మధ్యేతు కలశోపరి ॥ 9
- స్థాపయేచ్ఛ తతః కుంభానస్తావస్తాసుదిక్షచ ।
 వస్త్రయుగ్మై నసంచన్నా స్సర్వాషధి సమన్వితాన్ ॥ 10
- సర్వరత్నయుతాన్ యుక్తాన్ గంధపుష్పదత్తైరపి ।
 చతురః కలకాంస్తత్ర చతుర్దిక్ష సమం తతః ॥ 11
- కోణేషు చన్యనేత్కుంభాన్ జలవస్త్రాదికైర్మృతాన్ ।
 స్మరే త్ప్రదానకుంభేతు నరసింహకృతిం హరిం ॥ 12
- శంఖ చక్ర గదా పద్మ చర్మాసి శరశక్తయః ।
 పూర్వాది క్రమయోగేన ద్యాతవ్యాః కలశేష్వపి ॥ 13
- బహిః శక్రాది దిక్పాలాస్తత్ర చ పూజయేత్ ।
 ప్రదాన కుంభాత్పురతః కుర్యా చ్చక్రారమండలం ॥ 14
- తత్ర సంపూజ్య దేవేశం పశ్చాద్దోమాదిసాధయేత్ ।
 కుండలాగ్రే తథా కుండం కుంభాగ్రే కుండమేవచ ॥ 15
- సర్వత్రా నలసంస్కారః స్వగృహ్యోక్తేన కర్మణా ।
 జాహుయాదగ్నిసిద్ధ్యర్థే సాజ్యాహుతి సహస్ర మంత్రః ॥ 16
- సమిధాజ్య చ రూపేతం హుత్వా మంత్రే సమాహితః ।
 సఽపాత్యాజ్యాహుతినాం చ సహస్రం వాయుతఽచరేత్ ॥ 17
- తతః స్విష్టకృవాదీని సమాప్య విధివత్తతః ।
 సంస్పృశన్నుద కుంభంచ జపేద్దశసహస్రకం ॥ 18
- పూర్వాదికలకాం స్పృష్టా జపేత్తత్ర సహస్రకం ।
 అనంతశేష కుంభేషు గాయత్ర్యా ప్రణవేనచ ॥ 19

- ముత్తిక్పిర్గుగపక్కార్యం హోమః తత్రపూర్వవత్ ।
ప్రతికుంభం సహస్రం చ జపేత్తాసప్యవస్పృశన్ ॥ 20
- పూజయేత్లోకపాలాదీన్ గంధాదిభిరతంద్రితః ।
అథ రాజా సమస్కుర్యాత్ నృసింహాదీ న్యథాక్రమం ॥ 21
- కుంభోదతేన దేవాగ్రే తన్మంత్రేణాభిషేచయేత్ ।
పరితః కలశైశ్చాపి నృపయాన గణాదినా ॥ 22
- అవశిష్టేనతోయేన స్నాపనం కారయేద్బుధః ।
అన్యవాహన్ ద్విపాంశ్చైవ సర్వానేవ సమాహితః ॥ 23
- దాహ్యకుంభోదకేనైవ స్నాపయేత్తత్రసాధకః ।
రాజ్ఞో నీరాజనం కుర్యా ద్వాహనేషుచ మంత్రవిత్ ॥ 24
- దక్షిణామవ్యలందత్వా ముత్తిగ్గోగురవేన్మపః ।
వప్త్ర వాహన భూమ్యాదీ నాచార్యాయ నివేదయేత్ ॥ 25
- అచార్యో రాజభవనే నృపం సంవేశయే తస్వయం ।
పూర్వస్నాతా వశిష్టేన కుంభతోయేన మంత్రవిత్ ॥ 26
- గజశాలాం చ సంప్రోక్ష్య వాజికాలాం తథైవచ ।
సిద్ధార్థ తండుల తిలైః పుష్పైశ్చాప్యవకీర్యచ ॥ 27
- శాలామధ్యం ప్రవిశ్యాథ నృసింహః చ సుదర్శనం ।
దత్వాచార్యాయ గురవే దేనుం దత్వా ప్రపూజయేత్ ॥ 28
- గ్రామదానైశ్చ రత్నైశ్చ విపేంద్రాన్యో జయేత్సుధీః ।
సర్వాభరణ సంయుక్తం రాజవాహో పరిస్థితం ॥ 29
- రాజానం గంధపుష్పాద్యైః కృత్వా లంకార సంయుతం ।
సక్తుభిః కృసరాన్నేన కుర్యా ద్భూతబలిం బహిః ॥ 30
- తతం శాలాసు సర్వా సుబ్రాహ్మణ్యాన్ భోజయేద్బహూన్ ।
తత స్సంవేశనే కుర్యా దాచార్యో గజవాజినాం ॥ 31
- ఏవం శాంతౌ కృతాయాంతు సర్వబాధా వివర్జితః ।
సుపుత్రో గజయుక్తస్తు నృపతి స్సమహీయతే ॥ 32

ఇతి మదనరత్నే గారుడే గణాశ్వాది కాంతి

అథ పశుమార శాంతిః

పశుమార ప్రతాపే బ్రహ్మాండే :—

యదా పశూనాంపుర దేశమధ్యే దుష్టవణాః క్రిమియుతాః ప్రథవన్త్యకారే ।
జ్వరాతురంచాపి తదేవ వింద్యాన్మనాకృన్ముద్రేక ముపాగమేత్సః ॥ 1

తత్ర మాత్స్యే జ్వరం మూత్రశ కృన్న్వన్తః ప్రమేహం వావిరేచనం ॥ 2

ఏతేషు దృశ్యమానేషు రౌద్రశాంతి స్తదేష్యతే ॥

అథ గో శాంతిః

గర్గః :—

వ్యాధయశ్చరతేప్రోక్తా గవాం వక్ష్యమితాంశృణు ।
ఉద్వేగో హృదయగ్రాహీ తపనం మోహతా తథా ॥ 1

గలింగః పూతనాచై వ దారుణో మోఘక స్తథా ।
కర్మ లంబశ్చ గోష్ణశ్చ దత్తే తేవ్యాధ యస్మిన్నుతాః ॥ 2

తేషాం రూప సముత్థానాం శాంతించాపి బ్రవీమితే ।
రాత్రౌ గోష్ఠేషుయాగావో విచరంతి యత స్తతః ॥ 3

అశ్రు ప్రమోక్షం కుర్వంతి పురీషం మూత్రమేవచ ॥ 4

హుంకారంచై వ కుర్వంతి రోమంథోపిన కాయతే ।
ప్రతిష్ఠాప్య తతోదేవాన్ వేదిం కుర్యాత్ప్రమాణతః ॥ 5

పూర్ణ కుంభాన్ కుశాన్మాల్యం లాజాంశ్చైవౌవాధ పోలికాః ।
మత్స్యం మాంసం సుపక్వంచ తథైవ తిల పిండకాన్ ॥ 6

పుత సర్షప తైలాన్న సర్షపా నక్షతాం స్తథా ॥ 7

కుక్ల ప్రతి సరానర్క సమిధశ్చ సమా హరేత్ ।
జాదుంబరం పలాశంచ ఖదిరం బిల్వమేవచ ॥ 8

అశ్వద్ధంచై వ దూర్వాంచ సమిధ స్తత్ర కారయేత్ ।
తతో రుద్రం సంపూజ్య స్తుతిః ॥ 9

యథా :—

- బ్రాహ్మణా బ్రహ్మశబ్దేన స్తువంతే సతంతుయం ।
సశివః శాశ్వతో దేవో గోషు రోగాన్న యచ్ఛతు ॥ 10
- పూజ్యతే సతతం భక్త్యా విష్ణునా ప్రభవిష్ణునా ।
శివాయ శ్రీమతే తస్మై దేవదేవాయ యోగినే ॥ 11
- రుద్రాయ స్థాణవే నిత్యం హరాయో మాధవాయచ ।
పరేశ్వరాయ సిద్ధాయ మంత్ర సిద్ధి ప్రదాయినే ।
త్రియంబకాయ మహేశాయ అనంతాయ సమో నమః ॥ 12
- అభిమంత్రి శివంతోయ మైతై మత్తై ర్యథాక్రమం ।
ప్రోక్షయేత్తు గవాందేహం తతః శాంతిర్నవే ద్భవం ॥ 13
- ఇదం యఃపఠతే గోషు రోగాతాన్సు విశేషతః ॥ 14
- గోశాంతి కృత్సదాకాలంగోషు శాంతిర్నవే ద్భవం ॥ 15

ఇతి గో శాంతిః.

అథ అశ్వ శాంతిః

పశుమార ప్రతాపే స్కాందే :—

- దేశమన్యం నయేత్త్వి ప్రవాహనాదీని దూరితః ।
రేవతం పూజయేత్తత్ర మహాకాలం హరిం హరం ॥ 1
- సహస్ర కలశ స్నానం కారయేద్భయ నాశనం ॥ 2
- అశ్వాచారి వ్యాధయో యత్ర శక్త్యా బ్రాహ్మణ బోజనం ।
దద్యాదేవం కృతే షీప్రం వ్యాదిః శామ్యతి వాజినాం ॥ 3
- ఈశ్వరస్య కుబేరస్య యమస్య వరుణస్య చ ॥ 4
- బృహస్పతే రుశనసో ర్మహేంద్రస్య వివస్వతః ।
పూజాం కుర్యాన్నరో నిత్యం హోమంచాపి విచక్షణః ॥ 5
- తత్ర మహేశ్వరా స్సప్త మహాదేవా ద్వినిర్గతాః ॥ 6
- చత్వరో రాజ సాన్తేషు మునిభిః పరికీర్తితాః ॥ 7

- శ్రయస్త్రా సురాజ్ఞేయా యేదై వఘ్నంతి వాజినః ।
హయప్రాణ హరారాజన్ రుద్రస్య వశవర్తినః ॥ 8
- త్రిదినందై వ సప్తాహం నవాహం పక్షమేవచ ॥ 9
- తావత్కాలం కర్మ కుర్యాత్పూజయేత్తావ దేవహి ।
తావ దేవద హోతవ్యం గ్రహ యజ్ఞ పురస్సరం ॥ 10
- దేవతా ప్రసాదేన రోగాన్ముంచతి వాజినః ॥ 11

శాలిహోత్రే :—

- పానాది కర్మ కృత్వాద శివపూజా విధీయతే ।
ఉచ్చైశ్చ శ్రవాహయః పూజ్యో నక్షత్రేశంచ జన్మనః ॥ 12
- వినాయకో యస్తుష్టేన పూజ్యో గణపతిర్భవేత్ ।
హయ మారే సముత్పన్నే హయమార ఉపద్రవే ।
ఇమాం శాంతిం ప్రవక్ష్యామి తన్మే నిగదతః శ్రుణు ॥ 13
- అహోరాత్రోషితో భూత్వా శాంతిం కుర్యాత్పురోహితః ।
చత్వారో బ్రాహ్మణాస్తత్ర సహాయాస్తు జితేంద్రియాః ॥ 14
- ఋగ్వేద పాఠకశ్చైకో ద్వితీయో యాజుషాం వరః ।
తృతీయో స్వామ విష్ణుఖ్య శ్చతుర్థశ్చాప్య దర్శవిత్ ॥ 15
- మధ్యే కుండం ప్రకుర్వీత మంటపంతు సమం తతః ।
విదిత్త విస్య సేత్కుంభా నూర్ణా నౌషది సంయుతాన్ ॥ 16
- పూర్ణ పాత్రం స్యనే త్రేమ ఈశానాది క్రమేణతు ।
సర్పిషా పయసాదద్నా మధునాచ యథా క్రమం ॥ 17
- పూర్వకుంభే ప్రకుర్వీత ఉమాందేవేశ్వరం విభుం ।
దక్షిణేతు యమం కుర్యాత్పశ్చిమే వరుణం తథా ॥ 18
- ఉత్తరేతు యదాథగే యజ్ఞేద్యై శ్రవణం విభుం ।
దేవాశ్చ పూజ్యా విధి వదాజ్య హోమస్తతో భవేత్ ॥ 19
- తతః పూర్వాది క్రమేణ దేవతా మంత్ర జపశ్చాభిషేకశ్చ ।
ఇతి శాలి హోత్రోక్తాశ్చ శాంతిః ॥ 20

అథ ఖర శాంతిః

పరశుమర ప్రరాపే స్కాందే గారుడే :—

అజ్ఞోతరాయుతం కుర్యాదగ్ని సూక్తేన వై ద్విజః ।
జపహోమంచ రుఘుత్తైః ఖరాణాం శాంతి కారణం ॥
అగ్నిందూత మితి సూక్తేన ॥

ఇతి ఖర శాంతిః.

అథ భవిష్యోక్త మహా శాంతిః

కృష్ణ ఉవాచ :—

మహా శాంతిం ప్రవక్ష్యామి మహా దేవేన భాషితాం ।
పార్థివానాం హితార్థాయ మహాదుస్త రతారిణీ ॥ 1

నృపాభిషేకే సాకార్యా యాత్రాకాలే నృపస్యతు ।
దుస్స్వప్నే దుర్నిమిత్తేచ రోగవై గుణ్యసంభవే ।
విద్యుదుల్కాని పాతేచ జన్మర్థే గృహభేదనే ॥ 2

కేతుదయే చ విర్భూతే శీతికలపస్య సంభవే ।
ప్రసూతో మూలభేజాతో యమశస్య సంభవే ॥ 3

చత్రాణాం చ ధ్వజానాం చ స్వస్థానాత్పతనే భువి ।
కాకోలూక కపోతానాం ప్రవేశే వేశ్మనస్తథా ॥ 4

క్రూరగ్రహణాం చ క్రేపుజన్మాదిషు విశేషితః ।
జన్మని ద్వాదశేచైవ చతుర్థేవాష్టమే తథా ॥ 5

యదాస్య గ్గురుమందారా సూర్యశైవ విశేషితః ॥ 6

ఆరోభామః :—

యుద్ధేగృహణాం సర్వేషాం సూర్య శీతాంకుశీలకే ।
షష్ఠదాహేధ దుర్వాతే మస్తకే శయనాసనే ॥ 7

- యద్యగ్నిః పరిదృశ్యేత రాత్రావిండ్ర ధనుస్తథా ॥ 8
- వేళనశ్చతురాథంగే గర్భేష్వశ్వతరీసుచ ।
రవిబింబద్వయేద్భుజ్జే మహాకాంతిః ప్రశస్యతే ॥ 9
- సర్వాణిదుర్నిమిత్తాని ప్రశమంయాంతి సర్వథా ॥ 10
- రాంకుర్యుర్భాహ్మణాః పంచకులశీల సమన్వితాః ।
చతుర్వేదాస్త్రివేదాశ్చ ద్వివేదాశ్చాపి పాండవ ॥ 11
- అధర్వణవిశేషజ్ఞా జహ్నుదాశ్చ సుసంయుతాః ।
కుచయశ్శృతిసంపన్నా జపహోమ పరాయణాః ॥ 12
- కృత్రోపవాసనక్తాద్యైః కృతకాయ విశోధనాః ।
పూర్వామారాధ్యమంత్రైస్తు ప్రారభేయురతఃక్రియా ॥ 13
- దశద్వాదశ హస్తంవా మంటపం కారయేచ్ఛుభం ।
తన్మద్యే వేదికాంకుర్యా చతుర్హస్త ప్రమాణతః ॥ 14
- అగ్నేయ్యాం కారయేత్కుండం హస్తమాత్రం మశోధనం ।
మేఘలాత్రయసంయుక్తం యోన్యవాపి సమన్వితం ॥ 15
- రవీంద్రోరుపరాగేషు మహోల్కా పతనేసుచ ।
ఉత్పాతేషు తథాన్యేషు విమితైషుచ సర్వశః ॥ 16
- సర్వారిష్టోపశమనీ మహాకాంతిం ప్రశస్యతే ।
చారుచందనమూలేచ తోరణాలంకృతే తథా ॥ 17
- గోమయే నోపలిప్తేచ మంటపేతే ద్విజాయతః ॥ 18
- శుక్లాంబరధరాస్నాతాః శుక్లమాల్యానులేపనాః ॥ 19
- కర్మకుర్యురితిశేషః :—
- తతశ్చ పంచకలశాం స్తస్యాం వేద్యాం నివేశయేత్ ।
అగ్నేయాదిషు కోణేషు పంచమం మధ్యమం తథా ॥ 20
- అష్టపత్రకృతేపద్మే చూతపల్లవధారిణా ॥ 21
- బ్రహ్మకూర్పవిధానేన పంచగమ్యంతు కారయేత్ ॥ 22

గోమూత్రం తామ్రవర్ణాయాః శ్వేతాయాశ్చాపి గోమయం ।
పయఃకాంచనవర్ణాయా నీలాయాశ్చ తథా దతి ॥

23

ఘృతం కృష్ణవర్ణాయాః సర్వం కపిలమేనచ ॥

24

అలాభే సర్వవర్ణానాం పంచగవ్యేష్యయం విధిః ।
గోమూత్రం మాషకాస్వస్థా గోమయస్యతు పోదశ ।
క్షీరస్య ద్వాదశప్రోక్తం దధ్నుస్తు దశక్షీర్తితాః ।
గోమూత్రవద్ఘృతస్యాష్టా తదర్థంతు కుశోదకం ॥

25

పంచగవ్యంతు పంచభిః మంత్రైః కృత్యేత్యర్థః ।
ఔషధీః పంచరత్నాని రోచనం చందనంతథా ॥

26

సిద్ధార్థార్కశమీదూర్వాన్ కుశాస్త్రిహియవాస్తథా ।
అపామార్గశ్చ ఫలవాన్య గ్రోదోదుంబరస్తథా ॥

27

ప్లక్షశ్వత్థ కపిత్థాశ్చ ప్రియంగుః చూతపల్లవం ।
హస్తీదంతమృదంచై వ కోణకుంభేషు విన్యసేత్ ॥

28

ఫలవతీగంధప్రియంగుః —

పుణ్యతీర్థోదకోపేతాః పంచగవ్యం చ మధ్యమే ।
ఋచం ప్రాచీమితీదంహా వహ్నికుంభాభి మంత్రణం ॥

29

అకుశ్శికానూనై ఋత్యే యదేవాయుగోచరే ।

ఈశావాన్యం తతుర్థస్య కుంభస్య త్వభిమంత్రణం ।
మధ్యమేత్వభజప్రవ్యా రుద్రాః కుంభే యజుర్భవాః ॥

30

గంధపుష్పాక్షితై ర్మంత్రై ర్నైవేద్యైః పుత్రపాయనైః ।

పరైశ్చ నారితేజాద్యైః దీపకైః కుంభపూజనం ॥

31

స్వస్తివాచనకంచై వ కారయేత్తదనంతరం ।

క్రమేణనేన శనతై రగ్నికార్యైః ప్రయోజయేత్ ॥

32

అగ్నిం దూతమిత్యంగ్నించ పూర్వవత్తు విధానయేత్ ॥

33

కార్ష్యర్య వృక్ష సంభూతే సమే భద్రాసనే స్థితం ।

కాష్మర్యః శ్రీపర్ణి :—

వేదీమధ్యగతం కృత్వా దుర్నిమిత్త ప్రకాంతయే ।
పంచభిః కలశైః పూర్ణైర్మంత్రై రేతై ర్యదా క్రమం ॥

46

సహస్రాక్షేణ ప్రథమంత తస్మై వ శతాయుషా ।
సజోషా ఇంద్ర ఇతిచ విశ్వాని వరుణేచ ॥

47

ద్రుపదాది వేదిచ తతస్సాన్నిహయేయుః సమాహితాః ।
తతో దిశాంబలిందద్యా ద్విచిత్రాన్న సమన్వితం ॥

48

సమో అస్త్వితి సర్వత్ర మంత్ర మేత ముదాహరేత్ ।
స్నాతస్య బ్రాహ్మణాన్సర్వే పఠేయః శాంతి ముత్తమాం ॥

49

శాంతితోయేన దారాంచపాతయిత్వా సవం తతః ।
పుణ్యాహవాచసం కృత్వా శాంతిర్మ సమాఫయేత్ ॥

50

తీర్థ దేవాలయేవాపి గోదోహంకారయేద్బుధః ।
క్షితిః హిరణ్యంవాసాంసి శయనాన్యాసనానిచ ॥

51

విప్రేభ్యో దక్షిణాం దద్యాద్యదా శక్త్యా విమత్సరః ।
దీనానాథవి శ్మిషేభ్యో దద్యాచ్చైవం యుధిష్టిరం ॥

52

భోజనంచా నిశం దద్యాత్తత స్సర్వం ప్రసిద్ధ్యతి ।
అయుశ్చ లభతే దీర్ఘం శత్రూం నివజయతేక్షణాత్ ॥

53

దుర్గాణిచాస్య సిద్ధ్యంతి పుత్రాంశ్చ లభతే కుభాన్ ।
యథా శత్రు ప్రవాహాణాం కవచం వారణం భవేత్ ॥

54

తథా దైవోప ఘాటానాం శాంతిర్భవతి వారణౌ ।
అహింస కస్యదాంతస్య ధర్మార్జిత ధనస్యచ ।

దయా దాక్షిణ్య యుక్తస్య సర్వే సానుగ్రహగ్రహాః ॥

55

అర్థాన్ సమర్థ యతి వర్ణయతేచ ధర్మం ।

కామం ప్రసాద యతితస్య వినష్టి పాపం ॥

56

యఃకారయేత్స కలదోషహరీం మహార్థాం శాంతిం ।
 ప్రశాంత హృదయః పురుషస్స దైవ ॥ *
 ఇతి భవిష్యోక్త మహా శాంతిః.

అథ బంధమోక్ష శాంతిః

తత్ర మహాభారతస్థ కృష్ణ సహస్రనామ స్తోత్ర మంత్రస్యాయుతం
 సం వాజపః కార్యః ॥

తదుక్తం భారతే :—

రోగార్తో ముచ్యతే రోగా ద్బద్ధో ముచ్యేత బంధనాదితి ॥

తథా—బీష్మపర్వస్థార్జున కృత దుర్గా స్తోత్రంవా పూర్వ సంఖ్యయా జపేత్ ॥

తదుక్తం తత్త్వైవ :—

వివాదే జయ మాప్నోతి బద్ధో ముచ్యేత బంధనాదితి ॥

ఉభయత్ర తద్ద శాంశేన పాయనేన తిలై ర్వాహోమః ॥

తథా—హరివంశస్థం అనిరుద్ధ కృత మాయా స్తోత్రం కృష్ణావతారస్థం
 చార్యా స్తోత్రం బలి కృతం వామన స్తోత్రంవా జపేత్ ॥

ఋగ్వేదానేపి :—

బద్ధోవాప్య వరుద్ధోవా వాగత్యః ప్రయుతం జపేత్ ।

యాంస్తానాదిద్య దైవత్యాన్ సద్యో ముచ్యేత బంధనాత్ ॥

* ఈ మహాశాంతిని దేశాధీశులు మండలాధిపతులు జాగీరుదారులు
 మొదలయిన ప్రభువర్ములు తమతమ ప్రదేశములలో గల్గునట్టి జైమడమర
 విషరోగాదీతిబాధలను తొలగించుటకును తమకు గల్గునట్టి యాపదలను
 తప్పించుటకును - ప్రజా సౌఖ్యము కొరకును అవశ్యముగా వేదవేదాంగ
 విత్తులయిన సద్బ్రాహ్మణ వర్ములచే నవశ్యముగా చేయించి దేశక్షేమము
 గల్గి తమ యరిష్టములను పరిహరించుకొని సుఖింపనగును. దీని విధానము
 దీనిలోనే స్పష్టముగా చెప్పబడియున్నది.

తథా భృవాసిత్వా జపేన్మంత్రంత్రయ యుతః శృంఖలాదినా ।

బంధనాన్ముచ్యతే సత్యం నారీవా పురుషోపివా ॥

2

తద్దినం న క్తముదు త్తమ మితిద్వయోర్వా జపః కార్యః ।

వరుణస్య తార్క్ష్యస్య వాపలేన తదర్ధేనవా కృతాః సువర్ణ ప్రతిమాందద్యాత్ ॥ 3

అన్యేపి వటుక భైరవ స్తోత్రస్య కార్తవీర్య స్తోత్రస్య జపాదయోజ్ఞేయాః ।

యద్వా మంత్రకోశే-తా రోహిణీయుగం బందీదేవీజ్ఞేయా నమోంతకా ॥ 4

ఏకాదశాక్షరో మంత్రై భైరవప్రిష్టుభః పునః ।

బందీ ముచ్యాదిభిః ప్రోక్తా ఏకేన ద్వ్యంశ కంగకం ॥

5

విదాయ సంస్మరే బందీ రత్నసింహాసన స్థితాం ।

సత్తోయ పాథోద సమాన కాంతీ సంభోజి యూషకరీ రహస్యాం ॥

6

సురాంగనారాధిత పాదపద్మాం భజామి బందీ భవబంధముక్త్యై ।

లక్ష్మ్యుగ్మం జపేన్మంత్రం పాయసాన్నైర్దశాం శతః ॥

7

హుత్వా పూర్వోదితే పీఠే పూజయే ద్బంధముక్తయే ।

అష్టదశ పద్మగంధే చతుర్రస్థే ఇత్యర్థః ॥

8

అంగపూజా కేసరేషు శ క్తయః సత్రమధ్యగాః ।

పీఠపూజాం కృత్వా షడంగాని పూజయేత్ ॥

9

కామదా మానదాసక్తా మధురా మధురాననా ।

నర్మదా భోగదానందా ప్రాణపీఠే స్వశ క్తయః ।

మనోహత బందీ యోగపీఠే మమ ఇతి పీఠ ।

పూజాం కృత్వా శ క్తిం పూజయేదిత్యర్థః ॥

10

కాళీ తారా భగవతీ కణ్ణాసా శీతలాపిచ ।

త్రిపురామాత్యకా లక్ష్మీ ర్దిగీశా ఆయుధానిచ ॥

11

ఏవమారాదితా బందీ ప్రయచ్ఛేదీప్సితం నృణాం ।

ఏకవింశ త్యహోరాత్రం త్వయుతం ప్రత్యహం జపేత్ ॥

12

వాగ్మీజం భువనేశానీ రమా బందీచ కేశవః ।

అముష్య బంధతోమోక్షం కురుయుగ్మం జడద్వయం ॥

13

వసుచంద్రార్ణ మంత్రోయం షిప్రం బందీ విమోక్షదః ।

ఐం హ్రీం శ్రీం భవ ఆయుష్యం బంధమోక్షం

కురు కురు స్వాహా స్వాహా ॥ 14

ఇతి మంత్రః :—

తస్మిన్నపూపే సంపూజ్య బందీ మావరణాన్వితాం ।

రాకానికేతనస్థాయ మిత్రాయ ప్రత్యహం సుహృత్ ॥

15

సశుద్ధోవాగ్యతో భూత్వా భక్షయేత్తమపూపకం ।

తస్మిన్ సంభక్షితే బంధో ముచ్యతే బంధనాద్ధృతం ॥

16

ఏవం వై కథితాం బందీ స్మరణాద్బద్ధముక్తిదా.

ఇతి శాంతిరత్నే బంధమోక్షః ॥ *

వీటిని గ్రంథాంతోత్తర పీఠికలో చూచుకొనుడు.

అథాత శృణురాజేంద్ర శక్రకోఠానం మహాత్మవం ।

యం కృత్వా నృపతిర్యాతి నకదాచి త్సరాభవం ॥ తథా ॥

1

అర్జునశ్చాశ్వకర్ణశ్చ ప్రియకోధప ఏవద ।

ఉదుంబరశ్చ పంచై తే కేతవర్థే సత్వచస్మతాః ॥

2

అన్యేచ దేవదార్వా దిశాలాద్యా స్తరవ స్తథా ।

నచవృక్షం రుజేద్రాతౌ పృష్ఠ్యామంత్ర మిదంపఠేత్ ॥ రుజేద్దేదయేత్ ॥ 3

* ఈ బంధమోక్ష శాంతి సద్యః ఫలదంబు ఇందులో చెప్పబడునట్లు ఏదైన వాక విధానమున శాంతి చేయించిన తప్పక బంధమోక్షము కాగలదు. సామాన్యముగానే శాంతినైనను విప్రుడు శక్తుడైన తానే చేయవచ్చును. తా నశక్తుడైనను బ్రాహ్మణేతరులగు నితర వర్ణములవారైనను పురోహిత బ్రాహ్మణమూలముగా చేయించదగును. ఇందులో చెప్పబడిన స్తుతులు ప్రసిద్ధములు. వాటిలో విష్ణు సహస్రనామము లోకైకవిదితము.

(1) భారత భీష్మపర్వాంతర్గత దుర్గాస్తోత్రము (2) హరివంశగతంబగు ననిరుద్ధకృతమాయా స్తోత్రము (3) బలికృత వామన స్తోత్రము.

అత్రా యం క్రమః :—

యానివృక్షేషు భూతాని తేభ్యః స్వస్తి నమో నమః ॥

4

ఉపహారం గృహీత్వేమం క్రియతే వాసవధ్వజః ।

వనస్పతే ప్రార్థయేత్వాం స్వస్తి నోస్తు నగోత్తమ ॥

5

ధ్వజార్థం దేవదేవస్య చిత్వా చతురంగుళం ।

తతోనీత్వా పురద్వారం కేతునిర్మాయ తత్రవై ।

శుక్లాష్ట్రమ్యాం భాద్రపదే కేతువేదిం ప్రవేశయేత్ ॥

6

ద్వాత్రింశ హస్తమానంతు అధయః కేతురుచ్యతే ॥

7

ద్వాత్రింశంతు తతో జ్యాయాశ్చ తుప్తీశ్చ తతోవరః ।

కుమార్యః పంచకర్తవ్యాః శక్రస్య నృపసత్తమ ॥

8

శాలిమప్యస్తుతాః సర్వాః అపరాచకమాత్మకాః ।

కేతో పాదప్రమాణేన కార్యాః శక్రకుమారికాః ॥

9

మాతృకార్థ ప్రమాణంతు యత్ర హస్తద్వయం తథా ।

ఏవంకృత్వా కుమారీశ్చ మాతృకాంతేతు ఏవచ ॥

10

ఏకదశ్యాంసితేపక్షే యాష్టినామధివాసనం ।

అధివాస్య ప్రతిమాం కుర్యాత్కాంచపిందారపీం తథా ।

12

అన్యైతేజన భూతావా సర్వాబాలేచ మృణ్మయీ ॥

తాం మందలస్య మధ్యేతు పూజయిత్వా విశేషతః ।

తతః శుభే ముహూర్తేతు కేతుముత్థాపయే నృపః ॥

13

వజ్రహస్త సురారిఘ్న బహునేత్ర పురంధర ।

క్షేమార్థం సర్వలోకానాం పూజేయం ప్రతిగృహ్యతాం ॥

14

ఏహ్యేహి సర్వామరసిద్ధసంఘైః భిష్టతో వజ్రధరామరేశ ।

సముత్థిత స్త్వం శ్రవణాంఘ్రిపాదే గృహీణ పూజాం భగవన్నమస్తే ॥

15

ఇంద్ర మంత్రేణ తంత్రేణ నానా నైవేద్య చందనైః ।

మఘేషు దశదిక్పాలాన్ గృహీన్ స్థాప్య ప్రపూజయేత్ ॥

16

సాధ్యాదీన్ సకలాన్ దేవాన్ మాతృ సర్వాశ్చ పూజయేత్ ।

తతః శుభే ముహూర్తేచ జనివర్ధక సంయుతః ॥

17

- కేతుస్థావన భూమిచ యజ్ఞవేద్యాశ్చ పశ్చిమే ।
శిష్టే పురోహితై స్సార్థంగచ్ఛేద్రాజా నుమంగళైః ॥ 18
- కుమారీ భిశ్చ సంయుక్తో దిక్పాలానాంచ పల్లవైః ।
యథా వర్ణో యథాదేశో యోజితై ర్వర్ణ వేష్టితం ॥ 19
- చిత్ర మాల్యాంబరశ్చాపి చారుదిశ్చాపితో రణైః ।
ఉత్పాత యెన్నహా కేతుం రాజా మాత్యైశ్చనైః శనైః ॥ 20
- శామ్ర ప్రతిమయాయుక్తే కేతౌ శక్రం విచింతయేత్ ।
పూజయే త్సూర్య వత్తత్ర శచీం మాతలి మేవచ ॥ 21
- జయంతం తనయం తస్య చేంద్ర మైరావతం తథా ।
గృహాంశ్చాప్యథ దిక్పాలాన్ సర్వాశ్చ గణదేవతాః ॥ 22
- పూజితానాంచ దేవానాం హోమంచాపి సమాచరేత్ ।
హోమాంతేతు బలిం దద్యా ద్వాసవాయ మహాత్మనే ॥ 23
- తిలంఘృతం చాక్షతంచ పుష్పం దూర్వాస్త తై వచ ।
ఏతై రేతాన్ స్వస్వమంత్రై ర్జుహాయుస్తాన్న రోత్తమః ॥ 24
- తతో హోమావ సానేతు బ్రాహ్మణానపి పూజయేత్ ।
ఏవం ప్రపూజయేన్నిత్యం సప్తరాత్రం దినే దినే ॥ 25
- త్రాతారమితి మంత్రోయంవా సవస్య ప్రియంసదా ।
ఏవం కృత్వాతు ఐవేన శక్రకోతాపన మాదితః ॥ 26
- శ్రవణర్ష యుతాయాంతు ద్వాదశ్యాం పార్థివ స్వయం ।
అంత్య పాదే భరణ్యాంతునిశి శక్రం వివర్జయేత్ ॥ 27
- సప్తేషు సర్వలోకేషు యథారాజా నపశ్యతి ।
సార్థం నురానుర గణైః పురందర శతక్రతో ॥ 28
- ఉపహారం గృహీత్వేమం మాహేంద్ర ధ్వజగోత్తమ ।
ఉత్పాతే సప్తరాత్రాణి తదోప స్లవ దర్శనేః ॥ 29
- వ్యతీత్య శవిభామాద అన్యర్షేపి వివర్జితే ।
యథా రక్షో నృపః కేతుం నృపతే శకున్విస్తథా ॥ 30

- శనైఃపాతు మహోత్పత్తై స్తథోత్పాదస చూడతః ।
విస్ఫుజ్య సర్వకేతుంచ సాలం కారం తథానిశి ॥ 31
- క్షిపేపనేన మంత్రేణ అగాధే సలిలే నృపః ।
తన్మతేతో మహాభాగ యావత్సం పత్సరం జలే ॥ 32
- భగవన్ సర్వలోకానా మంతరాయం వినాశయ ।
ఉత్థాపయే తన్మవరైః సర్వలోకస్య పై పునః ॥ 33
- ఏవం యఃకురుతే పూజాం నానవస్య మహాత్మనః ।
నతస్య రాజ్యే దుర్భిక్షం నేతయో ధర్మవర్తితాః ॥ 34
- ఇతి కాలికాపురాణే శత్రుధ్వంశోచ్ఛ్రియః.

అథ ఆయుష్య హోమః

ఆయుష్కామియైనవారు తన జన్మ సక్షతమందును జన్మతార
యందును జన్మతిథియందును క్రూర కాలంబులలోను ఈ యాయుష్య
హోమమును చేయుచు వచ్చినవారికి ఆయుర్వృద్ధిగల్గి వర్ధిల్లెదరు. తుదకు
సంవత్సరముద కొకతూరియైనను తన పుట్టిన దినమునాడు చేయుట మిక్కిలి
మంచిది.

మదనరత్నై శౌనకః :-

- ఆయుష్య హోమం వక్ష్యామి శౌనకోహం ద్విజస్మనాం ।
కుర్యాత్తు జన్మ నసక్షతే విషువే సంక్రమే తథా ॥ 1
- పౌర్ణమాస్యా ముమాయాం వాగ్రహే చంద్ర సూర్యయోః ।
అరింకృత్వా స్వస్తివాచ్య మన్నం దద్యాద్ద్విజాతయే ॥ 2
- అథాజ్య భాగపర్యంతం అవదానస్య సంపదా ।
అనోభద్రాః క్రతవ ఇత్యు చాందశ తేనకు ॥ 3
- ఇమం స్తోమ మర్హత ఇత్యుచా షోడశ తేనచ ।
జాతవేదసేత్యప్యచాహ నేత్సిష్ట కృతం తతః ॥ 4
- హోమశేషం సమాప్యాథ బ్రాహ్మణాన్ భోజయేత్తతః ।
స్వస్తివాచ్య ద్విజానన్నైర్దేనుం దద్యాచ్ఛ దక్షిణాం ॥ 5
- ఇత్యాయుష్య హోమః

అ యు స్సూర్త ౦

యోబ్రహ్మ బ్రహ్మణ ఉబ్బహార ప్రాతైశ్చిరః శృత్తివాసాః పినాశీ ।
ఈకానోదేవస్సన ఆయుర్ద్విధాతు తస్మై ఆహోమిహ విషామృతేన స్వాహా-
ఈకానాయేదం ॥ 1 ॥

వివ్రాజమాన స్సరిరస్యమధ్యా ద్రోచమానో పుర్మరుదిర్వ అగాత్ ।
సమృత్య కాపాకాదప నుద్యమోరా దిహాయుషేణో మృతమత్తుదేవః -
పుర్మరుచయ ఇదం ॥ 2 ॥

బృహజ్జ్యోతి ర్బ్రహ్మసత్త్విషు గర్భం యమాదధాత్పురు రూపం
జయంతం । నువర్తరంథ గ్రహమర్కమర్చిత మాయుషే పర్థయామో
మృతేన - బ్రహ్మజ్జ్యోతిష ఇదం ॥ 3 ॥

శ్రీయం లక్ష్మీ మౌపలామంబికాంగం పక్షిం జయామింద్రవెనేత్యు
దాహుః । తాం విద్యాం బ్రహ్మయోవిం సరూపామిహాయుషే తర్పయామో
మృతేన - బ్రహ్మయోనయ ఇదం ॥ 4 ॥

దాక్షయణ్య స్సర్వయోన్య స్సయోన్య స్సహస్రశో విశ్వరూపా
విరూపాః । ససూనవ స్సపతయ స్సయూధ్య ఆయుషేణో మృతమిదం
జుషంతాం - దాక్షయణీభ్య ఇదం ॥ 5 ॥

దివ్యాగణా బహురూపాః పురాణా ఆయుచ్చిదోన ప్రబుధ్భంతు
వీరాః । తేభ్యోజుహోమి బహుధా మృతేన మానః ప్రణాంరీరిషో మోత
వీరాన్ - దాక్షయణీభ్య ఇదం ॥ 6 ॥

ఏకః పురస్తాద్య ఇదం బహువయతో బహువ భుజనస్య గోపాః ।
యమప్యేతి భువనం సాంపరాయే సనోహ విర్భుత మిహాయుషేత్తుదేవః -
ఈకానాయ బ్రహ్మణ ఇదం ॥ 7 ॥

వమా న్రుద్రానాదిత్యా న్మరుతోథ సాత్యాన్న భూన్యజన్ గంధర్వాంశ్చ
పిత్రాంశ్చ విశ్వాన్ । భృగున్ సర్పాంశ్చాగ్నిరసోథ సర్వాన్ మృతం
హుత్వా స్వాయుష్యం మహాయామకళ్యత్ - వస్వాదిభ్య ఇదం ॥ 8 ॥

విష్ణో త్వన్నో అస్తమశ్శర్మ యచ్చనహస్త్య । ప్రతేధారా మధుశ్శుత
ఉత్సంధుహరతే అక్షితం - విష్ణవ ఇదం ॥ 9 ॥

ఇ త్యే కా హా తి రం తే ॥

ఆ యు ష్య హో మ ప్ర యో గ :

మాసి మాసి ప్రత్యబ్ధింవా జన్మర్థే కుహూ శనివార సంక్రమణ
చంద్రసూర్య గ్రహణాదిషు జన్మనక్షత్ర యోగే జ్వరాది మహావ్యాధి పీడా
యాంవా అపమృత్యు పరిహారార్థం ఆయుష్య హోమం కుర్యాత్ || 1 ||

విష్ణేశ్వరపూజా పురస్సరం మమాముకదోష నివృత్త్యర్థ మాయుష్య
హోమం కరిష్య ఇతి సంకల్పః || ఆచార్య పక్షే మమాముక పీడా పరి
హారార్థ ఆయుష్య హోమాఖ్యం కర్మ కర్తుం ఆచార్యంత్యాం వృణీ మహా
ఇతిత్యాచార్యం వృత్వా । ఆచార్యః అముక నక్షత్రే రాశౌ జాతస్యాముత
శర్మణః అముకదోష నివృత్త్యర్థం మాయుష్య హోమాఖ్యం కర్మ కరిష్య
ఇతి సంకల్ప్య దేవ యజనోల్లేఖ నాద్యగ్నిం వ్రతిష్ఠాప్య వ్రణీతా వ్రణయ
నాంతం కృత్వాగ్నేరీశాన్యభాగే తండులై శ్చతురశ్రం స్థండిలం కృత్వాష్టదశ
పద్మం నిలిఖ్య తదుపరి కస్తూరీ కుంకుమాది వాసిత పుణ్య తీర్థపూరితం
పంచత్వ క్పంచ పల్లవాది శోభితం నారికేళ వస్త్రయుగ్మ సహితం కుంభం
నిధాయ తస్మిన్ కర్షమాత్రసువర్ణ నిర్మితాం మృత్యుంజయ దేవతా వ్రతిమాం
పంచగవ్యాదినా సంకుద్ధాం నిధాయ త్రింబకమితి మంత్రేణ మృత్యుంజయ
దేవతా మావాహ్య సర్వోపచారై స్సంపూజ్య ప్రాణ చరుమాయుష్మ
చ్ఛరుంచ ప్రత్యేకం నిర్వాపణ ధర్మేణ శ్రవయిత్వాభిషూర్య ప్రాచీన ముదీ
చీనంవోద్వాప్య వ్రతిష్ఠిత మభిషాబ్రహ్మజ్య సంస్కారాద్యగ్ని ముఖాంతం
కృత్వా ఆయుష్మచ్ఛరోరవదాన ధర్మేణావదా యాయుష్టే విశ్వతో దధదితి
పురోసువాక్యా మనూచ్యాయుర్దా అగ్నిఇతి యాజ్ఞయా హుత్వా స్విష్టకృత
మవదాయాంతః పరిధి సాదయిత్వాష్టౌ షట్పతురోవా బ్రాహ్మణాన్వృత్వా
తై ర్యో బ్రహ్మేత్యాద్యష్ట భిర్ఘృత సూక్తేర్యా వదన్తోత్తర సహస్ర మాజ్ఞా
హూతీ రుపజుహోత్యంతిమే పర్యాయే విష్టోత్వన్నో అంతమ ఇతిచహుత్వా
వ్రతిస్వాహకారంహుత శేషమాజ్యం ప్రాణచరౌ సంపాతం వినయేద ముక
స్యాప మృత్యుర్నశ్యత్వా యుర్వర్ధితా మితివ్యస్తాభి స్సమస్తా భిర్యోహృతిభిః
పృత్తి మంత్రం జహూయాదథస్విష్టకృతం హవ్యవాహమితి హుత్వా జయాది

తంత్రశేషం సమాప్య కుంభే పునః పూజాంకృత్వా దేవముద్వాస్య వారుణై
రల్లింగైర్మార్జయిత్వా హుతశేషాన్నేన నగ్నైః పురస్తాద్భహిః పరిస్తరా
ద్ధూర్వా నృక్షతోదకంనిసీయ సమో అస్తు నీలగ్రీవాయేతి రుద్రాయ ఐలిం
దత్వా తదుపరి పూర్వ వదక్షతోదకం నిసీయ సంపాతిత ప్రాణ చరోర
వదాయా యురసీతి సకుటుంబః ప్రాశ్నా చమ్యయత ఇన్ద్ర స్వస్తిదేతి
ద్వాభ్యాం జతరమభి మృశ్యాచార్యాయ కలశ వస్తు ప్రతిమాది దత్వా
దక్షిణామృత్విగ్మ్యోదత్వా దోష తారతమ్యానుసార మపమృత్యు నివారణార్థం
తిల కూష్మాణ్డాయః పిణ కృష్ణ కంబళాది దానం క త్వా భూరిదానంకృత్వా
బ్రాహ్మణాన్ బోజయేదిత్యాహ భగవాన్ బోధాయనః - కేచిదాయుష్ష
చ్ఛరోః ప్రదానాహుతిం హుత్వా యోబ్రహ్మేత్యాద్యుపహోమం తదన్న
సమిదాజ్ఞైః కుర్వన్తి శేషం సమానం ॥

ఇతి ఆయుష్య హోమ ప్రయోగః.

అథ అపమృత్యు నివారక శాంతివిధానం

ఈ మృత్యుంజయ విధానంబు అపమృత్యు ప్రాప్తమైనప్పుడును,
రోగోపోద్రవములచే బహుకాలము పీడింపబడునప్పుడును అత్యావశ్యక
ముగా చేయుట శ్రేయస్సాధకంబు.

అథాప మృత్యునివారణం - మదనరత్నే బోధాయనః :—

అథ మృత్యుంజయకల్పః వ్యాఖ్యాస్యామో జన్మనక్షత్రే పుణ్యనక్షత్రే
త్రిజన్మ నివార బ్రాహ్మనన్నేన పరితుష్య పుణ్యాహం స్వస్తియిద్ధిరితివాచ
యిత్వా దేవయజనోల్లేఖనా ద్యగ్నిముఖంతం కృత్వా సావిత్రాయవాన్
సక్వాన్ జుహోతి ప్రాదేశమాత్రాస్తి స్రోదూర్వా సమిద్ధోష్ట సహస్ర మష్ట
శతంవా దరి మదు మృత వయాంసిసంమేళ్యా భ్యజ్ఞా దధతి ॥ 1 ॥

అపై తు పరంమృత్యో మానోమహంతం మానస్తోకే త్రియంబకం ॥ 2 ॥
ఏతే సహస్ర మిత్యథాజ్ఞాహంతీరు జుహోతి । మృత్యుర్నిశ్య త్వాయుర్వర్ధ

తాంబూ స్వాహా ॥ 2 ॥ మృత్యుర్నశ్య త్వాయుర్వర్ధతాం భువ స్వాహా ।
మృత్యుర్వశ్య త్వాయుర్వర్ధతాంస్వం స్వాహా । మృత్యుర్నశ్య త్వాయు
వర్ధతాం బూర్భువస్సు స్వాహా ॥ ఇతి స్విష్టకృత్ప్రీథృతి సిద్ధమాదేను
వరప్రదానా దధాగ్నేణాగ్నిం దూర్వాస్తంభే హుతశేషం బలిం దధాతి తచ్చం
యోరావృణీ మహ ఇత్యథ దక్షిణాం దధాతి దేనుం వృషభమనద్వాహం
హయం హిరణ్యం కాంస్యం వా సోవేత్యాహ భోదాయనః ॥

అథ క్రమః :—

కర్తాష్టా చతురోవా విప్రాన్ సంపూజ్య పుణ్యాహం వాచయిత్వా
సంకల్పాగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య నిర్వాహణాదినా సావిత్రిత్యచరుం శ్రవయిత్వాజ్య
భాగాంతేచరు మవదాయ సావిత్రి మనూచ్య తదైవహుత్వాతి స్వస్తిస్త్రో
దూర్వా గవ్యం దధ్యాద్యక్తా అపైతుమృత్యురితి షడ్భిః షడ్గుహీతావి
హుత్వా మృత్యుర్నశ్యతి చత్వారూపహోమాన్ కృత్వా యదన్యేతి స్విష్ట
కృతం ధూత్వా బ్రహ్మ విసర్జనాంతేగ్నే రగ్రేణదూర్వా స్తంభేక్షతో
దకం వినీయ హుతశేషేణ తచ్చంయోరితి బలిం దత్వాక్షతోదకం వినీ
యాగ్నిం సంపూజ్య సూర్యం నమస్కృత్య విప్రాన్ భోజయేత్ ॥

ఏవం స్వకర్తృత్వే :—

అచార్యవక్షే గ్రహయజ్ఞం దినత్రయం రోగిణాం కార్యః ।

ప్రబలరోగో యావద్రోగ నివృత్తిస్తావత్ ప్రత్యహం కార్యః ॥

అథ మహా మృత్యుంజయదుర్వా గుడూచీ హోమః

అథ మహా మృత్యుంజయ హోమం వ్యాఖ్యాన్యామః :—

కుర్యాద్రోగేభివారే దీర్ఘరోగే గ్రహపీడాయాం మృత్యుం ప్రాప్తో
మహావ్యరో మహాపది చంద్ర సూర్య గ్రహణదోషే జన్మనక్షత్రే విష
నాథ్యాం కుహూయోగే వాన్యేషు మహామయేషు పరిహారార్థం మాసి మాసి
జన్మనక్షత్రే ప్రోక్తై ప్రోక్తై కారే వత్సరేవా అచార్యేణవా స్వయంవా ఆయు

స్కామః కుర్యాత్ ॥ స్నాత్వా పుణ్యాహం వాచయిత్వా ప్రాణానాయమ్య
 ముకశర్మణ ఆయుష్కామో మహా మృత్యుంజయ హోమం కరిష్య
 ఇతి సంకల్పాగ్నే రుపసమానాధి పాత్ర ప్రయోగకారే దూర్వాత్రికస్య
 షట్త్రింశ దధికం శతపత్ర మాసాదయేత్ ॥ గుడూచీ ఖండాని చతురంగుల
 ప్రమాణాని బ్రాహ్మణం దక్షిణతో దర్భేషు నిషాద్య వ్రీహి తండులా
 నిర్విపామీతి తూష్ణమవహతాన్ కృత్వా ప్రక్షాళ్యాజ్యం సంస్కృత్య చరుణా
 సహ పర్యగ్నికరణం కృత్వా స్రువస్రుచమార్జనం కృత్వా పక్వాజ్ఞుహోతి ॥
 దర్వా ముపస్తీర్య మధ్యా ద్విరవదాయత్రిః పంచావత్తి నోభి ఘోర్యః ॥
 అపైతు మృత్యుం శచీపతిరితంతం పురోనువాక్యా మనూష్య పరంమృత్యో
 అనుపరేహీవీరా నిత్యంతయాజ్యయా జుహోతి - మృత్యువదమితిత్యాగః ॥
 పూర్వవదుపస్తీర్యావదాయ హరిగ్ం హరంతం విక్రమన్వేతి పురోనువాక్యా
 మనూష్య మాచిదోమృ - విథేమేతి యాజ్యయా జుహోతి స్వాహాకారేణో
 భయోర్హోమః పూర్వవదుద్దేశః । ఆజ్యేన మహావ్యాహృతిభిశ్చ జుహోతి ॥
 భూరగ్నయేచ పృథివ్యైచ మహాతేచ స్వాహాత్యాదైః పంచభిః పంచా
 హుతీన్ హుత్వా ॥ అథ దూర్వాత్రికం గుడూచీ ఖండాని పయసా
 జుహోతి ॥ షట్త్రింశ దధికశతత్రయం ప్రత్యేకం అపైతు మృత్యురమృ
 తన్న ఆగాన్ । పరంమృత్యో అనుపరేహీ ప.థాం వీరాన్ స్వాహా ॥
 వాతం ప్రాణం జరామశీ మహి స్వాహా । అముత్రభూయాదథయద్యు -
 శచీభి స్వాహా ॥ శరై రగ్ని-మహ్యాగ్ స్వాహా ॥ హరిగ్ం హరంత విక్ర
 మస్య స్వాహా । దేవేభ్య ఇదం ॥ మాచిదో మృత్యోమావధీః విధేమ
 స్వాహా ॥ రుద్రాయేదం ॥ ప్రజాపతేనత్వ - రయీణాం స్వాహా । యత
 ఇంద్రథయామహే - జహి స్వాహా । స్వస్తిదా - అథయంకరః స్వాహా ॥
 త్రీయంబకం - మామరీతాత్ స్వాహా ॥ అపమృత్యు - సహస్రిణగ్ం
 స్వాహా । అముకస్య మృత్యుర్నశ్యత్వాయుర్వర్ధతాం భూ స్వాహా । అము -
 భువః స్వాహా । అము - సువస్వాహా । అము - భూర్భువస్సువ
 స్వాహా । ఆజ్యే తై రేకవింశతి మంత్రై పోదశపర్యాయం జుహూయాత్ ॥

షట్టింశ దధికశతత్రయాహుతిర్భవతి ॥ అథాజ్యేనాష్టపర్యాయం ఏకవింశతి
మంత్రై ప్రతిమంత్రం జుహూయాత్ ॥ అష్టాధికషష్టి శతాహుతిర్భవతి ॥ పున
రనేన గుడాచ్యా షోడశపర్యాయ మేకవింశతి మంత్రై ర్జుహోతి ॥ షట్టింశ
దధికశత త్రయాహుతిర్భవతి ॥ పునరనేనచాష్టపర్యాయేణ ఏకవింశతి
మంత్రైః ప్రత్యుచం గుడాచ్యా జుహూయాత్ ॥ అష్టాధిక షష్టి శతాహుతి
ర్భవతి ॥ ఏవం కృతే క్రమేణాష్టాధిక సహస్ర సంఖ్యా భవతి ॥ పునరా
జ్యేన మృత్యువే స్వాహేత్యష్టవారం జుహూయాత్ ॥ పునర్మహావ్యాహృతి
భిర్బుత్వా తతః స్విష్టకృత మవదాయ హవ్యవాహ మభిమాతిషాహం -
హువేమోం స్విష్టమగ్నే ఆయుస్స్వాహేతి స్విష్టకృద్దోమం జుహోతి ॥ తతో
జయాదీన్ హుత్వా అనంతరం పరిధ్యంజనం కృత్వా జపాదిపరిషేచనాంతం
కృత్వాగ్నేతాగ్నిందార్యా స్తంబేషు హుతశేషం నిదధాతి ॥ సర్వోవైరుద్ర
స్తస్మై రుద్రాయ నమో అస్తు ॥ విశ్వం భూతం - అస్తు ఇతిద్వాభ్యాం
నివేదయేత్ ॥ ఆయర్దా అగ్నే రక్షతామిమం స్వాహా ॥ ఇత్యగ్నో సమిధమా
దధాతి ॥ జాతవేదాయ దివావృతస్య ఇత్యుపస్థాయ హుతశేషం హవిర్హవి
రాజ్యశేషం చాగ్నిరాయుష్మానితి పంచదిర్నివేదయేత్ ॥ అగ్నిరాయుష్మానితి
పంచభిః పునరేకవింశతి ఋగ్విశ్వతువాన్ రమభిమంత్రాయురసి విశ్వాయు
రసి - గేషమితి సర్వచరుశేషం ప్రాశ్యాచమ్య జతరమభిమృశతి ॥ యత
ఇంద్రస్వస్తిదా ఇత్యేతాభ్యాం గురవే వరందత్వా అజ్యే రూపగ్ రూపమితి
అవేక్ష్యజ్యం దత్వా ॥ ఋత్విగ్భ్యో బ్రాహ్మణేభ్యశ్చ దక్షిణాం దత్వా
బ్రాహ్మణానోజయేత్ ॥ అహుపై ర్భృతపాయనైః ఏవం కృత్వా ఆయుషాన్
భవతి ఆయుత హోమాద్దిర్భాయు ర్భవతి ॥ లక్షహోమా త్సహస్రాయు
ర్భవతి ॥ ఇతి బోధాయనోక్త మృత్యుంజయ శాంతిః ॥ అస్మిన్నన్వాహి
తేగ్నో జాతవేద సమిత్యాది చక్షుషి అజ్యేనేత్యంతే అత్రప్రధానం మృత్యుం
ద్వివారం చ రుద్రవ్యేణ అగ్నిం పృథివీమహతః ॥ వాయంతరిక్ష మహతః ॥
అదిత్యద్యుమహతః ॥ చంద్రమాద్యుర్నక్షత్రా ద్యుమహతః దేవాః సితృ
భూరాదయః ॥ అజ్యేన పునరత్ర ప్రధానం ॥ వై వస్వతం శచీపతిం ॥ అశ్వినౌ

అగ్నిం హరిం మృత్యుం రుద్రం ద్వివారం ప్రజాపతిం । ఇంద్రమమవంతం ।
 ఇంద్ర మభయంకరం త్రింబకం అగ్నిం మృత్యుం ॥ జాతవేద సమగ్నిం
 జాతవేదస పావక వై శ్వానర వై దుత్యం అగ్నిం వాయుం సూర్యం ప్రజా
 పతిం ప్రత్యుచం షోడశ పర్యాయైః దూర్వాత్రిక యుక్త గుడూచీఖండైః ।
 పనస్తా ఏవం ప్రత్యుచ మష్ట పర్యాయ మాజ్యేన పునస్తాం పునస్తా ఏవ
 ప్రత్యుచం షోడశ పర్యాయం గుడూచీ ఖండైః పునస్తా ఏవేత్యుచ మష్ట
 పర్యాయ మాజ్యేన పునరత్ర ప్రదానం అగ్నిం పృథివీ మహతః । వాయు
 వ్యంతరిక్షే మహతః । ఆదిత్య ద్యుమహతః । చంద్రమా నక్షత్రాద్యు
 మహతః దేవాః పితృ భూరాదయః ఆజ్యేన శేషేణ స్విష్టకృత మిధ్యసన్న
 హనేనచ రుద్రం జయాదీంశ్చ ॥

ఇత్యాయుష్య హోమే గుడూచీ శాంతిః.

ముగ్ధిదానే :—

వ్యాధినాయోభి భూతస్యాద్ధోరేణ ప్రాణహారిణా । చతుర్దశీ ముఖో
 వ్యైకాం కృష్ణస్య జుహూయాచ్ఛరుం ॥ అతే సూక్తేన రౌద్రేణ ప్రత్యు
 చంవాగ్యతః కుచిః । పూర్వమాజ్యాహుతీ ర్హుత్వా తథోప స్థాప్య శంకరం ।
 హవిశ్శేషేణ వర్తేతన ఏకాంత మతంద్రితః । పూర్ణే మానే జయేన్మృత్యుం
 రోగేభ్యశ్చ ప్రముచ్యతే ॥ తత్త్వేన - ఉపత్తిష్ఠేత రాజానం యమం సూక్తేన
 వై ద్విజః । స్థాలీ పాకంచ కుర్వీత పక్షయోర్య మదై వతం । అష్టమ్యాంచ
 చతుర్దశ్యాం యజేతహ విషావయం । పరేయువాం సంప్రసమితి సూక్త
 మంత్రం ప్రయోజయేత్ ॥

అథ సులభోపాయే నాయుష్యాభి వృద్ధిః

పురాయుషితయం తస్య నజానామి ప్రతి క్రియాం । తథాపి శాస్త్ర
 మారోచ్య వచ్చికాంతిం సుఖావహం । ధర్మరాజ ప్రయస్తోత్ర మస్తాస్తే
 జుహూయాద్ధవిః । వై శాఖ్యాం పౌర్ణిమాయాంతు కర్మ నిత్యం ప్రయోజ
 యేత్ ॥ 1 ॥ తత్త్వేన - మృత్యుమేవ ప్రపద్యేత పరంమృత్యో జపద్విజః ।

న క్తతోజీ మితాహారస్సం శ్రయస్సం స్తరంసదా ॥ 2 ॥ నై తం పురాయణో
మృత్యుర్నియతేన సుత ప్రజం । ఫలాహారో జయేన్మృత్యుం త్రిభిర్వశ్యో
మితాశనః ॥ యద్వా తత్తైవ ॥ క్షిణాయురితి మన్యేత కంచిద్యస్సుహృదం
ప్రియం । య త్తేయ మితి సుస్నాతః తస్యమూర్ధ్నాన సూలభేత్ ॥ సహస్ర
కృత్వః పంచాహం జపేదాయుర్లభేతసః ॥ ఘృతేన సిందు ద్వీపస్య సూక్తే
నై నంచ రేపయేత్ । సంవిశేచ్ఛ యనేనిత్యమే తన్మంత్రం జపేతరై ॥
జీవామితి ప్రయుంజీత నిత్యమేతాం గృహేవసన్ । ప్రోతాంభస్య త్యజ్య
గాత్రాణి సుఖీ భవతి విజ్వరః ॥ అన్యేచ లక్షపార్థివః పూజాదయో మత్కృతే
పూర్వ కమలాకరే జ్ఞేయాః ॥ తథా ॥ రుద్రేణ తిల తైలేన రుద్రాభిషేకో
వ్యవ మృత్యు పరిహారః । రుద్ర విధానంచ వక్ష్యమః ॥

ఇతి అపమృత్యు నివారణం.

అ నా వృ ష్టి ప రి హా ర ః

అథానవృష్టి శాంతిః ॥ ఋగ్వీధానే :—

అథావహేతి సూక్తంతు వృష్టికామః ప్రయోజయేత్ । నిరాహారః
క్లిన్నవాసా ఆచిరేణ ప్రవర్షతి ॥ హుత్వాయుతం వై తసీసాం క్షీరాక్తానాం
హుతాశనే ॥ మహద్వర్ష మవాప్నోతి సూక్తేనాబ్ధితేనహి ॥ తత్తైవ - నాని
దమ్నం విగాహ్యాంభః ప్రాజ్ఞాభిః ప్రయతక్కుచిః । సూక్తాభ్యాం త్రివృదే
తాభ్యా ముపతిష్ఠే ద్దివాకరం । త్రిప్రోవాచః పర్జన్య ఏహిత్యాదయ ఇత్యర్థః ॥
అనశ్నతాతు జప్తవ్యం వృష్టికామేన యత్నతః । పంచరాత్రే వ్యతీతేతు
మహద్వర్ష మవాప్నుయాత్ ॥ తద్వా తత్తైవ ॥ వృష్టికామో యథాహారః
ప్రపద్యేత బృహస్పతిం । పాయనేనోప హరేణ హోమేనచ నమన్వితః ॥
బృహస్పతే అతీత్యేత ద్వౌష్టికామః ప్రయోజయేత్ । పర్జన్యంచ నమ
స్కృత్య విష్ణిం విందతి శోభనాం ॥

ఇత్యనావృష్టిః । వై భాయనః :—

అదాతః పర్జన్య వృష్టిం వ్యాఖ్యాస్యామో బ్రాహ్మణాన్ వేదపారగాన్
 పూర్వ మత్యర్చ్య వరుణ ప్రతిమాం పూజయిత్వోదతే స్థిత్యా వరుణంధ్యాత్వా
 తత్సవితురితి పంచోర్ధ్వార్చతోఽ నవానం వేదాదీన్ జపతీ మంమే వరుణేతి
 పంచర్చ ముదుత్తమ మితిషడృచం యదంతి యచ్ఛేతి ఉదాయపామహగ్ం
 ఇంద్రోయ ఓజసావాచ మింద్రియేణయో వై నస్తదశ మైత్రా వరుణీ మసౌ
 సారీం పరుణం ప్రణాపతిం వరుణాయ వాయవేతా ద్వేహిరణ్య వర్ణాః ॥
 పవమానో వృషాసో ఆగ్ంకుః సిందేయో సౌయోపాసూది సర్వానువాకాన్
 నువర్ణం సహస్రశీర్షాద్భ్యశ్చ ఆదిత్యోవై పృథివీ నమిత్యనువాకాన్ పతిత్వా
 జలాద్భుహిర్గత్వా ప్రత్యుజ్జతో భూత్వా నీవోన్నామిత్యనువాకే మేకాదశ
 వారం జపిత్వా । పునర్మారుత మసీతి చతురోనువాకాన్ జపిత్వా ఏహిపర్జన్య ।
 ఏహివరుణ - ఏహ్యపాంపతే - పురోవాతం జనయ జనయ - పశ్చాద్వాతం
 శమయ శమయ - సద్య స్సవృష్టిం దేహిపర్జన్యో మిత్యుచ్చై శ్రుం వారం
 జపేత్ । విభణ్ణకసుత శ్రీమాన్ - ఋష్య శృంగాయ - యస్మకేకేషు -
 మైత్రావరుణేం ద్విరూపా మాలిభేత - మారుత మసీతి చతురోనువాకాన్ -
 పర్జన్యాయ ప్రగాయేతేతి - వర్షప్రదం - అపోహిష్ఠేతి - హిరణ్య శృంగ
 మితి జపిత్వా కుక్ల వస్త్రాణి దారయంతః పర్జన్య హోమం కరిష్యే ఇతి
 సంకల్ప్య విధి వదగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్యగ్ని ముఖాన్తే క్షిరాజ్య వై తన సమి
 చ్చరుతిః ప్రత్యేక మష్టకత మష్టావింశతివాన్ పురోవాతో వర్షవన్నితి జహు
 యాదృషాన్ యపురో వాతాయేత్యుద్దేశ త్యాగః ॥ తతో జయాదీన్ పూర్ణ
 హుతిం హుత్వా కాంతిపాతం కుర్యాదాచార్యాయ వరుణ ప్రతిమామృత్విగ్భో
 దక్షిణామితి సామాన్య పర్జన్య విధిః ॥

ఇతి పర్జన్య కాంతిః.

అథ ఋగ్వేదానే వినియుక్త మంత్రాణాం సామాన్య విధిః

౦ త్రై వ :—

పునశ్చరణ మాదౌతు కర్మణాం సిద్ధికారకం ।

తేకశ్మశ్మలోమ నఖన్వాపయిత్వా పుతశ్శుచిః ॥

1

తిషే దహనిరాత్రౌతు శుచిరా శీతవాగ్మతః ।

సత్యవాదీ పవిత్రాణి జపేచ్చ వ్యాహృతీస్తదా ॥

2

ఓంకారాద్యాం స్తుతీన్జప్త్వా సావిత్రిం చతదిత్యుచం ।

అపోహిష్ఠేతి సూక్తంతు శుద్ధవత్సోమమర్షణే ॥

3

శంవత్యః స్వస్తిమఃత్యశ్చ పావమానస్తదైవచ ।

సర్వత్రై తత్ప్రియోక్తవ్య మాదావంతే చ కర్మణాం ॥

4

అసహస్రాదాశతా ద్వాతద్దంశాం శమథోజపేత్ ।

ఓంకార వ్యాహృతిః స్తిస్రః సావిత్రి మథవాయుతం ।

తర్పయేద్దిప్తిస్తథాచార్య ఋషిం శ్చందాంసిదేవతాన్ ।

ప్రపద్యేతి విరూపాక్ష రాద్ర మంత్రగణం జపేత్ ॥

5

అనార్యైర్నచభాషేత నశూద్రై ర్నాపిగర్హితైః ।

నరస్వలయానార్యా పతితై ర్నాంత్యజై ర్నృభిః ॥

6

మంగళాచార్యయు కస్యా త్త్రిరహ్నోభ్యపయన్నృపః ।

అంతే ద్వాదశరాత్రస్యా త్సాలీపాకం ప్రకల్పయేత్ ॥

7

అగ్నయే చాదసోమాయ తృతీయాచ తయోస్సహ ।

వైశ్వదేవీ చ రాద్రీ చ జుహూయాదుత్తరే తథా ॥

8

అవసానస్య పతయే తథా మమతయేపిచ ।

ధన్వంతరాయ ఇత్యన్య గంధర్వాస్సరసామపి ॥

9

(దశమీ బ్రాహ్మణస్పత్యా పరాతు బ్రహ్మణేస్మృతా ।

సరస్వతీ తదేష్టారోం త్యాసౌపిష్టకృత్తథా ॥)

10

అజ్యాహుతయఏవాదౌ స్థాలీపాకేహుతే పునః ।

హుత్వాగ్నిం తర్పయేద్విస్రాన్ పితృభ్యశ్చ ప్రకల్పయేత్ ॥

11

హుతంశేషం విధానేన కుచిర్బుంజీత వాగ్యతః ।
తథా ప్రాజాపత్యకృత్రం కృత్వా చాంద్రాయణాద్యపి ॥

12

ఏభిర్వృత్తై ర్విపూతాత్మా కుర్యా త్కర్మాణ్యతంద్రితః ।
ఇష్టాన్కామాం స్తతఃసర్వా నవాప్నోతి నసంశయః ॥

13

కణపిండాకతక్రాణా మేకై కం శోభనం భవేత్ ।
ఏవం కుద్ధప్యకర్మాణి మంత్రైర్యక్ష్యంతు తదృదా ।

త్రిరాత్ర మేవోపవసే దాదితః సర్వకర్మణాం ।
త్రీణినక్తానివాకుర్యా త్తతః కర్మసమారభేత్ ॥

14

త తా :—

సర్వత్ర దక్షిణాందద్యా ద్దానంవా సిద్ధికామదం ।
నత్వేవా దక్షిణం కర్మ కించిద స్తీతి శౌనకః ॥

15

శ క్త్యాథపూర్ణపాత్రేణ సంమితాయత బోధవేత్ ।
వృషభై రశ దద్యా ద్యేనవాతుష్యతే గురుః ॥

16

ఇతి ఋగ్వేదానోక్త మంత్రసాధనం.

అథ శ్రీ సూ క్త వి ధి :

ఋ గ్వే దా నే :—

యఇచ్చేద్వరదాం దేవీం శ్రీయం నిత్యంకులై స్థితాం ।
సకుచిః త్రయతోభూత్వా జుహూయాదజ్యమన్వహం ।
శ్రీయః పంచదశర్మంచ శ్రీకామన్సతతం జపేత్ ।
అవాహయే చ్చియంపద్మే పంచభిః కనకేపివా ॥

1

ఉపహరానుపహారచ్చుక్లాన్ భజ్యన్నయోదధి ।
స్థారీపాకం చ శారీనాం పయసా సంప్రకల్పయేత్ ॥

2

చాంద్రాయణ విపాకస్ఫ్వి త్ప్రపద్యే త్ప్రయతః శ్రీయం ।
సర్వాషధీఃసారాః స్ఫ్విత్వాద్ధిః సావనైరపి ॥

3

ఉపైంతుమాం దేవసఖ ఇతి రాజ్ఞోభిషేచనం ।

మనసః కామిత్యేవ పశుకామాభిషేచనం ॥

4

కర్దమేనేతియఃస్నాయాన్ ప్రజాకామః కుచివ్రతః ।

అశ్వపూర్వామితిస్నాయా ద్రాజ్యకామ కుచిర్వృతః ॥

5

రోహితే చర్మణిస్నాయాన్ ద్రాహ్మణస్తు యథావిధిః ।

రాజా చర్మణివై యాత్రమే క్షత్రియస్త్యథ రారవే ॥

6

చస్తచర్మణివై శస్త్ర మహామఃకార్య స్త్వనంతరం ।

చంద్రామితితు పద్మాని జుహుయాత్సర్పిషాద్విజః ॥

7

ఆదిత్యవర్ణ ఇత్యనయా విల్వహోమే విధీయతే ।

విల్వస్థ ఏవవాగ్నిస్యాత్ స్థారీపాకంహునే ద్విజః ॥

8

దశసహస్రీకోహోమః శ్రీకామః ప్రథమోవిధిః ।

హుత్వాతు ప్రయుతం సమ్యగనంతాం విందతే శ్రియం ॥

9

అయుతం శతకృత్వస్తు జప్త్వా శ్రియముపాక్నుతే ।

అనంతా మవ్యవిచ్చిన్నాం కాశ్యతీం విందతే శ్రియం ॥

10

అశక్తజప ఏవై కోదశ సాహస్రీకో పరః ।

జప్త్వాతు ప్రయుతం సమ్యగనంతాం వింద్యతే శ్రియం ॥

11

అయుతం శతకృత్వస్తు జప్త్వా శ్రియముపాక్నుతే ।

అప్పేవ జుహుయాన్నిత్యం పద్మాన్యయుతకోశిని ॥

12

దృష్ట్వా శ్రియంతూపరమే త్కిలాసత్వాద్ద్విజస్తువై ।

విల్వాశీ విల్వనిలయః కుద్ధవిల్వాని సర్పిషౌ ॥

13

ఏకవింశతి రాత్రేణ పరాం సిద్ధిం విన్దది ।

పద్మాన్యథాపి విల్వాని సత్యకామస్సమృచ్ఛతి ॥

14

అత్ర విష్ణుకర్మేషు పుష్కర ఉవాచ :—

హిరణ్యవర్ణం హరిణీం మృచః పంచదశ ద్విజః ।

శ్రీనూక్తం కథితం పుణ్యం ఋగ్వేదే పుష్టివర్ధనం ॥

15

రథే అశ్వేషు వాజేషు చతుస్రశ్చ తథా ఋచః ।
సూక్తమేతద్వజ్రేదే కథితం పుష్టివర్ధనం ॥ 18

శ్రీయంతియం తథా సామ సామవేదే ప్రకీర్తితం ।
శ్రీయందీ దాతుమయిదేహి ప్రోక్తమాధర్వణే తథా ।
శ్రీసూక్తంయో జపేత్ భక్త్యా తస్యాఽలక్ష్మీ ర్విసంకళతి ।
జహాయాద్యశ్చ ధర్మజ్ఞో హవిష్యేణ విశేషతః ॥ 18

శ్రీసూక్తేనతు పద్మానాం పుత్రాక్తానాం భృగూత్తమ ।
అయుతం హోమయేద్యస్తు వహ్న్నా భక్తియుతో నరః ॥ 19

పద్మహస్తద్వయాలక్ష్మీ ర్భజంత ముపతిష్ఠతి ।
దశాయుతంతు పద్మానాం జహాయాద్యస్తథాజరే ॥ 20

నాపై తిత్తుక్కులల్లక్ష్మీ ర్విష్ణోర్వక్షగతా యథా ।
పుత్రాక్తానాంతు దిల్వానాం హుత్వా రామాయుతం తథా ।
విహవిత్తమవాప్నోతి సయావన్మనేచ్ఛతి ॥ 21

దిల్వానాం లక్షహోమేన కులలక్ష్మీ ముపాశ్నుతే ।
పద్మానా మథదిల్వానాం కోటిహోమం సమాచరేత్ ॥ 22

సత్యలోక మవాప్నోతి దేవేంద్రత్వ మపిభవం ।
సంపూజ్య దేవీం వరదాం యథా వత్సదైః సిత్తై ర్వా కుసుమై స్థథాన్వైః ॥ 23

క్షీరేణ ధూపైః పరమాన్న భక్ష్యై ర్లక్ష్మీ మవాప్నోతి విధాన తశ్చ ।

ఇతి విష్ణు ధర్మోత్తరే శ్రీసూక్త విధిః.

అథ నీ రా జ నం

తత్రైవ పుష్కర ఉవాచ :—

పూర్వోత్తరేచ దిగ్భాగే నగరాత్పు మనోహరే ।

పిస్తీర్ణంకార యేద్రాణాసు మనోహర మంతపం ॥

కపైర్గర్జమం కుశాస్తీర్ణం పరాకాధ్వజ శోభితం ।

తొరణ త్రితయం శత్రుం పాజ్ఞానంకార యేచ్ఛుభం ॥ 2

- కార్యం షోడశ క న్తు తత్ర కార్యం భృగూత్తమ ।
తోరణాద్దక్షిణేభాగే తత్ర కార్యం యథాశ్రయం ॥ 3
- దేవతార్చితవే తత్ర తథాగ్ని హవని క్రియా ।
పంచరంగక సూత్రేణ శతగ్రంథి మనోరమాం ॥ 4
- మధమే తోరణే కుర్యాచ్చత పాశితు మధ్యమాం ।
చాదయిత్వా కుశైస్తాంతు ముదా సంచాదయేత్పునః ॥ 5
- తస్మాశ్చ లంఘనంవర్జ్యం ప్రయత్నా త్సర్వజంతుభిః ।
నలంఘితా సాయావత్స్యా త్ప్రథమం రాజహస్తినాం ॥ 6
- చిత్రాంత్యక్త్వా యదాస్వాతీం సవిత్రా ప్రతిపద్యతే ।
తతః ప్రథృతిక ర్తవ్యా యావత్స్వాతౌ రవిస్థితః ॥ 7
- మంటపే ప్రత్యహరిదేవాః పూజనీయా ద్విజోత్తమ ।
బ్రహ్మ నిష్ఠశ్చ శంభుశ్చ శక్రకైచ్చవానిలా నలోః ॥ 8
- వినాయకః కుమారశ్చ వరుణో ధనదో యమః ।
విశ్వాన్ దేవాన్మహాభాగ ఉచ్చైశ్చైవ సమేవచ ॥ 9
- అష్టౌ మహాగణాఃపూజ్యా నైషాం నామావిమేశృణు ।
కుముదై రావతో పద్మః పుష్పదంతోథ వామనః ॥ 10
- సుప్రతీకోం జనోనీల వీతేష్ట్యా దేవయోనయః ।
పూజాకార్యా గృహార్థాణాం తదై వచ పురోధనా ॥ 11
- తతశ్చ జాహుయాద్యహ్నా పురోధాస్సు సమాహితః ।
యథా విమతదేవానాం మత్తై సలిగ సంజ్ఞితైః ॥ 12
- తథాచ మంత్రహీనానాం ప్రణవేన మహాభుజ ।
సమిధః క్షీర వృక్షాణాం తథా సిద్ధార్థకానిచ ॥ 13
- పుతంతిలాని యర్కజ్ఞ తథా చైవక్షతానిచ ।
మాత్స్యచ కలకాన్ కుర్యాత్సోదకాన్ దాన్య సంయుతాన్ ॥ 14
- భల్లాట కలి సిద్ధార్థవచా కుష్టప్రియంగుకః ।
తోరణాత్ పశ్చిమేభాగే కంఠైః పూర్వ కల్పితైః ॥ 15

- తతః స్సంస్కృతా నీయాస్తు మంత్రపూతైర్గతోత్తమాః ।
తురంగాంశ్చ మహాభాగా సలంకృత్య తతః స్తుతాన్ ॥ 16
- తతోధిషేకోనాంగస్య తథా తత్తురగస్యచ ।
పిండాన్నంతు తతోదేయ మభిమన్య పురోధసా ।
తస్యాభివందనే రాజ్ఞో విజయః పరితీర్తితః ॥ 17
- ప్రాగేవతస్య విజ్ఞేయం మహద్భయము పథితం ।
నిష్కానయేత్తోరణా ధస్తతోహి ప్రథమంగర్జా ॥ 18
- తత్రాపి ప్రథమం రామం అభిషేకం గతోత్తమం ।
తస్మాగ్రే గజ ఆనేష్యో నరః పంచనభోపివా ॥ 19
- లంఘున్యో లంఘయేత్తాంతు రాజ్ఞో మరణ మాదిశేత్ ।
లంఘయేద్వా మపాదేన యదితాం నృపకుంజరః ॥ 20
- రాజ్ఞీపురోహితా మాత్యరాజ పుత్రాహితం భవేత్ ।
రాజ్ఞ సుమరణం బ్రూయాదా క్రమేత్తు యథా తదా ॥ 21
- రాజ్ఞో విజయ మాచష్టే లంఘయేద్దక్షిణేనతాం ।
నిష్కమేయుస్త తస్పర్వే ప్రాజ్ఞభాస్తో రణైర్గజాః ॥ 22
- తతోశ్వాస్తు మహాభాగతతస్తు నరసత్తమః ।
తతశ్చత్రం ధ్వజశ్చైవ రాజలింగానియానిచ ॥ 23
- మంటపేత్యాని సంస్థాప్య పూజయేదా యథానిచ ।
పంచరంగక సూత్రేణ యాస్తాః పతిసరాః కృతాః ॥ 24
- ధూప్యా ధూరసి మంత్రేణ నిబద్ధి యాత్పురోహితః ।
సర్వేషాం నృపనాగానాం తురంగాణాంచ భార్గవ ॥ 25
- స్వగృహేషు తతోనేయాః కుంజరాస్తురగై స్సహా ।
స్వాతిస్థ స్సవితాయావత్తా వచ్చాయాసు సంస్థితాన్ ॥ 26
- పూజయే త్సతతం రామనాక్రోశేన్నచ తాడయేత్ ।
రాజచిహ్నాని సర్వాణి పూజయే స్మంటపేనదా ॥ 27
- వరుణోజ్యాచ భూతేజ్యా రాత్రౌ బలిధిరుత్తమైః ।
వసేత మాశ్రమే నిత్యం సాంధర్సర పురోహితౌ ॥ 28

అశ్వవైద్య ప్రదానశ్చ తథా నాగభిషగ్వరః ।
దీక్షితేనైస్తథా భావ్యం బ్రహ్మచారిభిరేవచ ॥ 29

స్వాతింత్రక్త్వా యదాసూర్యో విశాఖాం ప్రతిపద్యతే ।
అలంకుర్యాద్వనే తస్మిన్వాహనాం స్తవిశేషతః ॥ 30

హస్తీనాం కురగం చత్రం బద్గం యానంచదుందుభిః ।
ధ్వజం పతాకాం ధర్మజ్ఞకాలజ్ఞ స్తథిమంత్రయేత్ ॥ 31

అత్ర చత్రాది మంత్రాజ్ఞేయాః :—

అభిమంత్ర్య తతః సర్వాస్కుర్యాత్ కుంజర ధూర్తగః ।
ఉయ్యుకానాంతు విచయ మాదీ పితమనంతరం ॥ 32

రాజా ప్రదక్షిణం కుర్యాత్త్రరాత్రం సుసమాహితః ।
చతురంగబలోపేతః సర్వవైస్య సమన్వితః ॥ 33

ఏకంగత్వా గృహంగచ్ఛేద్రాజా నైస్య పురస్సరః ।
జన్వాసంపూజ్య చ తతః సర్వమేవ వివర్జయేత్ ॥

కాంతిర్నిరాజనావ్యేయం క్షేమవృద్ధికరీ తథా ॥

ఇతి నీరాజనం .

అథ పుత్రకంబళః

విష్ణుధర్మోత్తరే । రాజోపాచ కాంతిమాచక్ష్యమే దేవపుత్రకంబళంసంజ్ఞికాం॥

పుష్కర ఉవాచ :—

పూర్వోత్తరేకు దిగ్భగే శాత్యగరంతు కారయేత్ ।
అభిషేచ వికామంత్రాయే మయాది హితః పురా ॥ 1

దేవాదయస్తు యేతేషాం స్థానం త్రత ప్రకల్పయేత్ ।
అవాహనం తతః కుర్యాత్ప్రసాదం తత్ర ఉపోషితః ॥ 2

అవాహితానాం సర్వేషాం గంధమాల్యాది సంపదా ।
దేవత్పూజనం కుర్యాత్తథా మంత్రిపురోహితౌ ॥ 3

ఏవం సంపూజనం కృత్వా సోపవాస్తాతే త్రయః ।

కుర్యాత్రిధాగతేషాయాం రాత్రాపుత్రాయశంతిరం ॥

4

కృత్వా దశగుణాం స్తత్ర స్నాపయేత్తం నరాదిపం ।

పూర్వమేవ తథాస్నానం సిద్ధార్థై స్నాదితం తథా ॥

5

పూర్ణేన మృతకుంభేన మంత్రేణాన కాలవిత్ ।

అజ్యం తేజస్సముద్దిష్టం సర్వసాపహరం పరం ॥

6

అజ్యం సురాణామాహార మాజ్యే రోకాః ప్రతిష్ఠితాః ।

బౌమాంతరిక్షం దివ్యాం వాయుత్తేకిర్విషమాగతం ॥

7

సర్వం తదాజ్య సంస్పర్శా త్రప్తాశ ముపగచ్ఛతు ।

తతో విరూపాక్ష తంతం చాప్యగ్రాన్వేదిం నరాదిప ।

గచ్ఛేతాంతు పురస్కృత్య సాంవత్సర పురోహిత ॥

8

స్నానవేదిస్తు కర్తవ్య రాజ్ఞాకుసుమమండితా ।

చతుర్భిః పూర్ణకుంభై శ్చ విదిక్షిత సుశోభితాం ॥

9

చత్వారి తస్యచర్మాణి ప్రాగ్రీవాణి సమాన్యనేత్ ।

వృక్షస్య ద్వీపినశ్చైవ సింహ శార్దూలయోస్తథా ॥

10

భద్రదాసనం న్యనేద్రామ తేషా ముపరిచారిణాం ।

స్వాస్తీర్ణే నృపతిం తత్రవన్త్రైరాచ్ఛాదయేన్నవైః ।

కార్పాసకై స్తతఃపశ్చా దావితైః క్రిమితై స్తతః ॥

11

తతస్తు సర్విణఃకుంభైః పూర్ణై స్త మభిషేచయేత్ ।

కుంభాష్టకంతు కర్తవ్య మష్టావింశతి రేవచ ॥

12

అథవాష్టకతంరామ పృద్ధిరేషాం గుణోత్తరా ।

తతోపనీయవస్త్రాణి తస్యాం వేద్యాం పురోహిత ॥

13

కూలేనమృణ్మయంభింద్యా చ్చత్రం క్రోధసమన్వితః ।

రాజ్ఞస్తు కలశందద్యా త్వయంసాం వత్సర స్తతః ।

రాజాభిషేకం మంత్రేణ స్వర్చితం కల్పితందృఢం ॥

14

జ్యోతిష్కృతీం త్రాయమాణాం అథయా మపరాజితాం ।

జీవాం విశ్వేశరీంపారాం నమంగా మథయాం తతః ॥

15

- సహంచ సహదేవీం చ పూర్ణకోశం వశతాంవరీం ।
అరిష్టికాం శివాం భద్రాం కలశే తత్రవిన్యసేత్ ॥ 16
- బ్రాహ్మీం క్షేమాంవదాంచై వ సర్వబీజాని కాంచనం ।
మంగల్యాశ్చ యథాలాభం సర్వోద్ధోరసాం స్తథా ।
రత్నాని సర్వగంధాంశ్చ బిల్వంచ సవికంకతం ॥ 17
- ఏవం స్నాతోమృతే దృష్వావదనం దర్పణే తథా ।
మంగళాలంభనంకృత్వా తౌతవాసాః సమాహితః ॥ 18
- అభ్యర్చనం తతః కృత్వా దేవాదీనాం పృథక్ పృథక్ ।
తేషామేవ తతోవహ్నా చతుర్థంతై స్తు నామః ॥ 19
- ఓంకారపూర్వం జుహూయాత్ పుత్రం హితపురోహితః ।
అయుథాభ్యర్చనం కార్యం వాహనాభ్యర్చనం తతః ॥ 20
- రాజచిహ్నార్చనం కృత్వా అలంకృత్య స్వకాంతనుం ।
అనులేప సమాదద్యాద్గంతు ద్వారేతి మంత్రితం ॥ 21
- శ్రియం ధాతుమయీం దేహి మంత్రస్సుమనసాం భవేత్ ।
రాయస్సోషేతి చ తథా మంత్రోలంకరణే స్మృతః ॥ 22
- కేశవాభ్యర్చనం కృత్వా వహ్నిస్థానం తతో వజ్రేత్ ।
వహ్నే రుత్తరభాగేతు ప్రాగ్రీవే ప్రోక్తచర్మణి ॥ 23
- సింహాసనం న్యసేత్ప్రీషే పరాధ్యా స్తరణాన్వితం ।
వృషస్య చర్మచాస్తీర్య కరేణోశ్చ తథోపది ॥ 24
- తయోరుపరిసింహస్య వ్యాఘ్రస్య చ తతఃపరం ।
ఏషాంతు రాక్షచర్మాణి ప్రాగ్రీవాణితు విన్యసేత్ ।
ధ్రువాద్యా రితిమంత్రేణ నృపం తత్ర ప్రశయేత్ ॥ 25
- తతః పురోథా జుహూయాద్భృహ్మమంత్రైర్ఘృతం కుచిః ।
రాద్ర వైష్ణవవాయవ్య కాతై స్సౌమ్యైస్సవారుణైః ॥ 26
- 27

బార్హస్పత్యై స్తతఃకుర్యా త్తంత్రము త్రరసంజితం ।
 దైవజ్ఞః ప్రయతఃకుర్యా దేవతానాం విసర్జనం ।
 అన్నేన బ్రాహ్మణాన్ భోజ్య తతో దద్యాచ్ఛదక్షిణాం ॥

28

ఇతి విష్ణుధర్మోత్తరేధృత కంబళ విధిః.

అథాగ్ని పురాణే సర్వార్థ సాధన శాంతిః

- సర్వార్థ సాధనం స్నానం వక్ష్యే శాంతికరం శృణు ।
 స్నాపయేచ్ఛ సరితీరే గృహ విష్ణుం విచక్షణః ॥ 1
- దేవాయే జ్వరోత్పాతే వినాయక గృహార్ధితే ।
 విద్యాతీర్థే హృదేగేహే జపకామస్య తీర్థకే ॥ 2
- పద్మిన్యాస్నాపయేత్తీర్థైర్గ భేయస్యాభవేత్స్వథ ।
 అశోక సన్నిధౌ ప్రాప్య జాతాయస్య వినశ్యతి ॥ 3
- పుణ్య తీర్థాశ్చ పుణ్యాద్యైః పుత్రిణాం చైవ సాగరే ।
 గేహే సౌభాగ్య రూపాయాం సర్వేషాం విష్ణు సన్నిధౌ ॥ 4
- విష్ణుక్షే రేవతీ పుష్పే సర్వేషాం స్నాన ముత్తమం ॥
 స్నాన కామస్య సప్తాహం పూర్వ మప్యదనం శృణు ॥ 5
- పునర్నవారోచనాచ శతాహ్వ మరుణాంత్యభం ।
 మదూకం రజనీత్వేచ తగరం నాగ కేసరం ॥ 6
- అసురా చైవ మంజిష్ఠా మాంసీయవ సమర్థకైః ।
 ప్రియంగు సర్షపా పుణ్యం వచాబ్రాహ్మీచ కుంకుమం ॥ 7
- పంచగవ్యం సక్తుమిశ్రం ఉద్యర్త్య స్నానమాచరేత్ ॥ 8
- మండలే కర్ణికాయాంచ పిష్ఠం బ్రహ్మణ మర్చయేత్ ।
 మధ్యే కామహరం పూర్వం మంత్రైః పూర్వాది దిక్క్రమాత్ ॥ 9
- లిఖే దింద్రాది కాన్తేవాన్ సాయుధాన్ సహవాహనాన్ ।
 స్నాన మండల కాన్తిక్షు కుర్యాచ్ఛైవ విదిక్షుచ ॥ 10
- విష్ణు బ్రహ్మేశ శక్రాది సహస్రాణ్యపి హోమయేత్ ॥ 11

- ఏకై కస్య త్యజ్య శతం సమిధస్తు తిలై స్సహ ।
భద్రః సుభద్రః సిద్ధార్థః కలహో పుష్టివర్ధనః ॥ 12
- అమోదాశ్చిత్ర భానుశ్చ పర్జన్యోధ సుదర్శనః ।
స్థాపయేత్తు ఘటానేతా న్నాశ్విభ్యాంచ మరుద్గణాన్ ॥ 13
- విశ్వే దేవాస్తథాదిత్యా వసవో మునయస్తథా ।
శ్రాద్దేశాః సంతు సుప్రీతాస్తథాన్యాఅపి దేవతాః ॥ 14
- బాషధీః ప్రక్షిపేత్కుంభే జయంతీం విజయాం జయాం ।
శతావరీం శంఖ పుష్పాం విష్ణుక్రాంతాం పరాజితాం ॥ 15
- జ్యోతిష్మతీం బలాం చైవ చందనో శీంకేసరం ।
కస్తూరి కాంచర్పూరం వాలుకం పత్రకేత్వచం ॥ 16
- జాతీఫలం సుగంధః చ మృత్తికాః పలంచ గవ్యకం ।
భద్రపీతేస్థితే మధ్యే స్థాపయే యుర్ద్విజ్యోత్తమాః ॥ 17
- రాజాభిషేకం మంత్రోక్త దేవానాం హవనం పృథక్ ।
పూర్ణాహుతిం తతోదత్వా గురవే దక్షిణాం దదేత్ ॥ 18
- ఇంద్రోభిషిక్తో గురణా పురాదైత్యాన్ జమానహ ।
దిక్పాలస్యాన్నతః ప్రోక్తా స్సంగ్రామే విజితారిపూన్ ॥ 19
- ఇతి అగ్నిపురాణే సర్వార్థ సాధన శాంతిః.

అ థై క వ స్త్ర స్నానం

వీర సింహావలోకే రుద్రయామశే :—

- శుక్రేణ ప్రార్థితః శంభుః ప్రణీపత్య జగద్గురుం ॥ 1
- ఏకవాసో విధింబ్రూహి స్వామి నివస్తరతో మమః ॥ 2
- శృణుభార్గవ యత్నేన దుఃఖ వైధవ్య నాశనం ।
వంద్యాత్వం విలయంయాతి యస్మిన్వస్త్ర విధౌకృతే ॥ 3
- శివోనామేతి మంత్రేణ భానావనుదితే సతి ।
అష్ట పత్రం విభేత్పదం క్రమతః శుక్ల తందులైః ॥ 4

- వేదోక్తపథినా మంత్రై స్సూక్తై ర్వేద విధానతః ।
పంచవక్త్రం దశభుజం త్రిజేత్రం పార్వతీ పతిం ॥ 5
- పద్మ మిద్యేన్న సే ద్దేవం శివో నామేతి మంత్రతః ।
ఇంద్రం విశ్వేతి మంత్రేణ ఇంద్రమాగ్నేయ కోణతే , 6
- యేచే హేతిచ మంత్రేణ దక్షిణే యమపూజనం ।
యేదేవా ఇతి మంత్రేణ నైఋత్యే ససకాదయః ।
తత్త్వాయామితి మంత్రేణ సశ్చిమే పరుణంన్యవేత్ ॥ 7
- గణానాంత్వేతి మంత్రేణ వాయువ్యేతి గజేశ్వరం ।
అభిగోత్రేణ మంత్రేణ ఉత్తరే గర్భమాతరః ॥ 8
- ఈశాన్యాంచ గ్రహాన్ సర్వాన్ స్థాపయేత్స్వస్వ మంత్రతః ।
ఋతవస్త ఋతాన్ మంత్రాన్ పూర్వస్యాం విన్యసేత్స్మరం ॥ 9
- తన్మధ్యే విన్యసేత్కుంభం పూరయే తీర్థ వారితా ।
పూర్ణపాత్రయుతం మధ్యే సర్వాషధి సమన్వితం । 10
- సహిరణ్యం సవత్సంచ నారీకేశేన సంయుతం ।
ప్రతిష్ఠాంచ విధాయాదౌ మంత్రైః పూజన మాచరేత్ ॥ 11
- శ్రీరుద్రంచ జపే తత్ర షడంగం విధి పూర్వకం ।
సీపుంసాఖ్యాం విధాతవ్యం పూజనం విధివత్తతః ॥ 12
- అభ్యచ్యన్ విధినాసమ్యక్కృత్వా స్నానం విధానతః । 13
- నాందీ ముఖాభిదం క్రాద్ధం విధేయం విధివత్పునః ।
ప్రాశ్నీయాన్మధ్యమం పిండం గర్భోసీతిచ మంత్రతః ॥ 14

జలప్రార్థనా :—

- ప్రత్యగాకా పతే రాజన్ జలనామధిప ప్రభో ।
నష్టగర్భ ప్రస్ఫుష్టాత్వం గర్భం దేహి మమేచ్ఛికం ॥ 15
- నదీనద తటాకావి తథైవాన్మ జలాశయాః ।
త్యాంబినానై వ కోభంతే గర్భందేహి జరేశ్వర ॥ 16

పూర్వజన్మ నియత్నాపం కుసం సర్గాత్స్వయం కృతం ।

ఇహాపి నలిరే స్థిత్యా గర్భదేహి ప్రసీదమే ॥

17

షట్టప్తికోటి తీర్థానాం నద్యాదీనాం ప్రభుర్భవాన్ ।

సప్తానామపిసిన్ధూనా మీశగర్భంద థస్వమే ॥

18

త్వమేన పాశపాణిస్తుత్వ మేవహ్యంభసాం పతిః ।

అపస్తు ప్రాణినాంజీవా గర్భందేహి ప్రసీదమే ॥

19

తవహస్తే జలింవామే దక్షిణే జీవ జీవనం ।

మస్తకేచ జటాపింగా గర్భందేహి దయాపర ।

భూతప్రేతాది దోషాణాం రోగాణామిత రస్యచ ॥

20

అంతిరాయం ప్రభోచ్ఛిత్యా గర్భం దేహి దయాం కుఘ ॥

21

ఇతి జల ప్రార్థనా - ఔషధి ప్రార్థనా :—

నర్వేషాం జగతో భానాం గ్రహాణాం నిధిపస్పదా ।

తవస్వామి న్నహందాసో దేహి గర్భ మహాషధే ॥

22

ఔదుంబరీ ఫలవతీ కాభాయా సర్వమంత్రవిత్ ।

ఓషధః సోమరాజీతి కామిన్యా మర్పయేద్భుదః ॥

23

కాభాయా లంబనం కార్యం హృదిచేతసి సర్మలః ।

సమాలంభ్యకరే దూర్వా నారికేళాక్షతానపి ।

వసుణోపాసనం కుర్యాత్సూక్త పాఠపరాయణః ॥

24

బ్రహ్మ విష్ణుశ్చ సోమశ్చ కందర్పో వృషవాహనః ।

పార్వతీ సుభగాభద్రా సావిత్రి వాస్తు దేవతా ॥

25

ఏతేహివాససీ శ్శుభ్రే అవ్యంగే గురు దైవతే ।

సర్వభూషణ రమ్యేచ బంధనేన శివం భవేత్ ॥

26

ముద్గ తండుల గోధూమ యవకంగునుకాలిభిః ।

రాజమాషోదివిర్విద్వా న్వంశపాత్రం ప్రపూజయేత్ ॥

27

విన్యస్య దీపకం తత్ర ఫలానాం సప్తకం తథా ।

ధానావంతేతి మంత్రేణ ద్యానస్నానంకు కారయేత్ ॥

28

- నారితేళంచ నారంగం దాదిమం వీజపూర్వకం ।
ఉచత్త్యంచై వపూగంచ సప్తమం దమనంస్మృతం ॥ 29
- కూర్మపృష్ఠనిభం పృష్ఠం షీరసీరప్రపూరితం ।
త్రిణేత్రం శంఖుదైవత్యం నారితేళం సుతప్రదం ॥ 30
- వృత్తం కనకవర్ణాభం సువీజం సుమనోహరం ।
తుహినేన సమం శీతం నారంగం గర్భదం మమ ॥ 31
- చంద్రబింబ సమానంతు బహువీజ సుపూరితం ।
సుగంధం సోమదైవత్యం గర్భదం వీజపూరకం ॥ 32
- ఉద్యదర్కసమం పుష్పం ఫలం సింధూరసన్నిభం ।
వీజపూరోదరోయస్మా గర్భదం దాదిమం మమ ॥ 33
- ఫలంత చ్చక్రదైవత్యం సూత్రం వై సదృశోపమం ।
జ్ఞానయోని ప్రపూర్ణంతు దేహిత్యం గర్భముత్తమం ॥ 34
- పూగస్తు సూర్యదైవత్యో లాఙ్కరస సమప్రభః ।
అర్ద్రః ఫలానాం ప్రవరోగర్భం దద్యాత్సదా మమ ॥ 35
- ఉత్పవేషుచ సర్వేషు కుభదం సర్వదైవతం ।
గోరోచన సమాభాసం గర్భదం మదనం ఫలం ॥ 36
- ఇతి ఫలై క్కుభం — ఆదౌషధిప్రాసం :—
- వర్ణావరశ్చరాస్నాచ వీకాకీవచకీ తథా ।
ధాన్యానిశా బహులాచ సర్వాషధ్య ఇమాస్మృతా ॥ 37
- యా ఓషధయ ఇతి మంత్రేణ సర్వాషధ్యభిషేచనం ।
కరేణమూర్ధ్నివిన్యస్య వంశపాత్రంతు భార్గవ ॥ 38
- ఋగ్వేదోక్తాన్ సర్వమంత్రాన్ తత్యాయామీతిపూర్వికాన్ ।
ధీమాన్ ప్రత్యేకముచ్చార్య దంపతీస్సాన్నిపయేత్తతః ॥ 40
- వారురుపావితామంత్రా వరుణోత్తభనం తతః ।
ఏతే శతమిమంచైవ ఇదమాపః పునంతుమాం ॥ 41

జమాన్వై యాజాపాన్మంత్రాన్ శిరోమేత్య నిరుక్తయా ।	
పుతవతీ భువనానా పావమావీః పునః పునః ।	42
సామ్నో వరుణసామ్నాథ పావకాన పరస్వతీ ॥	43
శన్నో దేవ్యాదాథర్వమంత్రై స్సాన్నిన ముదాహృతం ।	44
తతో రుద్రజపస్నానం కర్తవ్యం సుతమిచ్ఛతా ॥	45
అథ భర్గవ సంస్థాప్య స్థండిరే పావకం శుభే ॥	46
గృహ్యోక్తేనవిధినానేన పాయసం శ్రవయేచ్ఛరుం ॥	47
అమరావాణ్యభాగోచ దేయౌ తత్ర పృతాహతిః ।	48
అపాం వృష్ణం విహోతాచ పునర్వైతి తథా సమిత్ ।	49
వాణః పురస్తాదగ్నేత్వ మాదిత్యం గర్భమేవచ ॥	50
తతః సరస్వతీయోన్యాం తం పత్నీ భరతఃపరం ।	51
అదిత్యై రాస్నాపీతి మంత్రయేవర్షయోపిచ ।	52
గర్భో అస్యోషరీనాం చ మంత్రాం తాహతయఃక్రమాత్ ॥	53
ఏభిర్మంత్రైశ్చరుంహుత్వా తతః స్విష్టకృతం హునేత్ ॥	54
ఋషభం బ్రహ్మజేదద్వా దాచార్యే మరలిం తథా ।	
ఇతరేభ్యోపి విప్రేభ్యో రక్షణే స్వేచ్ఛయా పునః	55
అభిషేకం తతః క్షుర్యా త్పవిత్రైః కుంభవారిభిః ।	56
సురాస్తామితి మంత్రాద్యైః పవిత్రై ర్పూజితైస్సహ ।	57
అశాన్య కామరై ర్మంత్రై ర్గుప్తీయాత్ పరిసప్తకం ॥	58
సదీపం వంగపాత్రంచ నీత్వాయాయాచ్ఛివాలయం ॥	59
శివస్య పురతోన్యస్య వంశపాత్రం ప్రణమ్యచ ॥	60
దేవదేవ జన్నాథ గౌరీనాథ మహేశ్వర ॥	61
ధవేశాన మహాదేవ నమోస్తు సుతదోభవ ॥	62
అష్టా దోషాశ్చయేత్ప్రీడాం నవమః పురుషస్యచ ।	63
తత్తదోష వినిశాయ సప్తకః స్నానమాచరేత్ ।	64

పతిః । తేయదా తపసాక్లిశ్యన్న శేకుస్సృష్టి సాధనే ॥ శివమూలాధ్య తపసా
ప్రకన్నం సమయాచిరే ॥ ప్రజామేవ ప్రజాకామా, ప్రజాపతి సుతాస్తుతే ॥
భగవం స్తప సాభిన్నాః ప్రజాహేతో ప్రజాపతేః ॥ అకర్మ పచనాన్మోహా
ద్వారా నిష్ఫలలక్షణాత్ ॥ తతోహిన ప్రజాసిద్ధి రస్మాకం శివ జాయతే ॥
ప్రజార్థంత్యాం ప్రపన్నాస్మి బూహిత త్సిద్ధిక్రద్విధిం ॥ ప్రార్థితస్తు తదా
శంభుః క్షణం ద్యాత్వా బ్రవీచ్ఛతాన్ ॥ శృణుధ్వంమునయ స్సర్వే ప్రజా
యాయద సంభవే ॥ కారణంమునయ స్సర్వే యద్భష్టం జ్ఞాన చక్షుషా ।
అనవత్యకరం కర్మచక్రేయ త్పుర్వ సంప్లవే ॥ కాతే భుక్తావ శేషేయత్
దౌర్భాగ్యం తద్భువం తనౌ ॥ విలుప్త మను మంత్రాది భేదభిన్నం ద్వయో
రపి ॥ వాసనైకేనత ద్దేహాయుగలం పరిధాయచ । కురుధ్వం విధి వత్సానం
తథా దౌర్భాగ్య నాశనం ॥ అనభా గ్రాచ్చకే శాంతం యావదంగం విశుక్ర
వత్ ॥ ఏవ మాయాది దౌర్భాగ్యం పంచదాయత్ప్ర కీర్తితం ॥ తస్య శయ్యా
సన విధిః సహప్రత్యేక వాససా ॥ స్నాత్వా సమ్యక్విదేః పుత్రాః సంతతేః
శ్రేయ ఆప్స్యథ ॥ ఇత్యుక్త్వాన్తర్హితే శంభావ కుర్వన్మునయశ్శహ ॥
యథై క వసనస్నాన మాదితః సుమహద్విధిం ॥ యదా శత్రుంయథాదృష్టం
శ్రుతిభ్యో జ్ఞాన చక్షుషా ॥ శుభమానేసితే పక్షే సానుకూలే గ్రహేదినే ॥
సదనద్యోః సమాయాగ మహానద్యోర్ధ్వ యోదిపి ప్రత్యాషే సిద్ధి మాస్థాయ
శరీరస్య యథావిధి ॥ విధిం వివిధ మాస్థాయ పత్న్యా సహ మర్హణాం ॥
విధాయ శ్రద్ధయా యుక్తో మంత్రమేతముదీరయేత్ ॥ కర్మసార్థి జగన్నాథ
యన్మయా పూర్వ జన్మని ॥ పంచథా పత్యఃపాఖ్యః దౌర్భాగ్యమతులం
భవేత్ ॥ ప్రాప్తస్తస్య వినశాయ విధికల్ప మనుత్తమం ॥ సహపత్న్యా
దివానాథ తత్ర సిద్ధిం ప్రయచ్ఛమే ॥ ఏవముచ్చార్య తద్వస్తు మహతం
ద్విదశాత్మకం ॥ సార్దహస్త ద్వయా యామం పంచవింశ కరోన్నతం ॥
వితత్య తంతుభిః శ్లక్ష్యే స్తన్మధ్యేన్యూత మద్భుతం । యువాసువాసా మంత్రేణ
మంత్రితం దైవ వేదిసా ॥ సమ్యద్దత్తం తదాదాయ పరిధ ద్యాత్సవత్రకం ॥
దృఢానీ విరభిన్నాచదే హేత్రి హిగుణీకృతం ॥ తచ్ఛేషా ద్దక్షిణాంగస్థాస

పత్నికం సుపుత్రికా ॥ పరిదధ్యాత్ప్రియత్నేన సంవృత్త వమమస్తకా ॥
 కుశాన్సంమృజ్య సంగోప్య యాతిపృష్ఠానుగామినీ ఉపవిశ్య జలస్థానేతా
 వుఖౌవపిదం పతీ ॥ ప్రజ్ఞశ్య పాణిపాదౌచ స్వాచాంతౌ మమసన్నుభౌ ॥
 వైదికాన్ లౌకికాంశ్చాపి సావదానాజితేంద్రియౌ ॥ తీర్థత్వమపి సర్వేషాం
 దేవనామిగ్రహేః ప్రభుః ॥ జీవనం సర్వ జంతూనాం గర్భందేహి మమప్రభో ॥
 యానియానీహ పాపాని అనపత్య కరాణినౌ ॥ హత్వాతాన్యఖిలానీశ గర్భం
 దేహి మమప్రభో ॥ యదావాభ్యాం మహత్పాపం పురాజన్మని దుఃఖతః ॥
 కృతంతన్మే ఐనిర్భూయ గర్భం దేహి మమప్రభో ॥ త్వవై వాధిష్టితా సర్వే
 నదీనద జలాశ్రయాః ॥ పునంతి పాపినః వర్షాన్ గర్భం దేహి మమ
 ప్రభో ॥ ఆశాస్మహే మహాభాగ సంతతిం లోకపావనీం ॥ ప్రసన్నాద్భవతః
 స్వామిన్ గర్భదేహి మమప్రభో ॥ భూతప్రేత పిశాచాద్యాయౌ నౌసంతతి
 విఘ్నదాః ॥ పాశేనాహృత్యతాన్ సర్వాన్ గర్భందేహి మమప్రభో ॥ ఏవం
 సంప్రార్థ్యతా ఆపః దంపతీతౌ బలాద్భూహిః ॥ సుస్నాయ ప్రాజ్ఞుభః స్తిష్ఠే
 న్యంత్రం సుశ్రావయేదితి ॥

ఇమా మంగీరసః —

అదిత్యేభ్యోద్వయ మిమం కుభం ॥ శ్రావయన్భువి విన్యపాత్రంత త్ప్రిణ
 మేచ్ఛమాం ॥ తతోన్యేవానసీ కుత్రే కుచినీ పరిథాయతౌ ॥ ఉప నిశ్వాసనే
 కుత్రే పుణ్య ప్రకృంద నార్చితౌ ॥ తతస్స కనకం నర్పిస్ప్రశేత సురభీం
 ద్విజాన్ ॥ ప్రణీపత్య తతః శేషం కర్మ సర్వం సమాపయేత్ ॥ ఆచార్యస్తు
 విధానేన దై వజ్ఞేనాను మోదితః ॥ హస్తమాత్రే తతస్తత్ర స్థిందితే కలశం
 న్యనేత్ ॥ అవ్రణం పయసా పూర్ణం స్వర్ణ పుష్పాక్షతై ర్యుతం ॥ పూర్ణ
 పాత్రంన్యనే తత్ర పూర్ణం పుష్పపలాక్షతైః ॥ స్వస్వ మంత్రైః ప్రతిష్ఠాప్య
 మహేశ ముమయాసహ ॥ తస్యాగ్రే ప్రజపేయంతే బ్రాహ్మణాం మంత్ర
 కోవిదః ॥ పంచాంగద్విధి వన్మంత్రాన్ రుద్రసూక్తైశ్చ యాజుషైః ॥
 ఉద్వాస్యాథచరుం సమ్యగాచార్యః స్వవిధానతః ॥ అమరావాజ్య బాగోచ

హుత్వా వాహ్యానిభావసుం ॥ దిక్పతీన్పరితః పూజ్య సస్వ మంత్రై స్సమా
హితః । ప్రజావతే రథాగ్నేయాం గర్భంధేహి తివాపరాం । అపాం పృష్ఠాం
తథా హోతా ఇమంమే సప్తవారుణం ॥ తతః స్విష్ట కృతం హుత్వా కర్మ
శేషం సమాచరేత్ ॥ హోమాంతే శివ మభ్యర్చ్య సశివం విధిపూర్వకం ।
ఆపం హోమం నివేద్యాన్మై విధివత్విజ కోవిదః ॥ తతో విప్రాయ విదుషే
సుశాంతాయ పయస్విసీం । సవస్త్ర దక్షిణోపేతాం సపత్నాం దేనుముత్తమాం ।
తథాలంకృత సర్వాగం వృషభం శుభ లక్షణం ॥ దత్వాదౌ దంపతీ పశ్చా
ద్దేవజ్ఞేనాను మోదితౌ ॥ మంత్ర ముచ్చారయేద్దాం వై విధివద్వి హితా
ర్వాణైః ॥ దేవదేవ జగన్నాథ సర్వపాపౌఘనాశన ॥ కర్మణానేన దానేన
తథా గోయుగళస్యతు ॥ సంతుష్టః సతతం భూత్వా సంతతిం దేహిమేవ్రభో ॥
తతస్తు వైణవం పాత్రం శివస్యాగ్రే నివేదయేత్ । ఆచార్యాయ ప్రదేయా
విదానాని నిజశక్తితః । గురవేవాససీదత్వా కర్మశేషం సమాచరేత్ ।
ప్రణమ్య దేవతాభ్యశ్చ విస్మయ్యచ విధానతః । తతః కుంభాంభసా విప్రా
అభ్యషిం చేయురాదృతాః ॥ మంత్రైశ్చ వారుణై స్సౌరైః శాంతి స్వస్త్వ
యనాదిభిః ॥ పౌరాణై రాగ మోక్తై స్తు నానాఫల విదాయినః ॥ నాందీముఖేన
విధినాతతః శ్రాద్ధం సమారభేత్ ॥ నమోవ ఇతి మంత్రేణ నమస్కార
ముదీరయేత్ ॥ సప్తతేతాంతికా మంత్రాః ఛాందసాః పంచవారుణాః ।
త్వం నః ప్రభృతయో మన్తా వారుణౌ చావరావపి । త్వన్నో అగ్నే -
సత్వన్నో అగ్నే ద్వేషమే వారుణీ శ్రుతీ ॥ పునస్తైరేవ మన్తైస్తు అర్ఘ్యం
దత్వా సమంతుతైః ॥ ఇమంమే తత్త్వాయామి చేత్యా ద్వైర్వారుణ సూక్తకైః
ఏతం తజ్జలమా మంత్ర్యస్తుత్వా మంత్రైః ప్రణమ్యచ ॥ విషజ్యోన్మజ్యచ
పునస్తంత్ర స్నానం సమాచరేత్ ॥ ప్రయోగం విధివ వత్కృత్వా పుత్ర
కామ సమృద్ధయే । స్నాస్యామహే సభగవాన్ ప్రచేతానా స్రసీదతు ।
స్నాయీ యాతాం తతః స్నానం ద్రవ్యై ర్మంత్రాభి మంత్రితైః ॥ మృత్నా
గోమయ గోమూత్రైర్ద్ర వ్యైర్దధిపయో ఘృతైః ॥ తిలామలక విష్ణైశ్చ
సర్వాషధి కుశోదకైః ॥ నివృత్య విధివత్స్నానందం పతీతా పుభావపి ।

స్నాపితై వ తతః పత్నీ ఏకై క ద్యవ్య సంవయైః ॥ బేదుంబరం బహు
 పరిందిత్రతీ నిజమూర్ధని ॥ మంత్రపూర్వం న్వపతినా దత్తాం శాఖాం స్రజా
 నితాం । సప్తాషిది సుసం పూర్ణైః కలశై రథసప్తభిః ॥ మంత్రపూర్ణైః
 సదై వజ్రః స్నాపయేతాం విధానతః ॥ వర్షా కరశ్చరాస్నాచ సహాదేవీశ
 తావరీ ॥ సంపై లా లక్ష్మణాచేతి సప్తాషద్యోభిషేచనే । యాజ్ఞాతా అనువాకస్తు
 సప్తాషద్యోభిషేచనే ॥ తతస్తు వైణవం పాత్రం సప్తధాన్యోప సంభృతం ॥
 ముద్గ తండుల గోదూమ యః శాలి సమన్వితైః ॥ సకంగు సహమాపైశ్చ
 దాన్వైరితిచ సప్తభిః ॥ పలాని విన్యసే త్తత్రయాః పలినిరితి మంత్రతః ॥
 నారితేళంచ నారంగందాది మంబీజ పూరకం ఉత్తమథ పూగంచ జంబీరం
 తాత్ర సప్తమం । లోకికై స్తుత మంత్రైశ్చ పూర్వోక్తై రేవ సప్తభిః । శిరో
 మేత్యను వాకేన స్నానం దౌర్భాగ్య నాశనం ॥ సమాప్య విధివత్పశ్చా
 న్మంత్రమేత ముదీరయేత్ ॥ శిశు మృత్యుకరం యన్మే దౌర్భాగ్యం ప్రాగుప
 స్థితం । పాదాంగుష్ఠా దానభాగ్రాదాకే శాంతం సముత్పజేత్ ॥ స్నానే
 నానేనమే దేవతాం త్వర్వానవసారయ ॥ ఇతి విజ్ఞాప్య వరుణం మాంచ
 కర్మాది సాక్షిణం ॥ ఏకచిత్త స్మరేద్దేవ ముమయా సహితం శివం ॥
 తత స్వేతానేవ దేవాన్ మనుష్యాన్ సహపూర్వజైః ॥ నాందీ ముఖేన
 విధినా సంతర్ప్య పితృదేవతాః । విభ్రాడిత్యనువాకేన ఫల పుష్పాంశ్చ
 తాంజలిః ॥ ఉపస్తాయ తతః పశ్చాత్కర్మ శేషం సమాపయేత్ ॥ తతస్త
 ద్వైష్ణవం పాత్రం శిరస్యాధాయ యోషితః । కుశాగ్రేణ సమాలభ్య పఠే
 న్మంత్రాన్ సుశాంతికాన్ । తతః స్వస్త్వయనాయైవ శాంతయేచ ముహు
 ర్ముహాః । మధ్యమం పిండమశ్నాతి పత్నీ దై వజ్ర చోదితా । అధత్త
 పితరో గర్భమితి మంత్రేణ మంత్రితం । అచమ్య నిధివత్పశ్చాత్కర్మ
 శేషం సమాపయేత్ ॥ శతంచ భోజయేదన్యాన్ ద్విజాన్ సంతోష్య శక్తితః ।
 కృతకృత్యైచ తౌస్యాతాం పుత్ర పౌత్ర సుభాన్వితౌ ॥

ఇతి సూర్యారుణ సంవాదే ఏకవస్త్ర స్నానవిధిః. *

అథ కాలే గజమదే శాంతిః

అద్భుతసాగరే ధర్మశాస్త్ర విబంధనే గర్గః । ఊర్ధ్వంవింశతి వర్షాత్తు
మదో భవతివారణే । తదర్వాగ్య దిమాద్యేత స్వామినో మరణందిశేత్ ।
కారయేత్తత్రశాంతించ బ్రాహ్మణాంశ్చాపి తర్పయేత్ । ఏకరాత్రోక్షిత
స్నానాత్వా ప్రియః ప్రయతమాననః । అష్టోత్తర సహస్రంతు మంత్రంచాపి
జపేచ్ఛుచిః । తతః ప్రజ్యవ్య మంత్రైస్తు సలిలంచాభి మంత్రయేత్ ।
గజానాం గజతత్వజ్ఞః సర్వదోషావహరం కుభం । గజస్నానం ప్రకుర్వీత
తద్దినేతూర్యనిస్వనైః పూర్వాష్టాచాగ్నికార్యం చ కృత్వా కుంభశతేనహి ।
తతోహోమం ప్రకుర్వీత విదిధృష్టేన హోమవిత్ ॥ అగ్నయే స్వాహా
రుద్రాయ స్వాహా గణపతయే స్వాహా వరుణాయ స్వాహా బృహస్పతయే
స్వాహా కుక్రాయ స్వాహా ॥ స్నానం కుంభశతేనేహ సర్వోపద్రవ
నాశనం । ద్విజపూజన పూర్వంస్యా త్సలిలం గుడమిశ్రితం యవయావక
సంయుక్తం పిండం మధునాథ ధూపమేద్భూహః । కృతపూజా సంస్కారం
గణాదిపం వందయేత్పూర్ణం । ఈశ్వరస్య మహాసంపదుమా లలాటసంభవ ।
ఇదం కృత్వోపనీతంతుం నై వేద్యం భక్షయన్వనః । ఇతి నై వేద్యమంత్రః ।
ఇత్యుకాలే గజమది శాంతిః.

అథ గో కరణీ మద శాంతిః

మదం యదాతుసురభి ర్విస్మజే త్సూతిమేవచ । పురేరాష్ట్రే వనేవాపి
గృహేవాహ స్తినీయదా । మత్తామూత్ర పురీషాణి యదాసంప్రాయతిష్ఠతి ।
మత్తయాతుజ్యతేయుద్ధే హ స్తిన్యాయదిపరణః । మహాద్భయం తత్ర భవే
ద్దేశస్య నగరస్యచ । ఉపొష్యబాంధవై స్తత్ర సామాత్యస్స పురోహితః ।
హ స్తివత్కర్పితాందేనుం విషాణాభ్యాం చ యోజితాం । అథై నాం హ స్తినీం
నీత్వా శతృరాష్ట్రే విమోక్షయేత్ । ఇత్యేవమేవత్కుర్వీత రాత్రౌ వనవాసినీ ।
అథవా పూర్వవత్కృత్వా శాంతిం కృత్వావనేద్వయం । మవర్జేన సుతప్తేన
వనమేవ విదారయేదితి ॥ గోకరిణాం మద శాంతిః ॥

అథ ధనిష్ఠా త్రిపుష్కరాది శాంతిః

ఈ శాంతికర్త ఆత్యంతావశ్యకంబు - సంసారికులకు ఇంద్రియధనిష్ఠా పంచకాది మృత ప్రక్రియ గల్గినప్పుడు పిల్లలు స్త్రీలు వీరలకు భయాదులు లేక గృహ రక్షణ ముఖ్యము కావున దీనిని అందరును యాజకుల మూలముగా నెఱింగియుండదగినది.

మదనరత్న గారుదే :—

అదౌ కృత్వా ధనిష్ఠర్షమేతన్న తత్రపంచకం । రేవత్యం తం సదా
దూష్య మకుభం దాహకర్మణి । శవస్యతు సమీపేతు తే వ్రత్యాః పుత్రలా
స్తదా । దర్శైః కృతాస్తు చత్వారో ఋషిమంత్రాభి మంత్రితాః । తతో
దాహశ్చకర్తవ్య నైశ్చ పుత్రలక్ష్మణైః సహ । సూతకాంతే తతః పత్యైః
కార్యాశాంతిశ్చ పౌష్టికీ । పంచకేషు మృతోయావై సగతిం లభతే నరః ।
తిలాశ్చైవ హిరణ్యంచ తముద్దిశ్య పుత్రం దదేత్ ॥

క్రియావిధింధే :—

భాజనోపానహోవత్రం హేమముద్రాంచవావసీ । విప్రేభ్యో దక్షిణా
దేయా సర్వపాతక మోచనీ ।

మదనరత్న గార్గ్యః :—

యది భద్రాతిథీనాంస్యా ద్వాను ఖామ శనై శ్చరైః । త్రిపాదృక్షై
శ్చంసయోగోద్వయో ర్యోగోద్వి పుష్కరః । ద్విత్రిపుష్కరస్యయోగేతు
మృతిర్ముత్యంత రావహం దహనే మరణేదై వ త్రిగుణంస్యాత్త్రి పుష్కరే ।
ఋషినేష్యేవమేవస్యా దేతద్దోషశాంతయే । తిలపిషేర్యవై ర్వాపి శరీరం
కారయేత్తతః । కూర్పేనిదాయాలంకృత్య దాహయేత్సృత్యకోపరి ॥

బోధాయనః :—

అస్మాత్త్వ మితిమంత్రేణ తిలపిష్ఠం ప్రదాహయేత్ । ద్విత్రిపుష్కర
యోగోద్వయోగం త్రిభిః కృత్యైవ్యపోహతి । వాసవే మరణంచేత్స్యా ద్భృహేవాపి
పునర్మృతిః । సువర్ణం దక్షిణాందద్యా త్కృష్ణవస్త్ర మధాపివా ॥

వాసవం ధనిష్ఠా-బ్రాహ్మ :—

కుంభమీనస్థితే చంద్రే మరణం యస్యజాయతే । నతస్యోర్ధ్వగతిః
దృష్టా సంతతౌచా కుభంభవేత్ । నతస్యదాహః కర్తవ్యో వినాశాత్స్వేషు
జంతుషు । అథవాతద్దినేకార్యో దాహస్తు విధిపూర్వకం । ధనిష్ఠా పంచకే
జీవో మృతోయదికథంచన — త్రిపుష్కరేయామ్యభేవా కులజాన్మారయే
ద్ద్రువం । తత్రానిష్ఠవినాశార్థం విధానం సముదీర్యతే । దర్భాణాం ప్రతిమాః
కార్యాః పంచోర్జాసూత్రవేష్టితాః । యవపిష్టేనానులిప్తా స్తాభిస్సహశపం
దహేత్ । ప్రేతవాహః ప్రేతసఖః ప్రేతపః ప్రేతభూమిపః । ప్రేతహర్తా
పంచమస్తు పంచనామాన్యనుక్రమాత్ । అత్ర ప్రతిమాః సంపూజ్య శిరోనేత్ర
వామకుక్షి నాభిపాదేషు క్రమేణ న్యస్యతన్యామభిర్న్వతం హుత్వా య మాయ
సోమం త్ర్యంబక మితిమంత్రాభ్యాం ప్రత్యేకం తా స్యాజ్యం హునేదితిభట్టాః ।
సూతకాంతే తతః పుత్రః కుర్యాచ్ఛాంతం చ పౌష్టికీం । కాంస్యపాత్రస్థితం
తైలం వీక్ష్యదద్యా ద్విజన్మనే । బ్రహ్మ విష్ణు మహేశేంద్ర వరుణప్రీతయే
తతః । మాషముద్గయవప్రీహి ప్రీయంగు ప్రతిపాదనం । స్వర్ణ దానం
రుద్రజాప్యం లక్షహోమో ద్విజార్చనం । గో భూదానం షడంశేన కుర్యా
ద్దోషోపశాంతయే ॥

అపరార్కే స్మృత్యంతరే :—

ధనిష్ఠా పంచక మృతే పంచరత్నాని తన్ముఖే । ప్రాస్యాహుతి త్రయం
తత్ర హునేద్వహ వపామితి । తతో నిర్వరణం కుర్యాదేష సాగ్నేర్విధి
స్మృతః । ఇతరం నిఖనేదేష జలేవా ప్రతి పాదయేత్ । త్రిపాద్యక్షే మృతే
తద్వద్ధిరణ్య శకలం ముఖే । తస్యపిష్ట మయంకుర్యా త్పురుష త్రివయం
తతః । హోమం ప్రతి ముఖం కుర్యాత్తథా వహవపామితి । కార్జ్జయ సంచ
కర్పాసం కుసుమం ప్రతిపాద్యచ । నిర్యాత్యసాగ్నిం సంస్కూర్యాద్భువ్యగ్నౌ
వాన్య ముత్సృజేత్ ॥ తత్రైవ—కనకం హీరకం నీలం పుష్పరాగంచ మౌక్తికం ।
పంచరత్న మిదందేయ మృషిభిః పరికీర్తితం । రత్నానాం వాప్యథావేతు
స్వర్ణం కర్షార్థం మేవవా । సువర్ణ స్యాప్యథావేతు ఆజ్యం జ్ఞేయం విచక్షతైః ॥

మదనరత్న ప్యేవం :—

తథా - ఏకాశీతి పలం కాంశ్యం తదర్థం వాతదర్థకం । నవషట్త్రి
పలంవాసి దద్యా ద్విప్రాయ శక్తితః ।

అన్యత్రాపి :—

స్వగృహ్యోక్త విధానేన కృత్వాగ్నేః స్థాపనం తతః । అన్యధానం
విర్యవణం దేవతానాం తథా హుతిః । యమాను ధర్మరాజాయ మృత్యువే
చాంతకాయచ । వై వస్వతాయ కాలాయ సర్వభూత క్షయాయచ । ఔదుంబ
రాయ దధ్నాయ వీలాయ పరమేష్ఠినే । వృకోదరాయ చిత్రాయ చిత్ర
గుప్తాయ వైక్రమాత్ । విధినా శ్రవణం కృత్వా ఏతై కా మాహుతిం హునేత్ ।
కృష్ణాంగం కృష్ణ వస్త్రంచ హేమనిష్క సమన్వితం । దద్యాద్విప్రాయ
కాంతాయ ప్రితో భవతుమే యమః ॥ త్రిపాదృక్ష్యే ప్యేవమేవ ॥

అపరాక్మే :—

పునర్వనూత్తరాపాదా కృత్తికోత్తర పల్గనీ । పూర్వాభాద్రా విశాఖచ
క్షేయమే తత్త్రి పాదభం । బ్రహ్మచారి మరణే కుష్ఠి మరణే గర్భిణీ రజస్వలా
మూతికా మరణేపి దానాన్యన్యశ్చ విశేషో మత్కృతే విర్జయ సింధౌ క్షేయః ।

ఇతి దవిష్టా పంచక త్రిపుష్కరాది మృతౌ శాంతిః.

అథ వసిష్ఠకల్పోక్తం మృత్యుంజయ విధానం

ఈ మృత్యుంజయ విధానంబు తత్తత్ప్రమయోచితంబుగా సంభవించు
నట్టి యువమృత్యువులను నివారించుటకై చెప్పబడినది యని స్పష్టమై
యున్నది. బుద్ధికాలురై న ఆస్తికశిఖామణులు తత్వవిచారవరులై యాజ్ఞ
కులతో నాలోచించి హోమాదికంబులను జరుపవలసియుండును. అపమృత్యు
వ్రయుక్తంబులగు రోగంబులలో నాయా రోగనివారణోపాయంబులు రక్ష
విధానాదులు మిక్కిలి చక్కగనున్నవి.

వసిష్ఠకల్పోక్తం సంగృహ్యోచ్యతే మృత్యుంజయ విధానం తద్యదా—
త్రియంబకస్య విధానంతు కీర్తయిష్యే మునీశ్వరా. ॥

యథోక్తవిధినాయుక్తం సంస్కృతం బ్రహ్మణాపురా ।
 మృత్యుంజయప్రీడాప్రోక్త ఆద్యో మృత్యుంజయ స్మృతః ।
 మృతసంజీవినిచైవ మహామృత్యుంజయ స్తతః ।
 మృత్యుంజయే కేవలేస్యా ద్భుటితో వ్యాహృతిత్రయైః ॥ 2
 తార త్రిదీపవ్యాహృత్యా ఘటితో మృతజీవనీ ।
 తార త్రిదీపవ్యా హృత్యా ఘటితస్తు త్రియంబకః ।
 మహామృత్యుం జయఃప్రోక్తా స్సర్వమంత్ర వికారదైః ।
 మృతసంజీవిని తారం ప్రణవవ్యాహృతిః పురా ।
 తతప్రియంబకోమంత్రః పునరంతే తథోచ్చరేత్ ।
 మృత్యుంజయో యమోవాత్ర కథితో మంత్రవిత్తమైః ।
 మాయాతారాదికాదైవ వ్యాహృతిత్రయం తతః ।
 ఘటతస్త్రియంబకమను ర్ముతసంజీవిని మతా ।
 సబీజోయస్తు మంత్రోవై మహామృత్యుం జయఃస్మృతః ।
 ప్రణవోవ్యాహృతీశ్చైవ ప్రణవాద్యః పరేత్పురా ।
 తత ప్రియంబకమనురంతే వ్యాహృతయ స్తథా ।
 త్రిదీప ప్రణవాంతేచ వహ్నిజాయా మథోచ్చరేత్ ।
 ప్రణవాంతే ప్రసాదశ్చ మృతిహారక ఏవచ ।
 భూరాది వ్యాహృతయశ్చ త్ర్యంబకేతివఙ్ముక్తతః ।
 విపర్యేణ త్రిదీపం తద్వక్త్వం వ్యాహృతిత్రయం ।
 స్వాహాంతే మనురేషోత్ర శుక్రేణారాదితః పురా ।
 మహామృత్యుంజయ ఇతి విశ్వతో భువనత్రయే ।
 ఓంకారైః సంహితఃషడ్భిః చతుర్దశభిరేవచ ।
 మృత్యుంజయంతం విధివదుపాన్యేష్పిత మాప్నుయాత్ ॥
 తతా విభక్తమంత్రవర్జైర్వా షడంగానాం ప్రకల్పనా ।
 హృదయం త్రివిరాఖ్యాతం చతుర్భిః శిరశ్చ్యవే ।

శివాష్టమిః సముద్దిష్టా నవతిః కవచం మతం ।
 పంచదిర్ఘేత్రమాఖ్యాత మత్రం త్రిభురుదాహృతం ।
 పూర్వవత్ప్రమయామ్యేందు వత్తైషు తదనంతరం ।
 పూర్ణమంత్రం న్యనేదూర్ధ్వ ముత్థే త్ర్యంబకసంజ్ఞకం ।
 శిరోగణాస్యాషియుగనాతి హృత్ప్రప్రకృషిషు ।
 లింగపాయూరుమూలాంత ర్జానుయుగ్మే తతఃపరం ।
 తద్వృత్తయుగ్మే త త్తనయోః పార్శ్వయోః పాదయోఃపునః ।
 పాణ్యోర్నాసికయోశ్శిష్టి మంత్రవర్ణాన్యనేత్కృమాత్ ।
 పదాన్యేకాదశన్యన్య శిరోఽత్రూయుగణాషిషు ।
 వత్తై గండయుగ్మేభూయో హృదయే జతరేపునః ।
 గుహ్యోరుజానుపాదేషు న్యాసమేవం సమాచరేత్ ॥

ఏతత్ప్రయోగే వ్యక్తిర్పవిష్యతి :—

ఆదోప్రాసాదబీజం తదనుమృతి హరంతారం వ్యాహృతీచ ప్రోద్ధార్య
 త్రంబకం యోజపతి మృతిహరం భూయ ఏవై తదాద్యం ॥
 కృత్వాన్యాసం షడంగసప్తద మృతకరం మండలాంతః ప్రవిష్టం ।
 ద్యాత్వా యోగీశరుద్రం సజయంతి మరణం కుక్రవిద్యా ప్రసాదాత్ ।
 వేదాదితూరాది పదత్రయం చ మధ్యేజపేన్మృత్యుహరం త్రింబకం ।
 జపేత్పూర్ణాద్ధీ విధివత్ప్రయుక్తం ప్రాసాద మృత్యుంజయ సంపుటేన ॥
 ఓంకార త్రితయాద్యశ్చ ఓంకార త్రితయాంతకః ।
 వ్యాహృతి త్రితయంచై వ ప్రాసాద త్రితయాంతకా ।
 ఓంకారై ర్మనుసంఖ్యాకై ర్జానీయాత్సర్వసిద్ధయే ॥
 మహామృత్యుంజయశ్చై వ మృత్యుంజయ ప్రియంబకః ।
 త్రింబకమనుర్యుక్తః పూర్వేచాంతేద్వయేనచ ।
 మహామృత్యుంజయోలోకే కుక్రస్యారాధనాద్భ్రువం ।
 బీజంవినాచ కుద్దస్తు మృత్యుంజయ సమాఖ్యకః ॥
 అన్యే మహామృత్యుంజయ ఇతి చిద్యా త్రిధాహ్యముం మనుంపదన్తి ॥

తథా అన్యత్ర :—

చతుర్దశస్వరై ర్యుక్తో హకారేణచ విందునా ।
ప్రాసాదాఖ్యం భవేద్బీజం సుప్రసన్నకరం మహత్ ।
షష్ఠః స్వరశ్చ సంయుక్తో జకారేణచ విందునా ।
మృత్యుంజయం సమాఖ్యాతం బీజం మృత్యుహరం పరం ।
సవిసర్గ స్పృశారశ్చ తాతకం పరిక్తి ర్రితం ।
సారం స్థిరం సకర్ణేందు భృగుశర్గ నమన్వితం ।
అక్షరాత్మాని గదితో మంత్రో మృత్యుం జయాత్మకః ।

ఇతి మృత్యుంజయ విధిః - వసిష్ఠ ప్రోక్తే :—

కుండస్య పూర్వదిగ్భాగే కాళిజిహ్వా ప్రకీర్తితా ।
అగ్నేయాంతు కరాళీన్యా ద్ధక్షిణేతు సులోహితా ।
మనోజయాతు నై ఋత్యాం ధూమ్రవర్ణీచ వారుణీ ॥
విస్ఫులంగీతు వాయువ్యాం శోమేష్వ విశ్వరుచిస్తథా ।
కాళ్యాం కరాళ్యాంవా కుర్యాచ్ఛాంతి క్షౌప్తికం తథా ।
తూతప్రేత పికాచాది శాంతౌ లోహిత జిహ్వికా ।
మనోజయాయాం జిహ్వాయా మఖిచారో విధీయతే ।
జహాయా ధూమ్ర వర్ణాయాం వృష్టికామో యథాతపేత్ ।
స్ఫులింగినీతు యాజిహ్వా తస్యా ముచ్చాదనం విదుః ।
యాతు విశ్వరుచిర్జిహ్వా కుండశ్శ్లోత్తర భాగతః ।
సర్వార్థ సాధకానేతి ప్రోచ్యతే మంత్ర విత్తమైః ।
అసరేవ సుధారేతి జిహ్వాం పూర్వోత్తరే విదుః ।
కుండస్య మధ్యమం భాగమగ్నే రాస్యం ప్రచక్షతే ।
తస్మిన్ సర్వాణి కార్యాణి కారయేన్మారణం వినా ।
ఔపాసనాగ్ని మానీయ తస్మిన్ కుండే వినిక్షిపేత్ ।
అథవాశ్రోత్రి యాగరాన్మధితంవాస మానయేత్ ।

అర్చయే లోకపాశ్చ ప్రాగారభ్య ప్రదక్షిణం ।
 కుందే కృత్వాజ్య భాగంతం సర్వముల్లేఖ నాదికం ।
 స్వగృహోక్త విధానేన పాయసే నై వహోమయేత్ ।
 ఆయుః కామోఘృతే నాగ్నో జహాయాల్లక్ష సంఖ్యయా ।
 ఆయుతంవా సహస్రంవా శత మష్టోత్తరంతువా ।
 దూర్వాత్రికైర్వా జహాయాన్మధు రత్రయ సంయుతైః ॥
 గుడూచీ ఖణ్డకైర్వాపి చతురంగుళ మాయతైః ।
 అథవా జహాయాద్విద్వాన్ మిశ్రితై స్త్రీల తందురైః ।
 ప్రజళితై స్త్రీరైర్వాపి జహాయాద్గోఘృత స్లతైః ।
 పలాశ సమిధోహుత్వా సర్వమాయు రవాప్నుయాత్ ।
 అథవా తర్పయేద్దేవ ముదకేన సమాహితః ।
 అరోగ్యకామో జహుయాచర్క కాష్ఠే ఘృతప్లుతైః ।
 పయసావాపి జహుయాద్ద్రవ్యే నాజ్యేనవా పునః ।
 పలాశ సమిధోవాపి సర్వరోగ ప్రశాంతయే ।
 అచ్చిద్ద్రో రాత్రుపత్యైస్తుపయోక్తై జహుయాజ్వరే ।
 గుడూచీ ఖణ్డకైర్వాపి ఖాదిరైర్వా ఘృతప్లుతైః ।
 ప్రమేహే మధునాహోమః పయసావా ఘృతేనవా ।
 టెడుంబర సమిద్భిర్వా హోమ ఆమలకేనవా ।
 గుల్మేకాల్మలి హోమస్యాత్తిరైః కృష్ణైఃపుతేనవా ।
 వర్దమాన సమిద్ధోమః సద్యః కాల హరోభవేత్ ।
 కరంజ సమిధోవాపి నిర్గుండి సమిధోపివా ।
 తైరే నాభ్యజ్య జహుయాద్వాతరోగ ప్రశాంతయే ।
 శమీ సమిద్భిర్జుహుయాదతి సార ప్రశాంతయే ।
 శాంత్యర్థ మక్షిరోగస్య పలాశ సమిధః స్మృతాః ।
 ఉస్మత్త సమిధోహుత్వా అవస్యారాత్సృ ముచ్యతే ।

కుబేరాక్షి స్త్రీవర్ణిభ్యాం నేత్ర కూలేషు హోమయేత్ ।
 తైరేనాభ్యణ్య జహుయాద్వజ్ర బద్ధైస్త దైవచ ।
 మాతులింగ గుదూచీనాం హోమః కామల నాశనః ।
 మధురత్రయ హోమేన కాంతిః స్యాద్రాస యక్షణాం ।
 హోమాచ్చ పలమూలానాం గర్భరోగః ప్రకామ్యతి ।
 కుష్ఠే మసూరితై ర్హోహే మధుత్రితయ సంయుతైః ।
 చిన్నోత్పలై స్తు జహుయాత్సలా తైర్వా పృథుతైః ।
 అథవా తైల సంయుతై ర్జహుయాద్గౌర సర్వపైః ।
 యేచాన్యే ముఖరోగాః స్యుః శిరో రోగస్త దైవచ ।
 తేనర్వే ప్రకమఁయాంతి తిలై ర్హోమాద్భుత స్తుతైః ।
 ఔదరాణాం తురోగాణాం సర్వేషాం కాంతి మిచ్ఛతా ।
 విల్వవృక్ష సమిద్ధోమః కర్తవ్యో ద్విజన త్తమ ।
 అథ స్రావేతు జహుయా త్సర్వపత్తై పృథుతైః ।
 దూర్వాభిర్వాపయోక్తాభి ర్జహుయా చ్ఛందనేనవా ।
 అశ్వద్ధన్య సమిద్భిశ్చ రక్తస్రావేతు హోమయేత్ ।
 అథవా గోమృతేనై వ రక్తాతిసారకాంతయే ।
 అన్యరోగేషు సర్వేషు కణ్ఠరోగే మహోదరే ।
 త్రిభిఃపలై స్తు జహుయాన్మదు క్షీరమతస్తుతైః ।
 మధురత్రయ హోమస్తు సర్వరోగ ప్రకాంతయే ।
 ఆయుర్వేదేషు యత్ప్రోక్తం యస్య రోగస్య భేషజం ।
 తస్యరోగస్య కాంతర్థం తేన తేనచ హోమయేత్ ।
 అథవాతే నమంత్రేణ పావమానానిరేవవా ।
 తీర్థతోయేనదేవేశీ మభిషించే త్సమాహితః ।
 భూత జ్వరే గ్రహదీనాం సర్వేషా మపికాంతయే ।
 అథవా తర్పణంకుర్యా న్మంత్రైః పూర్వోక్తసంఖ్యయా ।

అథవా నియతాహారో జపేన్మంత్రం సమాహితః ।
 ఏవం హోమం జపం కుర్యా త్తర్పణం చ పమేవచ ॥
 ఆయురారోగ్యసిద్ధ్యర్థ మాత్మనోవా పరస్యచ ।
 ఏకాహం వాత్ర్యహంవాపి దశాహం ద్వాదశాహకం ।
 పక్షం మాసం ద్విమాసంవా మాసత్రయ మథాపిచ ।
 అథవా చతురోమాసాన్ షడ్మాసానే కహాయనం ।
 థయేవ హాతి సంజాతే దీర్ఘ కాలం సమాహితః ।
 ఆర్చేల్పకాలంకుర్వీత జపహోమాదికం త్రయం ।
 రోగకారోపయుక్తం యద్ద్రవ్య శయ్యాసనాదికం ।
 రోగముక్తస్తు తత్సర్వం నోపయుఃశ్చాత్మదాచన ।
 అపమృత్యు జయోపాయ మహం వక్ష్యేమ్యతఃపరం ।
 మధురత్రయ యుక్తాభిః దూర్వాబిర్జుహూయాద్భుధః ।
 సహస్రమయుతంవాపి శతమష్టోత్తరంచువా ।
 శ్వేతార్కకుసుమైర్వాపి జుహూయాద్గోమృతేనచ ।
 అపమార్గసమిద్భిశ్చ తిలైః కృష్ణైర్జవై రపి ।
 అథవా గోమృతేనైవ పయసావాపి హోమయేత్ ।
 కపిలా గోమృతం క్షీరం ప్రశంసంతి మనీషిణః ।
 శనై శ్చరదినేశ్వత్థం స్పృశన్మంత్ర మిమంజపేత్ ।
 సాక్షాన్మృతో ద్విజః కుర్యా త్కింపునః స్వయముత్స్పృశేత్ ।
 అథవాపయ సాదేవ మభిషిచ్య మృతేనచ ।
 పలాశ బిదిరాశ్వత్థ సమిద్భి ర్జుహూయాత్తువా ।
 బిల్వవృక్షే దృవై ర్వాపి సోపిమృత్యోర్వి ముచ్యతే ।
 అథవాశ్ర పయిత్వాతు చరుం రౌద్రం ద్విజోత్తమ ।
 అష్టోత్తర శతం హుత్వా మృత్యుంజయతి మానవః ।
 అథోపాయాంతరం వక్ష్యే సాక్షాన్మృత్యు వివర్తనం ।

హస్తమాత్ర ప్రమాదేన వేదిం కుర్యా ద్విచక్షణః ।
 తన్మధ్యే స్థాపయేక్కుంభం పీత సూత్రేణ వేష్టితం ।
 తందులై ర్వీహిభిశ్చైవ చతురస్రం సమంతతః ।
 వాసో యుగ్మేన సంవేష్ట్య తీర్థతోయేన పూరితం ।
 పల్లవాన్ ఊరవృక్షా మథవా చూత పల్లవాన్ ।
 ప్రక్షిప్య తత్రా లంకృత్య గంధ మాల్యాక్షతాదిభిః ।
 తత్రా వాహ్య మహాదేవం దేవం త్ర్యంబక మీశ్వరం ।
 పూజయే ద్గంధ పుష్పాద్యైః త్ర్యంబకేత్య నయాముచా ॥
 తతోభి మంత్రయేక్కుంభం మంత్రేణానేన మంత్రవిత్ ।
 అష్టోత్తర సహస్రంతు అభిషిచేతతోనరం ॥
 ప్రోక్షయే ద్వాతకూర్చేన రాజానంతు నిశేషతః ।
 నాప మృత్యు భయం తన్య పచవ్యాధి కృతం భయం ।
 పరార్థే ధనలోభేన మోహాదజ్ఞానతోపివా ।
 మృత్యుంజయ జపం కుర్యాత్స్వయం మృత్యు మవాప్నుయాత్ ॥
 మాతరం పితరం పుత్రం రాజాచార్యో వినా సదా ।

మహా మృత్యుంజయ విధానే రక్షావిధిః

- అథ రక్షావిధిం వక్ష్యే సర్వభూత భయాపహం ।
 ఔపాసనాగ్ని హోత్రోత్థం గృహీత్వా భస్మవై సితం । 1
- మృత్యుంజయే నాయాతంవా సహస్ర మవివాళతం ।
 తతోభి మంత్ర్యతదృస్మతే నాంగావిచ సంస్పృశేత్ ॥ 2
- ఆధారం ప్రవక్ష్యమి రోగమృత్యు భయాపహం ।
 గ్రహప్రేతోరగాదిభ్యో భయంచై వ నజాయతే ॥ 3
- యదేష్టేన సువర్ణేన కారయేదంగుళీయకం ।
 పంచలోహే నవాకుర్యా త్రిలోహే నైవాపునః ॥ 4

- తతః సంపూజ్యదేవేశం గంధ పుష్పాక్షతాదిభిః ।
 త్రియంబకేతి మంత్రేణ మనస్తేవ సమాహితః ॥ 5
- కుండేవా స్థండిలేవాపి విధివన్మంత్రకోవిదః ।
 గోమృతే నై వ జహాయాద్ద్యాత్వా దేవం జనార్దనం ॥ 6
- శతం సహస్రమయతం వియతంవాపి తత్త్వతః ।
 హోతుశ్చ దక్షిణేపార్శ్వే హైమేవా రాజితేపివా ॥ 7
- కాన్యేవా మృణ్మయేవాపి పాత్రేన్య స్యాంగుళీయకం ।
 సర్వాహుతిషు సంపాతః తస్మిన్నర్చయతే బుధః ॥
 అంగుళీయం స్పృశన్మంత్రం శతమష్టోత్తరం జపేత్ ।
 అంగుళ్యాం సర్వరక్ష్యం దారయేదంగుళీయకం ॥ 9
- అనేనై వ విధానేన సర్వాత్మాభరణావిచ ।
 నవానిధారయేన్నిత్యం జీవేద్వర్షశతం ముఖే ॥ 10

ఉ త్పా త దు స్స్వ ప్నా ది శా న్తిః —

— త త్రై వ మ హా మృ త్యుం జ యే

- అథ శాంతిం ప్రవక్ష్యామి సర్వోపద్రవనాశినీ ।
 అద్భుతేషు చ సర్వేషు దుష్స్వప్నేషు ద్విజోత్తమ ॥ 1
- దివ్యాంతరిక్షభౌమానా మదృశానాం చ దర్శనే ।
 ప్రత్యక్షం ప్రతిభాతేషు నానారూపేషు సర్వశః ॥ 2
- భూత ప్రేత పిశాచానా మావేశంకితే తతా ।
 గ్రహ మధ్యేగ్ని మాధాయ శ్రవయేత్పాయ సంఘరుం ॥ 3
- తేనై వ జహాయాదగ్నా మంత్రేణానేన సంయతః ।
 తిరోదనంవా జహాయా చుద్దోదన మరాపివా ॥ 4
- అష్టోత్తర శతం మంత్రై ర్జహాయాదో మృతేనవా ।
 పరాశ బిదిరాశ్వత్థ బిల్వన్య గ్రోద నందవై ॥ 5
- అపామార్గ సమిద్ధిర్వా జహాయాదథ వాతిలై ।
 జిథవానేన మంత్రేణ కోటిహోమంతు కారయేత్ ॥ 6

- గవ్యేన సర్పిషా విద్యాన్ యవప్రీహ తిరై స్తువా ।
అగ్నిమాదాయ జుహుయాత్సమిచ్చురు ఘృతాదికం : 7
- భూతప్రేత పిశాచాశ్చయే చాప్యన్యే గ్రహాదయః ।
తే సర్వే హోమగంధేన భూప సంస్పర్శనేనచ ।
మంత్రస్యాస్య ప్రభావేన విర్గచ్ఛంతి గృహాత్తతః ॥ 8
- అథవానేన మంత్రేణ పూర్ణ కుంభం సమీహితః ।
అభిమంత్ర్య గృహం సర్వం ప్రోక్షయేత్తేన వారిడా ॥ 9
- అథన్యాస విధింవక్ష్యే మంత్రస్యాస్య మహామునే ।
అక్షరాది త్రయత్రింశ దస్మిన్ మంత్రేతు దేవతాః ॥ 10
- అదా వష్టౌ వనూన్ విద్యాత్ రుద్రానేకాదశోత్తరే ॥ 11
- తతశ్చ ద్వాదశాదిత్యః పృజాపతి రనంతరం ।
వషట్కారస్తు భూతేషు సర్వరక్ష కరశ్శిషుః ॥ 12
- ఏవమేతాని రూపాణి దేవానాం కథితానివై ।
అక్షరాణ్యనేన్మంత్రీ సర్వాంగేషు సమాహితః ॥ 13
- మూర్ధాది పంచస్థానేషు ప్రదమం పంచకం న్యనేత్ ।
దక్షిణస్య కరస్యాపి సందిస్థానేషు పంచసు ॥ 14
- తతః పరాణి పంచై వ వామహ స్తేన్య నేత్తతః ।
తతస్తు దక్షిణేపాదే సందిస్థానేషు పంచసు ॥ 15
- పరాణి పంచవిన్యన్య వామపాదే తథాన్యనేత్ ॥ 16
- తతశ్చ దక్షిణేపార్శ్వే వామపార్శ్వేన్య నేత్కృమాత్ ।
సృష్టేనాబాచ గుహ్యేచ కుక్షేచ త్రితయం న్యనేత్ ॥ 17
- త్రూమధ్యే శిరసిగళే హృదయే మాతృకాన్యనేత్ ।
ఏవం విన్యన్యసర్వాణి తతోంత్రే ప్రణవం జపేత్ ॥ 18
- స్వస్యాంగేషు న్యనేదేవ దేవమంత్రం సమాహితః ।
ఏవం కర్తుమశ క్తస్తు కుర్యాద్రజం ద్విజోత్తమైః ॥ 19

అథ కామ్య కర్మాణి

- అథ కామ్యాని కర్మాణి ప్రవక్ష్యమి సమాసతః ।
 శ్రీకామో విల్వపృక్షస్య సమిద్భిరథవాఫలైః ॥ 1
- పత్రైర్వాప్యస్య జుహూయా నృహతీంశ్రియ మాఘ్నయాత్ ।
 గోకామః పయసా హోమాల్లభతేగాం పయస్వినీం ॥ 2
- విద్యార్థీ జుహూయాద్యస్తు రుద్రాక్షై ర్గోమృతప్లుతైః ।
 విద్యాందాయుస్తతోవిత్రం లభతేనాత్రసంశయః ॥ 3
- అన్యోద్యకామో జుహూయాదన్నమేవం మృతప్లుతం ।
 పలాశసమిరోహుత్వా బ్రహ్మవర్చస్సమాఘ్నయాత్ ॥ 4
- వృష్టికామస్తుసంపూజ్య దేవదేవ త్రియంబకం ।
 అర్ఘ్యసాద్యాదిర్ద్వైవ మద్భింగై రభిషేచయేత్ ॥ 5
- అపోహిష్యేఽతిసృథిః హిరణ్యవర్ణాదిభిస్తదా ।
 పవమానువాకేన త్ర్యంబకేత్య నయాముచా ॥ 6
- వైతసీరిః సమిద్భిస్తు జుహూయాత్పయసాఘ్నతైః ।
 ఆయుతంవా సహస్రంవా జుహూయాత్పయసాపివా ॥ 7
- పుణ్యాహంవా చయేన్ద్రైవ బ్రాహ్మణాన్ భోజయేత్తతః ।
 దశాహోభ్యంతరేవృష్టిర్భవత్యేవ ససంశయః ॥ 8
- వృష్టికామాశ్చర్ధ్ధివాసా వటవృక్ష సముద్భవైః ।
 సమిద్భిర్బుహూయాన్మంత్రా స్సద్యోవృష్టి మవాఘ్నయాత్ ॥ 9
- నాభిమాత్రే జలేస్థిత్యా ద్యాయన్వై పుష్టిమాఘ్నయాత్ ।
 జపేత్రియంబకం మంత్రం మహతీం పుష్టిమాఘ్నయాత్ ॥ 10
- అగ్నిహోత్రా త్సమాదాయ సితంభసితము త్రమం ।
 అనయాతుముచాహుత్వా జలేవృష్టిం నివారయేత్ ॥ 11

జలేదత్వేత్యర్థః :—

పుత్రకామస్తు జుహూయాత్పయసం మృతసంయుతం ।
 తరుశేషం స్వయంభుక్త్వా పుత్రమాప్నోతి మానవః ॥

హృద్ మాస్యాం తిలాన్ హుత్వా మృతాక్తాన్ విందతేనుఖం ।
గోచరమాత్రమాలివ్య గోమయేనాధభూతరే ॥

13

ధాన్యరాశిం వివిక్షివ్య తన్మద్యే స్థాపయేద్దుధః ।
వింశతిం కలకాన్స్తత్త సితసూత్రేణ వేష్టితాన్ ॥

14

తీర్థతోయేనపూర్ణా న్భూషితాన్ వల్లవాదిభిః ।
త్రియంబకేతి చ మంత్రేణ కలకాన్భూజయేత్సుధీః ॥

15

కలకానలిమంత్ర్యాధ సూక్తానిప్రజపే ద్దుధః ।
అథ వంద్యాత్రియంతైస్తు అక్షిభ్యామాది మంత్రకాన్ ॥

16

త్రియంబకం చ జపిత్వాథ తీర్థైః ప్రత్యంగమార్జనం ।
కృత్వాతాం ప్రాజ్ఞానీం కృత్వా కలకై రభిషింబయేత్ ॥

17

అచిరార్లభతేపుత్ర మాయుష్మంతం యశస్వినం ॥

18

వస్త్రకామస్తు జహాయాత్కుసుమైః కారినఃభవైః ॥

19

యద్వర్ణం జహాయాత్పుష్పం తద్వర్ణం వస్త్రమాపునయాత్ ।
ధాన్యం తిలాజ్యసంయుక్తం హుత్వా కన్యామవాప్నుయాత్ ॥

20

దేవతావశ్యకామస్తు కృనరం మృతసంయుతం ।

అష్టోత్తర సహస్రంతు జహాయాత్పాయసేనవా ॥

21

హవిశ్శేషం స్వయంభుక్త్వా జపేన్మంత్రమిమం పునః ।

దేవతాయాం సముద్దిశ్య కరోత్యేవ మతంద్రియః ॥

22

ప్రత్యక్ష భూతాసా దేవీ వరమీష్టం ప్రయచ్ఛతి ।

ఇత్థం లోకంవంశే కుర్యానక్షత్రే రుద్రదై వతే ॥

23

కరవీరసమిద్భిస్తు తై రేనాకైః పుతేనవా ।

అష్టోత్తర సహస్రంతు హుత్వైవోచ్చాటయేద్రిపూన్ ।

విర్క్కుండికా సముద్భిశ్చ శ్వేతార్కా కీరసంమితైః ॥

24

కారయేత్తత్ర హోమంతు కుర్వతో భ్రమతే రిపుః ।

తన్మత్త సమిధో హోమాత్పురస్కోచ్చాటనం భవేత్ ॥

25

అదాన్యపి యత్కూరం కల్పోక్తం మారణాదికం ।
 తత్సర్వం నై వకర్తవ్యం బ్రాహ్మణేన నృపేణవా ॥
 రైంగే ఉత్తరాధే త్రిపందాదశ ధ్యాయే ।
 మాత ఉవాచ :—

26

త్రింశతేన మంత్రేణ దేవ దేవం త్రియంబకం ।
 పూజయేద్బ్రాహ్మణ రింగేవా స్వయం భూతేపివా పునః ॥
 ఋషి రీర్థే దేవరీర్థే యథావ దనుపూర్వకః ।

27

అష్టోత్తర :—

28

సహస్రేణ పుండరీకేణ శంకరం ॥

రక్తోత్పల సహస్రేణ తథా నీలోత్పరేనచ ।
 సంపూజ్య పాయసం దత్వా పుత్రమౌదనికం పునః ।

29

ముద్గాన్నం మధు సంయుక్తం భక్ష్యణి సురభీణిచ ।
 అగ్నిహోమశ్చ విపులో యథావదను పూర్వకః ॥

30

పూర్వోత్తరపి పుష్పైశ్చ చరుణావ విశేషతః ।
 జపేద్వైవియుతం సమ్యక్కాల మృత్యుప శాంతయే ॥

31

జాతీపుష్పేణ వశ్యార్థే జహాయా దయుత త్రయం ।
 పుతేన కరవీరేణ కుర్యా దాకర్షణం త్విజః ॥

32

విద్వేషణం విషేణై ప కుర్యాద్దాలాహలస్యచ ।
 తై రే నోచ్ఛాటనం ప్రోక్తం స్తంభనం మధునాస్మృతం ॥

33

తిలేన మోహనం ప్రోక్తం తాడనం రుధిరేణచ ।
 ఋరస్యచ గజస్యాథ ఉష్ణస్యచ యథా క్రమం ।
 స్తంభనం సర్వపై శ్చాపి పాటనం లభనేనచ ॥

34

మారణోచ్ఛాటనం చై వ ద్రోహవీజేన సువ్రతాః ।
 బంధనం స్నుహి పత్రేణ నేనాస్తః జోయతః పరం ।
 పుతేన సర్వసిద్ధిః స్యాత్పాయసాదృధి రుచ్యతే ।
 తిలేన రోగ నాశశ్చ కమలేన ధనం భవేత్ ॥

35

శాంతిం మధూక పుష్పేణ సావిత్రియా చాయుత శ్రయం ।
జపాది ప్రభృతిం కుర్యాత్ స్విష్టాంతం పూర్వ వత్సత్వతం ॥

36

రుద్రాధ్యాయే ప్యేవం - ఇతి వసిష్ఠ కల్పః.

దా న హే మా ద్రౌ శౌ న క :

త్రియంబకం యజామహ ఇతి శివాయాం న్యనేత్ ॥

1

సుగంధిం పుష్టివర్ధన మితి హృదయే ।

ఉర్యారుక మివ వింధనాదితి బాహ్యోః ॥

2

మృత్యోరితి గుహ్యే ముక్షీయ మామృతాదితి నాథౌ ।

పాదగుర్వేచ జింహోరుజఘనే కటిమేధయోః ॥

3

నాథౌ కుక్షిద్వయే పార్శ్వేక క్షయోః కుచయోః హృది ।

స్కందేచ కుక్షికాయాంచ కూర్పరే మణిబంధకే ॥

4

కనిష్ఠినామికా మథ్యా తర్జన్యాంగుష్ఠ పాణిషు ।

కంఠేచ చురుకే వత్త్రే నాసికాకర్ణచ కుష్ఠే ॥

5

లలాటే మూర్ధ్ని చూడాయాం వర్ణాస్మంత్రస్య విన్యనేత్ ॥

6

దేవీపురాణే :— ఓం - జూం - సః

ఇతి మంత్రోయంభ్యాతో మృత్యుంజయః పురః ॥

7

మృత్యుం జయస్సు దేవోయం చతుర్బాహు శ్రీ జేత్రకః ।

అక్షమాలాధరోదేవో దక్షిణేనతు పాణినా ॥

8

వామేనామృత కుండీచ దారయేద మృతాన్విశాం ।

వరదా తయపాణిశ్చ దివ్యాభరణ భూషితః ॥

9

శుక్లః సునీల వాసాశ్చ పద్మస్యోపరి సంస్థితః ।

తారం తస్య శిరోజ్జేయం హౌం జుం సశ్చ శివార్చనే ॥

10

అష్టాతు శక్తయః పూజ్యాః పంచాక్షర నమన్వితాః ।

జయాచ విజయాచై వ అజితాచా పరాజితా ॥

11

ఓం జూం సః ఇతి మంత్రేణ పూజ్యో మృత్యు జయః శివ ఇతి ॥

అథ ప్రయోగ :

కర్తాదేవ కాలా స్మృత్వా మమ జీవచ్ఛరీరా విరోధేనా ముక రోగస్య
సమూల నాశేనాపమత్యు నిహరణ ద్వారా క్షిప్తారోగ్యార్థమముశ సంఖ్యయా
మహా మృత్యుంజయ జపమహం కరిష్యే । విప్రద్వారా కారయిష్యే ఇతివా
సంకల్ప్య ॥ గణేశ పూజా పుణ్యాహవాచన మాతృకా పూర్వక వృద్ధి
క్రద్ధాని కృత్వాచార్యం వస్తాద్యైః వృణయాత్ ।

అథ ఆచార్యః :—

ఆచమ్య ప్రాణానాయమ్య దేశకాలా స్మృత్వా అముకస్య క్షిప్తా
రోగార్థమముకాజ్ఞయా త్రింబక పూజన జపాదికం కరిష్యే ॥

ఇత్యుక్త్వా :—

వృద్ధీతి మంత్రేణాసనంకృత్వాప సర్పన్త్వీతి భూతాన్యుత్సార్య ॥
తాశత్రయంకృత్వా మూలే నలమితి ద్వాదశావృత్త్యా 12—వామనాసాపూర్వ ॥
మూలం యమితి షోడశావృత్త్యా 16 — కుంభంకృత్వా ॥ మూలేన రమితి
ద్వాత్రింశదావృత్త్యా 32 — రేచయేతే । యమితి ద్వాదశావృత్త్యా 12—దేహం
సంశోష్యరమిత్యగ్ని బీజేన దద్ధ్వావమిత్య మృతబీజేన ఆప్లావ్యాత్మన
ఆకాశః ఆకాశాద్వాయుః వాయోరగ్ని రగ్నేరాపః అద్భ్యుః సృథివీతి తస్య
దేహోత్పత్తిం విభావ్యవమిత్య మృతం క్రావయిత్వా ప్రాణప్రతిష్ఠాం కృత్వా
శివోహ మితివిభావ్యేష్ట దేవంసత్వా వామే గురు పరమగురు పరాపరగురు
పరమేష్ఠిగురున్ స్వబీజనామభిర్నత్వా మూలేన ప్రాణానాయమ్య ॥ అస్య
శ్రీ మృత్యుంజయ మహామంత్రస్య వసిష్ఠఋషిః అనుష్ఠుప్ చందః ॥
మృత్యుంజయ రుద్రోదేవతా హం బీజం — జం శక్తిః ఓం కీలకం
మృత్యుంజయ మంత్రజపే వివియోగః ॥ శుద్ధ త్ర్యంబకేత్ర్యం బీజం ।
అం శక్తిః । వం కీలకమితి మంత్రకోశే అక్షి శిరోముఖ హృదయ గుహ్య
పాదేషు ఋష్యాదీ నివస్యన్యమూలేన కరశుద్ధిం కృత్వా ప్రణవం కరతల
యోఃస్యనేత్ । ఓం అగ్నే హృదయాయ నమః । త్రింబకాయ శిరసే

స్వాహా । త్రినేత్రాయ శిఖాయై । వసిష్ఠాయ కవచాయ హుం । అనుష్ఠప్
చందనే నేత్రత్రయాయ వాషట్ రుద్రో దేవతా అస్త్రాయపట్ ॥

అథ పదంగః :—

త్ర్యంబకం హృదయాయ । యజామహే శిరసే । సుగంధం పుష్టి
వర్ధనం శిఖాయై । ఉర్వారుక మివబంధనా త్కవచాయహుం । మృత్యో
ర్ముక్షీయ నేత్రత్రయాయ వాషట్ । మామృతాదస్త్రాయ పట్ ॥

అథ పాదన్యాసః :—

ఓం త్రియంబకం యజామహే పూర్వవక్త్రాయ నమః । ఓం సుగంధిం
పుష్టివర్ధనం పశ్చిమ వక్త్రాయ నమః । ఓం ఉరువారుక మివ బంధనాత్
దక్షిణ వక్త్రాయ నమః । ఓం మృత్యో ర్ముక్షీయ మామృతాదిత్యుత్తర
వక్త్రాయ నమః । ఓమితి సర్వర్పా ఊర్ధ్వ వక్త్రాయ నమః ।

అథాక్షర న్యాసః :—

సర్వత్ర ప్రణవాది నమోం తత్త్వం । త్ర్యం దక్షిణపాదమూలే ।
బింద దక్షిణజానుని । కం దక్షిణగుల్ఫే । యం దక్షిణ పాదాంగుళి మూలేషు ।
జాం తదగ్రేషు । మం వామపాదమూలే । హేం వామజానుని । సుం
వామగుల్ఫే । గం వామపాదాంగుళి మూలేషు । దిం తవగ్రేషు పుం గుహ్యే ।
ష్టిం అధారే । వం ఉదరే । ర్దం హృదయే నం కంఠే । ఉర్వారుక మిత్యే
తాని దక్షిణ బాహూ సంధిషు । వబంధనాన్మృం వామ బాహూ సంధిషు ॥
త్యోం ముఖే ర్ముం క్షిం దక్షిణ వామనాసయోః ॥ యం నేత్రయోః । మాం
కర్ణయోః । మృం భువోర్మధ్యే । తాత్ శిరసి ॥ అథ పదన్యాసః ।
త్ర్యంబకం శిరసే ॥ యజామహే భువోర్మధ్యాయ సుగంధిం నేత్రాభ్యాః ।
పుష్టివర్ధనం ముఖాయ । ఉర్వారుకం గంధాభ్యాం । ఇవ హృదయాయ ।
బంధనాత్ ఉదరాయ । మృత్యోర్గుల్ఫాయ । ముక్షీయ మూరుభ్యాం । అమృ
తాత్పాదాభ్యాం ॥ అథాక్షరాది న్యాసం ఓం త్రిం అధర్వాయ శిరసే నమః ।
యం దృవాయ నేత్రాభ్యాం బంసౌమాయ కర్ణాభ్యాం । కం అద్వీనాసా

పుటాయ । యం అనిలాయ ముఖే । జాం అనలాయ దక్షిణ బాహు
 మూలాయ । కుం ప్రత్యూషాయ కూర్పరాయ । హేం ప్రభాసాయ దక్షిణ
 మణి బంధాయ । సుం వీరభద్రాయ దక్షిణ గుళి మూలేభ్యో । గం శంభవే
 తతగ్రాయ । ధిం గిరికాయ వామ బాహు మూలాయ । పుం అజై క పాదాయ
 వామ కూర్పరాయ । స్థిం అహిర్బుధ్నాయ వామమణి బంధాయ । వం
 పినాకినే వాసూంగుళి మూలేభ్యో నమః । ర్థం అపరాజితాయ తదగ్రాయ ।
 నం భువనాధీశ్వరాయ దక్షిణ పాదమూలాయ । ఉం కపాలినే దక్షిణానవే
 నమః । ర్వాం స్థాణవే దక్షగుల్ఫాయ । రుం భర్గాయ దక్ష పాదాంగుళి
 మూలేభ్యో । కం థాత్రే తదగ్రేభ్యో నమః । మిం అర్యమేవామోరు
 మూలాయ । వం మిత్రాయ వామ జానవే నమః । బిం వరుణాయ వామ
 గుల్ఫాయ । ధం ధర్మాయ వామపాదాయ । నాత్ భగాయ తదిరేషు । మృం
 ఇంద్రాయ దక్ష పార్శ్వాయ । ర్త్యోం యమాయ వామ పార్శ్వం । ముం
 పృష్ఠే పృష్ఠా । క్షీం పర్జన్యాయ భృవోర్మధ్యాయ । యం త్వష్ట్రే లలా
 టాయ । మాం విష్ణవే శిరసే నమః । మృం ప్రజాపతయే కంఠాయ । తాద్య
 పట్కారాయ హృదయాయ ప్రణవం జపేత్ ॥

అథ పరః :—

త్రంబకం యం — ఏతాన్ముఖస్య పూర్వ పశ్చిమ దక్షిణోత్తరేషు
 న్యసేత్ । జాం ఉరసిమంగళే । హేం ముఖే । సుగంనేత్రయోః । ధిం నాభౌ ।
 పుం హృదయే । స్థిం పృష్ఠే । ర్థం కృక్ష్యోః । నం లింగే । ఉం పాయౌ ।
 ర్వాం ఊర్ధ్వోః । రుధకం జానోః । మిం వంజంఘయోః । బంధం
 స్తనయోః । నాన్మృగం పార్శ్వయోః । త్యోంర్ముం పాదయోః । క్షీం యం
 పాణ్యోః । మాం మృం నాసికయోః । తాత్ శిరసి । అధహేమాద్రౌ శౌన
 కోక్తన్యాసః । త్రంబకం యజామహే శిఖాయాం । సుగంధిం పుష్టివర్ధనం
 హృదయే । ఉర్వారుక మివబంధనా ద్బాహోః । మృత్యోర్ముక్షీయ మామృ
 తాత్ నాభౌ । త్యం పాదయోః । బంగుల్ఫయోః । కంజంఘయోః । యం
 ఊర్ధ్వోః । జాం జఘనే । మం కటౌ । హేం మేద్రే । సుం నాభౌ । గం

కుక్షే : ధిం పార్శ్వయో : పుం వక్షసి : ప్లిం స్తనయో : వం హృది :
 ర్థం స్కంధయో : నం కంఠే : ఉం కూర్పరయో : ర్వాం మణిబంధయో :
 రుం కనిష్ఠయో : కం అనామికయో : మిం మధ్యమయో : వం తర్జనో :
 బం అంగుష్ఠయో : ధం పాణ్యో : నాం కపోలయో : మృం చురుకే :
 త్యోం ముఖే : ర్ముం నాసయో : షిం కర్ణయో : యం నేత్రయో :
 మాం లలాటే : మృం మూర్ధని : తాత్ శిఖాయాం : ఏతే కేవలం మృత్యుం
 జయన్యాసా : మహా మృత్యుంజయే ప్యేత దేవ కింతు ప్రత్యక్షరం వ్యాహృతి
 త్రయం ప్రణవ పూర్వం వదేత్ ॥

ఓం భూ : - ఓం భువ : - ఓం సువ : - ఓం త్ర్యం దక్షిణ పాద
 మూలే - హౌం - ఓం - జం - ఓం స : ఇతివా ప్రతివర్ణం ప్రతిపద
 మాదౌ వదేత్ । అథనామ షడంగ : ఓం హౌం ఓం జం ఓం స : ఓం
 నమో భగవతే రుద్రాయ కూలపాణయే స్వాహా హృదయాయ నమ : ఓం
 హౌం ఓం జం ఓం స : ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ అమృత మూర్తయే
 మాంజీవ య శిరసే । ఓం హౌం ఓం జం ఓం స : ఓం నమో భగవతే
 రుద్రాయ చంద్ర శిరసే జటినే శిఖాయై । ఓం హౌం ఓం జం ఓం స :
 ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ త్రిపురాంతకాయ హ్రీం హ్రీం కవచాయ ।
 ఓం హౌం ఓం జం ఓం స : ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ త్రిలోచనాయ
 ఋగ్యజుస్సామ మంత్రాయ స్వాహా నేత్రత్రయాయ వౌషట్ । ఓం హౌం
 ఓం జం ఓం స : ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ ప్రళయాగ్ని రుద్రాయ
 నేత్రత్రయాయ జ్వల జ్వల మాం రక్ష రక్ష అమోరమూర్తయే అస్త్రాయ
 ఫట్ । అథ తృతీయ షడంగ : - ఓం హౌం ఓం జం ఓం స : ఓం నమో
 భగవతే రుద్రాయ త్రియంబకాయ త్రినేత్రాయ త్రిపురాంతకాయ త్రియంబకం
 హృదయాయ । ఓం హౌం ఓం జం ఓం స : ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ
 నీలగ్రీవాయ శశాంక దృతశేఖరాయామృత వర్షిణే యజా మహా శిరసే ।
 ఓం హౌం ఓం జం ఓం స : ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ వ్యాఘ్ర చర్మ
 పరిధానాయ కపర్దినే ముగంధిం పుష్టి వర్ధనం శిఖాయై । ఓం హౌం ఓం జం

ఓం నః ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ పినాకధారిణే నాగాభరణాయ దండ
 మాలాధరాయ ఉర్వారుక మివబంధనా త్కవచాయ హం । ఓం హం
 ఓం జం ఓం నః ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ ఋగ్య జుస్సామ మంత్రాయ
 జ్యోతి రూపాయ జ్ఞానాత్మనే మృత్యోర్ముక్షీయ నేత్రత్రయాయ । ఓం హం
 ఓం జం ఓం నః ఓం నమో భగవతే రుద్రాయ అగ్నిబీజాయ దుష్టగ్రహ
 వినాశకాయ దూర్జితినే అమోరమూర్తయే జ్వల జ్వల రుద్ర శక్తి త్రిభుం
 ధర హం రక్ష రక్ష సర్వతోఽభయం దిశ అమోరాయ మామృతా
 చస్త్రాయ పట్ । తతః పీతా దౌమధ్యే వృత్తం । తద్బహిశ్చతు రస్రం -
 తద్బహిః పద్రసం - తద్బహి రష్టదశ ద్వయం తతశ్చతుష్కోణ మితి
 యంత్రం విలిఖ్య । ధర్మాయ । జ్ఞానాయ । నై రాగ్యాయ । ఐశ్వర్యాయ ।
 అధర్మాయ । అజ్ఞానాయ । అనై రాగ్యాయ । అనై శ్వర్యాయ । కృతాయ ।
 శ్రేతాయ । ద్వాపరాయ । కలయే । సత్వాయ । రజనే । తమనే । సూర్య
 మండలాయ । సోమ మండలాయ । వహ్నిమండలాయ । వహ్నియే ।
 ఇతి సంపూజ్య ।

శ్లో॥ మృత్యుం జయన్తు దేవోయం చతుర్పాహు శ్రీ జేత్రకః ।

అక్షమాలాధరో దేవో దక్షిణేనతు పాణినా ।

వామేన పుత కుండీచ ధారయన్న మృతాన్వితం ।

1

శ్లో॥ వరదా భయ పాణింద దివ్యా భరణ భూషితం ।

శుక్లం నునీల వాసాశ్చ పద్మస్యో వతి సంస్థితః ॥

2

ఇతి హేమాదౌ ।

శ్లో॥ అచ్యుస్వచ్ఛారవిందస్థితి రుభయ కరాంక స్థితౌ పూర్ణకుంభౌ ద్వాభ్యాం ।
 వేదాక్షమారే నిజ కరకమలాభ్యాం ఘటౌ నిత్య పూర్ణౌ ॥

1

శ్లో॥ తాద్యామిత్యం ప్రవంతం శిరసి శశికలా బంధురేష్లావ యంతః ।

స్పృయం దేవో దదానః ప్రవిశతు నిశదాకల్పజాల భ్రీయం నః ॥

2

ఇతి ప్రవంచ సార మంత్ర కోశ రీత్యా ॥

శ్లో. బద్ధవింగ జటాజూటం నాగభూషణ భూషితం ।

వ్యాదకాశం పంచపక్త మస్తాదశ భుజం విభు మితివా ॥

1

హస్తాభ్యాం కలశద్వయామృత రస్యై రాప్లావ యంతం శిరోద్వా
భ్యాంతో దధతం మృగాక్ష వలయం ద్వాభ్యాం వహంతం పరం । అంకన్యస్త
కరద్వయామృత ఘటం కైలాస సంస్థం శివం న్యస్తాం భోజగతం నవేందు
మకుటం దేవం త్రినేత్రం భజే ।

ఇతి ద్వాభ్యామూలే ననాసాగ్ర మార్గేణ మధ్యే దేవతా మావాహ్య
స్థాపనీ సన్నిధాపనీ సన్నిరోధినీ ॥

ముద్రాః ప్రదర్శ్య :—

మూలేనానన పాద్యామ్యాచమన మధుపర్క స్నాన వస్త్ర యజ్ఞోపవీత
గంధ పుష్పాణి సమర్ప్య ॥

అవరణ పూజాం కుర్యాత్ :—

మధ్యే ఈశానం । పూర్వవక్త్రే తత్పురుషం । దక్షిణే వామదేవం ।
వశ్చమే అమోరం । ఉత్తరే వక్త్రే సద్యోజాతం । తతః షట్కోణేషు ।
హ్రీం హృదయాయ । హ్రీం శిరసే । హ్రీం శిఖయై । హ్రీం కంఠాయ ।
హ్రీం నేత్రత్రయాయ । హ్రీం హస్తాయ ఫట్ ॥ పురతః ॥ నైఋతే
ప్రతిష్ఠాయై - విద్యాయై శాంత్యై - ఇతి చతుష్కోణే । గం గణపతయే
నమః । మం మృత్యువే నమః । మం దుర్గాయై నమః । కం క్షేత్రపాలాయ
నమః । ఇతి చతుః పత్రే । అష్టదశే బ్రాహ్మ్యై - మహేశ్వర్యై ।
కౌమార్యై । వైష్ణవ్యై । వారాహ్యై । ఇంద్రాణ్యై । చాముండాయై ।
తద్భూషాకృంద భైరవాయ । క్రోధ భైరవాయ । ఉన్మత్త భైరవాయ ।
కపాల భైరవాయ । సంహార భైరవాయ । అపదుద్ధార భైరవాయ ।
కాల భైరవాయ । గౌర భైరవాయ । తద్భూషాః । లం ఇంద్రాయ । రం
అగ్నయే । యం యమాయ । నం విఘ్నతయే । పం వరుణాయ । వాం
వాయవే । సం సోమాయ । ఈం ఈశానాయ । ఈశానేంద్ర మధ్యే అం

బ్రహ్మజే నమః । నై యతి పశ్యమ యోర్మద్యే హ్రీం విష్ణవే నమః ।
ఇతి సంపూజ్య దూప దీప నై వేద్య కాంబూల దక్షిణ నీరాజన ప్రదక్షిణ
నమస్కారా స్కృత్వా ।

శ్లో॥ మృత్యుంజయ మహారుద్ర త్రాహిమాం శరణాగతం ।

జన్మమృత్యు జరా రోగైః పీడితం కర్మబంధనైః ।

తావక స్వద్గతప్రాణ స్వచ్చిత్తోహం సదామృద ॥

ఇతి విజ్ఞాప్య దేవేక జపేన్మృత్యుం జయం పరం తతో జపం కృత్వా
పునః పఠంగం కృత్వా ॥

జపం వివేదయేత్ :—

అయుతం పునశ్చరణం । తతః ప్రయోగః । అథ మంత్రోద్ధారః ।
ఓం ధూః । ఓం భువః । ఓం సువః । ఓం త్రియంబకం యజామహే ఋక్ ।
ఓం సువః ఓం భువః ఓం ధూః ఓం । ఇతి మృత్యుం జయః । కేవలయా
ఋచా । ఓం జాం సః ఇతి పూర్వా । ఓం హౌం జాం సః ఓం భూర్భువ
స్స్వః ఇతి పూర్వా - అంతే ప్రతిరోమం సర్వత్ర ఇతివా మహా మృత్యుం
జయస్తు యథా । ఓం హౌం జాం సః ఓం ధూః ఓం భువః । ఓం స్వః
ఓం త్రియంబకం ఋక్ । ఓం స్వః । ఓం భువః ఓం ధూః ఓం సః ఓం జాం
ఓం హౌం ఓం స్వాహా । చతుర్థక ప్రణవః । ఋగ్వీరానే । త్రిరాత్రం
వియతోనక్ష్త్రన్ శ్రవయేత్పాయసం చరుం । తేనాహుతి శతం పూర్ణాం జహ
యాత్సర్పిసాద్విజః । సముద్దిశ్య మహాదేవం త్ర్యంబకం త్ర్యంబకేత్యువా -
వీతత్సర్వం శతం కృత్వా జీవేద్వర్ష శతం సుఖీ ॥

ఇతి మృత్యుంజయ విధిః.

అథ పురుషసూక్త పునశ్చరణం

అథ పురుషసూక్త విధిః విష్ణుధర్మోత్తరే - పుష్కర ఉవాచ :—

ప్రతిదేవం మహాభాగ యత్సూక్తం పౌరుషసంస్మృతం ॥

సర్వకామకరంజ్ఞేయం పవిత్ర మధుమాదనం ।

ఏతైకఋదారామ స్సారోదక్వా జలాంజలిం-

- పౌరుషేణతు సూక్తేన ముచ్యతే సర్వకిల్బిషైః ।
అంతర్జలగతోజప్త్వా సూక్తమేతత్తుపౌరుషం ॥ 2
- సర్వకల్మష నిర్ముక్తో యథేష్టాం లభతేగతిం ।
ఏతై కయాముచాస్నాతః పంచేపుణ్యం నివేదయేత్ ॥ 3
- పురుషార్థంజరేరామ సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే ।
ఏతై కయాముచాస్నాతో దత్వోరామ ఫలంలభేత్ ।
సర్వకామసవాప్నోతి యాన్కాంశ్చ సమనసేచ్ఛతి ।
పౌరుషేణతు సూక్తేన ప్రాణాయామో మహాఫలః ।
జపహోమో తథారామ సర్వకల్మషనాశనౌ ॥ 5
- సురాపో బ్రహ్మహనేన తదై వ గురుతల్పగః ।
పాపేభ్యో విప్రముభ్యేత జప్త్వా సూక్తంతు పౌరుషం ॥ 6
- కృచ్చైః విశోధితం పూర్వం మద్యాహ్నే సలిలంగతః ।
స్నానస్తు పౌరుషంసూక్తం జపేన్నిత్యమతంద్రితః ॥ 7
- సంవత్సరేణ దేవేశ వాసుదేవం ప్రవిశ్యతి ।
స్వయంచై వ మహాభాగ శాకమూల ఫలాశనః ॥ 8
- తంతు కామమవాప్నోతి యం రామమససేచ్ఛతి ।
శ్రీయమగ్ర్యాం తథా రూపం జీవితం దీర్ఘమేవచ ।
అణిమాం లఘిమాంప్రాప్తిం మహిమాం చ భృగుత్తమ ॥ 9
- దుఃఖాపగమమస్యద్వా యత్కించి నమనసేచ్ఛతి ।
అకామః పౌరుషంజప్త్వా యాతివిష్ణో వరంపదం ॥ 10
- మాంగళ్యమేతత్పరమం పవిత్రం సంసార దుఃఖౌగ వినాశకారీ ।
సుఖప్రదం దర్మవిదాం నరాణాం మనోరథావాప్తికరం వ్రదిష్టం ॥ 11
- మహర్ష వే ఋగ్విధానే :—
వక్ష్యే పురుషసూక్తస్య విధానంత్యర్చనం ప్రతి ।
అగ్నికార్యం జపవిధిం స్తోత్రంచై వ తథాత్మకం ॥ 12
- స్నాత్వా యదోక్తవిధినా ప్రాజ్ఞుః శుద్ధమానసః ।
వ్రథమాం విన్యసేద్వామే ద్వితియాం దక్షిణేకరే ॥ 13

తృతీయాం వామపాదేతు చతుర్థీం దక్షిణేన్యనేత్ ।

పంచమీం వామజానౌతు షష్ఠీంవై దక్షిణేతథా ॥

14

సప్తమీం వామకట్యాః తు అష్టమీం దక్షిణేతథా ।

నవమీం నాభిమధ్యేతు దశమీం హృదయేతథా ॥

15

ఏకాదశీం కంఠదే ద్వాదశీం వామజాహుకే ।

త్రయోదశీం దక్షిణేచ అస్యదేశే చతుర్దశీం ॥

16

అష్టాః పంచదశీంచై వ షోడశీం మూర్ధ్ని విన్యనేత్ ।

ఏవం న్యాసం విధింకృత్వా పంచాంగాని సమాచరేత్ ।

బ్రాహ్మణోన్యేత్యాదికాభిః ఋగ్విః పంచాంగకల్పనా ॥

17

హృదయం శిరః శిఖా కవచ ముత్రంచేతి పంచాంగాని ।

యథాదేహే తథాదేవే న్యాసంకృత్వా విధానతః ॥

18

తదాదౌ సంకల్పంకృత్వా న్యాసద్వయం కుర్యాత్ ।

అస్య సూక్తస్య నారాయణఋషిః । పురుషోదేవతా ।

అనుష్టుప్ చందోంత్రాత్రిష్టుప్ । జపే వినియోగః -

తత్ర జపహోమేవ ఋజ్యన్త్రమేవ నియతమితీత దేవాహ ।

అద్యయావాహాయేద్దేవమృచాతు పురుషోత్తమం ।

ద్వితీయయాససం దత్త్యాత్పాద్యంచై వ తృతీయయా ॥

19

చతుర్థార్థ్యం ప్రదాతవ్యం పంచమ్యా చ మనంతథా ।

షష్ఠ్యాస్నానం ప్రకుర్వీత సప్తమ్యా వత్త్రమేవచ ॥

20

యజ్ఞోపవీతమష్టమ్యా నవమ్యాభరణం తథా ।

దశమ్యాం గంధదానంస్యా దేకాదశ్యా చ మాల్యకం ॥

21

ద్వాదశ్యా దూపనందత్వా త్రయోదశ్యాతు దీపకం ।

చతుర్దశ్యాతు నై వేద్యం పంచదశ్యా నమస్కీయా ॥

22

ఉద్వాసనంతు షోడశ్యా ఉపచారస్తు షోడశ ।

స్నానే వస్త్రే చ నై వేద్యే దద్వాదాచమవీయకం ॥

23

దద్వా త్పురుషమాత్తేన యః సుష్పాంజలిమేవచ ।

24

- అర్పితంతేనవై సర్వం త్రైలోక్యం సచరాచరం ।
దక్షిణాంతు యథాశక్త్యా పోదశర్వా ప్రదాపయేత్ ॥ 25
- తతః ప్రదక్షిణంకుర్యా జపంకుర్యా త్సమాహితః ।
యథాశక్తిజపిత్యాతు సూక్తంచాన్యై నివేదయేత్ ॥ 26
- దేవశ్చ దక్షిణేపార్శ్వే కుండస్థండిలమేవవా ।
కారయేత్ప్రదమర్చాతు ప్రోక్షణం తృతీయయా ॥ 27
- తృతీయ యాగ్నిమాచభ్యా చ్చతుర్థ్యాతు సమింధనం ।
పంచమ్యా త్వాజ్యసంస్కారశ్చ రోశ్చ శ్రవణం తదా ॥ 28
- షష్ఠ్యా నలన్య మద్యేత కల్పయే త్పద్మమానసం ।
చింతయే తత్రదేవేశం కాలాశల సమవ్రథం ॥ 29
- వివృతాన్యం వాహశీర్షం రక్తాన్యం రక్తలోచనం ।
తతో గంధం చ పుష్పంచ ధూపం దీపం నివేదయేత్ ॥ 30
- పంచవిశ్చ తతఃకుర్యా త్సప్తమ్యాది యథాక్రమం ।
నహా సూజయే దిత్యర్థః ॥ 31
- సమిద్ధిః ప్రత్యుచంపూర్వం జహాయాదలిమూరిభిః ।
తతో మృతేనజహాయాచ్చరుణా తతః పునః ॥ 32
- ఏవం హుత్వా తతశ్చైవ అనుజ్ఞావ్య యథాక్రమం ।
అగ్నేర్భగవత్తస్య సమీపేస్తోత్రముచ్చరేత్ ॥ 33
- జితంతే పుండరీకాక్ష నమస్తే విశ్వభావన ।
నమస్తేస్తు హృషీకేశ మహాపురుష పూర్వజ ॥ 34
- నమో హిరణ్యగర్భాయ ప్రధానావ్యక్తరూపిణే ।
ఓం నమో వాసుదేవాయ శుద్ధజ్ఞానస్వరూపిణే ॥ 35
- దేవానాం దానవానాంచ సామాన్య మధిదైవతం ।
సర్వదా చరణం ద్వంద్వం వ్రజామి శరణం తవ ॥ 36
- ఏకమస్త్యమసిలోకస్య సృష్టిసంహారకారకః ।
అద్యక్షచానుమంతాచ గుణమాయా సమావృతః ॥ 37

సంసారసాగరం మోరం అనన్తం క్లేశనాశనం ।

త్వామేవ శరణంప్రాప్య విస్తరన్తి మనీషిణః ॥

38

నతేరూపం నచాకారో నాయుధాని నచాస్పదం ।

తథాపి పురుషాకారో భక్తానాం త్వం ప్రకాశనే ॥

39

నైవ కించిత్పురోక్షోవా ప్రత్యక్షోవా నకస్యచిత్ ।

నైవ కించిదపిద్వైతేన చ సిద్ధోసికస్యచిత్ ॥

40

కార్యాదాం కారణం పూర్వం వచసాం వాక్యము త్తమం ।

యోగినాం పరమంసిద్ధం త్వాం వదన్తిమనీషిణః ॥

41

అహం భీతోస్మిదేవేశ సంసారేస్మిన్ భయావహే ।

పాహిమాం పుణ్యరీకాక్ష నాజానే శరణం పరం ॥

42

కారేష్వపి చ నర్వేషు దిక్షుసర్వాసు చాచ్యుత ।

శరీరే విగతేచాపి వర్ణతేమే మహాద్భయం ॥

43

త్వత్పాదకమలా దన్యన్నాస్తి జన్మాంతరేష్వపి ।

విమిత్తం కుశలస్యాపి యేనగచ్ఛామి సద్గతిం ॥

44

విజ్ఞానం యదిదంప్రాప్తం యదిదం జ్ఞానవర్జితం ।

జన్మాంతరేపిమేదేవ మాఖూదన్య పరిక్షయః ॥

45

దర్శితా పపిజాతన్య త్వం గతిస్త్యం మతిర్మమ ।

యదినాథం చ నిందేయం తావతాస్మికృతీ సదా ॥

46

అముంకలుషితం న త్తం మమతే పాదయోస్థితం ।

కామయేద్వైష్ణవం తత్త్వం సర్వజన్మను కేవలం ॥

47

ఇత్యేవ మనయాస్తుత్వా స్తుత్వా దేవం దినేదినే ।

కిం కరోమీతిచాత్మానం దేవాయైవ నివేదయేత్ ॥

48

పురుషన్య హరేఃసూక్తం స్వర్గ్యంధన్యం యశస్కరం ।

పలాహరో జపేన్నిత్యం పశ్యన్నాత్మా నమాత్మని ॥

49

పలాని టుక్తోపవసేన్మా సమద్భిక్ష్వ వర్తయేత్ ।

అరణ్యే నివసేనిత్యం జపన్ని గుమృషిం మునిః ॥

50

- ఋషిం మంత్రం ఋగ్విత్రిషవణంకారే స్నాయాదప్పు సమాహితః ।
స్నానే ఏతాభిర్మార్జన మఘమర్షణంచేత్యర్థః ॥ 51
- అదిత్యముపతిష్ఠేత మా క్తేనానేన విత్యశః ।
అజ్యాహుతీరనేనై వ హుత్వేవం చింతయేద్భుషిం ॥ 52
- ఋషిఃసూక్తం ద్రష్టో నారాయణః ।
ఉర్ధ్వం మాసాత్పలాహరత్రి భిర్వజై ర్జపేదిదం ॥ 53
- తద్భుక్త స్తన్మనోయుక్తో దశవర్షాణ్య నన్యభాక్ ।
సాక్షాత్పశ్యతితం దేవం నారాయణ మనామయం ॥ 54
- అనాసా దయమాన్రోప భక్తం నపరిహసయేత్ ।
భక్తానుకంపీ భగవాన్ జాయతే పురుషోత్తమః ॥ 55
- యేనయేనచ కామేన జపేత ప్రయతస్సదా ।
ప్రాప్తకామ సమృద్ధస్యా చ్ఛ్రద్ధధ్యానస్య కుర్వతః ॥ 56
- హోమం వాప్యథవాజప్య మువహోర మథోచరుం ।
కుర్వీతయేనకామేన తత్సిద్ధి ముపదారయేత్ ॥ 57
- జ్ఞాతిశ్రేష్ఠ్యం మహాద్విత్తం యశోలోకే పరాంగతిం ।
పాపేన విప్రమోక్షశ్చ భవేత్సర్వం నసంశయః ॥ 58
- అథాభిధీయతేకర్మ పుత్రకామస్య వైష్ణవం ।
శుక్ల పక్షే శుక్రవారే సునక్షత్రే సుగోచరే ॥ 59
- ద్వాదశ్యాం పుత్రకామస్తు చరుంకుర్వీత వైష్ణవం ।
దంపత్యో రుపవాసస్యా దేకాదశ్యాం సురాలయే ॥ 60
- ఋగ్విః షోడశభిః సమ్యగర్చయిత్వా జనార్దనం ।
చరుం పురుషసూక్తేన శ్రవయేత్పుత్రకా మనః ।
ప్రాప్నుయాద్వైష్ణవం పుత్ర మచిరాత్సంతతి క్షమం ॥ 61
- ద్వాదశ ద్వాదశీ స్పృమ్యక్పయసానిర్వపేచ్ఛరుం ।
యః కరోతి సహస్రంతు యాతి విష్ణోః పరం పదం ।
హుత్వాగ్నింవిది వత్సమ్యక్ ఋగ్విః షోడశ భిర్బుధః ।
కృత్వాంజలిపుటో భూత్వాస్తవంతాభిః ప్రయోజయేత్ ॥ 62

కేశమం మార్గశ్చేతు పౌషే నారాయణం విదుః ।
మాధవం మాఘ మానేతు గోవిందం పౌల్నవే తథా ॥

63

చైత్రే చైవ తథా విష్ణుం వై కాళే మధుసూదనం ।
శ్యేషే త్రివిక్రమం విద్యా దాషాదే వామనం విదుః ॥

64

గ్రావణే శ్రీధరం వింద్యాద్భుషి కేశ మతః పరం ।
అశ్వినే పద్మనాభంచ దామోదర మతః పరం ।
ద్వాదశై తాని నామాని ప్రతి మాసంతు హావయేత్ ॥

65

స్వగృహ్యోక్త విధానెన పయసి చరుః కార్యః శ్రవణ సమయేషా క్త
మావ ర్తయేత్ - సకల సూక్తేన ఏకాహాతి రేవం సహస్ర హోమః ॥
సవ ఆయుత జపోత్తరం కార్యః :—

కృష్ణైకాదశ్యా ముపక్రమ్య ఆయుతం జప్త్వా ।
శుక్లైకాదశ్యాం దంపతీ ఉపోష్య ద్వాదశ్యాం ।
చరుం సహస్రం జుహూయాదితి మహర్ణవః ।
అథాపరః ప్రకారోయ మేకాదశ్యామ ధోజనం ॥

66

దంపత్యోః పౌరుష సూక్తం నిత్య కర్మా విరోధిచ ।
కాలే జపేదిదం సూక్త మేకాదశ్యాం నిరంతరం ॥
ద్వాదశ్యాం ప్రయతో భూత్వా పయసా నిర్వపేచ్ఛరుం ।
ద్వాదశ ద్వాదశీప్యేవం పయసా నిర్వపేచ్ఛరుం ॥
ఏవ మేకాదశ్యపవాసాది నాహుత్వాజ్యం విధి ।

67

68

వచ్చాత్ర ఋగ్విః పోషక విద్యుధః ।
కృతాంజ లిపుదో భూత్వాస్తువన్ తథిః ప్రయోజయేత్ ॥

69

సమిదోక్తృ వృక్షస్య హుత్వాజ్యం జుహూయాత్పునః —
ఉపస్థానం హుతాకస్య ద్వాత్వాతు మధుసూదనం —
అగ్నేనయ మంత్రైరుపస్థానమితి మహర్ణవః ।

యుక్తంతు పురుషసూక్తే నైవ ॥

70

హవిర్నో మంతతః కుర్యా త్ప)త్స్పదం వాగ్యతః కుచిః ॥

71

సూక్తేన జుహూయాదాజ్య మాదావంతేచ పూర్వవత్ ॥

72

హవిశ్శేషం నమస్కృత్య నారీ నారాయణం పతిం ।
 భక్షయిత్వా హవిశ్శేషం భక్త్వా వామకాయాస్యాదిత్యర్థః ।
 తతః కృత్వాద్విదం కర్మ కర్తవ్యం ద్విజ తర్పణం ।
 ద్వితీయాం త్రియాం వివర్తేత యావగ్గర్భం నవిందతి ॥ 73

యయా సహేదం కర్మ కృతంతాం విహాయాన్యామృతా వవినోపేయాత్ ।
 సర్వాభి స్సహ వ్రతాచరణేతు నదోషః ।

ఋతావప్యన్యప్రియా ఆగమనే ఆతిక్రమ దోషానాన్వేష - కింత్వల్పః -
 తత్తైకః శక్తౌ ప్రాణా పత్యః - అశక్తౌ త్రిరాత్ర ద్విరాత్రాది - అపత్రా
 మృత పుత్రాచ యాచకన్యాం ప్రసూయతే ।

క్షిప్రం సాజన యేర్షుత్ర మృష్యకృంగో యథా బ్రవీత్ ॥ 74

బృహత్పరాశరో ష్యేవం విధిముక్తవాన్ ।
 హోమాంతే దక్షిణాం దద్యాద్దేనుంవాన స్తథా తిలాన్ ॥ 75

తూమిం హిరణ్యం భక్ష్యణి యథా సంభవమేవచ ॥

ఇతి పురుషసూక్త విధిః.

అథ దీపస్థాపనం

సర్వైశ్చ జపాదౌ దీపస్థాపనం కార్యం తద్యథా :—

యుగ్మం స్వరాజాం విలిఖేచ్ఛ పూర్వంకాదీంశ్చ పర్గాస్కృమిశో విలిఖ్య ।
 స్థానాదిపాద్యక్షరమస్తి యంత్రం తం దీపదేశం మునయోవదంతి ॥ 1

ఇదమేవకూర్మ చక్రం యన్యతుభేదోయ ద్రామ నామాద్యవర్ణేన ।
 కూర్మముఖమితి తదుక్తం శివచంద్రికాయాం ॥ 2

అకారాది స్వరద్వంద్వ్య పూర్వాదిష్వష్టసున్యనేత్ ।
 ఉదగాదీన్ సదావర్ణా న్న్యసేచ్ఛిద్రదళాంవినా ।
 గ్రామస్యాన్త్యాద్యవర్ణస్త్రు యస్యాం దిశ్యవతిష్ఠతి ।
 తత్ర కూర్మముఖంజ్ఞేయ మన్యాంగానాం పరత్రచ ।
 మస్త్రసిద్ధిం ముఖేవింద్యా త్కరయోరల్పకం ఫలం ॥ 3

నిష్ఫలం పాదయోర్మధ్యే ఔదాసిన్యంచ పాదయోః ।

వధబంధననిస్సాని పుచ్చదేశే భవంతిహ ॥

4

ఏవం రుద్రపాదావ పీఠికేచిత్ :—

అన్యేత్వస్యాతాంత్రిక జపపరత్వాద్వైదికజపేన నియమమిత్యాహుః ।

అస్యాపవాదస్తత్త్వైవ :—

కురుక్షేత్రే ప్రయోగేచ గంగాసాగర సంగమే ।

మహోదయాదౌకాశ్యం చ దీపస్థాపనం నచింతయేత్ ॥

5

ఇతి దీపస్థానం.

రు ద్ర పు ర శ్చ రణ వి ధి :

సచరావణభాష్య భట్టభాస్కర విద్యారణ్యభాష్య హేమాద్రి మహర్షి
వాద్యలోచనేనోచ్యతే । తత్ర రుద్రస్యజపే హోమోభిషేకేచ శృతిస్మృత్యాదౌ
వినియోగే దృశ్యతే । తత్ర జాబాలిశ్రుతిః కిం జప్యేనా మృతత్వన్నో
బ్రూహి । శతరుద్రీయేయేనేత్యేతా నిహవా అమృతానామద్యే యాన్యేకై
ర్నవా అన్మృతా భవంతి = కైవల్యోపనిషదియః శతరుద్రీయ మధీతే
సోగ్నిపూతో భవతి - స్వర్ణస్తేయాత్పుతో భవతి బ్రహ్మహత్యాయాః
పూతో భవతి కృత్యాకృత్యాత్పుతో భవతి । కైవల్యఫలమశ్రుత ఇతి । ।

హేమాద్రి - బోధాయనః :—

అథ పంచాంగ రుద్రాణాం జపహోమార్చనవిధిం వ్యాఖ్యాస్యామః ।

విధిశబ్దస్య జపాదిషు ప్రత్యేక మన్వయః ।

అర్చన మభిషేక ఇతి మహర్షవః - పరాశరః ॥

2

మధ్యం పీత్యా గురుదరాంశ్చ గత్వాస్తేయం ।

కృత్వా బ్రహ్మహత్యాం చ కృత్వా ।

భస్మచ్ఛవ్నో భస్మశయ్యాయాం శయనో ।

రుద్రాద్యాం ముచ్యతే సర్వపాతకైః ॥

3

ఇద మహారహఃకృతే మాసమాత్రం జ్ఞేయం . 4

రుద్రాధ్యాయా భవేద్భక్త్యా మాసమేకమతంద్రితః ।

ప్రాయశ్చిత్తం భవేదేతద్రహస్యస్య ససంకయ ఇతి పరాకర పురాణాత్ ॥ 5

పాద్యే శివగీతాను :—

యస్తురుద్రం జపేన్నిత్యం ధ్యాయమానోమమాకృతిం । 6

షడక్షరంవా ప్రణవం విష్ణోమోవి జితేంద్రియః ।

అథాధర్వశిరో మంత్రం కైవల్యంవా రఘూత్తమ ॥ 7

సతేనై వచ దేహేన శివస్సంజాయతే ధృవం ॥ 8

వాయవీయే :—

సర్వేషు గ్రహదోషేషు దుస్వప్నాద్భుతదర్శనే ।

జపస్రద్రాన్ సకృద్విప్రః సర్వదోషైః ప్రముచ్యతే ॥ 9

యమః :—

పంచబృంహంవారి విర్యాన్ నివర్త్యేషాన్ వృషాకపిం = హోహ్య 10

స్రద్రాన్సకృజ్ఞప్తా ముచ్యతే సర్వపాతకైః ।

శుక్రియారణ్య కజిపోగాయత్ర్యాశ్చ విశేషతః ॥ 10

సర్వపాప హరాహ్యేతే రుద్రైకాదశినీ తథా ॥ 11

హేమాద్రా కౌశిక బోధాయనా :—

రుద్రైకాదశినీత్వేషా సర్వకామ ఫలప్రదా । సర్వపాప క్షయకరీ సర్వకాంతి 12

ప్రదాయినీ ॥

విష్ణు ధర్మోత్తరేపి :—

రుద్రాణాంచ తథా జాప్యం సర్వామ వినిషాదనం ।

సర్వకామకరో హోమస్తథా సర్వత్ర శాంతిదః ॥ 12

అజావికానామ శ్వానాం కుంజరాణాం తథా గవాం ।

మనుష్యాణాం సరేంద్రాణాం బాలానాం యోషికామపి ॥ 13

గ్రామాణాం సగరాణాః చ దేశానాంచాపి భార్గవ ।
ఉవద్రవాణాం ధర్మజ్ఞ వ్యాధితానాం తథైవచ ॥ 14
మారకేన మనుప్రాప్తే రిపుజేవ తథా భయే ।
రుద్రహామః పరాకాంతిః పాయసేన మృతేనవా ॥ 15

హేమాద్రౌ కాలికా పురాణే :—

యః పున స్సతతం భక్త్యా ఆభ్యర్చ్య శశిశేఖరం ॥ 16
జపేద్ధ్యాయే త్వదారుద్రాన్యోపియాతి పరం పదం ॥ 17
అదై హితే ఫలం కించిదై హికం పుష్కలం తథా ।
తానేవహి జపే దుద్రాన్ కుచిర్భూత్వా సమాహితః ।
అథవేదం జగత్సర్వం శశికర్తుం సమీహతే ॥ 18

తదా రుద్రం జపేద్భూయో ధ్యాయమానో మహేశ్వరం ।
తేన జపరుద్రో హోమరుక్రోధిషేక రుద్రశ్చేతి త్రిధా రుద్ర ఉక్తః ॥ 19
ఆద్యోద్విధా కేపల జపాత్మకా హోమాంగళ్య ॥ 20

తత్రా త్ర్యంగిరస్మా :—

ఏకాదశ గుణాన్వాపి రుద్రానావర్త్య దర్శయిత్ ।
మహాపాపైరపి స్పృష్టో ముచ్యతేనాత్ర సంశయః ॥ 21
సర్వ పాపావి నశ్యంతి రుద్రైకాదశిసీ తథేతి ।
కాలికా పురాణాదౌ జపమాత్రోక్తేః ॥ 22

జపార్ధకాంతో హోమస్తథా హోమాత్తు తర్పణం ।
తర్పణస్య దశాంతేన మార్జనం కథితం కిల ॥ 23

మార్జనస్య దశాంతేన బ్రాహ్మణాసపి భోజయేత్ ।
జపోర్పా పూర్వకో హోమస్తర్పణంచాభి షేచనం ॥ 24

కూడేవపూజనం పంచప్రకారోక్తా పురస్కీయా ।
హోమాశక్తో జపంకుర్యాద్దోమసంఖ్యా చతుర్గుణం ॥ 25

ఏవంకృతేతు మంత్రస్య జాయతే సిద్ధిరు తమేతి ।
పురశ్చరణ చంద్రికాహ జపమాత్రే తద్దశాంత హోమోక్తేః ॥ 26

తేన తర్పణాద్యపి సిద్ధం ।

హోమరుద్రేతు తర్పణాద్య నావశ్యకమేవ ॥ 27

జపమాత్రే తదుక్తైః అన్యేకు పురశ్చరణ ఏవాయం విధిః ।

తతఏవ హేమాద్రి మహార్ణవాదౌ తర్పణాద్యనుక్తిః ॥ 28

తేన తదుక్తహోమో జపో విశ్రుతోజనం చేత్యే ।

తత్త్వయం కార్య మిత్యాహ రుక్మిణ్యః ।

వృద్ధ యాజ్ఞవల్క్యః :—

మరాపః స్వర్ణహారీద రుద్రజాపీ జలేస్థితః ।

సహస్రశీర్షజాపీచ ముచ్యతే సర్వకల్పివైః ॥ 29

సర్వపాపహరాహ్యేతే రుద్రైకాదశినీ తథా ।

వేదమేకగుణంజప్త్వా తతోహ్నో వవిశుద్యతి ॥ 30

హేమాద్రి కాళికాపురాణే :—

యదాముష్మికమిహేత వలం లోకేష్వనల్పకం ।

తదారుద్రం జపేన్నిత్యం ధ్యాయమానో మహేశ్వరం ॥ 31

యశ్చ సాగరపర్యంతాం దద్యాద్భూమింస కాంచనాం ॥ 32

తస్మాదవ్యధికంతస్య కృద్రుద్ర జపాద్భవేత్ ।

వాయుపురాణేష్యేవం :—

సమకం చమకంచై వ పురుషసూక్తం తద్దై వచ ।

విత్యం త్రయం ప్రయుంజానో బ్రహ్మలోకే మహీయతే ॥ 33

చమకం నమకాదర్వా క్షుంసూక్త మవియోజపేత్ ।

ప్రవిశేత్స మహాదేవం గృహం గ్రహపతిర్యదా ॥ 34

రోగవాన్ పాపవాంశ్చైవ రుద్రం జప్త్వా జితేంద్రియః ।

రోగాత్పాపాత్ప్రముక్తో సావతులం నుఖమన్నతే ।

లింగే ఉత్తరార్థే త్రిపంచాశ దధ్యాయే :—

మృత్యుజయ విధిం వక్ష్యే బహునాకం ద్విజోత్తమ ।

రుద్రాధ్యాయే విధినామృతేన నియతఃక్రమాత్ ॥ 35

సమృతేన తిరేనై వ కమలే నై వయత్నతః ।
 దూద్వయా మృతగోక్షర మిశ్రయా మధునాకవా ।
 చరుణాస మృతేనై వ కేవలం వయసాపివా ।
 జహాయా త్కాలమృత్యోస్తు ప్రతీకారః ప్రకీర్తితః ॥

సూతనంహితాయాం : —

యః శ్రద్ధయా యతో విత్యం శతరుద్రీయ మభ్యనేత్ ।
 స్వర్ణ స్తేయాత్పురాపానా దుష్కృతావ రణా త్తథా ।
 ముచ్యతే బ్రహ్మహత్యాయా ఇతి కై వల్యకాభినః ।
 వాయుపురాణే : —

తప స్తపతియోత్యర్థం నహస్రాబ్ధావి నంయమి ।
 గవాం కోటిప్రదానం యః కరోతి విధివద్గురౌ ।
 నసత్పుల మవాప్నోతి యస్స కృద్రుద్రజాపకః ॥
 రుద్రేభ్యస్తు పరంనా స్తి జపోధ్యానం హుతం తపః । తదా ॥
 అనపత్యాదిదోషేషు కాకిన్యాది గ్రహేషుచ ।
 సర్వజ్వరవినాశాయ రుద్రజాపో వినిశ్చితః ।

ఆప స్తంభః : —

తస్య రుద్రః ప్రజాం పశూ నభిమన్యతే ॥
 యజ్ఞాదిసూక్తకల్ప ఇత్యాది రావణభాష్యేజ్ఞేయం ॥
 తత్రాదౌ ప్రతముక్తం హేమాద్రౌ కాలికాపురాణే ।
 కృత్రమాదౌ స్వయంచీత్వాన్ పరాకంచ తథా పునః ॥
 కృత్యాధ్యాయ న్యహాదేవ మేవంభూయః సమాచరేత్ ।
 స్నాత్వాదేశం సమభ్యర్చ్య ఉషితా సప్తకర్వరీః ।
 జపేదుద్రాం స్తదాజస్రం తదన్నంప్రాశయేద్ధృతం ।
 ఆపరేహవిసంజాతే సమాప్యైవం ప్రతం పునః ।
 దాస్కరాభిముఖోభూత్వా తస్మిన్నస్య నేక్షణో జపేత్ ।
 భూయశ్చాహ్ని పరేరుద్రం సంపూజ్య విధివత్కృతం ।
 మూర్తా కై బిల్వవత్తైశ్చ రుద్రహోమం ప్రకల్పయేత్ ॥

ఏవం సమ్యక్కృతేన్యూనం కర్తాసౌజాయతే ద్విజః ।
సాక్షాదుద్రోమహాతేజా స్తతఃకామాంశ్చ సాధయేత్ ॥

48

కాంతిహోమాద్రా కౌశికః :—

జోధాయనోక్తమేవాహం ప్రవక్ష్యే శానకోద్విజః ॥

49

కామినాం సర్వకామార్థం అకామానాం చ ముక్తయే ।

అకామః సర్వకామోవా జపేద్యః శతరుద్రీయం ॥

50

లింగాభ్యా శేఖవా తీర్థే స్నానం కృత్వా యదావిధి ।

రక్షర్థంతు శిఖా గ్రంధి మూర్ధకేశేతి మంత్రతః ॥

51

భూతాని ప్రార్థయేత్తద్వ దుత్తిష్ఠంత్యితి మంత్రతః ।

ఉపవిశ్య సుచోదేశే ప్రాణానాయమ్య వాగ్యతః ॥

52

సంకల్ప జపహోమాతు యదర్ధాయ తదుద్యతే ।

రుద్ర ప్రశ్నస్య చంద్రోతస్యా దనుష్టు బృషిస్తదా ।

53

అమోరః సర్వపాపమ్ను అదిత్యో దేవతాపరః ।

న్యానంభవాదిభిః కృత్వా నమోంతైః ప్రణవాన్వితైః ॥

54

మంత్రై రష్టాభిరీశానం బిలాద్యుక్తైః శుభ ప్రదైః ।

భవంచపాదయోర్నస్య శర్వంస్యస్యోరు మద్యతః ॥

55

ఈశానాం గుహ్యదేశేతు నాథౌ పశుపతిం న్యసేత్ ।

విన్యస్య హృదయే రుద్ర ముగ్రం విన్యస్య వై ముఖే ॥

56

బీమం లలాట దేశేతు మహాంతం శీర్షి విన్యసేత్ ॥

57

మహాంస్తు కవచే కార్య మేతై కే నాస్త్రి ముత్తమం ।

తత్రై వాన్త్యానువాకస్య మంత్రైర్ద్వాదశభిః శుచిః ॥

58

న్యానం కృత్వాను లోమ్యేన వర్జయిత్వా విచారకం ।

అద్యంతు పాదయోర్స్యస్య ద్వితీయం జాను దేశకే ॥

59

ఊర్వోస్తృతీయం విన్యస్య చతుర్థంగుద దేశతః ।

పంచమం నాభిదేశేతు షష్ఠంతు హృదయేన్యసేత్ ॥

60

- సప్తమంకంఠ దేశేతు ముఖేచాష్టమ ముత్తమం ।
సవమం నాసికాయాంతు దశమం నేత్రయోర్దయోః ॥ 61
- ఏకాదశం లలాటేతు ద్వాదశం శీర్షి విన్యసేత్ ।
త్రయోదశంతు కవచేహం కృత్వా స్త్రేతు ఫట్ తతః ॥ 62
- ఏవం న్యాస విధిం కృత్వా తతో ముద్రాం ప్రదర్శయేత్ ।
ఏషతే రుద్రభాగ స్తమితి ముద్రా ప్రదర్శనం ॥ 63
- శ్రీకామః శీర్షికర్షి తతేజిస్కామస్తు నేత్రయోః ।
ముఖేత్వన్నాద్య కామస్తు గ్రీవాయాంరోగ నాశనే ॥ 64
- హృదయే సర్వకామస్తు నాభౌ జ్ఞానీ ప్రదర్శయేత్ ।
ప్రణా కామస్తు గుహ్యేవై పశుకామస్తు జంభయోః ॥ 65
- జాన్వోస్తు గ్రామ కామస్తు దాష్ట్ర కామస్తు పాదయోః ।
వశీకరణ కామస్తు వామహస్తే ప్రదర్శయేత్ ॥ 66
- పాపక్షయేభివారే వావ్యాధేరపగమే తథా ।
ఐహికశరీరాత్కుర్వీత శివస్యాజ్ఞేతి చస్మరన్ ॥ 67
- ఏవం ప్రదర్శయిత్వాతు తతోద్యానం సమాచరేత్ ।
త్రిలోచ సంచతుర్బాహం సర్వాభరణ భూషితం ॥ 68
- నాగ చర్మ పరీధానం వ్యాఘ్ర చర్మోత్తరీయకం ।
వృషస్కంఠ సమారూఢము మాదేహార్థ ధారిణం ॥ 69
- అమృతే నాస్లతం శాంతం చంద్రార్ధ కృత శేఖరం ।
శుద్ధ స్ఫటిక సంకాశం జటా మకుట మండితం ॥ 70
- వరదాభయ హస్తంచ సర్వకామ ఫలప్రదం ।
ఏవం ధ్యాత్వాద్విజ స్సమ్యగనం గాంగహరణ హరం ॥ 71
- అంగనాం యజసంకుర్యా త్సమ్యగ్భక్తి పరాయణః ।
హృదయే హృదయం జప్త్వా మూర్ధ్ని సూక్తంచ పౌరుషం ॥ 72
- శిఖాయా ముత్తరం చైవ నారాయణ మనుత్తమం ।
కవచేనా వ్రతిరథం జప్త్వేద్ధం శతరుద్రీయం ॥ 73

జప్తాంగని జపేచ్ఛాంతిం త్రిః శాంతిరితి చోచ్చరేత్ ।

శాంతిం శన్నోవాతో నమోవాచం సత్రివిధోపి రుద్రః ప్రత్యేకం పంచథా ॥ 74

రుద్రం రుద్రీ రుద్రో మహారుద్రోతి రుద్రశ్చేతి ।

తత్ర నమక చమక మాత్రము భయం రూపం ।

75

అన్యేకాత తపేనోక్తాః :—

షడంగై కాదశిని రుద్రో రుద్రైకాదశ రుద్రతః ।

ఏకాదశభిరేతాభిర్మహా రుద్రశ్చ కథ్యతే ।

76

ఏకాదశ మహా రుద్రైరితి రుద్ర ఇతిరితః ।

అసార్థ మహా మహార్జవః ॥

పూర్వన్యాసంతే ఏకాదశ నమకాన్ పఠిత్వా అధ్యంచ మకానువాకం పఠేత్ ।

పునస్తాన్ పఠిత్వా ద్వితీయంచ మకానువాక మిత్యేకాదశావృత్త్యా రుద్ర

ఇత్యుచ్యతే ॥ 77

ఏకాదశిన్యా రుద్ర ఇతి పర్యాయః । తదాహ బోధాయనః ॥

నమస్తే రుద్ర మన్యవ ఇత్యేకాదశాను వాకానామగ్నా విష్ణూ

సఙ్గోషస ఇత్యైకై క మనువాకం జపేదితి ।

సర్వ నమకాన్ పఠిత్వా ఏకై కం చమకానువాకం పఠేదిత్యర్థః ॥

78

తేనై కరూపే సర్వ చమక జపోనతు విభాగః ।

తై రేకాదశ రుద్రైః రుద్రీత్యుచ్యతే ॥

79

నైవలమురుద్రః రుద్రైకాదశి నీతిచోచ్యతే ॥

తాభిరేకాదశభి ర్మహారుద్రః । తై రేకాదశా వృత్తిరతిరుద్ర ఇతి ॥

ఏతదేవాహతుర్హే మాద్రా కాశిక బోధాయనౌ ।

సద్యాది పంచవక్త్రాంశ్చ రుద్రానై కాదశై వచ ।

80

జపిత్వా సర్వరుద్రాంశ్చ చమకాద్యంతతో జపేత్ ।

పునరేత జ్ఞపేత్సర్వం ద్వితీయం చమకం తదా ॥

81

రుద్రైకాదశనీత్యేషా సర్వకామ ఫలప్రదా ।

సర్వపాపక్షయకరీ సర్వశాంతిప్రదాయినీ ॥

82

- ఏకాదశగుణానై వ రుద్ర ఇత్యభిధీయతే ।
మహానేకాదశగుణ్య స్త్వతి రుద్ర ఇహోచ్యతే । 83
- రుద్రం మహాతిరుద్రంచ జపేత్కార్యస్య గౌరవాత్ ।
అయం రుద్రైకాదశనీరీత్యా మహారుద్రాది ప్రకారః । 84
- సర్వకాభినాం జపసమయేభిషేకే చ సమానః ।
కాణ్య కాత్యాయనీయానాం త్వేకాదశదా చమకవిభాగం వక్ష్యమః ॥ 85
- త తా :—
- తతో హోమం ప్రకుర్వీత నమః శంభవమంత్రతః ।
రుద్రైకాదశ జాప్యేవ త్రయస్త్రిం శదధాహుతీః । 86
- ఽమురుద్రేక తంప్రోక్తం షష్ట్యాత్యధికయా తతః ।
చత్వారశ్చ తథారుద్రే సహస్రాః సప్తవర్జితాః ।
చత్వారింశ త్సహస్రాశ్చ హోతవ్యా శ్చతురోత్తరాః ॥ 87
- ఊనాశ్చైవాష్టన ప్రత్యా త్వతిరుద్రే వినిశ్చయః ।
పాపక్షయేభిదారేచ తథా వ్యాధివిమోచనే ॥ 88
- పాలాశస్సమిధఃకార్యా నాన్యత్రోత్పాత దర్శనాత్ ।
ఔదుంబిర్యాశ్చ సమిరో మథ్యక్తాశ్చ తథాక్షతాః । 89
- గ్రాహ్యక్వాన్నాద్యకామే నశ్రియే శాంత్యైవ పాయసం ।
సర్వకామే నవాగ్రాహ్య మాయుర్వ్యుద్యై తిలాస్మృతాః ॥ 90
- ఘృతాక్తా అథవాదూర్వా నేజస్కామేనవై ఘృతం ।
వ్రీహయాః పశుకామేన రాష్ట్రకామేన వైయవాః ॥ 91
- ఉపవిశ్యకుచాదేశే దూర్వాస్తంభే జపేద్యది ।
జహంయాశ్వేత పుష్పైర్వా సవిశ్వం కురుతేవళం ॥ 92
- స్పృష్ట్యాశతత్రం జపేద్యస్తు రుద్రైకాదశనీం సరః ।
రోగాన్ జ్వరాతి సారాదీన్ నాశయే దుర్బిణావపి ॥ 93
- హోమ పలాశ సమిధః కర్తవ్యా మయ సంయుతాః ।
ఏకాదశ మహారుద్రాన్ సరచక్రాగమే పునః ॥ 94

- జపేదేశాదశ గుణాన్ హోమస్తు విధి వత్సృతః ।
 తై రాజ్యేన సంసిక్తై ర్విదివ త్తం వివర్తయేత్ ॥ 95
- పద్మకాదశిని జాప్యే శతమేకో నమిష్యతే ।
 సవాప్రాశ్చ తదా రుద్రై నవత్యేకో నయాయుతః ॥ 96
- ఏవం త్రిగుణితకార్యా మహాపద్రాతి రుద్రయోః ।
 వృద్ధి కామేన వాయోజ్యో హస్త్యశ్యామయ శాంతయే ॥ 97
- ఉద్యవేత్యద్భుతానాంచ గ్రహణాంతు విపర్యయే ।
 గ్రహ గ్రామాది శాంత్యైవ తిలాశ్చాజ్యేన సంయుతాః ॥ 98
- హోమాస్తే సర్వకామానాం కూష్మాండై శ్చాపి వాజపః ।
 హోతవ్య మాజ్యం విధి వన్మహా వ్యాహృతిభి స్తథా ॥ 99
- పరిషిష్యతతో వహ్నిం తత్త్వాయామీతి చార్ష్యవ ।
 అభిషేకం తతః కుర్యాన్మంత్రై స్సల్లింగతైః శుచిః ॥ 100
- అదావస్తేచ సంపూజ్య పార్వతీ సహితం శివం ।
 రోకపాలాంశ్చ సంపూజ్య విధివచ్చివ సన్నిధౌ ॥ 101
- గంగాం దుర్గాంచ మంత్రేణ విధివద్విర దాననం ।
 వృవనోక్త విదానేన త్వరితేన సమస్కృతిః ॥ 102
- తర్పయే ద్వివిత్తై రన్తైః ॥ పయసా పాయసేనవా ।
 ప్రయతాం శంఖుచక్రుక్వా భూమి దేవాన్ శుచిః శుచీన్ ।
 రత్నాతు దక్షిణాంతేభ్యః ప్రణిపత్య విసర్జయేత్ ।
 ఏవం కృతేన భగవాన్ ప్రీతికామాన్ ప్రయచ్ఛతి ॥ 103
- అకామస్య పం ముక్తి నాన్ త్రకార్యా విచారణా ।
 దోషాయనోక్త మంత్రోయం సర్పకామ సమృద్ధయే ॥ 104
- ఇతి హేమాద్రౌ రుద్ర విధిః :—
 ఆయం రుద్రకాదశిని ప్రకార అపస్తంభ శాఖేయ రుద్ర పరః ।
 మాన్యందిన కణ్వశాఖినాంతు చమకే ఏకాదశానువాకాథవా ।
 ర్మమకానై కాదశదావిధత్యైకై కథాగం సమకేషు ।
 యాజ్ఞైకాదశినిం కుర్యాత్ ॥ 105

హామేప్యేవం — అత్ర షడంగన్యాసో వై కల్పికః :—

పంచాంగరుద్రాణా మిక్యుక్తేరితేచిత్ ।

అభిషేతేతదుక్తేష్వత్ అన్యః పంచేతి మహర్ణవః ।

106

బోధాయనోక్తైస్తైత్తరీయ శాఖీయ రుదైః ।

పంచాంగన్యాసః షడంగేతి వాజసనేయాది పరం ।

బృహత్పరాశరేణ తథోక్తేరిత్యన్యే ।

అభిషేక రుద్రపరేత్య పరే ।

యత్తుథందోగానాం సామవిధానే బ్రాహ్మణే ॥

107

అవోరాణా తద్వోవర్గ ఆజ్యదోహాని దేవ ।

వ్రతానిచైషా రౌద్రీనామ సంహితైశాం ।

ప్రయుజన్ రుద్రం ప్రీణాతీక్యుక్తం ।

అవోరాణాత్యేకం సామతద్వోవర్గః చత్వారి ॥

108

ఆజ్యదోహానిత్రీణ దేవవ్రతాని త్రీణి ।

ఏతత్పలాంతరార్థ ప్రయోగాంతరం ॥

109

నత్వేవై తే మహారుద్రాదికరణే ప్రమాణమస్మి ।

తేనయద్భూర్జరాణాం ద్వాదశసామఖిర్మహారుద్రాణ్యా చరణం ।

యచ్ఛ్రుగ్వేదినాం రుద్రనూక్తైస్తన్ని ర్మూలం ।

110

క్రాంతికు త్రమాఖి మానమాత్ర మిక్యుపేక్ష్యం మంత్రస్య ।

వ్రతివిధిభావాచ్చ :—

అతఏవ బృహత్పరాశరేణ కుర్యాద్విధానం ।

రుద్రాణాం యజుర్వేదేన సంమితమిక్యుక్తం ।

అథ బృహత్పరాశరోక్తః — కాత్యాయనానాం విశేషః :—

ఇషేత్వాదిషు మంత్రేషు ఖం బ్రహ్మాంతేషు ।

దశప్రణవ సహితేషు యాః క్రియాః ।

మంత్రాదౌ ప్రణవఃకార్యో మంత్రాంతే ప్రణవః పునః ।

తతోవ్యాహృతి సంయుక్తస్త్యేతేచ ప్రణవాదశేత్యేకఃపక్షః అన్యస్త్తు ॥ 111

అదో ప్రణవముచ్చార్య సర్వావ్యాహృతయ స్తతః ।
 మంత్రాదో ప్రణవకార్యో మంత్రాంతే ప్రణవః పునరితి ॥ తథా ॥
 మనోజ్యోతి రభోద్యగ్ని రగ్నిర్యూర్ధా ।
 మూర్ధానం మర్మాణితే జాతవేదా ఇతి ।
 మానస్తోకేచగుహ్యే తత్ప్రదమం పంచకం స్మరేత్ ॥ 112

తతోయాతే రుద్రేత్యా ద్యైరాద్యం న్యాసం దశాక్షరస్య వరైః ద్వితీయం ।
 త్రాతారమిత్యాద్యైః సంపుటం బోధాయన వదుక్త్వాహః ॥ 513
 సుత్రా మాదిది శాపాలాన్ ప్రాచ్యాదిమస్మరేదథ ।
 రాద్రీకరణేమే తద్వై కృత్వా పాపాత్త్రముచ్యతే ।

ఇత్యాద్యుక్తత్వాత్ :—

పంచాస్యం సోమమాత్మానం సర్వాభరణ భూషితం ।
 మృగలాంచన మూర్ధానం శుద్ధ స్ఫటిక సన్నిభం ॥ 114

ఫణౌ సహస్ర విన్మూర్జ దురగేంద్రోప వీతినం ।
 సప్తార్చిర్జ్వల నక్షాల జటా జూట కిరీటినం ॥ 115

సహస్ర కర విభ్రాజత్ ఖట్వాంగాది విభూషితం ।
 దేదీప్యమానం చంద్రార్కజ్వల దగ్ని త్రిణేత్రిణం ।
 జగద్భృతీర్య కృన్నాద చంచ ధ్దమరు ధారిణం ॥ 116

కేయూర బద్ధ నాగేంద్ర మూర్ధ్ని రత్న విరాజితం ।
 మేఖలా కింకిణీమాలా ముక్తారావ విరాజితం ॥ 117

పుష్ప రావ్యక్త నిర్గచ్ఛ ద్గంభీరా రావ నూపురం ।
 సహోమ పట్ట నీలాభం వ్యాఘ్ర చర్మోత్తరీయకం ॥ 118

దిగ్దేవతా సమాయుక్తం సురాసుర నమస్కృతం ।
 ద్విజోద్యాత్యైవ మాత్మానం సమ్యగ్రుద్ర స్వరూపిణం ॥ 119

సంప్రధ్వస్తాంతరాయస్సన్ తతో యజన మారభేత్ ।
 అనులిప్తేను గుప్తేచ దేశే గో చర్మ మాత్రకే ।
 స్థండిలేఽఋణ మాలిఖ్య మంత్ర మాలిఖ్యతం పునః ॥ 120

దశాక్షర మిత్యర్థః :—

తత్రపూజాది కంకుర్యా న్నమశ్కంభవేతిచ ॥
యత్తుతే నైకాదశ కలశ స్థాపన ముక్త్యా ।
తత్ర రుద్ర పూజనం రుద్ధైశ్చాభి మంత్రణ ముక్తం ।
తత్కామ్య ప్రయోగాంతరం ॥

121

తంతు రుద్రాంత తశ్చ వక్ష్యమః :—

మానో మహంతమితిచ సిద్ధం మంత్రం స్మరేద్విజః ॥
న్యాస మంత్రైశ్చ సోక్తైర్దైర్దాన స్తోకేతి గుహ్యేపి ॥

122

శంభవాయేతి మంత్రేణ దద్యాద్గంధోదకాదికం ।
దూపనై వేద్య దీపాదీన్ యథాలాభం నివేద్యచ ॥

123

దశాక్షరేణతేనైవ నమస్కుర్యా త్పునర్ద్విజః ।
శిఖతస్యతు రుద్రస్యోత్తర నారాయణం స్మృతా ॥

124

శిరః పురుషసూక్తంచ శివసంకల్పంచ హృత్ ।
కవచంచా ప్రతిఃథం నేత్రే విద్రాద్ బృహత్పూతం ॥

125

శతరుద్రీయమప్తంచ దేవస్యాత్మం ప్రకల్పయేత్ ।

శతరుద్రీయం — రుద్రాధ్యాయం :—

అదాతః శతరుద్రీయం జహోతీతితన్వైవ ।
శతరుద్రీయ శబ్దేనా వ్యభిదానాత్ ॥

126

ఏవం తైత్తిరీయాణామపి :—

మహార్ణవస్తుత్వమగ్నే రుద్ర ఇతి శతరుద్రీయంవర్ద బ్రాంతఏవ ।
పంచాగాన్ని స్మరేదష్టప్రణవం చ జపేద్విజః ॥

127

పంచాగాని సద్యోజాతాదీని — హేమాద్రాచైవం :—

ఉద్భృత్యప్రణవేనేకం వికరేణవిసర్జయేత్ ।
ఏవం పూజాంకృత్యా జపం కుర్యాత్ ॥

128

శత్రుకాదళిన్యాం చమకం వినైవ ।
రుద్రాద్యాయ మాత్రస్య ఏకాదశావృత్తిః ।

ఏకాదశపురాణాత్ :—

రుద్రాన్ జపిత్వా రుద్రతాన్ ప్రజేతి ।
బృహత్పరాశరాద్యైః రుద్రమాత్ర జప్తోక్తైః ।
చమకానాంచ రుద్రకబ్ధివాచ్యత్వా భావాదితీతచిత్ —
తన్నానస్య ప్రయోగాంత రత్వాదత్రరుదై కాదశినీ ।
మహారుద్రాది ప్రకారానుక్తైః జపమాత్రోక్త్యా ।
హోమే తదప్రసంగాత్కాత్వానాం కాత్యాయనానాం ।
చాప్తౌ చమకానువాకా నేకాదశభాకృత్వా ।
ప్రత్యావృత్త్యైకై కభాగంయో జయేదిత్యేవ సాదుః ॥

129

ఏవం హోమేపి — చమకవిభాగ స్తు :—

అదౌ చత్వారోనువాకాః । అశ్మాచమ ఇతి చతస్రః ॥1॥ అగ్నిశ్చమ
ఇంద్రశ్చమ ఇతి తిస్రః ॥2॥ అగ్ం శుశ్చమ ఇతి తిస్రః ॥3॥ అగ్నిశ్చ
మేఘర్మశ్చమ ఇతిద్వై ॥4॥ ఏకాచమే తిస్రశ్చమే ఇత్యేకా ॥5॥ మేచ
తస్రశ్చమేష్టాచమే ఇత్యేకా ॥6॥ త్రవిశ్చ మేత్రపీచమే ఇతిద్వై ॥7॥ వాయు
జస్యాహేత్యష్టమః ॥8॥ ఆయుర్జ్ఞేనమితిద్వై ఇయంతయేరాట్ ॥9॥ త్రా ॥10॥
సోమశ్చ యజుశ్చైతి ॥11॥ అత్రమూలంతు — అథార్దేద్రాణి జుహోతి అథ
గ్రహాన్ జుహోతి — అధైతాం యజ్ఞ క్రతుం జుహోతి — అథా హేయః తే
రాట్ — అథ కల్పాం జుహోతి — అథా హస్తో మశ్చ యజుశ్చైత్యాదయః
శ్రుతంయో యజాగ్రతీ తిదిక్ — అయం హిశ్రుతావేకాదశదా విభాగ
ఏతద్విషయ ఏవ విషయాం తరాభావాత్ తత్సంతు — భాగేష్వనుకాకత్వా
భావాదనువాక్తై కైకం యోజయేదితి బోధాయన సూత్రహేమాద్ర్యాదావను
వాకానుషంగేన భాగహరయోగః - అంతస్యైవ చమకాను వాకవ్యత్రరభ్యాసో
య్యుక్తః - అష్టా కపాల మంత్ర స్యైంద్రాగ్నౌ ఇప సామిథేనియాని వృద్ధౌ

స్తోమ వృద్ధాచ ఏక విలశతి మను బ్రూయాదితి వదన్యత్ర చమకానుకావా
ప్రసిద్ధ్యా గమ బాధే ప్రయాజైకాదశ త్వాదభ్యాసన్యైవ ప్రాప్తే రతా
న్లోపోవి వృద్ధిర్వేత్త్యాప స్తంతో క్తేశ్చ ॥ 130

యత్తు కాత్యాయనాః కాణ్వాశ్చ పరశురామీయం పతంతి - సాంగ
మాద్యం జపే దుద్రం కేవలంతు నవాంతరే - సాంగం సశీర్షకం చాన్యం
విరంగ మితికేచనేతి - అంత్యంరూపం పథిత్వాంగానీతి కేచిత్ - అన్యేషు
సంపుటే మానభావాత్ - ప్రథమా వృత్తివదంగాని తతో దుద్ర ఇత్యాహః -
వయగం సోమే త్యష్టా వృచః శీర్షం ఉగ్రశ్చేత్యాది సప్త రుద్ర జపశ్చేత్యా
హః - తద్వచనా భావాన్నిర్మూల మంధ పరం పరా మాత్ర ఇత్యుపేక్ష్యం -
తథా శివ సంకల్పమస్తు హృదయం సూక్తః స్యాత్పౌరుషం శిరః - పాహు
ర్నారాయణీ యంచ శిఖాం తస్యోత్తరాభిదాం । అద్భ్య సంభూత ఇత్యుత్తర
నారాయణ మిత్యర్థః ॥ 131

అశుక్కికానః కవచం నేత్రం విభ్రాద్ బృహత్స్నితం ।

శతరుద్రీయ మత్రుంస్యాత్ షడంగక్రమశ్శరీతః ॥ 132

హృచ్చిరస్తు శిఖావర్మ నేత్రమత్రుం మహామతే ।

ప్రాచూర్విదిక్షా రుద్రస్య షడంగాని స్వకాత్రతః ॥ 133

అత్రమూలం బృహత్పరాశరోక్తం ।

ఏషామృషి దేవతా భందాంసితే నైవోక్తాని ॥ బృహత్పరాశరః ॥ 134

అక్షతాంశ్చ తిలాన్వాపి యవాన్వాసమిధోపివా ।

శంతవాయేతి జహయాత్పూర్వం స్నానాజ్యసిక్తకాన్ ॥ 135

పంచపంచాథషడ్వాద్యా అష్టావష్టాదశాపివా ।

దశదశై కాదశవా జహయాత్సాధకో ద్విజః ॥ 136

జపతర్పణహోమాదౌ రతోయో వత్సరంజపేత్ ।

అథ ప్రయోగాంతరాచ్యాహః :—

అదాతః సిద్ధికామస్సన్ కందమూల ఫలాశనః ।

గోమూత్ర యావకక్షీర దధికాకాజ్య భోజనః ॥ 137

- హవిష్య భోజనోవాసౌ విప్రో నన్యత్రభోజనః ।
జపేహోమాదికుర్వాణో యథోక్త ఫలవాగ్ భవేత్ ॥ 138
- శరసా సహరుద్రాణాం సప్తైకాదశినీ ధ్రువం ।
సర్వేమంత్రా భవంతస్య బ్రాహ్మణస్యోక్తకారిణః ॥ 139
- ఏకాదశకుభాన్కుంభా నాహృత్య విధివచ్చతాన్ ।
సహిరణ్యాన్ సవస్త్రాంశ్చ ఫలపుష్పౌష శోభితాన్ ॥ 140
- గంధోదకాక్షతై ర్యుక్తాన్ పూజయే దుద్రభక్తితః ।
అథైకాదశభీరుద్ధై రేక్తై క మభిమంత్రయేత్ ॥ 141
- ఏవం సంపూజ్యతాన్ కుంభాన్నమస్కృత్యాభి మంత్ర్యచ ।
ఏకాదశమహాత్మాన ఏకంవా హితకారిణం ॥ 142
- వినాయకోపసృష్టంవా స్నాపయే త్కాకపద్ధతిం ।
మృతవత్సాం కాకవంధ్యాం స్నాపయే దశ్చియాచ్చరుం ।
అనధ్యాహంచ వస్తుంచ దద్యాద్దేనుం సదక్షిణాం ॥ 143
- సమాప్తాకర్మణి తథావిప్రాన్వి దశభోజయేత్ ।
నమో గణేభ్య ఇత్యస్య మంత్రస్య బ్రాహ్మణోయతం ॥ 144
- జప్త్వాచ శ్రీఫలై ర్హృత్వా సర్వకార్యేషు సిద్ధిభాక్ ।
నమో అస్తునీలగ్రీవా యేత్యే తన్మంత్రేణ సప్తచ ।
అవర్యోదకమామంత్ర్య విషా ర్తశ్రవణేన్యనేత్ ॥ 145
- విషేణముచ్యతే సద్యః కాలదష్టోపి జీవతి ।
గ్రహగ్రస్తస్తదాప్రేత రక్షః శాకినిదూషితం ॥ 146
- ప్రముంచదన్వన ఇతి భస్మనాసర్వపై స్తదా ।
తాడయేన్ముంచముంచేతి శీఘ్రమేవ విముంచతి ॥ 147
- సమశ్శంభవ ఇత్యస్య మంత్రస్యాప్యయతం ద్విజః ।
జప్త్వాభాదిరకాష్టేస్తు హుత్వా విప్రః సహస్రకం ॥ 148
- కుటతై లపుతాస్సమ్యక్ మన్త్రాంతే చాముకంహన ।
ఫట్కారేణై వజ్రహుయాత్ క్షయరోగీ సుఖీభవేత్ ॥ 149

జలమద్యే శతావృత్యా సద్యోవృష్టిర్నిగద్యతే ,

150

నాథిమాత్ర జలేవిప్రః ప్రవిశ్య జహాయాజలం ।

కుర్యాదేకార్ణవాః పృథ్వీం మంత్రమహాత్యక్తో భృశం ॥

151

ఇత్యాదిజ్ఞేయః — అథ ప్రయోగః :—

కర్తాదేశకాలౌ స్మృత్యా అముక కామనయాముక రుద్ర జపహోమ
మఖిషేకం వాస్వయం బ్రాహ్మణద్వారావా కరిష్య ఇతి సంకల్ప్య గజేశ
పూజన పుణ్యాహవాచన మాతృకాపూజన నాందీశ్రాద్ధాని కృత్వాచార్యం
బ్రాహ్మణ మృత్విజశ్చ వృణుయాత్ । తతః ఋత్విజో దేశకాలౌ స్మృత్యా
ముకస్యాముక కామనార్థం రుద్రజపం కరిష్యే ॥

ఇత్యుక్త్వా న్యాసాన్కుర్యుః ॥ 152 ॥

తత్ర బోధాయనోక్తాః పంచన్యాసాః సర్వేషాం సమానాః ।

కాత్యాయన పరిశిష్టేత్వన్యే న్యాసా ఉక్తాః ॥

153

బ్రహ్మయజ్ఞారంభే యదావిధి ।

స్నాత్వా చందః పురుషం శరీరేన్యనేత్ ।

ఇత్యుక్త్వా తిర్యగ్బలశ్చమన ఉర్ధ్వం ।

బుద్ధస్తస్య చక్షుషీ గౌతమ భరద్వాజౌ ॥

154

శోత్రే విశ్వామిత్ర జమదగ్ని నాసికేవ వసిష్ఠ కశ్యపౌ ।

వాగత్రి ధాయత్రీ ఛందోగ్ని ర్దేవతాశిరసి ।

విన్యనేడుష్టిహంసవితా రంగ్రీవాను చుబుకేబృహతీం బృహన్పతీం ॥ 155

బాహ్యో బృహద్రథంతరంద్యావా పృథివీం ।

మర్యే త్రిష్టుభ మింద్రం ॥

156

శ్రోత్యోర్జగతీమాదిత్యం మేద్రే అతిచందనం ప్రజావతిం ।

అజ్ఞయోరగ్నిం యజ్ఞాయజ్ఞీయం ॥

157

వైశ్వానరమూర్వో రనుష్టుభం విశ్వాన్ ।

దేవానష్టివతః పక్తిం మరుతః ।

పాదయోః ద్విపదాం విష్ణుం ।

ప్రాతేసువి చందనం వాయుం ॥

158

న్యూనాతిరిక్తేష్వంగేషు న్యూనాక్షరం చందః అప్రో దేవతేత్యేవం
సర్వాంగేషు యోజయిత్వా వేదమయః సంపద్యతే కాపానుగ్రహ సమర్థో
తవతి । బ్రాహ్మం తేజః ప్రవర్తతే - నకుతశ్చిద్యయం విందతే ఋజ్జుయో
యజుర్మయస్యా మమయోదర్శమయస్తేజో మయోమృతమయః సంఖూ
తయ బ్రహ్మైవాప్యేతి తస్మాదేతన్నా బ్రహ్మచారిణేనా తపస్వినేనా సంవత్స
రోషితాయనా ప్రవత్తేను బ్రూయాదిత్యాది తదే తద్భ్రహ్మయజ్ఞే సర్వ
జపేషు చోక్తాను క్రమణేవ । అస్య రుద్రః పమాత్రాం గత్వే కిం మాన
మితి న విద్యుః ॥

159

తథా :—

జాతవేదనేతి పురశ్చరణం - చతుస్రక్తిరిత్యాసనం - మనోజ్యోతి
రితి హృదయం - అభోద్యగ్నిరితి శిరసి - మూర్ధానందివ ఇతి శిఖాయాం -
మర్మాణీతి కవచం - విశ్వతశ్చక్షురితి నేత్రం - మానస్తోక ఇత్యత్త్రం -
అదన్యాసః - తత్ర పంచాంగన్యాసేషు శిఖాద్యస్త్రాంత మేకత్రింశ దంగ
న్యాసః ప్రదమః - మూర్ధాది పాదాః తదశాంగన్యాసో ద్వితీయః - పాదాది
మూర్ధాంతం పంచాంగన్యాస స్తృతీయః - గుహ్యోది మస్తకాంతం పంచాంగ
న్యాస శ్చతుర్థః - హృదయాద్యస్త్రాంతం పంచాంగః పంచమః - షడంగ
న్యాస పక్షే ప్రజననాది షోడశాంగన్యాసః షష్ఠః ॥

160

హేమాద్రౌ మహార్ణవేచ బోధాయనః :—

అదాతః పంచాంగ రుద్రాణాం న్యాసపూర్వకం జప హోమార్చ
నాభిషేక విదిం వ్యాఖ్యాస్యామో యాతేరుద్రేతి శిఖాయాం । అస్మిన్మహాత్య
ర్ణవ ఇతి శిరసి - సహస్రాణీ తిలలాటే - హగ్ం సక్కుచి షడితి తృవో
ర్మద్యే - త్రియంబకమితి నేత్రయోః ॥

161

అత్రకాత్యాయనా నామగ్నిర్జ్యోతిరితి నేత్రం - సమః స్రుత్యాయేతి
కర్ణయోః మానస్తోకేతి నాసికాయాం - అవతత్యేతి ముఖే - నీలగ్రీవాద్వా
కంఠే - సమస్తే అస్త్రాయుదాయేతి బాహ్వోయతే హేతిరిత్యుప బాహ్వోః -

యే తీర్థా నీతిహస్తయోః - సద్యోజాతమితి పంచానువాకాన్ పంచస్వంగు
 శీషు - నమోవః కిరికేథ్య ఇతి హృదయే - యే వృక్షేష్విత్కుదరే - నమః
 శంభవ ఇతి కుక్ష - నమో గణేథ్య ఇతి వృష్టే - నమో హిరణ్య బాహవ
 ఇతి పార్శ్వయోః - విద్యంధనురితి జతరే - హిరణ్య గర్భ ఇతి నాభా ,
 నమో మీధుష్టమాయేతి కట్యాం - యే భూతానా మధివతయ ఇతి గుహ్యే -
 సశిరాజాత వేదా ఇత్యపానే - మానో మహంత మిత్యూర్వోః - ఏషతేతి
 జాన్వోః సగ్ం సృష్టజిదితి జంఘయోః - విశ్వంభూతమితి గుల్ఫయోః -
 యే పథామితి పాదయోః - అద్యవోచదితి కవచం - నమో విల్మిన ఇత్కుప
 కవచం - నమో అస్తు నీలగ్రీవాదేతి తృతీయ నేత్రం - ప్రముంచ ధన్వన
 ఇత్యత్రం - ఏకావంతీశ్చేతి దిగ్బంధః - ఇతి ప్రదమోన్యాసః - ఓం నమో
 భగవతే రుద్రాయేతి నమస్కారం న్యనేత్ । ఓంకారం మూర్ధ్ని విన్యస్య
 నకారం నాసికాగ్రతః - మోకారంతు లలాటే వై భకారం ముఖ మధ్యతః -
 గకారం కంఠదేశేతు - వకారం హృదిన్యనేత్ । రేకారం దక్షిణే హస్తే
 రుకారం వామతోన్యనేత్ । ఇతి ద్వితీయః ॥ 162

అత్ర కాశ్యానా స్మృతీయ న్యసాంతర మాహుః - యథా :—

శీర్షేకు విన్యనేదుద్రం లలాటే చంద్ర శేఖరం ।

నేత్రే త్రిలోచనం దేవం భైరవం శోత్రయోర్ననేత్ ॥

163

మూఢేకు శంకరం దేవం ముఖే పశుపతిం న్యనేత్ ।

నీలకంఠం కంఠదేశే హృదయే వ్యావకం న్యనేత్ ।

164

కరే గంగాధరం దేవం శివం నాభౌతు విన్యనేత్ ।

165

మహాదేవం తథా గుహ్యే జంఘయోత్ర్యంబకం న్యనేత్ ।

సర్వజ్ఞం విన్యనేత్పాదే శివం సర్వత్ర విన్యనేత్ ॥

166

ఇతి తన్నీర్మూలం - షోడాయనః :—

సద్యంచ పాదయోర్ద్విన్య వామంన్యస్యోరు మధ్యతః ।

అఘోరం హృది విన్యస్య ముఖే తత్పురుషం న్యనేత్ ॥

167

ఈశానం మూర్ధ్ని విస్యస్య హంసోనామ సదా శివః ।

హంస హంసేతి యోబ్రూయాద్ధం సోనామ సదా శివః ॥

168

ఏవంన్యాస విధిం కృత్వా తతస్సంపుట మారభేత్ ॥

ఇతి తృతీయః :—

త్రాతార మింద్రం త్వన్నో అగ్నే మగః పంథా మనున్వంతం
తత్త్వా యామ్యానో నియుద్భిర్వయగ్ం సోమ తమీకానమస్మే రుద్రాస్యోనా
పృథివీత్యేత త్సంపుట మింద్రాదీన్ దిక్ష విన్యన్యైవమేవాత్మ నిర్వాదీకరణం
కృత్వా ।

169

త్వగస్థిగతై స్సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే సర్వభూతేష్వ పరాజితో
భవతి తతో యక్ష గంధర్వ భూత ప్రేత పిశాచ బ్రహ్మ రాక్షస యమదూత
కాకినీ ఠాకినీ సర్పశ్వాపద తస్కరాద్యుప ద్రవాద్యుప ఘాతాః సర్వే జ్వలంతం
పశ్యంతుమారం రక్షస్తు - మనోజ్యోతి రభోద్యగ్ని రగ్నిర్మూర్ధా మూర్ధానం
మర్మాణితేజా తలేదా ఇతి గుహ్యేదర హృదయ ముఖ శిరోనాభిష్వభి
మంత్ర్య బ్రహ్మాత్మ న్వద సృజితేత్యాత్మ రక్ష కర్తవ్యా ॥

1.0

ఇతి చతుర్థః :—

శివసంకల్పం హృదయం పురుషసూక్తం శిరః ఉత్తర నారాయణం
శిఖా అకుశ్మికానేత్య ప్రతిరథం కవచం శతరుద్రీయ మస్త్రం పంచాంగం
సకృజ్జపేత్ అష్టాంగం ప్రణమ్య । హిరణ్యగర్భోయః ప్రాణతో బ్రహ్మ
జ్ఞానం మహీద్యౌ రుపశ్వాస యాగ్భీనయయాతే అగ్నిమం యమ
ప్రస్తర మిత్యుచోజపే దధాత్మానం రుద్రరూపం ధ్యాయేత్ - అత్ర క్వచి
దర్థ ఉచ్యతే -

సర్వ త్రైత త్రైత్తిరీయ పాఠః :—

ఉపదాహః ప్రకోషః సద్యోజాతాది పంచస్వం గుళీష్వం గుప్తతర్జ
న్యాదిషు - నమోవః కిరికేభ్య ఇత్యాదౌ దేవానాగ్ం హృదయేభ్య ఇత్య

సోత్తరేష్వసుషంగః - నమో హిరణ్యేత్యాదౌ నమోఽతయజ్ఞః సశిరాజాత
 వేదా ఇత్య పానఇతి అస్వార్థం - జాతవేదనే నునవామేత్యస్యా ఋచ
 అగ్నేత్వన్నః - తామగ్నివర్ణాం అగ్నేత్వం పారయ విశ్వానినోద్గృహ
 పృతనాజితగ్ం సహమాన ముగ్రమితిఋక్ చతుష్టయం శిర ఇత్యుచ్యతే
 తేన జాతవేదన ఇత్యాద్యాః పంచర్చ అపానేన్యనేదితి తృతీయాన్యాసే
 ఓం నమ ఇతి సమస్కృత్య ఓం మూర్ధ్నే నమః - నం నాసికాయై -
 మోం లలాటాయ నమ ఇత్యాదిన్యనేత్ - తృతీయో సద్యోజాతం ప్రప
 ద్యామి ఇత్యాది పంచమంత్రాన్ పంచస్థానేషు విన్యనేత్ । తత్ర ఈశానః
 సర్వవిద్యానా మిత్య తే సదాశివోం హం ఇతి మూర్ధ్నివిన్యనేత్ - అత్ర
 కాత్యాయన హేమాద్ర్యుక్తైః - సద్యోజాతాది పంచభిః పంచవక్త్రాన్యనే -
 ప్రారేయాచల మిందు కుందధవళ మిత్యాది పంచశ్లోకై స్తద్ధ్యానం బుధ్యా
 ద్యష్టత్రింశత్కలాన్యా సంచాహు స్తత్ప్రతిష్ఠాయాముక్తం - అత్రతు యజ
 మాన ప్రతారణమాత్రం నిర్మూలించేత్యుపేక్ష్యం । చతుర్థేత్రాతార మింద్ర
 మిత్యాదిది దశమంత్రైః ఇంద్రాయ నమ ఇత్యాద్యైశ్చ పూర్వాది దిష్విం
 ద్రాదిభ్యోంజలిం కుర్యాత్ - సంపుటోంజలిః ఏతై స్సంపుటంకృత్వా పున
 రేతై రావృత్య నమస్కుర్యాదితి మహార్ణవః - మనోజ్యోతిర్గుహ్యాం అభో
 ద్యగ్నిరితి నాభిః అగ్నిర్మూర్ధా ఉదరం మూర్ధానం దివః హృదయం మర్మా
 ణితే ఇతి ముఖం - జాతవేదాయదివా పావకో - దభ్యావవృత్స్వేతి శిరసి ॥
 ఇదమేవాత్మరక్షేత్యుచ్యతే :—

పంచమన్యాసేతు యజ్ఞాగ్రత ఇతి షడ్భుజః పతిత్వా శిరసే స్వాహేతి
 శిరసి - తత్ర తదాలోకాగ్ం అకల్పయన్నిత్యంతే వేదాహమేతం పురుషం
 మహంతః తా పురస్తాద్య ముదాజహారేతి ఋగ్వయముపాత్య మదికం -
 అత్ర - అద్యుః సంభూతః పృథివ్యై రసాచ్ఛేత్యాది సర్వం మన్నిషాణే
 మన్నిషాణేత్యంత ముత్తర నారాయణం పతిత్వా శిఖాయైవషట్ - అథ
 శ్శిశాన ఇతి పంచదశర్చం విశ్వాహాశర్మయచ్చ త్విత్యంతం - కాత్యాయ
 నాస్తు సప్త దశర్చం సూక్త ముక్త్యా కవదాయ హం - ఇతి కవచం

కాత్యాయనాస్తు విభాదితి దస్తవశర్మిర్నేత్ర మత్రాహః - తతఃత్వమగ్నే
రుద్ర ఇత్యను వాకేన శతు రుద్రీయేణాతి భూర్భువస్సువః స్వస్వాహేత్యంతే
నాస్తాయ ఫట్ - ఇత్యత్రమితి మహార్జునః - తన్న - చయనే శత రుద్రీయం
జుహోతి త్యాదౌ శత రుద్రీయ శబ్దేన రుద్రన్యైవోక్తేయత్తు సావిత్ర
చయనే శ్రుతౌ త్వమగ్నే దేద్ర ఇతి శత రుద్రీయ యస్యరూప మిత్యుక్తం -
తద్రూప మిత్యుక్తే గౌణం - రచాత్ర గౌణ గ్రహణే మానమస్తి - తేన
రుద్రాధ్యాయేనైవాత్రం యుక్తం మహార్జునస్తు బ్రాంత ఏవ - అత్ర
న్యాసాంగ మాత్రాణా మృషదైవత చందాసి పాతభేదశ్చ మహార్జునే
జ్ఞేయః ॥ 171

విస్తరాన్నోచ్యతే - కాత్యాయనాస్తు :—

నమస్తే రుద్రేతి షోడశర్మః శతురుద్రీయ మాహః ।
తతో హిరణ్యగర్భ ఇత్యాద్యే రష్టాంగం ప్రణమ్య ।
ధ్యానం యదా — శుద్ధ స్పటిక సంకాశం త్రిణేత్రం పంచవక్త్రకం । 172

గంగాధరం దశ భుజం సర్వాభరణ భూషితం ।
నీలగ్రీవం శశాంకాంకం నాగయజ్ఞోపవీతినం ॥ 173

వ్యాఘ్ర చర్మోత్తరీయః పంచ వరేణ్య మభయ ప్రదం ।
కమండల్వక్ష సూత్రాభ్యా మన్వితం కూలపాణినం ।
జ్వలంతం పింగళ జటా శిఖా ముద్యోత కారిణం ।
అమృతే నాప్లుతం హృష్ట ముమాదేహార్ద్ర ధారిణం ।
దివ్య సింహాసనా సీనం దివ్యభోగ సమన్వితం ।
దిగ్దేవతా సమాయుక్తం సురా సుర సమస్కృతం ।
నిత్యంచ కాశ్యతం శుద్ధం ధ్రువ మక్షర మవ్యయం ।
సర్వ వ్యాపిన మీశానం రుద్రం వైవిశ్వ రూపిణం ।
ఏవం ధృత్వాస్యజః సమ్యక్ తతో యజనమారభేత్ ।
ఇతి పంచాంగ స్యాసః ॥ 174

కాంత సమలే షడంగన్యాసాః తత్ర పంచోక్తాః - షష్టస్థుః -

ప్రజననే బ్రహ్మ తిష్ఠతు । తిష్ఠేతాం తిష్ఠంతు యదార్థే సర్వత్ర పతేత్ -
పాదయోః విష్ణుః - హస్తయోర్హరః - జతరే అగ్నిః - హృదయే శివః -
కంఠే వసవః పత్యే సరస్వతీ - నాసికయోర్వాయుః । నయన యోన్మూర్ఖ్యా
చన్ద్రమసౌ - కర్ణయో రశ్వినౌ - లలాటే రుద్రః - మూర్ధ్నాద్విదిత్యాః -
శిరసి శివః - పృష్ఠేపినాకీ - పురతః శూలీ - పార్శ్వయో శ్చివశంకరా -
సర్వత్ర వాయుః - బహి స్సర్వతోగ్ని జ్వాలా మాలా పరివృత స్తిష్ఠతు -
సర్వేష్వంగేషు సర్వాదేవతా యథా స్థానం తిష్ఠంతు - మాం రక్షంతు -
అగ్నిర్మేవాచ శ్రిత ఇత్యా ద్యైర్యథా లింగ మంగాని సంస్పృశేత్ - యథా
అగ్నిర్మేవాచి శ్రితః - వాగ్మృదయే - హృదయం మయి అహమమ్ముతే -
అమృతం బ్రహ్మణీ ॥

175

ఇతి జిహ్వం - వాయుర్మే ప్రాణేశ్రితః ॥ ప్రాణో హృదయే -
ఇతి న్యాసమ్ - సూర్యోమే చక్షుషి శ్రితః - మనో హృదయే ఇతి వక్షః -
దిశోమేశ్రోత్రే శ్రితః - శోత్రగ్ం హృదయే - ఇతి శ్రోత్రే । ఆప్రోమే
రేతసి శ్రితః - రేతో హృదయే - ఇతి గుహ్యం - పృథివీమే శరీరే శ్రితః -
శరీరగ్ం హృదయే ఇతి శరీరం । ఓషధి వనస్పతయో మేలోమ నుశ్రితః ।
లోమాని హృదయే । ఇతి లోమాని - ఇంద్రోమే బలేశ్రితః - బలగ్ం
హృదయే ఇతి బాహ్వోః - పర్జన్యోమే మూర్ధ్ని శ్రితః మూర్ధ్నాహృదయే -
ఇతి మూర్ధ్ని - ఈశానోమే మన్యో శ్రితః - ఇతి మనసి ఆత్మామ ఆత్మ
నిశ్రితః ఆత్మా హృదయే - తదేవ - పునర్మ ఆత్మా పునరాయురాగాత్ -
పునః ప్రాణః పునరాకూత యాగాత్ వైశ్వానరోరశ్మి భిర్వా పృథానః -
అంత స్తిష్ఠత్వమృతస్య గోపాః - ఇతి సర్వాంగం ఇతి షడంగః ॥

176

హేమాద్రౌ కాశికస్థు - సంకల్ప జపహోమా విత్యుక్త్యా న్యాస
ద్వయమాహ - తద్యథా - న్యాసం భవాదిభిః కుర్యాన్నమోంతైః ప్రణ
వాన్విత్తైః ॥

177

భవంచ పాదయోర్న్యస్య శివం న్యసోఽప మద్యతః - ఈశానం
గుహ్య దేశేతు నాథౌ పశుపతిం న్యసేత్ - రుద్రంచ హృదయే న్యస్యముఖే
చోగ్రంచ విన్యసేత్ - భీమం లలాట పత్నేచ మహాంతం శీర్షి విన్యసేత్ -
తదైవా న్యానువాకస్య మంత్రైర్వాదశభిః కుచిః । న్యాసం కృత్వాను లోమ్యేన
వర్జయిత్వాభిచారకం - ఆద్యంత పాదయోర్న్యస్య ద్వితీయం కాను
దేశతః ॥ 178

ఈర్వోస్తృతీయం విన్యస్య చతుర్థం గుహ్య దేశతః । పంచమం
నాభిదేశేతు షష్ఠంచ హృదయేన్యసేత్ । సప్తమం కంఠదేశేతు ముఖే చాష్టమ
ముత్యమం । నవమం నాసికాయాంతు దశమః నేత్రయోర్ద్వయోః । ఏకాదశం
లలాటేచ ద్వాదశం శీర్షి విన్యసేత్ । త్రయోదశంతు కవచం కృత్వాస్త్రేణ
పదీత్య ఇతి - అథ సామాన్యతో రుద్రస్య ఋష్యాది - తత్ర సర్వేషా
మగ్నిర్భగవాన్పుషిః - రుద్ర శ్శంఖుర్దేవతా - మహా విరాట్ చందః -
చమకానువాకా నామగ్నిః కాండఋషిః ॥ 179

ఆద్యా గాయత్ర్యాగ్ని వైష్ణవీ శిష్టం యజుః । వాజాదయోన్నాది విశేషా
దేవతాః । జపే వివియోగః ॥

అథ విశేషతః :-

యథా ఆద్యాయః కశ్యప స్తత ఆత్రేయ స్తతః కశ్యపః తతోద్వయో
గ్గౌతమో ధూమ్ర స్తతః కణ్వ స్తతోద్వయోః కశ్యపోమరుత్వాన్ స్తతో
భగవాన్ స్తత స్త్రీసూక్తాం భగవాన్ । ద్వితీయానువాకే మండూక స్తృతీయే
భగవాన్ శ్చతుర్థే దుర్వాసాః పంచమషష్ఠ్యో ర్భగవాన్ సప్తమానువాకే
హేమకోశోష్ఠమే నవమే చ నమోవఃకిరికాంతం భగవాన్ససిష్ఠశ్చౌగ్ని ర్దశ
మానువాకేద్రాప ఇతి పులహఇమా రుద్రాయేతి ద్వయోర్మాండవ్యః - తతో
దేవరాట్ మానస్తోక ఇతి భగవాన్నారద ఇత్యత్రిస్తుహి శ్రుతమితివై యాఘ్రః
పరిణో రుద్రస్యేతి భగవాన్ తతో వైరాజ స్తతః పులహ స్తతో నారదః
తతశ్చతుర్ణాం దుర్వాసాః - తత ఆసమాన్తేర్దేవల ఇత్యుషయః - అథ
దేవతాః - అసౌయస్తాఘ్ర ఇతిద్వయోరాదిత్యాత్యా ॥ 180

యాతే రుద్రేతిస్కందాత్మా - మానోమహాతమితి నందీశ్వరాత్మా :—

యాత ఇమరథ్యవో చన్నమోఅస్తు నీలగ్రీవామేత్యాసాం చతుర్థ
పంచమ షష్ఠానువాకానామారాత్తే మీధుష్టమేతిద్వయోశ్చ శంభుర్యాతే హేతి
రితి తిస్రోరష్టమానువాకే నవమేద నమోవః కిరికాంతం మానస్తోకే పరిజ్ఞా
రుద్రన్యేత్యేషాం చ భగవాన్వసిష్ఠో నారదో రుద్ర ఇతిదేవతాః - అథ
ఛందాంస్యసాయస్తామ్ర అవతత్యే తనయోరాస్తా రప జ్జరసాయోవ సర్పతీ
తిషత్పదా జగతీ - ఇమా రుద్రాయేతి చతస్రో జగత్య ఆరాత్త ఇతి
తిస్రప్తిష్ఠుభం మీధుష్టమేతి పంచపదాత్రిష్ఠువ్ శిష్టా అనుష్ఠుభః - యాతే
రుద్రేతి స్వరాదనుష్ఠువ్ - అద్యవోచదిత్యనుష్ఠువ్ ద్వితీయానువాకే మహా
గాయత్రీ తృతీయే బృహతీ చతుర్యుష్టిక్ - పంచమ షష్ఠయో ర్మహావిరాట్
సప్తమే మహా పఞ్చి రష్టమ నవమయో ర్మహాత్రిష్ఠువ్ శిష్టాని యజ్ఞాంషి
ఛందాంసి జపే వినియోగః । అథాభిషేకే పంచాంగ రుద్రాణాం జపః -
హోమార్చనవిధి మితి బోధాయనోక్తైః - ప్రాగుక్తాః పంచాంగన్యాసాభవం
త్యేవ అథాతో రుద్ర స్నానార్చనవిధిం వ్యాఖ్యా స్యామ ఇతితే నై వోక్తా
ప్రజననే బ్రహ్మతిష్ఠ త్విత్వాది షష్టన్యాసోక్తైః షష్ఠేపిధవతి తతశ్చ సము
చ్చయః తేనాగ్నిర్మేవాచి ఇత్యాద్యైర్ధృతా లింగమంగాని సంస్సృత్యేత్యంతం
ప్రాగుక్తన్యాస షట్కంకృత్వా - ఆరాధితో మనుష్యైః స్త్వంసిద్ధై ర్దేవా
నురాదిభిః - ఆరాధయామి భక్త్యాతాం మాం గ్రహాణమహేశ్వరేతి మనసా
వాహ్యా గంధాద్యైః పంచోపచారై స్సంపూజ్య - త్రింబకం యజ్ఞామహే
ఇత్యథై న మారాధయేత్ - అవాహనాభిన్నాన్ పంచషడ్వా త్ర్యంబకం
యజ్ఞామహ ఇత్యావాహ్యధై న మారాధయేత్ - అవాహన హీనా పంచషడ్వా
త్ర్యంబకమిత్యనే నావాహనం కుర్యా దిత్యర్థః - ఆత్వావహంతు హరయః
సచేతనః శ్వేతరత్నైస్సహ కేతుమద్భిః । వాతాజినై ర్బలవద్భి ర్మనోజనై
రాయాహి శీఘ్రం మమహవ్యాయ శర్వోమితి దక్షిణనాసాయాం పుష్పేణ
వీరస్థలింగే సంయోజ్యావాహ్యా సద్యోజాతం ప్రపద్యామి త్యావాహనం దద్యా

దితి - త్రింబకం సద్యోజాతాయువై నమో నమ ఇత్యాసనం । త్రింబకం
భవే భవేనాతి భవే భవత్వమా మితి పాద్యం । త్రింబకం భవోద్భవాయ
నమ ఇత్యబ్లింగాభిశ్చ స్నానం ॥ 181

అపోహిషేత్యాదిభిః । అథాద్భిస్తర్పయతి ॥ భవం దేవంతర్పయామి ।
శర్వం దేవంత । ఈశానం దేవం తర్ప । వశువతిం దేవం తర్ప । రుద్రం
దేవం తర్ప । ఉగ్రం దేవం తర్ప । భీమం దేవం తర్ప । మహాంతం దేవం
తర్ప । త్రింబకం జ్యేష్ఠాయనమ ఇత్యాచమనీయం । త్రింబకం శ్రేష్ఠాయ
నమ ఇతి మదుపర్కం । త్రింబకం రుద్రాయనమ ఇతి గంధం । త్రింబకం
కాలాయనమ ఇతి పుష్పం । కలవి కరణాయ నమ ఇతి ధూపం । బలి
నికరణాయ నమ ఇతి దీపం । బలాయ నమ ఇతి నైవేద్యం ॥ 182

బల ప్రమథనాయ నమ ఇతి తాంబూలం । సర్వభూత దమనాయ
నమ ఇతి నీరాజనం । మనోస్మనాయ నమ ఇతి మస్త్ర పుష్పం । అహోరేభ్య
ఇత్యుచా నమస్కారః ॥ 183

సర్వత్ర త్రింబకస్యావృత్తిః । అథాషో పుష్పాణి । భవాయ దేవాయ
సమః శర్వాయ దేవాయ । ఈశానాయ దేవాయ । వశువతయే దేవాయ ।
రుద్రాయ దేవాయ ॥ 184

ఉగ్రాయ దేవాయ భీమాయ దేవాయ । మహాతే దేవాయ నమ ఇతి ।
అథాస్యా హోరేభ్య ఇతి త్రిభిః సదాశివో మిత్యేతై ర హోరతనురుపతిష్ఠతే ।
—అదై తస్య హిరమణ్యయేన మూర్ధ్ని కలశేన సంతత ధారాం నిషించేత్ ।
మథునా సర్విషాపయసాచేక్షి ర నేన నారితశేణామ్రరసేనవా తద లాభే ఉదతే
నవా - నమస్తే రుద్ర మస్యవ ఇత్యేకాదశా నామనువాకానా మగ్నా నిష్ఠా
సజోషస ఇత్యేకై క మనువాకం జపేత్సర్వేషాం వారే వారే పునరా రాధయే
దుత్తమారాధనం । పాపక్షయార్థీ వ్యాది మోచనార్థీ శ్రీకామ శ్చాన్తి కామః
పుత్ర కామః పుష్టి కామో మోక్షార్థీచ కుర్యా దేవం కుర్వన్సిద్ధి మవాప్నోత్యా
చార్యాయ దక్షిణార్థా దదాతి దశగావః సవత్సా॥ సువర్ణభూషితా వృష
ఏకాదశ స్తద లాభే ఏకాంగం దద్యాదిత్యాహ భగవాన్ బోధాయనః ॥ 185

అథ మహాస్నానం :—

హేమాద్రౌ లైంగే । స్నానం పల శతం జ్ఞేయ మథ్యంగః పంచ
వింశతిః । ఫలానాం ద్వి సహస్రంతు మహాస్నానం ప్రకీర్తితం । 186

స్నాప్య లింగంచ మధునాగవ్యే నై వపుతేనచ ।
విశోధ్య సర్వద్రవ్యైస్తు పరాద్భిరభిషిచ్యచ ।
మహాస్నానే ప్రసత్తేతు స్నాన మష్టగుణం న్యూతనం ।
జలేన తేవరేనై వ గంధతోయేన శక్తితః ।
అరేపనంచ తత్సర్వం పంచ వింశత్పలేనవై ।
శమీపత్రంచ విదినా బిల్వపత్రంచ పంకజం ।
దళద్రోణైస్తు నై వేద్య మష్టద్రోణ మథాపివా ।
దళద్రోణ సమం పుణ్య మాదతేతు విధీయతే ।

విత్తహీనస్య భక్తస్య నాత్ర క్రూర్యా విచారణా :—
జాగ రంకారయేత్తత్ర పార్థయేత్తు యథా క్రమం ।
నృత్యైః ప్రదక్షిణై స్సార్ధం ప్రార్థ్య లింగం మహేశ్వరం ।
ద్రవ్యహీనైః ర్యంత్రహీనైః శ్రద్ధాహీనైః స్మరేత్స్వరి ।
కృతంచాన్య కృతంచాపిక్షంతు మర్హసి శంకర ।
అత్ర విశేషోవ్రత కమలాకరే జ్ఞేయం ॥

187

ఇతి మహాన్యాస స్నానం.

అథ రుద్రహోమః

అథ రుద్రహోమః — సద్వేదా :—

సమగ్రహోమః ప్రధానభూతో జపాంగ భూతశ్చేతి - తత్రాద్యే
మూలం ॥ జపహోమార్చన విధిం వ్యాఖ్యాస్యామః । రుద్రహోమః ॥
పరాశాంతిః పాయనే పుతేన వేత్యాది బోధాయన విష్ణుధర్మాది వచనం
ప్రాగుక్తం । ఆంగభూతస్తు దశాంశ హోమశ్శకాంశశ్చ । సతిలాద్యైః

కార్య ఇతి మహార్జవః । అత్ర యద్యపితేన మూలం నోక్తం తదాపి అన్య
మంత్ర జప సామాన్యతోక్తం । అజ్యం ద్రవ్యమనాదేశే హోమేషు ప్రవి
క్రియతే ఇతి సామాన్యపచనా దాజ్యం నస్యాత్ । తత్తు తిలద్రవ్యకే మాన
మస్తి అతఏవ హేమాద్రిణా దుద్ర జపాంగ హోమోవాచక ఏవోక్తోనతు
దశాంశాది యథాహ । తత్రైవ బోధాయనః । తతోహోమం ప్రకుర్వీత నమ
శ్శుంభప మంత్రతః । సుదైకాదశినీ ప్రోక్తం త్రయ త్రింశదథాహుతిః ।
అమురుద్రేచ చత్వారః చత్వారశ్చ మహారుద్రౌ సహస్రస్సప్తవర్జితాః ।
చత్వారింశ త్సహస్రాశ్చ కర్తవ్యాశ్చ తతోత్తరా । తీనాశ్చ సప్త సప్త
త్యాహుతి రుద్రే వివిశ్చయః । సచహోమో నమశ్శుంభవేతి మంత్రేణ
కార్యమితి హేమాద్రిః । సచహుర్వోక్త విష్ణుదర్శోక్తైః । పాయసేన
మృతేనవా కార్యమితియుక్తం ప్రతిభాతి । తేన హేమాద్రిమతే మంత్ర
విభాగ ఏవనాస్తి । అయంచ జపాంగహోమ ఏవ । జప్యే ఇతి సప్తమ్యా
మితి మంద్రపాయజీయా మితివదరీత్యావ గతేః । ప్రధాన భూత సమగ్ర
హోమేషు అస్యాం సంభవాత్ । మహార్జవోక్తః ప్రతిసూక్తం కల్పసూత్రా
దిషు చయనప్రకరణోక్త ఏవ మంత్రవిభాగో గ్రాహ్యః । మహార్జవేనతు
ప్రధానే సమగ్రహోమే మంత్రవిభాగస్యా వశ్యకత్వాజ్జపాంగే అయమేవ
గ్రాహ్యః ॥ క్లుప్తత్వాదపేక్షీ తత్వాచోక్తం । శిష్టైశ్చాయమేవాధృతః
సజ్జదానీ ముచ్యతే ॥ తత్ర మంత్ర విభాగః । పంచదాత్రేదా షోడశదా
అష్టశత్యారింశ త్పక్షః । ఏకోన సప్తశ్చుత్తర శతపక్షశ్చేతి । అద్యః ప్రతి
మంత్రపక్ష ఇత్యుచ్యతే । తత్రాద్యశ్చరమాయా మిష్టకాయాం జహోతి
త్రయ ఇమేరోవా ఇతి శ్రుత్యోక్తః । బోధాయనోపి । నమస్తే రుద్రమన్యవ
ఇత్యేతాననువాకాంస్తైథా విభజ్యేతి అత్ర ద్వోపక్షః । అధ్యానువాక చతుష్కు
మేకోభాగః । అపరం చతుష్కుం ద్వితీయోభాగః । అంత్యానువాకత్రయం
తృతీయోభాగ ఇత్యయ మేకపక్షః । యద్వా । నమస్తే రుద్రేత్యారభ్య నేథా
పతిభ్యశ్చవో నమ ఇత్యంత ఏకోభాగః । నమో అశ్వేభ్య ఇత్యాది వార్యాయ
చేత్యంతో ద్వితీయః । నమః ప్రతరణ యేత్యాదిరాసమాప్తే స్తుతీయః ।

పోరావిభాగస్తుతిస ఉత్తరా ఆహూతి ద్భూతానాం పద్యములే పద్యములవ
 ముతవ ఇతి శ్రుత్యోక్తే । సదాశిష్యాం చ స్యాహావరేణానా దోరా పరా
 ఉత్తర । యదా ఆపివా ప్రథమాదుసక్రమ్య దమస్తరేభ్య ఇతి జానుదమ్ము
 జలేస్థిత్వా జహోతీతి । రథకారేభ్యశ్చ ఇత్యుపక్రమ్య దమః స్వాయువా
 యేతి నాధదమ్ము ॥ శేషేణ ప్రాగవతారితాద్యుశ్చ అన్యదమ్ముహత్వా ।
 సహస్రాణి సహస్రశ ఇతి దశమషంగవరాన్ మాత్వా స్వరోహాన్
 జహోతి । నమో రుద్రేభ్యోయే పృథివ్యాం యేషామన్న మితి జానుదమ్ము
 దారయమాణో నమో రుద్రేభ్యో యేస్తరిక్షే యేషాం వార ఇతి వాసిదమ్ము
 నమో రుద్రేభ్యోయే దివియేషాం వర్షమిత్యాన్యదమ్ము జహోతీత్యేతే శ్రయః
 పక్షః ప్రచరతి । అథ అష్టవత్సారింశ తృక్షః । అతాద్యానువాకే పంచదశ
 మంత్రాః । తతోష్టానువార అష్టాయజుః పీఠకృత్సోమైశ్చైవ సవమాంతుం
 శ్రయోవింశతిః । దశమే ద్వాదశేతి పంచత్రింశత్ । ఏకాదశే దశమశ్రీజి
 యజుఃపీఠి శ్రయోదిశే త్యష్టా చత్వారింశత్ । తదయం సంగ్రహః ।
 సంగ్రహః । అద్యే పంచదశప్రోక్తా దశమే ద్వాదశస్మితాః । ఏకాదశేగ్ని
 భూమ్యన్యూరిష్టశిష్ట యజుః పిత । ప్రతిమంత్ర పక్షేత్యేతోప సప్తకుత్తర
 శతమంత్రాః । తత్ర ప్రథమానువాకే పంచదశ మంత్రాః । ద్వితీయే శ్రయో
 దశ తృతీయే చతుర్థయో ప్రత్యేకం సప్తదశ ఏతే ద్వితీయాది చతుర్థంత
 ముభయతో నమస్కార మంత్రాః । పంచమషష్టయోః ప్రత్యేకం పంచదశ
 మంత్రాః । సప్తమే షోడశ । అష్టమే సప్తదశ । నవమ ఏకోదవింశతిః ।
 ఏసు పంచమాది సవమాంతేషు పురస్తా న్నమస్కారమంత్రాః । తత్ర
 దేవానాగ్ం హృదయేభ్య ఇత్యసోత్తర మంత్ర చక్షుష్టయేషుషంగః ।
 అయంచ హోమాదావేవ ఏవం విభజ్యప్రయోగః । జపాభిషేకాదౌతు
 విభాగాభివా ద్యథాద్యయనం పాఠః । ఏవ మవ్యత్రాప్యమషంగో క్షేయః ।
 దశమే ద్వాదశమంత్రాః ॥ ఏకాదశే శ్రయోదిశేతి । యక్ష కాకపూర్ణిః
 ద్వితీయాది సవమాంతానువాకేషు నమస్కారాది నమస్కారాంతం యజ్ఞ
 రిత్యాహ । తత్రో దయతో నమస్కారేషు స్పష్టాః కాగః । మంత్రైకో

సమశ్చయః యథా - సమోధవాయచ రుద్రాయచ సమః శర్వాయేత్రాదౌ ।
 ఎంత ద్వితీయే సమః శబ్దః పూర్వస్యాం తత్వేన ద్వితీయస్యాదిత్యేనచకా
 తాడిన మిత్యుత్ర సంబధ్యతే - యద్వా ద్వితీయ తృతీయ చతుర్థానువాక
 యన్మయాస్కః సమస్కారాద్యేకం యజురితి । తత్సంచమాది
 సవమాంతపరమితి మహార్ణవః ॥

తనయం సంగ్రహః :—

నాణేందవో 15 వహ్నిభువో 16 శ్వభూమ్నో 17 సగేందవః 17
 సంననశే 15 మభూమయః 17 ॥ సృపాశ్వభూమ్నో 18 కభువోధ
 బాస్కరా 12 విశ్వే 14 సమప్తా గ్రహ భూమయః 169 స్మృతాః । ఏతే
 విభాగానా మంత్రేష్యేవ చమకేషుత్వాహ బోధాయనః ॥ అగ్నా పిష్టా సతో
 షస ఇతి చతుస్సహితం హుత్వా వాఙ్మమే ప్రసవశ్చమ ఇతి సంతతాం
 వసోద్ధారాం జాహోత్యా మంత్ర సమాపనాదిని । మంత్రః సర్వేచకాః ఆద్యాను
 నాతోవా । తేనాద్యరూపాత్వా సర్వైశ్చమకై రేకాహుతిః ప్రత్యనువాకాంత
 మేకాహహుతయోవా । తేనద్యే ఆహుతీ ద్వాదశవా ఇదం వసోద్ధారోక్త
 మప్యవేషీ తత్వార్థోమేపి జ్ఞేయం । యద్వా ఏకాదశా నామనువాకా నామేక
 మేకం జపేదితి బోధాయనోక్తేర్యథా జపే ఏకై పిస్య చమకస్యా వృత్తిః
 తదాపి హోమేపితే నాద్య చమకేన సర్వేణ హుత్వాన్వైః ప్రత్యేక మిత్యేకా
 విభాగానియ ఇతి పక్షత్రయం మహార్ణవే ఉక్తం । అత్ర త్రేదా విభాగాది
 నాశరాంతే నగిహోమస్యచారా భవాద్దశాంశ హోమే సమగ్రహోమే చాష్టా
 చత్వారింశత్పక్షే ప్రతి మంత్ర హోమ పక్షేచాహుతి సంఖ్యోచ్యతే తత్తైక
 రూపో దశాంశ హోమో నాశంశ్య ఏవ విభాగా భవా దేకాదశిన్యాత్వేకేన
 రూపేణహోమః । శిష్టైకరూపే విభాగాయోగాన్న దశాంశ హోమ ఏమహా
 స్త్రుతా దావపీతి మహర్ణవః । అస్మద్దుర స్వష్టా చత్వారింశత్పక్షే జపే
 హుతయః ॥ ప్రోత మిత్ర పక్షంచ సప్తదశాహుతయః ॥ ఆద్యైర్మంత్రైః
 కల్యః । అస్తాల్లోపో వివృద్ధిర్యేతావ స్తంభోత్తేరిత్యాహుః । యత్తు యత్ర

త్రివిపాలో సవకపాల ఇతి సంఖ్యాశ్రుతా తైవ । అత్ర తదభావాన్న
తద్యుక్తం । అత ఏవ సమ విభాగా భావా స్మూలాభావాచ్చ హోమాద్యుక్తా
వాచనిక ఏవ నమశ్శంభవేతి మూలమంత్రేణ హోమోనతు దశాంశే నేత్య
స్మాభి ర్మహర్ణవ మంగీకృత్య తూచ్యతే । తత్ర మాకాః క్లోకాః ॥ రుద్రే
దశాంశేష్టా చత్వారింశత్పక్షేణ వేదకాః । సమగ్ర హోమే తత్రైవ ఖ వేద శర
సంఖ్యయా 549 - ప్రని మంత్రై ర్దశాంశేతుఖాద్రి చంద్రాహతీర్హునేత్ 170 -
ప్రని మంత్రే సర్వ హోమే శరాద్రివను చంద్రమాః 1475 - ఇతి రుద్రైకా
దశిన్యాం సంఖ్యా । లక్ష రుద్రే దశాంశేతుఖాంక బాణాహుతీర్హునేత్ 590 -
సమగ్రహోమే తత్రైవ ఖగర్హింకః శరాః స్పృతాః 5940 - ప్రతిమంత్రం
దశాంశేతు లఘురుద్రే ప్రకీర్తితాః - చంద్రే వేదఖయగ్మం - 20041 -
సర్వహోమేవ దామ్యహం - చంద్రాద్రి శరఖయగ్మ - 20571 - లఘు
రుద్రేత్విదం స్మృతం - ఇతి ॥ లఘు రుద్రే మహారుద్రే దశాంశేత్వాహుతీ
ర్హునేత్ । షట్సహస్ర శరశతీశ్చత్వారింశ ద్దశాంశతే - 6540 - తత్రైవ
సర్వహోమేతు ఖలేదాగ్ని శర ర్తవః - 65340 - ప్రతిమంత్రే మహారుద్రే
దశాంశేత్వా హుతీర్హునేత్ । ద్వావింశతి సహస్రాణిషట్ శతాని దత్తై వచ ॥
22610 - ప్రతి మంత్రం మహారుద్రే సర్వహోమే దదామ్యహం । లక్ష
ద్వయం సహస్రాణి షడ్వింశతి రథాపిచ ॥ ద్వేశతే సప్తతిశ్చైకాధికా
సంఖ్యేయ మీరితా - 226271 - ఇతి మహారుద్రే హోమ సంఖ్యా । అథాతి
రుద్రేష్టా చత్వారింశ త్పక్షే దశాంశతే । ఏక సప్తతి సహస్రాణ్య శీత్యం
తాష్ట శత్యపి - 71880 - ప్రతి మంత్రం దశాంశేతు సార్థ చతుశ్శతీ ।
ప్రతి మంత్రం సర్వహోమే పంచవింశతి లక్షికా । ఏకాదశ సహస్రోనా స్త్యతి
రుద్రే సమీరితా ॥ క్వచిదల్పాతరం తత్ర నగణ్యం సూరిభిర్మమ । ఇదం
తై త్తరీయ కాథోక్తం । వాజసనేయ కాణ్వాది శాఖినాంతు ప్రతి మంత్ర
పక్షే షష్ట్యుత్తర శత విభాగాఽన్యున సంఖ్యా నమశ్శంభవేతివా హోమే
జ్ఞేయః । ఇయం వపోర్ధారా సహితాహుతి సంఖ్యా । మ్ముత తుంభైర్వ
సోర్ధారాం పాతయే దనతోపతి । ఔదుంబరీ మథా ర్ధ్రాంచ ఋక్షింకోఽద

పరిణాం । బాహు మాత్రాం సృచం కృత్వా తత స్తంభద్వయోపరి । పుత
ధరాత యాప్యాజ్య మగ్నేరు పరిపాతయేత్ । శ్రావయే త్స్పృక్త మాగ్నేయం
వైష్ణవం రౌద్ర మైందవం । మహా వైశ్వానరం సామ జ్యేష్ఠ సామంచ
పాతయేదితి మాత్యోక్తే : 1 ॥ ఆగ్నేయ మాత్రాది ప్రాగుక్త బోధాయ
నోక్తే స్సర్వ చమకాంతే జ్ఞేయం : 2 ॥ వసోద్ధారాయద్యపి మాత్యే లక్ష
హోమ ఏవోక్తా । తథాపిచయనే దృష్టత్వా తృణహేతుత్వాచ్చ రుద్రేకార్యేతి
మహర్షి వః । సచపూర్ణాచుత్యనంతరం కార్యః ॥ 3 ॥

శౌనకోపి :—

అయాశ్చేత్యాది భిర్వత్వా సముద్రా దూర్మమాక్రతః । సంతతమాజ్య
ధారాతం పూర్ణాహుతి మథాచరేత్ — అత్రపూర్ణాహుతేషు పర్యాజ్యధారా
తూష్టిం దేయేతి కేచిత్ । వసోద్ధారా పరమితితు యుక్తం । అత ఏవ
హేమాద్రౌ మదన రత్నచ శాంతికాండే దేవీపురాణేచ వసోద్ధారోత్పత్తి
ముక్త్యా సర్వత్ర సోక్తా । అత్రహోమ సంఖ్యావ శాక్కుండం కార్యం ।
తదుక్తం భవిష్యే — రత్ని మాత్రం శతార్థేతు శతేదారత్ని మాత్రకం ॥ 1 ॥
సహస్రేత్వథ హోతవ్యే కుర్యాత్కుండం కరాత్మకం । ద్విహస్తమయుతే
తద్వల్లక్షహోమే చతుష్కరం । దశ లక్షమితే హోమే షట్కరం సంప్ర
చక్షతే । యత్తుమాత్యే — ద్విహస్త విస్తృతం తద్వచ్చతుర్భుజస్తాయ తనం
పునః । లక్షహోమే భవేతుండం యోనివక్త్రం త్రిమేఖలం । తత్రి శీఘ్రదాహి
పుతాదౌ ద్విహస్తం లక్షహోమే జ్ఞేయం ॥ 2 ॥

యవచర్వాదౌ చతుర్హస్తం — సిద్ధాంతశేఖరే :—

లక్షార్థే త్రికరంకుండం చక్షహోమే చతుష్కరం । కుండం పంచకరం
ప్రోక్తం దశలక్షహుతో క్రమాత్ । షడ్దస్తం లక్షవింశత్యా కోట్యర్థేహస్త
సప్తకమితి । అత్ర । న్యూనసంఖ్యోదితేకుండేఽధికోహోమో విధీయతే ॥

ఇతి కుండరత్నాకరోక్తే :—

అంతరాళికో హోమో న్యూనసంఖ్యోక్తై కుండే కార్యః — తచ్చ —
కుండమైశాన్యం మంటపమధ్యే చ వేదిః । తత్రైకా వేదికాకార్యా యజ్ఞ
మంటపమధ్యతః । మధ్యస్తంభాంతరం యావత్తావన్మానా కరోచ్చయేతి ।

పరశురామోత్తరీతీతి :—

ప్రాగుత్తరం సమాసావ్య ప్రదేశం మంటపశ్యతు । శోభనంకారయే
కుండం యథావల్లి కణాన్విత । విత్యయుత హోమేమాత్సోక్తే ।
హేమాద్ర్యాది లేఖనాచ్చైవ తాతి । అస్మద్గురవస్తు । పరశురామోత్తై నిర్మా
లర్యాత్ । మధ్యేతు మంటపస్యాపి కుండం కుర్యాదిక్షణః ॥

ఇతి వృద్ధవసిష్టోత్తై :—

మాత్స్యేచపాక్షుర్వ మంటపస్యోత్తర ముత్కు-ప్తం మధ్యమ
ప్రదేశం ప్రాప్యేత్యర్థాన్మధ్యే కుండం । అన్యథా — గర్తస్యోత్తర పూర్వేణ
వితస్తు ద్రామేసంమితా । పూర్వేత్తరే హస్తమితాహి వేదిర్గ్రహాది దేవే
శ్వర పూజనాయేతి మాత్స్యే బాధాపత్తేశ్చ లక్షిహోమే తన్మధ్యే కుండం
తద్వికృతిత్వాదిర్యాహః । మధ్యే వేదీశ్చ దిక్షతులాదావేవ । నాత్ర ఉప
యోగాభావాత్ । రుద్రవేదిశ్చైకానే గ్రహవేదేర్పిన్నాచార ప్రాప్తాశాంతికి
వాస్తు । రుద్రస్య కామ్యత్వేపి గ్రహమఖ వికృతిత్వే భవతి ॥

యత్తు పరశురామః :—

మంటపోష్ట గుణాత్కుండం హోమానుసారత ఇతి । సచతుర్హస్తే
కుందే ద్వాత్రింశద్దస్తస్య మంటపస్య క్వాపను క్తే ర్నిర్మాలోముద్భావారశ్చే ।
త్యుపేక్షా అత్రకేచిద్వేదా రుద్రమాహుః ॥

యతోత్తం స్కాందే :—

ప్రణమ్య జగతాహిశ ముమాదేహార్థధారిణం । యంత్రోద్ధార మహం
వక్ష్యే రుద్రకల్పానుసారత । మధ్యేవృత్తం సమాలిఖ్య తన్మధ్యేచ దశ
క్షరం । బహిరష్టదశం పద్మం తతః షోడశపత్రకం । చతుర్వింశతి పత్రం
తద్ద్వాత్రింశత్పత్రకం తథా । చత్వారింశ త్వత్రకంతు వృత్తం సూర్యసమ
ప్రథం । పంచపద్మాత్మకం వృత్తం చతుస్రంతు భూగ్మహం । సత్త్వం
రజస్తమశ్చేతి త్రిగుణైః పరితోపృతం ॥ చతుర్ద్వారం ద్వారదేశే బహి

ర్నాగ సమావృతం । చత్వారింశ చృతంచై కం దేవతానాం విన్యసేత్ ।
 సోయం దశాక్షరోమంత్రః సర్వకామార్థసిద్ధిదః । ప్రణవాది సమంతాని
 పంచాస్యాని తతః పరం । సద్యోజాతం వామదేవ మఘోరం తదనంతరం ।
 తతస్తత్పురుషంప్రోక్త మీశానం పంచమంక్రమాత్ । దశేష్వష్టసునం
 ద్యాదీన్ పూర్వాది క్రమతోన్యసేత్ । పూజ్య పూజకయోర్మధ్యే ప్రాచీన్యా
 ద్యంత్రలేఖనే । ఆదౌ నందిం మహాకాలం గణేశం వృషభం క్రమాత్ ।
 అనంతరం భృంగిరిటం స్కందో మాచండసంజ్ఞకాన్ । షోడశారే తతః
 పద్మే ద్వితీయావరణం యజేత్ । అనంతం చ తథా సూక్ష్మం శివంచై క
 తదం తథా । ఏకరుద్రం త్రిమూర్తీం చ శీకః తం వామదేవకం । జ్యేష్ఠం
 శ్రేష్ఠం తథా రుద్రం కాలం కలవికరణం । బలం బలవికరణం బల ప్రమ
 తనం తథా । తృతీయావరణేపద్మే చతుర్వింశద్దశే తథా । అణిమామహిమా
 చేతి లమిమాగరిమా తథా । ప్రాప్తిః ప్రాకామ్యమీశత్వం వశిత్వం చాప్త
 సిద్ధయః । తతః పరంక్రమేణై వ న్యసేద్ధ్యాహ్మ్యాది దేవతాం । బ్రాహ్మీ
 మహిశ్వరీచై వ కామారీ నైష్ఠవీతథా । వరాహైః త్రీచ చాముండా చండికా
 చేతితః ప్రమాతే । అసితాంగో రురుశ్చండః క్రోధ ఉన్మత్తభై రవః ।
 కాలభీషణ సఽహార భైరవాష్టా ప్రకీర్తితః । ద్వాత్రింశత్ప్రతికే పూర్వం
 భవాష్టకముదాహృతం । భవశ్శక్తిశాన పశుపతి రుద్రోగభీమకాః । మహాం
 చైవవేతి విభాతా భవాద్యష్టా ప్రకీర్తితః । తతోనంతో వాసుకిశ్చ తక్షకశ్చ
 కుశీరకః । కార్కోటక శృంఖపాలః కంఠోశ్వతరస్తథా । తతోష్టసున్యసే
 ద్వైన్యం వృధుర్జై హయ మర్జునం । శాకుంతలేయం భరతం నళం రామ
 మితి క్రమాత్ । తతః కులాచలా నష్టాదశే ష్టష్టసువిన్యసేత్ । హిమవా
 న్నిషథోవింద్యో మాల్యవాన్ పారియాత్రకః । మలయో హేమకూటశ్చ
 గంధమాదన సంజ్ఞికః । చతుర్థావరణేష్వేవ పంచమావరణే తతః । చత్వ
 రింశద్దశే పద్మే పంచమావరణేన్యసేత్ । ఇంద్రాద్యష్టాలోకపాలా నష్టసుక్ర
 మ్మశోలిభేత్ — ఇదమగ్నిం యమంచై వ నిఋతిం వరుణం తథా । వాయుం
 కుబేరమీశానం దశే ష్టష్టసువిన్యసేత్ ॥ ఇంద్రాదిలోకపాలా నామష్టకక్ర్య

స్తోత్రసేత్ । శచీ స్వాహా చ వారాహీ ఖడ్గినీ వరుణీ తథా । మృగా
 రూథా చ కౌబేరీ కూలినీచ తథాష్టమీ । తతోష్ఠినామాయుధాని పత్రాదీస్య
 స్తనుస్యసేత్ ॥ వజ్రం శక్తి ర్దండ ఖడ్గౌ పాశాఃకుశ గదా అపి । త్రికులం
 లాకపాలానా మాయుధాని క్రమాల्लభేత్ ॥ తతోష్ఠీవాహనాన్వేషా మష్ట
 సుక్రమశో లభేత్ । ఐరావతం తథా మేషం మహిషం ప్రేతసంజ్ఞికం ॥
 మకరం చ మృగఃచై వ నరంచ వృషభం తథా । ఐరావతాదయోవ్యష్టి
 దిగ్గజాస్తదనంతరం ॥ ఐరావతః పుండరీకో వామనఃకముదోఽజనః ।
 పుష్పదంత స్సార్వభౌమః సుప్రతీకశ్చ దిగ్గజః ॥ ఇంద్రాదయోష్టి
 దిక్పాలాః పంచపద్మాత్మకాద్భహిః ॥ విరూపాక్షఃకు విన్యస్యేదాగ్నేయ్యా
 మగ్నియోగతః । నైఋత్యాం నైఋతేయోగే విశ్వరూపం చ విన్యసేత్ ॥
 వాయవ్యాం వాయుయోగే చ లిఖే త్పుశుపతిం తథా ఊర్ధ్వం లింగం తథే
 శాన్యాం న్యసేదీశానయో గతః ॥ ప్రాగది క్రమతో రేఖ్యాః శేషాద్యా
 భూగృహోద్భహిః । శేషం విన్యస్యపూర్వస్యాం సహస్ర ఫణి మందీతం ।
 అగ్నేయాం తక్షకంచై వ । నైఋత్యాం వాసుకిం నాగం యుతం సప్తశతైః
 ఫణైః । శంఖపాలం చ వారుణ్యాఽయుతం సప్తశతైః ఫణైః ॥ కంబళం
 చై వ కౌబేర్యాం సప్తశతైః తృణై ర్యుతం । కార్కటకం తథే శాన్యాం
 శ్వేతం త్రింశత్పణాన్వితం ॥ రుద్రపీఠ మిదంసర్వం రుద్రకృత్యేషు చ
 స్మృతం ॥ శంభునాస్వయమాఖ్యాతం భక్తానుగ్రహ కామ్యయా । కుంకు
 మాగరు కర్పూర భూర్జపత్రేభవా పఠే ॥ లిఖితం పూజితం భక్త్యా సర్వ
 కామార్థసిద్ధిదం । ఏతా దేవతాశ్చతుర్థ్యంత నమోత్తై స్తన్నామమంత్రై
 రావాహ్యపూజయేత్ ॥

అత్రమూలం చింత్యం : —

తదై శాన్యాం రుద్ర కలశం సంస్థాప్య తత్ర వరుణం సంపూజ్య
 రుద్రైకాదశినీ జపార్థం విప్రం వృణుయాదిత్యాహర్షపద్మాః । తతో యజ
 మానేనత్యాగే కృతే గృహేభ్యః సాంగేభ్యో గ్రహయజ్ఞ వధుత్వా రుద్ర

హోమే హుతే రుద్ర పిత దేవతాభ్య అజ్యం హుత్వా సిద్ధిష్ట కృదాది ప్రాయ
శ్చిత్త హోమాతే దిత్వాతేభ్యో నవగ్రహాదిభ్యశ్చ మాష భక్తజీర్ణ దత్వా
సముద్రా దూర్మితిత్రిదేన మూర్ధానం పుష్కాద్విత్వా పూర్ణాచర్యే న వ్రతేదా
మంతే ఇతి పూర్ణాహుతిం హుత్వా పూర్ణం చమతేన అగ్ని మీశేతి నవవిద్విష్టో
ర్నుగమితి షడ్భిరాతే పితః పంచభిః స్వాదిష్టయేతి దశభిః మహావైశ్వానర
జ్యేష్ఠ సామభ్యాంచ వసోద్ధారాం కృత్వా పూర్ణపాత్ర విమోహాది శేషం
సమాప్య ఋత్విగ్భ్యో దక్షిణాం దద్యాత్ - అత్ర రుద్ర మహాన్యాసే బోధాయ
నోక్తా దక్షిణా సువర్ణో పథానంవా దద్యాత్ ఋషభో రుద్రస్య దక్షిణా ।
ఏకాదశగం దద్యాదితి శాలితః । ఉపధానం హైమ తంతుకృత రూపోప
బర్హణం - సౌవర్ణం శతం శతచ్ఛిద్రం రుద్రో లఘు రుద్రః ప్రకారాస్తరేణ
దక్షిణా మాహ మహార్ణవః । తత్ర సౌవర్ణ విష్కావాం దశ సాహస్రి
కోత్తమా ॥ తదర్థం మధ్య మాప్రోక్తా త్రితీయా త్రి సహస్రికా । ఉత్త
మాత్రి శతా వాస్యా ద్విశతీ మధ్యమామతా ॥ శత మాత్రాధ మాజ్ఞేయా
ప్రకారః కీర్త్యతే పరః । ఉత్తమాతు చతుష్షష్ఠీ స్తదర్థం మధ్యమామతా ॥
చతుర్వింశతి రన్యస్యా దధాన్యో విదిరుచ్యతే । సహస్రం దక్షిణాదేయా దశ
పూరుష కర్తృకే ॥ శతాని పంచదేయాని ఋగ్వృంచక కర్తృకే । అథైక
కర్తృకే దేయం శతత్రయ మితిస్థితిః ॥ తతోగ్రహాది కలశోదకే నాభిషిక్తో
యజమానో గృహాదీనా ముత్తర పూజాం కృత్వా విసృజ్య ॥ శ్రీ రుద్ర
ప్రతిమాం స్వర్ణమయీం వస్తుయుగాన్వితాం । శ్రీ రుద్ర ప్రీతయేచాపి
ప్రాప్తానిష్ఠ నివృత్తయే । ప్రార్థితాభీష్ట సంసిద్ధ్యే కుభ్యం శ్రీ రుద్ర రూపితే ।
సంప్రదద్యాం విధానేన యతోక్త ఫలమస్తుమే ॥ ఇతి రుద్ర ప్రతిమా
మాచార్యాయ దత్వాగ్నిం సంపూజ్య విసృజ్య విప్రాన్ రుద్ధైకాదశిన్యాం
త్రీనేకంచేతి సంభోజ్య కర్మేశ్వరాంబుణం కుర్యాదితి - పుత్రార్థ మహారుద్రే
విశేషంత్యన పత్యత్వ హర కర్మవిపాకే వక్ష్యమః । ఇతర మంత్ర పయోగా
భాష్యోక్తా భట్ట భాస్కరోక్తాశ్చ మహార్ణవేజ్ఞేయాః ప్రచారాధావాన్నోచ్యంతే ॥

ఇతి శ్రీమన్నారాయణభట్ట సూను రామవిష్ణు భట్టాత్మజ
కమలాకరభట్టకృతే కాంతికర్తే రుద్ర విధానం సమాప్తం.

వేదపారాయణమ్

అథ వేదపారాయణం :—

తత్రాదౌ కలశస్థాపనాద్యుక్తం మహోష్ఠివే ।

తీర్థే దేవాలయే గేహే ప్రళస్తే సుపరిష్కృతే ॥

1

కలశం సుదృఢం తత్ర మనిర్జితం సుభూషితం ।

పుష్ప పల్లవ మాళాభిశ్చందనైః కుంఠమాదిభిః ।

మృత్తికా యవనం మిశ్రం వేది మధ్యేన్య నేత్రతః ।

పంచాశద్భిః కుశైకార్యో బ్రహ్మ పశ్చాన్ముఖః స్థితః ।

స్నాపితః స్థాపితం కుంభే చతుర్భూహం శ్చతుర్ముఖః ।

వత్సజాన్వా కృతిర్వేద ముత్తమాగ్రైః కుశైః కృతం ॥

2

బ్రహ్మోపదానేదత్వాచ తతః స్వస్త్వయనం పఠేత్ ।

ప్రతిష్ఠాం కారయేత్పశ్చాత్పుజా ద్రవ్య మథోచ్యతే ॥

3

యజ్ఞోపవీత నైవేద్య వస్త్ర చందన కుంకుమైః ।

సగ్ధూపదీప తాంబూలై రక్షతైశ్చ పితృమహం ॥

4

బ్రహ్మ జిజ్ఞాసమితి వాగాయ త్ర్యావా ప్రపూజయేత్ ।

ఉపాద్యాయస్తు సంపూజ్య యథా పాఠం పఠేత్తతః ॥

5

తతో వక్ష్యమాణహోమాది కృత్వా పఠేదిత్యర్థః ।

తత్రైవ బోధాయనః :—

స్థంధీలం కల్పయిత్వాగ్ని ముప సమాధాయ పరి స్థీర్యాజ్యే నై కాథోః
 జుహోత్యగ్నయే సోమాయ విశ్వేభ్యో దేవేభ్యో బ్రహ్మణే ఋషిభ్య ఋగ్యో
 యజుర్భ్య స్సామభ్యః శ్రద్ధాయై మేదాయై ధారణాయై శ్రియై హ్రీయై
 సావిత్ర్యై సవిత్రే ప్రజాపతయే కాండ ఋషయే సోమాయ కాండఋషయే
 అగ్నయే కాండఋషయే విశ్వేభ్యో దేవేభ్యః కాణ్డ ఋషిభ్య క్రానుమత్యై
 స్విష్టకృతేచ పృథక్ స్వాహా కారేణ హుత్వా వ్యాహృతీ భిశ్చహుత్వా పునః
 పరిషంచతి । సమాసే చైతాన్ యజుషా తర్పయతి । ఏవమృగ్వేదస్యకాండ
 ఋష్యాది వర్ణమాస్విష్ట కృతస్తేషాం స్థానే శాంతార్చిభ్యో మాధ్యమేభ్యో

గృహమదాయ విశ్వామిత్రాయ వామదేవాయాత్రయే భరద్వాజాయ జామ
దగ్న్యాయ గౌతమాయ వసిష్ఠాయ ప్రగాదేభ్యః పావమానేభ్యః ఊద్ర
నూత్తేభ్యో మహానామ్నీభ్య ఇతి తతో వేదాది మారభ్య సంతత మధీయాతే
ర్యాహ భగవాన్ బోధాయనః - అథానశ్చన్నారాయణ విధిం వ్యాఖ్యాస్యామ
అసమాప్తేర్నాశ్చి యాద్యథాశక్తిర్వాపయః పలాన్యోదనంవాహవిష్య మాత్ర
మన్నం భుక్త్వా తద్రాతౌ శేష మధీయాత గ్రామాత్పూచీ ముదీ చీంవాదిశ
ముప నిష్క్రమ్య అగ్ని ముపసమాదాయ పరిస్తీర్యేథ్య ప్రదానాద్యగ్ని
ముఖాంతేజ్యేనై తాభ్యో దేవతాభ్యో జుహోత్యగ్నయే సోమాయేంద్రాయ ప్రజా
పతయే బృహస్పతయే విశ్వేభ్యో దేవేభ్యో బ్రహ్మణే ఋషిభ్యో ఋగ్వేద
యజుర్వేదః శ్రద్ధాయై పణ్డాయై ధారణాయై మేధాయై సదస్పతయేను మతయే
క్రియై హియై సావిత్రియై సవిత్రే ప్రజాపతయే సోమాయాగ్నయేకాండ
ఋషయే విశ్వేభ్యో దేవేభ్యఃకాండ ఋషిభ్యః సాంహితీభ్యో దేవతాభ్య
ఉపనిషద్యో యాజ్ఞివేద్యో దేవతాభ్య ఉపనిషద్యో వారుణీభ్యో దేవతాభ్య
ఉపనిషద్యో హవ్యవాహాయ విశ్వేభ్యో దేవేభ్యో నుమత్యైస్విష్టకృతేచ
పృథక్స్వాహా కారేణ హుత్వా వ్యాహృతీబిశ్చ పునః పరిషించతి సమాప్తే
చై తా యజుషా తర్పయతి అస్తే ఏవాగ్నిషో మాద్యా యజుషా యజుర్వేదేన
సహతర్పయేత్ .

8

యద్వా భూథేవాన్ తర్పయామీత్యాది యజుషా తర్పయిత్వాగ్నో
దీం స్తర్పయేదిత్యాహ మహర్ణవే ॥

7

ఏవ మృగ్వేదినాంకాండ ఋష్యాది వర్జమాన్విష్ట కృతస్తేషాం స్థానే
కతిర్చిభ్య ఇత్యాది మహానామ్నీభ్య ఇత్యంతం ప్రాగ్వాత్ . తతో వేదాది
మారభ్య సంతత మధీయాత నాస్యాంత రానధ్యాయో నాస్యాంతరా జనన
మరణే అశుచిః అశౌచ హేత్వర్థః - నాంరరవ్య వహరేద్యత్ర విరమేద్యావ
దస్త మధీయాత . యావత్పర్యంతం పఠేత్తా వన్మద్యేన విరమేన్నాన్యచ్ఛవ
దేదిత్యర్థః . యదస్తరా విరమేత్తీన్ ప్రాణానాయమ్య ప్రణవంవా వద
న్విప్రేణవదేత యావత్కాల మధీయాత . తతః సర్వ నిశాం నిశాంతరం

సంగ్రామారణ్య సలిలంబోప్య పరిధద్యాత్ । విశాంతరం సంధ్యానిశాదీన్
 రోప్య విహాయ సమాపయేదిత్యర్థః । ఆదావస్తేచ బ్రాహ్మణ భోజనం
 దక్షిణాంచ దద్యాత్ । యఏతేన విధినావేద మధీయత సతతః పూతో వేదో
 భవత్కిమనశ్కుద్దిశ్చ భవతి । వేదరూపో భవతీత్యర్థః । ద్వాభ్యాం పారాయణాభ్యా
 ముగ్నిశ్చ భోజన ఇహాన్యతేభ్యః ప్రముచ్యతే — త్రివిః పతనీయేభ్యః
 శూద్ర్యాం రేతస్సిక్తా గంగాపుని మజ్య పూతో భవతి చతుర్విః పారా
 యణైః । శూద్రాన్నభోజనాత్తత్త్వీ నేవనాచ్య పంచభిర యజ్య యజనా
 దగ్రహ్య గ్రహణాత్ । షడ్విః బ్రాహ్మణ స్వహరణాత్ ష్ట్రోహిత కరణాత్
 పశుహననాత్సవర్ణస్తే యాత్పతిత సంయోగాచ్చ సస్తభిః ప్రాజాపత్యస్య
 హీనాచరణాద్యజ్ఞోప బంధనాచ్చాష్ట విశ్వాంద్రాయణస్య గురు తల్ప గమనాద్ర
 జస్వలాగమనాచ్చనవభిః సురాపానాద్దశభిర సోమపానా దేకాదశభి బ్రహ్మ
 హననాద్ద్వాదశభిః పూర్వ జన్మేహ జన్మనిచ కృతై స్సర్వైః పాపైః
 ప్రముచ్యతే స్వర్గలోకం గచ్ఛత్యగ్నిష్టోమాది క్రతు విరిష్టం భవతి । వేదా
 భ్యాయా సదై వస్యాదపాపాస్తా సత్యవాక్ శుచిః । యం యం కామయతే
 కామం తం తంవేదేన సాధయేత్ । అసాద్యం నాస్తి యత్కించి ద్భ్రష్టా
 జోహి ఫలం మహదితి ॥

ఋగ్వేదానే :—

ఆదావేవతు సావిత్రిత్యా కర్మ కుర్వీతశాంతయే । తుష్టయే పశులాభాయ
 ధనలాభాయ భూపతే ఏషాహి సంఘీతా దేవైః సర్వ బ్రహ్మ మయీత్రి
 వృత్ । ఉగ్రేణ తపసాద్భ్రష్టా విశ్వామిత్రేణ దీమతా । హోమాంశ్చ జప
 యజ్ఞాంశ్చ నిత్యం కుర్వీతవై తదా । సర్వకామ సమృద్ధిం పర బ్రహ్మేన
 ముచ్యతే । ఏషైవ ప్రతిలోమోక్తః పచ్చః శత్రు పినాశినీ । అక్షర ప్రతి
 లోమేచ త్వభిచారేషుశస్యతే । సర్వ సంహితయా ప్రత్యుచం హోమః ।

అజ్యేన తిలై వాన్ :—

అజ్యం ద్రవ్యమనాదేశే హోమేషు తువిధీయతే ॥

ఇతి బ్రహ్మకైః :—

సర్వపాపహరో హోమ స్తిరై స్సర్వత్ర శస్యత ఇతి విష్ణు దర్శితై
రేచ । శాతా తపః । కృత్వోన్న మద్ర త్రయం చై వ వేదపారాయణం తథా ।
లిలిహోమ సహస్రంచ నమమేతచ్ఛ తుష్టయం ॥ 10

ఇతి కమలాకరభట్టకృతే వేద పారాయణం.

జా త వే ద స వి ధా నం

శా న క : :—

- జాతవేదస ఇత్యేతత్సూక్తం సర్వార్థసాధనం ।
అయురారోగ్య నుభదం భూతిదం శతృనాశనం ॥ 1
- యద్యద్వాఙ్మతివామర్త్య స్త త్తదాప్నోత్య సంశయం ।
నూక్తేననేన జుహూయా చ్చుక్లాఙ్మదదరః శుచిః ॥ 2
- జపేద్వా నియతోమంత్రం హవిష్యాశీ జితేంద్రియః ।
వశు పుత్ర ధనార్ధీచ ప్రత్యేకం లక్షమభ్యసేత్ ॥ 3
- కుఃదేవా స్థండిరేవాపి హోమం కుర్యాద తంద్రితః ।
చతురశ్రం భవేత్కుండం మేఖలాద్వయ సంయుతం ॥ 4
- స్థండిలాధ్యాజ్యధాగౌతం యజ్ఞతంత్రం ప్రకల్పయేత్ ।
దుర్గామావాహయేత్కుంభే సాయుదాష్టమహాభుజాం ॥ 5
- సీతోత్పలదళశ్యామాం కిరీటాద్యైర్విభూషితాం ।
తతశ్చారాద్యతాం దేవీం తస్మిన్ తీర్థోదకాన్వితే ॥ 6
- అవాహ్యానేన హవిషా సమిద్భిశ్చ పృథక్ పృథక్ ।
మంత్రేణానేన జుహూయా దక్షోత్తర శతాహుతీః ॥ 7
- తతః స్విష్టకృతం హుత్వా హోమశేషం సమాపయేత్ ।
ఉత్థాయాథ జపేన్మంత్రమేతం శ్రద్ధా సమన్వితః ॥ 8

ఋగ్వేదా నే :—

- జాతవేదస ఇత్యాది సదాస్వస్త్వయనం పఠేత్ ।
దుర్గేపథి ప్రయాతస్య నాస్యారిభ్యో భయం భవేత్ ॥ 9
- రాజకార్యేద్విషద్యూదే అభిశస్తోప్యనేకదా ।
అశక్తో బ్రాహ్మణైః కార్యోభయే ప్రాణాంతికేపివా ॥ 10
- జాతవేదస ఇత్యేతాం జపంస్తేభ్యః ప్రముచ్యతే ।
సిసాధయిషురిత్థంచ ప్రస్థితో మనసా జపేత్ ॥ 11
- సిద్ధ్యర్థం న్వస్తిమానేత చోచరై ర్పాద్యేతనాద్వని ।
కృతార్థః స్వగృహే తిష్ఠన్నేతామేవ సదాభ్యసేత్ ॥ 12
- ఉదితే సవితర్యేంతాః జపే దస్తంగతే తదా ॥ 13
- అహ్నిస్వస్త్వయనం శస్తం రాత్రౌ దుస్వప్నదర్శనే ।
వ్యుష్టాయాం చ జపన్నిత్య మేతాం దుస్వప్ననాశనీ ॥ 14
- ఇతి జాతవేదస కల్పః.

త్వరిత రుద్ర కల్పః :

అథ త్వరిత రుద్రః :—

శివపూజాం విధాయ సంకల్పమూలేన ప్రాణానాయమ్య - అస్య శ్రీ త్వరిత రుద్రమంత్రస్య అధర్వణముషిః - అనుష్టుప్ ఛందః - త్వరిత రుద్రోదేవతా నమ ఇతి బీజం । అస్తితి శక్తిః త్వరిత రుద్రప్రీత్యర్థే జపే వినియోగః ॥ అథ మూలేనకరకుద్ధిం కృత్వా ప్రణవం కరతలయోర్విన్యస్య షడంగం కుర్యాత్ ॥

తద్యథా :—

ఓం యో రుద్రః అంగుష్ఠాభ్యాం నమః । ఓం అగ్నో తర్జనీభ్యాం నమః । ఓం యో అపసృమధ్యమాభ్యాం నమః । ఓం య ఓషధీషు అనామికాభ్యాం నమః । ఓం యో రుద్రో విశ్వాభువనావివేక కనిష్ఠికాభ్యాం నమః । ఓం తస్మై రుద్రాయ నమో అస్తు కరతలకరపృష్ఠాభ్యాం నమః ।

ఏవం హృదయాదిన్యాసః :—

ఓం యో రుద్రో హృదయాయ నమః । ఓం యో అగ్నో శిరసే
స్వాహా । ఓం యో అప్పు శిఖాయై వషట్ । ఓం యః ఓషధీషు శవదాయ
హం - ఓం యో రుద్రో విశ్వాభువనావివేక నేత్రత్రయాయ వాషట్ -
ఓం తస్మై రుద్రాయ నమో అస్తు అస్తాయ పట్ । ఇత్యన్తేజ దిగ్బంధః ॥

అథ పాదన్యాసః :—

ఓం యః పాదాభ్యాం నమః - ఓం రుద్రః జంభాభ్యాం నమః -
ఓం అగ్నో జానుభ్యాం నమః । ఓం యః ఊరుభ్యాం నమః - ఓం అప్పు
గుల్ఫాభ్యాం నమః - ఓం యః మేద్రాయ నమః । ఓం ఓషధీషు నాభ్యై
నమః - ఓం యః ఉదరాయ నమః - ఓం రుద్రః హృదయాయ నమః -
ఓం విశ్వా కంఠాయ నమః - ఓం భువనాముఖాయ నమః - ఓం పివేక
నాసికాయై నమః - ఓం తస్మై నేత్రత్రయాయ నమః - ఓం రుద్రాయ
త్రూమభ్యాయ నమః - ఓం నమః లలాటాయ నమః - ఓం అస్తు శిరసే
నమః ॥

అథ ద్యాసం :—

రుద్రం చతుర్భుజం దేవం త్రినేత్రం వరదాభయం । దదాన మూర్ధ్ని
హస్తాభ్యాం కూలం డమరుమేవచ ॥ అంకసంస్థాముమాం పద్మే దదానాచ
కరద్వయే అధః కరద్వయే కుంభం మాతులింగం చ బిభ్రత్ ॥

ఏవం ద్యాత్వా :—

ఏవం మూలమంత్రేణా వాహనాది షోడశోపచారై రభ్యర్చ విత్క
మష్టోత్తరశతం జపేత్ । ఏషతే రుద్రభాగ ఇతి ముద్రా ॥

అథ హోమవిధిః :—

లింగాభిముఖ ఉపవిశ్య పురాహుతీ ధృహయాత్ - ఏవం కృతే
పురశ్చరణం భవతి ॥ పురాక్షరై ర్ముక్తికామః - దూర్వారిరాయస్తామః -

కన్యాకామోత్తై : - అపామార్దై రర్థకామా : - మదుపుష్పై ర్వశ్యకామా : -
 శ్రీవరై : శ్రీకామ : - సిద్ధార్దై సిద్ధికామా : - భాదిరై వైజస్కామా : -
 బొదుంబరై : పుత్రకామా : - సాజ్యసిద్ధార్దై : పుష్టికామా : - గుడూచీబుండై
 ర్జ్వరనివృత్తి ర్పవతి - ఉత్పరై ర్దధిమధుఘృతై రష్టసహస్రం జుహు
 యాత్ . యథేష్టా శ్రీర్పవతి - బిల్వపత్తై ర్దధిమధుఘృతాక్తై స్సహస్ర
 హోమో జ్వరం నాశయతి - కాల్యలీ సమిద్భిశ్శశరుధిరాక్తై : సహస్రం
 జుహుయాత్ శత్రుణాం సద్యోమరణం భవతి - అక్లిన్నవాసా అర్కాభి
 ముఖ : సహస్రం మానై కమాత్రం జప్త్వా యక్ష రాక్షస గంధర్వాదీవశం
 నయతి - మాసద్వయే నేంద్రాదీన్వశం నయతి - మాసేన బ్రహ్మాదిదేవాః
 సమాగచ్ఛంతి సనరో విరూపాక్ష భూతగణై : పరివృతో మహాదేవో భవతి
 త్యాహ భగవాన్ బోదాయనమః ॥

హేమాద్రా శాంతికాండే బీష్మ ఉవాచ :-

అథ త్వరిత రుద్రస్య న్యాసముద్రాః క్రమేణతం ।
 జపహోమాదికం సర్వం కథ్యతే సర్వసిద్ధయే ॥

1

యస్య కుక్షే జగత్సర్వం స్థావరం జంగమంచయత్ ।
 దుఃఖచ్చిదే నమస్తస్మై బ్రహ్మ విష్ణు శివాత్మానే ॥

2

చందోనుష్టుభధర్వాచ ఋషి స్త్వరిత సంజ్ఞతే ।
 దేవతాత్వరితోరుద్రో బీజం శక్తిర్నమో స్త్వీతి ॥

3

దేవాగరే నదీతీరే కుచాదేశే పివాగ్యతః ।

ఉపవిశ్య నియమ్యాత్మం సంకల్ప్య విధివద్బుధః ॥

4

కరయోరుభమోశ్చైవ మూలమంత్రేణ విన్యసేత్ ।

క్రమేణతు షడంగానాం న్యాసస్సాస్య ర్ద్వదయాదిభిః ॥

5

న్యాసం మంత్రపదైః కుర్యాత్పంచభిర్ద్వదయాదికం ।

యోరుద్రో అగ్నౌ హృదిస్యస్య శీర్షియోఽప్సిస్వీతి విన్యసేత్ ।

విశ్వా భువనానివేశేతి నేత్రం వై సముదాహృతం ॥

6

శేషేణ కవచంసస్య వ్యాహృత్యా బంధయేద్దిశః ।

అంగుళ్యగ్రాణి మూలేన కృత్వాఽగుష్ఠేనపీడయేత్ ॥

7

సాముద్రా సుభగాప్రోక్తా తతోద్యానం సమాచరేత్ ।

ఏషతే రుద్రభాగేతి అంగముద్రా ప్రదర్శనం ॥

8

శ్రీకామః శీర్ష్ణకుర్వీత తేజస్కామస్తు నేత్రమోః ।

ముఖే త్వన్నాద్యకామస్తు గ్రీవాయాం రోగనాశనం ॥

9

హృదయే సుఖకామస్తు నాభౌ జ్ఞానప్రదం భవేత్ ।

ప్రణాకామస్తు గుహ్యేవై పశుకామస్తు జంఘయోః ॥

10

జాన్వోస్తు గ్రామకామస్తు సర్వకామస్తు గుహ్యతే ।

వశీకరణ కామస్తు వామబాహౌ ప్రదర్శయేత్ ॥

11

పాపక్షయేభిచారేవా వ్యాధేరపగమే తథా ।

బహిఃశరీరాత్కుర్వీత శివస్యాగ్రేతు సంస్మరేత్ ॥

12

చతుర్భుజం త్రినేత్రంచ శుద్ధస్పటికసన్నితం ।

అమృతేనచసూర్ణాద్వౌ కలశౌ హస్తయోర్ద్వయోః ॥

13

హస్తద్వయేన యోగస్య కృతముద్రం స్థిరాసనం ।

సర్వకామప్రదం శాంతం శంకరం కరుణాకరం ॥

14

ఉగ్రకర్మణీచై వోగ్ర మూర్తిం ధ్యాయే దుమావతిం ।

ద్విభుజం నాగపాశంచ కులపాణిం జటాధరం ॥

15

ఏవం ధ్యాత్వా మహాదేవం నమస్తుభ్యర్చ్యసు భక్తితః ।

అధశ్చాయాజితక్రోధా బ్రహ్మచారీ సావిష్యభుక్ ॥

16

అయుతేద్వే జపేత్పూర్వం ప్రత్యహం పూజయేచ్ఛివం ।

జుహుయాత్తు దశాంశేన తదర్థాంశేన తర్పణం ॥

17

మార్జనం తద్దశాంశేన తతో బ్రాహ్మణ భోజనం ।

పురశ్చరణ మేవంచ కృత్వా సంపూజ్య శంకరం ।

జపేత్త్వరిత రుద్రంతు సర్వకామ ఫలప్రదం ॥

18

- శ్రీకామః శాంతి కామోవా జపేల్లక్ష మతంద్రితః ।
 జైలైస్స సమిద్ధిః శ్రీకామః శాంతి కామః కమీమయైః ॥ 19
- జహాయా దాజ్య సంమిత్తై స్తర్పణం మార్జనం తదా ।
 ఏవం సర్వేషు కామేషు హోమాంతే జహాయాద్యవైః ॥ 20
- జప్త్వా లక్షంతు పుత్రార్థీ పాయసం జహాయా తతః ॥ 21
- విత్తార్థం శ్రీపరై ర్మోమ ఆయుర్వృద్ధై చ మార్జయా ।
 తిరై రప్యాజ్య సంమిత్తైః స్తేజస్కామో ఘృతేనవై ॥ 22
- ప్రీహిభిః పశుకామస్తు రాష్ట్రవేమస్తువై యవైః ।
 పాయనై స్సర్వకామేషు హోతవ్యం శర్కరాన్వితం ॥ 23
- మధ్యక్తాన్యాయ పర్ణాని తీవ్ర జ్వర వినాశనే ।
 మహాభూతాభిచారేవై గుడూచీ భిర్హునేద్భుతం ॥ 24
- సర్వరోగ వినాశాయ సూర్యస్యాభి ముఖో జపేత్ ।
 ఆయుతేద్వే జపేద్దోమః కార్యోర్కశ కరై శ్శుభైః ॥ 25
- బౌదుంబరై రన్న కామ స్తే జస్కామస్తు ఖాధిరైః ।
 అపామార్గ సమిద్ధోమా ద్యుతభాదా విసశ్యతి ॥ 26
- గృహబాదా వినాశాయ జపేదశ్వత్థ సన్నిధౌ ।
 లవణః శీత తీక్ష్ణగ్ర సమిద్ధోశ్వత్థ సంభవాః ॥ 27
- దధ్యక్తాః సమిధ శుష్కాః స్వాహాంతం మంత్ర ముచ్చరేత్ ।
 దశ పంచాహతీర్హుత్వా గచ్ఛ గచ్ఛేత్కు దీరయేత్ ॥ 28
- యావద్దోమంబలిర్దేయః పురుషాహార సంమితః ।
 ఏవం కృతే విముచ్యేత పుమాన్ త్రీవా మహాగ్రహాత్ ॥ 29
- యంతేతు మిచ్ఛేత్పురుష స్తత్థానాభి ముఖో జపేత్ ।
 జహాయాచ్ఛ తపత్రాణి సదుష్టః క్షయమాప్నుయాత్ ॥ 30
- లాజ హోమేన కన్యార్థీ కన్యాం ప్రాప్నోతి రూపిణిం ।
 లాజాశ్చ మధు సంయుక్తాః శ్వేత పుష్పాణివా పునః ।
 హూయంతే హరితై రన్నైః స్తస్య విశ్వం వశం తపేత్ ॥

వామాంగ మున్నతం కృత్వా త్రీ వశీతు విచక్షణః ।
హస్త్యశ్వమాంద్య శాంత్యర్థం తిరై శ్చాజ్యేన సంయుతైః ।
హోమస్తానేతు సంస్థాప్య కుంభమేకం జలాన్వితం ।
మంత్రయశ్వాష్ట్ర సాహస్రం చూత శాధాంతు నిక్షిపేత్ ।
అధిపేకశ్చ త్రైవైషాం శాధా ప్రోక్తే ప్రదక్షిణం ॥ 31

గ్రహ గ్రామాది శాంతిశ్చ సర్వైః కార్యాతు పూర్వవత్ ।
వాస్తుపూజాచ కర్తవ్యా ఏకాశీని పదై శ్చుభైః ॥ 32

ఈశానాయ బలిం కార్యో భూతానాం పతయే తథా ।
ఏవం కృతే పశూనాంచ ప్రజానాం శాంతిమాప్నుయాత్ ॥ 33

అద్భుతేషుచ సర్వేషు విశాయాం గ్రామ జాహ్వాతః ।
ఉపవిశ్య జపే దుద్రం త్వరితం బలిభిస్సహ ॥ 34

హోమః పాలాశ కాష్ఠైశ్చ కర్తవ్యోమృత సంయుతైః ।
ఈశానాయ బలిం కార్యో యస్యాం దిశిత దద్భుతం ॥ 35

తదాశా పతయేచ్చై వ పశూనాం పతయే తథా ॥ 36

వృద్ధికామో జపేల్లక్షం తిరై హోమం మృతాన్వితైః ।
బలి పూజా ప్రకర్తవ్యా శివస్య వరుణస్యచ ।
సర్వకామేషు చై వాత త్వరితస్య జపోదవేత్ ॥ 37

అయుతద్వయ మర్చేతు యావల్లక్షంతు నోదితే ।
ఏవం కృతేతు సిద్ధిస్యాన్నిష్కామః ప్రాప్నుయాచ్ఛివం ।
ఐహికాముష్మికాన్ భోగాన్ భుక్త్వా సాయుజ్య మాప్నుయాత్ ॥ 38

ఇతి హేమాద్రౌ శాంతి కాండే గాంగేయ ప్రోక్త స్త్వరిత రుద్ర విధిః.

స్వ ప్న ఫ లా ని

అథ స్వప్నాః :—

తత్ర దై వజ్ఞాదీన్ దేవతా సంపూజ్యేత్యుక్తా అద్భుతసాగరే పరా
శరః - అభ్యర్చ్య మంత్రైస్తు పురోహితస్తు సంయమ్యత స్యాంభువి సంయతా
యాం - బ్రహ్మేశ పూర్వాపరభాగ పుష్పం కృత్వోపధానం శిరసి షిరీకః -

తదై కభుగ్దక్షిణ పార్శ్వశాయీ స్వప్నం పరీక్షేత యదోపదేశం । నమః
 శంభో త్రినేత్రాయ వరదాభయ పాణయే ॥ వామనాయ విరూపాయ
 స్వప్నాది పతయే నమః । భగవన్ దేవదేవేశ కుల భృద్భృష వాహన -
 ఇష్టా నిష్ఠం మమాచక్ష్య స్వప్నేసు ప్రస్య శాశ్వతం - ఏక వస్తు కుశాస్త్రీ
 సుప్తః ప్రయత మానసః । నిశాంతేపశ్యతే స్వప్నం కుభం వాయ దివా
 కుభం ॥

కుభ స్వప్నానాహ బృహద్యాత్రాయాం వరాహః ।

త్వై ల ప్రాసాద భాగశ్చ వృషభారోహణం హితం ॥

చంద్ర తారా గ్రహజాంచ పరిమార్గణ మేవచ ॥

భూమ్యం బుధీనాం గ్రహసం శత్రుజాంచ వధ క్రియా ।

జయో వివాదో ద్యూతేషు సంగ్రామేచ తథా జయః ॥

భక్షణం చై వ మాంసానాం మత్స్యనాం పయసాం తథా ।

దర్శనం రుధిరం స్యాపి స్నానంఘా రుధిరేణచ ॥

సురా రుధిర మాంసానాం పానం క్షీరస్య చై వహి ।

అత్రేణ వేష్టితం భూమౌ నిర్మలం గగనం తథా ॥

సుభేన దోహనం శస్త్రం మహిషీణాం తథా గవాం ।

సిహ్మానాం హస్తినాం చై వ బడబానాం తదై వచ ।

ప్రసాదో దేవ విప్రేభ్యో గురుభ్యశ్చ తథా కుభం ।

అంభసాం త్వభిషేకశ్చ జ్ఞేయం రాజ్యప్రదం హితత్ ॥

రాజ్యాభిషేకశ్చ తథా చేదనం శిరసోపిచ ।

మరణం వహ్నిలాభశ్చ వహ్నిదాహో గ్రహదిషు ॥

తథోదకానాం తరణం తథా విషమ ఫలం ఘనం ।

హస్తినీ బడబానాంచ గవాంచ ప్రసవో గృహే ॥

అరోహణం గజేంద్రజాం రోదనంచ తథా కుభం ।

పరశ్రీణాం తథా లాభస్తథా లింగసమేవచ ।

విగతై ర్బంధనం ధాన్యం తథా విష్ణాను లేపనం ।

దీక్షానాం భూమిపాలానాం సుహృదామపి దర్శనం ॥

వదాన్యతాని బ్రోతాని రాజ్యలాభ కలాడిత .

అన్యుతనాగిలే కలాశరీః .

భద్రోవా నిగజైర్లీ నేచ్చ రహసం రాసిస్థితో బాహునా చత్రం వా .

ద్విరవాద్రీ రోహణః విదిర్లివ్యోపివా బ్రాహ్మణః ॥

11

నినకర శశితరా భక్షణం స్పర్శకంవా విశరణమపి మూర్ఖః సప్తపంచ
త్రిదావా - వృషభ గ్రహ సమేంద్ర శ్చేత సిహ్మదిరోహ గ్రహన ముదరి
భూమ్యోర్బూమి రాజ్య ప్రదాని విపుల రణ విమర్శ ద్యూతవా దైర్జయశ్చ
వరుమ్మగ మనతానాం లబ్ధిరథ్యాన సంపాదన విదశన పరిరేపోగమ్య వారీ
గమోవా స్వమరిణ శివితాదస్పర్శ సంకర్పనంచ ॥

12

నిత సురభి మనోజ్ఞాలేప మాల్యాంబరాణాం ద్విజ సురగురు రాజ్ఞాం దర్శ
నాన్యాశిషశ్చ మణి రణిత సుసర్వ భోజ్య పాత్రేషు కుక్టైః పృత పది
వరమాన్నం సర్వమే దచ్చుతత ॥

13

బృహస్పతి నమోతాయా

యస్తుశ్వేతే సర్వేణామ శతో షటి కుతే .

సహస్ర లాభ స్తస్యసౌభ్యార్జున్యేతు దశమేదితే .

శిరగో వ శ్చకోవాపి జ బుకో దశతే యది ॥

14

విజయందార్థ సిద్ధించ పుత్రం తస్య వినిర్దిశేత్ .

దాలా కాంకు క్కుటిం క్రౌంచీ బల్వాయః ప్రతి బుధ్యతే ॥

15

క్రోశంతాం లభతే భూమిం తార్యాంవా ప్రియవాదినీం .

కుదిర విబతే స్వప్నే సురాంవా విబతి క్వచిత్ .

బ్రాహ్మణో లభతే విద్యామితరస్తు ధనం లభేత్ ॥

16

శీరం విబతియః స్వప్నేన పేనం దోహనేర్యతే .

సోమ పానం భవేత్తస్య ధనంవా బహువాదిశేత్ ॥

17

దధిలాభే ధనం తస్య పుత్రలాభే ద్రువం యశః ॥

18

మృత ప్రాణే మహాత్మే యశస్తు దధి భక్షణే ।

గోదూమై ర్వాయవై ర్వాపి లాభం సిద్ధార్థమేవచ ॥

19

పుష్పేప్రాప్తే ధనం విద్యా త్పరేవృద్ధిరనుత్తమా ॥

20

అసనే శయనేయానే శరీరేవాహనే గృహే ॥

21

జ్వలమానే విబుధ్యేత తస్యశ్రీః సర్వతోముఖః ॥

22

వ రా హ : :—

వృశ్చికాది దశనం మణి రత్న కాంచనం కలశదీపకీర్తిరాః ।

వత్సహంస శశకాదయోర్మృకలాభదః పశు గజాది లాభదః ॥

23

విష్ణు భ ర్మే :—

ఏకస్యాం యదివారాత్రౌ శుభం వాయదివా శుభం ।

పశ్చాద్భుత్యే త్తదా తత్ర తస్యపాకం వినిర్దిశేత్ ॥

24

అథ దుస్వప్నాః — అద్భుతసాగరే దేవతాః :—

రత్నగంధాంబరస్రగ్వీ గచ్ఛేద్వా దక్షిణాముఖః ।

ఖరోష్ట్ర మహిషారోహే త్రిమాసాన్నాధిజీవతి ॥

25

శ్వభే యోనిపతేత్స్వప్నే ద్వారంవాస్యాపి ధాయతే ॥

26

నచో త్తిషతి య స్తస్మా త్తదంతం తస్య జీవితం ॥

27

మార్కండేయః :—

వాంఠ్యాం మూత్రం పురీషంతు సువర్ణం రజతం తథా ॥

28

ప్రత్యక్ష మద్యవాస్వప్నే జీవేత దశమాసికం ।

కేకాంగరం తథా భస్మ ఉరగం నిర్జలాం నదీం ॥

29

దృష్ట్యాస్వప్నే దశాహంతు హృత్య రేకాదశేదినే ।

కరాళై ర్వికటైః కృష్ణైః పురుషై రుద్యతానుభైః ।

పాషాణై స్తాదిత స్స్వప్నే సద్యోమృత్యు ర్భవేద్ద్రివం ॥

30

రత్నకృష్ణాంబరధరా గాయంతీ చ తథా హనేత్ ।

దక్షిణాశాం నయేన్నారీ స్వప్నే సోపిత జీవతి ॥

31

ప రా హ : :—

హరిహారోహే త్రమణం మృత్యు ర్నరేణ సూకరారోహే ,
ఉష్ణారోహేవా వృద్ధిస్యా త్కుంజరారోహే ॥

32

వాల్మీకీ విష్ణుధర్మచ :—

మరినాంబర దారిత్వం ఆద్యంగః పంకదిగ్గతా ,
ఉద్భాత్ప్రపతనంచై వ దోలారోహణమేవచ ,

33

శక్రధ్వజస్య పతనం పతనం శశి సూర్యయోః ,
దేవద్విజాడి భూపానాం ప్రజానాం క్రోధఏవచ ॥

34

అలింగనం కుమారీణాం విధవానాంచ మైదునం ,
హనిశ్చైవ స్వగోత్రాణాం వీరః కంఠే మనఃప్రియా ,
దక్షిణా కాభిగమనం వ్యాదినాభి భవస్తథా ॥

35

పలోపహరశ్చ తథా కాద్వలానాం విశోధనం ,
గ్రహణాంచై వ భంగశ్చ గృహసమ్మార్జనం తథా ॥

36

క్రీడాపికాచ క్రవ్యాద వానరా శ్వతరై రపి ,
కాషాయవత్ప్రచారిత్వం తద్వత్క్రిడనకం తథా ॥

37

తైలపానశ్చాగరోహ శ్శవమాల్యానులేపనం ,
ఏవమాదీనిచాన్యాని దుస్వప్నావివినిర్దిశేత్ ॥

38

ప రా శ ర : :—

కాయస్యా లేపనంవా కలుషజలనిపీతన్నేహ ,
సక్వానిజగ్ధిజిహ్వాదంత ప్రదాహప్రవతన మధవానర్థకోకప్రదాయ ,

39

రై ం గే :—

ముక్తకేహసంశ్చైవ గాయంతం నృత్యతే సరః ॥

40

యామ్యాం దిశమితోగచ్ఛే త్తదంతం తస్య జీవితం ॥

41

అన్యేష్యద్యోగ భీష్మ ద్రోణ కర్ణ పర్వ యద్ధకాందాదౌ ,

42

ధిరత రామాయణాదౌ జ్ఞేయాః ॥

మాత్స్యే విష్ణుధర్మోత్తరేచ :—

43

స్వప్నేతు ప్రథమేయామే వత్సరాస్తే ఫలం భవేత్ ॥

షడ్విరూపై ద్వితీయేచ త్రిభిరూపై త్రియామకే : ।
చతుర్థే మాసమాత్రేణ ఫలం భావతి నాన్యథా ।

44

ప రా శ ర : :—

పాదద్విపాదో త్తర పాదవృద్ధ్యా వర్షార్ధమాసత్రయ మాసకాలా : ।
నిశావిభాగేన చతుర్థదృష్టాః స్వప్నా అనిష్టేష్ట ఫలప్రదాః స్యుః ॥ 45

వ రా హ : :—

అద్యేవర్షే వత్సరార్థే ద్వితీయేపాతో వర్షేర్ధార్థభాగే తృతీయే ।
మాసాత్పాకశ్శర్వశీ పశ్యమాంతే స్వప్నే పాకస్సూరిభిస్సంప్రదిష్టం । 46

దు స్వ ప్న శా న్తి :

పురుషం కరాళ దంతం పశ్యతిస ఏనం హంతి వరాహ ఏనం హంతి
మర్కట ఏన మాస్కద యత్యాళు వాయుదేనం ప్రవహతి - సువర్ణం
బాదయిత్వా పగిరతి భక్షయత్యేకం పుండరీకం కరాళైః ఖరైర్వరాహైః
ద్యుతైర్వానైర్వాతి కృష్ణాం దేనుం కృష్ణ వత్సాం వాపశ్యతి నళదమరీ
దక్షిణాముఖో వ్రజతి యోయద్యేతేషాం కిచిత్పశ్యేదు పోష్యసపాయ
నంస్తానీ పాకం శ్రవయిత్వా రాత్రి సూత్రేన ప్రత్యుచ - హుత్వాన్నే నామేనవా
విప్రాన్ బోజయిత్వా చరుం స్వయం ప్రాశ్నియాదితి అత్ర లక్షహామః
కార్యః గోస్వప్నాద్భుత దర్శన ఇతి పూర్వ ముక్తేః ॥

తథా చంద్రీ పాతోపి :—

కాంతి కర్మణి సర్వత్ర తథా దుస్వప్న చర్మణే ।

గ్రహపీడా సుచోగ్రాసు మాహాత్మ్యం క్రుణు యాన్యమ ॥ 1

దుస్వప్నంచ నృలిర్థ స్థం సుస్వప్న ముపజాయతే ।

ఇత్యాది మార్కండేయ పురాణాత్ ॥ 2

పరాశర : :—

దేవ ద్విజాది ప్రతి పూజనాని మంత్రోపవాసాదిచ విప్రనేవా ।

తిలాన్న గో భూమి హిరణ్య దానం దుస్వప్న హంత్యాణి పయశ్యగాలగః ॥

తిలనామ యుతం తత్రజహాయాత్తు సమాహితః ॥ 3

శ్లోసీత మంత్రేణ దేనుం దద్యాచ్చ దక్షిణాం ।
బ్రాహ్మణాన్ తర్పయేత్తత్ర దక్షిణా భోజనాదినా ॥ 5
దానంచ వివిధందేయ మకుఠానాం నివృత్తయే ।
షడ్విరాన్వైస్తు సంపూర్ణై రన్యథా మరణం భవేత్ ॥ 5

మాత్యే :—

స్తుతించ వాసుదేవస్య తథా తస్యచ పూజనం ।
గజేంద్ర మోక్ష శ్రవణం జ్ఞేయం దుస్వప్న నాశనం ॥ 6
విష్ణు సహస్రనామ జపః పుణ్యో దుస్వప్న నాశన ఇత్యుక్తే ॥
ప్రయోగ పారిజాతే శౌనకః :—

స్వప్నోత్పాతేషు చై తేషు కాళికాత్రాధి దేవతా ।
పూజా విధానం పూర్వోక్తం కుర్యా దత్రాపి యత్నతః ॥ 7
స్వప్నాది నాశ మంత్రేణ హునే దష్టోత్తరం శతం ।
హోమం కుర్యాత్ప్రయత్నేన రాత్రావేవ ద్విజోత్తమః ॥ 8
ప్రత్యు చంపాయసం హుత్వా రాత్రీ వ్యఖ్యదితి క్రమాత్ ॥ 9
అష్టోత్తర శతం హుత్వా మంత్రేణానేన యత్నతః ।

కారాత్రి మంత్రేణే త్యర్థః :—

గురవే దక్షిణాం దద్యా ద్వైపుం హేమ పశూనపి ।
యద్యుక్త దక్షిణా దానేష్య శక్తో హోమకర్మణి ॥ 10
హిరణ్యం దక్షిణాం దద్యాత్త దానీమేవవా బుధః ।
వస్తు కుంభాది సకలం తద్దోతే వ్రతిపాదయేత్ ॥ 11

సనీప :—

యద్య విష్ణవలం స్వప్నే పశ్యేత్తస్యోచ్యతే విధిః ।
అద్యానోదేవ సవితరిత్యుచా పూర్వమేకయా ॥ 12
తతః పరం పరం యచ్చ దుస్వప్న స్వప్న పంచభిః ।
ఋగ్విః పరం తతో హోమే రాజన్యుజ్జ్య ఇతిత్యుచా ॥ 13

ఋగ్వి స్సర్వాభిరేతాభిరు పతిష్ఠేత ధాన్కరం ॥
 ఏవం యతే తుదుః స్వప్న దర్శనం నిష్ఫలం ఓషేత్ ।
 అథ స్వప్నస్యేతి జపన్ ప్రాతః ప్రాతర్దినే దినే ॥
 దుస్వప్నంతు వదేత్కృతస్సంస తస్మాద్విందతే భయం ।

14

అత్రశ్రాద్ధమపి కార్యం :—

శ్రాద్ధార్థ ద్రవ్య సంపత్తౌ తథా దుస్వప్న దర్శనే ॥
 జన్మర్థే గ్రహపీడాసు శ్రాద్ధం కుర్వీ తవేచ్ఛయేతి ।
 పృథ్వీ చంద్రోదయే మార్కండేయ పురాణ వచనాత్ ।
 ఏత దస్మాభి ర్నిర్ణయ సిధావుక్తం ॥

15

ఇతి కమలాకర భట్టకృతే కాంతిరత్నే దుస్స్వప్న కాంతిః.

వా స్తు కాంతిః

అథ వాస్తు కాంతిః — తత్కాలోస్మాభిర్నిర్ణయసింధావుక్తః కశ్చిదుచ్యతే ॥
 నా ర ద : :—

సౌమ్య పాణుణ వై శాఖ మాఘ శ్రావణ కార్తికాః ।
 మానాస్య ర్గ్రహనిర్మాణే పుత్రారోగ్య ధనప్రదాః ॥
 బా ద రాయణ : :—

1

వై శాఖే పాణుణే పౌషే శ్రావణే మార్గశీర్షతే ।
 గృహారంభ శ్శిలాన్యాసః స్తంభారంభః ప్రళయతే ॥

2

దై వ జ్ఞ వల్ల భ : :—

శోకం ధాన్యం పంచతాని ష్పకత్వం స్వాప్తిం నిస్వం సంగరం భృత్యనాశనం ।
 స్వశ్రీప్రాప్తిం వహ్నిబీతించ లక్ష్మీం కుర్యుకైత్రాద్యా గృహారంభకారే ॥ 3
 మా తే స్య తు :—

అషాఢే భృత్యరత్నాది పకువర్గ వినాశనం ।
 మార్గశీర్షే తథా ధాన్యం పౌషే తస్కరతో భయం ।
 మిత్యాషాఢో శుభః పౌషశ్చ శుభదక్షిణతః ॥

4

రత్నమాలాయాం :—

కర్కినక్రహరి కుంభగతేర్కే పూర్వ పశ్చిమ ముఖాని గృహాణి ।
తాలిమేష వృష పృశ్చికయాతే దక్షిణోత్తర ముఖాని వదంతి —

గ ర్గ :—

క్ర్యుత్తరామృగ రోహిణ్యాం పుష్యే మైత్రేకరత్రయే ।
ధనిష్ఠా ద్యుతీయే పౌష్యే గృహారంభః ప్రశస్యతే ॥

5

మా తేన్వి :—

ఆదిత్య భౌమమర్జంతు సర్వేవారాః కుభావహాః ।
చంద్రాదిత్య బలం లబ్ధ్వా లగ్నే కుభనిరీక్షితే ॥

6

స్తంభోచ్చాయాది కర్తవ్య మన్యత్తు పరివర్జయేత్ ॥

7

ప్రాసాదేష్వేవ మేవస్యాత్కూప వాపీషు చైవహి ॥

8

భూపరీక్షోక్తా తత్త్వైవ :—

అరత్నిమాత్ర గర్తవై స్వను లిప్తేతు సర్వతః ।
ఘృతమాన శరావస్థం కృత్వావర్తి చతుష్టయం ।

జ్వాలయే ద్భూపరీక్షర్థం పూర్ణం తత్సర్వతోదిశం ॥

9

దీప్తా పూర్వాది గృహ్ణీయాద్వర్ణానామానుపూర్వశః ।

అరత్నిమాత్రం గర్తంతు కృత్వా తత్థాతపూరణే ॥

10

ఆదిత్యేయమాప్నోతి న్యూనే హానిం సమేనమం ।

సరోత్కృష్టేధ తద్దేశే సర్వభిజాని వాపయేత్ ॥

11

త్రిపంచ సప్తరాత్రేణ యత్ర రోహంతితన్యసి ।

జ్యేష్ఠోత్తరా కనిష్ఠా భూర్వర్జనీయేతరామతా ॥

12

వ రాహ :—

దక్షిణ పూర్వకోణే పూజాంకృత్వా శిలాన్యనే త్ప్రథమాం ।

శేషాః ప్రదక్షిణేన స్తంభాశ్చైవ సముద్ధాప్యాః ॥

13

ల ల్లి :—

స్థానం చ పాకశయనం చ భోజ్యం గజాలయం వాజిగృహం ధనస్య ।

దేవస్య పూర్వాదిదిశాం క్రమేణ మధ్యేసమా భూపనివేశనాయ ॥

14

అశ్వలాయన మాత్రే :—

యత్రాపః సర్వతోమధ్యే సమేత్య ప్రదక్షిణం శయనీయం ।

పరిత్యజ్య ప్రాచ్యః స్యందేరన్న ప్రవహత్యత్ర సర్వంసమృద్ధం ॥ 15

వ సి స్థ : :—

స్వగృహాత్పశ్యమేభాగే పితృవ్యా గజమందిరం ॥

16

గ ర్గ : :—

పరకోణే పరద్వారైః పరస్తంభైః పరద్రుమైః ।

కూపవృక్షాదిభిచ్ఛైవ కృతంగేహం నిరర్థకం ॥ 17

నా ర ద : :—

ప్రవేశో మధ్యమోజ్ఞేయః సౌమ్యకార్తికమాసయోః ।

మాఘపాల్గుణవైశాఖజ్యేష్ఠమాసేషు శోభనః ॥ 18

ర త్న కో శే :—

పుష్కే ధనిష్ఠా మృగ వారుణేయ స్వాయంభువ ర్క్షేత్రమచోతరాను ।

అక్షిణచంద్రః కుభదో నృపశ్చతిథావరిత్యైవ గృహప్రవేశః ॥ 19

వ సి స్థ : :—

కృత్వా కుక్రం పృషతో వామతోర్థం విప్రాన్ పూజ్యావ్యగ్రతః పూర్వకుంభం ।

రమ్యం హర్మ్యం తోరణస్రగ్వితానైః త్రీభిస్సద్భిరీతవాద్యై ర్విశేచ్ఛ ॥ 20

లగ్నాత్పూర్వాదికాదిక్షిద్వాద్వారాశిః నివేశయేత్ ।

ఏకమేకం న్యసేతోరేవామే కుక్రం విచింతయేత్ ॥ 21

నా ర ద : :—

అకవాటమనాచ్ఛన్న మదత్త బలి భోజనం ।

గృహ నప్రవిశేద్దీమా నాపదామాకరోహితత్ ॥ 22

మృత్యేటికా స్వర్ణరత్న దాన్య శైవరిసంయుతా ।

గ్రహమధ్యే హస్తమాత్రగర్తేవాస్తుం చ విన్యసేత్ ॥ 23

హేమాద్రౌ మాత్యే :—

ఏకాశీతి పదం కృత్వా రుజుభిః కనకేనతు ।

పశ్చాత్పితేనానులిప్తే సూత్రేణాచోద్య సర్వతః ॥ 24

దశపూర్వాయతా రేఖా దశచై వోత్తరాయతాః ।

సర్వవాస్తు విభాగే చ విజ్ఞేయానవకానవ ॥

25

పదస్థాన్ పూజయేద్దేవాన్ చత్వారింశచ్చ వంచచ ।

ద్వాత్రింశ ద్వాహ్యదేశేషు పూజ్యాశ్చాంతే త్రయోదశః ।

26

మధ్యే నవపదే బ్రహ్మ చత్వారత్రిపదాః స్మృతాః ।

వింశతిత్వేకపదకాస్తావంతో ద్విపద స్మృతాః ॥

27

నామతస్తాన్ప్రవక్ష్యామి స్థానాని చ నిబోధత ।

ఈశానకోణాది సురాన్ పూజయేత్క్రమణో నవ ।

28

శబీచై వతు పర్జన్యో జయంతః కులికాయుధః ।

సూర్యసత్యే భృశశ్చైవ ఆకాశో వాయురేవచ ।

పూషాచవితథాచై వ గృహతక్ష యమాపుభౌ ॥

29

గంధర్వో భృంగరాజశ్చ మృగః పితృగణస్తథా ।

దౌవారికోధ సుగ్రీవః పుష్పదంతో జలాధిపః ॥

30

అసురః శోషపాపశ్చ రోగోహి ర్భుధ్న్య ఏవచ ।

భల్లాటః సోషసర్పాచ ఆదితిశ్చ దితిస్తథా ॥

31

బహిర్ద్వా త్రింశదేతేతు తదంతశ్చ తురఃక్రతుః ।

ఈశానాది చతుష్కోణ సంస్థితాన్పూజయేద్భుధః ॥

32

ఆపశ్చైవాత సావిత్రో జయోరుద్ర స్తదైవచ ।

మధ్యే నవపదే బ్రహ్మ తస్యాష్టౌచ సమీపగాః ॥

33

ఆర్యమాన్సవితాచై వ వివస్వాన్ విబుధాధిపః ।

మిత్రోధరాజయజ్ఞౌ చ తథా పృథ్వీధరః స్మృతః ॥

34

అష్టమశ్చాపవతశ్చ పరితో బ్రహ్మణః స్మృతః ।

ఆపశ్చైవాపసత్సశ్చ పర్జన్యోహ్యాదితిస్తథా ॥

35

(యదికానాంతు వర్గోయమేవంకోణేష్య శేషతః)

తన్మధ్యేతు బహిర్వింశ ద్విపదాస్తేతు సర్వతః ।

ఆర్యమాచ వివస్వాంశ్చ మిత్రః పృథ్వీధరస్తథా ॥

36

- బ్రహ్మణః పరితోదిత త్రిపదా నైతు సర్వతః ।
మూర్ధన్యగ్నిః సమావిష్టో ముఖే ఆపః సమాశ్రితాః ॥ 37
- పృథ్వీధరోర్యమాచై వ తనుస్థానమధిష్ఠితౌ ।
వక్షస్థరే చాపవత్సః పూజనీయః సదా బుధైః ॥ 38
- నేత్రయోర్దితిపర్జన్యో శ్రోత్రేదితి జయంతతౌ ।
సర్వేంద్ర శ్చాపవత్సశ్చ పూజనీయౌ ప్రయత్నతః ॥ 39
- సత్యసోమాదయ స్తద్వద్బాహూః పంచచ పంచచ ।
రుద్రశ్చ రాజయశ్మచ వామహస్తే సమాస్థితౌ ।
సావిత్రః సవితాతద్వద్ధస్తం దక్షిణ మాశ్రితౌ ।
వివస్వానథమిత్రశ్చ జఠరే సంవ్యసంస్థితౌ ॥ 40
- పూషాచ పాపయశ్మచ హస్తయో ర్మణిబంధనే ।
తద్దైవా సురశోషాచ వామపార్శ్వే సమాస్థితౌ ॥ 41
- పార్శ్వేతు దక్షిణే తద్వద్వితథ స్సంగ్రహాః క్షతః ।
ఊర్వోర్యమాంబుపౌజ్జేయౌ జాన్వోర్గంధర్వపుష్పకౌ ॥ 42
- జంఘయో ర్ఘృంగసుగ్రీవా స్పిక్తోదౌవారికో మృగః ।
జయశక్రౌ తథామేధ్రై పాదయోఃపితరస్తథా ।
మధ్యే నవపదేబ్రహ్మ హృదయేనతు పూజ్యతే ।
చతుషష్టిపదోవాస్తుః ప్రాసాదే బ్రహ్మణాస్మృతః ॥ 43
- బ్రహ్మ చతుష్పదే తత్ర కోణేష్వేకపదస్తథా ।
బహిఃకోఠేషుచాష్టౌతు సార్థశ్చో భయసంస్థితాః ॥ 44
- వింశతిర్ద్విపదాశ్చైవ చతుషష్టిపదే స్మృతాః ॥ 45
- పూజామాహానారదః :—
వాస్తుమంత్రేణ వాస్తుజ్ఞో దూర్వా దధ్యక్షతాదిభిః ।
వ సి స్థ : :—
ప్రణవేనార్చయేద్వాపి అథవా స్వస్వనామభిః ॥ 46
- హోమత్రిమేఖలేకార్యః కుందే హస్తప్రమాణతే ।
యవైరపి తిలైశ్చైవ సమిద్భిః క్షీరవృక్షజైః ॥ 47

- పాలాతైఃబాదిరై శ్చ సామార్గో దుంబర సంభవైః ॥ 48
- కుశదూర్వా భవైర్వాపి మధు సర్పి సమన్వితైః ।
కార్యస్తు పంచభిర్భిలైర్వి ర్భిల్యబీజై స్తదాపిచ ॥ 49
- హోమాంతే భక్ష్యభోజ్యైస్త్వ వాస్తుదేశే బలిం హరేత్ ।
శ్శశకోణే పృథక్తాన్నం శిఖినేవి నివేదయేత్ ॥ 50
- ఓదనం సోత్పలం దద్యా త్పర్జన్యాయ పృథాన్వితం ।
జయంతా యధ్వజంపీతం పైష్టం కూర్మాయ సన్యజేత్ ॥ 51
- ఇంద్రాయ పంచరత్నాని పైష్టంచ కులిశం తథా ।
విశానకంచ సూర్యాయా పూపం సక్తుం తథైవచ ॥ 52
- సత్యాయ పృథ గోధూమం మత్స్యాన్ దద్యాద్భృశాయచ ।
శమ్కులిశ్చాంత రిజాయ దద్యాత్సక్తుంచ వాయవే ॥ 53
- రాజాః పూష్టేచ దాతవ్యాః వితథేచణ కోదనం ॥ 54
- గృహక్షతాయ మధ్వన్నం యమాయ పిశితోదనం ।
గంధోదనంచ గంధర్వే భృంగే మేషస్య జిహ్వికాం ॥ 55
- మృగాయ యావకందద్యా త్పిత్తృభిః కృసరం తథా ॥ 56
- దౌవారికే దంతకాష్టం గృహక్షత బలిం తథా ॥ 57
- సుగ్రీవే పూపకాన్ దద్యాత్పుష దంతాయ పాయసం ॥ 58
- కుశ స్తంభేన సంయుక్తం తథా పద్మంచ వారుణే ॥ 59
- పైష్టం హిరణ్మయం దద్యాద సురాయ సురామతా ।
పృథోదనం శోషపాయ గోధాం వై పాప యక్షణే ॥ 60
- పృథ లడ్డుస్తు రోగాయా హిర్బుద్ధ్వానయ సుమఫలిం ।
భక్ష్యం ముఖ్యాయ దాతవ్యం ముద్గోదన మతః పరం ॥ 61
- రల్లాట స్థానకే దద్యాత్సోమాయ మధుపాయసం ॥ 62
- నాగాయ శాలిజం పిష్టమదిత్యై పోశికాస్తథా ॥ 63
- దితేస్తు పరికాం దద్యాది త్యేవం బాహ్యతో బలిః ॥

- వీర మాసాయ దాతవ్య మావవత్సయ వై దధి ।
 సవిత్రే లద్దుకం దద్యా త్సమరీచం దుశోదనం ॥ 64
- సావిత్రే గుదపూసాంశ్చ జయాయ పుత్ర చందనం ।
 వివన్వతే పునర్దిద్యా ద్రక్త చందన పాయనం ॥ 65
- హరితాశో దనం దద్యా దింద్రాయ పుత్ర సంయుతం ।
 గుదోదనంతు మిత్రాయ రుద్రాయ పుత్ర పాయనం ।
 అమం వక్త్రం తదా మాంసం దేయం స్యాద్రాజ యశ్శతే ॥ 66
- పృథ్వీ ధరాయ మాంసాని కుష్మాండానిచ దావయేత్ ।
 శర్కరా పాయనం దద్యాదర్యష్టే పానమేవచ ॥ 67
- పంచగవ్యం యవాన్ బ్రాహ్మే తిలాశిత హవిశ్శ్రుం ।
 భక్ష్యం తోజ్యంచ వివిధం బ్రహ్మణేవి నివేదయేత్ ॥ 68
- ఏవం సంపూజితా దేవాః కాంతిం కుర్వంతుమే నదా ।
 సర్వేషాం కాంచనం దద్యా ద్భ్రహ్మణేగాం వయస్వినే ॥ 69
- రాక్షసానాం బలిర్దేయో మాంసోదన ససున్వితః ।
 మాంసో దనం పుత్రం పద్మం కేసరం హవిషాన్వితం ॥ 70
- ఈశానభాగ మాశ్రిత్య చిరత్యైవి నివేదయేత్ ।
 మాంసో దనం సరుధిరం హరిద్రో దనమేవచ ॥ 71
- ఆగ్నేయీం దిశమాశ్రిత్య విదార్యైవి నివేదయేత్ ।
 దద్యోదనంచ రుధిరం మత్స్య ఇంద్రైశ్చ సంయుతం ॥ 72
- పీత రక్తం బలిం దద్యా త్యూతనాయైతు మానవః ।
 వాయవ్యై పాప రాక్షస్యై మత్స్య మాంసం సురానవం ॥ 73
- పాయనంవాపి దాతవ్యం స్వనామ్నా సర్వతః క్రమాత్ ।
 సమస్కారాను యుక్తేన ప్రణవాద్యేన సర్వతః ॥ 74
- తతః సర్వోషధ స్నానం యజమానస్య కారయేత్ ॥ 75
- ద్విజాంస్తు పూజయేద్భక్త్యా యేదాన్త్యే గ్రహ మాగతాః ।
 ఏతద్వాస్తూప శమనం కృత్వా కర్మ సమాచరేత్ ॥ 76

ప్రాసాద భవనోద్ధాన ప్రారంభే పరివర్తనే ।
జీర్ణోద్ధారే తథోద్ధానే తథా గృహ నివేశనే ॥

77

ద్వారాది స్థాపనే తద్వత్ప్రాసాద పంచరతనే ।
పురవేశ్య ప్రవేశేచ సర్వదోషోప శాంతయే ।
వాస్తుప శమనం కృత్వా తతః సూత్రేణ వేష్టయేత్ ।
రాక్షసోఘ్నం పావమానేన సూక్తేన భవనాదికం ॥

78

నృత్యం మంగళవాద్యఃచ కుర్యాద్భాగ్యహుత వాచనం ।
అనేన విధినాయస్తు ప్రతి సంవత్సరం బుధః ।

గృహే వాయతనే కుర్యాన్నన దుఃఖ మవాప్నుయాత్ ॥

79

గృహ్యోక్త హోమ విధినా బలిక్రమం కుర్యాత్ ॥

80

ప్రాసాద వాస్తు శమనే విధిర్య ఉక్తః ।

అత్ర పౌరాణవాస్తు శాంతేః స్వగృహ్యోక్త

వాస్తుశాంత్యా సముచ్చయో విధీయతే ।

81

సంతర్పయే ద్విజవరానథ భక్ష్యభోజ్యైశ్చ క్షుక్తాంబరశ్చ భవనం ప్రవిశేత్సు
రూపం । కృత్వా పురోద్విజ వరాననుపూర్ణ కుంభ దధ్యక్షతైర్మృదుశ
పుష్ప ఫలోప శోభనం । దత్వా హిరణ్య వసనాని తథా ద్విజేభ్యో మాంగళ్య
శాంతి విలియం స్వగృహం విశేచ్ఛ ॥

82

అశ్వలాయనః బీజవతో గ్రహాన్ ప్రపద్యేత్ :—

వసిష్ట సంహితాయా మప్యేవం శాంతిరుక్తా - కించిద్విశేష ఉక్తాతత్త్వైః :—

వాస్తుపూజామ కృత్వా యః ప్రవిశేన్నవ మందిరం ।

రోగాన్నానా విధాన్ క్లేశా నశ్నుతే సర్వ సంకరాన్ ॥

ఇతి వాస్తు శాంతిః.

అథ పరమశాయి వాస్తుశాంతి ప్రయోగః

అథాస్మ త్పితృకతో వాస్తుశాంతి ప్రయోగః :—

ఉక్త గృహప్రవేశ దినాత్పూర్వే శుభే పూర్వాహ్నేన స్త్రీకః శుచిః
ప్రాణానాయమ్య దేశకాలా న్మృత్యా గృహారంభాదో అస్య వాస్తోః శుభకా

సిద్ధ్యర్థం సనవగ్రహ వాస్తు శాంతి కరిష్యే । ఇతి సంకల్ప్య తదంగత్యేన
గణపతి పూజన పుణ్యాహవాచన మాతృకా పూజన నాందీ శ్రాద్ధాచార్యాది
వరణాని కరిష్యే ఇతి సంకల్ప్యతాని కృత్వాచార్యాదీన్ వృత్వాలంకార
వస్త్రాదిభిః పూజయేత్ - తత్ర ఋత్విజశ్చత్వారః । తతః ఆచార్యః కర్మ
కరిష్య ఇతి సంకల్ప్య గౌరసర్వపాన్ వికిరేదేభి ర్మంత్రైః ॥ 1

యదత్ర సంస్థితం భూతం స్థానమాశ్రిత్య సర్వదా ।
స్థానం త్యక్త్వాతుతత్సర్వం యత్రస్థం తత్ర గచ్ఛతు ।
అపక్రామంతు భూతాని పిశాచా స్సర్వతోదిశం ॥ 2

స ర్యేషా మవిరోధేన శాంతికర్మ సమారభేత్ ।
భూత ప్రేత పిశాచాద్యా అపక్రామంతు రాక్షసాః ।
స్థానాదస్మాద్వజంత్యన్యం స్వీకరోమి భువంత్యిమామితి ॥ 3

తతో గాయత్ర్యా గోమూత్రం గంధద్వారేతి గోమయం ।
అప్యాయన్వేతిక్షీరం దధిక్రావ్ణ ఇతి దధిఘృతం మిమిక్షీర ఇతి ఘృతం ।
అపోహిషేతి కుశోదకం చై కత్ర సమాదాయ ప్రణవేనారోధ్య కుశైః ।
కుచీవో హవ్యేతితృచేన సర్వాన్ గృహాదీన్ ప్రోక్షయేత్ ॥ 4

తతో గ్రహదౌ యజమానన్యైక హస్తప్రమాణం గర్తం చతురస్రం
సయోనిం త్రిమేఖలం కుండం చతురంగుళోచ్చ్రియం స్థలంవా విదాయ
తత్పూర్వత శ్చతురంగుళోచ్చ్రితం హస్తమితం వేదిద్వయం మృదావిదాయ ।
ఉత్తరవెద్యా మీశాన్యాదికోణ చతుష్కే చతురః శంకున్ రోపయేత్ ॥ 5

ఓం విశంతుభూతలే నాగలోక పాలాశ్చ సర్వతః ।
అస్మిన్ గృహేవతిష్ఠంతు ఆయుర్బలకరాస్సదేతి మంత్రేణారోపయేత్ ॥ 6

ప్రతిరోపణన్య మంత్రావృత్తిరేవ మగ్రేపి ।

పాసాదాదౌతు గ్రహపదే త్తత్తన్నామాన్య వ్యూహానీయాని ।
ఏవం ప్రాసాదే పీఠసర్వాంతేతి దేశాత్ ।

తతోరోపణ క్రమేణ శంకు పార్శ్వే మాష ఖత్తబలీన్ దద్యాత్ ।
అగ్నిభ్యో ప్యథసర్పేభ్యో యేచాన్యేత్ర సమాశ్రితాః ।
తేభ్యో బలింప్రయచ్ఛామి పుణ్యమోదన ముత్తమమితి దద్యాత్ ।

తతో వేద్యుపరినూత్నవస్త్రే కుంకుమాదినా నువర్ణ రజతాదికలాకయా ।

శాంతం యశోవతీం కాంతం విశాలాం ప్రాణవాహినీం ।

సతీం సుమతీం సునందాం సుభద్రాం సురథాం దశ ।

ఇత్యోంకారాది నమోంతై ర్నామభిః పశ్చాదారణ్యః ।

ప్రాగంతాః ఉదక్ సంస్తాః సమాః ।

అంగుళద్వయాంతరా దశరేఖాః కృత్వా ।

పునః హిరణ్యాం సువ్రతాం లక్ష్మీం విభూతిం విమలాం వ్రేయాం ।

జయాం జలాం విశోకాంచ ఈడామితి దశక్రమాత్ ।

ఇతి నామభి స్తదై వ దక్షిణారంభాః ఉదగంతాః ప్రాకృంస్తాః ।

ప్రాగ్వద్దశరేఖాః కృత్వా కుందే స్థండిరే వాస్తుం సంస్మృత్యాగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య దక్షిణవేద్యాం వస్త్రే నవగ్రహ మండలం విలిఖ్య తత్ర గ్రహాదీన్ సంస్తాప్య షోడశోపచారైః సంపూజ్యత దీశాన్యాం కలశం సంస్తాప్య వాస్తుమండలం గత్వా తత్ర ఈశానకోణ పద మారభ్య ప్రతిమాను అక్షితపుంజేషు వాళిఖ్యాది దేవతాః ప్రణవాది నమోంతై ర్నామమంత్రై ర్ రావాహయేత్ ॥

తత్ర ఈశానకోణ పదే వాస్తోః శిరసి శిఖినే నమః ।

శిఖిన మావాహయామితి స్థాపయేత్ ॥

ఏవమగ్రేపి :—

తద్దక్షిణై కపదే దక్షిణనేత్రే పర్జన్యం తద్దక్షిణపదే ।

తతోపి పశ్చిమదేశ ఇతి ద్విపదే దక్షిణశ్రోత్రే జయంతం ।

తద్దక్షిణ పదద్వయే దక్షిణాంసే కులిశాయుధం ।

తద్దక్షిణ పదద్వయే దక్షిణ బాహౌ సూర్యం ।

తద్దక్షిణ పదద్వయే దక్షిణ బాహవేవ సత్యం ।

తద్దక్షిణ పదద్వయే దక్షిణ కూర్పరే భృశం ।

తద్దక్షిణోపరిస్థితై కపదే దక్షిణ ప్రబాహ వాకాశం ।

తద్దక్షిణ కోణపదే దక్షిణ ప్రబాహౌ వాయుం ॥

తత్పశ్యమైకపదే దక్షిణ మణిబంధే పూషణం ।
 తత్పశ్యమపదే తదుత్తరపదే చ దక్షిణపార్శ్వేవికథం ।
 తత్పశ్యమ పదద్వయే దక్షిణపార్శ్వం ఏవగృహక్షతం ।
 తత్పశ్యమ పదద్వయే దక్షిణోరా యమం ।
 తత్పశ్యమ పదద్వయే దక్షిణజానౌ గంధర్వం ।
 తత్పశ్యమ పదద్వయే దక్షిణ జంఘాయాం భృంగరాజం ।
 తత్పశ్యమౌ పరిస్థితై కపదే దక్షిణస్పిచి మృగం ।
 తత్పశ్యమ నైఋత్య కోణపదే పాదయోః పితౄన్ ।
 తదుత్తరై కపదే వామస్పిచి దౌవారికం ।
 తదుత్తరపదే తత్పాక్ష్మదేవ వామజంఘాయాం సుగ్రీవం ।
 తదుత్తర పదద్వయే వామజానౌ పుష్పదంతం ।
 తదుత్తర పదద్వయే వామోరా వరుణం ।
 తదుత్తర పదద్వయే వామపార్శ్వే ఆసురం ।
 తదుత్తరోపరిస్థితై కపదే వామ మణిబంధే పాపం ।
 తదుత్తర వాయవ్యకోణపదే వామప్రబాహౌ రోగం ।
 తత్పాక్ష్మగేకపదే వామబాహౌ వాహం ।
 తత్పాక్ష్మదే దక్షిణపదేవ వామకూర్పరే ముఖ్యం ।
 తత్పాక్ష్మదద్వయే వామబాహౌ భల్లాటం ।
 తత్పాక్ష్మదద్వయే వామబాహౌవేవ సోమం ।
 తత్పాక్ష్మ దద్వయే వామానే నర్పం ।
 తత్పాక్ష్మదద్వయే వామ శ్రోత్రే ఆదితిం ।
 తత్పాక్ష్మద స్తైకపదే వామానేత్రేదితిం -
 తద్దక్షిణే శిభిపదా దధః కోణపదే ముఖే ఆపం ।
 ఆగ్నేయే వాయుపదా దధః కోణపదే దక్షిణహస్తే సావిత్రం ।
 నైఋత్యే పితృపదా దధః కోణపదే మేధేజయం ।
 వాయవ్యేరోగ పదాదధః కోణపదే వామహస్తే యద్రం ।

మధ్యపదేష్వికాన కోణపదా ద్దక్షిణ పదత్రయే దక్షిణస్తనేఽర్యమ్ .

తద్దక్షిణకోణపదే దక్షిణహస్తే సవితారం .

తత్సౌమ్య పదత్రయే జతరే దక్షిణభాగే వివస్వంతం .

తత్సౌమ్య నైఋత్య కోణపదే వృషణయోర్వి బుధాధిపం .

తదుత్తర పదత్రయే జతరే వామభాగే మిత్రం .

తదుత్తర వాయువ్య కోణపదే వామహస్తే రాజ యజ్ఞేణం .

తత్సౌమ్యదత్రయే వామహస్తే పృథివీధరం .

తత్సౌగ్ధికాన కోణపదే శిరసి ఆపవత్సం .

మధ్యే నవపదేషు హృన్నాంభ్యాం బ్రహ్మేణం .

తదుత్తరే వృషవాస్తుం :—

వాస్తోష్పతే వసిష్టో వాస్తోష్పతి త్రిపుష్ . వాస్తోష్పత్యా వాహనే
వినియోగః ఓం వాస్తోష్పతే ప్రతిజానీహ్యస్మానితి మంత్రేణ స్థాపయేత్ .
సచ స్వర్ణస్య రూప్యస్యవా . తతో మండలస్య బహిరీకా నాగ్నేయ
నైఋత్య వాయువ్య కోణేషు క్రమేణ చరకీ విదారీ పూతనా పావరాక్షసి
పూర్వ దక్షిణ పశ్చిమోత్తర దిక్షుక్రమేణ . స్కంద మర్యమణం జృంభకం
పిరిపిచ్చంచ ప్రాగ్వన్నామ మంత్రైః సంస్థాప్య . ప్రాగాద్యష్టదిక్షి . ఇంద్రం .
అగ్నిం . యమం . నిఋతిం . వరుణం . వాయుం . కుబేరం . ఈశానం .
తత్తన్మంత్రైర్నా మభిర్వా స్థాప్యా వాహ్వాసనా ద్యుపచారైః . ప్రత్యేక మేక
త్రవా పదార్థా నువమయేన కాండాను సమయేన వాత్యర్చ్య మండలాదీకా
న్యామ కాలక మవ్రణం కలశం సంస్థాప్య తత్ర గంధోషధి యవ దూర్వా
పంచ పల్లవ సప్త మృత్తికా పంచ రత్నాని ప్రక్షిప్య . వస్త్రేణాదివేష్ట్య
యవ పూర్ణ పూర్ణపాత్రం నిధాను పరుణ మావాహ్య తత్ర తీర్థా నావాహ
యేత్ . తత ఆచార్యోన్వాదానం కుర్యాత్ . తత్ర చక్షుషీ ఆజ్యేనేత్యంత
ముక్త్యా నవగ్రహా నముక సంఖ్యాభిః సమిద్భిస్తే లాజ్యాహుతిభిశ్చ అది
దేవతాః ప్రత్యధి దేవతాః వినాయకా దీనముక సంఖ్యాభిః సమిత్తి లాజ్యా
హుతిభిః శిఖ్యాది పంచ చత్వారింశ ద్దేవతా అముక సంఖ్యాకాభిః సమిత్తిం

పాయసాజ్యహంతి వివాస్తోష్యతేతి చత స్పృహః యుగ్మిః శ్రమేణాముఖ
సంఖ్యాదిలైస్త్వస్తద్భీజైర్వాచరక్యా దీనముక సంఖ్యయా సమిదాది డక్కు
రాహుతిభిరితి ప్రధాన దేవతాః సంకీర్త్య తేషేణ స్విష్టకృత మిశ్యాదుర్భుత్తాన్
సమిదాదీన్ జుహూయాత్ । తతః ప్రణీతా ప్రణయనాంతం కృత్వా శిఖ్యాది
దేవతాభ్యః ప్రత్యేక మముష్మైంత్యేతి పాయసం విరూపాక్షార్చనాంతం
కుర్యాత్ । తతో యజమానో గ్నేర్మక్షణత ఉపవిష్టః సర్వదేవతా ద్రవ్యాణిడ
సంకీర్త్యతాభ్య ఏతాన్యత్సృజేత్ । నమ మేత్యాది స్వత్వత్యాగం కుర్యాత్ ।
బహ్వుత్విక్కుర్తుకే హోమే ప్రత్యాహుతి స్వత్వత్యాగస్య కర్తృమశక్త్యర్హాత్
తత ఆచార్య ఇధా దానాది కృత్వా ప్రధాన హోమం సర్వీక్కుర్యాత్ । 7

తత్త ద్రవ్యాణి తత్త త్సఖ్యాచోచ్యతే । నవగ్రహేభ్యః శ్రమేణ
అర్క పాలాశఖాదిరా పామార్గ విప్రులో దుంధుర శమీ దూర్వా కుశాభ్యః
సమిధః ప్రత్యేక మష్టోత్తర శత మష్టావింశత్యష్టౌవా ప్రాదేశ చూత్రాన్
త్పంఖ్యాశ్చ తిలాహుతి ధుహూయాత్ । యదాతేభ్యశ్చ రురపి తదాప్యాహుతి
సంఖ్యానైవ కేచిత్త్వైకైకా చర్వాహుతిరిత్యాహుః । తతోది దేవతా ప్రర్కరి
దేవతా వినాయకాదిభ్యశ్చ న్యూన సంఖ్యయా తత్రైవ తద్గృహాది దేవతాదిభ్య
స్తత్తద్గృహ సమిధః సలాశోవా గ్రహాణా మష్టపక్షే ఏతాభ్యశ్చ తత్ర ఇతి
శిష్టాః ॥ 8

అత్ర తిస్సభిర్దూర్వాభి రేకాహుతి రితి సంఖ్యాకార్యా కుశేత్రపత్రే
జై కేతి । తతః శిఖ్యాదిభ్యః ప్రాగుక్త ప్రణవాది స్వాహాంత నామని
ప్రత్యేక మష్టమసహస్ర మష్టశత మష్టావింశతి రష్టౌవాహుతిభిః సమిత్తిం
పాయసాజ్యం జుహూయాత్ । అత్ర సమిధ ఉదుంధురస్య ముఖ్యాస్తదలాభే
అశ్వత్థాదీనామపి । సర్వాః సమిధో మమ మృత దది క్షీరై వాన్ తత్త
హోతవ్యాః । తిలాః కృష్ణా ఏవయవో గౌరవ ఏవకేచి త్తిరేషు యవా
నాహుః । వాస్తోష్యత ఇతి చుస్పదిః శ్రమేణ సమిత్తింపాయసాజ్యం
ప్రత్యేక మష్టోత్తరశతం । తతో వాస్తవేవాస్తోష్యతే ద్రువేతిచ ప్రత్యుచం

పచ పచ ఏతై కంవా మ తా క్తం విల్వం జహాయాత్ । వస్త్రోష్పత ఇతి
 చరన్యాణాం వసిష్ఠో వస్త్రోష్పతి ప్రిష్ఠవ అంత్యా గాయత్రీ హోమో విని
 యోగః । వస్త్రోష్పతే ద్రువాస్తూణా మితి బహిర్వాస్త్రోష్పతి బృహతీ
 హోమే వినియోగః । తతశ్చరక్యాదిభ్యో ముఖ్యం న్యూనసంఖ్యయా చత్వారి
 ద్రవ్యాణి జహాయాత్ । ముఖ్యోష్ఠసంఖ్యాయాం అన్యత్ర చతుస్సంఖ్యాయా
 మితిశిష్టాః । ఏతాని సర్వాణి ద్రవ్యాణి హ నైనై వహోతవ్యాని । తతః స్విష్ట
 కృదాదిప్రాయశ్చిత్త హోమాంతం కృత్వా । ఇంద్రాది దిక్పాలేభ్యశ్చ సదీప
 మాష తక్తబలిం దత్వా । స్రుద్వాజ్యం ద్వాదశ గ్రహీతంచతుః గృహీతంవా
 కృత్వానారికేళాది ఫలం తత్ర సంస్థాప్య మూర్ధానమితి పూర్ణాహుతిం జహా
 యాత్ । మూర్ధానం దివో భారద్వాజో వై శ్వానరప్రిష్ఠువ్ హోమే వినియోగః ।
 తతః ప్రణీతాని నయనాది కర్మశేషం సమాప్య । వాస్తుమండలం పశ్చిమదేశే
 శిఖినే ఏషతే పాయస బలిర్నమమేత్యేవం శిఖ్యాదిభ్యో బలిందద్యాత్ ।
 తాన్విస్త్రైః పృథయుత పాయసే నక్షత్రీయాదౌ వక్ష్యమాణైః పత్వై స్తద
 భావే పాయసేనేతి । తతశ్చరక్యాదిభ్య స్తదై వమాష తక్తబలిం దద్యాత్ ।
 తతః అచార్యాదయ స్సముద్రజ్యేష్ఠా ఇత్యాది వైదికైః సురాస్త్యేత్యాది పౌరా
 ణైశ్చ మంత్రై ర్యజమానం సపత్నీకం కాంతికలశోదకే నాభిషివ్య సర్వా
 షదీభి రనులిప్య స్నాపయేయుః । తతః అచార్యో బ్రహ్మస్థానే సురూపాం
 సురూపితాం ప్రీరూపాం పృథ్వీ ద్యాత్వా । ఓం ధరాయై నమ ఇతి మంత్రేణ
 పూజయేత్ సర్వ దేవమయం వాస్తు వాస్తుదేవమయం పరమితి ॥ 9

తతో గృహం ప్రాగాది త్రిసూత్ర్యా పావమానేనసూ త్తేన రక్షోఘ్న
 నచ త్రిసూత్రేణ వేష్టయేత్ ॥

చిన్నే సూత్రే శుభం :—

తతో దుగ్ధపూర్ణయాచ స్తనకుంభ్యా జలపూర్ణయాచ స్తనకుంభ్యా
 తతైవ సూక్తద్వయేన ధారాద్వయ మవిచ్ఛిన్నాం కుర్యాత్ ॥ 10

తతో యజమానో గృహస్యాగ్నేయే ఆకాశపదే జానుదఘ్నమవటం
 భక్త్యాతం గోమయే నోపలిప్య శుక్లచందన పుష్పాక్షికాదిభి రలంకృత్య

కాల్యాది సప్తబీజాని దద్యోదనంచ ప్రక్షిప్య నవకుంభజల పూర్ణం కుత్తె క
పుష్పయుతం గంధాదిభిరర్చితం హస్తద్వయేనాదాయ జానుభ్యా మవసేం
గత్వా । ఓం నమో వరుణాయేతి తజ్జలేన గర్తంపూరయేత్ ॥ 11

తత్రావర్తే ప్రదక్షిణే పుష్పే చోర్ధ్వముఖే కుభం । తతో మృన్నిర్మిక
పేటికాయాం సప్తబీజ దద్యోదన శైవాల పలపుష్పాణి ప్రక్షిప్య పూర్వ
స్థాపితం వృషవాస్తుం తూర్యమంగళమోషేణానీయ తస్యాం సంస్థాప్య
గంధాదిభిః సంపూజ్య ప్రార్థయేద్వాభ్యాం ॥ 12

పూజతోసిమయా వాస్తో హోమాద్యై రర్చనై క్కుభైః ।
ప్రసీదపాహి విశ్వేశ దేహిమే గృహజం నుఖం ॥ 13

వాస్తుపురుష నమస్తేస్తు భూశయ్యా నిరత ప్రభో ।
మద్గృహే ధన దాన్యాది సమృద్ధిం కురు సర్వదేతి ॥ 14

తతః పేటికాయా మాచ్ఛాద్య తస్మిన్ గర్తే శనై ర్నిక్షిపే దనేన ॥ 15

సశైల సాగరాం పృథ్వీం యథా వహసి మూర్ధని ॥ 16

తదామాం వహ కల్యాణి పత్నీ పుత్రాదిభి స్సహేతి ।
గర్తేచత యైవ మృదాపూరితే మృదాదికే ఉత్తమం సామ్యే ।

మధ్యమం న్యూనత్వేత్వ ధమం ఫలం విదద్యాత్ ।

గర్తో పరిభూమిం గోమయే నోపలిష్య ।

కుక్ల పుష్ప గంధాక్షతై ర్పూషయేత్ ॥ 17

తతోగ్నైః పశ్చిమత ఆచార్యం సంపూజ్యా లంకృతాం ।

సవత్సాంగం వాస్తోయుగంచ దక్షిణాం చత్వా ।

ద్రాహ్మద్యౌత్విగ్భ్యో యదాశక్తి దక్షిణాం చత్వా ।

గ్రహణాం శిఖ్యాది వాస్తు దేవతానాంచ పూజాం కృత్వా క్షమాప్య ॥ 18

ఉత్తిష్టయాంతు దేవేతి విస్మజ్య ఆచార్య హస్తే ప్రతిపాద్యాగ్నిం
సంపూజ్య గచ్ఛగచ్ఛేతి విస్మజ్య ద్రాహ్మజైః సహ శాంతిం పాతయిత్వా
గ్రహ దీనాం శిఖ్యా దీనాంచ ప్రీతయే ప్రత్యేకం ప్రీనే కైకం యదాశక్తివా
ద్రాహ్మణాన్ సంభోజ్యా శిషో గృహీత్వా నుహృద్యుతో భుంజీత ఏవం -
ప్రథమేహ్ని వాస్తు శాంతిం విదాయ ద్వితీయేహ్ని గృహ ప్రవేశం
కుర్యాత్ ॥ 19

తచ్ఛేర్థం :—

నవం జలపూర్ణం పల్లవోపేతం దూర్వాయుతం । సుదానిప్త పత్ర
వేష్టితం సంపూర్ణ పాత్రం సఫలం తలీళ మంజరినా గృహీత్వా యజమానో
బ్రాహ్మణాన్వితః సదార పుత్రస్తూర్య మోషేణ గృహం ప్రవిశ్య ప్రదాన
గృహమధ్యే ధన్యోపరితం కలశం స్థాపయేత్ తతో గృహేనైర్వార్యం పుణ్యా
హంబాచయిత్వా బ్రాహ్మణాన్ బోజయిత్వా శిషో గృహీత్వా సుహృద్భ్యుతో
దుండీత ॥ 20

ఇతి వాస్తు శాంతి ప్రయోగః.

కేచిత్వేకాశీతిపద ఏవ మండల స్థాపన పూజన హోమ విధిదేశేషు
బ్రహ్మాది పూర్వత్వమిచ్ఛంతి ।

త దా :—

మధ్యే నవపదేషు వాస్తో హృన్నాభ్యో బ్రహ్మ తత్ప్రార్థక్ ।
సంలగ్న పదత్రయే దక్షిణహస్తే అర్యమమ్ ।
బ్రహ్మపద సంలగ్న దక్షిణ పదత్రయే జతరే దక్షిణభాగే వివస్వాన్ ॥
బ్రహ్మపద పశ్చిమ సంలగ్న పదత్రయే జతరే వామభాగే మిత్రం ।
తవ్యైవోదక్ష్మం లగ్న పదత్రయే వామస్తనే పృథ్వీధరః ।
బ్రహ్మపద సంలగ్న ఈశానపదే ఉరస్యాపవత్సః ।

21

అగ్నేయపదే దక్షిణహస్తే సవితా ।
నైఋత్యపదే వృషణయో ర్విబుధాధిపః ।
బాయుత్యపదే వామహస్తే రాజయశ్కృ ।

అపవత్స పదసంలగ్నో ఈశానపదే ముఖే ఆవః ॥

22

శివితృ పదసంలగ్నోగ్నేయపదే దక్షిణహస్తే సావిత్రః ।

23

విబుధాధిప పదసంలగ్నో నైఋత్యపదే మేత్రే జయః ।

రాజయశ్కృ పదసంలగ్నో బాయుత్యపదే వామహస్తే దుష్టః ।

మంచరేఖన కోణపదాత్ శిఖ్యాదీన్ దివ్యంతాన్
ప్రాగ్వత్ సంస్తాప్య చరక్యాదీన్ ప్రాగ్వదావాహ్యతే నైవ ।
క్రమేణ పూజన హోమాది కుర్యాత్ ఇతరత్పుర్వవదితి ॥

24

ఇతి గృహ్యోక్తా వాస్తుశాంతిః.

అ థ చుండూక వాస్తు శాంతిః

ప్రాసాదా రామాదౌతు చతుష్టస్థిపద మండలం కుర్యాత్ ।
తత్ర లక్ష్మీ యశోవతీ కాంతా సుప్రియా విమలా శివా -
సుభగా సుమతీదా ఏతై ర్నమోంతై ర్నామభిః ।
ప్రాగ్గ్రా నవరేఖా ఉదక్స్సంస్తాః కృత్వా ధన్యాం ॥

ప్రాణాం - విశాలాం - స్థిరాం - భద్రాం - జయాం - నిశాం -
విరజాం - విభవాం - ఏతై ర్నమోంతై ర్నామభిరుదగ్గ్రాః ప్రాక్స్సంస్తా
నవరేఖాః కృత్వా మధ్యమపద చతుష్టయ మేకీకృత్య తత్కోణ చతుష్టయా
చ్ఛపాః కోణ చతుష్టయం చ గతరేఖాభిః పదాన్యర్థీకృత్య శిఖ్యాదీన్
స్తాపయేత్ ॥

తత్ర ఈశానపద దక్షిణార్ధే శిరసి శిఖినం ।
తద్దక్షిణస్థానపదే దక్షిణనేత్రే పర్జన్యం ।
తద్దక్షిణ పదద్వయే దక్షిణనేత్రే జయంతం ।
తద్దక్షిణ పదద్వయే దక్షిణాంనే కులిశాయుధం ।
తద్దక్షిణ పదద్వయే దక్షిణబాహౌ సూర్యం ।
తద్దక్షిణ పదద్వయే దక్షిణబాహవే సత్యం ।
తద్దక్షిణ స్థానపదే దక్షిణ కూర్పరే భృశం ।
తద్దక్షిణాగ్నేయ పదార్ధే దక్షిణబాహౌ ఆకాశం ॥
తత్పశ్చిమార్ధే దక్షిణబాహవేవ వాయుం ।
తత్పశ్చిమ స్థానపదే దక్షిణ మణిబంధే పూషణం ।

తత్సర్వమ పదద్వయే దక్షిణపార్శ్వవితథం ।
 తత్సర్వమ పదద్వయే దక్షిణపార్శ్వ ఏవగ్రహక్షతం ।
 తత్సర్వమ పదద్వయే దక్షిణోరా యమం ।
 తత్సర్వమ పదద్వయే దక్షిణజానౌ గంధర్వం ।
 తత్సర్వమ సార్థపదే దక్షిణ జంఘాయాం భృంగరాజం ।
 తత్సర్వమ నైఋత్యసార్థపదే దక్షిణి స్పిచిమ్మగం ।
 తదుత్తరపదార్థే పాదయోః పితౄన్ ।
 తదుత్తరపదార్థపదే వామస్పిచి దౌవారికం ।
 తదుత్తర పదద్వయే వామజంఘాయాం సుగ్రీవం ।
 తదుత్తర పదద్వయే వామజానౌ పుష్పదంతం ।
 తదుత్తర పదద్వయే వామోరా వరుణం ।
 తదుత్తర పదద్వయే వామపార్శ్వే అసురం ।
 తదుత్తర సార్థపదే వామపార్శ్వ ఏవ శోషం ।
 తదుత్తర వాయవ్యపదార్థే వామమణింధే పాపం ।
 తత్సర్వపదార్థే వామప్రణాహౌ రోగం ।
 తత్సర్వార్థపదే వామప్రణాహవే వాహిం ।
 తత్సర్వపదద్వయే వామకూర్పరే ముఖ్యం ।
 తత్సర్వపదద్వయే వామబాహౌ భల్లాటం ।
 తత్సర్వపదద్వయే వామబాహవేవ సోమం ।
 తత్సర్వపదద్వయే వామాంసే సర్పం ।
 తత్సర్వార్థపదే వామశ్రోత్రే అదితిం ।
 తత్సర్వగర్భపదే వామనేత్రే దితిం ।
 మధ్యపదేషు ఈశానవదోత్తరార్థే ముఖే ఆపం ।
 ఆగ్నేయవదోత్తరార్థే దక్షిణహస్తే సావిత్రం ।
 నైఋత్యవదోత్తరార్థే మేధై జయః ॥

వాయవ్యపదోత్తరార్థే వామహస్తే రుద్రం ।
 మధ్యాత్పాత్పదద్వయే దక్షిణస్తనేఽర్యమణం ।
 ఆగ్నేయపద దక్షిణార్థే దక్షిణహస్తే సవితారం ।
 తత్పశ్చిమ పదద్వయే జితరే దక్షిణే వివస్వంతం ।
 నైఋత్యపదపూర్వార్థే వృషణయో ర్విబుధాభిషం ।
 తదుత్తర పదద్వయే జితరే వామే మిత్రం ।
 వాయువ్య పద పశ్చిమార్థే వామహస్తే యజ్ఞేణం ।
 తత్పాత్పదద్వయే వామహస్తనే పృథ్వీ ధరం ।
 ఈశాన పద దక్షిణార్థే ఉత్తర స్యామావవత్సం ।
 మధ్యమ పద చతుష్టయేహృన్నాథౌ బ్రహ్మణం ॥
 తత ఉత్తరే వాస్తోష్పత ఇతి కలశే వాస్తుం ।
 చరక్యాది స్థాపనం పూర్వవత్ ।
 తత్ర తత్ర గ్రహపదే ప్రాసాదాది పద్య మూహ్యం ।
 అపరేహ్ని ప్రవేశ శాస్త్రనాస్తి ।
 అన్య త్సర్వ మవిశేషం ॥

ఇతి శ్రీ విద్యద్భుందవంద్య పాదపద్మ శ్రీ నారాయణభట్ట సూరి సూను
 రామకృష్ణ భట్ట రచితః పౌరాణ వాస్తుశాంతి ప్రయోగః.

ఇదానీం సూత్రోక్త వాస్తుశాంతి రభిధీయతే సాచద్విజానాం పూర్వో
 క్తయా సముచ్చీయతే । పూర్వోక్తాయామశక్తౌ స్వసూత్రోక్తైవ కర్తవ్యా
 తథాపిసిద్ధేః । యేషాంతుసూత్రేనాస్తి తేషాం తూద్రాణాంచ పూర్వోక్తైవ
 తస్యాః సర్వసాధారణ్యేన విధానాత్ । అతశ్చన తూద్రమాత్ర విషయత్వం
 తస్మాత్సూత్రోక్తా పూర్వయా సముచ్చీయతే । తత్రాశ్వలాయనీయ సూత్రో
 క్తాయాః ప్రయోగః । కాష్ఠాది నిర్మితం సంపన్నం గ్రహాంబ్రహ్మాది వీజ
 సంయుతం శోభనేముహూర్తే బ్రహ్మజ్ఞైస్సహ తూర్య మోష పురస్సరం
 ప్రవిశ్య కుచిదేశే చరన్తః శిలాః సంస్థాప్యతా సుదూర్వా నిధాయ తత్ర

మణిరసంజ్ఞం మృదాభాండం స్థాపయేదనేన॥ వృథివ్యా అది సంభవేతి అరంగ
 రోవవాదీతి త్రైరాజ్యో పరత్రయా । ఇరాముహ ప్రశంసత్య నిరాముహ
 బాధతామితివా । తతో మణితేజలమూసించేదనేన । యేనరాతా వరుణో రేవతి
 భిరాస్మిన్ స్థానేతిష్ఠతు మోహమానాః । ఇరాంపహంతో మృతముశమాణా
 మిత్రేణసావం సహసం విశంత్యతి ॥ తతస్తజ్జలం పాత్రాంతరే ఆదాయ
 తత్ర గంధదూర్వాః శమికాథా ముదుఃఖరకాథా వ్రీహీన్ పల్లవాన్ పలం
 హిరణ్యంచ శిష్యాదూర్వాః శఖాభ్యాంచ సర్వం గృహం ప్రాగాదితః ప్రద
 షిణం ప్రజన్ త్రిప్రోక్షేదనేన సూత్రేన — శస్మ ఇంద్రాగ్ని ఇతి వంద
 దశర్పస్య పసిష్ఠో విశ్వేదేవా త్రిష్టుప్ ప్రోక్షణే వినియోగః । సకృత సూక్త
 పాఠః । తతః ప్రాగాది తప్తీరవిచ్చిన్నా ముదకధారాం దద్యాదనేనత్యచేన
 ఆపోహిష్యేతిత్వచ స్యాఽబరీషః సింధుద్వీప ఆపో గాయత్రీదారాయాం పిబి
 యోగః అత్రాపిత్రిస కృత్వాతః । తతో మధ్యేగృహ్య మగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య
 వాస్తోష్పతిం చతుర్వార మితిప్రదానం సంకీర్త్య అన్వాదాయ పూర్ణపాత్ర
 నిధానాంతం కృత్వా వాస్తోష్పతయే చతురుం కృత్వా తూష్టిం విరూప్య
 తదైవ ప్రోక్ష్యజ్యథాగాంతం కృత్వావ దానధర్మేణాపదాయ వాస్తోష్పత
 ఇతి చతుర్విర్మూతై స్వాహంతై ర్జుహయాత్ — వాస్తోష్పత ఇతి చత
 స్సాణాం వాస్తోష్పతి త్రిష్టుప్తోంత్యా గాయత్రీహోమే వినియోగః । వాస్తో
 ష్పత ఇధం నమమేతి సర్వత్ర త్యాగః । తతః స్విష్టకృతాది హోమశేషం
 సమాప్య శిష్టేనచరుణాన్యేన చాన్నేన శతం తదర్థం సామూన్య పరిభాషయా
 బహువచనా దశ కృత్త్రీన్వా బ్రాహ్మణాన్ తోజయేత్ । చరోః పూర్వం
 తత్రాన్యః పాకోనకార్యః ॥ తతః శివం వాస్తుశివం వాస్త్యితి భవంతో
 బ్రువంత్యితి బ్రాహ్మణాన్ బ్రూయాత్ — తైః శివం వాస్తుశివం వాస్త్యి
 త్యుక్తః । సుహృద్యుతో భుంజేతేతి । విశిర్ణ గృహసజ్జీరణేప్యే తదిద్యుతే ।
 సాధారణ శాంతివత్ ॥

ఇతి శ్రీ రామకృష్ణ రచితాశ్వలాయన గృహ్యోక్త వాస్తుశాంతి ప్రయోగః.

ప్రాసాద వాస్తుశాంతి ప్రతిష్ఠా రాజాధిపేకాదికంతు మక్కువే
పూర్వ కమలాకరేజ్ఞేయం ॥

బోధాయనసూత్రే :—

అదాతో గృహవృద్ధిమైచ్చన్మాసి మాస్యనావృత్తై సంవత్సరేవా
పూర్వమాణ పక్షే పుణ్యే నక్షత్రే గృహశాంతి మారభే తాపామార్గ పలా
కశమీశరీషోదుంబర సదా భద్రముస్తాత్పజ్జై రింద్రనల్యాచ గృహం సంమార్జి
మానో మహాంతం మానస్తోక ఇతి పంచగవ్యేన దర్భ ముష్టినావా సంప్రోక్ష్య
యత ఇంద్రభయామ హేస్యస్తిదావికస్పతి రితిద్వాభ్యాం కృణుష్వపాణ
ఇత్యేతానానువాకేన సిద్ధార్థాన్సం ప్రకీర్య వాస్తుమధ్యేగ్ని ముఖాత్కృత్యా
పక్వా జ్ఞాహోతి వాస్తోష్పతే వాస్తోష్పత ఇతి ద్వాభ్యామధాజ్ఞాహూతీరుపజుహోతి
వాస్తోష్పతే ద్రువాష్టాణామితి షడ్భిరనుభ్వసన్ సావిత్ర్యా సహస్రం
జుహూయాత్ । స్విష్టకృత్ప్రీతృతి సిద్ధమాధేను వరప్రదానా ద్భృహ్మణా
నన్నేన పరితుష్య పుణ్యాహం స్వస్తి ఋద్ధిమితి వాచయేత్ ఏవం
ప్రయుంజానో మహాంతం ప్రోషం పుష్యంతి బహవః పుత్రాభవంతి
నై వదాలాః ప్రమీయంతే నై వగ్రహావ్యాధయో గృహ్ణంతి నదంష్ట్రీణోప
మాతయే యుర్భుతస్కర సర్ప రాక్షస పిశాచా బాధంతేయది గావః ప్రత
వ్యేరన్గవాం మధ్యే అహూతి సహస్రం జుహూయాద్గవాం శాంతిరిత్యా
చక్షతే ద్విపశృతుష్పదాం చైతదేవవ్యాచక్షతే వాసో నక్షిణేత్యాహ భగవాన్
బోధాయనః ॥

ఇతి బోధాయనోక్త గృహాది శాంతిః.

అథ దుష్ట రజోదర్శన శాంతిః

తత్ఫలమాహ :—

అమా రిక్తాష్టమీ షష్ఠీ ద్వాదశీ ప్రతి త్వపపి ।
పరిఘస్యాపి పూర్వార్ధే వ్యతీపాతేచవా దృతా ॥

సంద్యా సూపస్లవే విష్ణావ కుటం ప్రథమార్తవే ।

ఉపస్లవో గ్రహణం :—

లోగి పతివ్రతా దుఃఖీ పుత్రణీ భోగ భాగినీ ।

పతివ్రతా క్లేశభాగి మార్యవారాదిషు క్రమాత్ ।

వైధవ్యం సుతలాభశ్చ మైత్రం శతృ వినాశనం ।

మిత్రలాభః శత్రుహానిః కుమతిర్పంచ నాశనం ।

మరణం వశవృద్ధిశ్చ నిరాహారః కులక్షయః ।

తేజశ్చ సుతనాశశ్చ కులహాని స్తిథి క్రమాత్ ।

గర్గః :—

సుభగాచైవ దుశ్శీలా వంద్యా పుత్ర సమన్వితా ।

ధర్మయుక్తా వ్రతఘ్నిచ పరసంతానమోదినీః ।

సుపుత్రాచైవ దుష్పుత్రా పితృవేశ్మరతాసదా ।

దీనా ప్రజాపతీచైవ పుత్రాధ్యా చిత్రకారిణీ ॥

సాధ్వీ పతి ప్రియా నిత్యం సుపుత్రా కష్టచారిణీ ।

స్వకర్మ నిరతాహింసా పుణ్య పుత్రాది సన్యుతా ॥

నిత్యం ధనచయాసక్తా పుత్రధాన్య సమన్వితా ।

మూర్ఖావజ్ఞా పుణ్యవతీ ద్రస్రాద్యృక్ష క్రిమాత్పురిం ।

నారదః :—

కుశీర వృష చాపాంత్య నృయుక్తన్యాతులామటాః ।

రాశయశ్శుభదా జ్ఞేయా నారీణాం ప్రథమార్తవే ।

గర్గః :—

కుటగా శ్వేతవస్త్ర్యా ద్భృథవస్త్రా పతివ్రతా ।

క్షేమ వస్త్రాక్షితీశాస్యా న్నవవస్త్రా సుఖన్వితా ॥

దుర్భగా జీర్ణ వస్త్రాస్యా ద్రోగిణీ రక్తవాససా ।

నీలాంబర ధరానారీ పుష్పిత విధవాతతః ।

వస్త్రేస్య ర్విషమా రక్త బిందవః పుత్రసూక్ష్మయాత్ ।

ససూశ్చేత్కన్యకాచేతి ఫలం స్యాత్ప్రథ మార్తవే ।

ప్రీ సంగవర్జనమాహ వసిష్ఠః :—

ప్రభూతదోషేయది ద్భిశ్యతే తత్పుష్పం తదాశాంతిక కర్మకార్యం ।
విసర్జయే దేవతయైక శయ్యాం యావద్రజోదర్శన ముత్తమేహ్ని ॥

13

జ్యోతిర్నిబందే వసిష్ఠః :—

అద్యర్తా పౌషకుక్రోర్జమదు కుచినభస్య క్షుభాః పాపవారా ।
రిక్తాపర్వాష్ట శష్ట్యః పరగృహకుపదే రాత్రి సంధ్యాఽపరాహః ॥

14

మిశ్రోగ్రామూలతీజ్ఞవివరము నరుణోల్పాధికా స్రంగరాష్ట్రో ।
త్పాతా పాపస్యలగ్నం ననదరుణజరన్నీల చిత్రాంబరం చ ॥

15

అద్యర్తా దర్శగానారీ విష్కంభేచే ద్రజస్వలా ।
వంద్యా చై వాతిగందేచ కూలే కూలవతీ భవేత్ ।
గందేషు పుంశ్చరీనారీ వ్యామూతే చాత్మమాతిని ॥

16

వజ్రేచ న్వైరిణీప్రోక్తా పాతేచ వతినాశినీ ।
పరిఘే మృతవంద్యాచ నై ధృతో వతిమారిణీ ॥

17

శేషాశ్శుభావహా యోగా యథానామ ఫలప్రదాః ।
శాంతౌ కృతాయామ ప్రీత్యర్థః ॥

18

శాంతిమాహప్రయోగ పారిజాతే శౌనకః :—

సార్తవానాస్తు నారీణాం శాంతిం వజ్యమి శౌనకః ।
పంచమేహ్ని చతుర్థేవా గ్రహాతిథ్య పురస్సరం ॥

19

ద్రోణప్రమాణదాన్యేన ప్రీహిరాశిత్రయం యతః ।
కుంభత్రయంన్య సేద్రాశౌ తస్తువస్త్రాదివేష్టితం ।
పూరయేతీర్థసలిలైః పృతికుంభం పృథక్ పృథక్ ॥
సూక్తేనాథ నవర్చేన పృసువ ఆప ఇత్యథ ।

ఋదాయా పృవత స్తద్వ ద్గాయత్యాగ్రీచ తతఃక్రిమాత్ ॥

21

మధ్యకుంభే క్షిపేద్దాన్య మౌషధానిచ హేమచ ।

ఉదుంబరం కుశాన్ దూర్వాన్ రాజీవ వటనిర్వికాం ॥

22

- విష్ణుక్రాంతాంచ తులసీం బర్హిషం శంఖపుష్పిణీం ।
శాంవర్యశ్వ గంధాచ నిర్గుండిం సర్వపద్వయం ।
అపామార్గం పలాశంచ వనసఃజీవకర తథా ॥ 23
- ప్రియంగ వంచ గోధూమాన్ ప్రీహీ నశ్వత్థమేవచ ।
క్షీరం దధిచ సర్పిశ్చ పద్మపత్రం తథోత్పలం ॥ 24
- కురఃటకిత్రయం గుంజావచా భద్రక ముస్తకాన్ ।
ద్వాత్రింశ దౌషధానీహ యథా సంభవ మాహరేత్ ॥ 25
- మృత్తికాశ్చౌషధానీహ తన్మంత్రేణ క్షిపేత్కృమాత్ ।
కుంభోపరిన్యనేత్పాత్రం కాన్య మృద్వేణు తామ్రజం ॥ 26
- భువనేశ్వరీం న్యనే త్తత్ర ఇంద్రాణీంచ పురందరం ।
ఆచార్యః పూజయేద్వాన్యో గాయత్ర్యా మంత్రసారయా ॥ 27
- ఇంద్రాణీం పూజయేద్దేవీ మింద్రాణీ మానునారిషు ॥ 28
- ఇంద్రత్వా వృషభం క్షింద్రం ఉపచారైః ప్రపూజయేత్ ।
మధ్యేతు సంస్పృశేత్కుంభం మంత్రేణ భువనేశ్వరీం ॥ 29
- జపేద్గాయత్రిమా హోమాచ్ఛ్రీనూక్తం జపే త్తతః ।
స్పృశ్యన్వై దక్షిణం కుంభం మృత్విగేవో జపే త్తథా ॥ 30
- చత్వారి రుద్రసూక్తాని చతుర్మంత్రోత్తరాణిచ ।
సంస్పృశన్ముత్తరం కుంభం శ్రీరుద్రం రుద్ర సంఖ్యయా ॥ 31
- శన్న ఇంద్రాగ్ని సూక్తంచ తత్రవై సంస్పృశన్ జపేత్ ।
కుంభన్య పశ్చిమేదేశే శాన్తి హోమం సమాచరేత్ ॥ 32
- దూర్వాభిస్తి అగోధూమైః పాయసేన పృతేనచ ।
తినృభిశ్చైవ దూర్వాభిరేకై కాచాహుతిర్భవేత్ ॥ 33
- అష్టోత్తర సహస్రంవా శత మష్టోత్తరం తువా ।
గాయత్ర్యైవతు హోతవ్యం హవిరత్ర చతుష్టయం ॥ 34
- తతః స్విష్టకృతం హుత్వా సముద్రా దూర్మి సూక్తతః ।
సంతతా మాజ్య దారాంతాం పూర్ణమాహుతి మాచరేత్ ॥ 35

అథాభిషేకం కుర్వీత ప్రతికుంభ స్థితోదత్తైః ।

అపోహిషేతి నవతిః సూక్తేనచ తతః పరం ॥

36

ఇంద్రో అంగతృచేనై వ పావమానైః క్రమేణతు ।

ఉదయం శృణవచ్చన్నః స్వస్తిదావిశ ఏకయా ।

37

త్రైయంబితేన మంత్రేణ జాతవేదస ఏకయా ।

సముద్ర జ్యేష్ఠా ఇత్యాది త్రాయంత్యాచ త్రిభిః క్రిమాత్ ॥

38

ఇమా అపః తృచేనై వ దేవస్యత్యేతి మంత్రతః ।

మంత్రేణాదత మికానం త్వమగ్నే రుద్ర ఇత్యధః ॥

39

తముష్టుహీతి మంత్రేణ భువనస్య పితరేతదా ।

యాతే రుద్రేతి మంత్రేణ శివ నంకల్ప మంత్రతః ॥

40

ఇంద్రత్వా వృషభం పంచ మంత్రైశ్చైవాభిషేచయేత్ ।

ధేనుం పయస్వినిం దద్యా దాచార్యాయచ భూషణైః ॥

41

నదక్షిణ మనద్వాహం ప్రదద్యా ద్రుద్రజాపినే ।

మహాశాంతిం ప్రజప్యార్థ బ్రాహ్మణాన్ భోజయేత్తతః ॥

42

అదాస్య త్పితృకృత ప్రయోగః :—

కర్తా మమవత్సాః ప్రదమ రణో దర్శనే దుష్టమాసాది సూచిత
సర్వారిష్ట శాంత్యర్థం సగ్రహ మఖం రణో దర్శన శాంతిం కరిష్యే ఇతి
సంకల్ప్య గణేశపూజా పుణ్యాహవాచన మాతృకాపూజన నాందీ శ్రాద్ధాని
కృత్వాచార్య మృత్విజశ్చ వృణుయాత్ । ఆచార్య ఐశానమధ్యే దక్షిణోత్తర
యోశ్చ మహిద్యౌరితి భూమిం స్పృష్ట్వాషధయః సమితి ద్రోణ ప్రమాణ
వ్రీహిరాశిత్రయే ఆకలశేష్వితి కుంభత్రయం మంత్రావృత్యా సంస్థాప్య ప్రసువ
అపఇతి నవానాం ప్రతిమేదానద్యో జగతీ । యః ప్రతో వనిష్ఠో నద్యః శక్వరీ ।
అభ్యాంజరేనా పూర్వ గంధద్వారామితి గంధం యా ఓషధీరితి సర్వాషధీః
ఓషదయస్సమితి యవాంశ్చ త్రిషుషిప్త్యా — బౌదుంధర కుశ దూర్వా రక్తో
త్పల చంపక విల్వ విష్ణుక్రాంతా తులసీ బర్హిష్ శృంగ పుష్పి శతావర్యశ్వ

గంధ నిర్గుండి ర కృపిత సర్వసా మార్గ పరాశ పనస బంధూక ప్రయంగు
గోదూమ ప్రహ్వశ్వద్ధ దధి దుగ్ధ మృత పద్మపత్ర పీఠోత్పంసిత ర కృపిత
కురంటక గుంజావచా భద్ర ముస్తకాభ్యాని ద్వాక్రీంశ దోషరావి యరా
సంభవం వాక్షిపేత్ ॥ తతస్త్రిషు కంశేషు కాండాత్కాండాదితి దూర్వా ఆశ్వ
ద్దేవ ఇతి పంచవల్లవాన్సోనేతి సప్త మృదః యాః పరిపీరితి పంః ।
సహింతాసేతి పంచరత్నాని హిరణ్యరూప ఇతి హిరణ్యంబక్షిప్తాః ।
యువాసు వాసా ఇతి వస్త్రేణా వేష్ట్య పూర్ణా దర్శితి యవాని పూర్ణం పూర్ణ
పాత్రాణి సవస్త్రాణి నిదాయ । తత్రాష్ట దళాని కృత్వా మధ్యే గాయత్ర్యా
భువనేశ్వరీ మావాహ్య । దక్షిణ కుంభే ఇంద్రాణీం వృషాకపిరింద్రాణీ
పక్షి రితింద్రాణి మావాహ్య । ఉత్తర కుంభే ఇంద్రశ్చా విశ్వామిత్ర
ఇంద్రో గాయత్రీ । ఇతింద్ర మావాహ్య । తత్తన్మంత్రైః షోడశోపచారైః
పూజయేత్ । తతో మధ్య కుంభం స్పృష్ట్వా గాయత్రీ మస్త సహస్రం అష్ట
శతంవా జపేత్ ॥ తతః హిరణ్య వర్ణం మితి పంచదళానాం । కర్తమానం
దశ్చక్లీత ఇందిరా సుతా ఋషయః - శ్రీ ర్దేవతా ఆద్యాస్త్రీప్రో ముస్తురః ఏకా
ప్రస్తార పక్షిర్దేవ త్రిష్టుభోంత్యా ప్రస్తార పక్షిః జపే వివియోగః ।

తత ఏకఋత్విక్ దక్షిణకుంభే :—

శిద్రుద్రాయేతి సవానామమోరః కణ్వోరుద్రో గాయత్రీ ।
ఇమారుద్ర ఇత్యేకాదళానాం కుత్సో రుద్రో జగత్కొంత్యే త్రిష్టుభో ॥
అతేపీతరీతి పంచదళానాం గృత్స్న మదోరుద్ర త్రిష్టుభ ।
ఇమా రుద్రాయ స్థిరధర్మినే ఇతి చతస్యాణాం రుద్రత్రిష్టుభ ।
త్రైయంబకం వసిష్ఠో రుద్రోనుష్టుభ జపే వివియోగః ॥
అదాన్య ఋత్విజః ఉత్తరకుంభే రుద్రైకాదళినీం జపేయః ।
శన్న ఇంద్రాగ్నితి పంచదళానాం వసిష్ఠో విశ్వేదేవాత్రిష్టుభ ।
ఇతి జపేత్ :—

అదాగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్యేకానాం గృహన్ రుద్రోమాస్కంద విష్ణు
ప్రహ్లాంద్ర యమ కాల చిత్రగుప్తా సదిదేవతాన్ అగ్నిరాపో భూమి-త్విష్ణు

రింద్రేంద్రాణి ప్రజాపతి స్వర్ప బ్రహ్మణః ప్రత్యధిదేవతాన్ వినాయకార్చి
పంచ లోకపాలకాంశ్చావహ్య సంపూజ్యేశాన్యాం కుండే వరుణం సంపూజ్యన్యా
దధ్యాత్ చక్షుష్యంతే నవగ్రహాన్ అముకసంఖ్యాభి సమిచ్చవాన్ జ్యోహతిభిః
సమిత్తిలాజ్యైర్వాది దేవాదీన్ ఏకైక యాహుత్వా భువనేశ్వరీం ప్రత్యేకం
దూర్వా తిలమిశ్ర గోధూమ పాయసాజ్యానా మష్టోత్తర శతాష్టావింశత్యన్యత
రాహ తిభి రింద్రాణి మింద్రంచ ప్రత్యేక ముక్తద్రవ్యై రష్టావింశ త్యష్టా
న్యత రాహతిభిః శేషేణ స్విష్టకృత మిత్యాది ఉక్త దేవేభ్యో ముష్కైశ్చేన
మనసా తూష్టిం నిరూప్య కీరే చరుంకృత్యాజ్య భాగాంతే యజమానేన
త్యాగేకృతే ఉక్త సంఖ్యయా హోమః । తత్ర తిస్సభిర్దూర్వాభిః దది మద్యా
జ్యక్తాభి రేకాహతిః ॥

ఏవం సమిదోభ్యక్తాః - తతః :-

స్విష్టకృదాది ప్రాయశ్చిత్త హోమాంతే దిక్పాలకేభ్యో నవగ్రహేభ్యో
భువనేశ్వరీంద్రాణీంద్రేభ్యశ్చ సదీపమాష భక్తబలీన్ దత్వా సముద్రా
దూర్మిరితపుచస్య వామదేవోగ్ని త్రిష్టుప్ ॥ ఇతి పూర్ణాహుతిం హుత్వా
ప్రణీతా విమోకాది కర్మశేషం సమాప్య వదూవరా వదూం వాదిషించేత్ ।
అపోహిషేతి నవభిః - యవక ఇద్విదయతే గౌతమ ఇంద్రత్రిష్టుప్ ।
త్రిభిష్యం దేవేతి సప్తానాం వసిష్ఠత్రయాణాం అగ్నిస్తతో విశ్వేదేవా ఆద్యా
గాయత్రీ తతోనుష్టుప్ ॥ తిస్రో గాయత్ర్యోం త్యేనుష్టుభా । ఉభయం
శృణువచ్చన ఇతి గర్భ ఇంద్రో బృహస్పతీ ॥ స్వస్తిదావిశో యమ
ఇంద్రోనుష్టుప్ । త్రింబకం జాతవేదనే కశ్యపో దుర్గా త్రిష్టుప్ । సముద్ర
జ్యేష్ఠా ఇతి చతుస్సృణాం వసిష్ఠఆప త్రిష్టుప్ ॥ త్రాయంతామిమా అప ఇతి
చతుస్సృణాం సప్తఋషయ ఆపో అనుష్టుప్ । దేవస్యత్యే త్యాపస్తంబ
శాఖీయ త్రిభిః - తమీశానం గౌతమ ఈశానో జగతీ । త్వమగ్నే రుద్రస్త
ముష్టిహీత్యంగిరస స్తిరశ్చా రుద్ర త్రిష్టుప్ - భువస్య పితరం త్రంబకం
యాతే రుద్ర కశ్యపో రుద్రస్వరాడనుష్టుప్ ॥ యజ్ఞగ్రత ఇతి షడ్జ్ఞం
ప్రజాపతి మనుష్రిష్టుప్ ॥ ఇంద్రత్వా వృషభం పందానాం విశ్వామిత్ర

ఇంద్రో గాయత్రీ — తతస్సురా నైవ్యాద్యై రభిషిక్తోగ్నిం సంపూజ్యా
చార్యాయ దేనుం రుద్రజాపినే అనద్వాహం సదక్షిణ మన్యేభ్యశ్చ య
జ్ఞాంచ దత్వా । దేవతానా ముత్తరపూజాం కృత్వా । విస్మజ్ఞాచార్యహ నే
దత్వాగ్నిం సంపూజ్య గచ్ఛగచ్ఛేతి విస్మజ్య మహాశాంతి పఠిత్వా విప్రాన్
సంభోజ్యస్వయం భుంజీత ॥

ఇతి కమలాకరభట్ట కృతే శాంతిరత్నే రజోదర్శన శాంతిః ।

మదనరత్నే ఋషిపుత్ర సంహితాయాం త్వన్యదోక్తం ।

ప్రథమార్తవ దోషాణాం శాంతిం కుర్యా దనంతరం ॥

తిథి నక్షత్ర వారాది దేవానాం పూజనం పృథక్ స్తందీంశారయేత్తత్ర

చతురాధక శాలిభిః :—

అధకం తణ్ణులాశ్చైవ అధకౌ తిలయావకౌ ।

అధకః కుడవఃప్రస్థ అధకోద్రోణ ఏవచ ।

ధాన్యమానేషు బోద్ధవ్యాః క్రమశోతి చతుర్గుణా ఇత్యుక్తః ఉపర్యు పరసం
స్తీర్ణం తన్మధ్యే నశినం లిఖేత్ ॥

దర్భైరాచ్చాద్య తన్మధ్యే కర్ణకాయాం న్యనేద్వటం ।

పుణ్యోదకేన సంపూర్య మోషథాది దినమన్వితం ।

సహదేవ్యైక పత్రాచ విష్ణుక్రాంతా సభద్రికా ॥

బిల్వపత్రం సింహితాని మార్జయిత్వాన్యనేత్ మఠే ।

కుష్ఠం మాంసీ హర్షిదే ద్వేమురాశ్చై లేయ చందనం ॥

వచాకచోరముస్తాభ్యా స్సర్వాషద్యో దశస్మృతాః ।

గజాశ్వ రథ్యా వల్మీక సంగమాహ్రద గోకులాత్ ।

రాజద్వారప్రదేశాచ్చ మృదమానీయ నిక్షిపేత్ ।

పంచగవ్యంచ కుముదం తథా ముక్తాఫలానిచ ॥

వజ్ర వై ధూర్య మాణిక్య విద్రూమాని వినిక్షిపేత్ ।

ఏవం కుంభం సమాసాద్య అర్చేగ్గన్ధాదిభిశ్చభైః ॥

సావిత్రిం చ జపేత్కుంభం స్పృశన్త శతం ద్విజః ।

ఏవం ప్రదోషకాలేతు ఏతై స్తా స్నాపయేత్తతః ।

స్వగృహ్యోక్తవిధానేన హోమం కుర్యా త్ప్రియత్నతః ॥

దూర్వాజ్యేన తిలైర్హుత్వా గాయత్ర్యాచై వ మంత్రతః ।

అష్టోత్తరసహస్రం వా శతమష్టాదికః తథా ॥

తత్సంఖ్యయా త్రిధాహుత్వా దూర్వాజ్యేన తిలై స్సమం ।

బ్రాహ్మణాన్ భోజయిత్వాతు దేవం సంపూజ్యయేత్తతః ॥

ఏవం సమాసతఃప్రోక్తం నారీణాం ప్రథమార్తవ ఇతి ॥

తత్త్వేన నారదః :—

తత్రశాంతిం ప్రకుర్వీత పుత్రదూర్వా తిలాక్షతైః ।

ప్రత్యేకాష్టశతంచై వ గాయత్ర్యా జహాయా తతః ।

స్వర్ణభూగో తిలాన్ దద్యాత్సర్వదోషాపను త్తయే ।

ఇతి శిష్టేశ్చ ప్రయోగ పారిజాతద్యైశ్చ శౌనకే నాప్యాద్భుతా ॥

ఇతి కమలాకరభట్ట కృతౌ రజోదర్శన శాంతిః.

అథ నాగబలిః

శౌనకః :—

అథవజ్యేమి సర్పస్య సంస్కార విధిము తమ్ ।

సినీ వాల్యాం పౌర్ణ మాస్యాం పంచమ్యాంవాపి కారయేత్ ॥

కృత సర్ప వధో విప్రః పూర్వజన్మ నివాయది ।

వధం ప్రభ్యాసయేత్పాపీ చరేత్కృత్రాం శ్చ తుర్దశ ।

విప్రాయ తోహదణ్ణంచ తన్మూల్యంవాపి దాపయేత్ ॥

యాజ్ఞవల్క్యేష్యాహ ఉరగ పాత్యా మాయసోదేయ ఇతి ।

మూల్యమాహ :—

నిష్కత్రయం ద్వినిష్కంవా నిష్కమే కంకనీయసం ॥

అనుమత్యాది కర్తృణాం నిష్క మర్దత దర్థకం ॥

ఇదం స్వర్ణ రౌప్యయోః శక్త్యా జ్ఞేయం ।

తథా :—

ప్రియంగు ప్రీహి గోధూమ త్తి విష్ణేనవా పునః ॥

- కృత్వా సర్వాకృతిం కూర్చే నిధాయ ప్రార్థయే దహిం ।
ఏహ పూర్వం సర్ప మృతః అస్మిన్ పిష్టే సమావిశ ।
సంస్కారార్థ మహం భక్త్యా ప్రార్థయామి సమాసతః ॥ 6
- వస్త్రోపనీత గంధాద్వైః సంపూజ్యచ హరేద్భూహిః ।
కుర్యాత్సంస్కారం సంకల్పం ప్రాణాయామ పురస్సరం ।
యజ్ఞోపవీతినా కార్యం సర్ప సంస్కార కర్మణి ॥ 7
- లోకకాగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య సమిదా దాన మాచరేత్ ॥ 8
- తతోగ్నే రగ్ని దిగ్భాగే భూమిం సంప్రోక్ష్య వారిభిః ॥ 9
- చితిం కృత్వా ధనం స్తీర్య కుశై రాగ్నేయ కాగ్రతైః ।
పర్యుజ్జగ్నిం పతి స్తీర్య పరిషిచ్య సమర్చయేత్ ॥ 10
- కృత్వే ద్భూతాన మామారా చక్షుషీచ యథావిధి ।
సర్పం గృహీత్వా యత్నేన చితిమారోప యేత్సుభీః ।
సువేణ జహాయాదాజ్య మగ్నోవ్యాహృతి విస్తృభిః ॥ 12
- సర్పాన్యే జహాయాదాజ్యం వ్యాహృత్యాచ సమగ్రయా ।
అజ్య తేషాం సువేణైవ సర్పదేహే విషేచయేత్ ॥ 13
- చమనస్తైర్జ్వలై స్సర్పం వ్యాహృత్యా భ్యుక్ష్యపాణినా ।
అగ్నే రజ్జణ ఇత్యనయా సర్పా యాగ్నిం ప్రదాపయేత్ ।
జ్ఞానతో జ్ఞానతోవాపి కృత స్సర్ప వరోమయా ॥ 14
- పూర్వజన్మ నివాసర్ప తత్సర్వం క్షంతు మర్హసి ।
క్షీరాజ్యేన తతశ్చాగ్నిం ప్రోక్ష్యవ్యాహృతి విజ్వలైః ॥ 15
- వాస్తి సంవయనం కుర్యాత్సర్పాచమ్య గ్రహం వ్రజేత్ ॥ 16
- బ్రహ్మ చర్యాది కంకార్యం త్రిరాత్రా శౌచమిష్యతే ।
సచేతు చతుర్థేహ్ని స్నాత్వా విశ్రాన్ సర్పచయేత్ ॥ 17
- సర్పాన న్తస్తథా తేషాః కపిలో నాగ ఏవచ ।
కాలికః శంఖ పాంశ్చ భూత రశ్చేతి నామభిః ।
గంధ పుష్పాక్షతై ర్దూపై ర్దీపాద్వై రర్చయే ద్విజాన్ ।
పుత్ర పాయస భక్ష్యైశ్చ ద్విజా నష్టేతు భోజయేత్ ॥ 18

ఏవం కృతే విధానేన సర్వ సంస్కార కర్మణి ।
సర్వహింసా కృత్యాపాన్ముచ్యతే నాత్ర సంశయః ॥

ఇతి నాగబలిః.

అథ కన్యావైధవ్యయోగశాస్త్రః

తత్ర మార్కండేయః :—

బాలవైధవ్యయోగేతు కుంభేందు ప్రతిమాదిభిః ।
కృత్వా శాస్త్రే తతః పశ్చాత్కన్యో ద్వాప్యేతివాపరే ॥

1

తత్ర పునర్భూత్వా భవతిక్తో విధానఖండే ।
స్వర్ణాంబు విప్పలానాంతు ప్రతిమాం విష్ణురూపిణీం ।

2

తయాసహ వివాహేతు పునర్భూతం నజాయతే ॥

3

సూర్యారుణ సంవాదే :—

వివాహోత్సర్వ కారేచ చంద్ర తారా బలాన్వితే ।

4

వివాహోక్తేన మంత్రేణ కుంభేన సహవోద్వహేత్ ।

సూత్రేణావేష్టయేత్పశ్చాద్దశతంతు విధానతః ॥

5

కుంకుమాలంకృతం దేహం తయో రేకాంతమందిరే ।

తతః కుంభంచ నిస్సర్వ ప్రభజ్య సలిలాశయే ।

తతోభిషేచనం కుత్యా త్పంచపల్లవవారిభిః ॥

6

కుంభప్రార్థనా తత్రైవ :—

వరుణాంగ స్వరూపాయ జీవనానాం సమాశ్రయ ।

పతిం జీవయకన్యాయా శ్చిరం పుత్రసుఖం కురు ॥

7

దేహి విష్ణోవరందేవ కన్యాంపాలయ దుఃఖతః ।

తతో లక్ష్మీరవస్తాద్యాం వరాయ ప్రతిపాదయేత్ ।

8

మూర్తిదానమపి తత్రైవోక్తం :—

బ్రాహ్మణం సాదుమామంత్ర్య సన్మాజ్య వివిధార్హణైః ।

తస్మై దద్యాద్విధానేన విష్ణోమ్మూర్తిం పతుర్భుజాం ॥

9

- శుద్ధవర్ణ సువర్ణేన విత్తశక్త్యాథవా పునః ।
నిర్మితాం రుచిరాం శంఖ గదా చక్రాఙ్గు సంయుతాం ॥ 10
- దదానాం వాససీపితే కుముదోత్పల మాలినీం ।
సదక్షిణాంచ తాం దద్యా న్మంత్రమేన ముదీరయన్ ॥ 11
- యన్మయాప్రాచిజనుషి హత్యాపత్యు స్సమాగతం ।
విషోపవిషశస్త్రాద్యై ర్హతోవాతి విరక్తయా ।
ప్రాప్యమానం మహామోరం యశఃసౌఖ్య ధనాపహం ॥ 12
- వై ధవ్యాదతిదుఃఖౌఘ నాశాయ సుఖలబ్ధయే ।
బహు సౌభాగ్యసిద్ధ్యర్థం మహావిష్ణోరిమాం తనుం ॥ 13
- సౌవర్ణనిర్మితాం శక్త్యా తుభ్యం సంప్రదదేద్విజ ।
అనఘాద్యాహమస్మీతి త్రివారం ప్రజపేదితి ॥ 14
- ఏవమస్త్యతితస్యోక్తిం గృహీతా స్వగృహం విశేత్ ।
తతో వై వాహికం కుర్యా ద్విధిం దాతామృగీదృశః ॥ 15
- ఇత్యాది నిర్ణయసింధౌ జ్ఞేయం ॥ ఇతి వై ధవ్యయోగ శాంతిః..

అథ అర్క వివాహః

- అథ తృతీయ మానుషీ వివాహ నిషేధాత్త దర్శ మర్క వివాహ ఉచ్యతే ॥ 1
- ప్రయోగ పారిజాతే మాత్యే ।
ఉద్యహేద్రతి సిద్ధ్యర్థం తృతీయాం నకదాచన ॥ 2
- మోహాదజ్ఞానతోవాపి యది గచ్ఛేత్తు మానుషీం ।
నశ్యత్యే వన సందేహో గర్గస్య వచనం యదా ॥ 3
- సంగ్రహే :—
- చతుర్థాది వివాహార్థం తృతీయేర్కం సముద్యహేత్ ।
ఆదిత్య దివసేవాపి హస్తార్థేవా శస్త్రైశ్చరే ॥ 4
- శుభేదినేచ పూర్వాహ్నే కుర్యాదర్క వివాహకం ॥ 5

బ్రాహ్మ :—

గ్రామాత్ప్రాచ్యా ముదీచ్యాం వాస పుష్పఫల సంయుతం ॥

6

కృత్వార్కం పురత స్తిష్ఠన్ ప్రార్థయేత్తు ద్విజోత్తమః ।

త్రిలోకవాసిన్ సప్తాశ్వ ఛాయయా సహితో రవే ।

తృతీయో ద్వాహ జందోషం నివారయ సుఖం కురు ।

తత్రాద్యోరోప్య దేవేశం ఛాయయా సహితం రవిం ॥

7

వన్త్రైర్మాల్వై స్తథా గంధై స్తన్మంత్రేణైవ పూజయేత్ ।

చతుర్థ దివసాతీతే పూర్వవృత్తాం ప్రపూజ్యచ ।

8

విసృజ్య హోమమగ్నించ ఉద్వహేన్నానుషీం పరాం ॥

9

వ్యాసః :—

సుపుష్ప ఫలశాకై క మర్క గుల్మం సమాశ్రయేత్ ।

అర్క కన్యా ప్రథనార్థ మాచార్యం కల్పయేత్పురా ॥

10

అర్క సన్నిధి మాగత్య తత్ర స్వస్త్వా దివాచయేత్ ।

నాందీ శ్రాద్ధం సువర్ణేన అష్టవర్గా నృపూజయేత్ ।

పూజయేక్కురు పర్వేణ పరం విప్రస్య హ సతః ।

యజ్ఞోపవీత వస్త్రాది వరాయాన్మై ప్రదాపయేత్ ॥

11

అర్కం ప్రదక్షిణం కుర్వన్ జపేన్మంత్ర మిమం బుధః ।

మమప్రీతి కరాయేయం మయాస్పష్టా పురాతనీ ॥

12

అర్కజా బ్రహ్మణా స్పష్టా అస్మాకం ప్రతి రక్షతు

పునః ప్రదక్షిణీ కుర్యాన్మంత్రేణానేన మంత్రవిత్ ॥

13

నమస్తే మంగళేదేవి నమః సవితురాత్మజే ।

త్రాహిమాం కృసయాదేవి పత్నీత్వంమే ఇహోగతా ॥

14

అర్కత్వం బ్రహ్మణా స్పష్టః సర్వప్రాణి హితాయచ ।

వృక్షణామూది భూత స్త్వం దేవానాం ప్రీతి వర్ధనః ॥

15

తృతీయో ద్వాహజం దోషం మృత్యుంచాకు వినాశయ ।

తతశ్చ కన్యావరణం త్రిపూరుషం కులముచ్చరేత్ ॥

16

- ముహూర్తైర్గం నిరక్షేత స్వస్తిసూక్త ముకీరయన్ . 17
- అర్క కన్యామిమాం విప్ర యదాశక్తి విభూషితాం ।
గోత్రాయ శర్మణే తుభ్యం దత్తాం విప్ర సమాశ్రయ ॥ 18
- అంజల్యక్షత పూర్వాణి కృత్వా కంకణ పూర్వకం ।
యావత్పంచావృతం సూత్రం తావదర్కం ప్రవేష్టయేత్ ॥ 19
- స్వశాఖోక్తేన మంత్రేణ గాయత్రీ మధవాజపేత్ ।
పంచవీక్యత్య పునః సూత్రం స్కందే బద్నాతి మంత్రతః ॥ 20
- అర్కస్య పురతః పశ్చాద్దక్షిణోత్తర త స్తథా ।
కుంభాంశ్చ నిక్షిపేత్సర్వా దాగ్నేయాది చతుష్టయే ॥ 21
- ప్రతి కుంభం మహావిష్ణుం సంఘాజ్య పరమేశ్వరం ।
పునః ప్రదక్షిణీకృత్వా మంత్రమేత ముదీరయేత్ ॥ 22
- మయాక్రృత మిదం కర్మ స్థావరేషు జరాయుణా ।
అర్కా పత్యానినోదేహి తత్సర్వం త్తంతు మర్హసి ॥ 23
- ఇత్యుక్త్వా శాంతి సూక్తాని జప్త్వాతాం విసృజేత్పునః ।
గోయుగ్మం దక్షిణాం దద్వాదంతే పుణ్యాహ మాచరేత్ ॥ 24
- శౌ న కః : —
- తృతీయే స్త్రీ వివాహేతు సంప్రాప్తే పురుషస్యతు ।
నాందీ శ్రాద్ధం ప్రకుత్స్విత స్థండిలంచ ప్రకల్పయేత్ ।
అర్కమభ్యర్చ్య సౌర్యాచ గంధ పుష్పాక్షతాదిభిః ॥ 25
- సౌర్యా సూర్యదేవతయా ముచా అకృష్టేనేతి ॥ 26
- అర్కస్యోత్తర దేశేతు సమన్వారబ్ధి ఏతయా ।
ఉల్లేఖనాది కంకుర్యా దాఘరాంతమతః పరం ॥ 27
- అజ్యాఘ్రాతించ జుహూ యాత్సంగోభి రనయైకయా ।
యన్మైత్వా కామ కామాయే త్యేతయర్చా తతః పరం ॥ 28
- స్వస్తాభిశ్చ సమస్తాభిః తతశ్చ స్విష్టికృద్భవేత్ ॥ 29

పరిషేచన సర్వ. త మయాశ్చేత్యాదికం క్రమాత్ ।

అత్ర ప్రయోగోక్తులే నిర్ణయ సిన్ధుజ్ఞేయః ॥

90

ఇతి రామకృష్ణ భట్టాశ్మజ కమలాకరభట్టక తే శాంతిరత్నైరర్క వివాహః ।

దు ద్ర స్నా న ప్ర యో గః

అథాన్మత్పితృకృతో దుద్రస్నాన ప్రయోగో లిఖ్యతే :—

ఉదగయనాదౌ గురు కుక్రాస్తాది రహితే కుద్దేమాసి కుక్ల పక్షే ఋతౌ
విశేషేణ చతుర్దేహ్ని అష్టమ్యాం చతుర్దశ్యాంవా రవివాసరేవా కుభనక్షత్రే
చంద్ర తారాదిలాద్యనుకూల్యే తత్కర్తవ్యం ।

ఇదం చ చతుర్విధ వంద్యత్వే విశేషతో మృతాపత్యత్వే భవతి.

ఏతన్మహానద్యోర్న దోర్వాశోష్యసంగమే సంగమమాత్రేవా కార్యం ।

ఇదంచ ఉదగయనానంభవే సర్వమానేషు దక్షిణాయనేచ కార్యం ॥ 1

సర్వేష్యపిహిమానేషు బ్రాహ్మణానుమతేషు చ ।

తస్మాదవశ్యం కర్తవ్యం పుత్ర స్త్రీ సుఖమిచ్ఛతా ॥ 2

ఇతి హేమాద్రౌ భవిష్యోత్తరొక్తే :—

తత్ర పూర్వం కర్తా సభార్యోద్ధీర్ఘాయుః సుపుత్రాద్యుత్పత్తి ప్రతిబంధక ।

దురితనిరాసార్థం యదాశక్తి ప్రాయశ్చిత్త మనుతాపయుక్తః కుర్యాత్ ॥ 3

తచ్ఛఫలం తారతమ్యావగత దురిత తారతమ్యేన ।

షడబ్దిత్ర్యబ్దిసార్దాబ్ది రూపం చాంద్రాయణ కృచ్ఛాగ్రితి కృచ్ఛగ్రిరూపంచ ।

జన హోమ తీర్థయాత్రా బ్రాహ్మణ భోజనాది ।

ప్రత్నాన్నయైః కార్యం సభ్యోపదిష్టం ॥ 4

తతః శ్రీ దుద్రప్రీత్యర్థం కృష్ణామేకాం ధేనుం ।

శక్త్యోపస్కార సంయుతాం దద్యాత్ ॥ 5

తత్రాశక్తో లక్షతదర్థం తదర్థం అయుతంచ ।

గాయత్రీ జపం తద్దశాంశేన తిలహోమంచ కుర్యాత్ ।

ఏవం కృతే దుద్రస్నానాదికారీ భవతి ॥ 6

అతః ప్రాగు కైకారే దేశేన కర్తా నీకార్యాః కృతస్మానః ।

నష్టశ్శుభేవాససీ పరిధాయ అసనోఽవిష్ట ఆచారః ।

మమ శుద్ధిపూర్వకం ప్రాణానాయమ్య దేశికాలా స్మృత్వా ॥

7

మమ సదార్యస్య దీర్ఘాయుః పుత్రాది సంతతి ప్రతిబంధకేన ।

ఇహజన్మ న్యన్యజన్మ వివాక్పితే నాష్టకాపర్వాది పైతృక నిమిత్తా ।

కారణేనవా పరద్వేషేణవా అన్యేనవా మృగశాఖ భక్షణేనవా ।

8

దాలమాతేనవా రత్నాపహరేణవవా ।

పశ్య వియోజనేనవా పితృ మాతృ ద్వేషేణవా ॥

9

అన్యేన వాకర్మజ్ఞోత్పన్నన్న చతుర్విధ వంధ్యత్వా న్యతరవంధ్యత్వ
దోష నిరాసద్వారా తథా శ్రీయాః కుక్షిదోష జ్ఞాతాజ్ఞాతంజో దుష్టప్రీ
తెలాంచల స్పర్శదోష తదేకాశన శయన శయ్యాదిదోష జనితదోషాది
సర్వసంతతి ప్రతిబంధ నిరాసద్వారా ఉమాసహిత శ్రీ రుద్రపీత్యర్థం దీర్ఘ
యుష్య సుపుత్రాది సంతత్యవాప్త్యం జోధాయనోక్త విధినా రుద్రకలశ
స్నానకర్మ కరిష్యే ఇతి సంకల్ప్య గణేశ పూజన పుణ్యాహవాచన
మాతృకా పూజన నాఽదీశాద్ధానిచ సంకల్పపూర్వకం కుర్యాత్ । తానికృత్వా
ప్రధాన సంకల్పం కుర్యాత్ ॥

10

తత ఆచార్య బ్రహ్మ ఋత్విగ్వరణం కరిష్యే ।

ఇతి సంకల్ప్య వరుణం కర్తుం బ్రాహ్మణాన్ ప్రార్థయేత్ ॥

11

బ్రాహ్మణాస్సంతుమేశాంతాః పాపాత్మాంతు సమాహితాః ।

దేవానాంచైవ దాతారస్త్రా తారః సర్వదేహినాం ॥

12

జప్తైర్యజ్ఞై స్తథాహోమై ర్దానై శ్చ వివిధైః పునః ।

దేవానాం చ పితృణాం చ తృప్యర్థం యాజకాస్మృతాః ॥

13

యేషాం దేహేస్థితావేదాః పావయంతి జగత్రయం ।

తేమాం రక్ష స్తసతతం జపయజ్జేర్యవస్థితాః ॥

14

త త : :—

ఆహితాగ్నిం ద్విజం శాంతం దర్శజ్ఞం సత్యవాదినం ।

స్నానార్థం ప్రార్థయేద్దేవం విపుణం రుద్రకర్మణి ॥

15

ఇతి లక్షణయత మాచార్యం వృణుయాత్ ।

తతో బ్రాహ్మణ మృత్విజశ్చైకాదశ వృణుయాత్ ॥

16

తతః సర్వాన్మదుపర్క వస్త్రాలంకారాదిభిః పూజయే ద్యదాశక్తి ।

తతః ఆచార్యాది సహితో షణ్ణపం ప్రవిశేత్ ॥

17

తతః రత్నైర్విగాదార్యః సంకిర్ణపూర్వకం సలక్షణే మణ్ణపే ।

ఈశాన్యం సర్వతోభద్ర లింగతోభద్ర మష్టదశంవా ప్రత్యేకం కృత్వా ॥

18

తత్సమీపే పరితః సప్తదాన్యాని మణ్ణలార్థం ।

నిదాయ రక్షోపాణమిత్యాద్యైః యదత్ర సంస్థితం భూతం ।

స్థానమాశ్రిత్యసర్వదా స్థానంత్యక్త్వాతు తత్సర్వం యత్రస్థం తత్రగచ్ఛతు ॥

19

అపక్రామన్తు భూతాని పికాదాః సర్వతోదిశం । సర్వేషా మవిరో

ధేన బ్రహ్మకర్మ సమారభే ఇతిచ సర్వపాన్వికీర్య పచ్చగవ్యేష కుచీనో

హవ్యేత్పచాభ్యుక్ష్య మంటపపూజాం విధాయాసనే ఉపవిశ్య భూతకుద్యాదిః

మాత్మా రక్షం చ కృత్వా శ్రీ రుద్రంధ్యాత్వా ఆరాధితో మనుష్యైశ్చైస్త్వం సిద్ధే

20

ర్థేవా సురాదిభిః ॥

20

ఆరాధయామి భక్త్యాత్వామాం గ్రహాణ మహేశ్వరేతి ప్రార్థయేత్ ॥

21

త త : : —

ప్రత్యేక మింద్రాది దిక్పాలాన్ ప్రణవాది సమోంతై స్తత్తన్నామ

మన్తైర్నర్మత్వా మహేంద్యో రితి భూమిం స్పృష్ట్వా ఓషధయస్స మితి

యవాన్ । యా ఓషధీరితి సర్వోషధీః కాణ్డాత్కాండా దితి దూర్వాఃయాః

పలిసిరితి ఫలంస్థోనా పృథివీతి సప్తమృదః ॥

22

అశ్వద్దేవ ఇతి పచ్చపల్లవాన్ సహిరత్నానీతి శంఖరత్నాని హిరణ్య

రూపమితి హిరణ్యంక్షిప్తా — యువం వస్త్రాణీతి వస్త్రేణ రక్తసూత్రేణ

వేష్టయిత్వా పూర్ణాదర్శితి వంశపాత్రాణి నిదాయ ॥

23

కలశస్య ముఖేవిష్టు రిత్యాదినా కలశేషు దేవతీర్థా నావాహ్మ్య ।

దేవదానవ సంవాదే ఇత్యాదినా కలశం ।

సంప్రార్థ్య త్ర్యంబకమితి రుద్ర మావాహయేత్ ॥

24

తతస్సముద్రా దూర్మిరితి సముద్ర మావాహయేత్ ।

25

కంశమూలే బ్రహ్మజిజ్ఞాస మితి బ్రహ్మణం ।

మధ్యే ఇమం విష్ణురితి విష్ణుం ।

కంతే నమశ్శంభవేతేతి రుద్రం శుభే ఇన్ద్రాగ్ని అగత ।

మిత్రంద్రాగ్ని యమేన దత్తమితి యమంచ సర్వత ।

ఇషేత్వేతి దేవాన్ ఆది త్ప్రేత్సన్యేతి సూర్యం ॥

26

విశ్వత శృణురితి పరమేష్ఠినం ।

పార్శ్వయో ర్నమో అస్తు సర్వేభ్య ఇతి సర్వాన్ ॥

27

పూర్వే అగ్నిమీశే ఇత్యుగ్వేదం ।

దక్షిణే ఇషేత్వేతి యజుర్వేదం ॥

28

సశ్చమే అగ్నాయాహీతి సామవేదం ।

ఉత్తరే శన్నోదేవీ రిత్యథర్వవేదం ॥

29

మధ్యే తత్సవితురితి గాయత్రీన్యసేత్ ।

పూర్వా ద్యష్టదిక్షు తత్తన్మంత్రైః ।

ర్నామభివాన్ ఇ ద్రా దీనష్టాన్యన్య ॥

30

కాండాత్కంజ్ఞాదితి దూర్వాః — శిరసి నిక్షిపేత్ :—

తతో వంశపాత్రే ష్వష్టదశయుతాని వస్త్రాణి సంస్థాప్య ।

తత్ర నిష్కృతదర్శ సువర్ణ నిర్మితాం అశక్తౌవల్లావర ।

సువర్ణ నిర్మితా శీ రుద్రప్రతిమాం పఞ్చామృతాభిషేక పూర్వకం సంస్థాప్య ॥ 31

తస్యాత్వావహన్త్వితి ఉమాసహిత రుద్ర మావాహయేత్ ।

ఏవమావాహ్య సద్యోజాతం ప్రపద్యామీత్యాసనం ।

సద్యోజాతాయవై నమ ఇతి పాద్యం ।

32

భవే భవేనాతి భవే భవస్వమామిత్యర్ఘ్యం ॥

భవోద్భవాయ నమ ఇత్యాచమనీయ ।

వామదేవాయ నమ ఇతి ఆపోహిష్ఠాద్యైశ్చ స్నానం ।

33

దత్వాచమనం చ దత్వాష్టదిస్తర్పయేత్ ॥

ధవం దేవం తర్పయామి । శర్వం దేవం తర్పయామి । ఈశానం
దేవం తర్పయామి । పశుపతిం దేవం తర్పయామి । రుద్రం దేవం
తర్పయామి । ఉగ్రం దేవం తర్పయామి । భీమం దేవం తర్పయామి ।
మహస్తం దేవం తర్పయామి । వామదేవాయ నమ ఇతి స్నానం తతో ।
త్ర్యేషాయ నమ ఇతి వస్త్రం ॥ 34

తూష్టి మాచమనం :—

త్ర్యేషాయ నమ ఇత్యుపవీతం । రుద్రాయ నమ ఇత్యులంకారం ।
కాలాయ నమ ఇతి గంధం । కలవికరణాయ నమ ఇతి పుష్పం । బల
వికరణాయ నమ ఇతి ధూపం । బలాయ నమ ఇతి నైవేద్యం । తూష్టి
మాచమనం । బలప్రమథనాయ నమ ఇతి తాంబూలం । సర్వభూత దమ
నాయ నమ ఇతి నీరాజనం । మనోన్మనాయ నమ ఇతి దక్షిణాం దద్యాత్ ॥ 35
తత్పురుషాయేతి నమస్కారం అదాష్టౌ పుష్పాంజలిన్ దద్యాత్ ॥ 36

ఓం భవాయ దేవాయ నమః । ఓం శర్వాయ దేవాయ నమః । ఓం
ఈశానాయ దేవాయ నమః । ఓం పశుపతయే దేవాయ నమః । ఓం రుద్రాయ
దేవాయ నమః । ఓం ఉగ్రాయ దేవాయ నమః । ఓం భీమాయ దేవాయ
నమః । ఓం మహతే దేవాయ నమః ॥ 37

అథాస్యా మోరతనూ రమోరేభ్య ఇత్యుపతిష్ఠేత్ ॥

తతో నమస్కారః :—

విశ్వేశ్వర విరూపాక్ష విశ్వరూప సదాశివ ।
శరణం భవభూతేశ కరుణాకర శంకర ॥
హర శంఖో మహాదేవ విశ్వేశామరవల్లభ ।
శివ శంకర సర్వాత్మ స్థిరకంఠ నమోస్తుతే ॥ 38

మృత్యుంజయాయ రుద్రాయ నీలకంఠాయ శంభవే ।
అమృతేశాయ శర్వాయ మహాదేవాయతే నమః ఇతి ॥ 39

తతః ప్రార్థనా :—

రాజనేన స్వయంబ్రహ్మ సాత్వికేన స్వయం హరిః ॥ 40

శామనేన స్వయం రుద్ర స్తీరయంత్యయి సంస్థితం ।
నమామిత్వాం విరూపాక్ష నీలగ్రీవ సమోస్తుతే ॥

41

త్రినేత్రాయ నమస్తుభ్య ముమాదేహార్థదానిణే ।
త్రిభుంధారిణే తుభ్యం భూతానాం పతయే నమః ॥

42

ఏనాకినే నమస్తుభ్యం మగ్రియాయచతే నమః ।
నమామిత్వాం మహాదేవా పతయేతే నమామ్యహం ॥

43

భోక్తా భోజ్య స్వమేవేక భక్తానాం శర్మదః స్వయం ।
పూర్యరూపం సమాసాద్య దేహినాం దేహధారకః ॥

44

మునీనాం ముక్తిదాతాచ భక్తానాం భుక్తిదః స్వయం ।
యదృచ్ఛయా సర్వమిదం త్వమప్యేతి చయాతిచ ।
నన్యస్య విజయందాతుం శక్తిరస్తిత్యయావితి ॥

45

త త : :—

అరాధితోమనుష్యైస్తంస్విదై ర్దేవాసురాదిభిః ॥

46

అరాధయామి భక్త్యాత్వాం మాం గృహాణ ।

మహేశ్వరేశ్వరత్మానం నివేదయేత్ ।

తతఃపూర్వా ద్యష్టకమలదిశేష ఇంద్రాద్యష్ట దిక్పాలకాన్ ।

సంపూజ్యాన్నాది జలి ముపహృత్య ప్రార్థయేత్ ।

ఇంద్రాద్యాశ్చ సురాస్వర్వే లోకపాలా స్తద్దేవచ ॥

ఆదిత్యా వసవోదేవా విశ్వేదేవా మరుద్గణాః ।

తే సర్వేపూజితాః శాంతిప్రయచ్చిన్తు యదేప్సితమితి ॥

47

తతస్సర్వే ప్రాణానాయమ్య దేశకాలౌ స్మృత్వా ।

యజమాన స్యాయుష్య త్పుత్రాది ।

సస్తత్యవాప్యర్థం రుద్రై కాదశినీ జప సజ్కుల్ప సాధారణ ।

న్యాసాస్తే విశేషన్యాసాన్ కరిష్యామ ఇతి సంకల్ప్య ॥

48

సద్యోజాత మితి పంచభిః :—

ప్రణవవ్యాహృతి పూర్వకైః వ్యాహృతి ప్రణవనైర్వ్యనై ।

స్వేమస్తే హృదయశిర శ్చిహ్ కవచ నేత్రాస్త్రాణి ॥

స్వస్మిన్విస్వస్యన్వైవ మేవ కలశేమన్యనేదితి ।

తతో రాజనేన స్వయంబ్రహ్మేతి స్తుతిపూర్వకం స్వకృతింశాన్ ।

స్పృష్ట్యా యజమానస్య కథం ద్యాయంతి ప్రత్యేకం దురైకావళిన్ ।

జపం కృత్వా రాజనేన స్వయంబ్రహ్మేతి స్తుత్వా ।

సమాజయేయుః హీనోవిరక్తి వర్జితృ వ్యంజనైశ్చ స్వరై స్తథా ।

జపో మేక్షమృతాం దేవ ప్రసాదం కురు కింకరే ।

మహా రుద్ర జపోయోమే న్యూని శ్చైవారిశ్చయః ॥

49

సర్వః సంపూర్ణతాం యాతుర్వి త్రప్సాదా త్పదాశివ ।

50

యదక్షరం పరిత్రష్టం మాత్రా హీనంచ యద్భవేత్ ।

తత్సర్వం క్షమ్యతాదేవ ప్రసీద వరమేశ్వరా ఇతి ।

51

తతః ఆచార్యః కుణ్ఠేన్దీరేవా న్వశాభోక్త వితినాగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య ।

52

తూప్తిం నిర్వాపాదినాచరుం పక్వాజ్య భాగాన్తం కృత్వా ।

సమిత్తిల చర్వాజ్యైః ప్రతిద్రవ్యం జపవశాంశేన ।

హోమం కుర్యాదృత్విగ్నిస్సహా ।

53

అత్ర సర్వేషాం రుద్రైకాదశనీ జపరూపాణి శతద్వా త్రింశచ్చ
తద్దశాంశః త్రయోదశ రూపాణిత ఏవాహుతే యాష్టా చత్వారింశ తృక్షేషట్
శతాని చతుర్వింశతిశ్చ శిష్టరూపద్వయే దశాంశ ఆహుతయోదశ చమ
కాహుతయశ్చతుర్దశ సర్వోదయన్యూన స్సాక్షిషట్ శతాని ఏతాన్ ప్రతి
ద్రవ్యం హోమః ॥

54

అశక్తౌ పోడ శధాది పక్షేణ హోమః కార్యః ।

తతః ఏకాదశ శతసంఖ్యైః అర్క సత్తైర్ముల మస్త్రేణ హోమః కార్యః ॥

55

సర్వోపివా మూలమస్త్రేణైవ హోమః కార్యః ॥

56

మూలమస్త్రస్య పరమేశ్వర ఋషిః । రుద్రో దేవతా పక్షిచ్ఛందః ।
హోమాదో వినియోగః - ఆధన్యాసః । పరమేష్ఠినే ఋషయే నమః శిరసి ।
పంక్తి శ్చస్తనే నమః ముఖే । రుద్రో దేవతాయై నమః హృదయే । నమ
ఇతి శిఖాయాం । శ్రమ్యవ ఇతి శిరసిచేతి లలాటేమయ ఇతి నేత్రయోః ॥

57

ఇవ ఇతి శ్రోత్రయోః చేరినాసికాయాం ।

నమ ఇతి ముఖే శంకరాయేతిగ్రీవాయాం ॥

58

మేతి హృదయే మయ ఇతి జఠరేస్కరాయేతినాభ ।

చేతిశ్రోణ్యోః సమ ఇతి కట్యాం ॥

59

శివయో త్యూర్వోః చేతి జంఘయోః శివ తరాయేతి జాన్వ్యోః ।

చేతిపాదయోః సమశ్శంభవేతి హృదయే మయోభవే చేతి శిరసి ॥

60

సమశ్శంకరాయ చేతి శిఖాయాం ॥

61

మయస్కరాయచేతి కవచాయ హం ।

సమశ్శివాయచేతి నేత్రత్రయాయ వౌషట్ ॥

62

శివతరాయచేత్యస్త్రాయ పట్ ।

ఏవం హోమం కృత్వా స్విష్ట కృదాది పూర్ణాహుతిం ప్రా క్తనం హోమ శేషం సమాప్యచార్యాదయో గంధాద్యుపచారైః పూజ్యాస్తే రుద్రస్యోత్తర పూజాం కృత్వాఽభిషేకార్థం రుద్రం ప్రసాద్య అగ్నే రుత్తరత శ్చతురశ్రం స్వస్తికోపేతం మణ్డలం కృత్వా తత్రో దుంబర కాష్ఠ పీఠద్వయే పరివీత కుద్ధశ్వేత వస్త్రా దమ్పతీ ప్రాజ్ఞానా పుసవేశ్య ॥

63

స్వయ ముదజ్ఞానాశ్చతురధిక సప్తశత సంజ్ఞా భవంతి । తేనై కేన మంత్రే జై కై కేన ఆర్క పత్రేణ రుద్రైకాదశిన్యా మూల మంత్రే జైనాని విందేయుః ॥

64

అత్ర మాధ్యస్థిన శాఖాయాం రుద్రాద్యాయ గణానాం చతుషష్ఠి మన్తాణాం ఏకాదశిన్యావ చతురధిక సప్తశత సంజ్ఞా భవంతితేనై కై కేన మస్త్రే జై కై కే నార్క పత్రేణాభిషేచ్య పత్రాణి త్యజేత్ ॥

65

అన్యేషాంతు శాఖానాం మూల మస్త్రే జైవతా వద్వారావృతేన రథై వాభిషేక ఇతిబోధాయన సంప్రదాయః ॥

66

తతః పల్లవై రాశుః శిశాన ఇతి సూక్తేనాప్యాయ స్వేతి సోమ సూక్తేన ఆపోహిషేత్యుతిభిః సముద్ర జ్యేష్ఠా ఇత్యాదిభిః సహస్ర శీర్షేతి సూక్తేన సురాస్త్యామిత్యాది పౌరాణై శ్చాభిషేచ్య శివం శివమితి వదేయుః । ఇహవా నార్యోన్యాన్యర్క పత్రాణి గృహ్ణాయు రిత్యేకే ॥

67

మృత్విజ ఏవర్క పత్రై రేకావశ్యా ఆచార్యస్తు వజ్రవల్లవై । మాత్ర
రిభిషిచేదిత్యుక్తే ॥ తతః సర్వాషరీభిః సప్త మృద్భిః సద్యా తిథయః కుం
మృదావ సర్వాంగే ఆనులిప్తౌ దమ్పతీ విశేషతః కుక్షిదేశేను రిప్తాం త్రీయం
శ్మిషే నోద్భృతే ససర్వకలతోదకేన జగితాంగౌ కుద్దోషితేన స్నాపయేయః ।
తత స్తయోః ॥ 88

శరీర స్థాశ్చయే దోషాయ దోషా గర్భవీజయోః । తేనర్వేనాశ
మాయాంతు కర్మణానేనబో ద్విజా ఇతి మస్త్ర ముచ్చార్యాదిపేక వాససీ
త్యుక్త్యా ॥ 89

కుద్దే వాససీ పరిధాయ కుక్ల చందన మాలాద్య లఙ్కృతో భవేతాం ।
తత ఆచార్యో యజమానభ్యా మన్వారబ్ధః సముద్రా దూర్మి రిత్యాది మంత్రైః
పూర్ణాహుతిం హుత్వా వసోర్ధారాం జహాయాత్ ॥ 90

త తః :—

శ్రావయే త్సుక్త మాగ్నేయం వైష్ణవం రాద్ర మేందవం ।
మహా వైశ్వా నరం సామం జ్యేష్ఠా సామంచ పాతయేత్ ॥ 91

తతో యజమానః సపత్నీకః కృతశ్రాయుష కరణః పూజా పూర్వక
మాచార్యాయ పయస్వినిం దేనుం సువర్ణంచ యదాశక్తి దక్షిణాంచ
దత్వా ॥ 92

బ్రహ్మణే వృష మృత్విగ్భ్యో యదాశక్తి దత్వాక్షమాప్య శ్రీ రుద్రా
ద్యావాహిత దేవతా విసృజ్య శ్రీరుద్ర ప్రీత్యర్థం శతం తదర్థంవా బ్రాహ్మణాన్
తోజయిత్వా జీనత్పతి పుత్రిణీభిః సువాసినిభిః కృతా పదాన గాన మంగళో
బ్రాహ్మణా శిషో గృహ్టాయాత్ ॥ 93

అనేన విధినా కార్యో రుద్రః కలశ సంజ్ఞకః ।
కుత్వైవ సకలాన్ భోగాన్ ప్రసాదాచ్చం ।
తరస్య చేత్యాహ భనవాన్ బోదాయనః ॥ 94

భట్ట రామేశ్వర సుతో భట్ట నారాయణాత్మజః ॥
రామకృష్ణ స్త్విమాం చక్రే శ్రీరుద్రస్నాన వద్దతిం ।

ఇతి శ్రీమన్నారాయణభట్ట సూరి సూను రామకృష్ణభట్ట కృతో
రు ద్ర స్నా న వి థిః.

వన్ద్యత్వ నివారణ రుద్రస్నాన విధి

అథ హేమాద్రో భవిష్యోక్తం రుద్రస్నానం ।

యదిష్ఠిర ఉవాచ :—

దేవనేనా పతిం స్కందం రుద్ర పుత్రం షడాననం ॥

1

అగస్త్యోముని శార్థూల సుఖాసీన మువాచహ :—

సర్వజ్ఞోహి కుమారత్వం ప్రసాదాచ్చం కరస్యవై ।

స్నానం రుద్ర విదానేన త్రీణాం బ్రూహికథం భవేత్ ॥

2

స్కంద ఉవాచ :—

మృతవత్సాతు యా నారీ దుర్బగా ఋతు వర్జితా ।

3

యా సూతే కన్యకాం వన్ద్యా స్నాన మాసాం విదీయతే ।

అష్టమ్యాంవా చతుర్దశ్యా ముపవాస పరాయణా ॥

4

ఋతౌ శుద్ధే చతుర్దేహ్ని ప్రాప్తే సూర్య దినేథవా ।

నద్యోస్తు సంగమే కుర్యా న్మహానద్యో ర్విశేషతః ।

శివాలయేథవా గోషే వివిక్తేవా గ్రహాం గణే ।

అహితాగ్నిం ద్విజం శాస్త్రం ధర్మజ్ఞం సత్యవాదినం ॥

5

స్నానార్థం ప్రార్థయే దేవం నిపుణం రుద్ర కర్మణి ।

తతస్తు మంత్రపం కుర్యా చ్చతురస్ర ముదక్లవం ॥

6

బద్ధ చంద్రన మాలంచ గోమయేనాను లేపితం ।

తస్మద్యే శ్వేత రజసా సంపూర్ణం పద్మమా లిఖేత్ ॥

7

తస్యమద్యే మహాదేవం స్థాపయే త్కర్ణికోపరి ।

దద్యాద్దశేషు నన్ద్యాదీన్ చతుర్షు విదిపూర్వకం ॥

8

ఇంద్రాది లోకపాలాంశ్చ దశేష్వష్ట సువిన్యసేత్ ।

దేవీం వినాయకం చై వ స్థాపయేత్తత్ర పార్థివ ।

దత్వార్ఘ్యం గంధ దూపంచ పుష్పం దీపం గుదోదనం ॥

9

- భక్త్య న్నానావిదాన్తేయా త్పులాని వివిధానిచ ।
 చతుః కోణేషు ర్భంగార మశ్వత్త చళపూరితం ॥ 10
- ఏతై కం విన్యసేద్భ్రహ్మన్ సర్వాషది సమన్వితం ।
 మంటపస్య చతుర్దిక్ష చద్యాద్భూత బలిం తదా ॥ 11
- అగ్నేయ్యాం దిశి త ర్తవ్యం మణ్డపస్య సమీపతః ।
 అగ్నికార్యం శుభే దు దే పత్ర పుష్పై రలంకృతే ॥ 12
- లవణం పయసా యుక్తం పృతేన మధునాసహ ।
 మానసోక్తేన జహాయా త్కృతే హోమే సవగ్రహే ॥ 13
- ద్వితీయ స్యాగ్ని కార్యస్య కర్తాచ ద్రాహ్మణో భవేత్ ।
 రుద్ర జప్తే తదాధార్యః సిత చన్దన చర్పితం ॥ 14
- సితవస్త్ర పరీధానం సితమాల్య విభూషితం ।
 శోభయేత్కంఠజై రుత్తైః కర్ణ వేష్టాంగుళీమత్తైః ॥ 15
- పూర్వ మండల వత్కార్యం ద్వితీయం మండలం శుభం ।
 తస్య మధ్యేతు సానారీ శ్వేత పుష్పై రలంకృతే ॥ 16
- శ్వేతవస్త్ర పరీధానం శ్వేతగంధాను లేపనం ।
 సుఖాసనో పవిష్టస్యా దాచార్యో రుద్ర జాపకః ॥ 17
- అభిషిం చేత్త తత్సేవాం ఆర్కవత్ర పుటాంబునా ।
 చతుష్పద్ధి బుచఃచై వ రుద్రే నై కాదశేనతు ॥ 18
- శతాని సప్త పద్మానాం చతుర్ని రదికానితు ।
 పద్మానామితి బుచాంశాసాం చతుష్పద్ధి ।
 సంఖ్యానాం ఏకాదిశ కృత్వః పరితానామియం సంఖ్యా ॥ 19
- అచ్చిద్రేణేతి మంత్రేణ స్నానార్థం వినివేశయేత్ ।
 అశ్వస్థా నాద్గజస్థానా ద్వశ్మీకాత్సంగ మాద్ద్రీదాత్ ॥ 20
- వై శ్యాంగణా ద్రాజగృహో ద్గోష్ఠాదానీయ వై మృదం ।
 సర్వాషధీరోచనంచ సదీతీర్థోచకానిచ ॥ 21
- ఏతత్సంక్షిప్య కలశే కుశలాకాచి దంగనా ।
 రుద్రాభిషప్తేన తతః స్నాపయేత్కలశేనతాం ॥ 22

- కోయ పూర్ణావతారైః శక్తినః పూరితైః ।
 నిర్వికల్పిం స్థితౌ సకృత్ స్థాపయేత్కలకాక్షరైః ॥ 23
- ఏవంస్మిత స్థాపకాయ ఏద్యాద్ధాతాంచనం రథా ।
 హోమరేవాత్ర నిర్దిష్టా ఏషితాగౌః పయన్వినీ ॥ 24
- బ్రాహ్మణానా మథాన్వేషాం స్వశక్తౌ మునిపుంగవ ।
 ప్రగ్భ్రతు కాంచనాదీని చత్వా నిర్వాన్ శమాపయేత్ ॥ 25
- పుత్రేననేన విప్రేంద్ర సుద్రస్థానేన భామినీ ।
 సుభగా కాంతి సంయుక్తా బహు పుత్రా ప్రజాయతే ॥ 26
- నిర్వేష్యపి హిమానేషు బ్రాహ్మణానుమతేషుచ ।
 తస్మాద వశ్యం కుర్వీత స్త్రీ పుత్రం సుఖ మృచ్ఛతీ ॥ 27
- యత్సాన మాచరతి సుద్రమితి ప్రసిద్ధం ।
 శ్రద్ధాన్వితాద్విజవరాను మతేనతాంగీ ॥ 28
- దోషాన్నిహత్య నకలాంశ్య శరీరభాజోః ।
 భర్తుః ప్రియాభవతి భారత జీవనరాసా ॥ 29

ఇతి హేమాద్రా భవిష్యోత్తరోత్తరం వంద్యాత్వహరం రుద్రస్థానం.

అథ హేమాద్రావన్యతా స్థానం — పార్వత్యువాచ :—

- మృత ప్రజాప్రజావాపి స్త్రీ ప్రజావాపి జాయతే ।
 గ్రహరోగాన్వితావాపి త్యక్తాత్వజతివా పతిం ॥ 1
- వద దేవకథం తస్యాః నిర్వమేత ద్విసశ్యతి ।
 జాయతే చ తథాభీష్టమలః పృథ్వామి శంకరీ ॥ 2

ఈశ్వర ఉవాచ : -

- శ్రుణుయేన ప్రణశ్యన్తి దోషాః స్త్రీణాం త్వయోచితాః ।
 జాయతేచ తథాభీష్టం యథావత్కరియామితే ॥ 4
- గోమూత్ర గోమయాభ్యాం చ భూకర్ద్ధిం పరికిల్పయేత్ ।
 అవృతే వితతేదేశే యత్ర నాన్యః ప్రపశ్యతి ॥ 5

- కుంభాన్ సమానయేత్తద్వ్య స్త్రీశ్చైవ త తదాద్విజానీ ।
అహూయ ప్రార్థయేత్సర్వా తద్విధేతశక్తిస్త్విహ ॥ 4
- ప్రజ్ఞశ్చ స్థాపయేత్కుంభాన్ పూరయేత్ప్రీతివాగితా ।
కృత్వాత్మరక్షం విధివత్సుస్తీకం త తథాననం ॥ 5
- యజేన్నాం సర్వకామేశం ప్రాణానాయమ్య వాగ్యతః ।
సంకల్ప్యవాద్య కుంభేతు మామేవాఽత్వావహః శ్చితి ॥ 6
- అసనాది సమస్తంతు తత్తైవ పరివర్తయేత్ ।
కుంభస్య దాహ్యాదేశేతు తోకపాలాన్ ప్రపూజయేత్ ।
తోదాయనోత్తవిధినా గతామీశానసన్నిధౌ ॥ 7
- త్వరితం చ తతోనత్వా ఇంద్రాదీన్ మూలమంత్రతః ॥
ప్రణవశ్చాదితఃకార్యో నమశ్చాంతే తద్దేవద ॥ 8
- దేవతాపదమధ్యస్తు మూలమంత్రః ప్రవీర్తితః ।
రుద్రైకాదశసీమేకాం స్పృష్ట్వా కుంభోదకం జపేత్ ॥ 9
- పునః సంపూజ్యవిధివన్నా మింద్రాదీం సద్దేవద ।
ఏవం సర్వేషు కుంభేషు సర్వైఃకార్యో ద్వితోత్తమైః ॥ 10
- తతః కుంభాన్ సమాదాయత్రకూన్మూర్ధ్ని విసర్జయేత్ ।
ఏతదేకాదశగుణం కర్తవ్యం ద్విజన త్తమైః ॥ 11
- ఏకాదశేహ్ని విధివత్కర్తవ్యం ద్విజరపక్షణం ।
దత్వాంచ దక్షిణాంతేభ్యో నమస్కృత్య విసర్జయేత్ ॥ 12
- ఏవం దోషాః ప్రణశ్యంతి జాయతేతు యదేహ్నితం ।
పురుషస్యాపి కర్తవ్యం గ్రహరోగాన్విరస్యచ ।
పుష్ట్యాయుర్బలకామస్య క్షత్రియస్య జయార్ధినః ॥ 13
- ప్రతిసంవత్సరంయస్తు చైత్రశుక్లే శుభేదినే ।
కరోతిశ్రద్ధయా యుక్త అనేకాపద్విముక్తయే ॥ 14

చందీకల్పః

అథ శతచందీ సహస్రచందీచః—

చందీపాతే పలందేవీ శ్రుణుష్వ గదతోమమ ।

సంకల్పపూర్వం సంపూజ్యస్య స్యాంగేమ అనుక్రమాత్ ॥

1

పతనద్బలిదానాద్వా సిద్ధిమాప్నోతి సాధకః ।

ఉపసర్గోపకాంత్యర్థం త్రిరావృత్త్యా నదావతేత్ ॥

2

గ్రహోపకాంతౌ తర్తవ్యా పంచావృత్తి ర్వరాననే ।

మహాభయేసముత్పన్నే సప్తావృత్త్యా నమున్నయేత్ ॥

3

నవావృత్త్యా భవేచ్ఛాంతి ర్వాజపేయ పలంబతేత్ ।

రాజవశ్యాయ భూత్యైచ దుద్రావృత్త్యాఘృదీరయేత్ ॥

4

అర్కావృత్త్యా కామసిద్ధిరైవరిహనిశ్చ జాయతే ॥

5

మన్వావృత్త్యా వైరినాశ స్తథా స్వవశ్యతామియాత్ ।

సౌఖ్యం పంచదశావృత్త్యా శ్రీయమాప్నోతి మానవః ॥

6

కలావృత్త్యా పుత్రపౌత్ర ధనదాన్యాగమం విదుః ।

రాజభీతి విమోక్షయ వైరస్యోచ్ఛాటనాయచ ॥

7

కుర్యాత్సప్తదశావృత్త్యా తథాష్టదశకం ప్రేయే ।

మహావ్రణ విమోక్షయ వింశావృత్త్యా పరేత్సుధీః ॥

8

అవృత్త్యా పంచవింశత్యా భవేద్బంధవిమోక్షణం ।

సంకటే సమనుప్రాప్తే దుశ్చికిత్స్యామయోతథా ॥

9

జాతిర్వంశే కులచ్ఛేదే ఆయుషోనాశఆగతే ।

వైరివృద్ధౌ వ్యాధివృద్ధౌ ధననాశే తథాక్షయే ॥

10

తదైవ త్రివిధోత్పాతే తథాచై వాతి పాతకే ।

కుర్యా ద్యత్నాచ్ఛతావృత్త్యా తతః సంపద్యతే కుభం ।

శ్రేయోన్మద్ధి శతావృత్త్యా రాజ్యవృద్ధి స్తథాపరా ।

మనసా చింతితందేవీ సిద్ధ్యత్యర్థోత్తరాత్మతాత్ ।

సహస్రావర్తనాల్లక్ష్మీరా వృణోతి స్వయం స్థిరా ॥

11

భుక్త్యామనోరథాన్ కామాన్ సరో మోక్షమవాప్నుయాత్ ।
చంద్యాం శతావృత్తిపాతాత్ నిర్వాసిద్ధ్యంతి సిద్ధయః ॥
శతసాహస్రికావృత్త్యా దిక్పక్రాధిపతి రృషేత్ ॥

12

13

త త : —

ఓం నారాయణాయ నమః - ఓం నరాయ నమః - ఓం సరోత్త
మాయ నమః - ఓం దేవ్యై నమః - ఓ సరస్వత్యై నమః - ఓం
వ్యాసాయ నమః - ఇతి నత్వా పఠేత్ - విధివాక్య పాఠస్త్వ మూలో
బ్రాహ్మణాం ॥

14

అధ్యాయం ప్రాప్యవిరమేన్నతు మధ్యే కదాచన ।
కృతేవిరామేమధ్యేతు అధ్యాయాది పఠేన్నరః ॥

15

త థ : —

దేవార్చామగ్రతః కృత్వా బ్రాహ్మణానాం విశేషతః ॥

16

గ్రన్థింవా శిథిలంకుర్యా ద్వాచకః కురునందన ॥

17

అథ శతచండి సహస్రచండి ప్రయోగః ।

సత్వా గణేశ్వరం దేవీం పితరా రాఘవం శివం ।

రామకృష్ణ తనూజేన కమలాకరశర్మణా ।

దామరం యామశంభైవ యోగిని తంత్రమేవచ ॥

వారాహీ తంత్రమన్యాంశ్చ గ్రంథానలోచ్య యత్నతః ।

సహస్ర చండికాయాశ్చ శతచంద్యా స్తదైవచ ॥

19

నవార్ణన్యాసవిధినా ప్రయోగః సముదీరితః ।

తత్ర యజ్ఞభూతః : —

శుభేదేశే మంత్రపః చిక్కిర్షుణ్ణేశ కర్మశేష వసుధానాం ।

పూజనంకృత్వా శతచంద్యాః షోడశ హస్తం ।

సహస్ర చంద్యా వి శతి హస్తమంత్రపం ।

ప్రసాద్య తదాగ్నేయ స్థాపయేత్ ॥

20

పూర్వోక్తదేవానాం పూజాం కృత్వా తామ్రపాత్రేర్షు మాదాయ ।

జానుభ్యా మవనీంగత్వా ఆగచ్ఛ సర్వకల్యాణీ వసుధే లోకధారిణీ ।

ఉద్భృతానిచరాహేణ సశైల వనకాననా ॥

21

మంటపంకారయా మ్యవ్యత్స దూర్వ్యం కుభలక్షణం । గృహణార్వ్యం
మయాదత్తప్రసన్నా కుభదా భవేతి ధూమ్యై అర్వ్యందత్వా - మంటపం
విధాయ తస్మద్యే ఈశాన్యాం హస్తమాత్రాంగుళవప్రాం గ్రహవేదిం కృత్వా
సశ్చిమే శతచణ్డ్యా ద్విహస్తం సహస్రచంద్వా శృతుర్హస్తం షడ్వస్తంవా
చతురస్రం పద్మం పద్మకుండంవా కుర్యాత్ । తత్రాష్ట చత్వారి-శదంగుళాని
చతుర్హస్తే కరణీయా ॥

22

అష్ట పంచాదశ దంగుళాని సప్తయ వాయుకాద్యయంచ షడ్వస్తే
కరణీయా । ఏవం కుండం కృత్వా మంటపమద్యేష్ట కోణం వేదిం కుర్యాత్ -
తద్యదా - మధ్యస్తంభ చతుష్క మధ్యే సమ చతురస్రం కృత్వా షోడశ
హస్త మణ్డపేష్టా దశాంగుళై ర్వింశత్యం గుళాదిక హస్తేనకోణేష్టా భయ
తోజ్జమది కృత్యాష్టసూత్ర దానా దష్టానమిని రాఘవభట్టోక్తః ప్రకారః ॥
అథవా షోడశాంగుళాదిక హస్తమాత్రం మధ్యే చతురస్రం కృత్వా తత్సం
లగ్నాని చతుర్దిక్షు తన్మానాని చత్వారి చతురస్రాణి కృత్వా బాహ్య చతు
రస్రాణాంకోణే త్వక్ష్ణయాష్ట సూత్రాణి చత్వాదిక్షు చతురస్రశృతుర్దాం శాస్త్ర్య
జేదిత్యష్టానం ఏవ మష్టకోణా హస్తోచ్ఛాం వేదిం కృత్వా - తదుపరి
వారుణ మ డలం సర్వతో చద్రవా కృత్వోపరివిరానం కిక్కిణీ చామరాది
యతం బధ్యాశత చంద్వాంపలేన తదర్ధేన తదర్ధేనవా సహస్ర చణ్డ్యాంతు
సం సంచతేన తదర్ధేనవా దేవీమూర్తి మష్టాదశ భుజాం కుర్యాత్ -

అథ ప్రయోగః :-

కుభేహ్నికర్తా ససత్త్వికః తిలతై లేన కృతాభ్యంగో భూషిత సంపూర్ణ
కలశహస్తో భద్రం కర్ణేభిరితి మణ్డపం ప్రదక్షిణీకృత్య సశ్చిమద్వారేణ
ప్రవిశోప్య విశ్వదేశ కాలా స్మృత్యామమేహ జన్మని దుర్గాప్రీతిద్వారా సర్వాప
ద్భాంతి పూర్వక దీర్ఘ ముర్విపుం ఛన పుత్ర పౌత్రాద్యని వచ్చిన్ని సప్తతి
పుద్గి స్థిర లక్ష్మీ కీర్తి లాభ శత్రు పరాజయ సదావీష్ట సిద్ధ్యం - మమా
ముక కార్య సిద్ధ్యర్థంవా సనవగ్రహ మణా శత చండిం సహస్ర చండింవా

స్వయం బ్రాహ్మణత్వానాం కరిష్యే - తదంగతయా గణేశపూజన
పుణ్యాపాదచర మాతృకాపూజన మాతృకా పూజన నాస్తి బ్రాహ్మణ
కృత్వాచార్యం వృత్తా ప్రార్థయేత్ : 23

అచార్యస్తు యథా స్వర్గే శత్రాదీనాం దృహస్పతిః ।

తథాత్వం మమయశ్చేస్మి న్నాచార్యో భవ సువ్రతేతి ॥ 24

తతో బ్రహ్మణం వృణుయాత్ :—

యథా చతుర్ముఖో బ్రహ్మ స్వర్గైలోక పితామహః - తథాత్వం మమ
యశ్చేస్మిన్ బ్రహ్మణం త్సామహం వృజే ॥ 25

ఇతి ప్రార్థయేత్ :—

తతః సదస్యం నానాపత్య జపార్చన వృత్తాస్మి స్కర్మణి
ఋత్విత్తే నత్వామహం వృజే ఇతి శతచంద్వాం సవఋత్వితో వృణుయాత్-
సహస్ర చంద్వాం శతం తతోష్టాద్వారపాలాన్ వృత్తా సంభవే సర్వేషాం
మమపర్కపూజాం కృత్వా ॥ 26

అంగుళీయ కర్ణభూషణ వస్త్రద్వయ జలపాత్రా సనాత్స్య పాత్రాణి
వద్యాత్ - ద్విగుణ మాచార్యాయ అథాచార్యోయదత్ర సంస్థితం భూత
మితి సర్వపాన్ వికీర్ణ పంచగవ్యేన కుశైః కుచీవోహవ్యేతితృచేన అపో
హిషేతి తృచేనచ మంటపంపోక్ష్య స్వస్త్వయసంతార్క్ష్య మితి మంత్రద్వయం
వ్రతేత్ - తతో ముక్కుత కులాపద్ధతి మార్గేణ మంటపపూజాం ప్రాగగ్ని
స్తోత్రనాత్మకాత్ ॥ 27

తతః పూర్వే :—

కాదంబరి గణాదూధే వజ్రహస్తే ఏహ్యహి అగచ్ఛ అగచ్ఛ -
గండ పుష్పసహిత మిమం కీరాక్రాన్న దలిం గృష్టా గృష్టా - మమేప్పితం
కురు కురు స్వాహేతి బలిందత్వా - ద్వారకాబయోర్పాహ్మ మాహేశ్వరీ
చిచ్ఛత్తైః మాయాశక్త్యై రాత్రే విరాత్రే శంఖనిధయే పద్మనిధయే

ద్వారశ్రియై నమః ఇతి సంపూజ్యాః వాస్తుపురుష మనితాంగ శ్చరణం చ
 పూజయేత్ - తతః అగ్నేయే ఉక్తే అజాయతే శక్తిం నై ఏహ్యహిత్యాః
 పరుభై రవశ్చ - దక్షిణే చరాశి మహిషారూఢే - దంపహస్తే ఏహ్యహి
 త్యాది ద్వారశాఖయోః కౌమారీం వైష్ణవీం పూర్వవచ్చక్త్యాదీన్ సంపూజ్య
 వషడభై రవం పూజయేత్ - తతో నైఋత్యాం చక్త్యాదీ ప్రేతారూఢి భగ
 హస్తే ఏహ్యహిత్యాది - క్రోధభై రవశ్చ - తతః వశ్చిమే కాశీరీ అశ్వా
 రూఢే పాశహస్తే ఏహ్యహిత్యాది - ద్వారశాఖ యోర్వారాహీ మంద్రాదీ
 చిచ్ఛక్త్యాదీంశ్చ సంపూజ్య ఉన్మత్తభై రవం పూజయేత్ - తతో వాయువ్యే
 మృగవాహనేం కుశహస్తే ఏహ్యహిత్యాది - కపాల భై రవశ్చ - తతః
 ఉత్తరే యక్షిణీ సింహావాహినీ గదాహస్తే ఏహ్యహిత్యాది - ద్వారశాఖయోః
 దామూడాం లక్ష్మీం చ చిచ్ఛక్త్యాదీన్ సంపూజ్య - భీషణ భై రవం
 పూజయేత్ - ఈశాన్యాం కాశీ వృషారూఢే శూలహస్తే ఏహ్యహిత్యాది
 సంహర భై రవశ్చ - ఈశాన్య పూర్వమధ్యే సర్వరాజ్యే అహి వాహన
 వక్రహస్తే ఏహ్యహిత్యాది భూమి పూజా చ వశ్చిమ నిఋతిమధ్యే సుర
 శ్రేష్ఠే హయ వాహనే - అక్షమాత్ర కమండలుహస్తే ఏహ్యహిత్యాది -
 అతరిక్ష పూజా చ - తతో వేద్యామాగ్నేయే విష్ణవే - పూర్వే రుద్రాయ -
 ఈశాన్యాం బ్రహ్మణే - వశ్చిమే గణేశాయ - మధ్యే మహాకాశ్యై మహా
 లక్ష్మ్యై మహాసర్వసత్త్వై ధ్యజ పతాకోచ్చ్రయణం కృత్వా పూజయేత్ ॥
 తతః ఆచార్యో గ్రహవేద్యాం - గ్రహాన్ సంస్థాప్య సంపూజ్య మధ్యవేద్యాం
 పీఠే ఉపవిశ్య - గుం గురవే నమః - గం గణపతయే నమః - ద్వాం
 ద్వారశ్రియై నమః - దుం దుర్గాయై నమః - ఉం క్షేత్రపాలాయ నమః -
 హ్రః అస్త్రియ ఫడితి వాస్తుపురుషాయ మహాలక్ష్మ్యై నమః - ఇతి నత్వా
 సృష్టిత్యాసనం కృత్వా అనంతాసనాయ నమః - విమలాసనాయ నమః -
 పద్మాసనాయ నమః - ఇతి నత్వా - అపక్రామస్తు భూతాని - అపసర్పంతు
 యేభూతా ఇతి ద్వాభ్యాం వామపాద మాతత్రయం కృత్వా - హ్రః అస్త్రియ
 ఫడితి తాత్రయం కృత్వా - గణపతి సరస్వతీ క్షేత్రపాలాన్ సత్వారః

పదిత్యగ్ని ప్రాకారం విచింత్య నమస్తాత్ జలధారాం దత్వా మూలే నాచమ్య
ప్రాణానాయమ్య దేశకాలా స్మృత్వా అస్మిన్ శతచండియేకర్మణి శ్రీ మహా
లక్ష్మీనవార్ణవేదానేన న్యాసపూజాది కరిష్యే ఇతి సంకల్ప్య భూతగుర్భి
కుర్యాత్ ॥ 28

స్వజీవం హంసస్సోహమితి శిరస్థిత పరమాత్మని సంయోజ్య పాదాది
జాను పర్యంతం లం పృథ్వీ మప్పు (ఉపసంహరామి) ఇతి సర్వత్రాను
షంగః ॥ 29

జాన్వాద్యానాభి పర్యంతం - వం - అవ నేజసి - ఉపసంహరామి -
నాభేరాకిణ్ఠ - ర తేజోవాయా ఉపసంహరామి - తంతాత్ భూమధ్య
పర్యంతం - యం - వాయు మాకాశే ఉపసంహరామి - భూమధ్యాదా
బ్రహ్మ రంధ్ర పర్యంతం - అం - ఆకాశ మహాబ్జారే ఉపసంహరామి -
అహంబ్జోర మహతి - మహాత్ప్రకృతౌ - ప్రకృతిం పురుషే - పురుషం
పరమాత్మని మహాలక్ష్మి సంజ్ఞే బ్రహ్మణి ఉపసంహరామీత్మను షంగే
భూతాని సంహృత్య - వం కుజవంగుష్ఠ మాత్రం పాప పురుషం యమితి
పూరకేణ షోడశావృత్యా (16) సంశోష్య - రమిత్యగ్ని బీజేన కుంభతేన
చతుష్షష్ట్యా వృత్యా (64) దద్వా - వమితి రేచకేణ ద్వాత్రింశదా వృత్యా
(32) నిస్సార్య వామిత్య మృతబీజేన ప్లావ్య - లమితి సమేళ్య గ్లామితిమసి
కృత్యహ మితివ్యోమబీజేన దేహవయవాన్ ద్వాత్వా జీవం హంసస్సోహం
హంస ఇతి తత్ర సంయోజ్య - 30

బ్రహ్మణం ప్రకృతిః - ప్రకృతేర్మహత్ - మహతోహంకారః - అహ
బ్జోరాదాకాశః - ఆకాశాద్వాయః - వాయోరగ్నిః - అగ్నేరాపః - అద్భుః
పృథివీ - పృథివ్యా ఓషధయః - ఓషధీభ్యోన్నం అన్నాద్రేతః - రేతసః
పురుష ఇతి దేహోత్పత్తిం విభావ్య ప్రాణ ప్రతిష్ఠాం కుర్యాత్ ॥ 31

అస్య శ్రీ అముక చండిప్రాణ ప్రతిష్ఠా మహామంత్రస్య బ్రహ్మ
విష్ణు రుద్రా ఋషయః ॥ 32

ముగ్ధజస్మామాని చందాః సి - చైతన్య రూపిణీ జగత్సృష్టి కర్త్రీ
ప్రాణ శక్తిరేవతా - ఆం బీజం - హ్రీం శక్తిః - క్రోం కీలకం అస్యా
శృంధ్యాః ప్రాణ ప్రతిష్ఠాయాం వినియోగః - ఓం అం - హ్రీం - క్రోం -
అం - కం - ఖం - గం - ఘం - జం సృథివ్యాప్తేజో వాయవ్యాకాశాత్మనే
ఆం అంగుష్ఠాభ్యా నమః ॥ హృదయాయ నమః ॥

ఓం - ఇం - చం - ఛం - జం - యం - ఇం శబ్ద స్వరూప
రస గంధాత్మనే శూం తర్జనీభ్యాం నమః ॥ శిరసేస్వాహా ॥

ఓం - ఉం - టం - ఠం - డం - ఢం - ణం - శోత్రత్వకృక్ష
ర్దిహ్వఘ్రాణాత్మనే ఊం మధ్యమాభ్యా నమః ॥ శిఖాయై వషట్ ॥

ఓం - ఏం - తం - థం - దం - ధం - నం - వాక్పాణి పాద
పాయూప స్థానాత్మనే ఐం - అనామికాభ్యా నమః - కవచాయ హం ॥

ఓం - ఓం - పం - ఫం - బం - భం - మం వచనాదాన విహారోత్సర్గా
నందాత్మనే ఔం - కనిష్ఠికాభ్యాన్నమః - నేత్రత్రయాయ వౌషట్ ॥

ఓం - ఆం - యం - రం - లం - వం - శం - షం - సం -
హం - ఙం - మనో బుద్ధ్యహజ్కార చిత్త విజ్ఞానాత్మనే అః కరతల కర
సృష్టాభ్యా నమః - అస్త్రియ ఫట్ ఏవం హృదయాది షడంగన్యాసః ॥

ఓం - ఆం - హ్రీం - క్రోం - యం - రం - లం - వం - శం -
షం - సం - హం - సః సోహం - క్రోం - హ్రీం - ఆం - అముక
చక్ష్యాః ప్రాణా ఇహ ప్రాణాః - పునరేవ మమ జీవ ఇహస్థితః పునరేవ
వాఙ్మనశ్చక్షీః శ్రోత్ర జిహ్వఘ్రాణ ప్రాణాః పాణిపాద పాయూపస్థా ఇహై
వాగత్య సుఖం చిరం తిష్ఠన్తు స్వస్థయే స్వాహేతి శిరసి హృది వాకరందత్వా
త్రిః సకృద్వా జప్త్వా పంచదశ వారం ప్రణవం జపేత్ - సంస్కారాన్
భవయేత్ ॥

అథ మాతృకాన్యాసః :—

అస్యశ్రీ మాతృకా మన్తస్య బ్రహ్మముషిః గాయత్రీ ఛందః -
మాతృకా సరస్వతీ దేవతా. హలో బీజాని స్వరాః శక్తయః - ఙం కీలకం
మాతృకా న్యాసే వినియోగః ॥

ఓం - అం - కం - ఖం - గం - ఘం - జం - ఆం అంగుష్ఠాభ్యా నమః .
 ఓం - ఇం - చం - ఛం - జం - యం - ఞం - ఈం తర్జనీభ్యా నమః .
 ఓం - ఉం - టం - ఠం - డం - ఢం -ణా - ఊం మధ్యమాభ్యాన్నమః .
 ఓం - ఏం - తం - థం - దం - ధం - నం - ణం - అనామికాభ్యా నమః .
 ఓం - ఓం - పం - ఫం - బం - భం - మం - టం - కనిష్ఠికాభ్యా నమః .

ఓం - ఆం - యం - రం - లం - వం - శం - షం - నం -
 హం - క్షం - ఆః - కరతల కరపృష్ఠాభ్యా నమః - ఏవం హృదయాది
 షడంగ నాసః . తతః కంఠస్థ షోడశదళ పద్మే అకారాది షోడశ స్వరాన్
 న్యసేత్ - అం నమః - ఆం నమః - ఇం ఇత్యాది - హృదయస్థ ద్వాదశ
 దళే కాదితానాన్ - నాభౌ దశదళేథాదిపాంతాన్ - తదథః షడ్దళేబాదిలాంతాన్
 ఆధారేచతుర్దశే వాదిసాంతాన్ - లలాటే ద్విదళే - హం - క్షం - ఇత్యంతర్జాతృకాః -
 అథ ఐర్వాహీశృకాన్యాసః - ఋష్యాది షడంగః పూర్వవత్ అం నమః శిరసి - ఆం
 ముఖే - ఇం దక్షిణనేత్రే - ఈం నమః వామనేత్రే - ఉం దక్షిణకర్ణే - ఊం
 నమః వామకర్ణే - ఋం నమః దక్షిణనాసాపుటే - ఋం నమః వామనాసా
 పుటే - ఊం నమః - వామనాసాయాం - ఊం నమః దక్షిణ కపోలే - ఊం
 నమః వామకపోలే - ఏం నమః ఊర్ధ్వోష్ఠే - ఐం నమః ఆధరోష్ఠే - ఓం
 నమః ఊర్ధ్వదంత్య పక్షౌ - టం నమః ఆధోదంత్యపక్షౌ - అం నమః
 జిహ్వాయాం - ఆం నమః కంఠే - కం నమః దక్షిణబాహుమూలే - ఖం నమః
 దక్షిణకూర్పరే - గం నమః దక్షిణ మణిబంధే - ఘం నమః దక్షిణాంగుళి
 మూలే - జం నమః దక్షిణాంగుళ్యగ్రే - చం నమః వామబాహుమూలే -
 ఛం నమః వామకూర్పరే - జం నమః వామమణిబంధే - యం నమః
 వామాంగుళిమూలే - ఞం నమః వామాంగుళ్యగ్రే - టం నమః దక్షిణపాద
 మూలే - ఠం నమః దక్షిణజానుని - డం నమః దక్షిణగుల్ఫే - ఢం నమః
 దక్షిణపాదాంగుళిమూలే - ణం నమః దక్షిణపాదాంగుళ్యగ్రే - తం నమః
 వామపాదమూలే - థం నమః వామజానుని - దం నమః వామగుల్ఫే - ధం
 నమః వామపాదాంగుళిమూలే - నం నమః వామపాదాంగుళ్యగ్రే - పం నమః
 దక్షిణపార్శ్వే - ఫం నమః వామపార్శ్వే - బం పృష్ఠే - భం నాభౌ - మం
 ఉదరే - యం నమః హృదయే - రం నమః దోర్మూలే - లం కకుది - వం
 స్కందయోః - శం హృదయాది దక్షకరే - షం హృదయాది వామకరే -

సం నమః హృదయాది దక్షపాదే-హం నమః హృదయాది వామపాదే - శం
మూర్ధాదిపాదాంతం-క్షం నమః పాదాదిమూర్ధాంతం అథనివృత్త్యాదికానాశంసః॥

అం నివృత్త్యై నమః - శిరసి - అం ప్రతిష్ఠాయై నమః ముఖే -
బం విద్యాయై నమః లలాటే - ఈం శాన్త్యై నమః దక్ష వామక్రమేణ
నేత్రయోః - ఉం ఈదికాయై - ఊం దీపికాయై దక్షవామక్రమేణ కర్ణయోః-
ఋం రేచికాయై - ఋం మోచికాయై నాసయోః - ఞం పరాయై - ఞం
సూక్ష్మాయై కపోలయోః - ఏం సూక్ష్మమయాయై - ఐం జ్ఞానామయాయై దంత
యోః - ఓం సావిత్రియై - ఔం వ్యాపిన్యైః ఓష్ఠయోః - అం సురూపాయై జిహ్వా
యాం - ఆ-అనంతాయై - కంఠే - అథ దక్షకరే-కం-స్మృత్యై - ఖం బుద్ధ్యై
నమః - గం-స్మృత్యై నమః - ఘం-మేధాయై నమః - జం కాలత్యై నమః-
ఇతి దక్షిణ కరమూల కూర్ప రమణి బ-ధాంగుళి మూలాంగుళ్యగ్రేషున్య
నేత్ - చం లక్ష్మ్యై - చం ధ్యుత్యై - జం స్థిరాయై - యం స్థిత్యై - ణం
సిద్ధ్యై - ఇతివామకరే పూర్వవన్యనేత్ ॥

టం - జరాయై - ఠం - పాలిన్యై - డం - కాన్త్యై - ఢం - ఈశ్వర్యై-
ణం - రత్నై ఇతి దక్షపాదమూల జానుగుల్ఫాంగుళి మూలాంగుళ్యగ్రేషున్య
నేత్ - తం కామికాయై - థం వరదాయై - దం హ్లాదిన్యై - ధం ప్రీత్యై -
సం దీప్తాయై - ఇతి వామపాద మూలజాన్వాది క్రమేణ - పం తీక్షణ్యై -
పం రౌద్ర్యై - కుక్షే దక్ష వామక్రమేణ - బం అభాయై - స్మృత్యై థం
విద్రాయై నాభౌ - మం తంద్ర్యై- ఉదరే - యం - జీదాయై నమః -
హృది - రం - క్రోధిన్యై - కంఠే - లం - కృపాయై - కకుది - వం -
ఉల్కాయై నమః - స్కంధయోః - శం మృత్యవే నమః - హృదయాది
దక్షకరే - షం - పీతాయై - హృదయాది వామకరే - సం శ్వేతాయై - హృద
యాది దక్షపాదే - హం - అరుణాయై - హృదయాది వామపాదే - శం -
అసితాయై మూర్ధ్వాది పాదాంతం - క్షం అనంతాయై నమః పాదాది మూర్ధాం
తం - ఇతి కలాన్యాసః ॥

తతో మూలేన త్రిః ప్రాణానాయమ్య - అస్య శ్రీ నవార్ణ మంత్రస్య
బ్రహ్మ విష్ణు రుద్రా ఋషయః - మహాకాళీ మహాలక్ష్మీ మహానరస్వత్యో
దేవతాః గాయత్రిష్టగనుష్టుప్ చందాసి - సం దాశాకంబరీ భీమాశ్మక్తయః-

ర క్తదన్తికా దుర్గా బ్రాహ్మణ్యో బీజావి - అగ్ని ర్వాయు సూర్యస్త్రావి -
జప పూజాదో వినియోగః ఆరై కాదశచ్యుతః - హ్రీం బీజయుక్తాన్ అకా
రాది కకారాంతాన్ వర్ణాన్ బహిర్మాతృకావ్యావేషస్యవేత్ - హ్రీం అం నమః
శిరసి ఇత్యాది - ఇతి ప్రథమః ।

ఓం ఐం హ్రీం క్లీం బీజావి కరద్యయే కవిష్టికాంగుష్ఠాంతం కరతం
కర పృష్ఠ మణిమందేషుస్యవేత్ । ఓం ఐం హ్రీం క్లీం నమః కవిష్టికాభ్యాం
నమ ఇత్యాది - ఏవం హృదయాది పథంగః - ఏవం దశదిక్షుచ । ఇతి
ద్వితీయః ॥

ఓం హ్రీం ఐం - బ్రాహ్మీ పూర్వతోమాం పాతు - ఓం హ్రీం
హ్రూం మాహేశ్వరీ అగ్నేయాం మాం పాతు - ఓం హ్రీం క్లీం కౌమారీ
పక్షిణే మాం పాతు - ఓం హ్రీం శ్రీం వైష్ణవీ నైఋతిత్యాం మాం పాతు -
ఓం - హ్రీం - క్రూం చరాహ్మ్యా నమః పశ్చిమాయాం పాతు.
ఓం హ్రీం గ్లం ఇంద్రాణ్యై వాయువ్యే మాం పాతు - ఓం హ్రీం జం
నారసింహ్యై నమః ఉత్తరే మాం పాతు - ఓం హ్రీం త్ర్యం చాముం
దాయై ఈశాన్యాం మాం పాతు - ఓం హ్రీం చ్యోమేశ్వర్యై ఉర్ధ్వే మాం
పాతు - ఓం హ్రీం సప్తద్వీపేశ్వర్యై భువి మాం పాతు । ఓం హ్రీం
నాగేశ్వర్యై పాతాళే మాం పాతు । ఇతి తృతీయః ॥

సర్వత్రాదో ప్రణమః - ఓం అనందజాడై పూర్వాంగే మాం పాతు ।
కృం రి క్తవంతికాయై దక్షిణాంగే మాం పాతు । కృం కాంకంఠర్యై పశ్చి
మాంగే మాం పాతు । కృం దుర్గాయై వామభాగే మాం పాతు - హ్రూం
పాత్రకరాయై శిరసి మాం పాతు - మాతంగకన్యాయై మస్తకాది పాదాంతం
మాం పాతు । శ్రీం చిత్రకావ్రికృద్భ్రమర్యై నమః - పాదాది శిరోస్తం
మాం పాతు ॥ ఇతి చతుర్థః ॥

ఓం హ్రీం బ్రహ్మణే నమః । పాదాది నాభిపర్యస్తం మాం పాతు -
ఓం హ్రీం వైష్ణవ్యై నమః నాభేర్విశుద్ధిపర్యంతం మాం పాతు । ఓం హ్రీం
బుద్రాయ విశుద్ధేః బ్రహ్మారంభాంతం మాం పాతు । ఓం హ్రీం హం
హంసాయై సదద్యయే మాం పాతు । ఓం హ్రీం వై నతేయాయ కర
ద్యయే మాం పాతు । ఓం హ్రీం వృషభాయ నమః చక్షుషో మాం పాతు ।
ఓం హ్రీం గజాననాయ సర్వాంగే మాం పాతు । ఓం హ్రీం సరాయ

పూర్వాపరదేహ భాగయోః అనందమయ సారే సర్వాంగే మాం పాతు ॥
ఇతి సంవసంః ॥

ఓం హ్రీం మహాలక్ష్మ్య మధ్యదేహి మాం పాతు । ఓం ఐం సర
స్వలక్ష్మ్య ఉర్ధ్వదేహి మాం పాతు । ఓం క్లీం మహారాశ్మ్య అధోదేహి
మాం పాతు । ఓం హ్రీం క్షీం సిహ్మయహస్తయోః మాం పాతు । ఓం
హ్రీం హంసాయ నేత్రయోః మాం పాతు । ఓం హ్రీం మహిషప్రతిభాభ్యాం
నమః పాదయోః మాం పాతు । ఓం సమశ్చండికాయై సర్వాంగే మాం
పాతు ॥ ఇతి షష్టః ॥

ఓం ఐం సమః మూర్ధ్ని । ఓం హ్రీం సమః దక్షిణనేత్రే । ఓం క్లీం
సమః వామనేత్రే - ఓం చాం సమః దక్షిణరేణుమాం పాతు । ముం సమః
వామరేణుమాం పాతు । డాం సమః దక్షిణ నాసికాయాం । యైం సమః వామ
నాసికాయాం । ఓం సమో నమః నాసాముఖే మాం పాతు । చైం సమః పాయ
మాం పాతు ॥ ఇతి సప్తమః ॥

చేం పాయా - విం ముఖే - యైం వామనాసికాయాం - డాం దక్షిణ
నాసికాయాం మాం - ముం వామరేణుమాం - చాం దక్షిణరేణుమాం । క్లీం
వామనేత్రే మాం । హ్రీం దక్షిణనేత్రే మాం - ఐం మూర్ధ్ని మాం ॥
ఇత్యష్టమః ॥

ఐం హ్రీం క్లీం చాముండాయై విచేప స్వాహేతి మూలమనైః ప్రత్య
క్షరం ప్రణవపూర్వం సమోంతం మామగ్రే దక్షిణ పశ్చిమ నామాంగేషు
అరోహవరోహభ్యాం శిరస్తః పాదాంతం పాదాది శిరోంతం న్యసేత్ ॥
ఇతి నమః ॥ పూర్వోక్త సమగ్ర మూలమంత్రేణ హృదయాది షడంగః ॥
ఇతి దశమః ॥

త త : :—

బద్ధిసి కూలిసి మోరేత్యేకం శ్లోకముక్త్యా నీలవర్ణం ధ్యాత్వా హృద
యాయ నమః ॥ కూలేన పాహినోదేవీతి శ్లోక చతుష్టయముక్త్యా రక్తవర్ణం
ధ్యాత్వా శిరసే స్వాహా ॥ సర్వస్వరూపే సర్వేశీతి శ్లోకపంచకం పతిత్వా
శ్వేతవర్ణం ధ్యాత్వా శిఖాయైపషట్ ॥ ఇత్యేకాదశః ॥

తతో యోనిముద్రాం పృథ్వీయేత్ - సాచై వం దక్షిణకరస్య తర్జన్య
వామస్యా నామికాం వామతర్జన్య దక్షిణస్యా నామికాయాం చ ధృత్వాగ్రే
మధ్యమాంగుళిద్వయ తదగ్రే కనిష్ఠికాద్వయం తదగ్రేంగుష్ఠద్వయమితి .

అథ ద్యానం :—

శ్వేతాననా నీలభుజా సుశ్వేతస్తనమండలా ।
రక్తమధ్యా రక్తపాదా నీలే జంఘారురున్మదా ॥
సుచిత్ర జఘనా చిత్రమాల్యాంబర విభూషణా ।
చిత్రానులేపనా కాంతి రూప సౌభాగ్యకాలినీ ॥
అష్టాదశ భుజా పూజ్యాసా సహస్రభుజా సతీ ।
అయుధాన్యత్రవక్ష్యంతే దక్షిణాధః కరక్రమాత్ ॥
అక్షమాలాలచ కమలం బాణాసిః కులిశం గదాం ।
చక్రం త్రిశూలం పరశుం శంఖం ఘంటాం చ పాశకం ॥
శక్తిం దండం చర్మదాపే పానపాత్రం కమండలుమితి ।
తతో వేద్యాం సర్వతోభద్రం కృత్వా తత్ర దేవతాః స్థాపయేత్ ॥

మధ్యే బ్రహ్మాణం । ఉత్తరాది సోమాదీన్ ॥ వాయు సోమమధ్యాదిషు
కృమేణ జన్మయా అత్రేతివహున్ । ఆరుద్రాన ఇతి రుద్రాన్ । త్యాన్ను
క్షత్రియానితి ద్వాదశాదిత్యాన్ ॥ అశ్వినావర్జ్యేత్యశ్వినౌ । అభిత్యం దేవమితి
సప్తయజ్ఞన్ ॥ ఆయం గౌరీతి సర్పాన్ । అప్పరసాం గన్ధవాన్ తామితి
గంధర్వాప్సరసః ॥ బృహ్మ సోమమధ్యే కుమారమ్మాతేతి కుమారం ।
ఋషభమేత్యృషభం ॥ అదితిర్హ్యజనిష్ఠేతి దక్షిణం । బ్రహ్మాండమధ్యేతా
మగ్నివర్ణా మితి దుర్గాం । ఇదం విష్ణురితి విష్ణుంచ । బృహ్మగ్నిమధ్యే
ఉదీరతా మితిస్వధాం । బ్రహ్మ యమ మధ్యే పరంమృత్యో ఇతి మృత్యు
రోగాన్ ॥ బ్రహ్మనిబ్రుతిమధ్యే గణానాన్వేతి గణపతిం । బ్రహ్మవరుణ
మధ్యే శన్నోదేవీ రిత్యాపః । బ్రహ్మవాయుమధ్యే మరుతోయన్వేతి మరుతః ॥
బ్రహ్మాణం పాదమూలే సోమోనేతి భూమిం । తత్రైవ ఇమంమే గంగే ఇతి
గంగాదినద్యః । దామ్నోదామ్న ఇతి సప్తసాగరాంశ్చ । బహిస్సోమాది
సన్నిధౌ క్రమేణ గదాం త్రిశూలం వజ్రం శక్తిం దండం ఖడ్గంపాశ మంకు
శంచ । పునరుత్తరాది । గౌతమం భరద్వాజం విశ్వామిత్రం కశ్యపం
జమదగ్నిం వసిష్ఠ మత్రి మరుంధతీం చ । పూర్వాది ఐంద్రీ కౌమారీ

ద్రావ్య వారాహ బామిందా వైష్ణవ మహేశ్వరీ వై నయకీ , తత్త్వ
 వస్తు తత్త్వావహ్యా సంహార్య పరీక్షితా . తన్మధ్యే మహేశ్వరీతి యామి
 స్మృష్ట్యా " ఓషధియస్పృమితి వస్త్రవాద్యాని వీర్త్యా ఆంశపిత్తిసహమం
 రాజతం తామ్రమయంవా పరిశం స్థాప్య . ఇమంమ్యే గంగేక్షుదితేనా
 హ్వయ . గంధద్వారా మితి గంధం . యా ఓషధీతి వ్యాపరీ . తాంధా
 త్కాంధాదితి యావ్యా . అశ్వదేవ ఇతి సంవర్ణవాన్ . స్థాపేతి సప్త
 మృదః యా పరిసీరీతి పరిః హృద్ధావర్త్యేతి హృద్ధాహారం చ నిదాయ తత్ర
 వస్త్రే యస్త్రం రిఖేత్ " .

య తా :—

చతుర్వారం చతురస్రత్రయం కృత్వా తన్మధ్యే త్రికోణం కృత్వా
 తత్పశ్చిమార్థే ఏషీణకోణం కృత్వా హ్వయ పశ్చిమరేఖా సంలగ్నకోణ
 మన్యత్రికోణం కుర్వాత్ . తేన బహికోణమధ్యే త ఏషీకోణా . సంపద్యోనే .
 తన్మధ్యే వాన్య త్రికోణం కృత్వా తస్మింలగ్న మన్యత్రికోణ మితి .

అద్ధారోయతా :—

యద్వామధ్యే త్రికోణం తద్బహిః ఏషీకోణం తద్బాహ్యేష్వత్తం
 తద్బాహ్యేష్టాదగాని . తద్బాహ్యే చతుర్వారం చతురస్రత్రయమితి . ఏవం
 యస్త్రం విలిఖ్య తత్ర శతపంచాష్టాపలేన హేమ్నా తద్ధేనవాక్పికాం సహస్ర
 పంచాష్టా వింశతివిశ పంచాన్యతమ సువర్ణ ప్రతిమాం కృత్వా . త్యానోక్తా
 మస్తాదశభుజాం ధహస్తోక్తా మష్టభుజాంవా మహిషాసుర హంత్రీం
 సిహ్యస్తాం దేవీ మూర్తిం చ త్రిపట్ట దుకూలయ్యుగళన్నాం సంస్థాప్య
 హరియేత్ " .

త ద్య తా :—

స్వవాషేస్తాయ ఫటితా వళితం మూలేన జలహరితం కుంతం నిదాయ
 పుష్పాక్షత గంధాదిభిర్యూలేన తత్పత్రాణ్య హ్వయ దేవ ఏషీణేన్యసేత్ .
 తతో మత్స్యముద్రాయా త్రికోణం తద్బహిః ఏషీకోణం తద్బహిః కృతు
 రస్రం తద్బాహ్యే వృత్తం గోమయేన జలేనవా విలిఖ్య శంఖముద్ర యావ
 స్థేర్య వహ్నియే దశకలాత్మనే - యామ్రాజ్యైర్య ఉషాప్యై వ్యాధిన్యై -

విస్ఫులింగినై - శుద్ధై - సురూపాయై - కపిలాయై - హవ్యవాహాయై -
 కవ్యవాహాయై నమః । ఇత్యథ్యర్చ్య షట్కోటే అగ్ని నిఘ్రితి వాయు
 కోటేను హృదయాయ నమః । శిరసే స్వాహా - శిఖాయై వషట్ - కవ
 నాయ హం మితి అగ్రే నేత్రత్రయాయ వౌషట్ - సర్వతః అస్త్రాయ
 పతితి అక్షితై స్సంపూజ్య - అక్షుజశితం శంఖం సంస్థాప్య - హం హం
 సూర్యమండలాయ ద్వాదశ కళాత్మనే నమః - తపినై - లాపినై -
 మామ్రాయై - మరీచినై - జ్వాలినై - రుచినై - సుమమ్నాయై - భోగ
 దాయై - విశ్వానై - దోదినై - దాశినై - క్షమానై - ఇతి శంఖ
 మక్షితైః సంపూజ్య - తత్ర గంధపుష్పాణి హృదయ మంత్రేణ షిప్తాః ।
 ఊం నమః - శం నమః - హం నమః - ఇత్యాది విరోమ మాతృకాః ।
 శిరో మంత్రేణ జలేనా పూర్వ - ఉం సోమమండలాయ షోడశకళాత్మనే -
 అమృతాయై నమః - మానదాయై నమః - పూషాయై నమః - తుష్ట్యై
 నమః - పుష్ట్యై నమః - రత్నై నమః - శశినై నమః - చంద్రికాయై
 నమః - కాంత్యై నమః - జ్యోత్స్నాయై నమః - శ్రీయై నమః - పీత్యై
 నమః - అంగనాయై నమః - పూర్ణాయై నమః - పూర్ణామృతాయై నమః -
 కామదాయినై నమః । ఇత్యభిమంత్ర్యాం కుశముద్రయా - సూర్యమండలా
 త్త్రిమూల్యుష్యా వాహిన్యాది ముద్రాం ప్రదర్శ్య శిఖా మస్త్రేణ ధేనుముద్రాం
 గాలినీ ముద్రాం గరుడ ముద్రాంచ ప్రదర్శ్య - కరద్వయాంగుష్ఠ తర్జన్యగ్ర
 సంయోగే గాలినీ ముద్రా కరద్వయస్య పృష్ఠం సంయోజ్య కనిష్ఠికానామి
 కావ వష్టభ్య అవోంగుష్ఠం పురతస్తర్జన్య సంయోజ్య మధ్యమానామికయో
 ర్ముత్తయోః పక్షతుల్యత్వే గరుడ ముద్రాంచ ప్రదర్శయేత్ - నేత్రమంత్రేణ
 సంవీక్ష్య - కవచమంత్రేణ సజ్కరీకృత్య తత్ర షడంగాని విన్యస్యాత్
 మంత్రేణ రక్షం కృత్వా మూలేన గంధపుష్పై రభ్యర్చ్య హస్తేనాచ్ఛాద్య
 మూలేన సప్తవారభిమన్త్య - చక్రముద్రయా సంరక్ష్య తజ్జలం కించిత్కుంభే
 షిప్తాః - అక్షుమంత్రేణాత్మానా సంపూజ్య ద్రవ్యాణి చ సంతప్రోక్ష్య
 మూలేన షడంగం కృత్వాత్మానం గంధ పుష్పై రభ్యర్చ్య మూలేన త్రా

స్వకరిని పుష్పాంజలిం దత్వా - రూప దీప నైవేద్యాది మనసా నివేద్య
 కేవలముః సన్మూలం జప్త్వా - దేవాయ జపం నివేద్య పుష్పమామ్రూయ
 కుఃభోదరాయ నమ ఇతి వామే డీప్త్వా హస్తం ప్రకాశ్యపీతం పూజయేత్ -
 యథా దేవీ దక్షిణే గుం గురోభ్యో నమః - పం పరమగురుభ్యో నమః
 ఇతి సంపూజ్య - వామే గం గణపతయే నమః - దుం దుర్గాయై నమః -
 ఓం క్షేత్రసాలాయ నమః - మధ్యే ఆదారశక్త్యై నమః - మూలప్రకృత్యై
 నమః - కాలాగ్నిరుద్రాయ నమః - మహామంటపాయ నమః - కూర్మాయ
 నమః - వరాహాయ నమః - అనంతాయ నమః - భూమ్యై నమః -
 అమృతార్ణవాయ నమః - రత్నద్వీపాయ నమః - శేషమగిరయే నమః -
 సందనోద్యానాయ నమః - మణిభూమ్యై నమః - రత్నమంటపాయ నమః -
 కల్పవృక్షే నమః - రత్నవేదికాయై నమః - శ్వేతచక్రాయ నమః -
 రత్నసింహాసనాయ నమ ఇతి సంపూజ్య - అగ్నియాదికోణేషు ధర్మాయ
 నమః - జ్ఞానాయ నమః - వైరాగ్యాయ నమః - ఐశ్వర్యాయ నమః -
 పూర్వాదిదిక్షి అదర్మాయ నమః - అజ్ఞానాయ నమః - అవైరాగ్యాయ
 నమః - అనైశ్వర్యాయ నమః - ఉర్ధ్వం బ్రహ్మణే నమః - అథః అన
 న్తాయ నమః - మధ్యే వాస్తుపురుషాయేతి సంపూజ్య - మధ్యే సంసత్వాయ
 నమః - రం రజనే నమః - తం తమనే నమః - మాం మాయాయై నమః -
 నిం విద్యాయై నమః - పీతాస్తు పూర్వాద్యష్టదిక్షు - ఓం ఓంకార గిరిపీఠేశ్వరీ
 సహితాం ఓంకారగిరి పీఠేశ్వర్యంబాం పాదుకాం పూజయామి - ఓం
 ఉద్భాణ పీఠేశ్వరీ సహితాం ఉద్భాణ పీఠేశ్వర్యంబా శ్రీపాదుకాం పూజ
 యామి - ఓం సూం మాతృకా పీఠేశ్వరీ సహితాం మాతృకా పీఠేశ్వర్యంబాం
 శ్రీపాదుకాం పూజయామి - ఓం జాం జాలంధర పీఠేశ్వర సహితాం జాలం
 ధర పీఠేశ్వర్యంబాం శ్రీపాదుకాం పూజయామి - ఓం కోం కల్లాగిరి
 పీఠేశ్వర సహితాం కల్లాగిరి పీఠేశ్వర్యంబాం శ్రీపాదుకాం పూజయామి -
 ఓం పూం పూర్ణగిరి పీఠేశ్వరీసహితాం పూర్ణగిరి పీఠేశ్వర్యంబాం శ్రీపాదుకాం
 పూజయామి - ఓం సం సంహారగిరి పీఠేశ్వర సహితాం సంహారగిరి

పీఠేశ్వర్యంబాం శ్రీపాదుకాం పూజయామి - ఓం కాం - కామరూపిణి
 పీఠేశ్వరీ సహితాం కామరూప పీఠేశ్వర్యంబాం శ్రీపాదుకాం పూజయామి -
 పునః పూర్వాది చతుర్దిక్ష స్వదీక్షై ర్నమోవై స్పర్వత్ర :

గం గణేశాయ నమోస్తు ఓం క్షేత్రపాలాయ నమోస్తు - పాం పాదు
 కేభ్యో నమః - వం వటుకేభ్యః నమోస్తు - అగ్నేయాది కోణేషు జంజయాయై
 నమః - విం విజయాయై నమః - జం జయిన్యై నమః - అం అవరాజి
 తాయై నమః - తత్రైవ - అగ్నిముఖ భేతగాయ నమః - ప్రేతవాహన
 భేతగాయ నమః - జ్వాలాముఖ భేతగాయ నమః - దూమ్రాక్ష భేతగాయ
 నమః - కం కందాయ నమః - నాం నాగాయ నమః - దం
 దశేభ్యో నమః - కేం కేనరేభ్యో నమః - కం కర్ణికాయై నమః - ఆం
 సూర్యమండలాయ నమః - ఉం సోమమండలాయ నమః - మం వహ్ని
 మండలాయ నమః - అం ఆత్మనే నమః - ఆం అంతరాత్మనే నమః - పం
 పరమాత్మనే నమః - జ్ఞం జ్ఞానాత్మనే నమః - తతః పూర్వే - విం విష్ణవే
 నమః - మాం మాయాయై నమః - యేం చేతనాయై నమః - బుం బుద్ధ్యై
 నమః - నిం నిద్రాయై నమః - క్షం క్షుధాయై నమః - ఇతి పూర్వే
 చాం చాయాయై నమః - శం శక్త్యై నమః - త్పం తృప్తాయై నమః -
 జం జన్యై నమః - జాం జాత్యై నమః - లం లజ్జాయై నమః - ఇతి దక్షిణే-
 శాం శాన్యై నమః - శం శ్రద్ధాయై నమః - కాం కాన్యై నమః - లం
 లక్ష్మ్యై నమః - ధృం ధృత్యై నమః - వృం వృద్ధ్యై నమః - ఇతి పశ్చిమే,
 స్మృం స్మృత్యై నమః - దం దయాయై నమః - తుం తుష్ట్యై నమః - పుం
 పుష్ట్యై నమః - మాం మాతృకాయై నమః - భ్రాం భ్రాన్యై నమః -
 ఇత్యుత్తరే : ఓం హ్రీం సర్వశక్తి కమలాసనాయ సర్వాత్మ సంయోగ
 యోగపీఠాత్మనే నమః - ఇతి పీఠపూజా ॥

తతో హృదిస్థితాం జ్యోతిర్మయీం సపరివారాం మహాలక్ష్మీం ధ్యాత్వా॥
 అగచ్ఛ వరదే దేవీ దైత్య దర్శ నిమాదిని । పూజాం గృహణ సుముఖి
 నమస్తే శంకరప్రియే । దుర్గదేవి సమాగచ్ఛ సాన్నిధ్య మిహకల్పయా ॥

అం పూజాం గృహాంత్య ముద్ధరిశ్చైతి స్మరేత్ పుణ్యం పుణ్యం పుణ్యం
 దక్షిణ నాసారద్రేణ పుష్పాలాలాచనీయ మూలేన మూర్త్యు మానా స్మరేత్
 వాహనాది ముద్రాః ప్రసర్పయేత్ - దేవాదిముద్రాః ప్రసర్పయేత్ - పుష్ప
 పతంగంకృత్వా మోలేన జయంతి మంగళాభీర్భవేత్ - పుష్పాలాలాచన
 మన మధువర్కాన్నివేదయేత్ - తత్ర పాత్ర వతుష్టయం చుష్టేణ ప్రసర్ప
 గంధాది నిక్షిపేత్ - తత్ర పాద్యే దూర్వా విష్ణుశాంతా శాంతివదాది -
 అర్చే గంధపుష్పాక్షత కుశాగ్ర సర్పవ యవగూర్వాః అభయమేతాన్
 పలం కంకోల లవంగాని - మధువర్కే దధి మమథ - తతః కుశాద
 తైలం పంచామృతోష్ణోదక తీర్థోదతైః - శ్రీనూత్న దేవీనూత్న చరణ్మూర్తి
 మూర్తై రభిషిచ్య పునరాచమనం దత్వా వట్టదుకూలయుగళ కంఠతాభర
 ణాన్త గంధ దిల్య పత్ర నానాపుష్ప హరిద్రా కుంకుమ సిందూరాలక్తక
 పరిమళ ద్రవ్యాణి సమర్ప్య పంచవింశతి ద్వాదశశ్రీణి సహస్రప్రాణి ఏకంవా
 సహస్ర పుష్పాణి సమర్పయేత్ ॥

అథావరణ పూజా :—

దక్షిణే ఐం మహాకాశ్యైవిచ్ఛే నమః । వామే క్లిం మహాసరస్వత్యై
 విచ్ఛే నమః - వామే హం మహిషాయ నమః - దక్షిణే జ్ఞం సింహాయ
 నమః - పురతః గణపతయే నమః - హం కాలాయ నమః - పశ్చాత్ -
 హం మృత్యువే నమః - షట్దశేషు హైం రుద్రాయ నమః - హైం
 గర్భాయ నమః - శ్రీం విష్ణువే నమః - శ్రీం లక్ష్మీ నమః - ఐం బ్రహ్మజే
 నమః - ఐం సరస్వత్యై నమః - తత్రైవ - హ్రం హృదయాయ నమః -
 హ్రం శిరసే స్వాహా - హ్రూం శిఖాయైవషట్ - హైం కవచాయ హం -
 హ్రీం నేత్రత్రయాయ వౌషట్ - హ్రూం అస్త్రాయ షట్ - తత్రైవ -
 గుం గురుభ్యోన్నమః - పం పరమగురుభ్యో న్నమః - పం పరమేష్ఠి
 గురుభ్యోన్నమః - హం హరయే నమః - హం హరాయ నమః -
 గం గణేశాయ నమః - దిక్షు - సం నందజాయై నమః 1 - రం రక్త
 రంతికాయై నమః 2 - శాం శాకంబర్యై నమః 3 - దుం దుర్గాయై నమః 4 -

భీం భీమాయై నమః ॥ ౧ - భ్రాం భ్రామర్యై నమః ॥ ౨ - త్రికోణేశాం ఇంద్రాక్ష్యై
 నమః - షం నారసి. హ్యై నమః - ప్రేం చాముదాయై నమః - దిక్ష -
 అం అసితాంగ భై రవాయ నమః - రుం రురుభై రవాయ నమః - చం
 చండభై రవాయ నమః - క్రోం క్రోధసభై రవాయ నమః - ఉం ఉన్మత్త
 భై రవాయ నమః - కం కపాల భై రవాయ నమః - భీం భీషణ భై రవాయ
 నమః - సం సహార భై రవాయ నమః - పూర్వాది - లం ఇంద్రాయ
 నమః - రం అగ్నయే నమః - యం యమాయ నమః - క్షం నిమిత్తయే
 నమః - వం వరుణాయ నమః - యం వాయవే నమః - శం సోమాయ
 నమః - హం ఈశానాయ నమః - బహిః తత్తదాద్యక్షిత వీజయుక్తం -
 వజ్రాయ - శక్తయే - దండాయ - ఖడ్గాయ - పాశాయ - అంకుశాయై -
 గదాయై - త్రిశూలాయ - తతో మూలేన దూప దీపా దత్వా నైవేద్య
 మస్త్రేణాభి ముత్రమూలేన ప్రోక్ష్య కవచేనావకుఃత్య పుష్పం దత్వా దేను
 ముద్రయామృతీ కృత్యమూలేన నివేద్య గ్రా సముద్రాం ప్రదర్శ్య మర్ద్యే
 మర్ద్యే పానీయ ముత్తరాపోశనం చ దత్వా కరోద్వర్తన ఫల తాంబూం
 దక్షిణా నీరాజన చత్ర చామర దర్పణ గీత వాద్యాది నివేద్య ॥ అస్మత్కృత
 నవరాత్ర నిర్ణయోక్త విధినామాష్య భక్త కూష్మాండాది బలిం దత్వా
 పూజాం సమర్పయేత్ ॥

అథ చతుష్టష్టియోగినీ పూజా

తత్ర దేవ్యగ్రే రక్తవస్త్రేష్టాత్ర్యసాణిత్యే కాపిష్ఠిః - ఏవమష్టా
 త్ర్యస పక్షిః కృత్వా వక్ష్యమాణ నామభిరావాహ్య సంపూజ్య పాయస
 బలీన్ దద్యాత్ - శుక్ల వర్ణే శూల డమరు పాశాసిధరే సర్వాలంకార భూషితే
 సనై న్యేజయే ఏహ్యేహ్యగచ్ఛా గచ్ఛే మం పాయస బలిం గృహ్య మమే
 ప్సితం కురు కురు స్వాహా - 1 = ఏవం శుక్ల వర్ణే + సనై న్యే విజయే
 ఏహ్యేహి - 2 జయాంత - 3 అపరాజితే - 4 దివ్యయోగిని - 5 మహా
 యోగిని - 6 సిద్ధయోగిని - 7 గణేశ్వరి - 8 తతః గౌరవర్ణే క్షమాలాంకుశ

పుస్తక వీణాధరే ప్రేతాళదే వీహ్య హీత్యాది ప్రాగ్భవ - దాకినీ - 2 కాళా -
 3 కాళరాత్రి - 4 వికాచరీ - 5 వికాచారిణి - 6 కుండలేతాళి - 7 హం.కారిణి -
 8 రక్తవర్ణే జ్వాలా శక్త్యరయ వరదకరే ద్విత్వతే వీహ్యహీత్యాది
 1 విరూపాక్షి - 2 శుక్లాంగి - 3 వరదోజి - 4 పల్లవారి - 5 పీఠభద్రే -
 6 దూమాంగి - 7 కలహప్రియే - 8 తతో విమృతస్వన్నితే ద్వజ బాణ
 ధనుః పాశయంతే రాక్షసీ వీహ్యహీత్యాది - 1 ఏవం రక్తాక్షి - 2 విశ్వరూపే -
 3 భయంకరి - 4 పీఠ కామరీ - 5 చండితే - 6 వరాహి - 7 ముంద
 ధారిణి - 8 తత ఆదిత్యవర్ణే కమలాక్షమాలా రయవరదకరే భైరవి వీహ్య
 హీత్యాది - 1 ఏవం చాక్షిణి - 2 మామూంగి - 3 ప్రేతవాహినీ -
 4 బద్ధిని - 5 దీర్ఘ లంబోజి - 6 మాలిని - 7 మస్తయోగిని - 8 తతంసు
 నీలే శంఖ చక్ర గదా తయ వరదకరే కాళి వీహ్యహీత్యాది - 1 ఏవం
 చక్రిణి - 2 కంకాళి - 3 కువలేశ్వరి - 4 త్రోటకి - 5 మహామారి -
 6 యమదూతీ - 7 కరాళి - తతః పుంజివితే మల్లభేట పట్టస వరకుహస్తే
 కేళిని వీహ్యహీ ఏవం మర్రిని - రోమ జంఘే - నిం వివారిణి - వికారి -
 కాయుకి - రోలి - ఆర్యముఖీ - తతః దూమవర్ణే కున్తభేట భిండిపాల
 మాలాకరే ముందాగ్రధారిణి వీహ్యహీత్యాది - ఏవం వ్యాఘ్రి కాంక్షిణి -
 ప్రేతరూపిణి - దూర్జితీని - మోరి - కరాళి - విష లంబిని - 8 ఇతి
 యోగిని హృదా - తతో గం గణపతయే - వం వటుక వింగళభాసుర నేత్ర
 బలిం గృహణ - రక్ష - కదన హ్రం హ్రం హ్రం స్వాహేతి వటుకాయ
 క్షేత్ర పాలాయ బలింబత్సా ప్రభూత బలిం చద్భాత్ - తత్ర మంత్రః ||
 సర్వ పీతోప వీతాని ద్వాలోప త్తరజేవిత - క్షేత్రం క్షేత్రజ్ఞ సందేహ సర్వ
 దిగ్భాగ సంస్థితః || యోగిని యోగ వీరేంద్రా నృర్యే యత్ర సమాగతాః
 సగరే వాత రాగ్రామే ఆటవ్యాం పరిత స్తతే || వావీ కూపేషు వృక్షే చక్మ
 శానేషు చతుష్పదే - నానాభూత రూపేషు బహుభూత ధరాశ్చయే ||
 తే సర్వేచై వ సంతుష్టా బలిం గృహ్ణన్తుమే నదా - గతోస్మి శరణం యుష్మాన్
 సర్వేవ మమ సువ్రతాః || బలిదానేన నస్తుష్టాః ప్రయచ్ఛన్తు మమేవ్పితం ||
 సర్వ కార్యాణి కుర్వన్త వోహంశ్చ మ్నున్తు పర్యరేతి ||

అథ కుమారీ పూజా

తాళ్ళ ప్రత్యహం శతం నవవా పూజ్యాః :—

బ్రాహ్మణీ సర్వకార్యేషు జయార్థే నృపవంశజా ।
లాభార్థే వై శ్యవంశోత్థా సుతార్థే కూద్ర వంశజా ॥
దారుణే వాన్త్య జాతానాం పూజయే ద్విధినా నరః ।

ఇత్యుక్త్వా సురూపాః కుభాస్యా భావ్యాః - తదా :—

నవ భిర్ల భతే భూమి మైశ్వర్యం ద్విగుణేనతు ।
ఏక వృధ్యా లభేత్ క్షేత్రమేకై కేన శ్రియం లభేత్ ॥

ఏకవర్షాతుయా కన్యా పూజార్థేతాం వివర్జయేత్ ।
గ్రంథిస్ఫుటిత శీర్ణాంగీం రక్తపూయ ప్రణాంకితాం ॥

జాత్యం దాంకే కరాం కాణీం కురూపాంతసు రోమశాం ।
వర్జయే త్సర్వకార్యేషు దాసీ గర్భ సముద్భవామితి ।

విశేషస్తు మత్కృతే నిర్ణయ సింధౌ క్షేయః :—

తత్ర - సుగంధ తైలే నాభ్యంగంకార యిత్వా లంకృతాం పీతే ఉప
వేశ్య దేశకాలౌ స్మృత్వా అముక ఫల సిద్ధ్యర్థం అముక కర్మణి కుమారీ
పూజనం కరిష్యే ఇతి సంకల్ప్య మూలేన షడంగం కృత్వా మూల మంత్ర
ముచ్చార్య ॥ మంత్రాక్షర మయీం లక్ష్మీ మాతృకా రూపదారిణి । నవ
దుర్గాత్మకాం సాక్షాత్కన్యా మావాహ యామ్యహం ॥ ఇత్యావాహ్యసనం
పాద్యం చోష్ణోదకేన పాదౌ ప్రక్షాళ్యార్చా మరస్నాన వట్టదుకూల పత్ర
కంచుకా లంకారాదీన్ దత్వా సుగంధేనానులిప్య హరిదా కుంకుమ సింధూరా
లక్తకాంచన పుష్పమాలాభి రభ్యర్చ్య దూపదీపౌ దత్వా పాయసాన్న
భక్ష్యై ర్భోజయేత్ ॥

భోజనకాలే చ మూలమంత్రం సప్తశతీంవా పఠేత్ ।

తతో నానాఫల తాంబూల దక్షిణా నీరాజనపుష్పాంజలిన్ దద్యాత్ ॥

ఏవమన్యః పూజయేత్ - అవాహనేతు మంత్రబేదాః :—

మన్తాక్షర మయీతి సర్వత్ర ప్రథమ మావాహ్యః ॥

జగత్పూజ్యే జగద్వంద్యే సర్వశక్తి స్వరూపిణి ।

పూజాం గృహణ కౌమారీ జగన్మాత ర్నమోస్తుతే ॥ ఇతి ద్వితీయాం ॥

త్రిపురాం త్రిగుణాధరాం జ్ఞానమార్గ స్వరూపిణీం ।

త్రైలోక్య వందితాం దేవీం త్రిపురాం పూజయామ్యహా మితి ద్వితీయాం ॥ 2

కళికామ కళాతీతాం కామజ్యేష్ఠక పరాం శివాం ।

కల్యాణ జననీం నిత్యం కల్యాణీం పూజయామ్యహం ॥ ఇతి తృతీయా ॥ 3

(అజిమాది గుణోధారాం) ఇతచ పాఠః :—

కపిలామ కళాతీతాం ఆకారాద్యక్ష రాత్మికాం ।

అనంత శక్తి సహితాం కామాక్షీం పూజయామ్యహామితి చతుర్థీం ॥ 4

కామచారీం కాళరాత్రిం కాలదండ స్వరూపిణీం ।

కామదాం కరుణోదారాం కాళీమావాహయామ్యహామితి పంచమీ ॥ 5

చండ వీర్యాం చండమయీం చండముండ ప్రభంజినీం ।

ద్రుహ్మేశ విష్ణునమితాం చండికాం పూజయామ్యహా మితి షష్ఠీం ॥ 6

మఖానంద కరీం శాంతాం సర్వదేవ నమస్కృతాం ।

సర్వభూతాత్మికాం దేవీం శాంతవీం పూజ యామ్యహామితి సప్తమీం ॥ 7

సుందరీం స్వర్ణ వర్ణాంగీం సుఖ సౌభాగ్య దాయినీం ।

సంతోష జననీం దేవీం సుఖద్రాం పూజయామ్యహం ఇత్యష్టమీం ॥ 8

దుర్గమే దుస్తరేకార్యే భయశోక వినాశినీ పూజయామి ।

సదాభక్త్యా దుర్గాం దుర్గార్తి హరిణీం ॥ ఇతి నవమీ ॥ 9

తతో బ్రాహ్మణ సువాసివీ పూజా :—

ఏవం దేవీ కుమార్యాది పూజా నవరాత్రేపి వ్రత్యహం కార్యం ॥
ఇయం శత చంద్వాదిన చతుష్టయం ద్విగుణాది వృత్త్యా సహస్ర చంద్వా
దశోత్తరా వృద్ధిః । తతః పూజాం దేవ్యై సమర్ప్య సర్వే విప్రాః కృతాంగ

న్యాసాః ॥ శతం నవార్ణవం మంత్రం జప్త్వా కవచార్చనా కీలకాని సత్పజ్జప్త్వా
సప్త శతీం జప్త్వాస్తే రహస్యం నవార్ణవం శతం జపేయం ॥ కవచాదీనాం
ప్రత్యావృత్త్యా వృత్తిః । ప్రత్యేకం ప్రథమే హ్యేకం ద్వితీయే ద్వే తృతీయే
త్రీణి చతుర్థే చర్వాది యాపాణీత్యేవం జపం కుర్యుః ॥ ఋత్విజాం కర్తుశ్చ
ప్రత్యహం క్షీరమారాశనం అశక్తౌ హవిష్యాన్నంవా ప్రత్యహం సహస్రం
శతంవా బ్రాహ్మణాన్ ధోజయేత్ । పంచమేహ్ని హోమః ॥ నవరాత్రాకు
నవమ్యాం సర్వహోమః ।

అథ హోమః :—

తత్ర స్వగృహ్యోక్తస్య అగమోక్త తంత్రస్య చ సముచ్చయః ।
గృహ్యోక్తం కృత్వా అగమోక్తం కుర్యాత్ ॥ యథా ॥

దేశకాలా స్మృత్వా బ్రాహ్మణద్వారా కృతస్య నవచందీ శతచందీ
సహస్ర చందీ నామస్యతమ జపస్య సంపూర్ణతా సిద్ధ్యర్థం దశాంశేన తిల
మిశ్ర పాయస ద్రవ్యేణ హోమం కరిష్యే ॥ తదంగం కుండసంస్కారాగ్ని
స్థాపనాది కరిష్యే ॥

ఇతి సంకల్ప్య :—

మూలేన కుండం వీక్ష్యస్త్రేణ సంప్రోక్ష్యతే నైవ దర్శయేః సన్తాడ్య
కవచేనాభ్యుజ్యేశ్వరత్వ సమిధా మూలేనః పాగగ్రాను దగగ్రాంశ్చ తిప్రోరేఖాః
కృత్వా ॥ ప్రాగగ్రాను విష్ణు ఈశ శక్రానుదగ గ్రాను బ్రహ్మ యమ చంద్రా
నభ్యర్చ్య మర్ద్యేత్ర్యస్ర షట్కోణాష్టదశం చతురస్రం కృత్వా మూలే నాభి
మస్త్య రేణు యోనిముద్రాం పదర్భ్య అస్త్రేణ సంరక్ష్య కవచేనావకుణ్ఠ్య ॥
గంధాద్యైః సంపూజ్య మూలేన ప్రతిష్ఠాప్య - ఓం చిత్పింగళే హనహన
పచ ఏ దహదహ సర్వజ్ఞజ్ఞాపయ స్వాహా ఇతి జ్వాలిసీముద్రాం ప్రదర్శ్యేం
దనైః సమిధ్యాస్త్రేణ ద్రవ్యాన్ కంకణం బద్వాగ్నే ర్గర్భాదానాది సంస్కారాన్
కుర్యాత్ ప్రతిసంస్కారం మూలే నాజ్యేన త్రిర్జుహుయాత్ నామకరణ కర్మణి
శత మంగళనామా సిత్యం హుతాశ నేతి నామ కృత్వా జుహుయాత్ ॥ అథ
స్వదేహోన్యాసః । ఓం సరయాం పద్మరాగాయై అగ్నిజిహ్వాయైనమః-లింగే-
ఓం షరయాం సువర్ణాయై హృదయే ఓం శరయాం భద్రలోహితాయై

యని - ఓం వరయూం లోహితాయై ముఖే - ఓం లరయూం
 శ్వేతాయై మూతే - ఓం రరయూం ధమన్యై నేత్రయోః - ఓం
 మరయూం కరాత్యై సర్వాంగే - సహస్రార్చిషే - హృదయాయ -
 స్వస్తిపూర్ణాయ శిరసే - ఉత్తిష్ఠ పురుషాయ శిఖాయై - ధూమ
 వ్యావినే కవచాయ హం సప్తజిహ్వాయ నేత్రత్రయాయ - ధనుర్ధరాయ
 అస్త్రాయ పత్ - అగ్నయే జాతవేదసే సమః - మూర్ధ్ని అగ్నయే సప్త
 జిహ్వాయ - దక్షకిరే - అగ్నయే హవ్యవాహనాయ దక్షకట్యాం - అగ్నయే
 విశ్వోదరాయ లింగే - అగ్నయే వైశ్వానరాయ వామకట్యాం - అగ్నయే
 కామార తేజసే వామపార్శ్వే - అగ్నయే విశ్వముఖాయ దక్షపార్శ్వే
 అగ్నయే దేవముఖాయ శిఖాయాం - తతోగ్నిం ధ్యాత్వా పరిసమూహ్య
 వర్ణస్తీర్య పరిధీన్నిక్షిప్యో పరిమేథలాక్రమేణ బ్రహ్మ విష్ణు రుద్రాన్
 యోన్యాం గౌరీం చ సంపూజ్య - వహ్నీం యంత్రం విచింత్య షడ్దశేషు
 ఆగ్నేయాదికోణేషు పురతః పశ్చాత్ మధ్యే చమ్యం పద్మరాగాయై ఇత్యాది
 పూర్వోక్త సప్తజిహ్వః సంపూజ్య - ఆగ్నేయాది కోణేషు పరతః పశ్చాచ్ఛ
 సహస్రార్చిషే ఇత్యాది షడంగాని సంపూజ్య అష్టదశేషు పూర్వాది దిక్షు
 అగ్నయే జాతవేదసే ఇత్యాద్యష్టామూర్తిః సంపూజ్య - చతరస్రే ఇంద్రాదీన్
 సాయుధాన్ సంపూజ్య కుండం నవసూత్ర్యా సంవేష్ట్య పాత్రసాదనాది
 స్వగృహ్యోక్తం కృత్వా నిర్వాపాదినా ప్రభూత పాయసం శ్రవయిత్వాజ్యం
 చమ్యం వంఘ్రీం ఇత్యథిమంత్ర్య దేసు ముద్రాం ప్రదర్శ్య ఆజ్యభాగాంతం
 స్వగృహ్యోక్తం కృత్వా తతస్త్విష్ణున్ మౌనీ వహ్నితిస్రః సమిథోభ్యాదాయ
 బామ దక్షిణయో రిదాపింగళే మధ్యే సుషుమ్నాంచ ధ్యాత్వా - చక్షుషీహుత్వా
 ఆగ్నిషోమాభ్యాం మధ్యేగ్నయే ప్రధాన దేవతాభ్యశ్చ ఉత్తర పూర్వార్థే
 స్విష్టకృతేచ హుత్వా పూర్వోక్త సప్తజిహ్వది మూర్తిభ్య స్తత్తన్మంత్రైరేతై
 కామాజ్యాహుతిం హుత్వా మర్త్యేభ్యః పితృభ్యో గంధర్వేభ్యో నాగేభ్యో
 యక్షేభ్య ఇతి హుత్వా జుహ్వం చతుగృహీత్వా వైశ్వానరజాతవేదః ఇహ
 వహ లోహితాక్ష సర్వకర్మాణి సాధయ సాధయ స్వాహా వాషధీతి హుత్వా

గణేశ మంత్రేణ జుహూయాత్ తతః పూర్వోక్త సర్వన్యాసాన్ కృత్వా
 వహ్నా పీఠపూజాం కృత్వా దేవీ మావాహ్య - అవాహనాది ముద్రాం
 ప్రదర్శ్య షడంగం కృత్వా పోజతోపచారైః సంపూజ్య మూలేన శత
 మేకాదశాదికా అణ్యాహూతీ ధూత్వా సవగ్రహేభ్యో లోకపాలేభ్యశ్చ
 తత్తస్మత్తైః సమిధాజ్య చరూర్ హుత్వా పాయస తిలపలాశ పుష్ప
 నర్జక పూగీఫల ఇక్షు దండ బిర్జుర కదళీఫల లాజ దూర్వాం కురయవ
 బిల్వఫల దాడిమ రక్తచందన గుగ్గుళు గుడ బిల్వ దాడిమీపుష్ప వద్మ తాతీ
 వక్షశ పాకురీ పుష్పాణి ద్రవ్యాణి తిల మిశ్ర పాయస మేవచా కవచార్గళా
 కీలకరహస్యైః ప్రతి శ్లోకం హుత్వా కృతస్య జపస్య తద్దశాశే సప్రతి
 శ్లోకం సప్తశతీ మంత్రేణోక్త ద్రవ్యాణి తిలమిశ్రపాయసంవా జుహూయాత్,
 ప్రతిశ్లోకంచ జుహూయాత్ పాయసం సర్పిషా సహేతి వచనాత్ ॥ అధ్యాయ
 సమాప్తౌ ఉవాచస్తతే చ పత్ర పుష్ప పల్లె హోమః ॥ యద్వా సమోదవ్యా
 ఇత్యన్తేన సవార్ణ వేనవా జప దశాంశ హోమః । ఏవం ప్రధానహోమం కృత్వా
 నామభిః సృవేణాజ్యం పాయసంచ జుహూయాత్ ॥

యథా సర్వత్ర కాదంబవైం స్వాహా - ఉల్కాయై స్వాహా - కరాశ్చైః
 స్వాహా - రక్తాశ్చైః స్వాహా - శ్వేతకాభేరైః - హరితాయై - యక్షిణ్యైః -
 కంకాశ్చైః - సురశ్రేష్ఠాయై - సర్పరాజ్యైః - బ్రాహ్మై - మాహేశ్వర్యైః -
 కామార్యైః - వైష్ణవ్యైః - వారాహ్యైః - ఐంద్ర్యైః - నారసింహ్యైః - చాము
 దాయై - తాత్రే - విదాత్రే - శంఖనిధయే - పద్మనిధయే - ద్వారశ్రియై -
 వాస్తుపురుషాయ - ఐరావతాయ - పుండరీకాయ - వామనాయ - కుము
 దాయ - అంజనాయ - పుష్పదంతాయ - సార్వభౌమాయ - సుప్రసతీకాయ -
 దామనాయ - గుగ్గులాయ - కురంబకాయ - పుండరీకాయ - ఋగ్వేదాయ -
 యజుర్వేదాయ - సామవేదాయ - అదర్శణవేదాయ - సవగ్రహణాం -
 దిక్పాలకానాంచ నామభిః - అసితాంగ భైరవాయ - రుద్రభైరవాయ -
 చంద్రభైరవాయ - క్రోధభైరవాయ - ఉన్మత్తభైరవాయ - కపాలభైర
 వాయ - బీషణభైరవాయ - సంహారభైరవాయ - తతః పూర్వోక్తాధార

శక్తిది పితరదేవతాభ్యః అవరణదేవతాభ్యశ్చ హుత్వా స్విష్టుతం హుత్వా -
 ఓం బ్రాహ్మ మహేశ్వరీ వైష్ణవీ వారాహీ వారసిహీ బంధ్రీ వామంద్రా
 విచ్చేస్విష్టే శృతే స్వాహాతి - స్విష్టుతం హుత్వాత్మం బావాయాత్ ।
 ఓం హ్రీం నందజాత్రై విచ్చే - ఓం హ్రీం రత్నదంతికాయై విచ్చే - ఓం హ్రీం
 శాకంబరైః విచ్చే - ఓం హ్రీం దుర్గాయై విచ్చే - ఓం హ్రీం భీమాయై
 విచ్చే - ఓం హ్రీం బ్రాహ్మరైః విచ్చే - ఓం హ్రీం కాళికాయై విచ్చే - ఓం
 హ్రీం శివదూతైః విచ్చే - ఓం హ్రీం ప్రతాపతయై స్వాహాతి హుత్వా -
 ప్రాయశ్చిత్త హోమాలే దిక్పాల సప్తగ్రహ వినాయకాది త్రైతపాలాదిభ్యో
 మాష భక్త బలీన్ దత్వా ద్వాదశ గృహీతేన సముద్రా దూర్మిరితి తృతీన
 మూర్ధానందినః పునస్త్యాదిత్యాః - పూర్ణాదర్శి - సప్తతే - దామస్తే -
 ఇత్యస్తేన మూలేనచ పూర్ణాహుతిం హుత్వా - ఇద మగ్నయే వై శ్వానరాయ
 వసు రుద్రాదిత్యేభ్యః శత వ్రతవే సప్తవతే అగ్నయే అద్యో మహాలక్ష్మ్యే
 సమమేతిత్యజేత్ - తతో వసోద్ధారాం హుత్వా సంస్రవాన్ ప్రాశ్య ప్రణీతా
 విమోకాది కర్మ శేషం సమాప్య మూల మంత్రేణ హోమ దళాంశేన దుగ్ధేన
 జలేనచ తర్పయిత్వా - తద్దళాంశేన మార్జయేత్ ॥

తత్ర శ్శేయ స్సంపాద్యాచార్యాదీన్ వస్త్రాద్యైః సంపూజ్యాచార్యాయ
 శతం తదర్చిత తదర్చం అష్టావ గో మిధునాని సువర్ణ చతుర్థం దత్వా -
 బ్రహ్మజే విష్ణుర్వయం గో ద్వయంచ - ఋత్విగ్భ్యః ప్రత్యేకం నిష్కూత్ర
 యం గో మిధునం చ । ఇదం సహస్ర చంద్యా తదర్చం శత చంద్యాం
 తదర్చం సవచంద్యాక తదర్చం అశక్తౌ సర్వేభ్యః సువర్ణం ॥ తతో దానా
 న్యాచార్యాదిభ్యో న్యేభ్యోవా పాతకాయ దద్యాత్ । యథా విప్రం సంపూజ్య
 కపిలాంగం స్వర్ణ శృంగీం రౌప్య ఋరాంత్రామృ వృష్టాం ॥ కాంస్య
 దోహానాం సవత్సాం సంపూజ్య । కపిరే సర్వభూతానాం పూజనీయా
 శిరోమణి । తీర్థ దేవమయీ యస్మాదత శృంగిం ప్రయచ్ఛమే । ఇతి
 మస్త్రేణ దద్యాత్ । యథారత్నేషు సర్వేషు సర్వదేవా వ్యభస్థితాః । తథా
 కాంతిం ప్రయచ్ఛంతు రత్నదానేనమే సురాః ॥

ఇతి నీలమణి :—

అథ శ్వేతాశ్వదానం । విప్రం సంపూజ్య - అశ్వం హేమవల్య
యజం రౌద్రకటకవగజదంత వజ్రనేత్ర తామ్రమయ ఖరజౌమచ్చత్ర
స్వర్ణలలాటపట్ట సుకజస్వాయుధ గ్రైవేయ వస్త్రయుతం ధాన్యరత్నో
పసన్తంబుత్వా ॥ మాత్రందాయుత వేగాయ కాశ్యసాయతి । జగద్దీపాయ
మూర్యాయత్రి వేదాయ నమో నమః ఇత్యుక్తాముక శరణేముక శాఖ్యా
ద్యాయినే సూర్యలోక నివాస కామనయాదేవీ ప్రీతికామనయావా ఇమం
శ్వేతాశ్వం తుభ్య మహం సంప్రదదేః మమేత్యుక్త్వా కర్ణం విప్రహస్తే
దద్వా మంత్రం పఠేత్ ॥

షహస్ర వేదసముత్పన్న ఉచ్చైశ్శ్రివ సపుత్రక ।
మయాత్వం విప్రముఖ్యాయ తత్తోహయ సుభీభవ ॥
ఇమం విప్రమన్యస్తుభ్య మశ్వ తే ప్రతిపాదితం
ప్రతిగృహ్ణిష్య విప్రేంద్ర మయాదత్తం సుశోభనమితి ॥
తతః సువర్ణ దక్షిణాం దద్యాత్ ।
తతః ఇహాముత్రాతపత్రాణం కురు కేవలమేవభో ॥
చత్రం త్వత్ప్రీతయేదత్తం బ్రాహ్మణాయ మయాసహేతి చత్రం ।
శశాంక కరసంకాశ హిమడిండిర పాండుర ॥
ప్రోత్సారయా కుదిరితం చామరామరవల్ల భేతి చామరం ।
సర్వస్యాశ్రయా భూమి ర్వరాహేణ సముద్భుతా ॥
అనత్త సస్యఫలదా తతః శాంతిం ప్రయచ్ఛతు ॥

ఇతి భూమి :—

యథాన కృష్ణశయనం కూన్యం సాగరజాతయా ।
శయ్యామమాప్యకూన్యాస్తు తథా జన్మని జన్మని ॥

ఇతి శయ్యా :—

తృప్తిం కరోతి భూతాని నామిఇహలోకే పరత్రచ ।
తస్మాత్ప్రదీయతే ధన్య మతశ్శాంతిం ప్రయచ్ఛమే ॥

ఇతి సప్తదాన్యాని :—

తతో ద్వారణాపకేతోన్యేభ్యశ్చ దక్షిణాం చిద్వాత్ ।

తతః సర్వకలశోదేతేన సామాత్యం యజమానం ।

సముద్రత్యేష్టా ఇత్యధ్యైః సురాన్వేర్యాది పౌరాణైశ్చాభిషించేయః ।

తతో యజమానో నవగ్రహాణా ముత్తరం పూజాం కృత్వా ।

విస్ఫుల్యాచార్య హస్తే దత్వా దేవీం సంపూజ్య బలిం చిద్వాత్ ॥

తత్ర క్షత్రియా దినాచ మేషచాగ మహిషాణా మన్యతరం దేయం ।

విప్రేణ కూక్మాండం విల్వ మిక్షుశ్చ దేయాః ।

యదా - దేవీం ద్రోణ పుష విల్వామ్రదశ జాతి చంపకైః ।

సంపూజ్య ఉదజ్ముఖః కర్తా పూర్వ ముఖం దేవీ ముఖం చ ।

బలిం గంధాదినాభ్యర్చ్య :—

పశు స్త్వం బలి రూపేణ మమ భాగ్యాదుప స్థితా ।

ప్రణమామి తత స్పర్శ రూపిణం బలి రూపిణం ।

చండికా ప్రీతి దానేన దాతురావద్వి నాశనం ।

చాముండా బలి రూపాయాబలేతుభ్యం నమోస్తుతే ।

యజ్ఞార్థే బలయః స్పృష్టాస్త్వయమేవ స్వయంభువా ।

అతస్త్వాం పూతయామ్యధ్య తస్మాద్యజ్ఞో వదోఽవధ ఇతి అభిమంత్ర్య ॥

ఐం హ్రీం శ్రీమితి తత్ర పుష్పం క్షిప్త్వా ।

రసనాత్వం చండికాయాః మరలోక ప్రసాదకః ॥

హ్రీం హ్రీం - ఖడ్గ ఆం హ్రూం సడితి ఖడ్గ మన్యద్వా శత్రుం సంపూజ్య ।

ఓం కాళి కలియజ్ఞేశ్వరి లోహ దందాయై నమ ఇతి ఛేదయిత్వా ।

ఓం హ్రీం ఐం హ్రీం కాళికి రుదిరేణాప్యాయతామితి దేవ్యై నివేద్య
శేషం గృహీత్వా పూతనాయై చరత్యై విదార్యై పాపరాక్షన్యై నివేద్య
మాష పిష్ట మయం శత్రుం కృత్వా ఖడ్గేన ఛేదయిత్వా స్కందాయ విశా
భాయచ దత్వా బలి శేషం కక్షోభ్యో హరేత్ ।

మస్త్రస్తు :—

హ్రీం స్ఫుర స్ఫుర కుంభ కుంభ సుసు సుసు గులు గులు ధను ధను
మారయ మారయ విద్రావయ విద్రావయ - కంపయ కంపయ పాతయ
పాతయ కృతయ కృతయ పూరయ పూరయ ఓం హ్రీం ఓం హ్రీం
ఫట్ ఫట్ హం మర్దయ మర్దయ హం ఇతి ॥

తతః శేషేణ బహిర్బద్ధ్యాత్ :—

తత్ర మస్త్రః బలిం గృహ్లాత్విమే దేవా ఆదిత్యా వసవస్తథా మరుతో
దాశ్వినౌ రుద్రాః సుషర్ణాః పన్నగా గ్రహాః । అసురాయాతుధానాశ్చ పి
చోరగ రాక్షసాః ॥

డాకిన్మో యక్ష భేతాళ యోగిన్యః పూతనాః శివాః ।

జృంభకా స్సిద్ధ గంధర్వాః మాలా విద్యా ధరాసగాః ।

దిక్పాల లోక పాలాశ్చ షేచ విఘ్న వినాయకాః ॥

జగతాం శాన్తి కర్తారో బ్రహ్మద్యాశ్చ మహోర్షయః ।

మా విఘ్నం మాచమే పాపం మాసస్తు పరివంధినః ।

సౌమ్యా భవస్తు తృప్తాశ్చ భూతప్రేత సుఖావహా ఇతి ॥

తతః స్నాత్వా తిలకం ధృత్వా ।

బద్ధినీ కూలినీ త్యేకేన కూలేన పాహినో దేవీతి చతుష్టయేన ।

నమో దేవ్యా ఇతి పంచకేన ప్రార్థయేత్ ।

రూపం దేహి యశోదేహి భగం భగవతి దేహిమే ।

పుత్రాన్ దేహి ధనం దేహి సర్వాన్కామాంశ్చ దేహిమే ।

మహిషఘ్ని మహామాయే చాముందే ముండ మాలినీ ।

ఆమురారోగ్య మైశ్వర్యం దేహి దేవి నమోస్తుతే ।

త తః :—

గుహ్యోతి గుహ్య గోప్యత్వం గృహాణాస్మత్కృతం జవం ।

సిద్ధిర్భవతుమే దేవి ప్రసాదా త్తవ సుందరి ॥

ఇతి దేవ్యై నివేద్య మూలేన పుష్పేణ దేవీ ముద్వాస్య నాసయాహృది ।

ప్రతిష్ఠాం విభావ్య సుప్రీతా వరదా భవేతి షడంగం కృత్వా ।

వవరాత్రే విశేషః :—

దశమ్యాం దేవీ విసర్జయేత్ ।

మంత్రస్తు :—

ఉత్తిష్ఠ దేవి చందేశి కుభాం పూజాం ప్రగృహ్యచ ।

కురుష్వ మమ కల్యాణ మష్ట భిక్కుక్తి విస్సహేతి ఉత్థాప్య ।

గచ్ఛ గచ్ఛ పరం స్థానం స్వస్థానం దేవి చండితే ॥

వజ్రస్రోతే జలం వృద్ధ్యై స్థీయతాంచ జలేత్విహ ।

దుర్గదేవి జగన్మాతః స్వస్థానం గచ్ఛ పూజితా ॥

సంవత్సరే వ్యతీతేతు పునరాగమ నాయవై ।

ఇమాం పూజాం మయాదేవి యథా శక్త్యోప పాదితాం ॥

రక్షర్థం త్వం సమాదాయ వజ్ర స్వస్థాన ముత్తమ మితిజలే ప్రవాహయేత్,

తతోగ్నిం సంపూజ్య :—

విభూతిం దృత్వా గచ్ఛ గచ్ఛేతి విసృజ్య సహస్ర చక్ర్యాం సహస్ర

మన్యత్ర శతం యదాశ క్తివా విప్రాన్ సంభోజ్యయస్య స్మృత్యేతి సమర్ప్య ।

ప్రమాదాత్కు కర్వతామితి జపిత్వా పూర్ణతాంవాచ యత్వా కర్మేశ్వరార్పణం

కృత్వా సుహృద్యుక్తో భుంజీత ॥

ఇదమేవ పూజా హోమ బల్యాది విధానం నవరాత్రేపిజ్ఞేయం ॥

ఇతి శ్రీమత్పదవాక్య ప్రమాణ పారీణ రామేశ్వరభట్ట సూను నారాయణభట్ట

సుత రామకృష్ణాత్మజ కమలాకరకృతే శాంతి రత్నం సమాప్తిమగమత్.

అథ కదళీ దుష్టప్రశవ శాంతిః

యేనై వ స్థాపితోవృక్షః సత్యస ఫలమన్నతే ।

ప్రసూతాపూర్వదిగ్భాగే రంభాసౌఖ్య వివర్ధనీ ॥

దక్షిణే చార్దనశాయ శోక సంతాపకారకం ।

పశ్చిమేస్యాద్ది సంగ్రామం కౌలేర్యాంతు కుభావహః =

అగ్నేయాది విఙ్క్షత్ర మధ్యమం ఫలముచ్యతే ।

తస్య దోషస్య శాస్త్యర్థం కుర్యాచ్చాంతిక ముత్తమం ॥

1

2

దుష్టప్రసూతారంభం చ పితవస్త్రేణ వేష్టయేత్ ।

కంచుకం కంత సూత్రం చ వివిధాభరణం తథా ॥

3

నివేద్య కదళీమూలే తతస్మాం పరిపూజయేత్ ।

తిలై శ్చాత్యేన దూర్వాభిర్హునే దక్షిణోత్తరం శతం ॥

4

అతో దేవీతి సూక్తేన సూతికావృత్తి స్తదేష్యతే ।

దశదానాని దద్యాచ్ఛ ఆచార్యాయ కుటుంబినే ॥

5

సర్వారిష్ట ప్రశాంత్యర్థం విత్తశాత్య వివర్జితః ।

తతస్సా కదళీదేయా విప్రవర్యాయ దీమతే ॥

6

దానమంత్రస్తు : —

అసురాణాం కులోత్పన్నారంభా దాహం ఫలాన్వితా ।

అతస్తవ ప్రదానేన నంతరిరేభివర్ధతాం ॥

7

ఆజ్య సంపూరితేకాన్యే తిలతై ల ప్రపూరితే ।

విలోక్య ప్రతిబింబంతు దద్యాద్రజత సంయుతం ॥

8

విప్రానన్యాంశ్చ సంస్తోష్య దక్షిణాదిభిరాధరాత్ ।

ఏవం కృతేవిధానేన విఘ్నశాంతిశ్చ జాయతే ॥

9

పుత్రాన్ పౌత్రాన్ ప్రియంచై వ లభతే నాత్రసంశయః ।

ఇతి విధాన మాలాయాం కదళీ దుష్టప్రసవశాంతి విధానం సమాప్తం ॥ 10

శ్రీమన్నారాయణాఖ్య స్సమజనివిబుధో రామకృష్ణాభిధానః ।

తత్సూను స్సర్వవిదాంబుధి నిజ చుళకీకారితః కుంభజన్మాం ।

దృష్ట్వా నానానిబందాన్యై రచయ దతులం గ్రంథ మట్టకరాఖ్యః ।

పిత్రోః పాదాబ్జభృంగో రఘుపతిపదయోః స్వాశ్రయం ప్రాపయచ్ఛ ॥ 1

యోభాట్ట తస్త్రిగహనార్జవ కర్ణధారః ।

శాస్త్రాస్త్ర రేమ నిఖిలేష్యపి మర్మతే తా ॥

యోత్రశ్రమో న్ని విహితః కమలాకరేణ ।

ప్రీతోమునాస్తు సుకృతీ బుధ రామకృష్ణః ॥

2

ఇతి శ్రీమత్పదవాక్య ప్రమాణ పారీణ రామేశ్వరభట్ట సూరి సూను

నారాయణభట్ట సుత మీమాంసక రామకృష్ణ భట్టాత్మజ

కమలాకరభట్ట కృతం శాంతిరత్నం సమాప్తం.

శ్రీ మృత్యుంజయాయ నమః

శాంతికమలాకర గ్రంథస్య ఉత్తరపీఠికాయాం

అథ శాంతోక్త్యుగ రథ శాంతిర్నిఖ్యతే

- అథో గ్రంథ శాంతిర శాంతోహ ద్విజస్మనామ్ ।
ప్రవక్ష్యమి సమాసేన సర్వార్థేషు నిపుత్రయే ॥ 1
- జన్మతష్టష్టమే వర్షే మృత్యుర్ముగ రథోన్మూడామ్ ।
దశదిస్త్వధికేతస్మిన్ మృత్యుర్భీష రథోన్మూడామ్ ॥ 2
- విజయాఖ్య రథోమృత్యు రష్ట్రపతిమే భవేత్ ।
షాణ్మాసాన్మృత్యు మాప్నోతి ధనహనిశ్చ జాయతే ॥ 3
- పుత్రనాశో దారనాశో ధననాశ స్తతైవచ ।
తద్దోషశమనార్దాయ శాంతి కుర్యాద్విచక్షణః ॥ 4
- జన్మాబ్దే జన్మమాసే చ స్వజన్మ దివనే తథా ।
జన్మద్వైవ త తర్తవ్యా శాంతిమగ్రంథహ్వయా ॥ 5
- దేవాలయే సదీతీరే స్వగృహేవా శుభస్థలే ।
గృహస్యే శాంతిగృహే మంటపం కారయేచ్ఛుభః ॥ 6
- ప్రేహిరాశిం వినిక్షిప్య తదర్థం తందులం న్యనేత్ ।
తదర్థంతు తిలాన్మ్యుత్య పద్మ మష్టదళం లిఖేత్ ॥ 7
- మద్యే లిఖిత్వా హ్రీంకారం మంకుసంస్తాపయేద్దుభః ।
ఉగ్రం మృత్యుంజయం దేవం సువర్ణేన ప్రకల్పయేత్ ॥ 8
- ప్రణాపతి యమోచైవ హ్యాదిప్రత్యధిదేవతే ।
నవగ్రహాంశ్చ దిక్పాలాన్ నదీశ్చ చిరజీవినః ॥ 9
- దుర్గా గణేశ వరుణాన్ విష్ణుంచ పరిపూజయేత్ ।
అచార్యం వరయేత్పూర్వ మృతిజశ్చ తతఃపరం ॥ 11
- అవాహ్యపూయే దేవం స్తుహిశ్రుత మితీతదా ।
తత్తన్మస్త్రే స్తదా దేవా నన్యానావాహయే తతః ॥ 11

- స్వసూత్రోత్తన మార్గేణ శాంతి హోమం సమాచరేత్ ।
చర్వాజ్యైః పాయసై రర్క సమిద్విశ్చ తిలై ర్దా ॥ 12
- అష్టోత్తర శతం హుత్వా హ్యగ్నేషాం దశ పంచవా ।
పశ్చాద్గ్రహ మఖం కృత్వా దాభిషేకం సమాచరేత్ ॥ 13
- గ్రహ మన్తై ర్లోకపారై ర్వైదితై శ్చ పురాణైః ।
అయుస్సూక్తై ర్భృత్యు సూక్తైః శ్రీ సూక్తాదిభి రేవచ ॥ 14
- అక్షిణ్యామితి సూక్తాద్యైః పు సూక్తైరభిషేచయేత్ ।
అభిషేకాప్లుతం వస్త్ర మాజార్యాయ నివేదయేత్ ॥ 15
- అధార్యం పూజయేద్భుక్త్యా వస్త్రాలంకార భూషణైః ।
ప్రతిమాం దక్షిణోపేతాం వస్త్ర కుమ్భ సమన్వితామ్ ॥ 16
- దద్యాద్విత్తాను సారేణ గాంచదద్యాత్పయస్విసేమ్ ।
ఋత్విగ్భ్యో దక్షిణాం దద్యాద్దీనానాథాంశ్చ తోషయేత్ ॥ 17
- వస్త్ర మాజ్యా వేక్షణంచ కంజకం గాంత రైవచ ।
కర్పాస మాయ సంచై వ దశదాసం స్వశక్తితః ॥ 18
- నవగ్రహజాం ధన్యాని దద్యాద్విత్తాను సారతః ॥ 19
- బ్రాహ్మణాన్సౌజయేద్భుక్త్యా దక్షిణాభిశ్చ తోషయేత్ ।
హరిమేవ స్మరేన్నిత్యం కర్మపూర్వే పరత్రచ ॥ 20
- ఏవం యః కురుతే శాంతిం శ్రద్ధా భక్తి సమన్వితః ।
స సర్వారిష్ట నిర్ముక్తో జీవేద్వర్ష శతం సుఖీ ॥ 21
- పుత్ర పౌత్రాది సంయుక్త పుర్వాన్కమాన వాప్నుయాత్ ॥ 22

ఇతి శ్రీ శానకోక్తో గ్రరథ శాంతి కల్పః సమాప్తః.

అథ బోధాయనోక్తో గ్రరథ శాంతి కల్పః

అథాత ఉగ్రరథ శాంతి విరిం ద్యాభ్యాస్యామో బ్రాహ్మణ రాజన్య
వైశ్యానాం జన్మ దినాదారభ్య వర్జితమ వత్సరే జన్మమానే జన్మ నక్షత్రే
గోమయేన గోచర్య మాత్రం చతురశ్రం కృత్వా తస్యాగ్నేయ దిగ్భాగే

ధ్యానా మువరి కలశం ప్రతిష్ఠాప్య నిష్కర్షయేన మృత్యు ప్రతిమాం
కృత్వా కలశోపరి సంస్థాప్య షోడశోపచారై స్సంపూజ్య - అపైతు
మృత్యుర మృతం । పరం మృత్యో । మనోమహాంతం । మానస్తోకే ।
త్రింశక మిత్యష్టోత్తర శతవారం జపిత్వాథ దేవ యజనోల్లేఖన ప్రభృత్యాగ్ని
ముఖాత్కృత్వా పక్వా జహోతి ద్వీరవదానం మానోమహాంత మితి పురోను
వాక్యా మనూచ్య మానస్తాక ఇతి యజ్యయా జహోతి మృత సూక్తేన
ప్రస్మృతం హుత్వా సిన్ధుకృత్పుతృత్యా ధేను వరప్రదానా దధాగ్రేణాగ్నిం
దూర్వా స్తంభేషు హుతశేషం నిదధాత్య పరేణాగ్నిం ప్రాజ్ఞాన ఉపవిశ్య
మృత్యు సూక్తాయుష్య సూక్తపురాణ మంత్రై రభిషేకం కుర్యా దథస
వస్తు ప్రతిమ కుంభ మాచార్యాయ దద్యా దృత్విగ్నో యథాశక్తి దక్షిణాం
దత్వా బ్రాహ్మణాన్ భోజయే దిత్వాహ భగవాన్ బోధయన్ ॥

ఇతి బోధాయనోక్తో గ్రరథశాన్తి సమాప్తా.

అథ శైవాగమోక్తా ఉగ్రరథ శాంతిః

- తై లాస శిఖరే రమ్యే సర్వదేవ నమస్కృతమ్ ।
ప్రణమ్య శజ్జరం దేవం గుహః పప్రచ్చసాదరం ॥ 1
- స్వామిన్నుగ్ర రథోనామ సర్వప్రాణి భయంకరః ।
పుత్ర పౌత్రక్షయ కరో ధనధాన్య వినాశనః ॥ 2
- రాజ్యభంశకరో రాజ్ఞా మిత్యేవం బహుళకృత్తమ్ ।
కాయం నజ్ఞాయతే నమ్యగేషకః పరికీర్త్యతాం ॥ 3
- ఈశ్వర ఉపాచ :
సాధుతే కథయిష్యామి తముగ్రరథ మాదరాత్ ॥ 4
- మహామృత్యు నమఃప్రోక్తః ప్రాణినాం సర్వనాశనః ।
మహాకాయో మహాదంష్ట్రో మోరరూపీ భయానకః ।
అవిర్భావే యస్య పుత్ర ధన ధన్యాది నాశనమ్ ॥ 5
- భవేత్పిదాచ మహతి రాజ్ఞాం రాజ్యవినాశనమ్ ।
అనావృష్టిశ్చ మహతి శతృపీదా తథైవచ ॥ 6

గజాశ్వ రథనాశశ్చ స్వరాజ్యో ద్భ్రంశనం తథా
ప్రాదుర్భావే భవన్యైతే దోషా ఉగ్రరథశ్చవై ॥

7

ఉత్పత్త్యద్ధాదుగ్రరథ షష్టిమేదై ప్రకీర్తితః ।
యస్యావిర్భావమాత్రేణ సంసారి భయమాప్నుయాత్ ॥

8

గు హ : :—

కథంభవేత్తన్నిస్తారః ప్రాణినాంవద శంకరః ॥

9

శంకర : :—

గుహోగ్ర రథశాంతిం కథయిష్యామ్యహం శృణు
యథా చరణమాత్రేణ సంసారి ముచ్యతే భయాత్ ॥

10

పుత్రాన్పుత్రాన్పుత్రాన్పుత్రాన్కృతానాంధాన్యాదికం తథా ।
రాజా రాజ్యం గజానశ్వాన్కోశ వృద్ధిం రిపుక్షయమ్ ॥

11

లభతే మహతీం భక్తిం విష్ణుపాదేఽధి గచ్ఛతి ।
తస్మాచ్ఛాంతిః ప్రయత్నేన కర్తవ్యానను షణ్ముఖ ॥

12

గు హ : :—

కీదృగ్విధా శాంతిశేషా దేవతాకాత్ర కీర్తితా ।
కోవిదిః కీదృశో మంత్రః కిం పఠం పరికీర్తయః ॥

13

కస్మిన్ దేశే ధకలేవా కస్మిన్ కేస విధీయతే ।
ఏతత్సర్వం ప్రభో బ్రూహితత్వతః పృచ్ఛతో మమ ॥

14

ఈ శ్వ ర : :—

శైవాగమే ప్రసిద్ధేయం మునిభిః పకీర్తితా ।
గుహోగ్ర రథశాంతింతాం సావధాన మనాశ్శృణు ॥

15

వర్షేషష్టితమేప్రాప్తే బ్రాహ్మణన్స్వయ మాచరేత్ ।
క్షత్రియోపిచ వైశ్యోవా కూద్రోవాన్యోథవా పునః ॥

16

బ్రాహ్మణైఃకారయేత్సాధు శాంతిమేతాం ప్రయత్నతః ।
జన్మరే వానుకూలర్షే శాంతిం కుర్యా ద్విచక్షణః ॥

17

- ప్రధాన దేవతా తత్ర సాక్షాన్మృత్యుః ప్రకీర్తితా ।
ఉగ్రోదిదేవతా ప్రోక్తా జయః ప్రత్యధిదేవతా ॥ 18
- విష్ణుగారే శివాగారే నదీతీరేఽథవా పునః ।
గోషేవా వహ్నియగారేవా స్వోర్వత్తి గ్రామవివవా ॥ 19
- కాంతిమేతాం ప్రకుర్వీత విప్రైరనుగత కృచిః ॥ 20
- స్థడిలం పరికల్ప్యాద గోమయేనానులివ్యచ ॥ 21
- ప్రసాద్య రంగవల్ల్యాద్యైః పుణ్యాహం నాందిపూర్వకం ।
ప్రేహితారం వివిక్షిప్య తదర్థం తందులం తదా ॥ 22
- తదర్థం తిలమా స్తీర్య హ్యష్టవక్ర్రాంబుజంఽలిఖేత్ ।
విలిఖ్య తత్ర హ్రీంకారం నిక్షిపేత్కలకాం సతః ॥ 23
- తస్యోపరిష్టా త్సోవర్ణం రాజతం తామ్రమేవవా ।
అథవా మృన్మయం కుర్యాద్యథా విత్తానుసారతః ॥ 24
- తంకుఖిః పరివేష్ట్యాద వస్త్రేరాద్భాద్య మంత్రతః ।
శతమూలాని పుణ్యాని రత్నాని నవసంఖ్యయా ॥ 25
- మృత్తికా దశసంఖ్యాశ్చ తథా పల్ల వపంచకం ।
పంచవృక్ష కషాయాణి పచ్చగవ్యం తదై వచ ॥ 26
- పంచ సౌగగధికంచై వ పుణ్యం లోహత్రయం తథా ।
దాన్యానిచై వ సర్వాణి కుశదూర్వా స్తదై వచ ॥ 27
- తీర్థోదకాని సర్వాణి సర్వకుమ్భేషు విన్యసేత్ ।
వాపీకూపతటాకేషు నదీప్రసవణేషుచ ॥ 28
- సర్వతీర్థాణి సర్వాణి జలాన్యాదయ యత్నతః ।
తైః పూరయే స్మన్త్రీపూర్వం కుమ్భం త్సర్వాన్యధాక్రమమ్ ॥ 29
- సౌవర్ణీం ప్రతిమాం కృత్వాపలాష్టక సమన్వితాం ।
తదర్థార్థేరై వా కుర్యాద్యథా విత్తానుసారతః ॥ 30
- అధిప్రత్యధిదేవత తదర్థ ఫలసమ్మితౌ ।
అన్యాస్తదర్థ ఫలకాః ప్రతిమాః పరింల్బయేత్ ॥ 31

- తత్తత్సానాది రూపేషు కుమ్యేష్వేతాః ప్రాప్త్యాదేత్ .
ఆచార్యం వరయేత్సూర్యం శీలవంతం కుటుంబిణం . 37
- సురార్చకం సుకాంతం చ వేదశాస్త్రార్థ పారగమే .
శాంతికర్మ విధానజ్ఞం మస్త్రుతస్త్ర విశారదం ॥ 38
- దుకూలాద్యై రలంకృత్య గంధపుష్పాక్షరాదిభిః .
బ్రహ్మాదీ నృత్వితోవృత్త్వా యథాశక్తి స్వలంకృతాన్ . 39
- ప్రతిమాః పూజయేరంస్తే తన్మస్త్రజపపూర్వకం .
తత్తద్దేవాన్ప్రవక్ష్యామి సప్తదా చిరజీవినః ॥ 40
- తతో వత్సరదేవాంశ్చ తతో ద్వ్యయన దేవతే .
తతస్త్వితూన్ తతో మాసాం స్తతః పక్షే తతస్త్వీదీన్ ॥ 41
- తతో వారాం స్తతస్తారా స్తతో యోగాన్యదావిది .
కరణాని తతో రాశీన్ పంచబ్రహ్మ తతఃపరమ్ . 42
- సప్తానిలా నష్టవసూ నవదుర్గా దిశోదశ .
రుద్రా నేకాదశాదిత్యాన్ ద్వాదశై వ యదావిది . 43
- బ్రహ్మాణం విష్ణు రుద్రాచ విష్ణుశ క్షేత్రపాలకౌ .
పూజయే త్ప్రియతోదేవా నభయంకర వాస్తువీ ॥ 44
- వరుణాం శ తురః పశ్చాన్మృత్యుంజయ మరోగ్రహాన్ .
బృహత్కుంభం తతఃకుర్యా చ్చతచ్చిద్ర సమవ్వితం . 45
- ప్రత్యేకం పూజయేదేతాన్ తత్తన్మస్త్రై ర్విధానతః .
అద్దాద్యనేకమేకంవా యథాశక్త్యర్థ వై భవాత్ . 46
- పరంమృత్యో ఇతి మంత్రేణ ప్రధాన జపమాచరేత్ ॥
స్తుహిశృతమితి మంత్రేణ చాధిదేవం సమర్చయేత్ . 47
- త్రియంబక మితిమస్త్రేణ ప్రత్యధీశం శమర్చయేత్ ॥
తత శ్చతుర్వేద జపం తతో ద్వారజపం తథా . 48
- థానోస్తతో నమస్కారాం స్పృక్షరాజ ప్రదక్షిణమ్ ॥

- మతిమాన్య త్నతః కుర్యా త్తతో రుద్రాభిషేచనమ్ ।
శ్రీసూక్తం భూమిసూక్తంచ నమకం చమకం తథా : 47
- అపోహిష్టా దిచ్ఛాద్లింగం ముంచామిత్వేతి సూక్తకమ్ । 48
- యేవా పిత్ర ఇతిప్రోక్తం పావమాన్య స్తదైవచ ।
శంవతీచ స్వస్తిమతీచాయుసూక్తం తదైవచ ॥ 49
- ఇంద్రాది దిగధీశానసూక్తాన్యేతాని కీర్తయేత్ ।
మంటపాత్పశ్చిమేభాగే కుండం కుర్యాద్యథా విధి ॥ 50
- స్యస్వసూత్ర ప్రకారేణ ప్రతిష్ఠాప్య హుతాశనమ్ ।
ముఖాంతం విధివత్కృత్వా తతః కర్మ సమాచరేత్ ॥ 51
- అథ ప్రధానం జుహూయాత్సమిచ్ఛరు తిలాజ్యకైః ।
దూర్వాంకురైశ్చ మధునా నంసితైః పృషదాజ్యకైః ॥ 52
- ప్రధాన మస్త్రైః పురోక్తైరష్టోత్తర సహస్రకం ॥ 53
- అష్టోత్తర శతం వాపిహ్యచార్యో జుహూయాత్తతః ।
తిల హోమాయుతం కార్య మవశ్యం భూతిమిచ్ఛత ॥ 54
- అష్టోత్తర సహస్రంవా శత మష్టోత్తరంతువా ।
వశ్పాద్గుళూచికా హోమా యథా సమ్భవ మాచరేత్ ॥ 55
- ఇతరేషాంతు దేవానాం సమద్భిశ్చ రుణాఘృతైః ।
తత్తన్నామ్నైవ జుహూయా దృక్షణాం సోపహేమకమ్ ॥ 56
- గ్రహయజ్ఞ విధానేన గ్రహహోమం సమాచరేత్ ।
జయస్విష్ట కృతో హుత్వా హోమ శేషం సమాపయేత్ ॥ 57
- శతచ్ఛిద్ర ఘటస్థేన మంత్ర పూతేన వారిణా ।
స్నపయేద్యజమానంవా ఆచార్యో బ్రాహ్మణైః పృహ ॥ 58
- మార్జయిత్వా పుణ్యసూత్రైశ్చతుర్ధిక్ష బలింన్యసేత్ ॥
- యజమానస్స్వలం కృత్య చాజ్యావేక్షణ మాచరేత్ ।
బ్రాహ్మణేభ్యస్తతో దద్యాదయః పిండాది పంచకం ॥ 59
- అథా లంకృత్య చాధార్యం వస్త్రా లఙ్కారభూషణైః ।
సవస్త్రాం ప్రతిమాం ధద్యాదాచార్యాయ హిరణ్మయీమ్ ॥ 60

ప్రతిమా సమ సంఖ్యావా తదర్థవాత్ర దక్షిణా ।
ప్రతిమాయా సృతీయాంశ స్సర్వేషాం దక్షిణాస్మృతా ॥ 61

దశదానం తతః కుర్యా ద్భూదానంతు విశేషతః ।
హస్త్య స్వరథ దానాని దాన్యం రత్నాని పద్మచ ॥ 62

వాసః కన్యాది దానాని బ్రహ్మస్థాపన మధ్వరం ।
ఏతాని దధ్యా ద్విప్రేభ్యో యథా విభవ సమ్భవమ్ ॥ 63

దినేభ్యోఽథ విశిష్టేభ్యో భూరిదానం ప్రకల్పయేత్ ॥ 64

అయుతం భోజయే ద్విప్రాన్ సహస్రంవా శతంతువా ।
సర్వాన్కమానవాబ్ధోతి య ఏతాం శాంతి మాచ రేత్ ॥ 65

పుత్రా నౌత్రా న్నౌపౌత్రాంశ్చ దీర్ఘమాయుశ్చ వై భవం ॥ 66

హస్త్యశ్వరథ వృద్ధిచ కోశవృద్ధిచ పుష్కళామ్ ।
విష్ణుభక్తి మవాబ్ధోతి శివ భక్తిం తథై నచ ॥ 67

య ఏతా మాచరే దుగ్ర రథశాంతిం షడానన ।
శత్రవోస్య వినశ్యంతి సర్వదా సుఖమేధతే ॥

ఇతి శ్రీ శైవాగమే పరమేశ్వర షణ్ముఖ సంచాదే
ఉగ్ర రథ శాంతి కల్పః సమాప్తః.

అథ శైవాగ మోక్తోగ్ర రథ శాంతి ప్రయోగః

శ్లో॥ శైవాగమానుసారేణ ప్రయోగోత్ర విధీయతే ।

సర్వలోక హితార్థాయ సులభః కథ్యతే క్రమః ॥

రచనాప్రకారః :—

జన్మాది షష్టితమ వర్ష ప్రవేశే జన్మ నక్షత్రేనుకూల నక్షత్రేవా
కుభ దివసే కర్తా సత్పానహా మజ్జక స్నానం కృత్వా వస్త్రాభరణాదిభిర
లంకృత్య దేవాలయే నదీతీరే పుణ్యదేవే ప్వగృహేవా ఐశాన దిగ్భాగే రమ్భా
స్తమ్భాది శోభితం విచిత్ర వస్త్ర విలాసతం దివ్య కుసుమాలంకృతం మంజసం

కృత్వా గో మయేనానులివ్య రిల్లవల్ల్యాదిలింలం కృత్య స్వస్తివాచనై ర్నానా
విధ దివ్యవాదిత్ర మోషైశ్చ మంత్రం ప్రవిశ్య విప్రైః పుణ్యాహంవాచ
యిత్వానందీః కృత్వా మహా సంసర్పం విరూఢః .

అశ్వశ్రీ మదాది ..... ఏవంతున విశేషణ విశిష్టాయామస్యాం
కుభరితో మమ జననాది షష్టితమ వర్ష ప్రవేశేన యోదోషస్సమ జనితప్రోష
పరిహారార్థం యక్ష్యమాణ రిత్తి దేవతా ప్రసాదేన సర్వారిష్ట పరిహారిద్వారా
సర్వారిష్ట సిద్ధ్యర్థం జన్మ నక్షత్ర జన్మరాశి నానామ నక్షత్ర నామరాశి
నా జన్మాను జన్మ త్రిజన్మ నక్షత్ర వాదంగ గ్రహ వశాభోవర గ్రహ
నా ద్వామ దక్షిణవేదనా ర్షిణుక్షత్ర గ్రహనా దుపగ్రహనా ద్వాప
గ్రహనాల్లతోప గ్రహ నాత్ సంస్కార తద్రూపా జన్మలగ్నాది షడ్వర్గ
నా న్యహ దికాంత్యకాంతరాస్త్యకా సూక్ష్మదకా ప్రాణదకా వశాత్ కాల
చక్ర వశాచ్చ ప్రాప్త సరిలారిష్ట పరిహారార్థం ఆదిత్యాది నవగ్రహేషు
యేయే గ్రహ అరిష్ట స్థానేషు స్థితానై నైర్గ్రహైః త్రియమాణ కరిష్యమాణ
సూచితాగామి దుష్టారిష్ట పరిహారిద్వారా కుభస్థాన పలావాప్ర్యర్థం అధ్యాత్మి
కారి దైవికారి భౌతిక భామాస్తరిక్ష దివ్య మహోత్పాత దుస్వప్నాపశకునా
ద్యద్భుతాగామి దుష్టారిష్ట పరిహార ద్వారాఽయురతి వృద్ధ్యర్థం పరమస్త
వరయస్త పరతస్త విచ్ఛేదనపూర్వక శత్రు పలాయనార్థం సమ్ముఖోన్ముఖ
లతోప గ్రహరాశి నక్షత్ర తిథివార క్రూర స్వరక్రూర గ్రహవేధనా దష్టవ
నర్గభావ బలనా న్మానబలనా తృక్షణలనా తృప్తాకృంతి గ్రహణోల్కా
పాతనాన్నిత్య గహబలనా తృత్కరిత గ్రహబలనా న్నానాచక్రబల
నా న్నానాచక్రభావబలనాచ్చ ప్రాప్త సకలదోష నివృత్త్యర్థం సకలజన
వశ్యతా సమ్మత్త మృద్ధ్యర్థం ఆదిత్యాది నవగ్రహముఖ పురస్సరం శైవాగ
మోక్త ప్రకారేతోగ రథకాంతి కిర్య కరిష్య ఇతి సంకల్ప్య ||

ఆచార్యాది ఋత్విగ్వరణం కుర్యాత్ :—

కాన్త్యాముగ్ర రదాభ్యామౌ సర్వకర్మ సుకోవిదం ।

ఆచార్యం పలదాతారం వృణోత్వాం ద్విజసత్తమ ।

అస్మిన్నుగ్ర రథ కాంతి కిర్యణ్యాచార్యం త్వాం వృణోత్ ।

ఇత్యాదార్య వరణం :—

సోపి వృతోస్మి కరిష్యామీతి ప్రతి వదేత్ ॥

యథా చతుర్ముఖో బ్రహ్మ శక్రాదీనాం ప్రజాపతిః ।

తదాత్వం మమ యజ్ఞేస్మిన్ బ్రహ్మ ద్విజ పతేభవ ॥

అస్మి న్నుగ్ర రథ శాంతి కర్మణి బ్రహ్మణం త్వాం వృజే ।

ఇతి బ్రహ్మ వరణం :—

సోపి వృతోస్మి కరిష్యామీతి ప్రతి వదేత్ ॥

శాన్మా వుగ్ర రథాభ్యాయాం భవంతోభ్యర్థితా మయా ।

సుప్రసన్నాః ప్రతుర్వంతు ప్రయోగం విది పూర్వకం ॥

అస్మిన్నుగ్ర రథశాంతి కర్మణి మస్తజపే పూజా విధౌ హోమ విధౌచ ఋత్విజో వోవృజే । తేసి వృతాస్మః కరిష్యామీతి ప్రతివదేయుః । తత ఆచార్యః స్యోనాపృథివీతి మంత్రేణ పృథివీ ప్రార్థనం కృత్వా యేనతో కాయేతి మంత్రేణ దశభార పరిమితం భార పంచక పరిమితంవా యథాశక్తివా దాన్యరాశిం వినిక్షిప్యచతురశ్రం కృత్వా తదుపరి తదర్థం తండుల రాశిం వినిక్షిప్య తదుపరి తదర్థం తిలరాశిం వినిక్షిప్య తదు పర్యష్టదశ పద్మం విలిఖ్య తన్మధ్యే హ్రీంకారం విన్యస్య తదుపరి ఆకలశేషితి మంత్రేణ కలశాం స్తతస్థానేషు స్థాపయిత్వా తస్తుం తన్వన్నితి మంత్రేణ తంతుభిః పరివేష్ట్య శతౌషధాని సంసృజ్య యథా కలశ సంఖ్యం విభజ్యయా ఓషధీరితి తేష్వోషధీర్నిక్షిప్య ఓషదయ స్సంవదంత ఇతి పంచత్వచః పంచ పల్లవానిచ నిక్షిప్య దాన్యమసీతి యవ గోధూమ మాష ముద్గ ప్రియంగు చణకరాజ మాష తిల కుశుత్త శ్యామకాన్నిక్షిప్య ఉద్భృతాసీతి గజాశ్వరథ వల్మీక హ్రద గోకుల రాజద్వార చతుష్పథాశ్వత్థ తులసీ మృదో నిక్షిప్య రువతీ బీమ ఇత్యేదుమ్భుర వటాశ్వత్థ స్లజ్జమత్వచో వినిక్షిప్య - ప్రవో యజ్ఞేషితి తత్సల్లవాన్నిక్షిప్య - సహి రత్నాసీతి నవరత్నాని హిరణ్యరూప ఇతి స్వర్ణ రజత తామ్ర శకలాన్నిధాయ ॥

"అచ్యుతే కలశన్యాస క్రమశ్చైవాగ మోదితః ।
 సర్వేప్రాగ పవర్గా వాప్యదగ్ధిగ పవర్గకాః ॥
 మధ్యే ప్రధాన దేవస్త ద్దక్షిణేత్వది దేవతా ।
 ప్రధానోత్తర దేశేతు స్మృతా ప్రత్యది దేవతా ।
 విష్వగేషాం చిరంజీవి దేవతా వినివేశయేత్ ।
 తత్ప్రవాహం పంచవీధీభి ర్వాదక ద్వాదశక్రమాత్ ॥
 జన్మాది వత్సరా ష్టష్టిర్న్యస్యాః ప్రాగపవర్గకాః ।
 ప్రధాన దక్షిణేన్యస్యా దక్షిణాయన దేవతా ।
 తద్దక్షిణేన్య ర్వర్షాదిఋతు త్రితయదేవతాః ।
 దద్దక్షిణేతు కటకముఖ షణ్మాస దేవతాః ॥
 ప్రధానస్యోత్తరేభాగే తూత్తరాయణ దేవతాః ।
 తదుత్తరేతు శశిర వసంత గ్రీష్మదేవతాః ॥
 తదుత్తరేతు మకరముఖ షణ్మాస దేవతాః ।
 ప్రధానాగ్నేయ దిగ్భాగే విన్యసేత్తిథి దేవతాః ॥
 తిద్యుత్తరేన్యసే తృతీ వారాంస్తత్పక్ష పశ్చిమే ।
 వసూవ్వారా తృత్తిమతో రుద్రాంశ్చ వసుదణే ।
 రుద్ర పశ్చిమతస్తారా యోగాన్ నక్షత్ర పశ్చిమే ।
 యోగేభ్యః పశ్చిమే దీమాన్న్యసేత్కర్కరణ దేవతాః ॥
 ప్రధాన నైర్ఋతిదిశి నవదుర్గాః ప్రపూజయేత్ ।
 బ్రహ్మాణం విష్ణు రుద్రౌచ విష్ణేశ క్షేత్రపాలకా ॥
 ప్రధాన పశ్చిమేన్యసే దతయంకర వాస్తుని ।
 సప్తభ్యః ప్రాగ్రాశిదేవా నుదగ్ధిగపవర్గకాన్ ॥
 ప్రధాన వాయవ్యదిశి విన్యసే త్సప్తమరుతాన్ ।
 మరుద్భ్యః ప్రాజ్ఞ్యసే త్పంచసద్యోజాలాది దేవతాః ॥
 ప్రధానోత్తరదిగ్భాగే సాదిదేవా న్నవగ్రహాన్ ।
 ప్రధానై కాన దిగ్భాగే ద్వాదశాదిత్య దేవతాః ॥

మృత్యుంజయస్యనే దీమాన్ ద్వాదశాదిత్య పూర్వతః ।
 ప్రాచ్యాద్యష్టదిశా స్వింద్రప్రముఖాన్ దిక్పతీన్ క్రమాత్ ।
 ఇంద్రాక్షురస్తాదాకాశం వరుణా తృశ్చమే మహిమ్ ।
 చతుర్షోజేషుచై తేషాం చతురో వరుణాన్యనేత్ ।
 శృతచ్ఛిద్రం బృహత్కుంభం సర్వేషాం పురతోన్యనేత్ ।
 మంటపాతృశ్చమేభాగే కుండత్రితయమాచరేత్ ॥
 దక్షిణే గ్రహ హోమార్థం కుండమేకకరం భవేత్ ।
 మధ్యమే శాంతిహోమార్థం కుండమేకకరంస్మృతమ్ ॥
 ద్విహస్త కుండమయుత తిలహోమార్థ ముత్తరే ।
 తంత్రే జైకత్ర స్సర్వేషాం హవనేత్వేక కుండకం ॥
 యజమానోపవేశార్థం తత్పశ్చాద్వేదికాం శుభామ్ ।
 కుర్యాదుదీప్త్యా మైశాన్యాం నాభిషేకార్థ మంభుపమ్ ॥
 ఏవంన్యాసః క్రమః ప్రతేసమ్మద్ర్యాప్యత్ర దర్శితః ।
 ధరాధికారి శ్రీ చక్రవర్త్య య్యజ్ఞార్థ దీమతః ” ॥

అప్యాయస్వేత్యాదిత తస్మన్త్రైః పంచామృతాని విక్షిప్య గాయత్ర్యాది
 త తస్మన్త్రైః పంచగవ్యాని విక్షిప్య దేవ స్వత్వేతి కుశోదకం విక్షిప్య
 కాండాత్కాండాదితి దూర్వాజ్కురాణి విక్షిప్య పునఃతుమాం దేవ జనా
 ఇతి కుశగ్రంధిం నిదాయ ॥

ఇమంమే గంగే । ఋతంచ సత్యంచ । అపోవా ఇదం । యాః
 ప్రవత ఇతివ । సచ్ఛకలశేష్వపః పూర యిత్వా । యాః పరిసీరితి పల
 పుష్పాణి విన్యస్య యువం వస్త్రాణీతి వస్త్రే రాచ్ఛాద్య కలశాన్ గంధాక్షతాది
 భరణం వృత్య కలశస్య ముఖే విష్ణురితి కలశానభిమన్త్ర్య అగ్ని స్సప్తిమితి
 సూక్తేన తాపకుద్ధిం కృత్వా పంచామృత పంచగవ్య కుశోదకై స్తత
 స్మన్త్రైః ప్రతిమాన్నప యిత్వా బృహస్పతే ప్రతిమే ఇతి మంత్రేణతాః
 ప్రదిమాః కలశస్త వస్త్రోపరి నిదాయ అసునీతే ఇతి ప్రాణప్రతిష్ఠాపనం కృత్వా
 అవాహనాది షోడశోపచార పూజాం కుర్యాత్ ॥

పూజాక్రమ మాహా :—

ప్రాంకార : ద్యోప నివేళిత ప్రధాన కలలో పరిస్థాపిత మృత్యు ప్రతిమాం ద్యాయేత్ || శ్రీ || యమం దందోజ్వల కరం మహిషోపరి సుస్థిలమ్ । సర్వవీరికరం ద్యాయే నృత్యం జగద దీశ్వరం । పాశ బద్ధాం కుశ గదా భాసమాన కిరాముజమ్ । గీర్వాణ గణ వంద్యాంప్రిం మృత్యుం మహిష వాహనం । ఓం భూః మృత్యు మావాహయామి । ఓం భువః మృత్యు మావాహయామి । ఓం సువః మృత్యు మావాహయామి । ఓం భూర్భువస్సువః మృత్యు మావాహయామి । పరం మృత్యో ఇతి మంత్రేణ పోదకోపచార పూజాం జపంచ కుర్యాత్ । అష్టోత్తర సహస్ర మష్టోత్తర శతంవా మూలమస్త్రం జపేత్ । తద్దక్షిణ పార్శ్వే నివేళిత కలలో పరిస్థితా మధిదేవతా ముగ్రం ద్యాయేత్ । కరాకాన్యం విరూపాక్ష ముగ్రంవ్యాఘ్రవరే స్థితం । కూలం చ తమయం పాణ్యోచ్చి త్రాణం హృది భావయేత్ । ఓం భూః మృత్యో రధిదేవతా ముగ్ర మావాహయామి । ఓం భువః ఇత్యాది—
స్తుహిశృతమితి మస్త్రేణ పూజాం జపంచ కుర్యాత్ । ఏవం ఇమం యమేతి యమదేవతాంవా పూజయేత్—॥ తదుత్తరభాగే మృత్యుం జయ ప్రతిమాం ద్యాయేత్ ॥ మృత్యుంజయ సమస్తేస్తు వృష వాహన శంకర । శమయోగ్ర రధోత్పన్నం తయంమే పాలరోచన ॥ ఓం భూః మృత్యోః ప్రత్యధి దేవతాం మృత్యుంజయ మావాహయామి । ఓం భువః ఇత్యాది॥ త్ర్యమ్బక మితి పూజా జపశ్చ । తత్పరి తస్పష్ట చిరజీవినోఽశ్వత్థామాదీన్ పూజయేత్.

స ప్త చి ర జీ వి పూ జా

త త్రా దా :—

బ్రహ్మసూత్రోజ్వల భుజో రాజ త్కృష్ణాజినాసనః । అశ్వద్ధామా చిరంజీవీ దీర్ఘ మాయుర్దాతుమే । ఓం భూః అశ్వద్ధామానమావాహయామి త్యాది ॥ 1 ॥

బలిః పాతాళనిలయో దనుర్వాణ ధరోన్మవః । విష్ణుపాదాంకిత శిరా శ్చిరంజీవీ వ్రసీదతు ॥ ఓం భూః నిలిమిత్యాది । 2 ॥

వ్యాస స్సమస్త ధర్మాణాం వక్తామునివరేడితః । చిరంజీవీ దీర్ఘ
మాయుర్దదాతు జటిరోమమః ॥ ఓం భూః వ్యాసమిత్యాది ॥ 3 ॥

హనుమాన్రామపాదాబ్జ సంగీవర్ణి వరశ్శుచిః । సంజీవనోపహర్తా చ
రోగశాంతిం దదాతుమే ॥ ఓం భూః హనుమంత మిత్యాది ॥ 4 ॥

విభీషణో ధర్మపరో రామార్చన పరాయణః । దదాతు చిరజీవిత్యం
చిరజీవీ జితేంద్రియః ॥ ఓం భూః విభీషణమిత్యాది ॥ 5 ॥

కృపః కృపాపయోరాశి స్తపస్వీచీర వత్సదృత్ । వితనోతు ప్రస
న్నాత్మా యావజ్జీవ మరోగతామ్ ॥ ఓం భూః కృపమిత్యాది ॥ 6 ॥

పరశూర్జ్వల హస్తాబ్జో జటామండలమండితః । దదాతు చిరజీవిత్యం
ప్రసన్నాత్మా భృగూద్వహః ॥ ఓం భూః పరశురామమిత్యాది ॥ 7 ॥

ఏతేషాం ఓం నమోఽశ్వత్థామై ఇత్వాదినా పూజా జపశ్చ । అశ్ర
కల్పాంతరే నవ చిరజీవిన ఇత్యుక్తం ॥ తద్రీత్యా మార్కండేయ ప్రహ్లాదా
పూజ్యౌ ॥

షష్టి వత్సర పూజా

తతః ప్రాగ్భగవే ద్వాదశ ద్వాదశ సంఖ్యయా ప్రాగపవర్గాః పంచవీ
ద్యాత్మికాః జన్మ సంవత్సర మారభ్య షష్టివత్సర దేవతా ఆవాహయేత్ ।
తత్తద్ద్యానాని :—

అక్షద్యంకిత పాణిపద్మమథయం చిన్ముద్రికాం హస్తయోర్పిత్రాణం
చతురాననం ప్రవికచత్పద్మాసనం తఃస్థితమ్ । వక్షోభాగ విరాజమాన
విశదశ్రీ బ్రహ్మసూత్రోజ్జ్వలం వందేహం ప్రభవాభిదం కమలజం శ్రేయోభి
వృద్ధిప్రదం ॥ ఓం భూః ప్రభవాబ్ధి దేవతాం కమలజ మావాహయామి ॥ 1 ॥

భాస్వత్కిరీటం వరచక్ర శార్ఙ్గ గదాభిరామై స్సహితం చతుర్భుజః ।
కరై రనస్తాసన సన్నివిష్టం ద్యాయేద్ధ్రమేళం విభవాభిదానమ్ ॥ ఓం భూః
విభవ దేవతాం రమేళ మావాహయామి ॥ 2 ॥

జటిల మురగ భూషా భూషికాంగ. త్రితేత్రం శశిధర మకుటాస్తం
బ్రహ్మచర్యోత్తరీయం । వృషవరకృతవాహం శుక్లసంజ్ఞం గిరీశం నమ
దమరమువీంద్రం కూంపాణిం నమామి ॥ ఓం భూః శుక్లసంవత్సర
దేవతాం కూంపాణి మావాహయామి ॥ 3 ॥

కరీంద్రీవ క్త్రిం కనదేవదంతోజ్జ్వలం ప్రమోదదూత కృతాభిదానం ।
ప్రభూభూకాంతి ప్రదమాబు సంస్థంద్యాయేద్బృధజ్జే సతతం గణేశం ॥
ఓం భూః ప్రమోదూత సంవత్సర దేవతాం గణేశ మావాహయామి ॥ 4 ॥

దంతీంద్ర వక్త్రాంక గతాం సుశక్తిం చతుర్ముఖం చంద్రకళావ
తంసాం । తత్తేజస్వినోవిది పూర్ణచంద్రం వందే ప్రజోత్పత్తి కృతాభి
దానమ్ ॥ ఓం భూః ప్రజోత్పత్తి సంవత్సర దేవతాం శక్తిమావాహయామి ॥ 5 ॥

శక్తులై క బాహుం శశిధరమకుటం మయూరమారూఢం అంగీసాభి
దానం షణ్ముఖమీదేవమరేంద్రే నేనాన్యమ్ ॥ ఓం భూః అంగీరసాబ్జ
దేవతాం షణ్ముఖ మావాహయామిత్యాది ॥ 6 ॥

చంద్రముఖీం చాచుదృశం కుక్కుటవాహం గుహాద్భుతా మనిశమ్ ।
శ్రీముఖసంజ్ఞాం వల్లీం శ్రేయోవృద్ధి ప్రదామహం కలయే ॥ ఓం భూః
శ్రీముఖ సంవత్సర దేవతాం వల్లీ మావాహయామి ॥ 7 ॥

గౌరీం గిరీంద్రతనయాం వృషవరస స్థాం కలాధరాం శశినః ।
భావాభ్యామహమీదే తవకుకుకామ్పొరి పూర్ణచంద్రాంతాం ॥ ఓం భూః
భావసంవత్సర దేవతాం గౌరీమావాహయామిత్యాది ॥ 8 ॥

యువపంజ్ఞా మహమీదే బ్రాహ్మీం బ్రహ్మాదివందితాంప్రియుగామ్ ।
హంసవరాదూతాం తాం శమ్భుమనోహరి రూపసౌభాగ్యామ్ ॥ ఓం భూః
యువసంవత్సర దేవతాం బ్రాహ్మీ మావాహయామిత్యాది ॥ 9 ॥

మహేశ్వరీ హృదజ్జేవింసతు సతతం చ ధాతు సంజ్ఞామే । చంద్రా
వతంస సహితా శ్రేయోవృద్ధి ప్రదా నదా శంభోః ॥ ఓం భూః ధాతు సంవ
త్సర దేవతాం మాహేశ్వరీ మావాహయామి ॥ 10 ॥

కౌమారీ మహా మీదే సంపదాశ్రీం సదా శుభాకూటమ్ । తా ఓళ్ళ
రాధి దానాం శంకరతోప ప్రదాం స్వరూపేణ ॥ ఓం ధూః ఈళ్ళర సంవ
త్సర దేవతాం కౌమారీ మావాహయామి ॥ 11 ॥

బహుధాన్యనామ దేయాం సతతం హృదయేన వైష్ణవీం కందే ।
శంకర వామాంకస్థాం సమతా మిష్టార్థ దాయితా మవిశం ॥ ఓం ధూః బహు
ధాన్య సంవత్సర దేవతాం వైష్ణవీ మావాహయామి ॥ 12 ॥

వారాహీం ప్రణ మామో దూర్జటి హర్షాబ్ధి హర్షచంద్రాంశమ్ ।
శ్రేయోభి వృద్ధి ధాత్రీం కృత నిజ నామ్నీం ప్రమాదీతి ॥ ఓం ధూః
ప్రమాది సంవత్సర దేవతాం వారాహీ మావాహయామి ॥ 13 ॥

మాహేంద్రీం కలయామో విక్రమ సంజ్ఞాం వృషాపనా రూఢామ్ ।
రాసుర చంద్రకిరీటాం భక్తాబీష్ట ప్రదాంభియాం శాంత్యై ॥ ఓం ధూః
విక్రమ సంవత్సర దేవతాం మాహేంద్రీ మావాహయామి ॥ 14 ॥

చాముండాం చారుతనూ మహామిహ వందే వృషాపనా రూఢామ్ ।
విషునామ్నీం సురవంద్యాం దైత్యకుల భ్వంసకారిణీ మవిశం ॥ ఓం ధూః
విషు సంవత్సర దేవతాం చాముండా మావాహయామి ॥ 15 ॥

అరోగహ్వయ మీదేహం చిత్ర భామం సదామందే । కురంగ మవరా
రూఢం మకుటాఙ్విలస్తమ్ ॥ ఓం ధూః చిత్రభాను సంవత్సర దేవతా
మారోగ మావాహయామి ॥ 16 ॥

అరోగ్య సిద్ధిదం నృణాం స్వధానుం బ్రాజ సంజ్ఞితమ్ । గణాచారం
లసత్కర్ణభేట హస్తం నమామ్యహమ్ ॥ ఓం ధూః స్వధాను సంవత్సర
దేవతాం బ్రాజ మావాహయామి ॥ 17 ॥

అంతర్హృదజ్ఞే సతతం కలయే పటరాహ్వయమ్ । తారణం మూర్త్య
గమనం కూరోద్భాసి కరంతజే ॥ ఓం ధూః తారణ సంవత్సర దేవతాం
పటరమావాహయామి ॥ 18 ॥

వతంగం పతాంగరూఢం పార్థివాహ్వయ మాశ్రయే । శంఖ చక్ర
రథం దివ్యవీణామృత మహం భజే । ఓం భూః పార్థివసంవత్సర దేవతాం
వతంగమావాహయామి ॥19॥

స్వర్ణరం కోకిలారూఢం వ్యయ సంజ్ఞకమాశ్రయే । చంద్రావంతంసం
జటిం త్రిశేత్రం కూండానురం । ఓం భూః వ్యయ సంవత్సర దేవతాం
స్వర్ణరమావాహయామి ॥20॥

సర్వజిత్సంజ్ఞకం వందే జ్యోతిషీమంతమిష్టదం । భ్రుకుండి పాశ,
హస్తాక్షం వ్యామూరూఢం త్రిలోచనం । ఓం భూః సర్వజిత్సంవత్సర
దేవతాం జ్యోతిషీమంతమావాహయామి ॥21॥

విజాననామకర భానుం సర్వధారికృతాహ్వయమ్ । ఇష్టప్రాప్త్యే నదా
వందే సపాశ్వ రథమాస్థితమ్ । ఓం భూః సర్వధారి సంవత్సర దేవతాం
విజానమావాహయామి ॥22॥

మేరుశృంగాసనస్తంతం విరోధి కృతనామకమ్ । కశ్యపం పంచ
వదనం దశహస్తం నమామ్యహమ్ । ఓం భూః విరోధి సంవత్సర దేవతాం
కశ్యపమావాహయామి ॥23॥

రవి వికృతినామానం త్రిశేష్టం షడ్గుణం భజే వన్నగేశ్వర
మారూఢం చారువీణాంజరావృతం ॥ ఓం భూః వికృతి సంవత్సర దేవతాం
రవిమావాహయామి ॥24॥

సూర్యార్ధిదం ఖరం వందే చతువక్త్రాష్టహస్తకమ్ ॥ ఖగవర్యసమా
రూఢం వీలాంజర సమావృతం ॥ ఓం భూః ఖరసంవత్సర దేవతాం
సూర్యమావాహయామి ॥25॥

భానుం నన్దననామానం భాసాచారువరిష్కృతం । మృగేంద్రవాహనం
పంచవక్త్రం దశగుణం భజే । ఓం భూః నన్దన సంవత్సర దేవతాం భాను
మావాహయామి ॥26॥

షణ్ముఖం ద్వాదశభుజం వ్యాఘ్రవాహన మాశ్రితమ్ । వ్యాఘ్రవల్గ్న
మృరం వందే భగం విజయసంజ్ఞకం ॥ ఓం భూః విజయదేవతాం స్మృగ
మావాహయామి ॥27॥

పూషణం జయనామానం జయదం భక్తసంతతే । శంఖ చక్రాంత
కరద్వంద్వం హృది సమాశ్రయే ॥ ఓం భూః జయబ్ధదేవతాం పూషణ
మావాహయామి ॥28॥

హంసవర్యాధిరూఢతం వీణామండిత హస్తకమ్ । హిరణ్యగర్భం
వందేహం మన్మథాఖ్య మనిష్టహమ్ ॥ ఓం భూః మన్మథ సంవత్సర
దేవతాం హిరణ్యగర్భ మావాహయామి ॥29॥

మరీచిః దుర్ముఖాఖ్యానం మన్యుం మర్కటమాశ్రితమ్ । వివృతాస్యం
జగద్వీరిదాయకం సంశ్రయేముదే ॥ ఓం భూః దుర్ముఖార్థిదేవతాం
మరీచిమావాహయామి ॥30॥

ఆదిత్యం తేజసాం స్థానం హేవిళమ్పి కృతాహ్వాయమ్ । సప్త సప్తి
సమారూఢం జగతాం నేత్ర మాశ్రయే ॥ ఓం భూః హేవిళమ్పి సంవత్సర
దేవతా మాదిత్య మావాహయామి ॥31॥

విళమ్పి సంజ్ఞం మనసా సవితారం స్మరామ్యహం । చాపబాణ రరం
దోర్భ్యాంతు రజ్జవత్త వాహనమ్ ॥ ఓం భూః విళంబి సంవత్సర దేవతాం
సవితార మావాహయామి ॥32॥

అర్కం వికారినామానం కర్కంఠి కృకచాయుధమ్ । కూర వ్యాఘ్ర
సమారూఢ మేకనేత్రం సమామ్యహం ॥ ఓం భూః వికారినామ సంవత్సర
దేవతా శుర్క మావాహయామి ॥33॥

బాస్కరం శార్వరీ సంజ్ఞం భాషాపూరిత దిజ్ముఖమ్ । చక్రకోజ్వలకరం
వందే భాస్వద్రథ సమాశ్రయం ॥ ఓం భూః శార్వరి దేవతాం బాస్కర
మావాహయామి ॥34॥

అగ్నిం నమామి సతతం జ్వాలా మాలంత మోపహమ్ । అజా
రూఢం చతుర్హస్తం ద్విశీర్షం ప్లవ సంజ్ఞికమ్ ॥ ఓం భూః ప్లవ సంవత్సర
దేవతా మగ్ని మావాహయామీత్యాది ॥35॥

జాతవేద సమీదేహం శుభకృన్నామకం సదా । అందోళితా సమా
రూఢం ఖడ్గఫేట ధరం శుభం ॥ ఓం భూః శుభకృత్సం వత్సర దేవతాం
జాతవేద సమావాహయామి ॥36॥

సహోజనం శోభకృతం నృణామిష్టద మాశ్రయే । శివితా వాహనా
రూఢం వామరద్వ భుషాణికమ్ ॥ ఓం భూః శోభకృద్దేవతాం సహోజన
మావాహయామి ॥37॥

అజిరా ప్రభుమీదేహం క్రోధీకృత నామకమ్ । గోరథా రూఢమనిశం
కుంతోజ్వల కదాంబుజం ॥ ఓం భూః క్రోధి దేవతాం మజిరా ప్రభు మావాహ
యామీత్యాది ॥38॥

వై శ్వానరం భజే నిత్యం విశ్వావసు కృతాహ్వాయం । నరవాహన
మారూఢం ఖడ్గఫేట ధరం విభుమ్ ॥ ఓం భూః విశ్వావసు వత్సర దేవతాం
వై శ్వానర మావాహయామి ॥39॥

పరాభవాహ్వాయం వందే నర్యాపసముదర్శిషం । ఉత్తుంగ తురగా
రూఢం పరకూజ్వలి పాణికమ్ ॥ ఓం భూః పరాభవ సంవత్సర దేవతాం
నర్యాపస మావాహయామి ॥40॥

పక్షిరాధ సమీదెగ్నిం ప్లవంగ ఇతి విశృతం । శ్వేతాశ్వ వాహనా
రూఢం శార్ఙ్గదాణ ధరం సదా ॥ ఓం భూః ప్లవంగ దేవతాం పక్షిరాధ
సమావాహయామి ॥41॥

విసర్పిణం హుతవహం కీలకాహ్వాయ మాశ్రయే । ఉత్తుంగ గజమా
రూఢం కూరోజ్వలి కరాం చలిం ॥ ఓం భూః కీలక సంవత్సర దేవతాం
విసర్పిణ మావాహయామి ॥42॥

మత్స్యమూర్తి హరిః పదే శిరసా సౌమ్య సంజ్ఞితమ్ । శ. ౪
చక్రోజ్వలః కరం భక్త్యాబీష్ట ప్రదాయకం ॥ ఓం భూః సౌమ్యసంవత్సర
దేవతాం మత్స్యమూర్తి మావాహయామీత్యాది ॥43॥

కూర్మాకృతి మహం పదే మస్తరాచలధారిణమ్ । కౌమోదకీ కర్ణ
హస్తం సాధారణ కృతాహ్వయమ్ ॥ ఓం భూః సాధారణ దేవతాం కూర్మ
మావాహయామి ॥44॥

దంష్ట్రాకూఢ మహిదాగం క్రోడరూపధరం హరిమ్ । వరదా
భయదం పదే విరోధికృది త్రిశుతం ॥ ఓం భూః విరోధికృద్దేవతాం
వరాహ మావాహయామి ॥45॥

స్వకేశరి తను పదే హరిం స్తంభవిదారణమ్ । ప్రహ్లాదహర్షదా
తారం పరీధావి కృతాహ్వయమ్ ॥ ఓం భూః పరీధావి వత్సర దేవతాం
స్వసింహ మావాహయామి ॥46॥

చక్రోజ్వలకరం పదే హరిం వామనరూపిణమ్ । బలిప్రతారణకరం
ప్రమాదీచ కృతాహ్వయమ్ ॥ ఓం భూః ప్రమాదీచ సంవత్సర దేవతాం
వామన మావాహయామీత్యాది ॥47॥

జగదానంద జనికం సీతావల్లభ మాశ్రమే । రామమానంద నామా
నం ధృతకోదండ మార్గణం ॥ ఓం భూః ఆనంద సంవత్సర దేవతాం రామ
మావాహయామీత్యాది ॥48॥

కుతార ప్రోజ్వలకరం జటామండల మండితం । భార్గవ రామ
మాళనే రాక్షసాభిధమంజసా ॥ ఓం భూః రాక్షస సంవత్సర దేవతాం
భార్గవరామ మావాహయామి ॥49॥

సీరోద్భాసికరాం భోజం నీలాంబర సమావృతం । బలరామ మహం
పదే నీలాహ్వయహర్షితమ్ ॥ ఓం భూః నరదేవతాం బలరామ
మావాహయామి ॥50॥

కృష్ణం పింగళనామానం బద్ధి బద్ధోజ్వలాకృతిమ్ । నవనీతోజ్వలకరం
నృత్యంతం హృది సంశ్రయే ॥ ఓం భూః పింగళ దేవతాం కృష్ణ మావాహ
యామి ॥౧॥

మేచ్ఛావళి కృతద్వేషం కాళయుక్తి కృతాహ్వాయమ్ । అశ్రయే
కర్కమారూఢం దనుర్పాణధరం సదా ॥ ఓం భూః కాళయుక్తి దేవతాం
కల్కిన మావాహయామీత్యాది ॥౧౨॥

సిద్ధారికృతనామానం బుద్ధాకృతిమహం భజే । నగ్నం విరూపవ
పురుషం శ్రీ ప్రదర్శనకారణమ్ ॥ ఓం భూః సిద్ధారిదేవతాం బుద్ధమావాహ
యామిత్యాది ॥౧౩॥

దుర్గాం విపత్తిదుతయే రౌద్రీతి కృతసంజ్ఞికామ్ । ధ్యాయామి దైత్య
హంత్రీం తాం రక్తాస్వాదన తత్పరామ్ ॥ ఓం భూః రౌద్రీ సంవత్సర
దేవతాం దుర్గా మావాహయామీత్యాది ॥౧౪॥

యాతు దానం వక్రముఖ మేకాక్షం దారుణాకృతిమ్ । ధ్యాయామ్యనిష్ఠ
శాంత్యర్థం దుర్మతీతి కృతాహ్వాయమ్ ॥ ఓం భూః దుర్మతి దేవతాం యాతు
ధాన మావాహయామీత్యాది ॥౧౫॥

దుందుభీతి కృతాఖ్యానం సమస్త రిపు భైరవమ్ । భైరవం శ్వవరా
దూఢం దిగంబర ముపాశ్రయే ॥ ఓం భూః దుందుభి దేవతాం భైరవ
మావాహయామిత్యాది ॥౧౬॥

హనుమంతం వాయుమతం రుదిరోద్గారి సంజ్ఞికమ్ । సముద్ర లం
ఘనోద్యుక్తం ధీర్వలాంగూల మాశ్రయే ॥ ఓం భూః రుదిరోద్గారి సంవత్సర
దేవతాం హనుమంత మావాహయామిత్యాది ॥౧౭॥

సరస్వతీం తానమాన వీణోజ్వల కరాంబుజామ్ । రక్తాక్షి సంజ్ఞికాం
దేవీం ప్రపద్యే వాగ్వి భూతిదామ్ ॥ ఓం భూః రక్తాక్షి సంవత్సర దేవతాం
సరస్వతీ మావాహయామిత్యాది ॥౧౮॥

దాక్షయశీ క్రోధనాశ్యాం దక్షిణతుల్యం వియామే । శుకా రూథాం
 బాలం దరా వివేచనీష్ఠస్య నిద్రియే ॥ ఓం భూః క్రోధన సంవత్సర దేవతాం
 దాక్షయశీ మావాహయామిత్వాది ॥59॥

ప్రసవ్యే క్షయ సంఖ్యానాం లక్ష్మీం క్షీరాబ్ధి కన్యరాం । హంసారూథా
 మిమముఖీం పాణిన్వయ కృతాః ఋణామ్ ॥ ఓం భూః క్షయ సంవత్సర
 దేవతాం లక్ష్మీ మావాహయామి ॥60॥

ఏతేషాం ఓం నమః ప్రథవా యేత్యా దినా పూజా జపశ్చ ॥

అయిన ఋతు మాస ధ్యానాది

ప్రతాన దక్షిణ దిగ్భాగే దక్షిణాయన దేవతాం వర్షాది ఋతు త్రయ
 దేవతాః చిహ్నకాది మాస షట్కు దేవతాశ్చ వాహయేత్ ॥ తదుత్తర
 దిగ్భాగే ఉపనియన దేవతాం శశిరాది ఋతు త్రయ దేవతాః । మకరాది
 మాస షట్కు దేవతాశ్చ వాహయేత్ ॥

తల్పధ్యానాని :—

శ్రేయసే భూయసే నిర్భయం దక్షిణాయన మాశ్రయే । భాస్వద్రథ
 గళం సూర్య చన్ద్రే నిక్షేత్ర సంన్యతమ్ ॥ ఓం భూః దక్షిణాయన మావాహ
 యామిత్వాది ॥1॥

క్షేణావనుత్తయే నిర్భయ ముత్తరాయణ మాశ్రయే । దివ్యం స్యస్థన
 మాహాథం సూర్యాదిగ్రహ సంయుతం ॥ ఓం భూః ఉత్తరాయణ మావాహ
 యామి ॥2॥

శరసావ్రణమామృద్యవర్షాహర్షి ప్రదాయికాః । బ్రహ్మనివిష్టా స్సతతం
 దక్షిణాముఖ మాశ్రితాః ॥ ఓం భూః వర్షిఋతు మావాహయామి ॥3॥

కారదో భవితాహ్యస్మత్ప్రార్థితానాం ప్రదాయకః ఋతుః ప్రత్య
 జ్ఞాతాసీనుః స్పృటికం వరయ వహన్ ॥ ఓం భూః శరద్ృతు మావాహ
 యామి ॥4॥

హేమంతముతురస్మాక ముదజ్జుఖ ముపాశ్రితః । శీఘ్ర యజ్ఞోప
వీతీ చ ప్రసీదతు శుభప్రదః ॥ ఓం భూః హేమంతముతు మావాహ
యామి ॥ ౩॥

శిశిరం శిరసానౌమి ఋతుమార్దముఖం స్థితం । మార్కటింజాహిత
దృశం ఫలచాక్షర జపోద్యతమ్ ॥ ఓం భూః శిశిరముతు మావాహ
యామి ॥ 4॥

వసంతమృతు మీదేహం వసంతం వ్యాఘ్రచర్మణి । అక్షిమాలోజ్వల
కరం బ్రహ్మసూత్ర విభూషితం ॥ ఓం భూః వసంతముతు మావాహ
యామి ॥ 5॥

గ్రీష్మం ప్రాజ్ఞుఖమాసీనం విష్ణురేమునిపూజితే । కమందరాజ్వలకరం
నమామి శిరసాస్వహమ్ ॥ ఓం భూః గ్రీష్మముతు మావాహయామి ॥ 6॥

అథమాస దేవతాః :—

ద్విశీర్ష కంచతుర్ద్వస్తం పన్నగేశ్వర వాహనమ్ । ఉపాస్మహే
శుచిం మాసం తక్తాభీష్టప్రదాయకమ్ ॥ ఓం భూః శుచి మాసయామి ॥ 1॥

చతుర్ముఖం చాష్టభుజం వరాహ వరవాహనం । నభోమాస నమా
మ్యద్యక్తేశా నామజనుత్తయే ॥ ఓం భూః నభోమాస మావాహయామి ॥ 2॥

పంచవక్త్రం దశభుజం సారజ్గప్రవరస్థితమ్ । నమామ్యహం నత
స్యాఖ్యం మాసమిష్టస్యసిద్ధయే ॥ ఓం భూః నతస్య మాస మాస
మావాహయామి ॥ 3॥

షణ్ముఖం ద్వాదశభుజం తల్లూక వరసంస్థితమ్ । తక్తాభీష్టప్రదం
నిత్యమిషం మాస ముపాస్మహే ॥ ఓం భూః ఇషమాస మావాహయామి ॥ 4॥

త్రిణేత్రం చారుజటిలం చారు చంద్రార్ధశేఖరమ్ । తైలానకుల
రూఢ మూర్త్యం మాస ముపాస్మహే ॥ ఓం భూః ఉర్ధ్వమాస మావాహయా
మీత్యాది ॥ 5॥

వృషారూఢం కూరిపాణిం ప్రమథావళి సేవితమ్ । నమామి శిరసా
దేవం సహస్రం మాస మద్వహమ్ ॥6॥

శాంతి వాహనారూఢం విద్ధవేద రసర్కరమ్ । ద్వాయామి మనసా
నిత్యం సహస్రం మాసమాదరాత్ ॥7॥

చంద్ర హస్తోజ్వలకరం కుక ప్రవర వాహనమ్ । ద్వాయామిష్టకృతే
నిత్యం తపో మాస మవన్యధీః ॥8॥

తపస్యం మాసమీదేహం కోకిలి ప్రవర స్థితమ్ । బ్రహ్మ సూత్రో
జ్వలాం సంఘ కిరీటాం చిత మస్తకం ॥9॥

శంఖ చక్రోజ్వల కరం కిరీటోద్భాసి మస్తకమ్ । జగదానంద జనకం
మదుమాస ముపాస్మహే ॥10॥

కౌమోదకీ శార్ఙ్గధరం మాసం మూర్ధవ సంజ్ఞకం । గరుత్మ ద్వాహన
గతం వందేఽబీష్టస్య సిద్ధయే ॥11॥

త్రిశీర్షం షడ్బుజం బ్రహ్మసూత్రోజ్వల భుజాంతరమ్ । వ్యాఘ్ర
వాహన మారూఢం కుక్రం మాస ముపాస్మహే ॥12॥

ఏతేషామేన్న మక్కుచి మాసాయేత్కాదినా పూజా జపశ్చ ॥

ప్రధానస్యాగ్నేయ దిగ్భాగే ఏక దేవతే ఆవాహయేత్ ॥ దినే దినేచ
గీర్వాణై ర్వహ్నిన్ద్ర యమపూర్వకైః । ఆపూర్వమాజ వక్ష్యే నమశ్చ్యేతవ
పుష్పతే ॥ ఓం భూః క్షుప్తపక్ష దేవతాం మిన్దుమావాహయామి ॥ ఇందు
ర్దేవానాం — మహతే సౌభగాయేతి యద్దేవా ఇతివా పూజా జపశ్చ ॥1॥

దినే దినే దేవగణాన్ పుష్పతేఽమృత దారయా । అనితాయ నమస్తేన్తు
పితృ ప్రీతి కరాయవై । ఓం భూః కృష్ణపక్ష దేవతాం సూర్య మావాహ
యామి ॥ కృష్ణాయద్గోష్పతుణీమ — అన్మృతద్రు ఇతి — ఇమం యమ
ఇతివా పూజా జపశ్చ ॥2॥

ప్రతిమాది తిథి దేవతా వ్యాసాది

ః షడేవతా దక్షిణ దిగ్భాగే తిథి దేవతా ఆవాహయత్ . ఏహ సాక్షా
దిహగ్నేత్వం దేవానాం హవ్యవాహం . కాంతికిర్యణి పూజ్యామేతా మూర్తిం
సమావిశ . ఓం ఘాః ప్రతిపత్తితి దేవతా మగ్నిం ఆవాహయామి . అగ్నేన
యోతి పూజా జపశ్చ .1.

త్వష్టగర్తయీ దాతరి హేహి దయయా మహీమ్ . ప్రతిమాయా
మముష్మాంత్యం నంవితిత్స్వ చతుర్ముఖ . ఓం ఘాః ద్వితీయా తిథి దేవతాం
బ్రహ్మణం ఆవాహయామి . బ్రహ్మదేవానామితి పూజా జపశ్చ .2.

ప్రతిమాయాం హిరణ్మయ్యామేహి వర్వత కన్యకే . నమస్యామి
పదాబ్జంతే పుమర్థి ప్రతిపత్తయే . ఓం ఘాః తృతీయా తిథి దేవతాం గౌరీ
మావాహయామి . ఋచి గౌరీ త్రిమామేతి . యజుషీ గౌరీ విమామేతి
పూజా జపశ్చ .3.

విఘ్నాంధకార జాలార్క పార్వతీమం సంభవ . గణాననార్పాం
గృహ్ణీష్వ ప్రతిమాయాం నిషీదితో . ఓం ఘాః చతుర్థీ తిథి దేవతాం గణేశం
ఆవాహయామి . గణానాంత్యేతి పూజా జపశ్చ .4.

సర్పాభ్యేహి మయాహతః ప్రతిమాయాం కృతాదరః . పూజయామి
పదాంభోజం సర్వ సంపద వాప్తయే . ఓం ఘాః పంచమీ తిథి దేవతాం
సర్పానావాహయామి . నమో అస్తు సర్పేశ్వరే ఇతి పూజా జపశ్చ .5.

షడాసన నమస్యాంతే కిరవాణి పదాబ్జయోః . ప్రతిమాయాం హిర
ణ్మయ్యా మేహివల్లి మనః ప్రియ . షష్ఠీ తిథి దేవతాం షణ్ముఖం మావాహ
యామి . కుమారం మాతా యువతిరితి పూజా జపశ్చ .6.

సహస్ర భానో చంద్రాంశో ప్రతిమామేహి సావరం . త్రయీ తనో
నమస్యాంతే ఘాయో ఘాయః తరోమ్యహమ్ . సప్తమీ తిథి దేవతాం
అదిత్యం . అకృష్ణేనేతి ఆసత్యేనేతివా పూజా జపశ్చ .7.

సవ్యోతాత సమస్తేస్తు గౌరీనాథ జగత్పతే । ప్రసాదం కురుమే
తేతో ప్రతిమాం ప్రాప్నుహిహతో । అష్టమితిధి దేవతాం రుద్రం ॥ సవ్యో
తాతమితి పూజా జపశ్చ ॥8॥

దుర్గేత్రీణయనే చంద్ర కలాంచిత శిరో రుహే ఇహాగత్య ప్రసాదం
మేర్చంచయాకు మహేశ్వరి ॥ నవమి తిధి దేవతాం దుర్గా — తాతవేదస
ఇతి పూజా జపశ్చ ॥9॥

భూతార భుగ్గుగ్రీవాణు విష్ణుపాదాంఠ మౌళయే । సమో సమోస్తు
నాగాయ ప్రతిమా మేహి సత్వరం ॥ దశమి తిధి దేవతా మూది శేషం —
యా ఇషప ఇతి పూజా జపశ్చ ॥10॥

శ్రుతివేద్య స్వరూపాయ యాగాది కృతమూర్తయే । భూరిశ్రేయ
స్సాధనాయ ధర్మాయ మహాతే నమః ॥ ఏకాదశీ తిధి దేవతాం ధర్మ —
ఓం సమో ధర్మయేతి పూజా జపశ్చ ॥11॥

హారే జగత్ప్రయాధీశ లక్ష్మీవల్లభ మాధవ । ప్రతిమామేత్య
సహసాప్రసాదం కురుమేప్రభో ॥ ద్వాదశీతిధి దేవతాం విష్ణుం - హరిగ్ం
హరితే మితి పూజాజపశ్చ ॥12॥

రతివల్లభ పుష్పాక్ష వారాయణ తనూద్భవ । ఏహిమాం ప్రతిమాం
కూర్ణం ప్రసేదమయి మన్మథ ॥ త్రయోదశీ తిధి దేవతాం కామ - ఓం
నమః కామాయేతి పూజా జపశ్చ ॥13॥

సర్వధర్మ ప్రహర్తారం సర్వపాప ప్రవర్తకం । వంచనా చతురం
వందే భూతయే కలిభూపతిం ॥ చతుర్దశీతిధి కలిదేవతాం కలి మావాహ
యామి ॥ ఓం నమః కలియజితి పూజా జపశ్చ ॥14॥

సర్వగీర్వాణ నేవ్యాయ లక్ష్మీ కామకచక్షుషే । క్షీరాబ్ధి ప్రియ
పుత్రాయ నమశ్చ స్త్రీమనేస్తుమే ॥ పూర్ణిమా తిధిదేవతాం చంద్ర
మావాహయామి॥ అపాయస్వేతి పూజా జపశ్చ ॥15॥

పితృలోక నివాసిత్వః పితృర్వృష్టు నమోనమః । ప్రతిమాం ప్రాప్త్య
సౌపర్ణీం ప్రసీదంతు నదామయి ॥ అమావాస్య తిథిదేవతాం పితృరాధానా
యామి ॥ పునర్నిః పితర ఇతి పూజా జపశ్చ ॥16॥

పక్షదేవతా పశ్యమగ్నిగ్నాగే వారదేవతా అవాహయేత్ । అపిత్వ ఇందు
రంగరో బుధశ్చైవ బృహస్పతిః । క్రతశ్శనిః క్రమదేత కతితా వార
దేవతాః ॥1॥

అగ్న్యోపే భూమి విష్ణ్వంద్రా ఇంద్రాగేవ ప్రణావతిః ॥ రావ్యాది
వారాధీశానాం క్రమోక్తా అధిదేవతాః ॥2॥

శివోదుర్గా గుహోవిష్ణు ర్నృసింధ్రా కాంధంజికః । మూర్త్యాదీనాం
క్రమాదేతు ప్రోక్తాః ప్రత్యధిదేవతాః ॥3॥

భాస్వాది వారాధిమాని దేవతా ద్యానక్రమః :—

వృషారూఢం భూంపాణిః ప్రమదా పరివేదితం । విరసా ప్రణమా
మ్యద్య రవివారాధిపం శివం ॥ ఓం భూః రవివారాధిమాని దేవతాం శివ
మావాహయామి త్యాది ॥1॥

దుర్గాం విపత్తిదుతయే భుజాష్టక విభూషితాం । క్షాయామి దైత్య
హంత్రిం తాం రక్తాస్వాదన తత్పరామ్ ॥ ఓం భూః ఇందువారాధిమాని
దేవతాం దుర్గా మావాహయామి ॥2॥

శక్త్యుజ్జ్వలై కణహం శశిధరమకుటం మయూరమాచూరం । ఆంగార
కాధినాథం షణ్ముఖ మీదేఽమరేంద్రినే నాన్యం ॥ ఓం భూః బౌధవారాధి
మాని దేవతాం షణ్ముఖ మావాహయామి ॥3॥

భాస్వత్కిరీటం దర చక్ర శార్ఙ్గి గదాధిరామై నృసింహితం చతుర్భుజః
కరై రనంతానన సన్నివిష్టం ద్యాయేద్రమేశం బుధవరనాథమ్ ॥ ఓం భూ
బుధవారాధిమాని దేవతాం విష్ణు మావాహయామి ॥4॥

చతుర్ముఖ శ్చతుర్భుజః కమండల్యక్షిమాత్ర భృత్ । పరాభయ
కర శ్చుద్ధో గురువారాధిపో మతః ॥ ఓం భూః గురువారాధిమాని దేవతాం
బ్రహ్మణ మావాహయామి ॥5॥

ఇంద్రం గజవరారూఢం వజ్రాంకుశ పరాభయమ్ । కర్తై శ్చతుర్భుజ
ధతం శుక్రాదీశ్వర మాశ్రయే ॥ ఓం భూః శుక్రవారాధిమాని దేవతాం
మింద్రమావాహయామి ॥6॥

పాశ దండోజ్జ్వల భుజద్వయం మహిషవాహనం । యమం నీల
తనుం భీమం శనివారాధిపం భజే ॥ ఓం భూః శనివారాధిమాని దేవతాం
యమ మావాహయామి ॥7॥

అష్టవస్వేకాదశ రుద్ర ధ్యానాది

తత్పశ్యమథాగే అష్టా దేవావసవ ఇతి మంత్రేణాష్ట వసుదేవతా
ఆవాహయేత్ ।

తత్త ధ్యానక్రమః :—

అక్షమాలాధరం బ్రహ్మసూత్రోజ్జ్వల భుజాంతరం । ద్రువాయ యశ
ద్రుమనేదిస్తయామి సదా ముదా ॥ ఓం నమో దృవాయేతి పూజా
జపశ్చ ॥1॥

సృక్సురీ వాంక కరద్వంద్వం వ్యాఘ్రచర్మాంబరం శుచిం । అగ్ని
శుక్రావణరత మధ్వరం హృది భావయే ॥ ఓం నమోఽధ్వరాయేతి పూజా
జపశ్చ ॥2॥

జగదానందజనక మమృతస్రావి చక్షుషం । రత్నసింహాసన గతం
సోమం హృదిభావయే ॥ ఓం నమ సోమామేతి పూజా జపశ్చ ॥3॥

సర్వపాప వినాశిన్య స్సముద్ర ప్రేమపూరితః ఆసక్కుభప్రద
స్సోమ మత్స్యవాహన సంగతః ॥ ఓం నమోఽమత్స్య ఇతి పూజా జపశ్చ ॥4॥

కుభాయమే సదాభూ మూదనిలో లోకపావనః । సమస్త దేవనివహ
వంద్యమాన పదాంబుజః ॥ ఓం నమో నిలాయేతి పూజా జపశ్చ ॥6॥

అధిరూఢం శుభదం స్వాహాదేవీ సమన్వితం । కిరీటోజ్జ్వలమూర్తా
సమనలం భావయామ్యహం ॥ ఓం నమోఽనలాయేతి పూజా జపశ్చ ॥7॥

శ్వేతవస్త్రధరం శ్వేత చస్తనాలిప్త దేహమ్ । ప్రత్యూషం చిన్తయో
భూయుః ప్రత్యూహో న్యూలకారణం ॥ ఓం నమః ప్రత్యూషాయేతి పూజా
జపశ్చ ॥7॥

ప్రథా సంపూర్ణవపుషం ప్రథానం భావయామ్యహం । అక్షమాలో
జ్జ్వల కరం వ్యాఘ్రాదిన వివాసినం ॥ ఓం నమః ప్రథాసాయేతి పూజా
జపశ్చ ॥8॥

వసుదేవతా దక్షిణభాగే కద్రుద్రాయేతి మంత్రేణ ఏకాదశ మద్రా
నావాహాయేత్ ॥

తత్త ద్యానాని :—

దక్షిధ్వర ధ్వంస కరః కోపరూప ముఖాంబుజః । తూలపాణిస్సుఖయాస్తు
వీరభద్రో మమానిశం ॥ ఓం నమో వీరభద్రాయేతి పూజా జపశ్చ ॥1॥

బ్రహ్మ విష్ణు గిరీశాన దేవదానవ రాక్షసాః । యస్మాత్ప్రజజ్జిరే దేవాస్తం
శంభుం ప్రణమామ్యహం ॥ ఓం నమశ్శంభవ ఇతి పూజా జపశ్చ ॥2॥

కైలాస శిఖర ప్రోద్ధ్యన్మణి మందిరమధ్యగః । గిరీశో గిరిజా ప్రాణ
వల్లభోస్తు ముదేమమ ॥ ఓం నమో గిరీశాయేతి పూజా జపశ్చ ॥3॥

తిస్సృణాంచ పురాంహంతా కృతాస్త మదభంజనః । బద్ధపాతీస్తీష్ణ
దంష్ట్రోభైరవోస్తు ముదేమమ ॥ ఓం నమో భైరవాయేతి పూజా జపశ్చ ॥4॥

క్షమారథ సమారూఢం బ్రహ్మసూత్ర సమన్వితం । చతుర్వేదాశ్చ
సహితం పినాకి నమహంభజే ॥ ఓం నమః పినాకిన ఇతి పూజా జపశ్చ ॥5॥

వామాఙ్గకృత సంవేశ గిరి కన్యా మఖావహమ్ । స్థాణుం నమామి
శిరసా నర్వదేవ నమస్కృతం ॥ ఓం నమః స్థాణున ఇతి పూజా జపశ్చ ॥6॥

దుద్రశ్వేత పృషారూఢ శ్వేతమాల్య శృతుర్ముజః । కౌంభిద్గా
భయపరాన్ దధానోమే ప్రసీదతు ॥ అర్ధాగ్ర నక్షత్ర దేవతాం దుద్ర మావాహ
యామి ॥ అర్ధగ్రయో దుద్ర ఇతి పూజా జపశ్చ ॥4॥

అదితిః పీతవర్ణాచ స్రుక్స్పృశం దర్శ సంయుతం । దధానా కుభదా
భాయా క్షునర్వసు క్షిప్తాహ్వాయా ॥ పునర్నో దేవీతి పూజా జపశ్చ ॥5॥

వందే బృహస్పతిం పుష్య దేవతాం మానుషా కృతిం । సర్వాభరణ
సంపన్నం దేవ మన్త్రిణ మాదరాత్ ॥ పుష్య నక్షత్ర దేవతాం బృహస్పతి
మావాహయామి ॥ బృహస్పతిః ప్రథమ మితి పూజా జపశ్చ ॥6॥

సర్వో రక్ష త్రిణేత్రశ్చ పలరాసి కరద్వయః । ఆశ్రేషా దేవతా
పీతాంబర ధ ద్వరదోస్తుమే ॥ ఇదగ్ం సర్వేభ్య ఇతి పూజా జపశ్చ ॥7॥

పితరః పిండహస్తాశ్చ కృతాధూమ్రాః పవిత్రిణః । కుశలం దద్యు
రస్మారం మహా నక్షత్ర దేవతాః ॥ ఉపహంతాః పితర ఇతి పూజా జపశ్చ ॥8॥

సంపూజ యామ్యుర్య మణం ఫల్గువీతార దేవతామ్ । ధూమ్రవర్ణ
రథారూఢః సశక్తికర సంయుతమ్ ॥ పూర్వాఫల్గునీ దేవతాం సూర్య
మావాహయామి ॥ గవారః వతిరీతి పూజా జపశ్చ ॥9॥

భగవత రథారూఢం ద్విభుజం శంఖ చక్రిణం । ఫల్గునీ దేవతాం
ధ్యాయే ద్మక్తాభీష్ట పరవ్రదం ॥ ఉత్తరాఫల్గునీ నక్షత్రదేవతాం భగ
మావాహయామి ॥ శ్రేష్ఠో దేవానామితి పూజా జపశ్చ ॥10॥

సవితార మహాః పదే సప్తాశ్వరథ వాహనమ్ । పద్మాననస్థం ఛాయే
శం హస్తానక్షత్ర దేవతామ్ ॥ ఆయాతు దేవస్సవిరోపయాత్వీతి పూజా
జపశ్చ ॥11॥

త్వష్టారం రథమారూఢం చిత్తానక్షత్ర దేవతాం । శంఖ చక్రావ్విక
కరం కిరీటిన మహాభజే ॥ త్వష్టా నక్షత్ర మభ్యేతీతి పూజా ॥12॥

వాయుం మృగవరా రూఢం స్వాతీ నక్షత్ర దేవతాం । భేట చర్మో
జ్వల కరద్వితయం ప్రణమామ్యహం ॥ వాయుర్నక్షత్ర మితి పూజా ॥13॥

ఇంద్రాగ్ని కుభదౌ స్యాతాం విశాఖా దేవతే ఉభౌ । నమోమ్యేక
రథా రూఢౌ వరాభీతి కరాంబుజౌ ॥ విశాఖా నక్షత్ర దేవతే ఇంద్రాగ్ని
మావాహయామి ॥ దూర మస్మ చ్ఛత్రవ ఇతి పూజా ॥14॥

మిత్రం పద్మాసనారూఢ మనూరాదేశ్వరం భజే । కూలాంకుశ ధరం
బాహ్వోః దేవం శోణిత వర్ణకమ్ ॥ ఋధ్యాస్మహవ్యైరితి పూజా ॥15॥

ఇంద్రం గజవరా రూఢం వజ్రపాశ వరాభయమ్ । కరై శ్చతుర్విధ
ధతం జ్యేష్ఠా దీశ్వర మాశ్రయే ॥ ఇంద్రో జ్యేష్ఠామితి పూజా ॥16॥

కరాళ వదనం కృష్ణం యాతు ధానం నృవాహనం । ఊర్ధ్వకేశం
విరూపాక్షం భజే మూలాధి దేవతామ్ ॥ మూలం ప్రణామితి పూజా ॥17॥

అషాఢా దేవతా నిత్యమావ స్సంతు కుభ ప్రదాః । సముద్ర గాస్త
రంగిణ్యః పావిన్య స్సర్వదేహీనామ్ ॥ పూర్వాషాఢా నక్షత్ర దేవతా అప
అవాహయామి ॥ యా దివ్యా ఇతి పూజా ॥18॥

విశ్వాన్ దేవానహం వందేఽషాఢా నక్షత్ర దేవతాః । శ్రీపుష్టి కీర్తిధీ
దాత్రీ స్సర్వపాపాప నుత్తయే ॥ ఉత్తరాషాఢా నక్షత్ర దేవతా విశ్వాన్
దేవానావాహయామి ॥ తన్నో విశ్వ ఇతి పూజా ॥19॥

నిర్గుణం బ్రహ్మ భూయాన్నేజ్ఞా నై శ్వర్య ప్రదం సదా । అభిజిత్తార
కేకానం వేదాంత కృత సంశ్రయమ్ ॥ అభిజిన్నక్షత్ర దేవతాం బ్రహ్మ
మావాహయామి ॥ యస్మిన్ బ్రహ్మేతి పూజా ॥20॥

కాంతాకారం చతుర్హస్తం శ్రోణా నక్షత్ర వల్లభమ్ ॥ విష్ణుం కమల
పత్రోక్షం ధ్యాయే ద్గరుడ వాహనమ్ ॥ శ్రవణా నక్షత్ర దేవతాం విష్ణు
మావాహయామి ॥ శృణ్వం తీతి పూజా ॥21॥

శ్రవిష్ఠా దేవతా వందే వసున్ రథ వరాశ్రుతాన్ । శంఖ చక్రాః కిత
కరాన్ రీటాః కిత మస్త్రతాన్ ॥ రవిష్ఠా నక్షత్ర దేవతావసూ నావాహయామి,
అష్టా దేవా వసవ ఇతి పూజా ॥22॥

వరుణం నతత వందే సుధా కలశ దారిణం । పాశహస్తం శతభిష
గ్దేవతాం దేవ వందితామ్ ॥ శతభిషజ్ను నక్షత్ర దేవతాం వరుణ మావాహ
యామి ॥ క్షత్రస్య రాజేతి పూజా ॥23॥

శిరసాహ నుజం వందే ఏకపాదం తమోపహం । ముదే ప్రోష్ఠవదే
శావం పర్వదేవ వసుస్కృతమ్ ॥ పూర్వాభాద్రపద నక్షత్ర దేవతా మజ
పేకపాద మావాహయామి ॥ అజ ఏకపాదుదగదితి పూజా ॥24॥

అహిర్యే బుద్ధియో భూయాన్ముదే ప్రోష్ఠవదేశ్వరః । శంఖ చక్రాం
కిత కరః రీటీన్ ఇన్ద్రమౌళిమాన్ ॥ ఉత్తరాభాద్ర దేవతా మహిర్బుద్ధియ
మావాహయామి ॥ అహిర్బుద్ధియ ఇతి పూజా ॥25॥

పూషణం ద్విపదం వందే రేవతీశం సమృద్ధయే । వరా తయోజ్జ్వల
కరం తత్తు నీహానదే స్థితం । రేవతీ నక్షత్ర దేవతాం పూషణ మావాహ
యామి ॥ పూషా రేవత్యదేవతీ పూజా ॥26॥

అశ్వినౌ దేవతే శ్వేతవర్ణౌ తౌద్వి భుజౌస్తుమః । సుధా సంపూర్ణ
కలశ కరాభావశ్చ వాహనౌ ॥ అశ్వినీ నక్షత్ర దేవతే అశ్వినావాహయామి,
తవశ్వినానితి పూజా జపశ్చ ॥27॥

పాశ దండోజ్జ్వల భుజద్వయం మహిష వాహనమ్ । యమం నీల
తమం రీమం భరణీ దేవతాం భజే, భరణీ నక్షత్ర దేవతాం యమ మావాహ
యామి ॥ తద్యమౌరాజేతి పూజా జపః ॥28॥

అథ యోగ దేవతా ఛా నా ది

విష్ణుం తం శిరసా వందే విష్ణుగోత్ర సమృద్ధవమ్ । ప్రాజ్యుతం
స్యాంజది కరం త్రికోణోపరి సస్థితమ్ ॥ ఓం నమో విష్ణుంభాయేత్యా
వాహనాది పూజా ॥29॥

ప్రీతి మీదేహ మనిశం బ్రహ్మగోత్ర సముద్భవం । ప్రాజ్ఞముఖం
పుండరీకస్థం జపమాలా ధరం శుభం ॥ ఓం నమః ప్రీతయ ఇత్యా వాహ
నాది పూజా ॥2॥

అయుషంత మహం వందే యోగం యోగిభిరీడితమ్ । ప్రాజ్ఞముఖం
పంచకోణస్థ మత్రి గోత్ర సముద్భవం ॥ ఓం నమః అయుష్మత ఇతి
పూజా ॥3॥

సౌభాగ్యం నౌమి శిరసా చతుష్కోణ ముపాశ్రితం । కౌండిన్య గోత్ర
జనితం ప్రాజ్ఞముఖం జపతాం వరమ్ ॥ ఓం నమ స్సౌభాగ్యాయేతి పూజా ॥4॥

ప్రాజ్ఞ ముఖం పంచకోణస్థం కాండిల్యాన్వయ సంభవమ్ । శోభనం
శోభనకరం నమతా మాశ్రయే సదా ॥ ఓం నమ శోభనాయేతి పూజా ॥5॥

వాదులాన్వయ సంభూతం పంచకోణో పరిస్థితం । అతి గండాభిదం
వందే జపంతం ప్రాజ్ఞముఖం సదా ॥ ఓం నమోతి గండాయేతి పూజా ॥6॥

సుకర్మాణం యోగ మహం దక్షిణాముఖ మాశ్రయే । కౌశికాన్వయ
సంభూతం జపంతం లోక పూజితం ॥ ఓం నమ స్సుకర్మణ ఇతి పూజా ॥7॥

దృతిర్యోగ స్సదాభూయా దాత్రే యాన్వయ సంభవః । దక్షిణా
ముఖ మాసీనో వేదా మ్రేడన తత్పరః ॥ ఓం నమో దృతయ ఇతి
పూజా ॥8॥

శూలనామా మహాన్యోగో భూయా దిష్టార్థదో మమ । దక్షిణా ముఖ
మాసీనః కుండినాన్వయ సంభవః ॥ ఓం నమ శూలాయేతి పూజా ॥9॥

యోగోస్తు గండనామామేము దేశాండిల్య వంశజః । దక్షిణాముఖ
మాసీనో బ్రహ్మ పారాయణం పఠన్ ॥ ఓం నమో గండాయేతి పూజా ॥10॥

వృద్ధి ర్వృద్ధి ప్రదోమేస్తు కౌశికో దక్షిణాముఖః । చింతయ స్సృహ్మ
పరమం బ్రహ్మ మాశ్రిత్య విష్టితః ॥ ఓం నమో వృద్ధయ ఇతి పూజా ॥11॥

ధృత్యై ద్భ్రువోస్తుమే నిత్యం యోగోయం దక్షిణాముఖః । అక్ష
మాలాంకరేభిర్రథ ద్గయత్రీ మాదరాజ్జపన్ ॥ ఓం నమోధృతయేతి పూజా ॥12॥

వ్యామూత శిరసానౌమి వ్యాసాన్వయ సముద్భవమ్ । ప్రత్యక్షముఖోప
విష్టంతం ప్రక్రిగ్రరవి సన్నిభమ్ ॥ ఓం నమో వ్యామూతాయేతి పూజా ॥13॥

హర్షణం హర్షణం వందే ప్రత్యక్షముఖ ముదర్శిషమ్ । వతంతం
చేవమనిశం కాశ్యపాన్వయస్సమ్భవమ్ ॥ ఓం నమో హర్షణాయేతి పూజా ॥14॥

వజ్రనామ భవేద్యోగో భరద్వాజాన్వయోద్భవః । ప్రత్యక్షముఖ
ముపాసనః పతన్ ప్రణవ మన్వహమ్ ॥ ఓం నమో వ్రజాయేతి పూజా ॥15॥

ప్రత్యక్షాభో బ్రహ్మవంశ్య సిద్ధి సిద్ధి ప్రదోస్తుమే । విష్ణరో పరిసం
విష్టో నేదాంత పతనోన్ముఖః ॥ ఓం నమ సిద్ధయ ఇతి పూజా ॥16॥

స్మరామ్యహం వ్యతీపాతం వీతహవ్యా న్వయోద్భవమ్ । ప్రత్య
క్షాఖం పాతయంతం వేదాంచిష్యా నహన్నిశమ్ ॥ ఓం నమో వ్యతీపాత
యేతి పూజా ॥17॥

వరీయాన్నామ యోగోయం వరదోస్తు నదామమ । ప్రత్యక్షాఖః
ప్రాంజలికః సామవేద కురోదితః ॥ ఓం నమో వరీయస ఇతి పూజా ॥18॥

ఉదజ్జుభో బ్రహ్మగోత్రో యోగః పరిఘనామకః । తైలాన శిఖరా
దూత స్సామగాయన్ భవేన్ముదే ॥ ఓం నమః వరభూయేతి పూజా ॥19॥

శ్శివ శ్శివాయ మే భూయాచ్చి వారాధన తత్పరః । నిష్ఠ వంశ
సముద్యుత యుగధ్యాపన తత్పరః ॥ ఓం నమశ్శివాయేతి పూజా ॥20॥

సిద్ధ సిద్ధి ప్రదోమేస్తు కుండినాన్వయ సంభవః । ఉదజ్జుఖ స్స్వశి
స్యేద్యో యజాంషి సతతం పతన్ ॥ ఓం నమస్సిదాయేతి పూజా ॥21॥

సాధ్యనామా భవేద్యోగ శ్శోకానామ పనుత్తయే ఉదన్ముభో మహా
మంత్ర మాధర్వణ మనుస్మరన్ ॥ ఓం నమస్సాధ్యాయేతి పూజా ॥22॥

కృత కృతాయ మే భూయా ద్వాసిష్ఠాన్వయ సంభవః । ఉదజ్జుభో
జపన్మంత్రిం శైవం వందాక్షరం కుభమ్ ॥ ఓం నమ కృతాయేతి పూజా ॥23॥

కుక్లనామా మహాన్యోగో యోగీ న్వయముదజ్జుఖః । ప్రత్యగ్దృష్టి
ర్ముదే భూయా త్కేశికాన్వయ సంభవః ॥ ఓం నమ కృక్లాయేతి పూజా ॥24॥

బ్రాహ్మో బ్రహ్మకురోద్భూతో మహా సూర్యముఖ స్థితః । బ్రహ్మ
ద్యాపిత తృప్తిస్సన్ తసన్నస్తు సుఖాయమే ॥ ఓం నమో బ్రహ్మాయేతి
పూజా ॥25॥

ఐశ ద్రావ్య ప్రణతి శ్మేష్యా మార్ద్ధ్వ ప్రియత దృష్టయే । వాఙ్మా
లాన్వయజాతాయ వరదాయ సదాన్మతామ్ ॥ ఓం నమః ఐశ ద్రావ్యేతి పూజా ॥26॥

వైధృతి ర్నామయో గోసా పూర్ణ్య దృష్టి శ్శుభోస్తుషే । కౌండిన్య
గోత్రజో బ్రహ్మ సంస్మర స్మనసాన్వహమ్ ॥ ఓం నమో వైధృతయ ఇతి
పూజా జపశ్చ ॥27॥

అథ క ర ణ దే వ తా ధ్యా నా ది

సద్యోజాతం బవాఖ్యానం చంద్రార్ధకృత శేఖరమ్ । తపస్వి సంఘ
సంసేవ్యం కరణం ప్రణమామ్యహమ్ ॥ ఓం నమో బవాయేత్యావాహనాది
పూజా ॥1॥

కరణం బాల వాఖ్యానం వామదేవ నమామ్యహం । నేత్రత్రయోజ్జ్వల
ముఖం నమామి బల వృద్ధిదమ్ ॥ ఓం నమో బాలవాయేతి పూజా జపశ్చ ॥2॥

అఘోరం కౌలవాఖ్యానం చర్మాంబరధరం శుచిమ్ । నమామి మోక్ష
దాతారం వేదాంత ప్రతిపాదితమ్ ॥ ఓం నమః కౌలవాయేతి పూజా జపశ్చ ॥3॥

తైత్తిలఖ్యం తత్సరుషం గంగోద్భాసిత మస్తకమ్ । సమస్త
గీర్వాణ సుతం నామి పుత్రాది వృద్ధిదమ్ ॥ ఓం నమస్తైత్తిలాయేతి పూజా
జపశ్చ ॥4॥

నమామి శిరసా నిత్య మీశానం గరజాహ్వయమ్ । వామాంగ నిత్య
సంవిష్టం హేమాద్రి తనయోజ్జ్వలమ్ ॥ ఓం నమో గ. జాయేతి పూజా
జపశ్చ ॥5॥

శివం వణిక్స్వరూపంతం శిరసా ప్రణమామ్యహం । ప్రమథావృత
పర్యంతం శూలోజ్జ్వల కరాంచలమ్ ॥ ఓం నమో వణిజ ఇతి పూజాది ॥6॥

విరూపాక్ష మహావందే శకునీతి కృతాహ్వయమ్ । ఆరోగ్యదం ప్రణ
మతాం జటా మండల మండితమ్ ॥ ఓం నమ శ్శకునయే ఇతి పూజా ॥7॥

భద్రద్రావ్య మహాతే భూయా ద్భద్రాఖ్యః పార్వతీ పతిః । రుద్రాక్ష
మాలికోద్భాసి కంధర శ్శుభవర్దనం ॥ ఓం నమో భద్రాయేతి పూజా
జపశ్చ ॥8॥

చతుష్పాత్కృత సంజ్ఞాయ నీలకంఠాయ శంభవే । అమరస్తుత్య
పాదాబ్జ యుగళాయ నమో నమః ॥ ఓం నమ శ్చతుష్పదేజితి పూజా ॥9॥

నాగ చర్మాంబర ధరం నాగవాఖ్య ముమాపతిమ్ । ధ్యాయే త్పమస్త
సిద్ధ్యర్థ ముత్తుంగ వృషభాశ్రయమ్ ॥ ఓం నమో నాగవాయేతి పూజా ॥10॥

నమస్యాం కరవై నిత్యం కింస్తుమ్నాభ్యాయ శూరినే । భస్మోద్ధూళిత
దేహాయ వేదాంత కృత సద్మనే ॥ ఓం నమః కింస్తుమ్నాయేతి పూజా ॥11॥

ప్రధానస్య నిర్మతి దిగ్భాగే నవదుగ్ధాః పూజయేత్

వందే వాంచిత లాభాయ చంద్రార్ద్రకృత శేఖరామ్ । వృషారూఢాం
కులదరాం శైలపుత్రీం యశస్వినీమ్ ॥ ఓం నమశ్శైల పుత్ర్యా ఇత్యా
వాహనాది ॥1॥

దధానా కరపద్మాభ్యా మక్షమాలాంక మండలమ్ దేవీ ప్రసీదతు మమ
బ్రహ్మచారిణ్య నుత్తమా ॥ ఓం నమో బ్రహ్మచారిణ్యా ఇతి పూజా ॥2॥

అండజ ప్రవరారూఢ చండరోపార్పటీయుతా । ప్రసాదం తనుతాం
మహ్యం చండ ఖండేతి విశృతా ॥ ఓం నమ శ్చండ ఖండాయా ఇతి
పూజా ॥3॥

సింహాసన గతా నిత్యం పద్మాంచిత కరద్వయా । కుభదాస్తు సదాదేవీ
స్కంద మాతా యశస్వినీ ॥ ఓం నమ స్కందమాత్ర ఇతి పూజా ॥4॥

సురాపూర్ణంచ కలకం రుధిరాస్తతమేవచ । దధానా హస్త పద్మాభ్యాం
కూష్మాండా కుభదాస్తుమే ॥ ఓం నమః కూష్మాండాయా ఇతి పూజా
జపశ్చ ॥5॥

చంద్ర హస్తోజ్జలకరా శార్దూల వరవాహనా కాత్యాయనీ కుభం
దద్యాద్దైత్యదా నవమాతినీ ॥ ఓం నమః కాత్యాయన్యా ఇతి పూజా ॥6॥

కరాళ రూపా కాళాబ్జ సమానకృతి విగ్రహా । కాళరాత్రి క్కుభం దద్యా
ద్దేవీ చందాట్ట హసనీ ॥ ఓం నమః కాళరాత్ర్యా ఇతి పూజా ॥7॥

శ్వేత హస్తీ వరారూఢా శ్వేతాంబర ధరాకుచిః । మహా గౌరీ కుభం
దద్యాన్మహాదేవ ప్రమోదదా ॥ ఓం నమో మహా గౌర్యా ఇతి పూజా ॥8॥

సిద్ధ గంధర్వ యక్షదైత్య రుద్రైర సురైరపి । సేవ్యమానా విదా
భూయా త్సిద్ధిదా సిద్ధిదాయినీ ॥ ఓం నమ సిద్ధిదాయిన్యై ఇతి పూజా ॥
కాలవేదన ఇతి మంత్రేణ షోడశోపచార పూజాం కుర్యాత్ ॥౧॥

అథ బ్రహ్మ విష్ణు రుద్ర గణపత్యాది ధ్యానాది

ప్రథానస్య పశ్యమ దిగ్భాగే బ్రహ్మ విష్ణు రుద్ర గణపతి తేత్రపాలా
భయంకిర వాస్తు పురుష రాశిదేవతా అవాహయేత్ ॥

పద్మాననం చతుర్వక్త్రం ద్విచతుర్హస్త మేవచ । బ్రహ్మసూత్రోజ్వలం
ధ్యాయే ద్వేదాప్రేదన తత్పరమ్ ॥ బ్రహ్మ దేవానా మిత్యావాహనాది ॥౧॥

గరుత్మద్వాహనా రూఢం శంఖ చక్ర ధరం హరిమ్ । పీఠాంబరం
హృదిధ్యాయే త్సర్వాభీష్టస్య సిద్ధయే ॥ విష్ణోర్ముకమితి పూజా ॥2॥

త్రినేత్రం జటిలం హస్తే చక్రాంబర ధరం శివం । కూల హస్తం
వృషారూఢం ధ్యాయామి గిరిజాపతిమ్ ॥ కద్రుద్రాద్ర్యేతి పూజా జపశ్చ ॥౩॥

ఏకదంతం గజముఖం కుండాలం మోదకప్రియమ్ । కూర్మకర్ణం
నమస్యామి శిరసాఖు పరస్థితమ్ ॥ గణానాంత్వేతి పూజా ॥4॥

ఉత్తుంగ వృషభారూఢం పద్మ పత్రాయ తేజణం । తేత్రపాలం
మహం వందే సర్వారిష్టస్య కాలతయే ॥ తేత్రస్య పతినేతి పూజా ॥౫॥

అనమజన నందోహః వీరివ్రాత వినాశనం । అభయం ర మిదేహం
సతతం సౌఖ్యదాయనమ్ ॥ యత ఇంద్రేతి పూజా ॥6॥

మానదంతకరాజ్ఞేన వహంతం భూమి శోదకమ్ ।
వందేహం వాస్తు పురుషం శయానం శయనే కుభే ।

వాస్తోష్పతి ఇతి పూజా

అథ రాశి దేవతా ధ్యానాది

తీక్ష్ణశృంగ యుతం దీర్ఘ సటాకూట విరాజితమ్ । రక్తాక్షం కుంచి
తపదం మేషం హృది విభావయే ॥ ఓం నమో మేషాయేత్యా వాహనాది
పూజా ॥1॥

సందార్య చరి సంతాళం తీక్షణ శృంగ ద్వయాన్నితం । కతుద్వి రాజ
మానాంసం వృషభం హృది భావయే ॥ ఓం నమో వృషభాయేతి పూజా
జపశ్చ ॥2॥

పరస్పరాసు రాగాధ్య మన్యోన్య సదృశాత్మితి । అన్యోన్య స్త్రీష్ట
హస్తాబ్జం మిదునం హృది భావయే ॥ ఓం నమో మిదునాయేతి పూజా జప ॥3॥

వారి పూరాంత రచరం షడంఘ్రిం లోహితేక్షణమ్ । కుక్షి విన్యస్త
వదనం ద్యాయామి హృది కర్కటమ్ ॥ ఓం నమః కర్కటాయేతిపూజా ॥4॥

చందాట్టహాస దయదం ద వి మ స్తక భేదనమ్ । దీర్ఘ లాంగూరి
సంయు క్తం సింహం హృది విభావయే ॥ ఓం నమః సింహాయేతిపూజా ॥5॥

పతి ముద్దిశ్య సదృశం రజస్వంతీం మితాశనమ్ । పూర్ణ చంద్ర
ముఖీం కాంతాం కన్యాం హృది విభావయే ॥ ఓం నమః కన్యాయా ఇతిపూజా ॥6॥

పదార్థమాన సిద్ధ్యర్థం బ్రహ్మణా కల్పితాం పురా । తులావామేతి
కథితాం సంఖ్యారూపా ముపాస్మహే ॥ ఓం నిమస్తులాయ ఇతి పూజా ॥7॥

హాలాహల సమాయు క్తం వీరితోయద నన్నిరమ్ । ఆలోల్యమాన
పుద్పాగ్రం వృశ్చికం హృది భావయే ॥ ఓం నమో వృశ్చికాయేతి పూజా ॥8॥

ఈషన్న మిత కోట్యగ్ర దృఢజ్ఞాబంధ నాన్నిరమ్ । ఆరోపితోగ్ర
బాణాగ్రంధనుర్హృది విభావయే ॥ ఓం నమోధనుష ఇతి పూజా ॥9॥

అంభోది ఘోరజరకృత భూయిష్టభేదనం । జలజంతు ప్రతిభయం
కమలం హృది భావయే ॥ ఓం నమో మకరాదేతి పూజా ॥10॥

సౌవర్ణం రత్న బద్ధితం సుధా పూరాభి పూరితమ్ । వై నతేయ జవా
నీతం కుంభం హృది విభావయే ॥ ఓం నమః కుంభాయ ఇతి పోజా ॥11॥

విమేష హీన నయనం స్ఫురంతం వాతచేర్జలే । మమాభీష్టస్య సిద్ధ్యర్థం
మీనం హృది విభావయే ॥ ఓం నమో మీనాయ ఇతి పూజా ॥12॥

సప్త మరుత్సంచ బ్రహ్మవాహనాది

ప్రదానస్య వాయవ్య దిగ్భాగే సప్త మరుద్దేవతాః పంచ బ్రహ్మ
దేవతాశ్చ వాహయేత్ — ఆసమంతాత్సంచరిష్టు స్సుతీవ్ర గయదస్థితః ।
అవహో మరుతాం శ్రేష్ఠ స్సుఖయాస్తు నదా మమ ॥ ఓం నమ ఆవాహాయేతి
పూజా జపశ్చ ॥1॥

జగతాం భంజనం కుర్వన్ వివరీత ప్రధావనైః । నభో మధ్యగతౌ
వాయుర్వివహో భూతిదోస్తుమే ॥ ఓం నమో వివహాయేత పూజా జపశ్చ ॥2॥

ప్రచండగతి నిర్దూత ప్రపలాయిత పర్వతమ్ । ప్రవహంప వన
శ్రేష్ఠం శిరసా ప్రణమామ్యహం ॥ ఓం నమః ప్రవహాయేతి పూజా జపశ్చ ॥3॥

ఉద్వేలయన్ పయోరాశీన్ గిరీసున్మూలయం స్తరూన్ । జగంతి
క్షోభయన్నిత్య ముద్వహస్సేవ్యతే మయా ॥ ఓం నమ ఉద్వహాయ ఇతి
పూజా ॥4॥

జగదానంద జనకో గంధహరీశ్చ నై శ్చనైః । శీతాంబుకణ సంవాహ
స్సంవాహ స్సుఖ దోస్తుమే ॥ ఓం నమ స్సంవాహాయ ఇతి పూజా ॥5॥

ప్రాణా పానాది రూపేణ జగతి వ్యాప్య జీవయన్ । నేవ్యతాం ప్రాణి
నివహైః మరుత్పరి వహాభిదః ॥ ఓం నమః పరివాహాయ ఇతి పూజా ॥6॥

ప్రాతి కూర్వేన ధావంతం భ్రామయంతం జగత్త్రయం । మరుతాం
ప్రవరం నిత్యమాశ్రయే ప్రవహాభిదమ్ ॥ ఓం నమః ప్రవహాయ ఇతి
పూజా ॥7॥

మారుత మసీతి మంత్రేణ సర్వేషాం మరుతాం సర్వోపచార పూజాజపశ్చ
—సద్యోజాతాదిభిః పంచవి ర్మంత్రైః పంచ బ్రహ్మ పూజా ॥ తదాహి అక్ష
మాలావరాభీతి హస్తం త్రిక్షం చతుర్ముఖం । కుందేదు శంఖ ధవళం
సద్యోజాతం నమోమ్యహం । సద్యోజాతం ప్రపద్యామీత్యా వాహనాది ॥1॥

అక్షమాలాభయ వరటంక హస్తం త్రిలోచనమ్ । కింజల్కాభం
చతుర్వక్త్రం వామదేవ మహంభజే । వామదేవాయ నమో జ్యేష్ఠా యేత్యా
వాహనాది ॥2॥

కుతారాంకుశ పాశాక్ష సూత్ర ధక్కా కపాలవాన్ । త్ర్యక్ష శ్చతు
ర్ముఖోఽమోరః పాతుమాం నీల విగ్రహః ॥ అమోరేభ్యోఽథ మోరేభ్య
ఇతిత్యావాహ్యా ॥3॥

ప్రదీప్త విద్యుత్కనక వర్ణంత్ర్యక్షం చతుర్ముఖం । విద్యావర కుతా
రాది హస్తం తత్పురుషంభజే ॥ తత్పురుషాయ విద్యుహే ఇత్యావాహనాది ॥4॥

ఐంక పాశాంకుశాభీతి వేద ధక్కాక్ష కూలవాన్ । సితద్యుతిః పంచ
ముఖ ఈశాన్ ౭స్మాన్ సదావతు ॥ ఈశాన స్వర్వవిద్యానామిత్యావాహనాది ॥ ౧ ॥

అదిత్యాది నవగ్రహ పూజా

ప్రధానసోత్తర దిగ్భాగే నవగ్రహ దేవతాః గ్రహ యజ్ఞోక్త ప్రకా
రేణ పూజయేత్ । తత్ప్రకారః ప్రదర్శ్యతే ॥ గోధూమాస్తంధులాశ్చైవ
అరకా ముద్గకాస్తథా । చణకాశ్శ్వేత నిష్పావాస్తీలా మాషాః కుశుత్థకాః ।
ఏశాని నవధాన్యాని :—

మర్యే గోధూమ ధాన్యో పరివర్తులాకార మందలే సాంగం సాయు
ధం సవాహనం సశక్తి పుత్ర మిత్ర పత్నీ పరివార మది దేవతా ప్రత్యది
దేవతా సహితం భగవంతం సూర్య గ్రహ మావాహాయామి ॥ ఏవమాగ్నే
య్యాం తంధుకౌ పరిచతురశ్రాకార మందలే సోమమ్ । దక్షిణస్యాం అథక
ధాన్యోపరిత్రి కోణాకార మందలే అంగారకగ్రహమ్ । ఐశాన్యాం ముద్గ
ధాన్యోపరి బాణాకార మందలే బుధగ్రహం । ఉత్తరస్యాంచణక ధాన్యో
పరి చీర్ఘ చతురశ్ర మందలే బృహస్పతి గ్రహమ్ । ప్రాచ్యాం నిష్పావ
ధాన్యోపరి పంచకోణాకార మందలే కుక్ర గ్రహమ్ । ప్రాతీచ్యాం తిలధాన్యో
పరి ధనురాకార మందలే శనైశ్చర గ్రహమ్ । నైరృత్యాం మాషధాన్యోపరి
కూర్పాకార మందలే రాహుగ్రహమ్ । వాయువ్యాంకుశుత్థ ధాన్యోపరిధ్వజా
కార మందలే కేతు గ్రహమ్ ॥

ఇత్యాది :—

సర్వత్ర సాంగం సాయుధ మిత్యాది పఠనీయం ఇతి గ్రహయజ్ఞే ॥
అత్ర తద్ధ్యానాదికం గ్రహీయమ్ । తదాహి — పద్మాసనః పద్మకరోద్వి
బాహుః పద్మద్యుతి స్సప్త తురంగవాహః । దివాకరో లోక గురుః కిరీటీ
ప్రసీదతాన్నో భగవాన్ దినేశః ॥ ఆకృష్టేనేతి అసత్యేనేతివా ఓం నమ
అదిత్యాయ ఇతి సూర్యా వాహనాది ॥ — సూర్యాది దేవతాన్ని ధ్యానం ।
ఏంగమ్రూశ్శుకకేశాక్ష త్రితయం సూక్ష్మ సూత్రకం । ధ్యాయామగ్నిం శక్తి

దరం చాగన్తం రక్త విగ్రహం । అగ్నిం దూతమితి । ఓం నమ ఆదిత్యాది
దేవతాయై అగ్నయ ఇతి పూజా । సూర్య ప్రత్యధి దేవతా రుద్రద్యానమ్ ।
పినాక ఖట్వా-గకపాల తులధరం త్రిజేత్రం సితదేహ కాంతిం । వృషాది
రూఢం వరదం ప్రసన్నం ద్యాయామి రుద్రం మృగలాంచనాంకమ్ ।
కద్రుద్రాయేతి । ఓం నమ ఆదిత్య ప్రత్యధి దేవతాయై రుద్రాయ ఇతి
పూజాది ॥1॥

శ్వేతాంబర శ్వేత విభూషణాఢ్యో గదాధర శ్వేత రుచిర్ద్వి బాహుః ।
చంద్ర మృదాత్మా వరదః కిరీటి శ్రేయాం సమహ్యం వ్రదదాతు దేవః ॥
అప్యాయ స్వేతి మంత్రేణ ఓం నమ స్పంద్రమస ఇతి చన్ద్రా వాహనాది ।
చంద్రాది దేవతాఽదేవతా ద్యానమ్ । ప్రిరూప దారిణి శ్వేతా అపోమకర
వాహనాః । దదానాః పాశ కలకౌ ముక్తాభూషా భజామ్యహమ్ । అస్సమే
సోమో । ఓం నమ సోమాది దేవతాభ్యోఽద్యు ఇతి పూజాది । చంద్ర
ప్రత్యధి దేవతా గౌరీ ద్యానం । ద్యాయామి గౌరీ మాదర్శ మక్ష సూత్రం
కమండలుం । విభ్రాణాం పంకజం హస్తై ర్హేమా భామ మరార్చితాం । గౌరీ
స్మిమాయ గౌరీ మిమామేతివా । ఓం నమ శ్చంద్ర ప్రత్యధి దేవతాయై
సర్వై ఇతి పూజాది ॥2॥

రక్తాంబరో రక్తవపుః కిరీటి చతుర్భుజో మేష గమోగదా భృత్
దరానుత శ్చక్తిధర ప్రికూలీ సదామమస్యా ద్వరదః ప్రకాంతః । అగ్ని
రూర్ధా । ఓం నమోంగరకాయ ఇతి కుజావహనాది । అంగరకాది దేవతా
భూమి ద్యానం । అబ్జంకరై రోషధి పాత్ర సన్యపాత్రేవ హంతీం వరరత్న
పాత్రం । ద్యాయామి చంధాంకు నిభాంబరాధ్యం కుక్లాం మహీం దిగ్గజ
పృష్ఠ సంస్థాం ।

స్యోనాపృథివీభవ :—

ఓం నమోంగరకాది దేవతాయై పృథివ్యై ఇతి పూజా । అంగరక
ప్రత్యధి దేవతా స్కంద భ్యానమ్ ॥ పరాకికా శక్తి మంటా కుక్కుటాత్మం

మయూరగంగర క్తాంబరధరం పించ భూవం ధ్యాయామి షణ్ముఖం కుమారం
మాతా । ఓం నమోంగరక ప్రత్యధి దైవతాయై కుమారాయ ఇతి పూజా ॥3॥

పీతాంబరః పీతవపుః కిరీటి చతుర్భుజ శుద్ధమతిర్గదాభృత్ । చర్మాసి
ధృత్సోమ స్సుత స్సదామే సింవాదిరూఢో వరదో బుధస్సౌత్ । ఉద్బుధ్య
ధ్వం - ఉద్బుధ్యస్వాగ్నే ఇతివా । ఓం నమో బుధాయేతి సౌమ్య వాహనాది ।
బుధాది దేవతా విష్ణుం ధ్యానం । ప్రదక్షిణం దక్షిణాధః కరాదారభ్య భిత్తతం ।
గదాబ్జ శంఖ చక్రాణి క్రమాద్విష్ణుం సితం భజే । ఇదం విష్ణు ర్విచక్రమే
ఓం నమో బుధగ్రహాది దేవతాయై విష్ణవే ఇతి పూజాది । బుధ ప్రత్యధి
దేవతా పురుష ధ్యానం । శంఖ చక్ర గదా పద్మ రాజమాన కరాంబుజం
సువర్ణ వర్ణం పురుష మూర్తిం హృదివి భావయే । సహస్ర శీర్షా । ఓం
నమో బుధగ్రహాది దేవతాయై పురుషాయ ఇతి పూజా ॥4॥

పీతాంబరః పీత వపుః కిరీటి చతుర్భుజో దేవ గురుః ప్రకాంతః ।
దధచ్ఛ దండంచ కమండలుంచ తథాక్ష సూత్రం వరదోస్తు మహ్యం ॥

బృహస్పతే అతి :

ఓం నమో బృహస్పతయ ఇతి బృహస్పత్యా వాహనాది ॥ బృహ
స్పత్యధిదేవ తేంద్ర ధ్యానమ్ । చతుర్దంత గజారూఢం వజ్రాంకుశలనత్క
రమ్ । ప్రాచీ పతి స్వర్ణవర్ణం ధ్యాయా మింద్ర సురాధిపం । ఇంద్ర
శ్రేష్ఠాని । ఇంద్రంవో విశ్వత ఇతివా । ఓం నమో బృహస్పత్యధి దేవతాయై
ఇంద్రాయ ఇతి పూజాది । బృహస్పతి ప్రత్యధి దేవతా బ్రహ్మ ధ్యానమ్ ॥
కమండలుం పుస్తక మక్షమాలాం సృవం దధానం జటిలం చతుర్ముఖం ।
పద్మాసనస్థం మృగ చర్మవస్త్రం సార్కస్థ హంసం ప్రణమామి పాటలం ॥
బ్రహ్మణాతే బ్రహ్మణి జ్ఞాన మితివా ॥ ఓం నమో బృహస్పతి ప్రత్యధి
దేవతాయై బ్రహ్మణే ఇతి పూజా ॥5॥

శ్వేతాంబర శ్వేత వపుః కిరీటి చతుర్భుజో దండ ధరశ్చ కుక్రః ।
తథాక్ష సూత్రంచ కమండలుంచ జటాశ్చ విభ్ర ద్వరదోస్తు మహ్యం ।

కుక్రంతే అన్యత్ — ఓం నమ శ్శుక్రాది దేవతాయ ఇతి ధ్యానా వాచనాది । శ్శుక్రాది
దేవతేంద్రాణి ధ్యానం । ఇంద్రాణి చిత్రితీ వామే హస్తే సంతాన మంజ
రీః । అథయం దక్షిణే స్వర్ణ వర్ణం ధ్యానామ్యహం శరీరం । ఇంద్రాణి
మానుసారీషు । ఓం నమ శ్శుక్రాది దేవతాయై ఇంద్రాణ్యై ఇతి పూజాది ।
కుక్ర ప్రత్యధి దేవతేంద్ర ధ్యానం । శ్వేతహస్తాన్తి సమాహారం వజ్రాంకుశం
సర్కరం । సహస్ర నేత్రం స్వర్ణాభ మింద్రం హృది విభవయే ॥ ఇంద్రం వో
విశ్వత — ఓం నమ శ్శుక్ర ప్రత్యధి దేవతాయై ఇంద్రాయై ఇతి పూజాది ॥

సూర్యాత్మజ శ్యామవపుః కిరీటి వరేషు బాణాసన భస్మపాణిః ।
గృద్ధ్రాసనః క్రూరతనుః కృపావాన్ ప్రసీదతాన్స్తే తగివాన్ ససౌరిః ।
శమగ్నిరగ్నిభిః ఓం నమశ్శనయ ఇతి । శ్శునైశ్శురాది దేవతా ప్రణావతి
ధ్యానం హస్తాబ్జే స్ఫురే పుస్తకేచ విపులామగ్నిప్రకం తుదిరాలం బ్రాణం
సత్యయజ్ఞ సూత్ర వింసద్విస్తీర్ణ వక్షస్థలం । నై కాన్యం వరహ మనిశం
పద్మప్రభా భాసురం సావిత్రి సహితం ప్రణావతి మహం ధ్యానామి
లోకేశ్వరం । ప్రణావతే నత్వదే — ఓం నమ శ్శునైశ్శురాది దేవతాయై
ప్రణావతయ ఇతి పూజాది । శని ప్రత్యధి దేవతా యమ ధ్యానం ॥ రక్త
దృష్టిం పాశహస్తం యమం మహిష వాహనం । కాలం కరాళ వదనం
నీలాంగం భీషణం భజే ॥ యమాయ నోమః — ఓం నమశ్శునైశ్శుర
ప్రత్యధి దేవతాయై యమాయేతి పూజాది ॥ 7 ॥

కృష్ణాంబరః కృష్ణ వపుః కిరీటి కరాళ వక్త్రం కరవాళమారీ ।
చతుర్భుజశ్చ ర్మధరశ్చ నీల సింహాది రూఢో వరదోస్తు రాహుః । కయా
నశ్శ్చిత్ర — ఓం నమో రాహుగ్రహయేతి అవాహనాది । రాహ్వాది
దేవతా సర్ప ధ్యానం । రక్త వర్ణం కరాజ్ఞాభ్యామక్షమాలాం శమండలుం ।
బిభ్రాణం భవయే సర్పం త్రిభోగం సర్ప భూషణమ్ । అయంగోః పృశ్చి ॥
ఓం నమో రాహ్వాది దేవతాయై సర్పాయేతి పూజాది ॥ రాహు ప్రత్యధి
దేవతా మృత్యు ధ్యానం । కాలం కరాళ వదనం భజే నీలాంగ భీషణం ।
పాశ దండధరం మృత్యుం సర్ప వృశ్చికరో మకం ॥ వరం మృత్యో —
రాహు ప్రత్యధి దేవతాయై మృత్యవ ఇతి పూజా ॥ 8 ॥

దూమో ద్విదాహుర్వరదో గదా భృక్కపోత సంస్తో వికృతాననశ్చ ।
 కిరీట తేయూర విభూషితాంగ స్సదాస్తుమే కేతు రయం ప్రశాంతః ॥ కేతుం
 రృణ్వన్ — ॥ ఓం నమః కేతు గ్రహయేత్యా వాహనాది ॥ కేత్వధి దేవతా
 బ్రహ్మ ధ్యానం ॥ పిరించెం వాక్పతిం శ్వేతపద్మస్తం పద్మ సన్నిధం । అక్ష
 స్రక్కుండితా ధీతి దానహస్తం విభావయే ॥ బ్రహ్మ జిజ్ఞాసం । ఓం నమః
 కేత్వధి దేవతయై బ్రహ్మణే ఇతి పూజాది । కేతు ప్రత్యధి దేవతా చిత్ర
 గుప్త ధ్యానం । పింగళశ్మశ్రుతి కాక్షం స్వర్ణాభం చిత్ర గుప్తకం । వామే
 పత్రం కరేదక్షే లేఖనీం దదతం భవే । సచిత్ర చిత్రం ॥ ఓం నమః కేతు
 ప్రత్యధి దేవతయై చిత్ర గుప్తాయేతి పూజా జపక ॥ 9 ॥

ద్వా ద శా ది త్య పూ జా

ప్రధానస్థైర్యాన దిగ్భాగే ద్వాదశాదిత్య దేవతాః మృత్యుం జయ
 దేవతాం చావాహయేత్ ॥

త ద్ధ్యా నం : —

ధాతా శుభస్యమేదాతా భూయా ద్భూయోపి భూయసః । రక్తిజాల
 సమావీత స్తప్తస్తోమ వివాళకృత్ ॥ ఓం నమో దాత్ర ఇతి పూజా జపకృత్ ॥

మేరు శృంగాలర చరః కమలాకర బాంధవః । ఆర్యమాన్తు సదా
 భూత్యై భూయస్త్యై ప్రణతస్యమే ॥ ఓం నమోఽర్యమ్ణ ఇతి పూజా ॥ 2 ॥

నిశా నివారణ పటు రుదయాద్రి తృతాశ్రయః । మిత్రోస్తు మమ
 మోదాయ తప్తస్తోమ వివాళకృత్ ॥ ఓం నమో మిత్రాయేతి పూజా ॥ 3 ॥

సూర్యస్సృష్టసమారూఢో హ్యర్చిర్మాతీ ప్రతాపవాన్ । కాంభూతః
 కామరూపో హ్యరుణస్సేవ్యతేమయా ॥ ఓం నమోఽరుణాయేతి పూజా ॥ 4 ॥

నిశాపిద్రా పజరతో జగస్మంబపదీకః । మునీంద్ర నివహన్తుత్యో
 భూతిదోంశు రృషేస్మమ ॥ ఓం నమోఽంశవే ఇతి పూజా ॥ 5 ॥

తదిమాన ఋతూనాం చ పత్సరాయ సయోరపి । ఘటికానాం చయః
 కర్తా భగో భాగ్య ప్రిదోఽస్తుమే ॥ ఓం నమో భగాయేతి పూజ ॥ 6 ॥

సహస్ర రక్తి సంవీత మింద్రం వరద మర్పణం । శరసా ప్రణ
మామ్యద్య శ్రేయో వృద్ధి ప్రిదాయకం ॥ ఓం నమ ఇంద్రాయేతి పూజా ॥7॥

జగన్నిర్మాణ కర్తారం సర్వ దిగ్విస్తృతేజసం । నభో గృహ మహా
దీపం వివస్వంతం సమామ్యహం ॥ ఓం నమో వివస్వత ఇతి పూజా ॥8॥

పూషాకోషాయమే భూయా త్వర్చ పాపావను త్తయే । సహస్ర వర
సంవీతః సమస్తా కాంతరాంతరః ॥ ఓం నమః పూష్ట ఇతి పూజా ॥9॥

ప్రపంచం ప్రతపన్ భూయో వృష్టిభిర్హ్లాదియన్ పునః । జగదానంద
జనకః పర్జన్యః పూజ్యతేషయా ॥ ఓం నమః పర్జన్యాయేతి పూజా ॥10॥

తృప్తా కుశాయమే భూయాచ్ఛిష్టావళి నిషేవితః ॥ నానశిల్పకరో
నానాదాతు రూపః ప్రభాకరః ॥ ఓం నమ స్త్విష్ట ఇతి పూజా ॥11॥

భాను మందల మధ్యస్థః వేదత్రయ నిషేవితమ్ । గాయత్రీ ప్రతి
పాద్య తం విష్ణుం భూత్యైవ మామ్యహం ॥ ఓం నమో విష్ణవ ఇతి పూజా ॥12॥

ద్వాదశాదిత్యానాముద్యన్నద్యేతి పూజా జపశ్చ ॥

అథ మృత్యుంజయ ధ్యానం :—

వదనంతాడిత యమం భక్త రక్షణ తత్పరం ।

మృత్యుం జయం సదాధ్యాయే తస్మాద్వాపద్వి నివృత్తయే ॥

త్రియంబకం :—

ఓం నమో మృత్యుం జయాయేతి పూజా ॥

ఏతేషాం పరితోష్ట దిక్షు త త్తత్త్వానేషు దిక్పాలకా నావాహయేత్ ॥

తత్త ధ్యానం :—

శ్వేతహస్తీ సమారూఢం వజ్రహస్తం పురంధరం ।

సహస్ర నేత్రం పీతాభ మింద్రం హృది భావయే ॥

ఇంద్రం వో విశ్వతః :—

ఓం నమ ఇంద్రాయేతి పూజా జపశ్చ ॥1॥

సప్తార్చిర్వీతవ పుషం స్వాహాదేవీ నిషేవితం ।
అజి వాహనమారూఢ మగ్నిం స్వర్ణతనుం శ్రయే ॥

అగ్నిం దూతం :—

ఓం నమో అగ్నయ ఇతి పూజా జపశ్చ ॥2॥

కరాళ మహిషారూఢం కాలదండధరం పునః ।
శ్యామవర్ణం పాశహస్తం కృతాంతం ప్రణమామ్యహం ॥

యమాయ సోమం :—

ఓం నమో యమాయ ఇతి పూజా జపశ్చ ॥3॥

స్తుమో నిరఋతింగంతుం తురంగమకృతాశ్రయం ।
శ్యామరూపం కులహస్తం వృత్త నేత్రం భయంకరం ॥

యత్రే దేవేతి :—

ఓం నమో విర్భతయ ఇతి పూజా జపశ్చ ॥4॥

నక్రవాహనమారూఢం సుధా కలశ ధారిణం ।
పాశ హస్తం ధూనరాధం వరుణం శిరసా మమః ॥

ఇమంమే వరుణ :—

ఓం నమో వరుణాయ ఇతి పూజా జపశ్చ ॥5॥

మారుతం మరుతాం నేవ్యం సారంగ వరవాహనం ।
సర్వప్రాణ్యం తరగతం ధూమ్రవర్ణ మహం భజే ॥

తవవాయో :—

ఓం నమో వాయవ ఇతి పూజా జపశ్చ ॥6॥

కుబేరం పుష్పక గతం నిదిధిర్న వధిర్వృతం ।
సువర్ణ వర్ణం పింగాక్షం మనసా భావ యామ్యహం ॥

సోమే దేనుం :—

ఓం నమః కుబేరాయ ఇతి పూజా ॥7॥

చంద్రమాళిం త్రినయనం తుంగవు పుంగవ వాహనం ।
చర్మాః బర ధరం శంభుం రక్తరూపం నమామ్యహమ్ ॥

తమీశానమ్ :—

ఓం నమ ఈశాయేతి పూజా జపశ్చ ॥ ౧॥

క్వచిద్దిక్పాల పూర్వభాగే అథో లోకపాలార్ధ్వ లోక పాలా వాహనం
దృశ్యతే ॥

తథాహి :—

పద్మాసనం చతుర్వక్త్రం భారతీశం చతుర్భుజం ।
బ్రహ్మసూత్రోజ్జ్వలం ధ్యాయే ద్వేదామ్రేడన తత్పరమ్ ॥

అదః పశస్వ ॥

ఓం నమోధో లోకపాలాయ బ్రహ్మణే ఇతి పూజా ॥

గరుత్మద్వాహనా రూఢం శంఖ చక్ర ధరం హరిమ్ ।
పీఠాంబరం హృది ధ్యాయే తస్యార్వాభీష్ఠార్థ సిద్ధయే ॥

త ద్విష్ణోః :—

ఓం నమ ఊర్ధ్వ లోకపాలయ విష్ణవ ఇతి పూజా ॥

ఏతేషాం పూర్వభాగే అకాశ దేవతా మావాహయేత్ ॥

సర్వవ్యాపక మాకాశః శబ్దమాత్ర సమాశ్రయమ్ ।
నమామి శిరసా నిత్య మారోగ్యా వ్యాప్తయే సదా ॥

అన్యై రుద్రా మోహనా :—

ఓం నమ అకాశాయేతి పూజా జపశ్చ ॥

ఏతేషాం పశ్చిమభాగే మహీ దేవతా మావాహయేత్ ॥

సమస్త జగదా ధారాం గంధమాత్ర కృతా శ్రయాం ।
అద్యాం పద్మభువ స్పృష్టే ర్మహీమీదే ముహుర్ముహూః ॥

మహీం దేవీం :—

ఓం నమో మహ్యై ఇతి పూజా జపశ్చ ॥

ఓశేషం చతుష్కోణేషు :—

నక్ర వాహన మారూఢాన్ సుధారలక దారిణః ।

పాశ హస్తాన్ ధూసరాభాన్ వరుణాం శృతురో భజే ఇతి ధ్యాత్వా ॥

ఇమంమే వరుణ తత్త్వాయామి త్వంన్నో అగ్నే సత్త్వన్నో అగ్నే ఇతి
చత్రో వరుణ దేవతా ఆవాహయేత్ ॥

తై రేవ మంత్రై రుపచారో జపశ్చ ।

సర్వేషాం పురస్తాచ్చ తద్విద్రీ సమన్వితం బృహత్కలశం పూజ
యేత్ । అత్ర బ్రహ్మ జిజ్ఞాస మిత్యాది మంత్రేణ బ్రహ్మణం అవతే హేళో
వరుణ ఇత్యాది మంత్రేణ వరుణంవా పూజయేదితి కేచిత్ ॥

తత్తత్కలశ నివేశితానాం ధ్యానా వాహనాదికం కృత్వా దూప దీప
నై వేద్య భక్ష్య భోజ్య రేహ్య చూష్య పేయభాద్య చర్వణాదికం నానావిధ
ఫల సహితం తామ్బూలంచ నివేద్య నీరాజనాదికం కృత్వా మంత్రపుష్ప
ప్రదక్షిణ నమస్కారాదికం కుర్యాత్ ॥

తై ర్రూపాణై స్తత్తత్కలశ జప మష్టోత్తర సహస్ర సంఖ్య
యాష్టోత్తర శత సంఖ్యయావా కారయేత్ ॥

తతః వేదపారాయణ ద్వారా జప సూర్య నమస్కారాశ్వత్థ ప్రదక్షిణ
రుద్రాధిపేక నమక చమక పురుషసూక్త శ్రీసూక్త భూసూక్తాయుష్యసూక్త
మహాశాంతి మోక్షశాంతి మహా సౌరాపోహిష్ఠా ముచామిత్యా ఏవాపిత్రే
పావమానీశంవతీ స్వస్తిమతీ ఇంద్రాదీశానంతసూక్త నవగ్రహసూక్త
విష్ణుసూక్త సముద్రసూక్త వామనసూక్త విష్ణు సహస్రనామ శివ సహస్ర
నామ విష్ణుకవచ శివకవచ నామ త్రయాది జపార్థం బ్రాహ్మణాన్వృణు
యాత్ ॥

మంత్రపాత్యశ్చమేధాగే శాంతి హోమార్థం నవగ్రహ హోమార్థం
అయుత తిల హోమార్థంచ కుండలీయం కుర్యాత్ । సమాన తత్రేణ
త్రయాణామేకంవా కుండం కుర్యాత్ । అయుత తిల హోమ పక్షే పృథగేవ
కుండం కుర్యాత్ ॥

కుండ ప్రమాణమ్ :—

ముష్టిమాసం శతార్దేతు శతేచా రత్నిమాతకమ్ । సహస్రేత్వథ హోతవ్యే కుర్యాత్కుండం కరాత్మకమ్ । ద్విహస్తమయుతే హోమే ంక్ష హోమే చతుష్కరం । అష్ట హస్తాత్మకం కుండం కోటి హోమే తతోధిక మితి వచనాత్ హోమ తారతమ్యాను సారేణ చతురశం కుండం యథోక్తం కృత్వా స్వగృహ్యోక్త మార్గేణోల్లేఖ నాద్యాజ్య భాగాంతం కృత్వా నవగ్రహ హోమం శాన్తి హోమం తిలహోమంచ కుర్యాత్ । ఏకస్మిన్ కుండే స్థండితే వాగ్రహ యజ్ఞోక్త ప్రకారేణ గ్రహ యజ్ఞం కృత్వా ప్రధాన దేవతా మంత్రేణ సమిచ్ఛర్వాజ్యై రష్టోత్తర సహస్ర మష్టోత్తర శతంవా జుహూయాత్ ।

అదిదేవతా ప్రత్యధి దేవతాభ్యామే తద్ద్రవ్యైః తన్మంత్రాభ్యాం తదర్థం జుహూయాత్ । మార్చిదోమృత్యో ఇతి యథా శక్తి తిలహోమం కుర్యాత్ । తద్గాయత్ర్యా యథాశక్తి మధుసిక్త దూర్వా హోమం పృషదాజ్య హోమం కుర్యాత్ ॥

ఏతే సహస్ర మితి మంత్రేణ యథాశక్తి గుణూచీ హోమం కుర్యాత్ । న్యాస పూర్వకం త్రింబక మంత్రేణ పృథక్కుండ పక్షే ఆయుత తిల హోమం ఏక కుండ పక్షే యథాశక్తి తిలహోమం కుర్యాత్ ॥

జన్మ సంతృప్తాయనర్తు మాస పక్ష తిధి వార నక్షత్రయోగ కరణ రాశి దేవతానాం సమిచ్ఛర్వాజ్యై రష్టా వింశతి సంఖ్యయాష్ట సంఖ్యయావా హోమః । ఇతరేషా మేకై కాహుతిః ।

ఉల్లేఖనాద్యగ్ని ప్రతిష్ఠాపనానంతర మన్వాదానవతా మన్వాదాన క్రమః

అస్మిన్నన్వాహితేగ్నా విశ్యాదిచక్షి అజ్యేనేత్యంత ముక్త్యా పర్వతో భద్రమండల దేవతా ఏకై క సంఖ్యయా సమిచ్ఛర్వాజ్య ద్రవ్యైః । అదిత్యాది నవగ్రహ ప్రధానదేవతాః యథా సుభవం వివక్షిత సంఖ్యయా తత్తత్సమిచ్ఛ ర్వాజ్యైః । అగ్న్యూదిన నాధి దేవతాః రుద్రాది నవ ప్రత్యధి దేవతాశ్చ వివక్షిత సంఖ్యయా సమిచ్ఛర్వాజ్యైః । ఉగ్రరథ ప్రధాన దేవతాం మృత్యుం ।

పరం మృత్యో ఇతి మంత్రేణాష్టోత్తర సహస్రాది వివక్షిత సంఖ్యయా శమీ
సమీచ ర్వాజ్ఞైః । ఉగ్రరదాది దేవతా ముగ్రంస్తు హితుత మితి మంత్రే
ణాష్టోత్తర శతాది వివక్షిత సంఖ్యయా శమీ సమీచ ర్వాజ్ఞైః । ఉగ్రరథ
ప్రత్యధి దేవతాం మృత్యుంజయమ్ ॥ త్రిమృకమితి మంత్రేణాష్టోత్తర శతాది
వివక్షిత సంఖ్యయా శమీ సమీచ ర్వాజ్ఞైః । పునః ప్రదాన దేవతాం
మృత్యుం మాచీదో మృత్యోఇతి మంత్రేణ వివక్షిత సంఖ్యయా తిల ద్రవ్యేణ ॥
పునః ప్రదాన దేవతాం మృత్యుం తద్గాయత్ర్యా వివక్షిత సంఖ్యయా మదుసిక్త
దూర్వాచ రుపృష దాజ్ఞైః । పునః ప్రదాన దేవతాం మృత్యుమేతే సహస్ర
మితి మంత్రేణ వివక్షిత సంఖ్యక గుడూచీ సమీచ ర్వాజ్ఞైః పునః ప్రదాన
దేవతాం త్రిమృక మితి మంత్రేణ వివక్షిత సంఖ్యక తిల ద్రవ్యేణ । అశ్వ
త్థామాది చిరజీవిన స్తత్తన్నామ మంత్రైః ప్రత్యేక మష్ట సంఖ్యయా సమీచ
ర్వాజ్ఞైః । జన్మాది షష్టి వత్సర ద్వ్యయన షడృతు ద్వాదశ మాస ద్విపక్ష
షోడశ తిథి సప్తవార దేవతాః తత్తన్నామ మంత్రైః ప్రత్యేక మష్ట సంఖ్యయా
సమీచ ర్వాజ్ఞైః । అష్టవన్వేకాదశ రుద్ర దేవతా స్తత్తన్నామ మంత్రైః
ప్రత్యేక మష్ట సంఖ్యయా సమీచ ర్వాజ్ఞైః । జన్మర్వాది నక్షత్ర దేవతా తైత్తిరీ
యక మంత్రైః ప్రత్యేక మష్ట సంఖ్యయా సమీచ ర్వాజ్ఞైః । జన్మాది యోగ
కరణ దేవతా స్తత్తన్నామ మంత్రేణ ప్రత్యేక మష్ట సంఖ్యయా సమీచ
ర్వాజ్ఞైః । నవదుర్గా దేవతా స్తత్తన్నామ మంత్రైః ప్రత్యేక మష్ట సంఖ్యయా
సమీచ ర్వాజ్ఞైః । బ్రహ్మణం బ్రహ్మ జిజ్ఞాసమితి మంత్రేణ । విష్ణుం । ఇదం
విష్ణురితి మంత్రేణ । రుద్రం కద్రుద్రాయేతి మంత్రేణ । గణపతిం గణానాం
శ్వేతి మంత్రేణ । క్షేత్రపాలం క్షేత్రస్వేతి మంత్రేణ వాస్తు పురుషం వాస్తో
ష్పత ఇతి మంత్రేణ । ఆభయంకరంయత ఇంద్రేతి మంత్రేణ । ప్రతి దేవత
మష్ట సంఖ్యయా సమీచ ర్వాజ్ఞైః । ద్వాదశరాశి దేవతాః సప్తమరుద్దేవతాశ్చ
తత్తన్నామ మంత్రైః ప్రత్యేక మష్ట సంఖ్యయా సమీచ ర్వాజ్ఞైః । సద్యో
జాత వామదేవా మేర తత్పురుషే శావాఖ్య పంచబ్రహ్మణః తత్తన్మంత్రైః
ప్రత్యేక మష్ట సంఖ్యయా సమీచ ర్వాజ్ఞైః । అదిత్యాది నవగ్రహాన్యాది
ప్రత్యధి దేవాం స్తత్తన్మంత్రైః ప్రత్యేక మష్ట సంఖ్యయా సమీచ ర్వాజ్ఞైః ।

ద్వాదశాదిత్యం సప్తనామ ముత్రైః ప్రత్యేకః సప్త సంఖ్యాయా రహిత్య
 ర్వాజ్యైః । మృత్యుంజయం త్రిమృకమితి మంత్రేణాప్త సంఖ్యాయా రహిత్య
 ర్వాజ్యైః । ఇంద్రాది లోకపాలనాకాశ దేవతాం మహాదేవతాం త్రిత్య
 వరుణాంశ్చ తత్తన్మంత్రైః ప్రత్యేక మప్త సంఖ్యాయా సమిచ్ఛర్వాజ్యైః ।
 శతచ్చిద్రాధిమాని దేవతే బ్రహ్మవరుణౌ తత్తన్మంత్రాభ్యాం ప్రత్యేక మప్త
 సంఖ్యాయా సమిచ్ఛర్వాజ్యైః । దిక్పాల సాధుణ్య దేవతాః శ్రియంక వివక్ష
 తైక సంఖ్యాయా కేవలాజ్య ద్రవ్యేణ శేషేణ న్యప్తకృత మిత్యాది సర్వో
 యక్ష్య ఇత్యేక కుండపక్షే । పృథ క్కుండ పక్షేతు గ్రహ హోమ కుండే
 చక్షుషీ అజ్యేనేత్యంతే లదిత్యాది సవగ్రహ ప్రధాన దేవతాః వివక్షిత
 సంఖ్యాయా । అది ప్రత్యధిదేవతాః ప్రధానార్థ దళమ వింశాంశాద్యన్యతకు
 సంఖ్యాయా తత్తన్మ మిచ్ఛర్వాజ్యైః । దిక్పాల సాధుణ్య దేవతాః కేవలాజ్య
 ద్రవ్యేణ శేషేణేత్యాది సద్యోయక్ష్య ఇతి । కాంతి హోమ కుండే । సర్వరో
 తద్ర దేవతాది శతచ్చిద్ర దేవతాంతం సంకల్పయేత్ । తిల హోమ కుండే ।
 అయుత సహస్ర శతాన్యతమ సంఖ్యాక తిల హోమాన్సంకల్పయేత్ । కుండ
 త్రయేపీద్మా దానాది చక్షుష్యంత పూర్వాంగ హోమః స్విష్ట కృదాద్యుత్త
 రాంగ హోమః పాత్రా సాదనాది బ్రహ్మ విసర్జనాంతం తంత్రాది కుండ
 సమానం ॥

చిరంజీవి సప్తనామ హోమః

1. ఓం నమశ్చిరంజీవినే క్వత్థామ్నే స్వాహా
2. ఓం నమశ్చిరంజీవినే బలయే స్వాహా
3. ఓం నమశ్చిరంజీవినే వ్యాసాయ స్వాహా
4. ఓం నమశ్చిరంజీవినే హనుమతే స్వాహా
5. ఓం నమశ్చిరంజీవినే విభీషణాయ స్వాహా
6. ఓం నమశ్చిరంజీవినే కృపాయ స్వాహా
7. ఓం నమశ్చిరంజీవినే పరశరామాభ్య స్వాహా

ప్రథ వాది హోమః

1. ఓం నమోబ్రహ్మణే ప్రథవాయస్వాహ
2. ఓం నమో విష్ణవే విభవాయస్వాహ
3. ఓం నమోరుద్రాయశుక్లాయస్వాహ
4. ఓం నమోగణేశాయ ప్రమోదూతాయ
5. ఓం నమశ్శక్తయే ప్రజోత్పతయేస్వాహ
6. ఓం నమఃకుమారాయాంగీరసాయస్వాహ
7. ఓం నమో వల్ల్యే శ్రీముఖాయ స్వాహ
8. ఓం నమోగౌర్వై భావాయస్వాహ
9. ఓం నమో బ్రాహ్మ్యాయవాయ స్వాహ
10. ఓం నమో మాహేశ్వర్యై ధాతవేస్వాహ
11. ఓం నమః కౌమార్యై ఈశ్వరాయస్వాహ
12. ఓం నమో వైష్ణవ్యై బహుధాన్యాయ
13. ఓం నమోవారాహ్యైప్రమాథినేస్వాహ
14. ఓం నమోమాహేంద్ర్యైవిక్రమాయ
15. ఓం నమశ్చాముందాయై భీషణేస్వాహ
16. ఓం నమఃకరోగాయచిత్రభానవేస్వాహ
17. ఓం నమోబ్రాజాయ స్వభానవేస్వాహ
18. ఓం నమఃపటరాయ తారణాయస్వాహ
19. ఓం నమఃపతంగాయపార్థివాయస్వాహ
20. ఓం నమన్వర్ణరాయవ్యయాయస్వాహ
21. ఓం నమోజ్యోతిషీమతే సర్వజితేస్వాహ
22. ఓం నమోవిభాసాయసర్వధారిణేస్వాహ
23. ఓం నమః కశ్యపాయ విరోధినేస్వాహ
24. ఓం నమో రవయే వికృతయే స్వాహ
25. ఓం నమస్సూర్యాయ ఖరాయస్వాహ
26. ఓం నమోభానవే నందనాయస్వాహ
27. ఓం నమఃఖగాయ విజయాయస్వాహ
28. ఓం నమః పూష్టేజయాయస్వాహ
29. ఓం నమోహిరణ్య గర్భాయమన్మథా
30. ఓం నమోమరీచయేదుర్ముఖాయస్వాహ
31. ఓం నమఃకదిత్యాయ హేవిశంబినేస్వాహ
32. ఓం నమ స్సవిత్రే విశంబినేస్వాహ
33. ఓం నమోఽర్కాయ వికారిణేస్వాహ
34. ఓం నమోభాస్కరాయశార్వరిణేస్వాహ
35. ఓం నమోఽగ్నియేప్రవాయస్వాహ
36. ఓం నమఃజాతవేదినే శుభకృతేస్వాహ
37. ఓం నమస్సహోజినే శోభకృతేస్వాహ
38. ఓం నమోఽజిరాప్రభవేక్రోధినేస్వాహ
39. ఓం నమోవైశ్వానరాయ విశ్వావనవే
40. ఓం నమోనర్యావనేపరాభవాయస్వాహ
41. ఓం నమఃపక్షిరాధనేప్లవంగాయస్వాహ
42. ఓం నమః వినర్పితే కిలకాయస్వాహ
43. ఓం నమోమత్స్యాయసౌమ్యాయస్వాహ
44. ఓం నమః కూర్మాయసాధారణాయస్వాహ
45. ఓం నమః పరాహుయ విరోధికృతేస్వాహ
46. ఓం నమఃస్సనింహయపరీధావినేస్వాహ
47. ఓం నమః వామనాయ ప్రమాదీచాయ
48. ఓం నమః రామాయానందాయస్వాహ
49. ఓం నమఃపరశురామాయరాక్షసాయ
50. ఓం నమః బలరామాయ నళాయస్వాహ
51. ఓం నమఃకృష్ణాయ పింగళాయస్వాహ
52. ఓం నమః కల్కినేకాశయు కినేస్వాహ
53. ఓం నమః బుద్ధాయ సిద్ధారినేస్వాహ
54. ఓం నమః దుర్గాయై రోద్రీణేస్వాహ
55. ఓం నమః యాతురానాయ దుర్మతయే
56. ఓం నమః భైరవాయ దుందుభయేస్వాహ
57. ఓం నమః హనూమతే రుద్రీరోదారిణే
58. ఓం నమః స్సరస్వత్యై రక్తాక్షిణేస్వాహ
59. ఓం నమో దాక్షాయజ్యేష్ఠోధనాయస్వాహ
60. ఓం నమో లక్ష్మ్యైక్షయాయస్వాహ

1. ఓం నమః స్సూర్యాయరక్షిణాయనాయ
2. ఓం నమఃశృంగరాయ ఉత్తరాయణాయ

1. ఓంనమః పద్మాభ్యుత వేస్వాహ
2. ఓంనమః శృంగదయుత వేస్వాహ
3. ఓంనమః హేమంతాయయుత వేస్వాహ
4. ఓంనమః శృంగిరాయయుత వేస్వాహ
5. ఓంనమః వసంతాయయుత వేస్వాహ
6. ఓంనమో గ్రీష్మాయయుత వేస్వాహ

1. ఓంనమః శృంగయేమాసాయస్వాహ
2. ఓంనమః సభ సేమాసాయస్వాహ
3. ఓంనమః సభ స్యాయమాపాయస్వాహ
4. ఓంనమః ఇషాయమాసాయస్వాహ
5. ఓంనమః ఊర్జాయమాసాయస్వాహ
6. ఓంనమః స్పహాయమాసాయస్వాహ
7. ఓంనమః స్పహస్యాయ మాసాయస్వాహ
8. ఓంనమః స్తప సేమాసాయస్వాహ
9. ఓంనమః స్తప స్యాయమాసాయస్వాహ
10. ఓంనమో మధ వే మాసాయస్వాహ
11. ఓంనమో మధ వాయ మాసాయస్వాహ
12. ఓంనమః శుక్రాయ మాసాయస్వాహ

1. ఓంనమః అపూర్యమాణవజాయస్వాహ
  2. ఓంనమః కృష్ణవజాయస్వాహ
- యేదేవేతీమం యమేతివాక్రమాదుభయోః

1. ఓంనమోఽగ్నే వతివదేస్వాహ
2. ఓంనమోబ్రహ్మణేర్వితియాయైస్వాహ
3. ఓంనమోగౌర్యైర్వితియాయైస్వాహ
4. ఓంనమోగణపతయే చతుర్వేస్వాహ
5. ఓంనమస్సర్వేభ్యకపంచమ్యైస్వాహ
6. ఓంనమః స్కందాయషష్ఠ్యైస్వాహ
7. ఓంనమోరవయేనప్తమ్యైస్వాహ
8. ఓంనమోనద్యోజాతా యాప్తమ్యై
9. ఓంనమోదుర్గాయైనవమ్యైస్వాహ
10. ఓంనమః ఆదిశేషాయ దశమ్యైస్వాహ
11. ఓంనమోధర్మాయైకాదశ్యైస్వాహ
12. ఓంనమోహరయేద్వాదశ్యైస్వాహ

13. ఓంనమః కామాయ త్రయోదశ్యైస్వాహ
  14. ఓంనమః కలయే చతుర్దశ్యైస్వాహ
  15. ఓంనమశృంగదాయపూర్ణిమాయైస్వాహ
  16. ఓంనమః పితృభ్యోఽమావాస్యాయై
- తిథిదేవతానాంతర్తన్మంత్రైర్హోమ ఇతికేచిత్

1. ఓంనమః శివాయ రవివారాయస్వాహ
  2. ఓంనమోదుర్గాయై సోమవారాయస్వాహ
  3. ఓంనమష్టమిథాయ కుజవారాయస్వాహ
  4. ఓంనమో విష్ణవే బుధవారాయస్వాహ
  5. ఓంనమోబ్రహ్మణేగురువారాయస్వాహ
  6. ఓంనమః ఇంద్రాయ శుక్రవారాయస్వాహ
  7. ఓంనమో యమాయ శనివారాయస్వాహ
- వారదేవతానాం తత్తన్మంత్రైర్హోమోవా-

1. ఓంనమో ద్రువాయ వసవేస్వాహ
  2. ఓంనమోఽర్ధ్వరాయ వసవేస్వాహ
  3. ఓంనమః స్సోమాయవసవేస్వాహ
  4. ఓంనమోఽద్యౌవసవేస్వాహ
  5. ఓంనమోఽనీలాయవసవేస్వాహ
  6. ఓంనమోఽనలాయ వసవేస్వాహ
  7. ఓంనమః ప్రత్యూషాయ వసవేస్వాహ
  8. ఓంనమః ప్రభాసాయ వసవేస్వాహ
- అష్టాదేవావసవఇతిమస్త్రైజహోమోవా-

1. ఓంనమోవీరభద్రాయ రుద్రాయస్వాహ
2. ఓంనమః శృంగువే రుద్రాయస్వాహ
3. ఓంనమో గిరీశాయ రుద్రాయస్వాహ
4. ఓంనమోబైరవాయ రుద్రాయస్వాహ
5. ఓంనమః పినాకినేరుద్రాయస్వాహ
6. ఓంనమః స్థాణివే రుద్రాయస్వాహ
7. ఓంనమోతల్గాయ రుద్రాయ స్వాహ
8. ఓంనమస్సదాశివాయ రుద్రాయస్వాహ
9. ఓంనమస్సరారయే రుద్రాయస్వాహ
10. ఓంనమశివాయరుద్రాయస్వాహ
11. ఓంనమో హరాయరుద్రాయ స్వాహ

కద్రుద్రాయేతిమంత్రేణ హోమః ఇతి కేచిత్
తతోనక్షత్రేష్టి ప్రకారేణాష్టావింశతినక్షత్ర
దేవతాస్సోపహోమం హవయేత్ ॥

1. ఓంనమోవిష్ణుంభాయస్వాహా
2. ఓంనమః ప్రీతయేస్వాహా
3. ఓంనమః ఆయుష్మతేస్వాహా
4. ఓంనమః స్సౌభాగ్యాయస్వాహా
5. ఓంనమః శోభనాయస్వాహా
6. ఓంనమోఽతిగంధాయస్వాహా
7. ఓం నమః సుకర్మణేస్వాహా
8. ఓంనమో ధృతయేస్వాహా
9. ఓంనమ శూలాయస్వాహా
10. ఓంనమో గంధాయస్వాహా
11. ఓంనమో వృద్ధయేస్వాహా
12. ఓంనమో ద్రువాయస్వాహా
13. ఓంనమోవ్యాఘాతాయస్వాహా
14. ఓంనమోహరణాయస్వాహా
15. ఓంనమో వజ్రాయస్వాహా
16. ఓంనమః సిద్ధయేస్వాహా
17. ఓంనమో వ్యతిపాతాయస్వాహా
18. ఓంనమో వరీయసేస్వాహా
19. ఓంనమః పరిమాయస్వాహా
20. ఓం నమశ్శివాయస్వాహా
21. ఓంనమస్సిద్ధాయస్వాహా
22. ఓంనమస్సాధ్యాయస్వాహా
23. ఓంనమశ్శుభాయస్వాహా
24. ఓంనమశ్శుక్లాయస్వాహా
25. ఓంనమో బ్రాహ్మాయస్వాహా
26. ఓంనమ ఐంద్రాయస్వాహా
27. ఓంనమో వైధృతయేస్వాహా

1. ఓంనమస్సద్వ్యతిపాతాయబవాయస్వా
2. ఓంటమోవామదేవాయబాలవాయ
3. ఓంనమోఽఘోరాయ కౌలవాయ

4. ఓంనమస్తత్పురుషాయ తైతులాయ
5. ఓంనమఈశానాయగరజాయస్వాహా
6. ఓంనమోభవాయవణిజేస్వాహా
7. ఓంనమః పార్వతీపతయేభద్రాయ
8. ఓంనమోవిరూపాజాయశకునయే
9. ఓంనమోనీలకంఠాయచతుష్పదేస్వా
10. ఓంనమః ఉమాపతయేనాగవాయ
11. ఓంనమశ్శులినే కింస్తుమ్నాయస్వా

1. ఓంనమశ్చైలపుత్ర్యై దుర్గాయేస్వాహా
  2. ఓంనమోబ్రహ్మచారిణ్యైదుర్గాయై
  3. ఓంనమశ్చందఖండాయైదుర్గాయై
  4. ఓంనమఃస్కందమాత్రేదుర్గాయై
  5. ఓంనమఃకూళాండాయై దుర్గాయై
  6. ఓంనమఃకాత్యాయన్యైదుర్గాయై
  7. ఓంనమఃకాశరాత్యైదుర్గాయై
  8. ఓంనమోమహాగౌర్యైదుర్గాయై
  9. ఓంనమస్సిద్ధిదాయన్యైదుర్గాయైస్వాహా
- జాతవేదసః ఇతి సప్తభిః యశ్చందసామి
దిట్వాభ్యాం నవదుర్గాహోమ ఇతి కేచిత్

1. ఓంనమోబ్రహ్మణేస్వాహా
  2. ఓంనమోవిష్ణవే
  3. ఓంనమోరుద్రాయ
  4. ఓంనమోగణపతయే
  5. ఓంనమః క్షేత్రపాలాయ
  6. ఓందమోఽభయంకరాయ
  7. ఓంనమో వాస్తుపురుషాయ స్వాహా
- బ్రహ్మదేవానామితి విష్ణుర్ముకమితిక్ర
ద్రుద్రాయేతి గణానాంత్యేతి క్షేత్రస్య
ప్రతినేతి యతః ఇంద్రేతి వాస్తోష్పత
ఇతి మన్తైః క్రమాద్దోష ఇతి కేచిత్

1. ఓంనమో మేషాయరాశయే
2. ఓంనమో వృషభాయరాశయే

3. ఓంనమో మిథునాయరాశయే
4. ఓంనమః కర్కటాయరాశయే
5. ఓంనమస్సింహాయరాశయే
6. ఓంనమః కన్యాయైరాశయే
7. ఓంనమస్తులాయైరాశయే
8. ఓంనమోవృశ్చికాయరాశయే
9. ఓంనమో ధనుషేరాశయే
10. ఓంనమోమకరాయరాశయే
11. ఓంనమఃకుంభాయరాశయే
12. ఓంనమోమీనాయరాశయే

1. ఓంనమఅపహాయమరుతే
2. ఓంనమో విపహయేమరుతే
3. ఓంనమఉద్యహాయమరుతే
4. ఓంనమస్సంపహాయమరుతే
5. ఓంనమోఽమపహాయమరుతే
6. ఓంనమఃపరిపహాయమరుతే
7. ఓంనమఃప్రపహాయమరుతే

పురావాతో వర్షన్నత్యాది సప్తమస్త్రైర్లోమ ఇతి కేచిత్

1. ఓంనమస్సద్యోజాతాయ బ్రహ్మణేస్సా
  2. ఓంనమో వామదేవాయ బ్రహ్మణేస్సా
  3. ఓంనమోఽఘోరాయ బ్రహ్మణేస్సా
  4. ఓంనమస్తత్పురుషాయ బ్రహ్మణేస్సా
  5. ఓంనమఃఈశానాయబ్రహ్మణేస్సాహ
- సద్యోజాతమిత్యాది పంచబ్రహ్మమంత్రైర్లోమ ఇతి కేచిత్ ||

తతశ్శాంత్యంగతయాధిదేవతా ప్రత్యధిదేవతా సహిత నవగ్రహ హోమం గ్రహయజ్ఞోక్త ప్రకారిణ కుర్యాత్

1. ఓంనమోధాత్రే ఆదిత్యాయస్వాహ
2. ఓంనమోఽర్యమై ఆదిత్యాయస్వాహ
3. ఓంనమోమిత్రాయాదిత్యాయస్వాహ
4. ఓంనమోఽరుణాయాదిత్యాయస్వాహ

5. ఓంనమోంశనే ఆదిత్యాయస్వాహ
  6. ఓంనమోభగా యాదిత్యాయస్వాహ
  7. ఓంనమఇంద్రాయాదిత్యాయస్వాహ
  8. ఓంనమోవివస్వతేఆదిత్యాయస్వాహ
  9. ఓంనమఃపూషేఆదిత్యాయస్వాహ
  10. ఓంనమఃవర్జన్యాయాదిత్యాయస్వాహ
  11. ఓంనమస్త్యప్రేఆదిత్యాయస్వాహ
  12. ఓంనమోవిష్ణవే ఆదిత్యాయస్వాహ
- ఉద్యన్యద్యమిత్రమహరిత్యాది భిన్నస్థభిర్యగ్భిర్వాదశాదిత్యహోమ ఇతి కేచిత్ ||

1. త్యగ్భిరకమితిమంత్రేణమృత్యుంజయహోమః

1. ఓంనమఇంద్రాయదిక్పాలాయస్వాహ
  2. ఓంనమోఽఅగ్నేయేదిక్పాలాయస్వా
  3. ఓంనమోయమాయదిక్పాలాయస్వాహ
  4. ఓంనమోనిర్వతయే దిక్పాలాయస్వా
  5. ఓంనమోవరుణాయదిక్పాలాయస్వాహ
  6. ఓంనమో వాయవేదిక్పాలాయస్వాహ
  7. ఓంనమఃకుబేరాయ దిక్పాలాయస్వాహ
  8. ఓంనమఃఈశానాయదిక్పాలాయస్వా
- ఇంద్రంవోవిశ్వతః । అగ్నిందూతం । యమాయసోమం । యత్రేదేవీ । ఇమంమేవరుణ । తవవాయో । సామోధేనుం । తమీశానం ఇత్యష్టభిర్మంత్రైర్లోమః కార్య ఇత్యన్యే, అత్రఅధఃపశ్యన్యేతిమంత్రేణాదోలోకపాలం బ్రహ్మణం, తద్విష్ణోరతిమంత్రైర్జోర్ధ్వ లోకపాలం విష్ణుంచ జాహుయాదితి కేచిత్ ||

1. ఓంనమః అకాశాయస్వాహ
  2. ఓంనమో మప్యైస్వాహ
- అస్మేరుద్రామేహనా ఇత్యాకాశహోమః || మహిందేవీమితి మహిహోమఇతి కేచిత్ ||

4. ఇమం మే వరుణ తత్వాయామి । త్వం నో అగ్నే । సత్త్వం నో అగ్నే
ఇతి చతుర్విశ్వకుర్వరుణ హోమం కుర్యాత్ । శతచ్ఛిద్ర కలశ దేవతాం
స్త్రిహ్మజ్జ్ఞాన మితి బ్రహ్మణం అవతే హేళో వరుణ ఇతి చరుణం చ జహా
యాదితి కేచిత్ దర్వాదివదభిషేకార్థ త్వేనా సాదనమాత్రం విదీయతే సకు
లత్రదేవతా వాహనాదీత్యన్యే ।

త్వచిత్తుస్తకే అశ్వినీదేవతా విశ్వదేవ సప్తసాగర సప్తనదీ చతుర్వేద
సంద్యాత్రయాది కలశావాహనం పూజా హోమశ్చ దృశ్యతే । తద్వా సార్వ
త్రికత్వా త్కల్పానుక్తత్వాచ్చ నప్రదర్శితమ్ ।

తతోజయాదీ స్వప్తకృక్కుర్వాహతి బ్రహ్మ విసర్జనాంత హోమ
శేషం సమాపయేత్ ॥ పూర్వోక్త కుండత్రయ పక్షే ఏకస్మి శ్చవగ్రహ
హోమం అన్యస్మిన్ శాంతి హోమం అపరస్మిన్నయత తిల హోమంచ
కృత్వా జయాది హోమశేషం సమాపయేత్ । తతః ప్రతిమానాం పునః పూజాం
కృత్వా దేవతా ఉద్వాసయేత్ । తతోఽగ్నే రుత్తర దిగ్భాగే ఐశానేవారి
షేకార్థం కల్పిత మంటపే పుత్ర పౌత్రాది సహితం సర్వారింకార సంయుతం
యజమానం తద్రవీతే ఉపవేశ్య ఆచార్యో బ్రాహ్మణై స్సహ శత చ్ఛిద్ర
బృహ క్కుంభే తత్తత్కలశోదకం నిక్షిప్య వక్ష్యమాణైరాపో హిష్ఠాది
వేదోక్త మంత్రైః సురాస్త్యా మభిషిచం త్విత్వాది పౌరాణిక మంత్రైశ్చ
మార్జయిత్వా స్పృశయేత్ । అభిషేక మంత్రాః । అపో హిష్ఠామయోభువః ।
హిరణ్య వర్ణాన్ । పవమాన స్సవర్ణనః । సముద్ర జ్యేష్ఠాః । అప ఇద్వాసు
బేషజీః । ఆతోదేవా । శివసంకల్పాః । ఆక్షిణ్యాంతే । నవగ్రహ మంత్రాః ।
ఇంద్రం వో విశ్వత స్పరీత్యాది దిక్పాల మంత్రాః । వరుణ మంత్రాః । పరం
మృత్యో । హవిగ్ం హరంతమను । దేవస్యత్వా । ముంచామిత్వా । సర్వేషువా
ఏషు లోకేషు । హిరణ్య వర్ణాం । త్రియంబకం । ఋతంచ । తచ్చం
యోరారిత్యా దయో వైదిక మంత్రాః ।

సురాస్త్యా మభిషిచంతు బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరాః ।
వాసుదేవో జగన్నాథ స్తథా సంకర్షణో విభుః ॥

ప్రద్యుమ్నశ్చ నిరుద్దశ్చ తవంతు విజయాయతే ।
 అఖం లోగ్నిర్భగవా న్యమోలై నిరుతి స్తదా ॥
 వరుణః పవనశ్చైవ ఛనాభ్యశి స్తదాశివః ।
 బ్రహ్మణా సహితా దేవా స్సదా త్వంసాలయంతుతే ।
 కీర్తిర్లక్ష్మీ ర్ద్రితిర్మేరా తుష్టి శ్రద్ధాక్షమాగతిః ।
 బుద్ధిర్జ్ఞానపుః శ్శాంతిః పుష్టిః కాంతిశ్చ మాతరః ।
 ఏతాస్త్యా మభిషిచంతు దర్శ పత్న్య స్సమాగతాః ।
 ఆదిత్య శ్చంద్రమా ఖామో బువో జీవ స్సితోఽర్కః ।
 గ్రహాస్త్యా మభిషిచంతు రాహు కేతు సమన్వితాః ।
 దేవ దానవ గంధర్వ యక్ష రాక్షస వన్నగాః ।
 ఋషయో మునయో గావో దేవ మాతర వివచ ।
 దేవ పత్న్యో ద్రుమానాగా దైత్యాశ్చాస్సర సాంగితాః ॥
 అస్త్రాణి సర్వ శస్త్రాణి రాజానో వాహనానిచ ।
 ఔషధానిచ రత్నాని కాలస్యా వయవా స్తదా ॥
 సరిత స్సాగరా శ్శైలా స్తీర్థాని జల దానదాః ।
 ఏతానిత్వాతి షిచంతు దర్శకామార్థ సిద్ధయే ॥
 విఘ్నేశః క్షత్రపో దుర్గా లోకపాలా నవగ్రహాః ।
 సర్వకామ ప్రదా విత్యం యచ్ఛంతు తవ మంగళం ॥

ఇత్యాదయః పౌరాణిక మంత్రాః :—

అతః పరం కాంస్యాది పాత్రస్థ దీప్తైః పరితః ప్రాచక్షిణ్య శ్రమేణ
 నీరాజనం కుర్యాదితి తేచిత్ । యానీహ భూతాని వసంతితాని బలిం గృహీత్వా
 విరి వత్సృజ తత్త్వమ్ । అన్యత్రవాసం పరికల్పయంతు నమోస్తుతేభ్య స్సృతం
 గ్రహేభ్యః ॥

ఇతి మంటపస్య చతుర్దిక్ష చిత్రాన్న బలిం న్యనేత్ । తతో యజ
మానో వత్త పుండ్రాచికం దృత్వా గంధ పుష్పాది భరణం దృత్వాభిషేకా
ప్లుత వస్త్రాణ్యాచార్యాయ దత్వా బృహత్సామేతి రజం దృత్వా అంక్షి పరి
హారార్థం నిరీక్షితాజ్య దానం కరిష్యే ఇతి సంకల్ప్య రూపం రూపం ప్రతి
రూపో బభూవేతి కాంస్యపాత్ర స్థాజ్యే స్వముఖం నిరీక్ష్య । యాఽంక్షిర్యచ్చ
మే దౌస్త్వం సర్వాంగేషు వ్యవస్థితమ్ । తత్యర్యం శమయాద్యత్యం శ్రియం
పుష్టించ వర్ధయా । ఇతి మంత్రేణాజ్యం సంప్రార్థ్య । కామదేనో స్వము
ద్భూతం విష్ణు ప్రీతిరం శుభం ॥ దేవానా మాజ్ఞమాహారి మత శ్శాంతిం
ప్రయచ్ఛమే ॥ ఇతి మంత్రేణాన్వై బ్రాహ్మణాయ సంప్రదదే నమమ సమ
మేత్యాజ్యం సదక్షిణం తామ్బూలం సకాంస్య పాత్రం దద్యాత్ ॥ ఏవమయః
పిండకార్పాసం లవణ తిల కమ్పూడిని దుర్దానాని కుర్మాత్ । యస్మాద శేష
కర్మాణిత్వ దఢీనాని సర్వదా । అయః పిండ నమస్తుభ్యం దుష్టారిష్టం
నివారయ ॥ ఇతి చత్వారింశ త్పులాధిక మయః ఖండం సదక్షిణం బ్రాహ్మ
ణాయ దద్యాత్ ॥

కార్పాసం చంచర్చి దై వత్యం సరాణా ముపకారకం ।

త్వమేవా వరణం యస్మాదత శ్శాంతి- ప్రయచ్ఛమే ॥

ఇతి కార్పాసం సదక్షిణాకం దద్యాత్ ॥

యస్మాదన్న రసా స్సర్వే నోత్కృష్టా లవణం వినా ।

ప్రియంచ శివయోర్నిత్యం తస్మా చ్చాంతిం ప్రయచ్ఛమే ఇతి ।

రసానామగ్రజం శ్రేష్ఠం లవణం బల వర్ధనం ।

తస్మో దేతత్ప్రదాస్యామి తతశ్శాంతిం ప్రయచ్ఛమే ॥

ఇతివా లవణం ద్రోణ తరిమితం దద్యాత్ ॥

యస్మాన్మదురిపోర్విష్ణో ర్దేహస్వేదస ముద్భవాః ।

హవ్య కవ్యేషు శస్త్రాశ్చ తస్మాచ్ఛంనో భవత్విహ ॥

ఇతి తిలం సంప్రార్థ్య :—

తిలాః కాశ్యప సమ్మూతా నిత్యం పాప హరా క్షుధాః ।

తిలదానాద సహ్యం మే పాపం నాశయ తేశవ ॥

ఇతి మంత్రేణ ద్రోణ పరిమిత తిల దానం ॥

మేష లోమ సముత్పన్న శీతవాత భయాపహః ।

కుషార భయహరీ యత్త స్మాచ్ఛాంతిం ప్రయచ్ఛమే ॥

ఇతి మంత్రేణ కంబళ దానమ్ ॥

అమాంగల్య పరిహారార్థం తైల ఘట దానం కరిష్య ఇతి సంకల్ప్య ।
తత్ర స్వముఖం నిరీక్ష్య :

అమంగళంమే యత్ప్రాప్తం దౌస్థ్యం యచ్చ మమాంగతే ।

సర్వం తదద్యశమయ తైల పుష్టిచ వర్దయ ॥ ఇతి సంప్రార్థ్య ॥

తైలం పుష్టికరం నిత్య మాయుష్యం పాప నాశనం ।

అమాంగల్య హరం పుణ్య మతశ్శాంతిం ప్రయచ్ఛమే ॥

ఇతి మంత్రేణ తైల ఘటం దద్యాత్ ।

యతో రసానాం ప్రవరస్సా ద్విష్టో మధురోరసః ।

తస్మాద్గుడం ప్రదాస్యామి తత శ్శాంతిం ప్రయచ్ఛమే ॥

ఇతి గుడం సదక్షిణాకం సతామ్బులం దద్యాత్ ॥

దుర్దానానంతరం స్నాత్వా వస్త్రం పరివర్త్య వాచమ్యవా కుచిర్భవేత్ ।

ఆథాచార్యః భద్ర పీఠే ఉపవేశ్య గంధ పుష్ప వస్త్రాది భరణంకృత్య ।

సాలింకారం సదక్షిణాకం వృషభం ।

ధర్మత్వం వృష రూపేణ జగదానంద కారక ।

చిరమాయుర్వలం సౌఖ్యం శాంతిచ కురుమే ప్రభో ॥

ఇతి మంత్రేణ సంప్రార్థ్య దద్యాదితి కేచిత్ ॥

యజ్ఞ సాధన భూతాయా విశ్వస్యామ ప్రణాశనీ ।

విశ్వరూప దరోదేవః ప్రీయతామన యాగవా ।

గవా మంగేషు తిష్ఠంతి భువనాని చతుర్దశ ।

తస్మాదేనా మహం దద్యా మత శ్శాంతిం ప్రయచ్ఛమే ॥

ఇతి మంత్రేణ సాలంకారాం సవత్సాం సదోహన కాంస్యాం సదక్షి
ణాచగం దద్యాత్ ॥

అథ కలశ దానమ్ :—

తత్రాదౌ ప్రధాన ప్రతిమాదానమ్ ।

యమ దండోజ్జ్వల కరాం మహిష ప్రవరస్థితాం ॥

దదామి మృత్యు ప్రతిమాం సర్వదోష వివృత్తయే ॥

ఇతి :—

పాశ హస్తాం రక్త దృశం మోహం మహిషమాశ్రితమ్ ।
దదామి మృత్యు ప్రతిమాం సర్వాపద్వి నివృత్తయే ॥
ఇతివా మంత్రేణ సవత్స కలశ దక్షిణాం మృత్యు ప్రతిమాం దద్యాత్ ॥

అది దేవతోగ్ర ప్రతిమా దానమ్ :—

కరాళాస్యాం విరూపాక్షీం వ్యాఘ్ర ప్రవర సస్థితాం ।
దదామిచోగ్ర ప్రతిమాం సర్వ మృత్యు నివృత్తయే ॥

ఇతి :—

ఉగ్రాం భయప్రదాత్రీం తాంసింహ ప్రవర వాహనం ।
దదామి ప్రతిమాం తుభ్యం సర్వభీతి నివృత్తయే ॥
ఇతివా మంత్రేణ పూర్వ వద్దద్యాత్ ॥

ప్రత్యధి దేవతా మృత్యుం జయ ప్రతిమా దానమ్ ॥
మృత్యుంజయ నమస్తేస్తు వృషవాహన శంకర ।
తనమూర్తి మహం దద్యా మతశ్శాంతి ప్రయచ్ఛమే ॥

ఇతి :—

సుధా పూర్ణ మటం హస్తే బిభాణాం జయనామికాం ।
దదామి ప్రతిమాతుభ్య సర్వసంపద్వి వృద్ధయే ॥
ఇతివా మంత్రేణ పూర్వవద్దద్యాత్ ॥

ప్రతిమాం హస్త సంయుక్తాం ప్రాప్తారిష్ట నివృత్తయే ।
తుభ్యం భాస్యామి విప్రేంద్ర యతోక్త పలదోభవ ।
ఇతి మంత్రేణే తరాం తస్మాన్ కలశాన్ సవత్స ప్రతిమా దక్షిణాన్
దద్యాత్ ॥

తత :—

గో భూ తిల హిరణ్యాజ్య వాపో దాన్య గుడానిచ రూప్యం లవణ
మిత్యాహార్దక దానాన్య నుక్రమాదిత్యుక్త దశ దానాని కుర్యాత్ । తత్ర
గోదాన పూర్వవత్ । సర్వ సస్యాశ్రయా భూమిర్వరాహేణ సముద్భూతా ।

తస్మా దస్యాః ప్రదానేన విశ్వాత్మా ప్రయతాం హరిః । ఇతి భూదానమ్ ।
తిలాః కాశ్యప సంభూతా నిత్యం పాప హరా శ్శుభాః । తిల దానా దసహ్యం
మే పాపం నాశయ కేశవ । ఇతి తిలదానమ్ ॥

హిరణ్య గర్భ గర్భస్థం హేమ బీజం విభావసోః ।
అనంత పుణ్యపలద మితశ్శాంతిం ప్రయచ్ఛమే ॥

ఇ తి : —

జన్మాంతర సహస్రేషు యత్కృతం దురితం మయా ।
హిరణ్యస్య ప్రదానేన శాంతిరస్తు సిదా మమ ॥

ఇతి హిరణ్యదానం ॥

కామదేను సముద్భూతం సర్వద్రుతుమ సంస్థితం ।
దేవానామాజ మాహార మితశ్శాంతిం ప్రయచ్ఛమే ।
అత్ర దద్మామితి శేషః ఇత్యాజ్య దానమ్ ॥

శీత వాతోష్ణ సంశ్రాణం లజ్జాయా లక్షణం పరమ్ ।
దేవా లంకరణం వస్త్రవత శ్శాంతిం ప్రయచ్ఛమే ॥

ఇతి వస్త్ర దానం ।

ధన్యం కరోతి ధాతారం ధన్య మత్ర పరత్రచ ।
తస్మాదేత త్ప్రదాస్యామి తతశ్శాంతిం ప్రయచ్ఛమే ॥

ఇతి ధన్య దానం ॥

గుడ దానం పూర్వవత్ ॥

రుద్ర నేత్ర సముత్పన్నం రజితం పిత్త వల్లభం తస్మాదే తత్ప్రదా
స్యామి తతశ్శాంతిం ప్రయచ్ఛమే ॥ ఇతి రూప్య దానం ॥

లవణ దానం పూర్వవత్ ॥

తతో విశిష్య భూదానం గజాశ్వ రథ చ్చత్ర బామర నవధన్య
సవరత్న గృహ వస్త్ర కన్యా బ్రహ్మ స్థాపన క్రతు దానాని మనసోద్దిష్ట
సర్వ దానాని పరి పుష్ప తాంబూలాది దానానిచ యథాశక్తి కుర్యాత్ ।
భూరి దానం చ కుర్యాత్ । తత్ర గజదాన మంత్రః । ఐరావత శృంగుర్ధంతో

గజానాం నాయక స్వయం దిగ్గతినాం పూజితమ శ్వాతిం కుర్వాత్సదా
మమ : అథ శ్వదా : మంత్రః : అశ్లోహి వానాన దానోద్ధారణ హిత
త్రతో : సంప్రదానేన చైతన్య శాంతిస్తు సదా మమ :

అథ రథ దాన మంత్రః :—

రథాయ రథ నాథాయ సమస్తే నిశ్వకర్మణే ।

విశ్వ భూతాయ నాథాయ సమో రోక హితాయచ ॥

ఇత్యాదయో మంత్రాస్తత్తద్దానేషు ద్రష్టవ్యాః । తతోఽయితంవా
సహస్రంవా శతంవా బ్రాహ్మణాన్ బోజయిత్వా శిషోవాచ యిత్వా బ్రహ్మ
ర్పణం కృత్వా స్వయం బంధుద్విస్సహ భుక్త్వా హతిం శ్రుంగన్ ముః
మాసీత । ఏవం కుర్వత స్సర్వారిష్ట కాంతిర్భవతి సర్వ సౌభాగ్య పుష్టిర్
భవతి ॥

తథా చోక్తం :—

జయం నిష్పత్త కృతం హుత్వా హోమ శేషం సమాపయేత్ ।

వ్రతిమానాం పునః పూజాం కృత్వా చోద్వాసయేత్తతః ।

అగ్నేరుత్తర దిగ్భాగే చై కానేవా విచక్షణః ।

ప్రాంగణేచాభిషేకార్థం గోమయేనాను లేపనమ్ ।

రంగ వల్యాది కంకుర్యాద్భద్ర పీఠం వినిషిపేత్ ।

పుత్ర పౌత్రాది స్సహిత స్సర్వాలంకార భూషితః ।

భద్ర పీఠం సమాసాద్య పూర్వాభిముఖ మాశ్రితః ।

యజమానః ప్రహృష్టాత్మా కారయేన్మార్జనం ద్విజైః ॥

ఉత్తిష్ఠ్యచ బృహత్కృమ్మమాచార్య స్సద్భద్రం నవమ్ ।

సమాహిత మనాభూత్వా తన్మూర్తో పరిధారయేత్ ॥

ఆదాయ చతురః కుమ్భాన్ చత్వారో వేద పారగాః ।

ఋత్విజ స్సర్వ కలశ తీర్థం సమ్పూర్ణతేషుచ ॥

బృహత్క మ్మే నిషిపేము ర్మంత్రైర్వారుణ పూర్వకైః ।
శతచ్చి ద ముఖ్యేన మంత్రపూతే నవారిణా ॥

అచార్యో యజమానంతం స్నాపయే న్మంత్ర పూర్వకమ్ ।
మంత్రై స్సముద్ర త్యేషా ద్యైరాపో హిషా దిభిస్త్రీభిః ।
మంత్రేశ్చ పావమానీభి ర్విష్ణుసూక్తై శ్చ వారుణైః ।
నవగ్రహో క్త మంత్రైశ్చ తథా దిక్పాల మంత్రైకైః ।
అక్షిచ్యామితి సూక్తేన దేవస్యేత్వేతి మంత్రతః ।

త్రాతార మిన్ద్ర మంత్రేణ తత్వానూమీతి మంత్రతః ।
త్వన్నో అగ్నేచ సత్వన్నో అగ్నోచేత్యపి మంత్రతః ।
హిరణ్య గర్భ మంత్రేణ సహస్రాక్షాది మంత్రతః ।
కాంతి మంత్రైస్తథా సౌరై రభిషేకం సమాచరేత్ ।
సురాస్త్యా మభిషింఛతు ముఖైః పౌలాణికై రపి ।
మృతా క్తవర్తీ జ్వలితైః కాంస్య పాత్ర గతై శ్చుభైః ।
సరితో మంత్రార్థాయ దీపై ర్నిరాజయేచ్ఛతమ్ ।
చిత్రోదన బలింపశ్చా చతుర్దిక్ష వినిక్షిపేత్ ।

యజమాన స్త్వ లంకృత్య నత్ర పుణ్డ్ర విభూషణైః ।
బృహత్సామేతి రక్షంఛ ధారయేదితి కేచన ।
అభిషేకా స్థలం నత్ర మాచార్యాయ నివేదయత్ ।
స్వర్ణయుక్తే కాంస్య పాత్రే గో ఘృతేన సమన్వితే ।
ముఖమాలోక్య తత్పాత్రం బ్రాహ్మణాయ ప్రదాపయేత్ ॥

మృత్యోశ్చ పీణనార్దాయ దద్యాద్గంధ ప్రశాంతయే ।
చత్వారింశ త్పలాదూర్ధ్వ మయం పిండంఛ కమ్పశం ।
కర్పానః లవణం చైవ తిలం తైల ఘటం గుడమ్ ।
ఏవం దత్వా చదుర్దానం స్నాత్వా వాచమ్యవా శుచిః ॥
అథాచార్యం భద్ర పీతే ఉపవేశ్య ప్రపూజయేత్ ।
గంధ పుష్పాక్ష తై ర్మాల్యై ర్వనైః రాభరణై రపి ॥

అచార్యాయ వృషం దద్యాత్సా లంకారం సదక్షిణమ్ ।
సర్వాలంకార సాయుక్తాం సవత్సాంగం ప్రదాపయేత్ ।
ప్రధాన ప్రతిమాం దద్యాత్కుమ్భ వస్త్రాది సంయుతామ్ ॥
అన్యస్తు ప్రతిమా దద్యా దృత్విగాది ద్విజన్మనాం ॥

దశదానాని కుర్వీత భూదానఁచ విశేషతః ।
గణాశ్వ రథ వాసాంసి తాంబూలం చత్ర చామరే ॥
గృహం దాన్యాని రత్నాని ఫల పుష్పాది కన్యకాః ।
మనసోదిష్ట మన్యచ్ఛ బ్రహ్మస్థాపన మధ్వరం ।
ఏతాని దద్యాద్విప్రేభ్యో యథా విభవ మాదరాత్ ।
దీనేభ్యో ధవిశ్మిషేభ్యో భూరిదానం ప్రకల్పయేత్ ।
అయుతం బోజయే ద్విప్రాన్ సహస్రంవా శతంతువా ।
అశిషః ప్రతిగృహ్యథ కృత్వా బ్రహ్మర్పణం తతః ।
బంధుభిస్సహ భుజీత హరిం స్మృత్వా నుభీ భవేత్ ।
ఏవం యః కురుతే శాంతిం తక్తి శ్రద్ధా సమన్వితః ॥
స సర్వారిష్ట నిర్ముక్తో జీవేద్వర్ష శతం సుఖీ ॥

ఇతి శ్రీ శై వాగ మోక్తగ్రంథశాన్తి ప్రయోగ స్సమాప్తః.

శ్రీ మన్మహర్షిలోక సమో సమః

శాంతి కమలాకరము గ్రంథే

యంత్ర విధి విరూపణ సం గ్రహః

తత్రాదౌ సర్వ సాధారణ యంత్ర విధి విరూపణతే :—

యంత్ర ప్రయోగ కుశల స్వదాతార సంపన్న స్వత్యవాన్జితేంద్రియః
 పరమేశ్వరారాధకో బ్రాహ్మణః తత్రాస్తరే సుస్మాత స్సువస్త్ర చందనాది
 భిర్యాషితో యథోక్త ద్రవ్యైశ్చ కృత్త దేశే యంత్రం లిఖేత్ । తత్రాదౌ
 షష్ట్యంత్ర సాధన పటం ప ద్యే బీజం తదదోషియ ద్యుక్తం సర్గ బీజం లిఖేత్ -
 యంత్ర గాయత్రీ ॥

యంత్ర రాజాయ విస్మహే మహాయంత్రాయ దీమహి ।

తన్నో యస్త్రీః ప్రచోదయాత్ - ఇతి యంత్ర గాయత్ర్యా పాఠే
 పృథిష్ఠా మంత్ర పఠ్యేనచ యంత్రం సర్వతో వేష్టయేత్ - ఏపం యంత్రం
 లిఖిత్వా సావధానతయా సుచిత్తాది నావేష్టితం కృత్వా యంత్ర పృథిష్ఠాం
 కుర్యాత్ - సాయథా - సర్వతో భద్రమండలేఽష్టదశేనా కర్ణికాయాం
 కలశస్థాపన విధినా కలశం సంస్థాప్య తదుపరి యంత్రం స్థాపయేత్ -
 మండల కోణ చతుష్టయే చతుః కలశస్సంస్థాప్య పృథి కలశం ఆం హీం
 కోమితి త్కృతరీ విద్యాకూర్ప బీజయుతాం సహస్రం జపేత్ - తతస్త
 ద్యంత్రం చతుః కలశోదయై రభిషేక మంత్రై రభిషిచ్య గంధాది భిన్నం
 పూజ్య యంత్రే పాఠపృథిష్ఠా మంత్రేణ యంత్ర దేవతా పాఠాన్
 పృథిష్ఠాప్య యంత్ర గాయత్ర్యా యంత్రం షోడశోపచారై స్సంపూజ్య
 చాహ్మణ సువాసినిః కుమారీశ్చ సంతోజ్య దక్షిణాం దత్వా తేషామాశిషో
 గృహీత్వా యథోక్తాంగేయం త్ర జప్సియాత్ - అనుక్త లేఖనస్థరే భూష్ట
 పత్రం - అనుక్తలేఖన ద్వివ్యే కేసర గోరోచన కర్పూర కస్తూరీ గజమద

చందనాగరు ద్రవ్యాణి - అనుక్త రేఖనికాయాం సువర్ణశలాకా. అనుక్త
వేష్టనే సువర్ణం - అనుక్తధారణాంగే దక్షిణబాహుః - ఇతి సర్వసాదారణ
యంత్రవిదానం.

ఉక్తంహి పార్వతీ పరమేశ్వర సంవాదాత్మకే యంత్రచింతామణి
గ్రంథే ॥

ఏకదా దేవదేవేశం దృష్ట్వాదేవీ కుచిస్మితా ।
ఉపగమ్య శనై ర్వాక్యం ప్రోవాచ జగదంబికా ॥

పార్వత్యువాచ :—

దేవదేవ జగన్నాథ కరుణాకర శంకర ।
వర్ణాశ్రమాశ్చ ధర్మాశ్చ సందేహాశ్చ మహాప్రభో ॥
కౌతుకాని స్వకల్పాని పురాణాదీనివై వ్రభో ।
శ్రుతం సర్వం మయాత్వత్ స్మర్యజ్ఞో నియతః స్వయం ॥
మంత్రాణాం వినియోగస్తు యంత్రాణాం నిర్ణయస్తథా ।
ఆచారభేదాయేలోకే యోగభ్యాస స్సద్గుర్లభః ॥
సుదుర్లభతరం జ్ఞానం యజ్ఞకాండ స్సద్గుర్లభః ।
అనేక మంత్రయోగోవై వేదోక్తో పిహిదృశ్యతే ॥
తత్తైవాగమ భేదేషు ఉదితోహిన సంశయః ॥
ఏవం ద్విజాశ్చ మంత్రజ్ఞా దృశ్యంతే క్లేశభాగినః ॥
పాఖండిభిః పరామృతా నాస్తి కై ర్వేద నిందకైః ।
వినామః తైర్జపే ర్హోమై రల్పకై శేనచ వ్రభో ॥
తత్క్షణాజ్ఞాయతే సిద్ధిస్సు సిద్ధా సర్వకామదా ।
మారణోచ్ఛాటనాకృష్టే విద్వేషే స్తంభనేతథా ॥
అభిచారేషు సర్వేషు కామ్యార్థేషు చసర్వదా ।
వివాదేషు వివాహేషు రణేవై రిజయేతథా ॥

ఏతద్వర్య యథాదేవ సిద్ధ్యతే సాధాన్యహి ।
విదార్య దేవదేవేక రహస్యం వరమివద ।

శ్రీ వరమేశ్వర ఉవాచ :—

వేదాదారో మయాప్రోక్తః ఋషీణాంతు మహాత్మనాం ।
శివదర్శన్తు ముక్తానాం వైష్ణవానాంతు వైష్ణవః ॥
సౌర్యం సాంఖ్యం మయాప్రోక్తం బహునాం సిద్ధిమిచ్ఛతాం ॥
కాత్తంచ బహుదాప్రోక్తం భైరవం బహుదా ప్రేయే ॥
ధర్మకామార్థ మోక్షాణాం జ్ఞానం చైవ ప్రకాశితం ।
రహస్యం గోపితంబ్రదే నర్వత్రాపిత సంశయః ।
రహస్యహినో మంత్రస్తు ద్యానేనాపి విశేషతః ।
ససిద్ధ్యతి పరాలోహే కల్పకోటి శతైరపి ॥

శ్రీ పార్వత్యువాచ :—

ప్రసాదం కురుదేవేక సుఖోపాయం వదస్వమే ।
సురహస్యం సుఖోధంచ నద్యః పృథ్వీతారణం ॥
వినాహోమేన జాపేన పురస్కరణ నేవయా ।
కలౌతు సిద్ధ్యతేదేవ తథోపాయం వదస్వమే ॥

శ్రీ వరమేశ్వర ఉవాచ :—

సాధుసాధు మహాప్రాజ్ఞే లోకానాం హితకారకే ।
ఇదమిత్థంసకేనాపి పృథోహం వద్మలోచనే ॥
శ్రుణుష్వైతాగ్ర చిత్రార్థం రహస్యం క్షణ సిద్ధిదం ।
కల్పం చింతామణీనామ గుహ్యద్గుహ్య తరం మహత్ ॥
సర్వాగమస్య సారంచ మంత్రాణాం సారముత్తమం ।
అథర్వణస్య వేదస్య సారాత్సార తరంవరం ।

అస్మిన్కాలే భవిష్యంతి చింతామణిమయే శుభే ।

యంత్రాణి బహుధాదేవి కామ్యకర్మ కరాణిచ ॥

ఏతత్కల్పం సదాయస్య రిఖితం వింద్యతే గృహే ।

సంపూజ్యతే ప్రతి దినం ప్రభావంతస్య వైశ్రుణు ।

అల్పమృత్యు భయంనాస్తి నాస్తిచౌర భయం తథా ।

భూతప్రేత పిశాచానాం ప్రభావోనైవ జాయతే ॥

అన్యస్య కపటం నూనంన సిద్ధ్యతికదాచన ।

అవిశ్వాసోన కర్తవ్యః సాధకేన వరాననే ।

అభిచారో భవేత్కల్పే హ్యవిశ్వాసాన్న సంశయః ।

సంశయేన కృతం యంత్రం విపరీతం ప్రజాయతే ॥

స్నానంకృత్వా శుచిర్భూత్వా పూజయేత్కుల దేవతాం ।

లేఖనీయం ప్రయత్నేన ఏకాంతే యంత్రముత్తమం ॥

యస్యకస్య ప్రయోగస్య విదిరేషః ప్రకీర్తితః ।

దినత్రయం ప్రకుర్వీత సూజాం భోగవిధానతః ॥

త్రిరాత్రం భూమికాయాస్యాత్ బ్రహ్మచర్య రతశ్శుచిః ।

త్రిదినాజ్ఞాయ తేస్వప్నం సాధకస్య వరాననే ॥

సిద్ధంసాధ్య మరించై వ సుసిద్ధ మథవాద్రువం ।

అవశ్యం వదతిస్వప్నే మంత్రాదిష్ఠాన దేవతా ॥

యదా నతాయతే స్వప్నం తదసాధ్యం వివిర్దిశేత్ ।

నోచేద్యథాశ్రుతంస్వప్నే తత్తతైవ వివిర్దిశేత్ ॥

శ్రుత్వాదేవముఖాత్ స్వప్నే ఫలసిద్ధిం విధానతః ।

యదావివారితః స్వప్నేతదాతద్యంత్రముత్తమం ॥

ఏవం విరిఖ్యయః కుర్యాత్సిద్ధిరేవ ప్రకీర్తితా ।

అతఏవమయోక్తాని యంత్రాణి సుబహుస్యపి ।

మనమంత్రేణ నంసిద్ధి ర్యేషా-తేషాం సజాయతే ।
 తేనతేనహితద్గ్రాహ్యం నిషిద్ధంతు పరిత్యజేత్ ।
 విధిరేషః ప్రసిద్ధో స్తి యంత్రాణాం భూతరేకలో ।
 మంత్రకోష్ఠేతుపశ్యంతి సిద్ధసాధ్యాదిసాధకాః ॥
 నతేషాంజాయతే సిద్ధిః కలిదోషాత్కదాచన ।
 సచై కస్మాదకోలోకే నై కప్రకృతికోజనః ।
 సచై కరాశినక్షత్రం సచై కాకులదేవతా ।
 యంత్రదీపం తథామంత్రం చతుర్థావతిప్రియే ॥
 సచై కపంచమేసిద్ధ స్సాధ్యష్టద్దశయుగ్మకే ।
 త్రిసప్తరుద్రేనుసిద్ధో వేదాష్టద్వాదశేరిపుః ।
 సిద్ధసాధ్యావరిశ్చేతి నుసిద్ధస్తుతథాపరః ।
 సిద్ధస్సిద్ధ్యతికారేన సాధ్యస్సిద్ధ్యతివానవా ॥
 అరిర్నికృంత తేమూలం నుసిద్ధస్తత్ క్షణార్థదః ।
 తస్మాద్దైవవశాద్రాశింకాలం న్యన్నిం మహోదయం ।
 సాధకస్య మనోథావం సమ్యక్ జ్ఞాత్వా సమాచరేత్ ।
 ఏతద్రహస్యం ఫరమంత్రోక్తం యంత్రస్యలక్షణం ॥ఇతి॥

1. మహామోహనయంత్రం :—

రాజవశ్యం మహాయంత్రం క్రుణుదేవినుశోభితం ।
 కాంస్యభాజనమాసీయ కుద్ధం భస్మాదిభిః కృతం ।
 జాతీకాష్ఠేనవిలిఖేద్రోచనాచందనేనచ ।
 సాధ్యనామలిఖేన్మద్యేవర్తులం వేష్టయేత్తతః ।
 తస్యోపరిదళాన్యజ్ఞౌవకారాం స్తత్రవిన్యసేత్ ।
 తతస్తద్యేష్టయేత్సమ్యగ్వర్తులం పూర్వవత్ప్రియే ।

తస్యోపరిప్రకుర్వీతవద్మంజోడశపత్రకం ।
 ఆకారాది స్వరాలేఖ్యాదశే ప్రత్యేకతః క్రమాత్ ॥
 తతస్త ద్వేష్టయే తస్మయగ్రేణాభిస్తిస్సతీస్తతః ।
 మర్లికాజాతికుసుమైః సింహాంభోదైః ప్రపూజయేత్ ॥
 అన్వైశ్చ శ్వేతకుసుమైః సుగంధైః శ్వేతకర్పరైః ।
 సంపూజ్యయంత్రరాజంతం మహామోహనసంజ్ఞకం ।
 ఏవం సప్తదినం కృత్వాత్రిలోహైర్వేష్టయేత్తతః ।
 యోధారయేత్తం శిరసిబాహుమూలేగళేథవా ॥
 యోషిద్వాపురుషోవాపి కృతనిశ్చయసంయుతః ।
 కింకరా ఇవతేసర్వే వశీభూతాస్సదై వహి ॥ (1)

2 వివాద విజయయంత్రం :—

అథాతస్యం ప్రవక్ష్యామి వివాదే విజయంస్మకాం ।
 యంత్రం కుర్యాత్ప్రయత్నేన సర్వలోక మనోహరం ॥
 మధ్వేనామ లిఖిత్వాతు వర్తులం వేష్టయేత్తతః ।
 చతుర్దశం తతః కుర్యాద్విజయంతు మానవః ॥
 హ్రీంయంహ్రీంయం పశ్రీతిదశై రోచనా కుంకుమేనచ ।
 భూర్జసత్రే ససూలిఖ్య పూజయేద్భక్తిమాన్సరః ॥
 దూపైర్దీపైస్సునై వేద్యైః పుష్పైర్నానావిధైః శుభైః ।
 త్రిలోహవేష్టితం యంత్రం దుగ్ధమధ్యేక్షిపేత్తతః ॥
 తతోగచ్ఛే ద్వివాదార్థం జయేన్నాస్త్యత్రసంశయః ।
 వివాదవిజయం నామయంత్రం దేవైః ప్రపూజితం ॥ (2)

3. ధనికోత్తమవర్ణవశ్యకర యంత్రం :—

యదాతుదై వసూత్రేణ ద్రవ్యనాశః ప్రతాయతే ।
 ధనికోయాచతే ద్రవ్యం నిర్బంధేనాధమర్ణికం ॥

తస్యదాతుంనచేచ్ఛక్తిర్ద్రిష్ట్యాభావేకథంచన ।
 తదాతన్మోహనార్థాయయంత్రం మాయామయంమహత్ ।
 రోచనాకుంకుమేనై వ భూర్జపత్రే సువిస్తృతే ।
 షట్కోణంకారయేద్యత్నా త్సాధ్యనామ సమన్వితం ॥
 కోణాంతరే బహిర్లేఖ్యం క్లీంకార ద్వాదశం తథా ।
 తతస్తద్వేష్టయే త్సమ్యగ్వర్తులం యంత్రముత్తమం ।
 పంచవింశతి హ్రీంకారై శ్చక్రవత్సరివేష్టయేత్ ।
 తతస్తద్వేష్టయే త్సమ్యగ్వర్తురేనై వ పూర్వవత్ ।
 ఏవం సప్తదినం యంత్రం పూజయే ద్విధినాతతః ।
 ప్రత్యహం పూజయేద్దేవీం మహామాయాం విచక్షణః ॥
 మార్కండేయ పురాణోక్తం దేవీమాహాత్మ్యముత్తమం ।
 జపేత్సప్తదినం యావత్తతోహోమం తు కారయేత్ ॥
 అంతే పూర్ణాహుతిం హుత్వాభోజయేత్కన్యకాత్రయం ।
 ప్రతిష్ఠాకం చ జాహుయా త్పాయసం మధుసర్పిషా ॥
 త్రిలోహవేష్టితం కృత్వా బాహుమూలేగళేథవా ।
 తెనై వదృతమాత్రేణ ధవికోవశ్యతామియాత్ ।
 నయావతే చతద్ద్రవ్యం వాణిక్యార్థం దదాతిచ ॥ (8)

4. దుష్టవశ్యకరం మృత్యుంజయ యంత్రం —

యదాక్రుద్ధః ప్రభుర్భూనం ఘాతం కర్తుం హివాంఛతి ।
 తదాస్వజీవరక్షిర్థం యంత్రం మృత్యుంజయం లిఖేత్ ।
 ఆనీయ భూర్జపత్రాణి లిఖేత్పత్రద్వయోపరి ।
 మధ్యేనామలిఖిత్వాతు చతుష్కోణం శురేణయా ॥
 ఏవం సప్తచతుః కోణం లిఖేద్లోహశలాకయా ।
 తస్యోపరిదళాంస్త్రీశ్చ చతుర్దిక్షివిలిఖ్యచ ।

విశానదొలిబెల్లలా విరిజులూచ దక్షిణే ।
 శ్రేష్ఠే శోలా పశ్చిమేన లంలః స్యాదథచోత్తరే ॥
 ఏవం ద్వావశాదశేష ప్రత్యేకం బీజమేకకం ।
 శ్రుతాలవ చతుష్కోణే సబిందుంవిలిఖేన్నరః ।
 ఏవం యంత్రద్వయం రేఖ్యం సంపుటంకారయేత్తతః ।
 నిషివ్యతూమౌతద్యంత్రం సాధకశ్చోత్తరాముఖః ॥
 తస్యోపరిషిపేన్నూనం మహతీవశిలాందృఢం ।
 వశ్చాత్తతస్మిన్మథేగచ్ఛేత్కోపస్తస్యప్రకామ్యతి ।
 మృత్యుంజయం మహాయంత్రం ప్రాచీరక్షకరంపరం ॥
 యదాతస్యోపరిక్రుద్ధః కారోఽపిహిదురాసదః ।
 తదాపి యంత్రరాజోయం రక్షిత్యే వనసంశయః ॥ (8)

5. వ్యవహారవివాదజయయంత్రం :—

అథాతస్సం ప్రవక్ష్యామి వివాదేజయవర్థనం ।
 వ్యవహారేభయహర మిదంయన్త్రం ప్రశస్యతే ॥
 పూర్వపంక్తిస్మా సమాదేఖ్యం హ్రీంమాంహ్రీం చతతై వచ ।
 తస్యాధస్పాద్యనామంత చ్చతుఃకోణేనవేష్టయేత్ ॥
 కోణెకోణేదళం కుర్యాన్మధ్యదేశేతతై వచ ।
 దక్షిణేరోధబీజంతు నైరుతేక్షతతై వచ ॥
 పశ్చిమేస్తంభబీజంతు వాయవ్యేక్షంతతై వచ ।
 ఉత్తరేక్షోభబీజంతు ఈశాన్యేక్షంతతై వచ ॥
 పూర్వేదమోహబీజంతు అగ్నేయాంక్షంతతై వచ ।
 ఏవంచాష్టదశస్యస్య బీజానిద్వాదశై వచ ॥
 శరాపనంపుటేషిస్త్యా యంత్రరాజం జయావహం ।
 అథ్యర్చ్యగంధపుష్పాద్యై ర్ద్రిపై శాచిష్టభరేవచ ॥

లోకపాలాస్తు సంపూజ్య భోజయిత్వాకుమారికాం ।
 బలిదీపైః ప్రపూజ్యాథ అష్టదిక్షాక్రమేణతు ॥
 తావత్పుజ్యం ప్రయత్నేన యావత్కార్యంచసిద్ధ్యతి ।
 వ్యవహారజయంనామ వివాదవిజయం తథా ॥
 రాజ్ఞాంకులే వివాదేచ జయేన్నాస్తిత్రసంశయః ।
 మానోన్నతిర్భవేత్తస్య యంత్రరాజప్రసాదతః ॥ (10)

6. శ్రీసౌభాగ్యకరం లలితాఖ్యం మహాయంత్రం :—

అతః పరందేవితవద్రవీమి దౌర్భాగ్యహంత్రీణీచకామిసీనాం ।
 యంత్రాణి సౌభాగ్యవివర్ధనానిసంమోహనానిప్రియకాముకీనాం ॥
 ఏకపఞ్చాక్షుసంలేఖ్యం హ్రీంకార త్రితయం కుఠం ।
 తస్యాధస్తాత్సమాలేఖ్యం నామవై రమణస్యచ ॥
 తతఃపంక్తౌతృతీయేతు హ్రీంకారత్రితయంపునః ।
 తతస్తద్వేష్టయేత్సమ్యక్పుతః కోణంతురేఖయా ॥
 తతశ్చాష్టదశంక్త్యా బీజన్యాసం పృథక్లపయేత్ ।
 హ్రీంకారత్రితయం లేఖ్యం చతుర్ద్విక్ష వరాననే ॥
 కోణేకోణేదశేన్యన్య హ్రీంకారంతు విచక్షణః ।
 రోచనాకుంకుమేనైవ మృగనాభిస్తుచందనం ॥
 ఏకీకృత్యలిఖేద్యంత్రం భూర్దపత్రేనువిస్తృతే ।
 త్రయోదశ్యాంసితేపక్షే సాధకశ్చోత్తరాముఖః ॥
 తద్యంత్రం పూజయేన్నిత్యం రాత్రౌరాత్రౌవరాననే ।
 తోగైర్నానావిధైః పుష్పైః వస్త్రాంకారభూషణైః ॥
 ఏవం సప్తదినం కృత్వా తదంతేతవతుష్టయే ।
 శ్రీయస్సౌభాగ్య సంయుక్తాభోజయే త్సప్తసంఖ్యయా ॥
 శంకరస్యప్రియేదేవి లలితేప్రియకామిని ।
 దూపందేహియశోదేహి సౌభాగ్యందేహిమేళయం ॥

ధగవతివాంఛితం దేహి ప్రియమాయుష్యవర్తనం ।
 ఏవంమంత్రంసముచ్చార్య తతశ్చాయం విగర్భయేత్ ॥
 తద్యంత్రం ధాతునావేష్ట్య సదాకలరేతుధారయేత్ ।
 సుభగారూపసంపన్నా పతిప్రియతమాభవేత్ ।
 లలితాఖ్యం మహాయంత్రం శ్రీణాం సౌభాగ్యకారకం ॥ (15)

7. శ్రీణాం సౌభాగ్యకర యంత్రం :—

శృణుదేవి ప్రసన్నేన యంత్రం భర్తు ప్రసాదనం ।
 సం లిఖ్యాథ ప్రియంనామ సాంకార పుటితం శుభం ॥
 అథోపరి తథా లేఖ్యం సాంకార ద్వితయం శుభం ।
 తతస్త ద్వేష్టయేత్సమ్యక్ గ్వర్తులం లేఖయేత్ ॥
 తస్యోపరి దశాన్యష్టౌ హ్రీంకార సహితాన్ లిఖేత్ ।
 రోచనా కుంతుమేనై వ భూర్జవత్రే లిఖేన్నరః ॥
 త్రిదినం పూజయేన్నిత్యం రాత్రౌ రాత్రౌతు పూర్వవత్ ।
 తతః స్నాత్వా చతుర్దహ్ని పూజయేత్సుభగాత్రయం ॥
 అనంగ వల్లభం దేవి త్వందమే ప్రియతామితి ।
 ఏవం ప్రియం మహావశ్యం కురుత్వం స్మరవల్లభే ॥
 ఏతన్మంత్రం సముచ్చార్య పూజయిత్వాతుతాః ప్రియః ।
 తద్యంత్రం ధాతునావేష్ట్య కృత్వాకలరే ప్రదారయేత్ ।
 పతిర్దాసో భనేత్తస్యా యంత్రరాజ ప్రసాదతః ।
 సౌభాగ్య మతులంతస్యా జాయతే నాత్ర సంశయః ॥
 నసపత్నీం గణయతి సౌభాగ్య మదదర్పితాం ।
 ఏకానువాసినీ భోజ్యా చతుర్దశ్యాం సితేతరే ॥
 పక్షేపక్షే రతి ప్రీత్యై పూజ్యం యంత్రంతు విత్యశః ।
 యాసాం తాసాం నదా తవ్యం యంత్రం సౌభాగ్య వర్తనం ॥ 16 ॥

8. శ్రీ వశ్యకరం కామరాజాఖ్య యంత్రం :—

యోషి దృశ్యం ప్రవక్ష్యమి శృణుదేవి సుకోదనం ।

రోచనా కుంకుమేనైవ శ్రీఖండ మృగ నాభినా ॥

భూర్జపత్రేతు సంరేఖ్యం జాతీ శ్యామేన యంత్రసిం ।

ఐం హ్రీం క్లీం చతతోనామ ఐం హ్రీం క్లీం చ పునస్తథా ॥

ఏవం సంపుటితం కృత్వా చతుః కోణంతు వేష్టయేత్ ।

ఉపర్యరోవివిరిభేత్పంచదీజాని యత్పితః ।

ఐం హ్రీం క్లీం చ తథా క్లీం చ ఐం చాతేచ పునస్తథా ॥

కోణేషు విన్యసేద్దీజాన్ ఐం హ్రీం క్లీం చ తద్దైవచ ।

దశాః పృతీస్తు కర్తవ్యా దీజానా ముపరి క్రమాత్ ।

ఏవం చతుర్దశం కృత్వా దీజయుక్తం మనోహరం ॥

రాజతీం ప్రితిమాం కృత్వా మదనస్యతు కాష్ఠకే ।

తస్యా హృదితు సంస్థాప్య తద్యంత్రం పూజయేత్తతః ॥

తోగైశ్చ వివిధైర్గంధైర్దూపై రీపైః పరై శ్శుభైః ।

రాత్రౌ రాత్రౌ ప్రకర్తవ్యాది నాంతే ప్రత్యహం శుభే ॥

ఏవం కృతేచసానాదీ దాసీ నూనం ప్రజాయతే ।

యంత్రం శ్రీరామ రాజాఖ్యం యోషిదృశ్యకరం పరం ॥

సంపూజ్యో మదనశ్చాత్ర రాజికా ప్రతిమోదరే ।

కామోనంగః పుష్పకరః కందర్పో మీన కేతనః ॥

శ్రీవిష్ణు తనయో దేవః ప్రసన్నో భవమే ప్రభో ।

(ఇతి పూజన మంత్రః)

ఏవం విత్త్యం ప్రికర్తవ్యం యావత్సావశ్యతా మియాత్ ॥ (17)

9. క్రోధశమనం జామదగ్న్య యంత్రం :—

సుహృరో బంధువర్గోవాశత్రుర్వా క్రుద్యతే యది ।

తదాతత్కోపకాంత్యర్థం కుర్యాద్యంత్రం విచక్షణః ॥

మధ్యేనామలిఖిత్వాతు వర్తులం వేష్టయేత్తతః ।
 ఉపర్యధశ్చోత్తరేచ దక్షిణేచ తథైవచ ॥
 బిందువర్యం చతుర్దిక్షు వేష్టయిత్వాలిఖేత్తదా ।
 హంకారంతులిఖేద్గర్భే బిందుమధ్యే ఉపర్యధః ॥
 దక్షిణేచోత్తరేచైవ సాధ్యనామచ పూర్వవత్ ।
 అంతేనలంకారసంయుక్తమధః పశ్చాత్ప్రసాదయ ॥
 ఏతద్యంత్రం సుసంరేఖ్యం తాలపత్రే సువిస్తృతే ।
 కంటకేనాయసేనైవ విలిఖేత్సోమవాసరే ।
 కులాలమృత్తికా మధ్యేయంత్రం షిప్తాతుగోలకం ।
 కృత్వాపూజాప్రముత్తేన యస్మాత్కోపః ప్రకామ్యతి ।
 జామదగ్న్యం మహాయంత్రం సద్యఃకోపహరంపరం ।
 అక్రోధనస్సత్యవాదీ జమదగ్నిః దృఢవ్రతః ॥
 రామస్యజనకస్సాజితత్వమూర్తై నమోస్తుతే ।
 ఏవం మంత్రం సముచ్చార్య పూజయిత్వా ప్రయత్నః ।
 ఏవం సప్తదినం కార్యం క్రోధాపహరణంపరం ।
 సప్తమేహ్నిపూజనీయోబ్రాహ్మణో వేదసారగః ।
 నోచేద్దధ్యాదనం దేయం మనుష్యాహారపూరితం ।
 క్రోధస్తుహృదయాద్యాతి ప్రసన్నోజాయతేక్షణాత్ ॥ (14)

10. సౌభాగ్యజననం కమలాఖ్యం యంత్రం :—

అతఃపరంప్రపజ్యమియంత్రం సౌభాగ్యదాయకం ।
 ప్రిణామేవసముద్దిష్టం యంత్రం కమలనంజ్జికం ॥
 తస్యసంధారణాద్దేవి వంద్యాగర్భవతీభవేత్ ।
 మృతవత్సాతుయానారీసాలభేత్పుత్రముత్తమం ॥
 రృత్వాతుజాయతేదేవి జీవత్పుత్రాననంశయః ।
 రోచనాకుంకుమేనైవ భూర్జపత్రే లిఖేన్నరః ॥

పరిజపంతులిభేత్సార్వం హ్రీంకార స్తవనంతరం ।
 తతోరమణనామంచ హ్రీంకారాంతం ప్రతిష్ఠితం ॥
 ఉపర్యతోపివిలిభే త్రోంకార మేకకంతథా ।
 తత స్తద్వేష్టజేత్సర్వం వర్తులం రేఖయైకయా ॥
 తస్మోపరిదళాన్మృషా బీజాక్షరయులానిచ ।
 జ్ఞాంకారంచ చతుర్థి దళమధ్యేతు విన్యసేత్ ॥
 ఓరకారంచ తథాహ్రించ జ్ఞాంకారంచ తథైవచ ।
 హ్రీంకారంచ పునరేఖమేవం బీజచతుష్టయం ॥
 కోణేకోణేదళేఖ్యం మధ్యదేశేతు సాధకః ।
 ఏవం యంత్రం సుసంలేఖ్యం పూజయేత్తు దినత్రయం ॥
 భోణయేన్మిథునంచైతం తోకేళః ప్రీయతామితి ।
 పశ్చాత్తంతంతునావేష్ట్య త్రిలోకే నవిశేషతః ॥
 వర్తులం మణివత్కృత్వా హారమధ్యేతు ధారయేత్ ।
 ధారణాజ్ఞాయతే దేవి సాధాగ్యమతులం మహత్ ॥
 పుత్రంచలభతే నూనం వృద్ధ్యాత్వంచ ప్రశామ్యతి ।
 కమలాఖ్యం మహాయంత్రం సృష్టంతు బ్రహ్మణాపురా ॥
 సదేయంయస్యకస్యాపి సాధకేన వరాననే ॥ (21)

11. సర్వవ్యాప్రచోరభయనాశన యంత్రం : —

శ్రుణుదేవిప్రవక్ష్యమి యంత్రమరినివారణం ।
 సర్వవ్యాప్ర భయంనాస్తియంత్రం కరతలేస్థితం ॥
 రేఖనేవిరిపూర్వోక్తోద్రవ్యం పూర్వోక్తమేవచ ।
 సర్వత్రశాంతికేదేవి విధిరన్యోనవిద్యతే ॥

పూజనంచాపిపూర్వోక్తం నియమశ్చాపితాదృశః ।
 భూర్జపత్రేతు సంలేఖ్యం ద్వితీయం యంత్రముత్తమం ॥
 హ్రీంకారగర్భమధ్యేతు సాధ్యనామ లిఖేన్నరః ।
 తత్తత్పాదేతు సంయోజ్యం మకారం తదనంతరం ॥

అకారంచ వికారంచ యకారాంతం ప్రతిష్ఠితం ।
 అకార స్వరసంయుక్తం కాంతిబీజం మనోహరం ॥
 తత్ర ద్వేష్టయైర్నమ్యత్పుత్రః కోణం ద్విరేఖయా ।
 త్రిరూపావేష్టితం కృత్వా బాహుమూలేగశేథవా ॥
 సర్వవ్యాప్తం తయహంతి హ. తిచార తయంతథా ।
 వివిదోవేద్రవంహంతినాత్రకార్యా విచారణా ॥ (46)

12. చాలరజ యంత్రం : —

అథాతస్సప్రవక్ష్యమి బాలానాం కాంతికారకం ।
 యంత్రం రజకరం శ్రేష్ఠం సర్వోప ద్రవనాశనం ॥
 పూర్వోక్త విధినాతేఖ్యం ద్రవ్యైః పూర్వోద్భితైః క్రమాత్ ।
 బుద్ధివత్ప్రవరిదేవి పూర్వోక్త విధినార్చనం ॥
 మధ్యేనామలిఖిత్వాతు నర్తులం వేష్టయేత్తతః ।
 తతశ్చాష్టదశం కుర్యాద్బీజయుక్తం మనోహరం ॥
 నకారాన్ సవిసర్గాంతాన్ దశే ప్రత్యేక శోన్యనేత్ ।
 సంపూజ్య విధివత్పూర్వా ద్బాహుమూలేగశేథవా ॥
 ధారయేద్యంత్రరాజంతు రోహిత్రితయ వేష్టితం ।
 కాకిన్యో బాథ కాకిన్యోబాలగ్రహస్తథాపరే ॥
 నచ్యంతిబాలకంముక్త్యా యంత్రరాజస్య ధారణాత్ ॥ (49)

13. భూతజ్వర నాశనయంత్రం : —

అథాతస్సప్రవక్ష్యమి జ్వరవిర్నాశనం పరం ।
 భూతజంతుజ్వరం హ. తివి యతే వైద్యకోదితం ॥
 బాలానాంతు సదాకార్యం యంత్రం వై జ్వరశాంతయే ॥
 ఉన్మత్తస్యర వైర్లేఖ్యం కర్పతే వైశ్మకానకే ।
 క్షృష్ణాష్టమ్యాం చతుర్దశ్యాం సంపూజ్య నిఖనేత్తతః ।
 శ్మకానేతు దివై వస్యాన్ని రాహురేణ మానవః ॥

చతుఃకోణోపరిచతుర్భు వేదష్టదశం తథా ।
 మధ్యేనామ లిఖిత్వాతు రకారస్యతుసంపుటే ॥
 దశమధ్యేంతరాశేతు రకారం సంప్రతిష్ఠితం ।
 ఏవం వింశతిరేషాః స్యుః సర్వంతత్ర క్రమేణతు ॥
 సంపూర్వభూమౌ సంపూజ్యబలిపుష్పై ర్మనోహరైః ॥
 తత్క్షణాద్యాది భూతంతు జ్వరరూపఃతు దారుణం ॥ (48)

14. సర్వస్తంభన యంత్రం :—

అథాతస్సం ప్రవక్ష్యేమి సర్వాత్సంరక్షణం పరం ।
 సర్పాదిలిర్యథా బాలఃప్రేతోవాపి విశేషతః ॥
 నదృశ్యతే యథాదేవి ప్రమాదాద్వహ్ని శాస్త్రయః ।
 పూర్వోక్తవిధినారేఖ్యం పూజయిత్వా విధానతః ॥
 మధ్యేనామ లిఖిత్వాతు వర్తులంతు ద్విరేఖయా ।
 సంవేష్ట్యచ దశాన్యష్టౌ హంసదీక్షాన్ పృథక్పృథక్ ॥
 త్రిరోహవేష్టితం కృత్వా బాహుమూలేతు దారయేత్ ।
 నశ్యంతిదర్శనా తస్యదండభూకాశ్చతుర్దిశం ॥
 ప్రమాదాత్సతితేషాదే తిష్ఠంతి స్తంభితాద్భ్రువం ।
 అథదష్టః ప్రమాదేన విషంనై వాదిరోహతి ।
 సర్పాణాం స్తంభనార్థాయ యంత్రం గరుడభాషితం ॥ (54)

15. భూతత్రాపన యంత్రం :—

అథా తస్సం ప్రవక్ష్యేమి దాకినీ త్రాసనం పరం ।
 భూతప్రేత వికాచాద్యైః దాకినీ బ్రహ్మరాక్షసైః ॥
 యదా గ్రస్తౌ నరఃకో నారీపీవా బాలకోపీవా ।
 తదా యంత్రం ప్రకుర్వీత త్రాసార్థం భూత రక్షసాం ॥

బడికయా రిఖిత్వాతు బర్పరే నూతనే కుభే ।
 చతస్రస్తిర్యగా రేఖా ఉర్వాస్తాః పంచరేఖకాః ।
 ఏవం భవతి కోష్ఠానాం ద్వాదశై వ వరాననే ।
 హింకారం ప్రతికోష్ఠేతు విరిఖ్యాథ ప్రపూజయేత్ ।
 బలి పుష్పోప హరై శ్చ తతో దూల్యా ప్రపూరయేత్ ।
 సంస్థాప్య దాగ్నేరు పరిణ్వాలయే త్థదిరానరైః ।
 రుదంతంచ మహాభూతం వేపమానం పలాయతే ।
 తత్ క్షణాద్బాలకంత్యత్త్వా దేశత్యాగేన గచ్ఛతి ॥ (55)

16. గర్భ రక్షకర యంత్రం :—

అథా తస్మిన్ ప్రవక్ష్యామి గర్భ రక్షకరం పరం ।
 హస్తీ మదేన సంలేఖ్యం భూర్జ ప్రత్రేతు శోభనే ।
 మధ్యేనామ రిఖిత్వాతు చతుః కోణం ద్విరేఖయా ।
 సంవేష్ట్య కర్ణికాకార్యా వర్తులాతు చతుర్దిశం ॥
 యకారంచ రకారంచ విసర్గాంతం పృథక్ పృథక్ ।
 కర్ణికా మన్యతో రేఖ్యాః పూర్వవత్పూజయేత్ క్రమాత్ ॥
 లోహై కేనతు సంవేష్ట్య గర్భిణః కంతతో న్యసేత్ ।
 మఖాత్పూహితర్పవతి ఫల చిద్రంచ నశ్యతి ॥ (56)

17. గర్భిణీ రక్షణం సుఖ ప్రసూతి కరణం యంత్రం :—

అథాత స్సప్రవక్ష్యామి అంతర్వర్తీ సురక్షణం ।
 యంత్రం యోవి వ్యథాయాతి దారుణం భూత నాశనం ॥
 పూర్వోక్త విధినా రేఖ్యం ద్రవ్యైః పూర్వోదితైః క్రమాత్ ।
 భూర్జప్రత్రే విధానేన మధ్యదేశే విచక్షణః ॥

ప్రణవంచ తథా హింద ఆద్యంతం నామతో రిఖేత్ ।
 పటవచ్చ చతుః కోణం దీర్ఘం సంవేష్ట్య రేఖయా ।
 ఉపర్యతోఽపి త్రిదశా న్కోణే తై కం ప్రతిష్ఠితం ।

హ్రీం శం చ తథా హ్రీం చ కోడేవళ గతః లిఖేత్ ।

క్రోం క్రీం రం చ తథా హ్రీం చ దళ శేషేషు వై లిఖేత్ ॥

ఏవం సం లిఖ్య సంపూజ్యం లోహ త్రితయ వేష్టితం ॥

గర్విణ్యః కంఠ దేశేతు ధార్యం యత్నాన్మ సంశయః ।

యోవి శూలం శిరశ్శూలం భూత దోషః ప్రణశ్యతి ॥

సుఖ ప్రసూతి ర్భవతి వ్యథా నాశన సంశయః ।

రహస్యోయం సమాఖ్యాతో యంత్ర రాజో మహాన్ముతః ॥ (59)

18. సర్వసౌభాగ్యవర్ధనం సర్వతోభద్రాభ్యం యంత్రం :—

అథాతస్సం ప్రవక్ష్యామి సర్వరక్షకరంపరం ।

చరిచిద్రహరం నామ సర్వతోభద్ర సంక్షేపం ।

ఊర్వరేఖః పంచపంచ తిర్యగ్రేఖాస్తు సంలిఖేత్ ।

ఏవంకృతే భవః త్యేతే కోష్ఠాష్టావళి సంజ్ఞకాః ॥

అకారఘర్వాః క్రమశోఽలిఖ్య సర్వైతకోషై నిశిభూరితేఽహ్ని ।

భూర్జస్యపత్రే మృగనాభిచంఢనేహి మేనసంమిల్యలిఖే త్క్రమేణతు ॥

పంపూజ్యపుష్పైర్వివిధైశ్చగంధై ర్భూషై ర్మనోజ్ఞైర్వివిధోఽదారైః ।

సంపూజ్యవిప్రాశ్చసనైర్జనైశ్చయంత్రంచ తద్భక్తి యత స్సమర్చయేత్ ॥

సంవేష్ట్యలోహాత్రితయేర పశ్చాత్సంహ స్టచేతావిధివ్యనుష్యః ।

సంధారయేద్దక్షిణదాహుమూలే నారీగళే యంత్రవరంప్రయత్నాత్ ॥

తద్ధారణాత్ప్రాప్త వరప్రసాదం సర్వప్రియోభాగ్యయుతస్సతూర్ణం ।

సంజాయతే సర్వభయేన హీనోలోకే యథాప్రాప్త మహాష్టసిద్ధిః ॥ (58)

19. బంధమోక్షణ యంత్రం :—

అథాతస్సం ప్రవక్ష్యామి బంధమోక్షం మనోహరం ।

బద్ధోద్ధర్తః క్షణేనై వ ముచ్యతే యత్ప్రసాదతః ॥

యదాకేనాపి సంహృద్ధోనవిందే న్ముక్తి మాత్మనః ।
 తదాయంత్రం ప్రకుర్వీతత్ తత్ క్షణాన్ముక్తి దాయకం ॥
 కర్పూరకుంకుమేనై వ భూర్జపత్రే నువిస్తృతే ।
 శేఖనీయం ప్రయత్నేన ఏకాంతే యంత్రముత్తమం ॥
 మధ్యేనామ లిఖిత్వాతు హృల్లేఖ తత్తదంతరం ।
 తతస్తద్వేష్టయై తృప్యగ్వర్తులం తు ద్విరేఖయా ॥
 మాంమోచ యెతినర్వత్ర చతుర్దిక్షి ప్రవేష్టయైత్ ।
 చతుః కోణంతు సంవేష్ట్య రేఖాద్వితయ కేనతు ॥
 పూజనీయం పరియత్నేన గంధపుష్పైః ఫలైశ్చుభైః ।
 త్రిలోహవేష్టితం కృత్వా బాహుమూలేగ శేఖరాధారణాత్ ।
 తత్క్షణాన్ముక్తః సంసార ఇవ విర్మమః ॥
 స్వస్థతాదారణా నిత్య మవరోధః కదాచన ।
 జాయతేనై వ సందేహః స్వప్నోపహి కదాచన ॥ (62)

20. ద్యూతవిజయరరణ యంత్రం :—

అథాతస్యం పరివక్ష్యామి యంత్రం ద్యూత జయావహం ।
 సర్వద్యూతేహి పరమం జయం స్యాద్యంత్రే ధారణాత్ ॥
 వాజినః క్రిమమాభ్యాతం చతుష్టష్టిస్తు కోష్టకం ।
 తద్ధారణాజ్జయందేవి ద్యూతే సర్వత్రనిశ్చితం ॥
 ఏరండపత్రే సంలేఖ్యం లేఖిన్యాకా కపిచ్ఛయా ।
 కజ్జలస్య మషీకృత్వా లిఖేద్రాత్రో శుచిస్మితే ॥
 తిర్యగూర్ధ్వాస్తు సంలేఖ్యా నవరేఖాస్తు విస్తృతాః ।
 ఏవం భవతికోష్ఠాశ్చ చతుష్టష్టిర్వరాసనే ॥
 మధ్యేఖీజాన్సు సంలేఖ్యాఽనురోమ ప్రతిరోమతః ।
 తే ఏవహి పునర్లేఖ్యా శ్శేషకోష్ఠేషు చక్రమాత్ ॥

మైఖేర కృత దయేయపాత నిజత దనీచనః ॥

ధదావీ యమ త్రంతేష హేష్టివామోషణసాత్రం ॥

ఏతా పీవతుదీజానిద్వాత్రి శ ద్విరితే త్కమాత్ ॥

స్వేచ్ఛయానీయతే యేన చతుష్టప్తి పదంజనైః ॥

ప్రసన్నంతు మయాప్రోక్తం యంత్రం చిత్రం మనోహరం ॥

సర్వద్యూతే జయం ప్రోక్తం ధారణాజ్ఞాయతేప్రియే ॥ (61)

21. నిగడబంధమోక్షకర యంత్రం :—

అథాతస్యం ప్రవక్ష్యామి యంత్రం నిగడమోచనం ॥

హస్తసాదతలేబద్ధో ముచ్యతే యత్రసాదతః ॥

కాంస్యపాత్రో పరిలేఖ్యం రోచనాచందనేనచ ॥

కర్పూరకుంకుమాభ్యాంచ మృగనాభియుతేనచ ॥

హీకారం మధ్యదేశేతు వర్తులం వేష్టయేత్తతః ॥

తతస్తు షోడశదశ మకారాది స్వరాన్వితం ॥

తస్యోపరిప్రకర్తవ్యం ద్వాత్రిం శతదశసంయుతం ॥

మకారాది సకారాంతం వ్యంజనాని లిఖేత్కమాత్ ॥

ప్రియోహ్య మహాపూజా గంధపుష్పాక్ష తైశ్చభైః ॥

నైవేద్యైర్బలి హోమైశ్చ దీపదానై ర్మనోహరైః ॥

ఓం నమశ్చండికాయై స్వాహేతిమ తేజాప్రోత్తరశతం జహయాత్ ॥

వాయునైమ్మిచుఖాద్యైశ్చ గుగ్గులేన విశేషితః ॥

ప్రత్యహంతు ప్రకర్తవ్యం సప్తమేహనిపూర్వతే ॥

ఉద్భృత్యప్రణతః పూర్వం భోజనాగంధరోచనం ॥

పానార్థమర్థం దాతవ్యం ఘటికార్జేన కల్పయేత్ ॥

తద్ధారణాత్ప్రముచ్యేత చిరంబద్ధోపి మానవః ॥ (67)

22. బాలానాం జ్వలాదిస్తంభనం దంతరోగాది వృత్తిమోషద్రవిశమినం
యంత్రం :—

అథాతస్సం ప్రవక్ష్యేమి బాలానాం రక్షణం నిదా ।
యంత్రం జ్వలనరక్షణ్య మాయుర్జ్వల్లితిరసరం ।
పూర్వోక్తవిధినారేఖ్యం ద్రవ్యం పూర్వోద్ధితై శ్చుభైః ।
భూర్జపత్రేతు సంరేఖ్యం సాధ్యనామతు మధ్యతః ।
తతస్తద్వేష్టయే త్సమ్యక్సతుః కోణంతురేఖయా ।
తస్మోపరిచతుః కోణం త్రిశూలం కోణతో లిఖేత్ ।
కోణాంతరే లిఖేద్దీజం చకారం విందుభూషితం ।
ఉపర్యధోంతరారేతు హ్రీంకారం విలిఖేద్దుధః ॥
ఏవం సంలిఖ్య తద్యంత్రం పూజయిత్వా విదానతః ।
త్రిలోహవేష్టితం కృత్వా బద్ధీయాత్కంత మధ్యతః ॥
యేచోపసర్గతః కేచిద్రోగా శ్చారీరమానసాః ।
ఈష్యాకోపస్తథా దోషోదంతానాం సంభవః పునః ।
నవాధతే దాలరస్య స్తస్యదోషః కదాచనః (రీ2)

23. ప్రతివాది ముఖస్తంభన యంత్రం :—

అథాతస్సం ప్రవక్ష్యేమి వాచాస్తంభంచసుందరీ ।
ప్రతివాది ముఖస్తంభం యంత్రం వ్యాతంతుభూతరే ॥
పీతద్రవ్యేణ సంరేఖ్యం శిలాసంపుట మధ్యతః ।
రోచనా హరితాలంచ హరిద్రాంచ మనశ్శిలాం ।
కుంకుమేన సమాయుక్తం పీతద్రవ్యం ప్రచక్షతే ।
పద్యేనామ లిఖిత్వాతు త్రికోణం వేష్టయేత్తతః ॥
తతస్తద్వేష్టయే త్సమ్యక్స్వర్తులం రేఖయైకయా ।
తస్మోపరిదలాన్యష్టా ప్రకుర్వీత తతఃపరం ॥

దశమయ్యే లివెద్దీతి : లకార : ది : దుదూపితి : ।
 ఏవ : దాష్టదశే లేఖ్యం పూజయేత్కుసుమై శ్శుభై : ।
 పీతవర్ణై స్తదాదూపై రీపై రై నై ద్యుక్తై శ్శుభై : ।
 బ్రాహ్మణం భోజయేద్వైతం పాయసేనగుడేపక : ।
 తతోనిఖన్యథామౌదుస్తావయే త్పుర్వవత్తత : ।
 వివాదే వ్యవహారేచ శాస్త్రదర్శన సుచప్రియే : ।
 ప్రతివాది ముఖస్తంభో జాయతేనాత్ర సంశయ : ।
 ఏతద్యంత్రం మహాదేవి సుగోప్యం కథితం తవ : (28)

24. శాంతికంపాస్థికం నామ యంత్రం :—

శృణుదేవి పరంగుహ్యం యంత్రం రక్షకరంపరం ।
 బాలస్త్రీపురుషాణాంచ మహారక్షకరం స్మృతం ।
 కాన్యసాత్రేతు సంలేఖ్యం సుతిథా భోదనేదితే ।
 రోచనాం కుంకుమైన్దైవ కర్పూరేణ విశేషతః ॥
 మృగనాభి సమాయుక్తం జాతీకాష్ఠేన సంలిఖేత్ ।
 ఉర్ధ్వమష్టాభిరేఖాభిన్తిర్యగ్గేఖాతథై వచ ॥
 ఏవమేకోపచ చాకర్కొష్ఠాశ్చ ప్రథవంతిహి ।
 ఈశానాద్విమేక్షై వసర్వాః కోషేన సంలిఖేత్ ॥
 తై నేవక్రమతో లేఖ్యా శేషకోషేషు వ్యంజనాః ।
 ఏవ సంలిఖ్యబీజాని త్రికూలాని లిఖేత్తతః ।
 చక్రితేభోపనిసానం చతుర్దిక్షు క్రమార్లిఖేత్ ।
 క్రోంకారా స్సప్తసంలేఖ్యాః తు పూర్వపంక్తాకు పశ్చిమైః ।
 ఏవం సంలిఖ్య తద్యంత్రం పూజయే ద్భక్తిభావతః ।
 పుండరీకై స్పృశాంభోజైః శతపత్తై ర్మనోహరైః ।
 మాలతీయాదికాభిశ్చ కేతకై ర్మల్లికై స్తరాః ।

వకులై శ్చ యథాలాభం పలై : కాలోద్భవై : శుభై : ।

నిర్గంధం రత్నపర్ణంచ పుష్పం యత్నేన వర్జయేత్ ॥

సకర్పరై : శ్చ తాంబూలై : ధూపై : దీపై : సితాంబరై : ॥

దినత్రయంతు సంపూజ్య నైవై దైవై : వివిధై : ప్రియై : ।

జపేత్సప్తశతీనిత్యం బ్రాహ్మణాంస్తు దినత్రయం ॥

స. పూజ్యపాయసేనై వ యధేష్టేన ఘృతేనతు ।

తిరిదిసం భూమికా యాస్యాద్భృజనాద్గంధరోచనాం ॥

ఉద్భృత్యఘటికాం కుర్యాత్త్రిలోహైర్వేష్టయేత్తతః ।

తచ్ఛేషం చై వపాతవ్యం పానీయేన వరాననే ॥

పరస్యజాయతే ఖోభో విద్యయా పై నియోజితః ।

ఘటికాంధారయేద్దేవి బాహుమూలేగ శేషవా ॥

ధారణాత్తప్య యంత్రస్య ఉపసర్గః ప్రశామ్యతి ।

అలక్ష్మీః కలహశ్చైవ దౌర్భాగ్యంచ విశేషతః ॥

యత్పరేణకృతం కిందిత్తత్సర్వంచ ప్రణశ్యతి ।

శాంతికం పౌష్టికం నామదేవానామపి దుర్లభం ॥

ప్రదమం యంత్రరాజాఖ్యం సద్యః ప్రత్యయకారకం ॥ (45)

ఇత్థమేవ సర్వాణి యంత్రాణి సాధ్యానీతిసాధకానాందిక్

ఇతి శాంతికమలాకర గ్రంథే విశేష విషయ

సహితే ఉత్తర పీఠికాయాం

యంత్ర విధినిరూపణ సంగ్రహః

సమాప్తః

* ఈ గుర్తుల సంఖ్యలు యంత్రచిత్రలేఖనమున చూచి యంత్రం బులను వ్రాసికొనదగును. తక్కిన యంత్రంబుల కన్నిటికిని ఆరంభము సందు గల యంత్రక్రమము నెఱింగి గురూపదేశ సత్సంప్రదాయము నెఱింగి ప్రయోగించువానికి సమస్త యంత్రంబులు సిద్ధింపగలవు.

శ్రీ కాళి విశ్వేశ్వరాయ నమః

శాంతి కమలాకరి గ్రంథే

ఉత్తర పీఠికాయాం

శ్రీ పరాశరాక్ష వైదికాగమ సూత్రం

ఓమకాతశ్చివలింగ విగ్రహ ప్రతిష్ఠాపనం వ్యాఖ్యాన్యమో పాంచ
రాత్రం పంచతైవం కేవలంశాంతికం పరమహంసంచేతి పంచదావికల్ప
పంచరాత్రో బాహ్యజన్తస్య కర్మ పాంచరాత్రం క్రియా లింగ
విగ్రహేషు ముద్రా బంధ ప్రసిద్ధం బ్రహ్మ మంత్ర వర్ణం దర్శనేవాది
సర్వేషాం బాహ్యజానాం పంచ తైవో బాహ్యజన్త పంచ
తైవం చిర్యతేన జీవతి తథా స్వయంభూతే క్రియాభూతేషు స్వయం
భూతం నార్యదం స్వయం వ్యక్తంచ యత్ర ముద్రా క్రియా మంత్ర
మాగమ ప్రసిద్ధం తత్కర్మ సిద్ధం పంచతైవ మిత్యాహుర్వర్చసేనా ప్రసా
దేషు సర్వేషామన్యంతే తత్ర నివేదితం సగ్రహ్యమే తచ్చ కిం విద్యాన్యం
త్రివతగావర్ణ మంబస్యే త్యారభ్య సర్వ లింగగ్న స్థాపయతీతి విజ్ఞాయతే -
తస్మద్య వర్తివై దిక్ మాచక్షితే తదేవ కేవలం సర్వత్ర కార్యం నార్యదేషు
విశేష శ్రద్ధా విగ్రహేషు తత్ర నివేదితం గ్రహ్యమేవ వైదికాదాం నిష్ఠ
త్వాత్ - శాంతికం తంత్ర మంత్ర మంత్రక క్రియా నిమగ్నం బాహ్య
మృణ్మయ పాపాదేషు కూద్రణాతి ప్రసిద్ధం బ్రాహ్మణా కేది దివ్య తత్ర
తక్షిర్గరీయసీ జీవహింసా ప్రికుర్వంతి కర్మత్రష్టా ప్రకీర్త్యంతే తైలాన
దివ్య క్షేత్రేషు ద్యానరూఢం పరమ హంసం యదాతక్షి ప్రణయితే తథా
పూజనీయం మానస మిత్యేవ క్రియార్థిగ విగ్రహేషు మణియంత్ర బాహ్య
ద్యాన గమ్యం స్థాపయంతి తస్మాకర్షణ జలాద్వాహూకి స్థితి స్తత్ర నిర్వం
వరిగ్రహ్య మత్రాగమోనాస్తి విశేషో బ్రాహ్మణా దీనా వైదికీ తక్షిత్వతా
జాతి ప్రసిద్ధం తదా కర్తవ్యం ||

యదాయదా శివలింగ ప్రతిష్ఠా పుణ్య కర్మ కరిష్యమాణో వై దితే
నాగమేన దీక్షా ధారయమాణోథ శ్చాయా బ్రహ్మచారీన త్రియోపేతః
జైర లవణ వర్జితంచ శివద్యాని పరోభూత్వా సతతం మంజుభాషి సత్యవాదీ
సాత్వికశ్చ జితేంద్రియః ప్రకుర్వీత శివసాయుజ్యమేతి నార్మదంవా క్రియా
లింగం సపరివారం సంపాద్య - వృషభంచ గణాద్యక్షం లింగంచే ద్ద్వైది
కంభవేత్ । అథవా బలి పీఠంచ ద్వజరాజంచ శాంభవీ మితి - శివశాల
నక్షత్రేషు విశేషోద గయనేషు దివ్య క్షేత్ర తీర్థేషు శివలింగ విగ్రహ
ప్రతిష్ఠాం కర్తవ్యమితి విజ్ఞాయతే తత్రాలయే నిర్మితేయ ద్భూమే రిత్యాది
శివగ్ శివమిత్యంతం యథోక్తమాలయ సిద్ధిం కృత్వా యదాశక్తి కరణం
పంచపల్వ పంచత్వక్చలాని పంచగవ్య పంచామృతాని మధుపర్క ఇత్యేవ
పంచ వస్త్ర సూత్రాణి పంచ కషాయ పంచగంధ ధాతు పృష్ఠాణి పంచదూప
తైలాని పంచబీజ ధాన్యాని చతుర్దశ ఇత్యేవ లింగ యంత్ర వస్త్ర నేత్ర
సువర్ణ కజ్జలానిధేసు త్రిశూల నారకేశ కూష్మాండాని పంచరత్న యంత్రాణి
బలిదీప దర్పణాని సమిచ్ఛర్వాజ్య కుశత్పణాని సృక్సువేంధనా దీని
సంపాద్య పంచశరావ పూర్ణకుంభాని చతుర్వేద మంత్రాగమ బ్రాహ్మణాగ్శ్చ
సంపాద్య వ్యాఘ్రా జన ద్రుదాక్ష సర్ణపార్క కీరబిల్వపత్రాణి భస్మగోళ
కానిచ సంపాద్యాష్ట బంధనాష్ట పీఠా యశ్కుంకు కేతనాని తత్రోక్త దేవతా
కలశ వస్త్ర ప్రతిమూదీని మంగళతూర్య వాద్యాని వాహనాందోళికా చృత్ర
చామరాణి దివ్య దుకూల వస్త్రాభరణానిచ సంపాద్య యదోక్త దక్షిణాం
దృత్వా పూజా సంభారవాసుప విశ్వచ్ఛాహ్మణాన్ ప్రార్థయేత్ ॥2॥

తతః శ్వాభూతే మహాపగాపు యదావిది స్నాత్వాస్వకీయ శివాలయే
మంత్రసిద్ధే ఛాహ్మణై స్సహా పుణ్యాహంవాచ యిత్వా । పవిత్రప్రాణిః
ప్రాణానాయమ్య దేశకాలౌ సంకీర్త్య శ్రీపరమేశ్వర పీఠ్యర్థం సపరివారం
సంస్థాపయామీతి సంకల్ప్య ఋత్విజః ప్రియంజానో బ్రహ్మణమాచార్యం
వృణుయాద్బ్రాహ్మణాన్ జపకర్మసుచ బృహత్సామేతి కంకణం దృత్వా
ద్విహస్తమాత్రే చతుష్కోణకుండే విధివదగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య పరిస్తరణాంత

మగ్ని మలంకృత్యాప స్సంపూజ్య పంచకరావేషు చతుర్దశబీజాన్యావాప్య
 బ్రహ్మణ మింద్రం ధర్మ మపాంపతించ సోమమిత్యేతాః పంచదేవతా
 అవాహ్యా విత్యం సంపూజయే ద్యాపత్కర్మ పర్యంతం పంచరత్నేషు
 త్రికులాంచిత వృషభధ్వజం సంస్థాపయే త్కర్మాంగం త్రికుల మాకు
 శ్చుకానేత్యనువాకం పతిత్వా ధ్వజమూలేనిదాయార్క కీరజలాని రుద్రమంత్రై
 రభిషిచ్య సచేతనం సంపూజ్య కూష్మాండే నిదాయ యావత్కర్మపర్యంతం
 చక్రతు దాయేతి ద్వారపాలకౌ సంస్థాప్య సచేతనౌ సమౌ కుర్యాద్దిక్పాలకౌ
 త్సంభోద్య దిగ్బంధనం కుర్యాద్చివాలయ స్యాయశ్శంకూని సర్వతస్సంకీల్య
 పంచసూత్రై రావేష్టయేత్ ||3||

తతః పరం దాన్యరాశిం పరికల్ప్య లింగయంత్రం ప్రతిష్ఠాప్య తన్మధ్యే
 బ్రహ్మకలశే బ్రహ్మణమావాహయేత్త మీశాన మీశానౌ నమశ్శుభవేచ
 నమో హిరణ్యదాహవే తత్పురుషాయేతి పంచభిర్మంత్రై రుమాపతిం విశ్వనాథ
 మావాహయే త్సద్యోజాతాయేతి పంచదేవనిధనపతియేనమ ఇతిద్వావిశతి
 ర్మంత్రైరేకాదశ రుద్రాన్ ఋతగ్ సత్యమితి విరూపాక్షం నమస్తై రుద్య
 మన్యవ ఇతి త్రిశతరుద్రాన్ జానాంత్యేతి గణనాథం సహస్ర శీర్షమితి
 నారాయణం జాతవేద సమితి ద్వాభ్యాం దుర్గాం మాతామహానేనాయేతి
 స్కందమాదిత్యౌవేతి హిరణ్మయ మాదిత్యం సహస్రశీర్షేతి విరాజం బ్రహ్మ
 శివోమే అస్త్వితిచండిం వృషభం మా చక్రతుండాయేతి మహాక్షం
 చక్రతుండాయేతి నందినం తథా భృంగించ నమస్తై రుద్రమన్యవ ఇతిధ్వజం
 త్రికులం నమోస్తు సర్పేభ్య ఇతిశేషం నవగ్రహ దిక్పాలకాన్ తత్తన్మంత్రై
 స్సుపర్ణాస సువర్ణపక్షయేతితాక్ష్యన్ మిమంమృగంగే సముద్రా దూర్మిరితి
 సదీసముద్రాన్ భూమిర్ధేనురితి భూమి మాపోవా ఇదగ్ సర్వమిత్యాపస్సలిల
 మగ్నిమీశ ఇత్యగ్నిమానోని యుద్ధిరితివాయుం భూరగ్నయేచేత్యాకాశంకళా
 ముహూర్తేతికాలగ్ సోమోదేనుమితి సోమమగ్నిర్నః పాత్వితినక్షత్రాణ్య
 యస్మిన్నితి ఋషీన్యచ్చందనేతి ఛందాగ్ సిద్రువంతే రాజా ఇతిచత్వారి
 శాకినీ దాకినీ గణాగ్ తైత్తితానుక్తదేవాన్ తత్తత్కలశేష్వావాహ్యావస్తాది
 భిరలంకృత్యగంధాది భిరభ్యర్చ్య సమ్యక్పూర్ణయేత్ ||4||

అథ శ్రీ శివలింగ విగ్రహాణాం జలాదివాసంకారయే త్కృత్యాదిదోష
నివృత్తి స్సుముఖీకరణంచ తత్తత్తంత్రాభి మంత్రణం తదస్త్వీతి బ్రాహ్మణ
వచనం సర్వత్రకార్యమంత్ర స్యేత్యనువాకం తజ్జలం స్పృష్ట్యాజపే దేకరాత్ర
మిత్యాద్యేకరాత్రం త్రిరాత్రం వామాసద్వయ ముదాహృతం అంభస్యేత్యను
వాతేన నిత్యం స్పృష్ట్యాజపే జలమితి దేవగర్భం జలం సంపూజ్యతత
ఉత్థాప్య తథా వీణసిద్ధిర్థాన్యాదివాసేన సప్తగ్రామ్యేత్యాది కృతిప్రసిద్ధ చతుర్దశ
దాన్యేషు నిక్షిపేద్యాజాతే త్మనువాకం దాన్యరాశిం స్పృష్ట్యాజపే తత్తత్తంత్రం
త్రాభి మంత్రణం దాన్యరాశిం సంపూజ్యతత ఉత్థాప్య వీర్యతేజో బలవృద్ధి
ఘృతాదివాసేన ఘృతమద్యే వినిక్షిపేత్ ఘృతం మిమిక్షిరే ఘృతస్యనామ
ఇత్యేకద్వయం తద్భుతం స్పృష్ట్యాజపే తత్తత్తంత్రాభి మంత్రణం తత్
ఘృతం సంపూజ్యతత ఉత్థాప్య పంచగవ్యై స్నాపయేత్ బహిఃకాయకుద్ది
స్తప్తమాతనేదనం తప్తమాతాది దోషనివృత్తి రుక్తానుత్తపదై కృద్దైరగ్ని
మంత్రై స్సేచయేద్దేవత్వ సిద్ధిర్నైరాబధ్య పంచవింశతి తత్వ సిద్ధిర్యథా
క్రమం ప్రకుర్యాద్భూమిర్భూమ్నా భూమిరైనుద్ధరణితి పంచదా దాతుభి
రభిషిచ్య తత్తంత్రాభి మంత్రణాత్ పృథివీ భూతసిద్ధిరాపోహిషేతితిస్పృ
హ్నిరణ్యశృంగమిత్యనువాతేన పంచజలై రభిషిచ్య తత్తంత్రాభిమంత్రణాద
భూతసిద్ధిరగ్నేయ త్తేతి మంత్రేణ భస్మనాభిషిచ్య తత్తంత్రాభిమంత్రణా
త్తేజోభూతసిద్ధి స్తవవాయోరితి మంత్రేణ పంచధూపైః స్నాపయే తత్త
త్తంత్రాభి మంత్రణా ద్వాయుభూతసిద్ధిరతః సరంమంత్రైః పంచపుష్పై
రభిషిచ్య తత్తంత్రాభిమంత్రణా న్మహాభూతసిద్ధిరేవం కుర్యాత్పంచమహా
భూతానాం సిద్ధిర్భవతి సిద్ధిర్భవతి సిద్ధిర్భవతి ॥౧॥

ఏవం పంచమహాభూత సిద్ధానాం శివలింగ విగ్రహాణాం పంచ
తన్మాత్రసిద్ధిం కుర్యాద్భూమిర్భూమ్నాస్యోనా పృథివీతిద్వాభ్యాం పంచదాతు
జలైః స్నానం తత్తంత్రాభి మంత్రేణ మాపోహిష్ఠా హిరణ్యవర్ణా ఇతి
పంచత్వగ్జలైః స్నానంతత్తంత్రాభిమంత్రణ మగ్నేయత్తోబృహద్భానో ఇతి
ద్వాభ్యాం పంచపల్లవజలైః స్నానం తత్తంత్రాభి మంత్రణం తవవాయు

వృద్ధస్పృతేశ్వతైవో ఇతిద్వాభ్యాం పంచకషాయ స్నానం తత్తన్మంత్రాభి
 మంత్రణమతః పరం మధువాతేతి ద్వాభ్యాం పంచమధుస్నానం తత్తన్మం
 త్రాభి మంత్రణమేవం కుర్యాత్పంచ తస్మాత్తసిద్ధి స్తతః పంచరత్నేంద్రియ
 పంచజ్ఞానేంద్రియసిద్ధిం కుర్యాదజోరణీయా నిర్వనువాతేన సహిత్యా
 నీతిమంత్రాభ్యాం పంచరత్నోదత్తైః స్నాపయే తత్తన్మంత్రాభి మంత్రణా
 త్పంచరత్నేంద్రియ సిద్ధిర్నిరణ్యగర్భో యప్రాణతోయ అత్తదామానోహిగ్
 సీరాపోహాయదితి పంచభిర్మంత్రైః పంచదీపా నిదర్శయేత్తత్తన్మంత్రాభి
 మంత్రణా త్పంచజ్ఞానేంద్రియ సిద్ధిరథ పంచద్యవసాయసిద్ధిం కుర్యాన్మధు
 వాతేతి త్రిభిరప్యాయుర్వవది బ్రాహ్మణ్యోఘృతం మిమిషీరే మధువాతాస్వాదుః
 పవస్వాదుః పవస్వయాః పలిసీర్యా అపోహిషైత్యష్టభిర్మంత్రైః పంచమధు
 పంచామృత పంచసదీజతైః స్నాపయే తత్తన్మంత్రాభి మంత్రణాత్పంచ
 ద్యవసాయసిద్ధిరథ బీజశరీరసిద్ధి స్సకలచరాచరప్రపంచ చైతన్యబ్రహ్మాండ
 శక్తిరూపస్థూం సూక్ష్మకారణశరీర సిద్ధ్యర్థం గోఘృతైః సస్మక్ స్నాపయే
 న్నిదనపతయే నమ ఇత్యాది సర్వోఘోష ఇత్యంతం శివలింగస్య గోఘృత
 స్నానం సర్వోజాతమిత్యాది ఋతగ్ సత్యమిత్యంతం శివవిగ్రహాణాం
 తామగ్నివర్ణాం గౌరీమిమాయ కాత్యాయనాయేతి త్రిభిర్దేవ్యాః గణానాం త్వా
 వక్రతుండాయేతి గణపతేః కుమారం మాతామహాసేనాయేతి కుమారస్య
 వృషభం మా చక్రతుండాయేతి వృషభస్య శివోమే అస్త్వీతి చండికస్య
 చైవం గోఘృతైః స్నాపయే తత్తన్మంత్రాభి మంత్రణాద్బీజ శరీర సిద్ధి
 రేవం కుర్యాత్పంచీకరణ సిద్ధిర్భవతి సచేతనం సమ్యక్కుర్యాన్మధుక్షీరం
 నివేదయేత్ ॥ ౧౧ ॥

తతో మలసిద్ధిం కుర్యాత్పంచీకరణ సిద్ధానాం శివలింగ విగ్రహాణాం
 బ్రాహ్మణేష్వమృతగ్ హితం కుక్రమనీతిద్వాభ్యాం పంచతైలాభిషేచనం
 స్నానచూర్ణానులేపన ముష్ణోదకస్నానం హిరణ్యపర్ణేత్యాది బ్రహ్మవర్చ
 సాయత్వేత్యంతం తత్తన్మంత్రాభి మంత్రణం హిరణ్యవర్ణామితి సూక్తేన
 పంచపరిమళ హరిద్రా కుంకుమచందనోదత్తైః స్నాపయేత్తత్తన్మంత్రాభి

మంత్రణం మహాబ్రహ్మ పురుషనూత్త శ్రీనూత్త గాయత్రీ పంచాక్షరీత్యాది
మంత్రైః పంచబ్రాహ్మణాభి మంత్రిత వచకుంభోదతైః సప్తపదే త్పురా
స్త్యాభిషేచంతు దేవస్యక్షేత్రాదిభిశ్చ తత్తస్యత్రాభి మంత్రణాద్వైశ్వర్య
సిద్ధిః శివలింగ విగ్రహాస్వస్తేణ సమృద్ధ్య శివస్యలింగయంత్రం దేవ్యాః
శ్రీయంత్రం గణపతేర్బ్రహ్మయంత్రమితరేషాం తత్తద్యంత్రమేతాన్యభ్యర్చ్య
హంసతూచికార్చ్య దివ్యాలంకారశోభిత రుద్రాక్షగోపుర చిత్రగోపుర పట
వల్కల కాశ్యేం భాగినేయ చీడాపుకంజరాది దివ్యదుకూలచిత్రిత నవరత్న
మంటారుల్లికాతోరణైః రుపశోభిత చతుర్ద్విధ శాలకుంభరీలకాద్యష్టతేతనధ్వజ
పతాకైః పరిశోభిత తోళాయమానపర్యంబ గోపురాది దివ్యస్థలేషు నానా
విచిత్ర పంచరంగవల్లి భరణంబుల సభారత్నమంటపేషు దౌతశ్వేతపర్యం
కమధ్యే తత్తద్యంత్రాణి సమస్తావ్య సంపూజ్యమల్లికా కుందవకుళ చంపకా
శామంతికాకేరికీ పాటలీత్యాది సౌగంధికపుష్పాణి సర్వత్రపరికిర్య సకలజన
మనోరంజనాభి ముఖీకృత్య మంగళతూర్య వాద్యభేరీ టాళాణ సృత్యగీతో
పచారైర్వైదికాగమ సిద్ధదేవా స్త హిత్యా భద్రం తర్జ్వేదిర్యమాగ్నేద్రువంతే
రాజా ఇత్యాది శోభనమంత్రైర్బ్రాహ్మణైః ససహోత్తసానేమాపవేశ్యదేవతా
భిముఖీకరణం కజ్జలైర్వేద్యుచిహ్నం సుపర్ణేనకారయేత్తస్మిన్ కాలేద్బష్టిపతే
కేపిన్థేయుః పార్శ్వభాగే స్థిత్యాయావ త్పర్యంత సేవా తావత్ప్రతియామం
సకలోపచారాణి కుర్యాచ్చివస్యపురత ప్రీతులకూష్మాఽడనారితేళ పూర్ణ కుంభ
బలిదీపదర్పణాని నిక్షిపేదితరేషాం నారితేళ పూర్ణ కలశ బలిదూపదీపా
న్యంతర వటమితి కేచిద్బర్హిస్సర్వశ్రీతోధ్వర్యంచ యజమానంచ ద్యాయే
దుద్రిదోమాతుక ఇత్యాది స్మరణాత్ ॥7॥

తతో యాగశాలాయా ముపవిశ్వావా హిత దేవతా స్సంపూజ్య
యజ్ఞేశ్వర మలంకృత్య పరిస్తీర్య పరిషిచ్య పాత్రా సాదనం కుర్యా
చ్ఛతుర్దశ సహస్రహోమ పర్యాప్తం సమిచ్చర్వాజ్య కుశత్పణాని ప్రయుం
జ్యయథా క్రమం కలశా వాహన దేవతాభ్య స్సమిచ్చర్వాజ్య ద్రవ్యైః

ప్రధాన హోమం కుర్వార్చివ ముద్దిశ్య తస్మంత్రేణ ద్వాదశ సహస్ర హోమం
 దాంగదేవతాః ప్రధాన దేవతాః ప్రాయశ్చిత్తాశ్చ హోమ శేషం సమాపయే
 త్పుష్కరాంతం హుత్వా తతో వై దికాగమ మంత్ర సిద్ధాన్తర్యంక దేవాన్న
 ముక్కుతోప స్పృశ్య దివస్పరీత్యనువాచంజపే దస్మిన్నహమితి యజుషా
 ధసం దేవతాభ్యోదద్వాదయం కలిమిత్యష్టభిర్మంత్రైస్సర్వప పరీకరణంహుత్వా
 మమాగ్నేవర్చ ఇతి పర్యంక దేవాం త్వఃకోధ్య ద్రాహ్మజై ససహాత్తర
 చతుష్పదం గత్వా శీఘ్ర మాగత్య ముహూర్తం సాధయేద్దేవ కరీరస్థ దర్ప
 గ్రంధీన్ తత్తత్కంశేష విదాయ తత్తస్మంత్రన్యాస ద్యాన జపం కుర్వన్
 దేవాన్ గృహీత్వా పీఠ మాగచ్ఛేత్తత స్సముహూర్తేత పీఠజంఠౌ నమ
 స్కృత్య సవ్యాహృతిం సప్రణవం సర్వలింగం సముచ్చార్య హృతుండరీక
 మధ్యస్థం పరమేశ్వరం ద్యాత్వాత్వావహం త్పితిమంత్రేణాత్రావాహ్య వై దికా
 గమ సిద్ధలింగం బ్రహ్మమయా విష్ణురూపో మహాపాణిపీఠే భండం సస్థా
 పయే న్ముహూర్తం రహః స్థేయం స్థాపన ముద్రాం ప్రద్యుత్య శిలాన్యాసం
 కుర్యా త్పంచాక్షరం పరివర్త్య విగ్రహాణాం తత్తస్మంత్రం సచేతనం సమ్య
 క్కుర్వార్హుటా నాదంచ నవ దిగ్బంధనం కార్యం నాపస్పర్శనం ప్రాణ
 ప్రతిష్ఠా మంత్రైః ప్రాణా నాయమ్య దర్పగ్రంధిం సునర్ధార్యం తత్త ద్దేవతా
 ముఖ్య కలికాభిషేచన నవర్ణ స్పర్శ నాత్కా సిద్ధిర్భవతి తదాక్షరం
 నివేదయే దేవం విగ్రహాణాం సుముహూర్తం బ్రూయత్ప్రాహ్మణాః స్వస్తి
 మంత్రాన్ మంటానాదంచ భేరీ తూర్యనాదం తమీకాన మీకానో నమశ్శంకు
 త్రయంపతే దుదజ్మభోప విశ్యాత్మానమేవ సమిందే దిగ్దేవతాం నమస్కృత్య
 సర్వపాన్ వికీర్య దిగ్బంధనం కుర్యాత్పాణి మంత్రాన్ పతేత్ ॥౧॥

తతస్తామ్ర పాత్రే గోఘృతే స్వనామవాపి కుర్నామ కాలనామాని
 సంలేఖ్య తత్తస్మంత్రాభి మంత్రణ మగ్నిరాయుష్మానితి పంచభిర్మంత్రైః
 ద్రాహ్మజై ససహా శిషోవాచ యిత్వాచారం ప్రబ్రూయాద్ప్రియ మావాహయే
 ద్రుహ్యైకాదశ రుద్రావిది సత్వకంక శోదతై స్సజాన్స భారతి వేదనం

శ్రుతుద్రియై శృతం కుర్యాన్మదు మంత్రాంజపే న్మదు ప్రాశయే త్కజ్జల
నేత్ర చిహ్నం వ్యాఘ్ర చర్మ రుద్రాక్షం భస్మ దార్యం విగ్రహాణాం దుకూలం
శత కు బై రలంకృత్య పంచ వింశత్యై పదారై ర్మహా పూజాం కృత్వా
పరమేశ్వరం తోషయేచ్ఛివ సాయుజ్యమేతి హిరణ్యగర్భే త్యష్ట విర్మంతై
రష్ట దీపాని దద్యాద్భులి దూప దీపాని సత్యం ప్రపద్య ఇతి దేవాన్
స్పృష్ట్యా జపతి తదా దర్శౌల్మక మన్యేనకారయే చృతుష్పదే మహోల్పవాని
బ్రాహ్మణాన్ భోజయే దృత్విజి స్సంపూజ్య సంస్తాపితానాం దేవానాం
ప్రణీతా ద్భిస్సం మార్జనం హోమశేషం సమాపయే దేవం బ్రాహ్మణోహి
క్షత్రియాదీన్ బ్రాహ్మణాయ సర్వం దద్యాద్యథావిధి । మయా సంపాదితం
క్షేత్ర మిదం ద్రవ్యం శివాలయం । తుభ్యం సంప్రదదేనామ్ ప్రతిష్ఠాం కురు
కులినః । ఇత్యుక్త్వా స్థిరచిత్తో విదేయశ్చ యథా జాతి క్రమం కుర్యా
దాచార్యాయ నిర్ణయ గో ధనాని దద్యాత్పులం క్రిణీయాదిహలోకే ఫలం
భుంక్తే శివలోకే మహీయతే శివలోకే మహీయత ఇత్యాహ భగవాన్
పరాశరః ॥ 9 ॥

అధోత్తరం పరిచక్షతే శివాలయే పంచసూత్రే పతిత పాషంశ
పాపిష్ట కుష్టవ్రాత్యానాం వైశ్యకూద్ర చండాల సకరజాతి నికృష్టానాం
శ్వాన కుక్కుట శార్దూభానాం గృధ్రవాయసాది దుష్ట జ తూనాం జ్ఞానతోవా
జ్ఞానతోవా రాజ చోర కాలవై పరీత్యేన ప్రవేశనే స్పర్శనేచ ప్రాయశ్చిత్తీ
భవేత్పంచ సూత్రక్రమోభేదస్తత్రాద్య ద్వితీయోచ తత్రాయం క్రమః ।
వృషభంచ గణాద్యక్షం లింగంచ దైదికం భవేత్ । అధివా బలి పీఠంచ
వ్యజరాజంచ కాంభవీం ॥ ఇతి చందోగాస్త్రత్రాద్యేన దోషః । పంచ సూత్ర
సంప్రొక్షణం తదేవ ప్రాయశ్చిత్తం తద్విధానం వజ్యమోష్ట బంధనం
చెచ్చల నమగ్ని దగ్ధంచ పునస్సంస్తాపనం కార్యముక్త పూర్వ ప్రకారేణ
రహస్తత్వ స్థాపకోవా తదీయ సంప్రదాయకోవా పూర్వదీక్షం ప్రకుర్వీత
కుచిర్భూత్వా మునక్షత్రే చతుర్వేద విదోవరా న్సాహితా నాహుయ పుణ్యా

హంవాచ యత్వాంథ స్యేత్యారభ్య విశ్వం భూత మిత్యంత మవిచ్ఛిన్నాభిషే
చనం శివం స్పృష్ట్యా జపేన్మంత్రంతా మగ్నివర్ణాం గౌరీమిమాయ హిరణ్య
వర్ణామితి మంత్రై రవిచ్ఛిన్నాభిషేచన ముమాం స్పృష్ట్యా జపేన్మంత్ర
మన్యేషాం దేవానాం తత్తన్మంత్ర క్రమం కుర్యాదేవం ప్రకారేణ వక్ర
తుండం చక్రతుండం కుమారం చండికేశ్వరం । భృంగీశం నందికేశం చ
నిలిపీశం ధ్వజం క్రమాత్ । యాఃకాశ్చ దేవతా స్పర్వాత్మి కూలంచోక్త
దేవతాః । ఇత్యేవ మభిచ్యాభి మంత్ర్య కలశ స్థాపనం కుర్యాత్తత్రాయం
క్రమః । బ్రాహ్మణ మిశానం సపరివార ముక్తమేతద్దిక్పాలకా న్నవగ్రహ
న్నారాయణ మాదిత్యం పృథివీ నదీసముద్రాంశ్చ రుద్రసంహ నావాహ్యగ్ని
జలం కృత్య యథావిధి క్రమేణేతాం తిల మిశ్రవ తుద్రవ్యై స్సమిధాజ్యైః
శ్చతుర్వారం తత్తన్మంత్రై ర్యథాలింగం నవ్యాహృతిభిః కృత్వా మహేశ్వరం
కోషయే ద్రాహ్మణా స్తత్తన్మంత్రైః కలశాద్భి స్సమ్మార్జనం పౌణపృతిషాం
కృత్వా తత్త ద్దేవాం త్సమభ్యర్చ్య మంగళతూర్య నిస్వనై శ్చతుష్పరే
త్రికూలేన హిరణ్యనాభయేతి బలిస్థానే బలిదత్వా మహోత్సవం మహేశాన
మితరేషాం విగ్రహాణాం మహానందకరం కుర్యాద్దోమశేషం సమాపయే
త్సూర్యపాత్ర జలైర్దేవాం త్సమ్యక్సం మార్జయే త్తామ్రపాత్రే గోమృతే
హోమ భస్మ సమాదాయ దేవ నామాని సంతేత్యాగ్నిరాయష్మానితి పంచ
విధ్యంత్రై ర్దేవానా మభిషిచ్య తత్తన్మంత్రాం జపేచ్ఛిలాన్యాసం కృత్వా
తద్రహస్యం భవేద్దిగ్బంధనం కుర్యాత్తత స్సంపూజ్య వస్త్రాదిభిరలంకృత్య
తదాసర్వే బ్రాహ్మణాశ్చ మంత్ర పుష్పాంజలిం దద్యాద్బలి దీప దర్పణాని
దర్శయిత్వాకం కృత్వా తదా సత్యం ప్రపద్యేతి దేవాన్ స్పృష్ట్యాజపే త్తేత్ర
పాలిబలిం దత్వా జలం స్పృష్ట్యాత్రిరాచా మేదాచార్య మలంకృత్యదేవం
దద్యాత్సవత్సకామృత్విజ స్సంపూజ్య బ్రాహ్మణాన్పౌణయేచ్ఛివసాయుజ్య
మేతి ॥10॥